ACRONIS ET PORPHYRIONIS COMMENTARII IN Q. HORATIUM FLACCUM EDIDIT...

SCHOLIA HORATIANA

ACRONIS ET PORPHYRIONIS.

AD

OPTIMOS QVOSQVE LIBROS ATQVE EX INGENIO

EMENDAVIT CONSTITVIT AVXIT

FERDINANDVS HAVTHAL.

VOL. I.

PARS PRIOR CONTINENS CARMINA I, 1—III, 6.

PARISIIS,
A. Frank
Alb. L. Herold Succ.

BEROLINI,
SVMPTIBVS JVL. SPRINGERI
MDCCCLXIV.

LONDINI,
Williams
&
Norgate.

ACRONIS ET PORPHYRIONIS

COMMENTARII

IN

Q. HORATIVM FLACCVM.

EDIDIT

FERDINANDVS HAVTHAL.

VOL. I.

BEROLINI,

SVMPTIBVS JVLII SPRINGERI

MDCCCLXIV.

NOTATIO LIBRORVM.

(Descriptionem codicum, ad quos haec editio adornata est, vide in ed. Lips. p. 1—32 atque in praefatione Vol. I.)

CODD. ACRONIS:

A = Paris.	7900	A. saec.	IX.
γ = Paris.	7975	—	XI.
b = Barcell.		—	XI.
B = Paris.	7971	—	X.
φ = Paris.	7973	—	X.
R = Paris.	7988	—	XV.
N = Norfolc.		—	XV.
1 = Bern.	223	—	XV.
2 = Bern.	516	—	XV.
G = Guelpherb.			

CODD. PORPHYRIONIS:

M = Monac. saec. IX—X.
A = uet. lib. Petri Danielis in ed. Basil. a. 1555 bibl. Bern.
2 = Bern. 516 saec. XV.
R = Paris. 7988 — XV.
G = Guelpherb.

EDITIONES:

r = Romana ante a. 1474 (Barthol. Guldinbeck).
m = Mediol. 1474 (Ant. Zaroth.).
v = Ven. (Patauii 1481).
C = Comm. Cruq. Rapheleng. 1611.
c = Bas. 1527. 8 apud Val. Curionem.
a = Ascens. 1529.
f = Georg. Fabricii Basil. 1555 ap. Henric Petri.
h = Nic. Hoenigeri Basil. 1580 per Sebast. Henricpetri.
Q = ed. Pragensis 1861 apud C. Belmannum.

COMMENTARII
IN CARMINVM LIBRVM PRIMVM.

CARMINVM LIB. I, 1.

ACRON.

Varia hominum scribit officia [atque studia, pragmatice, monocolos].

1. *Maecenas atauis edite regibus.* In commemoratione parentum et laudatio invenitur, ut *Verg.* (A. X, 597): *Per te, per qui te talem genuere parentes*, et uituperatio, ut (*Verg.* B. VIII, 44): *Aut Tmarus aut Rhodope aut extremi Garamantes.*

ACRON, graeca forma, in uett. codd., ut ad exitum uitae secundae et in Scholiis ad Carm. IV, 9, 33 constanter scribitur, ACRO in ed. Romana. Neque nomen Acronis additum inscriptionibus singulis usquam offendi in vetustioribus libris mss. qui saeculum XV superant, neque in ullo sive remotioris sive recentioris aetatis libro commentariorum qui Acroni vulgo assignantur, eius praenomen, quod alii Hele*num* alii Hele*nium* esse opinati sunt. Inscriptio totius commenti est in A: INCIPIT EXPOSITIO IN HORATIVM. Codices saec. XV alias aut longiores habent inscriptiones ut Vat. 4611: ACRONIS GRAMMATICI EXPLANATIO IN LIBROS CARMINVM Q. HORATII INCIPIT, Par. R: ACRONIS GRAMMATICI COMMENTARIUS IN LIBROS CARMINUM HORATII, aut breuiores, ut Vat. 1516: ACRONIS IN ORATII ODIS LIBER INCIPIT, Par. 7986: LIBRI PRIMI CARMINUM CO*M*ENTVM ACRONIS EXPLICIT. INCIPIT SECVNDI, Par. 7986: INCIPIT CO*MM*ENTVM H*O*RATII QUOD ACRON COMPOSUIT. Edd. Med. et Venetiana: Acronis Commentatoris Egregii in Quinti Horatii Flacci Venusini opera (oper*ae* Ven.) expositio (expoſitio Ven.) Incipit.

1) Argumento add. Fabr. et Hoeniger. verba *atque studia.* Vox *studia* ex Porph. argumenti verbis *alio studio* inlata videtur. Hinc item facile originem duxit ablativus o*ffi*cio in glossis quorundam vett. codd. ut. Par. H et Bern. K, in quo haecce leguntur primo carmini anteposita: '*Caium Aemilium ad Maecenatem.* Vario hominum scribit officio' etc. Conf. *varia ingenia* v. 3. Ex hac inscriptione, non ex verbis vitae II extremis *omnibus melius*, nomen *C. Aemilii*, suppositicii commentatoris (v. Suringar. III, p. 86) ortum est. Adi disputationem meam in Mus. Rhen. 1846 p. 516. 529. Verba *pragmatice monocolos* s. πραγματικὴ μονόκωλος, quae sic scripta Fabr. recepit, non sunt Acronis sed hic et alias a grammatico quodam profecta videntur atque serius a librariis marginibus librorum Horatii adscripta et commentariis qui Acronis feruntur inserta. Literis Romanis exhibita quae extant in codd. atque editionibus, caue tamen ne Graeco uerbo seductus priorem uocem non.. adiectivum habeas; adverbium enim est, id quod luculenter patet ex similibus verbis amatorie, personaliter, exclamatorie al. id genus. 3) Laudatio *est* C. Verg. et uergil. A saepius quam uirg, uirgil. Per te *qui* te talem A1, per *qui* te talem M2d, rmv, per te *qui* talem RN. Qui *tanti* talem Cacfh. 4) *Ut* om A. Aut *Tmarus* A, ut aut tmarus d, ut histmarus 1, ut hysmarus N, ut, Ismarus R, Cmvacfh.

edite regibus. Quoniam dicitur duxisse originem ab Etruscis regibus et contempsisse senatoriam dignitatem, mansisse autem semper in equestri ordine.

2. *o et praesidium.* [Quoniam a caede eum liberauit, uel] quia per ipsum liberatus est, indulgente sibi Augusto, et multa etiam illi donauit Maecenas, amicus Augusti Caesaris.

decus] quia magna laus est, placere meliori.

3. *Sunt quos.* [Sunt qui delectantur inire curule certamen]. Exponit, [autem] uaria esse hominum ingenia et non unas uoluptates, ne sit arrogantiae, quod sibi poeticam uidetur uindicare, cum singulos quosque rerum aliarum diuersus amor habeat.

puluerem Ol. [Agonalem habere puluerem in curru suo]. Circenses agonici in honorem Iouis Olympici sunt inuenti apud Elidem, ut Verg. (G. III, 202): *Hinc vel ad Elei metas.*

4. *metaque feruidis euitata rotis.* Vertigine ipsa calentibus, sic circumducta, ne offendatur.

5. *palmaque nobilis.* Alios *palma nobilis* i. e. uictoria terrae *dominos* facit et diuinis honoribus consecrat in morte uictores, [ac per hoc neque aurigae neque uiro forti aliud placet quam sunt].

6. *terrarum dominos.* Ἀμφιβόλως dictum est, utrum *dominos terrarum* eleuet an ad *deos*, qui sunt domini terrarum.

ad deos. Ad Capitolium, ac si diceret: cum triumpho.

7. *mobilium t. Quiritium.* Qui sunt facilis animi [et facile mouetur uulgus].

4) *Quoniam-uel* om. A, a cede eum NR12, q. caede eum r, eum a caede mvcafh. et quia 4r. 8) *Sunt qui-certamen* om. AH. non unas *omnium* uoluntates C. 9) uaria esse ANRd2, uaria hominum esse r, esse om. mvcafh; uolu*p*tates ANRH, uolu*n*tates 12rmvcafh, non unas *omnium* uoluntates C. 10. u*i*nd. ARH, u*e*nd. rmvcafh, uend. *doctrinam.* cum mvcafh. 12) Verba inclusa om. A. *et* habere NRG 12, m, *etiam* hab. rvcafh. 13) *h*elide*m* AHNROde, *h*elide*n* 1, mv, elide*m* 2, elide*n* c. ut A2, rell. unde. 14) helei ARGe1, vm, elei r, elaei 2, cafh. hi*n*c uel ad r, hinc ad ANd, h*u*nc uel ad 2, hi*c* uel ad Re, hic *et* ad mvcfh et C (iterum ad Carm. IV, 2). Antecedit ille (Aquilo) apud Vergilium, unde *hic* (equus) ortum puto. 15) *Sic* circ. ARCrmv, *sic* om. cafh. circund. c, circu*ndata* R, sic circu*mdata*, caute circuita, ne offenderentur C. Lege: *feruidis*] vertigine ipsa calentibus; *euitata*] sc. circumduct*u* ne offendatur (sine sic). ne *uia* offendatur r. 17) i. e. om. A. 18) *in morte* uict. N2. *uirtute* uict. r, *utpote* uict. ANe1, vmcafh. 19) quam sunt om. e, mvcafh, aliud om. Re, nec uiro forti placet *qui* sunt r; extrema haec verba voci *deos* adscripta puto, ut ex scholio subseq. patet. 20) Hoc schol. om. A; amphibolicos MRbe2, r; amphiboloicos N1, amphibologicos m (amphiol.) vcafh. 23) Qu*i* sunt ANde12, r, qu*ia* R, mvcafh, faci*lis* r, recte; pluralis faci*les* (NRe2, mvcafh) ex *qui sunt* ortus est; animi*s* fh. A: qui sunt faciles *et auari . sicut illi inquit* ... Absunt ergo uerba *Ad uulgi leuitatem refert*, quae scholion illud praecedunt in recc. codd. ut Ne et mvcafh; absunt etiam a 2 et r . NR e et r addunt locum Verg. (A. I, 149): *Saeuitque animis ignobile uulgus;* mouetur codd. recc. et mvcafh, moue*a*tur G.

8. *tergeminis t. honoribus.* Finitus numerus pro infinito, vel etiam aut quaestura, aut praefectura, aut consulatu.

Hunc — honoribus. Subaudi ab inferioribus: *numquam dimoueas* etc.

Illum si (qui?) proprio. Sicut illi inquit, cui semel agricultura placuit et (qui?) coepit de agris suis frumentum reponere, nullis praemiis persuades, ut nauta sit: sic nec sibi, cui lyrica professio placuit, aliud suaderi posse scias, iuxta illud (*Terent.* Phorm. II, 4, 14): *quot homines, tot sententiae.*

10. *quidquid de Libycis.* [Species pro genere]. *Verritur*, colligitur [trahitur]. [*Findere*, colere, fodere].

11. *Sarculo.* [Sarculus] genus ferramenti rustici, quod Graeci σκαλίδιον uocant.

12. *Attalicis condicionibus.* Attalus Pergamorum rex ditissimus fuit, cui propter opum magnitudinem populus Romanus testamento successit.

13. [*Numquam de*moueas. Id est, etiam si diuitiae regis Attali proponantur, numquam *di*moueas illum].

trabe Cypria. Trabem Cypriam abusiue posuit pro quacumque, siue quia ualidiores illic fiunt.

14. *Myrtoum.* A Myrtilo, auriga Oenomai, soceri Pelopis. Quem cum deprehendisset, quod axes suos corruperat in Hippodamiae certamine, in pelagus eum praecipitauit; ex cuius supplicio mare nomen accepit.

[*pauidus.* Proprium epitheton nautarum].

15. [*luctantem.* Confligentem].

Icariis. Icarus, Daedali filius, pinnis resolutis, quas cera illigatas arte patris sumpserat, in mare corruit et nomen imposuit mari Icarium.

Africum mercator metuens. Metuens tempestatem tunc laudat otium et agrum, tamen auelli a nauigio postea non potest, cum timere desierit. Ordo est: Mercator metuens luctantem Icariis fluctibus Africum, otium et oppidi sui rura laudat, mox reficit quassas rates, ut trabe Cypria pauidus nauta secet Myrtoum mare.

2) praetura NRdeq 12, Crvca, praefectura bG, mfh. 3) *Zeugma* ab inf. mvcafh, zeugma ab inferi*ori* C. 5) persuade*s* ANR, persuade*as* Cmvcafh; nauta *fiat* C. 6) suaderi AN, persuaderi R, rmv, persuadere cafh. 7) illud Terentianum Re. 11) totum schol. om. A, uerba *quod — uocant* 2; σκαλλδιον C, σκαλιν r, το διον R, todion d, τον διον v, ton dion b1, σκαφίον cfh, σκαφεῖον Asc. et Suringar. p. 72. Scribe: *areis*] *area* quam Graeci τὸν δῖνον uocant. *Sarculo*] genus f. r. 12) perga*morum* AHN, rv, pergami 2, perga*meno*rum Rde1, mcafh ex Porph. 14) om. A, *uel* etiam N. 16) posuit AHNR, r, ponitur mvcafh. 17) fiunt AH, fiant C, rel. sunt. 18) auriga uicinionario A (man. 2 lin. suppos.), victimario vcafh, auriga est *nomen siue* pelopis 2, auriga *enomai siue* pelopis Rye. Scripsi *Oenomai*, *soceri Pelopis*, nam auriga Pelopis erat Spaerus s. Killas Paus. V, 10, 2 et Eustath. ad Hom. Il. I, 38. Ad rem conf. Paus. VIII, 14 et Hygin. fab. 225; auxiliario C. Scholii alteram partem, *Seu a Venere propter myrtum non a Myrtilo, nam Myrtilium diceretur* om. A. 23) pinnis A. *i*llig. A1, ca, *a*llig. mfh, *ob*lig. r. 24) Icario Ccafh. 27) Ordo - mare om. A.

18. *indocilis.* Pro indoctus uel impatiens [pauperiem pati].

19. *est qui.* Est qui delectatur conuiuiis apparatis, ut continuare uelit diem.

Massici. Locus est in Campania, ubi optima uina nascuntur, *Verg.* (G. III, 526) *Atqui non Massica Bacchi Munera.*

20. [Nec partem. Duae abnegatiuae particulae hic pro una ponuntur]. [*Solido.* integro].

Demere de die. Scilicet ut non intermittat, si continuet laetitiam totius diei.

Nec partem .. spernit [Λιτότης. dicit alios uita lautiore delectari].

uiridi .. arbuto. Hoc est, loco amoeno et conuiuiis apto.

21. *membra s. a. stratus.* [Figura est synecdoche, ut *Verg.* (A. I, 228): *oculus suffusa nitentis* pro: habens membra strata sub uiridi arbore].

22. *aquae l. c. sacrae.* Omnis enim fons in orgine sua sacer est et sonitu suo suadet etiam somnos.

23. *multos castra* delectant, ut (Verg. A. III, 282) *iuuat euasisse tot urbes Argolicas.*

lituo tibae. Litui acutus sonus est, tubae grauis. [Inter lituum et tubam hoc in antiquis distare inueni: lituus equitum est et incuruus, tuba uero peditum et directa].

24. 25. *matribus detestata.* Propter mortes filiorum, quia in bello pereunt uiri et adulescentes (animosi atque?) incauti sunt. Ideo et *Verg.* (A. VIII, 556) *uota metu duplicant matres.*

25. *sub Ioue.* Iouem aërem ponit et nocturnum tempus, quo feris tenditur, ac per hoc dicit aliis uenationem placere, ita ut non capiantur affectu coniugum, dum eligunt uoluptatem uenandi.

26. *tenerae coniugis.* Aut delicatae, aut nuper in matrimonium copulatae.

27. *catulis fidelibus.* Sagacibus, ut *Verg.* (IV, 132): *et odora canum uis*, uel silentium in uestigando seruantibus, ut *Lucret.* (IV, 1220): *et fida canum uis.*

1) Schol. om. A, paup. pati om. 1bdC, rm. impat. *paupertatis* Rye. 2) Schol. om. A, paratis bd, r. 3) Locus Verg. ex ARy, Rye addunt: et rursus (Verg. G. II, 143): *sed grau. — laeta.* 4) Schol. om. A2. 6) om ANd. 7) interimat ty; sed *in* laetitiam continuet *unam partem* diei C. 9) inclusa om. A 2, ex Porph. 10) *Hoc est loco*-apto ARC der, Amoena-*apta* mvcafh. 11) Totum schol. om. A; synecdoche ex C, figurate d, figuratiue r. 15) Delectant A, alii: exercitium militare delectat; loc. Verg. om. NR etc. 17) Totum schol. om. 2, Inter-directa om. A 1. 20) *Execrata* propter codd. recc. et edd., execranda Rye, mortes A dr, mortem rell. 21) quia (qua mfh) in bello *pueri et adolescentes* (adul. A) *animositate* incauti sunt ANRcyt, mvcafh; d: quia in bello *pereunt uiri* et adulescentes — animosi? — et incauti sunt, r: *qui* in bello pereunt qui uiri et adolescentes animosiores et incauti sunt. 22) *ut* uirg. Cmrvcafh. Loc. Verg. om. NR etc. affectum coniugii A, uoluptates vcafh. 25) in matr. *acceptae* C. 27) Hoc schol. ex A constitui, *in* uestigando pro *inuest.* ipse posui.

teretis plagas. [Non plagas teretes sed] de tereti ait fune factas; ideo enim ita posuit, quia illi filis debemus substantiam (substamina?), unde sumimus (suimus?).

28. *Marsus aper.* Sabellus, species pro genere, unde et *Verg.* (G. III, 255): *dentesque Sabellicus exacuit sus;* maiores enim forma et ferociores esse dicuntur. Ait ergo uenatione, se musica delectari.

29. *Me doctarum ederae praemia frontium.* Poetarum scilicet, quia poetae tantum edera consueverant coronari, ut *Verg.* (B. VII, 25): *pastores, edera crescentem ornate poetam.* Diuinum ergo honorem se dicit per poema adeptum.

30. *gelidum nemus.* Materiam ipsam carminis pro laude posuit. [Nemus autem Parnasi montis dicatum Nymphis].

31. *Nympharumque leues cum Satyris chori.* Liberi patris chorus. Satyri enim et Bacchae ideo leues, quia se in saltando et ludendo uelociter rotant.

32. *secernunt populo.* Id est, dant mihi meritum, ut a uulgo et a uilibus separer.

tibias Euterpe cohibet. [Id est: si poemata mea non moratur nec Musae impediunt]. Euterpe invenit tibias, in quibus uox est et sonus.

33. *Polyhymnia.* [Vna ex Musarum numero et est epenthesis, ut] *Verg.* (A. VIII, 27): *Alituum pecudumque genus Sopor altus habebat.*

34. *Lesboum.* Lesbos insula, ergo a loco dicit Lesboum propter Alcaeum et Sappho, quos apud Lesbum natos esse constat, [*aut* ab eo Lesbio, qui primus fuit lyricus scriptor, aut a Periandro rege, cui primum Mercurius lyram ostendit].

barbiton. Lyra maior organi sono similis. [*Alii* dicunt latiorem partem lyrae].

1) Non plag. teretes Adr, non ter. plag. rell., *de* tereti ANRmv, *ex* tereti dr, *de* et *ex* om. cafh, teretes de terete fune factas C; ait A. 2) ill*is* Ad. Verbis *enim ita* in A lacuna relicta est. Suspectam uocem *substantiam* omnes codd. et edd. tuentur. Totum schol. insanum et contortius dictum displicet. 5) Cum A verbis *ait* — *delectari* inferius positis in rmvafh et plane omissis a C hanc sedem dedi. 11) *Nemus* — *Nymphis* om. A. 13) Liberi pat. chorus A. se uelociter *moueant* r. rotent Rye. 16) et a uilibus NS,m, om. vcafh. et uilibus A. a uulgo separant et uilioribus C, a uulgo et quolibet RX. 17) Id est — impediunt om. AbCBφ. Rec. codd. et r: Id — mori*an*tur — impediant; poe*ma* meum non mor*a*tur cafh. 18) Eut. — sonus ANO,rmv, om. b12, Ccafh. 19) A: Pol*in*ia-ut uirg. alit*u*um pecudumque g. s. a. h. (sic), sic iste polimnia barbiton, om. Una — epenthesis. Notitia epentheseos transiit ex Charisio IV, 1, 266 Keil. in C: 'Poly*mneïa*. Haec etiam una est Musarum, dicta *quasi* multae memoriae, et est Epenthesis, sicut in illo Virgil. pecudumque genus Polymneïa constat.' fh: polyh*ymnia* cantat (pol*yy*mnia K). Haec duo uerba non sunt Vergilii, conf. Peerlk. ap. Suring. p. 78. 79, quippe prof. ex glossa: polyhymnia quae multum cantat. Epenthesis ergo ad formam alias *τετρασύλλαβον* pol*yy*mnia u. 33 spectat. Polymneïa non est forma Horatiana, atque ab Aldo Manutio introducta est. 24) aut — ostendit NReyI1,rmv. Utrumque schol. om. A2,ca. 25) Lira maior orga*ni* sono similis A. Lyra maior organ*o* simili*s* sono dNIX (sim*ul* sono), rmv. *Alii—Lyrae* (Nd,rmv) om. A.

35. *Quod si me lyricis uatibus inseris.* Allusit ad (proverbium?). Si, inquit, possum lyra mea cantare fauore Musarum [i. e. si me receperis in numero lyricorum poetarum, ad caelum uehar merito gloriae atque uirtutis].

PORPHYRION.

Maecenas — Sunt quos. Hac ode Maecenatem adloquitur indicans alium alio studio teneri (eorum) quae adpetantur uel ludicri cupididate uel (lucri uel) gloriae, se autem putare inter deos relatum iri, si numero lyricorum poetarum adscriptus fuerit. Maecenatem ait *atauis regibus editum*, quod a nobilibus Etruscorum ortus sit.

5. *palmaque — deos.* Ambiguum, utrum *nobilis deos* an *nobilis palma.*

7. *mobilium t. Quiritium. Mobiles Quirites* ait referens ad uulgi leuitatem. Loquitur antem de eo qui fauorem uulgi captans optet, cum ingressus sit theatrum, plausum sibi edi a populo: sic enim excipiebantur in theatrum principes, de quibus bene populus sentiebat; hos plausus *tergeminos honores* ait.

12. *Attalicis condicionibus.* Id est, regiis opibus. Attalus autem rex Pergamenorum fuit, cuius hereditate populus Romanus locupletatus fuerat. Est autem sensus: quicumque consuerit agrum suum colere, numquam sollicitetur ad nauigandum, etiam si regias opes promittas, ut hoc faciat.

13. *Cyprea trabe.* Pro cupro abundante; cupriis enim clauis naues figuntur.

16. *Mercator — rura sui.* Sensus est: Mercator cum tempestatem in mari patitur, abhorret nauigare et optat iam rusticam uitam [et] in patria sua [rura] colere, mox ubi euaserit periculum, eandem uitam repetit. Per quod colligit, neminem posse aliquid agere quam quod consuerit.

1) inser*es* A, etiam in Hor. ut Kb. *Allusit* ANX dey 1, rmv, allusit ad . . . . . Si R. Si — uirtutis om. A. Fauore A, fauor*em* NRX d1, rmv, Si inquit — Musarum om. fh. Receperis, recipis, repereris, reperis, reponis; meabo, mear, uear, uehar; ad caelos usque *e*uehar C. Si me receperis inter Lyricos poetas, tunc merito gloriae adaequabo astra fh.

PORPH. Nomen uarie scribunt: Po*rfu*riouis, Po*rfy*rionis et Po*rphy*rionis M, Po*rf*irion. et Porph*i*rion., atque etiam Porph*i*rius. Porphyrio*n* Cod. Chis. saec. XI ad Carm. I, 1, 8. Porphyr*io* et Porph*irio* r. 6) Adloq. M (alias alloq.). 7) teneri quae MRBφ, *eorum* quae A2, eorumque v, eorum qu*i* rafh. adp. M. 3 se autem MA2, se put. autem rvafh. 8) uel lu*di*cri cup. MBφ. *uel lucri* adde propter negotiatorem et mercatorem. Vel *ludi* cup. uel. lucri uel gloriae? 9) Adscr. M. 10) nobilibus MAR, *nata*libus *regum* Hetr. fh. *cum* a nob. hetr. r. 11) nob. palma MR. 14) in theatro. infra Carm. I, 20, 29 ut hoc faciat om. φ. 16) ait MR, uocat 2, appellat rvcafh. 18) Pergame*n*orum M aliique praeter 2 qui ut rv perga*mo*rum habet ex Acrone. 20) ut *nauta fiat* C. 21) cyprea Mg, al. cypria. 24) *cum* M, rvafh. *qui* R. 25) *vitam in* (om. *et*) N2g, rv, uitam *ut in* afh. sua *rura* rvafh. Tam *et* quam *rura* glossatoris manum redolent, utrumque om. M. 26) *ali*quid Mg pro *aliud quid*, *aliud* agere quam quod R, *aliquid* agere *praeterquam* quod rvcafh. consuer*it* M ut supra, consueuit 2.

19. *Est qui nec u. p. M. — spernit.* Ordo: Est qui nec spernit. Dicit autem, alios uita lautiore delectari.

20. [Nec — spernit. Λιτότης, ut *Verg.* A. VII, 26r: munera nec sperno].

22. *ad aquae — sacrae.* Id est, apud fontem. Omnes autem fontes sacri habentur, et ideo *caput sacrae aquae* ait.

manet sub Ioue frigido. Ac per hoc sub caelo. Dicit autem, alios studio uenandi plerumque in siluis pernoctare.

27. *catulis cerua fidelibus.* Melius generaliter accipimus, quam ut uenationi tantum eos fideles intellegamus; nam et *Lucretius* (VI, 1220) *fida canum uis* dixit. Ergo quod semper dominis fideles sunt, intellegamus.

29. *Me doctarum ed. pr. frontium. Praemia doctarum* frontium ederas ait, quia his poetae coronantur, unde et *Verg.* (B. VIII, 12) ait: *atque hanc sine tempora circum, Inter uictrices ederam tibi serpere lauros.*

31. *Nympharumque — chori.* Per eas egregiam gloriam dicit consequi, de quibus canit: fere enim lyrico carmini materia de nemoribus ac fontibus est, et si qua sunt his similia aut proxima.

32. *Secernunt populo.* Id est, de grege uulgi tollunt ac per hoc sublimem faciunt.

33. *Euterpe cohibet.* Vt si diceret: si tamen Musae non denegant mihi studium cantus sui.

34. *Lesboum barbiton. Barbiton* organi genus est in modum lyrae. *Lesboum* autum dixit referens ad Alcaeum et Sappho, lyricos poetas, quos in Lesbo insula natos esse manifestum.

35. *lyricis uatibus.* Graecis utique intellegendum; nam nondum erant Romani.

CARMEN I, 2.

ACRON.

1. *Iam satis — pater.* C. Caesaris mortem significat, quo in senatu occiso plurimae tempestates, niues et grandines fuerunt, quo tempore et

2) alios lautior*es* rv. 3) MR2g, rva om., fh (liptote) ex C (litote). 5) *pariter* fontes rvafh. *ait* om. rvafh. 9) accipiemus rvafh. Non *Dixit ergo* neque *Dicit ergo* (fh) sed *dixit* (Lucretius). *Ergo* legendum est. 12) d*u*ctarum M in lemmate et in scholio. 13) corona*ba*ntur rvafh (consueuerant coronari ACR.). 14) uictric*es* heder*as* tibi serp. laur*um* MRg. 15) *eas* MR2g. 16) carm*ini* MA2, va, carmine Rg, r, lyrici carmin*is* fh ex C. *ao* font MR2g, rvafh, si qu*ae* vafh. 19) Cum u. *faciunt* exeunt scholia Porph. ad h. o. in afh. 21) *in* mod. MA2g. *ad* mod. rv. 22) man. *est* R2, rv.

ACRON. Idem comentum A. Ode II ad Caesarem Augustum R.

30) Gai d, Gaii HN, Caii t vca, C. Caes. r etc. A in rasura: *iulii* (cesaris). 31) niu*is* et grandin*is* AHbd1, r, tempestatis r, tempestatīs A (1 m). Lege: tempestates plurimae (genitiu.) niu*is* et grandin*is*. C: plurimae niu*is* et grandin*is* tempestates portentaque uisa sunt.

inundatione Tiberis dicitur Roma laborasse, quod propter Caesarem in honorem Augusti Caesaris ultoris eius uult factum uideri. Nam de ipso et *Verg.* (B. V, 20): ***Extinctum Nymphae crudeli funere Daphnin Flebant,*** et alibi (G. I, 466): ***Ille etiam extincto miseratus Caesare Romam.*** Haec enim omina, id est, fulmina, grandinem, diluuii metum intellegi uult uindictam Caesaris fuisse.

Dirae. A Furiis tractum, quae *Dirae* dicuntur, ut *Verg.* (A. IV, 473, conf. III, 610): ***Dirae ultrices,*** ut et (A. XII, 276): ***Dirarum uerbera nosco.***

2. *Rubente dextera.* Omnes manubiae albae et nigrae.. esse dicuntur, Iovis rubra (est?) et sanguinea.

Sacras arces. Templa deorum uel imperatorum, uel etiam *sacras arces* Capitolium dixit.

5. *Terruit gentes.* Timere fecit gentes.

6. *Ne rediret saeculum Pyrrhae.* Uxoris Deucalionis, sub quibus fecit diluuium.

Noua monstra. Dicit fuisse diluuium, propter hoc quod sequitur: ***genus piscium haesit summa ulmo*** etc.

7. *Omne cum Proteus.* Proteus beluarum marinarum pastor. Hunc dicit marina armenta in montibus [diluuio] pauisse, de quo et *Verg.* (G. IV, 294—295): ***Immania cuius Armenta et turpes pascit sub gurgite phocas.***

Pecus egit. Omne animal praeter hominem antiqui pecus dicebant.

9. *Haesit ulmo.* Contraria in diluuio contigisse dicit, in arboribus haererent pisces et siluestres damae in aquis natarent, quas *Vergilius* masculino genere posuit (B. VII, 28): ***Cum canibus timidi uenient ad pocula damae.*** Diluuio facto cum tantum Parnasus emineret, Deucalion et Pyrrha, quomodo repararetur genus humanum, Apollinem consuluerunt. Qui dum

3) Daphni*n* A2C. 4) Haec enim om*in*a A2, fh, rell. haec enim om*nia* (oia rva). omnia (portenta) C. Similiter *ful*mina tempestatum et *flu*mina inundationis confunduntur. 5) *in* uindictam r, uindicta R, in *ultionem* Porph. 7) tractum quae (om. est) AH2, C. 9) Pet. Nannius Miscell. III,3 (Grut. Lamp. p. 1263): 'Omn. man. albae et nigrae esse dicuntur. Iouis *nigra* et sanguinea. mutilata omnino et corrupta sententia. Nos eam ex isto uetusto Codice restituemus.' Quod infectum dolemus. Omn. man. a. et n. *pallida coruscatione* esse dicuntur; Iouis rubra et sang. A. Ex u. *pallida* profectum uidetur *Palladis* in C: Om. a. et n. Palladis esse dicuntur: Iouis rube*ae* et sangui*neae*. pluralis ortus ex *manubiae* aut ex rubra ė = est. rub*ra* et sanguinea ANR, mva, rubea cfh. rubra *est* manus (manubia? Sen. N. Q. II, 41) et sang. 2. rubra i. sang. 1. Palladi Tritoniae manubiae dabantur, Aesch. Eum. 817, Eurip. Tro. 80. Spanh. num. I, 432, ut Vulcano, Dionyso Zagr. et ipsi Herculi, Gerhard. gr. Myth. I, 253, II, 214, Creuzer. Dionys. 251. 11) A om. scholia a *Sacras* usque ad *Omne.* 12) di*x*it R2. uel etiam cap. d*i*cit uel *romanas* arces. 14) P*yrr*e et P*i*rre codd. *Phi*rrae K, nullus Pyr*rh*ae cum h. 18) Pro*th*eus cum h codices. be*lu*arum codices et rcafh, be*ll.* mvC. 19) dil. mont. A, dil. om. C. II. *et* Verg. AR1, r. pasc*unt* s. g. phoc*ae* A. focas 1, v. 22) Schol. om. r. 24) Siluestres*que* v, syluestresque mcafh. da*m*mae ANb. 26) repararen*t* N, cfh. hum. genus 1, m. *hominum* genus R. 26) qui *dum* A1C, mcafh. qui*a* d*um* r. qui *cum* NR. — matris *tunc* cogn. R, mvcafh.

respondisset, ut iacularentur ossa matris, cognouerunt terram esse matrem dictam, unde iaculante mox Pyrrha lapides puellae, Deucalione mares nati sunt. *Verg.* (B. VI, 41): *Deucalion uacuum lapides iactauit in orbem. Iuuenalis* (I. 48): *Et maribus nudas ostendit Pyrrha puellas.*

13. *Vidimus flauum Tiberim.* Aut turbidum aut colore limi flauum, ut *Verg.* (A, VII, 31): *Verticibus rapidis et multa flauus harena.*
Retortis. Aut propter turbines dixit *retortis*, aut propterea quod in campos exibat, non solito alueo in maria prorumpens. [Constat autem uiolentia maris repulsum Tiberim inundasse].

14. *Litore Etrusco.* Id est, Tyrrheno mari, quo influit Tiberis.

15. *Monumenta regis.* Regiam dixit. Locus enim est, in quo Numa Pompilius habitauit, ad Vestae aedem habens Regiam. *Cicero* (pro Mil. XIV, 37) de eodem loco: *Nuper me ad Regiam paene confecit.* — *Regis.* Numae scilicet Pompilii, qui seditionem abstulit et religionis cultum adhibuit.

16. *Templaque Vestae.* Quia dicebatur Tiberis per Rostra ante habuisse meatum, quae templo Vestae iunguntur.

17. *Iliae.* Matri Romuli, uxori suae.

Querenti. Querelas deponenti morte Caesaris nomine originis suae.

18. *Vagus.* [Non recto meatu fluens] qui extra alueum errat. — *Et sinistra ripa.* Aut infesta, aut qua magis parte est ciuitas, quam inundari cupiebat.

19. *Ioue non probante.* Non permittente.

20. *Uxorius amnis.* Diversae de Ilia poetarum opiniones sunt: nam Ilia mater Romuli fuit, quem ex Marte suscepit, quae mortua ad ripam

5) flauom Bφ in Hor., flauum in schol. 5) *a* colore *auri* 2, *arenae* colore flau. C. 6) Vort. Caf, Heyne. 7) aut quod R, aut propter AN1. aut propter*ea* Cmvcafh. 8) inclusa om. A, ex Porph. Tib. *romam* inund. R. prorumpens R, rell. om. (Verg. l. l. 32: *in mare prorumpit*). 11) Regia A, r. Locus *enim est* A, loc. *est enim* RN, r, loc. est *ergo* mvcafh. 12) Ad Vestae *aedem* scripsi pro: ad Vestae *templum.* A: monum. regis. regia dixit monumenta regis. Locus *enim est* in quo numa pompilius habitauit ues*tem* habens regiam. ues*tem* habens regiam R, mvcafh. vest*e* (cum cauda) hab. reg. r. uest*am* hab. reg. 2. Regiam dicit Numa Pompilii, qui *ad Vestae suam* habuit regiam. Cic. de *eadem* sic ait: Nuper ad regiam me paene confecit. C. Suringar. p. 118 facit cum Oudendorp. ad Sueton. p. 298 emendante ex C: *ad Vestae* habens regiam. Solin. Polyh. 2: propter (= prope) *aedem Vestae* in regia, conf. Barth. Adv. VI, 5 p. 2688. 14) et religio*nem* adh. r. 18) Schol. om. A. 19) *n*omine i e. causa scripsi pro *h*omine (A), omine N, homini*s* RrCcafh. 20) Non — fluens om. A2. effusus et *errans* per ripas suas C. scripsi *qui errat* (*labitur* vagus), erra*ret* AR12, mvcafh, *me*aret N, *curreret* r. qui — errat om. 2. 21) infesta A21, rmvcafh, infa*us*ta C. infensa R (Aut in*fensa* aut *ea parte qua* magis ciuitas est *frequens* quam *i*nundare cupiebat). aut *ibi* qua mvcafh. aut *ubique* r. magis *prona* vcafh. magis *parua* r. magis *parte* ANR1, m. *in*undare R, *red*undar*i* A r, *red*undar*e* N, mvcafh. Scripsi *in*undari, nam aquae, non ripae *r*edundantur. 24) Uxori deditus 2r, glossa ex scholio aut ex Servio ad l. l. Variae C. positiones A.

Anienis fluuii sepulta dicitur, qui in Tiberim cadit, et, quia abundans aquis Anio cineres Iliae in Tiberim deduxit, dicta est Ilia ei nupsisse, et ideo dixit *uxorius amnis*, qui se ad eius querelam iactaret ultorem. [*Alii* dicunt, quod ista Ilia Anieni nupserit, nam multi hoc sentiunt poetae. Sed Horatius ut Tiberi det causas irascendi, Tiberis magis dicit uxorem]. Uxorii enim dicuntur uxori dediti, ut *Verg.* (A. IV, 266): *Pulchramque uxori urbem Exstruis.*

21. *Audiet ciues.. pugnas.* Pugnas ex morte Caesaris in posteros editas dicit per bella ciuilia. Nam et Augustus percussores eius usque in Aegyptum persecutus est.

25. *Quem uocet diuûm.* i. e. aversos dicit superos pro tali scelere uota humani generis spreuisse.

26. *Fatigant.* Instanter et impense rogent, ut *Verg.* (A. V, 239 aut VII, 471, coll. cum V, 582): *Diuosque in uota uocasset — uocauit* [fatigant].

27. *Minus audientem carmina.* Hymnos et preces non audientem pro supplicantium impietate.

29. *Cui dabit partes scelus expiandi.* Id est: cui deorum dabit Iuppiter potestatem delendi malum, quod patrauit pars Romanorum? non enim omnes consenserunt in mortem Caesaris.

30. *Iuppiter.* Iouis mite numen est nec aliquando per se laedens, ut *Lucan.* (I, 661): *Nam mitis in alto Iuppiter.*

31. *Nube candentis.* [Melius candent*i* nube, quam candent*is* humeros]. — *Amictus.* Candidis nubibus uelatus, scilicet qui uideri possis; irati (uelati?) enim dii nequeunt conspici.

32. *Augur Apollo.* Augustum dicit, qui se Apollinis filium uolebat uideri, aut propter Troianum genus de Veneris stirpe, ut *Verg.* (A. I, 289): *Hunc tu olim caelo spoliis Orientis onustum Accipies.*

3) Scribe: qui*a* se iactauit, ut supra *errat* pro *erraret.* 4) nam multi hoc sentiunt poetae Ar (om. *poetae* ut R. 5) causam h. dixit codd. et edd. *Alii* — *uxorem* om. C qui pergit: Uxoriu*s autem* dictur u. dedit*us*. Ar: uxor*ii* enim dic*un*tur uxoribus dediti. rell. uxoriu*s* e. dicitur uxo*ri* dedit*us*. 9) *propter* Ccafh, *per* AN1, v *ob* r. editas, AR, a, *d*editas N, mvc, *red*ditas 12, fh. 9) Nam *et*A2, r. 9) usque *ad* mvcafh. *in* Aegyptum *usque* percussores *Caesaris* RC. prosec. r. 11) *adu*.R12, rmv. 14) fatig*a*nt A, rell. fatig*e*nt. Locus non est Val. Flacci Arg. IV, 69. 15) ymnos A, pro imp. om. C. *propter* sup. imp. R. suplican*tum* mvr (suppl.) 19) mort*em* AR, afh, mort*e* N1, vc, *necem* r, nece bG. Quod patrauerunt Romani in occidendo caesare C. delendi *piaculum* b. 20) nomen C. nec aliq*uando* A, rell. aliq*uid*, quod non ad homines spectat. 20) *ut* Luc. AC. Num mitis fh. 22) Schol. om. A 2. *Nube candentis uneros* A (in lemmate scholii et in Hor.) Rbr. candent*i* N12, mvcfh. 29 *et* qui ANR2, mrvca, *ut* qui Cfh, *si* qui 1. sc. ut (om. *qui*) 2. 23) pos*sis* N1G. pos*sit* AR2 Cmv. poss*et* r. *non* pot*est* afh. *irati* enim A 2, contra nexum sententiarum, scribe *velati*, cum de amictu, non de ira Apollinis agatur. *Amicti* NR1, rmvcafh, *non amicti* C. 24) Aug. *dicit* A. Aug. dixit 2 *Propter* Aug. qui R. Haec propter Aug. dicit qui C. Rell. om. et *propter* et *dicit.* Aut — accipies om. 2. 25) Ut Virg. A, rell. ut *est.* R: — uideri quippe in bello acciaco eum fautorem habuit contra antonium. Unde est (Verg. A. VIII, 704): *accius haec cer*nens acrum tendebat *olimpo* aut propter etc.

33. *Erycina. ridens* Venus ab Eryce, in quo maxime colitur, dicta. *Verg.* (A. V, 759): *Erycino in uertice sedes Fundatur Veneri Idaliae.* Sed Veneris numen non usque adeo mite esse solet; nam irata Solis filias persecuta est.

35. *Siue neglectum genus.* Quia Caesarem occidi passus est, siue quia postea in ultionem eius bellum ciuile fieri permisit. — *Et Nepotes*] *Nepotes* eius Romanos dixit per Romulum.

36. *Respicis auctor.* Mars auctor per Iliam uel Romulum, ut *Verg.* (A. VI, 780): *Viden' ut geminae stant uertice cristae, et pater ipse suo superum iam signat honore.*

37. *Ludo.* Ludum Martis dixit bella ciuilia, cuius ludus in praeliis est.

38. *Quem iuuat*] delectat; Martem enim et bellicus clamor et splendentia tela delectant, ut *Verg.* (A. II, 27): *Iuuat ire et Dorica castra, Desertosque uidere locos.*

39. *Et Mauri.* Maurum abusiue posuit pro quocumque hoste.

41. *Siue mutata iuuenem figura.* Mercurium dicit, siue quia in diuersas potestates transfigurari consueuit, siue quia eum uult Augusto per Troianos parentem uideri, ut *Verg.* (A. VIII, 140): *At Maiam, auditis si quidquam credimus, Atlas Idem Atlas generat, caeli qui sidera torquet. Sic genus amborum scindit se sanguine ab uno. Et uenias precamur* a superioribus ubique subaudis.

42, 43. *Almae filius Maiae.* Ne Cupido putaretur, ideo dixit *filius Maiae*, ut Mercurium ostenderet. *Verg.* (A. I, 297): *Et Maia genitum demittit ab alto.*

45. *Serus in caelum.* Ac si diceret: diu uiuas Romanis, et tarde diuus fias.

47. *Vitiis iniquum.* Iratum, indignantem peccatis nostris et propter hoc fugientem nos.

50. *Princeps.* Iuxta morem principum, qui patres patriae dicuntur.

1) Ericina ridens A in Hor., eric. rid*es* in lemmate. erice AN. eryce *ubi* colitur 2. ab herice 1. ab erice *monte* r, ab Eryce monte C, ab eric*io* monte *R*, a monte Eryce fh. 3) in *litore* ACr. d*icta* — *persecuta est* om. 2. *Fundatur Veneri Idaliae* om. Ar. 7) *Siue* quia omn. praeter A 2. passus *sit* Ab. pass*a* est N. 6) *Nepotes eius* omn. om. praeter A. *per* Ar, rell. *propter.* schol. om. C. 8) Mars *augustum* Ab. *Auctor* — *honore* om. 2. *uel* Rom. Abr, rell. *et.* Mars propter Iliam Romuli matrem C. 9) Viden' — stant om. A1, rmvca. 10) honore*m* Ab ut Menag. 11) dicit 2 11) est in prael. R. 12) *Quem iuuat.* iuuat delectat Ab. i. delectat r, rell. om. *delectat.* Totum schol. om. 2. 15) pro *qualibet gente* Bφ. 16) *dicit* — *fias* om. 2. 17) eum uult A. ut Virg. A. 18) At M*aia* A1, rmv, rell. at Ma*iam.* 19) credi*tis* Ar, ut Gud., rell. cred*imus.* At*h*lans (bis) A, athlas N, rell. atlas. 19) caeli qui sidera *torquet* ACR (tollit). 21) subaud*i* supra I, 1, 18. 22) Nec A. 22) dixit filium Ar. 27) iratum contrarium indign. AC. *iniquum* durum indignantem r. iniquum *inimicum* octauianum dicit uiciis romanorum, quia suo tempore expugnauit (l. expurgauit) uicia eorum b.

51. *Medos.* Parthos, a quibus Crassus occisus est, quo pereumte ortum est bellum ciuile. *Lucan.* (II, 11) de eodem: *Umbraque erraret Crassus inulte.*

PORPHYRION.

Iam satis terris. Post occisum C. Caesarem, quem Cassius et Brutus aliique coniurati interfecerunt, multa portenta sunt uisa; Tiberis enim ita creuit, ut prodigii loco haberetur. Haec autem omnia (omina?) uult uideri in ultionem occisi principis facta et paenam eorum, qui bella ciuilia agere non desinebant. Qua inundatione Tiberis ad periculum ruinarum alio duxit solum.

Terris — misit. Pro: in terras misit.

6. *Saeculum Pyrrhae.* Pyrrha questa est, noua monstra mundo accidisse, interitu generis humani.

9. *Piscium — ulmo.* Leviter in re tam atroci et piscium et palumborum meminit, nisi quod hi excessus lyricis concessi sunt.

11. *Et — superiecto damae. Superiecto aequore*, id est, super terras iacto illa scilicet diluuii inundatione. Sic et *Verg.* (A. VII, 31): *Verticibus rapidis et multa flauus harena.*

14. *Litore Etrusco uiolenter undis.* Constat, uiolentia maris repulsum Tiberim redundare [solitum] et effundi super ripas suas, quod hic nunc monstrose factum dicit. *Litus* autem *Etruscum* Tyrrheni, id est, Tusci maris repulsum Tiberim [in litus] accipit, in quod exit.

15. *Monumenta regis. Monumentum* non sepulcrum tantum dicitur, sed quicquid memoriam testatur; *regis* ergo Numae Pompilii significat.

1) Locum Lucani om. NR1. 6) gaium M. 7) interfecerant fh. 7) *ita* om. rvca. Tyberis *etiam* Cfh. cf. III, 27. 8) om*nia* codd. et edd.; omina legas ut in Acrone, nam sola Tyberis inundatio dici nequit *haec omnia.* 10) Qua*m* inundationi*s* M, rell. Quam inundatio*nem*. Et H. Stephanus et Nannius et Suringar. desperantes intactum hunc locum reliquerunt. Ablatiuis positis sanus tibi uidebitur. Ad periculum ruinarum i. e. ut ruinae timendae sint; *alio* i. e. alium in locum; *solum* i. e. terrae solum. 12) In MR, ra haec glossa a capite scholiorum, ante argumentum posita est; in terr*is* R. *pyrrae*. pyrra M. 12) qu*a*esta M, mvh. mundo accid. MR. 16) *hi* Mafh, ii Rrv. 18) Sic *et* MR2. Verg. M. sic *etiam* Virg. rvafh. 20) redundare solitum eff. (*et* om.) MR, red. *et* solitum eff. rvafh. Abieci *solitum*. Acron qui habet *solito a luco* ad h. l. conf. est. *super* ripas MR, *per* rip. rvafh. *etrusco* codd., *hetr.* edd. *Tusci* maris MAR2, r (thusci) va, *hetrusci* maris fh. *Etrusco lit.* i. e. Tyrrheno *mari*, quo influit Tiberis. C. Mare ergo est, non litus, in quod Tiberis exit. Hinc distinctio post *Tusci* maris aliena est et sententia corrupta: Litus aut*em* Etruscum Tyrrheni i. e. Tusci maris. Repulsum Tiberim *in litus* accipit, in quod *Tiberis* exit. NR: Litus — repulsum *tiberis litus* (tyb. litt. R) accipit, in quo *tiberis* exit. In littus acc. in *quod* rvafh. 24) sepulcrum tantum MR2 rell. tant. sepulc. rvafh. 25) *omnia* quidquid MR (quicq.) om*ne* quicquid rvafh. sed quicquid (om. *omne*) 2. Memori*a* MR, rv, memor*iam* afh. 25) Reg*is* MR2, rv. Reg*iam* afh. sig*nat* rvafh. Subaudi *memoriam*. Memoria autem non testatur monumentum, sed hoc illam testari certum est.

19. *Ioue non probante.* Quod terreri Iuppiter iusserit populum, non perire.

17, 18. *Iliae — ultorem.* Ilia, auctore *Ennio* (Ann. I, 57), in amnem Tiberim iussu Amulii, regis Albanorum, praecipitata. Antea enim Anieni matrimonio iuncta est, atque hic loquitur, quasi Tiberi potius nupserit.

17. *Querenti* autem *Iliae,* caedem Caesaris intellegendum.

21. *Audiet ciues acuisse ferrum.* Ἀσυνδέτως transiit. Sic intellegendum: Itaque *audiet rara iuuentus,* maiores suos *acuisse ferrum.*

23. *Parentum. Non pugnas parentum,* sed *uitio parentum.*

24. *Rara iuuentus.* Quia bello ciuili sub Caesare et Pompeio, deinde sub Augusto et Cassio atque Bruto Romani se ipsi confecerunt.

25. *Quem — rebus.* Iterum ἀσυνδέτως transiit, et fere amorem hunc habet sine coniunctionibus transeundi. Caeterum subaudienda hic est coniunctio *ergo;* sic enim fit plerumque. Ergo: quem uocet diuûm populus?

27. *Minus audientem — Carmina Vestam.* Offensam scilicet scelere eorum, qui Caesarem occiderunt.

30. *Tandem — amictus.* Conuersus est ad Apollinem, qui Actiaco bello Antonium oppressit.

33. *Siue tu mauis, Ericyna ridens, Quam Iocus circum uolat.* Potest et *ridens Iocus et Ericyna ridens* accipi, et est Homericum *Ericyna ridens* secundum illud (Il. V, 375): φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη.

35. *Siue neglectum genus et nepotes.* Ad Martem hoc pertinet, quem inuidiose arguit genus suum, id est, Romanos neglexisse, quod passus sit eos bello ciuili uastari.

37. *Heu, nimis longo satiate ludo. Ludo* belle pro bello [posuit]; hic (hoc?) enim uidetur ludus esse Martis.

39. *Acer et Mauri peditis cruentum Vultum in hostem.* Mauri pro cuiuslibet accipe bellicosae gentis (milite?); speciem pro genere posuit.

41. *Siue — figura.* Adulatur Augusto, Mercurium eum dicens esse.

3) Emnio R. 4) Amul*l*ii M. alran. M. 4) praecip. (om *est*) MR2, r. Antea *enim* MAR2, rvafh. 6) Qu*ae*renti M, rv. 7) Trans*ii*t codd., trans*it* rvafh; item infra. 8) *audiet* om. fh. 10) bell*o* ciui*li* R, conf. schol. ad u. 35. *in* bello ciuilibus afh. Bell*a* ciuili*a* M2, rv. poeta hic uiti*o*, inferius uit*iis* dicit pompeio (erant?). Deinde M. 11) se ips*os* 2, recte: ciuis ciuem inter bella ciuilia. 18) *est* om. rvafh. Conner*titur* C. 17) qui*a* M. 18) obpr. M. Locum Verg. A. VIII, 704, quem R *ad Acronem* sic adfert: 'Unde est accius haec cernens arcum tendebat olimpo' *om.* MR2, rva, legitur in Cfh. 20) *Id* est homericum MR2, rvafh. Φιλομητρδης M2, r, Φιλομειδης vafh. Αφροδιτης G, ra. Verbis gr. in R lacuna est. Sufficeret: *Eryc. rid.* Homericum illud. 25) belle MA om. R2, rvafh. posuit om. M2. quod ludus Martis *est* Bφ. *hic* codd. et edd., praeferendum est *hoc* sc. bellum. 26) lu*s*us M, quod sensu singulari ioci ponerem propter *uidetur esse*, si datiuus *Marti* scriptus esset. *Ludus* est repetita uox poetae. 28) accipe NR22, rva, accip*it* fh. pro cuiuslibet (om. bellice,) gentis *uiro posuit* sp. pro gen. C. uiro fh. *hoste* Acron, *pro qualibet gente* Bφ. 29) esse dicens Cafh.

45. *Serus — redeas.* Suauiter optat Augusto, ut diu uiuat.

47. *Neue te nostris,* Bene haec dicuntur, quia ad Mercurium uidetur loqui, qui uolucer deus est, simul eleganter et illud oblique optat, ut post excessum Augustus diuus factus recipiatur in caelum.

Nostris uitiis [Vtrum] ad bella ciuilia referens ait [,an latius, ex hoc intellegitur].

48. *Ocior aura tollat.* Pro: ocius tollat, σχῆμα ὑπαλλαγή.

CARMEN I, 3.

ACRON.

1. *Sic te diua.* Principium deprecationis, qua nauis beneficis sideribus commendatur; salutare enim Veneris sidus est. *Sic* autem aduerbium adiurantis est.

2. *fratres Helenae.* Castor et Pollux. *Lucida sidera*] Ἐπεξήγησις.

3. *Ventorum pater.* Aut Aeolus, aut iuxta Physicos, qui uentos ex motu Oceani nasci uolunt, Neptunus dicitur, ut Verg. (A. V, 14): *Quidue, pater Neptune, paras?*

4. *Praeter Iapyga.* [Iapyx] uentus utilis [est] de Apulia [flans] Athenas petentibus graece ἀργηστής (ἀργεστής) dicitur.

5. *Creditum.* [Commen] datum, ut *Verg.* (G. I, 224): *Anni spem credere terrae.*

6. *Atticis.* Atheniensibus.

8. *Et serues animae dimidium meae.* Amicum partem animae posuit, ideo dimidium dixit. Athenas nauiganti Vergilio nauigii prosperitatem precatur et execratur etiam timore periculi eum, qui primus cupiditate lucri ad temeritatem nauigandi descendit.

1) ut di*uin*at r, diu uiuat et sero *diuus fiat* C. conf. Acr. 3) est om. rvafh. 3) obtat M. 5) *Id est* utrum 2C, rv. *Id* utrum afh. Id est om. MR. 6) *et* hoc MAR2. *ex* hoc rvafh. intelligetur MA. rell. intel*ligi*tur.

Ad nau*i*m in qua u*i*rgil. athenas petit; in Horatii codice ad nauem A. Nauem prosequitur qua u*i*rg. athenas uehebatur prosphonetice dicolos ad nauem 1. Tertia ode ad nau*i*m uirgilium deuehentem R. Idem ad u. 1: *Sic se diua.* Nauim prosequitur qua u*i*rg. ath. uehebatur.

12) ut nau*i*s benefic*ii*s Av (Vel. Long. p. 2219). aut nau*is* — commen*detur* ANRG1, rmva commende*n*tur Franeq. ap. Suring. p. 124. Quae commendatio cum non sit consecutio precum sed id ipsum quod deprecatio exprimit, satius esset legere: Pr. dep. *qua* nauis ben. sid. commen*datur*. quare ipsam ben. sid. commendat C. ut *nauem* ben. sid. com*itetur* fh. Dum actiuum passiuo h. l. praestare uideatur, edidi quidem ope librorum: ut nauem ben. sid. commen*det*, sed uerbis *principio depr.* locus magis quam intentio cum indicetur. scripsi: *qua* — commen*datur*. 13) *Sic — est* om. A. autem om. NG1, r. est om. r. 15) ἐπεξ. om. A, rell. epexeg. ephexeg. effex., ex Porph. 16) *e*olu*s* AN1r, *Ae*olus R2vc Franeq. Aeol*um* — Neptun*um* dic*it* mcafh. 19) Iapyx om. AR, r. est C. 19) flans codd. et edd., argistes ANR1 Franeq. mv, argestes Crcafh. 21) datum Ab, rell. commendatum. *fidere* terrae r. 25) id *est*, dimid. N. 26) *eum* om. Ab, *illum* 2.

9. ***Illi robur et aes triplex circa pectus.*** Ac si diceret: duritia sine sensu periculi. — ***Triplex.*** Verbum ab usurariis tractum posuit, quorum auaritia, [uel] spe lucri uel commercii (commerc*io*?) inuentum nauigium sit.

11. ***Commisit.*** Credidit, ut *Terent.* (Eun. V, 1, 16): ***Quem lupo commisisti.***

14. ***Tristis Hyadas.*** Tempestuosas et nubilas, ut *Verg.* (G. II, 279): ***Et pluuio contristat frigore caelum.* — *Nec rabiem noti.* *Notum*** supra omnes uentos extulit, quia cardinalis est; ideo arbiter, quia praecipue iudicare (uim habere?) de fluctibus solet.

15. ***Ariae.*** Adriatici maris pro quouis mari.

16. ***Tollere.*** Commouere, ut *Verg.* (A. I, 66): ***Et mulcere dedit fluctus et tollere uento.* — *Ponere.*** mitigare.

17. ***Quem mortis timuit gradum.*** Ac si diceret: genus mortis. Tres gradus mortis definiuntur: fato, casu, genitura; fato, ut *Verg.* (A. X, 467): ***Stat sua cuique dies;*** casu, ut *Verg.* (A. IV, 696): ***Merita nec morte peribat, Sed misera ante diem;*** genitura, ut *Verg.* (A. X, 781): ***Sternitur infelix alieno uolnere.*** Unde Stoici casu dicunt, Epicuri fato, Pythagorici genitura hominem mori.

18. ***Qui siccis.*** Praeter lacrimas, ut *Lucan.* (IX, 1044): ***Qui sicco lumine campos uiderit Aemathios.***

10. ***Mare turbidum.*** Tumens fluctibus suis.

20. ***Infamis scopulos Acroceraunia.*** Epiri montes, ideo dicti, Graeco uocabulo, quod sui altitudine frequentius fulminantur. De his *Verg.* (A. III, 506): ***Prouehimur pelago uicina Ceraunia iuxta.*** Infames autem famosos, aut multorum poetarum carmine, aut propter asperitatem litoris naufragiis nauium.

8) auaritia spe [om. uel] omn. codd. et edd. praeter R, qui habet ***uel spe. et*** spe C. Cum tres nauigii auctores dicti uideantur, ablatiuus commerc*io* tibi probabitur. 7) nubi*las* Abr. Franeq., rell. nebul*osas.* 9) quia AR,fh. qu*i* vca. ex cardinalibus NR. 10) Schol. ex A. quia om. fh. solet pasci ***aestibus*** i. nutriri ***fluctibus*** fh, solet — nutr. ***fluminibus*** NR, r, — ***fulminibus*** mvca. 12) ut uirg. A. 14) uent*o* ANR,r. conf. Aen. VII,528, uent*os* ex C in fh transiit. 13) glossam om. AC. 14) ac si diceret R. mortis ***si diceret*** tres A, mort. ac si dic. tres b. Tres ***autem*** gr. C. 14) ***diff.*** NR2 rv. 8 ***et*** gen. 2. ***Fato stat*** A om. ***ut Verg.*** et in 2 seq. locis. 18) epicur*i* AR1, mv, conf. Pers. III, 79 rell. epicur*ei.* 19) hom. mori om. A. mori dicunt C. ***dicunt casum*** — mori b. 20) ***ut*** Luc. ANR1b,r. ***e***math AN. 21) tur*bi*dum A. in lemm. et in cod. Horatii, b cum gl. ***tumidum*** fluctibus. Glossa fons lectionis ***turgi***dum est, non auctoritas. *Turgi*dum enim ***mare*** non dicebatur neque ***undae turgent***, sed ***tumidum aequor*** aut tur*bi*dum. 23) infame*s* A in lemmate Acronis, infam*is* in Horatio. infame*s* in lemm. Porph. M. Acrocer. A in schol. et in Hor., ubi tamen man. 2. a in ***ae*** mut. ***Sunt montes Epiri*** (crvcafh) om. AR, conf. Porph. ***Sunt*** om. Nr. ***cypri*** r. su*i* alt. codd. et edd., ***ob suam alt.*** C. fulmin*a*ntur NR, rell. fulminentur. 24) frequent*ius* A, rell. frequen*ter*. Scholia ad ***Acrocer.*** et ad ***infam.*** scop. hoc ordine se excipiunt in codd. et r, aliter in mvcafh. 25) Compendium uocis ***autem*** in ***aut*** mut. cafh. Infames ***autem*** famosos aut mult. AR, rv.

21. *Nequiquam deus abscidit.* Ac si diceret: numquid sine ratione separatum est mare a terris, cum illud elementum periculis, hoc uoluptatibus plenum sit? *Abscidit* autem separauit.

22. *Prudens.* Prouidens.

24. *Non tangenda rates transsiliunt uada.* Periculosa nauigiis; non debere uada accusari, dum nauis ipsa nec fieri nec usui esse debuerit, [hoc est, non tangi]. Nam et *Verg.* (A. I, 112): *Inliditque uadis.* Ideo enim *uada* dicta sunt, quia breuitate sui uadari, hoc est, ambulari possunt.

25. *Audax omnia perpeti.* Merito omnia patiens lucri cupiditate.

27. *Iapeti genus.* Patronymicum. Prometheum dicit filium Iapeti, qui dum ignem superis furatus esset, numinum indignatione febres hominibus datae dicuntur [ueluti calorem, quem desiderarint].

30. *Subductum.* Subreptum [,furatum].

31. *Incubuit.* Institit, ne nec in suo elemento quieti uiuerent, quia aliena temptassent. — *Cohors.* Ac si diceret, multa genera morborum ad uindictam temeritatis terris inmissa.

32. *Semotique prius tarda necessitas.* [Tarde uenientis]. Dicit per necessitatem (multitudinem?) febrium acceleratam mortem, quae tardior hominibus fuerat constituta.

33. *Corripuit gradum.* Accelerauit periculum inuento nouo exitio, ut *Verg.* (A. I, 418): *Corripuere uitam interea* [qua semita monstrat].

34. *Vacuum.* Apertum, quod experiendi hominibus non causa fuerit. *Verg.* (A. V, 515): *Iam uacuo laetam caelo speculatus et alis Plaudentem.*

1) Nequiquam A non in lemmate, rell. nequicquam, necquicquam, non ne quidquam. 2) *a* terris ANR2, rfh. *a* om. mvca. *a* terra C. 3) autem id est R,r. autem om. C. 5) debere ANC, debent rmvcafh. 6) *dum* AN, *cum* rell. 7) inlisitque A, illisitque Nr, illuditque C, rell. illiditque. 8) *quia* ANRr, rell. *quod.* *sui* ANRCr, rell. *sua.* Quod uix ulla profunditate sui uadari, *id* est, pedibus transiri possunt C. possunt ANRCr, rell. possint. 9) *Merito* omn. codd. et edd. *Id est* om. ANCr. *temeraria omnia faciens* patiensque C. 3) patronomicum A. patronomicum *est* R1. patronomicon *est* N, patronymicon r, rell. patronymicum est. *periphrasis patronymici Iapetides* C. Nihil mutandum, patris nomen breuius indicatur. Verba diuersae potestatis πατρωνυμικὸς et πατρονομικὸς saepe confunduntur. 11) *dum* ANR1, rmvca, *cum* fh. 12) *dicuntur* ANRr, rell. *sunt.* ueluti calorem ANbr Franeq. rell. uelut calor. Glossa uidetur esse ad u. *ignem* pertinens. desiderarint AN, desiderauerint Fran., desiderarit r, rell. desiderarunt. 13) furatum om. A. ereptum Fran. *surr.* N. furto ablatum C. 15) temptassent 1 *Incubuit institit* A. tempt. incubuit autem institit NR,r (insistit). incubuit. terras inuasit ut nec . . C. insistit ut 1. quiete Nb. missa N. *sunt* om. ANR2. terram inmissa sunt r. 17) Tarde uen. om. A. In cod. Fran. ap. Suring. p. 130 falsum lemma datum est uerbis corruptis *multitudo infirmata*, quae idem Suring. mutauit in *mult. infinita.* Lege potius: mult. *infirmitatum* i. e. febrium cohors. In scholio scribe *multitudinem* pro *necessitatem.* acceleratam ANRr. *per febreis* acceleratam C. Tardam necessitatem dicit propter *feritatem* febrium accelerantem mortem fh. propt. necess. febr. accelerantem mort. mva. Tarde enim dicitur r. tarda NR, rell. tardam. 22) fuerat Rmvcafh.

35. *Pinnis non homini datis.* *Verg.* (A. V, 15): *Praepetibus pinnis ausus se credere caelo Insuetum per iter gelidas enavit ad Arctos.*

37. *Nil mortalibus arduum est.* Difficile.

38. *Caelum ipsum.* Quod solum sibi exceperant numina, quasi et ipsum possent humani ausus attingere, nisi fulmina coercerent. — *Petimus.* Optamus, exposcimus, ut *Verg.* (A. VI, 395): *Tartareum ille manu custodem in uincla petiuit.*

38. 39. 40. *Neque per nostrum patimur scelus.* *Iracunda Iouem ponere fulmina.* Id est: non patimur illum quiescere; nam quidam Gigantes ipsum caelum conati sunt ad solum deducere. *Verg.* (G. I, 280): *Ut coniuratos caelum rescindere fratres.*

PORPHYRION.

Ad nauem loquitur, qua Vergilius Athenas petierat, adorans eam, ut eum incolumen perferat.

2. *Sic — sidera.* Σχῆμα ἐπεξήγησις, quia fratres Helenae lucida sidera sunt. Constat autem hodieque inter nautas, Castoris et Pollucis stellas plerumque nauibus infestas (?) esse, ut *Verg.* (A. III, 272): *Effugimus scopulos Ithacae, Laertia regna.*

4. *Iapyga.* Iapyx a uentosa regione, unde flat, dicitur. Iapygia autem est, quae nunc Apulia appellatur. Dicit ergo, optime hoc uento ex Italia Athenas nauigari, et idcirco optat, ne alius flet quam ipse nauiganti Vergilio.

5. 6. Quae — Vergilio. Ambiguum, utrum *debes finibus Atticis*, an *finibus Atticis reddas* accipiendum sit.

8. *animae dimidium meae.* Suauiter hoc dictum secundum illam amicitiae definitionem, qua philosophi (*Aristot.* in Diog. Laert. V, 11, 20, cf.

1) pinnis A. conf. C. II, 20, 2. 4) exceper*u*nt NR, exceper*i*nt r. 5) possent fh. poss*i*nt A,Cr. humani *ausus* AN,Cfh. poss*it* human*a* *uis* R1 mvca. 7) Cum u. *petiuit* exeunt scholia ad h. o. in A. 9) patimur *Iouem* fh. quo*n*dam N. ipsum *caelo deicere* C. Locum Verg. om. Rr.

PORPH. 14) Ôde tertia ad nauem P. Viriliu (sic) maronem uehentem R. 15) pro*f*erat rv. 16) εφεξ. MG2 rv. ἐπεξ. Ca, rell. epex. 17) hodi*eque* MAG2, hodie rvafh. 18) *infestas* omn. codd. et edd. At prorsus contraria enuntiantur ab eodem Porph., ut ad IV, 8, 32, III, 29, 62—64. conf. ad Carm. I, 12, 27 et inter graecos scriptor. Hom. Hymn. ad Diosc. XXXIV, 6—17, Theocr. id. XXII, 5—22, Eurip. El. 491, Or. 1636, Hel. 1495. 1515. 1680, Luc. D. D. 29, Ael. V. H. IV, 5, Nauig. 9, et Propert. I, 17. Contradicere uidetur Plin. H. N. II, 37. In Horatio eiusque uet. commentt. de hac duplice Tyndaridarum potestate nulla fit mentio. Diligi potius quam metui eos facit uirtus, teste Acrone ad IV, 5, 35, qui eos *beneficis sideribus* in arg. h. o. adnumerat. Temporis decursu populi sententia de duplici Dioscurorum indole aliquantum turbari poterat, pugilum utique pugnatorumque uirtute ac ferocitate, conf. Theocr. XXII, 169. 171. 212. al. Gerh. gr. Myth. I, 128. 411. 529. Welcker. Tril. 229. 234. 598. Creuzer. Dionys. 160. Schwenk. Myth. I, 99. Lauer. Myth. 189. 309 etc. Hinc uide, cum *faustas* uim hominis uel dei non exprimat, utrum *insessas* uel tale quid loco consentaneum sit. Flammae enim Dioscurorum nauibus insidentes conspiciebantur.

Aristot. Moral. Magna II, c. 11. Tauchn. p. 88. et c. 15 p. 93.) utuntur: μία ψυχὴ ἐν δυοῖν σώμασι κειμένη.

9. Illi robur — erat. Execratur eum, qui pericula non timuerit. Habet autem hic quiddam Homericum (Il. II, 490): Χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνίη, id est: ferreum pectus.

14. nec rabiem — maior. Arbitrum pro rectore posuit; significat autem in Adriatico sinu neminem magis Noto uento saeuire, per quod uidetur ibi dominationem exercere ad extollendos fluctus, cum saeuit, uel ad placandos, cum flare desinit.

17. *Quem m. t. gradum.* Quam mortem, inquit, abhorrere potest, qui monstra maris et asperrima saxa sine lacrimis uidere potuit?

20. *Infamis scopulos.* Ait propter atrocitatem naufragiorum, quae ibi multi patiuntur.

— *Acroceraunia.* Montes sunt Epiri.

21. *Nequiquam terras.* Prospexerat, inquit, natura hominibus, ut terrae, quibus sine periculo uteremur, a mari discernerentur, sed hoc frustra, cum iam audeat humana temeritas etiam mari se committere.

25. *Audax Iapeti genus.* Prometheum significat, de quo nota fabula est, ignem eum furtim a caelo hominibus adtulisse et inuexisse terris multas calamitates.

29. *Post ignem — subductum. Hesiodus* (E. 47—88) ait, cum ignis e caelo furto Promethei subductus esset, Pandoram inmissam terris paenae causa. Nam per eam mulierem patefacto dolio erupisse omnium (omnia?) pestium genera, quibus homines laborarent. Secundum eam opinionem haec dicuntur.

CARMEN I, 4.

ACRON.

1. *Soluitur acris hiemps.* Mollescit. *Acris* nomen (et?) neutrale a masculino genere, ab eo quod est *acer,* unde etiam in masculino [genere] in *is* desinit; ideo commune et omne nomen facit, ut *acris hiemps* et *acris sinapi.*

17) uter*emur* MA2, uteren*tur* R, *utim*ur rvafh. 17) *et* cum M2. 19) fabula est MAR2, fab. *id* est rvfh. fabula s. (scil.) ign. a. 23) In lemmate A: Post ign. aeth. do. *sublat.* et R.. *sublatum* pro *subductum.* 23) inm. M2, r. *a* caelo M, rell. *e* caelo. 24) cau*sam* M. 25) omnia R. omnium *malorum* genera C. Scribe: omnia- pestium genera.

ACRON. Incipit ad sestium de uerno tempore A. eadem inscriptio in Horatii codice, ubi 1. m. Ses*ter*tium in *Sestium* mutavit. Ad quirinum Gestium de u. temp. paranetice dicolos b.

29) hiem*ps* A et in M Porph. aliisque uet. codd. Hor. ad Epod. II, 52, Serm. I, 39 et Epist. I, 10, 15, item in codd. Prisciani Vol. II. p. 153 Hertz. et Seru. ad Verg. A. VI, 685 et Charisii I. p. 82, ubi noster locus laudatus est. 31) nomen neutrale ANR1, r, nomen *est* neutr. Cmvcafh. C: *Acris* nomen commune et in neutro genere habet acre: *acris hiems, acre sinapi.* aliquando autem in masculino habet *acer* ut (Ovid. Pont. II, 11, 21): *acer equos.* Altera pars

2. ***trahuntque s. machinae carinas.*** De naualibus aut pro reparatione pro hieme subductas competenti tempore nauigationes in maria reuocant.

3. ***Arator.*** Mutari etiam usum uitae dicit mutatione temporis, ut *Verg.* V, 70): ***Ante focum, si frigus erit, si messis, in umbra.***

4. ***Canis.*** Candentibus.

5. ***Iam Cytherea choros ducit.*** Clementia temporis dicit etiam ad lu- m animos inuitari, ita ut in noctem saltationibus uacent uoluptatem faci- es, unde et Venerem posuit. — ***Imminente.*** Appropinquante.

6. ***Iunctaeque Nymphis Gratiae.*** Per *Nymphas* autem mulieres intellegi luit, per *Gratias* uirgines. Ista enim tanquam Epicurus ponit, suadens luptuose uiuendum pro fragilitate uitae, nec praetermittendam, Venere ridente, laetitiam.

7. ***Alterno terram quatiunt pede.*** Pro sono cantilenae ad rhythmum rram?) ferientes. — ***Grauis.*** Pro operis labore.

us scholii ab ipso Cruquio addita, non tamen plena esse uidetur; debebat enim esse: ali- ındo autem *et in masculino et in feminino* habet *acer*. ut: *acer equus* et *acer hiemps* (Ennius in I ap. Priscian. Krehl. Lib. V, 3, Vol. I, p. 178, Hertz. II gram. lat. Keil. p. 152. 153. ap. hlen. XII, 406): *Aestatem autumnus sequitur, post acer hiemps fit.* Charisius l. l. adfert ratio- n cur melius communiter *hic et haec acris* pro *hic acer*, *haec acra* dicatur: — *quoniam aures* *ndit*, ut Horatius: *soluitur acris hiemps.* Nostro Acronis loco *acris* neutro genere statuitur. od tamen cum in Horatii uersu non extet neque recte accipiatur, legi nequit: *Acris* nomen neutrale, sed: Acris n. *et* n., nam hoc ipsum est, quod commentator uult dicere, ut ex ul- iore scholii parte liquido patet, ubi *acris sinapi* nominatiui neutro inducuntur. 29. *genere* ·oque loco om. AN. masc. in r. 32) *et* om. ante *acris* NRC. 32) Sinap*i* codd. nostri omnes ıeter Nr, qui *synapi* habent. Sinap*i*, gr. σίναπι, indeclinabile, pluries in Plin. H. N. obuium, Gesnero contra codicum auctoritatem, qui Colum. XI, 3, 29 sinape habent, seruatum est. ıf. Petron. 66, 7 et Apic. VI, 4, VIII, 7.

1) De *naualibus* omn. codd. mei et G, in quo tamen *trachuntque s* = *siccas de naualibus*, non ro *scilicet de naualibus* legendum erit. Sub nomine restitutionis Acroni haec inculcata sunt: cit de nau*ibus* aut pro reparatione a. p. h. — subduc*tis* — revoc*atis*, et quidem ex C: „*de* *uibus dicit*, aut *ad reparationem* aut propter hiemem subduc*tis*, competenti tempore nauiga- ·nis in maria revoca*tis*.“ Dicit de nauibus s. carinis, dicit etiam de machinis, quibus illae de ualibus deducuntur. Naualia sunt nota. Ouid. Her. XVIII, 207: Hic est aptum nostrae nauale rinae, et Am. II, 9, 21: subductam celant naualia pinum. De his iam tempus est trahere ca- ıas subductas. Nostro loco omn. codd. et edd. hab. subduct*as*. *comp. temp. nauigationis* ANR1, ıv, ad nauigatio*nem* cafh. reuoc*are* in maria r, in maria reuoc*are* ANR1, mv. reuoc*ant* cafh. Pro mpe*tenti*, nomine suspectae latinitatis, scribe, infinitiui conseruandi causa: compe*tit* temp. .u. in maria reuoc*are*. 4) mutatio*nem* A. *ut* A. 6) *Nam* cyth. R. dicit temp. Ar. 7) *in* om. fh. *de* nocte C. sal*tantibus* AG, *saltibus* N, rell. salta*tioni*bus. 7) Volupta*te* facien*te* omn. codd. edd., prater 2, cum quo scripsi: uoluptat*em facientes*, qua lectione nihil potest excogitari sim- icius, nihil rectius. *Facere* enim ut in diuiuis sic in uenereis rebus uox sollemnis est. ›luptatem *satiantes*, Acroni nuper inculcatum, neque aptum neque etiam latinum est. Nam uti *im*, *famem*, sic libidinem quidem *satiamus*, non uoluptatem, quam *facimus* siue *capimus*. *Unde-posuit* om. 1GCmvca. 10) *Ista*. Is*tas* non in libris est. epicureus AN, Crcafh, epicur*us* 1,m, epicu*rr*us v. ponit A1, fh, pos*uit* r., rell. *ex*ponit. 12) adridente A. a*rr*id. NRmr, arid. v, ard. Ccafh. 13) pede*m* AbNCr. 14) ferient*is* AN12G Cr. ferient*es* R. feri*unt* fh. ferient*i* nca. pede *terram* R. grau*is* R,rm rell. grau*es*.

9. *Nitidum caput.* Unguentis delibutum. — *Impedire.* Coronare.

10. *Terrae quem ferunt solutae.* *Solutas terras* liberas dixit, hoc est, incultas. Nam *Vergilius*, dum de agricultura loquitur, ait (G. I, 99): *Exercetque frequens tellurem atque imperat aruis.* *Idem* inculta *iniussa ait* (G. I, 55): *Arborei foetus alibique iniussa uirescunt Gramina.* Potest et *soluta terra* aperta iam uere intellegi; nam pro temporibus et patescit et clauditur, ut *Verg.* (G. II, 324): *Vere tument terrae.* Et de hieme (G. II, 317): *Rura gelu tum claudit hiemps.*

11. *Nunc et in umbrosis.* Quasi expleto anno et nouo redeunte reddenda sint uota diis agrestibus, ut *Verg.* (G. I, 341): *Tum pingues agni et tum mollissima uina.*

13. *Pallida.* Epitheton mortis, eo quod pallidos facit.

14. *Regumque turres.* Pro altioribus domibus [regum turres] posuit, ut tabernas pro humilioribus.

15. *Vitae summa breuis.* [Supputatio]. Pro breuium annorum numero posuit, ut *Verg.* (G. III, 284): *Sed fugit interea, fugit inreparabile tempus.*

16. *Fabulaeque et manes.* *Manes* dii boni dicebantur [.. unde et *mane* tractum putatur ..] aut certe [.. somnus potius quam ..] inferi, qui sunt fabulosi, unde *Verg.* (A. VI, 269): *Perque domus Ditis uacuas et inania regna.*

17. *Mearis.* Ieris, perueneris.

18. *Nec regna uini sortiere talis.* Non accipies per sortem *regna uini.*

19. *Tenerum.* Delicatum. — *Lycidam.* puerum a te stupratum. — *Quo calet.* Quem impatienter amat.

20. *Tepebunt.* Ardebunt, amabunt.

3) *in*cultas omn. (cultui non inseru. Porph). 3) cum Crfh. loq*ui*tur C, loqu*er*etur A et rell. 4) i*d*em *de* inculta iniussa uiresc. A. *it*em de inculta: *atque* iniussa uiresc. C. idem *deinde* culta b. idem de inc. *et* ini. uiresc. m. idem inc. ini *ait* ut arborei foetus alibi. *atque* iniussa uiresc. R. idem *in* inculto N. idem inculto vac. i. inculto r. 6) aperto mvcafh. 9) *quia* expl. C. 10) tu*m* ANR1, rm, rell. tun*c*, conf. Beitr. zu Pers. p. 316. 12) eo *quod* ANRbr. om. *eo* Cv. *quae* pall. fac*it* mcafh. fac*iat* Ab. 13) *reg. turr.* posuit fh. 15) Supputatio om. ABφ, 17) i*n*rep. AR. inre*uocabile* r. 18) manes dii boni AN1, Crm, man. om. vca, dii boni man. fh. Unde — putatur (put*ant* Cc) libri tuentur sed interpol. uidentur. cert*i* inferi R1. inferri qui A. putant, *nam mane* apud antiquos *bonum* dicebatur. Aut *manes* i. inferi, aut somnum potius etc. C. 20) domus fh. 21) Ieris A, rell. pro *meaueris* NRr aut permearis (om. pro) mfh. *peruen.* om dr. totam glossam om. vac. 22) A om. 5 postremas glossas. 23) b habet has gl. Lycidam posuit pro quolibet cinedo uel catamito. Bφ: pro quolibet puero. 24) am*as* bdr. 27) id est. ard. R. *uel* amab. 1 vca, *et* amab. r. i. e. amab. N. frigebunt. marcescent C. marcescent Bφ. *uel* om. fh.

PORPHYRION.

Haec ode ad P. Sestium Consularem scripta est, [in] qua, describens uerni temporis gratiam, cohortatur ad lactiorem indulgentioremque uitam, admonens, mortem aequaliter omnibus imminere.

1. *Grata.. Fauoni. Fauonium* uentum, qui Ζέφυρος graece appellatur, ueris tempore incipere flare (ait?), et *Vergilius* testis est (G. I, 43): *Vere nouo gelidus canis cum montibus humor Liquitur et Zephyro putris se glaeba resoluit.*

10. *Terrae quem ferunt solutae.* Utrum liberae et cultui non inseruientes intellegendum, ut prata significare uideatur, an temperie et aestu aeris solutae, quae paulo ante frigore hiemis strictae erant. Sic et *Vergilianum* illud (G. I, 43) se habet: *Et Zephyro putris se glaeba resoluit.*

11. *Nunc et in umbrosis Fauno decet inmolare lucis.* Sic et *Verg.* (G. I, 342, 341) ueris tempus aptum rusticis ad sacrificandum dicit, quia *tunc somni dulces || et tunc mollissima* uina.

12. *Seu poscat agna.* Adtende feminino genere agnam maluisse dicere quam agnum, secundum illud *Vergilianum* (A. VIII, 641): *Et caesa iungebant foedera porca.* Nescio quid enim quaedam elocutiones per femininum genus gratiores fiunt.

13. *Pall. — et tabernas.* Per *tabernas* uulgares domos significat, per *turres* altiores.

18. *Nec regna uini sortiere talis.* Hoc ad magisteria conuiuarum pertinet, quae talorum iactibus sortiri solitos et *Plautus* significat in Captiuis (I, 1, 5), item in Asinaria (V, 2, 54).

PORPH. Ad Publium Sestium consula*to*rem (to exp.) R. Hoc nomen in uett. codd. Horatii scrib. aut Sestius aut Sextius aut Publius Sestius, Publ. Ses*tus* aut Publ. Sextius, Sestius *Quirinus*, Sext. Quir., Sest. Quir. qui et *Festus* dictus est (Bφ), Publ. Sest. uir consularis, Publ. Sext. cons. uir, Publ. Sext. consularis. Praenom. *Lucius* non extat in rv. et quaeritur, utrum L. SESTIUS iu numo ap. Ricc. M. F. R. p. 212 et Orell. ad h. o. idem cum nostro iudicandus sit.

2) P. Sestium MARG. P. Sextium 2, rvcafh. L. Sextium consularem. C. scripta est MR. *est* om. r, scrip*tu*ra u, scri*bitur* Cafh. 2) qua MGrv. qu*ae* R. *in* qua quasi fh, *in qua* om. a. *in* qua *uelu*ti C. 6) Zefirus M. 7) incipere om. C. flare et uirgil. testis est *qui sic ait* M. *et* om. Cuafh. *qui sic ait* omn. libri. 7) umor M. zefyro M. gl*a*eua M. 11) *et aestu* codd. et edd. tem*pore* MG. *a*eris MRG, *u*eris afh. Abuno *Sic et* ad alterum ὁμοιόαρκτον fh. om. uerba Verg. — Verg. 16) *tunc* bis codd., alterum edd. abiciunt. 18) poscat agn*am* MR, r. pascat agn*a* fh. Ad*te*nde M. 19) quid enim M2G, rv. enim quid R. quomodoenim a. enim quomodo fh. 20) eloq*uut.* Mrv. per tab. om. A. *Et* tab. r. 24) conuiu*a*rum MA2G, conuiuar*i*um R, rell. conu*i*u*io*rum. Recte dicitur magister conuiuii ut collegii et magis*teria* commun*alia*, non magister*ia* conuiu*io*rum. 25) *i*ctibus 2G, rv, rell. i*a*ctibus (actibus M). solitus et M. solita et R. rell. solito*s* et. sortiri solebant *antiqui*: *quod* et C. solitos, quod et Plautus fh.

CARMEN I, 5.

ACRON.

1. *Quis multa gracilis.* Percunctatur Pyrrham, cum qua olim consuerat, quo amatore nunc iuuene fruatur, et munditias eius uel blanditias laudat, sed quadam adhuc amantis inuidia, cum se dicat ueluti cum dolore eius illecebras, quibus capit (ceperit?) ignauorum adulescentium animos, tamquam naufragium euasisse per damna. — *Gracilis.* Delicatus, tenuis, ut *Verg.* (G. IV, 472): *Umbrae ibant tenues.*

2. *Urget.* [pro fluxu seminali i.] Coitu et libidine.

3. *Grato sub antro.* Quod et loci gratia et unguentorum iuuetur; nam in antris prostare consueuerunt, unde et fornices dicti.

4. *Cui flauam religas comam.* Cui comeris.

5. *Simplex munditiis.* [Simplex, incomposita] *Simplicem munditiis* dicit animo factiosam.

6. [*Mutatosque deos.* Sibi iratos, dum permiserunt illum in foueam cadere meretriciam]. — *Fidem mutatosque deos flebit, et..* Mutatam felicitatem suam dum queritur, ipsa ingratitudine nudat amatorem. Hoc autem iuxta opiniones hominum dixit, qui iratis aut propitiis diis lucra siue dispendia sua applicant, ut *Lucanus* (1, 510): *O faciles dare summa deos eademque tueri Difficiles.* — *Aspera.* Bene ἀλληγορικῶς *aspera aequora* (et *aura fallacem*) meretricem uocauit, hoc est inconstantem; nam dum blandiendo incipientem trahit, captum crudeliter nudat, inconstantiae maris (*inconstanti mari?*) similis, unde *Verg.* (A. V, 949): *Mene huic confidere monstro? Et caeli totiens deceptus fraude sereni? Idem* (A. IV, 569) de

ACRON. Ad pyrram meretricem comentum incipit A. Ode quinta ad pyrrham R.

5) percunct. ANR12, mvfh, rell. percont. *diu* consueu. 2. cons. *iocari* bC. coamatore 2. 6) iuu. fru. ARb2. 7) *qua* dicat Ab2G, qua *se* dicat Nrmu. *qua si se* dicat 1, *qua in*dicat R, mva. *cum* se dicat acfh. 8) anim*um* R. animam N. 9) delic. ten. AN,rfh. delic. om 1. de*lectans* ten. mva. i. *tener* Bφ. delic. ten. tener C. 11) pro fl. sem. om. A, Pro fluxu om. r, rell. habent. delibutus unguentis pretiosis C. 12) *que* A. dicti caelle (cellae) meretricum. *Iuuenalis* (III, 155): et sedeant *sic* lenonum pueri quocunque in fornice nati. R. 14) glossam om. RG1, r. 15) Simp. incomp. om. AGNR1, rmvca. 17) totum schol. om. A. cum perm. fh. cum permiserint ca. 18) in fou. mer. *duci* 2. 18) *et* mut. NR, rell. *ut* mut. 16) nud*at* 1G, m, rell. nud*et*. 20) Opinione*s* codd. et r, rell. opinio*nem*. *iratis aut prop.* omn. libri, contra quorum auctoritatem ex C inculcatum Acroni est *non* ante *propitiis*, male omnino, cum irati aut propitii dei hic sibi opponantur ut *lucra* siue *dispendia*, *faciles* et *difficiles*, id quod aliter se habet in C: *mutatosque deos iratos, non propitios, inconstanteis.* 22) alegorice r. 23) nam quem R. 24) trah*a*t ANI, mv. incipientem ANR, rmv, rell. *insipientem;* initium illo significatur amoris, quem crudelitas Pyrrhae inconstantis sequitur; insipiens autem non est propter blanditias Pyrrhae sed eo quod ipse postea captus et nudatus est. 25) Scribe inconstant*i* mar*i*, nam Pyrrha cum mari, non cum *maris inconstantia* comparanda est (Cic. Dom. 51). 25) con*credere* fh. Vitio memoriae duo uersus in unum contracti sunt, omissis uerbis *et caeli credam quid enim fallacibus Austris.*

perfidia mulierum: [Eia age rumpe moras] *Varium et mutabile semper Femina.*

7. [*Nigris uentis.* Id est, contrariis].

8. *Insolens.* Inconsuetus et inexpertus amorem meretricum.

9. Aurea. Pulchram aut certe diuitem siue simplicem significat.

10. *Vacuam, semper amabilem.* Sibi uacantem, sine dolo, aliis contemptis, suo amori deseruientem.

11. 12. *Aurae fallacis.* Mutabilitatis feminae. — *Miseri.* [Scilicet sunt]. Mira uarietate utitur; dicendo enim nunc eos *miseros, quibus* fulgebat *intemptata,* quasi beatum se profitetur, qui iam ab ea euasit, sicut in sequentibus dicit.

12. 13. *Quibus intemptata nites.* Ac si diceret: adhuc non probata ignoranti nites et places.

13. 14. *Me tabula sacer Votiua paries.* Metaphora a naufragis, qui euadentes cladibus suis pictas tabulas praeferunt et cum quibus euaserint uestibus, eas Neptuni templo suspendunt, ut *Iuuenal.* (XIV, 310): *Naufragus assem. Cum rogat et picta se tempestate tuetur, et Verg.* (A. XII, 768): *Seruati ex undis ubi figere dona solebant.* Hoc autem per allegoriam ostendit post nuditatem suam a meretricis eius amore se liberatum. — *Uuida.* madida [melius]. Madidus autem extrinsecus, uuidus intrinsecus.

16. *Maris deo.* Neptuno.

PORPHYRION.

Pyrrham meretricem adloquitur, cuius calliditatem ignorans ait, se quoque in amorem eius implicitum susceptis uotis tandem euasisse.

1) *Eia — moras* om. ANR, r. uarium *et* codd., uar. *ac* mcafh. 3) glossam in codd. non obuiam Fabr. intulit. 4) *incon*suetus ANRG1, Cr, *in*suetus 2, *non* consuetus mvca, consuetus fh. amorum mfh. 5) signif. om. A. 6) sic lemma in A. conte*m*tis N1. sibi soli paratam contemtis aliis amabilem suo am. deseru. C. 8) sic scripsi cum Rr. femineae C, rell. mutabi*lis* feminae, f*a*em. f*o*em. *Scil. sunt* RbBφr, om. AN12 mvcafh. utitur R. utitur om. AN1. rell. mira uarie*tas*. 9) enim *nunc* R. enim om. N, rell. dicendo enim eos. C: Nam cum dicit eos miseros, quibus placebat adhuc *non probata* se quasi felicem et beatum praedicat, qui iam euasit eius fraudulentiam. 14) Metafora A1 mv. mehhaf. N. rell. methaphora. Allegoria C. Non confundenda est metaphora (paries-templum) ab Acrone dicta cum allegoria Commentatoris Cruquiani qui productam metaphoram i. e. allegoriam capite scholii posuit, quae in Acrone inferius (*hoc autem per allegoriam ostendit* etc.) sequitur. naufragi*is* A12. Neptuni templo omn. codd. et rmv. *Templo* tertius casus est, ut *arbori suspendere.* Hinc temere praep. *in* ante u. *templo* intrusa est. *ad* Neptuni templum cafh. *uim* rogat AGr. *dum* rog. R. *Naufr. assem cum rogat* om. mvcafh. 18) Hoc AN1, mv. *hic* RG, r. Quid non ubi illud ostendatur, quaeritur. 19) Hu*u*ida N, ut infra hu*u*idus. Ex hac scriptione hu*m*ida recentior lectio orta est. Verba *madidus* a. e. n. *intrinsecus* om. A, rm. Neptune (neptu*nn*o rv.) *melius* rvma et G. *uuida.* madida. melius. *maris deo.* neptuno b. uuida. melius quam *humida* C.

PORPH. Ode quinta ad Pyrrham meretricem R.

24) *ad*loq. M. ignora*tus* R. calliditatis ipsius ign*arus* C.

1. *Gracilis.* Gracilem pro tenero posuit; teneri enim adhuc graciles solent esse et puellae et adulescentes.

5. *Heu quotiens . . uentis.* Per allegoriam haec dicuntur, quibus significat tempestatum modo mutabiles esse meretricis huius blanditias.

12. 13. *Miseri . . . nites.* Miseros eos ait, quibus ignota et inexperta sit hujus meretricis fraudulentia, se autem more eorum, qui euaserunt maris pericula, uota soluisse, quod amore huius liberatus sit. Videmus autem *hodieque* pingere in tabulis quosdam casus, quos in mari passi sint, atque in fanis marinorum deorum ponere. Sunt etiam, qui uestem quoque ibi suspendunt, diis eam consecrantes.

13. 14. Me tabula . . . indicat. Ordo est: Me sacer paries per tabulam uotiuam indicat maris potenti deo uestimenta suspendisse.

CARMEN I, 6.

ACRON.

Scriberis Varius. Dicit Agrippae: nauales seu terrestres victoriae tuae scribentur a Vario, perfecto oratore. Ceterum ingenium suum impar metrorum ludo [deditum] laudes bellicas canere.

2. *Maeonii carminis.* Homerici, id est: tali carmine scriberis a Vario, quali usus est Homerus, qui de Maeonia fuit. *Alite.* Auspicio siue bono.

3. *Ferox.* Fortis.

5. [*Nos, Agrippa.* Vocatiuus casus est. Ordo talis est: *Quamcumque rem ferox miles gesserit, te duce, nauibus aut equis, nos tenues, nec conamur dicere haec nec (conamur dicere) gravem stomachum Pelidae.*]

1) *enim* MRG. *autem* rvafh. — Sed graciles *et* teneri solent esse adolescentes et puellae (om. *adhuc*) C. Hinc Acroni nuper inculcatum est *et* ante *graciles.* Nihil addendum, si construis: teneri enim adhuc solent esse et puellae et adulescentes graciles. Illud si uoluisset Acron dicere, *autem* more suo posuisset. 4) quotie*ns* MR2 rvafh. quoti*es* G (?). *mutabiles* ARG2, mo*b*iles rvafh. 7) mari*tima* peric. fh. 8) hodieque A2G, rell. hodie *quo*que. *quosdam* hodie fh, in tab. *suos casus* (om. *quosdam*) fh. quosdam casus quos (om. *suos*) ra et v (non: *casus suos*). 15) *Me sacer paries* om. vafh. 13) ma*g*is MRr. in 2 man. 1 g in r mutauit.

ACRON. Ad Marcum Agrippam A. inscr. Horatii. sic metrum in illo non initio Acronis sed Horatii notatum est. Ode sexta ad Agrippam R. 19) *a uario* codd. (Niexp.) et cafh. uaro r. a uario om. mv. Bφ: dicit etiam a uario illa conscribi poeta facundissimo. qui et *uarus* a uirgilio nominatur [E. IX, 27 conf. VI, 7. 12.]: Vare. tuum nomen etc. 20) ludo laudes ANRG12, rmvca. *deditum* fh. ex C: Suum autem ingenium *ludo deditum impar esse* talium metrorum. Deleta u. *deditum* locus sanus est et sedes uoci *impar* seruata. 21) *id est — Homerus* om. A. Homeri qui Nr. Cum *Maeonii* non sit substantiuum sed pertineat ad *carminis*, uerba *qui de Maeonia fuit* contra librorum fidem post *Homerus* posui inferius, nam *carminis Homerici qui de Maeonia fuit* (mvcafh etc.) dici nequit. 23) gl. om. RG1Cr. 24) schol. om. A. *casus* om. NR. *est* NR1, vr.

6. *Cedere nescii.* [Id est,] inuicti, ferocis, ut *Verg.* (A. XII, 527): *Rumpuntur nescia uinci Pectora.* Nec conamur dicere *cursus duplicis Ulixei* per mare, nec conamur dicere *saeuam domum Pelopis, dum pudor et Musa potens lyrae uetat deterere laudes egregii Caesaris et tuas culpa ingenii. Pelidae stomachum.* Συνεκδοχικῶς a parte totum; *stomachum* autem pro ingenii ira posuit.

7. *Cursus duplicis Ulixei.* *Aut* propter errores dictum, *aut* quia fertur dolosus, [*aut* certe (cursus?) duplices propter uiginti annos; nam dum alii duces, capta Troia, post decem annos reuersi sunt, Ulixes solus post uiginta annos ad patriam dicitur reuersus].

8. *Saeuam Pelopis domum.* Propter Atreum et Thyestem, a quibus diis epulae humanae carnis appositae sunt, unde et [Thyestem] tragoediam Varius scripsit, quem et *Vergilius* laudat (B. IX, 35): *Nam neque adhuc Vario uideor nec dicere Cinna Digna.*

9. *Conamur.* [Extenuat uires suas] Ac si diceret: Non audeo gradina.

10. *Inbellis lyrae.* Quae nesciat res bellicas et altas describere uel tristes.

12. *Culpa ingeni.* Id est, tarditate sensus.

13. *Tunica Adamantina.* Lorica. Allusit propter duritiem, nam bellum in quibusdam insuperabile est.

14. *Puluere.* Instantia certaminis. *Troico.* Troiano.

15. *Nigrum Merionen.* Virum fortem [et] pugnando squalentem. Meriones fortiter pugnauit in bello Troiano.

16. *Tydiden.* Diomedem.

17. *Nos conuiuia.* Id est; tandem de uoluptatibus scribimus. Ordo

1) *id et* om. ARCr. *est* ferocis C. Rump*u*ntur AR1, fh, rell. rump*a*ntur. 3) ul*ix*ei ANR, r. Vlyssei cafh. ulyssei mv. Vl*i*ssei C. 4) de*cur*rere R, rell. codd. et a de*te*rere, rell. edd. de*ter*rere. 5) stomach*us* — *ponitur* D. 15—21 *Nec* — *posuit* om. A. 7) Nec cursus duplice*s* p. m. ulixei] aut pr. err. A. duplice*s* A etiam in cod. Hor. cum gl. man. 2: i. fallac*is*. duplice*s* R1, m. in lemm., duplic*is* (afh) om. AR1, r. duplice*s* m. Habes ante oculos scholiorum conglutinationem ex Porphyrionis amphibolia profectam. Sic ea sananda aut redigenda uidentur: aut cursus duplice*s* propter errores dictum aut duplic*is Ulixei*, quia fertur dolosus. Quae secuntur *aut* — *reuersus* serius adspersa, ne dicam adsuta iudico. 10) *ad* patr. dic. reu. AR, r. ad pat. reu. dic. 1. reu. ad patr. dic. mva. reu. *in* pat. dicitur fh. in patr. reuersus est Bφ. *domum* reu. est C. 11) *propter* ARb, r, rell. om. 12) ep. hum. A, fh. Thyestem om. AR, rmv. tragoed*ias* R. 13) uar*us* A, r. uar*o* uideor A, rv, Heyn. contra Seru. l. l. rell. uar*io*. s. Exten. u. suas om. A. extenu*et* r. tenuat a. *nos tenues* non aude*mus* vmafh. *nos tenues* om. RG1. Non aude*o* gr. Ar. 17) qu*ae* rell. quod. *uel trist. descr.* fh, rell. des. u. tr. 20) lorica om. R1, r. *Allusit* — *est* om. A. duriti*em* R, afh. duri*t*iam 1, v. durici*am* b, rm. 22) *troiano* Rr. 23) *Nigrum*] instantia certaminis *et* pugn. squa*ll*entem fh. 23) *Meriones* A, fh. *hic* R1 G, rmva. 25) diomede*m* Bφ bfh. cum comp. Aa, diomede*n* 1, rmv. 26) schol. om. A. uoluptat*ibus* R, recte, rell. *ex* uoluptatibus. Inculcatum est *ex* uoluptat*e*, ma*le*, nam non de causa sed de rebus sermo hic

est: Nos uacui cantamus conuiuia. *Proelia uirginum.* Iuuenibus resistentium.

18. *Sectis in iuuenes unguibus.* In os iuuenum, ad repugnandum acutis unguibus et praeparatis.

19. *Vacui.* Amore uacui, hoc est, non amantes (aut?) securi. *Siue quid urimur.* Id est, [aliquid amamus. Qui enim amat, uritur, *Verg.* (A. IV, 68): *Uritur infelix Dido.* Idem (A. IV, 101): *Ardet amans Dido traxitque per ossa furorem,*] seu forte amantes, et ostendit, se omni tempore, seu amantem seu non amantem, id studii habere. Ordo est: Seu non praeter solitum leues quid urimur: non enim *praeter solitum leuis* est, qui uritur, dum omni tempore sit inconstans.

20. *Leues.* Nihil constantiae habentes; quae est consuetudo amatoribus.

PORPHYRION.

1. *Scriberis Vario fortis.* Agrippam adloquitur, cuius rebus gestis negat se lyrico carmine satisfacere posse, ideoque potius a Vario ea scribi debere. Fuit autem L. Varius, et ipse carminis (carminum?) et tragoediarum et elegiorum auctor, Vergilii contubernalis.

2. *Maeonii carminis alite.* Ut si diceret: Homericis auspiciis, ac per hoc Homerica sublimitate. Notum est autem, inter opiniones quae de natalibus Homeri feruntur, etiam hanc esse, quasi Maeonis filius fuerit.

3. *Quam rem cumque — gesserit.* Figurata elocutio; nam cum dixisset *scriberis*, intulit *quam rem miles gesserit te duce.* Simplex autem haec elocutio erat: Scribentur res quascumque miles gesserit, te duce.

est. hae res sunt *uoluptates uinum sequentes* Liu. XXXV, 11, *uoluptates animi et corporis* Cic. Fin. I, 18. 1) schol. om. A. cantamus conuiuia uoluptatibus plena C. 4. 4) duo separata scholia in fh coniuncta hab. A2 Gma, ut supra leguntur. in *ora* iuu. (om. *unguibus*) R. in os (om. ung.) 1. in os iuu. ad rep. *resectis ac repositis* b. sectis. scissis P. 6) *Amore uacui* AR, mva, rell. om. *uacui. hoc* AR, r, rell. *id. et* sec. AR12 G, *sed* sec. mfh. Siue *quod* mv in Hor. ut nonnulli rec. codd. et in lemm., *quid* in Hor. *quod* in lemm. fh, quid AR1, ra in Hor. et in lemm. Id est, *aliquid* amamus Rr. *amamus aliquid.* uritur enim qui amat .. C. id est [om. *aliquid*] amamus. qui en. am. uritur 1G, mva. *Seu forte amantes* et ost. omni se temp. — habere A (om. *id est aliq. am. — furorem*). *i. aliquid amantes* et ost. — habere 2 (*amamus — forte* om.). 9) Ordo — inconstans om. A. leues quid (urimur — leuis est qui om.) uritur 1G. leues quo urimur fh. leu. quod urimur va. 11) *cum* omni fh. rell. *dum. nam* omni temp. est inconstans, quod amatoribus proprium est. 12) *nil* R2. habens A.

PORPH. 15) *Scripseris* M. lyrico se carm. fh. 16) *potius* om. rvafh. 19) elegiorum MARG2 conf. Auson. epigr. XCII, 2, *eclogarum* fh. elegorum grva. conf. praeter Scriver. et Welcker. T. H. Bothe poet. scen. lat. V. 1. 257 et Weichert. de Luc. Varii et Cassii Parm. uit. et carm. p. 29, qui fontem h. lect. ignorabant. 16) *ac* si fh, rell. *Ut* si. 21) Notum *est* codd., om. edd. 21) *et* hanc rvafh. 23) eloquutio M. 25) *haec* MG. quam rem mil. MR.

7. *Nec cursus duplicis per mare Ulixei.* Amphibolum, nam *duplicis Ulixei* intellegi potest, quod significat callidi; potest etiam *duplicis cursus* per accusatiuum pluralem accipi, id est, itus ac reditus.

8. Nec *saeuam Pelopis domum.* Notae historiae sunt de Tantali genere, ex quo Pelops ortus, deinde Atreus et Thyestes, deinde Orestes, de quorum sceleribus tragoedias uidemus compositas, quarum stilus non nisi sublimitate ornatur, cui se negat hic poeta sufficere.

12. *Culpa deterere ingeni.* Belle *culpa ingenii;* humanum uitium autem non aliud quam humilitatem uult intellegi. *Deterere* autem minuere significat, ex consequenti, quia quae deteruntur, minuuntur.

13. *Quis Mortem tunica tectum adamantina.* Id est: quae perrumpi non possit; adamans enim lapis durissimus. Figurate autem negat se posse res bellicas scribere, uerum Varium potius, qui sit Homerico spiritu.

17. *Nos proelia uirginum, Sectis in iuuenis unguibus acrium.* Non *iuuenes sectis unguibus* sed *acrium virginum in iuuenes* quamuis *unguibus sectis.*

Cantamus uacui. Utrum, cum *uacui* sumus, an ideo haec *cantamus,* quia *uacui* sumus, id est, a negotiis liberi? Quod magis uidetur sensisse, cum subiciat: *non praeter solitum leues,* id est, ex consuetudine leues.

CARMEN I, 7.

ACRON.

1. *Laudabunt alii claram Rhodon.* Munatium Plancum adloquitur, virum consularem, Tibure oriundum, in cuius gratiam dicit, cum diuersis

1) Nec curs. duplice*s* Mr. duplic*is* 2, v. amfibolum M, rell. amphib. et amphyb., om. R. uli*xi* M2, ulixei R, rv, ul*y*xei G, uly*ss*ei afh. 2) potest *accipi* 2, fh. accipi om. hoc loco rva. 2) duplice*s* 2, fh. itus *et* red. 2. is*t*ius ac red. M. 6) *uidemus comp.* MAR2. comp. uid. G. comp. *scimus* afh. *uidemus* om. rv. 6) Verba *non nisi sublimitate* bene se habent nec quidquam addi debet, nam tumor siue sublimitas (conf. Plin. Epist. IX, 26) solus tragoediarum istarum ornatus fertur. Absonum plane esset additamentum, quod publice prodiit, *insigni*, cum sublimitas indole sua iam insignis sit. Verborum et sententiarum luminibus tamquam insignibus in ornatu omnis distinguebatur oratio. Neque etiam litterarum similitudine praestantioris indigemus medelae *narrandi sublimitate*, ad quam conf. Plin. Epist. I, 16 et infra qui dicitur *Homericus spiritus*. Scelera in Tragoedia descripta sunt a Varto *stylo sublimi* C. 7) fertur afh. rell. ornatur. 8) de*s*erere ingen*ii* M. 9) dete*rr*ere M. 10) deterruntur M. minuuntur. MRG, rell. *co*mminuuntur. *et* conseq. M. ex conseq. AR, rell. *et ex* conseq. 12) adaman*s* M. rell. ada*mas*. 14) M. in lemm. om. *in iuu.* et *acrium*, ac*rum* R in lemm. No*s* sect. ung. se*u* R. quamuis sectis ung. A. q. ung. sectis M2RG. Schol. ab edd. abest. 19) *et* consuet. M.

ACRON. Ad *mu*n*a*tium plancum A. in cod. schol. et Hor. Septima ode ad *nu*m*acium* plancum paranetice dicolos R. Ad Numatium Plancum Consularem r. tibur*tem* AbGCm. oriund*o* AbGm. orig*ine* C. tiburte oriundo 2.

25) Tybur*tem* oriund*um* rv. tibur*e* oriundum fha (tyb.).

poetis studium sit, diuersas insulas oppidaque certorum numinum gratia celebrare carminibus, sibi Tiburtem (ciuitatem s. regionem?) esse laudandam, cuius uoluptate capiatur uel amoenitate et Albuneae Nymphae eiusdem nemoris uicini agro Tiburti, de quo *Verg.* (A. VII, 83): *Lucosqae sub alta Consulit Albunea.* Tibur autem Tiburnus condidit, a quo nomen ciuitati est. Hic fuit filius Catilli, filii Amphiarai, ut *Verg.* (A. VII, 672): *Catillusque acerque Coras.* Sed hac ode Plancum hortatur, ut curas uoluptatibus relaxet, exemplo Teucri Telamonii. *Claram Rhodon aut Mitylenen.* Maritimae Graeciae ciuitates.

2. *Bimarisue Corinthi.* Quia et Ionio et Aegeo mari adluitur.

3. *Vel Baccho Thebas.* Ordo est: Vel *Thebas insignes Baccho*, uel *Delphos insignes Apolline.* Sicut enim apud Thebas Dionysus, sic Delphis Apollo colitur, a quibus honorem patriae sortiuntur.

4. *Thessale Tempe.* Amoenitates Thessaliae. Tempe enim tribus casibus declinatur, nominatiuo, accusatiuo et uocatiuo.

5. *Sunt quibus unum opus est.* Ac si diceret: unum studium est certorum laudibus dicendis operam dare et exinde gloriam quaerere, laudando tantum Athenas, quas uocauit urbem Mineruae, uelut proprium ciuitatis nomen.

6. *Carmine perpetuo.* Aut uno metro aut non aliorum laudibus mixtis.

7. Undique decerptam. Ex omnibus electam. Ordo est: *praeponere fronti oliuam undique decerptam.*

9. *Aptum dicit equis Argos ditesque Mycenas.* Hoc est: Sicut Athe-

2) tiburt*em* Ab2Gr (tyb.) tiburt*am* R. tibur*em* 1. tib*ur* Cmfh (tybur va). 2) laudand*am* b12 Gr. laudam A. rell. laudand*um*. 3) capi*a*ntur Ab, r. *uel* ARb12,r, rell. *et. sed* Alb. afh, *se et* alb. A. et alb. 2 *se* alb. R. *sed et* alb. 1G, v. *nec non* Alb. C. 3) eiusdem*que* A1,r. eiusque R. eiusdem mvafh. 4) uicini ac car (sic) tiburi A. uici ac tyburi r. uicin*ae* ac tiburi b. uicini nemoris *deae* unde Virg. C. uicini tiburt*is* 1. uicini tibu*ri* 2. uic. *ac* tyburis va. ac Tibur*is* fh (Tiberis). Edidi *uicini agro Tiburti*, per compendium: uicini ag. tiburti. Luc*us*que ARb,r. 5) Tibur*nus* ARb1G, rell. Tibur*tus* s. Tyburtus (rva). De Tiburno conf. Verg. A. XI, 519 et VII, 671 cum Heynii exc. VIII p. 134 et Stat. Silu. I, 3, 74. 5) ciuitat*is* b. 6) catylli a, catulli b, rell. catilli. conf. carm. I, 18, 2. 6) am*f*arai A. cora*x* RCrva, rell. cora*s*. 8) ciu. *sunt* 1 et edd. omnes. 10) *ab*luitur R, ra. 11) *Ordo — Apolline* om. A. 12) *Sicut* enim A1GRr (om. enim). *sic* enim Cva. *ut* enim fh. Dionys*us* A, rell. Dionys*ius*, id quod item falsum est Cic. N. D. III, 21 ut Auson. Epigr. 4. 13) hon. *et* patr. R1G, r, *et* hon. mfh, *et* om. A, va. a quibus *etiam* loca sortiuntur honores C. 14) amenita*tem* ARr (amoen.) rell. amoenita*tes*. 15) declina*ntur* 1G, rmv. declinatur A, rafh. Ad rem pluralis in usu erat, ut Liu. XLIV, 61, ad uerbum singularis. 16) si diceret, om. *ac* A. unum st. est *aliquorum* C, hinc scripsi *certorum*, quippe quae uox mutata sede alioque casu paullo inferius in codd. et edd. occurrit. 17) *dare certos et exinde* AγRG, va. certos exinde (om. et) bm. certos *se* inde fh. 19) n*o*men scrip*si* cum Ab, a. rell. n*u*men. proprii ciu. n*u*min*is*, male, nam cum de ciuitatibus omnino et nostro loco de urbe Mineruae sermo sit, non numen sed nomen dicendum est. *uelut* om. mv. 22) electam A. *col*lectam rell. *Ordo — deceptam* om. A. 23) Lemma in A: *Plurimus — myc.* hinc duo scholia sedem mutarunt et *autem* est post *aptum* in R1, Crmva. Potest laud*ant* et laud*at* scribi. laudar*i* in libris est.

nas in Mineruae honorem, ita Argos et Mycenas laudant in honorem Iunonis. *Aptum* autem *equis Argos* genere neutro absolute dixit.

10. *Nec tam patiens.* Quia in agone uerberibus immobiles caedebantur. *Lacedaemon.* Post matricidium Orestes cum fugeret, adiit oraculum de sanitate; oraculum respondit, sic eum posse sanari, si Dianae Scythiae de Taurica simulacrum auferret profectus. Ibi erat soror eius sacerdos, quae aduenas immolabat; adgnouit fratrem, pepercit illi, interrogauit, cur uenisset, ille indicauit. Abstulerunt simulacrum, simul soror est secuta; delati sunt ad Italiam, collocauerunt in nemore Aricino simulacrum et consecrauerunt nemus. Post hoc Italis immite numen et asperum uisum est, miserunt ad Orientem simulacrum; (quod) Lacedaemonii susceperunt et, ne aut crudelitatem aut sacrilegium facerent, statuerunt hoc, ut iuuenis aras (aram?) ascenderet et super imponeret manus et tamdiu loris caederetur ab alio iuuene, quamdiu sanguis de uibicibus in aram manaret, et (ut?) satisfieret numini.

11. *Nec tam Larissae.* Larissa ciuitas est Thessaliae, a qua et Achilles Larissaeus dictus est, ut *Verg.* (A. II, 197): *Larissaeus Achilles Percussit.* Nimia delectatione animum feriit.

12. *Domus Albuneae. Domus Albunea* delectabile nemus est: consecratum Albuneae Nymphae, a qua et nomen accepit. *resonantis.* aquarum sono.

13. *Et praeceps Anio.* Aut per deuexa cadens aut rapidus. *Tiburni lucus.* Silua iuxta ciuitatem eiusdem nominis.

14. *Mobilibus.* Discurrentibus.

15. *Albus ut obsc. detergit nubila caelo saepe Notus.* Purum aera facit.

2) *Absolute* AγRG1b, rmvafh. *singulariter* C. Retinuimus librorum lectionem, etenim neutro genere Argos graece, non *obsolete* dictum ab Horatio est. Plinius et Ouid. hac forma pluribus locis utuntur, et *Liuius*, qui pluralem frequentius adhibet, hinc inde tamen, ubi adiectiuum additum est, ut XXXX, 10 *Amphilochium*, singularem neutro genere praefert. Pluralis Nepoti, Plauto et Vergilio usitatior est, in Ouidio autem rarior, et sine adiectiuo ut Fast. VI, 47 adiunctis Mycenis (cf. Verg. A. VI, 839), et addito adiectiuo ut Fast. V, 651. De sensu u. *absolute* adi Priscianum. 3) schol. om. Aγ. in ago*ne* Rb1,r. in agoneis mvafh. Non in Agoniis sed in agone, ludo gymnico s. certamine. Neque opus est *ii* s. *ei* s. *iuuenes* scribere. C: quia in aris Dianae *adolescentes* [ludis. fest. s. u. Agon*i*um] u. i. caedebantur. 3) *no*biles cedeb. R2, rell. *imm*obiles. caede*bant* r. 4) fu*g*eret Aφ, furaret, rell. fureret. 5) scith*iae* A. scy*tice* R. rell. scythicae. 6) profectus ibi erat soror Aγ. distinxi post *profectus.* auferret. Profectus *itaque est.* Ibi rell. *erat* om. fh. 7) *et* pop. fh. interrogauit Aγ,r, rell. interrogauit*que*. 8) est sec. Abγ (sororem). 9) delat*um* est R. Italiam coll. A, rell. *et* coll. 9) ari*cio* Ab. 10) hoc AγφB, h*a*c b. rell. ha*e*c. immi*tte* A. 10) et asp. uic. est Ab. et asp. om. γr. miserunt A. rell. miserunt*que*. 11) *Quod* om. A acceperunt γ. stat. *hoc* Aγ (h̄=hoc uterque) RG,r, rell. *hi*. 15) satisf*ie*ret Aγ (*et sic*) rC. rell. satisf*a*ceret. 16) *est* thess. Aγr, rell. om *est*. 17) *ut* om. omn. praeter A. totum locum Verg. om. γ. 18) fer*it* γb (om. animum). rell. feriit. *celeritate* 2. 20) alb. nimphae est consecr. a qua γ. 20) schol. in Aγ rell. om. 21) *aut* om. C. *et* rap. C. tibur*ti*. t*y*burti et tyburt*ii* edd. tibur*n*i codd. 24) deter*git* AγRIC vafh Acronis lectio fuisse videtur. deter*get* bm (deterg*eret* r), ut uett. codd. Horatii. aer*a* AγR1, rmv, aer*em* BC afh.

Albus — notus. Quem Graeci λευκόνοτον appellant [id est, serenum]. Ordo est: *Saepe albus notus detergit nubila obscuro caelo. Obscuro.* nubilo.

17. *Memento.* memor esto.

19. [*Plance.* Vocatiuus proprii nominis.] *Molli mero.* Aut leni aut suaui; nam uino in obliuionem curae ueniunt et tristia fugantur, ut *Verg.* (A. I, 734) *Adsit laetitiae Bacchus dator.*

19. *Fulgentia.* Splendentia aut luce coruscantia.

19. 20. *Seu te signis Castra tenet.* Ac si diceret: seu signis militaribus seu bellis miscearis.

20. *Seu densa tenebit Tiburis umbra tui.* Siue sis militiae, siue sis domi.

21. *Salamina.* Ciuitas Telamonis. Hic filiis suis Teucro et Aiaci ad Troianum bellum proficiscentibus legem posuit, ut alter sine altero non rediret. Aiace [itaque] se perimente, quod per dolum Ulixis iudicio armorum uictus sit, cum ipse corpus Achillis liberasset, Teucer, memor imperii paterni, patrem et patriam fugiens, responso Apollinis, cum sociis alibi condidit ciuitatem. Hunc fugientem dicit hortando comites suos ad pocula consolatum et uino tristitiam mitigasse.

22. *Uda Lyaeo.* Vino madido.

26. *O socii.* Ordo est: *O socii et comites, ibimus quocumque feret uos fortuna melior parente.*

25. *Melior fortuna parente.* Quae det patriam, quam pater negauit.

27. *Auspice.* Fautore uel sponsore. Apollinem dicit, cuius responsum uel promissa sequebatur.

16) In cod. Acronis A noua oda lit. initiali maiore, qua cod. Horatii caret, significata est. uterque habet inscriptionem HORTATVR PLANCVM AD VOLVPTATEM, item in γ cum inscriptione: ad plancum numatium *oratio* bene uiuendi. Bφ: ad plancum *hort*atio uiuendi eundem plancum alloquitur quam supra. 1) gr. litt. fh. leuconot*on* r, rell. leuconot*um*. 1) i. serenum om. A. quod serenum facit Bφ. 2) Ordo — caelo om. A. In uett. codd. Hor. u. notus aut cum h aut cum spir. asp. scribitur. glossa *nubilo* est in AγbC. 3) memor esto gl. in Ab. 4) le*n*i A, suaui et leni C. rell. le*u*i. Bφb: molli, suaui. Bφ addunt: molli dicit non propter molliciam (i. lenitatem) sed propter suauitatem gustus. 5) curae uen. AγR, r, rell. uen. curae. tristi*a* fugantur ARG. tris*titi*a fugatur, γ, Cr. tristiti*ae* fugantur mvafh. ut uirg. Aγ. rell. om. *ut.* Loc. Verg. om. 1, Cmva. 7) splend. aut luce corusc. Aγ, C. γ om. lemma S*eu tenent.* in A lemma est *Si quis.* lemma et schol. om. C. Schol. quod omn. codd. et edd. tuentur, sic scribe et cum seq. coniunge: *Signis*] militaribus. *Seu te signis — umbra tui*] Seu bellis misecaris, ac si diceret: Siue sis militiae — domi. seu sis domi seu mil. AR, fh. ac si diceret, seu. mil. fueris seu domi C. 13) *itaque* C rmvafh. om. codd. (G?) per*empto* C, rell. *se perim. in* iud C. uict. *esset* C. 15) *uel* teucer γ. 15) patr*em* et patr. AγR1φ2 rmva, patrem om. fh. *patrem* patriam*que* C. *in Cypro* C, rell. *alibi.* 16) dic*unt* R. ad pocula et uino consolationis gratia trist. C. uino mad. A. 19) Ordo — parente om. A. *et com.* om. mafh. 21) sic schol. in A (que) γ. C: ea enim *dabit* patriam, quam pater negat. Illa *dabit* patriam, hic negauit R1, fh. schol. om. rma. (G?). 22) *Faut. uel sp.* om. A. *suasore* tacite intrusum. fautor*em* uel sponsor*em* (gl.) Apoll. γ. respons*um* AR. *promissa uel* respons*a* γ. ad Apoll. *respicit,* cuius *responsi promissa* seq. C. rell. respons*a*.

28. *Certus.* Non fallax sed ueridicus.

29. *Ambiguam.* Duplicem, uel quia una in Cypro, altera in Attica regione esse dicitur, uel quia una pulsus est, alteram condidit. *Vergilius* (A. III, 180) similiter *ambiguam* (pro) duplicem posuit: *Agnouit prolem ambiguam geminosque parentis. Tellure noua.* Incognita (siue?) peregrina.

30. *Peioraque passi. Verg.* (A. I, 199): *O passi grauiora* [*dabit deus*].

32. *Iterabimus aequor.* Iterum nauigabimus.

PORPHYRION.

Laudabunt — Rhodon. Hac ode Munatium Plancum consularem adloquitur, qua indicat, se praecipue Tiburtina regione delectari omnibusque eam sua sententia praeponendam adfirmat.

1. *Claram. Rhodon* propterea *claram,* quod soli sit obposita, dicit, de qua et *Lucilius* (ed. Bip. p. 177 et 254) sic ait: *Rhodus Carpathium in pelagus se inclinat apertum.*

2. *Bimarisue Corinthi. Bimarem* Corinthum appellat, quod isthmo obposita Cenchreo a Lechaeo sinu adluitur.

9. *Aptum dicit equis Argos.* Homericum est; sic enim de hoc ille: Ἄργος ἐς (ἀν') ἱππόβοτον (Od. XV, 239, 274, conf. Il. II, 287. III, 75 etc.).

10. *Me nec tam patiens Lacedaemon.* Hoc διὰ μαστίγωσιν uidetur dicere.

1) *sed* Ab,r. set γ. rell. om. *sed uerid.* om. 2. qu*ia* AγRb2,r, rell. qu*od. altera* in Cypro C. *attica* Aγb2,Cr. a*thica* R. tracia 1. Thracia mva. Thrac*iae* fh. *attica* rectius est ideo quod Salamis in sinu Saronico eiusdem sita. 3) quo*d* mvafh. dic*atur a qua* pulsus (om. u. q. u. est) C. uel quia pulsus alt. r. *ut* uirg. γ. 4) *simil. amb.* om. Ar. 4) Agn*eum*. prol. γ. agnosc*o* r. agnouit*que* R. Ordo est: ambig. salam. fut. noua tellure γ, qui om. rell. scholia ad hanc odam. 5) nouā (novam) Salamina incognitam. peregrinam A. noua *scilicet* inc. peregrina mvafh. rell. om. *scilicet*. 6) schol. om. γR1,r. 7) schol. om γR1. *id est* om. AbC. *iterum* om. r. repetemus uel peragrabimus Bφ.

PORPH. Ode VII ad *N*u*m*acium Plancum Consularem R. *M*unatium BR. *N*umacium R2, fh. *N*uma*t*ium rav (numati*uum*). 10) a*d*loq. qu*i*a M. propon. vfh. a*d*f. M. 13) Scripsi: *Claram*] *Rhod.*, rell. *Claram Rhodon*]. Quod si ponimus, in scholio scrib. est: propt. clar*a* — dici*tur*. clar*a* MR2Grv (clare). rell. clar*am*. claram eo quod soli sit *expo*sita C. obp. M. rell. opp. et Auct. Dousae p. 687. 14) de *ae*qua M. 14) *Ro*dus carpathium A, Rhodo*s* carp., rva, Bip. *r*odus carpa*t*ium R. Rhodus carpathium M2. conf. Gerlach p. 89. *se* incl. MARG. rell. om. *se.* locum Lucilii om. C et Bφ. 16) Lemma om. M. *chor*inthum M. 17) ionia et aegaeo rvafh. cenchreo alecheo M2G. cen*t*hreo ale*t*heo R. 17) ad*l*. M. a*b*l. rvfh. a*luntur* R, rell. *al*l. C: quia ad Isthmum posita Ionio et Aegaeo *mari* alluitur. 20) Sic facili modo restituta iudicabuntur haec duo scholia, quae in omnibus codd. et edd. aut inter se confusa aut per partes omissa sunt aut cum lacunis relicta. M. sine lemmate habet: homericum est. sic enim de hoc ille Me nec [tam om.] patiens lacedaemon. hoc propterea procet. ΙΠΠΟΒΑΤΟΝΔΙΑΜΑΣΤΙΩΣΙΝ uidetur dicere. Similiter G: *aptum dicit equis.* Hom. — ille. Me nec tam patiens lacedaemon. Hoc ... (lacuna) propterea procet. ἱππόβατον διὰ μαστιωσιν uidetur dicere. R: *Aptum dicit equis argos.* Hom. — ille (lacuna). *Me nec tam patiens lacedemon.* Hoc propterea [lacuna] uidetur dicere. 2: *aptum dicit. equis.* Hom. est. sic enim *inquit* ille [lacuna]. *Me n. pat. lac.* hoc propterea pro cet. [lacuna]

12. *Quam domus Albuneae.* Albuneam deam et in regione Tiburtina fontis praesidem et *Vergilius* testis est, qui in septimo (A. VII, 83) sic ait: *Lucosque sub alta Consulit Albunea nemorum quae maxima sacro Fonte sonat.*

13. *Tiburni lucus.* Tiburnus conditor Tiburis est, cuius fratres Catillus et Coras, quorum *Verg.* (A. VII, 672) meminit: *Catillusque acerque Coras, Argiua iuuentus.*

13. 14. *Uda Mobilibus pomaria riuis.* Inrigua intellegi uult.

15. *Albus — notus.* Hanc (Hinc?) oden quidam putant aliam esse, sed eadem est; nam et hic ad Plancum loquitur, in cuius honorem et in superiori parte Tibur laudauit. Plancus enim inde fuit oriundus. *Album* autem *notum* dixit, ut Graeci λευκὸν νότον, quod serenum faciat.

22. 23. *Uda Lyaeo Tempora.* Ὑπαλλαγή; ipsum enim *udum Lyaeum* intellegi oportet, id est, uinum.

23. *Populea — corona.* Bene, non qualibet sed *populea corona*, propter fortitudinem animi; nam haec arbos in tutela Herculis est.

29. *Ambiguam Salamina* nunc duplicem intellegamus, quoniam alteram Teucer in insula Cypro condidit, patria a Telamone eiectus.

30. *O fortes peioraque passi.* Ut *Verg.* (A. I, 199): *O passi grauiora deus dabit his quoque finem.*

32. *Iterabimus aequor.* Quidam stulte ab *itinere* uerbum fictum putant, sed nequaquam sic accipiendum, cum simplicior elocutio magis rationem habeat. Teucer enim mari uenerat, (quia) patria eiectus (est), errans ingens *iter;* ut *iterent* mauigationem, socios hortatur.

uidetur dicere. C: *aptum dicit* laudat. Aptum autem Argos genere neutro singulariter dicit. nam plurale *Argi* est masculinum. Homerus appellat ἄργος ἱππόβοτον. rv: homericum [*est* om. uterque]. Sic enim de hoc ille. Me n. t. p. lacedaemon hoc propterea [om. *pro cet.*]. ιπποβατον. δια μεσιωσον uidetur dicere. Quod schol. Ascensius abiecit sic breuius se expediens: Homericum — ille ἄργος ἱππόβοτον. Me — Lacedaemon. Lacunarum amantes hacce delectabuntur nuper repetita scholii nostri editione: *Me — Lacedaemon*] Hoc . . . ., propterea . . . ., qua . . . ratio — ne certe nihil efficitur.

2) *et uerg.* M. *et* uirg. R2. *et* om. fh. *et* in reg. Mfh. *sic* om. vafh. 3) ponte Cf h. 4) Tiburni locus. Tiburnus M. tiburni lucus A. al. tiburti et tyburti: *est* om. A. fratres MARC. rell. frater. 5) Cath. et Chorus M. corax R1, rva. Coras fh. Catillus et Coras om. C. 6) Cath. et *Choras* M. corax Crv. 7) inrigua M. 8) Hanc codd. et odd. omnes, potest autem disputari, utrum *hinc*, id est, inde ab hoc uersu legendum sit, cum Prophyrion nouam oden non adgnoscat. 9) honore M1G, rva, honorem R, fh. et *in* MR1G. *in* om. rvafh. 10) Tybur M, rva. tiburem R. 10) *inde* MR1GC. Tiburi fh. tyburi rv, Tyburtia. nothum M. λευκὸν νότον MA1G. rv. Λ. NOTHON B. λευκόνοτον Cafh. 13) lyaeum int. MA1R, rv. Lyaeo int. afh. uinum MA1R, uino vafh. 14) qual. pop. corona MA1RG, rell. quaml. pop. coronam. 15) arbos codd. et rv, rell. arbor. tutelam M. 17) ins. Cyp. codd. 19) deus dab. M. dabit deus rva. om. fh. 20) it. stulte R. dictum 2. *enim* om. vafh. 22) *quia* pat. MR. qui a pat. 2G. 22) quia a pat. rvafh. 23) *iter* h. l. non est *iterabimus.* Nostram scriptionem suadet ipsa sententiarum simplicior iunctura: non a u. *iter* sed ab *iterum* uerbum *iterari* est deriuatum.

CARMEN I, 8.

ACRON.

1. *Lydia — oro.* In Lydiam dicit uulgaris formae mulierem et sibi aliquando addictam (dilectam), cur ita Sybarim diligat iuuenem, ut cum ab omnibus officiis amore sui desciscere fecerit, intermissa etiam exercitatione campestri, et hic apud eam lateat, sicut apud uirgines Lycomedeas Achillem ferunt (latuisse?). Quod per ζηλοτυπίαν in riualem dicit. Ordo est: *Lydia, dic, oro, hoc est, interrogo te per omnes deos: cur properas amando Sybarim perdere?* Κατ' ἀντίφρασιν declamat: *amando perdere,* amore perdere, unde *Verg.* (B. VIII, 41 et Lir. 430): *Ut uidi,* ut *perii.*

3. *Apricum.* Amoenum, uoluptuosum.

4. *Patiens pulueris.* Cum possit iam ferre militares labores.

6. *Lupatis temperet ora frenis.* Id est, equos frenis domet, [*Lupata* freni] ut *Verg.* (G. III, 208): *Duris parere lupatis.*

8. *Flau. Tiberim tangere.* Natare, quod adulescentibus inter summa et uirtutis et exercitationis studia. *Flauum* autem inundatione turbidum dixit, unde *Verg.* (A. VII, 31): *Et multa flauus harena.* *Lucanus* (VIII, 374): *Nec frangit nando uiolenti uerticis amnem.* [Ad insigne hoc uirtutis retulit].

8. 9. 10. *Cur oliuum sanguine uiperino Cautius uitat.* [Dicit: cur non exercet palaestram? — quam tractantes oleo ungebantur. — Magis uitat oleum quam *sanguinem uiperinum,* id est, uenenosum.]

ACRON. Ad lidiam meretricem A. inscriptio Acr. et Hor. Ode VIII ad lidiam meretricem, herotice dicolos R. ad lydiam. meretricem erotice dicolos. 1. erotice dicolos alloquitur meretricem b. 4) *in* om. b. *Inuehitur autem* in C. 5) aliq. *dilectae* et dilect*a* codd. et mafh. delectaȓ r. *dictae* v. *addictam* scripsi. 6) *desistere* libri omn. praeter r, quae hab. *descissere,* unde corr. desciscere, quippe quod uerbum sollemne est. 7) *et sic* Aγ12Rb, rmva. *sic* om. fh. ut eum ab omni exercitio honesto desistere faciat, *qui sic* C. *Qui sic* inde nuper tacite inductum. edidi *hic* pro *sic,* quia *sicut* in omnibus codd. et edd. uet. infra occurrit. *sic ut* fh. *ut* apud uirg. *Lyco*medeas *olim* Ach. *latuisse* ferunt C. *ut* iterum tacite receptum, non item *Lyco*medeas, *Lao*medonte et *Lyco*mede confusis. *licomedas* AγR. lic*h*omedas b. rell. lycomed*is* (lic. r). achillem dicunt S. *latuisse* b. Scripsimus cum fh (*zelotypiam* conf. Cic. Q. T. IV, 8 et Plin. HN. XXV, 7) ζηλοτυπίαν, nam lectio *hysteron proteron* (RGmva — hysteron proton r), quae ex zelotipoteron (Aγ), zelo*n*ipoteton (2) orta et gradatim deprauata est, probari nequit. ζηλοτυπότερος C. zelotypoteron uet. exemplar Nannii. conf. eius Misc. III, 4. Lamp. Grut. I, 1264. *Ordo — perdere* om. A. 10) *pec*cata antifrasin A. cata antiphr. γ. *non* per ἀντιφρασιν sed uere, unde ut . . C. decla*m*at fh. amando perdere om Aγ fh. 11) unde AγCr, rell. unde *est.* 12) gl. om. γ, uolupt. om. C. 14) temper*et* AγR, r, rell. om. *Lupata* freni fh, rell. om. 20) Hic est ordo duorum scholiorum in AγR. in fh. schol. ad *flauum* pertinens alteri ante positum est, quia in Horatio adiectiuum nomen praecedit. 17) uirtu*tum* et exercitationis AγRb1C. om. *et* mva. pluralis *uirtutum* non magis aptús est quam *uirium* (Suringar. 108) exercit. studia. Legendum est uirtu*tis* et exerc. i. e. exercitationis uirilis s. militaris. 19) Verba inclusa *Ad — retulit* huc non pertinent sed ad u. 10. 11. *liuida q. a. brachia,* quippe ex uet. aliquo Horatii codice, cui scholia adscripta erant, in Acr. transl. et falsa sede posita. 20. Totum schol. om. AγRBφlGCrv.

10. 11. *Liuida gestat armis brachia.* Assiduo usu et pondere armorum; at insigne est uirtutis.

11. *Disco.* Genus ludi est. Posinaclum dicebant certi ponderis discum, quo iuuenes in agone contendebant. Fortior iudicabatur, qui ultra designatum spatii finem eum iecisset. Ita et missilibus certabatur. Ordo est: Neque iam *nobilis gestat brachia liuida armis, quae expedito disco trans finem, saepe iaculo.*

12. *Trans finem.* Id est, ultra terminum. *Expedito.* misso.

13. *Quid latet et marinae Filium dicunt Thetidis.* Latuisse subaudi: Achillem dicit a Thetide absconditum metu belli Troiani.

16. *Lycias cateruas.* Lycii populi fuerunt Troianis ferentes auxilium, unde *Verg.* (A. I, 113): *Unamque Lycios fidumque uehebat* Orontem.

Proriperet. Raptim uel incaute iret.

PORPHYRION.

Lydia — oro. Haec Lydia amica uidetur fuisse Sybaris nomine adulescentis, cui imputat, quod amore implicitum residem fecerit exercitiationum campestrium.

3—5. *Cur — campum.* Cur nunc *oderit campum,* qui alioquin *patiens pulueris atque solis sit aut fuerit.*

6. 7. *Gallica nec lupatis Temperet ora frenis.* *Gallica ora* pro Gallico-

2) *ad* insigne uirtutis Aγ,r, ad insignem uirt. b. ad ins. *scilicet* uirt. C. Pro *ad* scripsi *at*, ut est in antiquis mss. Cic. 6 oratt. ed. Mediol. Ang. Mai., Wagner. ad Verg. p. 427 et var. lectt. ad Hor. Carm. I, 35, 25. Satt. I, 1, 99; 3, 32; 5, 96; 6, 87. II, 6, 54. Epod. XV, 5. 3) *genus ludi est* om. AC. genus est ludi γ. *Posinaclum — quo* Aγ1G, posinaculum R, possinaculum Scholiasta Barthianus s. Metensis ap. Suring. 108. Du Cange in Glossario med. aeui s. u. *possinaclum* hanc uocem modo ex Barthii Aduers. XXXV, 2 depromsit et recepit, posinaclum script. ignorans. Scriptura posinactum in C ex compendio pro *culum* (ut iaclato pro iaculato) deprau. uidetur. *postmodum* — quo r. om. mvafh. iconf. Auct. 6. 689. 4) fortior iudic*andus* AγR2, r. Scripsi: fortior iudic*abatur*. fort*issimus autem* sic iudic*abatur* C. 5) Scripsi designa*tum* spatii finem cum r, quia non spatium ludo designabant sed finem eius. rell. designa*ti*. Ex designa*tum* in Aγ *designati eum* facile potuit oriri. proiecisset C. *ita ut* mva. cum (om. ita ut) fh. rell. *ita et.* *Ordo — terminum* om. Aγ. id est, ultra terminum om. R1G, r. 8) Glossa *Exp. misso* ex Aγ. *e*misso Aφ [ex i. e. misso?]. 9) s. latuisse γ (= scil.) supp. C. rell. subaud*is*. om. A, qui habet: Quod latet] *ut marinae filium. latuisse* ex Porph. 10) achi*len* A. thetide *matre sua* b. Thet. matre C. 11) auxili*a* γb. auxili*o* C. Lycii troianis auxilium tulere 2. Totum schol. om. A. 12) *unde — Orontem* om. γb2 Bφ, Cr. 13) schol. om. AγR2, r. raptim uel *temere traheret* C. raptim uel *caute uel ini*ret b perperam pro *incaute iret.*

PORPH. Ode IX ad lidiam R. 17) re*s*idem MRG,ra. re*ss*idem v. *d*esidem fh. *residem* melius, nam *deses* est uel homo otiosus uel in otio actus, ut annus. cum genitiuo usus est rarior. Seru. explicat per *iners* qui deseuit. ad Verg. A. I, 720. Bφ: i. e. qui solitus erat in campo martis cum suis coaeuis et pal*u*stri puluere et ardore solis fatigare. nunc est deses. 19) Scripsi cur *nunc* cum RA („alt. cod. uetus"). cur *non* M (*non* in G expunct.), rell. om. *non*. *nc* et *nō* uoces sibi similes. 19) alioqu*in* MAR2 rell. alio*qui*. afh: *pat. — solis*] sit aut fuerit. 21) temper*at* fh. *temperet* moderetur Bφ. ora eq. rvafh. eq. gall. ora C.

rum equorum ora. *Lupata* autem *frena* sunt aspera, de quibus et *Vergilius* sic ait (G. III, 288): *Et auris parere lupatis.*

5—8. *Cur — tangere.* Qui in campo Martio exercebantur, etiam natabant post exercitium, quia et hoc uidetur necessarium militiae esse.

11. 12. *Saepe disco — expedito.* Ex his accipiendum (excipiendum?) *trans finem nobilis expedito,* ut sit: *saepe edito nobilis, saepe iaculo.* Dicit autem cum gloriose et discum et iaculum misisse.

13. *Quid latet — Thetidis.* Σύλληψις, quia ex eo quod est *latet, latuisse* accipiendum est.

16. *Lycias.* Manifeste hic *Lycias* pro Troianis posuit.

CARMEN I, 9.

ACRON.

1. *Vides ut alta stet.* Cooperiatur, ut *Verg.* (A. VI, 300): *Stant lumina flammae,* et *Verg.* (A. XII, 407. 408): *Puluere caelum Stare uident. Niue candidum.* Candens niuibus.

2. *Soracte.* Mons Flaminiae uicinus, in quo Apollo colebatur, ut *Verg.* (A. XI, 785): *Summe deûm, sancti custos Soractis Apollo. Onus.* Pondus niuium.

3. *Siluae laborantes.* Ponderis magnitudine.

3. 4. *Geluque flumina constiterint acuto.* Nimietate frigoris etiam flumina concreta a cursu suo stetisse dicit.

5. *Superfoco.* Ut *Verg.* (A. I, 750): *Multa super Priamo rogitans,* et alibi (A. VI, 203): *Geminae super arbore sidunt.*

6. *Large.* Abundanter, copiose, pro foci magnitudine. *Benignius.* Remissius solito.

7. *Deprome.* Hauri, propina. *Quadrimam.* Quattuor annis inueteratum.

8. *O Thaliarche.* Nomen eius, ad quem loquitur. *Diota.* Vinarium uasculum, id est, μάγγανον, duos habens ansas.

3) *et* nat. 2, rva. 6) Nobilis *ad* (non *ac*) *excip.* afh. Nobilis *excip.* rv. *Exhis accip.* BAR2G Neque *Nobilis bis accip. et,* neque *Nobilis exhis* tr. fin. nob. exped. *excip. ut sit* mutare opus est. 8) CYNLHM†1S MR. rell. συλληψια. per σύλληψιν Achillem .. C (Acr.). *est* om. afh. latu*it* 2 10) *hic* om R.

ACRON. Ad thaliarchum de uoluntatibus A (Acr. et Porph.). Ode nona ad *ta*liarchum tiburtium paranetice tetracolos R. ad thaliarchum tyburtium 1. Paranetice tetracolos ad taliarchum puerum speciosum b. 15) stet coop. A2, r. rell. stet id est coop. 16) flam*ma* fh. rell. flamm*ae*, flamae v. uid*et* A. uid*es* r. 18) *Flaminiae uicinus* in quo Abγ (flamme). Apuliae (om. *uic.*) in quo rmvafh. R: Soracte mons est siue *opidum* apuliae, secundum seruium mons apud hirpinos, in quo. C: Mons est in Faliscis (Porph.) Flaminiae uicinus (Acr.) in quo. conf. Seru. et Heyn. 21) gl. om. 12G, va. pondus om. b. niu*is* pondus C. s. niuium uel pruinae Bφ. 24) *s. foco.* de foco 1G, m: Scholia ad v. 4—7 om. γ. 26) abund. om. C. *liberalius* solito C. melius solito b. 28) *depone*] effunde largius Bφ. Dep*rome* A. 29) Schol. ad u. *diota* om. A.

9. *Permitte diuis.* Ordinationi numinum cuncta debere committi. *Caetera.* Omnes sollicitudines. *Qui Simul.* *Simul* dixit in momentum omnia tranquillantes.

10. *Strauere.* Placidum fecere. *Verg.* (A. VIII, 89): *Sterneret aequor aquis, remo ut luctamen abesset.* *Aequore feruido.* Concitato mari, propter proeliantes uentos.

11. 12. *Nec agitantur.* Nec commouentur sedato flatu uentorum.

14. *Quem Fors dierum.* Id est, euentus dierum lucrare, et memor mortis citae, nec laetitiam nec amores omitte. [Ordo est: quemcumque dierum dabit Fors, adpone lucro et fuge quaerere, quid sit cras futurum.]

14. *Fuge quaerere.* In uituperationem mathesis dictum, quae magis cruciat expectatione et inquisitione futurorum.

14. 15. *Lucro adpone.* Patienter fer et habe pro lucro quemcumque dierum, siue bonum siue malum dabit sors.

16. *Neque tu choreas.* *Choreae* a choro dictae, quod iunctis manibus saltetur.

17. *Virenti,* [Tibi scil.] Iuueni et adhuc uiridi, aetatis bonae.

17. 18. *Morosa canities.* Quae tetricum tarda deliberatione faciat.

18. *Campus.* Planus ad ludum locus [, scilicet repetatur].

19. *Lenesque.* Voluptuosi. *Susurri.* Confabulationes.

Scripsi μάγγανον, non μαγγάνα propter codd. et edd. qui hab. aut *magarum* bG, rmvafh. id*em* *magorum* R, aut *magorum* γ, aut mig*aris* schol. Barth. Met. ap. Suring. 108. Proxime ad nostram lect. accedit C: ‚diota uas est uinarium duas ansas habens, quasi duas auriculas unde nomen habent: aliud est quod *Magganum* dicitur, vas vinarium ex ligno confectum.‘ Adi Suidam s. u. μαγγάνα ὅτι τό οἰνηρὸν ἀγγεῖον ἐκ ξύλων κατεσκευασμένον ΜΑΓΓΑΝΑΝ ἰταλοὶ ὀνομάζουσι, ἔστιν ἐν τῷ ΓΑΥΛΟΣ. Cum μαγγάνα non sit utque mere graecum vocabulum, ut editores Thesauri gr. recte dicunt, μαγγάνα graeca, *magganum* latina forma esse videtur. Suringar. ex Glossar. Cangian. T. IV p. 730 et Supplem. T. II, 1216 et 1259 *Migeria* uel Megeria eruit, quae tam de mensura frumentaria quam liquidorum dicebatur. dyota rmfh. rell. diota. 1) *cuncta* Abγ,r, om. mvafh, qui habent: omnes soll. ord. num. deb. comm. *dicit.* 2: *Cetera* dicit omn. soll. o. n. d. comm. C: *permitte diuis* c.] omn. soll. *alias* comm. ord. numinum. 2) moment*um* AγR,r. rell. mo*mento.* 8) *Fors* omnes fere codd. Acr. et Hor., *sors* rmva. *Id* est A. 9) *Ordo — futurum* om. Aγb2RBφC. 11) qu*ae* magis Aγb (qu*em*), fh. qu*od* mag. 1R, rmva. quae quanto plus de futuro cogitamus *tanto magis* C. Non lacuna (Suringar. 109: quae quanto plus de futuris cogitamus, tanto magis) inter *quae* et *magis* explenda est; simplicius *magis* pro uehementius dictum puta. conf. Hor. Carm. I, 25, 11. 12) *inquisitione* AγbCr. rell. quae*si*tione RG, va, quaestione, quaestionem. 14) dabit *sors* R1, rmva, dab. fors b. dabit tibi fors γ, *sors* dabit Afh. habe lucr*um* γ. 17) *Tibi scil.* om. A. Recepi *uiridi,* aetatis bonae. uiridi aetatis bon*o* Aγ. tibi iuueni et adhuc (om. *uiridi*) aetatis bonae C. Dicebatur et *aetas bona* Cic. Sen. 14 et *mala* Plaut. Men. V, 2, 6. Vulg. lectio: uirid*is* aetatis *homini.* tibi scil. iuueni et adh. uiridis atatis *homo* 2. 18) *quae* Aγ. qu*i* b. qui*a* r. qu*od* rell. quo*niam* *morosos* homines reddit malosque mores habentes Bφ. Inde mvafh: *morosum* t. d. faciat. AγbR2G: *totum* t. d. f. tot*a*m r. Quod cum ferri nequeat, *tetricum* (ad mores) potius quam *tetrum* (ad speciem) uel *torpidum* uel *morum* (Plaut. Tr. III, 2, 43) sublatere mihi uisum est. 19) locus *et repetantur ab inferioribus subaudis* mvafh. om. R2C. s. repetatur γb. *substantiae* repetatur r.

21—24. *Nunc et . . .* Ordo est: *Nunc et gratus risus proditur puellae latentis ab intimo angulo repetatur* (a te).

20. *Composita.* Statuta.

21. *Latentis . .* Tale est illud *Vergilii* (B. III, 65): *Et fugit ad salices et se cupit ante uideri.*

Proditor int. Manifestator. *Verg.* (A. II, 127): *Tectusque recusat Prodere uoce sua.*

23. 24. *Pignusque dereptum lacertis Aut digita male pertinaci.* Pignus, id est, armilla de brachio et anulus de digito; causa ueniendi ad constitutum locum; et subdole, nam fingunt puellae se retinere, quod uolunt sibi adimi, ut habeant iustam causam ueniendi. *Dereptum.* Abstractum. *Male pertinaci.* Male tenente, male in tenendo perseuerante. Puellam dicit sibi gratam, quod saepe meretricio ritu manibus elabitur amatoris, hanc autem dicit repetendam.

PORPHYRION.

1. 2. *Vides ut alta . . Soracte.* Thaliarchum ad laetiorem uitam hortatur, ut lusibus adulescentiae, quamdiu aetas permittat, utatur. Notandum autem, quod neutro genere Soracte dixerit, cum uulgo Sora*x* dicatur. Est autem hic mons in Phaliscis.

1. *Stet.* [autem] plenum sit, significat, ut *Ennius* (Ann. VIII, 45 Spang., fragm. 592 ed. Vahlen): *Stant puluere campi* et *Verg.* (A. XII, 407. 408): *Iam puluere caelum Stare uides,* et in Bucolicis (VII, 53): *Stant et iuniperi et castanae hirsutae.*

3. 4. *Geluque . . acuto.* *Acuto* ad sensum frigoris pertinet, quod uelut uitrum pungit.

1) *Ordo — te* om. A2. a te γbR1GrC, abs te mvafh. 3) haec gl. ext. in Aγb. rell. om. *stata constituta* C. (Porph.). 4) Tale est illud (Porph.) Aγb, rell. om. Totum schol. om. 2. 6) schol. om. Aγb2, r. intumo Parr. EBHφ. 8) schol. om. A. Ordo scholiorum mutatus in γ: pignus — ueniendi. pignus autem direptum lacertis aut digito male tenente. puellam dicit sibi gratam. quae saepe m. r. manibus *labitur* amatoris. hanc autem dicit *repetere*. In mvafh sic se excipiunt: Puellam sibi gratam dicit — man. *ludit* (cum Asc., *labitur* γR12G, rv). hanc a. t. *impetendam* (mva, *repetendam* RG, r). *Pignusque*] Pignus — dat*us* (dat*ur* bφ) — uel*int* (fh. uol*unt* γb1, rmva) — ueniendi. *Direptum*] abstractum. *male pertin.* male — perseuerante. Pro manibus *labitur* scribendum sentio aut e man. *labitur*. Curt. III, 13. Tacit. Ann. V, 10, aut manibus *elabitur*. anulus γb12, rmva et uett. codd. Horatii, Bφ etiam in glossis, an*n*ulus Cfh. Dereptum Bφ (cum glossa man. 1: pro direptum) et A in cod. Horatii. conf. C: *contrectant manus amatorum* cum *ludit* in afh.

PORPH. Ad Taliarcum R. 17) Thaliarchum M2, Ca. *Tal.* rvfh. 18) permit*tit* codd. et edd. permitti*tur* M (om. uta*tur*). dic*i*tur rvfh. 20) *fa*liscis M2. *autem* omn. libri. om. C. 25) *Utrum* ad sens. codd. et edd. Repetiui *acuto*. pung*it* rvafh. pung*at* M2G. pu*gn*at R. omisi alteram scholii partem, quae sic se hab. in rvafh: an quod *frigus*, uelut uitrum, acutum sit. M: an quod *fretum* u. u. a. sit. R. om. *uitrum*: an quod *fretum* uel ut *utrumque* acutum sit. Bφ: quia cum sentitur frigus quasi pungit uel propter glacies.

5. *Super foco.* Super *focum* uidetur dicere debuisse, sed frequens est in hac figura *Horatius*, ut (III, 1, 17): *Destrictus ensis cui super impia Ceruice pendit.*

8. *Diota.* *Diotam* amphoram dicit, quod ansae eius uelut aures sint, ergo graeca appellatione hoc dicitur.

14. 15. *Quem .. adpone.* Ordo est: *Quemcumque dierum Fors dabit, lucro adpone.* Perquam grate dicit unumquemque diem uitae nostrae nos de lucro computare debere eo quod mors cottidie possit accidere.

15. 16. *Nec dulcis a. sp... puer.* Pro: dum puer es, noli spernere.

17. *Donec uirenti canities abest Morosa.* Id est, senectus difficilis; nam morosi dicuntur (homines? malorum?) morum inter se contrariorum.

20. *Composita.* Pro constituta.

21. 22. *Nunc et latentis . . angulo.* Grate dictum; sic enim puellae solent uerecundiam sexus cum libidine miscentes abscondere se sequentibus amatoribus, et rursus ut inueniantur, risu se prodere. Tale est illud *Vergilii* (B. III, 65): *Et fugit ad salices et se cupit ante uideri.*

24. *Male pertinaci.* Belle *male pertinaci,* quia fingunt se retinere, cum uelint sibi adimi, ut istas habeant causas, propter quas ueniant.

CARMEN I, 10.

ACRON.

1. *Mercuri facunde nepos Atlantis.* Mercurium laudat ab arte [ut idem ad *Iulium Florum* Epist. I, 3, 23–25: *Seu ciuica iura Respondere paras seu condis amabile carmen, Prima feres ederae uictricis praemia*] et a genere [ut *Verg.* A. II, 606: *Qui tanti talem genuere parentes*].

2. *Qui feros cultus.* Id est, qui incompositos hominum mores tua eloquentia [ab ipso exordio] domuisti.

1) *est* om. rvafh. 2) *dist.* afh et Bφ in scholio. 4) dyota rvafh. amf. M. rell. amph. 6) *Ordo — adpone* om. R. *Per quam* omn. libri. per quae inculc. nuper. Scripsi *perquam grate,* id quod, ut ex scholio Porph. ad Carm. I, 11, 7 patet, ubi idem sensus est idemque aduerbium *grate* omissum, orationi enarratoris nostri magis consentaneum uidetur. conf. u. 21 et I, 13, 11. 9) dulc*es* afh. rell. dulc*is*. 11) Vulg. lectio omn. librorum *nam* m. d. *multorum* m. non sana est, nam *mores* non dicuntur *multi*, neque etiam *senes morosi* uerbis *multorum morum inter se contrariorum* recte definiuntur. 13) dic*unt* vfh, rell. *dictum.* gratu*s* dic*it* Asc. *Si* enim M. 14) *se* om. MR2G, rva. 15) *est* om. rvafh. 17) Se fingunt retiner*i* R, se fingunt se retinere B. 18) *cum* uel*i*nt MR2G. *quod* uolunt afh, *velut*, om. *quod*, rv. (*quod volunt* Acr.). *propter* MR2G, *per* rva, *ob* fh.

ACRON. Ad Mercurium A, inser. Acr. et Hor. Ymnus mercurio tetracolos γ. Hymnos (gl. i. e. laus) mercurio tetracolos Bφ. Ode ad mercurium hymnus. metrum sapphicum endecasyllabum. R. ymnus ad mercurium tetracolos b. 22) Merc. laud. om. A. Merc. om. γb. Locos Hor. et Verg. om. Aγb. Laudat ab arte et a genere laudat br (om. *et*). Laudat mercurium ab arte. a genere 2. 24) praemia *palmae*l R1G, mv. idem iulium R. 26) *id est* incomp. Rr, rell. *qui* inc. hom. mor. Aγ RbCr. rel. mor. hominum.

3. *Voce.* Composita eloquii ratione. *Catus.* Doctus.

4. *More palaestrae.* Exercitio eloquentiae, siue quia ab ipso dicitur inuentum exercitium huius certaminis [hinc *Verg.* A. IV, 559: *Et crines flauos et membra decora iuuentae*].

6. *Nuntium.* Interpretem. [Sic *Verg.* A. IV, 356 de eodem: *Nunc etiam interpres diuum Ioue missus ap ipso. Lyrae parentem.*] Ipse enim dicitur lyrae inuentor et Apollo caducei.

7. *Callidum.* Ingeniosum, doctum. *Jocoso* dulci, ut *Verg.* (S. VI, 346): *Dulcia furta.*

8. *Condere.* Facere. *Furto.* Adulterio. *Jocosum* autem *furtum* uocauit artem praestigiatorum, quam ipse inuenit. Praestigiator [uero] dicitur ab eo quod praestringit aciem oculorum. Et mire moderatur dicendo *iocoso,* ac si diceret: non illo, quod ad auaritiam et fraudem spectat.

9. *Te boues olim nisi reddidisses.* Sensus [iste] est: Abegisti boues Apollini pascenti pecus Admeti regis, et cum tibi minaretur sagitta, nisi eas reddidisses, uolenti telum proferre e pharetra praestigiatura ademisti. Ordo est: *Nisi reddidisses boues olim amotas per dolum, Apollo uiduus pharetra, dum terret te puerum minaci uoce risit.*

13. *Atridas.* Agamemnonem et Menelaum. Ordo est: *Quia et diues Priamus, relicto Ilio, te duce fefellit superbos Atridas et Thessalos ignes et castra iniqua Troiae.*

14. *Diues Priamus.* Priamus, duce Mercurio, iuit ad Achillem relicto Ilio et petiit corpus filii sui Hectoris. (Hinc *Verg.* A. I, 484: *Exanimumque auro corpus uendebat Achilles.*

1) *ratione* γ1, rfh. *or*atione AR. oratione 2, om. comp. eloquii. eloqui oratione G, om. comp. eloquio. ratione mva. eloquentia et oratione C. glossam *catus* doctus om. 1G. 2) exerc*itio* Aγb, rell. exercitat*ione*. exercitatio*nis* r. schol. non corruptum videtur. *hinc* — *inuentae* om. Aγb2,r. 5) *Sic* — *parentem* om. Aγb2,r. 6) *ipso* R1G, *alto* Cfh, ut Burm. Ipse *namque* C. *ut* Apollo fh. Lyrae, om. ipse enim, inu, fuit mercurius. apollo caducei 2. Rell. scholia ad h. o. om. A. glossam ad *callidum* om. γ. *ut dulc. furta* γbR,r. schol. om. 2. 10) gl. facere γb. adulterio γb. *autem* om. γb2,r. *per*strigiator*ia*m 2. rell. praestigiato*rum*. prest. quem γ. *uero* om. γbR2,r. iocose dicendo 2 b. *quasi* diceret Bφ. 13) illo qui γRBφ,r, ille qui bGv (quo). illo quo*d* 12, mafh. ad fraudem auar*itiae* Bφ (Porph.). *dulcia furta*, id est, *adulteria*. iocosum autem nominat propter praesti*giorum* inuentionem, quae inuenit in bobus Apollinis ablatis. C. Non enim *ille qui dat* auarit*iae* fraudem spectat. dicendum esse docet quid sit iocoso furto R. 14) *iste* om. C. Apollin*is* pascent*is* C. 16) eos R2. *e* pharetr*a*, praestigia*tura* Nannii uet. exemplar Misc. III, 5. Grut. Lamp. 1264. *f*aretra praes*tigi*atura γ rell. pharetr*am*. praestigia*tam* R,mva. rell. praestigia*tura*. utraque uox inusitata. 18) terret *te* puerum γ et C: dum terret minaci uoce *te* puerum. B: Ordo et sensus talis est. dum *te* puerum olim minaci uoce terret nisi — risit. Rell. *risit te.* boues olim γRG,r. 19) Agam. et Men. RBφb,Cr. thes. ignes γb,r. et thes. — Troiae om. R1G, mva. Ordo — Troiae om. C. 21) *Troiae* datiuus est γb. Eorundem glossae *pias* iustas (C) et *leuem* uanam *peccatricem* Christianum scriptorem sapiunt. ua*nam* om. b. uanam *umbratilem* C. 23) pet*ii* γR. peciit r, petit b. rell. peti*u*it. Loc. Verg. om. γb2,r.

17. 18. *Tu pias laetis animas reponis Sedibus.* *Verg.* A. VI, 292: *Tum uirgam capit, hac animas ille euorat orco Pallentis alias sub Tartara tristia mittit.* Virgam autem dicit caduceum, quod primo Apollo habuit et donauit Mercurio lyra sibi tradita. Huius autem uirgae haec ratio est: Mercurius et orationis deus dicitur et interpres deorum, unde uirga bellantes diuidit, id est, bellum. Nam bellantes interpretum oratione sedantur, unde secundum *Liuium* (XXVI, 17; XXXII, 11, XXXVII, 45, al.) legati pacis caduceatores dicuntur. Et inde graece Ἑρμῆς dicitur ἀπὸ τῆς ἑρμηνείας, sicut contra per feciales bella sumebantur.

Laetis sedibus. Elysiis campis. *Leuem.* Vanam [peccatricem].

PORPHYRION.

1. *Mercuri facunde nepos Atlantis.* Hymnus est in Mercurium ab Alcaeo lyrico poeta. *Facundum* autem Mercurium dixit, quia orationis inuentor est, *nepotem Atlantis,* quia Maiae filius est, Maia autem una ex Atlantidibus.

3. *Voci formasti.* Notum est, Mercurium inuentorem existimari sermonis, palaestrae, lyrae et furtorum.

5. 6. *Magni Iouis et deorum Nuntium.* Σχῆμα λέξις. Hoc et *Verg.* (A. VIII, 103): *Amphitryoniadae magno diuisque ferebant.*

7. 8. *Jocoso furto.* Bene *iocoso;* non enim illo, quod ad auaritiae fraudem spectat; deinde ipse docet, quid sit *iocoso furto.*

9—12. *Te boues — Apollo.* Fabula haec autem ab Alcaeo ficta, et iterum Mercurius idcirco traditur furandi repertor, quia oratio, cuius inuentor est, animos audientium fallit.

11. *Viduus pharetra.* Belle pro *uiduatus pharetra,* id est, priuatus.

14. *Ilio diues Priamus relicto. Diues* Priamus oportune (per?) epitheton nunc dicitur, quia tantum scilicet auri habuerit, ut filii corpus exemerit.

1) Totum schol. om. Aγ2b. 10) *elescis* γ. *heliseis* 2 (om. *campis*), elis*is* b. elisiis r, *helisiis* Bφ, rell. elysiis. glossam om. mva (ex Porph.)

PORPH. 13) *est* om. R,rvafh. 15) *est* MAR2G,a. rell. om. fil. *est* MAR2G. 19) σχημολεξις M2G (2. man.) r. σχημαλξις v. σχῆμα λέξεως Cafh. *ut* et fh, *ut*, om. *et*, C. 20) fer*ebat* a et edd. Verg., M et rell. fere*bant.* 21) *Bene iocoso* om. 2. illo *qui dat* R,rv. illo *quod* afh. 22) *deinde* om. M. *ipse* M2. *ipse* om. rvafh. 23) Verba quae ordinem indicant in rvafh. [Aliter. Boues olim nisi reddidisses amotas per dolum te puerum apollo *olim* — *dum* afh. — minaci uoce terret, pharetra uiduus risit] M tamquam lemma significauit sic: Te bo*bies solum nisi reddidisses amotos faretra uiduus risit.* ficta MAR2Bφ, rell. *fa*cta, om. C. iccirco 2G. 25) audien*dum* v. *ad* audiendum fh, rell. audien*tium.* 27) oportune επιθετον. M2G (*opp.*) R lacunam gr. uoci reliq., om. rv. Oportun*o* epithet*o* minus placet quam *per* epitheton. *epitheton* autem ex margine introd. uidetur. 28) *quod* afh, M et rell. *quia. quod* fil. corp. exe*mit* M2, auri *humeris* [habueri*s* M] *quantum* f. c. exemit R. qu*o* — *red*emit r. q*uod* — *red*emit va, quo redim*eret* filii corpus fh. Priamus Mercurio duce per castra Graecorum uenit ad Achillem, *a quo redemit*

[*Mercurio* autem *duce* dicitur ad Achillem uenisse, qui custodibus somnum misit], uel quod aurum sub tutela sit Mercurii.

15. *Thessalos ignes.* Cum ad Achillem uenit propter Hectoris corpus redimendum.

Iniqua Troiae. Pro eo quod est inimica.

17. 18. *Laetis Sedibus.* Elysiis campis.

18. 19. *Leuem co. turbam.* Umbras scilicet.

Auras uirga. Id est, caduceo.

CARMEN I, 11.

ACRON.

1. *Tu ne quaesieris scire nefas. Nefas* malum.

2. *Leuconoe.* Vocatiuus.

2. 3. *Nec Babylonios Temptaris numeros. Temptaris* pro temptaueris. *Babylonios*, qui conantur comprehendere finem uitae suae numeris.

3. *Ut melius.* Subaudi *possis.*

4. *Seu plures hiemes.* Hiemis tempus posuit pro anno, [synecdochicos] a parte totum. (Et est sensus:) Licet cognoueris, quae res commoueat mare, ut bibendo hanc reseces curam.

5. *Debilitat.* Commouet.

corpus filii sui Hectoris C. Scripsi *ut* — exem*erit* cum B, qui habet: quod tantum auri habuerit, *ut* f. c. exem*erit.*

1) dicitur ad achill*en*. V*enit* qui MG,r (achill*em*). *Ad ach. uenit* ex schol. seq. sunt. verba parenthesi inclusa transferenda videntur ad finem et sic ad verum ordinem redigenda: Mercurii. *Mercurio* autem *duce*, qui custodibus somnum misit, Priamus dicitur (ex *Pr.* factum est dr = dicitur) ad Achillem uenisse. 3) achillen MG. 5) *Troiae* post *inimica* om. MR2G,rva. in Cfh. *Troiae* lemmati non adiunctum est, hinc *inimica Troiae.* inim. *troianis* Bφ. 6) Glossa *Elysiis campis* (om. fh.) sic legitur in a et v (eli*s*.). elis. camp. *contra leuem turbam* r. *aelisiis* camp. *contra leuem umbram scilicet* M. elys. *camp. contra leu. umbram turbam scilicet.* G, cuius ope iterum nuper edita sunt haec omni sensu carentia: Elysiis campis *contra* leuem turbam cum nota: ‚fort. *lacuna* statuenda est'. Minime. *Contra* ortum est ex compendio *co* = *coerces.* Scribes ergo: *Elysiis campis. Leuem co. turbam.* umbr*as* scilicet. *Turbam leuem.* umbr*as* scilicet AR.

ACRON. Ode IX ad leuoconoē suadens omittendam esse mathematicam R. ad leuconoe*s* suad. om. math. 1. pracmatice monocolos ad leuconoen suad. om*it.* math. γ. 14) malum *est* γb, rell. om. *est.* totam gl. om. 1G,mva. *nefas* tmesis, id est malum C. 15) *Leuconoe* uocatiuus est A, qui ad h. o. praeter hanc glossam nihil nisi schol. ad u. *sapias* u. 6 habet, rfh, rell. om. 16) pro temptaueris γbBφ pro tent. R,r, rell. om. *babylonios* qui (om. *ut*) con. compreh. f. u. s. numeris1,v. 17) *ut qui* con. — numeris afh. nihil excidit, neque *Chaldaeorum* neque *Mathematicorum.* Mathematicos quod C addidit, ad Porph. pertinet. 18) *subaudi* R, s. (scil.) γ2, sup. C. subintellige fh. glossam om. G,va. 19) Hie*ms* tempus Rr. scripsi hiem*is*. syneed. Cmva. συνεκδ. fh. *et est sens.* om. γb2 Bφr. 21) *hanc* γbR2 r. rell. om. *res. spem r. reseces*] *necesse est* bibendo *omnem* curam pellas C. *Ultimam*] unam tantum γb. 22) gl. *commouet* om. γb1G, Cmva.

6. *Sapias.* Pro si *sapias*; deest enim si. *Liques.* Consumes, potando proferes. *Spatio breui.* Propter breue spatium. *Refeces.* auferas.

8. *Carpe diem q. m. c. postero.* Fruere praesenti die, nil credens postero diei. *Quam minimum.* Paene *nihil* significat.

PORPHYRION.

Tu ne quaesieris. Leuconoen adloquitur, quae sollicita de uita sua mathematicos consulebat. Suadet autem, [ut] omissa cura futurorum, unumquemque diem de lucro computans, laete exigat.

2. 3. *Babylonios numeros.* Mathematicam intellege; Babylonii enim astrologiam inuenisse traduntur, per quam genesis colligitur.

6. 7. *Et spatio br. s. l. reseces.* Grate; id est, cum spatium uitae breue sit, noli in longum spes tuas porrigere.

3. *Ut melius quidquid erit pati.* Hinc uidetur alter sensus incipere, ut sic claudatur: ut possis melius pati quidquid erit.

6. 7. *Sapias. uina liques. Ergo* subaudiendum. *Sapias* pro: *Si sapias* ueterum consuetudine dictum.

7. *Quae nunc . . mare Tyrrhenum.* Suauiter dictum, quia inlisi fluctus in saxa debiles redduntur, hoc est, uires amittunt.

8. *Carpe diem q. m. c. p.* Μεταφορικῶς. [Primo quoque, inquit, die fruere.] Translatio autem a pomis sumpta est, quae scilicet ideo carpimus, ut fruamur.

CARMEN I, 12.

ACRON.

Quem uirum aut heroa lyra uel acri. In hac ode uelut propositio est cuiusdam incerti carminis; nam dubitat, quid primum uel quid potissimum dicat, ut cum deorum caelestium laudes an Romanorum diuorum et fortium

1) deest *erit* A. deest *enim si* γG2. rell. om. *enim.* consumes p. proferes γR,r. 2) s. mva. silicet fh. s. non = spatio, nam *spatio breui* in Hor. est. *auferas* γb. rell. om. 3) *nil* γR,r, rell. *nihil.* post *diei.* γbR2,Cr et Bφ. 4) significans 1.

PORPH. Ode XII ad leuconoem R. 7) adloq. M. 8) *ut* fh. *uitam* exigat fh. 10) mathematica R. mathematicos vafh. et C (vide ad Acr.) *metaphoricos* int. r. Scholia ad reliquam h. o. partem alio ordine se excipiunt in MR2G,rva, quam singulorum uersuum consecutio exigit, utpote quae in fh obseruata est. Equidem malui librorum sequi ordinem, qui ad sensum sententiarumque coniunctionem spectare uidetur. 12) *Grate, id est,* MAR2G,rva, om. fh. conf. supra ad I, 9, 14. 14) *hinc* MAR2G, rell. *nunc.* clauditur R2. 15) possis mel. MR2, rell. mel. possis. 18) inlisi M. rell. illisi. illusi R. 19) hoc — omittunt om. R. 20) metaf. MG. metaphorice edd. Verba inclusa om. M.

ACRON. De laudibus deorum atque hominum, inscr. Acr. et Hor. Ad laudem deorum atque hominum et maxime caesaris augusti ode XII prosphonetice tetracolos R. 26) ueluti R. quid *proprium* γ. *uel* quid pot. Aγ, rafh. *aut* quid 2. *et* quid R. uel quod vm. 28) rom. *diuorum* et fort. AγR2r. rom. *uirorum* C. (uiuorum?). *diuorum* om. mvafh.

ducum, omnes tamen laudat, cum se fingit ancipitem, per oratoriam παράληψιν. Verum maiore intentione in Augusti laudes contendit, quem secundum a Ioue uult esse in terris.

1. *Quem uirum.* De uiuis. *Aut heroa.* De mortuis iam semideis. Ordo est: O Clio, quem uirum aut quem heroa sumis celebrare lyra aut acri tibia? *Acri.* Graue sonanti. Heroa graecus accusatiuus est.

2. Quem deum? Scilicet sumis celebrare? Ordo est: *Cuius iocosa imago recinet nomen, ut in umbrosis oris Heliconis aut super Pindo, aut in gelido Haemo, unde siluae temere secutae sunt uocalem Orphea morantem lapsus rapidos fluminum materna arte et celeres uentos blandum ducere auritas quercus canoris fidibus?*

3. 4. *Iocosa nomen imago.* Echo; *iocosa* autem *imago* bene dixit, quasi quae uoces nostras imitari uideatur.

5. *Heliconis oris.* In Parnaso monte Musis consecrato.

6. *Aut super Pindo.* Pindus mons Thraciae, ubi quondam Orpheus cecinerat. *Gelidoue in Haemo.* Haemus mons Thessaliae.

7. 8. *Unde uocalem — Orphea.* Vocales homines summae uocis dicuntur.

9. *Arte materna.* Musica scilicet, nam filius Calliopae dicitur.

11. *Blandum.* Pro blande. *Auritas.* Sensum audiendi habentes.

12. *Ducere.* Ad se ducere, oblectare.

13. *Quid prius?* Scilicet dicam? *Dicam.* Illum scilicet (qui temperat res hominum ac deorum).

13. 14. *Solitis Laudibus?* Aut quas ego dicere soleo, aut quas omnes.

1) *quoniam* se finxerit R. parrellemsin A. parallemp sin γ. paralempsin 1. paralensim R. parallepsim 2. paralipsim rva. παράληψιν Cmfh. 2) *quem — terris* om. 2. *quod* sec. Aγ. maiore Aγ2. *con*tentione 2. studio C. 4) *iam semideis* om. 12G, mva. de mort. iam. semid. om. r. 6) hero*a* — est γ. et est graecus accus. fh. rell. om. 7) *Ordo est Clio — fidibus* om. A. 2,r transeunt a u. *sonanti* ad schol. *Jocosa* etc. Relicui verborum ordinem sequentes interponunt schol. ad *Quem deum* etc. O Clio γC. *bene* son. 2. *acute* son. C. *scilicet* γ. *sub* — est r. subaudis b. 8) recinet r ut K aliique, re*ti*net γ [in ipsa oda reci*nit* al. retinet 1 m.] 1Gv ut E aliique, recinit mafh. 9) *in*secutae fh. rell. secutae, id quod glossa ut blande γbR1, mrva pro bland*um* Cfh. 10) flum. et cel. uent. mat. arte et bland. fh. *nomen imago* (im*m*ago A) AγRG, mva, *autem* om. fh. dixit bene γ. bene dicit R. 13) *in*mi*tt*ari A. quasi quae A, rfh. quasi uoces, om. *quae* γ. *quasi* om. mva. *quod* uoces R. *ut* uoces 2. 14) Hoc schol. habent Aγfh. Parnasso monte Musis sacro in Boeotia C. Parnaso Aγfh. 15) mon*s* Aγ (traciae). *Pindus* addidi. Hoc et seq. schol. om. R1b, rmva. mon*te* fh. *Thessaliae* monte C. 16) mon*s* te*s*aliae φB (tess. monte fh. *Haemus* anteposui. monte *Thraciae* C. mon*s* *traciae* Bφ. 17) *homines* A. conf. Ouid. Fast. II, 91. Propert. II, 34, 37. Ouid. Met. III, 357. rell. *omnes*. dic. summae uocis mvafh. 19) *per* musicam scil. γ. calliope Aγ. calliope*ae* b. ca*l*iop*ae* r. caliopes v. rell. Calliope*s*. schol. om. 2. 21) *ducere* pro *ducebat* γ. 22) Illum — deorum om. A. illum scilicet γ, om. rell. 24) Serua duplex *aut* cum codd. et edd. uett., *uel* quas omnes afh. *dicere soleo* AγR1,r. quasi ego γ.

16. *Temperat.* Distinguit, diuidit uel regit. *Horis.* Quibus, uelut chordis, temperatur annus per uer, aestatem, auctumnum et hiemem; traxit enim *temperat* a lyra.

17. *Unde.* A quo, ut *Verg.* (A. V, 801): *Unde genus ducis.*

18. *Nec uiget quidquam simile.* Quasi diceret Jouem super omnia sine comparatione. *Aut Secundum.* Secundum aruspicum dicta uel disputationes (eorum?) qui Jouem primam, secundam et tertiam partem caeli solum uolunt in fulminibus tenere.

19. 20. *Proximos illi tamen occupauit Pallas honores.* Proximam Jouis honori Mineruam dicit, hoc est, uirtutem et sapientiam Deo uicinam. Nam nulla quaestio est, cum supra dixerit: *nil* Joui *simile aut secundum*, et in sequenti Mineruam proximam posuerit.

21. *Proeliis audax.* Nimia enim uini potatio lites generat et audaciam. *Nec te silebo.* Neque te transeam.

22. 23. *Inimica uirgo Beluis.* Diana studiosa uenandi.

23. *Nec te.* Scil. *silebo* a superioribus.

23. 24. *Metuende certa Phoebe sagitta.* Apollinem dicit *sagitta metuendum* (propter Amphionem, qui cum filiis peremptus est), nam sagittae

1) gl. om. Aγb. dist. *et* regit. C. *horis partibus* quibus fh. *horis* a quibus G, ma. *horis* quibus AγR12,rv. *horis anni partibus*, vere. aest. etc. C. *temperat* dist. et tractum est a lyra. *horis* quibus uelut *cordis* temp. ann. 2, recte; *cordis* enim pro *chordis* omn. fere uett. codd. Horatii habent. 5) quasi dic*eret* AγR1,r. om. C. quasi dic*at* mvafh. io*ue* γ ref., ad u. 17: ip*so*. Male editum est: quasi diceret: Jouem etc. 4) Ex illo qui cuncta temperat uel rmvafh. om. A1. *uel* om. γ. alterum Verg. loc. om. Aγ,r (adi Porph.) . *unde* a quo. Virg. unde — Latinum C. 6) aruspicum AR1, mvafh. *aurus*pi*tium* γ. conf. haruspicium auspicia Cic. Acad. IV, 33. *au*spi*tium* dic*it* uel. *eorum* disp. qui iouem primam *substantiam* et tert. r. iuxta Aruspicum responsa, qui Jouem fulminis in caelo uolunt primam, sec. et tertiam tenere. C. 10) *Nam* nulla A. rell. *Unde* nulla. 11) cu*m* supra r. rell. *cur. et* secund. A. *et in* sec. γ. *et* sec. *in* 1. mineruam *proximam* pos. A. *prox.* rell. om. Nam — posuerit om. 2 C. 13) schol. om. A. pot. uini fh. lit*es* γR, rfh. lit*em* 1, mva. 14) Neque te transeam γ. s. transeam b. Quae in fh huc posita sunt uerba *Quasi* in superiori*bus* (a superioribus G) ad *nec te* u. 23 manifeste pertinent. Ex C. inculcata nuper est glossa: *transitio rhetorica.* silebo a sup. R1, mva. s. silebo γ. rell. om. 17) Nann. in Misc. III, 6. Grut. Lamp. I, 1265: Apollinem — ad feriendum sunt sagittae. *Vetus:* propter *Niobem,* quae cum filiis. interemta est. nam Apollini et Dianae certae et inevitabiles ad feriendum sagittae. Propter Niobe*s* quae c. f. i. est. Apollini autem et Di. c. et ineu. ad fer. sag. sunt ut numini C. *Propter Niobem* in nullo cod. offendi pro Amphione eius marito. Propter *Amphionem* AR, mvafh, om. 1G,r et γbφB. hi quattuor nihil habent nisi glossam etiam in 2 C obuiam *certa ineuitabili* cum additamentis quae sequuntur: Apollinem sagitta metuend*am* cum quibus *phiton* peremptus est. γ. quia mox ut natus est *pithian* interemit bφ (*phitium*) B (*pithium*). Sub his non *Tityus* sed *Python* latere uidetur, propter cuius interemptionem Apollo πύθιος, πυθόκτονος, κλυτότοξος uocatus est. Atque de Apolline solo, non de ultione matris hoc loco a poeta dici patet. — Apollinem (om. *dicit*) sag. Aγ. peremp*tis* A. ineuit. *sunt* γ. ad ferendum fh. sunt *sagittae* R1, mvafh. *sagittae* om. Aγ,r *numinis sicut est* omn. praeter C: ut pote numi*ni*, *unde.* *af*uit cum Seruio A. II, 632, XI, 896, G. II, 98, Heins. Heyn. et Ribbeck. rell. *ab*fuit. *af*fuit Aγ,r in uett. codd. Horatii Epod. V, 6 est pro *ad*fuit.

Apollinis et Dianae certae et (i. e. ?) ineuitabiles et ad feriendum sunt. *Certa sagitta.* Utpote numinis, sicut est *Verg.* (A. VII, 498): *Nec dextrae errandi deus afuit.*

25. *Alciden.* Herculem.

Puerosque Ledae. Castorem et Pollucem, Ledae filios.

25. 26. *Hunc equis, illum superare pugnis Nobilem.* Amatorem equorum Castorem dicit, ut est *Verg.* (S. III, 89): *Talis Amyclaei domitus Pollucis habenis,* [Cyllarus]. Pollucem *pugnis* non bellis ualentem, ab eo quod pugilis fuerit, ergo pugnos dixit, ut *Terent.* (Phorm. V, 9, 95): *Pugnos in uentrem ingere. Hunc equis.* Id est, equestri proelio. *Illum pugnis.* Cestuum pugna uel pedestri proelio.

28. *Stella.* Signum Geminorum.

27. *Alba.* Id est, serena; [nam frequentius, dum oritur, tempestates facit, sed hic prosperam posuit].

29. *Defluit saxis agitatus humor.* Laus stellae a tempore, nam uerno tempore nascitur, quo et niues resoluuntur, ut *Verg.* (S. I, 43): *Vere nouo gelidus canis cum montibus humor Liquitur. Agitatus.* Resolutus.

30. *Considunt uenti.* Fugantur (mitigantur?), ut est *Verg.* (S. II, 339): *Et hibernis parcebant flatibus Euri Fugiuntque nubes.* Fugantur, *Verg.* (A. I, 193): *Conlectasque fugat nubes.*

31. *Qui sic uoluere.* Scilicet dii uel pueri (filii?) Ledae.

32. *Unda recumbit.* Sternitur, quae uento tumuerat.

33—36. (*Romulum post* hos prius. Catonis n. l. Ordo est: *Dubito an prius memorem post hos Romulum, an quietum regnum Pompilii, an superbos fasces Tarquinii, an nobile letum Catonis*). *Romulum . . Tarquini fasces.* Ad hoc Romanos duces et nobiles praetereundo commemorat, ut Augustum

4) glossam om. A1G,mva. 5) *Ledae*] s. dicam γ. 6) *amatorem* omn. fere codd. et edd et Dousae Auct. p. 689. am*ore* b. Nuper iterum inculc. est *domitorem*, corr. ex *domitus* loci laudati, magis recte ad Verg. et Hom. quam ad Horatium. namque Acron *bella* intellegit, equestre *proelium*, in quo Castor *non equos suos* (ἱππόδαμος Hom. Od. XI, 299) sed hostes *equis* superare (domare) nobilis dicitur. Castor *amator equorum* est id quod Hor. Sat. II, 1, 26 dicit: *Castor gaudet equis*, nihil amplius. Aliter res se habet in Acr. ad Carm. I, 15, 25. 8) *Cyllarus* om. AγG1. 9) pugi*lis* ARb,r. rell. pugil. Scholia ad *Hunc equis* et *illum pugnis* om. Ab. castorem equestri proelio, pollucem pedestri b. 12) gl. om. Aγb2. *Alba*] Serena, signum Geminorum, id est, nam freq. fh. *id est* om. libri. *dum oritur* libri. Vide supra ad I, 3, 2 Porph. 14) prosperum (signum) fh. tempestatem R. 16) ut uirg. AγR,r. 18) *Fugantur* libri. *cessant* C. ad sensum *remittunt*, ad literas *mitigantur*. Locum Verg. cont. fug. nubes om. 1G, Cmva. 20) conl. fugant nubibus γ. 21) qui sicut (non *sic* sed sič) uet. Bern. K. dii omn. codd. et edd. *dii uel filii* γ. dii *seu pueri* C. rell. dii uel pueri. sic placuit geminis E. 22) qu*as* AγR,r. rell. qu*od*. intumuerat C. *minax* uento erecta γb. 23) *Ordo — Catonis* om. Aγ. totum schol. om. b2. 25) Ad hoc autem A,fh. ad hoc rom. (om. *autem*) γ. *ad* om. R1,a. ad *haec* autem C. ad hoc enim φ man. 2. hoc autem ad rom. 1,mv. hoc autem rom. R. *hos* autem romanos a. Legendum puto: *At* hoc Romanos. Erunt quibus magis probetur: *post hos*] Ad *hos*.

cunctis praeferat. Nam *Romulus* urbis Romae conditor est, Numa *Pompilius*, a Curibus Sabinis ad regnum euocatus [est], sacrorum inuentor.

34. 35. *Tarquinius* quoque rex uirtute magnus, se hic Priscum posuit, non Superbum; nam *superbos fasces* [hoc est] nobiles dixit.

35. *Cato* dum, mortuo Pompeio, apud Uticam obsideretur, amore libertatis manu sua sese peremit, unde et Uticensis uocatus est.

37. *Regulus* [autem] cum Afros uicisset, ab iisdem paucis captus est: quem dum Carthaginenses Romam pro commutatione captiuorum misissent, adquiescentes Romanos suo consilio reuocauit. Hunc Poeni, dum sacramenti memor reuertisset, sectis palpebris, uigiliis necauerunt.

38. *Paulus* et Terentius Varro Coss. aduersus Hannibalem missi sunt. Hi apud Cannas, Apuliae uicum, grandi exercitus Romani clade superati sunt. Paulus posteaquam tantam uitio collegae suorum uidit stragem, se perimendum hostibus dedit.

40. *Fabricius* quoque magnis praemiis a rege Pyrrho temptatus, dum nimis pauper censu esset, corrumpi non potuit, de quo *Lucanus* (III, 160): *Quo te Fabricius regi non uendidit auro?*

41. *Curius* paupertate clarus de agro ad consulatum uocatus est, qui numquam totondit caesariem propter iniuriam praeturae.

42. *Camillus* de exilio reuersus uictores Gallos urbe pepulit et ad internecionem cecidit uictorque sua sponte in exilium rediit.

34. *Quietum Pompili regnum.* Magna enim pax fuit eius temporibus. *Superbos.* Aut nobiles aut reuera superbos.

35. *Fasces.* Honores.

37. *Regulum.* Scilicet *referam insigni camena* [Regulum]. 38. *Poeno.* Africano.

39. *Insigni.* Nobili. *Camena.* Musa aut poemate.

37. *Et Scauros.* Nobiles Romanos, qui et censores et consules fuerunt.

1) nu*mma* γ. 2) *euocatus* (om. *est*) AγR,rmfh. est *reuoc.* l. est uoc. m. uoc. est a. 3) *rex* uirt. AR1,rva. rell. *ex* uirt. 4) fasc. sup. fh. *hoc est* om. AγR1G,r. 6) sese A. *euticensis* γ. 7) *autem* om. Aγ. *his*dem A. *is*dem γ. rell. *eis*dem. 8) *dum* γ,r. rell. cum. *carthaginenses* A1, rmv (*ch*art.) afh. car*ta*ginenses γR. alii Carthagin*ienses*. Scriptura car*ta*go in uett. codd. Hor. III, 5, 39. IV, 4, 69. 8, 17. Epod. VII, 2. IX, 25 et Satt. II, 1, 66 frequentior est quam *K*artago, rarior car*th*ago et *K*ar*th*ago. 9) ad*q*. Aγ,r. 10) uigiliis *perpetuis* C. *ph*alp*h*ebris A. 11) Pau*ll*us C. *H*annib. Bern. K. alii Annib. et Anib., *H*asdr. et Asdr. 13) poste*a*quam Aγ1, rell. po*stqu*am. tant*o* uitio C. 15) Fabri*t*ius γR,r. pirro A. 17) reg*no quo* R1,Crma (G?). om. *quo* fh. reg*ino* R. *regi non* γ. 18) *a*uocatus l. *reu*ocatus va. rell. *euoc.* tot*u*ndit mv. *cont*u*ndit* r. 21) interne*t*ionem A. internec. Ca. interni*t.* γR1,rfh. inter*empt.* vm. 22) Pompili*i* γ. *enim* om. γ. tot. schol. om. A,r. 23) schol. om. A,r. est in γR, fh et mva, qui lemmati addunt *fasces*. 24) om. A1G,rmv. *superbos*] nobiles Bφ. nobiles et *magnificos* (Porph.) etc. C. 25) s. ref. ins. cam. γr, om. Regulum. Referam, inquit, ins. cam. Regulum mvafh. — *poeno* africano γ. 27) *ins.* nob. γ. Musa aut po. γ.

38. *Prodigum.* Contemptorem uitae.

39. *Gratus.* Aut delectabilis, aut libens, aut gratiam meritis debens.

41. *Hunc et incomptis Curium capillis* etc. Ordo est: *Hunc et Curium incomptis capillis et Camillum utilem bello tulit saeua paupertas.*

43. *Auitus apto cum lare fundus.* Conueniens fundus et domus [eius] tenuitati.

41. *Incomptis.* Impexis.

42. *Utilem bello tulit et Camillum Saeua paupertas.* Ut *Lucanus* (I, 165): *Fecunda uirorum Paupertas.*

43. *Saeua.* [Magna] ut *Verg.* (A. I. 99): *Saeuus ubi Aeacidae telo iacet Hector.*

45. *Crescit occulto uelut arbor aeuo.* Incrementa enim arborum, nisi posteaquam creuerint, non uidentur.

46. *Fama Marcelli.* Marcellum Octauiae dicit filium, sororis Caesaris [Augusti], qui puer mortuus est; de quo *Verg.* (A. VI, 883): *Si qua fata aspera rumpas, Tu Marcellus eris.* Aut illum (Marcellum) commemorat, qui primus Hannibalem apud Nolanam ciuitatem in fugam compulit et ab eo postea occisus est.

47. *Julium sidus.* Ut *Verg.* (B. IX, 47): *Ecce Dionaei processit Caesaris astrum.*

47. 48. *Velut inter ignes Luna minores.* Pulchra comparatio.

49. *Sentis humanae pater atque custos.* Apostropha ad Jouem (est autem periphrasis).

51. *Fatis.* Per fata.

51. 52. *Tu secundo Caesare regnes.* Id est: sit secundus a te, scilicet ut tu in coelo, ille in terris regnet.

53. 54. *Ille seu Parthos Latio immin. Egerit.* Parthis in Latium [nec

u. 40. *Fabriciumq*ue] Hic Fabricius ad prime (ad prime *ue* Bφ a prima iuuenta *s.* aetate?) pauper uirtute (*a* uirt. Auct.) et fide nobilis fuit hic Pyrrhum (pyr*r*um Bφ) Regem Epirotarum bello superauit. nec uoluit mille pondera auri accipere ut a praelio abscederet (*re*ced. B). Quin etiam medico. Pyrrhi poscenti praemium ut ueneno eum extingueret non consensit. Auct. p. 689 et Bφ, 3) *Curium*] consul fuit γ. 5) schol. om. A. *id est — tenuitati* om. γ. Verba *et auitus — lare* non ordinem significant sed novum lemma et scholion. *eius* Cfh. rell. om. fundus domus (om. *et*) Aγ,r. *fundus* patrimonium illi congruum Bφ. 10) *Magna* Bφ. om. Aγ,r. — *ut* AγR1G. Hic Camillus (B) gallos senones apud alli*a*m (non: Alli*u*m conf. Liu. V, 87. Verg. A. VII, 717) fluuium ex maxima parte interemit et capta signa romanorum cum triumpho reducit. Auct. 689 et Bφ. 12) *enim* Aγ, Crfh. rell. om. arbor*is* 1G,r. nisi *quia* crea. r. *ubi* posteaquam crea. 1G. *in*creuerint C. rell. creue*rint*. 15) *Augusti* om. AγR. sor. Aug., om. Caes., mvafh. 16) *aut illum* (om. Marc.) AγR,r. 17) noianam AγBφ, m. *tro*ianam G. no*lam* 1, rvafh. no*la*nam RC. ab e*o*dem fh. rell. ab *eo*. 19) schol. om. 1G. quod micat inter omnia ut uirg. γ. 21) schol. om. A. 22) Apostropha AR2. apostroph*am* γ. apostroph*at*. r. rell. apostroph*e*. *est autem* (*aut* R1) *periphr.* om. Aγ,r. Periphrasis Jouis *per apostrophen* C. u. 50. *cura* s. sit γ. s. est. Bφ. 24) gl. om. A. 25) schol. om. A.

uenerunt] nec temptauerunt uenire, sed quia di*lata*tum est imperium Romanum, *Latium* uocauit, quod sub ditione Latii erat, ut *Verg.* (G. II, 172): *Inbellem auertis Romanis arcibus Indum* [i. e. a ditione Romana].

54. *Egerit.* Subegerit.

Domitis — subjectos? — Subiugatos.

Orae. Regionis.

56. *Seras et Indos.* Populi sunt; subaudi a superioribus: *regnes secundo Caesare.*

57. *Aequus.* Justus.

Te minor laetum reget orbem. Ordo est: *Tu quaties Olympum graui curru. tu mittes inimica fulmina parum castis lucis; ille aequus minor te reget laetum orbem.*

58. *Quaties Olympum.* Id est, honore numinum frueris.

59. *Castis.* Inpollutis.

59. 60. *Parum castis inim. m. Fulm. lucis,* Secundum pontificum et aruspicum documenta, qui dicunt numquam fieri fulmina nisi in locis pollutione aliqua alienis.

PORPHYRION.

Quem — Clio? Hoc a Pindaro sumpsit. Continet autem haec ode laudes deorum ac principum Romanorum.

3. 4. *Jocosa nomen imago. Imago* dicitur quasi imitago, et *h*oc (legas *ioc.* = *iocosa*), quia uelut ludens respondet.

5. *Heliconis.* Helicon (autem) mons et Boeotiae Musis sacer.

6. *Pindo.* Pindus Thessaliae mons. *Lucanus* (VII, 482): *Pindus agens gemitus.*

1) *nec uenerunt* om. Aγ2,r. 2) quo*d* Aγ. qui*a* rmvafh. di*la*tum r. lat*u*erat AγR1,mvafh. Pro *latuerat* scripsi Lat*ii* erat. *totum* lat. erat r.) *Ditio Latii* dicitur ut *ius Latii* Tac. Ann. XV, 32. De origine lect. *latuerat* uide Verg. A. VIII, 322. et Fast. I, 238. 3) verba incl. om. AγR1,r. — *in*b. A. auerte*s* A. Loc. Verg. om. 1G. 6) *orae* (ore A) regionis Aγ. 7) sere*s* ra. Sera*s* fh. *Populi sunt* om. mvafh. subau*di* vafh. subaudi*s* G,rm. subiunges R. s. = scil. γ. a soperior*i* γR. 8) secun*do* Caes. γR,r. secund*us a* Caes. vafh. schol. om. 1C. 9) gl. om. γ. 10) *Ordo — orbem* om. A. tot. schol. om. 1. l*a*tum fh ut plurimi et opt. codd. Hor. letum γ in schol., l*a*tum in lemm. *lae*tum R. et rell. 13) quatie*ns* 1G,r. schol. om. γ. 14) *parum castis*] non castis γ gl. i. non mundis Bφ. pollutis C. *in*pollutis Aγ,r. i. poll. R. i. e. poll. 2. rell. om. i. e. 16) *Arus*p. Aγ1,rfh. harusp. mva. *au*rusp. R. *au*spicium 2. 15—17) locis A, mva et sic *in scholio* legendum. Quidam iungunt *castis lucis* i. siluis eo quod in ipsis antiquitus mundicia castitatis pollueretur. nam siluas (l. lucis) i. e. uitae ut quidam uolunt intelligas. inimicus. tibi sum. dicimus. B. man. 2. glossa in Bφ: *lucis* uitae.

PORPH. Ode XIII. in laudem octauii caesaris R.

20) *hoc* MR2G. *haec* rmvafh. 22) Imago *autem* MR2G. et *h*oc MR2G, vafh. *iocosa* nomen imago autem dicitur r. *quia* om. 2. *uel in*ludens M. 24) *autem* codd. et edd. mons *est* MRG, rell. om. *est*. *boeo*tiae M. rell. boetiae.

7. *Temere insecutae.* Quid est *temere?* Utrum inordinate et passim atque confuse, an uero sine cunctatione et facile?

9. *Arte materna.* Id est, musica; Orpheus enim Calliopae Musae filius.

11. 12. *Blandum .. ducere quercus. Blandum ducere* sua figura dixit ut (Carm. I, 10, 7): *Callidum quidquid placuit, iocoso Condere furto.*

Auritas quercus. Audenter dictum, relatum tamen ad id quod cantu mulcerentur.

13. 15. *Solitis p. laudibus.* Utrum *mihi solitis* an uulgo?

17. *Unde .. ipso . Unde* aut ad Jouem aut at mundum refertur; *unde* autem ita positum, ut *Verg.* (A. I, 6): *Genus unde Latinum,* pro ex quo.

21. 21. *Neque te silebo, Liber.* Attende quod promittat se dicturum de his, non tamen dicat.

25. *Puerosque Ledae.* Graeca consuetudine pueros pro filiis Castorem et Pullucem significat.

27. 28. Alba . . refulsit. Nunc candida et benigna, ut e contrario illud *Verg.* (A. IV, 514) dicitur*: Nigro cum lacte uenenum.*

29. *Defluit . . humor.* Saxis litoris scilicet, quae inundantur (scilicet) fluctibus se in ea inlidentibus.

31. *Qui sic uoluere.* Pro: *cum* uoluere.

32. *Recumbit* autem pro eo quod quieta est et silet, dictum est.

34. 35. *An superbos Tarquini fasces.* Ineptum est, si, quia *superbos* dixit, Tarquinii Superbi intellegamus; Tarquinius enim Superbus dignus non est, cui laudes inter deos et hos quos nominat principes dicantur. *Superbos* erga magnificos intellegamus, ut Tarquinii Prisci fasces dicat, non Tarquinii Superbi.

35. *An Catonis.* Eius qui se Uticae interemit.

2) confus*ae* 2. insecut*ae* uel confus*ae* seu sine cunctatione uel indifferenter captae nouitate dulcedinis Bφ. glossa: inordinate Bφ. 3) c*a*liopae M, rv. caliope 2. calliopae Bφ. calliope*s* R,afh. 6) ardenter r. *tamen* MA2G, rell. *autem.* — *ad* om. rv. mulcer*en*tur MAR. mulcer*e*tur 2G. mulcetur rafh. mulc*ent* v. Audax metaphora etc. C. 8) solitis paren*tes* M. in lemm. sol. paren*tum* Bφ. Quem deum prius laudem nisi illum quem soliti sunt *parentes mei* laudare Bφ. 10) *a* quo fh. 11) promit*tat* MR2G. promit*tit* rvafh, dicat M2RG, rv. dic*it* afh. 16) uene*num* codd. et edd. omnes. 17) *in*undantur MR2G. edd. rvafh ex compendio īundantur fecerunt et propagauerunt *fun*dantur (non: fund*at*). alterum *scilicet* in omnibus fere libris est, om. R. *in* lid- MRBφG. 19) *Quia* sic uoluere pont*um* M (pont*o* *un*da?). Qu*ia* uoluere pro *con*uoluere R. *quod* uolo. pro *con*uoluere 2,r. quod u. q. *cum* uolu. vafh. *quom*, quod iterum intrusum est, in codd. Hor. nusquam offendi. pont*um* G. 20) *autem* MR2, rva. quieta *est et silet* dictum *est* MAR2, pro quod quie*tat* et silet dictum (om. *eo. est*) r. pro eo q. q. *sit* dictum, om. *et silet*, afh. 21) Si *quia* MR2G *dubium etiam siquidem* rv. *dubium est an* siquidem a. dubium est siquidem *superbos fasces* dixit *an* Tarq. fh. dignus *non est.* *Non est* cui M. 23) inter *deos et hos quos* MR2, rva. inter *hos deos et* quos fh. nom*inat* MR. *principes* nomin*abat* rva pr. nomina*bant* fh. nomin*ant* pr. 2. Super *h*os ergo M. 24) tarquin*ii* pr. f. d. n. tarquin*i* superbi M. alterum *tar*quin*i* (G tarquin*ii* R2) om. rvafh. R habet constanter tarquin*i* et tarquin*us*. 26) utecae M, rell. uticae.

37. 38. *Animaeque magnae Prodigum Paulum.* Aemilium Paulum dicit, qui uictus ab Hannibale apud Cannas, Apuliae uicum, maluit perire quam exemplo collegae Varronis fugere. *Animae* ergo *prodigum* contemptorem uitae intellegendum: *prodigi* enim dicuntur proprie, qui bona sua a se disperdunt, quasi *porro* ea ab se *agentes.*

40. *Fabricium.* Luscinium scilicet.

43. 44. *Apto cum lare fundus. Apto lare* et (i. e.?) conueniente gratus fundus intellegendus.

46. *Marcelli.* Claudium Marcellum significat, Octauiae, Augusti sororis, filium, cuius interitum *Vergilius* in IV. libro (A. u. 856 sqq.) deflet. *Occultum* autem *aeuum* occulte procedens intellegendum.

47. *Julium sidus.* Gai Caesaris stellam dicit.

51. 52. *Secundo Caesare regnes.* Quasi occultus sensus; hoc autem dicit: ita regnes, ut neminem secundum abs te uelit esse quam Caesarem.

53—60. *Ille . . lucis.* Grata conceptione loquitur; nam dum rationem inducit pro incolumitate atque imperio Augusti, mire illi honorem indulget, dicens: siue Parthos domuerit siue Seras atque Indos, nihilominus tibi Olympi regnum, et tonitrua atque fulmina, permittet.

58. *Tu Olympum.* Hoc secundum uulgarem opinionem dicitur.

CARMEN I, 13.

ACRON.

2. *Ceruicem roseam.* Pulchram, ut *Verg.* (A. I, 402): *rosea ceruice refulsit. Cerea* Aut mollia aut cerae (colore?) similia.

3. *Vae.* Interiectio dolentis [est].

1) *Contemptorem uitae he*milium paulum dicit φ (conf. Auct. 689). 2) qui *praelio* uictus fh Auct, rell. om. *praelio. exemplo* coll. uarr. fug. MBR2G,r. compendium exō fons lectt. *ex eo* coll. uarr. etc. v, *uitis* coll. uarr. afh. 3) *Animae* ergo MBR, rell. om. *animae.* 4) *uitae* om. rvafh. a se 2. 6) Luscinium M2G,C. luscin*um* Bφ,fh, *lucium* R. *lyc*inium r. *lic*inium va. 7) *et* apto lare et vafh. 9) Cl. Marc. *significat* MR. *Dicit* Cl. Marc. fh (Acr.). rell. om. *signif.* et *dicit.* Octa*ui* ro. augusta*e* MG. 11) procedens *intellegendum* MR (intel*lig.*) rell. om. *intell.* 12) *Ga* MB *Ca*i G. rell. C. 14) *ita regnes* ut MAR2G. *magis* ut rvafh. abs te sec. R. 15) dum *ratio*nem inducit omn. libri. recte. *o*ratio ad Iouem iam inducta erat 4 vers. praecedentibus. nunc *ratio* inducitur pro eo quod incolume sit Augusti imperium: hic domet Parthos, regat te minor orbem, tu uero quaties Olympum. 18) et tonitru*are* atque fulmin*are* MR2G. edidi et toni*trua* atque ful*mina*, cum tonitru*are* non sit uerbum Latinum. B: Siue inquit domuerit parthos seu seras et indos. nihil *ho*minus tibi olympi regnum et toni*trua* fulminaque permittet. *Seres* afh. nihilo minus φ.

ACRON. Ad lydiam meretricem A (inscr. odae: Ad lydiam) A . R addidit: herotice dicolos, ode XIII. carpit lydiam meretricem nimium adamantem telephum iuuenem poteruum 2. 20) loc. Verg. om bG. 21) *cerea* a colore (cerae albae H) uel mollia Bφ. aut mollia, aut in modum cerae *flexilia* C. 22) ue RBφbγ [*ue* in oda, *uae* ante glossam]. uae*h* a. ue*h* Pith. *est* om. γR2b,Cr. totam gl. om. A.

4. *Difficili.* [Hoc] Epitheton iracundiae [est], quae inplacabilis fit.

Bile. Iracundia. *Iuuenalis* (VI, 432): *Atque oculis bilem substringit opertis (Plautus* in Amphitr. II, 2, 95: *Atra bili percita est).*

5. *Tunc nec mens mihi nec color certa sede.* Voluor uariis cogitationibus, et color in diuersa mutatur.

6. *Humor et in genas furtim.* Secretae lacrimae amoris (nimietatem prodentes).

7. *Arguens.* Demonstrans, ut illud *Verg.* (A. IV, 13): Degeneres animos timor arguit.

8. *Penitus.* Interius. [*Macerer.* Consumar.]

Lentis. Mollibus, ut *Verg.* (A. VI, 66): *Est mollis flamma medullas Interea.*

9—12. *Uror, seu tibi* . . Adspectu crucior, quoties aut uino per rixam aut per libidinem certe amoris alterius in corpore tuo signa conspexero. [Ordo est: *Uror, seu tibi immodicae rixae turparunt candidos umeros mero, seu puerfurens inpressit memorem notam labris dente*].

10. *Turparunt.* Liuore reddiderunt deformes. *Immodicae.* Immensae.

Mero. Ebrietate, id est, per ebrietatem.

11. *Furens.* Scilicet impatientia amoris.

12. *Memorem notam.* per quam amoris recordatio seruaretur. *Notam.* Vulnus.

13—16. *Non si me satis audias.* [Ordo est: *Si me satis audias, non speres*

1) *Hoc* mvafh. om. AγR2, r. ponit *hoc* epith. irac. *quae sit* impl. C. *est* mvafh. quae Aγ2,Cr, rell. qu*ia*. inpl. Aγ,v. *fit* 2. rell. *sit*. 2) bile *autem* mvafh. bilem autem R. *autem* om. Aγb2. iracundi*a* b2, rmvafh. iracund*am* R. *bile*] *bilem*. iracundi*am* A. iracundi*am*, om. bil*em* γ. loc. Juuen. et Plauti om. 1G, loc. Plauti Aγb,r. *ut* ante *Juu*. om. Aγb. 3) opertis AγbR,Cva. *a*pert. rmfh. — perc. *es* fh. 4) tun*c* b,Cmvafh. om. r. *tum* al. tunc γ. tu*m* vett. codd. Hor. fere omnes. totum schol. om. Aγ. *Voluor — color* om. 5) *diu* uoluor (*diu*oluor?) R. in diuer*so* R. mutatu*s* 2. uariis *agitur* cog. et . . C. *cor* in diu. mut. b. Bφ ad u. 4: inflatur iecur. *cor* prae ira. iecur *pro corde* Porph. v. 6: sede manent] nam fluctua*nt* γb. 6) totum schol. om. γb. est in AR,Crmvafh. *nim. prod.* om. 2. *furtim*] subito γb. 8) totum schol. om. Aγb2, loc. Verg. om. r. *arguens* probans Bφb. ostendens 2. 10) gl. *interius* om. 1R2G, rm. penitus *autem* interius γb, uterque ad u. *macerer* — *interea*. intus, interne C. intrinsecus Bφ. 11) gl. om. Aγb2. — pro quantum *o*culte uenientibus (occ. *saeui*entibus Porph.) b. occulte serpentibus Bφ. *lent.* — *ignibus*] tenacibus b2. 13) *uror*] tristor. gl. in γb. tristor, asp. cruc. C. *as*p. libri. — per om. γ. aut libidi*ne* a. cer*ti* am. fh. certe om. r. co*mplexe* (del.) inpre*x*ero (inpre*ss*ero?) 2. 15) *Ordo* — *dente* om. Aγb. seu tibi immod. Cmvafh. seu tibi cand. R2,r. 17) schol. om. γR12,rmva. — gl. om. γR12,r. 18) gl. ad *mero* (γb,fh) om. A,rmva. per ebrietatem C. 21) om. A. *feruens*] furens. Scil. impat. am. γ. *scil.* om. C. imp. am. scil. mvafh. 20) qu*am* AγbR2,C. gl, *vulnus* γ, quod 1,rmvafh. — seru*a*tur 2. *scruta*retur r. 22) Ordo hic est: Non speres. Si me audi*as* amatoribus esse perpetuam A. Ordo si me satis audi*es* non speres perpetuum laedentem barbare dulcia oscula. r. Utrumque hoc schol. habent, inverso tamen ordine, γ,mvafh: Ordo est — oscula. *Aliter* (*aliter* om. γ) ordo hic est. Non — perpetuam. b. Ordo est (om. *hic*) Non speres si me audi*es* (audi*as* in Hor.) am. perp. esse dulcedinem. Scholion editionum

perpetuum laedentem barbare dulcia oscula. Aliter Ordo] Sensus hic est: Non speres, si me audie*s.* amatoribus dulcedinem esse perpetuam.

14. *Speres perpetuum.* Illum qui dulcia laedit oscula.

[*Barbare.* Crudeliter.]

16. *Quinta parte sui Nectaris imbuit.* Luxuria sui amoris repleuit. [Quinque partes Veneris, id est, libidinis esse dicuntur: uisus, adloquium, tactus, osculum, concubitus.]

17. *Felices ter et amplius.* Multoties, secundum illud *Verg.* (A. I, 94): [o] *terque quaterque beati.*

18. *Quos inrupta tenet copula. Copula* (proprie) dicitur cuiuslibet rei duplex numerus. Unde tractum est [ut] et *matrimonii copula* [diceretur].

18. 19. *Nec malis Diuolsus.* Ordo est: Nec amor diuolsus malis querimoniis soluet citius suprema die, id est, quorum amor ante diem mortis iurgiis et litibus non soluitur, debere felices uocari.

PORPHYRION.

1. *Cum tu, Lydia, Telephi Ceruicem.* Ad Lydiam amiculam haec scribit, a qua riualem suum Telephum laudari moleste ferre (se) testatur.

4. *Jecur.* Pro corde, ἀφελῶς, id est, simpliciter. *Difficili bile.* Non (prae ira?) difficili bile concipio, sed dura et cruciabili, unde etiam difficiles homines dicuntur, qui duri et inexorabiles sunt.

[Aliter — perpetuam] quod om. R1G et C, qui habet: Ordo est, si me satis audi*as*, non speres perpetuum laedentem dulcia, oscula barbare, *hoc est*, non speres *scilicet* illum perpetuum qui dulcia oscula dedit crudeliter, bene se habet, nam aliud est ordo, aliud sensus. Sequens *hoc est* in C et ordinem codicis γ et morem codicis A scribas *Sensus* pro altero *ordo* atque retineas audi*es*, quippe quod ex scholio in nonnullos Horatii codd. transiit. Verba *illum — oscula* ad seq. schol. pertinent. 31) glossa *crudeliter* Bφφfh. rell. om. *humor*] lacrimarum bBφ.

5) Totum schol. om. Aγb, quinque — concubitus om. 1RG,rmva. Nannius Misc. III, 7. Grut. Camp. 1265 exclamat: quis hoc credat esse Acronis! Audi nunc Blandin. codicem: ‘Quinta parte — est!’ At haec non Acronis sed Porph. esse infra uidebis, Codd. atbue edd. habent glossas: *quae*] s. oscula γb,r. *quinta parte*] luxuria γRC. *nectaris*] amoris γ. s. amoris b. sui amoris R. amoris siue ardoris C. *imbuit*] *re*pleuit γbRφ,Cr. *im*pluit vafh in scholio. 8) multoti*ens* rmvafh. multocies γ. multoci*ens* b. om. A. 9) o om. AbB. 10) proprie om. γR12. cop*ia*] nuptie, haec proprie est duarum rerum C. cuius*que* 2. 11) matrimo*nii* AγR. matri*mobili* b. rell. matrimoni*um*. Copula neutraliter et pluraliter tantum proferuntur de coniugio. has autem copulas feminino genere canum dicimus. Copula autem proprie dicitur cuiuslibet rei duplex numerus. Unde tractum est *hoc* ut *etiam* matrimonii copula diceretur Bφ. *Tractum* uox sollemnis ut Plin. H. N. V, 24, hinc ne scribas *fac*tum. 12) diuolsus ut EBφ, et in Hor. et in Acr. γ, item auolsos Serm. I, 1, 58, utroque loco Bern. K. et Ambr. diuulsus et auulsos. 14) In scholio scribe *debere* cum AγR,r pro *debent* (mvafh). *deb. fel. uoc.* om. 2.

PORPH. Ode XIII. ad lidiam R. 17) Telefi M. — amic*u*lam MAR2, rell. amic*am* se (fh) om. AR2,rva. *haec* MRG, rell. *hac.* telefum M. 19) ἀπλῶσ h. 21. *numquam* diff. M2. nu*n*quam diff. G. rell. *non.* quam diff. difficile conc. MA2G. rell. difficil*em* conc. Vox *quam* orta videtur ex *quam lentis*, quorum uerborum expositio in ed. Rom. hoc scholion inuerso ordine sequitur. Eadem uox in subseq. scholio editores multum uexauit.

6. ***Humor et in genas furtim labitur.*** Decore dictum, quia *humor genarum*, hoc est, larimae conuincunt interiora pectoris mei amore flagrare; *lentis* autem *ignibus* diserte, quasi occulte saeuientibus. Quale illud est *Vergilianum* (A. IV, 67): *Et tacitum uiuit sub pectore uulnus.*

12. ***Inpressit . . notam.*** Grate: *memorem notam dente inpressit*, quoniam dolor morsus memorem facit eius qui momorderit.

13. ***Non . . audias.*** Ordo: *Non speres perpetuum, si me satis audias*, et subaudiendum extrinsecus *amatorem.*

15. 16. ***Quae Venus . . imbuit.*** Eleganter, quia in quinque partes amoris fructus esse partitus dicitur: uisu, adloquio, tactu, osculo, concubitu, unde et *Terentianum* illud est (Eun. IV, 2, 12): *Tamen extrema linea amare haud nihil est.*

7. ***Felices ter et amplius.*** Sensus: satis felices existimo eos, quorum inter se amor ita consentit, ut non ante ultimum uitae diem resoluatur. Attende elocutionem *citius suprema die*, quod significat: ante diem supremum.

18. ***Quos inrupta tenet copula.*** Ἀλληγορικῶς hoc dicitur. Significat autem eos, qui ita amoris uinculo inter se constricti sunt, ut numquam discerni possint.

CARMEN I, 14.

ACRON.

1. ***O. nauis.*** Scilicet per allegoriam ode ista bellum ciuile designat, ut *Quidam* uolunt, *Alii* rempublicam; certius tamen est, quod Sestum Pompeium, filium Pompei, moneat, qui, posteaquam foedus cum triumuiris fecit,

1) Scripsi cum MAR: decore dictum *quia* hum. gen. h. e. lacrimae — flagrare. dec. d. *quam* h. g. h. c. lachrimarum (lacrim. G) — flagrare. 2G,r. decore *magis* dictum *quam* — lachrymarum. fh. 3) disert*ae* M. — illud est M. est illud R2. *est* om. rvafh. 5) Grat*em* memorem nota*n* dent*em* praessit que*m* dolor*i* mor*sum* communem facit e. q. mom. M. dent*em* pressit (mafh) ortum ex den*te in*pressit. *quoniam* (qm̄ ra) dolori mor*sum* communem facit 2. quoniam dolori *mortem* communem *morsus* facit r. quoniam dolor*i memoriam* communem *morsus* facit v. quoniam dolor*is memoriam* com. mor. facit afh. 7) *Ordo* omn. libri, 8) *in*trinsecus 2. 10) fructus partitus *est* Bp̧. fructus *diuiduntur* Pith. ad marg. ed. Med. 1479 in biblioth. Paris. *ad*loq. MA. eloquio fh. rell. alloq. concubit*o* M. Accusatiuos ui*sum* — concubi*tum* Pith. l. l. Haec lectio per simplicitatem ueri speciem prae se fert, sed ablatiui librorum praeferendi uidentur, quia non partes sunt, sed gradus potius, quibus oritur amor et progreditur quibusque amori*s* fructus efficiuntur. Ideo pro *esse part. dicitur* non legendum est *diuiditur.* Quae in Acrone leguntur *ueneris s. libidinis partes*, ex hoc Porph. loco in eius libros translatae a quopiam librario sunt cum nominatiuis. 11) illud *est* MR, rell. om. *est.* 12) *aut* nihil M2G, r. 14) consen*s*it MR. 15) *At*ende elo*quut.* cit. su*b*pr. die — su*pp*remum M. 17) in*ter*rupta MR2G, rv. *ir*rupta afh. *hoc* om. vafh.

ACRON. Ad bellum ciuile A inscr. scholiorum, ad rem publicam tetracolos A inscr. odae. In nauim de sexto pompeio reparante bellum. tetracolos R. in nauim reparante de bruto bellum ciuile. ad rempublicam tetracolos 1. in nauem de bruto r. b. c. ad rep. paranetice tetracolos b

bellum ciuile denuo reparare uoluit. Secundum autem ciuile bellum gestum est inter Augustum Caesarem et Cassium et Brutum, qui fuerunt Gai Caesaris interfectores, sub quibus Horatius militauit. Metaphoram autem sumpsit a naui, ex (sub?) cuius armamentis et milites et diuersas uoluit ad ministrationes intellegi.

2. ***Fluctus.*** *Fluctus* bellum ciuile uocauit.

3. ***Portum.*** Pacem, ut *Terentius* (Andr. III, 22, 480 Fl.): ***In portu nauigo.***

3. 4. ***ut Nudum latus.*** Scilicet est, nudatum fuga Cassii et [a] missione exercitus.

5. ***Et malus.*** Arbor quae tenet uelum, et est masculini generis.

Celeri saucius Africo. Graue bellum intellegi uoluit per [Africum] uentum tempestuosum, ut *Verg.* (A. I, 85): ***Creberque procellis Africus. Malum*** autem summitatem (sublimitatem) arboris dixit, ut *Verg.* (A. V, 829):

19) Scilicet A, rell. om. Per alleg. — rempublicam γ. in ode*m* ista*m* bell. ciu. *dicit* 2. *designat* γC. rell. *Significat.* ode ista bellum significat ciuile *in qua* quidam uolunt *quod moneat* remp. mvafh. ode*n* ista*m* bellum ciuile *in qua* quidam uolunt alii remp. Ab (in quodam). uterque om. *designat* ut r qui pro *in qua* habet *intelligi.* in qua quide*m* R. Liberius C.: Haec ode nihil quam ἀλληγορικῶς per nauem designat Rempubl. Rom. quae Bruto duce bellum pro libertate reparat contra Augustum. Alii uolunt etc. 20) cert*um* 1G,mva. *est* om. b. est *quia* 1. *ut* sext. b. fil. Pompei AγbR. fil. Pompe*ii* rmv. Pompe*i* fil. fh.

2) aug. cass. (om. caes.) 2. aug. *et* ces. b. aug. cass. et (*caesarem* expunct.) brut. R. — brutum *erat* qui γ, br. *fuit* qui mvafh. *fuit* om. Ab. gai Aγ. ga*ii* b. C (= Caii) R,mvafh. milita*uit* omn. libri, nullus milita*uerat.* 4) metaf. γb. ex *quibus* 2. et mil. diu. 2, et mil. om. b. admin. *reipublicae* C. Nauis metaphoricos accipitur, *per* cuius *ornamenta* et mil. C. vide infra ad u. 6: *funibus.* 9) s. est γ. nudatu*s ex* amiss. 1. nudatum ex amiss. G,mva. *nudum latus*] nudatum latus f. c. et *missione* exerc. R. *nudum*] fuga cassii 2. cas*si* Aγ. Vocem sollemnem *missione* posui (Liu.) nuder *ab* illis. Ouid. Tr. I, 5, 7. 11) Ordo in libris est turbatus, in uett. codd. genus confusum. Verba enim *arbor — generis*, secundo Vergilii loco post u. *malos* adnexa sunt in fh, uoce *malus* ex lemmate interposita, sic: *Malus arbor est — generis.* Contra Quidam, post Vergilii locum primum *cr. proc. Africus* pergens: Malus *autem* arbor est . . *sed* arbor *fructifera* (cum C) . . poma *uero* . . et omittens uerba neque superflua neque suspecta *Malum autem* summitatem *arboris dixit*, quibuscum Vergilii exemplum (*attolli malos*) melius congruit, simplicem sententiarum ordinem peruertit, id quod ipse sentiens simpliciter profitetur: Locus profecto est non nihil turbatus. Post u. *malos* mva plane omittentes illa verba *Malus arbor est quae tenet uelum et est masc. generis* pergunt: *sed arbor feminini est, poma uero neutri.* Pro foem. siue fem. habet A: sed arbor generis masculini s̄ = sunt. γ: sed arb. *masc. gen. est.* Ecce confusionis originem! Recte R: sed arbor *fem.* gen. est, poma uero neutri. Idem, ut γ, verba *arbor quae ten. u. et est masc. generis*, omissa in AG, ad u. *malus*, principio ergo scholii posita praebet. 12) Et malus cel. saucius Africo] *Malum saucium* graue bellum 1G,mva. *mal. sauc.* om. A,fh. γ: Et malus celeri *actus* africo] Sautius gr. bellum — africus. malum autem summitatem — malos. Sed arbor etc. — *actus* leg. etiam in Bꝑ a man. 2 cum glossa *uel saucius. confractus uel impulsus.* sublimitatem R,r. pom*um* uero fh, rell. pom*a*. r: Et malus — generis. *Saucius* afr. gr. bell. — africus. Malum autem sublimitatem — malos. Sed arbor gen. *masculini* est *pro ligno nauis.* pro fructu uero neu*ter*. Ut aure*lia* mala. Ex *fructu* fecit C: arbor autem *fructifera* est fem. generis. Liberiore suo more C: *per malum saucium* gr. bel. intelligitur, *propter* Africum uent. temp. ut c. p. Africus. *malum* autem *arborem in naui* dixit, cui *in summitate velum annectitur*, et est masculinum, ut iubet — malos. poma uero *ipsius* neutri, ut — misi.

Iubet ocius omnes Attolli malos. Sed arbor (ipsa?) feminini generis est, poma uero neutri, ut *Verg.* (B. III, 71): *Aurea mala decem misi.*

6. *Gemant.* Fragore scissionis. *Verg.* (A. VI, 413): *Gemuit sub pondere cumba subtilis.*

Ac sine funibus. Aut sine ministratoribus intellegendum aut sine expensis et pecunia.

8. 9. *Imperiosius Aequor.* Id est, uiolentum et cuius nimietati (uehementiae?) obsisti non possit.

9. *Non tibi sunt integra lintea.* Id est, integer cursus sine exercitu uel auxiliis. *Lintea* uero *uela*, dixit, ut *Verg.* (A. III, 686): *Ni teneant cursus certum est dare lintea retro.*

10. *Non di.* In hoc deos uult iratos intellegi, quod denuo de bello ciuili cogitetur.

Iterum pressa uoces malo. Sicut sub Gaio Caesare obpressa malis rogauerat.

11. *Quamuis Pontica pinus.* Ac si diceret: magnae originis et nobilitatis, sed per metaphoram aut rempublicam adloquitur aut Cassium uel Pompeium, cuius pater de Mithridate Pontico triumphauit.

14. *Nil pictis timidus nauita.* Dicit stemmata et diuitias (σχήματα diuinitatis?) necessitati ultimae non prodesse.

15. *Tu nisi uentis Debes ludibrium caue.* Id est, ne uictus turpitudini ludibrioque subiaceas. Ordo est: Tu nisi caue *debes ludibrium uentis,* id est, eris exercitium uentorum. *Caue* pro caueas.

3) Totum schol. om. A, loc. Verg. om. γ1RG,mva. fragore*s caesaris sicut iouis* r. fragore *et uentorum impetu*, ut, g. s. p. c. *futilis*. C. 5) ministra*t*oribus γ. administra*t*oribus A. rell. administra*tio*nibus. 6) *ex*pensis Aγ2,r. *spen*sis R. *im*pensis mvafh. *expensis et* om. C. *aut* pec. r. *funibus* principibus b. *carinae* exercitus b. 7) uiolen*tius* 2,r. seuius uiolencius b. translate pro saeuius et *uiolentius* et cuius *uehementiae* obsisti non possit C. *potest* 2, Pro *nimietati*, quae lectio est omn. librorum, ex C petiui *uehementiae*, propter sensum ac lit. similitudinem. 9) Totum schol. om. γ. *id est* om. rC. *uel inter* cursus R. 12) In hoc *enim* mvafh. *Non dii*] *quos* iratos uult intelligi C. s. sunt b. quod Aγ. *propterea* quod C. rell. *quia. denuo* om. 2. *pressa*] oppressa γb,C. *uoces*] *in*uoces γbC. Sicut *sub* gaio ces. γ. sicut *ib* gaio ces. A. Sub*audi* sicut. C. caesare oppr. r. Sicut *a* C. (gaio G.) Caesare G,mvafh, Sicut *sub* C. I. Caesare oppressa malis *Deos orauit* C. Subaudi *sunt* C. Caes. R. 14) roga*u*erat A. ro*gat* γ,r. rell. roga*uit*. *malo* i. aduersitate 2. 15) *Quamuis* s. ab inferioribus *iactes* γ. Qaa*n*uis] s. sis ab inferiori iactes b. *nomen inutile*] te esse b. s. iactes te esse γ. *et* Pomp. mvafh. mi*t*rid. pont. trium*phat* γ. 18) *tu*midus γ ut cod. Leid. (Scalig.). i. *scemata* Aγ. Si ad lemma *Nil pictis* etc. haec expositio pertinet, scribendum arbitror σχήματα s. *schemata*, non στέμματα s. *stemmata*, utpote quae sunt coronae uel proauorum imagines. tunc enim *figurae deorum* intellegendae sunt sub pictis puppibus, non '*imagines* quae comitarentur gentilicia funera . . *Stemmata* uero lineis discurrebant ad *imagines pictas.*' Plin. H. N. XXXV, 2. *Dicit stemmata* uulg. lectio est *recc.* codd. et omnium fere editionum. Quae non potest defendi, nisi antec. uersus 11. 12. 13. toto hoc scholio explicari statueris. Schol. om. r. C: ἀλληγορικῶς ait nihil prodesse in bello *stemmata* et nobilitatis ornamenta. conf. Porph. 20) *Caue* pro caueas γb. in rell. haec gl. est in mixta Ordini, quem et h. l. om. A. 22) *experimentum* uentorum γ.

17. *Nuper sollicitum quae mihi taedium.* Se posuit pro naui. *Quae.* Nauis siue respublica, quae sollicitudinem ex suis malis induxerit, ne iterum sicut sub Caesare trepidaret.

19. *Interfusa nitentis.* Absolute locutus est, ac si diceret: uites aequora (fusa) inter nitentes Cycladas, id est, longe apparentes, ut inter iniqua loca et tempestuosa uada, te custodias et sis alienus a belli consiliis. *Vergilius* (A. III, 127) de iisdem insulis: *Sparsasque per aequor Cycladas.*

PORPHYRION.

1. 2. *O nauis . . noui fluctus.* In hac ode ad M. Brutum loquitur, qui apud Philippos, Macedoniae urbem, ab Augusto fusus, uidebatur rursus instruere se ad pugnam. Merito autem poeta per allegoriam metuere se pro eo testatur, quoniam sub ipso militauerat, qui tamen (ex) proelio Philippico fatigatus, receptus ab Augusto ueniam ab eo meruit.

3. 4. *Nonne . . remigio latus.* Manifestea llegoria est, per quam significat ex parte iam debilitatum exercitum Bruti et uires partium eius minutas esse.

7. 8. *Vix durare carinae possint imperiosius Aequor? Durare aequor* mira figura dicitur pro *sustinere uim aequoris. Imperiosius* autem translatiue pro *saeuius.*

10. *Quos iterum pressa uoces malo.* Non *iterum pressa* sed *iterum uoces pressa,* ἀμφιβολῶς.

11. *Quamuis Pontica pinus.* Haec ad nobilitatem Bruti referuntur. (ἀλληγγνρικῶς — nobilitatis? uide u. 14).

12. *Siluae filia nobilis.* An *siluae nobilis* an *tu* nobilis, ἀμφιβολία per casus.

14. *Nil pictis tim. nan. puppibus.* Ἀλληγγορικῶς ait, nihil prodesse in bello ornamenta (stemmata?) nobilitatis.

1) *Quae*] Nau*is* siue resp. Aγ (r. p.). Se pos. pro naui siue republ. mvafh. 2) ind*i*xerit A. ind*u*xer*at* γR,r. rell. induxer*it*. *mihi*] s. erant γ. s. er*a*t b. 4) *est* om. R. *fusa* mvafh, rell. om. uad*as* et sis 2. Schol. om. b, loc. Verg. om. 2. *nitentes*] longe *a*parent*is* b gl. cyclad*es* γ in lemm., cyclad*as* (man. 1 mut. *e* in *a*) γ. c*i*clad*as* et cycl.A. 7) eisdem γ,r. iisdem AR, Cmvafh. *Nunc*] s. sunt γ.

PORPH. Ad M. Brutum R. *In* hac MR2,rv, rell. om. *in*. 11) ab Augusto omn. libri. 12) *se* om. MBφb2,r. 14) *fati*gatus MRG, rell. *fu*gatus. 15) manifest*ae* allegoriae rvafh (G?). Atqui cum una tantum allegoria sit, scribendum ad literas codicum duco: manifeste (non manifest*a*. conf. u. 17) allegor*ia est.* manifeste *ad* allegori*ae* M. manifeste allegori*e* R, manifest*e* allegorice 2. Ex plurali supposito, adsumpta lit. s ex subseq. u. *significat* ortum est *per quas* MAR2G. posui *quam.* 16) *minutas* MR,r. minu*ta*tas 2G. rell. *im*minutas. 21) amfibolos M. ἀμφιβολογία (non ἀμφιβολία) fh. conf. ad I, 6 supra. 22) Haec ad nob. *et originem* referuntur, *aut reipublicae aut* Bruti C. ad nob. bruti *pertinet.* Bφb. 24) ἀμφιβολογία afh (non ἀμφιβολία). *per casus* om. C. 26) Quaeritur utrum hoc schol. pertineat ad u. 14 an praeced. u. 11. 12. 13. adnectendum sit; etenim *pictae puppes* ornamenta quidem (nauis), non ornamenta nobilitatis sunt, atque de nobilitate modo dixerat. Sensus: quamvis iactes nobile genus, inutile est: non

17. *Nuper sollic. q. m. taedium.* Ecce hic manifeste ostendit se poeta partium Bruti fuisse, quarum affectione sese teneri ostendit propter ipsius Bruti miserationem.

19. *Inter fusa nitentis Vites aequora Cycladas.* Hic sensus per se accipiendus et subaudiendum hic *suadeo*, ut sit: *Suadeo uites aequora inter Cycladas nitentes fusa.* Sed hoc per allegoriam intellegendum. [Maria tamen angustiora periculosiora sunt: nam inde et *freta* dicuntur, quod semper ferueant (*fremant?*) id est, inquieta sint.] Per hoc ergo suadet Bruto, ne se artioribus periculis committat.

CARMEN I, 15.

ACRON.

Sub persona Paridis exponit inminentia Ilio [mala].

2. *perfidus.* Quia in fidem amici receptus hospitalitatem uiolando facinus commiserit.

3. *ingrato otio.* Aut uentis aut Paridi. *obruit.* Mitigauit, compressit.

4. *caneret.* Diuinaret, praediceret, ut (*Verg.* Aen. VI, 76): *Ipsa canas oro.*

pictis (deorum) imaginibus, non schemati diuinitatis alicuius, diis ipsis nauta in naufragio fidit. Hinc uocem *nobilitatis* interpolatam suspicor pro *nauis*, aut uerba *ornamenta nobilitatis* glossae loco adscripta alicui uoci graecae, siue στέμματα siue σχήματα, atque serius translata et Porphyrionis scholio inserta. Conferas C: — *in bello stemmata* et (i. e.?) *nobilitatis ornamenta*, et schol. utique uersui 11 adiungendum tibi uidebitur. ἀλληγ. om. R. ἀλλιγ. rv.

5) Subaudiendu*s* rvafh. Ut sit: Suadeo om. rvafh. Verba *Maria — inquieta sint* in omnibus libris h. l. posita ad carminis subseq. initium (*per freta*) spectare manifestum est. Item patet *fremant* pro *ferueant* esse legendum contra omnium quos noui librorum auctoritatem atque Etymol. Vossii; nam maria, undae, uenti, ripae *fremunt* potius quam *feruent*. *Aestu* quidem *feruet* pelagus Stat. Silu. IV, 5, 16, *littora flammis* Verg. A. IV, 565 *feruetque fretis spirantibus* i. aestuantibus *aequor* Verg. G. I, 327, neque ignota sunt *freta aestusque marini* apud Ciceronem et ipsius Horatii nostri *freta aestuosa*.

ACRON. Ypothetice tetracolos ad paridem alexandrum. sub cuius persona exponit imminentia ilio γ et Pith. ad Med. 1474. ipoth. tetrac. sub persona *paridis* exp. imm. il*l*io b. ad alexandrum paridem A. inscr. od. et scholl. Sub pers. par. exp. imm. ilio hipotetice tetracolos. ode XV R. Sub p. p. e. i. i. *pro*potetice tetrac. 1. Argumento carent Ar. 10) *Paridis* omn. libri praeter C, qui hab. *Nerei. mala* fh. 11) schol. om. Ab. Quia in fid. am. hospit. uiol. commiser*it* γG, mva. commiser*at* 1r (amici *et* hosp.) fh et C (hospitalite uiolata). Verba *receptus* et *facinus* ex R petiui. Expectamus enim absolute dictum *committere contra fidem*, ut *contra legem*. Cic. Orat. 12, siue *committere in hospitalitatem*, ut *in legem*. Cic. Verr. I, 43 et Pandect. XLIIX, 10, 10, siue *in fidem et hospitalitatem* (om. *uiolando*). Liberius 2: quia (om. *in fidem*) hospitalitatem amici uiolando *infidelitatem* commis*it*. 13) uen*ti* γR. uento*s* r. rell. uenti*s*. gloss. ad *obruit* om. γ. *op*pressit 2. impediuit uel coercuit Bφ. 14) Totum schol. om. A. *praediceret* om. 1G, mva. *diuinaret* om. γR2, r. *ut praedicaret* γ (rell. om.); diuinaret ut — oro mva. diuin. praedic. fh.

5. *aui.* *Aui* pro aue posuit, id est, malo auspicio; ergo non *mala* [fata] *ducis* sed *mala aui* intellegendum est.

6. *quam.* Helenam. — *repetet.* Requiret. *multo milite.* Multo exercitu.

7. *coniurata tuas.* Inter *coniurare* et *conspirare* hoc interest, quod conspirare interdum bonorum est, malorum coniurare. Apud Aulidem enim promuntorium ab omnibus Graecis ad excidium Troiae euntibus iuratum est, quod unanimiter dimicarent, ut est (*Verg.* Aen. IV, 425: *Non ego cum Danais Troianum excindere gentem Aulide iuraui.*

rumpere nuptias. Hoc ideo dicitur uel propter amantis Paradis animum, cui praedicebat, ut doleret, si legitimam uxorem perderet, uel ex Veneris promisso, quae pro percepto malo eius iudicio nuptias mulieris pulchrae promiserat.

9. *heu heu quantus equis.* Significatio cladem futuram dolentis, ut (*Verg.* Aen. VIII, 537): *Heu quantae miseris caedes Laurentibus instant!*

10. *Sudor.* Bellicus labor. *moues.* Commoues.

11. *Iam galeam Pallas.* Bene primum Mineruam irascentem posuit adulterio utpote deam castitatis, aut certe quia in iudicio superata est, corrupto Paride [munere] Veneris ipsius promisso. *Aegida* autem scutum Mineruae dixit. *Vergilius* in Troiae euersione ut eam monstraret inimicam, ait (*Aen.* II, 615): [Iam summas arces] *Tritonia, respice, Pallas Insedit, nimbo effulgens et Gorgone saeua.*

2) *fata* om. Aγb2,r. 3) *quam* helenam A,fh. s. helenam γBφ. *quod* helene*n* r. rell. om. gl. *Requiret* om. Aγ1G,mva. — *multo exerc.* om. Aγ. *multo* om. R. *magno* exerc. C. 5) *mal. coniur.* Aγb,r. rell. coni. mal. C: — interest quod *conspirare* numquam (legas: *nonumquam*) sit in perniciem alicuius, *coniurare* autem semper. φ: — interest *quia* consp. *interdum* ad bonos pertinet. coniurare uero *semper* ad malos. 7) *enim* Aγb,rC. rell. om. Pro*munc*torium Aγb. pro*mun*torium G. rell. pro*mon*torium. legitur etiam pro*muncturium* in Par. A et pro*munturium* in M ad III, 4, 28, ubi γb promunctorium habent. 8) dimicarent, *donec Helenam nacti essent* ut est C. ab *hominibus* graecis rmv. est *quod* Ab,RG,Crmva, est *ut* γfh. ut Non, om. *est*, AγbR,r. *ut est Non* GCmvafh. ut uig. b. 9) exc*i*dere 1C. *escin*dere b. ex*inde* regentem γ. rell. exc*in*dere. 10) *ideo* om. fh. (G?). 11) *uxorem* om. AbR1,rmva. legitim. ux. γfh (G?). *perdiderit* γ. 12) *malo* om. A. *prope* recepto γ. pp (propter) rep*er*to malo eius iudit*ium* b. pro *pre*cepto R,v. pro perc. eius *iud. malo* fh. quae perc*ae*pto e. i. malo pul. mul. nupt. *illi* prom. φ. C nihil ad *nuptias* nisi haecce: *cum Helena illicitas.* Verba *eius iudicio* suspecta aut superflua uidentur. 14) *Eheu* A (ante schol.) γBφR, ut EOP, Graeu., al. *heu heu* A (in Hor.) ut uet. Bern. K, rmvafh. al. *eu*heu, *et* heu. — futuram dol. AγR,r. *a*ffuturam dol. mva. affuturam. *Heu* dol. fh. dolen*ti* A, rell. dolen*tis*. Schol. om. b. *Eheu* dolentis ut — instant C. Cum sensus sit: significatio dolentis cladem futuram, punctum post *futuram* inceptum est. 16) commoues Ab, Cfh. *pro* comm. γR,r. om. 1G, mva. 18) adulter*io* AγR1G,rmv, adult*ero* Cafh. Schol. om. b. promis*sum* A. munere ipsius promisso R, mune*ris* ipsius *ueneris* (om. *promisso*) Aegida r. rell. et codd. et edd, *muneris* ipsius promisso. Edidi: *Veneris* ipsius promisso, quae lectio praestat huic: *munere ipsius Veneris* promisso. 19) aegi*dam* A. euersionem A,r. *ait iam summas arces*, om. γR,r. 22) *n*imbo libri, non *l*imbo. conf. Ribbeck.

12. *currusque et rabiem parat.* Pro belli furore posuit rabiem.

13. *nequiquam.* [Frustra; ordo est: nequiquam pectes caesariem] Vel amoris aut Veneris praesidio ferox es: unde in exprobrationem Veneris dictum est (*Verg. Aen.* X, 92): *Me duce Dardanius Spartam expugnauit adulter? Aut ego tela dedi fouique cupidine bella?*

15. *grataque feminis Inbelli cithara.* Quae nihil bellicum sonet nec aliquid prosit in bello, sed per amatorias cantilenas uoluptatem feminis praestet.

diuides. Subaudi ne quiquam a superioribus.

16. *Thalamo graues hastas.* Graues propter disiunctionem copulae; *Vergilius* (Aen. VII, 322): *Funestaeque iterum recidiua in Pergama taedae.*

17. *et calami spicula Gnosii.* Cretensis; de canna enim sagittae fieri consueuerunt, ut (Aen. VII, 499): *perque ilia uenit harundo.*

18. *celerem sequi Aiacem,* Ad sequendum [celerem]. Aiacis uirtuietiam celeritatem dedit, ueluti quem sequentem fugientium nullus cuaderet.

19. *heu, serus.* *Serus* aut [ad] eorum dolorem dixit, qui eius causa perierunt, aut certe eius, qui quantum ad inertiam suam tarde perierit.

20. *cultus puluere collines.* Hoc est: procuratam capillorum pulchrit tudinem puluere inquinabis, ut (Aen. XII, 99): *foedare in puluere crines*

21. *non Laertiaden.* Singulos uelut exitiales minatur duces, Vlixen et

1) belli fur. A,rv. rell. fur. belli. Schol. om. γb. glossae: bell*a* furorem et (sic) b. belli furorem et amentiae φ. pro fu. be. *ponit* ratiem C. 2) Schol. dedi ex A. *Nequi*quam γ. *ne*quicquam A. nequ*i*q. et nequicq. b. al. nequicq. et nec quicq. nequ*i*quam] id est nequiquam pec*tis* ces. uel am. *aut* ueneris praesidio feroce*s*. unde etc. γ. pectes] Id est. Nequ*a*quam p. ces. uel am. *aut* praesid uen. ferox *es*. unde b, *Nec quiquam*] i. *ne* quicquam p. ces. uel am. *aut* uen. pr. ferox (om. *es*) unde r. glossam *frustra* hab. b,mvafh. C: frustra. ordo *autem* est: nequicq. p. c. praesidio ferox uel am. *uel* ueneris. spart*h*am γb. 6) *in*belli ARφ etc. *id est quod* R. i. qu*i* r. rell. *quae.* 7) bell. *fouet* mv. schol. om. γ. 9) schol. om. Aγ,r. Subaudi n. a. sup. R. s. nequi quam Bφ. nequicq. a. sup. mva, a sup. fh. *Nequiquam*] hoc loco pro *non* accipitur γ. 10) Grau. pr. disc. cop. om. A. loc. Verg. om. 1, mva. propter incestas nuptias C. 12) *G*nos. non *C*nos. codd. Hor. et Acr. — *enim* om. b. namque C. 14) ad seq. *celerem* RG, rell. om. *celerem.* ad seq. *uelocem* C. uelut γbG,mrva. om. A, rell. uelu*ti*. 15) fugient*um* A. fugient*em* b1Gv. quem *sequentem* fugie*ns* null. R. rell. om. *sequentem.* 16) *serus* aut eorum dolore, om. *ad* A. dolore eorum, om. *aut*, b. *serus*] *serus* aut *eius* dolore γ. aut *ad* eorum dolore*m* mvafh et 1 (colorem). aut eorum *laborem* r. 17) perier*it* Aγ,ma. rell. perie*runt.* Interposui *eius* et pro uulg. lectione qu*ia* scripsi *qui*. 18) *Cultus* Acronis lectio est. γbBφ. glossa in Bφ: ornamenta. Vetusta var. lectio *crines* γφ, cultus *uel crines* ex *capillorum pulchr.* atque ex locis Vergilii et Homeri orta videtur. c̄lines A. = conlines, rell. co*ll*. 19) u*t et* fedare Aγb, ut gl. in Bφb. ut — *crines* om. RG,r. *cades* et cap. (om. *proc.*) C. 20) *singulos* omn. libri. *multos* nuper inculc. ex C: *multos* minatur exitiales duces *ei futuros*, Ulyssem etc. ulixe*n* Aγ, ulixe*m* bR,r. rell. uly*ss*em. nestorem *pylii filium* A1. nest. filium pylii γ. glossa: *pyli*um] filium *pilei* γ. fil. pylei r. fil. pilii b1G, rell. *Nelei* filium. Simplic. ratio esset: *et Nestorem.* 22. *Pylium*] *Nelei filium.* nam Nestor ipse nostro loco et alibi ut Ouid. Am. III, 7, 41 *Pylius* vocatus est.

Nestorem [Pylii], Nelei filium. [Vlixes enim Astyanacta praecipitem muro dedit.]

23. *te Salaminius Teucer.* De Salamina [Cypri] ciuitate, Telamonis filius, frater Aiacis.

24. *Sthenelus.* Filius Capanei. Bene (Nereum) uaticinantem ut praesentia uidere [scire] facit futura. *Lucanus* (I, 685): *Hunc ego flaminea deformis truncus harena, Qui iacet agnosco.*

sciens pugnae. Doctus ad pugnandum.

25. *Siue opus est imperitare equis.* Est etiam insignis domitor equorum.

26. *Non auriga puer.* Auriga Diomedis fuit, qui corpus Patrocli cum Aiace et Antilocho liberauit.

27. *ecce furit te reperire atrox Tydides.* Et hoc [etiam] inertiae Paridis adsignans (ait?) tantam moram esse, quae cum faceret inueniri. Sine certamine eum uelut in bello [imbellem] esse periturum dicit, unde [et] cum ceruo ad timoris similitudinem comparauit.

28. *melior patre.* Vel fortior, quia et numina uulnerauit, uel fortunatior, quia hic ad patriam uictor reuersus est, quod patri eius non contigerat.

29. *quem tu ceruus uti.* Ordo est: quem tu mollis fugies sublimi anhelitu, ut ceruus immemor graminis uisum lupum in altera parte uallis [fugit].

31. *sublimi fugies m. anh.* Aut ὑπαλλαγὴ figura est pro sublimi parte

1) Ulixes — dedit om. γ. *Autem* C, rell. *enim.* 3) Salamin*e* 1C, rell. Salamin*a*. Cypri fh, rell. om. 5) fil. cap*erei* Aγb (caper*et*), rell. fil. cap*anei*. Καπανεὺς, non Καφηρεὺς pater Stheleni fuit. A: sciens futuri bene uatic*inatur ut* praesentia uidere facit futura. Luc. — agnosco. mvafh: bene uatic*inatur et* praesentia uidere *scire* facit futura Luc. — agnosco. Suspecta modo apparet glossa *scire* adscripta uerbo *uidere.* itaque locus facile sic erat emendatus: Bene uaticinatur (Nereus) *et ut* praesentia uidere facit futura. *ut* praes. AγbR12,r, om. *scire.* facit uider*i* R, uidere facit 1G. bene uaticin*antem* ut praesentia *uidere facit* futura γb,r. Nereum bene uaticin*antem facit* Horatius, nam futura ponit quasi praesentia C. 7) *h*arena AγR,r. qui iac*it* γr. 8) schol. om. A. ad pu*gnam* 2. peritus praelii bBφ. 9) schol. om. Aγb. hic *domitor*, supra (I, 12, 25) *amator* equorum. *ut* est insignis r. rell. *est etiam* ins. 10) Aur. diom. fuit AγbR. Diom. fuit aur. mafh. auriga om. r. Diomedis comes C. 12) et hoc *etiam* R1,mvafh. *etiam* om. Aγ. totum schol. om. b. *de*signat γ. *as*signat 1 (G?) mvafh, assign*ans* r. *adsignans* A. tant. mor. esse AγR,r. 13) qu*ae* γ. qu*anta* AR,mvafh. quan*tam* 1r. 14) *in* bello γR,vmr. *dicit* om. A,r. esse *eum* periturum R. uelut *imbellem* 1,afh. 15) *et* eum Aγ1,rmvafh. et cum v (G?). *et* om. R. compar*auit* Aφ. rell. compar*at*. φ man. 2: *furit reperire*] Furit repperire te. hoc inertiae paridis *poaeta adsignat. dicens* illum (inbellem. i. e.?) sine ullo certamine. Unde ad similitudinem timoris ceruo eum compar*auit*. et est ordo. quem tu mollis fugies sublimi anhelitu ut ceruus immemor graminis fugit lupum nisum in altera parte uallis. Comparatio pulchra. Nam diomedem ceruo, paridem uero lupo compar*at*. 16) *Vel* fort. A. rell. om. *uel.* uel *fortunatior* γ. rell. *uel quia. et* num. AγbB. rell. om. *et. uiolauit* b, quo uerbo poetae pro *uuln.* utuntur (Ouid. Met. III. 712). *uictor* om. b,r. 19) *Ordo — fugit* om. A. 20) *fugit* lupum uisum φ. *fugit* om. γb,rC. rell. uis. lup. — fugit. 21) *aut* om. 1G,mva. *Aut* ypallage fig. est A. *aut* hipalage est fig. R. *aut* hypalage fig. (om. *est*) r. *aut* ypallage (om. *fig. est*) γ. rell. *uel.* schol. om. b. per ὑπαλλ. C ad [Porph. ex quo prior scholii pars prof. est.

corporis, id est, ore edito, uel quia ipsa anhelitus natura summa petat potius quam ima. *Mollis.* inbellis.

32. *non hoc pollicitus.* Vt fugeres scilicet. *Tuae.* scilicet adulterae. [quam diligis, ut (*Verg.* B. V, 51): *Daphnimque tuum tollemns adstra.*]

33. *iracunda diem proferet Ilio.* Quae non tempus uelut propitia aut amica porriget sed in paucos dies differet uindictam. Ordo est: iracunda classis Achillei proferet diem Ilio et matronis Phrygum.

34. *Achillei.* Veteres declinationes ista habent: Achillei et Vlixei.

35. *hiemes* Συνεκδοχικῶς pro annis posuit, ut (*Verg.* A. I, 266): *Ternaque transierint Rutulis hiberna subactis.* Nam et aestates similiter posuit, [ut (A. I, 756): *nam te iam septima portat Omnibus errantem terris et fluctibus oestas*].

PORPHYRION.

1. *Pastor cum traheret per freta.* Hac ode Bacchylidem imitatur; nam ut ille Cassandrem facit uaticinari futura belli Troiani, ita hic Proteum.

3. *ingrato celeris obruit otio uentos.* Ingratum esse otium uentis ait quia feroces sunt et semper saeuire cupiunt.

5. 6. *mala ducis aui domum q. m. repetet Gr. mil.* Malo auspicio ducis, ad quam repetendam omnis Graecia armabitur.

13. *nequiquam Veneris pr. fer. p. caes. grataq. inbelli cithara c. diuides.* [Cuius] sensus hic est: nec pulchritudo tibi nec scientia cithara canendi bello proderunt, hae enim deliciae mulieribus magis aptae sunt. *Diuides* pro dispones.

1) ipsa *hane*litus *nabulosum* summa A. Ipsa *anhe*litus *uenabuli* summa γ,r (anheli*tas*). ipse anh. *uenabuli* summa R. ipse hanelitus *nebulo* summa G. ipse anh. (hanael. mv) summa mvafh, om. *nebulo.* Ex uenabuli, nabulosū et *nebulo* euadit lectio: *u*elut nebul*a*. Scribi potest *ipsa* anh. *natura* aut: *ipse anh. natura sua. potius* om. 1G. 2) *in*bellis A. *im*bellis b. gl. om. rell. eneruis Bφ. conf. Porph. 3) s. adulterae γ. 4) *Quam diligis — astra* R1,mvafh. om. Aγbr. 5) Vulg. lectio: Non temp. — *proferet* (*proteget* mva). *Iracunda*] pro que non temp. — *proteget* — differ*at* uindictam A. que n. t. — *porrigit* — differ*et* uind. γ. *proteget* AR1G,rmva. non *in* temp. R. priorem scholii partem om. bC. Duas scholii partes inuertit r: Ordo — matronis phrygum. Qu*as* non *thetis* u. p. a. a. *Proteget. proferet* (sic) sed in paucos dies i. differet vindictam 8) uli*x*ei AγbR1G. *ut* et A. 9) totum schol. om. γBφ. synecd. om. AγR,r. 10) Nam et aesta*tes* AγCr (tempestates). *nam* om. C. *sic* posuit C. aesta*tem* mvafh. *ut — aestas* om. Aγr. *ut* om. AγR1,Crmva. te etiam C.

PORPH. Ode XVI sine inscr. R. 15) Bacch*il*. MRG,vafh. ca*s*andram M. 16) *f*ecit R. Protheum G,v. 17) otium *inquit* uentis *aut* fh. ot uent. *aut* rva. ot. uent. *ait.* MR2G. sunt *aut quia* semper rvafh. sunt *et* semper MR. fero *ces*sunt M, non: *s*ero cess*a*nt. 20) arma*bi*tur MRBφ,rva. armab*a*tur fh. 22) *Cuius* MR2G,r. om. vafh. Sensus autem est C. scienti*ae* cithar*ae* M. scientia cithara can. AR2. om. *cithara* rvafh. nec canendi scientia proder*it*, *namque* hae del. C. *in* bello Ba. haec M (G?) rell. h*ae*. del. enim vafh. enim del. MARB2. 23) proder*unt* MBAR2, rell. proder*it*. mulie*b*ribus M.

27. *ecce furit reperire.* Pro: furit ac per hoc decurrit, ut te repperiat.

29. *quem tu ceruus uti uallis in altera uisum parte lupum.* Ordo est: quem tu fugies uti ceruus lupum in altera parte uallis uisum.

Mollis autem inbellis atque eneruis.

31. *sublimi anhelitu.* Per ὑπαλλαγὴν dixit pro sublimi parte corporis edito, quod est (scilicet) ore.

32. *non hoc poll. tua.* Helenae scilicet.

34. *classis Achillei.* Achillei et Vlixei uiteres dixerunt ad similitudinem fortassis diei et faciei.

CARMEN I, 16.

ACRON.

Hadriano. Hanc oden Horatius in satisfactionem fecit amicae suae, quam iratus carmine laeserat, promittens abolenda, quae de ea scripserat, imitatus [est] Stesichorum poetam Siculum, qui uituperationem Helenae scribens caecatus est, at postea responso Apollinis laudem eius scripsit et oculorum adspectum recepit. Cuius rei et in Epodon libro poeta meminit (XVII, 42): *Infamis Helenae Castor offensus uice Fraterque magni Castoris uicti prece Adempta uati reddidere lumina.*

o matre pulchra f. p. Id est, comparatione formosa formosior. Comparatiuus enim et superlatiuus [pro] positiuo praeferuntur, ut *Verg.* (A. I, 72): *Quarum quae forma pulcherrima Deiopeiam*, et (B. V, 44): *Formosi pecoris custos, formosior ipse.*

2. [*Quem criminosis cumque.* Tmesis est pro *quemcumque.*]

1) *decurrit* M. rell. *disc.* repperire — repperiat M. *te* om. R. 4) *autem* om. fh. *in* bellis rv. rell. *imb. eneruis* MR2G, rell. *inermis.* 5) *han*elitu M. *an*elitu RG. rell. *anhel.* 6) edit*a* G. rell. edit*o* et (v) *ae*dito. corpori*s aedito* quod est *aedita* ore r. quod est *scilicet* afh. rell. om. scilicet. edito i. ore Bφ. 7) *Scilicet* om. vafh. helenae *soluet* r. ulixei MR. ul*y*xei G,rv. uly*s*sei afh. diei fort. 2.

ACRON. Tindaride (non Tindarid*i* ut Vanderb.) satis facit A ante schol., Ad tindari*den* A ante odam. Tyndarid*i* satis facit 1,m. Tynd*ari* satisf. vafh. XVI ode. Palinodia cratidiae tindaridis R ante odam. Palinodia cratidiae (man. 2 mut. c in g) uel tyndaridis R ante scholia.

10) Horatius Aγ2G,mv. Oratius R1,r. om. bD,afh. Hanc o. *composuit* oratius B. fecit AγbR1G,r. *facit* 2,mvafh. *cum* iratus b. scripserat. Imit. libri. Imitatus *est* nuper inculc. Q. 12) Stesichorum Cafh. ste*r*sicorum AγR, *terp*sicorum B,m. tersicorum 1. 13) *est postea* 2. ce*n*atus est *et* γ. *et* omn. C: qui quod uitup. *scripserat* Helenae, *ob*caecatus est, *sed* postea — scripsit et *visum* rec. — lumina. 14) Scripsi *in Epodon libro.* contra morem Acronis est in *Epodo idem poeta* R1Cmvafh. in epod*o*nide po. A. in epodon *idem* po. γ2r. *etiam* in 1. *et* om. r. *eius* rei R. 15) uice AγR,r, uice*m* Cmvafh. 17) pulc*h*ra in Hor., pulcra in schol. Aγ,r. 18) formos*a* AR2,r. formos*o* γ, formos*ae* mvafh. facit comparationem formosae ad formam meliorem C. 14) prae*fer*untur Aγ (pref.). rell. prof. AγR,r. om. *pro* ante *pos.* et: *pro ipse formosus.* 21) schol. om. Aγ,r. *th*emesis R, *t*emesis mv. rell. tmesis.

3. *Pones iambis.* Quibus uersibus eam laeserat; ipsi enim aptiores iniuriis sunt. *Siue.* Siue uis ponere modum.

3. 4. *Siue flamma Siue mari.* Hoc est, in satisfactione pro delendo carmine. Illud *Vergilianum* secutus est (A. II, 36): *Pelago Danaûm insidias suspectaque dona Praecipitare iubent subiectisque urere flammis.*

Adriano. pro Adriatico.

5. *Non Dindymene. — Non Liber aeque.* Amoris se fatetur furore peccasse, et probare uult, sic iram moderationem non recipere in animis hominum, quem ad modum alieno furore bacchantes. *Dindymenem* a monte matrem deûm dicit, ut *Verg.* (A. IX, 617): *Ite per alta Dindyma. Pythium* a Pythone [serpente] Apollinem appellauit. *Liber* [*aeque* i. etiam] Bacchus, qui simili sacerdotes uexit suas furore.

7. *Acuta aera.* Aut a tinnitu acuto (acuta), aut sonora, ut *Verg.* (G. III, 94): *Pelion hinnitu fugiens impleuit acuto.*

8. *Corybantes.* Ministri matris deorum.

9. 10. *quas neque Noricus Deterret ensis.* (Emphasis est). In ipsis enim locis (l. Noricis) et probatum ferrum est et optimi gladii fiunt, et

1) schol. om. Ab,C. *ipse* enim γ. rell. ipsi. *eam* om. γ. *uersibus* om. 2. Transponendas censui scholii partes. 2) glossam petii ex γb.C: *supple* uis p. m., in uindictam. 3) in satisfaction*em* rv. rell. in satisfactione, recte, non *in vindictam*, ut in argumento. 4) *crimine* mvafh, ex *criminosis* iambis ortum pro *carmine*AγbR,r. *dixit* illud secutus Virg. mvafh. secutus *est*, om. *dixit* Aγb,r. Pro *hoc* scripsi *hoc est* cum r. 5) Pel*ago* Aγb,r. rell. *Aut.* pel. — *Suspectisque* γb. *Libet*] placet γb. 6) *a*driano pro *ha*driatico γ. adri*atio*, punctis sub tota gl. positis. C addit spec. pro genere (Porph.), — *flammis. Amoris se fat.* etc., inferius ponentis glossam: A monte m. d. di*cit*, Aγb.r (dixit). *Non Dind.*] A monte m. d. dicit Cmvafh. bachantes. Dindyme*nem* — dicit bγ (om. *dicit*). dindymene] a — dicit ut uerg. (A. IX, 617): *ite per alta dindima.* p*h*ithiam a pithone apollinem A. dindimen*em* — dicit, ut uirg. ite p. a. d. pithium a pithone apolline b. dind. — dindima. *pithius* a pithone apollinem γ. — ite per alta dindyma dicit virgilius r. alien*o* furore γ2,Cr. rell. alien*i* furori*s*. iram *ob amorem* non recip. mod. C. glossa in γb: *dindimene*] mater deum (deorum b) a loco. in Bφ: *dindymene*] mater magna i. cybele. 11) *liberum* etiam qui *simili* (simul b) sacerdotes uex*et* (uex*it* γ) suo*s* furore Aγb. *Liber aeque*] Liber etiam qui simi*liter* sacerdotes sua*s* uex*at* furore afh. qui simi*liter* sac. uexat su*o* furore r. sac. uex*at* suo*s* fur*o*rere R. *Pythius* Apollo a Pythone *serpente* a se interfecto. *Liber.* Bacchus qui simil*iter* suo*s* sacerdotes fu*rere facit.* C. *serpente* om. Aγb1G,rmva. a pithone *serpente appellauit* R. *Pythius* a Pythone *serpente* Apollo fh. 13) aut (om. praepos. *a*) tinnitu acut*a* aut sonora AG. *acuta*] acu*ta* a (a. = aera?) *ti*nnitu aut sonora γ. a *ti*nnitu acut*a* (accuta 1) *aut* sonora 1.mv. a tin. acuta *autem* son. a. *aut* a tin. acuta aut son. fh. Qui schol. non intellexit, scripsit: a tinnitu acuta [aut] sonora. r: id est tinnit*u* acut*o* (ex Verg.) aut sonora. b: acuta aut sonora. 14) *h*innitu A,ma. *in* nitu γ. *huma*nitu v. totum schol. om. b. locum Verg. om. r. *ti*nnitu Cfh. C: *acuta.* sonora, a tinnitu metaph. Virg. pelion tinnitu etc. 15) schol. om. AR,r. *ch*orib. γBφ. *chorib.*] cytharedi (cita redi φ) matris dm̄ = deorum (non *domini* G?). V. 9. *Tristes* s. quatiunt ment*em* homin*um* γ. s. q. mente*s* homini*s* b. Rell. om. hoc scholion. 16) *Emphasis est* om. Aγ,rC*enfas.* 1. 17) loɔ*is* omn. libri. Scribendum *Nor*icis aut *Norici locis.* conf. Porph. Plin. H. N, XXI, 7: *Pannonia hunc gignit et Norici Alpiumque aprica.* Aγ,r: laudauit. *ut* et norica s. q. c. optimi *enses* fiunt R. opt. glad. *sunt* r. conf. Acr. ad I, 1, 13; 15, 17. *ut* om. Cmvafh.

ideo ex prouincia ferrum laudauit (Est autem Noricum pars Illyrici), ut *Verg.* G. III, 474): *Et Norica si quis Castella.*

10. *nec mare naufragum.* Naufragia faciens, quasi nauifragum. *Verg.* (A. III, 553): *Et nauifragum Scylaceum.*

11. 12. *tremendo Juppiter ipse meus tumultu.* Terrorem tonitrui dixit, unde *Verg.* (I, 330): *Et mortalia corda Pergentes humilis strauit pauor. (ille flagranti Aut Athon aut Rhodopen aut alta Ceraunia telo Deicit).*

12. *Juppiter ipse.* Aër pluuius. *Ruens.* Impetuose saeuiens.

13. *Fertur Prometheus addere principi Limo coactus particulam.* [Belle de fabula sensus praesenti intentioni necessarius conceptus est. — *Porph.*] — Aiunt [autem] Prometheum, cum limo hominem fingeret, iussum ex omnibus animalibus particulas, prout erat eorum natura, homini adponere, *uim leonis stomacho ad*posuisse, idcirco quod iracundia magis accendamur. Timorem a lepore ponunt, a uulpe astutiam caeteraque a reliquis. Ordo est: *fertur Prometheus coactus addere principi limo particulam desectam undique et adposuisse nostro stomacho uim insani leonis.*

13. 14. *Principi limo.* Quo primum homo factus est.

14. *Undique.* ex omnibus animalibus [Quasi ex multis hominem composuerit].

17. *Thyesten.* Atreus [autem] et Thyestes fratres fuerunt. Thyestes

3) naufragium faciens 2. naufragia patiens r. quasi nauifragum Aγa. quasi naufragum G,mv. quasi nauifragium 1,fh. quia naufragium r. quasi nauis fragum R. *naufragum*] s. facit quasi naufragium b. quasi nauifr. om. 2. Caulonis que arces (Aulonisq. 1,Cmva) om. AγRr., *sylaceum* A. *sil.* 1. scill. γ. scileum c. syllac. mrv. cillac. R. Scylacaeum C. scylaceum afh. 5) *terrorem* tonitrui Aγb. terrore tonitrui RG. *tremore* tonitrus mvafh. *tremore* ex *tremendo* ortum. C: propter fulmina, unde est: *et mort.* etc. *trem.*] id est fh. s. = scil. γ. 8) aer pluuius Aγb (pluuiens). aer Bφ. rell. om. h. gl. — Imp. saeu. om. A,r. inp. *seuiens uel ueniens* b. imp. *decidens* C. rell. *ueniens.* 10) De fab. sens. AγR,r. *de* om. b. *fab.* om. 1,mva. fabulae sensus fh. Fabula *est.* Prometheus cum ex limo hominem fingeret, ex omnibus etc. r: Ordo est — leonis. De fabula etc. R: *fertur Prometheus — leonis,* om. *de fabula — reliquis. Ordo est.* intentione γ. *mentioni* r, rell. *intentioni. Aiunt* autem R, aiunt om. *autem* 2. rell. Ait autem. homines mvafh. rell. hominem. *ex* limo hom. *formaret* 2. omn. *aliis* anim. R. *visum ex aliis* anim. 2. *visum* r. *ideo* quod a. prout *uidebatur* uaturae homines 2. apposuit — accenditur 2. apposuit, *a lione* uim *sumtam* stomacho, *et ideo* irac. mag. accendimur, timorem *depromsit* a lep. etc. C. iracun. 14) ponunt Aγ, ponit b,r. posuit mvafh. Post *astutiam* addunt fh: • a lupo rapacitatem, ab equo uelocitatem, a columba libidinem, et ex reliquis reliqua, ac per hoc intelligitur nihil grauius esse homine. rell. habent: *ceteraque a reliquis.* Scholia Acronis, Porph. et Comm. Cruq. ad Prometheum spectantia in G. H. Bode rer. myth. Vol. II p. 87 et I, 96 n. 63 inter se conferuntur. 15) *Ordo — leonis* om. A. *Addere* pro addidisse b. 17) *principi limo*] quo primum homo factus est Aγ, qui adscripsit: *hic est adam.* b: hic est *adam,* qui primus factus est homo. 18) glossa ex γb. rell. om. (ex Porph.). Quasi e. m. h. composuerit afh. *quasi qui* — composuerat R,mv. *quasi quod* ex m. h. composuerit 1. *quasi ex* m, h, composuit b. schol. om. Aγ2,r. 20) Ἀπὸ παραδείγματος hoc est, ab impii exemplo fidem dat facto suo fh. rell. om. C: ἀπὸ παραδ., id est, ab exemplo impii ostendit quam sit atrox ira et exitiosa hominibus. (Porph.) *Atreus et,* om. *autem,* AγcR1,rmva. thiesten γ in Hor. et Acr. thiestes Ab1.

uxorem fratris incestauit, hic [ille] filios eius patri epulandos posuit. Quod scelus et sol fugisse narratur. Unde *Verg.* (A. I, 568): ***Nec tam aversus equos Tyria Sol iungit ab urbe,*** et *Statius* (Th. I, 325): ***Et caligantes abrupto sole Mycenas.***

18. 19. ***ultimae Stetere.*** Extiterunt usque ad euersionem. ***Causae.*** Condendis atque euertendis ciuitatibus.

21. ***inprimeretque muris Hostile aratrum.*** Haec consuetudo fuit, ut aratro (signa? muri?) fierent. *Verg.* (A. V, 755): ***Interea Aeneas urbem designat aratro.*** Iterum de euertenda *Cicero* in Philippicis (II, 102): Ut uexillum toller*es* et aratrum circumduceres. [21. ***Insolens.*** Tantum modo ira commotus.]

22. ***Conpesce mentem.*** Id est, noli irascendo me imitari quem paenitet.

24. 25. ***in celeres iambos Misit furentem.*** Scilicet propter iram.

25. 26. ***nunc ego mitibus Mutare quaero tristia.*** Hoc est, blandimentis mutare iracundiam cupio.

27. ***Fias recantatis amica obprobriis.*** Recantantur [autem] obprobria, cum, mutato carmine, repraehensiones laudibus corriguntur.

28. ***animumque reddas.*** Hoc est, spem mihi redintegrandi amoris facias.

20) fuer*a*nt fh. 1) *Atreus* (sic) uxorem fratris incestauit Aγ. *ille* Aγ. *thyestes uero* fr. ux. inc. 1G,va. incestauit i. uiciauit *ille i. atreus* uxorem fratris sui thiestis. et *ille thiestes* apposuit filios epulandos patri illorum i. fratri suo et *peracto scelere* fugisse narratur. *uero* et *autem* om. AγR,rm. Quod scelus et sol fug. narr. AR1. quod scel. sol fug. *dicitur*, om. *et*, 2. *quo scelere* (peracto?) *et* sol fug. narr. γ. *pro scelere* r. quo scel. d. *ae*pul. *posuit* A. ep. *posuit* γd.r. *ap*posuit bR1,mvafh. *ante*po. Plaut. Rud. II, 6, 26. C post fuer*u*nt, fh fuer*a*nt habent haecce: qui quia in seditione alter alteri nocere non poterat, in simulatam gratiam redierunt. Qua occasione Thyestes cum fatris uxore concubuit. Atreus uero ei fil*ium* epulan*dum* apposuit. Quod scelus et sol. fug. narratur. Conf. praeter Hygin. 88. et Apollod. II, 4 Seru. ad Verg. A. I, 568. Loc. Verg. om. Aγb,r. *unde* uirg. R. rell. *hinc*, om. C. 5) extiter*unt* γRG. extit*ere* mvafh. om. AC, totum schol. om. r. s. ire b. *Causae. In* cond. R2, rell. om. *in.* C: hoc est, haec eadem causa fuit *delendis* urbibus, haec enim consuetudo olim *saepe* fuit, ut tam condendis quam euertendis urbibus aratro *signa* fierent. de condenda *Virg.* Interea — *aratro.* de euertenda *Cic.* — circumducer*et.* 8) fierent ut *de condenda* Virg. Cfh. *de cond.* om. Aγb12G,rmva. *item Cic. de euert. in* Philipp. mvafh. *Iterum* de AγbR,r. uertenda A. rell. *euert.* — cic. in phil. AγR,Cr. b om. *Iterum — circumduceret.* 1G om. *ut de* cond. — *circumduceret.* Tolleret *ut* aratr. circumduc*eret* Aγ2,r. rell. toll. *et* ar. circumduc*eret.* Edd. Cic. toller*es et* aratr. circumduce*res.* 10) gl. om. Aγ,r. C: ira commotus. Bφ: superbus. 12) Schol. om. r. Noli *in* irasc. me A. p*ae*nitet Aγ. 14) Schol. longius *Epitheton — iambeis* om. Aγb,r. 14) Scil. pr. iram γ. pr. ir. sc. mvafh. glossam om. A,r. *feruor*] ira γb. 15) *hoc* est γb. G. om. rell. *id* est. blaudi*endo* C. ir*am* γ. 17) *Recantatis*] i. e. meliore carmine deletis γr12G,mvafh. om. A,rC. meliore carmine b. — *autem* om. Aγ2,rC. oppr. afh. rell. obpr. cum *multo* carm. A1G,mv. *com*mutato carm. r. rell. dum mut. carm. — *repraehensiones* laud. γ. *et* repr*e*hensiones laud. 2. carm. repreh. laud. corrig*a*ntur r. 20) redinte*gram* Aγ. amorem 1. Schol. om. b,r.

PORPHYRION.

O matre pulchra filia pulchrior. Hac ode παλινῳδίαν repromittit ei in quam probrosum carmen scripserat Tyndaridae cuidam, amicae suae, id est recantaturus ea quae dixerat dicitque se iracundia motum haec scripsisse. Adfirmat autem non magis Matris magnae aut Apollinis numine instinctos furere quam eos, qui iracundia sint incitati, adeo ut nulla ui hic furor deterreri possit. †

9. 10. *Noricus ensis.* Speciem pro genere posuit; non enim Norici tantum enses fiunt, sed sic dicitur, ut *Verg.* (G. II, 451): *Leuis innatat alnus Missa Pado.*

10. *Mare naufragum.* Aliter *mare naufragum*, aliter *homo naufragus* dicitur; mare enim facit naufragium, quasi nauifragium, ut *Verg.* (A, III, 553): *nauifragum Scylaceum*, quod ibi naues frangantur.

15. 16. *Insani leonis Vim stomacho adp. n.* Belle de fabula sensus praesenti intentioni necessarius conceptus est. Ait autem Prometheum limo hominem fingere iussum et ex omnibus animalibus particulas homini adponere, *uim leonis stomacho adposuisse*, idcirco iracundia magis nos incendi quam ulla alia animalia.

16. *Irae Thyesten exitio graui.* Iam hoc ἀπὸ παραδείγματος infert, probans, quam sit ira atrox et exitiosa hominibus.

PORPH. Ode XVII ad Tindaridem R. Argumentum ad M edidimus, quocum fere consentiunt R2G, rva. Plura transposuerunt uel mutarunt fh: Hac Ode Tyndaridi cuidam amicae suae in quam carmen probrosum scripserat, repromittit παλινωδίαν, id est, recantaturum ea quae — *ea* scripsisse. 5) *ei* om, R,fh. *sint* M2RG, fh. rell. *sunt.* 7) *haec* MR2.r. rell.*e a.* 8) Adfirm. M.

† Qui in ed. Fabricii secuntur duodeuiginti uersus inde a verbis *Scribit palinodiam* usque ad *Adriano pro Adriatico et posuit speciem pro genere more suo* non Porphyrionis scholia continent sed Christiani LANDINI Florentini explicationes errore transcriptas. Quae non sine magna negligentia a Nic. Hoenigero ad uerbum repetitae sunt in ed. Bas. a. 1580 et nunc temporis a Braunhardo S. II p. XXVII. XXVIII, nuperrime autem ab Editore Pragensi, qui quae de hoc errore in Mus. Rhen. a. 1846 p. 523 et *in* parte prima ed. nostrae p. 32 monueramus, uel in altera editione neglexit. 11) nori*ci* enses tantum R. *apud* noricos 2 et C. norico, om. in, M,rv. *in* Norico afh (G?). Noricus i. hispanicus uel *baioarius* BφE. 15) facit naufragium MA2G. facit naufra*gum* R. quasi naui fragium add. G, quasi *nau*fragium M2, om. *ut nauifragum*, Mare enim facit naufragum sillaceum R. Verba *Aliter — nauifragium* om. rvafh, qui schol. incipiunt: ut nauifragum (ut naufraginm v) scylaceum (scyll. rv). Scrib. est Scylaceum, Σκυλάκειον, non Scylacaeum cum C aliisque. Scyllaeum M. 16) frangantur MBφγ. rell. franguntur. 17) Porphyrionis et Acronis scholia ad h. l. mixta inter se esse apparet aut alterum ex altero aut utrumque ex fonte communi ortum. 18) *est* om. rvafh. 19) *et* om. M, adpon. adpos. M. 20) *idc.* MBφ,rafh. 21) qua *n*ulla M. quam *cetera* anim. Bφ. 22) ἀπο παρ. om. R. sine lacuna. per paradigma dictum B. παραδιγμ. MG. 23) prob*at* B.

20. 21. *Inprimeretque muris Hostile aratrum.* Hoc est: haec eadem ira causa fuit delendis urbibus usque adeo ut, ubi fuissent muri, aratrum duceretur.

22. 23. *Me quoque pectoris Temptauit in dulci iuuenta Feruor.* Me quoque, inquit, iracundia calore iuuentae magis accensa incitauit in iambos. Jambi autem uersus aptissimi habentur ad maledicendum. Denique et *Catullus*, cum maledicta minaretur, sic ait (conf. 40, 2): *At non effugies meos iambos.*

27. *Fias recantatis amica.* Recantari probra dicuntur, cum contraria probris carmina fiunt in eum, cum maledixeris.

CARMEN I, 17.

ACRON.

Et hanc oden [recantando] ad Tyndariden scribit Horatius. Cui ut plene satisfaciat, inuitat eam in fundum suum, quem in Sabinis habebat.

1. 2. *Velox amoenum saepe Lucretilem Mutat Lycaeo Faunus.* Dicit ergo, contempto Lycaeo, monte Arcadiae, uenisse ad Lucretilem montem Faunum, quem quidem Incubum uocant. (Lucretilis autem mons in Sabinis est) Sed hic magis Pana pro Fauno uoluit intellegi, nam et capellas suas eum custodire dicit. Ergo magis ille ordo esse debuit: Lucreti*li* Lycae*um* mutat; sed est ὑπαλλαγὴ figura, nisi exemplo hoc ipso Lycaeo Lucretilis conparatur, quod utrumque saepius commonet.

2) *ira* om. B. adeo usque M. 3) duceretur MR, *de*duceretur 2G, *in*duceretur rva. *in*ducere*nt* fh. 5) iu*b*ente MR2G,rva, iuu*e*nt*ae* Cfh. conf. de script. cod. M. p. 14 primae partis ed. meae. 6) iambi*ci* rvcfh. 7) *Ast* non 2. 9) re*cantatis* remutatis vafh. om. MR2G. 10) cum cu*m* M. eam G. male dixer*is* MRB2G. rell. maledixer*imus*.

ACRON. Ad t*u*ndarid*em* A, ode ipsa caret inscriptione. initio primi scholii: Ad t*u*ndarid*en* scribit A. Ad tyndariden paranetice 1. Paranetice tindaridi ad eandem meretricem b. Ad eandem meretricem Bern. K. Paranetice tindaridi agri sabini laus et montis lucretilis γ. 15) *Etiam* hanc G. *in* hanc 2. *et* om. b. *recant.* om. γR12,Crmva. 16) ex v. 15 *ad* plen*um* R2. plane r. *plene* om. C. *eam* om. C. Hanc oden *cantanda* eidem scribit horacius b. 17) lycaeo *relicto* qui est mons archadie b. arc*h*adie γ1. inc*u*bum deum 2. om. deum γR1Grva. conf. Augustin. Ciu. Dei XV, 23: Syluanos et Faunos, quos *uulgo incubos* uocant. Seru. ad Verg. A. VI, 776. inu*um* A,fh. quidem γR, rell. quid*a*m. Verba *Lucretilis — est* Porph. sunt, cum quo R1: mons est in sabinis. Pan AbR (pati), r. rell. pan*a*. om. γ: se*t* hic pro fauno magis uult intelligi. *ph*aunum quem — pro fauno — b. 21) *ille* om. b. 22) *et* est mvafh et r (sedem = sed ē). *sed* om. C. ypall. fig. Aγ. Lucretilis *per*mutat C, mut*a* A. Verba *ex* hoc ipso in omn. libris obuia correxi: *exemplo* hoc ipso. etenim exō = *exemplo.* 23) com*med*et (comme*n*det?) A. *comtet* (c deleta a m. 1) γ. commone*t* bv. commo*netur* 1. commouet G. comme*moret* R,r. com*mutet* afh. Quis *commutet?* Faunus an Poeta? Faunus quidem saepe Lucretilem mutare Lycaeo dicitur, sed hoc loco de poeta agitur, a quo Lucretilis Lycaeo comparatur. idem in hac oda saepius utrumque montem *commonere* fertur. hinc commone*t* recepi.

3. 4. *Defendit aestatem capellis Usque meis pluuiosque uentos.* Remouet aestus et frigora prohibet, ut *Verg.* (B. VII, 47): *Solstitium pecori defendite.* Usque] Continuo. *Pluuiosque uentos.*] Pluuiam ferentes, tempestiuos.

5. *Inpune.* Sine periculo. *Arbutos*] *Arbutum,* quod unedo appellatur, libentius caprae persequuntur ad pascendum, ut *Verg.* (G. II, 520): *Dant arbuta siluae,* et alibi (B. III, 82): *Dulce satis humor, depulsis arbutus haedis.*

6. *Deuiae.* Errantes, pascentes, ut *Verg.* (B. VI, 40): *Rara per occultos errant animalia montis.*

7. *Olentis.* Grauis enim et hircorum et caprarum odor est. Ergo olentis et foetentis, ut *Verg.* (B. II, 11): [*Allia serpillumque*] herbas contundit olentis, et (G. IV, 270): *graue olentia centaurea.* (*Uxores*) Ἀκυρολογία est, ut *Verg.* (B. VII, 7): *Vir gregis ipse caper deerrauerat,* et *Verg.* (G. III, 125): *Quem legere ducem et pecori dixere maritum.*

9. *Martialis.* Martis dicatos tutelae, ut *Verg.* (A. IX, 566): *Martius a stabulis rapuit lupus.*

— *Haediliae.* *Haedilia* septa haedorum, per (synecdochen?) continens id [pro eo?] quod continetur [συνεκδοχικῶς].

2) *Frigora* cum omn. libris seruaui, lemma amplificans. Aliter C: *def. aest.* remouet aestus et prohibet, sic. *Solstit. pecori defendite. usque*] semper, continue. *pluu. uentos*] frigora: pluuiosos. tempestuosos. 3) continuo Aγ1. om· r. continue Cmvafh. ualde Bφ. iugiter, ualde uel continuo b. — tempes*tiuos* A, *recte,* ut Cic. N. D. II, 53 etesias et Justinus XVI, 43 imbres uocat. rell. *tempestuosos.* schol. om. γ,r. *Id est,* remouet h2,r. *ut — defendite* om. 1G,mva. 4) periculo Aγb. rell. damno. sine damno, sine periculo C. gl. om. r. — *quod* Aγb1G. arbu*tas*] arbut*as quod* R. arbutum qu*am* mva. qu*em* fh. Aliquando ope uerborum Plinii H. N. XVI. 31: 'arbutus *siue* unedo' temptatum ibam, pro *uulgo* scribens *unedo,* ita: Arbutum, qu*ae* *unedo* appellatur, libentius et q. seq., sed neutrum *quod* seruandum iudico, cum unedo et arbor et fructus diceretur, ut Plin. H. N. XV, 34. Utrumque in locis Vergilii habes. 5) persecuntur γG. 8) *occultos* AγR. *in*cultos Crmva. *igno*tos b,fh. *ut — montes* om. 12G. 10) *et* hirc. Aγb1G. rell. om. *et.* — *est* AγbSH,r, rell. om. *est.* olentis *et* γR,r. om. *et* A, Cmvafh. ol. i. fetentis 2, *fet.* γbRr. 11) Allia serp. om. Aγ,rfh. 12) alt. loc. Verg. om. 1G,rmva. — *uxores*]. Hoc schol. om. Aγb,r. achyrol. R. acyrol. mva. ἀκυρολ. 1GCfh. *dei*urauerat pro de*uia*uerat r. rell. deerr. 15) Martial*is* AγRG ut uet. Bern. K., rell. Martial*es,* marciales, merciales. mart*i* dicatos, om. *tutelae* et loc. Verg., 2. 17) hedili*ae* BE, haedilia γ (e erasa). ediliae b, haedili*a* Aφ,mv, aedilia r, hoedilia afh. hoed*u*liae C. Vet. Bern. K. ad *haediliae* suprascriptam glossam *mons,* quae uereor ad u. subseq. *Usticae* pertineat. Etenim Bφ habent ad *hediliae* glossam *siluae* et ad Usticae scholion Porphyrionis: Ustica *mons* est in sabinis. Hinc *Haedilia* est silua, quae quidem aeque montana dici potest ac mons siluosus, quem nos in Sabinis morantes vidimus. Cui explicationi genitiui *Haediliae* non tam aliena quam uideri possit est Acronis glossa *septa hedorum* AγRG,mv. saepta aedorum r, septa hoedorum afh. hoed*u*lorum septa C. (neque hoed*u*liae, neque haed*u*lia in codd. est). Namque Acron proprii nominis *Haedilia* etymologiam exponens et ad genitiuum Haediliae scribens uerba *Haedilia septa haedorum* non *haedilia* nominatiuum nominis appellatiui plurali numero et proprio sensu tamquam lectionem statuit, quippe quae et ad uersum et ad rem minus idonea est et potius temporis decursu, ut ueri simile est, ex illa Acronis glossa originem duxit atque etiam in Porphyrionis codices *recentiores* transgressa est.

10. *Utcumque.* Quandocumque siue quotienscumque.

11. *Usticae.* Aut nomen montis aut uallis. *Cubantis*] Depressae, ut *Verg.* (A. III, 689: *Megarosque sinus*) *Tapsumque iacentem.*

12. *Leuia.* Pro leuigata, limpida (ut *Verg.* G. I, 109: *Elicit illa cadens raucum per leuia murmur Saxa ciet,* et ibid. IV, 45: *Tu tamen eleui rimosa cubilia limo Unge fouens circum*).

13. Dis pietas mea Et musa cordi est. Et rustitia mea et carmen meum placent diis.

14. *Hinc.* De hoc Sabino fundo.

15. *Manabit.* Abundabit.

16. *Opulenta cornu.* Metaphora a cornu Fortunae, quo dicitur diuitias consuesse largiri.

17. *Reducta.* Secreta, refrigerata (ut: *penitus . . in ualle reducta*).
Caniculae. [Canicula] Stella est in ore Canis nimios adferens aestus.

Ex his iam patebit, cur ediderim *Haediliae*] Haedilia septa haedorum, nominatiuum scilicet singularis numeri more Acronis repetens. Verba *per continens i. q. c. συνεκδ.* afh. om. A. per continent*em* γ,r (om. synecd.) R, synecdochicos per G1,mv (contin*ent idem*). hoed*u*liae septa] *hoedu*lorum septa. metony. continens pro contento C. Ista altera scholii pars serius addita est a grammatico quopiam, qui etymon nominis proprii *H*aedilia pro *haedilia,* nominatiuo plur. a nomine appellatiuo accipiens illis explicuit uerbis, quae sic intellegenda et scribenda uidentur: per *synecdochen* continens *pro eo* quod continetur.

1) quandoc. *siue* Aγ1G. quand. *uel* R. qu. *aut* Cmvafh. schol. om. r. *Ordo — lupos.* om. Aγ. quandocunque. quocunque modo b. personuere R1G. personuer*unt* Cmvafh. metuent R. metuerent 1. 2) aut *insulae* A. totum schol. om. γr. A. om. *et uallis. idem in Epistulis (I, 16, 5) de situ eiusdem uallis: continui montes nisi dissocientur opaca ualle,* quae in R1G,mvafh. *uel* uallis R1G. *et* uall. Cmvafh. Ustica uallis ubi fundus erat 2. 3) capsumque A. ta*s*sumque R. ta*mpl*umque γ. tap*s*umque b1,Cmvafh. schol. om. r. *megarosque sin.* om. Aγb. 4) totum schol. om. r. *pro* om. A. *pro* leu. limp. γb. leu. *plana* R1G,Cmvafh. *plana — circum* om. Aγb. 7) *Et — diis* γ. pietas mea] iustitia et c. m. pl. diis C. et iust. mea om. 1. Scholion Id est carmen — honori fh. om. rell. libri. *cordi est.* placet Bφb. pro *ad cor* γb. 9) Et hoc schol. om. r. Ab in lemm. habent *hic,* contradicente glossa: *de* hoc sab. fundo. γ *hinc* id est de h. sab. fundo. *Hic* in Acrone ortum sine dubio est ex iteratione huius uoc. u. 18 et 21: *Hic* i. e. de sab. fundo. *nam loci est* v. *hinc* i. e. — loci est A1,mafh. *Nam loci est* serioris originis. *Hinc ex* agro sab. C. *hinc ex* sab. fundo Bφ. Acron *hinc,* Porph. *hic* leg. uidetur. *ad plenum* habundanter γ. *benigno* largo dono γb. gl. abundabit om. r. *ruris* terrae γb. *honorum* frugum γb. *opulenta* diffusa γb. 11) Meta*f*ora γb. *per* metaphor*am* cornu r. consu*esse* AγbR1,Cmvafh. consue*uisse* 2. 12) *largiri* Aγ2,Cr. rell. ligari. om. bR. C post *Fortunae* interposuit quae ex Porph. petita sunt *quod Hercules — dicitur quo* etc. 13) Schol. om. r. secr. *et* refr. A. rell. om. *et.* b addit: in meo fundo. Bφ. *reducta* secreta. *hic* in meo fundo. R1,Cmvafh adiungunt quae Aγb omittunt: *ut penitus — reducta.* Duos Maronis locos hic lapsu memoriae, ut non raro a grammaticis fieri constat, confusos siue consutos apparet. Etenim uerba *in ualle reducta* ex A. VI, 703 conf. VIII, 609 petita sunt, consarcinatum autem uocabulum *penitus* ex eiusdem libri u. 679: *penitus in ualle uirenti* profectum illisque accommodatum. 14) schol. om. A,r. canicula om. γbR. *est* om. 1. nim. aff. estus γb. *aestus* dies caniculares b. *Sirii* stell*ae* (stell*a* est?) in ore Caniculae, afferentis nimios *calores* ut — arua. C. u. 19. estifer*i* arua dies caniculares A. f*u*ndit (in A man. 1 mut. u in i) can. estif. arua. dies caniculares *dicit* γ. aestus i. e. nimios calores, ut Findit — arua. dies canic. dicit R. nimios calores om. Aγb. *aestus* ut *scindit* — arua dies ca. dicit r.

Fide Teïa Aut a chordis, hoc est, a fidibus, lyrica, aut a ciuitate [Arcadiae] Anacreontis poetae.

18. *Vitabis aestus.* Id est, ut *Verg.* G. II, 353): *Findit canis aestifer arua,* dies caniculares dicit.

19. *Dices.* Cantabis per citharam. *in uno.* id est, in amore Vlixis.

21. *Lesbii.* Lenis uini, *Lesbii* a loco, ut *Verg.* (G. II, 90): *Quam Methymnaeo carpit de palmite Lesbos.*

22. *Semeleïus.* Ματρωνυμικόν [est]. Thyone autem mater Semeles dicta est, matris Liberi patris. Dicit ergo per uinum rixam inter se non futuram.

23. *Thyoneus.* Fuit et Thyoneus Liberi filius, qui in Chio insula regnauit, pater Thoantis, Lemni regis, cuius filia fuit *Hypsipyle,* quae, coniuratione aduersus uiros facta, sola parentem seruauit, quam fabulam Statius narrauit in carmine (Theb. lib. V. inde a. u. 240).

24. *Nec metues proteruum suspecta.* Id est, non eris suspecta de eo.

25. Cyrum. Alterius amatoris uocabulum sub uituperatione memorauit [Cyrus hic riualis fuit Horatii sed despiciebatur a Tyndaride].

Dispari. Tibi in amore non consentienti.

26. *Incontinentis.* Petulantes ad laesionem, uel ad damna promptas, quas propter amoris furorem quidem habere solent.

1) aut — poetae Aγ (lyric*is*) b (cordis). *C*orda in uett. Horatii codd. frequentius quam *chorda.* aut cordis i. a fid. lyric*a* — poetae r. aut chordis h. e a fid. lyric*a* aut a ciu. *arcadiae* anac. poetae. ut in epodo Anacr. teum. mv. aut ch. h. e (om. a) fid. lyric*is* aut a ciu. *Arcadiae.* An. po. ut in Ep. An. Teium afh. ciu. *arcadiae* etiam recc. codd. R1G. *fide teia* corda nacreontica b. C scholia Acr. et Porph. miscuit: fide Teia *lyrica* seu fidibus lyric*is.* Teia autem dicta est a Teio An. po. lyrici *oppido* etc. Inde *oppido* nuper in Acr. inrepsit. Vetustiores Acronis codd. u. *Arcadiae* arguunt serioris originis additamentum. Cod. 2: *fide Teia.* Teium est *oppidum phrigiae patria* poet*a*e Anacreontis. *fide* autem cordis aut lyricis carminibus, quibus ille amorem circes et penelopes amorem scripsit. Bφ: *Teia* oppidum *grecorum* est etc. gl. om. 2G,r. *in* am. Aγ. *in* om. mvafh. laborant*is* in *unum* lemma in A. in uno s. Ulixe Bφ. 6) len*is* uini lesbii a loco Aγ. leu*is* r. *optimi* uini a Lesbo insula, et est spec. pro genere, mvafh. Lesbium uinum le*n*e est 2. id est leonis (l. le*n*is) *uel optimi* uini — genere R. 8) *M*atron*i*micon A. *m*atronomicon γbR. *matronomi*con mv. *m*atronymic*um* GC. *p*atronymicon r,afh. *est* om. AγG,rC. matronymicon recipere non abstinuimus, licet uocabulum patronymicon apud Graecos aeque ac Latinos commune sit. *ti*one Ab, tirone γ, *th*ione R, rell. Thyone. 9) *est* om. A,r. inter se non fut. AγR,r. De re conf. Cic. N. D. III, 23. Apollod. III, 5, 3. Diod. Sic. IV, 25. 10) Th*i*nneus Aγb. Thyoneus autem fil. Liberi fuit mvafh. 11) tho les*bi* regis AγbR1,r, lesb*ii* G, lesb. om. mvafh. hipsipile A. h*i*sip*h*ile γ. rell. hypsipyle, Hypsiphile etc. 12) adu. uir. facta AγbR12,r. — pa*trem* AγbRG,r. rell. par*en*tem. *suo* carm. 2,mvafh. schol. om. C. 14) schol. om. AR1G, rmva. est in γb,fh. 15) cy*rr*um 2. cirum γbφ, rell. cyrum. — *nomin*auit 2. Alteram scholii partem *Cyrus hic — Tyndaride* om. AγR1G, rva. hab. bBφ2, mfh. *Iste* riualis *fuerat* Bφ. 17) *tibi* om. γb2,r. in amor*em* γR1,r consentient*e* b. *dispari*] amore non consentienti, om. *tibi in* 2. 18) incontinent*is* A in Hor., incontinent*es* in schol., incontinent*is* in lemm. γ2 ut plurimi uett. codd. Horatii. *pet. ad,* om. *uel,* Aγb,r. incontinentes pronas ad te interficiendam Bφb. 19) *quas propter* 2. rell. *quod per. uel pro* amoris furorem quidam *aberi* solent b.

27. *Coronam.* Pro ornatu muliebri posuit, ut *Verg.* (A. I, 655): *Duplicem gemmis auroque coronam.*

PORPHYRION.

Velox amoenum saepe Lucretilem. Et haec ode ad Tyndariden scribitur, cui plene cupiens satisfacere poeta inuitat eam in fundum suum, quem in Sabinis habebat.

1. 2. *Saepe Lucretilem mutat Lycaeo Faunus.* Ea figura hoc dictum est, qua illud apud *Vergilium* (G. I, 8): *Chaoniam pingui glandem mutauit arista.* Sensus est alter: relicto Lycaeo monte Faunus in Lucretilem uenit. Lucretilis autem mons in Sabinis est.

3. *Defendit aestatem.* Ita dictum est ut *Verg.* (B. VII, 47): *Solstitium pecori defendite,* significat autem prohibete.

7. *Olentis uxores mariti.* [Venuste] capras dicit uxores olentis mariti, quia hirci, quorum uxores sunt, male olent, id est foetent. Olentis ergo non simpliciter accipiendum, sed pro *grauiter olentis,* ut illud *Verg.* (B. II, 11): *Alia serpyllumque herbas contundit olentis.*

8. ***Nec u. metuunt.*** Λιτότης est σχῆμα. (*locutio* subtilis et tenuis?), cum minus dicitur (et) plus intellegitur, ac si dicas non indoctum hominem, quem uelis intellegere doctissimum.

9. **Nec *Martialis Haediliae lupos.*** Et hic *metuunt* subaudiendum, quia sic se habet sensus: Nec colubras metuunt Haediliae nec lupos, quos *Martialis* ait, quod in tutela Martis sint.

10. *Utcumque — saxa.* Utcumque pro quantocumque. Sensus enim: Quandocumque cantu fistulae Fauni Usticae montis saxa resonuerunt

1) mulier*is* b.

PORPH. Ode XVIII ad eandem R. Idem fere argumentum in Acrone. 5) *Et* om. Bφ,vafh. — tyndariden MG. plane R. 9) *Chaoniam* M,rfhp. Caon. R,va. Pro *ea figura* — *Virg.* habet C: Hypallage. ad hunc modum scripsit Virg. Chaoniam etc. 10) Sensus *est alter* RG,rv. Sensus *alter* M. Sensus est *autem* 2,afh. Est ergo sententia C. De u. *alter* conf. Porph. ad I, 11, 3. Contra Quidam: '*Sed* sensus est *aliter* correxi, poteram etiam *sensus est autem aliter* sed facilius *sed* ante *sensum* excidit.' Sed — aliter amend. Lucretilis *autem* mons in Sab. est MR2. est in Sab. Crvafh. Eadem glossa in Acrone. 12) *est* om. rvafh. 14) *Venuste* vafh, om. MR2. *uenisse* capras Mariti ol. ux. ducit b. In B man. 3 adscripsit *uenuste.* 16) *pro* MR2G,v. om. afh. — *atque* illud 2. *alia* serpyll. MG. conf. Varro R. R. I, 35 et Cato R. R. 73 serpullum, ut cumba Carm. II, 3, 28. olentis *autem* R. 18) Lemma ad *uiridis* om. MR2. Nec uirides met. colubras *subtilis et tenuis* rva. Nec uirides met. colubros] Viridis, id est, subtilis et tenuis fh. Verba *subtilis et tenuis* non pertinent ad *uiridis*, sed *nec metuunt* locutio subtilis et tenuis uocatur. R: olentes. locutio subtilis et tenuis. Cum minus — doctissimum. λιτότης est σχῆμα MAG. λιτότις est σχημα 2. λιπτοτησ cum minus r. λιπτοτη cum min. v. λειπτότη: cum min. a. σκῆμα λειπτότη fh. 21) *Nec martialis aediliae* M. nec martialis edilia 2G. martiales edilia R. *haedilia* rv. *hoedilia* afh. *sub*audiendum R. rell. audiendum. sunt R. metuent fh. 24) Sensus enim MRG, sensus est 2,rvafh. sonuerunt b.

metu colubrarum et luporum, capreae meae liberantur; Faunus enim eas in honorem meum tuetur.

11. *Usticae cubantis.* Ustica mons in Sabinis est, quem *cubantem* suauiter dixit, ad resupinam regionem eius adtendens.

14. *Hic tibi copia — cornu.* (In?) Sabino fundo scilicet. Ordo est autem: Hic tibi ad plenum manabit opulenta copia benigno cornu, uidelicet copioso et diuite; nam cornu uidetur significare Fortunae, quod Hercules detractum Acheloo uictor dicitur donasse Fortunae, idque etiam uulgo cornu Copiae dicitur.

16. *Ruris honorum opulenta cornu.* Id est, copiis rusticis.

18. *Fide Teïa.* Anacreon lyricus poeta Teïus fuit, id est, ab urbe Teia (*Teio? Teo?*) in *Paphlagonia* (Jonia?) esse *Salustius* (fragm. III, 44) indicat, cum de situ Pontico loquitur. Fides autem cordae (chordae) dicuntur, [unde] et fidicinas Comici dicunt citharistrias. Repromittit ergo amicae in agello suo secum ea lyricum carmen cantaturum.

19. Laborantis in uno. In uno Ulixe scilicet.

20. Penelopen uitreamque Circen. Et utique amore *laborantes.*

Vitream Circen parum decore mihi uidetur dixisse pro candidam.

21. *Innocentis . . pocula Lesbii.* Ἀντονομασία. non enim uini dixit *In-*

3) est in sab. bRBφ. in sab. est MG, rell. om. *est.* res utinam M. eius reg. Rr. eius om. C. *adtendens* M. 5) *Hinc* tibi cop. mana*u*it (mana*b*it in scholio) ad p. b. f. h. (sic) *Id est* sab. fundo scil. ordo est autem M. i. e. sabino scilicet 2G,r. In Asc. lemmatis ordinisque confusione quae ex aequalitate initii *Hinc tibi* orta est, et uerba *sabino scilicet* et *Ordo est* omissa sunt. *sabino scil.* om. fh. *hinc ex* agro Sabino C. conf. Acron. Mihi Porph. *hic*, non *hinc* ut Acron, legisse uidetur. *Id est* autem ex siglo ī == in, confusum cum i == id est, ortum puto. fundo Sabino A. 7) *quod — Fortunae* om, R. 9) Cornucopiae afh. cornu copiae bR,Cv. cornu copi*a* M2,r. Bφ: *opulenta* i. e. copiosa fortuna quae cum cornu pingitur quod fertur hercules acheloo detraxisse et fortunae dedisse. conf. Ouid. Met. IX, 88. 10) Ruris hono*rum* omn. fere codd. Horatii. Bφ: fruct*uum* terrae. C: frugum terrae. Ruris honore MG,rv, rell. hono*rum*. Notatu digna iam hic sunt quae man. 2 ue:usta in eodem B adscripsit: '*ruris honor* i. copiis rusticis. *quidam codices* habent *ruris honore*, ut sit ablatiuus.' Hunc ablatiuum *honore* mecum putabis ortum ex glossa *copiis rusticis*, quae ut recte intellegerentur, lemmati addidi uerba *opulenta cornu.* 11) Teius om M. eius G. urbe tei*o* b,afh. tei*o* M,Crv. *theio* R. tegi*a* DG. H. Stephanus Emend. in Porph. p. 164: '*fida Teïa*] — ab urbe Te*o*. male scriptum est: a*b urbe Teïa.* si tamen quod ibi legitur scholion Porphyrionis est.' 12) pāflag. M. rell. paphlag. si*nu* R, *te* situ M. *unde* om. ,vet.' A2. 14) cytharis*ta* bR, 15) *se in eam* afh. *se* lyr. C. rell. *cum ea. decant* Crvafh. 16) Edidi: *in uno Ulixe scilicet*, lemmata disiungens. Glossulae sunt multum uexatae. *Laborantis in uno*] in uno ulixe *scilicet et utique liberatis* MR. liberat*us* 2G (corr.). — *ut* utique v. am*a*re *laborantes* rv. in uno Ulysse, scilicet *utraque* amore labor*ans* fh. s. u*tra*que am. labor*antes* a. Accusatiui requiruntur. hinc *fuit utraque om. laborans* mittimus, *laborans* et *utraque* omni carent codicum auctoritate, et prior uox ex posteriore manifeste originem duxit. 19) MR h. l. om. lemma. Posuerunt post *uini dixit. hic* inn. po. lesbii R,rvafh. *hinc* etc. 2. capu*d* M. Anton. *est* rva, om. fh. *non enim* uini dixit MR2. *nam* uini dix. rva. ἀντωνομασία Lesbii *pro* uini et dixit a Lesbo insula ut Virg. (G. II, 90) Quamue — Lesbos. Innocentis autem pro le*uis* e*t* min. cap. onerantis fh. *innoc.* lenis uini et min. cap. *laedentis* C. *innoc.* minime nocentis nec cep. honerantis b.

nocentis. id est, lenis et minime caput onerantis. *Lesbii* autem uini intellegendum a Lesbo insula.

22—24. *Nec Semeleius cum Marte confundet Thyoneus proelia.* Thyone Semele a Graecis dicta, unde Liber Thyoneus dicitur. Sensus autem est: nec ebrietate rixae oriuntur.

25. *Cyrum.* Videlicet hunc Cyrum amatorem Tyndaridis. Haec ergo cum in Sabinis secum esse coeperit, non eam suspectam futuram, ne Cyrus zelo imitatus manum ei inferat.

— *Dispari.* In amore non consentienti scilicet inte(llegendum.)

CARMEN I, 18.

ACRON.

1. *Nullam Vare, s. u. p. s. arborem.* Scribit ad (Quintilium) Varum, fidum amicum sibi laudans Tiburtinum uinum, et suadet, ut quia (uernum) competens tempus est, [sit] nullam arborem prius quam uitem ponat.

Seueris. Posueris, ut *Verg.* (G. II, 319): *Optima uinetis satio cum uere rubenti* [*Candida uenit auis longis inuisa colubris.*]

2. *Mite solum.* Fundum excultum, ut *Verg.* (G. II, 239): *Ea nec mansuescit arando.*

3. *Siccis.* Pro sobriis et ieiunis uel abstinentibus uino, sine quo raro laetitia est, ut (*Verg.* A. I, 734): *Adsit laetitiae Bacchus dator* (*et bona Juno*).

5) oriuntur MR2G,r. rell. orientur (confun*det*). 9) *in* amore MRG,v. *i.* amore a. = id est fh. *in amore* om. 2. in ama*tore* non cons. scil. *te.* Extrema uerba *in te* sensu carent et ex compendio u. *intellegendum* (M. intellig. R) orta atque in vafh transgressa sunt.

ACRON. Ad quintilium uarum A inscr. scholl. Ad quintil. uarum fidum amicum suum ode XVIII. R. Ad quint*um* uarum 1. Monocolos quintilio uaro summam dicens uini sed cum modo uoluptatem γ. Alloquitur uarum quint*ill*um de uitibus summam d. u. s. c. m. *holuc*tatem paranetice monocolos b. Ad uarum Dφ (Acr.). Varo (Porph.). 14) Quintilium om. AγbR12G,r. 15) *uinum* om. γ. *ut* om. R2,r. ut nullam 2. suadet *ubi* (om. *ut quia uernum*) comp. temp. *est* ut null. C. *est* omn. libri, nullus *sit*, et notandum est in scholiis indicatiuum eius modi locis frequentiorem coniunctiuo esse. uernum om. γ2GCr. 17) Ad hunc uersum nuper Quidam, praeeunte Hoenigero, repetiuit errorem Fabricii ponentis lemma *Vere novo*, quae uerba neque Horatii neque Acronis sunt sed petita ex duobus locis Vergilii et quidem G. II, 319: cum *uere ru*benti et IV, 306: ante *nouis* rubeant quam prata coloribus. Iidem repetiuerunt Fabricii typoth. errorem *iu*benti pro *ru*benti, id quod codd. et Verg. et Acronis tuentur. Non scholion suppositicium est nec cum antecedente coniungendum: lemma falsum est. De *uere* in ipsa Horatii non sermo est neque in Porph. expositione neque etiam in ea Acronis, in quem glossa *uersum* ex adposito uersu Vergilii ad uerba *competens tempus* inrepsisse uidetur. Facile autem negotium erat, propter u. *satio,* pro quo fh sa*l*io habent, auxilio ueterum librorum Aγb,r, rem constituere, inuerso duorum scholiorum ordine: *Seueris*, posueris, ut Verg. Optima — *ru*benti. Totum loc. Verg. om. R1,Cmva, uersum 320 *Candida — colubris* (fh) om. Abγ,r. 19) Fund. excult. om. A. *mite* bene excultum b. Versum Verg. addunt Aγb,Cr. 21) a uino 2. 22) *est* AγbR12,r. *est* laet. C. rell. om. uerba *et bona Juno* 1G, Cmva, om. A,rfh. *dator uini*, om. *et bona* γb.

4. ***Mordaces a. d. sollicitudines.*** Curae mentem (animum?) mordent et cruciant, ut *Verg.* (A. I, 261): *Quando haec te cura remordet.*

5. *Crepat.* Increpat, accusat. Commemorat, quae sine uino solent esse grauia.

[6. *Quis non te.* deest canet.]

Bacche pater. Bacchus laetitiae auctor et pater [ut *Verg.* A. I, 636: *munera laetitiamque dei.*]

Teque. Scilicet eligat.

Decens Venus. Decora. Bacchus enim et Venus conuiuiis et uoluptatibus [sunt] aptiores, ut (*Terent.* Eun. IV, 5, 5): *Sine Cerere et Libero friget Venus.*

7. *Ac ne quis modici.* [Moderati] parci, moderate uino usi.

8. *Centaurea* m. cum Lapithis r. s. *mero.* Nam post ebrietatem Centauri cum Lapithis pugnauerunt, [ut *Verg.* G. II, 455: *Bacchus et ad culpam causas dedit; ille furentis Centauris leto donuit Rhoetumque Pholumque, Et magno Hylaeum Lapithis cratere minantem*]. Cuius rixae inter bibendum memoriam habendam suadet et monet, ne, sicut ab Sithoniis [Scythis] et ab ali*is* gentibus, usque ad furorem bibatur. *Rixae super mero debell.* propter uinum facta.

1) quae mordent *animum* gl. γb. q. m. mordent et cruci*a*nt r. morde*a*nt et cruci*a*nt A. mordent et crucient b. morde*a*nt et crucient γR12G,mvafh. Glossa indicatiuos arguit coniunctiuis priores. *Curae* om. 2. *uirg. quando* γRr. *ut hic* etc. 1G,Cmva. ut quando (om. hic t. f. e.) fh. totum loc. Verg. om. b. 3) *In*crepat iam uet. gl. est. *Crepat* increpat, accusat, Aγ,r. *increp.* accusat. b12G,mva. accusat om. C. *increpat.* accus*ans* comm. etc. fh. Accus*ans* comm. *quae* sine uino sol*et*, sano sensu carent. Acron uult hoc dicere: Quis *post uinum* commemorat quae sine uino solent esse grauia i. e. militiam aut pauperiem? Quia Hor. *aut* non *et* posuit, Aγb habent: *quod* sine uino solet, omittentes *graue est*, aut: militia grauis est. Cum duae res sint, scrib. est cum r: quae sine uino sol*ent* esse grauia. mvafh: quae (militia?) s. u. sol*et*. C: *crepat.* comm. *quod* sine uino *non* solet (fieri?). immo uero quod *cum* uino non solet fieri. 6) Schol. om. Aγb,Cr. b: *quis* quocumque modo. *non te* s. ueneratur uel eligat. 6) *auct.* et pa. Aγb. auct. et pa. *est* 1. pa. et auct. G,v. om. *est* afh (*auth*or). et ut eadem pellat bacchus laeticiae auctor. Pater teque dec. etc. r. *et pater* om. r. loc. Verg. om. Aγb,rC. *Bacche pater* supple crepat et laudat C. s. eligat γ. s. eligat uel reppetat b. *decens* decora te eligat bacchus eu. m. A. *decens* decora bacch. γ.Crmvap. id est, decora b,fh. 10) *sunt* om. Aγb,r. apt. *sunt* 2. uol. et conu. r. conu. apt. sunt et uol. Cmva. conu. sunt apt. et uol. fh. 12) *Ac* Aγ (al. *at*) bG,Cv et plurimi uett. Hor. codd. *at* afh. moderati om. A. schol. om. γ. moderati gl. b. mensurati Bφ. parce et moderat*e bibiti* C. 13) Laphitis AbR1,v. pugnauer*e* mvafh. Loc. Verg. om. Aγb,r. *hinc* uirg. R1G. 16) *inter* bibendum R, *in* biben*dum* A, rell. in biben*do.* 17) sicut *fit* afh. ab scithis A, ab scythis r, a scythis mva. a scithis R, a *sit*his 1G. a *Sithoniis* fh. *ab* sithoniis s. et ab γ. ab sithoniis *et* ab b. *uel* ab al. A. rell. *et* ab al. Recepi Sithoniis, quia Scythae bellicosi ab Horatio non simul ebriosi traduntur. 18) Post *bibatur* Aγbr om. scholia: 'Ordo est: Centaurea rixa super mero] Id est, pro mero, ut A. IV, 233: *Nec super ipse sua molitur laude laborem. Debellata*] Cum Lapithis monet, ne quis transiliat munera modici Liberi, et Euius non leuis in Sithoniis monet.' Sic habent fh et, sine nota lemmatis, cum puncto tamen post *debellata*, R1G,mva. C: Ordo est: Centaurea rixa super mero || debellata cum Lapithis — monet. || *Super mero*] propter uinum, ut: *nec — laborem. Propter uinum facta* gl. in γbBφ.

9. *Sithoniis.* Thracibus (ut *Ouid.* Her. XI, 13: *Sithoniis Aquiloni*), qui per ebrietatem etiam inlicitos concubitus audent, unde *Iuuenalis* (VI, 300): *Inguinis et capitis quae sint discrimina nescit.*

Non leuis. [Litotes] ac si (diceret) grauis et iratus.

10. *Fas atque nefas.* Licitum et inlicitum.

11. *Auidi.* In luxuriam proni, scilicet propter ebrietatem. [*Exiguo fine* Litotetice, id est, nulla differentia].

11. *Bassareu.* *Bassareus* dictus est Liber pater a genere uestis Baccharum, unde et Bacchae Bassarides dictae. [*Persius* I, 101: *Bassaris et lyncem Maenas flexura corymbis: Euion ingeminat*]. Vestis enim [genus] est usque ad pedes demissa et dicta a Bassara, loco Lydiae, ubi fit. Tali et numina uti solent, ut *Verg.* (A. I, 404): *Pedes uestis defluxit ad imos Et uera incessu patuit dea.*

12. *Inuitum quatiam.* Id est: non plus bibam, quam oporteat. [Aut certe *inuitum quatiam* ideo dixit, quia in sacrorum renouatione commouebantur simulachra. *Verg.* (A. IV, 301): *Qualis commotis excita sacris Thyias, ubi audito stimulant trieterica Baccho Orgia.*]

Nec uariis obsita frondibus sub dium rapiam. Hoc est: non arcana naturae uel quae celare uis, in publicum proferam, et uult per allegoriam intellegi, se per uinum secreta non prodere.

13. *Saeua tene cum Berecyntio.* [Reprime, id est, sicut in Berecynto monte reprimitur ebrietas per mysteria matris deûm, sic et tu reprime.] Precatur

1) *tracibus* AγbR. *ut — Aquiloni* R1,Cmvafh. om. Aγb2,r. 2) *propter* etc. 2,r. inlic. AγG. etiam ad illicita ruunt C. 3) *quae* sint Aγb,rmva. *quot* sint fh. 4) Litotes om. Aγb2,r. rell. litotes, lictotes, liptote, litote. conf. ad I, 1, 20. ac si grauis et ir. Aγb.r. grau*issimus* et ir. mvafh. *non leuis* i. e. eratus 2. 5) glossam om. Ar. inl. γR. 6) schol. om. luxur*ia* fh. rell. *in* luxuri*am*, proni scil. γbR12,r. sc. proni mvafh. scil. om. C. 7) Schol. om Aγb,r. *lit*otetice 1. rell. litt. lipt. lipo. fh: ὑποθετικῶς. nulla diff., nullo discrimine C. 8) A: *bassareu i. quod* bassareus. Dictus est etc. Haec legas: bassareu *i*nuitum *qu*atiam] Bassareus dictus est. Loc. Persii om. Aγb1,r. dictae. Vestis enim (bassaris om.) genus est usque ad pedes *et di*missae A. lydie A. lidie γ. lidiae b. Lydiae Ca, recte. conf. Eurip. Prol. Bacch. — Lib*y*ae r, libyae mvafh. Vestis enim genus est γb. *di*missa γb. *de*missa 12RG,va. *dimissae* A,rC. *demissae* mfh. De *genere uestis* modo dictum erat. bass*aris* enim uestis genus vaC (gen. uest.). basar*o* b. uti *solent* uel uolunt b. rell. *uti uolunt.* Bassareus bacchus dicitur a genere uestis bacch*antium:* quae usque ad pedes *est demissa* dicta a bassar*ia* loco ubi fit 2. 15) inui*tus* R. opor*teat* AR2, opor*tet* γb,Crmvafh. *aut certe — Orgia* om. Aγb,r. 17) trieterica Ca. tria terica R,mv. Tripterica fh. common. *sacra* C. Thyas R,Cmvfh. thias G,a. 18) ar*ch*ana γb, natur*a* A. *et* om. fh. *se* per A,mvafh. se*m*per γbR. se int. *semper uenus* secr. 2. 21) *Reprime* om. Aγb,r. remoue 2. contine b. *sicut — reprime* om. A, qui habet: precatur lib. — incitamenta quae *se ipsa* [om. *ad*] insaniam *in*cendunt. ut in berecinthio monte per misteria matris deum. Nam timp. strep. pro ebr. posuit. *Sicut — reprime* γbrmva. per min*i*steria b. *per* ebrietate*m* b. Nam — posuit Aγb,r. *crepitum* r. berecin*th*o r. rell. berecinth*io*. Prior scholii pars seriorem originem prodit. hinc alteram reddidi pleniorem, adpositis uerbis *reprimitūr ebrietas.* Difficiliora sunt: quae *ipsa se in* insaniam *ac*cendunt R1,a. ip*sa se ad* ins. acc. C. *ipsa se ins.* acc. v. Pro *quae se ipsa ins. inc.* (A) aut *quae se ipsam* ins.

(autem) Liberum, ut contineat ab eo furoris incitamenta, quae saeua ipsam insaniam accendunt, sicut (ut) in Berecynto monte (reprimitur ebrietas?) per mysteria matris deûm; nam *tympanorum* strepitum pro ebrietate posuit.

[*Berecyntio.* Phrygio; Berecyntos enim castellum est Phrygiae.]

14. *Caecus amor sui.* Propter ebrietatem nescius sui. [Est autem epitheton amoris perpetuum, ut *Verg.* A. IV, 2: *Volnus alit uenis et caeco carpitur igni,* et G. III, 210: *Caeci stimulos auertere amoris.*]

15. *Vacuum.* Vino uanum.

Plus nimio. [Plus iusto] *P*lus sibi adrogando quam oportet [ut idem C. III, 21, 17: *Tu spem reducis mentibus anxiis. Viresque et addis cornua pauperi Post te neque iratos trementi Regum apices neque militum arma.*]

16. *Arcanique fides prodiga.* Perfida et quae commissum uulgat arcanum.

Perlucidior. Id est, omnia nudans, sicut in uitro omnia uidentur [et *subsequitur* a superioribus ubique subaudis].

PORPHYRION.

Nullam, Vare, sacra uite prius seueris arborem. Vinum laudat suadens Varo, ut in regione Tiburtina uitem potius (prius) quam (aliam) arborem serat.

2. *et moenia Cathili.* (Et) Supra (ad od. 7, 13) ostendimus, Cathilum et Coram fratres fuisse (esse) Tiburni, cuius nomine Tibur condiderunt.

7. *Ac ne quis modici tr. mum. Liberi.* Ne quis, inquit, inmoderate bibat, exemplo sunt Lapithae et Centauri, qui in conuiuio Pirithoi hac ebrietate pugnam contraxerunt.

acc. (γ) scribendum *est* uel: cum compendiis tipã, *quae sc. tympana*, (b: quae sc. tymphana. et *tymphana* incitamenta furoris. C: quae tympana) uel: quae se. = *seua ipsam*, aut quod supra posui. Bφ: — quae se ipsa ad cupiditatis amorem *insaniendo* accendunt.

4) Schol. om. Aγb,r. Berecyn*thos* afh. berecyn*thios* mv. Berecyn*tus* C. *mons* est Phr. C. est phrig. R1 (frig.). rell. Phr. est. 5) *per* ebr. bR1,r. A,r om. *est autem ep. am. perp.* et duos Verg. locos. 8) uino *uanum* AR1,mvafh. uanum uino b. *uacuum*] stultum 2. 9) plus iusto BφCfh. om. AR12,mva. 12) *fundit* arc. mvafh. *fuget* arch. r. ful*get* arch. b. *uulget* arch. A. *promit* arc. 2. pro*dit* arc. C. et *quod* b. 14) schol. om. A. Et subseq. — subaudis om. Ab2,Cr.

PORPH. Ode XVIII ad Varum R. 19) *potius* MARb2G, prius rvafh. *prius.* potius, melius C. *aliam* serat arb. — al. arb. fh. aliam om. M2G,rva. 21) et moeni*a* cathi*lli* MG. Cathi*li*. a. Ca*t*ili Cfh. m*a*enia Ca*th*illi R, ca*t*illi *rv.* Moenia in papyris et uett. codd. frequentius quam m*a*enia. *K*athillus M in schol. ad C. II, 6. Cathi*lli* plurimi uett. codd. Horatii. cor*am* MRG. *ch*oram 2. rell. coracem. 22) tibur*t*ini MR. tibur*ti* rvfh, quod falsum esse supra uidimus. Tibur*ni* C. Huc pertinet scholion apud Suringar. III, 166 ex cod. Theuenot. Abice *Et*, quod libri tuentur ante *supra*, ex lemmate repetitum atque a nostro loco prorsus alienum. M sine lemmate pergit: Ac ne quis etc. inmoderate M. la*phi*tae R, laph. et lamph. b. 24) perithoi R, rell. pirith. (pyrith. rv), recte, quia Πειρίθοος graece scribitur. Hom. Il. II, 741. XIV, 317. Od. XXI, 295. Hes. Sc. 178. Paus. V, 10, conf. Ouid. Met. VIII, 303. XII, 218. Pont. II, 6, 26. Tr. I, 5, 19. Martial. VII, 23. X, 11.

9. ***monet Sithoniis.*** *Sithonii* Thraces sunt, qui, per uinolentiam inuitati, etiam inlicitos concubitus audent.

11. ***Non ego te, cand. Bassareu.*** A genere uestis (Baccharum Acr.) Liber ***Bassareus*** appellatur, unde et ipsae Bacchae ***Bassarides*** appellantur.

11. 12. ***nec uariis obsita frondibus Sub diuum rapiam.*** Non proferam in publicum mysteria tua, inquit, latentia alioquin et secreta. Sed per allegoriam hoc uidetur dicere: ea quae fidei meae commissa sunt, numquam ego ebrius factus prodam.

12. ***Saeua tene cum Berecyntio Cornu tympana.*** Oro te, inquit, contineas a me, o Liber, furoris incitamenta, quae [ad] cupiditatem insaniendi accendunt.

Caecus amor. Cupiditas [. . omnium uitiorum . .].

15. ***Et tollens uacuum plus nimio gloria uerticem.*** Eleganter, quia ex ebrietate plerumque plus sibi adrogant quam debent. ***Vacuum*** ergo ***uerticem*** uanum cerebrum accipe.

CARMEN I, 19.

ACRON.

Mater saeua cup. Hac ode renouari sibi amorem dicit ueneris instinctu (ac uino), adiuuante [hunc] licentia [et Libero]. ***Terentius*** (Heaut. III, 1, 74): Nam corruptiores (deteriores) ***omnes sumus licentia.***

1) Sitonii r. inlic. MG. in lic. 2. Quattuor extrema uerba eadem sunt in Acrone, qui pro *uinolentiam* (uinul. M. uiol. rv) habet *ebrietatem.* Porph. addidit *inuitati* i. e. incitati. 3) Bφ: bassareu liber a *quodam* genere uestis dictus, cum qua et pingitur. 6) alioquin MR2, Cafh, rell. alioqui. *et* secr. MC, rell. *ac* secr. 7) uid. *ostendere* 2. 10) *te* om. R,rvafh, o om. afh. — quae *se* ipsa ad cup. ins. accendunt M,fh. accedunt R2,rva. Conf. Acron, Bφ: Sensus est. Oro inquit te liber ut contineas a me furoris incitamenta quae *se ipsa* ad *cupiditatis amorem* insaniendo accendunt. Vide utrum praestet lectio: quae *strepitu* cup. ins. accendunt. 11) glossam (bBφRr,fh) om. MG.rva. 13) *Att*ollens fh. plerumque sibi rog., om. *plus* M. qui h. B man. 2: Eleganter *dictum* quia — debent. Post *uacuum ergo uerticem* habent fh signum lemmatis atque inter haec uerba et *uanum cerebrum* haecce ex Acrone transsumpta: *uel plus sibi arrogando uel uacuum uerticem.*

ACRON. Pueros adloquitur A, oda ipsa caret inscriptione. Ad puerum suum de gliceria meretrice herotice dicolos. R1 (glicera) b (de cliceri *amore* erot. dic.). ad pueros suos mvafh. 20) renouare (Porph.) uen. inst. dic. mvafh. *Horatius in* hac 2. 21) hunc AbR12, rmvafh. hanc G. hunc non ad amorem sed ad instinctum ueneris pertinet. namque in oda ipsa Venus dea est, non in hoc scholio, neque etiam adiuuante *Licentia et Liberio* recte dicitur. Scholia Acr. et Porph. sibi simillima alterum ex altero profecta itaque deprauata uidentur. Bφ: Hac ode renouari sibi amorem dicit instinctu ueneris *ac uini* adiuuante licentiae libertate (om. *hunc*). scribitur autem in clyceram meretricem. Pro licentiae scrib. licentia i. *libertate.* nam libertas pro *Licentia* dicitur, cui Romae ut ipsi Libertati Cic. N. D. II, 23. Liu. XXIV, 16 templum exstructum erat. conf. Cic. Leg. II, 17. In scholio u. *ueneris*, *uini*, *licentia* et *libertas* nomina appellatiua sunt. sic infra *licentia* per *otium* explicatur. ueneris inst. *ac uini* b. *Veneris et Bacchi* instinctu C. Ut

1. *Mater saeua.* Venus crudelis in amore. unde (*Verg.* B. VIII, 47–50: *Saeuus Amor docuit gnatorum sanguine matrem Commaculare manus*) *crudelis tu quoque mater.* [Et alibi A. I, 4: *Saeuae memorem Iunonis ob iram*, et A. XII, 107: *Maternis saeuus in armis.* Dicit autem Venerem, ut *Verg.* (A. I, 720): *Matris Acidaliae.*]

2. [*Thebanaeque.* Quia de Thebis fuit, θηβαιγενής.] *Semeles.* Nomen matris pueri. *Puer.* Dionysus.

3. *Lasciua Licentia.* Otium, quod semper in lasciuiam resoluit.

4. *Finitis animum reddere amoribus.* Iam desertis et alienis ab animo, denuo, isdem incitari.

5. *Glycerae.* Nomen puellae amatae.

6. *Splendentis Paris marmore purius.* Parius lapis candidus est, unde multa signa [fiunt] et propterea *niueamque. Paron* (dixit *Verg.* A. III, 126) et (G. III. 34): *Parii lapides, spirantia signa* et (A. I, 593): *Argentum Pariusque lapis circumdatur auro.*

7. *Urit.* Incendit [ut] *Verg.* (G. III, 215): Carpit enim paulatim *uritque uidendo Femina*, et (A. IV, 68): *Uritur infelix Dido.*

Grata proteruitas. Amantibus grata procacitas siue impudentia, qua interdum consueuerunt commendari mulieres.

8. *Lubricus.* Ad libidinem procliuis. *Adspici.* Ad adspiciendum.

libertate in Bφ aliisque codd. Porph. glossa est, sic *et Libero* in b aliisque codd. additamentum serius factum in Acrone. adiuuan*tibus* non in libris est. *Licentia et Libero* AbBR12G, rmvafh. lic. *de* libero v. C: *ait* sibi renouari amorem Glycerae, Veneris et Bacchi instinctu: idque fieri nimia indulgentia licentiaque. unde Terent. omnes deteriores *fimus* licentia. *nam* om. Cfh. *corruptiores* omnes sumis lic. Ab,r. corrupt. sumus omn. lic. G,mvafh. *deteriores* su. omn. lic. R2.

1) Venus crud. in *amore unde* b. *saena*] crudelis *modo* mva. modo om. C.*mo. crud.* R2,fh. *ut* R1G, mva. *unde* b. rell. om. *ut.* Verba *Saeuus — manus* mvafh. *Mater saeua cup.*] Virgil. *crudelis tu quoque mater.* Ar (om. *mater*). 3) et alibi Cvafh, *et* om. R1. *magna* 1G, mag*num* R. hoc adiectiuum ex Seruio ad Verg. loc. inlatum. conf. Heyn. ad A. I, 99. Magna *ut* ui 1,m. Et: *Stat* mat. mvafh. AbrC om. *Dicit — Acidaliae.* 6) gloss. om. AbC,Cmva. *quia* de thebis (tebis R) *fuit* Rr. *quae* de Thebis, θηβαιγενής fh. 7) gl. ad *Semeles* om. A. Semela*e* nomen et matris *pueri* br (*est* om. r). Semele n. e. m. *Dionysii* Cfh. *puer.* Dionysius pro Diony*sus* habent Ab2R1, Crmvafh. conf. Apollod. III, 4, 3. Nonn. Dion. IX, 19 et Cic. N. D. III, 23. *Qui col. ap. Theb.* om. Ab. 8) Otium *quia* R2. resoluit A. soluitur C. rell. resoluitur. 9) *his*dem AR, isdem bG, rell. *iis*dem. *a me* iam desertis 2. neglectis et alie*natis* a me, denuo iisdem *in*citari C. *con*citari G? 11) no. pu. am. AR,r. amatae om. b2. rell. no. am. pu. 12) candid*us* ARb (om. *parius*) r. rell. candi*dissimus*. *inde* multa signa (om. *fiunt*) AbR,r. *et* propt. AR,r, *ut* propt. b. *ex quo* multa C. '*dixit Verg.*' om. Ab,r. parium marmor albissimum est 2. paron et parii lapid*is* Ab, rell. lapid*es*. conf. Heyne: 'alterum poeta dignius.' 14) parius*que* AbR,r. rell. parius*ne*. circumda*tur* ARG, Crva. rell. circumda*tus*. conf. Seru. ad A. III, 126. 16) ut G. ut uerg. om. R. uritur (urit b) inf. dido Ab,r. om. aet. locum. *Nec — herbae* 1G. s. inp. Ab. *grata* amatoribus scil. R2,r. *grata prot.* asperitas, procacitas, impudentia quae amantibus nonnunquam grata est C. b in glossa *amatoribus*, in scholio *amantibus* habet. consu*e*runt bR, v. 20) procliu*us* b,r. A om. glossam. *aspici ad asp.* RA2,r. *pro* ad asp. b. aspectu C. hanc gl. om. A1G, mvafh.

9. 10. ***In me tota ruens Venus Cyprum deseruit.*** Id est, Cypro relicta, in qua colitur, insula, Venus me totum occupauit.

10. ***Nec patitur Scythas.*** [Non sinit me cantare de proeliis] Dicit (autem) se amore Veneris et deliciis occupatum scribere bella non posse.

11. ***Et uersis animosum equis Parthum.*** Auersis, in fugam retortis; quare fortiores dicuntur Parthi, ut (*Lucan.* I, 230): *Et missam Parthi post terga sagittam.*

12. ***Nec quae nihil adtinent.*** Id est, quae ad uoluptatem non pertinent nec adtinent ad amorem, ut *Verg.* (B. II, 71): *Quin tu aliquid saltem potius, quorum indiget usus.*

13. ***Hic uiuum m. cesp. hic Verb. pn. ponite turaque. Viuus cespes*** (Verbena) aut terra uirens, aut cespes ad sacrificium.

Verbenas. Herbas sacras ut (*Verg.* B. VIII, 65): Verbenasque adole pinguis et mascula tura, et (*Terent.* Andr. IV, 3, 6): *Ex ara sume hinc uerbenas tibi.* Bene autem uerbenas, cespitem et tus Veneri promittit, quae non placatur sanguine, ut *Verg.* (A. I, 335): *Tum Venus: Haud equidem tali me dignor honore,* et item (u. 416): *Centumque Sabaeo. Ture calent arae sertisque recentibus halant.*

15. *meri*] ueteris uini.

16. ***Mactata ueniet lenior hostia.*** Hoc est, *lenior* Glycera [Veneri] ueniet, quam proteruam dixerat.

1) Id est AR,r. uenus scil. me totum occupauit b. Cypro insula relicta, ubi a. c. me tot. occ. C. 3) *Non — proeliis* om. Ab2. canere proelia C. 4) *autem* om. Ab2,r. *se* scrib. mvfa. *scythas* in Hor. scitas in Acr. A. 5) Auersis, non *Ac* uersis ut Vanderb. refert, A in Hor. et Acr. *auersis* b. si quid tempt. esset, ā = aut scribi posset, sed *auersis* glossa est in odam transsumpta. uersis in fugam. sic. et m. P. p. *in* t. sagittam C et mvafh. *post* t. sagittam AR,r. Othior *emissa* p. p. *post* terga sagitta b. conf. Verg. G. III, 31: *Parthum uersisque sagittis.* 8) adt. A. 11) Locus facillimus difficilis factus ab ipsis editoribus qui simplicem scholiorum ordinem turbarunt, secundum quem *uiuus cespes*, ut in ipso carmine, uerbenas et tura praecedit. Hinc scripsi: *Viuus cespes* aut etc. *Verbena* aut t. uir. mvafh. *uerbena* om. r. Editiones pergunt: Bene autem uerbenas — *halant.* Verbenas autem dixit — *thura.* Nihil medela nostra simplicius, nihil orationi Acronis magis consentaneum. C: *uiuum m. cesp.* altare factum de cespite uiuo — *uerbenas.* herbas sacras. ut — *tura* et *ex ara* — tibi. Verbena autem est herba uirens. bene *certe* uerbenas cesp. et tus *requirit*, quia Venus non — *halant.* Nann. in Misc. III, 8. Lamp. Grut. I p. 1265 ex cod. Blandin. nihil noui adfert, om. schol. ad u. 13 pergens: Herbas sacras i, e. verbenas ut est Verbenas adole — thura. Bene autem uerb. — halant. *Verbena* om. AbR12G, r, qui omnes accusatiuo *cespitem* nominatiuos adposuerunt. *cespitem* terram *uiridem*, qua utebantur in sacrificiis: bene autem 2. quae sang. non placatur A, *quia* non pl. sang. bC. quae n. placantur sang. fh. *Verbenas autem — tibi* om. 1G. *tu*raque constans omn. uett. codd. Hor. et Comment. scriptura, *thu*r. recc. 18) *meri* ueteris uini AbR,r. *puri et* ueteris 2. *meri* uini Bφ. rell. om. 20) Id est — mansuescet om. A. leuior 12,r. facto *ueneri* sacrif. b. *Veneri* pertinens ad *mactata* siue *facto sacr.* a nostro loco alienum est, quippe ex Porph. inlatum.

PORPHYRION.

Mater saeua cup. Hac ode renouari sibi amorem dicit instinctu Veneris ac uini, adiuuante [etiam] licentiae (licenti*a*, id est?) libertate.

7. *Urit grata proteru.* Ἐρωτικῶς dixit, quia plerumque ipsa superbia ac fastidium mulieris magis eam amatori commendant (commend*at*).

8. *Et uultus nim. lubr. aspici.* Mire dictum. Est sensus: cuius uultus cum adspectus est, lubricos in amorem sui facit iuuenes.

10. 11. *Nec patitur Scythas . . dicere.* Hic ostendit, se in deliciis Veneris occupatum non posse res bellicas scribere.

12. *Nec quae nihil adt.* Iucunde nihil ad se pertinere ait, nisi quod ad Venerem pertineat.

16. *Mactata ueniet lenior hostia.* Veneri scilicet *mactata hostia* Glycera *lenior ueniet*, de qua bene hoc dictum est, quia proteruam eam esse iam dudum ostenderat.

CARMEN I, 20.

ACRON.

Vile p. m. Sabinum. Maecenatem inuitat ad cenam, cui mediocritatem suam excusat, promittens ei uinum Sabinum (nouitate uile sed), quod in amphoram Graecam (miserit), ut inde aliquid traheret suauitatis, eo tempore (miserit?) quo ille in theatro a populo laudabatur.

PORPH. Ode XX R. 2) renouare rvfh. dicit MR2. *ait* amorem afh. om. rv. adiuu. *etiam* licenciae lib. M. *Etiam* uncis inclusi; medela *iubente etiam* non opus est. conf. simile Acronis scholion. 3) Ἐρωτ. dixit M2. dix. ἐρ. fh. dixit om. C. ἐρωτ. om. rva. hereticos dix. b. ac fast. om. Bφ. a*d* fast. Mb. *magis* om. Bφ. commend*a*ent b. rell. commend*at*. 6) Omnes codd. Hor. et Porph. h. l. habent *u*ultus, non *u*oltus utpote quam script. uett. codd. Hor. alias tuentur. Pro uulg. lectione *Mire dictum est, cuius* etc. scripsi Mire dictum. *Est sensus*: cuius etc. *est* om. bC. *asp.* MBφbRCrvafh. in sui am. R. dictum: uultus *enim* cum aspicitur, *in libidinem procliueis* facit *uiros* C. Huic schol. adiunx. fh: non permittit, ait, dicere bella uel res alias (bellicas?), quae non pertinent ad Venerem: sed illud cogit dicere, quod expetit natura. Haec om. MRG,rva. *ait* om. b. natura *illius* bBφ. *at*tinent Bφ. quae *nihil* (sic) sed *quae* exp. nat. *illius* Bφ. 10) *io*cunde RG. *iu*cundae M. pertine*at* 2. abieci *alia* et scripsi *nisi quod* ad u. pertine*at*. Quae — pertine*nt* (Acr.) libri fere omnes. 13) le*u*ior r in lemm. et in schol. v le*u*ior in lemm., lenior in schol. *iam* om. b.

ACRON. Ad Mecenatem A, oda ipsa caret inscriptione. Prosphonetice mecenatem ad cenam inuitat b. Prosphonetice dicolos ad mecenatem ode XX. R ad Acr. Prosphonetice ad mecenatem inuitans eum ad uinum. BφRE.

15) cenam bG. *caen.* frequentior uett. codd. scriptura, coen. recentior. inuitat excu*sans* C. promittens*que* ei — om. nouitate — om. graecam — miser*at* — om. inde — *con*traheret aliq. suau. quod age factum *dicit* eo temp. — laudabatur C. sed *quia* R2, rell. sed *quod* amf. AG. 17) *eo* om R2. Cum haec scholii pars non ad argumentum sed ad *uerba datus in theatro cum t. pl.* pertineat, satius duxeris eam ad u. 3. 4. collocare; aut scribe: quod — *miserit* eo temp. etc.

1. *Vile.* Aut nouum aut certe [abundans ideoque] minoris pretii, ut *Verg.* (G. I, 227): *Viciamque seres uilem que faselum,* item (ibid. u. 274): *Vilibus aut onerat pomis,* aut uile [uinum] propterea quod ipsi uile sit, qui meliora potare consueuerat (consueuerit). Ordo est: Care Maecenas, eques, potabis uile Sabinum modicis cantharis, quod ego ipse leui conditum Graeca testa, cum datus [est] tibi plausus in theatro, ut ripae paterni fluminis simul et iocosa imago Vaticani montis redderet tibi laudes.

Modicis. Aut paruis aut modum habentibus.

[2. *Cantharis.* Vasis uinariis ansas habentibus.]

3. *leui.* operui [protuli, ut *Terent.* Heaut. III, 1, 51: ***Relevi dolia omnia.***].

5. ***Maec. equos.*** constat Maecenatem in equestri dignitate mansisse sua uoluntate, dum ei facultas consulatus (consulatus adipiscendi? lati claui?) pateret.

1) Verba *Aut nouum — pomis* inferius posita sunt in b,r. *ideoque* om. Ab12G,r. Aut nou. aut c. abund. ideoque om. C. *Si uero* om. fh. Si uero uic. scr. om. Ab12G,r. 2) *item* uilibus Ab. *nunc* uil. r. rell. *et* uilibus. abundans ideoque om. 2. 3) aut uile, scil. *tuo palato* C. 4) consueuer*at* AbR1,rmvafh. consueuer*it* 2G. Ordo est — laudes om. AbBφ. 6) *est* in edd. omnes transiit ex glossa *cum tibi plausus s. est* Bφ. *Kare* mec. b, ut *k*ari III, 7, 21. A habet *k*are in Hor., care in scholii lemm. inferius. conf. *k*aritate in schol. Acr. Carm. II, 8. krm̃i = caris — simi in schol. Carm. 1, 24. *Kartag.* Epod. VII, 5 b. IX, 25 γb. Carm. IV, 4, 69 b et Bern. K. *Kardines* Carm. I, 25, 6. Aγ. *k*are etiam in codd. Verg. A. VIII, 377. Wagner. p. 444. Mai. ad arg. or. Cic. in P. Clod. et Cur. p. 66. Putsch. Terentian. p. 2400. Val. Prob. p. 1515. Inscriptionem Treuir. uidi: Coniux *k*arissima. 8) *aut* paru. A,r. *aut* om. R12,mvafh. gl. in bC: *modicis* paruis. 9) Gl. om. A1,C. can*tar*. bRBφ. Locum Verg. B. VI, 17 add. G. *cantharis*. poculis C. 10) Quidam lacunarum auctor scripsit: *leui* . . . . . . *a*perui, dicens: ante *aperui* uocem lacunam signaui, quae ope Comm. Cr. fort. sic explenda est: leui, id est, signaui, *contrarium* est releui, id est, resignaui; eodem fere uel ad similia ducit Porph. scholion. Lengior profecto lacuna. Quae si statuenda esset, non *signaui* sed uerbum sollemne *gypsaui* ponerem. conf. Colum. XII. 36. 39. 41. 42, qui ibid. 16 *gypso linere* habet. Deinde neque ex C neque ex Porph. sed potius ex Terentio contrarium *releui* uel *regypsaui* huc trahere opus est, cum pro *a*perui sine dubio scribendum sit *o*perui, utpote quod iam Vanderb. eruerat. Aperui ex Porphyrionis explicatione loci Terent. una cum eodem in Acr. transgressum est aeque ac *protuli*, quo uerbo hoc ipsum *a*perui in Porph. explicatur et cuius contrarium est u. *conditum*. *Leui a*perui, protuli. pro *ut releui* dolia omnia. AR12G,rmvafh. *uere* leui do. omnia r. *leui*. gypsaui. obstrusi. huic contrarium terencianum illud. dolia omnia *releui* i. *a*periui b. *e*leui (man. 2 leui erasit e in φ) gipsaui, *o*perui Bφ, uterque a manu 1 ad marg. *uel releui*. Par. C: *eleui*. gipsaui. Ex rell. Pariss. Horatii codd. R: *ae*leui, e cum cauda, non *e*leui. E: eleui, man. 2 antep. r, in glossa autem: *conditum eleui*. P: leui, *re* a manu glossatoris cum glossa *releui* i. aperui. H et Bern. C (542) habent *e*leui sine glossis. hoc praeteritum uerbi obsoleti ortum uidetur ex scholii uerbis *ipse leui* et tamquam glossa in quosdam codd. Horatii inrepsit. Vet. M ad Porph. habet in lemmate nouam lectionem *conditum elēgi* una cum supra scriptis uerbis *ab eligo* p̄ l̄ = praeteritum, in ipso scholio autem extat *releui* ex Terentio inlatum. uide infra. 11) Hoc schol. ut rell. ad h. o. post u. protuli om. 2. 12) *ordine* nuper pro *dignitate* inculcatum, ut *cum* pro *dum*, quod omnes libri tuentur, quippe Acronis oratione consentaneum. conf. supra I, 3, 27; 6, 19; 12, 33. 35. 37. 40. *dum* ei . . . . (lacunam relinquens u. *consulatus* s. *lati claui*) facult. pat. A. *dum et* fac. pat., om. consulatus, r. dum ei facultas fieret ad altiora conscendendi C. rell. habent *consulatus*. in Porph. *lati claui*.

5. 6. *paterni Fluminis. paterni* ideo, quia de Tuscia fuit Maecenas, unde oritur Tiberis, ut *Verg.* (G. I, 499): *Quae Tuscum Tiberim et Romana palatia seruas;* nam et Porsennae dicitur adfinis fuisse.

7. 8. *Redderet — imago.* pro echo; scilicet mons Vaticanus est uicinus theatro, in quo dicit per echo uoces auditas, ut *Verg.* (G. IV, 50): *Saxa sonant uocisque offensa resultat imago.*

9. *Caecubum.* Vinum Campanae regionis.

praelo. praelum dicitur, unde premi uuae consueuerunt.

Caleno. Cales ciuitas Campaniae.

10—12. *mea nec — Pocula colles.* Id est: non fruor uino illarum ciuitatum, neque sunt mea pocula similia.

Falernae uites. probati uini et optimi, de quo (*Verg.* G. II, 196): *Nec cellis ideo contende Falernis.*

[11. *Neque Formiani.* Formiae ciuitas est, unde est hoc deriuatum.]

PORPHYRION.

Vile p. m. Sabinum Cantharis, Graeca quod. Maecenatem ad caenam inuitat promittens se ei uinum Sabinum exhibiturum, quod in amphoram Graecam miserit, ut inde scilicet aliquid adduceret suauitatis.

1. *Vile Sabinum.* *uile* pro non uetusto uidetur dixisse. Alioquin Sabinum si uetustum sit, non est uile.

Modicis. Videtur *modicum* pro paruo positum, quod Quidam negant existimantes *modicum* a modo dici et significationem habere eius quod graece μέτριον dicitur.

3) porse*nnae* A ut omnes uett. codd. ad Epod. XVI, 4. porsenne b. rell. porse*nae*, personae, porrennae etc. dicitur fu. propinquus C. a*d*finis A. rell. aff., *a*finis b. 2) *ut* omn. libri, non *unde*. 4) *per* echo scil. fh. per echo s. uaticani. vma. Scripsi *imago pro echo* et *scilicet* ad Vat. *mons* sumpsi. *ioc. imago* echo. Virg. etc. C. Pro echo scil. uaticani. Vaticani etc. 1. *ad laudes imago* pro echo s. uaticani montis. est mons etc. r. resonet uel resonaret per ech*um* b. (et infra: in quo dicit *per echum* uoces auditas.) *per echo* R, om. scil. Nann. Misc. III, 9. Grut. Lamp. I, 1244: — ut ripae fluminis monsque Vaticanus *per echo* resonarent. similiter b: Tantus fuit *ille* plausus ut ripe fluminis et mons uaticanus per *echo re*sonarent, Hinc glossa Acr. *per echo*. 7) campan*ae* A. rell. campan*iae*. Vin. camp. reg. et tante fortitudinis est quod homines cecat b. Vinum uenustum quod cito caecat sensum hominis Bφ. 8) pr*ae*lum Bφ b (in schol. prelum). plures uett. codd. prelo. vide Wagner. ad Verg. G. II, 242. uet. Bern. K pro*e*lo. — consueuer*a*nt A. consueuer*u*nt b1G,r. consueuer*i*nt R,mfh. consu*e*rint v. p̄lo. i. arbore b. 9) *Caleno* ciu. camp. A. caleno *calo* ciu. camp. Optimi uini ferax b. Calenum uinum optimum dictum ab oppido *calos* quod est opt. uini ferax Bφ. *Cales* Virg. A. VII, 728 (plur.). Sil. XII, 525 (singular.) Cic. Att. VII, 14. XVI, 11. 10) fru*a*r b. schol. om. A. *de quo nec illis* AbR1G,r. om. *Et quo — Rhetica*. 2. schol. om. A. Formi*a* ciu. bR1,r. rell. Form*i*ae. Forniani. a Formiis deriuat*iu*um C. deriua*tiuum* G. deriuatm̄ r. rell deriua*tum*. hoc est b.

PORPH. Ode XXI ad Moecenatem R. 19) amf. MG. miser*at* R,rvfh. rell. miser*it*. 20) suauitatis. *Quod* uile pro MR. alioqu*in* MBR,afh. rell. alioq*ui*. 23) *dici* MbRB. rell. dic*tum*. metr*on* MbBG2. μέτριον rvafh et Auct. p. 689.

5. ***Maecenas eques.*** Constat Gaium Maecenatem in equestri dignitate sua uoluntate permansisse, cum utique facultas lati claui pateret.

5—8. *paterni Fluminis . . . Vaticani montis imago.* Tiberis ex Etruria uenit. Quem *paternum* Maecenati dicit, quia inde Maecenas oriundus.

Vaticanum autem *montem* non longe a theatro Pompei esse scimus, quem resonuisse simul cum ripis Tiberis plausu populi dicit.

2. 3. *ego ipse testa Conditum leui.* Dicit se hoc uinum per semetipsum in ueterarium condidisse, leuisse se ergo gypso utique uult intellegi. Huic contrarium est *Terentianum* illud (Heaut. III, 1, 51): *Releui dolia omnia, omnes serias,* quod significat: aperui et quasi regypsaui.

3. 4. *datus in theatro Cum tibi plausus.* Diximus et supra (ad C. I, 1, 7), claros et bonae existimationis uiros plausu populi solitos fuisse in theatro excipi, malos autem sibilari.

10. *Tu bibes uuam.* Pro uino uuam posuit. μετωνυμία τρόπος dicitur. Huic contrarium *Plautus* in Trinummo (II, 4, 125) fecit, uinum pro uua dicens: *Tum uinum, priusquam coctum est, pendet putidum.*

10. 11. 12. *Mea nec Falernae — Pocula colles.* Ordo est: Mea pocula nec Falernae uites temperant nec Formiani colles. Per quod significat nec Falernum uinum se habere, quod ei in caena exhibeat, nec Formianum.

1) *C*are maec. equ*aes* M. Gaium M. 2) laticlau*ii* B man. 2. laticlaui r. uestis laticlauia Inscr. Grut. p. 180. n. 5. angusto clauo contentus. Vellei. II, 88. 4) pat*ernum* MRG,v. *primum* r. rell. *patrem.* — *fuit* oriundus afh. 5) *autem* om. fh propter nou. lemma *Vaticani montes.* n. l. esse a Th. Pompe*ii* afh. Vat. mons non longe abest a Theatro Pompe*ii* etc. C. 7) Lemma in M: *Conditum elègi* cum uerbis supra scriptis *ab eligo p̄ ī* = praeteritum. Lectio *elegi* non ex *ego leui* orta uidetur sed ex eo quod eius auctor uinum ipsum lini posse dubitauerit. Horatius autem non potuit dicere, prius se condidisse atque tunc elegisse testam sed uinum testa graeca conditum leuisse. Quod satis clare in scholio enuntiatum est. 8) lectioni uulg. inuetera*tum* contradicunt uerba scholii ad u. 1.: *uile pro non uesusto.* Scripsi cum NR2G *in* ueterar*ium* i. e. in cellam uinariam. conf. Sen. epist. 114 et N. Q. IV, 13. Porph. ergo uerba quod ego ipse t. conditum. leui sic intellegit: quod i. e. cuius testam ego ipse condidi i. e. in ue*t*erarium inuexi et leui. Dicit hoc uin., om. *se*, rfh. condidisse. *R*eleuisse M. *r*eleu. ex Terent. inlatum. rell. leuisse. se ergo M2G. Schol. om. bBφC egypsaui r. *Quasi* regyps., quia inusitatum uerbum est, 13) sibilari MRG,r. sibylari 2. conf. Serm. I, 1, 66. *exs*ib. a. C. ex sib. v. exib. fh. clar*us* — claus*i* popoli M. — in thea*trum* supra ad I, 1, 7. b Bφ: Consuetudinem tangit populi romani qui plausu duces et primates uel nobiles (prim. *etiam* nob. Bφ) fama in theatro *sus*cipiebant et contra turpes sibilo et sufflationibus repellebant. b insuper habet: clari et bonae existimationis uiri plaus*o* populi *ex*cipiebantur in theatr*um* mali autem sibilabantur. 14) Pro uino uuam posuit. sicut uinum pro uua dicitur. Huic R. μετων. *figura* dicitur 2 (om. pro uino. τρόπ.). Pro uino μετ. τρ. MG,rva. meton. pro uino C. uuam pro uino posuit metonimicos B. 15) facit 2. uua *ponens* b. 16) Is*tum* MG (1 m.). istu*d* AR2 — i*llud* Crvafh. coctum est omn. libri. 17) Ordo — colles MAb2BG, om. R,rvafh. 19) uinum om. b2C. se nec fol. RBφ. *ei* om. Bφ. quod ei *propinet* nec C. Formianum quae il*lorum* tempor*um* (il*lis* tempor*ibus* C) fuere nobilissima fhC.

CARMEN I, 21.

ACRON.

Dianam t. d. uirgines Intonsum, pueri, dicite Cynthium. Augustus ludos saeculares instituit, quibus hymni Apollini Dianaeque dicebantur a nobilibus pueris Apollini, Dianae a uirginibus. Hac ode ipsos [ipsum] et docet et hortatur ut canant.

1. *dicite.* Cantate, ut *Verg.* (G. III, 6): *Cui non dictus Hylas [puer et Latonia Delos].*

2. *Intonsum p. d. Cynthium.* Crinitum Apollinem [a Cyntho monte Deli, in quo natus est. *Verg.* (B. VI, 3): *Cum canerem reges et proelia, Cynthius aurem Vellit et admouit*].

3. *supremo.* Maximo, ut *Terentius* (Adelph. II, 1, 42): *Pro, supreme Iuppiter,* et *Verg.* (A. VII, 220): *Rex ipse Iouis de gente suprema.*

4. *penitus.* Aut ualde aut familiariter, ut *Verg.* (A. IX, 141): *Penitus modo non genus omne perosos Femineum.*

5—12. *Vos, laetam fluuiis et nemorum coma . . . Fraternaque umerum lyra.* Ordo [est]: Vos, dicite laetam fluuiis et coma nemorum, [et] quaecumque prominet aut Algido gelido aut nigris siluis Erymanthi [montis Arcadiae] aut [nigris siluis] uirides Gragi, et, vos, mares, tollite Tempe

ACRON. Ad chorum uirginum et puerorum A1, ut uet. Bern. K. Ad corum u. et p. Ode XXI R. Laudes ad chor. uirg. et p. in dianam et apollinem b. Alii: Hymnos, ymnos, hymnus ad chorum (choros) in dian. et apollinem. 6) A: — dicebantur a nobilibus *pueri* apolline dianae *uirgines.* hac ode *ipsum et docet* et hortatur ut *canant.* C: — dic. a nob. pueri*s puellisque: a pueris quidem* Apollini, *a puellis uero et uirginibus* Dianae. *id ipsum* hac ode docet *Horatius* hortatur*que ut fiat.* vafh: — dic. a nob. *quas* pueri Apollini, Dianae uirgines [canebant et fh] hac Ode *hoc* ipsum *docet* (*e*docet fh) et hortatur ut can*tent.* bRC,r: dic. a nobilibus, puer*i* apollini dianae uirgin*es.* Hac ode —. apollini *et* di. 2. apollin*is* b. ipsum (chorum? hymnum?) Ab1,rvafh. *ipsos* R,r. docet A1.Cva. *e*docet bR,rfh. ortatur bR. can*a*t b. can*ant* AR,r. 9) et Latonia Delos om. AbB.r. Ilas b. crinitum apollinem Abr, om. *a Cyntho* — *admouit,* quippe quae ex Seruio inlata sunt. Bφb: *cinthium* i. apollinem qui intonsus pingitur ut puer. 13) maximo o. A. *summo, maximo* C. Terent. om. 1G. *proh* et *ah* sine h in uett. codd. scribuntur. *summe* iupp. b. 15) Aut ualde aut fam. A,rvafh. haec uerba om. 1. ualde aut fam. 2. ualde *et* fam. C. aut ualde fam. b. 16) pero*sos* A,Cfh. pero*sus* b. pero*sum* 1G,rva, ut Caris. et schol. Statii. 18) Ordo — lyra om. A. *est* om. R, r ut infra ad u. 13. Ordo ineptus atque Acrone indignus est in rvafh: Vos dicite laetam com*am* nemorum et quaecumque prominet *fluuiis* etc. C: Ordo est: uos dicite laetam *foliis* (l. *fluuiis*) et *coma* nemorum quacumque — pharetra lyraque fraterna. Lectio com*am* orta est aut ex lae*tam* aut ex linea supra lit. *a*, quae in uett. quibusdem codd. subinde syllabam productam significat ut in Bern. K et Par. B, qui habent comā, quae linea in aliis, ut Bern. C et P φ erasa est. Mirum denique est, falsam hanc lectionem in Verg. locum A. VII, 60 transiisse, quem Porph. infra ad u. 12 huius odae laudat, ubi libri fere omnes aut *laeta comam* aut *laetam coma* aut *laetam comam* aut *laeta coma* pro *sacra* com*am* habent, ita ut alter locus ex altero deprauatus esse uideatur. 19) mons arcadiae gl. in A et Bφ (ar*ch.*)

Apollinis totidem laudibus et Delon natalem et umerum insignem pharetra et fraterna lyra.

7. *Erymanthi.* Mons Arcadiae.

9. *Tempe.* Mons et amoena Thessaliae, ut (*Verg.* G. II, 469): *Speluncae uiuique lacus et frigida Tempe.*

10. *Natalemque m. Delon.* In qua Apollo et Diana nati sunt.

12. *Fraternaque umerum lyra.* Quia a Mercurio lyra inuenta dicitur et Apollini data. *Fraterna* (ideo? eo?), quia Apollinis frater Mercurius putatur.

13 — 16. *Hic bellum lacrimosum . . . prece.* [Ordo: Hic motus uestra prece a populo et principe Caesare aget lacrimosum bellum et pestem et miseram famem in Persas atque Britannos.]

lacrimosum. Luctuosum, ut (*Verg.* A. VII, 604): *Siue Getis inferre manu lacrimabile bellum.*

16. *aget.* (Aut) auertet, (aut) abiget.

PORPHYRION.

Dianam ten. dicite uirgines. Dicite pro cantate positum [est], ut *Verg.* (G. III, 6): *Cui non dictus Hylas puer et Latonia Delos.*

3. 4. *Latonamque supremo Dilectam penitus Ioui. Supremo* pro summo ut *supreme Iuppiter* a *Terentio* (Adelph. II, 1, 42) dicitur. *Penitus* autem *dilectam* pro ualde dilectam, ut *Verg.* (A. IX, 141): *Penitus modo non genus omne perosos Femineum,* aut pro funditus dilectam intellege.

4) Totum schol. om. G, loc. Verg. om. 1, rva. *Mons et* non ut nuper Quidam uncis inclusi. Liu. XLIV, 6 dicit: Tempe sunt *saltus transitu difficilis.* conf. Plin. H. N. IV, 8 et Aelian. Var. Hist. III, 1. Neque opus est Seruio ad l. l. aut ex C inducere *loca.* om. AbR1 atque omn. edd., ut Tacitus Ann. III, 7 et Hist. III, 76. Acron ad Carm. I, 17, 4 per amoenitates Thessaliae explicat *Thessala Tempe* et Bφ ibi *amena loca* Tempe dicunt et C: Tempe *loca* Thessaliae opacitate et Penaeo flumine *amoena* etc. 3) *ut Speluncae,* om. Virg., AbR1. *et* frigida (thessala v ex I, 7, 4) AbR, C, non *at,* quod praecedit. 6) Hoc schol. ex Ab et C (sunt nati). 7) *u*merum A, uet. M Porph. et uett. Hor. codd. fere omnes. 8) *dicitur* AbR,r, rell. *est.* quam a Mercurio fratre et inuentore accepit C. AbR, r habent ineptam lectionem data *ab eo quia* — putatur. vafh ab eo, quia etc. 2b: data *et ideo* quia — putatur. Minime. Ut in Porph. et in C factum est, sic hoc Acronis loco ex lemmate petitam u. *Fraterna* interponas. Cum uerba *ab eo* coniuncta cum *data* superflua sint, quaeritur utrum post *Fraterna* ferendum sit *ideo* s. *eo quia* (Cic. Acad. IV, 31). breuius: Apollini data *qui* frater Mercurii putatur. conf. Porph. 9) Schol. om. A. Ne legas Ordo est hic. hic motus cum b,r, sed *Ordo est: hic motus* cum R. *est* om. 12. Cmvafh. lacrim. codd., lachrim. r. lachrym. mvafh. pestem mis. et fam. 2. mis. pest. R. man*u* R. C (m*anum* ad III, 24. 11. ex Charisii Inst. gr. I, 77) man*um.* b12, rvafh. 14) Aut au. aut abig. AR1G, v. prius *aut* om. afh. aut eu. aut abig. r. auertet, abiget 2. ag*it* [ut uet. Bern. K] remouebit, auertet, abiget C. conuertet immittet Bφ. remou*et.* imminet b.

PORPH. Ode XXII. In laudem dianae et apollinis R. In codd. nullum argumentum. 17) *est* om MR2G. dicite i. cantate Bφ. 20) *ut — dicitur* om. 2. 22) per oss*um* M. (per*osum* rva). Similes scriptt. odiossus. aussus. fussus in Mar. Victorin. p. 2456. accusso in Cop.

7. *Nigris aut Erymanthi Siluis.* Erymanthus mons in Arcadia est, *nigris* autem *siluis* umbrosis intellegamus.

8. *Gragi.* Gragus mons Lyciae, in quo Chimaera fuisse dicitur.

9. *Vos, Tempe t. t. l.* Tempe locus est in Thessalia opacitate et Peneo flumine amoenus, quem in honorem Apollinis merito laudat, quod ibi laurus plurima sit.

12. *Fraternaque umerum lyra.* Et hic ex superiore accipe *insignem. Lyra*, id est, cithara. Per figuram (synecdochen?) haec elocutio intellegenda, ut sit: Apollinem umerum insignem habentem. [*Laeta comam* dicitur a *Vergilio* (?) et multa similia.]

Fraterna, quia Mercurius lyram inuenit, qui frater Apollinis est.

14. *A populo et principe Caesare.* Num quia *principe* et ad populum referemus, ut sit: *et a populo principe,* quia populus Romanus principe rector omnium populorum recte dicitur?

CARMEN I, 22.

ACRON.

Integer uitae etc. Ad Aristium Fuscum scribit, amicum suum, indi-

Excerpt. Cassiod. p. 2283. Quintil. I, 7 diserte tradit Ciceronem 5 literam geminasse diuissio. caussa. cassus. Vet. cod. Vat. habet ad Hor. Epist. I, 9, 7 excussatus, E ad C. II, 1, 7 periculossae, ad Serm. I, 5, 61 saetossam etc. perosos Cfh. 22) *feminium* funditus et penitus dilectam pro familiariter dilectam intelle*gi* (bis: pro fam. dil.) M2R (om. intellegi) G (intelli*gi*). perosum *semideum* fund. et pen. dil. intel*lige* r, om. pro fam. dil.; fh: Penitus *igitur* fund. dil. intellige. C: valde *et* familiariter. 1) M in lemm. *h*erymanthi, in schol. erym., al. herim. erim. erem. (eram. b). — *est* MR2G, om. rvafh. arc*h*ad. MR. ad IV, 2, 12 arcad. in lemm., arc*h*. in scholio. 3) *G*rag. omn. fere codd. et uett. edd. *C*rag. recc. (Κράγος Strabo XIV, 665). conf. *G*ratin. et *C*rat. Ep. I, 19, 1. Schol. om. b, cuius glossa: nomen montis. chimera MBφ. 4) *est* om. rvafh. 6) laud*abat* Mb. laud*at* R2G,r. qu*i* — laud*at* v. qu*i* — laud*atur* afh. qua*e* (loca) — laudantur C. *nascitur* C. habundat Bφ. rell. sit. Loca sunt in Thessalia opacitate amena et *totius delectationis plena*, quae in honore apollinis merito laudat, quia ibi laurus plurima habundat. 8) Contra auctoritatem librorum temere incule. est pro ins. *lyra* ins. *Cynthium.* agitur autem de umero insigni et pharetra et lyra fraterna. Non *ex superioribus* hic dixit sed ex superiore, quia praecedens uox una est *pharetra. et* superiore rva. et *in* sup. fh. *insignem citharam* M2GR (cyth.) r. cithar*a* afh. cithera v. *Laeta* comam MR (leta) afh. Laetam com*am*. Laeta coma r (utrumque ergo). laeta coma v. Inculcatum nuper *sacra* comam ex Verg. VII, 60. Quo tamen incerto loco schol. non clarius factum est. Mihi *figura* illa synecdoche esse uidetur, quae Porph. indicat se umerum intellegere Apollinem ipsum habentem umerum insignem scil. pharetra et lyra. Quo nihil simplicius, nihil etiam uenustius est. Totus autem locus *Laeta — similia* suspectus mih*i* et a grammatico quopiam huic uersui aut u. 5 adspersus uidetur. eloq*u*utio M,rv. *eloc*utio R,afh. *l*ocutio 2G. Quintil. II, 15. VIII, 1. Cic. Inu. I, 7. Auct. ad Her. IV, 12. Similia multa ut Verg. IV, 590. IX, 478 adferre supersedemus. *humerum*] Apolli*nis*. unde patet Comm. uet. acc. gr. h. l. non agnouisse. 11) ap. est M2G. est ap. R,fh. *est* om. rva. 12) principe *et* ad M2G, om. et R,rva, princip*em* (corr. in R) ad fh. Potest *et* principe populo accipi, quia po. ro. pr. (om. et rector) omn. populorum. b. ac rector R. sit om. M. princ. rector M. Pr. erat et rector vafh. *et* recte rvafh, schol. om. CBφ.

cans innocentiam semper et ubique tutam esse, etiam inter res saeuas ac periculosas. Cuius rei testimonium documentumque ipse accepit, cum alias tum praecipue, cum in Sabinis in agello suo spatiantem se ingens lupus fugerit. Dubitandum tamen [est], utrum iocullariter an uere dicatur, quia lupi singuli singulares homines inuadere consueuerunt.

1. *Integer*. Innocens.

2. *Non eget Mauris iaculis*. Quibus utuntur Mauri; est enim primitiuum pro deriuatiuo.

3. *Grauida*. Plena, [fertili] ut *Verg*. (G. II, 150): Bis *grauidae pecudes, bis pomis utilis arbos.*

5. *Syrtis*. Syrtes Africae in mari feruentia loca harenis, uel breuia uada, per quae Cato duxit exercitum.

Aestuosas. Aut procellosas aut nimio sole feruentes, [unde *Verg*. (IV, 366): *et inhospita Syrtis.*]

6. 7. *inhospitalem Caucasum*. Caucasus mons Scythiae . . praeter . .

ACRON. Ad fuscum A (inscr. scholl.) 1. Ad aristeum fuscum in laudem innocentiae atque integritatis. Ode XXII. R. Ad a *m*aristium Tuscum laus innocentiae φB (in B. man. 2. mut. T in F). Ad ar*i*cium fusc. laus inn. b, in schol. aristeum ut R.

17) Argumenta h. o. in Acr. et Porph. sibi simillima. Aristeum bG,r.

1) im*po*tentiam r. innoscen*dam* A. *ig*noscend*um* 2. rell. innocentiam. *undi*que tutam esse *puritatem* 2. 3) *et* peric. R,r. am. su. ind. om. C. res *feras ac loca inuia periculosaque* C. *ac* doc. ceper*at* C. *immanis* lup. C. 2) cepit R (a mut. in e) 2. rell. ce*per*it. Porph. *ac*ceperit. cum *aliis rebus* 2. fuger*et* 2. 4) Dub. — consueu. om. C. *est* om. codd. dic*a*ntur AR. 5) singuli singu*lares* AbR12G. rell. sing. singu*los*. Seruaui lect. codd., quamuis *singuli singulorum* (Cic. Leg. II, 12) et al. id genus dictiones frequentiores sint. 6) gl. om. ABφ. innocens. s. o fusce integram habens uitam b. i. innocens C. 7) Maur*i* mfh. Inter codd. Hor. habent hanc lect. pr*a*eter recentiores Parr. OR (cod. Acr. R habet Mauri*s*) γ man. 2, Par. D et Bern. 508, qui propter falsum Catal. Sinneri numerum 308 Orellium latuit. in nonnullis ut Aφ s. littera erasa est. Porph. lemmate et scholio ad h. l. caret. Totum schol. om. Ab. *id est* quibus mafh. rell. om. *id est*, quod ortum est ex lemmate v: *Non est m. i.* = iaculis. hinc m om. i. in lemmate. Bφ: pro quocumque iaculo, B man. 2 addidit: posuit *mauris iaculis*, et ad marg. scripsit: species pro genere. 9) Totum schol. om. Ab. plena fert*ilis* mvafh. ex C (plena: etiam fertilis, ut — *arbos*) nominatiuus ad loc. Verg, pertinens serius ad u. *plena* posita. hinc *fertili* uncis inclusi. Bφ,r. om. *fertili* et loc. Verg. 11) schol, om. AR1G,rmva. loca — feruen*tia* scribendum pro feruent*es*, quod ortum est ex duabus glossis interlin. secum coniunctis, ut in φ: *Syrtis* loca Africae || *Syrtis* in mari feruentes haren*is*. Contra scholia in Bφ: Syrtes breuia uada in mari feruen*tia* harenis (ar. B) uel loca Africae harenosa per quae cato exercitum duxit. C: Syrtes Africae *loca* sunt *arenosa*, uel brevia uada *qua* Cato duxit exercitum. Vett. codd. Syrtis et Sirtis. in φ i mut. in e. 13) feru*idas* C. *unde* om. C. *unde* et loc. Verg. om. AbR,r. glossa in b: loca inaquosa. 20) A in lemm. habet *per inhospitalitatem*, in oda per inhospi*talem*. C: Caucasus mons est Scythiae (om. *praeter inhabitationes hominum* et *de quo*). Verba *praeter hab. hom.*, quae omnes libri tuentur, pertinent ad inhospitalem, quod ideo lemmati adiunxi, at uero cum *praeter* non sit *ultra* uel *trans*, locus corruptus uidetur. Scribendum aut: *inhospitalis propter paucas hab. hom.* aut: *non praebens* hab. hom., aut tale quid. Bφb: *inhospitalem* inhabitabilem. Locum ipsum Verg. om. mva, habent autem uerba *de quo Virg.*

(inhospitalis propter paucas? non praebens?) habitationes hominum, de quo *Verg.* (A. IV, 366): *Sed duris genuit te cautibus horrens Caucasus.*

7. 8. ***Fabulosus lambit Hydaspes.*** Fluuius Indiae siue Mediae (Persiae?) *Verg.* (G. IV, 211): *Aut Medus Hydaspes.*

Lambit. Metaphora a lingua, eo quod leniter fluat et ripas suas tamquam lingua lambat.

fabulosus. Aut longinquus, aut de quo multa finguntur miranda (de quo poetae multas composuerunt fabulas ex monstris uariis quibus abundat.)

9. *Namque me.* Ordo est: Namque me inermem fugit lupus in Sabina silua, dum canto meam Lalagen, et uagor ultra terminum expeditis curis.

10. *Dum meam canto Lalagen.* Id est, dum amicae laudibus inlicior uoluptate cantandi. *Meam* autem, quam diligo, ut *Vergilius* (G. IV, 490): *Restitit Eurydicenque suam iam luce sub ipsa Inmemor heu, uictusque animi respexit.*

10. 11. *Ultra terminum curis uagor expeditis.* Ultra terminum uagus aut ultra agri fines, aut ultra curarum terminum progressus, tanta animi securitate, ut nihil timerem (timeret.)

13. *portentum.* pro lupo posuit.

militaris. Quia uiros fortes et aptos militiae habuit. *Verg.* (G. II, 167): *Haec genus acre uirûm, Marsos pubemque Sabellum Adsuetumque malo Ligurem Volscosque uerutos Extulit etc.*

14. *Daunias — tellus.* Daunia Apulia dicta a Dauno rege, socero

3) Scholia ad haec tria uerba sedem mutarunt in mvafh, quae ordinem uerborum in Horatio anxie secuntur. in codd. et r, ut iam superius dictum est, uerborum explicationes aliter se excipiunt. *Yd*aspes in scholio (*Hy*d. in Hor.) b, ut Bφ, Bern. C.. idaps. Par. D. A: *ydaspes*] fl. indiae siue pers*id*ae. Cum non Per*sis* sed Per*sia* sit qua continebatur Media scripsi Pers*iae*. fl. *indiae* siue *mediae* R. fl. indiae siue *parthiae* r. mediae *siue* (*uel* fh) indiae 1G,mvafh. fl. indiae, om. siue mediae 2. *Et* med. RCfh (medic.). *aut* med. v (Probus 66, 4). *ut* med. a. 5) Metaf. Ab. *eo* om. R,r. lambiat AbR, lam*bit* r. 7) Scholio *Aut* (aut om. r) — *miranda* in rvaC adiunx. fh: per fabulas ex monstris uariis, quibus abundat. Quae uncis inclusi, ex Bφb adposita sunt. 9) Schol. om. ABφ. in*h*ermem b in schol., in Hor. *inermem*. codd. constanter *in*ermem, A *in*her*t*em. 10) expedi*tis* AR1G et b, qui glossam habet secur*us*. Ex hac gl. Porph. expedi*tus* in vafh et in codd. Hor. 11) *in*licior A. inll. R (n exp). *al*licior 2. amice b,r. uol. can*en*di b. Meam — respexit om. Ab,r. 15) Ultra term. c. ua*gor*] Ultra terminum ua*gus* aut ultra agri etc. Ab. Va*gus* in R lemma transiit et in recc. codd. Horatii, ut cum expedi*tus* u. factum cognouimus. timer*et* AR2,r. timer*em* b1,mvafh. 19) Loc. Verg. om A. et r. mil. *gignit* C. 22) Dauni*as* A in Hor. et in Acr., Med. Porph. in lemm. Parr. ABCφPI, Bern. K. aliique uett., in bC s. lit. erasa, in Bern. 508 ex s. facta e etc. Alil multi (Bern. A, Par. D) et recc. habent Dauni*a* ut edd. Acr. rmvafh et C. fh: Daunia *in* latis, quae lectio in nullo cod. adhuc mihi obuiam facta est. Valart. et Vanderb. h. l. fide digniores quam Pottier., qui eam in 8 codd. Parr. repperisse refert. *In* ex glossa est, cuius uestigiis insistens uide utrum legen*d*um sit: Daun*ii* latis al. aesc. Nec Jubae *tellus* generat i. e. neque tellus militaris Daunii sc. Turni, quia Vërg. A. XII, 723 Dauni*us heros* uocatur. conf. Plin. H. N. III, 11. Ambiguum nunc utrum *militaris tellus* an *militaris Daunii* intellegendum sit. conf. Hor.

Diomedis, aut regio, in qua regnauit [pater Turni] unde et (*Verg.* A. XII, 934): *Dauni miserere senectae.*

latis. Magnis et uastis et pro siluarum magnitudine feris abundantibus.

aesculetis, *Aesculetis* sicut pinetum (dicitur a pino?) dixit ab aesculeto.

15. *Nec Iubae tellus.* Ut supra a rege significat prouinciam. Iuba enim rex Maurorum fuit, quae regio et sicca est et leonibus abundans. [*Verg.* G. II, 151 in eius execrationem laudans Italiam: *At rabidae tigres absunt et saeua leonum Semina.*

16. *Arida.* Siticulosa, ut (*Verg.* A. IV, 42): *Hinc deserta siti regio.*

17. *pigres . . campis.* Locis Scythiae frigidis. *Verg.* (G. III, 356): *Semper hiemps, semper spirantes frigora Cauri.*

18. *recreatur.* Perflatur.

19. *Quod latus mundi nebulae mal. Iupp. org.* Quam partem, ac si diceret: loca sine sole. *Verg.* (B. VII, 227): *Plaga Solis iniqui* [et item *Verg.* G. III, 357: *Tum Sol pallentis haud umquam discutit umbras*].

19. 20. *Malusque Iuppiter.* Iouem aërem ponit, ut *Verg.* (B. VII, 70): *Iuppiter et laeto descendet plurimus imbri.*

C. I, 8, 5 et Tertull. Apol. 11: *quis militarior Scipione?* Qua medela reiecta fieri potest ut haec altera nostra probetur coniectura: Dauniae latis i. e. Daunia elatis. Bellum certe epitheton elata i. e. celsa, superba, alta aesculata.

1) a d*u*no A. uide Fest. Dauni*as* in lemm. AbR, rell. Dauni*a*. aut reg*io* Ab, om. rC, rell. *aut a regione.* — in qua regn. AbR. pater*ni* R. aut *ubi* regn. pat. 2. Dan*aus* fh pro Da*un*is. Uncis inclusi glossam serioris originis *pater Turni*, cum Daunus. socer Diomedis (Plin. H, N. III, 11) idem sit cum patre Turni. *unde* et AR,rC. unde *est* et 12,va. *unde* est mfh. *unde*, om. *est et*, b. 4) *aesculetis*] sicut pinetis dixit *a*b esculo Ab,r. sicut pineti-*a pino*, sic (sic om. 1,m) aesculetis dixit ab aesculo 1R,mvath. *e*sculetis. ab esculo escules tum, sicut a pinis pinetum C. ab esculo *arbore* bφB. A man. 2: aesculeta *a* esculo arbore dicuntur ut pineta a pino. Hor. uoce *pine*tum non usus est, *aesculetum* autem ad hanc formam finxit. hinc lectio librorum non ferenda est, nisi interponas *dicitur*. Pinetum semel a Plinio H. N. XXVII, 8 et quater ab Ouidio adhibitum est. Hoc schol. consulto antepositum est subsequenti ad *latis* in ARb,r. Scriptura *e*scul. recurrit infra in Acr. ad C. II, 9, 7. 3) schol. om. R1G,mva. est in A2,rfh. magnis et feris abundantibus (ferarum plenis C) pro siluarum magnitudine 2b (gl. amplis). 5) Ex uerbis *Ut supra a rege* (Dauno) aliquantum praesidii redundat lectioni Da*unii*. Verg. — Semina om. Ab,r. 7) execratio*ne* fh. *cuius* execr. C. Mauritania. *per regem* signat prouinciam. Juba C. *ut* AR,r. soli subiacens Bφ. sit*ic*. regio so. subi. b. *arrida siccida* r. 9) hinc R1G,Crmv. rell. *hic*. 10) infertilibus bBφ. 11) frigore *t*auri R. thauri 1. chauri m. 12) perfl. Ab,Ca. *pro*fl. fh. om. R1G,r. 13) hoc schol. ut subsequens in libris valde turbatum. *ac si diceret quam partem* mvafh. Verba *quam partem* (quam mundi plagam C) explicant *quod latus*, contra *ac si diceret* transponenda et cum *loca sine sole* in scholio subseq. coniungenda sunt. quam partem ac si diceret R1. quam partem si diceret A. qui partem *sibi* diceret r, quia est pars 2. quam partem gl. in bBφ. Huic scholio adnect. est loc. Verg. A. VII, 227. 16) *posuit* mvafh. *posuit* ex Porph. *Iupiter urget*] Iouem aerem *ponit*. ac si diceret loca sine sole. Verg. pl. so. iniqui A. iouem *enim* aerem po*nit* ac — iniqui bR, r. Totum schol. om 1, qui uerbis scholii praecend. *ac si diceret loca sine sole* loc. Verg. A. VII, 227 ad*iungit*. Loc. Verg. B. VII, 60: *Iuppiter — imbri* om. Ab1,rC. Verba *Nebulae mal. Iup.* fh male repetiuerunt. Verba *Et item* una cum loco Verg. G. III, 357 *Tum sol — umbros* om. Ab,r.

20. ***Urget.*** Comprimit [ut *Verg.* G. I, 236: ***Coerulea glacie concretae atque imbribus atris***].

21 – 24. ***Pone sub curru – dulce loquentem.*** Aut in frigidis partibus Scythiae aut in ardentibus Africae si poneretur: Lalagen, amicam suam, dicit se securum omnium periculorum, bono innocentiae, posse cantare. [*nimium propinqui.* Ut *Verg.* (G. I, 234): ***Semper sole rubens et torrida semper ab igni***]. ***terra domibus negata.*** Κεκαυμένην dicit inhabitabilem.

Dulce ridentem. Ut (*Verg.* A. IV, 318): ***Fuit aut tibi quicquam Dulce meum.***

PORPHYRION.

Integer. u. sc. p. Ad Aristium Fuscum haec scribuntur, quibus indicat innocentiam semper et ubique tutam esse, cuius rei testimonium ipse acceperit, cum in Sabinis in agello suo spatiantem se lupus inmensae magnitudinis fugerit. Et haec dubito utrum iocula̲riter dicantur an uero, quoniam lupi dicuntur solere singulares homines inuadere.

1. ***Integer uitae***, ut *Verg.* (A. XII, 19): ***O praestans animi iuuenis.***

3. 4. ***grauida sagittis F. pharetra. Grauida pharetra*** pro graui ac per hoc plena, μεταφορικῶς.

7. 8. ***Fabulosus Lambit Hydaspes. Hydaspes*** amnis Indiae est, ***fabulosus*** autem dictus, quia India plurima genera miraculorum et digna fabulis ferat. ***Lambit*** autem translatiue dictum est a lingua, per quod significat Hydaspen fluuium leuem esse et leuiter ripas suas tangere.

10. ***canto Lalagen.*** Id est, carmen in Lalagen amicam (nomine eius)

1) urguet 2B. totum schol. om. A. *urget* pulsat b. *urget* comprimit R,r. Locus Verg. ex Acr. ad III, 3, 56. 3) Aut in fr. pa. sc. *aut* in ard. si pon. A1. *id est* aut fr. pa. sithiae aut in ard. afr. b. *se* poneret r. *uel* in ard. vafh. C: dicit se amicam suam securum *et munitum innocentia inter omnia pericula* posse cantare. 6) schol. om, AbR,r. est in 12Cmvafh. gl. in Bφb: id est aut in affrica, ubi sol uicinior est. 7) A; cecaumenen inh. dicit, quae uerba in eodem cod. ad III, 3, 55 eodem ordine iterantur, ubi γ: *ceucamen dic. inh.* conf. Seru. ad Verg. A. VI, 795. C ad III, 3, 55 hoc schol. adfert. ad nostrum locum: propter aestum solis uehementem. Cruquius p. 54 commemorat ζώνην τοῦ κόσμου κεκαυμένην. erauinen 1. concaum R. cyrenaicam afh ex Plin. H. N. V, 5, 5 et II, 45, 44. cecaumen inh. d. G. gl. in bBφ: propter nimios calores. 9) ut Virg. mvafh. *Verg.* om. ARb,r. *dulce rid.*] dulciter C (ex Porph.). Lacuna nulla.

PORPH. Ode XXIII ad aristium fuscum. 12) scri*bi*tur G. 13) totam Mφ. 14) *in* om. rfh. *ac*ceperit MAR2,rv. caeperit R. accep*it* afh. *h*uius rei test. tunc acc*epit* in ag. suo sabinis spaciantem se lupus eum fugit B. man. 2. quibus *dicit* — esse. *exemplo suo* quod eum fugerit lupus inm. magn. etc. B. — *in*m. MBG ut uett. codd. Hor. IV, 2, 7 et Serm. I, 1, 41. 15) uero MR2,rv. uere B,afh. Acr. 16) singul*ar*es MAR2G. singul*os* rvafh. 13. anim*is* M. 18) *f*aretra MRG. *sagiptis* R. sag*ipta* notaui ex Ambr. T. 9. sup. saec. XIV. Fusc*ae* M. μεταφορικῶς M2G. om. RC. metaphor*a* rvafh. 20) *et si* fab. MBG (exp.). Scripsi *est* cum R. 21) dict. autem 2G,r. dict. *est* R. *quod* me*d*ia 2. ripas suas MRB, roll. su. rip. *esse* om. fhrva. leuiter γva. 24) De hoc scholio quod in Dousae Auctario p. 649 eiusdemque in Fragm. Lucilii p. 56 correctius le-

compositum. Scilicet (sic? sic et? similiter?) liber *Lucilii* XVI. *Collyra* inscribitur, eo quod de Collyra amica scriptus sit. Etiam nos sic plerumque loquimur.

11. *Et ultra terminum curis uagor expeditis.* Id est: ultra terminum fundi mei procedo, locorum (lyricorum? lucorum?) uoluptate inlectus. *Curis* autem *expeditis* pro ipse curis expedit*us*, id est, securus.

13. 14. *militaris Daunias.* Daunia Apulia dicta a Dauno rege, socero Diomedis. Quam *militarem* dixit, quia militiae aptos uiros habet.

14. *aesculetis.* Aesculeta ab aesculo arbore ita dicuntur ut pineta a pino.

15. *Iubae tellus.* Mauretania intellegenda a Iuba rege.

17. *Pone me, pigris u. n. campis.* Cur *pigros campos* dixerit, ipse ostendit subiciendo: *ubi nulla arbor aestiua recreatur aura.*

19. *Quod latus mundi.* *Latus* pro qualibet mundi parte posuit.

nebulae malusque Iuppiter urget. *Iouem* pro tempestate ponere poeticum est. Sic et *Verg.* (A. III, 116): *Modo Iuppiter adsit, Tertia lux classem Cretaeis sistet in oris.* Ergo *malus Iuppiter* pro eo, quod est, iniqua tempestas.

21. *Nimium propinqui Solis.* Id est, in Africa, cui sol scilicet propior est quam caeteris terris.

gitur, uide Suringar. III, p. 19 et 190. Cort. ad Sal. Cat. p. 2, Broukh. ad Propert. Cynth. p. 1, Gerlach. in Fragm. Lucil. p. 41, ubi auctoritatem Porph. parui facit, van Heusde in Epist. cr. ad C. F. Hermann. p. 39 et L. Lersch. diss. de diorthoss. rom. in Museum des rhein. westph. Schulmännervereins, Essen 1845, Vol. III, 3 p. 243. 1BφC om. hoc scholion quod in uett. edd. corruptissimum est. causa (*ca.* compend. pro canto) componere. scilicet librum lucilii. Sextus d. c. — scriptus sit etiam. Nos sic plerique loquimur (loquitur v) rv. *Canto* compono s. librum. *Lucii* Sextus d. c. *inscribitur* — *scriptus* sit. etiam n. s. pler*um*que loquimur. Asc. *Canto Lalagen*] Compono, sc. librum Lalagen. Ita liber Sex. *Decii* Collyra inscribitur — amic*us* scriptus sit — loquimur fh.

2) Edidi *scriptus*, non *in*scriptus quia ineptum sentio, rem eandem, inscriptionem dico, aliis uerbis in eodem scholio iterum dicere. am. *in*script*um* MG. script*um* R,r. rell. script*us*. *Id* carmen MA. Praeferendum *id.* = id est R2G et Auct. in lalagen no. amicam Comp. *scilicet* liber lucilii XVI M. in — scilicet *Ita* lib. luc. XVI A. Verba *carm.* — *compositum* transposita mihi uidentur uel certe *nomine* u. superflua est. Carmen in Lal. am., *eius* compositum nomine. *sic et* l. L. dec. sext. coll. — amica sua *scriptus* sit (om. etiam n. s. p. lo. q.) Auct. Ex $\overline{\text{XVI}}$ (MA2) R fecit sexdecim. — *Et* nos R. rell. *etiam*. Locus tutus est auctoritate librorum. conf. *nos C.* II, 9, 17. Serm. II, 7, 17. *nunc* II, 11, 16. Serm. II, 4, 81. Epist. I, 4, 2. 17. 4) *hodie* C. I, 23, 6. Ep. XII, 21. Serm. I, 6, 118. *hodieque* III, 23, 14. IV, 12, 18. Serm. I, 4, 123. 5, 24. 46 Suring. III, 19 sqq. 5) mei *progressus lu*corum uol. *oblectatus* C. rell. mei *procedo.* — *lu*corum MCrvfh. *lo*corum 2,a. *lyri*corum R. conf. Plin. Ep. III, 1. VII, 17. et Acronis uerba inlicior uol. *cantandi*. *in*lectus MA. conf. Acr. *inlicior*. *il*lectus RG. *al*lectus 2. *oblectatus* Crvafh. 6) mil. Daun*ias*. Daunia ap. MA2. mil. Dau*nia* RG,rva. Daun*ias*] Daun*ias* Ap. fh. 9) *aesc.* M. esc. R. 11) Mauretania M. rell. Maurit. 11) q*uur* MG. cu*m* 2. aura recr. afh. 14) urg*et* M. sic Virg. C. 16) sist*it* M. 18) id est MRG. rell. om. Pone sub curro nim. propinquo solis M. scil. om. rvafh. *ubi* sol scil. 2. cui scil. sol G. pro*p*rior vfh. ceteris M. ult. *urbes* M.

22. *Domibus negata.* Quia ultimae partes Africae inhabitabiles sunt, propter nimios calores.

23. *Dulce ridentem.* Pro *dulciter ridentem.* nomen pro aduerbio positum.

CARMEN I, 23.

ACRON.

Vitat innuleo me similis Chloe. Ad Chloen iam maturam uiro scribit contactum suum fugientem [cui ueluti suadet uirorum eam tactum non debere uitare] et comparat eam innuleo inbelll et natura timido, quod, sicut ille leonem uel tigridem, sic ista uiros fugiat [. . feras adserens insequi, ut occidant, se autem hoc uelle consequi, eam ut amplectatur]. Sensus autem hic est: Chloe me timet uitatque ut innuleus, qui ceruae matri aberrauit et ad omnes motus aurae uel nemoris tremit. Ordo est: Chloe uitat me similis innuleo quaerenti pauidam matrem in auiis montibus, non sine uano metu aurarum et siluae.

2. *auiis.* Praeter uiae usum, qua ferae ambulare consuerunt. *Verg.* (G. II, 328): *Auia tum resonant auibus uirgulta canoris.*

3. *non sine uano Aur. et Silu. metu.* (Hoc dixit?) ut naturam timiditatis ostenderet.

3) p*onitur* rvfh. pos*itum* MAR2G. om. B,a. bBφ: dulce pro dulciter.

ACRON. Ad chloe*n* A (inscr. Acr.) Ode XXIII ad cloe*n* quam ad matrimonium hortatur R1 (om. Ode XXIII). BφR (Hor.): Lerche ad cloe*m* meretricem fugientem se.

10) Vi*tat* omn. uett. codd. Horatii, Acr. et Porph. Ergo non primo sed nono demum uersu Chloen adloquitur. Quodsi ui*tat* glossam ex Acr. et Porph. in codd. Horatii transgressam sentias, hoc ante librorum illorum aetatem factum esse putandum tibi erit. Vit*as* est lectio recentior. *inn*uleo uet. Bern. K habet, non *in*uleo ut Or. refert et v. *in*uleo Ab in Hor. et Acr. ut BφCDH etc., *hi*nuleo EO,r. hi*nn*. codd. recc. et a fh. Ad chloe*m* (in schol. choloe*n*, in inscr. chloe*n*). ad cloē b (in Hor. c*h*loe, in scholiis h. o. cloe, cleo, cloon). ad cloen G, rmva, ad *Ch*loen fh. uiro mat. 2. ueluti om. R. 11) con*tra*ctum suum b. *tractu* et comp. b. eam *tactum* AR. inb. Ab1. suum fug. — non debere om. G. *quia* sicut R2,r. 13) fe. *astru*ens bG, rmvafh. feras — amplectatur om. 2, uerba omnino suspecta ut *adstruens* pro ostendens, adferens uox non satis tuta est loco Plinii H. N. XII, 18, 41 testimonioque uett. Gramm. ap. Putsch. p. 2268 et 2334. *as*serens R, cum quo conf. C: in quo eam errare docet: nam feras quidem sese insequi *asserit*, ut se mutuo lacerent et vorent: se uero eam ut amplectatur. Pro *se ad hoc* scripsi: se *autem* hoc. *sic* ad hoc mv. *eam* uelle cons. Ab. Verba *cui* ueluti — *uitare* uncis inclusi. 15) choloen me uitat *quae* timet Ab (cloon). G1, mv: uitat que timet. que*m* timet r, uitat *et* tim. fh. et timet om. R. Scripsi *timet uitatque.* 16) a ceruice matris R. 18) non sine *magno* mvafh, male ideo quod ordo, non sensus est. rell. *uano.* 19) *ausus* b. *ui*sum G. rell. *usum. consuerunt* A1,mv. consu*eu*erunt bR,rafh. Loc. Verg. om. Ab,r. Ante loc. Verg. b,fh habent uerba *ut nat. tim. ostenderet,* quae om. R1,rmva. A ad nou. lemma ea posuit: *non sine uano aur.*] s. metu. ut nat. tim. ost. s. = *siluae metu* pert. ad lemma; interposui: *hoc dixit.*

5. ***Nam seu mobilibus ueris inorruit Aduentus foliis.*** ὑπαλλαγὴ pro: ueris aduentu folia nata commota sunt aura.

inorruit. Turbata est, ut *Verg.* (A. X, 711): *inorruit armos.* [Item *Verg.* A. III, 195): Et inorruit unda tenebris.]

6. *uirides rubum Dim. lacertae.* Epitheton lacertarum, quae talibus locis latere consuerunt, ut *Verg.* (B. II, 9): *Nunc uiridis etiam occultant spineta lacertas*; colorem lacertarum expressit.

8. *Et corde et genibus tremit.* Id est, animo et corpore (συνεκδοχικῶς); genibus enim capti tremere consuerunt.

9. *Atqui non ego te tigris.* Ordo est: Atqui non persequor ego te frangere, ut aspera tigris uel gaetulus leo. *Tigris* uelocissimum animal [est].

10. *frangere.* comminuere, occidere.

11. *Tandem,* Ad proprium desiderium retulit, ut *Verg.* A. VI, 687: *Venisti tandem, tuaque expectata parenti Vicit iter durum pietas.*]

12. *Tempestiua seq. uiro.* *Verg.* A. VII, 53: *Iam matura uiro*, et uiri potens et coniunctioni apta, ut *Verg.* (G. I, 256): *Et tempestiuam siluis*

1) In A,r schol. ad *inorruit* huic antepositum. — ypallage pro — aura AγbR,r (hypalage R,r). hypallage est pro: mobilia solio inhorruerunt aduentu ueris mvafh. 22) turbata A,r. conturb. Cmvafh. schol. om. R. *inhorruit* insonuit 2. *ut* om. A. 3) *Item — tenebris* om. AbR,r. 5) A: Epitheton lac. quae — spineta l. (sic), om. *calorem lac. expressit.* Col. lac. expr. epithe*ton* *lacertarum* quae t. l. *latere* consuer̄ et *occultant spineta* γR (ut Verg. Nunc uirides — lacertos). b habet schol. ut γ atque glossam: col. lac. expressit. r. *Virides* col. lac. expr. epitheton — consueue*runt* — lacertos. epithe*to* G (epithetō?). Colorem expressit *epitheto lacertarum* quae — ipse aliquando scripsi. sed haec non est Acronis dicendi ratio. uide supra I, 16, 24 et Porph. I, 10. 14. Male 1 (G?) rmvafh alterum *lacertarum* omiserunt, prius omittendum esset. Glossam *col. lac. expr.* scholio adiunxi et post locum Verg., ad quem ea aeque pertinet atque in quo lacert*as* ideo scribendum est, quod lacert*us* uocem, qua semel, G. IV, 13, pro lacert*a* (cf. Copa 28) utitur, hac potestate neque pedestres scriptores (Plin. H. N. VIII. 39. X, 65. Cic. A. H. II, 6 et 65) neque poetae (Ouid. M. V, 458. Martial. XIV, 172. conf. Iuu. III, 231) plurali numero adhibuerunt. 8) schol. om. bBφ qui gl. habent: in quibus est indicium timoris (b: *tremit* metuit). genibus *autem* C. συνεκδ. om. Aγb,rC. 9) cons*ue*runt Aγmv, ut supra, rell. consu*eue*runt. 10) schol. om. A. 3. *est* om. Rγ,r. gl. om. AbC. getul. plur. uett. codd., *gae*tulus uet. Ambr. inscr. ap. Marin. Aru. p. 66. Henzen. Jahrb. d. Ver. f. Alt. im Rheinl. XIII, 26. Atque 2 in lemm. atqu*i* bBφ at qui uet. Bern. K. *getulus* de getulia γ. *getulus* mauritanus bφB. 13) comm. occ. γ. occ. *et* comm. C. comm. om. b et rell. 14) schol. om. Aγb,r. pertinet C. rell. re*t*tulit mv, retul. afh. 15) e*x*pectata 12G, Cmvafh. spect. Heyne. 16) Id est, matura uiro fh. Mihi uerba *iam matura uiro* a grammatico quopiam ex Verg. A. VII, 53 huic loco adscripta uidentur; namque interpretatio ipsa iam data est uerbis *et uiri potens et coni. apta. iam* mat. γR12, Crmva. *nam* A. uiro om. C. uiri *potens* AγR2,Cr. rell. uiri *patiens.* et coni. apta om. 2. ut est — pinum om. 12, mvafh. ut est adaptae (ad*e*ptae γ) et maturae (pini?) significationem et (*ut* et R) tempestiuam siluis eu. pinum AγbR,r. ut illud Virg. *ad significationem maturitatis* Et temp. etc. C. *Tempestiua.* matura uiro ut est et *t*emp. — pinu b. *Et* tempestiua Macrob. Sat. VI, 4. *Aut* temp. Heyne. Quae in codd. inferius inserta leguntur *adaptae et maturae* (pini) *significationem*, ea ad Verg. locum pertinent postque eum colloc. sunt. Nam quae Cruq. mutauit *ad significationem maturitatis* hoc loco aliena et contra morem Acronis dicta iudicabis. Ideo autem interpres hanc gl. adiecit, quod arbores rarius maturae uocantur quam earum fruges.

euertere pinum (id est, ad maturitatis significationem? id est, ad aptae et maturae pini significationem?)

PORPHYRION.

Vitat innuleo m. s. Chloe. Haec ode in puellam refugientem tactum uiri scripta est. Sensus est autem: Chloe me uitat atque timet ut innuleus qui matri oberrauit.

5. *seu mobilibus ueris inorruit Aduentus foliis.* Ὑπαλλαγή pro: ueris aduentu folia enata inorruerunt, id est, conmota sunt ac tremuerunt.

6. seu uiridi rubrum Dim. lac. Rubi (Rubus?) sentes sunt mori agrestis. Sic denique et a rusticis hodieque in Italia appellantur.

9. *Atqui non ego te tig. u. a.* Sensus est: Non tamen ita (Non *ita me*?) tu timere, o [hoc] Chloë, deberes ut innuleus, quia ille periculum uitae a tigride uel a leone timet, ego te autem non ea mente persequor, ut absumam sed ut amplectar. Quare non ut ille, ita tu matrem adhuc debes sequi, cum [tu] sis id aetatis, ut uirum ferre possis.

CARMEN I, 24.

ACRON.

Quis desiderio sit pudor aut modus. Consolatur hac ode Vergilium impatienter Quintilii amici sui mortem lugentem. Sensus autem [uel ordo]:

PORPH. Ode XXIII. de cloe se fugiente R. 5) Vit*at* i*n*uleo me sim. c*h*loe MR (cloe). Vitas hinn. fh. Fabric. in Hor. uit*at*, in lemmatibus scholiorum uit*as* (non h). 6) *refrigentem* r, rell. *refugientem*. recte. ad sensum non potest legi *se* fug., abiectis uerbis *tactum* (tanctum R) *uiri* (Acr.). Bφ: haec o. scripta est in pu. tactum uiri refugientem. Vit*at* me inquit atque timet sicut inuleus, qui matri *o*berrauit. *O*berrare cum dat. in Curtio et Seneca obuium, nusquam, quantum equidem scio, *a*berrare. Quamobrem uide sitne legendum *oberr.* in utroque interpret. aberr*arit* R. 9) foli*ae* nata M. folia *e*nata R. conf, Varr. R. R. I, 41. Suet. Aug. 94. f. *nata* 2G,rv. f. *mota* Cafh. *et* trem. R. *uel* trem. b. 10) Rubus (rub*ies* G) sunt mor*ae* agres*tes* MG2 (more) R (more agrest*is*). Rubus *species* sunt mori agrest*is*). Rubus plurali numero nondum admisi, quod per omnes fere codd. licet, quia incertum est iisne substantiuis abundantibus adnumerandum sit, qui dupliciter declinantnr. confer. C. L. Schneider I, 2, 471: cornus, cupressus, fagus, ficus — spinus. Ut Columella IV, 26, 1 pin*us* siluestres dixit et Plin. H. N. XVIII, 26, 65 ficus prendas, sic Porphyrioni licebat dicere: rubus *sunt* sentes, quippe quae, rubus et sentis, spinis adiunguntur in Ouidii Nuce 113. Cum rubus et sentis ad idem genus pertineant, teste Columella III, 11, 5: *spinarum genera* sint), *species* uocem quam codd. non habent misimus. Inculcata nuper est insulsa lectio: sentes sunt *mora ferentes*. Constat quidem ex Plin. H. N. XXIV, 13 'mora in rubis nasci', naturam rubis mora dedisse rubumque ibidem dici *mora ferentem* atque in Ouid. Met. I, 105: *in duris haerentia mora rubetis*, sed quid nostro loco *mora* sibi uelint, non assequimur. 11) denique a rust. Cfh. hodie*que* MAR2G. rell. om. *que*. Suringar. III, 19. 12) Non *tamen* ita tu timere *hoc* Chloe deb. MAG2 (om. *tamen*). Non ne (me?) ita tu tim. cloe deb. R. Non ita Chloe tu tim. *hoc* deb. vafh. Non *ista* Chloe r. de*beres* MAR2G, de*bes* Crvafh. non ita me tim. deb. C. Quia codd. *me* omittunt, legendum censeo: non *ita me*, nam *tamen* ex *ita me* ortum uidetur. Pro *hoc* Chloe sine dubio *o Chloe* scrib. est. *per*sequor MARBφG,a. *pro*seq. 2.Crv. 16) *cum sis eius* aet. RBφ. Cum sis *id* etatis M. Cum *tu* sis id aetatis 12,Crvafh.

Da mihi praecepta carminis, o Musa, quibus ostendam, quis modus desiderii esse debeat carissimi sodalis aut amici.

Quidam autem fratrem Vergilii hunc uolunt esse [quia dicit: tam cari capitis].

2. *Tam cari capitis. Amici. Praecipe.* Da praecepta.

3. *Liquidam.* Puram, dulcem siue canoram, ut (*Verg.* G. I, 410): *Tum liquidas corui presso ter gutture uoces* [Aut quater ingeminant].

Pater. [Juppiter.] Jouis enim et Mnemosynes Musae filiae esse dicuntur. [Ordo autem est: Melpomene, cui pater dedit liquidam uocem cum cithara, praecipe lugubris cantus, quis pudor aut modus sit desiderio tam cari capitis.]

5. *Ergo Quintilium.* Ordo est: [Ergo] perpetuus sopor urget Quintilium, cui pudor et incorrupta fides, iustitiae soror, nudaque ueritas (erant), quando (ergo) ullum inuenies parem?

5. 5. *perpetuus sopor Urget.* Mors, ut *Verg.* (A. X, 745): *Et ferreus urget Somnus, Verg.* (A. VI, 273): *consanguineus Leti Sopor.*

7. *Fides incorrupta Justitiae Soror* bene [est] appellata.

nudaque Veritas. Infucata et pura, quae nihil occulti habeat aut egeat argumento (ut egeat tegumento).

ACRON. Ad uirgilium maronem, inscr. Acronis, in schol. Verg.) A1R (addens: Ode XXIV). Trenus in quintilium a uirgilio γ. Trenus (sic) in Quitil*l*ium a uirg. ama*to* b. Threnus in quintilium mortuum φB (Trenus. 20) Hac ode cons. b. impac*ientem* r. uirg. impatien*tem* q. a. morte (om. lag.) 2. morte om. lug. b. ingementem r. Qui*n*t. omn. libri. 21) Ordo est bC. *est* om. γ. rell. *autem* est. *uel ordo* uerba serius addita suspicor. non enim est ordo qui poetae uerba seruat. 2) desideri*i* Aγ (Porph.) rell. desideri*o* (desyd. mv). Kr͞mi b. conf. ad I, 20, 5. *ch*arissimi a fh, rell. car. 3) Quidam — capitis om. C. *desiderio* amori gl. γbC. *capitis* amici γbC. Verba *quia dicit* (fh) ingeniose quidem Fabricius interposuit, ut melius, quam in m v a factum est (uolunt esse tam cari capitis. *Cui liquidam* etc.), praecedentia coniungeret cum uerbis *tam cari capitis*. Sed haec uerba omn. codd. atque ed. Rom. ad lemma sequentis glossae ex scholio repetitae trahunt, sic: *Tam cari cap. precipe*] da praecepta. interieci glossam *amici* (*sodalis aut* om. C in schol.). *lugubris* genitiuus est γ. inanis luctus b. 6) pa*rum* dulce siue *s*onora. Ut lig. b. *Verg. tum* om. AbR. *Aut quater* ing. om. Aγb,r. *Melpom.* nomen musae γbBφ. *liquidam* puram gl, bφB. 8) Iuppiter siue Iupiter Cmvafh. rell. om. — Iouis enim et *iunonis* γb. iou. en. et neo me synes A. neo mosynes R. mne monae r. mnesymones v. rell. Mnemosynes. Musae fil. AγbR1,rvma. fil. musae fh. fil. dic. Mus. C. Ordo — capitis om. Aγb. 12) Qui*n*til. codd. omnes. Ordo — parem om. Aγb,r. 14) era*n*t R1,mv. er*a*t afh. om. C. quando *ergo* R1G,mvafh. *ergo* om. C. inueni*et* R1,mva. inueni*ent* Cfh. 15) Mors ut *et* AR. mors *et* γ. mors *est ut* r. rell. mors ut. *Tum* ante *consang.* om. Aγ. 17) Fid. inc. iust. sor. bene app. A, fid. inc. bene est app. sor. iust. γb. app. est 1,r. fid. inc. bene est app. iust. so. Cmva. incorr. bene om. fh. *fid. incorr.*] unde est so. iust. R. 18) infu*s*cata 1. in A man. rec. mut, *fu* in *fusc.*, ut sapor uini Colum. XII, 19, 2. merum Plaut. Cist. I, 1, 21. nil mvafh. — habe*t* Cfh. rell. habe*at*. *aut* eg. A1G,va. rell. *ut*. bonum epitheton, quia nihil occ. habet ut eg. *te*gumento, infuc. et pura C. eg. *ar*gumento, lectio omn. librorum praeter C difficilior et amplior. *te*gumento ex sententia praeced. *nihil occulti hab.* profectum est. Cic. in Auct. ad Her. I, 8 ait: argumentum est ficta res, quae tamen fieri potuit. Cum Acron plurali non utatur,

9. *occidit.* Mortuus est; antiqui enim occidisse magnos et probatos uiros dicebant ut (*Verg.* A. X. 471): ***Quin occidit una Sarpedon, mea progenies.***

11. *frustra.* Inrationabiliter et sine remedio ut (*Verg.* A. XI, 51): ***Et nil iam caelestibus ullis Debentem.***

creditum. Commissum, commendatum [ut *Verg.* A. VI, 15: ***Ausus se credere caelo***], unde et homines animas reddidisse dicuntur, tamquam quas ad hoc acceperunt, ut restituerent.

13. *Quid? Si.* Ordo est: Quid? Si blandius Threicio Orpheo moderere fidem auditam arboribus, num redeat sanguis uanae imagini? Quam Mercurius non lenis recludere fata precibus, semel conpulerit nigro gregi orrida uirga?

blandius. Delectabilius.

Orpheo. Orpheus Thrax fuit, qui dum cantus vi uel cithara arbores commoueret, ut sequerentur, Eurydicen tamen, uxorem suam, ab inferis reuocare non potuit (*Verg.* G. IV, 490: ***Restitit Eurydicenque suam iam luce sub ipsa, Inmemor heu victusque animi respexit, ibi omnis Effusus labar atque inmitis rupta tyranni Foedera.***)

14. *fidem.* chordam.

15. *uanae red. sang. imag.* Inani umbrae mortui.

Sanguis. Pro uita (ut *Verg.* A. IX, 349): ***Purpureum;*** uomit ***ille animam.***

(*imagini*) Modo corpori, ut *Verg.* in quarto Aeneidos v. 654: ***Et nunc magna mei sub terras ibit imago***, et alibi umbrae, Idem in eodem v. 353: ***Admonet in somnis et turpida terret imago***).

16. *uirga.* Caduceo.

haec uox non ea ui accipienda est, qua Cic. Top. 2 argumentum dicit rationem, quae rei dubiae faciat fidem. Nuda ueritas idem enim est sine fuco, sine simulatione et dissimulatione, candida, omnibus perspicua et, ut bBφ in glossa habent, *aperta*.

1) *Mort. est* om. A (gl. in bγ: occidit. mortuus est). *Antiqui enim* R. rell. om. — Occid. magn. (om. *autem*) Aγb,r. — dicebant *antiqui.* ut C. 4) *inrat.* γ. ut *et* nil iam A. ut et *nihil* iam γ,r. *ait* et nihil iam b. rell. ut nil iam. 6) Loc. Verg. om. Aγb,r. anim. hom. 2. accepe*r*unt Aγb,r. acceper*i*nt fh. ceper*u*nt 1R ceperint mav (coep.). *a diis accepisse dicuntur* ut *eas* rest. C. 9) Schol. om. A. inferius post *orrida* pos. γR.r. Quid si γ1G,Crm, ut omn. fere uett. codd. Horatii. quo*d* si b. in schol. et Hor., R in scholio, vafh, 10) *num* redeat γb,C. *nunquid* mvfh. *non* ra. leuis γb. uterque in Hor. le*n*is. re*du*cere b. orrida b. conf. per*orrescit* II, 13, 15 et *orret* Epod. II. 6. 14) Schol. om. b. *t*rax Aγ,r. script. frequentior. fuit *quidam*, *qui dum* 1. quid*am* G. cant*u* *suo* mvafh. cantu *sui* γ. cant*us* sui A,r. Correxi et recepi cant*us* *ui.* *cithera sua*, om. *cantu suo*, C. 16) re*du*cere C. Loc. Verg. om. Aγr. ux. suam AγR,rC. ux. om. G. ux. su. mvafh. *moderere*] temperee. disponas, pro modereris b. temper*as* disponas Bφ. moderere pro modereris γ. 19) cordam bBφ,r. 20) *Num* uan. red. bφB. inani umbrae mortuae 1,rmva. inani i. mortuae R. inani *et* mortuae fh. Scripsi cum Aγb: inani umbrae mortu*i*. 21) *pro* AγR,rmvafh. om. b1GC. Loc. Verg. om. AγbG,r. 23) tot. schol. om. Aγb,r. 26) Loc. Verg. A. IV, 242 om, h, l. Aγb,r. Aγ,e scholio seq. adiunxerunt.

orrida. Seuera, districta, ut *Verg.* (A. IV, 242): *Tum uirgam capit: hac animas ille euocat Orco Pallentis, alias sub Tartara tristia mittit.*

17. *recludere.* Aperire.

18. *Nigro conpulerit Mercurius gregi.* Umbrarum multitudini congregauerit, ut (*Verg.* B, B. VII, 2): *Conpulerantque greges.*

19. 20. *Durum , sed leuius fit pat. q. corr. est nefas.* Scilicet [genus mortis] est, quod dico. [Sensus est: Durum est tanti amici mortis dolorem ferre] sed *leuius fit.* i. leuigatur *patientia.* Suadet [patientia] ferre, quod corrigi non potest, ut (Verg. A. V, 710): *Superanda omnis fortuna ferendo est,* et (*Terent.* Andr. IV, 6, 10)): *ut quimus, aiunt, quando, ut uolumus, non licet.*

Nefas [non est licitum corrigere. nefas enim pro ill.] pro inlicito posuit (id est, impossibile).

PORPHYRION.

Quis desidero sit pudor aut modus. Haec ode θρῆνον continet in Quintilium, sodalem *Vergilii.* Sensus autem est: Da mihi praecepta carminis, o Musa, ut ostendam, quis modus desiderii esse debeat carissimi amici.

5. *perpetuus sopor.* Eleganter et poetice [soporem] pro morte dicit.

7. *nudaque Veritas.* Bonum ἐπίθετον ueritatis. *Nuda* ideo, quia nihil occultet ac celet.

1) distr. om. C. 3) gl. om. 1G,r. non lenis] non flexibilis γb, qui addit: placabilis. Bφ: placabilis. non facilis ad mutanda fata. 4) congrega*uit* mvafh. ut AγR, rmva, rell. *Virg. Corydon* — *unum* om. Aγ,r, 6) schol. om. AγbR,r. Glossae: scilicet (subaudi r) est quod dico γ,R. subest quod dico r. s. genus mortis bBφ. *leuius*] quod dico b. *fit*] leuigatur bγ (i. leuig.). A, qui his gl. caret, habet: Suadet ferri q. c. n. p. *ut.* superanda o. f. s. est *et* ut qui *musa* aiunt — licet. *Nefas*] pro *in*licito posuit. R1Gmva: *sed leuius fit.* leuigatur. Suadet patientia leuius *ferri* (*fieri* va) q. c. n. potest (leuigetur R). C: *leuius fit*] leuigatur. Suadet patientia *ferendum* q. c. n. p. — posuit. r: le*n*igatur pat. suad. leuius *fieri.* Scripsi *ferre.* Totum schol. nuper Quidam temere Porphyrioni adsignauit. *Sic* ut quimus aiunt fh. *sic* om. Cmva. et ut quimus γRG,r. *agimus* γ. et ut qui *minus* aiunt 1. Suadet — licet om. b. 12) *Non* — corrigere om. AγbR,r. Nefas *enim* pro inl. R. rell. om. enim. praeter mvafh. Nefas impossibile b. inposs. Bφ.

PORPH. Ode XXV ad Vir. de morte quintilii R. 15) Haec ode θρηνον cont. M2G. R uoci gr. lacunam rel. Haec o. τρόπους cont. Asc. Hac ode τροπος cont. rv. haec o. θρῆνος cont. fh. Haec o. θρῆνος *est.* Consolatur autem (Acr.) C. Haec o. *trenon* cont. in quintil. sodalem uirgilii *morte exemptum* et est sensus *huiuscemodi.* Precipe dic. praecepta carminis i. *scientiam.* o musa ut amici. Bφ. 16) sod. Verg. MG. sod. uirg. 2RBφ. sod. *Horatii* rvafh. Falsum est quod Quidam nuper uoluit *Horatii et Vergilii*, confundens hunc Quintilium cum Quintilio Varo poeta Cremonensi Art. po. 438, qui ab Hieronymo in Eusebii Chron. I, 155 *Vergilii et Horatii familiaris* nuncupatur, ab Acrone et Porph. ad h. l. *amicus Vergilii.* 17) *Praecipe*] *id est* da mihi fh, rell. om., recte cum *sensus autem est* praecedat. oante *musa* codd. recte ponunt. om. rvafh. desideri*i* MB2BφG, rell. desiderio. 18) soporem om. Ab. *Posuit* Crvafh. rell. *dicit.* eleganter metaphoricos perpetuum soporem pro morte posuit. C. 19) distinxi post *ueritatis.* ideo *quod* b. rell. *quia.* 20) *atque* caelet R. occul*us tenet* ac caelet v. occul*us tenet* ac cel*at* a. ocul*is tenet* ac celat, bonum epitheton, quia nihil occulti habet (Acr.) C.

Quando. Acuta priore syllaba, *quándo* enuntiandum, ut (uelut) uim interrogatiuam habeat.

12. *Tu frustra — Poscis.* Frustra reposcis, inquit, Quintilium non sub hac spe (condicione) illis commendatum et creditum (pro commisso), ut supra (C. 3, 5): ***Nauis, quae tibi creditum debes Vergilium.***

15. ***Num uanae redeat sanguis imagini.*** [*Vanae*] ***Imagini***, Id est, umbrae, ut illud *Verg.* (A. IV, 654): ***Et nunc magna mei sub terras ibit imago.***

17. ***Non leuis prec. fa. recludere.*** Solita sibi figura dixit, ut (C. I, 10, 7): *Callidum quidquid placuit iocosa Condere furto.*

18. *Nigro conp. Merc. gregi. Nigro gregi* pro umbris poetice.

19. 20. ***Durum! Sed leuius f. p. Q. c. e. nefas.*** Grata sententia.

CARMEN I, 25.

ACRON.

In Lydiam meretricem rapacem sed iam uetulam scribit meritoque ab amatoribus passuram quae fecerat.

1. *Parcius i. q. f.* Sensus est: Iuuenes qui olim fenestras tuas lapidibus incessebant, ut excitata somno eis aperires, iam te neglegere incipiunt et idcirco hoc rarius faciunt. *Parcius* rarius, ut (*Verg.* B. III, 6): ***Parcius ista uiris tamen obicienda memento.***

1) interrogatiue *legendum* Bφ. *Quando* a. acuta prior *est* syllaba, quando *enuntiandum. utut* uim int. hab. M. Acuta prior *est.* Sillaba quando *enuntiandum ut* u. i. hab. R. acuta prior*e* syll. quando uim int. habe*t*, om. *ut*, afh. quando acuta *prior* syll., om. *est.* rv. 3) *Haec* frustra rvfh. *heu* fr. a. Haec fr. rep. inquit. *Quintilium*] Non etc. fh, ita ut nouum lemma, nouum schol. sit. inqui*d* Mb. *et* cred. AR2,r. *ac* cr. vafh. cred. et comm. b. qu*em* MG2. *pro comm.* — *Vergilium* om. b. 6) Num*id*anae redeat sanguis imagini uanae. Imagini id est umbrae M. *Num* MRG,rv, ut uett. codd. Hor,, *non* afh, ut recc. codd. *Imagini inani* umbre mortui ut et nunc — sub b, om. terras. terr*is* M2. *Vanae* ante *imagini* om. uet. cod. H. Stephani. cf. Emend. p. 155. qui*d*quid MR2, Cfh. in Hor. qui*d*quid, in schol. quicquid, rva quicquid in Hor. et Porph. Utraque script. in uetustiss. codd. Horatii. 11) *gregi* i. umbris Bφ. 12) exclamatio Bφ.

ACRON. Ad lydiam A1. Ad lidiam. Ode XXV R. Ad lidiam de superbia eius exprobratio b. Exprobratio in meretricem lidiam de superbia ipsius γ. 20) par*t*ius rv in Hor. et lemm. ut BφCDH10P, rell. Parcius. 18) rap. *et arrogantem* s. i. u. quae merito ab am. *spernebatur, quos olim contempserat.* C. sed *etiam* fh. rell. *sed iam.* se*t* iam γ. Hac ode scribit ad lidiam meretr. *et* uetulam — fuerat b. 19) passuram omn. libri. Post *uetulam* om. *scribit* C. Sensus *autem* est AγR2,r. *autem* om. b, Cmvafh. conf. Porph. Manifestum est, hoc schol. Porphyrioniano simillimum in numero eorum esse habendum, quae ab eodem auctore manarunt ac serius diffusa utrique interpreti adscribebantur. 21) *ianuas* tuas lap. 2. incess*a*bant AγRG, rvmfh. conf. Eutych. II, 2189 Putsch. incessebant 2Bφ,a (Porph.). his AγR, *h*iis 2. iis Cvfh. eis 1 (G?). neg*l*eg. AγBφ. *haec* RBφ,r. hec γ. haec rar*i* 2. hoc A1,mvafh. iccirco hoc *nunc* r. f. C. 23) *uiris* — *memento* om. Aγb,r.

quatiunt. Concutiunt, ἀφαίρεσις est.

2. *Iactibus.* Lapidum scilicet.

proterui. Insolentes, superbi.

3. 4. *amatque Ianua limen.* [Non recedit a limine,] hoc est: semper clausa est, nullo iam amatore iuxta solitum ueniente; aperta enim ianua recedit a limine.

5. *facilis.* Uncta, ne resonaret assiduo usu frequentius aperiendo.

6. *minus et minus iam.* Quod olim solebant amatores tui dicere adulescentes: *O Lydia, pereunte me dormis;* iam minus [et minus dici] audis, dum displices per senectutem. [Ab ipso autem dictum, quod pueri aiebant. Est autem ordo: iam minus et minus audis: o Lydia, iam dormis longas noctes me tuo pereunte sc. amore.]

9. *inuicem.* Modo hunc modo illum.

moechos. Pro amatoribus posuit.

arrogantes. Te dedignantes.

10. *leuis.* Aut contempta, aut ab amatoribus uacans. Ordo est: Leuis anus flebis arrogantes moechos inuicem in angiportu magis sub interlunia Thracio uento bacchante.

angiportu. *Angiportum* alii dicunt uicum sine exitu quasi in loco deserto et sine conuentu, ubi fletura esset, alii uicum angustum et flexuosum in modum *anguis* uel *ipso* secreto serpentibus tutum, quasi *anguis portum.*

1) schol. om. A. ἀφ. *est* om. γbR1. *est* om. C. ἀφ. (aph. ma) est 2,mafh. afaer. est v, affer. est 1. affer. *enim* est G. 2) b: *Ictibus*] ictibus lapidum. Par. I: iactibus (1 m. corr. i. ictibus lapidum. A in Hor. et Acr. *ia*ctibus c. uar. lect. a m. 1: *uel ictibus.* conf. Verg. A. II, 544. VII, 756. Caes. B. G.: ictu cuspidis et sen. Ep. 72. *Ictibus* subaudi lapidum R,r. Ictibus. lapidum Cmafh. Ictibus sc. lapidum 2. Iactibus. lapidum γ1,v. lapidum scil. G. 3) schol. om. γ. ins. *et* sup. C. importuni antea. nunc uero contemptores tui bBφ. 4) Non — limine om. Aγb. *hoc est* omn. libri. haec est m. nullo — limine om. 1. amator*e* 2, rell. amator*um.* clausa est *propter infrequentiam* amatorum C. 6) facile*s* b. rell. facil*is.* γ cum glossa: uncta ne resonaret. faciles uel facilis man. 1. suprascr. b. faciles EDP cum glossa: *leues.* Cum in Acrone nominatiuus *uncta,* sc. ianua, libris tutus sit, abice facile*s* i. e. cardines [kardines Aγb] quippe lectionem Porphyrionis. 8) a habet in lemmate: minus et mi. i. = iam, hinc fh: *minus et minus* id est. codd. et rmv om. *id est. namque* olim 2. *quia* olim r. et minus dici om. codd. et rmva. iam *hoc* minus et minus audis tibi dici Bφ. 16) dum *despiceris* 1,mvafh. dum *displices* γ,rC. dum *ei displices* R. *dis*pliceres. corr. *displices* A. cum *dispicis* b. *per* sen. AγbR1,r. rell. *propter* sen. 9) Ab ipso — amore om. AγbR,rC. ab ipso illo G. ab illo 1mv. O Lydia *iam* dormis R,mvafh. rell. om. *iam.* 20) metu o long. γbG. hoc dicebant iuuenes γ. hoc dicebant iuuenes amore i. per amorem obseruantes tuos aditus b. *pereunte* subauditur *amore* A. s. amore i. per amorem γ. 12) schol. om. A et C. singillatim γb1. sin*gu*latim R,r. *si*gillatim mvafh. *singi*llatim in codd. scriptorum latt. frequentius quam sigill. uel singulatim. 13) hanc gl. non notaui ex γ. 14) gl. om. A. *arrogantis* γ,r. te dedignanti*s* γ. 15) *Aut* contempta *aut* AγbR1,rmva. aut *concep*ta aut fh. om. b. uacans ab amatoribus et contempta 2. Ordo — bacchante om. Ab. Ordo est leuis anus. γ,r. 18) angi portu γ. angiport*o* r. 30) fletura Aγ,fh. fle*c*tura r. fle*x*ura R1,mva. *est* R. rell. *esset.* alii *dicunt* AR12, rell. om. dicunt. Angiportum alii dicunt (per homoeotel. omissa sunt sequentia usque ad u. *uicum*) angustam b. uel ipso — portum om. b. angui*bus* portum R1G,rmva.

11. *Thracio*..uento. Aquilone aut Borea [ut (Epod. XIII, 3): Threïcio Aquilone].

bacchante. Insaniente [ut *Verg.* in IV. Aeneidos (300): *Saeuit inops animi totamque incensa per urbem Bacchatur.*]

Magis. [Subaudi] tum magis flebis.

11. 12. *sub interlunia.* Quia tunc fere comitantur tempestates, quasi tetro tempore et in desertis locis fleret, ut doloris testem uitaret.

sub. [Ante, ut *Verg.* in III Georg. (403): *Sub lucem exportant calathis adit oppida pastor.*]

14. *furiare.* Nouo uerbo usus est, quasi in furorem libidinis urgere. *Verg.* (G. III, 266): *Scilicet ante omnis furor est insignis equarum.*

15. *ulcerosum.* Libidinis indignitate [indignatione] commotum, uel certe quod pro aetate [appetente] tamquam ulcerosum spernatur.

16. *non sine questu.* Non sine querela aut ut auaritiam meretricis ostenderet, ne tum quidem sine lucro et pretio corporis.

17. *pubes.* Iuuentus.

17. 18. *edera uirente Saudeat pulla.* Id est, puellas iuuenes amet, quas in hedera et myrto intellegi uoluit. *Pullas* autem dixit iuuenes eius coloris puellas.

19. *Aridas frondes.* Anus et decrepitas mulieres et sic iam aetate frigidas, ut Hebro glaciali sint similes, merito a iuuenibus contempnendas.

1) *thrachio* A. traicio γ. tracio b. rell. *Thracio. aut* borea AγR,r, *at* bor. b. *uel* bor. 1,mvafh. *aquilone uel* om. 2. *uel* om. C. locum Epod. om. Aγb,r. thracio R. thraicio mv. rell. threicio. 3) Loc. Verg. om. Aγb, r. 5) Separaui glossam a scholio. Subaudi *tu*m m. fl. R. Tum m. fl. sub interl. om. A. Subaudi *tunc* m. fl. r. subaudi om. γb. tum mag. *flebilis* γb (flebis). rell. tum magis flebis sub interlunia quia etc. 6) quia *tum* Cvafh. rell. q. tunc. *quasi* tunc fer*ae* concita*nt* r. Verba *quia t. f. c. tempestates* eadem in Porph. sunt. 7) *tempestatem* uitaret R1G. — *quo* tempore *tempestuoso* ipsa deserta fleret sola in angiportu C. 8) schol. om. Aγb,r. in quarto fh., in tertio m. in III 1G,va. *cum* pro quomodo b. pro quando Bφ. 10) *est* om. A, mvafh. urguere b2. urgueret A. quasi urgere in fur. lib. 1. lib. urgeri mv. — urgere, concitare. Equas autem — (Porph.) C. equorum 2, fh. 12) *h*ulc. mva. *ulc.* codd. Hor. et Acronis. libidinis *indignatione* omnes libri. in*da*gatione C. Scripsi lib. indign*itate*. conf. Cic. Verr. I, 55 et Liu. V, 45: rei foedissimae per se adiecta indignitas. pro aetate om. 1. appetente om. AγR, r. *a*spernatur r. *quasi* ulc. 2. rell. tamquam (Aγb,r) et tanquam. 14) Lacunarum auctor posteriora uerba eicienda iudicat. *aut* ut γ. *aut* auar., om. *ut*, Ab. rell. *ut auar.* nec tum mva. nec *tu* quidem lucro (om. sine) et pr. corporis *gaudere poteris* r. 16) Separaui glossam *iuuentus* a scholio cum Aγ,r. eo quod iuuencus b. 17) ame*nt* γR1,rafh. nam *iuuenes* ama*nt* puellas *at* iuniores mulieres, quas C. *hed. uirenti Gaud.*] i. puellas iuuenes am*et* quas A. am*et* mv et 2: *pubes* iuuentu*s* s. flebis, quod am*et* puellas q., om. iuuenes. iunenibus mulierculis gaudeat bBφ. puellas iuuenes = iuniores mulierculas (Porph.). Id est *quod* mvafh. *quod* om. Aγ.r. 18) Puellas autem dixit iuuenes || coloris puellas A. p*u*llas a. d. *uiridi* col. pu. γ, om. iuuenes. pullas a. d. *nigri* co. p. R. *pulla*] pulla*m* dixit ut (*a*t fh) coloris *eius* puellas ostendat amari 1,mvafh. *ost. amari* om. Aγ R1G,r. *pulla* autem dixit. ut eius col. puellas r. 20) sic *iam* Aγ2, rell. *et*iam. merito a iuu. const. om. C. similes iuuenes spernant 2.

hiemis sodali. Id est, sic frigido ut hiemis tempus. *Verg.* (G. III, 356): *Semper hiemps, semper spirantes frigora Cauri.*

PORPHYRION.

1. *Parcius — fenestras.* Haec ode in meretricem rapacem sed iam uetulam et merito ab amatoribus passuram quae fecerat, scripta est. Sensus autem: iuuenes, qui olim frequentius fenestras tuas lapidibus incessebant, ut excitata somno ianuas aperires, iam te neglegere incipiunt, et idcirco hoc rarius faciunt. *Junctas* autem *fenestras* obclusas intellegendum [est].

3. 4. *Amatque ianua limen.* Mire *in limine ianua est,* inquit, id est, obclausa est ianua. Cum enim aperitur, recedit a limine.

5. *Quae pr. mult. facilis mou. cardines.* Non *multum faciles,* sed: *multum movebat cardines faciles ianua* intellege (cohaerent?).

6. *Audis — longas* etc. Quae olim, inquit, solebant adulescentes amatores tibi dicere; „O Lydia, pereunte me, dormis", iam hoc minus et minus audis dici.

10. *Flebis — angiportu.* Levis pro nullius ponderis posuit; dicitur autem pro eo quod est contemptibilis, aut ergo moribus levis, aut amatoribus quondam tuis levis, id est, contemptibilis.

11. *Thracio vento.* Id est, Aquilone.

12. *Sub interlunia.* Recte, quia tunc fere concitantur tempestates.

14. *Quae — equorum.* *Furiare* verbum fictum videtur, quod significat cum furore concitare. Equas autem magis caeteris animalibus in libidinem veneream accendi et *Virgilius* testis est ita dicens (G. III, 266): *Scilicet ante omnis furor est insignis equarum.*

15. *Ulcerosum.* Ulceratum et contemptum.

1) schol. om. A. sic frigi*dus* ut hiemis est tempus γ,r (om. est). sic frigi*dus* pro hiemis tempus b. i. e. hic frigido ut hiemis tempus R1. s. frigido v (scilicet). sic frigido ut h. tem*pore* mvafh. Loc. Verg. om. γb,rv. *hiemis sod.* fluuio Thraciae frigidissimo, nam uergit ad Septemtrionem, ubi, Virg. teste, est *Semper — Cauri.* C. Pro *Cauri* Lutat. ad Stat. Theb. IV, 653 *uenti. Hebro* fluuio frigidissimo γR2,r. fluuius traciae b. *hiemis sod.* frigidissimo b.

PORPH. Ode XXVI ad lidiam meretricem. R. 5) *iam* MR2G. edd. om. 6) Sensus est autem R. Sens. autem est 2,rva. *est* om. MA. Sensus — faciunt om. fh. 7) incess*a*bant rv (Acr.) rell. incessebant. ince*ssiue*runt C. h*aec* libri. hoc Acr. 9) ob cl*au*sas M,r. *obclausas* R2. obclusas v. occlusas Cafh. est om. MA. Schol. ad u. 12 in M et rell. libris post u. 19 colloc. est. 13) Omn. libri: *in hac re.* Scripsi *intellege*, ad literas: *cohaerent.* 11) clausa Bφ. Non multum faciles (facies h) cardines in hac re fh, om. sed mult. mou. faciles. 14) inqui*d* M. amat. adol. 2. 15) *tibi* dici Bφ. 17) posuit pond. MRG. 18) *moribus* leuis MAR2G,rv. *amo*ribus leu. a fh. 19) tu*i* R. 20) *id est* om. R. autem om. fh. 23) uenercam om. 2. furere in uenerem B. et om. rafh. ita dicens om. B. Virgil. testatur dicens C. 26) *Ulceratum*] ex contemptu M. *ulcerosum*] ulceratum *et* contemp*tum* R. *ulcerosum*] ex contemptu vr (contempt*o*). *hulcerosum*] ex contemptu a. *ulcerosum*] *uul*neratum cor pro conte*m*tu iuuenum Bφ.

17. *Laeta — pulla — myrto.* Ordo est: *Laeta quod pubes hedera magis gaudeat et pulla myrto* [quod]. Per allegoriam hoc significat, iuvenculos iuniores mulierculas quaerere.

18. *Pullam* autem myrtum succrescentem uc per hoc novellam intellegendum.

19. *Aridas frondes.* Conveniens superiori allegoria, pro vetulis mulieribus dixit.

19. 20. *Hiemis — Hebro. Hebrus* Thraciae fluvius est. Vel quod frigidus sit, Hebrus *hiemis sodalis* dicitur, uel quod partis septemtrionalis sit, ubi frigus maximum.

CARMEN I, 26.

ACRON.

Musis amicus tristitiam et metus. Haec ode ad Aelium Lamiam scripta est. (Lamiae enim veteres nobiles familiae dicebantur.) Qua significat, doctum et perfectum virum tristitia, [sollicitudine] vel metu carere. *Juvenal.* (X, 360): *Nesciat irasci, cupiat nihil.*

1. Ordo est: [Ego] *amicus Musis, securus quid terreat unice Tiridaten, tradam tristitiam et metus proteruis ventis portare in Creticum mare* [a quibus] quis *metuatur rex gelidae orae sub Arcto.*

2. *Creticum.* Pro quolibet mari, hoc est: pro appellativo speciale. [s. *Quid.* quae res].

5. *Tiridaten. Tiridates* rex Armeniorum sive Persarum fuit [iustissimus, et ponitur pro omni iusto]. *Unice.* Praecipue, valde, singulariter.

1) Laeta*que* M2,r. Laeta *quod* B. *quod* per alleg. MB2,rv. *Ordo — myrto quod* om. Rafh. hoc MBR2, rvafh. Sustuli *quod*, quippe neque pronomen neque lemmatis nerbum. 3) iu*u*eniores R. 4) succr. MB. rell. su*b*cr. 6) Hoc schol. om. Quidam. allegori*a* M2. allegori*a* conueniens, om. superiori, C. allegori*ae* rvafh. Cum conueni*ens*, non conuenienter dixerit, posui allegori*a*, quamuis eadem cum superiore sit antec. scholii. 7) uetu*s*tis fh. 8) est M, rell. om. 10) frig. maximum MR2. max. frig. est Bφ,rvafh. *est* om. M.

ACRON. Ad musas A. Ad *Ce*lium Lamiam XXVI Ode R. 14) odes γ. hac ode b. 15) *h*elium γ,r. *ae*lium A,rafh. *cae*lium mv. celium R12. — Lamie r, rell. Lami*as*. nobilis Gv, famili*ae* A1G,v. rell. famili*as*, familias nobiles 2. familias dicebant γb. Fam. dicebant A. dicebant fam. Gvafh. familiae *fuerant* r. conf. Acr. ad III, 17, 1. ubi cum nostrum schol. non legatur, inde huc translatum esse nequit. Lamiae — dicebant om. C. 16) qua significa*tione* R2. sollicitudine om. 2 (ex Porph.). *tristi* soll. Cm. carere *dicit* 2. Doctum et *uirum bonum* C. Loc. Iuu. om. 1. 18) Ordo — Arcto om. A. tirida*d*en γ. tyrida*t*en 1. tyridate*m* 2. tiridaten R. tyridaten 1v. tyridatem 2,r. tiridaden γ. metu*m* 1C. *Ego* ex glossis: s. ego γ. *Ego tradam* pro eo puod tradidit quisque sapiens b. *a quibus* libri. *a* non ad ordinem pertinet. *quibus* ex gl. γb: pro *quibus*. *et a quibus* nuper Quidam, qui transposuit: — Tiridatem *et a* quibus — Arcto tradam — mare. 21) *hoc* est AR,r. *id* est vafh. 22) *quae res* om. Aγb. Tiridaten. Tirida*tis* A. mitridatē (2 m. mi in rasura). tiridates b. Mithridatem et Mithridates G (non mv). *iustiss. — iusto* om. omn. libri praeter gl. Bφ et fh (*homine* iusto). 24) hoc schol. recepi ex Ab et C.

6. *Securus* [amotus a cura dicitur.]

O quae. Subaudi: musa. Ordo est: *O Piplea dulcis, quae gaudes integris fontibus, necte flores, necte coronam meo Lamiae.*

Integris. Plenis et inminutionem nescientibus.

9. *Piplea dulcis.* Pipleae Musae dictae aut a Pipleo fonte Macedoniae, vel vico, aut a monte Pipleo Orchomeniorum, aut a veste, hoc est, a peplo.

9. *Nil sine te m. p. ho.* Hoc aut quia sine Musa non multum honoris, vult intellegi, Lamiae carmina sua posse conferre, aut quia primus Horatius latine lyricum carmen scripsisse dicitur.

10. *Fidibus.* Chordis, ut [*Verg.* A. VI, 120): *Threïcia fretus cithara fidibusque canoris.* Ordo est: ***Decet te tuasque sorores,*** id est, Musas, ***hunc sacrare novis fidibus et Lesbio plectro.***

11. *Plectro.* Lyrico carmine.

PORPHYRION.

Haec ode ad Aelium Lamiam scripta est, qua significat doctos viros nullam habere sollicitudinem.

2. *Creticum mare* pro quolibet mari dixit, ita specie pro genere usus est.

5. *Tiridaten.* *Tiridates* rex Armeniorum fuit.

9. *Piplea.* Pipleïdes Musae dicuntur a *Pipleo* fonte Macedoniae.

11. ***Hunc Lesbio s. plectro.*** ἀμφίβολον sed sic intellegendum: et te et tuas sorores decet hunc Lesbio plectro consecrare. ***Lesbio*** autem propter Sappho et Alcaeum dixit.

1) schol. om. AγbRBφ,,rC (sine cura). bφB hab. glossam: uiuit singulariter. 2) s. musa γb2, subaudi musa R. sub musa r. rell. om. Ordo — Lamiae om. A, 4) imminutionem γbG,ra. minutionem R2. immutationem Avfh. plenis et *incontaminatis* C. inuiolatis Bφ. 5) Piplea AγR,a ut codd. Hor., pyplea bG. pimplea rmfh. pimpl. et pympl. v. sunt om. A. 6) pipleo fonte, pypl. pimpl. adiectiu., non Piplea, fonte Mac. ut ap. Strab. IX, 2, 25. 7) e monte fh. orcom. γ1. Hoc est 12,vafh. hoc est om. rC. est om. A, haec aut R. totum schol. om. γb. *latine* AR12G,v. *latinum* carm. scr., om. lyr., a. lyr. carm. latinum C. latine om. r. tot. schol. om. γbBφ. *liricum* carm. A2 (lyr.). aut quia *non* sine musa *aut* mult. hon. R. rell. aut quia sine musa *non mult.* honoris. 10) cordis Aγb. *id est* cord. γ. 11) Ordo — plectro om. A. nou. fid. hunc sacrare lesbio plectro γ. 13) carmini mvafh. rell. carmine. lyricis modulis C. Saphico uel alchaico ac per hoc lyrico Bφ. hunc sacrare nouis fidibus *hunc sacrare* lesbio plectro Rb.

PORPH. Ode XXVII ad elium lamiam R. — 1. aelium M,rv. elium R. helium 2. quae fh. nullam *haerere* M,rva. *in*haerere fh. Doctos uiros null. *ha*bere RBφ. Recepi *habere*, nam *peccatum potest haerere homini.* Cic. Rosc. 6. dolor animo *infixus* haeret Cic. Phil. II, 26, *in* animo Curt. VI, 2. ferrum ossibus haeret etc., non: uiris sollicitudo haeret. 18) dixit om. rvafh. species pro genere. quolibet mari Bφ. pro quouis mari. species pro genere C. 20) Tirid. M. Mithridates 2. mitrid. rv. Tyrid. afh. 21) pipl. MR2,a. piplea — pimpleides — pimpleo r. rell. pimpl. a Pimplea fonte fh, rell. pipleo, pimpleo. 23) te tuas M, om. et. 24) Saffum M. Saphum v. sapphon 2. sapho R,r. rell. Sappho.

CARMEN I, 27.

ACRON.

1. ***Natis in usum laetitiae scyphis.*** Ad hoc specialiter factis, ut est (*Juven.* I, 141): ***Animal propter conviria natum.***

2. ***Thracum.*** Gentem significat, sicut supra (od. 18, 8) posuit per ebrietatem rixae deditum.

3. ***Verecundumque Bacchum. Verecundum,*** vel quod virgineo ore fingatur, vel quod verecunde eo uti deceat.

4. ***Sanguineis prohibete rixis.*** Nova figura locutus est: ***Bacchum rixis prohibete,*** cum dici oportuerit: a Baccho rixas prohibete. Tale est illud *Vergilii* (A. VIII, 73): ***Accipite Aenean et tandem arcete periclis*** [id est: pericula arcete ab Aenea]. (Hypallage est: prohibete rixam a verecundo Baccho, id est, moderato).

5. ***Lucernis.*** Id est, conviviis, quae a vespera inchoari consueverunt, unde *Virg.* (A. I, 727): ***Et noctem flammis funalia vincunt.***

Medus acinacis. Gladius Persarum, sed hic pro quolibet posuit. ***Lucanus*** (II, 49): ***Decurrit Medica Susis.***

6. ***Inmane quantum.*** Admirando dicit, id est valde. ***Discrepat.*** Hoc est: non convenit nec aptus est vino, id est, laetitiae barbarus animus.

7. ***Lenite clamorem.*** Rixam vel tumultum conpescite.

8. ***Et cubito remanete presso.*** Quasi insurgentes ad iurgium admonet, ut discumbant. Inter ***accumbere*** autem et ***discumbere*** et ***recumbere*** hoc interest: accumbere est deorum, ut *Verg.* (A. I, 79): ***Tu das epulis adcum-***

ACRON. Ad sodales A. Ad sodales suos b. Ad conuiuas sodales suos de hilaritate γRBφEH,r. *natis*] inuentis γ gl. ut *hoc* est γ. ut, om. est, b. sic C. 9) fingatur — deceat Aγ2,r. fingatur — dec*et* mvafh. fingitur — dec*et* b. 10) Noua fig. AγbR1,r. rell. fig. noua. *hypallage figura*, om. *noua*, Bacchum proh. rixis, id est, a Baccho proh. rixas: *ut apud Virg.* — periclis C. *Verec. Bacch.*] *hipalage est* (hypalage proh. rix. r.) proh. rixas a verec. baccho uel quod — deceat (R2,r). *Rixis*] noua fig. Rr, cum dici oport. — *prohibite* om. b,r ex homoeoteleuto: cum dici *potuerit* R1G.mvafh. proh. *Tale est illud Verg. Accip.* AγR. proh. *est enim hypalage. ut illud est. Accip.* mvbfq. 12) *id est* — *Aenea* adi. gl. in mvafh. *enean* A. *aenean* γ.r. 13) ypallage — moderato γ. 15) conuiu. nocturnis C. *ad* uespera bR. cons*ue*runt b,va, om. loc. Verg. *quod* a uesp. incho*h*ari consueuerunt r. *unde* AγR,r. om. C. *ut* mfh. 17) acinaci*s* AγbR12,r. (acyn.) mva. acinace*s* Bφ (e in i 2 m.), Cfh. *militaris* glad. b. 18) decur*rit* A,vafh et C, qui addit: Susa autem proprie non Medica erant. sed Persica. decur*runt* γ1. decurr*erunt* decurrer*e* r. fusis 1,rmva. Loc. Lucani om. b. 19) Admir. — discrepat om. A. admir*abiliter* 2. aduerbialis exclamatio Bφ. per admirationem hoc dicit C. ualde discrepat omn. libri. *Discrepat* uerbum lemmatis est, 20) ne captus A. est letitiae uino AR,r. let. uin*i* 1G,mva. *uino i. e.* laetitiae barb. an. 2. apt. est *laetitiae* barb. an. C. est apt. mvafh. conuiuio laetitiae et uino γ,fh. 21) conp. A,*r*. γ addit glossam: set ante (l. sedate). comprimite. b: placate. compescite om. R. C addit: sedate. 22) ad *rixam* C, rell. *iurgium*. autem disc. AR. 24) est deorum mvafh.

bere diuom; discumbere hominum, ut (*Verg.* A. I, 700): [*Stratoque super*] *discumbitur ostro; recumbere ferarum*, ut (*Verg.* A. VIII, 297): *Ossa super recubans.*

9. *Severi — Falerni.* Aut vetustissimi aut austeri, ut *Verg.* (G. II, 96): *Nec cellis ideo contende Falernis.*

Me quoque sumere. Id est: *si* me vestro vultis misceri convivio. Ordo est: *Dicat frater Megillae Opuntiae.* A loco dictum est [quo erat aditus Averni].

Opuntiae Frater Megillae. Nomen convivae, qui Opuntius (ex Opuntiis? Opunte?) oriundus erat, non dicit.

12. *Quo beatus vulnere.* Velut voluptuosus poeta bene beatum amantem dixit. *Vulnus* enim pro amore posuit, ut *Verg.* (A. IV, 2): *Vulnus alit venis* [*et caeco carpitur igni*].

Qua pereat. Quam amet, ut *Verg.* in Buc. (VIII, 41): *Ut vidi, ut perii, ut me malus abstulit error!*

13. *Cessat. Si* scilicet. *Voluntas.* Hoc est confessionis.

Non alia bibam mercede. Sperno te, nisi dixeris, subaudi.

1) hominum *est* R. ut est r. 2) hostro A. discum*beret* Gmva. *Stratoque super* om. codd. omnes. 4) aut uetust. aut om. C. auster*is* Aγb1.m. Phalernis v. 6) Si uestro uultis me mvafh. miscere rmvafh. *Deest enim si* post conuiuio om. codd. omnes. Mes*s*ilae R, inferius mesi*lla*. 6) γ adscripsit: Nomen istius adolescentuli non dicit. b: nomen *huius* adolescen*tis* non dicit. 7) locrorum optimum r. opidum v. *Opuntiae*] *a loco* γBφ, om. scholion. *Oppuncia* locorum oppidum dictum est b. Ex *loco dictum* ortum uidetur *Locrorum oppidum*, ex *Opuntiae* nom. Opun*tia*. 'Ὀποῦς, Ὀποῦντος, poet. 'Ὀπόεις, lat. Op*us* (et Opuns?), in Hom. Il. XVIII, 326 et Thucyd. II, 32 masculini, in Pind. Ol. IX, 25 feminini generis, caput Locrorum erat, et notissimi sunt Λοκροὶ οἱ 'Ὀπούντιοι. ex his frater Megillae oriundus erat. Glossa *oppidum locr*(idis) ex Porph. in Acr. transiit. Similes glossae utique in codd. Hor. reperiuntur. Bφ: *Locrense oppidum* quo erat aditus auerni eundi ad infernum, quacum conf. additamentum in M mfh: in quo erat aditus *infernorum.* b: Opun*icio* autem oppidum lo*titouum* dictum est. Opunicie autem dicit ab *opido locrensi.* Opunicii Locri autem socii fuerunt aiacisque uozoli ephiti (sic) dicti sunt b. Op*uns* locrorum metropolis unde fuit patroclus dictus opuntius, qui sororem interemit. Ouidius (Po. I, 3, 73): Cede patefacta patroclus opunta reliquit 2. (Porph.) 8) Et lemmata et scholia librorum omnium ad h. l. falsa sunt. De fratre Megillae, non de ipsa Megilla agitur. De Megilla *Opuntia* modo dicebatur. Hinc scripsi: qu*i* Op. oriund*us*. Schol. om. γ. Megill*a* n. c. qu*ia* opunt*ius* oriund*o* erat A. cf. Carm. II, 1, 37. Megilla n. c. quae oppun*cius* oriunda erat b. Megill*ae* n. *commune* qu*i* opunt*ius* oriund*us* erat. Megilla Opuntia *ex Opunte* oriunda. Opus, untis, uel Opois, entis, urbs est Locridis. C. Rell. *Megillae* n. conu. quae (que m) opunti*a* oriund*a* (oriund*o* m) erat. *Non dicit* equidem ex gl. γb addidi. 10) Velut — *enim* om. G. Velut om. 1, qui post *igni* collocauit *uolupt.* — dixit. *enim* om. b,mva. *et* — *igni* om. AγcR. In Hor. uulnere, in schol. uolnere A. In Papyr. Hercull. et in elogio matronae aeui Aug. ap. Fabrett. p. 226 uolnus ser. occurrit, non in uett. codd. Horatii. 13) schol. om. AγbBφ. gl. in γ: *pereat* ardeat. *Sagitta* amore. hinc: pro ardeat amore. Virg. — error G. 15) cessat uoluptas (in cod. Hor. uolu*nta*s) hoc est confess. A. *cessat*] si γ. uoluntas. *nonalia*] scil. confess. γ. Volu*ptas* Porph. et plurimi uett. codd. Horatii. voluptas] s. bibendi (Porph.) melius dicendi b. uolunt.] supple *confitendi* C. uolunt.] s. confess. *et* d. *si* mvafh. *et* om. r (uolupt.). 16) Sperno te γ. Spernor te r. Sperno, om. *te*, b. spacuete (sic) A. ni*si* dixer*is* Aγb,fh. dixer*it* mva. pro *subde* (mvafh) scripsi *subaudi.* scil. *bibendi*, nisi dixeris 2.

14. *Quae te cumque.* Tmesis est [pro *quaecumque*]. *Q. d. Venus.* Aut amor aut amica (*Verg.* in Buc. III, 68: *Parta meae Veneri sunt munera*).

15. *Non erubescendis.* Non ignobilibus, non verecundis. *Adurit.* inflammat.

16. *Ignibus.* Amoribus, ut *Verg.* (A. IV, 2): *Caeco carpitur igni.*

16. 17. *Ingenuoque semper amore.* Non pudendo, non erubescendo, — laudando (propter?) electionem vel iudicium [Non omnis Venus quae domat hominem, erubescenda est; saepius enim *amore non peccatur*].

17. [*Quidquid habes, age depone.* .Cogit illum fateri, quam diligat.] *Age.* dic.

18. *Depone tutis auribus.* Id est, fidelibus, deposita servantibus hoc est: secretum secure committe. *A.* Interiectio [est dolentis].

19. *Miser, quanta.* Ostendit illum quasi in aurem sibi esse confessum, quam amaret, et cum execratione miratur, quod sic in procacem et rapacem vel sceleratam mulierem amor eius inciderit.

Charybdi. Avaricia meretricia [uoracitate], ut *Terentius* (Eun. 1, 35): *Nam quod nos carpere oportet, haec intercipit;* unde eam et mari conparavit voraci.

20. *Flamma.* Amica.

21. *Quae saga.* Incantatrix et malefica dicta ab eo, quod satis agat, id est, quae carminibus vel arcessere possit mala hominibus vel pellere. Ordo est: *Quae saga Thessalis poterit te solvere venenis?*

1) loc. Verg. om. Aγbr, *ut* Virg. R1. Tmesis est om. Aγb,r. pro *quaecumque* C. aut am*a*tor aut amica b. 3) schol. om. Aγb. non ign. n. *poenitendis* C. *Adurit* infl. γC. 4) schol. om. AγbR, loc. Verg. om. r. 6) *im*pudendo 2,r. *nobili*, non pud. n. cr. *sed* laud. C. Scribendum est: Laudando electionem uel iüdicium cogit illum fateri, quam diligat. Haec est optima loci uexatioris medela. Conf. Nann. Miscell. III, 10. Electionē uel iudicium A. electio*ne* uel iudicio mvafh. electione*m* uel iudicium γ12R,r. Ingenuoque] cogit — diligat b, om. non pud. — audicium. indicium cogit AγR,r. Rell. trahunt *Cogit* — *diligat* ad sq. scholion. *Non* — *peccatur* om. AγbR12G,mva. Petita sunt a C ex Bφ: Non omnis uenus quecumque (quae C) domat (dominat φ) hominem semper erub. est. Sepius enim amore peccatur. *in* am. C. *non* peccatur Cfh. Non *autem Venus omnis quae* C. 9) Ad schol. antec. haec pertinent. *Dic* om. Aγ,rC. s. dic b. BφR1 et rell. *dic.* coget mva. 10) Id est fid. dep. seru. om. A. 11) gl. om. Ab. *est* om. γR,r. *dolentis* om. γ. A (sine h) γA,M ad Porph. in lemm. et in schol. conf. II, 17, 15 et Epod. V, 71. Sic Martial. XIV, 125 pro *Attrita* legendum: A. trita. Vide quae dixi ad Mus. Rhen. 1847 p. 635 et de cod. Hein. s. Barcell. p. 28. In codd. Med. et Rom. Vergilii eadem est scriptura. Wagner. p. 381. Arntzen. ad Paneg. 605. Duk. ad Flor. I, 22. Oudenb. ad Front. I, 1, 9 et ad Appul. Met. 525. Kritz. ad Sal. Ing. 53, 8. *ha*] *rid*entis C. proc. et rap. Aγb,rva. rap. et proc. 1. *quod* sic *in* proc. (om. rap.) fh. *uel* scel. AγbR1,m. *uel* om. r. *et* scel. fh. proc. *uel.* R. *exclamat* quasi in a. s. confes*sus* C. et *ridendo* mir. q. in *tam* proc. sceleratam*que et rap.* amor e. inc. C. sibi m. R2. indicere*t* R,r. 15) meretri*ti*a Aγ. auaritia om. mvafh. uoracitate om. AγbR,r. mer. *uor.* et auar. C. 16) carpere Aγ. rell. *ca*pere. eam et mari Aγ2R,rmvafh. *etiam* R. unde et mar*is* comper*at* uora*gini* C. *au*oraci b. *minaci* γ. 17) flamma Aγ. rell. om. 18) incantatris γ. di. ab eo AγR12,r. rell. ab eo di. Incant. — pellere om. b. 19) *ar*cessere Aγ,rvC. arcescere 1. rell. *accersere.* *arcess*ita in Verrii Fl. Calend. ap. Foggin. p. 48. *uenenis* h. l. om. C. Contra γb2,r pergunt: quis magus poterit te solu. ven. quis d. p. pot. te soluere uenenis. uen. om. γ. *te* ter om. b.

22. *Venenis.* Herbis, ut *Virg.* in Buc. (VIII, 95): *Has herbas atque haec mihi Ponto lecta venena.*

23. *Inligatum.* Inplicitum.

24. *Pegasus.* Bellerophontis equus, cuius celeritate Chimaera dicitur interempta, unde et alas habuisse fingitur. *Virg.* (A. XII, 484): *Alipedumque fuga cursum temptavit equorum. Chimaera.* Sicut superius meretricem mari, ita hic Chimaerae conparavit [*triformi?*] quasi multiformi beluae, quae leonis, draconis et caprae capitibus emineret, flammis armata sicut meretrix dolis, vel incitamentis libidinum multiformis. Aut voluit eam hac conparatione intellegi [et] omnibus corporis partibus turpem.

PORPHYRION.

1. *Natis — scyphis.* Ὠδὴ προτρεπτικὴ est haec ad hilaritatem, cuius sensus sumptus est ab *Anacreonte* ex libro tertio (c. 57. fragm. 64. ap. Bergk.). *Natis* pro factis, ut apud *Lucilium* est (ed. Bip. p. 177. ex incerto satt. lib. n. 62. ed. Gerlach. p. 89. fragm. 61.): *Pudicis Hortensi est ad eam nata palaestra.*

3. *Verecundum — rix.* Id est, uerecunde tractandum. Ita autem figurata elocutio est, ut apud *Verg.* (A. VIII, 73): *Aeneam et tandem arcete periclis.*

5. *Acinaces.* Gladius Parthicus, sed nunc pro omni gladio positum [est].

10. *Opuntiae Frater.* Nomen huius adulescentis non dicit. *Opuntiae* autem: (Opus) Oppidum Locridis est.

11. 12. *Quo beatus uulnere — sagitta.* Graece dictum est *beatus uulnere — pereat,* quod significat τραῦμα.

2) haec mihi po. Aγ,r, rell. haec (hoc 1) po. mi. Ipse ded. moer. om. Aγ,r. γ habet insuper: *saga*] sagae dicuntur incantatrices a sagacitate. b non nisi glossam: *saga* i. e. incantatrix. 3) *inl.* inpl. γ. ill. impl. C. ill. *te in illa* imp. fh, rell. om. glossam. 4) belle*rof.* Aγ,r. 5) hab. *fingitur* Aγr. *dicitur hab. sicut fingitur* b. rell. *hab. dicitur.* 6) fug*a* AγR1G, rvaC· curs*um* GmvaC. rell. curs*u.* fug*am* cursu rfh. 7) Quaeritur statuendumne sit lemma *triformi*] q. m. belu*a* quae etc. 9) *uel* incit. AγbR,r, rell. *et* inc. — multiform*is* AγbR1,rmv. rell. libidinum. Multifor*mem* etc. *Aut* scripsi pro *autem.* 10) *et* om. AγbR1,rv. *uult iam* b. *esse* turpem 1,mva, rell. om. esse. turp. *deformem* C.

PORPH. Ode XXXIII. R. Ode hec est ad hylaritatem R. protreptice ode M,va. ode protr. 2. ode προτρ. fh. pro*theo*tice ode r. 14) *ex* lib. MAR2, *in* lib. rvafh. *ex Anacr. lib.* 3 C. *sumptus est* 2. tertio *est* 2. ro. est MR2G, rell. om. 16) *pu*dicis MR2G, rell. *iu*dicis. *nata* (*N*ata rv) omn. libri, om. fh. palestra M. 18) detr*a*ct. MR,rvafh. detrect. A2G. *detę.* ex uerecunde *tr.* natum. uerecunde tract. C. uerec.] i. e. uerecun*dum.* detr. MRA2,rvafh. temperatum. detrectandum. Bφ. eloq*uu*tio M,rv. 20) accinac*is* r. rell. acinace*s.* *est* om. MRG. ponitur 2. rell. om. est. 21) Seruaui lectionem omn. librorum *Opuntiae autem* tamquam lemma, mittens medelas: Opun*tius* autem *erat*, uel: Op*us* autem oppidum L. est. Non rara sunt scholia, in quibus aliquid supplendum est ut: quod adtinet ad, atque omittitur nominatiuus subiecti. 22) locri*dis* est MR2G. est locridis 2. locri*dos* est rvafh. — *Graece* omn. libri. Hinc *grate* (bene Acr.) reieci et pro lect. uulg. *quod sign. tamen* scripsi: quod sign. τραῦμα. cf. Chariton. 2, qu. sign. *tametsi* R2, q. sign. *tamen et* G. *est* om. rvafh.

13. *Cessat voluptas.* Bibendi scilicet voluptas, qua negat se bibiturum, nisi frater Megillae amores suos narraverit.

18. 19. *A. miser, quanta lab. Char.* Intellegendum, hic illum in aurem Horatio amorem suum [esse] confessum. Ita hic intulit: *a, miser, quanta lab. Char.*, significans, illam, quae ametur, procacissimam scelestissimamque esse.

21. *Quae saga.* Sagae sunt praecantatrices, quae vel arcessere carminibus mala hominibus possunt vel expellere.

23. *Vix inligatum te.* Vix te, inquit, ab hac Chimaera liberabit Pegasus, sed hoc utique per allegoriam dictum intellegitur.

CARMEN I, 28.

ACRON.

Te maris et terrae. Haec ode ex prosopopoeïa formata est; inducitur enim corpus naufragi Archytae Tarentini ad litus expulsum conqueri de iniuria sua et a praetereuntibus petere sepulturam. Qui Archyta Pythagoricus fuit, geometriae et asteroscopiae peritus. Pythagorici enim omnia numeris constare dicunt. Ad eius ergo consolationem etiam famosos et diis ortu coniunctos homines perisse commemorat.

1. *Numeroque carentis harenae.* Ut est *Virg.* (G. II, 105): *Quem qui scire velit, Lybici velit aequoris idem Dicere quam multae Zephyro turbentur harenae.*

1. 2. *Terrae mensorem.* Geometram.

Cohibent. Continent.

1) *cess.* uoluptas] bib. sc. *uoluptas* MR. cess. uolupt. G,r. rell. omn. uolunt. quia se negat *ibi* bib. Bφ. 3) *a* miser (bis) M. rell. *ah* miser. labor*as* *in* Char. fh in lemm. R,rva om. *in.* quanta la. M. 4) in*quit* rvafh. in*tulit* MR2G. 5) quanta labor*as* Charybdi MR,rva. labor*abas* Char. fh. *esse* om. MR2. sceleratiss. fh (Acr.). 7) *arcessere* MR2C. rell. *accersere.* hominibus om. 2. 9) *in*lig. M. *acchimera* M. rell. *hac* chimaera. libera*u*it pro libera*b*it M,r. dict*am* fh. intellegitur M. intellegetur G. intelligetur r. rell. intell*i*gitur.

ACRON. Architam philosophum alloquitur A. Ad architam philosophum genere tarentinum arte geometren expulsum naufragio γ. *de* naufr. expulsum codd. Horr. EBφCDHR etc. Ad archit*an* ph. gen. tar. a. g. exp. naufrag*iis* b. Ad archit*en* geometr*en* exp. *de* naufrag*iis* Bern. A. Ad archytā tarentinum Bern. K. XXVIII ode ad architam pithagor*eam* R. Ad architam ŀ. 15) od*es* γ2,r. ex prosopoo*eia* a. conf. Quintil. I, 8, 3. III, 8. 49. 52. XI. 1, 41. ex prosopop*eia* AγR1,rmv. ex pros*opeia* bG. *per* prosopei*am* 2. ἐκ τῆς προσωποποιΐας fh cum C. 16) li*t*us Aγ. rell. li*tt*us. 17) sep. suum 1. 18) asterosc. AG. et art*eorosc.* γ. ast*ie*rosc. 1. asterosep. R. asteros*tep.* r. rell. as*tro*sc. — Pyth. *enim* AR12,rmva. *autem* fh. 19) solationem Aγ2. sol*u*tionem r. rell. *con*solationem. 20) *ortu* coniunc*tos* 2. oriun*do* coniunc*tos* AbR1, mr. oriun*dos* coniunc*tos* γ,v. rell. oriundos coniuncto*sque.* perisse Aγb, rmva. 22) aequoris, idem: Discere fha(.). *idem* u. Vergilii, non Acronis esse, ex ipso Vergilii uersu patet. uide Dillenb. Q. H. p. 67. *di*cere Aγ,r. rell. d*is*cere. 23) traha*n*tur 1. trah*u*ntur R. Aγ habent t. lit. init., rell. *turbentur.*

3. ***Matinum.*** ***Matinus*** mons Apuliae est, iuxta quem Archyta sepultus est, sive, ut *Quidam* volunt, plana Calabriae.

4. ***Nec quicquam tibi prodest.*** Id est: nihil tibi profuit ad mortalem condicionem, per physicae disciplinam rationem caeli et ipsas rerum perscrutatum [esse] naturas, ut illud *Verg.* (G. III, 525): ***Quid laborant benefacta iuuant?***

7. *Occidit et Pelopis genitor.* Tantalus, Pelopis pater, epularum scelere.

Conviva deorum. A quibus pro funestis filii dapibus paena perculsus est. [De qua *Verg.* in sexto (A. VI, 603): ***Lucent genialibus altis Aurea fulcra toris epulaeque ante ora paratae Regifico luxu: Furiarum maxima iuxta Adcubat et manibus prohibet contingere mensas.***]

8. ***Tithonusque remotus in auras.*** ***Tithonum***, Laomedontis filium, Aurorae maritum in auras receptum, hoc est, mortuum dicit, unde *Verg.* (A. VIII, 384): [***Te potuit lacrimis***] ***Tithonia flectere coniunx.***

9. ***Et Jovis arcanis Minos admissus.*** Aut quia se Minos praedicabat cum Jove conloqui et ex consilio eius cuncta agere, aut ***Jovis arcanis***, hoc est, Plutonis, a quo institutus est iudex pro recordatione iustitiae, ut (*Verg.* A. VI, 432): ***Quaesitor Minos urnam movet.***

9. 10. 11. ***Habentque Tartara Panthoiden iterum orco demissum.*** Nunc Pythagoram significat, qui praedicavit se apud Troiam Euphorbum Panthoi filium fuisse, qui interfectus a Menelao [iterum] revixit factus Pythagoras idque eum cognovisse agnito clipeo, quem in templo Euphorbus fixerat. Hic ante et in Homerum dicitur renatus, postea in pavonem, postremo iam in Ennium poetam esse mutatus, et ideo eum dicit, nervis atque cute mortuum, anima diu vixisse.

10. ***Iterum.*** Quia saepe mortuus est, transeunte anima eius in alios.

11. ***Demissum.*** Demissum in inferiora de superioribus dicitur, [ut *Verg.* in secundo Aeneidos (v. 85): ***Demisere neci, nunc cassum lumine lugent.***]

1) *est* om. mvafh. Matinus est *uicus* et mons Ap. C. siue, ut quibusdam placet, *uicus* Calabriae C. uolunt om. γ12,r. prope *lytus*] prope *latum.* amplum b. prope *latum* A in schol. et in contextu odae, ubi man. rec. exp. corr. *litus.* 5) esse om. A1,mva. perscrutat*iones* 2. *proscr.* f. perscruta*uisse* γ. ut *illud* AγbR,r. loc. Verg. om. 1G,mva. 7) ep. scelere om. 2. 8) pro *ep. scelere conu. deorum* nouum lemma posui. pro functis R,mr. pro *sumptis* 2. rell. fun*es*tis. percu*l*sus AγR2, percu*ss*us b1G,rmva. *mulctatus* fh. pena AR. perc. poen*am* b. poen*as* luit C. 8) loc. Verg. om. Aγb,rm. 13) rec. dicit. 1. Te pot. lacr. om. AγR1,r. 14) *unde* Aγ,r. ti*t*on A in schol. et in loc. Verg., ti*th*on in contextu odae. 15) quo*d* afh. rell. *quia.* 16) ex om. r. et eius cons. 2. ar*ch.* γ,r. hoc est om. rmva. *id* est γ2. Verg. in sexto om. Aγ,r. totum schol. om. b. 20) euforbium γG. forbium b. euforb*u*m A,v. euphorbium R,r. panth*ois* fil. γR1. penth*us* Ar. panthi G. 21) iterum om. 2. *ut* reui*ctus* R. 22) *recognouisse* A. *is*que eum cogno*uit.* 2. 23) Hic *autem* 1C. et om. 2. *iam* in A1,va (om. *in*) *etiam* in b,r. *et* postr. C. *deinde* in R. eum dicit om. 2. rell. dicit eum. anima *autem* 2. 26) schol. om. Aγ. saepius bR,r, 28) loc. Verg. om. Aγb. per refixum clip. R,r (clyp.). *perfixum* clip. γ. *praef.* clip. b. gl. om. A. rell. *per clip.* (mv) et *clyp.* (Cafh).

Clipeo refixo. Id est per refixum clipeum.

12. *Tempora testatus.* Ordo est: *Testatus Troiana tempora refixa clipeo, te iudice non sordidus auctor* naturae et veri, [nil *ultra nervos atque cutem concesserat atrae morti.*] *Nil ultra.* Id est, quamuis non sit mortuus, nisi tantum neruis et cute.

Testatus. Id est, recordatus Troianorum temporum.

14. *Iudice te.* Hoc est: o Archita.

14. *Una manet nox.* Hoc est, mors, ut (*Verg.* A. X, 746): *In aeternam clauduntur lumina noctem.*

16. *Calcanda.* Intranda, ut est *Verg.* (A. VI, 268): *Ibant obscuri sola sub nocte* et (v. 128): *Sed revocare gradum superasque evadere ad auras: Hoc opus, hic labor est.*

17. *Dant alias Furiae.* Dicit diversis quidem generibus sed una morte singulos perire.

Spectacula Marti. Eo quod in ludum Martis per bellicum praecipitantur furorem.

18. *Avidum mare.* Vorax, quod demersos sorbeat. *Exitio* id est, ad exitum.

19. *Mixta.* Multitudine morientium totius aetatis, ut *Verg.* (G. IV, 475): *Matres atque viri [defunctaque corpora vita Magnanimum heroum], pueri innuptaeque puellae.* *Densentur.* conglobantur.

20. *Nullum.* *Saeva caput Proserpina fugit.* Quae omnes suscipiat, quam nullus evadat. Figura [est] ὑπαλλαγή: n. e. fugit Proserpina pro fugerunt Proserpinam, ut illud in *Vergilio* (B. X, 16): *Stant et oves circum, nostri nec paenitet illas,* pro: nos illarum non paenitet.

21. *Devexi rapidus comes Orionis.* Ut *Vergilius* (A. I, 535): *Cum subito adsurgens fluctu nimbosus Orion.* Ortus enim et occasus Orionis tempestuosi sunt; ideo et *comitem* eius *notum* ventum dixit, *devexum* autem in devexa parte caeli positum. Unde *Vergilius* (A. I, 608): *Convexa polus dum sidera pascit.*

2) schol. om. Ab. te *duce* γ. nil — morti om. AbγRG,r. 4) Id est — cute om. Aγ. 6) schol. om. A. troianorum tempor*a* r. 7) *iudice te*] archita b. hoc est. o archita Aγ. rell. om. 8) Hoc schol. leg. in Aγ, rell. om. claudentur γ. *uerique* ueritatis b. pro ueritatis γ. rell. om. *mori*] nox b. *per umbram* et: *superasque* — *est* om. Aγ. totos locos Verg. om. bC. et alibi om. γ. 13) Id est AγR,rmva. ait fh. om. b. scripsi *dicit.* diu. qu. gen. AγbR,rm. diu. gen. qu. vafh. 15) Spect. mart*is* γ1. praecipit*an*tur AγR. praecipit*a*tur r. praecipit*en*tur G1,mva. schol. om. b. Eo quod bellicus furor Martis ludus est C. 17) schol. om. R,r. *dim.* γ. gl. ad *exitio* γb, rell. om. *exitio.* perditioni Bφ. Mi*x*ta Aγ etc. mi*s*ta fh. s. multitu*dine* A. rell. multitud*o*. 19) def. — heroum om. AγR,r. corp. *bello* 1G. conglob*a*ntur (Liu.) γb. rell. om. spiss*a*ntur Bφ. 21) quae Aγ (que) rell. *quod.* schol. om. b. *seua*] ypallage pro nullum caput fugit seuam proserpinam bγ. 22) est om. AγR,r. — fu*g*erunt Aγb,r. rell. fu*gi*unt. in uergilio (uirg. γb) Aγ. *illi* uirg. b. rell. om. 25) Schol. dedi ex AγbR,r. *Deuexi*] In deu. parte caeli positi, ut Virg, parce*t*. *Rap. com. Or.*] Ortus dixit ut Virg. in Aen. *Cum — Orion, In uada caeca tulit* afh, conf. Cmv. In deu. parte *locati* 2, om. caeli. pas*cet* rmvafhC. *de*mersit b. *dim.* γ ut ad u. 18. rell. om.

22. *Obruit.* demersit.

23. *At tu, nauta.* Hic quasi Archytam ponit nautam precari, ne remaneat insepultus, ut ei harenam iniciat; nam in sacris et hoc genus sepulturae tradebatur, ut, si non obrueretur, manu plena ter iacta terra cadaveri pro sepultura esset, ut *Verg.* (A. VI, 365): *Aut tu mihi terram Inice namque potes.* Ideo enim et *particulam harenae* dixit. Ordo est: *At tu, nauta, ne parce malignus dare particulam vagae harenae ossibus et inhumato capiti: sic plectantur Venusinae silvae, quodcumque minabitur Eurus, Hesperiis fluctibus etc.*

Ne parce malignus. Ne sis malignus parcendo.

26. *Venusinae silvae.* Venusia civitas Apuliae est, confinis Lucaniae, cuius silvas, quia immensae sunt, pro quibuscunque posuit. Admonet ergo, ne, etiamsi tempestas sit, quae tales silvas flectat, omittat sepeliendi curam.

27. *Multaque merces, Unde potest, tibi defluat aequo ab Iove.* Hoc est nec, adtentus ad lucrum, omittat studium iusta solvendi. *Aequo* prospero.

29. *Neptunoque sacri custode Tarenti.* Vel quia *Neptunus* apud Tarentum devotius colebatur, vel quia in Neptuni tutela dicitur fuisse, seu quia Phalantus, Neptuni filius, apud Tarentum Herculi et Neptuno templa constituit, ut fortiter per fauorem Herculis faceret, per Neptunum feliciter ageret.

30. *Neglegis.* Deest *si.* *Inmeritis* nihil peccantibus.

31. *Fraudem conmittere.* Seu studio commercandi fraudem, quae retundet in posteros, capiat, seu certe inhumati piaculum eius filios laedat, aut, ne longum putaret, etiam ipsum delicti subiturum paenas minatur.

2) *Hoc* quasi arcitam A. rell. Hic. *hic quot* quasi r. remaneat *hei*arena iniciat A. scripsi *ut ei.* ut iam r. rell. *sed* iam. arena*s* R. 3) nam in sacris *et* hoc Aγ,r. rell. nam *et* in sacr. hoc. 4) *ut si* ARb,rmfh. ut et si γ1G,Cva. ob*ij*ceretur R. rell. ob*rue*retur. interiacta mv. manu plerumqne interiecta r. *pro* om. R. *ut* om. 2 in*ij*ci *nanque potes* vafh. ideo *enim* va. inicc. ideo *enim* Aγbr. Ideo *etiam* fh. 6) dicit 2. Ordo — etc. om. A. nauta uage in lemmate γ. 10) Hoc scholest ex γ. rell. om. Idem cod. ad u. 25: *sit* quod] etiamsi. al. sic. ut sit aduerbium adiuratiuum. ut (*Verg.* Ecl. IX, 30): *sic tua Cyaneas fugient examina taxos.* *si* quod] coniuracio b. quodc. min.] coniuratio. periculum. Bφ. sic quodc.] adiurantis est C. 11) Venus*ia* AγbRGC. Venus*ium* fh. Venus*ina* 1,m. Venus*inae* rva. ciu. Ap. est Aγ. rell. *est Ap.* eius silu. r. *inm.* AγB,r. *a*monet b. ergo *ne* etiam AγbR1. ergo *si etiam* r. ergo *ut etiam si* Cmvafh. *p*lectat Cfh. rell. *f*lectat. flect*at* omittat AγbR1. rell. flectat *ne* om. (*a*m. r, *e*m. b). 14) hoc est, *nec* AγR1G,rmva. hoc est *ne* fh. Hoc *dicit* ne C. omitt*as* fh, rell. omitt*at.* ad*t*ent. γ. 15) *Aequo* prospero γ. rell. propitio, prospero C. 16) *Vel quia* omn. libri praeter vafh qui om. *Vel quia.* Suring. p. 58 inter*po*latoris manum suspicatur. 17) *seu* quia AγbR,rmv. rell. *uel* quia. *pa*lan*tus* Aγbr. *palanth*us mva. phalanthus C. phalantus fh. Pal. uel Phal. De script. Palantus, Palanthus, Phalantus uide Carm. II, 16, 12. Neptu*nn*o — Neptu*nn*i — r. Nept. fil. afh. — fu. dicitur C. herc. *ac* nept. b. templ*um* R. 21) gl. om. Ab. id est γ, rell. *de*est. neglegis] parui pendis. deest *at si* coniunctio Bφ, *inmeritis* nih. pecc. γC, rell. om. — *id est* si γ. gl. om. Ab,r. rell. *deest si.* 21) mercandi γ. rell. *com*mercandi. 23) *aut* ne. rell. *et* ne, schol. om. b. 23) inhum*antis* A. inhum*atis* R. *et* ipsum R. etiam *usum* r.

Committere? Scil. cognosce.

33. *Maneant.* Expectent.

32. *Vicesque superbae.* Ut et ipse pari casu insepultus sit.

33. *Precibus non linquar inultis.* Ultionem precibus suis dandam promittit. *Non linquar.* Non ero sine vindicta.

34. *Teque piacula nulla resolvent.* Hoc est: te nullis hostiis expiabis. *Piacula* enim dicebantur, quibus facinus expiabatur admissum.

35. *Quamquam festinas.* Quamquam celeriter abire velis *Non est mora longa.* Ut (*Verg.* A. III, 453): *Hic tibi ne qua morae fuerint fastidia* (vulg. *dispendia*) *tanti*; ut excusationem arceat, dum ne morosum, quod coeperat, ostendat.

36. *Iniecto ter pulvere.* Ut (*Verg.* A. VI, 506): *Et magna manes ter voce vocavi.*

PORPHYRION.

Te — terrae. Haec ode prosopopoeïae forma est: inducitur enim, corpus naufragi Archytae Tarentini in litus expulsum, conqueri de iniuria sui et petere a praetereuntibus sepulturam. Hic autem Archytas Pythagoricus fuit, qui merito geometriae peritus dicitur, quia Pythagorici omnia numeris constare credunt.

Matinum. Matinus mons — sive promuntorium — est Apuliae, iuxta quem Archytas sepultus est.

Nec quicquam tibi prodest. Nihil tibi profuit adversus condicionem mortalitatis, quod rationem rerum naturae et ipsum caelum sis perscrutatus.

7. *Occidit et Pelops genitor.* Tantalus scilicet. Haec autem ad solatium mortis dicuntur.

Tithonusque remotus in auras. Id est, terris excessit, ac per hoc mortuus est.

1) gl. om. Ab,r. s. cognosce γ. *scias* deest R1, mva. deest *scias* fh. 2) gl. om. Ab. expect*abunt* γ. expe*t*ent R. Te maneant] accusatiuus. *expectent* uel manebunt Bφ. rell. ex*pectent.* 3) schol. ex A. pena (penae)pro neglecta mea sepultura Bφ. 5) Schol. ex γ. rell. om. 6) expi*abis* Aγr (Porph.). expia*bilis* C. rell. expia*beris.* schol. om. b. *te* host. r. rell. om. *te.* nulla expiatione purgaberis (l. purgabis) hoc scelus quod in me *com*mittis Bφ. 8) schol. ex γ. celeriter abire uis C. rell. om. 9) *fastidia* tanti AγbR,r. rell. *dispendia* tanti. disp. *nostri* C. d. tante 1. 10) nec morosum Aγ. nec mo*d*osum b. nec *uituosum* r. *ne* morosum 1,vm. rell. *ne morsum.* ne mersum R. quod cep. ostend*am* b. rell. q. coep. ostend*it.* Scripsi: dum ne morosum — ostendat. *Morosus* autem etiam de *rebus* ingratis in usu erat, ut Plin. H. N. XKI, 33: morosa subtilitas al. Ut *et magna manes* AγR,r. rell. ut *manes magna.* Schol. om. b.

PORPH. Ode XXVIIII R. 15) prosopopo*iae* forma 2. Hec o. prosopope*ia* for*ma* R. hac o. Prosopope*a* for*ma* v. Haec o. prosopopoeia form*ata* M. Haec Ode *de* (Porph.) prosopopoe*ia* form*ata* afh. 16) ind*i*citur R. su*i* MR2G. su*a* rvafh. *ex*pet. 2. rell. *et* petere. sepul*chrum* R. Architae et arch*y*tas M. 19) Const. num. MR,r. rell. num. const. 19) prom*u*nt*u*rium M. promuntorium G. conf. ad Car*m*. I, 15, 7. rell. prom*o*ntor. 21) quem MR2,rva. quo*d* Bφ.fh. 22) Nihil tibi prof. MAR2. rell. Nil prodest tibi. 23) condi*t*ionem libri: aduersum R. nat. rer. fh. rell. rer. nat. 25) si*t* 2,r. 26) Ti*ton* rem. R,v. rell. Ti*th.* rem. Tith. *receptus* fh.

9. ***Minos.*** *Minos,* Cretensium rex, praedicabat, se cum Jove conloqui et ex consilio eius cuncta agere.

10. ***Panthoiden.*** Nunc Pythagoram significat, qui praedicavit, se ad Troiam Euphorbum Panthoi filium fuisse, interfectumque a Menelao iterum revixisse et, factum Pythagoram, idem conperisse, agnito clypeo, quem Euphorbus habuerat.

12. 13. ***Nihil — atrae.*** Nihil praeter corpus morti dari.

14. 15. ***Judice te, non sordidus auctor Naturae uerique.*** Adfirmante te, Pythagoram non esse mentitum de natura rerum, cuius auctor extitit.

21. 22. ***Me — undis.*** Notum est, ortu et occasu Orionis tempestates concitari. ***Notum comitem Orionis*** dicit, quod cum Orione ortus sit.

21. ***Me quoque devexi.*** *Devexum* [autem] Orionem ita dicit, ut *Verg.* (A. I, 608): ***Convexa polus dum sidera pascit,*** id est, in devexo caelo positum.

19. 20. ***Nullum — fugit.*** Nullum Proserpina timet, ac per hoc neminem exceptum habet.

23. ***At tu, nauta.*** Ad praetereuntes nautas sermonem Archytam convertisse fugit.

26. ***Venusinae.*** Venusia colonia est inter Lucaniam et Apuliam, patria poetae. Unde ***silvas Venusinas*** pro quibuslibet posuit.

Plectantur autem luant atque experiantur significat.

29. ***Neptunoque sacri custode Tarenti. Custodem Tarenti Neptunum*** ait, quia praecipue Neptunus ibi colitur.

30. ***Neglegis inmeritis nocituram.*** Ordo est: ***Neglegis fraudem committere;***

1) conloqui M. 2) *et* cons. rvafh. 3) *qui* 2. rell. *quia.* 4) pant*hi* M2Bφ. pan*ti* R. rell. Pant*hoi* s. pant*hoy.* eu*f*orbum M,r. euforb*i*um v. rell. eu*ph*orb*u*m. 5) *id est* comp. MG. *idque* comp. R. *idque se* comp. 2. *Id compertum est* Bφ. *id cognouisse* rvafh. pro *id est* scripsi *idem.* clip. euf. M. 7—10) Facile utique negotium erat haec scholia emendare. Quidam impotens lemmatis distinguendi a schol. uerbis exclamauit: huius scholii tenebris ut lucem afferrem nullis machinis efficere potui; quare optimum uisum est corruptissima uerba ex codice (G) in textum recipere: '*nil ultra neru. ac cut. morti.* Nihil praeter corpus morti dari. Iudice te non sordidus auctor uerique: Affirmante Pythagora. Non eum mentitum de nat. r. c. a. e.' Nihil — dar*i* iudic*et non sordidus auctor.* Ad*f*irmante pythagor*a* — existit M. pythagor*a* omn. libri. male, nam Archytas adfirmat, non Pythagoras. Pythagor*am* scripsi. iudic*et* = *iudice te* = adfirmante *te. aff. te* AR. Pro *eum* posui *esse.* dare A,rv. dar*et* R. ment. natur*am* afh. ment. natur*a* v. rell. ment. *de* natura. non *enim* ment. 2. 12) noth*um* 2. 19) sit MAR2G, *est* rvafh. 13) *autem* fh. rell. om. — ita dicit ut M. ita di*x*it ut AR2G. *ita* om. rva. *ita dixit* om. fh. 18) sermonem MAR2G. rell. om. Arch. *se* conv. afh. *serm.* et *se* om. rv. 20) *est* MR2G, rell. om. 21) patr. po. MR2G,r. po. patr. afh. patr. om. v. 22) significat MR2G. signat r. si*t* u. sic a. om, fh. experientur M. 23) nept*um*num R. 25) Ordo — in me committere MAR2,r et G qui om. *fraudem* inter *negl.* et *comm.* vafh: Negligis, id est, fraudem committere facile esse putas.

sensus autem est; neglegis me et fraudem in me committere facile esse putas, atque haec expetet in eos, qui ex te nati sunt, id est, in filios tuos.

34. *Teque — resolvent.* Id est, nullo modo expiabis hoc scelus, quod in me admittis.

32. 33. *Vicesque — ipsum.* Paenae intellegendae, quas pro superbis factis dicit illum esse passurum.

Precibus non linquar. Id est: preces meae efficient, ut ultionem huius rei persolvas, quod piaculum in me admittas.

CARMEN I, 29.

ACRON.

Ad Iccium scribit, quem miratur philosophia intermisso studio repente se ad militarem vitam contulisse, cupiditate diuitiarum; nam idem Iccius Panaetii, Socratici philosophi, bibliothecam emerat, cuius lectione ad philosophandum fuerat deductus.

1. 2. ***Beatis nunc Arabum invides Saxis.*** ***Arabis beatis*** aemulus es, pares divitias cupiendo; *gazas* enim pro divitiis ponit, [ut *Verg.* (A. I, 119): *Arma vicum tabulaeque et Troia gaza per undas*, et in quinto (v. 40): *Et gaza laetus agresti*].

2. ***Acrem militiam paras.*** Id est, fortem, duram, acerbam. Ádmonet periculorum, per quae ad divitias gerentes bella perveniunt.

3. ***Non ante devictis.*** Id est: cum non sint adhuc debellati, tu *nectis* iam *catenas.*

4. ***Horribilique Medo.*** Forti, crudeli.

2) atq. u. XV (sic) MG. atq. u. 2. atqui n. = enim rv. atque *enim* a. atqui R,fh (om. *enim*). Scribendum censeo *atquin*, quippe quae perbona particula pluribus uariae aetatis scriptoribus in usu erat. Atqui haec luent qui ex te nati *erunt*, id est, filii tui C. — expet*et* M2G,rva, expet*it* R. expet*ent* fh. Cum *haec*, sc. fraus, singularis sit, lectio librorum omni iure seruanda est. — *in* om. fh. 5) *pro* MAR2G, om. rvafh. *dicit* MR2G,r. rell. om. passurum *precatur* afh. Ascensius *precatur* fecit ex (*praecibus. Non linquar* rv) primo lemmatis subseq. uerbo. 6) *esse* MR, rell. om. 7) praeces M,ra. ulctionem r.

ACRON. Ad Iccium A1. ut multi codd. Horatii. Alii, ut bBφ, addunt *loquitur*, alii pauci *philosophum*. Ad *H*iccium γ, qui tamen in scholiis *I*ccius et Icius habet, ut b Hiccium et Hiccius in scholio primo, *I*ccium in epigraphe. 13) Ad Hiccium scr. b. *Hicci* beatis] Ad *ic*ium scr. γ. inuide*ns* 1. — interm. phil. stud. γbR12,r. rell. phil. int. st. (Porph.). 14) *idem* om. 2. panetri A. paneti γ. pan*a*eti bG. rell. Pan*a*et*ii.* socrati γ. biblio*te*cam γ,r. 17) gazis] *At his* emulus es γ. *Ad this* em. es b. *athis* em. es r. mira lectio, quae ex be*atis* orta uidetur. 18) par. diu. cup. AγbR1,r (*cap.*). m. (*ut* p. d. cup.). *ut* cup. par. diu. vfh: *ut* par. diuitias: *ut* cup. diuitias. Asc. — gaz*a* Aγb,r. rell. gaz*as*. *enim* AγbR,r. rell. om. Loc. Verg. om. Aγb,r. Verg. om. R. 19) *in* om. fh. 21) Id — acerbam om. R1G,r. est in Aγr,Cmvafh. 22) periculo*rum* γrR,r. om. Ab. rell. pericul*a*. *per* quae AγR12G, *propter* quae vmfh. schol. om. brC. 23) schol. om. A et b, qui pauca scholia ad h. o. habet. 24) nect*es* fh. *iam* om. 2, qui habet: nectis catenas ut alliges reges, quae fiunt *pluribus* nexibus. 25) glossae extant in AR2,Cmvafh. rell. om.

5. *Nectis catenas.* Aut inligas regibus victis catenas, aut fabricas; mutuis (multis?) enim nexibus fiunt catenae.

6. *Sponso necato.* Id est, nisi occiso prius *sponso*, in servitium captiva non veniet.

7. *Puer q. ex aula.* Regis filius, qui captus pocula ministraret.

9. *Sericas.* Derivativum est ex eo, quod . . *Seres* vocantur. *Seria* gens enim est Parthis vicina, sagittandi arte famosa, a qua . . et *Sericum* vocatur.

Tendere. Dirigere, intendere.

10. *Quis neget* etc. Id est: quis rerum naturam neget posse mutari, cum tu studia in contraria verteris, contra omnium opinionem.

11. *Pronos.* Proclivos, nam *proni* dicuntur rivi de montibus effluentes, quia impetuose fluunt.

12. Et *Tiberim reverti.* Ut (*Verg.* IX, 125): *Revocatque pedem Tiberinus ab alto.*

13. *Nobilis Libros Panaeti.* Panaetius stoicus philosophus fuit, praeceptor Scipionis Africani et Laelii, Rhodius natione. Ordo est: *Quis neget, relabi posse rivos pronos arduis montibus et Tiberim posse reverti cum* [uel] *tu pollicitus meliora tendis mutare loricis Hiberis libros Panaeti* undique coemptos et Socraticam domum.

15. *Loricis Hiberis.* Optimae enim et fortes Hispanae loricae sunt.

14. *Socraticam et domum.* Sectam sive libros.

15. *Mutare loricis Hib.* Ordo est: *Socraticam et domum loricis Hiberis mutare tendis.*

Meliora autem, scilicet studia, secundum professionem autem suam

1) i*n*lig. Aγ. rell. i*ll*ig. 2) Scribendum est pro *mutuis*, quod omni sensu caret: *multis*. Porph. habet *quibusdam*. 3) occiso prius sp. Aγ2,r, rell. pr. occ. sp. 4) uenie*t* Aγ12G,r. ueni*ret* R. ueni*t* mvafh. 5) *ex aula*. rapt*um* a te b. — ministr*aret* libri omnes. recte, nam nondum captus erat. hinc minis*tret*, quod Quidam inculcauit, *a scholio* alienum est. — *unctis*. delibutis γC. 6) Deriu*atum* R, f. rell. deriu*atiuum*. *ex* eo AγR,r. rell. *ab* eo. uoc*an*tur AγR, rva. rell. uoc*a*tur. Ser*ica* γR1G,mv. Ser*ia* A,vafh. serica — uocatur om. r. gens enim est AγG. gens est enim R1,mv. enim gens est afh. 7) seric*us* 1. rell. seric*um*. 9) gl. ex Aγ. rell. om. arcu] *documento* (exemplo. uirtute?) γ. 11) *tu* omn. libri. — contrar*iam* A (contrar*ium* Porph.) rell. contrari*a*, ut Bφ in schol. Porph. *omnium* AγRG,r. rell. *homi*num. 12) procliu*os* γR,rvm. proclive*s* A,Cafh. procliu*us* in Lucret. et Plauto, Sen. et Varrone. 13) *efl*. R. rell. efil. qu*ia* γ. rell. qu*i*. *paneti* panetus γ. rell. panaetius. fil. γ. phil. om. C. 17) le*tis* Aγ. l*a*etis r. *Cecis* 1. Lae*lii* Cvafh lae*li* m. conf. Porph. *rod*. γ. 18) Ordo — Socraticam om. A. riu. posse pronos γ. rell. po. riu. pro· *uel* mvafh. rell. om. 19) tendis γR,r. rell. *con*tendis. mel. tend. mut. γRr (om. mut.). rell. mel. mut. contend. lor. hib. (ib. a) und. co. nobil*is* lib. pan. libros nobil*es* pan. r. socr. et domum va. 21) *et fortes* AγR2,rv. forte fh. hispan*ae* AγR12.r. hispan*iae* mvfh. sunt om. R. 23) Huius scholii prior pars ex Aγ. petita, altera ex iisdem et R,rmvafh. 25) *subaudi* stud. R,r. autem om. va. stud. scil. prof. va. — autem om. b.

poeta philosophiam vult intellegi. Elocutio vera nota est: philosophiam militia mutare.

[16. *Tendis.* Contendis istas, ut *Verg.* (A. V, 21 et 27): *Nec tendere contra.*]

PORPHYRION.

Icci beatis — Gazis. Hanc oden ad Iccium scribit, quem miratur, intermisso philosophiae studio, repente se ad [militare studium] militiam contulisse, per [quod] quam videtur concupiscere divitias Arabum.

1. 2. *Invides — Gazis.* Id est, aemularis Arabes in divitiis habendis, ac per hoc divitias concupiscis.

2. 4. [*et acrem militiam paras — Regibus.* Dativi casus est, hoc est: illis paras militiam, quod est: adversus illos.

5. *Nectis catenas.* Non inicis sed fabricas intellegendum. Est proprie dictum; catenae enim ipsae nexibus quibusdam constant.

5. 6. *Quae tibi virginum Sponse necato,* scilicet, sponso.

1) *et locutio* γ. conf. C: nota *locutio* est. rell. omn. *Elocutio* uero noua est. *Philos. mut. mutare* A add., rell. om. 3) Hoc schol. neque in codd. neque in uett. edd. legitur Fabricius (fh) maximam eius partem petiit ex C: tendis] contendis, ut: *nec tendere contra*, addens: instas (istas h). Quidam sic edidit: *te* tendere contra. dicens: '*nec* tendere contra *libri*, sed hunc uersus exitum non repperi apud Vergilium.' A. V, 21: Nec nos obniti contra, *nec* tendere *tantum*. u. 27: et frustra cerno *te* tendere *contra*.

PORPH. Ode XXX ad Iccium R. 6) odem R2, r cum linea, v sine linea. beat*us* v non, memorabilis scriptura. sed error typogr. est ut infra: *conspicere* diuitias *rabum*. 7—8) Omnes codd. atque edd. uett. habent *quam*, omnes libri: *militare studium*. Alterum utrum falsum. *quod* afh. Ascensius ergo primus correxit *quam*. Sed alius uidetur esse corrigendi locus. *Militiam* (militarem uitam Acr.) posui. Namque in uett. codd. Bφ duo scholia a 1. m. exarata leguntur: 1: Hanc oden ad iccium — reperte ad *militare studium fuisse conuersum* per *quod* u. c. diuitias (om. arabum). 2: Miratur *licium* intermisso phil. studio *se ad militiam contulisse*. Militia autem utrumque continetur, et uita et studium. 9) Id est M, rva rell. om. arabo*s* M. Quod temere a Quodam receptum est. arab*us* enim est adi. et plurali numero subst. apud poetas, ut apud Verg. A. VII, 604. arab*as* rva. arabe*s* R2Bφ, fh. 12) *Et acrem militiam* || *paras militiam* || quod est aduersus illos M, om. Datiui — militiam. Paras *diuitiis* militiam rva. 13) *id* est 2. rell. *quod* est. *regibus*] aduersus reges C. id est. aduersus reges Bφ. 14) Scribendum est inicis (Cic. Verr. V, 41) pro *uincis*, quippe quod ex *deuictis* u. 3 et ex sensu opposito *(proprie dictum)* ortum est. Acron: *inligas regibus uictis catenas*. Commune autem uerbum transitiuum ad uerbum lemmatis requiritur, ut *indere* Plaut. Capt. I, 2, 3, dare Flor. III, 5. Litterae u. *uin*cis et *ini*cis sibi simillimae sunt. 14) Pro *intellegendum est. Proprie dictum* scripsi: intellegendum. Et pr. dictum. 15) Recte cum Ascensio (afh) distinguitur: caten*ae* enim ipsae. catenae. Ipsae enim M (Ips*a*) G, r. catenae Ipsae v, sine puncto. In Horatio enim caten*as*, non caten*ae* legitur, atque hic casus seruandus est. 16) Sic Fabricius, sic omnes fere libri. permale arbitror. Totum schol. in meliorem ordinem est redigendum et sic scribendum: *Necato*] A te [*necato*] scilicet *sponso*] suo. A lemmate ergo *tibi* est remouendum una cum reliquis uerbis. Nam Porph. coniungere uoluit *tibi* cum *necato*, quod sine damno perspicuitatis a scholio abesse potest. Bφ: necato] *a te scilicet. Sponso* autem h. l. aut superfluum est ideo quod h. u. a poeta ante *necato* positum extat, atque hinc *scilicet* ad *sponso* pertinere nequit, aut additamento aliquo indiget. — sponso *suo* R. *sponso*] s. illius Bφ.

7. *Puer — aula.* Hoc est, regius puer, non enim, qui in aula servierit.

9. *Sagittas — Sericas.* Hoc est, Parthicas, a gente *Serum*, qui partis orbis terrae orientis subiectam tenent.

10. *Quis neget* etc. Παροιμιῶδες, cuius sensus est: Quis non credat rerum naturam posse mutari, ut flumina in montes revertantur, unde alioquin descendunt, cum tu vitae studia in contrarium verteris, quod nemo speraverit posse fieri. Tale est autem illud *Vergilii* (B. VIII, 27): *Iungentur iam gryphes equis, aevoque sequenti Cum canibus timidi venient ad pocula damae.*

14. *Panaeti.* Panaetius stoicus philosophus fuit, praeceptor Scipionis Africani et Laelii, genere Rhodius.

15. *Loricis Hiberis.* Κατ' ἐξοχὴν dixit, quia optimae sunt Hispaniae loricae.

14. *Socraticam et domum.* Ut si diceret: Socraticae scholae disciplinam.

16. *Tendis.* Pro contendis. Ordo est autem: *Socraticam* [et] *domum mutare loricis Hiberis tendis. Pollicitus meliora.*] *Meliora* aut absolute dictum est aut *studia* subaudiendum, et *meliora studia* secundum suam opinionem poeta vult intellegi. Nota autem figura elocutionis est, qua dicitur: philosophiam militia mutare, hoc est, philosophia dimissa, militiam sumere, ut *Verg.* (G. I, 8): *Chaoniam pingui glandem mutavit arista.*

CARMEN I, 30.

ACRON.

O Venus etc. Quasi epigramma est hoc in dedicationem Veneris (in aedem dicatam Veneri?) scriptum, quam ipse consecraret.

1) *quisquis* MG,rv in lemmate. *hoc est* MAR2G, rell. om. *non enim* MAR2G. rell. om. seruiuerit r. regibus M. Non in aula nutritus sed dignus aule regiae. Tale est quasi diceret. regius puer Bφ. *ex aula*] puer regius C. 2) *Hoc* est MR2G. rell. *Id* est. orientis MRG. rell. orienti. 4) παροιμιῶδες M,a. παροιμυωδες 2G. παροσμιοδες rv. *Sermo* παροιμ. fh. om. R. cuius MA2G. om. R. et edd. 6) discendunt M. *discedunt* R. rell. *descendunt*. alioquin R,a. rell. alioqui. 7) sperauerit MAR,rv. sperauerat 2, afh. *cogitauerat* C. — Tale est *autem* M. Tale *autem* est R rell. om. *autem*. 8) grypes M. gripes 2. — panetius MR. philosophus MR2. rell. om. lelii gener rv. natione C (Acr.) rell. genere. 12) κατα ἐξοχ. rva. — Hispaniae MG,rv. hispanae 2. hispane R. Hispanicae Cfh. sint R. optime R,v. 13) scolae R. 14) Temnis pro contemnis rv. Ordo est autem M,rva. Ordo *autem* est R. rell. om. *autem*. *Aut* Socr. fh. 15) iberis temnis rv. 13) *et* MR (lemma). rell. om. et. Ordo — tendis om. 2. 15) Legendum pro meliora *autem absol.* [MR2G, rva]: meliora *aut* abs. Mel. *autem aut* abs. fh. Namque *meliora* aut absolute intellegendum esse aut *studia* supplendum Porph. dicit. duae sunt expositiones, quae secum coniungi nequeunt, cum interpres alteram acceperit. 16) est om. ra. et meliora om. vafh. stud. *poeta* 2,rvafh. et mel. stud. om. M. 17) dicitur MAR2G. rell. dicunt. eloquut. rv. 18) *missa* fh. rell. dimissa.

ACRON. Ad Venerem (bis) A1R (Ode XXXI). Eutice ad uenerem pro glicera BφR (Hor.) γ addit: meretrice.

24) epigrama A. *est hoc* AγRr. rell. *hoc est. hoc* om. b. epygr. br. in *dedicationem* ueneris scriptum libri omnes (scriptam r). Corruptis uerbis *in dedicationem ueneris* Quidam adiunxit

1. *Cnidi Paphique.* *Cnidus* urbs Cariae est, *Paphos* vero urbs Cypri insulae, utraque Venerem praecipue colens. Precatur ergo, ut, desertis velut propriis civitatibus, adsit aedibus consecratis. Incertum autem, utrum Glycera amica an ancilla sit.

5. 6. *Solutis Gratiae zonis.* Vel liberae, vel quod nudae non cingantur. Bene autem nudae et solutis zonis Gratiae finguntur, quia amicorum animi soluti secum et nudi esse deberent.

7. *Et parum comis sine te Juventas Mercurius que.* *Parum comis,* hoc est, minus elegans [*Juventas.*]

Sine te. Hoc est, sine venustate. Sciendum tamen, Venerem non tantum concubitus verum etiam omnium elegantiarum esse dominam. Aliud est tamen inventas, aliud iuuenta, aliud iuventus. Juventas aetatis putatur, iuventa ipsum nomen, iuventus adulescentia.

18. [*Mercuriusque.*] Per *Mercurium* vero quaestum vult accipi, tamquam sine venustate nec lucrum sit.

PORPHYRION.

1. *O Venus Cnidi Paphique.* Quasi epigramma est hoc in dedicationem

cum in Acronis tum in Porph. schol. *sacelli*, simpliciter confitens: 'hoc schol. et initium schol. Porph. ut potui emendaui; sed probe scio ne sic quidem integra ea esse, altiusque repentendam corruptelae originem.' Omnino. At enim uero non ex suo ingenio petiit Editor *sacellum* sed aut ex Landini Commento aut ex Cruquii Commentatore, qui haecce habet: Dicarat Glycera *sacellum* Veneri in suis aedibus. Horatius autem ei tamquam epigramma scripsit, orans Venerem, ut relictis Papho et Cypro, *in aedem Glycerae sibi dedicatam* migrare uelit. Scilicet Commentator bonae frugi existimandus est. Etenim fieri potest, ut uera inde manet loci emendatio: in *aedem dicatam* Veneri *scriptum*, q. i. c. Postrema tria uerba q. i. c. si addita non essent, possemus acquiescere in simplici locutione: *in uenerationem ueneris*, quam offerunt Bφ: Hoc epigramma *in uenerationem ueneris* scriptum est ut glyceram proteruam inpellat ad amorem illius cum mercurio et cupidine. Non dubitandum est, uerba in *dedicationē* et in *edē dicatā* aliquantum habere similitudinis. Ac negantibus discrimen inter *dedicare* et *dicare* paruum tamen inter haec uerba et *consecrare* adgnoscendum esse nobis uidetur cum Graeuio ad Cic. Verr. 48. Ipse poeta 'O Venus, inquit, te transfer *in aedem* tibi dicatam ut adsis consecrationi.' Quod si uerum est, praeferendae sunt lectiones codicum quae coni. imperf. exhibent: qu*am* ipse consecrar*et* γr (quod). qu*od* ipse consecrar*etur* RG,r. Aut aedem iam consecrauerat. qu*am* ipse consecra*uerat* b. consecrar*at* a. consecrar*it* A. Item in Porphyrionis scholio: quam ipse consecrar*it* G (ad marg. *quod*). quam *a se ipso* consecrar*it* MR. quam ipse consecra*uit* 2,rva (q. i. c. om. fh). Aut ergo scribendum est: quam ipse consecrar*et* s. qu*ae* ipsi consecrar*etur*, aut, quia precatur, ut adsit *aedibus consecratis:* quam ipse consecrar*it*.

1) insulae in quibus uenus praecipue colitur 1. uero om. R. 2) Prec. *ergo* AR12,r. rell. autem. 6) uel quod nu. 1. rell. uel nudae quod. Bene *autem* γR2. rell. et bene. 7) *inuicem* fh. *inter se* C. (Porph.) rell. *secum*. aperti C. rell. *nudi*. *Sol. Gratiae zon.*] Gratiae nudae et *incinctae* pinguntur, quia etc. 7) deber*ent* γ,r. rell. deb*ent*. 9) hoc est γR12,rmva. id est G. om. A. fh. — Iuventas om. 2. 10) Sciendum est tamen vafh. rell. om. *est* tamen est 2. 11) sed etiam vafh. rell. *uerum* etiam. 12) deam R. aliu*t* A. Aliud est tamen AR,r. rell. tamen est. — Iuuen*tas* aetat*is* Aγ (etatis) rell. Iuven*ta* a*etas*. iuuen*ta* ips. Aγ1. 13) adul. A. 14) questum A. tamquam *cum* uenustate sit lucrum 2. u. 3. *decoram*] ornatam γ. 5. *puer*] cupido γ.

(in aedem dicatam Veneri?) Veneris scriptum, quam a se ipso consecrarit. Gnidus [autem] urbs Cariae, Paphos autem urbs insulae Cypri, utraque Venerem praecipue colens.

5. *Fervidus — puer.* Id est, Cupido, quod fervorem amoris inferat.

5. 6. *Solutis Gratiae zonis.* Bene *Gratiae* nudae [et] sine nodis finguntur, quia amici animos solutos ac nudos inter se habere debent.

7. *Parum comis.* Id est, minus elegans.

Sine te. Hoc est, sine venustate. Scire autem debemus, Venerem non tantum concubituum, verum etiam dominam esse omnium elegantiarum. Sic alibi ipse (A. P, v. 42): *Ordinis haec virtus erit et Venus.* †††)

CARMEN I, 31.

ACRON.

1. *Quid dedicatum poscit Apollinem. Vates?* Apollinis templum in Palatio dedicavit Augustus, sed hic *Apollinem* pro templo Apollinis posuit [μετωνυμικῶς], et significat modestiam votorum suorum, negans [se] ab Apolline, quae ad cupiditatem aut avaritiam spectent, petere, sed bonam mentem bonamque corporis usque ad senectutem valetudinem precari cum lyrico studio. Putatur tamen domi suae Horatius Apollinem dedicasse, ad quem hoc scribit.

PORPH. Ode XXXI. Ad Venerem R. 17) cnidique pafique M. — *est hoc* MR2.rva. hoc est fh. Lectionibus supra dictis ad Acronis schol. adde *in delectationem* ex ed. Ven.

1) Pro *a se ipso* i. e. sua sponte etiam *ipse* dicebatur. conf. Colum. XI, 1, 5: — rogatus — *a se* instituere consueuerit. Ego uero, inquit, *ipse* institutio. *quam — consecrarit* om. fh. 2) *autem* libri. *C*hidos M. Gnidos rv. rell. *G*nid*us*. pa*fos* M. paphos R2,rv. urbi est R. est urbs 2. rell. om. est. urbs *intra insulam* cypri R. 4 bene gratiae nudae *si* sine *nude* finguntur M. bene gratie nude sine *nodis* finguntur R. bene *solutis zonis* quia Gratiae nudae *et* sine n. fing. 2. bene gratiae sol. zon. quia etc. Grv. afh om. bene sol. zonis, bene gratiae nudae et *sine zonis pinguntur*, quia amici etc. Bφ. conf. C: Gratiae nudae et *incinctae pin*guntur, quia et q. seq. amici *amicos* R. rell. am. *animos*. 7) com*m*is M. 9) concubit*um* M,rv. rell. concubit*us*. Scripsi concubi*tuum* (Liu. IV, 2: quoslibet concubitus). pluralis enim multo praestantior est.

†††) Ut supra ad Carm. I, 16, sic his uerbis commenta Christophori Landini a Fabricio p. 54 (conf. p. 782) tamquam Porphyrionis scholia adiuncta leguntur. Idem factum est a Nic. Hoenigero p. 284, a Braunhardo P. II p. XLV, atque, in adnotationibus quidem, nuper a Quodam p. 131.

ACRON. Ad apollinem A1. Eutice ad apollinem γb. BφR addunt: ipsi sacrificans uite presentis statum. 14) hic AγbRr,r. rell. om. 15) μετων. s. meton. om. AγbR,r. — se om. Aγb2. *quae* om. fh. 18) spect*a*nt rC. 19) bon*am*que γ,r. bon*um*que b. rell. bon*a*que. — *ualitudinem* γ,r. ualetudi*ne* A. mentem bona*m*que *ualetudinem* (om. precari) C. mentem bonamque corporis uali*t*udinem usque ad ultimam senect*am* Bφ. rell. om. *ualetudinem*. 20) domi suae AR,r. domi, om. suae, γ, dom*us* suae b. rell. *diuerse*, quod ineptum est. fidunt autem qui patent hanc Apollinis consecrationem non ad Palatium sed *ad domum suam* pertinere, ubi Horatius Apollini sacellum dedicauerat. 21) hoc AγRr, b r. rell. *haec*. scribit hoc γ.

2. *De patera.* Calice, ut (*Verg.* G. II, 192): *Hic laticis, qualem pateris libamus et auro.*

2. 3. *Novum fundens liquorem.* Aut vinum non vetus, ut deos non exquisitis muneribus placari monstraret, aut certe per quod nova instaurabatur precatio; nam et ipsum morem sacrificandi ostendit, ut (*Verg.* A. IV, 60): *Ipsa tenens dextra pateram [pulcherrima Dido.]*

3. *Opimae.* Pinguis et fertilis iumentis.

5. *Non aestuosae. Aestuosa* enim et aptior pecori regio est, ut est (*Lucan.* IX, 185): *El calidi lucent buceta Matini.*

6. *Aut ebur Indicum.* Indis enim ebur abunde est, ut (*Verg.* G. I, 57): *India mittit ebur [molles sua tura Sabaei].*

7. *Lyris.* Fluvius est Campaniae interfluens urbem Minturnensium, ut (*Lucan.* II, 424): *Et umbrosae Liris per regna Maricae.*

8. *Taciturnus.* Lenis, magnus, altus. Unde *Vergilius* de Tiberis altitudine (A. VIII, 87): *Et tacita refluens ita substitit unda.*

9. *Premant.* Id est, reprimant, putando *vitem.*

Calena falce. A loco; *Cale* enim oppidum in agro Sidicino est, ubi optima vina [ut] Falerna nascuntur.

10. *Dives.* Ordo est: *Et dives mercator, carus ipsis diis, quippe ter et quater anno inpune revisens Atlanticum mare exsiccet vina aureis culillis reparata Syra merce.*

11. *Culillis.* Poculis; proprie autem *culilli* calices dicuntur fictiles,

3) sc. *uinum* aut non uet. 2. nou. liq.] *uinum* nouum. ostendit mor. sacr. ut — C. rell. om. *uinum. uinum* recte. hinc *per quod* infra libri omnes. 4) instauratur 1. *re*staurab. R. 6) pul. dido om. AγbR2,r. 7) ping. et fert. *instru*mentis A. rell. om. scripsi *iu*mentis. 8) enim et apt. pec. reg. est AγR2,r. rell. enim reg. est apt. pecori. — *est* Aγ. rell. om *est.* 9) bucceta Aγ. rell. buceta. mathini A. mathinni γ. rell. m*a*tini. schol. om. b. 10) abunde est AγR1,r. rell. est abunde. moll. s. t. sab. om. Aγ,r. schol. om. b. 12) est camp. AγR1,r. rell. camp. est. *ut* Verg. A. *ut* uirg. Rb,r. rell. Virg. 13) lyris Bφrfh. laris 1. rell. l*i*ris. (Λεῖρις Str.) — mari*te* Ab. mari*ce* γ. 14) len. ma. alt. AγR. om. b. len. alt. magnus mvafh. len*ius fluens* magnus alt*ior* r. magnus (magnum promuntorium) est altus = profundus. Nos dicimus: stille Wasser sind tief. Ergo non altioris eruditionis est temere inculcata Cuiusdam lectio: 'correxi *non* altus magnus'. Si quid temptandum esset, ego proponerem *lentus* pro *altus*, nam lentus est Liris fluuius, aut *mansuetus* pro *magnus* al*tus*, sicuti uel *litora* quieta a Prop. I, 17, 28 mansueta dicuntur. 17) A loco γb. rell. om. Cale AγbR12C,rmv. Cal*es* Cah. Calces f. Cal*os* Bφ. (conf. Porph.) *enim* Aγb,r. rell. om. lopid. Ab,v. op. *est* vafh. sidici*nona* R. sidici nōe = nomine b. sed*ia* nomine r. fid. v. rell. sidicino. Notum est *Teanum Sidicinum* siue *Tean. Sidicinum cognomine.* Cic. epist. et ex Plin. H. N. III, 5. cf. Hor. epist. I, 1, 85. uina fal. AγR,r. *ut* fal. vafh (falt.). *uelut* fal. 1,m. ut fal. om. 2. apt. uina *Calena* nasc. C. cal*os* oppidum est campaniae ubi optimum uinum nascitur. quod *calenum* uocatur. hoc ergo dicit. possident pretiosa quaeque. quibus fortuna concessit Bφ. 19) Ordo — merce om. AbR2. colloc. inferius, r autem post schol. subseq. sic ordinem habet: Ordo est. Et diu. merc. carus ipsis diis, om. rell. *ch*ar. afh. *ath*l. γ,v. e*xs*iccet γ,G. *exi*ccet mafh. exicet v. syra om. fh. rep. s*i*ra merc*ede* γ. 20) cul*u*llis libri omn. h. l. 22) cu*li*llis — culi*lli* Aγ, uterque etiam in Hor. c*uu*lli autem prop. cal. b. conf. Bφ: culu*li*s] Cul*ulae*

quibus pontifices virgines Vestales *utebantur.* Hic autem pro urceolis et conchis posuit.

12. *Syra merce* pro pretiosa posuit, qua venditoris (vindemitoris?) vina a negotiatoribus conparentur.

13. *Dis carus ipsis.* Quasi in hoc diis velut per invidiam gratos mercatores dicit, quod et prospere et frequentius navigant.

14. *Aequor Atlanticum* . . Aut posuit pro quocumque mari, aut — Oceanum, ubi et mons Atlans esse dicitur. [*Vergilius* in quarto (L. IV, 480: *Oceani finem iuxta solemque cadentem Ultimus Aethiopum locus est, ubi maximus Atlans Axem umero torquet stellis ardentibus aptum.*]

16. *Cichorea.* *Cichoreae* herbae multis et tenuibus radicibus, quas *Vergilius* intuba nominat in Georg. primo (o. 120): *Et amaris intuba fibris*].

17. *Frui paratis.* Aut quae ego paraverim, aut quae in promptu sunt omnibus. Ordo est: *Et, Latoe, precor, dones mihi avido frui paratis,* at *cum integra mente nec degere turpem senectam nec carentem cithara.*

18. 19. *Integra cum mente.* (Sana?) Ut (*Juven.* X, 356): *Sit mens sana in corpore sano.*

[18. *At.* Sed, vel saltem, ut *Verg.* in prima Aeneidos (v. 543): *At sperate deos memores fandi atque nefandi.*]

[20. *Degere.* Ducere, ut *Vergilius* in quarto Aeneidos (v. 550): *Non licuit thalami expertem sine crimine vitam Degere, more ferae.*]

17. *Valido.* sano.

[CVLV̄LAE B ad marg.] sunt calices quibus in sacris utebantur pontifices, om. uirg. u. est. cu*lulis* poculis. proprie autem cu*ll*uli cal. r. Cu*l*ulis plures uett. codd. Hor., E culu///lis cum rasura. uet. Bern. K cui illis = cu*l*illis. culi*l*lis b in Hor. cum glossa: i. ciphis. conf. C: *cullulis* poculis manicatis, *scyphis.* propr. autem cal. etc. culu*l*is G. rell. culu*ll*is — culu*ll*i.

3) *pro* om. A. uenditori uin*i* r. co*n*p. γ. comparent R. Minus contorte quidem dictum esset, contorta tamen oratio restat. qua uendito*res* uina a neg. conpar*ent.* Vera lectio est *uindemitoris* siue uindemiatoris. nam mercator i. e. negotiator et emit et uendit. 6) *cum* — frequen*ter* nauigent 2. 7) *ath*lant. ut omn. fere uett. codd. Horatii, AγR,v. Atl*ans* antiqua et uera est scriptura, quam in Vergilio Med. ubique seruat, teste etiam Wagnero p. 457. Ἄτλας graece. A*th*lans A et ad Carm. I, 34, 11 b, qui ut Bϙ om. hoc schol. Athlas γ.vm. Mira est scriptura cum th, quae non ex affectatione graecae doctrinae deducenda uidetur. Aut om. 2. posuit pro quoc. mari 2. mari om. γ. 8) dicitur A. rell. *perhibetur.* *Atlant.* ab Atlante monte dictum. Virg. — aptum C. Loc. Verg. om. Aγ,r. 11) Schol. om. Aγb,r. cicor. R,v. cycor. 1. cych. a. *cithorea* erba. uel cithereu (ad marg.) suprascr. *centaurea.* — *a*cten A1. *maluae*] bablelum (sic. gl. celtica?) 12) intu*bum* C. int*i*ba G,mv. rell. int*y*ba. — mominat R1Cm. rell. nomina*uit.* *Leues.* uiles. 14) Aut — parauerim AγG,mv. *et non quod* ego parauerim, *at quod* in pr. sint omn. r. rell. om. schol. om. b. 15) at cum γ. *attamen* integ. r. rell. *ac* cum. 17) Lemma interposui cum Aγ. cum u. sano rv. ex*eunt ad* h. o. schol. om. b. *integra*] sana C. 19) Schol. om. Aγb,rv. Sed *siue* R1. rell. sed *uel. ut* R rell. om. *fandi atque nef.* 1G ,ma. rell. om. 21) Schol. om. AγbR.rv. ducere b1. uiuere Bϙ,C. rell. *de*ducere. 23) sano γC. rell. om.

19. *Nec turpem senectam.* Ut est (*Verg.* G. III, 96): *Nec turpi ignose senectae.*

18. *Latoe.* Matronymicon.

PORPHYRION.

1. *Quid — Apollinem.* Apollin*is* templum in Palatium Augustus dedicavit. Ergo *dedi*catum non a se dicit poeta sed qui alioqui dedicatus est. Ipsum *autem Apollinem* dedicatum ait pro templo eius.

3. 4. *Non opimae — feraces.* Negat se poeta ab Apolline ea petere, quae ad avaritiam spectant, verum potius bonam mentem bonamque corporis usque ad ultimam senectam valetudinem.

7. 8. *Non rura — aqua. Lyris* fluvius est in Campania interfluens urbem Minturnensem. Hic autem lenissime labitur, quem ideo *taciturnum* dixit.

9. 10. *Premant Calena — vitem.* Cales oppidum in agro Sidicino est; in illa autem regione vina Falerna nascuntur. Ergo hoc ait: possideant pretiosos fundos, quibus hoc Fortuna concessit.

10. 11. *Dives et aureis — culillis. Culillis* pro poculis dixit; proprie autem *culillae* calices sunt [quidam] fictiles, quibus pontifices virginesque Vestales in sacris utuntur.

12. *Vina Syra rep. merce.* Quasi commutata vina Syra merce. *Syram* autem *mercem* pretiosissimam accipe, quae scilicet in purpura et pipere et unguentis aliisque similibus esse solet.

13. *Quippe ter et quater — aequor.* Hoc quasi argumenti loco positum est ad probandum, quam carus diis sit hic mercator.

16. *Me cichorea levesque malvae. Cichorea* intuba rustica, *malvae* autem *leves* corpori (scilicet?) intellegendae. ut Epod. II, 57: *et graui m. s. corpori*].

1) Hoc schol. petitum est ex Aγ. 3) matronimicon A. rell. om. hanc glossam.

PORPH. Ode XXXII. R. 6) in Palat*ium* MR. rell. in Palat*io*. in palatium i. in usum palatii. sed qu*i* MG (rasura). rell. qu*od*. alioqu*i* MG,rv. de*l*ic. r. autem ait ded. ap. pro rvafh. sed quod — est om. 2. 11) ual*i*tud. R2,rvafh. 12) campani*ae* 2. *in*turn. M. min*th*. mv. lenissim*ae* labiter M. 15) praem. rv. Cal*es* libri omnes. 17) pra*et*. M, praec. r. — *hoc* MR2G. rell. om. conces*serit* R. 18) Cu*lul*is M2G. rell. culu*ll*is. 19) propr*iae* M. cul*i*lae M. culu*lae* 2Bφ,r. (G?). culu*llae* v. rell. cul*ulli*. — *quidam* om. RBφ. 21) *Merce* i. e. commutata. *Syram mercem* pret. acc. Bφ. scil. quae sol.t Bφ. *in* pip. Bφ. *in* ung. Bφ. simi*ll*ibus M. *Syram autem — solet* exciderunt in fh. 25) *est* om. rvafh. char. deis R. car. d*is* M. sit diis 2. In MR. hoc schol. ad u. 1 odae seq. positum est. 26) int*i*ba M. in tiba Bφ. in t*y*ba rv. rell. int*y*ba. G. int*u*ba. int*u*ba uetustior scriptura in Verg. G. I, 120 (Acr.). IV, 120. Plin. H. N. XIX, 8. Colum. X, 110 etc. Loc. Epod. om. MR2G,rv. corpori leues afh. corpor*is* leues M,r. corpor*is* leu*is* Rv. scribendum corpor*i* s. leues. s ex corpor*is* natum est. *leues scil. corpori* ut — *corpori*. C. leu*is* corpor*is* 2.

17. *Frui paratis.* Aut his, quae ego paravi, aut quae parata sunt, id est, in promptu sunt omnibus.

18. *Latoë.* Quasi Λατῶε; ab eo quod est Λατὼ figuratum est.

CARMEN I, 32.

ACRON.

1. *Poscimus, si quid vacui sub umbra.* Hac ode lyram suam adloquitur [. . ut adsit et canere non desistat; p*oscebatur* enim dicta sua edere].

Vacui sub umbra. Otiosi.

2. *Lusimus.* [Scripsimus, ut *Verg.* (B. I, 10): *Ludere quae vellem, calamo permisit agresti.*] *Ludum* enim poetae carmina sua veluti verecundia dicere consueverunt.

1) his MR. hiis 2. *iis* rvafh. 2) *in inprompti* M. inpromptae r.in prompto G. 3) Latoë libri fere omnes. Latone 2G (ad marg.) Quasi lato*ne* ab eo quod est lato*na* fig. *sit* 2. Similiter ad E La///to edones uet. man. 2 adnotauit: *a Latona,* rubra autem ad marg. posuit: Loetoe. Quocum conf. scholion quod B ad L*ae*toe et φ ad La toe (cum rasura) habent: Latoe dones - quasi l*a*toe dones. a latitudine dict*i.* uel l*o*etum inferent*es.* Ad marg. B: LAETOE et φ: LETOE. A: lato edones. (pure) b: latoe dones (cum rasura). latoe, cum cauda, γ. — fig. *est* MRG. rell. om. est.

ACRON. Ad testudiuem A ad Acr. et ad Hor. Ode XXXII ad lyram suis R. Prosphonetice ad lyram BφE. γ addit: de carminibus suis. b: Ad l*i*ram de carminibus suis.

8) *Poscimus*] Poscim*us*? Ita. Considerantibus enim nobis uarias h. l. lectiones atque argumenta scholiastarum ambiguum uidetur, utrum poscim*us* an poscim*ur* scribendum sit atque utra earum unius alteriusue fuerit lectio. Dubitari autem nequit, uetustissimos cum poetae tum Acronis et Porph. interpretum codices tueri lectionem poscim*us.* Inter illos est antiquissimus omnium Berneusis K, inter hos, quod notatu dignum est, tota familia eorum, qui Acronis scholia continent aut integra et pura aut mutila et mixta passimque mutata, ut AγbRRIP Parisina, ut de recc. aliisque hic taceam. Contra ii codices Horatii qui ad maiorem partem scholia Porphyrionis praebent, poscim*ur* seruant. Hinc nihil simplicius uidebitur conclusione Acronem poscim*us* legisse, poscim*ur* Porphyrionem. Cui tamen cum repugnent tuta librorum auctoritate uerba Acronis: '*poscebatur* enim dicta sua edere', uide num operae pretiae sit rem accuratius quam hoc loco fieri potuit, perpendere longiusque persequi. Hoc tamen nunc dico, dicta uerba Acronis, quae interpolationis suspicionem mouere possunt, utriusque interpretis scholia subinde alterum ex altero nata maioribus minoribusue mutationibus transformata et, ut ita d*i*cam, composita cum uideantur, serius addi potuisse argumento Porphyrionis: *Hac ode — perseueret,* adsumpta eius sententia: *exigitur a nobis ut canamus.* At enim uero aliquoties fit in Acrone, ut pars scholii alicuius ipsi lectioni contradicat. Idem et nunc temporis occurrit, ut in editione Feae, qui poscim*ur* recepit, anteposita inscriptione: Alloquitur lyram, *eamque poscit,* ut sibi adsit, et secum canere non *desinat.* Asc. poscim*ur* in Hor., poscim*us* in fronte scholii habet. Poscim*us* omn. codd. et r. rell. poscim*ur.* poscim*us*, 2 m. mut. *us* in *ur* A in Hor., inde in Acr. poscim*ur.* Poscim*us* rell. codd. omnes et r. 9) *posc. — edere* libri omnes. et *secum* canere *ne* desin*at* C. *non desistat* siue desinat gl. interpol. et pro *perseueret* in Porph., primum adscripta tunc inserta. 11) recepi ex A (oc.) γ. 12) *Scripsimus — agresti* om. Aγb,r. *cecinimus — agresti* C. prae rell. pro. sua carmina *uerecunde* (Porph.) dic. cons. C.

3. *Viuat.* Victura enim pro perpetuis posuit, ut *Verg.* (A. IX, 447): *Nulla dies ungaum memori vos eximet aevo. et plures.* id est, quod memorabile sit.

3. *Latinum.* Facile intellectui.

4. *Barbite.* Genere masculino hic *barbite.*

5. *Lesbio civi.* Alcaeum dicit, qui fuit de *Lesbo* insula. Hic etiam res bellicas adversus tyrannos gessit, et Pittacum Mitylenaem victum expulit.

Modulate. Obsecute.

7. *Sive iactatam.* Id est: Qui seu in tempestatibus seu in bellis constitutus citharae solatia non amisit. (*inter arma — religarat* id est, siue inter arma siue *in* nauigatione finita).

9. *Liberum. Liber* enim et cantilenam suadet et voluptatem.

10. *Puerum cambat.* Cupidinem, ut (*Verg.* A. IV, 94): *Tuque puerque tuus.*

11. *Lycum.* Pulchrum enim hunc puerum [Lycum] Alcaeus dilexit.

Nigris oculis. Pulchritudo enim puerorum saepe nigris decoratur oculis.

13. *o decus Phoebi.* Lyram dicit esse Apollinis decus.

supremi. Summi ut (*Ter.* Adelph. II, 1, 42): *Pro supreme Juppiter:* omni enim laetitia Jouis epulum celebratur.

15. *dulce lenimen.* Malorum enim leuamen et citharae cantus [et] sibi etiam quandocumque profuturum exoptat.

cumque. Quandocumque.

PORPHYRION.

Poscimus, si quid uacui sub umbra. Hac ode lyram suam adloquitur [Horatius] ut sibi adsit et canere perseveret.

1) *Viuat.* duret 2Bφ. Vict. *enim* Aγb,r. rell. om. *enim.* 2) Post *aeuo* addunt Aγb,r.: et de ludo carmina qui lusi pastorum. (pastor. A. *past.* om. b,r). *et plures* — sit γ. scil in annos b. rell. om. 4) intellectu*i* A1G,mva. intellect*u* γR,fh. om. b,rC. 5) schol. ex Aγ. gener*i* A. barbit*os* C.rell. om. 6) *ex* lesbo R. les*bia* r. hic *enim* fh. pitac AγbG. pict, r. mit*i*l. bG. di*xit* fh. 8) glossa ex Aγ, qui addit: *O barbite.* 9) Id est Aγ. rell. om. 10) omisit A. solat*ia* AγR2,r. sol. cith. 1. 11) Schol. uncis incl. ex γ. rell. om. 12) Liber enim om. 2. Vol. et cant. suad. 2. 13) Schol. ex Aγ. rell. om. 14) schol. om. Ab. — Lycum om. γ. Amasium suum dilexit Alc. C. 15) schol. om. Ab. *in* nigr. 2. p. en. *in pueris* s. n. d. oc. *et crinibus* C. oc. decoratur r. pulchr. *autem* fh. 16) lir. γ. schol. om. r. suppremi γ. *proh* siue pro om. Aγ. suppreme A,fh. Odecus — iuppiter om. r. 19) le*u*amen AγR1,r. le*n*amen v. len*i*men afh. schol. om. enim om. r. *Grata* apta γC. *testudo.* lira γC (lyra). — *et* om. AγR1,r. sibi *etiam* AγR1,r. sibi *et* vma. *et* sibi fh. 21) quandoc. om. A. *pro* quand. R,r. gl. om. b.

PORPH. Ad lyram suam ode XXXIII. R. 24) Poscim*us* M,rvafh. poscim*ur* ARGC. poscim*us* u ad *Porph.*, poscim*us* in Hor. et ad Acr. habet. Bφ aliique codd. eiusdem familiae, ut Parr. CDO, hancce habent glossam notabilem: s. a mecenate uel ab augusto. umbr*as* MG. adl. M. 25) Horatius (afh. hor. rv) om. MRG et puto ego *orans* esse substituendum. scriptura *ora*tius s. *orat.* haud infrequens. u*ti* sibi adsit, ut can. fh. — Haud dubie huc collocandum est scholion: *Exigitur a nobis, ut canamus*, quod inferius legitur. Ex hac re potest cuipiam suspicio nasci, hoc esse serius additamentum, nisi addideris *denuo* s. *iterum.*

1. 2. *Si quia uacui sub umbra Lusimus tecum.* Sic poetae fere verecunde carmina sua *lusus* vocant. *Vacui* autem numerus pluralis est, a negotiis liberi.

Si quid — lusimus. Exigitur a nobis, ut (denuo?) canamus.

2. 3. *Quod vivat et plur.* Optat carmini, ut perpetuo floreat; ea enim scripta, quae sine virtute sunt, temporalia solent esse.

Barbite. *Barbiton* organi genus est, sed nunc pro lyra posuit.

5. *Lesbio — civi.* *Lesbium civem* Alcaeum dicit. Hic autem etiam res bellicas adversus tyrannos gessit.

7. *Sive iactatam — navim.* Hoc ideo dicitur, quia et in navigationibus hic poeta, cum bellicas res ageret, saepe tempestatibus vexatus est.

11. *Lycum.* Hunc *Lycum* puerum Alcaeus dilexit.

13. *o decus Ph.* Lyram dicit decus Phoebi.

15. *nihi cumque s. r. u.* *Cumque* pro quandocumque positum est, ut sit: O dulce lenimen mihi quandocumque te rite inuocanti.

CARMEN I, 33.

ACRON.

Albi ne dol. pl. n. m. Albium Tibullum adloquitur elegorum poetam, consolans eum exemplo aliorum et hortatur, ut sit fortiori animo in contemptu, quem indigne a Glycera muliere patiatur, et commemorat Lycoriden, quae similiter a Cyro contemnatur, [ut] rursus Cyrus Pholoen diligat, et ab ea spernatur, sicut Albius a Glycera.

1) umbra MG h. l. ferae M. *Sic fere po.* fh. Scholion. *Sic poetae uocant* antecedit sequentibus *Vacui* -- canamus in MR2G,rva, in fh sequitur. Prior pars ibi haec est: Vacui plur. numeri est, *casus nominatiui, et est sensus: Nos uacui id est* a neg. liberi — canamus. In rva *casus — id est* leguntur. 4) Post *canamus* in MR colloc. est schol. ad u. 13 odae praeced. pertinens. 5) et plur*is* M. *in* plur*is* G et *in* plure*s* v. rell. *et* plure*s*. temp. e sol. R. lira M. pos. p. lyra R. 18) peregit Bφ. 10) n. = nau. M. nau*i*m uet Bern. K RG, nauem Parr. AγBφCDE (*i* in rasura) etc. *et* om. rvafh. sepe M. *saepe temp.* libri. non *temp. saepe.* 12) lic. M in schol., l*y*c. in lemmate. 15) *in*uoc. MBφ. te uoc. te rite 2. rell. te rite uocanti.

ACRON. Ad tibullum A (bis). Ode XXXIII R (Acr.) Paranet. tetrac. alb*in*um *bullum* consolatur quod negl*i*gatur a scorto R (Hor.). E (albium bullum). Bφ (*ad* albium bullum). Paran. ad *albium tibullum* etc. γC (add. *te hac.*) Paran. ad Albi*n*um D etc. Paran. *ad albium* cons. etc. b. Alii: *ad albium.* 22) *eglogarum* uel elegorum b. gl*i*c, γb. 24) pat*i*tur libri. 25) lycori*den* A1. *li*coriden γb. licori*dem* R,r. rell. Lycorid*a*. — similiter *ut — et — atque* dicebatur, non: similiter *ut rursus.* item dicebatur *et rursus*, *nec* rursus, *ita* rursus, non: *ut* rursus. hinc 'lenissima coniectura' cuiusdam non indigemus, neque "de grauiore corruptela in postrema scholii parte cogitandum est'. rurs*um* A. 26) dilig*it* R2, ut modo pa*ti*tur.

2. *neu miser ab.* [Seu quod ipsi elegi, hoc est, carmen eius contemptu miserabile sit, seu] quia lacrimabilia elegis scribuntur.

4. *Caesa praeniteat fide.* Quia perfida extiterat amatori. *Praeniteat* plus niteat.

5. *tenui.* Angusta et parua, sicut pulchrae habere consuerunt.

6. *torret.* adurit. *asperam.* renitentem.

7. *declinat.* deducitur, descendit.

7. 8. *Apulis i. c. l.* [Aut quia maioris ibi formae esse dicuntur aut] pro quibuscumque posuit comparans natura contraria, ut *Verg.* Bucol. VIII, 27: *Jungentur iam gryphes equis.*

9. *turpi P. p. adultero.* foedo amatori.

10. *Sic uisum Veneri.* Quotienscumque ratio non apparet *sic uisum* interponitur, ut *Vergil.* Aen. IV, 1. 2): *Postquam res Asiae Priamique euertere gentem Immeritam uisum superis.*

11. *sub iuga aenea.* Pro duro ac difficili amore positum.

12. *saeuo mitt. c. ioco.* Aut cum cupidine, quia sibi ludos de hominibus exhibet, aut certe quia in amorem per iocum uenitur. *Saeuo* autem, quia nonnumquam in diuersum amorem animi diuiduntur.

13. *ipsum me.* Dicit se amore amicae ab uxoris coniunctione reuocatum, cuius ita litibus uel amaritudine uexetur, quem ad modum Calabriae

1) qu*od* AγR. rell. qu*ua*. *seu* — *sit* om. r. 2) *Heu* miserabil*is* R. Seu — sit om. r. *lacrimabilia* AγR2. (la*ch*r.) rell. miserabilia, — scrib*u*ntue 2. rell. scrib*a*ntur. contempt*um* afh. contemptu miserab*ilis fit* R. Totum schol. om. b. 3) perfid*ia* fh. extiter*it* fh. rell. extiter*at*. — praen. plus niteat A. pren. plus *mit*tat γ. glossa ex Aγ rell. om. nitidior sit quam tu C. 4) sic*ut* AγR1,r. ut 2. rell. sicu*ti*. consuef Aγ. rell. cousu*eu*erunt. u. 5. Lycori*da*] accus. graecus γb, 5) gl. adurit ex γb. incendit C. i. inc. Bφ. rell. om. *asperam.* renitentem γC addens: repugnantem amatori. deduc*itur*. desc. Aγ. dedu*ctus* descendit C. descendit b, om. deducitur. rell. om. 7) *ap*ulis γbBφDG aliique ut Bernenses ante Orell. a me et quidem accuratissime collati (21) C (542) et B (508, non 308 ut apud Sinner. et Mitscherl. hinc Orellius serius eum adhibuit et d signauit, ad h. l. referens: *ap*ulis Id est probabiliter etiam reliqui mei, *quos rursus examinare nunc non potui*). In uetustissimo K h. o. non legitur. Et Vet. M ad Porph. habet *apu*lis in lemmate. Par. A et rell. libri Acr. *App*ulis. maior*is* ibi form*ae* om. fere codd. et edd. (γ om. *ibi*). maiore*s* ibi *ferae* 2. Cur Quidam maiore*s* ibi form*a* receperit, non dixit. Verba *aut* — *contraria* post Ascensium Fabricius (afh) neglexit. 8) *aut* a. iunguntur γ. grip*es* Ab. grippes γ. griphes m. congripes 1. rell. gryphes. maioris formae *et horridiores* C. fedo om. Aγ. rell. om. 10) Totum schol. om. γb,rv. maximam partem AR: *Sic uis ueneri*] *est* sic uisum superis (Rom. *est*). Schol. in mafh ut supra (appar*eat* fh). q. ratio *rei aut facti alicuius* non app. *aut incerta est*, utimur *simili* loquendi modo ut Virg. etc. C. Legendum censeo: *Sic uisum Veneri*] ut (Verg.): *uisum superis*, abiectis reliquis. 14) aenea γR,rmv. enea A. *ah*enea afh. *pro* duro ac diff. am. pos. AγR,r et 2 qui addit *est*. *Sub* durum ac dificilem amorem mvafh. Insulsam hanc glossam in ed. altera repetiuit, qui sub*d*urum esse legendum certe cognoscere poterat ex C: sub*duros* et inaequaleis amore*s*. Hoc schol. restitui ope codd. AγbR12 et r. C: quia in diuersum (om. amorem) animi saepe distrahuntur. mvafh transpon. sic: Saeuo — diuiduntur: aut *quia* cup*ido* sibi — ueni*tur* (v. ue*nit* mafh). 15) seuo A. — aut *cum cupidine qui* AbR,r. aut c. c. *quae*·γ1. qu*ia* propter seq. enunc. scripsi. quod *cuiusque* in am. R. in di*uisum* amorem *an*. diu. r. 18) typoth. errores: ira fh. cuius *anna*libur uel r.

litora maris Adriatici tempestatibus. [*Adriae* autem curuantis dixit] *Vergil.* (Aen. III, 223): *et litore curuo* [*Extruimusque toros*].

14. *grata det. c. Myrt.* Compedem singulari numero contra consuetudinem posuit ueterum. [*Myrtale.* nomen concubinae].

16. *curvantis.* Commouentis uel erigentis pro nimio aestu.

PORPHYRION.

Albi ne dol. pl. n. m. inmitis. Albium Tibullum adloquitur elegiorum poetam. Hortatur autem eum, ut sit fortiore animo in contemptu, quem indigne a Glycera muliere patiatur, quam ideo *inmitem* uocat.

2. *neu mis. decantes elegos.* Proprie elegiorum uersus aptissimi sunt fletibus, quos ideo *miserabiles* dixit; nam et nomen ipsum elegi[or]um παρὰ τοῦ ἒ. ἒ, quae vox est lamentantium, dictum putant.

4. *curt. i. l. p. fide.* Apud Glyceram scilicet praeniteat, quae fidem hoc faciendo laeserit.

5. *insignem t. f. Lycorida Cyri terret amor C. i. a. d. Ph. Tenui fronte* pro angusta et pusilla posuit. Frons autem minor pulchriorem facit mulierem et ideo *insignem tenui fronte* accipe, hoc est, hac re insignem (pulchram?)

7. 8. *sed prius Apulis i. c. l.* Hoc est prius lupi concumbent cum capreis.

10. *sic uisum V. c. pl. inp. f. a. a. s. uiga aenea s. m. c. i.* Non dicit

1) adriaci 2. *h*adr. A. Adr. — dixit om. libri praeter fh. Extruimusque *th*oros fh. rell. om. Totum schol. om. b. Curuantis. litora curua sunt. litore curuo dixit uirgilius 2. Ex Hor. interpon. est *Curantis*] Verg. — *curuo.* 6) contra cons. pos. ueterum AγR2,r. rell. contra uet. pos. cons. Notandum est in γ man. 1 pos*t* hoc schol. exarasse ea, quae ad Porph. infra leguntur: Compedem — myrta*lis.* 7) Nomen conc. om. AbC. rell. habent. Nomen *est* conc. R2. 8) schol. om. A. *u*rgentis R. pra*e* afh. rell. pro. Glossae : u. 13 *melior*] seuior γC (a.c.). *uenus.* femina γ. u. 14. *grata.* grato. sc. mihi amore γ. grato amore, licet amariore C. *compede* (co*m*p. bis in scholl.) ligamine γ. u. 15. *acror.* seuior γC (a.c.).

PORPH. Ode XXXIIII. Ad albium R. 11) inm. M2. alb*i*num tibu*l*um M. albium tibillum R. albi*n*um 2. tib*ill*um R. 8) elegi*o*rum MAR2BφG. edd. eleg*o*rum. elegi*o*rum ab ἐλεγεῖον Auson. 92, 2. ergo temere elegi*a*rum inculcatum a Quodam est. fortiori RBφ. 9) qu*ae* ind. a glicre R. a *lygure* mul. MG. a lygure mul. v. patitur libri. 11) elegi*o*rum codd. et hoc loco et inferius vafh. para*ta esse* MRG. *patet* esse r. pro *para tu e e*, quae uerba in litt. graecis redita sunt. nomen ipsum dictum esse putant *paratam uocem* ad lament*um* 2. Nominatiuum elegi*um* ponendum censeo. elegos] i. *elegiaca carmina* quae proprie flentibus aptissima sunt Bφ. *miserab.*] quia *uersus elegi* sunt fletibus ei lacrymis aptissimi παρὰ τὸ ἒ ἒ, quod est lamentantium C. 14) *praenit.* i. cur plus illi quam tu placeas Bφ. 16) Huic scholio id quod sequitur antecedit in MR. — Tenui fr. pro — accipe om. M. 18) hac re MAR2GBφ rell. *in* hac re. hac re *pulchram* Bφ, quippe quod praestantius est repetito poetae uerbo. 20) *apulis* MR. con*tur*bent r. capr*is* MRG. edd. capr*eis.* 22) i*n*p. M. — *a*enea M,r. *e*nea R. Non dicit i. f. c. ioco om. fh.

inpares formas cum ioco sub iuga mittit, sed ordo est: sic uisum Veneri cum saeuo ioco i. e. *ueneri et amori* sic placuit, quem amorem *saeuum iocum* non ineleganti conceptione dixit. *Iuga* autem *aenea* durum ac difficilem amorem uult intellegi. Hoc Veneri, inquit, *placet*, ut quae amantur, non consentiant amatoribus, sed in alios ipsae amores declinent.

14. *grata det. c. Myrt.* *Conpedem gratum* amorem significat; sed uideamus ne non simpliciter *conpedem* hic dixerit, sed referens ad condicionem *libertinae* Myrtalis. Adtendendum autem, *conpedem* singulari numero eum dixisse, quod non facile apud ueteres [inuenitur].

15. *Adriae cum. Calabr. sinus.* Per haec Adriaticum sinum intellege, quod mare et Calabriam adluit.

CARMEN I, 34.

ACRON.

Parcus d. c. e. i. Hac ode significat paenitere se, quod dum Epicuream sectam sequeretur, [diis] inreligiosus extiterit.

1. *parcus d. c.* Minus colens.

2. *insanientis.* Res sacrilegas suadentis. Epicuri enim omnia adfirmant casura, nec deos humana curare adversus quam sectam *Vergilius* uel persuasionem dixit (Bucol. VIII, 35): *Nec curare deum credis mortalia quemquam.* Hoc ergo et ipse culpat. Stoici enim et Platonici et

1) Pro *sed* habent fh: qui domat cum turpitudine, ut amor. rell. om. seuo M. 2) scuum (om. iocum) R. 4) ut qu*ia* M. ut qu*i* RG,rv. ut qu*ae* afh. ips*ae* 2. 5) am*or*ibus R. rell. amatoribus. Repetiui poetae uerbum *placet*, quia *placuit*, quod ex *uisum Veneri* ortum uidetur, falsum esset, cum consenti*ant* sequatur. — Item ips*i* falsum esset, cum uerba *quae amantur* praecedant. *Quae* autem scribendum est, quia tres sunt mulieres, Glycera, Lycoris et Pholoe, quae amabantur atque in alios amores declinauerant. 7) uideamus *ne* non MAR1G. rell. uidemus *quod* non. *confe*rens γ, qui ad Acronem uerba *Con*pedem *autem* gratam amorem — Myrta*lis* a 1 m. exarata habet. Myrta*lis* MγBφR2G (Mirt. R). 17) singular*em* M. 9) non facile ueteres, om. *apud* et *inu.*, MR,r. non fac. *est* apud ueteres 2. q. n. fa. uet. *habent* Auct. p. 689. *in ueteribus repperies* Bφ. q. n. f. ap. uet. *inuenitur* vafh. schol. om. C. — haec MG. rell. hoc. *ad*luit M. *a*lvit v. *ab*luit r. rell. *al*luit. *H*adr. a (bis). *H*adriae M. in lemmate, contra in schol. *adr*iaticum sinum. Frequentior in uett. codd. Hor. est scriptura *A*dria, occurrit tamen *H*adria in uet. Bern. K aliisque uett. codd. meis, M in lemm. et in schol. ad III, 19, 23 *H*adria habet.

ACRON. Ad se ipsum A (schol.). Ode XXXIIII R (Acr.). Ad se philosophantem deos intelligit presentes quos philosophando negauit. RBφEG. Ad se phil. *et dicit* quos ph. deos neg. praesentes γ. *Ad fortunam* et se ipsum philosophuntem b. 16) *Parcus de cina culto.* minus colens. *Seo hac A, minus col.* A, om. 2. sed uide infra. *pingit* poenit r. scribit C. rell. significat. 17) sequ*i*tur Mγ,r. rell. sequ*ere*tur. qu*od* γC. rell. qu*i*. diis om. R,r. *in*rel. MγR2 BφG. *in deos* non fuerit *religiosus* C. 19) om. 2,r. Hoc ut antec. schol. om. b. 20) epicuri AR,r. epycurii b. rell. epicurei. 20) casura omn. libri. *casu fieri* CQ. 21) dixit AR. rell. om. *Non* curare Aγ.

esse deum et humana curare confirmant et ideo *insanientis sapientiae* hoc est Epicureae. Item *Vergil.* secundum superiorem persuasionem [dicit] (Aen. IV, 379): *Scilicet is superis labor est, ea cura quietos Sollicitat.*

3. *consultus.* Doctus, peritus; ut *iuris consulti* periti iuris esse dicuntur.

4. *uela dare.* Metaphora [est] a nauigatione eo quod contempta Epicurorum disputatione reuerti se ad credendum adserat, deos curare mortalia, ut (*Verg.* Aen. III, 686): [*Ni teneant cursus*] *certum est dare lintea retro.*

5. *diespiter.* Diei pater Juppiter.

6. *igni corusco.* Hoc est, qui nubilo caelo tonare uel coruscare consueuit, sereno uero tonare, ut est (*Verg.* Aen. I, 90): [*Intonuere poli et*] *crebris micat ignibus aether.*

8. *uolucremque currum.* Ex uulgi opinione plerumque sensus poetae concipiunt, ut hic de curribus dictum pro Olympi strepitu.

9. *bruta.* Sine sensu tarda uel stolida, quod terrae epitheton est.

10. *Taenari. Taenarus* promuntorium Laconicae, per quod descensus esse ad inferos fertur, ut (*Verg.* Georg. IV, 467): *Taenarias etiam fauces alta hostia Ditis.*

11. *Atlanteus finis.* Atlans enim mons [est, qui] in ultimo Oceani fine porrigitur.

12. 13. *ualet ima s. m.* Hoc est: potest hominum deus mutare fortunas.

14. *obscura promens.* Ignobilia, id est, uiles personas ad honorem ducens de imo. *Promens.* nobilitans.

2) Virg. *id*em R. rell. *Item* Virgil. — *pers*uas. Aγ. rell. suasionem. dicit om. AγbR1. 3) *id* Aγ. *is* R1GC. *his* bmv. hic rafh. *quam etiam* Virg. indicat scribens C. 3) doctus om. A. *hinc* fh ex C. *et* iuris cons. v. utrumque om. Asc. *ut* AγR1G,r. periti dicuntur Aγ,r. periti *esse* dicuntur 1G,mva. periti *curis* esse dicuntur fh cum C. 6) schol. om. b. Metaf. Aγ. est om. AγR1,r. *eo* quod AγR12,rC. rell. om. *eo*. epicu*ro*rum R. rell. epicureorum. epic. cont. disp. rv. 7) reuer*ti se* AγR,v. reu. si se C. (prius *se* om.) rell. *se* reuert*isse*. *se* om. 1. — *ad*serat A. rell. *as*serat. Metaph. est *nauigantium* eo q. cont. disp. ep. ad cred. ads. de. cu. mort. 2. *Ni ten. cu.* om. Aγ,r. 10) schol. om. γb. Iuppiter AG,r. iupiter R1G, vm. rell. om. *Iuppiter.* 11) Schol. om. γb. c*e*lo tonare uel coruscare A1R (corrusc.) mva. rell. om. *tonare uel.* 12) sereno *uere* ton (rasura). ser. uero ton*et* R1,mva. rell. om. *uero*, sereno ton*are* fh. Inton. po. et om. A. 17) Tenari Aγ. Tren. R, etiam ad marg. *Thren.* v. *Th*reneri — Threner*us* m. rell. T*ae*nari. — prom*u*nt*u*rium AG. prom*u*nctorium γ. rell. promontor. Conf. ad Carm. I, 15, 8 Acr. et 28, 3 Porph. — laconicae AγBφG(ce),r. liconi*ae* v, rell. laconi*ae*. *tenari.* i. *inferni* a prom*u*nctorio laconic*ae* per quod dicitur esse desc. ad inferos. Bφ. 20) a*th*lanteus — a*th*lans A. athl. — athl*as* γ. uide supra ad 1, 10, 1 et 31, 14. mons Mauritaniae 2. atque aut Mauretaniae addendum aut om. *est qui*cum A. occeani γ. sine R. rell. *fine.* porgitur γ. 22) pot*erit* AγR. potuit 2. rell. pot*est.* 23) formas 2. fi*guras* γ. rell. *fortunas.* Clarior fit sententia transpositis uerbis *deus hominum.* conf. C. *hominum deus* libri. 24)

apicem. Summitatem potestatis, ut *Verg.* (A. XII, 492): *Apicem tamen incita summum hasta tulit rapax.* Mutabilis, ut *Terentius* (Hecyr. III, 3, 46): *o fortuna, ut numquam es perpetuo bona.* Ordo est: Fortuna rapax hinc sustulit apicem cum acuto stridore hic gaudet posuisse.

15. *acuto.* Luctuoso illis, quos deiecerit, siue sonoro, ut (Hor. Carm. I, 16, 8): [*non*] *acuta Sic geminant Corybantes aera.* Sensus est: hinc eleuat, hic deicit, mutata uice unum exaltans, alterum humilians.

PORPHYRION.

Parcus d. cultor. Hac ode significat, se paenitentiam agere, quod Epicuream sectam secutus inreligiosus extiterit.

3. *sapientiae consultus.* Ita dictum ut iuris consultus.

4. 5. *atque iterare c. c.* Relictos non instaurare sed ad eosdem redire.

6. *namque Diespiter igni cor. n. dia.* Sensus est: Juppiter, qui non nisi nubilo tonare solet, *per purum*, id est, per serenum tonuit.

8. *plerumq. p. p. tonantis egit eq. uol. currum.* Ex uulgari opinione plerumque poetae sensus concipiunt, uelut hic, ubi dicuntur tonitrua strepitus esse currus et quadrigarum Jouis.

Ignobilia om. A. Scripsi pro absurdo uerbo *denuo*, quod γRmvafh retinuerunt aliique intactum reliquerunt et A2,r sustulerunt: *de imo.* Haec emendatio et similitudine literarum se commendat et sententiae ueritate: namque ipsa poetae uerba sunt: Valet *ima* summis mutare et ins. a. d. *obscura promens.* C: *ualet ima s. m.* potest Deus hominum mutare fortunas, et *ex minimo* (ex imo?) summum. Ingeniosius posset ab alio *denuo*, uox a nostro scholio aliena, substitui per *de uno*, quae uerba in Bφ aliisque uett. codd. eiusdem fontis adscripta sunt aduerbio subsequenti *hinc.* 2: ab isto summo. nobilitans γ. rell. om. 25) *hinc apicem*] apice summit*ate* potestatis ut Verg. M. Ablatiui et acc. saepe in uett. codd. confunduntur. rell. summitat*em* suam. *montis* pot. et Virg. R. Locum Verg. habent AγR,C. rell. om. insita R. sum*mam* felicitatis Bφ.

3) *est* R. rell. *es. Ordo* — *posuisse* om. A. Rap. fort. y. h*i*c substulit r. et hoc schol. om. b. 5) Luctuose illis quos *ded*erit A. *deder*it γR, r, ex quo nihil faciendum. *edi*derit (sustulerit? sed *sustulit* u. 16 aliam uim habet) quod G,mvafh praebent, contra sensum est. Luctuoso eis quos dea *laes*erit C. hoc non satis sententiam nec magis exprimit quam *eliserit*. quod Quidam inde fecit. Vera lectio non ex literis petenda est sed ex sensu, quo *deicit* s. deficit, et *exaltans* s. eleuat uerba sibi opposita sunt. *Deiecerit* scripsi. 6) Non om. Aγ,rC. — Sensus — deponens om. A. id est R1 pro *sensus est. hinc* γR. *hic* deicit γ. hinc deijcit R. h*i*c eleuat hic *dicit* (deicit) r. *inde* hunc eleuat 2. rell. hunc eleuat hunc deiicit. 7) alterum *humilians* recepi ex γR2,r. alt. deponens humilians G. rell. *deponens.* Addo glossas ex γ,1 adiunctis aliis quibusdam. u. 7. *purum*] per serenum celum. Bφ: per serenum. C: serenum. 9. *quo bruta tellus*] s. per omnia s. est. concutitur. Bφ. quo s. curru. *bruta* i. grauis et tarda. 10. *pro stix et inu.*] quo concutitur. BφC: *inuisi* odiosi. 12. *ualet*] ipse diespiter. *ima su. mut.*] i. erigere fessos. 13. *insignem*] prediuitem. *attenuat*] deicit. 16. *sustulit.* eleuauit. *hic*] in alio. Bφ: in alio quolibet.

PORPH. Ode XXXV contra ipenitentes R. 10) Haec od*ae* M. significat MR2G, sit v. signat r. *scribit* afh. penitenciam M. paen. v. rell. poen. secutus M,afh. in*rel.* M2G,rv. in irrel. R corr. rell. *irr.* 12) Sic se habet schol. in MAR2C. rell. om. confuso lemmatum ordine. 15) nisi *per* nubit*um* R. 17) *i*bi M. *per*cipiunt R. 18) quadrigarum *solis* 2.

9. *bruta tellus.* ***Bruti*** graues et tardi dicuntur, quod ἐπίθετον terrae [perpetuum est].

10. *Taenari sedes.* ***Inferi*** intellegendum, quia per Taenarum Laconiae promuntorium descensus ad inferos fertur.

12. 13. *ualet ima s. m.* Ut si diceret: potest ex minimo potentem et ex potente infimum reddere.

13. 14. *et insignem attenuat Deus obscura promens.* Id est, qui insignis fuerit, attenuatur, [in claritatem alius a deo producitur?].

14—16. *hinc apicem r. f. e. str. ac. sustulit h. p. gandet.* || *Apicem* pro honoris sublimitate posuit. || *Cum stridore acuto,* hoc est, cum fletibus et lamentatione, sed non sua uerum eorum, quibus apicem, id est, dignitatem aufert. || Sensus est autem: Fortuna res humanas plerumque mutat et ab alio ad alium opes et dignitatem transfert.

CARMEN I, 35.

ACRON.

O diua gr. Haec ode ad Fortunam scripta est, cui Caesaris aduersus Britannos profectionem commendat.

[1. *o diua gr.* Ζεῦγμα ab inferiori *serues iterum Caesarem*].

1) brut*a* graues M. — ἐπιθ. MA2G, in R lacuna, om. rell. sine sensu. tarda, terrae epitheton C. *perpetuum* libri. Suspecta uox aeque ac brut*i*. Minus offenderet: bruta i. grauis et tarda. epitheton terrae. 2) est om. M. 3) *t*enari MR,v. intell*e*gendum MG. intelligendum R2, rva. Fabricius (fh): *Taenari sedes.* Sedes inferi intelligend*i*. inferni Bφ. 4) lacront*cae* R2. laconice MG. rell. Laconi*ae*. conf. ad Acr. Auctoritas codicum utramque formam tuetur. promu*n*t*u*rium M. *per umbrarum* r. rell. promon*t*or. *dis*census M. 5) nimio r. rell. minimo. *et* ex pot. M2G. rell. om. et. 6) *minimum* 2. Aut scribendum: ex *minimo* pot. et ex pot. *minimum*, aut ex infimo (siue imo) pot. et ex pot. infimum, siue imum. 8) Verbis inclusis temptaui lacunam longam explere, quam Quidam iterum aliis explendam reliquit, probe atque ingenue dicens: 'lacunam signare malui quam inepta aut audaciorem emendationem recipere. Ineptae librorum scripturae sunt etc.' Schol. in codd. ultimum locum obtinet transitum parans ad seq. odam, quae inscripta est *ad Fortunam Antiatem.* M: Id est — actenuatur *in claritate mali quam adeo producitur* ad fortunam quae ante praecipue colitur. Id quisque Horatii amator, qui non in scholiis eius uersatus est, facile uidet, sex postrema uerba inscriptionem esse odae sequentis, et pro *ante* cum vafh legendum esse *Antii.* Quae restant, facillima sunt ei qui emendandi munus sibi sumpsit. Codd. RG nihil offerunt noui, 2 autem non lectionem sed correctionem: attenuatur *a calamitate* mali, *quae omnia Fortuna operatur.* Similia conatus est Fabricius (fh): Attenuatur claritate mali. Haec *adeo panduntur* ad Fortunam q. A. pr. colitur. *in* iam abiecerant vma. qu*a* adeo rv. qu*ae a deo* ma. Haec uerba *a deo* optimum putabis, quod libri praebent. nam in lemmate est: attenuat *deus.* Propter priorem scholii partem, in qua dicitur insig*nis* attenu*atur*, singularis in posteriore opus est. Hinc *tenues inclari* Cuiusdam non in claritatem producentur. 9) In codd. ordo partium huius scholii turbatus est. *abst*ulit rva. rell. *sust*ulit. Ex *aufert* uerbo scholii haec lectio in lemma inrepsit, quam neque 'memorabilem' neque pulchram iudicamus.

ACRON. - Ad Fortunam (bis) AR (addens: Ode XXXV). Proseutice fortunam inuocat *quae colitur Ancii* γ. RBφE om. *Antii.* Proseutice ad fortunam b. odes γb,r. 17) aduers*um* AγR,v. rell. aduers*us*. *in* C. 19) schol. om. Aγb,r.

quae regis Antium. Apud Antium [autem] est Fortunae templum famosissimum multorum etiam principum donis ornatum; unde etiam ciuitas *Fortunae ipsius tutela* dicta est.

2. *praesens.* Parata, potens mutare status hominum uel rempublicam.

4. *uertere.* Conuertere, mutare, ut (*Verg.* Aen. XI, 426): *multos mutata reuisens Lusit et in solido rursus Fortuna locauit.*

5. *ambit.* Rogat, supplicat.

6. *te dom. aeq.* Fortuna enim et aequori dominatur ita ut et a nauigantibus inuocetur.

7. *Bithyna.* Species pro genere ut: Georg. II, 451: *innatat alnus Missa pado.*

[8. *Carpathium p.* Carpathium mare inter Aegyptum et Rhodum dictum ab insula Carpatho illic posita.]

9. *t. Dacus asper.* Gens iuxta Histrum fluuium degens aspera bellis. [*Verg.* G. II, 497: *et coniurato descendens Dacus ab Histro.*] *profugi Scythae.* ab orbe sepositi et in mundi extimo constituti.

10. *et Latium ferox.* Forte, inuictum, unde et *Verg.* (Aen. V, 730): *gens dura atque aspera cultu Debellanda tibi Latio est.*

11. *regumque matres.* Proprie enim timere filiis matrum est. In omnibus [autem] subaudiendum est *metuunt* uel *metuit* iuxta mensuram quantitatis.

12. *purpurei.* purpureum est, quod totum ex purpura est.

13. *iniurioso.* Pro iniusto, ut *Verg.* (A. IX, 107): *cum Turni iniuria matrem [Admonuit].* Potest autem fortuna et contra iustitiam grassari. *Ter.*

1) *autem* om. b. *enim* Quidam. 2) unde *et* 2. 3) Omnium librorum lectionem usque *adhuc* seruaui. Nannius Misc. III, 11. Grut. Lamp. I, 1266: 'Blandinius codex *plenius* et *purioribus uerbis* sententiam absoluit: Apud Antium Fortunae templum est, multis donis ornatum, unde ciuibus ipsius tutel*ae addicta subsistit.*' Aliter C: ,apad Antiam Fort. t. e. *maxime celebre*, mult. e. pr. *uirorum* donis *ex*ornatum, unde etiam ciuitas ipsius tutel*ae ad*dicta sub*stitit.*' Antium autem recte *Fortunae tutela* dicitur, ut Rhodus tutela Solis Auct. Priap. LXXVI,8, Lanuuium tutela draconum Propert. IV, 8, 3 et in ipso Hor. IV, 6, 3: Deliae tutela Deae. Cum *dicta est* h. l. significet: dicta est et iam nunc dicitur, neque *tutelae addicta* neque tut. *dicata* opus est. 4) statu*m* 2. re*m* pablica*m* γR2 et A (r̄. p̄.) re*i* public*ae* fh. om. 1G,rmva. 7) *conu.* om. R. 8) enim aeq. 2. om. *et.* 9) ita om. 2. ut *et* Aγ1G,r rell. om. *et.* 10) bith*i*na Aγφ,r. bithin*i*a RB. b*y*thy*na* E. *by*thin*ia* b. 12) schol. om. Aγb.r: b habet: a *loco. mare* R1,mva. om. fh et G? 14) gens iuxta fluuium. *hunc* (Histrum om.) *I*strum AR,rafh. *h*ist. G,mv. hyst. 1. loc. Verg. om. Aγ,r. schol. om. b. *Dacus.* gens aquilonis Bφ. 15) decedens b. dec*en*d. f. des*ce*d. m. 16) s*i*thae in Hor. site in lemm. A. *scitae* γBφ. extimo const. Aγ1. ex*tremo* R2,r. ext*ima* parte fh. ex*trema* parte mva. 17) forte AγbR2,rmvfh. om Ca et Quidam. *inuictum* Aγbr, C. *et inuictum* 2, r. rell. uict*oriosum.* *et* uict. R. *unde et* Aγbr. schol. om. b. 19) Schol. dedi ex AγbR1,rva. 1,va om. *enim* ut rell. filiis om b. Prop. matrum est tim. fil. fh. om. m. In omnibus — quantitatis om. Aγb. *autem* fh. rell. om. 22) Ante *purpureum* Q ex ingenio lacunam posuit. *est* om. R. 22) *est* ex purp. r. 23) *Pro* A. rell. om. ut *ibi* Ab. ut *ubi* R. ut tibi γ,r. 24) terni b,r. Admon. om. AγbR1,r. mater *est* γ. matre 1.

(Ad. I, 2, 24): *tu nunc tibi Id laudi ducis quod tum fecisti inopia, Iniurium est.*

16. *imperiumq. fr.* Aut quia imperium semper fragile putatur, aut quia magnae res deterioratae [et] fractae dicuntur, ut *Verg.* (A. II, 170): *fractae uires*, et alibi (A. II, 13): *fracti bello [fatisque repulsi Ductores Danaum.*

17. *te semper anteit serua N.* Praecedit, quasi Necessitas comes [et ministra] Fortunae, ut est illud Vergilii (A. XII, 336): *iraeque insidiaeque dei comitatus aguntur.* [Ideo] *serua necessitas*, aut quae imperio Fortunae obediat, aut quia non suae potestatis est, qui subiacet necessitati; [non ergo ipsa serua, sed quae seruire compellitur].

18. *clauos trabales.* Species tormentorum.

19. *aëna.* Forti, ut (*Verg.* A, V, 198): [*uastis tremit citibus*] *aënea puppis. seuerus uncus.* Quo puniebantur dampnati. *Juv.* (X, 66): *Senanus ducitur unco,* et Cic. (Phil. I, 2): *Vncus impactus fugitiuo illi qui in G. Marii nomen inuaserat.*

20. *liquidumque pl.* Nam et resoluto plumbo rei puniri consueuerant.

21. *te spes.* Quae sola sperando meliora durat, ut *Verg.* (A. I, 209): *Spem uultu simulat premit altum corde dolorem. Rara fides.* Quae a paucis colitur.

22. *uelata panno.* Posset uideri uili uerbo usus *panno* nisi hoc ser-

1) *potens* est autem 2. crassari AγbR1,r. rell. *grassari. Crassari*, quantum scimus, pro *grassari* in — aduersus — contra, non in usu erat. 3) Aut om. 2. — frag. *uidetur et* put. 2. 4) *deter. et* om. 2. *et* om. R. 5) ante it γBφ. se///ua A cum rasura. serua necess. uersu subseq. ut γBφE, habent *saeua* cum glossa: *dura.* 7) fh breuius habent lemma: Te semper anteit] serua *enim* praecedit pro nostro: Te semper anteit serua n. = necessitas] praecedit etc. *Praeced.* — *Fortunae* om. γ. sit om. AbRmvafh. Locus Verg. ex Ab,Rr. rell. om. quasi necess. serua r. quasi necessitas ministra sit et *ancilla* fortunae C. uoci *saeua* glossa *ancilla* in recc. codd. adscr. est. *Ideo* est recentius additamentum in mvafh. om. codd. et r. Serua necess. *aut quae* AγbR. serua *autem quia* 2. rell. *quia aut.* 10) qu*i* AγbR1,r. rell. qu*ia.* quia aut fortunae imperio obediat, aut *quod* eam seruire compell*at* C. Non ergo ipsa serua quae seruire compel*litur*, om. *sed*, R,r. γ insuper habet hoc scholion: Ubicumque igitur fuerit fortuna i. habundantia non erit egestas. set statim ut fugerit fortuna sequitur egestas. Similiter Bφ: Ubicumque — *cedit* egestas. *at ubi* fug. fort. sequetur egestas. 12) sp. to. *sunt* R,r. 13) schol. om. b,r. *aena* Bernn. KABC et ERP pu*s*e, nonnulli cum glossa: *dura.* aenea bADH. in B e erasa, in φ a 2 man. addita. a*h*ena vfh. aerea a. Loc. Verg. om. Aγ. *uastis tr. ict.* om. R1,va. 14) damn. pun. 2. 15) Ser*r*anus Aγb. seranus 1G. seianus C et edd. dr = *di*citur b. 16) inp. A2. illi om. γ. *in* AγR1G,r. G: mari A. g̃ mari γ. *graeci* mari RG,r. rell. C. Marii, om. *in*. schol. om. b. 17) *et* AγR1G,r. rell. *de.* — puniri AγRG,r. rell. *pugnari.* consueuer*a*nt AγRr. rell. consueuer*u*nt. schol. om. b. 19) qu*a* A. quia 2,r. qu*ae a* sola R. C et edd. quae. dur*atur* AR2,r. *iuu*atur 1. rell. dur*at.* — loc. Verg. om. A. prem*at* 1. 20) qu*ia* R. 22) usus *est* A. s. panno r.

mone intellegi uoluisset a pauperioribus magis coli fidem. Albo autem dixit, quia albo panno caput uelabant Fidei sacrificantes, siue propter ipsam fidem, quae pura est et alba, uel quae a senibus et iam maturis colatur, ut (*Verg.* A. I, 202): *Cana Fides et Vesta,* seu quia honesti, dum fidem colunt, pauperes sunt, et est quaestuosa perfidia, ut *Juv.* (I, 75): *Criminibus debent hortos praetoria.*

22. *ne comitem abnegat.* Abscedens enim fortuna etiam fidem secum aufert, ut *Juv.* (III, 143): *Quantum quisque sua nummorum seruat in arca Tandum habet et fidei.* Ordo est: nec abnegat [te] comitem, utcumque inimica linquis potentes domos mutata ueste.

23. *utcumque.* Quotienscumque. *mutata u.* Aut luctu aut paperie.

25. *aut uulgus s. m. r. p. c.* Vulgus et meretrix fortunam tristem amicorum [ita] non secuntur, uti prosperam, quod ideo dicit, quia fortunae euentum subire se plerumque homines uulgares negant. *Juv.* (X, 72): *sed quid Turba Remi? sequitur fortunam, ut semper et odit Damnatos.*

26. *diffugiunt c. c. f. s. a.* Per allegoriam ostendit eos qui nolunt amicorum necessitati coniungi ut (*Ter.* Eun. II, 2, 7): *omnes me noti atque amici deserunt.*

29. *serues iturum.* Per hyperbaton sensui superiori respondit: *O diua gratum quae regis Antium.*

30. *et iuuenum rec. ex.* [Collecticium]. Omnibus enim militibus per ciuilia bella consumptis habito ab Augusto delectu nouus fuerat conlectus exercitus, quem bene *examen* uocauit.

31. 32. *Eois t. p. o. r.* Vtrique orbi metuendum dixit exercitium; nam in Eoo orientem posuit in Oceano rubro occidentem, ut (*Verg.* G. III, 32): *Et duo rapta manu diuerso ex hoste trophaea Bisque triumphatas utrosque ab litore gentes.*

1) pauperi*ori*bus Aγ,rfh. pauper*i*bus R1G,va. 2) uelabantur R. — *siue* AγR1G,rmva. *aut* fh. qu*ae* AγR,r. qu*ia* 1. rell. quo*d.* 3) uel qu*ae* AγR. qu*ia* 1. rell. quo*d.* — etiam R1,rva. rell. et iam. matur*ius* va. 5) *quod* est 1. quaestuosa l. *questum faciens* γ. *odiosa* 1G,rm. perfidi*ae* 1,rm. pauperes *ut quae* est r. 6) ortos R1. praetoria *mensas* R1. 8) *Quantum*cumque 1G. *condit* Ab1,r. rell. *seruat.* 9) abnegat *se* 2. abnegat *te* fh. rell. om. *te.* 13) *uolgus* γ in lemm., in schol. 1 m. *o* in *u* mut. A: Ad u°lgus. 2 m. exp. *d* et *o.* 14) ita fh. secuntur b. rell. seq. non *con*sequuntur r. u*ti* A,mfh. rell. *ut.* — *quod* om. R2,r. dici*tur* γR2,r. dicit A, vafh. *quod* fort. R2,r. 16) turba*rem* A (bis) γbG. turbare*nt* 1. *turba tremens* R2,Cmvafh. turba *recens* r. *n*olunt γR2rvmafh. *u*olunt A1. Per alleg. *docet uulgus* am. necess. *nolle* coni. C. (Porph.) 20) respond*et* 1,r. 22) collect. om. Aγb. collecti*ti*um R12,fh. conf. ep. ad Diu. VII, 3. colle*tium* m (sic). collec*tum* va. collec*tiuum* r. C addit: ab apibus sumta similitudine (Porph.). *habito* ab Aug. *delectu* Aγb (d*i*l. γb) 2,rfh. ab Aug. del. hab. C. om. mva. 25) utroque Aγ1, rv. rell. utr*i*que orb*i.* 23) dicit R. eo γ. 27) trophea A,r. tropea 2. rell. trop*haea.*

33. *heu heu cic.* Sic enim bellorum ciuilium pudendae cicatrices sunt, quemadmodum gloriosae in bellis externis.

34. *fratrumq.* Id est, quos in bello ciuili uulnerauimus. ut (   ): *Ille locus fratres habuit.*

dura aetas. Aspera, infeliciter nata, aut *dura,* sine misericordia.

35. *nefasti.* Nefarii.

36. *unde manum iuu.* Id est, non [solum] a parentum caede, sed nec a numinum uiolatione temperatum est, ut *Lucan.* (II, 380): *Numina miscebat castrensis flamma monetae. quibus pepercit aris.* Hoc est, quae non spoliavit templa [deorum] aut polluit caede, ut *Lucan.* (II, 103): *Stat cruor in templis.*

o utinam n. i. Vt[inam] noua incude noua restaurentur tela iustis hostibus expetenda nec ciuilis sanguinis polluta piaculo, quae uictoriam mereantur et omine careant infelicitatis, ut est *Verg.* (A. XI, 196): *Ipsorum clypeos et non felicia tela diffingas retunsum.* Contusum reformes. Nam sicut *fingere* formare dicitur, sic [et] *diffingere* [est] conquassatum deformare. *retunsum.* Ciuilibus bellis hebetatum.

PORPHYRION.

O diua gr. q. r. A. Haec ode in Fortunam [potentem] scripta est, cui Caesaris profectionem commendat.

1) *heu heu* A in lemm. ut uet. Bern. K. *heheu* REB. Heheu, h exp. *eheu* (non *heu* Vanderb.) φ ut DHP etc. *heu* A in Hor. b,r. Sic*ut* γ. 2) hesternis A. 3) Id est AγbRG,r. rell. om. 5) aspera *et* 2. mīa Aγ1. 6) neph. 2. 7) *Id est* omn. libri praeter fh, qui om. *Non* libri omnes. *Nec* Q inculc. ex C: quia nec a par. etc. 8) sed *etiam* r. 9) misceb*at* γbR,Ca. misceb*it* A2. misceb*ant* 1,fh. misceb*unt* rmv. deorum om. A2,r, 12) *Ut* noua Aγb. rell. ut*inam.* incude nou*a* γb, rmva. om. fh. noua om. A. — *restaurentur* AR12. restaur*ar*entur bγ (-*retur*) 1rm. *in*staurentur (G?) vafh. Utinam par*ar*entur et resti*tuerentur* noua tela iustis hostibus *expectanda experiunda*que nec C. *is*tis R. 13) expe*t*enda AR22,rmv. expec*t*anda γ. exp*u*enda b. experi*enda* (G?) afh. 14) n*o*mine afh. rell. *o*mine. infelic*i* AγbR,r. rell. infelici*tatis.* 15) cl*i*pe*us* AγbR,r (clyp.). *in*felicia γ. — *retu*sum A (bis) γb, non retu*n*sum ut codd. Porph., nec recusum. *Dif*fing. Aγ. *def*fingas E, alt. f erasa, b, inferius *dif*figere. de*fi*gas R. Vett. codd. Hor. aut *def*ingas, ut uet. Bern. K et Par. B, diff. Aφ etc. Nam *fingere* dicitur formare 2, om. *sicut.* 15) *et* om. γbR12. — *est* om. Aγb, r. comassatum *r*eformare Ab. commassatum *r*ef. γ2. conq*uas*satum ref. r. rell. *est quassatum.* quass. *de*formare 1. 17) re*tun*sum M ad Porph. rell. retusum. hebetatum om. 1 G, in R lacuna uoci rel. Glossae ex γ: u. 1. *gratum.* tibi scilicet. *antium.* ciuitas. 4. *funeribus.* luctibus. 5. *Te pauper.* Ordo est. pauper colonis ruris. *ambit.* rogat supplicat. 7. *lacessit.* nauigat. 9. *te profugi.* s. metuit. *scitae.* s. metuunt. 13. *proruas.* deicias. 14. *frequens.* bellicosus. — *stantem columnam.* praesentem felicitatem. 15) *cessantes.* inhermes commoueat. 26. *cadis.* lagoenis. — *per iura cae*dit. quae se fidem seruatur*a* promiserat. *caedit.* discedit. 33) *pudet.* tedet s. nos. 35. *intactum.* intemptatum. 36. *liquimus.* re.

PORPH. Ode XXXVI. ad fortunam R. *ad* Fort. Crvafh. codd. *in.* 20) potent*em* Ascensius. potent*ium* MRG. rell. poten*tum.* scri*b*ta M. Bφ addunt: inuocans fortunam quae colitur apud antium. numinis M,o suprascr. pr*a*et. M.

gratum q. r. A. Hoc ideo, quia Antii Fortuna potentissimi numinis habetur, adeo ut multis pretiosissimisque donis et priuatorum et imperatorum templum ibi eius refertum sit.

2. *praes. uel. imo t. d. gr.* Praesens ita dictum, ut praesentia dicuntur numina deorum, quae se potentiamque suam manifeste ostendunt.

4. *uertere fun. tr.* *Vertere* pro eo quod est conuertere et mutare positum est.

6. *te tom. aeq.* Pro *et aequoris.* Hoc autem recte dicitur, quoniam Fortuna et semper et ubique metuenda est.

7. *quicumq. Bithyna lac. Carpathium p. c. Bithyna carina* ait, ut solent poetae speciem pro genere ponere; qualia sunt illa *Vergiliana* (G. II, 451): *leuis innatat alnus Missa Pado* pro quolibet flumine et (A. III, 269): *Illas ducit amor trans Gargara transque sonantem Ascanium,* pro quolibet monte.

9. *prof. Scythae.* Manifestum est, cur *profugos* dixerit, quod scilicet etiam fugiendo proeliarentur.

12. *et purp. mel. tyr.* *Purpurei* pro purpurati, *purpureum* enim aliud est, si proprietatem attendas, nam sic dicitur *purpureum* ut *lapideum, ligneum,* hoc est, quod purpura tantam constat.

14. *stantem col.* Pro incolumitate dignitatis et totius domus intellege.

14—16. *neu pop. freq. ad a. cessantes ad. arma conc.* Bene tumultum uulgarem expressit repetendo.

17. *to semper anteit saeua N.* Nec enim est suae potestatis qui necessitati subiectus est.

18. *clauos trabalis et tun. man.* Eleganti conceptione haec instrumenta Fortunae adcommodat, scilicet quibus cogit et torquet inplicatque res humanas.

21. *te spes et a. r. f. eolit.* Bono ἐπιθέτῳ *raram* fidem adpellat, quia a paucis colitur.

22. *et albo r. f. c. uelata panno.* Posset uideri sordide dixisse *panno,*

3) eius om. 2. eius ibi R. 8) Pro et aeq. MA2G. rell. om. 9) *etiam* recte 2. Fort. semper, om. *et*, R. *quum* fort. M. 10) Bithyna lacessit c. p. c. M,afh. bithin*ia* r, alii bit*h*ina. 11) Vergiliana M. *u*irgiliana R2,r. rell. uirg. aut uirgil. 22) fluuio R. — Ill*as* MR2. illa G,rv. illam a fh. d*i*cit R,rv. 13) pro quol. *flumine* MA. 14) Scithae M. *cur* R et Ascensius. rell. *cum*. etiam MAR2G, edd. om. 16) Purpurei om. — enim MR2G. rell. om. *ill*ud 2. 17) dicit fh. rell. dic*itur*. lapidem fh, rell. lapideum. *ligneum* MR2G. rell. igneum. ign*em* R. 19) serua MR2 et fh. *saeua* rva. Ex lemmate uet. codicis, in quo *serua* est, neutiquam sequitur, Porph. sic legisse. Similis est ratio scholior. Acronis, quae conglomerata magnam partem atque interpolata uidentur. Sic *ministra*, *ancilla Fortunae* aliasque codd. glossas, ut uerba extrema *non ergo — conpellitur*, serioris aetatis additamenta putanti tibi nihil restabit, quo lectionem *serua* etiam in Acrone defendere possis. 25) adeom M. cogit et torq. M2G, rell. torq. et cogit. 27) bono epith. om. R. 29) sord. uid. R.

nisi uellet hac conceptione intellegi, a pauperioribus magis coli fidem. *Albo* autem dixit propter honestatem fidelitatis; aut numquid albo panno fides uelata dicitur, quod qui fidem colunt, honesti quidem habeantur, sed pauperes fiant, quoniam acquisitio magis perfidia prouenit.

22. 23. *nec com. abn. u. m. potentes u. domos i. linquis.* Non spernit te, inquit, o fortuna fides, cum linquis *potentiorum limina* (Hor. Epod. II, 8), id est, cum relinquis diuites. Per hoc autem uidetur significare eos qui ex dignitate honoris aut diuitiarum ceciderint, nec fidem apud eos remanere, id est, fidem quoque amittere. Et hoc quoque dupliciter intellege, ut fides illis nec habeatur nec seruetur.

25—27. *at uulg. inf. et m. r. p. c. diff. c. c. f. s. a.* Haec eleganter dicuntur, quia fortunae euentum subire cum amico uulgares homines nolunt.

28. *ferre iug. pariter dolosi.* ἀλληγορικῶς ostendit, necessitati amicorum nolle coniunctos [est] esse. [*pariter.* importune].

29. *serues it. C. i. u. o. Brit.* Caesarem Augustum dicit. Hic initium odes huius coniungendum est, sic enim: O diua gratum quae regis Antium, serues iturum Caesarem.

30. *iuuenem r. ex.* Translationem ab apibus factam pro multitudine militum posuit.

31. *timendum.* Cuius exercitus timetur et in occasu et in oriente. *Oceanoque rubro.* Hoc est rubromari, quod est in oriente.

33. *heu cicatr. et sc. p.* Huius scilicet sceleris, quod bello ciuili in nos admisimus.

34. *quid nos d. r. aetas.* Suauiter figurauit: *nos aetas.*

33. *quid. int. n. liq.* Nefastos pro nefariis posuit.

38. 39. *o utin. n. i. diffingas retunsum i. m. Arabasque fer.* ἀμφίβολον; non est enim *retunsum in Massagetas* accipiendum, sed *in Massagetas diffingas.* Sensus est enim, utinam ferrum, quod retundimus in corporibus nostrorum bello ciuili diffingas, id est, refrabrices ad uersus barbaros. *Massagetae* autem gens Thraciae.

1) pauperibus rvafh. codd. pauper*iori*bus. 3) at 2. uelata alb. pa. fid. 2. *quidem* om. rvafh. 4) perfida. 7) id est MR2G. edd. *cum.* 13) allegorice 2. 14) *eos* libri neque hoc neque alio loco habent. gl. *importune* fh. om. rell. 16) odes om. rvafh. *est* om. rvafh. dicit. Sic autem coniungendum est. O diua R. hic *nun*tium hulus coni. enim M,r. rell. coniungendum sic. O diua. 18) Transl. MAR2G. edd. om. Bφ: *Translatio ab apibus* ad multiplicem et decoram pubem romanam. fact*u*m edd. omn. 21) Oceano edd. Hoc est om. R. Heu M. sc*ae*l. M. adm*iss*imus M. 25) Nef. pro n*a*cf. M. nefari*os* R. 26) *diffi*ngas ret*an*sum M. Massag. ara*t*asque M. rutu*n*sum in ma*s*ag. diff. M. retu*n*sum MAR. 28) est om. v. — ut vafh. retu*n*dimus MR2. retu*n*damus r. rell. ret*u*pimus. 29) aduersum M2. gens est 2. genus r.

CARMEN I, 36.

ACRON.

Et ture e. f. i. In honorem Pomponii Numidae hanc oden scribit, pro cuius salute ex Hispania reuersi vota persoluit laetitiamque conuiuiorum per sacrificia se exhibere commemorat.

1. *Et ture e. f. i.* Fidicines sacrificiis adhibere consueuerant, ut *Verg.* (G. II, 193): *Inflauit cum pinguis ebur Tyrrhenus ad aras.*

2. *placare.* Hic non pro irata aut mitigare aut reconciliare numina posuit, sed aut pro grates referre aut uota persoluere; propitii enim dei reduxerant Numidam sospitem.

2. *et uituli s. d.* Id est, uotis peractis. Debetur enim hostia, dum uotis susceptis promittitur.

4. *qui nunc Hesperia.* Hispaniam dixit. Hesperia autem ab Hespero dicta, quasi in occidentali plaga. Ordo est: qui nunc sospes reuersus ab ultima Hesperia diuidit multa oscula caris sodalibus, nulli tamen diuidit plura quam dulci Lamiae, memor pueritiae actae non alio rege et memor simul mutatae togae.

6. *diuidit oscula.* Largitur, tamquam quae multis data sufficerent; quae consuetudo est amicorum, dum de longinquo tardius reuertuntur.

8. *non alio rege.* *Regem* aut diuitem posuit aut patronum. *Juv.* (I, 135): *Optima siluarum interea pelagique uorabit Rex horum.*

puertiae. Pro *pueritiae* per syncopen dixit, et significat Numidam Lamia patrono usum a pueritia usque ad uirilem aetatem; unde ait *rege*, vel

ACRON. *ture* omn. uett. codd. ut supra I, 19, 14. 30, 3. Ad numidam plotium A. Eucharistice alloquitur amicum numidam lami*am* redeuntem b. Eucar. ad num. amicum lami*ae* redeuntem Bφ. Euchar. lamiae numidae amico loquitur redeunti γ. Ode XXXVI. R. 4) Hanc oden scribit in honore b. pompon*i* Ab,r. numid*i*ae γ. numide b. hispani*am* A. 5) *licent*iamque b. laetiti*a*que 2. *se* om. 1. 7) fid. *enim* R. consueuer*a*nt Aγ2. rell. consueuer*u*nt. adhibere γ. rell. adhiber*i*. 8) *tirre*nus γ. 10) pos*uit* AC. poss*unt* R1G,rmv. p*ossit*, M. *sed parat* grates ref. fh. *parat sed aut* grates ref. Asc. Q: *scr. posuit.* Sed C iam dedit: placare hic non *posuit* pr. ir. — grat*ias* referre etc. 9) mi*tt*igare γ, ut Franck. Bern. A al. ad epist. II, 2, 186. 10) grates *pro*ferre γ. d*ii* codd. et Crmvfh. dei a. 11) reduxer*u*nt rafh. reduxer*a*nt codd. et v. Non plac*at* hic numina irata sed refert grates dis qui propitii reduxer*a*nt n. sosp. 2. placare i. gratis illis referre Bφ. schol. om. b. 12) pera. uot. 1. ostia γR. *perm.* r. 14) dicit 2. Ultimam hesperiam Hisp. dixit b. hyspani*as* A1, r. Ordo — togae om. A. caris γb12 C,rv. *char.* mafh. *tunc hosp.* 2. 19) Largitur γC. rell. om. distribuit Bφ, et C post *largitur.* 20) est om. R. amicorum est A. *haec* est am. C est cons. am. r. rell. cons. est am. — tardius AγR21,rmvafh. om 1 G et C (dum long. reu.). Pro *tardius* olim posui *tandem*, sed quaeritur num seruari possit potestate *serius*, plus tard. conf. Plin. H. N. XVI, 26: *sero germine* malus, *tardissimo* suber et similia. 21) regem *autem* bR. *ut* Iuu. b. uor*auit* b1. 23) synco*pen* BγbR (pē). synco*pam* rell. — sign*ificat* AγR2. sig*nat* r. rell. signific*auit.* 24) lami*am* b21,m. *eo* patr. 1,r. *unde ideo* γb,r. *ideo ait* regem, om. *unde* 2. agit rege*m* r. rell. ait rege. unde ait rege afh, om. *ideo.*

quod eum Lamia rexerit. *Peractae* autem pueritiae ait, quia deposita praetexta accipiebant adulescentes togam uirilem. Qua commemoratione uult uideri per hoc, quod simul togas mutauerint, aetatis aequalitatem augere amicitiam. Vnde et *Verg.* (A. IX, 273): *mea quem spatiis propioribus aetas* [*Insequitur*].

10. *Cressa.* Cretensi. Cretensibus enim mos erat dies laetos albis calculis, nigris contrarios numerare et ex laetorum dierum numero uitae tempus metiri: malos enim in annorum numero non ducebant.

11. *neu promptae m. amph.* Id est, prolatum uinum expendatur continuata laetitia.

neu morem in Salium. Salii sacerdotes Martis et Herculis dicebantur, qui sacra saltatibus celebrabant, ut (A. VIII, 285): *Tum Salii ad cantus* [*incensa altaria circum Adsunt.*]. Nam proprie Salii a saliendo dicti sunt.

13. *heu m. D. m.* Ebriosam mulierem dicit, quae a Numida amabatur. Vnde hic sensus est: Cum Numida certamen bibendi sit Damali nouo amico non cum Basso.

14. *Amystide. Amystis* [ut] quidam putant, quod potionis genus sit apud Thracas, ideo Amystis dicta, quia certa mensura clausis oculis potabatur uno ductu. Alii Amystidem gemmam intellegi uolunt, quae praesenti usu *Amethystus* dicitur. Clausa enim poculis ebrietatem prohibere credebatur; nam et apium si manditur, aduersus ebrietatem putatur prodesse.

1) *uel* quod Aγb12, rmva. *uel* om. fh. uel *quia* 2. uel quid b. eius lamia *rex erat* r. 2) pretextata γ. praete*x*ata Ab. prete*sta* R. ait qu*i* A. sim*iles* tog. r̄. aequalitate r. 5) Insequitur R, fh. rell. om. 6) mor*is* C. Cretensibus mos, om. enim γ2. 7) *mestos* Bφ: Cretenses enim *et romani* albis calculis laetos dies notabant et in pharetris suis ponebant et econtra *mestos dies* nigris lapillis. conf. Porph. — *elect*orum 1, vm. l*e*ctorum a. rell. laetorum. numero ui*tae* tempus γ. C numero *unae* temp. A. numero temp. om. *una et*, 2. *et* om. γ. numero *anni* tempus .b. rell. numero *una et* tempus. 8) numer*os* r. numero γb. rell. numer*um*. malos enim *nullo* numero ducebant C. 9) *nec* pr. R. *neu. uel nec* 1 man. γ. *prompte* prolate γ. rell. om. 11) dic. et Herc. C. 12) sal*ta*tibus AG, mafh. saltantibus γR2, r. sal*ti*bus v. sal*iendo* C. qui*a* sacra alta*ri*bus b. 13) inc. — adsunt om. Aγb1, m. Loc. Verg. in R: — circum Populeis adsunt euincti tempora ramis. Salii prop. G. sal*iu*ndo A. Nam — sunt om. b. dicuntur 2. rell. dicti sunt. 16) Sensus 2, om. Unde hic — est. Ebriosa mulier, om. dicit 2. nou. am. om. 1. sit om. γ. 18) amistide Aγ, r. amystid*ae* b. am*y*stide mvafh. mystis A. amistis γb, rma. rell. amystis. *ut* om. Aγb, r. put. *quod* potionis Aγb. rell. om. *sit* opus Aγb. trac*hios* b. trac*hias* γ. thraca*s* A et edd. 19) certa mensura om. 1G, mva. *quae* certa r. dicta *quod* R2, v. 20) *uno ducto* A. uino ducto R, r. om. 2. rell. *uno* duct*u*. — amy*sten* A. amist*en* γb. am*estita*m R. amistin rm. amy*sti*n vafh. ametisten 1. femimam uel gemmam b. alii gemmam putant 2. intell. om. 1, m. 21) amethistus Aγmva, ame*stis* uel *hus* b. *fugat* 2C. rell. proh. cred. 22) a*pp*ium R. mand*a*tur (coni.) AγR2, r. rell. mand*i*tur. — aduers*um* A. putatur prodesse om. 2. prod. put. b.

16. *neu uiuax ap.* Diu uiriditatem retinens, cuius perenne folium non deficit uiriditate.

neu breue lil. *Breue* ad tempus rettulit.

17. *putres.* Nimio potu marcentes et libidine resolutos.

20. *lasciuis.* In diuersa discurrentibus et uagis.

ambitiosior. Quoniam ambitu et concupiscentia amplexu facile se ita inliget, ut hederae consueuerunt.

PORPHYRION.

Et ture et fid. i. p. et u. s. d. c. N. d. Hanc oden scribit in honorem Pomponi nomine Numidae, pro cuius salute reuersi ex Mauretania uota soluere aequum esse dicit.

1. *et fidibus.* Fidicines hodieque Romae ad sacrificia adhiberi sicut tibicines, nemo est qui nesciat.

1. 2. *iuuat. pl. Numid. deos. Placare* pro eo quod est *gratiam referre* intellegendum, non ut placari irati dicuntur. Cum enim Numidam dicat sospitem rediisse, apparet eum deos propitios etiam ante sacrificia habuisse. *Custodes* autem pro conseruatoribus accipiamus.

4. *qui nunc Hesperia sospes ab u.* Numida hic ex Mauretania, in qua militauerat, reuersus est. Ergo Hesperiam nunc occiduam partem intellege non ut Hesperia a Vergilio Italia dicitur.

8. *actae non alio rege puertiae. Puertia* pro *Pueritia* per syncopen dixit. Significat autem Pomponium hunc Numidam a pueritia Lamia patrono usum.

9. *mutataeque simul togae.* Praetextae utique togae mutatae, qua deposita uirilis accipitur. Per hoc significat eos pariter adoleuisse.

10. *Cressa n. c. p. d. n.* Album calculum *Cressam notam* dicit, quia Cretensibus mos erat, laetos dies calculis albis quos in pharetras mittebant notare, tristes autem nigris. Per hoc ergo dicit [nunc] poeta laetum diem exigendum.

11. 12. *neu promptae m. a. n. m. i. Salium s. r. p.* Per quod significat, et largius bibendum et saltandum. Salii autem sacerdotes Martis hodieque

1) schol. om. A. cuius pene fol. γR12,a. poene fol. mv. retinet 2. fol. pene fh. *perenne* fol. r. 4) marce*s*centes fh. rell. mar*ente*s. *in* marc. 2. 5) Diuerse disc. 2. 6) habitu 1G. 6) amplexu*que* 2. 7) se om. Aγ,r. *in*lig. Aγ,r. a*l*liget r. rell. *il*liget.

PORPH. Ode XXXVII R. *tu*re scriptura constans uett. codd. 11) pompo*ni* M. – numide M. e maur. R. maur*e*tania M. rell. maur*i*t. 12) solui R. ait 2. 13) fidicine*s* MAR2 et Auct. p. 689. edd. fidicin*as*. ad sacra R. ut 2. 17) *etiam* MAR2G. rell. *et*. 19) ubi mil. 2. 22) *per* synco*pen* M2,a. syncop*em* R. sine rv. κατὰ συγκοπὴν fh. 25) praetex*tam* afh. 27) dixit R. 29) *ergo* om. fh. *nunc* om. M et edd. 31) nec R. 32) hodie *quoque* R.

tripudiare in sacrificiis Martis dicuntur, unde et Salii a saliendo, id est, saltando dicti. Ordo est: neu sit requies pedum Salium more.

13. 14. *neu m. D. m. B. threi. u. A.* Amystis, ut quidam uolunt, potio quaedam est apud Thracas. Alii poculi speciem esse aiunt eo quod necesse sit uno ductu potionem haurire. Sensus autem est: Damalis, quae multi meri est, id est, ebriosa, non uincat Bassum in potando, id est, Bassus quoque multum potet.

16. *neu br. lil.* *Quod breuis* temporis est, hoc est, cito deflorescit.

17. 18. *putres d. oc.* *Putres* uino intellege; uidemus enim ex uino oculos quasi languidos fieri.

18. 19. *nec. D. n. diu. adult.* Sensus est: nec nouus adulter, id est, amator Damalim auellet a pristino suo amatore.

20. *lasciuis hederis ambitiosior.* *Ambitiosa* ab ambitu lacertorum, id est, amplexu Damalis dicta est, quae ob hoc hederae comparata est, quia et illa arbores solet ambire, id est, circumdare. Hederas autem *lasciuas* dixit, quia quasi ludentes uagae serpunt.

CARMEN I, 37.

ACRON.

Nunc est bib. Post bellum ciuile primum imperium Romanorum inter tres diuisum est, ita ut Antonius orientem, Augustus Gallias, urbem Lepidus obtineret. Antonius Augusti sororem habuit uxorem, qua spreta amore ductus Cleopatrae Ptolomaei sorori coniunctus est. Qua indignatione Augustus aduersus Antonium et Cleopatram bellum gessit apud Actiacum promuntorium [Epiri] et praefecto classis Agrippa superauit Antonium proelio nauali; quo uicto et Alexandriam cepit. Hac ergo ode laetitiam suam significat ob uictoriam Augusti.

2) Ordo est *autem* R,r. ne R. Saliorum fh. 4) apud *archas* M. *arcadas* 2. arc*h*adas r. rell. thracas (Acr.) 6) id est MRG. rell. *Ideo.* 7) pote*t* AR. pot*est* M (sec. Halm.) rell. pot*at*. 9) Uino put. fh. 11) schol. om. M. 12) damal*im* AR2G,rva. — damal*i* auella*tur* — am*ore* fh. rell. damali*m* auel*let* — ama*t*ore. 15) solet arb. afh. 16) *uaege* M. *semper* serpunt 2.

ACRON. Ode XXXVII R (Acr.). Prosphonetice ad sodales augusti *cesaris* uictoriam alexandrinam describit R (Hor.) cum γBφCE etc. Cleopatram alexandrinorum reginam hostem augusti demonstrat A (Acr.). Prosphonetice in uictori*a* augusti b. 21) bell. ciu. AbR2. rell. ciu. bell. in tr*i*s 2. in tr*es* R,r. rell. int*er* tres. 22) galli*am* 2,r. rell. gallias. Aug. urbem. Galliam lepidus r. le*pp*idus A. lepid*os* b. *op*tin. Aγb. 24) soror*is* fh. 25) aduersum AR. Cleopatram*que* 2. act*ia*cum promu*nt*urium A. actiacum promu*nct*orium γBφ. act*ic*um promu*nctor*. b. acc*ia*cum promont*o*r. R. act*ia*cum promontor. vm. Ac*tium* promu*nt*ur. G. rell. Ac*tium* promontorium. de scriptura conf. supra ad I, 15, 7. 34, 10 et infra III, 4, 28. apud Actium autem Epiri permontorium C. 26) epiri om. AγbR2.

1. *pede libero.* Aut a periculis aut a fuga, securo aut lasciuienti.

2. *pulsanda tellus.* Pedum plausu ferienda.

1. 2. *nunc saliaribus.* Saliares cenae, quas Salii faciebant, dicuntur amplissimi apparatus fuisse, unde et in prouerbio erat Saliares cenas dicere opiparas et copiosas, Ordo est: *Nunc est tempus ornare puluinar deorum saliaribus dapibus. Puluinaria* dicebantur aut lecti deorum aut tabulata, in quibus stabant numina, ut eminentiora uiderentur.

4. *erat.* Pro est. — *dapibus.* Post saltationem enim hostiis epulabantur, ut (A. XI, 740): *lucos uocat hostia pinguis in altos.*

6. *cellis auitis.* Antiquis cellis, uinariis, id est, uinum auitum.

dum capit r. Cleopatra, ut [*Luc.* X, 63]: *Terruit illa suo si fas Capitolia sistro.* Ordo est: Dum regina impotens sperare quidlibet et ebria dulci Fortuna parabat funus et dementes ruinas Capitolio et imperio cum grege turpium uirorum contaminato morbo.

9. *turpium.* aut eunuchorum quos satellites habuit Cleopatra. Aut malae uitae, aut euiratorum.

10. *impotens.* nimium potens.

11. *dulci.* prospera.

12. *ebria.* Elusa fortunae successu et ob hoc demens, inconsulta, improuida, sicut ebrii [esse] solent.

13. *uix una s. n. a. i.* Aut nauis, qua ostendit Cleopatram primum corporis sui inlecebris Caesarem cepisse, secundum Antonium, Augustum deinde temptasse, sed eum eius uitasse complexus; ideo: *una sospes nauis ab ignibus.*

14. *lymphatam.* Ebrietate insanam.

Mareotico. Mareotis in Aegypto palus est, iuxta quam uinum optimum nascitur, quod ex eius uocabulo *Mareoticum* appellatur, ut sunt (G. II, 91): *et Mareotides albae et: Mareotica fumat.*

1) aut a fuga aut a peric. A. schol. om. b. Bφ: i. expedito uel nudo. 2) *plausu* om. libri. Q tacite inculc. *pulsu*, propter *pulsanda*, ut uidetur. atqui non solum pinnis s. alis ac manibus plaudebatur sed etiam pedibus. Macrob. ap. Enn. VI, 1: *plausu* caua concutit ungula *terram*. plausu pedum 2. 4) unde in 2. cenas om. 1. saliares *res* dicere *quasi paratis* et cop. 2. oppip. dicere et cop. b. Ordo — dapibus om. A. 8) schol. om. b1. post consolationem A,m. — enim om. γ. ostia A. 10) schol. om. b1. Ceculi sunt campi prope Amyclas interiacen*tia* et tarracinam, ubi est uinum optimum. *auitis* i. antiquis. *cellis*. uinariis 2. 12) Ordo — morbo om. A. — quodlibet 2. *h*ebria γ, ut saepius in scholiis. 15) turpium *aut* 2. rell. om. aut. — turpium aut A2. *turpium autem* om. mva. turp. autem *et* r. *turp. autem aut* fh. pro eunuchorum R: timidorum. De *morbo* (siue *tabo*?) turpium uirorum nullum scholion, nulla glossa. 17) gl. ex Aγ2,r. improu. om. 2. i. demens et inconsulta fortunae successu Bφ. 21) aut naui AγR2,r. nau*im* b. rell. nau*is*. — primum corp. sui inl. ces. cep. AγR2,r. rell. primum Iulium Caesarem corp. sui ill. 23) sed *fertur* eius 2. 24) *lin*phatam γ. lymph. A. ebr. sc. et insania 2. 25) Mar. in egipto Aγr (aegyp.). Mar. est palus in aegypto R. rell. In Aeg. palus est. est om. r. 26) ex AγbG,rva. rell. om. 27) alpae b. fum*ant* afh. Mar. fum*at* comtos C. *comptos*. Abγ (coptos).

15. *redegit in ueros t.* [Non fictos] iustos.

16. *uolantem.* [Hoc dicit, ut illius fugae celeritatem ostenderet.] *Volantem* [autem] aut fugientem, ut (A. VIII, 294): *pedibus timor addidit alas,* aut nauigantem, ut (A. III, 124): *pelagoque uolamus.* Ordo est: Caesar adurgens, s. remis illam uolantem ab Italia, ueluti accipiter urget molles columbas aut citus uenator urget leporem in campis niualis Haemoniae, ut fatale monstrum darit catenis, supple a superiori: minuit furorem et caetera.

18. *multis.* Aut propter renitendi uires aut certe caput faciles, ut *Verg.* (A. XI, 721): *Quam facile accipiter saxo sacer ales ab alto Consequitur pinnis sublimem in nube columbam.*

19. *niualis.* Frigidae et niuosae.

Haemoniae. [Thraciae] ab Haemo monte, ibi enim pugnatum est; *Verg.* (G. II, 488): *o qui me gelidis in uallibus Haemi Sistat.*

21. *fatale m.* Fatalem dixit aut turpem, unde et prostantes fatales dicuntur, ut est: *Romam non casta molo,* aut uelut monstrum fatis sibi reseruatum, aut fato Romanis subiectum.

generosis. Id est, maiori, quam sexus exigebat, animositate.

23. 24. *nec latentes classe citare parauit oras. Latentis oras* i. e. fines regni latentes. Id est: non collegit denuo exercitum ex intimis regni partibus sibi fauentibus. Perditis enim rebus Cleopatra dum omnis in eius auxilium Aegyptus conspiraret, ne aut reparato bello ad interiora descendens [id est] genti suae existeret grauis, aut occasionem gloriosae mortis effugeret, contempsit amorem uel deuotionem suorum. Quod Vergilius regioni dans in fluminis appellatione rettulit Nilum auxilia offerentem, ut est (A. VIII, 712): *Pandentemque sinus et tota ueste uocantem Caeruleum in gremium latebrosaque flumina uictus.*

1) Non fictos om. Ab*l*R1G,rmv. adiec. afh. *iustos* Aγ. 2) Hoc — ostenderet afh. rell. om. 3) autemom. omnes praeter fhQ. *ha*las A. Ordo — etc. om. A. Cesar adurgens remis *sunt* ill. uol. b. adurgens s. remis illam γ. rell. om. remis. pro s. subaudi R2,r. *ab* italia γR,r (italiam) vm, afh. Q inculc. *ex* italia. uelut*i* γR,r. rell. uelut. 7) s. *a* superior*i* γ. *sub* a·superiori 1 *supple a* superiore va. *subest* a sup. r. 9) Moll*is* A. rell. molles. aut preter γbA (p̄ ī). aut *propria* r. rell. aut propter. renitend*i* A,rC. re*nnu*endi b. rell. reniten*tis*. 11) p*i*nnis A. rell. pennis. 15) turpe*m* Aγb2,r. fatale*m* dixit aut turpem γ,r. dicit fatale aut turpe R. fatale dixit aut turp*em*. 2. afhQ: aut turpe dixit. 17) *sub*iectum om. libri. *ob*iectum Porph. 18) moior*i* A,r. maiore*m* γ. rell. maiore. 19) scripsi *citare* parauit pro cita *reparauit.* haec caesura fugam bene exprimit. *reparare*, sensu repetere, uerbum est serioris aetatis et ex *reparato bello* Acr. et *repararet uires* Porph. in Horatium uidetur traductum. — latent*is* γb, ut uet. Bern. K. late*m*tis E, more suo. A in Hor. habet latent*is*, in lemmate latent*es*. 20) colligit 1. rell. collegit. 21) part. regni γR12,r. regni part. afh. ex *ult*imis pa. reg. r. 22) in auxil. eius Aγ,r. in *ex*ilium suum 2. rell. in eius *aux*il. — in*t*eriora AγR2,r. rell. inferiora. 23) gent*is* A. id est fh. 24) amorem om. γ. 25) typoth. error re*li*gioni fh. — auxili*um* R. ut est om. γ,r. 27) latebr. AγbR, rell. lacrim. lachrimosaque. uict*us* Aγb1.

25. *ausa et iacentem u. reg. u. s.* Id est: regnum suum desperatum et deiectum uultu interrito et ueluti laeto, ut (A. I, 209): *Spem uultu simulat.*

26. *fortis.* Quae haberet ex desperatione uirtutem.

26. 27. *et asp. tr. s.* Cleopatra metu capta, ne duceretur in triumphum, corpori suo serpentes adposuit, quorum interiret ueneno, ut (A. VIII, 697): *Necdum etiam geminos a tergo respicit angues.*

29. *deliberata.* [Aut pro adhuc in cogitatione et tractatu habita posuit aut pro] iam statuta morte, ut (A. IV, 475): *Decreuitque mori.*

ferocior. Promptior. *saeuis Liburnis* [fuit ad mortem; illi enim libenter moriuntur]. aut *saeuis sibi,* per quos uicta est, aut *saeuis* (id est) fortibus, ut (Hor. Carm. I, 12, 43): *saeua paupertas* et (*Verg.* A. I, 238): *saeuus Hector et* (A. I, 99): *saeuumque tridentem*; [aut quia Liburnorum gens ad moriendum prompta dicitur, quibus illa ferocior fuit; (*Verg.* A. I, 244): *Regna Liburnorum.*

30. *scil. inuidens.* Ordo est: [scilicet] non humilis mulier inuidens priuata deduci superbo triumpho; *inuidens* Augusto, ne captiuitas sua illi speciosiorem faceret triumphum. Nam et *Liuius* (lib. CXXXIII) refert: *Cleopatram cum de industria ab Augusto capta indulgentius tractaretur, dicere solitam:* non 'triumphabor.'

deduci. Subtrahi.

6) hab*eret* AγbR1G,r (fortisque *ut* hab. *quod* hab. R. schol. om. 2. Cum *quae haberet* frigeant, uide utrum scribendum sit: fortis ut *trah*eret ex desp. uirtutem. Frankius meus uoluit: *fortis et asp. tract. serpentes.* ut traheret *ex serpentibus uenenum.* 7) *ad* triumph. 1. 8) Prior scholii pars *Aut — posuit* Christianam Lactantii et Crispiani latinitatem redolens eiciatur cum Ed. princ. Rom. r: aut pro iam statuta morte *et decreta.* aut *iam pro* statuta morte *id est,* decreta γ. aut *pro iam* st. morte decreta AR2. *deliberata.* statuta, quia diu praemeditate fuerat qua morte se inter*ficeret.* decreta ut decr. mo. C. Ostenditur, quia diu praemeditata est qua morte se inter*faceret* Bφ. 10) Q: Non solum interpretatio ipsa in hoc sch. falsa sed uerba quoque corrupta.' Sed corrigere, emendare, constituere nostrum est. Puncto posito post *promptior* tollitur et absurda ista constructio cum ineptissima coniunctione, ex qua orta est neque uera neque, si uera esset, Horatio digna explicatio, quam monachus aliquis additamento in fine posito insulsa doctrina repetiuit. Quibus abiectis omnia sunt sana, mutato insuper *per quos* in per quas et puncto posito post lemma *saeuis liburnis.* Mirum profecto, Comment. Cruquii de Liburnis ne uerbum quidem adtulisse. Absonam istam monachi uecordis expositionem iam prodiderunt Bφ: *Lyburnis*] gens Illyrici *ad moriendum promptissima.* Liburni utique intrepidi nauigatores mari erant ac bonae frugi homines Romae, ut ex pluribus Iuuenalis locis patet. 14) *qua* illa feroc. γ. *ciuilia* feroc. b. *quia* illa feroc. rell. *quibus* il. fe. Pro *quibus i. f. fuit* habet 2: qui sunt populi illiriorum. 16) Ordo — triumpho om. Aγ. Ordo est. non, om. scil. γ. 17) inuidens augusto om. 2. inu. om. r. *ut* capt. 2. neccapt. γ. il*li* om. 1. il*lic* b. 18) *num* v. libius A, ut M ad Porph. leuius b. 20) solitam om. R. solita γb. 21) subtrahi om. R21G. *per*trahi fh. subt*rai* γ. subtrahi A. cuidam schon. mutil. uidetur: sub *iugo* trahi. C: *priuata.* sola indecenter *subtrahi.* Glossae ex γ: u. 5. *ante hac.* una pars i. actenus. C: ante uictoriam, hactenus. *nefas.* s. erat. C: *caecubum.* uinum uetus. 17. adurguens] insequens. illam scilicet. 21. *generosius.*

PORPHYRION.

Nunc est bibendum. Hac ode laetitiam profitetur suam poeta ob uictoriam [Actiacam] Augusti, qui M. Antonium apud Actium promuntorium nauali proelio superauit ac deinde Alexandriam cepit.

1. 2. *nunc p. l. p. t.* Id est, libere tripudiandum est ac per hoc ludendum.

nunc saliaribus o. p. d. t. e. d. s. Sacerdotales caenae, quas Salii faciunt, dicuntur esse amplissimi apparatus. Vnde in prouerbio est Saliares caenas dicere opiparas ac copiosas.

5. 6. *ante hac n. d. C. cellis auitis.* Belle per *cellas auitas* uinum uetustum significat.

8. *funus et imp. par.* *Funus* pro exitio positum [est]; *imperio* autem utique Romano intellegendum.

9. *contaminato cum grege.* Id est, cum grege spadonum, quos Cleopatra satellites et cubicularios habebat, quos morbo turpes dixit, quia fere hi effeminati erant.

12. *fortunaque d. ebr.* Hoc est, fortunae successu demens et inconsulta.

12. 13. *sed minuit f. u. n. s. n. a. i.* *Vna nauis,* qua scilicet effugit uicta ab Augusto; sed *unam nauem* ὑπερβολικῶς dictum accipe.

14. *mentemq. l. m. r. r. u. tim.* Marcotis palus esse dicitur in Aegypto, unde uinum Marcoticum dicitur. Ergo *lymphatam mentem Mareotico* ex ebrietate uesanam accipe.

19. *in campis niu. Haemon.* Haemonia [Thracia] dicitur ab Haemone monte, quem *niualem* merito appellauit, quia est frigidissimus.

nobilius C. 22. muliebriter. molierum more. C: more mulierum. 26. *Voltu sereno* i. simulabat uoltu letitiam. C: interrito, et ueluti laeto. ut, spem uultu simulat, premit altum corde dolorem. (conf. Acr.) id est, *simulat uultu laetitiam. asperas.* ualidissimas. 27. *tractare.* sibi adhibere. 28. *combiberet.* ad traheret C. 31. *priuata.* indecenter (conf. C). *superbo.* nobili C. 32. *Non humilis.* Non ignobilis. Minus dixit. plus significauit (haec 4 uerba fere euanuerunt). C: superba, non ign. — signîf.

PORPH. Ode XXXVIII. In Augusti laudem. R. 3) *hac*ciacam M. aug. act. R. cum MRBφG. qu*i* r. rell. qu*a*. *coe*pit M. ced̄it r. acciacum promu*nt*u*r*. M. conf. supra I, 34, 10. promu*nctor*. Bφ. Bφ: — uictoriam augusti. cum ap. pr. nau. pr. in (M?) ant. *et cleopatram alexandrinorum reginam* superauit. demonstrans ipsam cleopatram hostem fuisse augusti. 7) *Scaenae* M. infra *c*enas. scene R. qua*s* *a*lii M. *op*piparas M. 9) *et* cop. R. 10) ante ha*n*c nefas M. *uelle*, more suo pro *b*elle M. *b*elle A. rell. om. 12) est om. MR2. 16) ii *existim*ati sunt r. hii 2. *hi* M. rell. *ii*. 19) *secundum* vafh. *sed* codd. et r. — ὑπερβ. s. hyp. om. rvafh. 20) Ment. lymf. M. 21) uinum mareotico. Dici*tur* ergo *lymf*. ment. M. rell. mareoti*cum*. Mar. pal. e. d. aegip*ti* unde uin. mareoti*cum* dici*tur*. Bφ. mareoticum dr. Ergo R. Cum hoc cod. distinxeram post *dicitur*, id quod recte etiam Q fecit, qui, ut libri nondum dicti, scripsit: *dicit.* accipe MR2G. cdd. accip*i*. 23) H*em*. M in lemm., h*ae*moni*ae* et hemone in scholio. H*ae*m. R in lemm., *h*emonia et *e*mone in scholio. Aem. 2,rv. Haem. afh. aem*o* monte 2. — Thracia fh. rell. om. *Haem.*] Tracia uocatur *h*emonia ab alto monte *hemone* niue semper habundante Bφ.

daret ut catenis f. m. Fatale *monstrum* ait a fato sibi seruatum, aut detestabile, aut dictum hoc accipiamus, quasi decreto fatorum nobis objectum.

22. 23. *nec mul. exp. ensem.* Non tamquam ense perierit Cleopatra, sed significat, eam tam praestantem animi fuisse, ut ensem quoque non timuerit.

23. 24. *nec latentis classe citare parauit oras.* Hoc est: nec fugit in latentis i. e. intimas Aegypti regiones, ut uires inde repararet.

26. 27. *fortis et asp. tr. serpentes.* Hoc ideo dicitur, quia serpentem sibi adposuit, cuius morsu periit.

29. *deliberata morte ferocior. s. l. Deliberata*, utrum pro cogitata positum est, an uero de qua plerique deliberant i. e. dubitant, ut sit hoc perpetuum epitheton mortis? significat autem, in ipsius mortis significatione constantissimam eam fuisse.

30. [*Liburni.* Liburni gens Illyrici ferox ad moriendum paratissima.]

30. *scil. inuidens pr. d. s. n. h. m. tr.* Inuidens scilicet Augusto, ne captiuitas sua illi gloriosiorem honestioremque triumphum faceret ornatu. Nam et Titus Liuius refert: *illam cum de industria ab Augusto in captiuitate indulgentius tractaretur, identidem dicere solitam fuisse:* οὐ θριαμβεύσομαι, *id est, non triumphabor ab alio.*

CARMEN I, 38.

ACRON.

1. *Persicos odi p. app..* Puerum suum adloquitur et elegantem ministrum, quem sibi mediocria iubet parare, negans ad uoluptatem opus esse

2) au*tem* a fato MG. *aut* Q. rell. om. et *autem* et *aut.* Unus R praebet *ait*, quod recepi. — hoc omn. libri. Q inculc. hic. fat. nob. MR2, nob. fat. rvafh. *o*bi. omn. libri. Bφ: i. fato sibi reseruat*am cleopatram* aut detestabilem decreto fatorum nobis obiectam. 5) eam pr. anim*o* 2. 7) latent*is* codd. bis, latent*es* edd. 8) indere pararet M. reparet R. aegipti M. 10) *ob*posuit M et rell. praeter af qui *ap*posuit habent. per*it* M. 11) Lemma ex M adposui. item *Lyburni*] Lyburni. Rell. non repetunt lemma. Totum schol. quod omnes libri tuentur, ueterem continet errorem, de quo iam diximus ad Acronem. Hoc tamen certum nobis est, schol. non ad Porph. pertinere, qui naues cum gente uix confuderit. Hinc supersedendum est coniecturis ut ad *mare* siue ad *maria tum* paratissima, ad maritimum bellum *per*itissima etc. 11) cogitata MAR2. rell. *cognita.* 15) illyri*ci* fe. MR2 (ill*ir.* R2), ferox illyrici rva. fer. Illyr*ii* fh. — paratiss. MR,r. p*rom*t. 2. *ap*paratiss. v (apar.) afh. u. 3. Li*b*ius M. 19. ide*m*tidem. — captiuit*atem* MR. — gr. uerba in omn. fere libris in R lacuna. u. Plutarch. Anton. 24.

ACRON. Ode XXXVIII. Ad puerum suum. R (Acr.). Prosphonetice pro simplici apparatu conuiuii R (Hor.) ut BφEH. γ addit *suum* ex antec. inser. Prosph. ad puerum minitrum suum b. 25) et om. R. el*i*g. A. *ae*lig. b.

magnifico apparatu et opimo. Persae autem ob nimias diuitias in sumptuosissimis delitiis degere dicuntur.

2. *philyra.* [ἄφυλλος? graece στέφανος? dicitur; hic ergo] coronam de [philyra?] factam posuit, quia ipsae et pretiosiores sunt.

3. *mitte sectari.* Vetat puerum rosas, quae iam peracto uere inueniri solent, studiose quaerere.

4. *sera.* Tarda, ut (*Verg.* G. IV, 138): *Aestatem increpitans seram.* Seras enim tardiores dixit.

5. *simplici.* Singulari, cui nihil aliud adiungatur.

6. *Sedulus studiosus, officiosus. neque te m. ded.* Id est, tametsi myrto praeter rosam uteris, non te dedecet, quasi non faciet [te] gratiae minoris.

7. 8. *sub arta uite bib.* Sub humili.

EXPLICIT LIBER CARMINUM PRIMVS. A.

1) op*i*mo γbR1, Crva. op*t*imo A2, mfh. et opimo om. Bφ (Porph.). medioc*ra* γb. medioc*tem* 2. — Per*ses* γb. 2) delic. γb.r. sumpt. deg. dic. del. ciis γ. 3) phillira fillos A. phill*i*ra ph*i*llos R. phylira phylon rv. p*hyli*ra BφE et alii. p*hyll*ira. phillos γ. Scholion difficillimum et male deprauatum. phylira] *nomen pueri!* b: p*hyll*ira] *o*, ac si uocatiuus esset, addidit autem haec quae ad *coronae* u. pertinent: quae in conuiuiis adhibebantur. *ablat.* i. e. ablatiuus. Manifestum est, monachum folium atque folia sua coronis adnexuisse. Cum non de philyra sermo sit sed de coronis philyra factis, legendum esse censeo ἄφυλλος graece στέφανος secundum Xenarch. ap. Athen. XV, 25: Φιλύρας εἶχε γαρ ὁ παῖς ἄφυλλον στέφανον ἀμφικείμενον. Nam *philyra* φύλλον siue *phyllon* (a) aut *phylon* (m) graece *folium* dicitur (fh) plane absurdum est. *philos* significat *folium* 2. Φίλυρα *graece tilia dicitur*, quod Quidam temptauit atque *coronam de tiliis factam*, prorsus aliena sunt, quia non de arboribus agitur sed de coronis, de *bracteis philyrae* (Plin. H. N. XXIV, 11) quae operosius factae erant, ut idem Plin. XXI, 3 ait: tenuibus, *instar philyrae*, laminis aureis et argenteis adiecit tenuiores alias bracteas, quae pendulae essent. et XVI, 14: tenuissimae *tiliarum philyrae*, coronarum lemniscis celebres, antiquorum honore. Totam priorem scholii partem eicere cum b et propter auctoritatem librorum et propter explicationis naturam alii mecum dissuadebunt. de *foliis* libri omnes. Bene iam monuerat C: Aliud autem φύλλον i. folium, aliud *philyra* i. *cortex tiliae* arboris. et: *nexae philyra.* floribus: tales enim conuiuiis adhibebantur operosius factae. *nexae.* floribus b.. hi*nc* ergo R. 4) *et* Aγ. ipse A. ips*is* r. 5) puero R. puerum *suum* 1. 8) Sera] sera*s tardiores* dixit AγRr (*dicit*). loc. Verg. om. Aγ, totam gl. b. ser. tard. dixit om. edd. Bφ: *Saera* i. tarde nata utpote ultima parte ueris. 9) *aut* nihil 2. — adiungatur A2,r. rell. adiungitur. cui nihil additum est: neque mixta est aliorum colorum floribus aut herbis. C. — Id est om. 2. Glossas ac *sedulus* stud. off*it* habent AγC. rell. om. 11) non te *decet* γ. *quasi* libri omnes. Q *quia. te* om. Aγ2r, 13) gl. om. bR2,r. Sub humili *uitae.* hinc sub humilitate 1,v. γ et rell. sub humili. a*r*ta Aγ,v. rell. arcta. Glossae ex γ: u. 1. *persicos.* regales. regaleis C. *apparatus.* delicias C. 2. *displicent.* mihi scilicet γ. sub mihi C. 3. *mitte* s. omitte γ. i. d*i*mitte inquirere Bφ. s. et *pro*mitte uel *o*mitte b. 5. *nihil.* s. amplius γC. 8. *bibentem* s. decet mirtus. b et C: *Simplici.* Sufficit inquid m*i*rtea coron*a* et tibi ministranti mihi sedenti sub umbraculo uitis. mirto autem coronabantur antiqui in conuiuiis. quippe et flexibilis est et ueneri consecrat*a*. C: hoc est, suff. myrt. co. et t. minis*tro et* m. — myrto — quippe *quae* et flex*ilis* etc.

PORPHYRION.

1. *Persicos odi p. app.* Ad puerum suum de hilaritate loquitur, negans ad uoluptatem opus esse magnifico apparatu. Persae autem reges ob nimias diuitias in sumptuosissimis delitiis uitam agere dicuntur.

2. *displ. nexae philyrae cor.* Hoc est, displicent coronae operosius factae.

3. *mitte s. r. q. l. s. m.* Vetat puerum magnopere rosas sibi quaerere, quae solent iam praeterito ueris tempore ex frigidioribus adferri.

5. *simplici myrto nihil adlabores.* Sensus: Nihil adlabores myrto adplicare. Simplex enim myrtus delectat, nec in hac re uolo sedulus sis, i. e., officiosus, ut plus quam myrto coroneris. Ordo est autem: Nihil curo, id est, hoc non curo ac per hoc nolo.

7. *Myrtus. Plautus* in Vidularia myrtum et feminino genere dixit et neutro, *feminino sic* (Prisc. p. 142, 1. Hertz. 625): *per myrteta prosiluit,* et (fragm. 2. p. 441 Bothe): *haec myrtus Veneris est. Haec myrtus (arborem?) et haec myrteta locum* (lucum?) *significat.*

7. 8. *neque me sub arta uite bib. Artam uitem* spissam ac per hoc umbrosam accipe.

EXPLICIT LIBER I. (M.)

PORPHIRIONIS GRAMMATICI COMMENTARIORVM IN HORATII CARMINA LIBER • PRIMVS. FINIT (R).

PORPH. Ode XXXVIIII. Ad puerum suum de mediocritate loquens R. 3) *ad*par. M. 2) magnifico MAR,2 et edd. magno. 4) filyra M. rell. *phil.* et *phyl.* displ. *nexae philyra* cor. fh. rell. om. *nex. phil.* 8) rhosas rv. iam om. R. ueris om. R. 9) frig*ori*bus afh. rell. fri*gidi*oribus. 10) adlab. MR,rv. rell. *all.* 11) delect*ant* M. ne R. rell. *nec.* uolo om. R. 12) officiosus (off*it.* M) MR2G, otiosus r. *curiosus* afh. *Simplex — offic.* om. v. 13) *hoc* MG. rell. *id est, non curo.* om. R. 16) arta MR. edd. arcta. In omnibus libris hoc loco extremo antecedens scholion de myrto (myrt*us* == myrt*um*?) collocatum est. *Vid*ularia MG. rell. *Aul*ularia (*al*ul. v). *et* fem. MAR2G. rell. *etiam.* et fem. gen. et gen. neutro dixit R. *e* myrteta G. conf. Prisc. *locum* afh. rell. *nomen.* De genere masc. non sermo est. Cato R. R. 8 et 133, neque de baca arboris. Extrema scholii pars non sana est. Vide num legi possit: haec myrtus *arborem* et haec myrteta *lucum* significat.

Finis primi uoluminis (2).

COMMENTARII

IN CARMINVM LIBRVM SECVNDVM.

CARMINVM LIB. II, 1.

ACRON.

Motum ex Met. Ad Asinium Pollionem scripsit consularem [uirum], rhetoricae et poeticae [disciplinae] peritum, scribendarum tragoediarum etiam studio ductum, ut, qui belli ciuilis historiam inter Pompeium et Caesarem gesti scribere coeperit, sciret rem se inchoasse periculosam, et in ipsa admonitione bellorum ciuilium calamitatem refert a Lentuli et Maecelli consulatu coeptam, quam altius repetit i. e. a Marcello Celere et Afranio consulibus.

ex Metello. Ideo quia Syllae fuit collega.

ciuicum. Pro *ciuile* sicut *hosticum* pro *hostile* ueteres dixerunt.

2. *bellique causas.* Eo quod Caesari negatus triumphus bellum fecerit.

3. *ludumq. fort.* Quae ludibrio habet res humanas.

ACRON. INCIPIT LIBER SECUNDUS. (A). LIBER SECUNDUS INCIPIT. Ode XXXVIIII. Ad asinium Pollionem R. Liber secundus. 2. LIB. SCDS. Ad asinium Pollionem consularem uirum pracmatice tetracolos γb (pragm.). 1) Posui scrip*s*it cum ed. princ. r. rell. scri*bit*, ort. ex scri*b*sit. Porph. scripta est. — uirum om. AγR2,r. schol. om. b. 2) discip. om. AγR2,C. peritum disc. r. *et* dustio 2, sic pro: *et studio.* 3) doctum omn. libri. studio*sum* C. Scripsi duc*t*um. olim ex ipso Hor. (Satt. II, 3, 105) studio *deditum* petiueram, quod Q recepit. *ut qui* AGR12G,rmva. *et quod* fh. *et quoniam* C. — belli ciu. AγR2,r. rell. ciu. belli. belli *Tragoediam* C. *gesti scribere* om. *admonet* ut sciret C. scire se rem R2. scire rem se r. scire*t* rem, om. *se* mva. rell. scire*t* rem se. *sciat* Q propter scri*bit.* 4) cep*erit* 1. coeperit G, mva. cep*it* γ. ceper*at* r. rell. coeper*at.* 5) per*nicio*sam 2. rell. periculosam. inco*h*asse r, ut, auct*o*re Seru. ad G. III, 223, 'maiores' et scribebant et dicebant. Vide Wagner. p. 440. Inter editores Hor. unus Fea ad Carm. I, 14, 15 inco*h*are recepit. uett. codd. iam inc*hoa*re habent, γ: inco*a*re (2 m.). — periculosam. In fh, om. et. periculosam. Et r. amon. A. et ipsa, om. *in*, *amm.* γ. amm. r. rell. adm. 6) m*e*telli cons. 2. 7) celer*i* r. a franio R,r. a f*ann*io 2. cons. om. fh. 8) S*y*llae omn. libri, gr. scriptura, uide Satt. I, 2, 64. Ang. Mai. Cic. or. pro P. S*y*lla III et p. 125. Cellar. orthogr. 1724. p. 7. 9) *ut* host. R. ueteres om. γbR,r. *Ciuicum* autem pro ciuil*i*. *ueteres enim* sicut *ciuicum* pro ciui*li* ita h. p. hosti*li* dix. A.

3. 4. *grauisq. pr. am.* Quia nec perpetuae fuerant et rei publicae graues, ut *Lucan.* (I, 98): *Temporis Augusti mansit concordia discors Paxque fuit non sponte ducem.* Crassus enim amicitiarum foedus ad tempus tenebat, quo mortuo Antonius, Augustus et Lepidus facto Pompeio imperatore conlisi sunt. *Graues* autem pernitiosas aut infidas.

5. *arma Nondum exp. unct. cr. Id est, de quibus nondum loti cruores sint,* || quo uelut expientur delicto. *Vult ergo intellegi, adhuc in manibus esse arma ciuilia,* nec, sicut solebant, (transacto?) bello, uncta (i.?) reposita.

[6. *periculosae.* Periculum inferentis.]

[*aleae.* In militia igitur alea ludebatur ne exercitus otio torperet. Quod autem *periclosae* addidit, fraudem et liuorem ludo illo prodeuntem respexit].

8. *cineri doloso.* Ἀλληγορικῶς dicit sicut ignem cinere opertum, ita adhuc odia belli ciuilis sub specie pacis latere nec tutum esse per historiae ueritatem offendi animus eorum qui [ea] gesserunt.

9. *paulum s. m. tr. d. th.* Vt deposito tragico stilo Pollio cautius coepta describeret; uno enim tempore et tragoediam et historiam scribebat; id est, non cantetur in theatris edita a te tragoedia, dum occuparis historia actus publicos referendo.

12. *Cecropia rep. cet.* Atheniensi. Thespis enim apud Athenas primus tragoediam frequentius dixit usu cothurnorum, ut *Verg.* Bucol. III, 86: *Solo Sophocleo tua carmina digna cothurno.*

1) *grauisque* AγBφ etc. grauisque b. in Hor. grauesque in schol. 5) conlisi A. Grauis r. sint Aγ et edd. omnes. sunt bR2C. 7) uelut AγR21,rmva. quo *debito* ueluti fh. expientur 1,m. rell. expiarentur. exp. de *luto* b. exp. deluto γC. delicta Q. rell. delicto. Schol. esse insanum patet ex uariis temptaminibus. *quo* pro *qua re* dicere Acron hic non uoluit. C: de q. — cruores sunt, quo *cruore* uelut expiarentur *deluto.* Quid? Qui? Ipsi Romani scilicet. Eadem in Porph. est sententiae simplicis peruersitas. Scribi possit, *arma* uoce lemmati adiuncta: Id est d. q. n. loti cruores i. *ipsi expiati a cruore* sint, *quo uelut delicto expientur.* 8) *Haec* scholii pars non magis sana est. Verba *sicut soles aut* a loco nostro aliena sunt, nisi transacto ex Porph. transsumpseris. Melius est solebat, absolute dictum ut in Cic. et Ter., quam solebant factum ex solent in Porphyrione. solebat Aγ (ne sicut sol.) b (solebat uicta bello rep.), fh. solebant R1G,rmva. Asc. iam posuit: sicut solebant *per* acto b. u rep. Post *uncta* interpone *id est.* Et *reposita* ex Porph. reponenda natum est. 9) pericolosae uet. Bern. K. periculossae E. schol. om. Ab. 10) schol. om. A. 11) Quid — respexit om. AC et hac autoritate hoc ineptum schol. missum est. *Quia* autem γ. *quia* peric. 2. rell. *quod* autem. addidit γbR2rm. addit vafh. C: *peric. op. aloe.* id est, res bellicas exponis quae sunt plenae periculo: *aleam* autem, qui ludus proprie tabularum est, pro belli periculoso labore ut terent. etc. γ et C insuper habent: ut (   ): *cogit alea belli.* 13) dicit AγR12G,r. dixit mvafh. schol. om. b. *opprimi* 2. rell. *opertum.* 15) uer. *cum* offendimus 1G,mva. uer. *horum* AγRr et r. uer. *cum* offenderet amicos qui gesserant r. amicos G,mva. 16) cantus R1. cautus 2. rell. cautius. traico γb, ut saepius uett. codd. Ambr. Fran. et Mon. 18) aedita 2,mv. tradita r. rell. edita. edita a te *in th.* trag. A. 21) tragoedias *egit* C. coturn. AγbR1,m, ut omn. fere uett. codd. Horatii et uet. Bern. K. afh. tragediam *scripsit,* om. rell. ad h. sch. 22) sof. A. *uersu* cot. b.

13. *praesidium.* Fuit enim et causidicus Pollio et defensionem reis frequenter inpendit

14. *et consulenti.* Hoc est: et curiae das expetenti a te consilium.

15. *cui laur. aet. hon.* *Laurum* hic pro uictoria posuit — Solonas enim Pollio Dalmatarum ceperat ciuitatem, unde et filium suum eo quod natus ibi [est quando ibi] erat, Salominum appellauit —, quamuis laurus et poetae conueniat, nam et carmina faciebat. *Verg.* (B. VIII, 10): *Pollio et ipse facit noua carmina.*

17. *iam nunc minaci.* Laus relatoris tamquam haec ipsa, quae scriberet, ita commentaret, ut se auditor crederet interesse, [*Verg.* (B. VI, 62): *Tum Phaetontiadas musco circumdat amarae Corticis.*]

19. *fugaces.* Aut ueloces aut splendorem pauescentes armorum.

20. *equitumq. uultus.* Vt etiam homines terreret fulgor exercitus.

21. *audire m. i. uideor d.* [Videtur mihi ut audiam] aut ipsos concionantes duces aut referentem de ducibus Pollionem.

22. *non indecoro puluere.* Glorioso puluere bellico.

Sordidos. sordentes.

24. *atrocem.* Constantem. Porcius enim Cato apud Vticam elegit potius interire quam (ut) in hostium potestatem ueniret.

2) inp. A. 3) *id* est 2. *et* cur. G. Hoc est curia *das* exp. Aγ.r. expec*ta*nti r. rell. cur. expetenti a te cons. 4) Cu*m* laur. 1. *hic* omn. libri. om. Q. 5) dalmatiaram (dalmac. b) AγbR1,rmv. ma*ta*rum 2 (G?) Cafh. Sic cum Ascensio scripsi, cum Dalmat*i*a pluralem non habeat. Scriptura Delm. neque in codd. *Acr.* neque in uet. Mon. *Porph.* est. Delm. γ in Hor., ut uet. Bern. K. Iis quae Orell. adtulit ad ed. Hor., in inscriptt. n. 584, in anall. epigr. 46 atque in anall. Hor. p. 13 adde DEL. i. e. coh. I Delmatarum apud Henzen. in Jahrbb. des V. von Alterthfr. im Rheinlande XIII p. 87. Mar. Arv. 159. Mur. 812, 8. 455, 1. Fabr. 232. 610. Maff. M. V. 446, 4. Card. XII. Grut. 114, 1. 298, 3. 387, 4. 529, 8. 574, 5. Donat. 234, 1. Furlan. ant. lap. p. 1. Vel. Long. P. p. 2233. — Pollio cep. fh. rell. pollio dalm. — caep. ciu. A,r. coep. ciu. v. cep. ciu. γbR1,m. rell. ciu. cep. *suum fil.* m. *suum* om. γ. 6) natus ibi erat AR b (*in* erat) 12,va. natu*s* *s*ibi erat r. natus *est*, omn. ibi, γ. natus ibi *est*, *quando ibi* erat mfh. 7) quamuis laur. et po. conueni*at* 2. quamu. *et* laur. po. conueniat γ. quamu. et laur. pro conue*niant* r. quamu. laur. et po. conueni*unt* b. quamu. laur. et po. conue*nit* fh. *cui* laur. *ut* po. conue*nit* mva. *cui* laur. ut po. conueni*at* R1G. 8) ralati*onis* r. 9) ipsa om. A. 10) Loc. Verg. om. Aγ,r. schol. om. b. C: — Sensus est: cum tu, inquit, describis sonitus tubarum resonantium in proelio, uidetur *mihi* sonus ille potius audiri quam describi. Solent enim nobiles poetae ita res gestas describendo exprimere, *ut agi potius uideantur quam narrari.* Virg. etc. 13) Hic sensus perbonus redditur emendatione simplici mea pro *ita* commen*d*aret, quod omn. libri tuentur: ita commen*t*aret. Commenta*re* enim est id quod imaginem *conscribere* in Stat. Silu. III, 11, 117. conf. Paut. Pseud. I, 5, 132. Nimis bene *ora commentaui* i. stylo ulmeo siue baculo iocose dicit Plaut. Men. V, 7, 36, et sollemni uerbo Cic. Brut. 88: ut sua, *commentata et scripta*, meminisset. Q: 'fort. scr. *enarraret*, sed ne sic quidem omnia sana uidentur.' Imo non narra*ri* (*e*narrare est potius explicare, interpretari) ex Comm. Cruquii petendum erat sed *ut agi uidentur* i. acta, gesta siue actus publ. *conscribere*, nostrum schildern, darstellen. 14) Videtur mihi ut audiam γR12,rmva. *quod* aud. fh om. A. 16) bell. pulu. R. Scholia ad u. 17—24 om. b. 17) lemmata ad Aγ disposui. 19) ueni*ret* Aγ12. edd. ueni*re* transsumptum ex Porph.

25. *Juno et d.* Ordo est: Juno et quisquis deorum amicior Afris impotens cesserat, inulta tellure rettulit inferias Jugurthae. *Nepotes uictorum,* scilicet Romanorum, qui Carthaginem uicerant.

et deorum quisquis amicior. Tamquam ciuilia bella, quae postea gesta sunt in Africa ad uindictam *Afris,* id est, Africae superatae, Junonis ira uel deorum fecerit commoueri.

28. *Rett. inferias Jugurthae.* Hannibalem intellegi uoluit in commemoratione Jugurthae, aut certe, quia in Africa tempore belli ciuilis multi Pompeiani occisi sunt.

29. *quis n. l. s. p.* [Quis non] Romanorum sanguine uel sepulcris [campus] repletus? *Lucan.* (V, 266): *totoque exercitus orbe Te uincente perit.*

31. *auditumq. M.* Pro cladis magnitudine dicit bella ciuilia etiam Persis audita; ut *Verg.* (A. VII, 523—26): *quibus actus uterque Europae atque Asiae fatis occurrerit orbis Audiït, et si quem tellus extrema refuso Submouet Oceano.*

32. *Hesperiae son. ruinae.* ut est ( ): *quae regio in terris nostri non plena laboris.*

33. *qui gurges.* [Ταπείνωσις est;] *gurgitem* [enim] pro mari, dixit, ut *Verg.* (A. I, 118): *Apparent rari nantes in gurgite uasto.*

34. *quod mare Dauniae.* Apuliae a Dauno; sed per Apuliam omnis Italia accipienda est, in qua sanguis fusus est Romanorum; uel quia per Adriaticum mare de Brundisio Caesar profectus est Pompeium sequens, ut *Lucan.* (V, 374): *Brundisium decimis iubet hanc attingere castris.*

1) Ordo — uicerant om. A. scil. — uicerant om. h. l. γb. qui Carth. uicerant om. C. iuno *uel* γ. de. qu. 1. b. cess. imp. 1. 2) tell. *reddidit* r. inf. Ing. γbR1, Crva. — subaudi A2. sub r. 3) uicer*unt* 2. Verba *Nepotes* — *uicerant* in γ nou. schol. faciunt. *uictorum*] Rom. q. Carth. u. C. cartag. γ. 5) in africam R. Afris R2. addidi *id est.* 7) Sub Iugurtha Annib. *quoque* int. uol. *et omneis Afros*, quia — *caesi* sunt C. 8) qu*ia* omn. libri. Q. temere inculc. qu*i* (multi Pompeiani?). quia in afr. multi po. bell. ciu. oc. sunt AR12. quia mu. in afr. po. temp. be. ciu. oc. sunt γ. quia in afr. temp. be. ciu. (ciu. be. va) mu. Po. oc. sunt .mvafh. Ad sensum conf. Lucan. IV, 788: *Excitet inuisas dirae Kartaginis umbras inferiis Fortuna nouis, ferat iste cruentus Hannibal* et *Poeni tam dira piacula Manes.* 2: i. e. ille deus qui impotens tunc retullit i. dedit nepotes s. romanorum inferias i, piacula iugurthae. qui apher (scribit a*ph*rica. a*ph*ris etc.) fuit. 10) Quis non om. Aγ. 11) campus om. AγR,r. *testatur* repl. r. Quis *campus* rom. sang. uel sep. *non* est rep. 2. uel *cadaueribus* camp. repl. C. Ad u. 31 γ: s. quis campus non testatur. 12) *medis* aud. 2. *Persis et Medis* aud. C. 13) ut AγbR2,r. quibus a. u. om. AγbR1,r. si qu*a* 2. audi*at* — extr. *secuti suf*fuso remou. b. refu*ss*o 1. 14) Sub*m*. A. rell. *summo*uet. 15) schol. ex Aγ. rell. om. 17) Qu*i* omn. fere codd. Qui*s* Bern. B. et Par. P (s erasa), mafh. Qu*od* R (Acr.). Ταπ. est fh. om. om. Aγ2,r. *Tapinosis* est R1, mva. quae pars fluminis, gurges *per* ταπείνωσιν *aliquando ponitur* pro mari. Virg. C. schol. om. b. enim om. AγR2,r. dixit AγR2,r. rell. posuit. 19) a daun*io* R. 20) fusus est rom. AγR. *ef*fusus (2) est rom. r. rell. rom. fu. est. 21) Brund*i*sio Aγb, uetus scriptura in omn. fere uett. codd. recc. ad Brund*us*. brond*us*. 1. Vet. Mon. ad Porph. habet brondesium. in arg. ad Serm. I, 5, 105. brundesium MAR in Porph. ad Epist. I, 17, 52. brond*i*sum R Epist. I, 18, 20, ubi M brund*i*sium in lemm. et in scholio habet sibi inconstans. 22) ut Aγ. — Brund*i*sium Aγb. decim*us* γ. deci*us* R. *dirimi* cub. 2. *ut* — Aγ.

35. *Non decolor. caedes.* A proprio colore mutauere, ut *Lucan.* (II, 713): *tum primum rubuit ciuili sanguine Nereus.*

36. *quae caret ora.* Pars regionis aut terrae.

37. *sed ne relictis Musa proc. iocis.* Id est: ne, cum lyrico carmini aptiores sint ioci, improbe facias, Musa, si lugubria misceas. Ordo est: Sed tu, Musa procax, ne, relictis iocis, retractes munera neniae Ceae: quaere mecum sub Dionaeo antro modos leuiore plectro.

neneae. Nenia carmen lugubre quod mortuis dicebatur, quod nunc graece ἐπικήδειον [ἐπιτάφιον] appellatur, quod Simonides graecus poeta lyricus primus instituit a Cea insula oriundus: unde et *Ceae neniae* posuit, de qua *Verg.* (G. I, 14): *cui pinguia Ceae.* [et *Ouid.* (Her. XX, 221): *Cingitur Aegaeo insula Cea mari*].

37. *procax.* Petulans.

relictis i. Relicto carmine lyrico.

39. *dionaeo s. a.* Sub Nysa. Parnasus mons Boeotiae biceps i. e bina iuga habens, quorum alterum uocabatur *Cirra* Phoebo sacratum, alterum *Nysa* Libero; sub illo qui studebant, in tutela erant Apollinis, sub hoc in tutela Bacchi.

40. *modos.* carmina.

2) sang. *tellus* 2. — *ora* regio 2. terrae *terminus* C. 4) *iocis*, longiore scilicet lit. Saxonica, non *l*ocis habet uet. Bern. K. 5) ioci sint A,rva. iobi sunt R. — Ordo — plectro om. A. facie*t* γ2. rell. faciat — misceat. facias — misceas CQ, male, nam *id est* siue *sensus est* sententiam referunt. aliter res se habet, ubi *ordo est* dicitur, ubi nihil mutandum est, nihil addendum. Sic post *procax* in 2, r *petulans* uox inopportunam sedem habet, quippe ad gl. pertinens. 6) Ceae Aγb *caeae* edd. quere γb. nen. codd. et nv. *naen* afh. *ephi*taph b. epi*th*aph. mv. epitaphion edd. ἐπιτάφιον fh. At uero. hoc uocabulum hoc sensu non est graecum nomen substantiuum, μέλος ἐπιτάφιον cantus lugubris est, ἐντάφιον uestimentum lugubre, ἐπιτάφιον sc. ἐπίγραμμα non erat carmen funebre. Quintiliano VIII, 2, 8 'carmen funebre proprie nenia est' et Festus s. u. exponit, quid nenia sit et cur et quomodo ad tibiam scil., cantabatur. Cicero autem Leg. II, 24 dicit: — 'cantus ad tibicinem —, cui nomen neniae, *quo uocabulo etiam Graecis cantus lugubres nominabantur.*' Num Acronis aetate, quae non plane certa est, epitaphium hac potestate Graecis dictum fuerit carmen, ignoramus. Quamobrem θρήνους Porphyrioni atque Ausonio relinquens, cum Comm. Cruquii, qui ἐπικήδια habet, ἐπικήδεια posui, quorum latina scriptura *epicedion* et ex Statio et et ex Seruio ad Verg. E. V, 14 nota est. 9) Sym. b,rv. 10) Oriun*do* Aγb. De hac u. conf. supra I, 27, 10 Acr. cod. A. 11) Loc. Ouidii om. AγbR,r. 13) hanc gl. hab. Aγ et fh, rell. om. Cum u. *mari* exeunt mva ad h. o., cum u. *Ceae* bR12,r, cum u. petulans Aγ. Fabric. (fh) gl. ad *relictis* ac longius schol. ad *Dionaeo antro* adposuit. Glossae ex γ: uib. *aleae.* ut (Liu. XXXVII, 36): *cogit alea belli.* conf. C. 9. *seuerae.* tristis conf. C. 10. *desit.* absit conf. C. *ubi.* postquam conf. C. *publicas.* uulgares. C: ciuilia digesseris. 12. *repetes.* reportabis. 19. *fulgor.* splendor. 23. *sub acta.* a cesare scilicet. 26. *impotens.* quasi non potens. C: supple existens. 36. *ora* finis aut *terminus.* 37. *neniae*, inutilis uanae. 39. *dioneo.* uenereo. 40. *modos.* carmina γ et A. C: Lyricos, carmina Lyrica. *leuiore.* faciliore stilo γC (stylo).

PORPHYRION.

Motum ex M. c. c. l. Haec ode ad Asinium Pollionem consulem uirum et triumphalem scripta est, qua hortatur eum, ut, omisso tragoediarum scribendarum studio, inchoatum historiae opus consummet ac deinde ἐν παρεκβάσει (i. e. in translatione) bellorum ciuilium calamitatem referat.

1. ***Motum ex M. c. c.*** Pollio historiam belli ciuilis a Lentuli et Mamerci consulatu coepti altius repetit, id est, a Metello Celere et L. Afranio consulibus. Adtende autem, non *ciuile* sed *ciuicum* dixisse antiqua figura; illi enim *ciuica et hostica* deinde *ciuilia ut hostilia* dicebant. Denominationes autem hae fere liberae sunt apud doctos. Et *motum* pro bello posuit.

3. *lud. fort.* Hoc est, quae res humanas ludibrio habet.

4. 5. *et arma No. expiatis uncta cruoribus.* Id est, de quibus nondum loti cruores sint i. expiati. Ergo intellegi vult paene adhuc in manibus esse arma ciuilia. Solent autem ungi arma, cum post bellum transactum reponenda sunt. Ordo ergo est: nondum expiatis cruoribus [hasta arma].

6—8. *peric. pl. o. a. t. e. i. p. ignes s. c. d.* Ἀλληγορικῶς. Ait, adhuc odia belli ciuilis sub specie pacis latere et ostendit, nec tutum esse haec scribere.

9. *paulum s. m. tr. d. th.* Quoniam, inquid haec scribere destinasti, parce tantisper tragico stilo. *Seueram* autem tragoediam merito dicit, quod tristia fere sint argumenta tragoediarum.

10. *mox ubi publ. res ordinaris.* Hoc est, ubi historiam, quae publicas res continet, *ordinaris*, id est, descripseris.

PORPH. INCIPIT LIBER II. Ad asinium pollionem. (M). SECUNDUS INCIPIT. (R). Liber secundus 2. 2) hac M,r. 4) scribendarum (Acr.) omn. libri. om. Q. inc*h*oatum M etc. *h*opus M. *r*ell. uett. codd. Hor. *opus*. 5) *dei*nde MA2. rell. *per*inde inpar et basi M: *imparex* basi 2. παραβαρι r. βαραβασι v. παρέκβασι a. παρέκβασει, om. ἐν,fh. — Cal. referat et lemma scholii subseq. om. rvafh. 7) mamer*t*i (Halm.). — coept*i* MAG,a. cept*i* R2,r (cum cauda). coept*is* v. coept*am* fh. 8) *adt*. M. — ciu. *et* ho. MR2. r: ciu*i et* ho. 9) *ut* ho. MR. rell. *et* ho. 10) autem om. R. Schol. longius de Pollione u. Auct. p. 689. Omn. libri: i. de q. *nondum expiati* i. loti *cruores* sint. Sic recte dici nequit. Cruores enim *loti* de armis sunt, non expiati *de* armis. Et lauare aliquid de aliqua re rarius dicitur, frequentius: peccatum precibus lauare, uel ab ipso Horatio: mala uino. potest tamen ita dici. Contra expiatur quidem forum *a* sceleris uestigiis *a*pud Ciceronem ita ut ea doleantur, nunquam uero cruores siue sordes de manibus, de armis, de animis expiantur. Bφ: *expiatis* i. lotis. i. bella ciuilia tractas et arma. de quibus armis non sunt loti adhuc cruores. *Uncta* dicit, quia consuetudo est post praelium lauare et ungere arma propter rubiginem. uel *uncta* splendida. 14) cruor*e* sint R. Inclusa uerba uasta arma sunt err. typogr. in fh pro *uncta* arma. om. codd. et rva. 17) Allegoricos ait. Adhuc MRG. allegoricos ait adhuc rv. ait om, fh. allegoric*a* ait adhuc 2. allegoricos ait *autem* a. Distinxi ante *ait* atque interposui *et* ante *ostendit*. 18) spetiae M. spe*t*ie v. latera (Acr.) om. MR2G,rva. Fabr. (fh) interpos. nec t*u*um M. *hoc* 2. 20) inqui*d* M. parc*ae* M. 21) qui*a* R. 23) *hoc* codd. *id* edd. histori*am* q. p, r. contin*et* MR2G. histori*as* — contin*ent* edd. 24) *et* ordin. rv. rell. om. *et*. cecropeo rv. co*t*ur. MG,rv.

12. *grande munus Cecr. r.* *Cecropio cothurno*, inquit, quia apud Athenienses primum est scripta atque acta tragoedia Thespi inuentore eius atque actore.

13. *insigne maestis praes. reis.* Per quod significat, et fortissime eum causas reorum in iudiciis defendere et praeterea prudentissima consilia in senatu dare.

15. *cui l. aet. hon.* Hoc ideo dicitur, quia Pollio Salona urbe ex Dalmatis capta triumphauit.

17. *iam nunc m. m.* Iam, inquit, uideor uidere et audire ea quae historia refert: per quod significat, ui eloquentiae Pollionem certamen speciosum in relatione pugnarum inducere.

19. *fugacis t. eq.* *Fugacis* pro uelocibus accipe; et in sermone hodieque fugam pro uelocitate dicimus, cum de equis loquimnr.

21. *audire m. i. u. d.* Ambiguum; utrum enim ipsos duces concionantes audire se dicat an Pollionem de ducibus narrantem, incertum est.

22. *n. i. pulu. sord.* Speciose ac decenter dictum *puluere non indecoro sordidos,* non quasi puluere bellico puluerat0s.

24. *praetr. atr. a. C. M.* Porcium Catonem significat, qui utique maluit se interficere imminente Caesare quam in potestatem eius uenire.

25. 26. *Juno e. d. q. a. A.* Sensus est: Juno et quicumque alii dii Carthaginensibus fauerant, ultionem uastatae Africae ex posteris eorum qui eam uastauerint, nunc receperunt. *Impotens* autem non potens, id est ἀδύνατος, sine uirtute intellegendum.

2) Thespi R, afh. tespi v. thesp*io* MG. *t*esp*io* R2. *l*esbio r. auctore 2. 4) *hoc* sign. 2. 6) salon*as* urbe*s* MR (*pulsis* sal. urb.) G (5 del.). salon*a* urbe rvafh. solone 2. dalm. omn. libri. 9) Iam *inquid* uid. MRG. iam *nunc inquit* uid. 2. iam uid., om. *inquit*, rvafh. 9) sig*nat* rvafh. — Scripsi *certamen speciosum* pro *idem otiosum* MG. *idem ociosum* R2. *idem occi*sum r. quae uerba omni sensu carent neque uel explicatione u. 'otiosum' per lectorem procul a negotiis non rei publicae sed literis nauantem (Cic. Or. 51. Off. I, 21. III, 1) seruari possunt, cum legis: *item otiosum* — in relatio*nem* p. inducere. Raphael Regius corruptum locum iam correxit ponens: *omnia fere ante* (err. typ. *tante*) *oculos*, quam lectionem Asc. et Fabr. receperunt, cui adquiescere nolueris, cum ad sensum magis quam ad literas codicum quadret. Ad has *litem*, uerbum non militare, aptius esset, siue *aciem* i. e. exercitum tota acie instituta dimicantem. *Speciosum* autem et ad uisum pertinere et ad auditum constat, unde spectaculo proelii maxime congruit. ui*m* MR2G,r. rell. *ui.* tum legendum tibi esset: *per quod sign. uim eloquentiae*, ponenti pro Pollio*nem idem ot. Pollio enim dicitur aciem speciosam* in rel. pu. ind. pugnarum. *Ducere* fugaces r. 11) Fugac*is* M. in lemm. et capite scholii. alterum om. rva. 12) ponimus 2. 13) *enim* et *incertum est* om. 2. Ambiguum *iam* utrum R. rell. om. *iam.* Post ambignum codd. et r non distinguunt. va colon, fh comma habent. concionant*is* rvafh. in decoro. Sord. M. *non* quasi MRG,r. sord. n. = enim quasi quasi (sic) pulu. v. ind. sordidos: quasi afh (,), om. *non.* Spec. — indecoro om. r. Q schol. non intellegens 'corr.' i. inculc.: sordidos. *Est enim* quasi. 17) uti*que* scripsi cum MR. rell. utic*ae.* apud Uticam C. Locus erat notissimus. 19) Sensus est om. 2. d*ii* libri omnes. Q dei. 20) *Carth*agin*e*ns. M,arva. rell. Carthagini*e*ns. — uas*t*atae MAR. rell. uas*tae.* aphr. rv. recaep. r. 21) uastauer*int* MG. rell. uastauer*u*nt. 22) *adynatos* MG. ad*i*natos R. ἀδύνατος A2. id*em* ad incitos r. *idem* ad *uictos* v. *id enim* ad *uictos* afh. — int. act. 2.

28. *rettulit inf. Jug.* Nunc latius intellege, i. e., Afris omnibus.

29. *quis n. l. s. c. p. c.* Sensus est: Nullus est campus, qui non sepulcris Romanorum bella ciuilia fuisse et sanguine Romano pinguem factum se ostendat.

31. *auditumq. M. Hesp. s. r.* De superiore ostendit; sic enim intellegendum: quis non campus sepulcris testatur inpia proelia sonitumque Hesperiae ruinae, quem etiam Medi audierunt? Sonitum autem ruinae Medos audisse i. e. [su] per orbem transiisse, per hyperbolen intellegendum est; cuius sensus ex subiectis magis inlustratur quod dixerit: *qui gurges aut quae flumina lugubris ignara belli? etc.*

34. 35. *Quod mare Dauniae non decolorauere caedes? Dauniae*, a Dauno rege Apuliae, ac per hoc Italicae ac deinde Romanae intellegendum.

37. *sed ne. r. m. p. i. Ceae r. m. neniae. Nenia* lugubre carmen est, quod in mortuos canitur. Simonides autem ex Cea insula lyricus poeta θρήνους i. e. planctus optime scripsit; inde *Ceam neniam* appellauit. Sensus est autem; cum lyrico carmini aptiores ioci sint, procaciter egeris, o Musa, si lugubria potius Dionaeo modulata plectro fueris quam ueneria, quae leuioribus modulis aptantur.*)

[39. *Dionaeo s. a.* Venereo, quia Dione dicitur Venus a loco.]

[40. *quaere m. leuiore pl.* Meditare mecum lyrica carmina. More suo agens coercet semet ipsum a narratione proeliorum, ad lyricam reuertens, ad quam pertinet disputare de amoribus et leuibus rebus.]

1) Re*t*ulit M. — intellege MG. intellige AR2. rell. intel*ligit.* — id est, afris omnibus MARG. id est, omnibus ap*h*ris 2. i. omnibus, om. afris r. omnibus, om. *id est* vafh. 2) Sensus est MR. rell. om. Null. *est* camp. MR2G. camp. null. est rvafh. 3) sepulcr. MG. 4) factum *esse* ost. fh. facto *se* ost. v. fact*am se* ost. R2 (G?) ra. se ost. factum M. 5) ostend*at* rv. 6) i*n*pia pelia (sic) M. imp. *bella* 2. 7) aud*ie*runt M. rell. aud*iue*runt. ruinae MAR2G. rell. om. tran*cilire* M. transilire R2,rvfh. transi*luisse* Q. transi*sse* Asc. scribendum censeo: *per* orbem trans*iisse*. nam hyperbole non est in eo, quod sonitus ruinae *super orbem* transiluit, sed quod ad Medos usque transiit. 8) *per* hyperbole*n* 2. erbolen M (sic). per hiperbole*m* R. per hyperbole va. per hoc hyperbole r. καθ' ὑπερβολήν fh. — est MR. rell. om. 9) i*n*lust. M. 10) Post *gurges* vafh om. *aut* u., pro qua fh lemmatis signum posuerunt. Post *belli* u. ego addidi *et cetera*, quia lemmatis uerba subsequuntur atque ideo quod eodem iure etiam u. 36 *Quae — nostro* addendum fuisset. 11) Dauni*ae* M2. rell. Dauni*a*, male, cum ipsa Horatii uerba *Daunia caedes* explicentur, non uero dicatur, quid sit Apulia Daunia siue Dauniorum Apulia. Ex hoc ipso Porph. scholii patet *Dauniae* non genitiuum nom. subst. esse sed adiectiuum, ut Carm. IV, 6, 27. Hanc ob rem recte scribatur Italic*ae* cum MAR. rell. italiae siue Italiae. 12) deind*ae* M. int. est R. 13) nen. codd. et rv, rell. n*ae*n. 14) can*i*tur MG, cant*an*tur R2. edd. can*ta*tur. simoni*dis* M. Sym. rv. 15) optim*ae* rv. scripsit MAR2G (corr.) rell. *de*scripsit. cernam MG. 16) proca*citatem* eg. MR. rell. procaci*ter*. *aeg*. v. potius *in eo* MAR rell. dioneo rv. dionaeo 2,afh. 17) *poemate* R p. (sic) M. rell. plectro. 18) uener*ia* MG,v. rell. uenerea.

*) Scholia extrema quae post *aptantur* u. a *Dionaeo — rebus* inclusa uncis leguntur, om. MAR2,rva atque a Fabricio (fh) adiuncta sunt.

CARMEN II, 2.

ACRON.

1—3. *Nullus arg.* — *Crispe Sallusti.* Sallustium Crispum adloquitur historiographum, equitem Romanum, Augusti amicum, liberalitatem et munificentiam animi eius describens.

1. *Auarae. Auaris terrae* dicuntur, cum id in se recipiunt, quod non ampliato reddunt fenore. *Argentum abditum* pro pecunia abdita in thesauris dixit. Sensus autem hic est: Diuitiarum splendorem nullum esse, nisi honeste in usu fuerint conuersae, auaris autem recondendo crescit sola cupiditas, ut *Juv.* XIV, 139): *Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit.* Vnde et *hydropi* morbo comparauit hoc uitium, quod nimietate sitis et potus desiderio: crescente aegritudine interius augetur.

2. *inimice lamnae. Lamnam* pro infabricata et rudi materia argenti dixit, quae obscuratur ab auaris celata, et uult intellegi, Sallustium non occultare diuitias.

3. *temperato.* Moderato usu; ne crederetur prohibendo auaritiam suadere luxuriam.

5. *uiuet ext. P. aeuo.* In perpetuum, ut *Verg.* (A. XII, 235): *uiiusque per ora feretur. Proculeium* equitem Romanum laudat, amicum Augusti,

ACRON. A caret inscr. ad Acr. Supra oda est haec: Ad sallustium crispum *encomiastice* tetracolos. Ad crispum salustium *prosphonetice* tetracolos b. Prosphonetice tetracolos salustio crispo ius libertatis extollens γ. *Dicane* ad sallustium crispum quod ius liberalitatis extollit gracia ER (Hor.) Bφ. XL ode ad Crispuum salutium R (Acr.).

5) Argumentum *Sallustium* — *describens* in γR12G,rmva postpositum est scholio ad *auaris*, quod om. Ab et quod incipit in γR12G,mva: auarae *enim*. enim om. r. auarae *autem* fh. 6) historiografum A. ystor. b. — liberalitatem 2,ra et C: qua liberalitatem. laudat et animi magnificentiam. rell. libertatem. munificentiam γ, magnif. *uel mu*ni 1m. corr. magnitudinem b. rell. magnificentiam. liberalitas et munificentia propriae hic et sollemnes sunt uoces. eius animi 2. 8) Lemma *Auaris* posui. — *id* om. r. recipiunt codd. et edd. Q 'leniter corr.' i. leuiter inculc. incipiant. *cum* enim non rationem hic exprimit, et aliae sunt terrae, quae non sunt auarae. sunt autem auarae, quando non ampliato reddunt fenore, quod in se receperant siue recipiunt. Item Q 'leniter corr.' ampliatum contra librorum auctoritatem. unus enim tantum r habet ampliore, rell. ampliato. conf. Plin. H. N. XVIII, 17: cum *quinquagesimo fenore* messes reddit exclitas soli. Prop. III, 1, 22: *duplici fenore reddit.* simplicior esset sententia: cum *quod* in se receperunt, non etc. fen. Aγ. rell. foen. 9) Arg. *autem*, om. *abditum*, Aγb1, rva. *autem* om. mfh. peccun. b. 11) in usum fuerint AγbR12G,r addit: *conuersae.* rell. in usu fuerit. reddit 1. reddet mv. 12) pecunia creuit A. *et* om. b2. 13) hydropi rCfh. ydropi γ. idropi R. hydropis A. ydropici 1. hydropici mva. — *nimietate* omn. libri, nullus *uehementia.* 14) intus C. *uel uterus* va. rell. *interius.* potus desiderat — *habetur* b. 16) quae *absconditur et* obscuratur cel. 2. *Lammae. lama* b. quia obsc. b. 18) usu om. R2,C. nec 1. rell. ne. moderato. hoc autem dicit, ne C. ne — luxuriam om. r. 20) id est in R. prolongato. id est, in C. id est *imperium tuum* γ. unusquisque 2. unusque vm. uiuus r. 21) Proc. *enim* R,r.

qui pius sic erga fratres suos Scipionem et Murenam fuit, ut cum spoliatis bello ciuili patrimonium suum ex integro diuideret, quod cum eis iam ante diuiserat.

6. *animi paterni.* Quia paternum fratribus inpenderat amorem.

7. *aget.* Ducet per notitiam omnium (hominum).

8. *fama superstes.* Quod boni facti fama perpetua sit nec pinna eius, hoc est, uolatus ad posteros solui possit. *Volare* enim famam etiam *Vergilius* ponit, ut (A. III, 121): *Fama uolat pulsum regnis cessisse paternis.*

9. *latius r. a. d. sp.* Latius, inquit, regnes cupiditatem uincendo, quam si per uniuersum orbem possesiones extendas.

11. *Gadibus i.* *Gades* autem oppidum est in Hispania a Poenis conditum.

11. *uterque Poenus.* Aut, quia in parte Africae ponitur quidquid freto a Gadibus separatur, ideo *utrumque Poenum* dixit locis diuisum, uel certe quia Carthago et in Hispania est, quam *Spartariam* uocant.

[*uterque Poenus.* *Uterque*, id est, orientalis et occidentalis. *Poenus.* Africanus. *Vterque* autem *Poenus,* quia Carthago, quae est in Africa, et Gades in Hispania a Poenis conditae sunt.]

13. *indulgens.* Inpendens, ut (A. IX, 163): *Indulgent uino et uertunt*

1) sic om. 2. *murenam* omn. libri mei constanter. ut III, 19, 11, ubi unus Bern. C. in epigraphe myrenum habet, et Satt. I, 5, 38. *muneram* lapsum calami adfert Q. mv habent *murenam*, non *mamurram.* 2) ut cum *spoliati* bello ciuili *fuissent* ex integro patr. suum diu. R. rell. *cum spoliatis.* 3) *non ex* integro r. iam om. 2,r. *antea* rC. *bona sua ex* integro *aequis partibus* cum eis diuiserit cum quibus etc. C. Q tacite inculc. *de* integro. *ex* int. omn. libri. 4) hoc schol. Q plane omisit. Qn*ia* γ. quo*d* C. rell. qui. *in*penderat γ. impender*et* A (inp.) R2,r. impender*it* Cmvafh. *animum et* am. C. 5) notiti*as* AG,a. notic*ias* rv. notic*iam* γ (?) fh. — hominum om. AR12G,rve. 6) pinna Aγ. conf. ad II, 20. 7) uol*untas* r. solui posuit Aγ,rva. ut non pos*sit* solui i. diuidi 2. solu*it* possit mfh (typ. err.). — uolare etiam famam b· *etiam* uerg. AγR,r. *et* uerg. 1G,a. ut uirg. mv. Virg. etiam fh. 8) *ut* fama Aγ,r. — *m*aternis γ. parentis Afh. rell. pa*t*ernis. *Paternis* uerbo addunt 1,mva: Idomenea ducens. 9) regnas in lemm. omnes libri. regn*as* cup. Aγbr. rell. regn*es*. 11) G*au*des γ. *gadi*bus in Hor., gad*d*ibus in scholio. conf. Carmen II, 6, 1. autem om. R2. *opere*, om. a Poen., b. 13) aut om. 2. ideo AγbR,r. ideo *quod* mv. ideo*que* afh. Q totum schol. uncis inclusit, uerba eius 'non genuina, certe corruptissima' putans atque ad schol. seq. pertinentia. Minime; hoc schol. libri tamquam genuinum tuentur, alterum ex singulis glossis est compositum. Posui lemma *uterque Poenus* et pro *aut Gad.* scripsi *a Gad.* reliqua sunt per se clara. Ponitur om. γ. qui*d*quid A. rell. quicq. 15) spart*anam* R2. spart*a*ciam mva. spar*thar*iam r. spart*ar*iam Aγb1 (G?). recte, non a *Sparta* sed a spar*tis* herbis dicta. conf. Plin. H. N. XI, 8 cum XXXI, 8. Ad loc. *diuisum* conf. C: *remotis.* diuisis. 16) Similes glossae ad h. l. leguntur in C, altera alteri adiuncta per *Aliter*. Omnia inclusa uerba om. A. uterque — sunt om. γR12,m. Id est, orient*a*lis et occiden*t*alis afric*a* 2. orient*a*lis et occidentalis afric*anus* r, om. i. Id est, orien*tis* occiden*tis* et Afri*nus* vafh. *uterque.* i. orientis et occ. *poenus.* africanus γ. Altera scholii pars *uterque autem* — *cond. sunt* ex Porph. prodiit. 19) inp. A. cra*th*er*es* 1. Act. rell. cra*teras* aenos A. ahen. edd. crat. ae. om. γ. schol. om. b.

carteras aenas. *dirus hydr.* *Hydrops* subcutaneus est morbus de uitio uesicae natus cum anhelitu foetido et inflatione turgente. Est autem hydropico proprium, ut, quanto plus bibit, tanto plus sitiat. *Dirus.* perniciosus.

15. *albo.* Pallenti, ut *Pers.* (Sat. III, 98): *Turgidus hic epulis atque albo uentre lauatur.* Diffusus enim humor omne inficit corpus. Sensus ergo est: Sicut sitis nisi aegritudine uicta non tollitur, ita cupiditas et auaritia non satiatur, nisi ante animo in sanitatem continentiae reuocato.

17. *redd. Cyri s. Prahaten.* Cyrus qui primus regnauit in Perside. Prahates, rex Persarum, Cyri filius; hic a parentibus destitutus, regno pulsus ,[est et] a Brachmanis philosophis Indorum susceptus et educatus est. Postea regno redditus magno iustitiae et continentiae documento gessit imperium. Alii dicunt ei ab Antonio ademptum imperium et per Augustum postea restitutum. Vult ergo ostendere, non, sicut vulgus putet, beatam uitam regnum aut diuitias facere sed sapientiam.

18. *dissidens.* Discrepans uirtus nec habens aliquid cum insipientibus et plebe commune. Ordo est: Virtus beatorum [, id est, sapientia quae non est apud plebem,] id est, dissidens numero plebis eximit Prahaten redditum solio Cyri et dedocet populum uti falsis uocibus regnum et tutum diadema deferens uni et propriam laurum, quisquis [scilicet] spectat ingentis aceruos inretorto oculo; nam quasi ex superiori exponendo hoc dicit.

eximit. Effert.

1) *succut.* R2. — hydr. uva. hidr. γ. ydr. Ab. subcut. Aγ,rva. *succut.* R2. sub*carneus* 1. — *uisicae* γ. *uessicae* R. de uit. ues. nat. om. 2. 2) hydropi*cum* bR. (hid.) 3) bib*it* γR1,rvm. bibat b. rell. biber*it.* 4) *hic* AγR2 (G?), va. rell. hi*nc.* 5) *a*mor (*u*mor, cum *u*mida Epod. XII, 10 ut uet. Ambr. habet) Ab. 6) ergo om. 2. ac si diceret. Sicut R1,mva. — *pe*llitur A (Hor. pellit.). rell. *to*llitur. 7) insani*ente* 2. 8) Cyrus — Perside om. b. Cirus A. — *praha*ten Aγ, ut Bern. K. AC. Parr. Bφ (*ph*r a 2 m.) *phraa*ten A in Hor., fh. *phr*ahaten rva, ut Par. H. Bern. B. *Fra*harten R in Acr., *Phraha*ten in Porph. Habetur autem hoc uocabulum in numero eorum, quae in nonnullis codd. cum spir. asp. exarata apparent: p'ra'ates E in Epistt. I, 12, 27, ut 'oram Angl. 1 (Graeu.). 'ydram Angl. 2. 'iliti'a Harl. 2. prot'ea Suecouat. scit'as P. 'orreo Regin. 'aut pro haut Par. C. cyt'ara B. tre'icia. raet'us. 'edera Bern. C. bacc'abor. pro'ibete. 'oratius γ etc. 8) persi*dae* A. Persid*a* G. 9) *a* regno b. *et* om. Aγb2. *b*ragm*a*nis Aγ1,afh. bragma*tis* b. *pra*gm*a*nnis G. *prag*manis R. pragmenis mv. ab *Aragni*anis r. philosof. A. brac*h*manis Q. post*e* regno A (post?). 11) regnum *et adeptus* 2. *dedu*ctus mv et R (phil. *iterum* susc. et ded.) eductus 1. edocatus b. rell. educatus. est Aγ2. rell. om. 12) inperium om. A. imp. *esse* 2. 13) omn. libri put*at.* posui put*e*t. conf. ut*a*tur ad u. 20. male v: (*non* sicut uulg. putat). In γ scholio praemissa sunt haec: prahaten] Ordo est: prahaten eximit numero beatorum. uirtus dissidens plebi i. sapientia quae non est apud plebem. || *Sensus est.* praha*te* qui in regnum Persarum *con*stitutus est non est in numero beatorum sicut uulgus putat. nec enim regnum aut diuitiae beatum faciunt (Porph.). 15) Ex lemmate *uirtus* sustuli et post *discrep.* posui cum R2,r. Ordo — dicit om. A. 16) Verba uncis inclusa om. γ hoc loco, quippe non ad Ordinem spectantia. Vide infra glossas. Eodem iure omisi insertas glossas ex 2: *uocibus* i. laudibus. *dedocet* i. dehortatur. propriam*que* laur. 2. uni propr., om. et, b,r. propriam atque laur. R. 20) *ex* R1. *et* r. superior*i* R rell. superior*a*. — hic v. dic*at* b. 21) effert. om. γb,r. *eximit.* separat γ et C, qui addit *segregat.*

20. *dedocet.* Dedocere cupit [desuescit] aut dissuadere populo beatum dicere eum, qui diuitiis utatur, aut certe loqui falsum propter hoc, quod factione eiectus Prahates regno sit.

22. *propriamq. laurum.* [*Laurum*] pro laurea, hoc est, speciali gloria, quae non uirtuti exercitus sed prudenti(s) continentiae debetur, perpetua.

19. *inretorto.* In reflexo (i. non reflexo?) a iustitia uel a continentia *oculo* ad cupiditatem.

PORPHYRION.

Nullus a. c. e. a. Hac ode Sallustium Crispum adloquitur, equitem Romanum, Augusti amicum, qua liberalitatem et munificentiam animi eius describit, [Iste Sallustius historiographus fuit, contemporaneus Vergilii et Ciceronis; huius uxor Sallustio nupsit, unde Quidam dixit, quos ascenderit per gradus eloquentiae, primum nupta Ciceroni eloquentissimo, postea Sallustio nihilo minus perito.] *Argentum* autem *abditum* pro pecunia recondita in thesauris dixit, et est sensus: diuitiarum splendor nullus est, nisi honesta ratione feriunt in usu.

2. *inim lamnae.* *Lamnam* pro rudi et infabricata materia dixit; per quod significat, Sallustium non libenter habere absconditas et sine usu diuitias.

1) desuescit omn. libri. desue*fa*cit quod Q cum C substituit, non tutius est quam desuescit. Illud apud Tertull. de Pallio 4, hoc apud Non. 2, 199 occurrit. 2) aut om. b. dedoc. cup. *i. e. dissuadere* pop. 2. popu*lum* omn. fere libri. scripsi popu*lo* (Porph.) cum ARG (corr.) et (aut *de*suad*ere* popu*lo*) r. dissua*dere* Aγ. — ut*i*tur AγbRr, r. rell. utatur. conf. u. 17 put*et.* 3) pro hoc Abγ (rasura). rell. *propter.* probates *recognos*cit b. *et* phrahates *signo* sit r. 4) laurum om. R1. speciali om. 2. 5) perpetua deb. AγR12, r. b om. haec extrema scholia. distinxi post *debetur*, ita ut *perpetua* sit pro i. perpetua (Porph.). prudent*iae* cont. R. 6) i*n*r. AγR1G, rmv, ut uett. codd. Hor. omnes. i*rr*. afh. Haec uox uni Horatio usurpata explicatur per *inreflexo*, quae non latina est (*irre*fl. Cafh) neque *inflexo* AγR2 pro inflexibili. Hinc *non reflexo* proposui. *reflectere* uisus, caput dicebatur pro *de*torquere, *de*flectere oculos, caput. C addit: inconcupiscibili *animo.* Hinc non adsequimur, cur Q inclusa uerba omiserit, ne uerbum quidem dicens. At enim uero haec Acronis explicatio esset ridicula teste etiam Orellio. nam non oculo firmo, ὀφθαλμῷ βλοσυρῷ (Synes. p. 54) siue ἀ τενὲς βλέποντι, sed μηδαμῶς ἑλκαμένῳ πρὸς τὴν ὄψιν τοῦ χρυσίου (non inuidente. Porph.) sapiens thesauros intueri dicendus erat atque dictus est. Glossae ex γ et A: u. 1. *color.* utilitas γ. u. 18. beat*orum.* sapientium γ. u. 14. *morbi.* sitis A.

PORPH. Ode XLI. Ad Crispum Salustium R. 15) Sall. crisp. adloq. M. crisp. sal, adloq. R2. rell. Sall. siue Sal. Crisp. eq. rv. Aug. om. *alloq.* 11) liber*ta*tem ma*g*nif., om. *et*, r. rell. liber*alit*. et ma*g*nif. conf. schol. ad u. 5: *liberalis* in fratus, et Acron. 12) descr*ibit* MAR2G. rell. descr*ip*sit. Iste — perito om. codd. et rva. Fabricius (fh) additamentum induxit absone fictum et consarcinatum. 15) autem MRG. om. rvafh, lemmate posito. conf. Acr. *t*esaur. M, qui aliquoties in obliquis casibus habet the*n*saur., quod reicit Seru. ad Aen. I, 359. 17) fueri*nt* MR2G. fueri*t* rvafh. 18) Lam*i*na*m* R. Lamna*m* M. rell. lam*na.* — dixit MRG. (Acr.) rell. posuit. 19) signif. *sallust.* non lib. MAR2 (G?). sign*at* non lib., om. sallusto, rvafh.

5. *uiuet extento P. ae.* Proculeius, eques Romanus, amicus Augusti, carissimae pietatis erga fratres suos Scipionem et Murenam fuit, adeo ut bona sua cum his aequis partibus diuiserit, quia [illi] bello ciuili erant spoliati.

uiuet extento P. aeuo. Ecce, inquit, Proculeius, qui liberalis in fratres suos fuit, aeternam sibi per hanc pietatem memoriam parauit, et per omne aeuum fama eius extenta est [, per quam semper uolat].

7. 8. *illum aget pinna m. s. f. s.* Sic intulit poeta *fama superstes*, quasi fama illum agit (id est, diuulgat) penna sua, quae ab illo non soluitur, nam semper uolat.

9. *latius r. a. d. sp.* Latius, inquit, possideas auaritiam animi compescens, quam si per continuationem ex Africa in Hispaniam possessiones extendas.

11. *Gadibus i. Gades* oppidum est in Hispania a Poenis conditum. *Uterque Poenus* ergo ait, quia Carthaginem sicut Gades Poeni condiderunt.

15. *et aquosus a. c. l.* Bella conceptione *aquosus languor* ὕδρωψ dicitur; *album* autem corpus pro pallido dictum est.

17. *redditum C. s. Prahaten.* Prahates, inquit, qui in regnum Persarum restitutus est, non est in numero beatorum, sicut uulgus putat; nec enim regnum aut diuitiae beatos faciunt.

Cyri s. Regno Persarum a rege Cyro, qui primus in Perside regnauit.

1) Vi*uit* M utroque loco. G altero tantum. rell. Vi*uet.* extencto r (bis) v (semel). 2) *carissime* M. carissim*ae* R (*char.*) 2,r. *rar.* vafh. seruaui *carissimae* i. e. maximi pretii. uulgo dicunt pietatem *maximam* siue *summam.* — fr. *suos. etiam* Scipionem *in memoria* fuit r. *Mamurram. muneram* G. murenam MR,afh. conf. adnot. ad Acr. 3) *his* M2 ,rvafh. om. R. Quincule. cis. — *quia* illi bello MR2G,rva. *quibus* illi *in* bello fh. procunta *his* superfluum est *illi.* 5) existit fh. rell. *fuit.* 6) omne*m* G. rell. omne. — *Per quam semper uolat* omn. libri. uerba perquam inepta *et* plane aliena. Aut delenda sunt aut sic corrigenda: *perpetua* i· *superst.* p. uolat. Sed lege schol. subsequens. Fabricius (fh) inter duo haec scholia posuit nouum lemma et scholion: *Notus in fratres animi paterni*] Id est habens animum paternum in fratres, et est noua figura. Sensus est: Ecce etc. rell. om. 7) Difficile hoc scholion sic emendandum est: Sic intulit *fama superstes* poeta: quasi fama illum agat penna sua, quae *a nullo* soluitur, nam *aeuum peruolat.* Q adscripsit haec: 'agit penna m. s. *cod.* aget solui metuende penna *Edd.* Ceterum ne hic quidem mihi ipsi satis facere potui emendando.' At uero Asc. et Fabric. scholii partem iam correxerant, ille: quae ab *ullo* non soluitur, hic: quae *nunquam* ab *ullo* soluitur. quae ab *illo* non solu. R2,rv (G?). *non* om. M (Halm.). p*i*nna M in lemm., in schol.: penna. pinna uet. Bern. K. γ et A (2 m corr.). Sic int. f. s. (= fama superstes) poeta quasi M, ut rell. 8) id est, diuulg*at* f. id est, diuulga*ta* h. rell. om.; ag*at* a. 11) ex aphrica in hisp. 2G (afr.). ex afr. in *spaniam* M. ex afr. in *italiam.* rell. in Hisp. a Libya (alib*i*a v). 13) *Gades* om. M. Gad*as* R. — est om. rvafh. 14) ga*them* M (*Gadibus* in lemm.). gadē r. rell. gad*es.* 16) langor R. leng*u*or Mb h. l., lang*o*r ad Epod. XI, 9, uterque eodem in const. 17) est om. M. 18) *pra*haten MG (corr.). *ph*rah. R,rva. *Phraa*ten fh. ph*arat.* 2. — inquit om. 2. 19) const. γ (Acr.). non est MR2G.rv (sic!) non in num. *est* beat. fh. alt. *est* om. a. 20) fac*it* a. fac*iunt.* 21) regn*um* M. rell. regn*o.* prim*us* om. R,rvafh. — pers*ida* MRG. pers*ia* 2. rell. pers*ide.*

18. *dissidens plebis n. beatorum exim. uirt.* Ordo est: Prahaten eximit numero beatorum virtus, || quae plebi[s numero] dissidet, || hoc est, quae uirtus, id est, sapientia non est apud plebem.

20. *populumq. f. d. uti.* *Dedocet* pro dedocere cupit i. e. dissuadere populo beatum dicere eum, qui regnum et diuitias possideat, quia falso hoc dicatur, solummodo illum et diuitem et regem et securum esse adfirmans, qui diuitiis alienis non inuideat, nec eas concupiscat.

22. *propr. l.* *Laurum* pro laurea, ac per hoc gloriam intellegamus, *propriam* autem perpetuam.

19. *oculo inretorto.* Hoc est, oculo non inuidenti [id est, animo non concupiscibili].

CARMEN II, 3.

ACRON.

Aequam mem. r. in a. seruare mentem. Aequalem, inmutabilem. *Memento.* Id est, habens moderationis propositum semper in animo, ut in aduersis talis sis qualis in prosperis.

[*rebus in a.* Aduersis et difficilibus.]

1) *Prahaten* M etc. ut supra. Ordinem et alteram partem scholii sic constituerim: Prahaten e. num. be. uirtus dissidens plebi. u. 18. *Virtus dissidens plebi*] hoc est, quae nirtus i. e. sapientia, non est apud plebem. Post uerba *uirtus dissidens plebi*, quae iam Fabr. in ordinem recepit, eodem tamquam lemma repetiui pro uerbis *quae plebis numero dissidet*, quae sic corrupta in codd. et edd. leguntur. 5) popul*o* omn. libri. conf. Acr. 6) hinc fh. rell. om. hoc. dic*i*tur om. codd. et edd. (et v!) praeter G, teste Q, qui habet dic*a*tur. conf. ag*a*t u. 7 etc. 8) *ac* MAR2G. rell. om. intell*e*gamus M (G?). intell*i*gamus AR2,rv. intell*i*g*i*mus afh. 10) *in*-ret. M. in ret. rv. rell. irret. *id* est 2. Quae uncis inclusa sunt, Fabric. ex C induxit. rell. om.

ACRON. A inscriptionis loco metri notitiam habet. Paranetice ad dellium b. Paranetice immo symboleutice dellio γBφCH etc. Paranetice. simboleutice. dellio. dellium alloquitur *ad*que cohortatur eum ad equitatem animi et uoluptem (sic) qm̄ (quoniam) mors sequutura obnubet omnes. ER (uolup*tatem* — sec*u*tura). Paran. immo simb. ad *b*ellium Bern. B. Ad dellium. Ode XLI R (Acr.) Ad *G*ellium et moriture *G*elli Comm. Cruquii.

16) Cum Acron careat in omn. fere libris argumento, suspicor ipsius esse illud, quod codd. Horatii ER exhibent: Dellium alloq. -- omnes. Venerabilis cod. E plura Acronis scholia ad Carmina continet. 2 habet hoc: Alloquitur d*e*lium qui nesciebat habere modum. quia nimis prosperis eleuabatur et aduersis deprimebatur. -- *E*quam A. *Aequam memento.* i. aequalem || immutabi*le* habens semp. mod. propositum, om. in animo. mv. in mut. γ,r. *Iam* habens A. Id est om. R. habe 1G. *ita ut* hab*eas* CQ. i. hab*eas* R,r. rell. i. ha*bens*. in animo om. R1,mva. propositum om. γ. mod. prop. semp. in an. A,r et R (om. in an.) hab. semp. mo. in γ. i. e. habens mod. prop. semp. *in arduis* et in aduersis mentem dico temperatam ab insolenti i. *in*-moderata laetitia seu inconsueta 2. habens semp. mod. in an. prop. fh. 17) *ut in* adu. A. *i. ut in* adu. r. *i. in* adu. R,mvafh. qualis *esse soles* in prosp. R. schol. om. b. 19) gl. in fh. rell. om.

3. *ab insolenti temperatam.* [*Insolentem laetitiam* dicit] immoderate laetam, siue *insolenti* inconsueta. [*Moriture*:] moriendum enim est, seu tenax seu largus uixeris.

6. *in remoto gramine.* in secreto loco.

7. *reclinatum bearis.* in bibendo resupinum et soluto a curis animo beatum te feceris.

8. *interiore n. F.* In interiori enim uina seruanda reponuntur, quibus ad uetustatis indicium et tempus, quo conduntur, adscribitur.

9. *quo pinus ingens.* Quae magnitudine sua amoenitatem potantibus praestet.

albaque pop. Interiora enim populi folia alba sunt, ut *Verg.* (VIII, 276): [*Herculea*] *bicolor cum populus umbra.*

10. *umbram hosp.* Id est, refugium propter aestum epulantibus genialiter praestantes.

consociare. Condensare et opacam facere.

11. *obliquo.* id est, flexuoso. *fugax.* cita et celer.

12. *trepidare.* Festinare, ut (A. VIIII, 113): *Ne trepidate meas, Teucri, defendere naues.*

13. *huc.* Id est, ad nemora [et] pinus instrumenta conuiuii et uoluptatum parentur.

breuis. Genitiuus est. *Breuis* autem cito transeuntis et temporalis, ut ipse et superius (I, 36, 16): *breue lilium.*

1) inclusa temere incule. Q contra librorum auctoritatem. nam quid sibi uolunt uerba *laetitiam laetam? laetam* pertinet ad *mentem* et inconsuet. ad *insolenti*, quod interposui, cum inconsue*ta* scribendum esset, non inconsue*tam*. Lectiones codicum uitiatae sunt. imm. laet*a* siue inconsuet*a* R. rell. inconsuet*am*, ort. ex laet*am*. mens dici nequit inconsueta. 2) moriendum R. rell. moriendum. moriend*us* γ. monendum r. 3) uixer*it* Aγ. rell. uixer*is*. largius h. 4) in secr. loco Aγ. rell. om. secreto *nemore* C (luco?). in *secessu nemoris* Porph, 5) Hoc schol. plane om. Q. resupin*atum* R. solu*tum* 12. rell. solu*to*. beatum te A2. rell. te be. 7) in om. 2. interiore AγR in lemm. interior*i* in scholio. — seruanda AR1, r. rell. *reseru.* uina enim 2. 4) ind. mv. temp. *conditum* mva. rell. *quo conduntur*. 8) adscr. AR (abscr.) rell. ascr. 2 addidit: i. e. interiore uino *phalerni* notato. 10) praeste*t* AR1G, r. rell. praest*at*. 12) Herc. om. AγR1, r. 11) Id est A. rell. om. 13) gen*er*aliter AγRG, mva. totum schol. om. b, r. cum fh recepi gen*ia*liter u. ad *epul.* pertin. ut Apul. Met. X p. 246: *otiose ac satis genialiter* — grand. ill. calicem uno haustu perhausi. *epulantibus* om. 12G, mva, ut uidetur propter antec. u. *potantibus*. C: refug. ep. prop. aestum, *gratum et delectabile*. praest*ans* A. prestans γ. prestant*is* R. scribendum est praestant*es*, sc. *pinus et populus*. rell. codd. (G?) et mvafhQ: praestant*em*. 15) densare 2. 16) i. flexuoso Aγ. rell. om. Cita et celer AγC (cit*us*) rell. om. trepidare R1. uiri 1, mva. conf. schol. extrem. 19) huc uina] h*uc* est hic A. hoc est h*uc* b. h*i*c est R. rell. id est, ad nem. id est om. r. Cum una pinus tantum dicta sit, *et* uncis inclusi. tale nemus — densum arboribus — piceis frondibus atrum in Ouid. Met. X, 140. Fast. VI, 9. Her. XII, 67. *ad* uolupta*tem* 2. 21) gen*us* 2. rell. gen*itiuus*. 22) br. autem *et* cito R. br. *et* cito 2. br. *aut* cito r. rell. br. *autem* cito. temperate r. tempor*aniae* C. rell. temporalis. Posui *et superius* pro *superius*. *Et br.* omnium librorum, cum in Hor. sic legi nequeat. Neque *superius et: br. lil.* ferri potest. ut sup. *dixit: br. lil.* C.

15. *dum res et aetas.* *Res* patrimonium. [et] *aetas* iuuen*tas* apta laetitia.

16. *sor. fila tr.* Quae mortis admoneant et minentur; ideo [et] *aetra. Verg.* (A. X, 813): *extremaque Lauso Parcae fila legunt.*

17. *cedes coemptis s. e. d.* Omnibus diuitiis et amoenitate [nisi in usu sint] carendum morte dicit, ut *Iuu.* (X, 172): *Dum tamen a figulis munitam intrauerit urbem Sarcophago contentus erit,* et *Ter.* (Hecyr. III, 5, 11): *uixit dum uixit bene.*

19. *extructis.* Compositis, ut (A. VIIII, 325): *qui forte tapetibus altis Exstructus t. p. p. s. In altum div.* [In altum mare iactis operibus et extructis in altum] . . aedificiis [potietur]. Haec est || conclusio || sensus: cum diuitiis usus non fueris tuis, relictis heres utetur.

20. *diuesne pr. nat. ab Inacho.* Nihil interest post mortem, utrum diues et generosus sis an pauper et humilis genere. *Inachum* autem pro nobilitate generis posuit. Rex enim Argiuorum Inachus nobilissimus fuit, a quo et fluuius, quia in ipso mortuus est, nomen accepit; unde et *Vergilius* pro nobilitate: (A. IIII, 371): *Et Turno si prima domus repetatur origo Inachus Acrisiusque pater,* et *Iuu.* (VIII, 134): *De quocumque uoles proauum tibi sumito* [*libro*].

1) pro *et* iuu. posui *aetas* iuu. *Res* patr. R. rell. om. *res. dum res. hoc est.* pat. A. *et* om. 12,r *et aetas*] hoc est iuuen*tas* ap. laetiti*a*. A. etas iuuent*us* R2C. rell. iuuent*a*. Seruaui et h. l. cum uet. cod. iuuen*tas* contra uulgare discrimen, ut ad Carm. I, 30, 7. 3) mortes γ. amm. 2. — et om. 2,r. 4) fi*lia* laus et rocei legis R. laus *eroyce* legunt 1. l. *heroicae* legis mva. 5) amenitat*em* γ. 7) intraue*rat* 1. intraue*ris* — cont. *eris* R. sarco*fago* Aγ,r. contem*ptus* b. 6) uixit dum uix. bc. A. dum u. u. be. bγ,r. c. u. bc. uixit R1G,mva. 10) extruct*us* γR,CaQ. R addit: toto *pro*flabat pectore somnum R. 10—11) Verba uncis incl. continent emendationem a Q factam ex G qui habet: in altum maris iactis, ut R,va. opibus γ,va. rell. operibus. *et* om. G,mva. Mar*tii* actis γ. mar*i* iactis fh. Hinc Q iterum ,emendat': *Aut* alto mar*i* *id est* operibus *aut* extr. Atqui apparet totum schol. esse insanum et maximam partem interpolatum. mare siue mar*i* *iactis* sunt uerba inepta, quippe orta ex *mire factis* siue mirificis, *magnificis.* conf. Caes. B. C. III, 112: *mirificis operibus extructa turris. Regum turres* notae sunt ex Carm. I, 4, 14. Porph. posuit *magnas amplasque.* hinc C: compositis, magnis et amplis ut etc. est r. in al*tis* edif. b. Iam, mari sublato, duo scholia coeunt in unum contracta: Compositis, ut: qui — i. altis, mirificis, magnificis aedificiis. *Mare* u. glossa est a monacho nerbis *in altum* adspersa, ut *operibus* ex *opibus* et *exstructis* prodiit. r: *tap.* altis extructis in altum aedificiis. Ponetur. hic sensus est etc. 2: *extructis* compositis in altum edificiis heres. conclusio. sensus est. Similiter pro *potietur. haec est conclusio sensus* in mvafhQ scribendum est: *Diuitiis potietur haeres*] Conclusio. Sensus est: cum diuitiis etc. 12) here*s* utetur AγR2,r. here*des* ut*e*ntur mvafh. heredes *fru*entur C. 14) sis et gen. 1G,va. *fueris* et gen. C. sis om. rm. rell. et gen. sis. *ex* humi*li* gen. 2. — autem om. A. pos. gen. 1. 15) Inachus om. R. 16) *in quo* mort. fuit 2 (loc. Verg. et Iuu. om.). quia — est om. b. 17) *ut* et R. — *supre*ma R. repetetur γ. rell. repet*a*tur (report. b). crisiusque 1. a*c*hris. r. *sacrificii*sque b. *Dum* quoc. γ. libro om. AγbR1. sume b.

23. *sub dio m.* Supra enim inter diuitias et domum dixerat, ideo hic sub diuo posuit pauperis mansionem.

24. *nil mis. Orci.* Inplacibilis, ut (*Verg.* G. IIII, 488): *Ignoscenda equidem, scirent si ignoscere* manes.

25. *cogimur.* Compellimur, colligimur, ut (*Verg.* B. III, 20): *Tityre, coge pecus.*

26. *uersatur urna.* Aut ubi fatum et condicio uitae uersatur, aut urna, ubi cineres colligebantur, ut *Luc.* (VIIII, 68): *numquam plenas plangemus ad urnas.* Hic autem poetice per urnam quasi sorte ad mortem ductos rapi dixit, ut *Verg.* (A. VI, 432): *Quaesitor Minos urnam mouet.*

27. *sors exitura.* Ideo *sortem*, quia urnam dixerat. Ordo est: Sors omnium exitura serius uel ocius et nos impositura cumbae in aternum exilium uersatur in urna.

28. *impositura.* Cumbae uide licet impositura et nos sors ut in aeternum dirigat exilium. *Cumbae* naui Charontis.

PORPHYRION.

Aequam mem. r. i. a. s. m. Haec ad Q. Dellium scripta est de amici aequitate; subitis bonis non esse gaudendum nec malis desperandum sed medium tenorem sequendum.

4. 7. *moriture Delli* s. m. o. t. u. s. t. i. r, g. p. d. f. r. *bearis.* In

1) d*io* uet. Bern. K pure, ut A in scholio. in Hor. AE, uterque *dio* suprascr. u). fh d*io* in lemm., di*uo* in scholio. rell. di*uo*, etiam M in Porph. 2) po*nit* 2. paup. mans. om. γ. 3) γ: *uictima nil. mis. orci.* tusci licet uictima inpl. (tu scil. uict.). C: tu scil. ipse. *horchi* m. orchus quidem uett. etiam codd., ut BφE, aliquoties habent, sed haec uox adspirationem non sequitur. — ut Aγ,r. rell. om. 4) *naues* γ. 5) *colligimur* A. rell. om. 7) tale est schol. in omn. libris. Unus r om. *uersatur* in lemmate: *Urna aut*, et sic uoluit Q. 8) *aut urna* (i. e. ea urna) omn. libri. *in qua* cin. *reconde*bantur. unde Luca C, qui plenius et liberius schol. habet. 9) forte v. Hic — urnam om. 2. du*cimur* 2. rell. *ductos.* 12) *sors.* sortem dixit propter urnam. Ord. C. sortem *dicit* 2. dixerat urnam, in qua sunt sortes 2. Ordo — urna om. γ,r. 15) c*u*mbae A bis, etiam in cod. Hor., ubi man. rec. u in y mutauit, ut in Bernn. KC, Pariss. Bφ. in φ man. 2: *uel ci*mbe, in E: *cy*mbae man. 1: *uel* cu*m*be. conf. Wagner. p. 422 et 485. *cymbae.* naui *ca*rontis. C*i*mbe uid. γ. 5) imp. est *enim* nos 2. *sors* ut γR2. rell. om. sors. *extremum* 2. rell. *aeternum.* 16) a*u*xilium in schol., e*x*il. in lemmate γ. naui *ca*rontis A (γ supra) mv, n. *ch*ar. afh. R1G,r om. glossam. totum schol. om. b. *Glossae* ex γ: u. 12. *lympha.* aqua. 13. *huc.* illuc. 14. ame*nae.* delectabilis. conf. C: amoen*os.* delectabileis. hinc Glareanus: Et nimium breu*es.* Flores amoen*ae*] *Acro* breu*is* genetiui casus esse putat, uerum ipse amoen*os* legisse uidetur, quod non displicet, quamquam et haec lectio bene habet.' 26. *serius o ius.* sero enim an mature moriaris. explebis sortem. 27. *sors exitura* s. est.

PORPH. Ode XLII ad q. dellium R. 20) delium rvafh. rell. de*ll*ium. 21) delli — deli.

hoc causam ostendit, cur aequo animo uiuendum sit, quoniam scilicet moriendum est, et si lasciuus et si largus uixeris. *Seu te bearis: in remoto gramine*, hoc est, in secessu nemoris; *reclinatum* autem, id est, resupinum, recumbentem, ut solent, pui securiores et soluto animo hoc faciunt.

8. *interiore no. Fal.* Hoc est, uetustiore, quoniam interiores lagenae solent esse, quae prius stipatae sunt.

11. 12. *quid* (?) *obliquo lab. l. f. tr. r.* Subaudiendum: si ea non utimur, et est totum amabiliter dictum.

13. *huc u. et ung. et n. breues fl. a. f. i. r.* Huc scilicet, ubi umbram hospitalem consociant pinus et populi, et ubi lympha fugax obliquo laborat trepidare riuo.

15. 16. *dum res e. ac. e. s. f. tr. p. a.* Hoc est: dum est et *unde*, et

1) mori*un*dum MR. rell. moriendum. 2) *et si* — *uixeris* omn. libri. male ide*o* quod *si* repetitum est. melius esset: *etsi* lascinus *et* largus uixeris. *Et si* lasc. et larg. uixeris rva. Sed prior sententiae pars desideratur, hinc legendum uidetur: *siue maestus* (tristis) *et tenax*, siue lascinus et largus uixeris. Q: ,de *lascinus* u. dubito; iure expectas *et si in lacrimis* seu simile aliquid cum maestit*t*ae significatione.' propter disiunctionem sententiarum *siue* opus est. — Seu *te* in remoto gramine hoc est M. rell. om. *te*. Q///cum G totum lemma *seu* — *bearis* repetiuit et in rem. gr. hoc est. Equidem propter *te* addidi *bearis*. 3) *successu* fh. 5) quum M. rell. quoniam s. q͞m. lagynae M. rell. lagenae. 6) *Quid* obli*quo* M. Quid? obliquo C in lemm. et in Hor. Rell. libri *Acronis:* quo obliquo. Inter codd. Hor. uet. Bern. habet qd, suprascr. i, (Or.) et Parr. AB pure, φC quo in rasuris ita ut *quid* a 1 m. scr. fuerit, γ. quo *uel* qu*id*, ubi uar. lectio uetustior indicanda. E: qu///o, o pure, non d, e lit. erasa. *Ram*///is. quo, cum rasura et glossa: s. et D. (G. Hermann.: *C*anni*s*que *et*). Haec gl. interpol. *et* in omn. fere recc. codd. saec. XV inrepsit. Sic *quo* inde a saec. X ex glossis ad u. 9 (Q*uo* pinus): in illo loco Bφ, in aliquem loc*um* D, in codd. transgressum est. Ut coniecturae ad u. 9, Quor = cur Lachmanni Rh. Mus. III p. 616, *quoi*, id quod non bisyllabum est, teste Ritschel. Proll. Plaut. Trin. p. CXXXI, uel *Quid*, bis ergo positum, ut Carm. II, 16, 17. 18, omnino non opus sunt, sic in hac uetusta adquiescere possumus eaque belissima, lectione *Quid*, siue posito siue omisso interrogationis signo. Vestigiis Bentleii Ramo*sque et*, Cuning. et Lambini Rami*s qua et* atque G. Hermanni insistens Haupt. temptauit: *Ramisque et*. Ego ipse aliquando, meam faciens uiam, scripsi: Ramis, *uide*: oblico (oblic*o* hoc loco b et P, epist. I, 14, 37 Pariss. AER. Angl. 17. oblic*um* III, 22, 7 et 27, 6 Bern. C. Par. E etc.) i. ueni, uide, ut III, 27, 17: *Vides quanto* trep., *nonne uides* Carm. I, 14, 3. Satt. II, 5, 42. *Videsne ut* Carm. I, 9, 1. Epod. IV, 7.) etc. Sensus autem est: Amoenum illum locum uide, umbrosam hospitalitatis sedem: lympha praeterfluit. lympha, ut uita, fugit: utraque utamur ibique bibamus meum Sabinum, conf. II, 11, 13—20. Sic clariora tunc uidebuntur facta Porphyrionis uerba: Subaudiendum est: si ea non utimur, et est totum amabiliter dictum. Bφ habent glossam ad u. *trepidare:* currere tremebunda, scil. sica non utimur. Glossator ergo haec Porph. uerba ad *trepidare* u. rettulisse uidetur, ac si lympha tremebunda ex amicis peteret, ut inde aquam ad uinum haurirent. 8) *amabiliter* MAR2G. *admira*biliter r. *pro*uerbialiter a. *ad*uerbialiter vfh. *amabi*liter iam H. Steph. in Porph. Emendd. p. 164 probauit. 9) huc scil. MR2G. *huc*] scil. ubi rv. id est ubi afh. umbr*a* MG. umbr*am* om. rv. popul*i* om. libri. *est* pinus r. 12) In hoc corruptissimo scholio vv. DD. nihil, quantum scio, suspicati sunt uitii. Sunt autem uitia eius ita emendanda. Primum quidem scribe contra omnium librorum auctoritatem pro absurdis uerbis Hoc est: *dum est et unde*: hoc est, dum *res secundae*, uoces sollemnes Cic. Off. I, 26. N. D. III, 36. Ter. Heaut. II, 2, 1. Deinde pro *fata* scribe *F*ata, quae, ut Inscriptt. ap. Gruter. n. 1 et 2 p. 98 demonstrant, ip-

dum per aetatem haec decet facere, et dum fata permittunt uiuere, quae fila atra moriturorum tractant. *Et Sororum fila trium p. a. Dum fila atra (trium?) 'Sororum' patiuntur*, inquit, pro eo quod est: dum ipsae Sorores patiuntur, hoc est, Parcae, quarum fila sunt atra.

19. *et extructis i. a. d. potietur heres.* Hoc est, quas tu in altum extruxeris, ac per hoc magnas amplasque feceris.

20. *diuesne pr. n. a. Inacho.* Utrum diues, inquit, et generosus sis an pauper et ignobilis, nihil interest.

23. *de gente sub diuo moreris.* Sub caelo agas ac per hoc uiuas.

26. *omnium uersatur urna.* Poetice hoc, quasi sorte scilicet ducti ad mortem accersantur.

28. *impositura cumbae.* Scilicet qua Charon umbras sepultorum per Acherontem in ulteriora inferorum transferat; scilicet et hoc poetice.

CARMEN II, 4.

ACRON.

Ne sit a. t. a. p. Adserit hac ode, ancillae amorem domino erubes-

sae sunt Deae, Parcae 'Sorores', gr. Μοῖραι, Hom. Od. VII, 196. Il. III, 49. XX, 124. XXIV, 210, per quas, teste Vossio in Etym. 'unicuique fatalis suae uitae portio obtingit, et quae apud Lyricos poetas, ut Pind. Ol. II, 63. VII, 116. X, 64. Isthm. VI, 23, uaria distribuunt mortalibus s. '*morituris*' fata, nostro autem loco Μοῖραι θανάτοιο (Pausan. II, 11), quarum diuersam originem Hesiodus (filiae Noctis. cf. Cic. N. D. III, 17) tradit atque Homerus (cf. Hes. Scut. Herc. 254 sqq.). 1) dum est MAR2G, va. om. rfh. 2) uiuere om. 2. facta permittunt v. rell. *fa*ta. qu*i* fila M. rell. qu*ae*. 2) mor*iturorum* MAR2G. *mortuo*rum rvafh. Verba Et sororum fila trium p. a. MR2,rv (fil*ia*·ter typ. err.) a. om. fhQ. 3) uide sitne add. *trium* u. ex Hor. inqui*d* M. 4) parcae MAR2G, rva. parc*e* R. om. fh. qu*a*rum R2. rell. omnes quorum. Quod si uolueris seruare, *numina* u. post *Parcae* ponendum tibi esset. 6) amplas*que* MAR2 (G?),rva. ampl*as* fh. ex*str*. M. *extructum in altum*. compositis, magnis *et* amplis etc. (Acr.). 7) diues sis inq. et gen. an. — inqu*it* M h. l. 8) et om. r. nil 2. 9) di*uo* MRG,rva. d*io* 2,fh. 10) ducti MR2, s. ducti vafh (scilicet). s. d*i*cti r, ad mortem *ductos* Acr. Q temere inculc. absque ulla auctoritate uel ratione *electi*, dicens: uide num recte reposuerim *electi*. Non recte, sodes. Enimuero ad edendum, ad pecuniam dispensandam eligebatur, numquam ad mortem. Ducere duplici potestate uerbum sollemne in sortibus. Iphigenia *ad mortem ducebatur*. Cic. T. Q. I, 48. conf. Nep. Phoc. 4. Sallust. ap. Seru. ad A. XI, 201: *sorte ductos* fusti necat. Ex Cic. Q. Fr. I, 1, 3 patet, non dici *sorte delectus*: non tuo iudicio delectum sed *quem sors dedit*. 11) *accersa*ntur MARG, *arcessa*ntur 2. alterumutrum om. rvafh. In uett. codd. Hor. arcessere frequentius quam *accersere*. conf. Acr. ad Carm. I, 27, 21. adi Kritz. et Gerlach. ad Sall. Cat. XL, 6, ut uett. Gramm. aliosque hic mittam. 12) i*n*pos. M,r. c*u*mbae R. rell. cymbae. conf. Acr. — *ch*aron omn. libri. conf. Acr. 13) in ulteri*orem riuum* 2. transfer*at* MR2 G. transfert rvafh. poetic*ae* M.

ACRON. Ancillam amare crimen non esse KA (inscr. Hor., om. *non*. inscr. supra scholiis: Protreptice tetracolos). Ode XLII ad Phoceum R. Prosphonetice ad xanthiam sodalem genere foceum ancillam amare crimen non esse. γ. Prosphonetice alloquitur sodalem suum foceum (phoc. R) monens ne deserat concubinam cuam phillidē appetens talem a qualis fuit xanthia BγCE (hic add. numerum IIII). Ad xancthiam *traliptam* ancillam amare crimen non esse prosphonetice tetracolos b. 17) a*ds*. A.

cendum non esse, et ducum ponit exempla, quibus turpitudini datum non sit in amorem trahi [forma] captiuarum.

2. *Xanthia.* Xanthia aut cognomen est aut praenomen.

insolentem. Factorum suorum et uictoriae superbia elatum, ut ipse superius (I, 16, 21): *exercitus insolens.*

3. *serua.* Belli iure ancilla, ut (A. V, 284): *Olli serua datur operam haud ignara Mineruae.*

niueo colore. Candido, digna amore, pulchritudine, ut (*Verg.* B. V, 89): *et erat tum dignus amari.*

5. *mouit Aiacem.* Innata enim uoluptate animus mouetur, et proprie motus libidinis est.

Telamone natum. Ideo *Telamone* natum, quia fuit alius Oilei filius, de quo *Verg.* (A. I, 41) *et furias Aiacis Oilei.*

6. *forma.* Specialiter *forma* pro pulchritudine ponitur, ut (A. VIII, 393): [*et*] *formae conscia coniunx.*

7. *medio in triumpho.* Aut in medio belli tempore aut in medio ipso proelio uacuum [illi] fuisse, etiam in periculis, amare. Quod tamen ad emphasin posuit, cum animus [ipse] spe triumphi ad alium amorem incendi non posset.

8. *uirgine rapta.* Aut Briseiden dicit aut [Chryseïden,] Chrysae sa-

2) amore 2. forma (ex u. 6) om. R2C. cap*ta*rum A. 1) non est datum C. schol. om. b. Hoc schol. ex Aγ. rell. om. pronomen A. Gl. in b: binomis. conf. inscr. 3) schol. om. b, qui, ut γC, habet glossam: *superbum* (Porph.). *fa*torum 12,mv. 6) belli iure Aγ,fh. iure belli RC. iure *ciuili* 2. bell*o*, om. iure, 1G,mva. — operum h. i. m. R1G,Cmva. rell. om. 8) candido γR2C. candid*a* r. rell. om. am*ore* γ. am*ori* A,r. am*oris* R1G,mvafh. am*ari* C (ex loco Verg.). Ex locis Verg. similibus transsumere lectiones in Acronem non magis consentaneum esset, quam e. gr. extremo scholio: *festinauit* — *trepidare*. pulcrit. γ,m. *ob* pulchritudin*em* C. niueo *collo* remou. b (1 m. corr.). 9) tam R. 10) uolu*n*tate 2. *natura* γ. *in* natu*ra* r. rell. *innata*. schol. om. b. 12) *Th*elamon pater aiacis 2. schol. om. b. filius A. rell. om. 13) oi*li* A. 15) *et* om. libri praeter fhQ. — coniu*x* γC. schol. om. b. 16) temp. belli R. Aut med. in fh. 17) *proelio* R, recte. in medio *sa*bello (sic) b. rell. bello. in ipsa *uictoria* (ex Porph.) C. — datiuus *illi* ferri nequit hoc sensu. absolute dictum est *uacuum fuit* Tac. Hist. II, 38. Sall. ap. Gell, X, 12. *uacuus amare* dicitur ut Ter. Andr. IV, 2, 22: uacuum *me* esse *ad narrandum*. Hinc pro *illi* ponendum puto *dicit*. *et* in r. rell. *etiam* in. *pia*culis fh. *piacula irae* Liu. VI, 21. XXII, 9. rell. omn. *peri*culis. utrumque displicet. ponerem *proeliis* (p̄liis), si in libris esset. am*ore* b. 18) *ipse* tacite inculc. Q ante *spe*. om. libri. *spe triumphi* omn. libri. male. scribe: *me. triumpho* i. *medio* triumpho. *in* triumpho 2. 19) posse γb. poss*it* 2. tunc enim arsit, *quando per triumphum minime liceret* C. amorem om. 1. uerti 2. rell. incendi. ad *enfasin* γ. ad emphasin 1. ad e*n*fasi*m* A. om. vm. ad emphas*is uim* r. ἀδοκήτως Asc. repente ergo ex inopinato? — *per* Emphasin hoc dictum est C. 20) briseide*n* Aγb. briseide*m* rvafh. briseid*a* m. brisid*am* 1. chryseidem va. chryseid*a* — agamemnona — m. cris*en* γbR,r. *tir*sen A. crisi*dam* 1. Chrysen i. Χρύσην non est scribendum, quoniam nomen Chryseïdis s. Χρυσηΐδος *Astynome* s. Ἀστυνόμη erat. conf. Il. I, 111. Eustath. ad u. 370. Hinc scribe: aut Chrys*ae* sacerdotis, non uero ut 2,fh: *aut* (om. 2, recte h. l.) *Briseidem* dicit, Chrysae sacerd. fil. G: dicit *aut Chryseidem* sac. filiam.

cerdotis filiam. Sed magis Cassandra intellegitur, quae habuit sorte Agamemnonem dominum.

10. *Thessalo uictore.* Proterat intellegi *Pyrro*, sed quia subdidit: *ademptus Hector,* Achillem significat [fuisse].

11. *t. fessis.* Scilicet longo bello. *Tradidit fessis.* Veluti morte Hectoris Troia sit tradita.

leuiora. Inbecilliora, ut (A. VIV, 153): *decimum quos distulit Hector in annum.*

13. *beati.* *Beatos* nobiles dixit; neque enim beati esse poterant, quorum erat filia captiua.

14. *Phyllidis fl.* Phyllis enim capta fuit.

16. *maeret.* Quod ei nihil profuerit, ut seruitutem uitaret, tristis est recordatione sui generis, ut (G. IV, 510): *qualis populea maerens Philomela sub umbra.*

19. *auersam.* Abhorrentem fraudem et pecuniam, ut (A. II, 170): *auersa deae mens* [*et* (A. I, 482): *Diua solo fixos oculos auersa tenebat*].

Potuisse nasci. ut parentum merita ex habitu et moribus colligat, sicut *Verg.* (A. IV, 11): *Quem sese ore ferent quam forti pectore et armis! Credo equidem nec uana fides genus esse deorum.*

20. *Pudenda.* Erubescenda, ut *Verg.* (A. XI, 55): *pudendis uulneribus pulsum adspicies.*

21. *integer.* Castus et qui aut securus pulchritudinem laudat corporis, quia animi ante laudauit, aut certe de quo iam [etiam] aetas nihil obscenum faceret suspicari.

23. *trepidauit.* Festinauit, ut (*Verg.* A. IX, 113): *Ne trepidate meas,*

1) forte 1. quae s. a. d. habuit 2. set γ. casandra b. 2) Poter*at* AγR1GC. pot*erit* r. rell. add. pot*uit*. P*utant* int. pur*rum* b. pyrro G. porro γ. rell. py*rrho*. *in*fuit γ. fuisse om. Aγb,r. achillem s. significat r. Q tacite transp. fuisse significat. — ad achillem dirigit excidii causam C. 5) Scilicet bello longo γ (glossa). Scholion: Veluti — tradita. supple fh. s. longo bello troia sit capta 2. Lemma *Tradidit f.* interposui. schol. om. b. 7) inbeci*l*iora A. 9) *Beati.* nobi*lis* neque 2. dicit 1. p*utant* b. 11) fu*erat* b. 22) nihil ei rmvafh. ei nihil AγR12. ei *nil* 1. profueri*n*t Aγ. Quod — uitaret om. b. *est* AγbR12,r. rell. om. 13) *uel* qualis R. moer*ens* A. merens γb,r. morens R. rell. m*a*eret. philome*na* mva. philome*ia* r. 15) *au*ersam Aγ1, Crmva, ut omnes fere uett. codd. Hor. *adu*ersam fhQ et b in scholio. 16) et — tenebat om. Aγb,r. *adu.* deae m*etis* b. *adu.* tenebat 1. 17) lemma *pot. nasci* posui cum Aγ. 18) *si*cut AγR1,r. rell. *ut.* 20) loc. Verg. ex AγC. rell. om. 22) qu*i* aut γRG, rmv. qu*i* *h*aut b. qu*ia* *ut* A. qu*ia* aut afh. certe *cuius* aet. nih. etiam 2. *etiam* om. Aγb,r. suspicare om. 2. quinqu*agesimum* 1G,mv. *quadragenarium* a. rell. quinquenniis. sacrificare fh. rell. significare. *Glossae ex* γ. u. 1. *pudari.* uerecundiae γC. 7. *arsit.* impatienter amauit γC. 10. *ademptus.* morte ablatus γ. uitae, *sub*latus morte C. 11. *tolli.* ad tollendum. 13. *nescias* pro nescis. 14. *flaue.* pulchrae γC. 22. *fuge.* desine γC. *suspicari.* s. proprii tori maculatorem. conf. C: — corruptorem —.

Teucri, defendere naues. ***Octauum*** autem ***lustrum*** quadraginta annos dixit; quinquenniis enim uoluit significare aetatem, ut *Verg.* (A. I, 283): *ueniet lustris labentibus aetas.*

PORPHYRION.

Ne sit a. t. a. p. Ad Xanthiam Phoceum haec ode dicitur de amore Phyllidis, non esse domino ancillae affectum erubescendum.

2. *prius insol. t. s. B. n. c. m. Achillem.* ***Insolentem*** hic superbum et adrogantem accipe; alioquin *insolens* crudelis dicitur. Superbiae autem Achillis *Vergilius* quoque meminit, cum de Pyrro filio eius loquitur ita (A. III, 326): *Stirpis Achilleae fastus.*

8. *arsit Atr. m. i. tr. uirgine rapta.* ***Medio in triumpho***, hoc est, in ipsa uictoria, capta Troia quaesita.

9. 10. *barbarae p. c. t. Thessalo uictore.* Poterat accipi ***Neoptolemo***, qui interfuit excidio Troiae; sed cum subiciat ***et ademptus Hector***, ad Achillem reuocauit omnem excidii Troiae casum.

11. *leuiora tolli P. Grais.* ***Leuiora***, scilicet facta, Pergama, id est, inbecilliora extincto Hectore.

13. 14. *nescias an te g. b. Ph. fl. d. parentes.* Breuiter et decenter tacitae anthypophorae occurrit. Nam cum Briseidem, Tecmessam et Cassandram, quae scilicet regiae puellae fuerunt, in exemplum Phyllidis adtulisset, necessario subiecit: *Nescias ante g. b. Ph. fl. dec. parentes.* Posse autem fieri ait, ut et haec regii generis sit, unde intellegere debemus, Phyllidem captiuam esse; sic enim se habent et haec, quae subiciuntur: *Regium certe genus et nepotes.*

[19. 20. *sic lucro auersam p. n. m. p.* Ideo dicit *auersam lucro*, quia non potuit pecunia corrumpi.]

21. *brachia et u. teretesque suras.* Eleganter cum puellae pulchritudinem

PORPH. Ode XLIII. ad phoceum R. 6) Ad Ianthiam foceum R. ad xanth*iam iam* phoc. rv. 7) *f*yllidis M. phill. rv. rell. Phyll. 9) adrog. M. alioqui*n* MR2,fh. alioqu*i* G,rva. — *et* crud. 2. 10) Pyrro MG. rell. Pyr*rh*o. eius filio 2. 11) Stirps MR. 12) hoc MR. rell. id. 13) Quae Fabricius (fh) adiunxit uerba: *ex captiuis amica est*, om. omn. libri. b: *rapta*. al. capta. 14) the*s*alo M. — Neoptolem*us* afh. Neoptolem*on* v. rell. neoptolem*o*. subi*f*iat M. 16) achille*s* M. — *causam* fh cum C: ,ad Achillem *dirigit* excidii causam.' rell. *casum*. 19) Verba *Breuiter* — *parentes* non leguntur in rvafh, quippe per homoeoteleuton *parentes* neglecta; eruta autem sunt ex omnibus meis codd. et et G. — In hoc tamen om. est *tacitae*, pro quo M *tacitem* anthipofora. tacit*ae* an*t*ipophorae AR2. briseidem MAR2. *del*messam M. tecnessam AR2. ca*s*andram M. fuer*u*nt A. fuer*a*nt R2C. fuer*at* M. fyllidis M. *ad*tul. M. 23) *quod* et afh. *ut* et MR2G. *ut* om v. 24) fyllide*s* M. sic se enim MR. rell. sic enim se. 24) subitiuntur M. 26) hoc schol. om. MR2G,rva. Fabricius (fh) ex C induxit: ,*auersam*, lucrum abhorrentem, despicientem pecuniam: *quod ideo dicit, quia pecunia corrumpi non poterat.*

laudaret, ne suspectus haberetur in amore eius, adiecit: *Integer laudo, fuge suspicari.*

23. *cuius oct. tr. ae. cl. l.* Grate quadraginta aetatis annos se excessisse ostendit. Octo enim lustra octo quinquennia quadraginta annos scilicet cludunt, quae aetas uidetur iam amoris esse aliena.

CARMEN II, 5.

ACRON.

Nondum s. f. i. u. Incertum est, quem adloquatur hac ode, utrum amicorum aliquem an se ipsum; agit tamen, ut reuocet intemperatam mentem a cupiditate et [a] desiderio uirginis inmaturae. Quam comparat per allegoriam iuuencae et a translatione incipit dicendo, iugum eam coniunctionis ferre non posse nec tauri tolerare pondus, ut designatione pecudis inhabilem monstret uiro, significans ita eam nullo adhuc aetatis calore sollicitari, ut (si?) soli esset ludo dedita.

nondum munia comparis aequare. munia. Obsequia lege debita, quod (quo?) uult intellegi (ei nondum?) implenda uxoris officia.

aequare. Pari affectu ferre, ut (A. VI, 447): *aequatque Sychaeus amorem.*

1) in amor*em* omn. libri. Accusatiui cum ablat. saepissime in codd. confunduntur. Horatius haberi poterat *suspectus in* uel *de amore*, non in amor*em*. Q temere induxit amor. etenim de laudante poeta, atque de suspicione, in quam ipse per laudes incurrere possit, his uerbis aperte agitur, neutiquam uero de laudata puella, *cuius amor in Xanthiam suspectus uideri possit.* 3) grat*ae* M more suo. grate A2G,rv. om. R. aet*as* a. aet*ate* mfh. 5) cl*u*dunt MRG,r. rell. cl*au*dunt. Retinui h. l. cl*u*dunt, licet uerum sit ne unum quidem ex omnibus meis Horatii codd. in octo locis hanc scripturam tueri. Neque cod. γ ad IV, 15, 9 *clus*it habet, ut Vanderb. refert. Neque in Hor. ipso neque in scholiis quae ad unum omnia exscripsi, *clusit* notaui, atque in lemmate cl*au*sit extat. — amor*is* MR2C,rv. amor*i* afh. ali*ae*na M.

ACRON. Non esse properandum ad uirginis osculum A (Hor.). Scholiis Acr. data est inscriptio de metro. Ode XLIII R (Acr.). Ode tetracolos per allegoriam *non* esse prop. ad uirg. osc. uero ad lalagen dicit γ. Eutice ad sodalem per alleg. dicit (dici et R) omnia non esse prop. ad uirg. osc. ER. Eutice ad sod. Per alleg. uero dicit omnia ad lalagen uirginem φ. Ode tetracolos per alleg. non esse prop. ad uirg. osculum b. 10) alloquitur γb. alloquetur f. 11) *agit* AR1,rmv (et Porph.). *ait* γ et Asc. om. fh. tamen om. 2. agit*atum* 2. C sic incipit: Agit ἀλληγορικῶς hac ode ut etc. Pro *agit tamen* scrib. uidetur agi*tantem* sc. mente, animo, secum. melius quam *agit tamen* esset agit *autem*. a om. AγR,rC. 12) inmat. A. distinxi post to*ll*erare fh, ut K u. 4. *inmaturae. et* transl., om. a,AR. *ea* transl. b. 14) pecor*is* R2. rell. pec*udis*. *de* signi*fi*catione b. mons*trar*et Aγb12G, rell. monstr*et*. *designaret* u. s. *eum* R. signific*at* 2. ita eam A. ea ita b. rell. eam ita. adhuc nullo γ. ad hoc nulla r. aetatis colore A. rell. cal. aet. 16) Soli *esset* omn. libri praeter 2: ut s. (*scilicet*) ludo dedita. interposito *si* locus sanus est. Q tacite inculc. sit. 17) quo*d* omn. libri. *deam* implend*a* ux. offiti*a* γ. de *non* implendo ux. offici*o* AR2,r. de *impendendo* ux. off. 1. de impl. ux. off., om. *non*, mvafh. officia, obs. le. deb., uxoris *munus explere* C. officia b. omn. schol. Scrib. uidetur: quod siue quo u. int. *ei nondum* imp. ux. officia. 19) *eff*. 2. *aff*. *et uirtute* ferre C. S*i*chaeus AγR,, Cfh. rell. S*i*cheus.

5. *circa uirentes.* Circa ludos tantum; non adhuc nubilem sapit compensare aetatem.

7. *solantis.* Recreantis, ut (A. VII, 495): *ripaque aestus viridante leuaret.* [*Verg.* (B. VI, 46): *Pasiphaen niuei solatur amore iuuenci*]. Ordo est: Nunc est animus tuae iuuencae solantis grauem aestum fluuiis circa uirentis campos: nunc est animus tuae iuuencae ludere cum uitulis in udo salicto. *in udo.* aquoso et apto salicibus.

8. *Ludere cum uitulis.* uitulos pro pueris posuit.

9. *praegestientis.* Praepropere festinantis.

10. *inmitis u. inmaturae.* [Quia omnes uuae, donec sunt liuidae, semper non sunt maturae; sed auctumnus distinguet, dum incipient maturescere.]

10. 11. *Iam tibi liuidos distinguet a. r. Liuidos* i. maturos. Per auctumni tempus et uindemiae ad colligendum aptae, ac translatione maturitatem expectandam demonstrat aetatis.

13. *iam te sequetur.* Non est longum expectare aptam puellae aetatem et ad consentiendum faciliorem.

currit e. f. ae. Adulescentia aut prona et labilis est [in multis], idcirco *ferox* dixit[, aut quae ferre ualeat uirum].

15. *app. annos.* Pro uiribus et aetatis flore dixit *annos*, tamquam [qui?] per senium minuerentur. illi augerentur.

17. *Pholoe fugax. non Chloris.* Pholoes et Chloridis nomina pro exemplo posuit, quae, dum ante uiros uitassent, postea obscenarum uitam elegere mulierum.

1) schol. om. Ab. lud*um* 2. *nam* nub. non sap. comp. alt. 2, om. adhuc. comp. sap. 1,mva. 3) refrigerantis, recr. C. ripaque — leuaret AγC. rell. om. Locus Verg. Pasiphaen etc. om. Aγb. 6) uirent*is* R2,r, ut KAγBφ etc. 7) schol. ad *in udo* ex AγC. rell. om. Schol. ad *Ludere c. uit.* ex Aγ. rell. om. C: *uitulis.* pro *puellis*, ut; si ad uitulam spectes. 9) praepropere festinantis A, ut Liu. XXVI, 23. conf. XXI, 42. Cic. ad Diu. VII, 8. X, 26. *pregest.* ualde gaudentis B. rell. omnes: properantis. *crescentis* (*gestientis* uoluptate Cic. off. I, 29. Laetitia Fin. II, 4. insolenti alacritate Fin. V, 14 etc.). C: ualde cupientis, properantis, *gliscentis.* 10) *in*mitis Bφ, Bernn. BC etc. i*mm*. Aγ. *in*mature γ. i*m*matur*ae* A et Par. C. om. schol. incl. om. Aγbr. incipient R1G,mv. rell. incipi*unt*. 12) maturos Aγ. rell. om. *liuidos* i. nigros B. per autum*num* temp. r. et Aγ12. *ut* r. 13) ac 2. rell. om. a. translatione RG. translationem Aγ. abl. et acc. saepissime confundi constat. rell. *per* translationem. 14) expectand*um* A 12,r. expentan*tem* R. rell. expectand*am*. aetatis om. 2. 16) et AγR2G,r. rell. om. γ habet sequetur in lemmate, in glossa: *iam te sequitur.* proponit ut te sequatur. hinc sequ*a*tur in lemm. RG. aestatem ad consentiendum C. 17) Q inculc. *enim* pro *autem*, quod omn. fere libri habent. scribendum *aut* cum 2. — idcirco γbR2 (iccircho), r. rell. ideo. fer*a*x b. rell. om. ferox. 18) *quae* omn. libri et recte. nam non ratio praecedit sed qualitas. Q propo. *quia.* in multis om. γ. ual*et* mva. rell. uale*at*. C: Non adolescentia per se ad id prona est, ut uirum ferre ualeat. 19) tamquam *illi* per AγR,rfh. *quia iam* per 1,va. *quam iam* per m. min. illi augerentur AγG,rmva. schol. om. b. pro priore *illi* proposui *qui* siue *qui tibi. illi auge*rentur om. fh. 21) foloe γ in lemm. *pholoes* et chloris nomina etc. Aγ. uir*um* R2. rell. uiros. exemplo omn. libri. Q ex C inculc. exempl*is*. 22) el*i*gere R12. C: — eosdem sunt ultro secutae.

19. *ut pura.* Habens in sereno integrum lumen, ut *Verg.* (A. VII, 9): *splendet tremulo sub lumine pontus.*

20. *Gnidiusue Gyges.* Nomen pueri pulchri de Gnido insula Veneri dicata, ut ipse superius (I, 30): *O Venus regina Gnidis Paphique.* Huius pueri formam laudat in carmine suo.

22. *follet hospites.* Aduenientes, qui sexum ex familiaritate non nossent.

PORPHYRION.

Nondum s. f. i. u. ceruice. Hac ode ἀλληγορικῶς cum eo agit, inhabilem adhuc uiro puellam persequitur, quae lusus magis quam rerum ueneriarum cupida sit.

2. *nondum m. c. aeq.* Eleganter quasi de iugo ferendo loquitur, quod de coniugio intellegi uult.

7. *nunc fluu. g. s. ae.* Elegantius dici non potest quam hoc dicitur: *Fluuiis grauem solantis aestum,* quod significat refrigerantis. *Solari aestum* pro refrigerare gratissime dicitur.

nunc in udo l. c. u. s. p. Jucunde perseuerat in allegoria *cum uitulis* dicendo, intellegi uolens cum pueris.

10. *tolle cup. inmitis uuae.* Transit in aliam allegoriam, inmaturae uuae comparans uiridem adhuc puellae uirginitatem.

11. *dist. aut. ruc.* Hoc est nigrorem maturitatis uariabit. Videmus enim, racemos, cum primo nigrescere incipiunt, non omnes simul acinos, colorari.

13. *currit e. f. ae. et i. q. t. d. app. a.* Mira conceptio in eo quod est: *illi annos adponet quos tibi dempserit;* sed *annos* hic pro uiribus a flore aetatis accipe; sic enim se habet sensus: quantum tibi uergente iam

3) *Cnidius* ue *gyges* M (Porph.), *gnidiusue giges* Aγ,r. gnidius*que* giges R. gnidiusue *gies* II pure, B c. uar. l. man. 2. *uel* gyges, φ corr. giges. *Cnidius* ue gyges uet. Bern. K. gnidiusue gyges mvafh. 5) *ut* formam A. *et* formam γ. rell. om. *ut* atque *et.* suo carm. 2. 6) aduenientes AγR12G,r. rell. aduen*as*, qui AγR1,r. rell· qu*ia*. — familiaritate Aγ12G,r. familiaritatem, om. ex, R. rell. *similitudine.* noscent r.

PORPH. Ode XLIIII. R. 9) ceruic*ae* M. allegoricos libri. 10) *perseq.* M2,rᴀafh. pros. R (G?). 12) quasi MAR2G. rell. *quia.* 14) Elegantius — dicitur A2G, in quo om. est *hoc.* Hanc partem om. MR.rvafh. 16) refrigerantis. *solantis aestum. Solari aestum* pro refrigera*ntae* g. d. M. 17) Iuc. — allegoria MAR (iocundo) 2G,r. rell. om. 18) *nolens* MR2G,rv. *uult* Fabr. (fh) post Ascensium. 19) aliam MAR2C,r. rell. om. *in*mature M. 20) uiri*dem* MA2G. uid*i*ridem (non corr.) R. uiri*dita*tem adh. rva. uiriditatem *eius* fh. — uirginitate*m* MAR2G. uirginitat*i* rvafh. 21) nigrore MA. 22) racem*us* M. rell. racemo*s*. racem*i* Q, male. non *racemos colligendos* demonstrabit C. — *primo,* om. cum, 2, cum primo R. rell. cum prim*um*. — simul aci*nos* MARG. acin*i* 2, simul ac *uuas* rvafh. Q 'audacius' emendaturus post *omnes simul* superfl. gl. proposuit *sed singulos.* 24) *ap*ponet M in lemm., *ad*p. in schol. rell. app. Mira — annos M AR2G. om. rvafh. *et* flore A2. *ac* flore R,a. *ac* flore*m* M,r et G, ex quo Q. *ad* florem vfh. 26) iuuentute MR2,rvafh. iuuentate G. *u*ergente iam MA2 (iam uerg.) RG. *u*rgente iam rvafh.

iuuentute uirium decesserit, tantum illi nunc cum maxime florescendi accedet.

18. *dilecta q. n. Ph. f. non Chloris.* *Dilecta* generaliter accipe: a quocumque qui eam uiderit, dilecta, et hoc utique propter pulchritudinem, quam in ea praedicat praeferendo Chloridi et Pholoe, quas aeque pulcherrimas fuisse intellegendum. — *Non Pholoe fugax*, quae uiros fugeret. *Albo sic hum. nitens* pro candido.

20. *Cnidiusue Gyges. q. s. p.* De || huius || pueri pulchritudine etiam *Ouidius* (?) locutus est.

22. *mire sagacis f. h. d. o. s. cr. a. u.* Suauiter *hic hospites* pro ignotis dicit, hoc est, qui ipsum puerum nossent; sic enim falli possint obscuro sexus discrimine et ambiguo uultu. *Sagacis* quamuis sagacis accipe.

discrimen obscurum s. c. a. u. Obscurum discrimen sexus scilicet; obscurabat autem per crines solutos.

CARMEN II, 6.

ACRON.

Septimi. Septimium equitem Romanum, amicum et commilitonem suum hac ode adloquitur, cui se tanta gratiae necessitudine fatetur adstrictum, ut, si uelit, (uel?) ad ultimas mundi nationes ire se cum eo posse promittat. Hortatur tamen, ut gratissima sibi loco eligat Tiburis et Tarenti, quorum [et] amoenitatem laudat.

1. *Gadis.* Insulae sunt Hispaniae in ultima parte Oceani.

Cantabrum. [Cantabri]gens Hispaniae siue Galliae needum a Roma-

1) decesserit MA2G. rell. decerpserit. illi nunc MRG. illi *non* 2. rell. nunc illi. *cum maxime* MAR2G, *cura* maxima vafh. nunc illi *cura nunc* maxime r. 3) foloe M (bis). 4) et *hoc* utique MA. rell. om. *hoc.* dilect*am* R. cloris — cloridi r. 8) Cnidius ue guges M. conf. ad Acr. Cnidius ue gig. G. gnidius ue gig. r. gnidius *de* giges R. gnidius*que* gyges afh. 9) *Ouidius* omn. libri. et C; huius *autem* pueri pulchritudinem laudat etiam Ouid. *quam* Ouid. r. Ouidius suspicans interpolatum sic legendum arbitror: De *Veneris* pueri pulchritudine etiam *superius* locutus est. conf. Acr. De *hus* r. 11) possent 2. rell. possint. 12) accipe. Discrimine obscurum. solutis criminibus. ambiguoquoque uultu. obscurum discrimen sexus scilicet M. et amb· uultu om. 2. Sagaces] Quamuis sagaces afh. sagac*is* quamu. sagac*is* accipe M (G?). sagac*is* Aγ etc. om. 2. 4) obsc. *ante* r. obsc. *autem* MAR2G,rva. *autem* om. fh.

ACRON. Ad Septim*um* A, inscr. Hor., prosphonetice tetracolos inscr. Acr. Ode XLIIII ad Septim*um* R. Ad septim*i*um prosph. tetrac. γb. prosphonetice septim*io* Bφ et E qui addit VI. 18) Septim*um* R. 19) adstr. A. rell. *a*str, 20) mundi AγR12G,Crmva. om. fh. *posse* prom. Aγ. rell. *prom. posse.* Argum. om. b. Q inculc. promittat *proficisci*, dicens: ‚*posse* libri. *proficisci* correxi.' At C: ut s. u. *uel* ad ult. secum mundi *parteis proficisci possit.* Nihil mutandum: dinstingue cum C post *uelit*, — *ire* secum eo *posse promittat.* 21) Hortatur — laudat omn. libri. Q tacite negligentia sua omisit. 23) Gad*is* K et R ad Porph. rell. Gad*es*. 24) *Cantabri* om. AγbR. G om. per homoeotel. *hispaniae* — *hispaniae.* hispana 2. Si — Hiber om. *h*iber R,rmv. *hy*ber G. rell. *i*ber. C: Cant. g. Hisp. Gal*lis ad Oceanum uicina*, *tandem* a Romanis uicta etc.

nis uicta, de quo *Luc.* (VI, 268): [*Si tibi durus Hiber*] *uel si tibi terga dedisset Cantaber.* Hanc Augustus postea superauit.

3. *barbaras.* Inhospitales propter [incertum maris] aestum.

[*Syrtis.* Loca sunt habitatione remota. *Verg.* (A. IV, 41): *Et Numidae infreni cingunt et inhospita Syrtis.*]

[3. 4. *ubi Mauras.* Pro Africana, et ideo addidit Maura, quia utraque Libya sic dicitur.]

5. *Tibur Argeo po. col.* id est, a Graecis conditum, ut (*Verg.* VII, 672): *Argiua iuuentus.*

8. *sit modus.* Modum finem dixit laborum, ut eadem domo et senectam ageret et uitam finiret.

9. *unde.* A quo i. e. a Tibure.

Galesi. *Galesus* fluuius est iuxta Tarentum, ubi pro pasturae copia uel dulcedine maiores ouibus lanae sunt; de quo *Verg.* (G. IV, 126): *Qua niger umectat flauentia culta Galesus.*

11. *regnata.* Participium est sine uerbi substantia, ut *Verg.* (A. IV, 14): [*Thraces arant acri quondam*] *regnata Lycurgo.*

Phalantho. Phalanthus Lacedaemonius fuit eiectus patria hac culpa, quod absentibus Lacedaemoniis eorum filiae a seruis grauidatae [natos] (filios?) postea reuersi patres tali culpa genitos expulerunt, quorum dux Phalanthus fuit, qui Tarentinam condidit ciuitatem, ut fertur octauus ab Hercule.

13. *ille terrarum.* Ordo est: Ille angulus ridet mihi praeter omnes, subaudi angulos terrarum; pro loco autem angulum posuit.

14. *ridet.* [Laetus est, ut *Verg.* (B. IV, 20)) *Mixtaque ridenti colocasia fundet acantho* et (B. VII, 55): *Omnia nunc rident.*] Voluptuosus est.

2) postea om. C. Hanc om. 2. 3) schol. om. γb. Barbar*a* A, s. lit. subseq. *Sgrtis* A ut K. sirt*is* γ. in*hospilital*is A. Vulg. lectio: *propter incertum maris.* C: propter incertum maris *aestum* (Q) utraque corrupta aeque ac *propter maris aestum* 2. Conieci: *propter arenae aestum.* 4) schol. om. Aγb,r. hoc schol. in R antecedente prius est. 7) schol. om. Aγb. *pro* aphr. (afr.) 2,r. rell. *propter* afr. et ideo r. ad*dit* R. Schol. ex Aγ, rell. om. argeo A. argaeo γ. C: *Argeo.* Argiuo seu Graeco ut: *Argiua iuuentus.* Tibur enim a Tiburno conditum est et Argiuis colonis. 10) dicit 2,r. 12) schol. om. 1G,mv. inferius colloc. post culta gelesus. a quo tybure r. a quo i. a Tybure (T*i*b. fb) Aγ,afh. *unde* a tibure R. a quo scil. Tibure C. 13) gala*e*si b. — iuxta *renum* b. 16. sine uerbo 2. sine uerbo *usitato* C. rell. s. u. subst. 17) *Thraces* — *quondam* om. Aγ. — *ligu*rgo γ. schol. om. b. 18) P///alantho, h erasa, A. *phalantho* E. pallan*tho* B (1 exp.). *pa*lan*tho* KγH. *palanto* bG,rv, ut D al. *f*alan*to* Bern. B. *Palantus* AR1,r. P*h*alanto et Phalantus afh. *p*alanto. *ph*alantus infra phalan*th*us b. *Planto* — Plantus m. 19) graui*dae* 2,rG. rell. grauid*atae*. graui*tate tra*diderant b. natos om. AγR12 (G?) rmva. C: — *grauidae pepererunt; quos filios* tali culpa genitos, reuersi patres a bello Lacedaemones patria eiecerunt, quorum etc. 20) *a*ediderant (= v) *filios* postea reu. 2. *facili* culpa b. 21) qui taren*tum ampliauit* ut 2. 22) arcule A. hercle b. rell. *hercule*. 23) Ordo — posuit om. A. 24) subaudi γR. sub 1,r rell. supp. aut supple. — pro loco angusto R. 25) Totum schol. om. Aγb. Voluptuosus est ex Aγ (om. *est*). r: Laetus est *et uoluptuosus.* uirg. etc. alterum loc. Verg. om. r. acan*to* mv.

ubi non Hymetto. [Hymettus] mons [est] Atticae regionis melle abundans. Laudat autem Apuliam et Calabriam prouinciam, in qua [et] Tarentum situm est, cuius se amoenitate et deliciis delectari dicit; nam et melle et oliuetis praecellunt, hiemes quoque apriciores habent.

16. *Venafro.* Venafrum ciuitas Samnii oleis abundans.

18—20. *et amicus Aulan fertili B. m. f. i. u.* Hoc est: non est inpar uvis Falernis. Inuidere enim sibimet solent inpares uirtute. Hic autem *Aulon* [mons est Calabriae et] quia inpar non est, ideo dicitur *non inuidere.*

21. *ille te mecum.* Eleganter secum Septimium et in laudatis locis optat uiuere et eum habere superstitem, defunctoque sibi iusta persoluere.

22. *arces. Verg.* (A. III, 553): *Caulonisque arces et nauifragum Scylaceum.*

ibi calentem. [Ordo est: Ibi sparges tu calentem fauillam uatis amici *debita* lacrima i. e. naturali, aut *debita* propter amicitiam]. Antiquorum [enim] mos erat, mortuorum caudauera concremare; ideo defuncti *fauillam* dixit, ut est (A. VI, 227): *bibulam lauere fauillam.*

PORPHYRION.

Septimi Gades a. m. Hac ode Septimium, equitem Romanum, commilitonem suum, adloquitur, qua testatur gratissimi sibi loca esse Tiburi ac Tarenti.

1. *Septimi G. a. m.* *Gadis* oppidum est in Hispania a Poenis conditum, ut supra (II, 2, 11) ostendimus.

Cantabrum i. i. f. n. Apparet Cantabros, quae est gens Galliae, illo adhuc tempore indomitas fuisse, cum dicat: *Cantabrum indoctum i. f. n.*

1) Hymetto K, non notaui hymitto, ut alii legerunt, h*i*meto AγH. *hy*me*to* BφDD. Bernn. B Cal. *y*me*to* b. conf. adiect. II, 18, 3. est bγR2. om. A afi*c*ae γ. Hymettus om. Aγb. Hyme*ttos* G. hyme*ttus* vmfh. hymetus 2,*a*. h*i*metus R,1. 3) et om. 2. am. cuius *se* 1. *app*ul. mva. 4) nam melle 2. — praecell*unt* — haben*t* omn. libri. praecell*it* — habet C. unde Q tacite num. sing. inculcauit. Sermo autem *in scholio* est *de Apulia et Calabria*, non de Tarento tantum. C: hi. q. mitiores et magis apricas habet. ap*tiores* habent b,r. 5) Samnei afh. rell. samnii. ciu. *campaniae* r. a loco b. rell. om. ole*i* R2;r. *abundans* cum genit. etiam in Eutrop. et Nepote. Samn*iae* (Samni*te*) 1. 6) id 1. non impar R. 7) Inuid. — inuidere om. A. inp. γ. Hic autem i. aulon quia γ. est cal. om. 2. 8) dici*tur* γ2. dicit R,r. rell. di*x*it. 9) secum γ,m. se eum septimo v. — Cum dicat *te mecum*, expectamus *secum* Septimi*um*. Septim*io* libri. et γR1,rG. rell. om. 10) iu*x*ta rv. superst. hab. R2,r. 11) schol. om. Aγb,r. — *Caulonis arcis* et naufr. sillaceum R. rell. Aul. naufr. v. syllaceum v. s*i*llac. a. sylac. 1. 13) Ordo — amicitiam om. Aγ. 15) enim om. Aγ. Antiquorum erat, om. mos, 2 defuncti om. 2.

PORPH. Ode XLV. Ad Septimum R. 21) tiburi M. Tiburi va. rell. Tibu*ris*. Gades M in lemm., Gad*is* in scholio. 23) in hispania om. rvafh. *et* super ost. M. rell. *ut* supr*a*. in R lacuna inter *Cantabrum* et *gens* relicta est. 25) dic*a*t MAR2G. rell. dicit. In omn. libris hoc scholion praecedenti antepositum est.

3. 4. *ubi Maura s. ae. u. Maura* hic pro Africana ἁπλῶς dicitur, scilicet, quod tam Africa quam Mauretania generaliter Libya dicitur.

5. *Tibur Argeo p. c.* Supra (ad C. I, 7, 13) ostendimus, Tibur oppidum a tribus fratribus conditum esse: Tiburno, Catillo, Cora, quos genere Argiuos fuisse etiam *Verg.* testis est, qui ait (A. VII, 672): *Catillusque acerque Coras Argiua iuuentus.* Ergo *Argeo* pro *Argiuo* antique dicitur.

8. *sit m. l. m. e. u.* militiaeque. *Modum* nunc pro fine dixit; optat ergo sibi post laborem maris et uiarum et militiae in reliqua aetate Tiburis secessum.

9. *dulce pell. ou. Galesi. Galesus* fluuius est Tarentinorum. *Pellitas* autem *oues* dixit, quod Tarentinae oues pellibus teguntur. De fertilitate autem et amoenitate Tarentini agri et *Vergilius* in Georgicon quarto significat et *Titinnius*: *Tarentinorum hortorum odores qui geris* [cum uellet intellegi *florum odores* — —].

11. *et regnata p. L. v. Phalantho.* Phalanthus Lacedaemonius fuit, quo auctore et principe Partheniae Spartani Tarentum condiderunt.

14. *ubi non Hymetto m. d.* Hymettos mons est Atticae regionis, id est, in Attica, ubi optimum mel nascitur.

1) maur*am* hic MR. — afelos M2G. aphel*oi* r. ἀφελῶς A. ἁπλῶς vafh. qu*ae* 2. rell quod. aphr. v. 2) mauret. M. mauritan*a* fh. rell. mauritan*ia*. Cum *Maura* adiect. no. sit atque pro Africa poni nequeat, ut in Acrone sine dubio scribendum est: *pro Africana.* conf. cod. Voss. apud Suringar. p. 145. generaliter om. 2. 4) Tiburno MA2. T*y*bur*to* rva, rell. Tibur*to*. Cathyllo a. Cathillo MG. infra: *K*athillus MG. rell. ca*t*illo. chora 2. rell. cora. 5) quos etiam 2. fuisse MR2G, rell. esse. et iam M. rell. etiam. 7) modus 2. dicitur 2. militiaeque in reliqua etc. M, om. ergo *Modum* — *militiae* per homoeotel. 8) atque mil. fh. rell. *et* mil. 9) *re*cessum R. 12) et amoen. om. 2. 13) et *Titlnnius* M. et Titinnius sic A2. signif. ubi sic ait R (om. tit.). signif. et sic *titurius* ait rvafh. C: et *Titu*rius: Tarentin. hort. qui ge odores. scilicet florum. Suringar. p. 147: 'Quis sit Titurius, dicere nescio, Fortasse corrupt. pro *Titinius.* Et Titi*n*ii s. Titi*nn*ii multa fragmenta seruarunt, cum alii Grammatici, tum Nonius Marcellus.' — Tarent. — florum rafh. M. addit: odores geretur. cui hoc dicit. A2: odores gerere cui hoc dicit ('haec tamen desunt in alt. uet. cod.'). R. odores ger*er*entur. Nihil iam de his certi statui potest. Inclusa uncis glossatoris interpolationem sapiunt. 15) *f*alan*t*us M. De Phalantho, Palantho, Palanto conf. Acr. ad h. l. et ad C. I, 28, 29. 16) pr. par*t*eniae M. pr. *thenie* (sic) R. pr. par*tenae* v. 17) *y*metto M. *y*mettos M. *h*ime*t*o — *hi*me*t*us R. hyme*tt*os G. hyme*t*os va. hyme*ttu*s fh. — id est, in Attica MA. — atticae *regionis* 2. rell. om. regionis. *i. in attica* MA. rell. om. — p. 178. Schol. difficillimum, quod ex disiectis membris componere et constituere conatus sum. M: *Decedunt* ergo *anti* του *et* contrario cedunt. co*n*positum pro simplit*iae* est id est cedunt (sic!). ἀντὶ τοῦ A. ἀντιτου *e* contr. G. antitheton 2. in R graeco uocab. lacuna rel. est. Decedunt ergo e contrario cedunt. compositum pro simplici i. c*a*dunt rv (i. cedunt = afh). Suringar. p. 148 e cod. Vossiano: 'Quasi non cedunt, *per antiphrasin* dictum i. e. non plus ualent illa mella quam nostrum quod *in Tibur* (!) nascitur.' C: *decedunt* · inferiora sunt. Nullo genitiuo praecedente *ergo* coniunctio est; iam desideratur aliquid. hoc petii ex C. *antitheton* cum 2 posui, cum uestigia codicum *antiphrasin* codicis Voss. non satis ostendant. Q: 'Videant alii. *Fort.* seruandum ἀντὶ τοῦ.'

Non H. m. decedunt. (Non inferiora sunt?) ergo ἀντίθετον e contrario: quasi non cedunt; compositum pro simplici [est, id est,] *cedunt.*

16. *uiridique certat baca Venafro.* Grata figura dictum est *illi certat* pro *cum illo certat. Baca* autem pro oliua dixit. Videtur ergo significare, in Tarentino agro tale oleum nasci, quale sit Venafrum.

18—20. *et amicus A. fertili B. Aulon* locus est contra Tarentinam regionem ferax boni uini.

minimum Falernis i. u. Pro: non inuidet, quia scilicet non fit (sit?) ibi deterius uinum quam in Falerno agro. Inuidet enim tantum, qui inferior est.

23. *ibi tu cal. d. sp. lacrima f. u. amici.* Eleganti figura Septimium sibi superstitem optauit. — *Vatis amici.* Legitur et *Horati uatis.*

CARMEN II, 7.

ACRON.

O saepe mecum. Ad Pompeium Varum scribit gaudens [ob] eius in patriam reditum, quem commilitonem sibi in castris Bruti et Cassii fuisse commemorat et belli ciuilis euasisse pericula Augusto uictore, qua gratia liberius se conuiuium exhibere promittit. Ordo est: o Pompei, prime meorum sodalium, saepe deducte mecum in ultimum tempus Bruto duce militiae, quis redonauit Quiritem te dis patriis et Italo caelo?

1. *tempus in ultimum.* periculosum.

3. *redonauit.* Reddidit, redire fecit in patriam.

3) Scripsi *grata* cum M pro graeca (graeco v), quod omn. fere libri habent. 4) pro *cum illo certat* om. fh. — baca MG,r, ut omnes uett. codd. Hor. ubique magna constantia. bacca et ba*ch*a sunt scripturae rariores. pro oliu*o* R. 5) in MAR2G. edd. om. 8) fit libri. 11) Eleganti — optauit MAR2G, edd. om. septim*um* R. 12) Hoc schol. om. fh. et MAR 2H et cod. Voss. ap. Suringar. p. 149. *etiam* rva. leg*i* r. rell. legi*tur*. — *orati* uatis M2G. horati (hor*b*ati v) uatis rv. uatis orati AR, uatis Horati a. *uatis.* tui Horat*ii* C.

ACRON. Ad po*n*pi*um* uarum A, inscr. Hor., inscr. Acr. habet notitiam de metro. Ode XLV ad Pom*pil*ium R. Pracmatice uel prosphonetice tetracolos ad oratium Pom*pium* consodalem γ. Prosph. uel pragm. tetrac. ad pomp*um uarum* b. Pragm. ad horacium (-*t*ium Bφ) pom*pilium* commilitonem brutianum quem receptum in patria inuitat Bφ et E, qui num. addit VII. pragmatice (i. causatiue) ad po*n*pilium co*n*militonem D. Ad oratium pompilium tetrac. pragm. P. Pragm. ad Horatium Pompilium sodalem H. Cum his conf. mutilas Vanderb. inscriptiones.

17) Ad pompium Aγb (e erasa) uar*i*um γ. pompeium r in scholio, ad pomp*ilium* in inscriptione. Pompeium uarum. ad po*n*pi*s*ium uarum. rell. ad ob om. AγbR2,mv. Scribit ad Pompeium Varum *gratulans ei* in C. re*dd*itum v. redi*tu* 2. sibi om. γb. 20) per*m*. r. Ordo — caelo om. A. — pomp*i* γb,v. pomp*ili* R,ra, pomp*ei* fh. 21) mil. duce 2. 22) patriis γb2G, Crv (patris) a. patr*u*is fh. 23) glossa ex AγC. γ addit: in extremum uitae. in extr. uit., in finem et periculum mortis: est enim mors ultimum uitae tempus C. 24) id est redd. R.

Quiritem. Romanum; notandum tamen, quia singularem numerum posuit, cum pluraliter dicantur *Quirites.*

4. *Italoque caelo.* *Caelum* pro Itala regione posuit, [ut idem alibi Epist. I, 11, 27: *Caelum non animum mutant qui trans mare currunt*].

5. *prime.* Praecipue, id est, cuius amor ante omnes sit.

6. *morantem d.* Pro longo dixit, hoc est, aestiuo, qui quasi cum mora spatium suum decurrat.

6. 7. *mero fregi.* Aut consumpsi aut diuisi, ut a sexta hora significet saepe epulatos; *mero* uero uel datiuus uel ablatiuus casus bene accipitur.

8. *malobathro Syrico.* *Malobathrum* genus unguenti est.

9. *Philippos.* Macedoniae campus aut ciuitas, ubi ab Augusto Brutus uictus occubuit; unde et *Lucan.* (I, 694): *uideo iam Phoebe Philippos.*

10. *relicta n. b. parmula.* Scuto non bene [autem] relicto, quia arma in fugam uersi proiecerant.

11. *et minaces.* Cassium et Brutum significat, qui de uirtute se iactare consueuerant, aut [certe] milites eorum.

12. *turpe solum.* Aut cruentum, aut quo prostrati turpiter precarentur.

13. *sed. nec p. h. M. c.* Jucunde dixit se a Mercurio liberatum, uel quod ostenderet se furtim fugisse et celerem (dedisse?) fugam, uel quod poetae ad Mercurium pertinere dicuntur.

14. *aere.* Nebula, ut *Verg.* (A. V, 810): *Nube caua*; et per hoc fugae latebras tutiores ostendit.

15. *resorbens.* Metaphora a Charybdi, qua cum impetu quodam significet mentis et furore correptum ad Bruti partes reuersum.

1) qu*ia* AbR (om. tamen) G,mva. qu*od* rfh. qui γ. 2) pluraliter AγbR12, r. dic*antur* γR12G,r. dñr = dicuntur A. rell. dic*atur.* plurali numero 1G,mvafh. C: ,ciuem Romanum. notandum *Quiritem* singulariter positum, cum *pluraliter* tantum ueteribus sit usurpatum *Quirites, teste Donato,* sicut *mones.*' rell. *plurali numero* dicatur. *Quirites* addidi ex C. 3) pro itali*a* pos. 2. pro itali*a reg.* R,r. ut — currunt om. Aγ. schol. om. b. alibi om. R. 5) schol. om. 1G, mva. io est om. Q. pr. id est, cu. am. *omneis alios superat* C. 6) *quoniam* 1. qui*n* γ. rell. qu*i.* commorantem b. *cunctando* C. rell. cum mora. decurr*it* b. 8—10) accipi*a*tur Aγ,r. — aut*em* cons. r. — *aut* a sexta γ. signific*aret* 2. signific*at* mva. — mero uero Aγb,r. conf. Porph uel om. Gr,mva. casus bene Gr,mva. 11) malo*brathos* gen. A (μαλδβαθρον s. φύλλον). malobatro r. malo*brat*um m. C. genus est ung. *pretiesci* C. 12) camp*os* AγR1 et rmvafh. nihil ominus falsum. scribendum est cum fh camp*us* aut ciui*tas.* recte etiam C: camp*os* ut (l. aut) urb*em* etc. 2: Philippi campi in Thessalia, ubi B. occubuit. 13) uide 1. rell. uideo. nullus uid*i.* filippos A. *ph*il. in eodem loco ad III, 4, 26. 14) autem om. Aγ. relict*o* γ,r. al. relicta, al., ut R1G, om. relict*o.* 15) *qua*ssium 1. qui de uirt. se AγR2,r. rell. de se uirt. 17) certe om. 2. 19) Ioc. γR1. se om. A. dixisse γ. 20) quod ost. AγbR. se furt. fug. AγR1G, rmv. furt. se fug. fh. C: quod furtim fugi*sset* et celeriter. a: quod furt. fugi*sset*, et cel. ost. fugam. rell. fugisse et cel. ost. fug. Q tacite recepit *quo* se. furt*am* b. schol. om. b. 22) Neb. *aut* γ. 24) metaf. a caribdi R. 25) cum rmva. rell. cum. corr*u*ptum R.

17. *ergo obligatam r. I. d.* Id est, promissum ac debitum redde conuiuium. Et sciendum *dapem* singulari numero declinatum.

19. *sub lauru m.* Vt est illud, *Verg.* (B. I, 79): *Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte*, uel certe sub Augusti uictoria: aut tamquam poeta inuitat amicum sub suo carmine.

20. *nec p. c. t. d.* Vasis uinariis ad eius quasi reditum reseruatis, ut *Verg.* (A. I, 195): *Vina bonus quae deinde cadis onerarat Acestes.*

obliuioso M. Hoc est: uino quo curae pelluntur et labor in obliuionem uenit. — *Massico* uero pro Campano posuit.

22. *ciboria e.* Aut Alexandrina poma, quae habent similia colocasiis folia, in quorum similitudinem facta pocula eodem nomine appellantur, aut certe pro cibis posuit, tamquam cibum poculis conpensaret.

funde capacius. Largius utere odoribus.

23. *de conchis.* [De] echinis concharum.

quis udo. Interrogatiuum est, sed cum exhortatione dicitur. — *Vdo uero apio* uiridi, uel quod in locis aquosis nascitur. Corona enim apii ebrietatem dicitur prohibere, ut est illud *Verg.* (B. VI, 68): *Floribus atque apio crinis ornatus amare.*

Deproperare. Festinanter adferre.

25—26. *quem V. a. d. 6.* ἀρχιποσίαν significat et tesserarum iactu datum in bibendo primatum. Veneris autem iactus laetissimus dicebatur, qui habebat tricenarium numerum.

27. *Edonis.* Thracibus Bacchis.

29. *furere.* Aut ebrium esse aut certe saltare.

1) Id est A2. — declinat*a*m A. 4) tamq. poet*am* inuitat, om. amicum, 2. — poter*as* 2. 7) Acestes om. A. 9) uero om. l. locąsiis γ. 11) eorum R. 12) cibis AγbR12,r. rell. cibo. — co*n*p. γ. 13) schol. om. Aγ. γ: conchis echinorum, conc*a*rum R. ech., om. *de*, 2rva. 15) s. interr. b. — exort. b. uero AγbR,r. rell. om. 16) qu*i* 2. 17) dicitur proh. AR2,r. dic. *per*h. b. proh. om. γ, rell. proh. dicitur. schol. om. 1. — Floribus 1G,rmva. Foliis R. rell. om. atque AbR 1,rmva. rell. om. crin*is* AG. 19) gl. om. γbR1,r. 20) arciposiam Ab, arc*h*iposia*m* G,va (ā). ἀρχιποσίαν Cmfh. *acri*posiam r. 20) te*s*erarum b. 21) l*a*etissim. C. conf. Porph. rell. l*a*tiss. 22) num. *ter s*enarium C. rell. *trice*narium num. *et* tric. num. va. ueneri*us* γ. ueneri b. De iactu ,Venus' conf. Plin. H. N. XIX, 2. 23) edon*ii*s AγRG. al. *eth*oniis b. *a*edoniis uet. Pithoei rell. Edon*is*. Bacch. Thr. C. *trac*. R,r. bach. γR. *ethoniis* p̄ibiteri bachi qui bibendo insaniebant b. 24) certe om. 1. aut certe salt. aut ebr. esse mva. ebrium esse, furere C. — *Glossae ex* γ: u. 2. *deducte.* uocatiuus est. 7. *nitentis.* unge*n*tis splendidos γA. 11. *fracta uirtus* s. est. ad nihilum redacta. C: *Bruti caesa potentia*, ad nihilum redacta. 13. *solum.* terram. 17. *aestuosis.* ebullientibus γC. 18. *ergo.* quia libatus es. *obligatam.* promissam. 20. *Parce cadis.* ne desistas *in* bibendo γ. *nec — a* C. 22. *exple.* perfice. minue. 23. *udo* s. d. 25. *curatue.* uel. 26. *sanius.* non leuius, C: non minus.

PORPHYRION.

O saepe mecum — mil. duce. Hanc oden ad Pompeium sodalem scribit, qua gratulatur ei, quod restitutus sit in patriam, et testatur, commilitonem sibi fuisse in castris M. Bruti.

3. *quis t. r. O.* Quiritem ciuem Romanum significat; adtende singulari numero dictum, quod non facile apud ueteres inuenias.

7. *cum quo morantem saepe diem mero fregi. Morantem* pro longo posuit, ut quasi cum mora spatium suum decurrat: *Fregi* autem diem uidetur pro eo, quod est *diuisi*, dixisse, ut a sexta hora significet se saepe epulatos. *Mero* autem siue datiuo casu siue ablatiuo accipias, habebit suam rationem sensus; aut enim *illa re fregi* diem, aut *illi rei fregi.*

8. *malobathro. Malobathrum* unguenti speciem esse scimus.

9. *tecum Ph.* Philippi oppidum est in Macedonia, ubi M. Brutus periit.

11. *cum fracta u.* Quia uirtute se Cassius et Brutus praecipue iactabant.

12. *et minaces t. s. t. mento. Turpe solum* aut cruore foedatum, ut (A. II, 502): *Sanguine foedantem quos ipse sacrauerat ignes,* aut nomen est loco aduerbii positum [ut sit]: *turpe* solum tetigere pro *turpiter* tetigere.

13. *sed m. p. h. M. c. d. p. s. a.* Saepe ostendit Horatius, in Bruti partibus se militasse. Jucunde autem a Mercurio se sublatum de illa caede dicit, significans clam et quasi furto quodam se inde fugisse, per *celerem* ergo *Mercurium* celeritatem fugae, per id quod ait *denso acre* latebras ipsius fugae intellegi uult.

15. *te rursus in b. r. u. t. aest.* ἀλληγορικῶς significat Pompeium post fugam illam impetu quodam mentis petisse rursum partes Bruti.

17. *obligatam.* Repromissam ac debitam.

20. *obliuioso M.* Massico uino obliuiones curarum ac sollicitudinum faciente uel adferente.

22. *ciboria e. Ciboria* proprie sunt folia colocasiorum, in quorum similitudinem pocula facta eodem nomine appellantur.

PORPH. Ode XLVI. Ad pompilium R. 2) Hac ωδη M. cod. Voss. p. 149. hac odi G. *hanc* od*am* rvfh. oden 2,a. odem R. pomp*ili*um MR2H Voss., rva. pomp*ei*um fh. qu*o* M Voss. 3) M. Bruti omn. fere libri. Q om. tacite. 6) inueni*as* M. inueni*es* afh. om. 2,rv. Quirit*em* in Persio V, 75. 7) diem mero MRG,rv. mero om. a. mero diem fh. 8) *ut* quasi MR2G,rva. *quod* qu. fh. 11) Sensus *autem est*: Illa afh. Sensus *autem* enim v. — est opp. fh. 12) malobatro r. 13) mac*h*ed. M. *marcus* br. M. afh om. M. rell. m. brutus. 15) cum freta MG,r. *qua* vafh. rell. quia. 16) *aut* M. 18) ut sit fh. rell. om. in M: *turpe so. tetigere.* suprascr. est: *pro tetigere turpiter.* 18) *O*ratius M. se in Bruti part. afh. 20) se om. fh. clam et *quasi* MR Voss. rvafh. quasi om. Q. furto quasi 2. ćlam et om. 2. 22) *pro* id M. 24) pomp*ili*um R. rell. pompeium. allego*ricos* M. allegoric*o* r. 25) rursu*s* petiisse 2. 26) *re*prom. et Voss. p. 152. rell. prom. 27) *id est*, Mass. fh. 15) solic. M. 28) *ad*ferenti M. 30) cy*b*ria R. bis. propri*ae* M. mirto M. mirt*ho* v.

23. *quis udo depri. a. c. curatue m.* *Quis* interrogatiue sed cum quodam hortamento dicitur. *Vdo* autem apio pro uiridi, uel quod in aqua nascatur. *Deproperare* autem ualde properare significat.

25. 26. *quem V. a. d. b.* Αρχιποσία est inchoatio bibendi. In conuiuio talorum iactu sortiri solebant. Venerius autem iactus laetus in talis summum numerum habet i. e. tricenarium.

27. *non ego s. bacch. Edonis.* *Edoni* Thraces sunt, quos solet ebrietas ferociores reddere.

28. *recepto d. m. f. a.* Accipiendum extrinsecus *etiam*, ut sit: etiam furere dulce mihi est recepto amico.

CARMEN II, 8.

ACRON.

Vlla si iuris t. p. Scenicum principium in Varinen meretricem [scribit]. Intellegitur enim per hanc inuectionem, aliquos praecessisse sermones, quibus noctem sibi eadem Varine iureiurando promisserit, dehinc postquam fefellit [eum], in haec uerba poetam uelut amantem erupisse. Vt enim dicitur *iuris iurati*, ita posuit *iuris peierati*, quod nulla fallens paena perculsa sit.

1) Sed om. afh. *si* cum rv. 4) archiposian. Archiposi*a est* inchoat*io* MR (incoatio). archip. inchoatio, om. est, r. Aichiposian *est* inchoatio*nem* 2. archiposian i. inch. a. archiposi*am* inchoationem v. ἀρχιποσίαν inchoationem fh· *uiuendi* M, more suo pro *bib*, 5) Venerius autem M. laetus. In M. laetus G. letus R2. utrumque, *iactus laetus*, posui. conf. C ad Acr. 6) tricennarium M. rell. tricenarium. 7) edoni*s* MR. edon*ii* MR. Edon*iis* G,rv. Edon*i* rv. *Aedoniis* — *Aedonii* a. 8) *fer*ociores MRG. rell. *fort*iores. 9) *per*cip. rvafh. *ac*cip. MR2 (G?)

ACRON. Ad *u*arinen A (Hor.) in cod. Acr. notitia metri inscriptionis loco posita. Prosagoreutice iu*ll*iae uarinae. in meretricem rapacem ac periuram γBφEHR. in E num. VIII additus. barine E. barinae Bφ ot D (om. iuliae). Prosagoreutice *helare u*arine in meretricem *p*apacem ac *perium* b. Ad *Varinen* r. Prosag. in mer. rap. ac per iuram Iulism *Barinam* v. *Varine* lectionem uetustiorem esse quam *Barine* ex eo patet, quod ad u. 2 in uet. Bern. K *u*arine supra *b*arine, quippe quam ostendit inscriptio, tamquam uarians lectio a 1 m. est notata. Eadem occurrit in plurimis uett. libris Horatii. Quocirca mittimus *Earinen* Fabri, *Barcinen* Peerlcampii, *Iberinen* Withofii. Ex eo quod βαρῖνος piscis genus fuit, gratum *Barinae* meretricis nomen minime placet probatum ire. ,Verum cum ex aliis quoque nationibus permultae libertae quaestum corporis Romae exercerent (Or.), quidni haec nostra oriunda *ex Varinis* (Tac. Germ. 40. Plin. H. N. IV, 14) esse poterat? Contra tot uett. codicum auctoritatem, qui habent *uarine*, sane non pugnat frequens literarum b et u in uetustis libris confusio, quam in descriptione uet. Mon. Porphyrionis codice, qui aeque *uarinae* scripturam tuetur, ed. Lips: p. 14 luculentis probaui exemplis.

15) *u*arine*m* γh,r. *u*arine*n* b2. A u. 2 *u*arine, 2 m. mut. u in b. *u*arinen in inscriptione, hil. *b*arinen et paulo inf. denuo *u*arine. *bary*nen ma. rell. *b*arine*n*. — scribit 2. 16) inuectiuam C. inue*n*tionem R. 17) ea*n*dem b1G.rmv. rell. eadem. *u*arin*a* γR. uarin*e* A. *b*ari*na* 1,r. bar*y*na mva. rell. barine. 18) eum om. γb. fefellit, eum in haec uerba uelut *amicam proru*pisse C. — in haec in uerba A. poetam A. rell. om.

3. *dente si nigro.* Maior enim paena est meretrici, si ob culpam corporis deformitate puniatur.

5. *crederem.* Aut *tibi* subaudi[atur] *iuranti*, aut deos uindices esse periurii.

[*simul.* Postquam.] *Obligasti.* Deuouisti non implendo promissa; e contrario enim *solui* uota dicuntur.

7. *pulchrior.* Auctio est data auctioni.

iuuennmque p. p. c. Amatorum multitudinem significat, dicens eam periuriis fieri pulchriorem.

9. *expedit.* Id est, prope est ut putem, dum uideam non puniri periuria in contrarium religionis ac pietatis uerti rationem. Hanc enim uult uideri sacrilegio promeritam deorum fauorem. *opertos.* sepultura tectos.

10. *taciturna n. s.* Clarae, siue secretae et silentis, ut (*Verg.* A. II, 254): *tacitae per amica silentia lunae* et (A. III, 515): [*Sidera cuncta notat*] *tacito labentia caelo.*

14. *rident s. Nym.* *Simplices* enim aut perfidiae amoris cum risu indulgentes, aut quia Nymphae ad ignoscendum faciles sunt, ut (*Verg.* B. III, 9): [*Et quo, sed*] *faciles Nymphae risere, sacello;* comites enim Veneris sunt, ad quam pertinent meretrices.

Simplices N. Id est, non iracundae sed exorabiles.

14. *ferus et Cupido.* Numen Cupidinis demonstrat inmite et inplacabile eo quod ignoscere nesciret, nisi uoluntatem et iudicium Veneris sequeretur, ut *Verg.* (A. I, 695): *Iamque ibat dicto parens et dona Cupido Regia portabat.*

15. *semper ard. a.* Aut semper ardentes, aut semper acuens.

sagittas. Incendium libidinis et iacula delectationis.

1) enim Aγ1,rm. rell. om. maior *omni* 2. pena A. est om. A. ob culpam om. C. 3) subauditur A,m. subaudi*s* γ. subaudi 2. subest r. subaudiatur vcfh. bGC om. b: s. deos iratos tibi. 4) periuri γ. 5) postquam om. AγR2. γ. deu. *in*rumpendo 2. 7) schol. om. A. auct. est data R. au. d. est 2. 10) id est Ab,r. 11) enim om. R2. 12) sacrilego γr. — *fu*rorem 1,v. *expedit* utile est 2C (u. a. tibi) s. tibi b. op. sep. *tectos* schol. ex AγC. rell. om. 13) *clare* AγC. rell. dure s. dur*ae*. 14) sid. cu. no. om. Aγ. 16) Haec scholia turbata et codicum ope sic consituenda uidentur: 13. 14. *Ridet h. i. Venus ipsa. rident simplices, Nymphae*] *Venus ipsa ridet* aut perf. am. c. ri. indul*gens* aut (aut ut?) *simplices Nymphae*, quia (scil. Venus et Nymphae) ad ign. et q. seq. His uerbis Acron *cur rideant* dicit, extrema demum parte *i. e. non irac. sed exor.* explicat *simplices*. — at enim 2. enim om. AγR. enim aut om. r. 17) indul*gens* AγR2. rell. indulgen*tes*. schol. om. b. 18) Et quo sed om. Aγ,r. 19) quae meretricibus fauet C. 20) Schol. tuentur Aγ2,Cmvafh. om. R1G,r. 21) Nomen γ. nomine R. rell. numen. — demonstr*at* AγbR,r. demonstr*auit* 1G,mva. demonstr*atur* fh. inm. et inpl. A. 22) *non* ignosc. A. *non* nesciret b. uol. et iud. Ven. AγbR,r. *ad* iud. Ven. 2. rell. uol. Ven. et iud. C: Ven. *consensu* et uoluntate. *reg. port.* fh. rell. om. 25) semper acuens AγR. rell. ac. semper. 26) schol. om. γbRG,Crmva. γ: uulnera amoris. C: iacula.

16. *cote cr.* Non ipsa cote cruenta sed in qua acuit, ut occidat; inmoderatus enim amor maturat exitium. Et declinatur *haec cos, huius cotis.*

17. *adde.* Adiunge his quae tibi creuerunt ex periurio.

[*pubes.* Multitudo iuuenum.]

tibi cr. Tuae prostitutioni, subinde crescentes amatores.

[18. *seruitus c. n.* Id est, semper adiunguntur tibi noui, nec priores relinquunt te, quamuis se relicturos minentur.]

19. *tectum.* Lupanar.

20. *saepe minati.* Vim amoris expressit, ut, quod a seruis fieri consueuit, hoc amatoribus conlibeat, dum contempti se deserturos minentur, ut, si noui ueniant, non abscedant priores.

21. *iuuencis.* Filiis iuuenibus, [ne rapias eos, metaphora a tauris, ut supra (C. II, 5, 4): *nec tauri ruentis In Venerem tolerare pondus*].

22. *te senes p.* Propter dilapidationem patrimonii, quae meretricum incitamentis saepe contingit.

22. 23. *miseraeq. n. u. n.* Timore repudii. Maior enim in recenti caritate dolor est sollicitati coniugis, maior uis meretricis animum affectione occupatum uicisse.

23. 24. *aura.* Aut facilitas, qua in amorem trahuntur, aut unguentorum odor, ut ipse superius (C. I, 5, 11): *aurae fallacis.*

[*retardet amicos.* Ne cura amoris tui rapiantur noui illarum sponsi].

PORPHYRION.

Ulla si i. t. p. p. Varine. Scenicum principium. Intellegendum enim, aliquos sermones praecessisse, quibus Varine haec noctem sui iureiurando

1) Non *ipsa* Aγb,r. Nam cote se in quem R. rell. Non *in* exitium et mortem C. 2) cotis declinatur A. rell. et decl. — cotis. 3) *iis* 2. cren. tibi R. 4) mult. iuu. fh. rell. om. Sic autem haec scholia cum 2 ordinanda sunt: *tibi.* tuae prostitutioni. *pubes* i. subinde irascentes amatores. 6) schol. om. A. Id est bR,r. rell. om. relin*qu*nt *tam*quam uis relictur*a* min. b. relictur*am* min. γR1,rv. noui *serui* 2. adiung*a*ntur r. 9) Q: 'turbatum hoc schol. intactum relinquere satius duxi quam ariolari; uideant alii.' Ego ex lect. uulg. *non liceat* feci *con*libeat i. e. conplaceat, utpote quod uerbum est id quod expectamus, et pro *et sic* noui ueniant *ut* n. abs. pr. posui: *ut, si* noui ueniant, non abs. priores. 11) *dis*cedant 2. 12) ne — pondus om. Aγb. ne rapias eos om. R1,rmva. metaf. v. 14) dilapidationem Aγ,Crfh. di*laceratio*nem 1G,mva. di*latio*nem R. pr. patr. *auctio*nem 2. 17. *in* timore 2, *ch*ar. fh. *k*aritate b. rell. car. 19) *fall*acitas γ (ex loco Hor.). facil*is* r. *fallacia*, *blanditiae*, odores ut sup. a fallacis C. in amore b. 21) schol. hab. fh. rell. om. *Glossae ex* γ: 4. *ungui* ungula. 6. *enitescis.* splendes. 8. *publica.* omnibus pro*s*tantem. C: quam omnes pra*es*tantem obseruant et pulchriorem fieri dicunt etc. 9. matre*s*. al. matri*s*. 10. *fallere* scil. curando. 11. *gelidaque* ut uirg. (A. IV, 385): *et cum frigida mors* γ (C: ut: cum fr. mo.) 13. *ridet.* deri*siom* hacet. 13. *inquam.* dicam.

PORPH. Ode XLVII. Ad *b*arinem R. Ulla si iuris tibi pei. p. *b.* sc*ae*nicum M (b = bar.). uarine G,rv. baryne a. rell. barine. 24) *u*arin*ae* M. *n*arin*a* R — proc. Rfh. rell. pra*e*c. uarina haec 2,rv. uar. om. R. bar. haec Gmv. — *sui* MR2G,rv, ut Porph. supra ad C. I, 3, 20 et 24. *ei* afh. *sibi* Acr.

interposito repromiserit; deinde postquam fefellerit, tum in haec uerba hunc erupisse.

3. *dente s. n. f. u. uno.* Subaudiendum extrinsecus *saltem*, ut sit: saltem leuissimam paenam ob obprobrium sensisses.

5. *sed. tu s. obl.* Ac periurio te deuouisti.

7. *emitescis p. m.* Adeo multo pulchrior es post periuria, ut iuuenes te uniuersi diligant. Ergo *iuuenum publica cura* pro *omnium iuuenum* dictum est, ut apud *Sall.* (Catil. 35): *publicam miserorum causam.*

9. *expedit m. c. o. f.* Sensus est: Cum haec uideam, prope est ut putem rationem pietatis ac religionum in contrarium esse uersam, ut, qui impii atque inreligiosi sint, magis deos promereantur.

11. 12. *gelidaque d. m. carentes.* Et hic et in eo quod ante haec sensus est, per zeugma[, i. e. per coniunctionem,] ex superiore accipiendum: *expedit fallere.*

13. *ridet hoc i. V. ipsa r. s. n. f. e. C.* Ridet periurium suum Venus, qua scilicet amantibus facilis est. *rident simp. Nymphae.* Sic illud dicitur (*Verg.* B. III, 9): *Sed faciles Nymphae risere sacello.*

15. 16. *semper a. a. s. c. cruente.* Nimirum ἀμφίβολον, utrum *semper ardentis* intellegendum an *semper acuens;* eleganti autem conceptione de amore dicitur et *ardentis sagittas* et *semper acuens* et *cruenta cote* [i. e. uenerea delectatione]; et bene *cruenta*, quia cogitur non sine sanguine.

18—20. *nec p. i. t. d. rel. se minati.* Hoc ostendit, etiam illis amatoribus gratam eam esse, quibus fuerit iniuriosa.

21. *te suis m. m. i.* *Iuuenci* ergo non tantum boues dicuntur sed et homines, quamuis in usu sit, ut non nisi per deminutionem iuuenculos dicamus.

23. 24. *tua ne r.* Amoris aura quaeque ad te eos fert; sed utique hoc per allegoriam dicitur.

1) *re*fellerit MR, rell. fef. — tum MR (G?), rvaf. *eum*, in h. (conf. Acr.). 3) ut sit saltem 2G. ut sit *si uel* MA. leu. p. obpr., om. *ob.* MR. *uel* subaudiendum ext. *ut saltem*, *ut sit si* leu. R. ut sic saltem r. ut sit saltem om. vafh. ob *periu*rium afh. rell. *o*b*pro*brium. 7) cura om. M. ut *est* a. 8) sa*l*ust M. 9) h*aec* uide*am* MAR2R. hoc uide*atur* rvafh. 10) religion*um* MR2G, rva. religion*em* fh. 11) inrel. MR2,rv. 13) *per* coniunction*em* MAR2G (om. per). rell. *in* coniunctione. Q inculc. *in* coniunctionem qu*i* ante *hanc* MR2G,rva. 16) nymfae M. 20) *ex* cruenta cot*ae* rv. acuens cruenta. om. *et*, afh. rell. *et* c. cote. 21) i. e. — sanguine addidit Fabricius (fh). rell. om. 22) *eam* etiam fh. gr. eam esse MR. eam om. 2G.rva. 24) et hom. MR2G. rell. om. et. 25) demin. M. rell. dim. 27) quae*que* MG,rv. quae R2,afh.

CARMEN II, 9.

ACRON.

Non s. i. n. h. Valgium hac ode consularem adloquitur, quem consolatur Mystae pueri delicati sui mortem grauiter ferentem, indicans mala hominibus non esse continua.

1. *hispidos.* sentosos.

2. *aut m. Caspium.* Scythicum [; species pro genere].

3. *inaequales.* Iniquae [, periculosae].

[4. *Armeniis in* . Armenia regio est in semptemtrione plaga frigore tabescens.]

5. *stat. gl. iners.* Aut quae cursum gelata non habet, ut *Verg.* (G. III, 360): *Concrescunt subitae currenti in flumine crustae,* aut quae nimietate frigoris pigros efficiat, ut (G. III, 369): *confertoque agmine cerui Torpent mole noua.*

7. *querceta G.* Ut pineta et esculeta, sic et querceta posuit.

[*laborant.* Agitantur.]

8. *et foliis uiduantur.* Non semper foliis uiduantur arbores, hoc est: dum in omnibus uices sint temporum, continuare luctum Valgium non debere.

9. *flebilibus modis.* Quia poeta erat Valgius, ut maerorem suum solabatur luctuosis carminibus.

ACRON. Valgium consularem amicum suum consolatur. A inscr. Hor. Inscr. Acr. notitiam metri habet. Valgium consularem (suum b) amicum consolatur. paranetice tetracolos γb. Paranetice consolatio ad ualgium rufum (ruffum H.). ne diu doleat E (VIIII) BφRH. Ode XLVII. Ad *a*lgium R (Acr.)

6) cons. *uirum* R2. rell. om. *uirum.* 7) myst*is* Aγ,raf. mist*is* bR1,mv. Myst*ae* C et h. quem consol. Myst. om. 2. Myst*ae* recte, nam Μύστις, Μύστιδος fem. gen. libertae nomen est in epigraphis ap. Murat. 966, 1. et Marin. p. 583, et u. 10 codd. aut Myst*em* E, aut Myst*en* bBφRDP aut, ut γ, Mist*en* habent, ne unus quidem Mist*in*. conf. Weichert. p. 232. et inscr. apud Gruter. et Orell. del. sui AR1. rell. sui del. 9—13) Scholia tria om. AγbR1G, rmva. Fabr. (fh) ergo ea induxit, partim ex C. Aγ habent glossas: *caspium.* siticum A. *syth*icum γ. C: Scyth. sp. p. gen. *Inaequales.* iniquae Aγ. C: iniquae, procellosae, tempestuosae. Glossa ad *Armen.* non est in γ. C: Arm. reg. est in Asia. 9) sentosos γ. sent*u*osos A. rell. om. C: sent*i*cosos. herbosos. 14) hab*ent* γ. 16) effic*it* 2. utcrustae om. γ. confertoque — noua om. Aγ. totum schol. om. b. 18) *et* esc. AγR. rell. om. et. — etiam r. rell. et. quer*que*ta AC, rell. querceta. posuit om. γ. 19) agitantur gl. om. AγbR1G, rmva et C. Fabric. petiit ex schol. subseq. apud C: — tanto plus *laborant*, id est, uentis *agitantur.* 20) arbores *ait* R. uices sint AγR1,r. rell. sint uices. *su*nt uices v. schol. om. b. 24) luct. carm. solabatur AγbR2. lu. ca. sola*bat* r. *con*solabatur (cons*u.* v) luct. carm. G,mva. sol. luct. ca. C. luct. so carm. fh.

9. 10. ***Tu semper urges.*** instanter et indesinenter fles.

ademptum. Tamquam non mortuum fleret solatio suo *ademptum.*

Nec tibi Vespero. Eodem Hespero. Idem enim *Hesper*, qui et Lucifer uocatur.

12. *fugiente solem.* Subaudi *uespero*, ut duo eum tempora tenere monstraret. [Haec stella oritur occidente sole et occidit oriente, sed non uno et eodem modo].

[12. *at non ter aeuo functus.* Argumentum ad illius consolationem de Nestore].

14. *senex.* Nestor qui nonaginta annis, hoc est, tribus aetatibus uixisse firmatur (fertur?); unam enim aetatem triginta annos ponebant. Non ergo eum dicit omni uita sua Antilochum filium fleuisse.

15. *nec impubem p. T.* Troilus Priami filius aetate inpar congressus est Achilli, de quo *Verg.* (A. I, 474): *Parte alia fugiens amissis Troilus armis Infelix, puer atque inpar congressus Achilli,* tamquam nec ipse parentibus continue fletus sit.

16. *Phrygiae Sorores. Fl. sc. des. mollium.* Quasi feminarum, quae nimium teneri affectus sint.

17. *desine mollium. Tandem querellarum.* Pro desine queri; figura ὑπαλλαγή.

19. *Et potius noua cantemus A. tr. Potius.* melius, tamquam si diceret: remoto luctu Caesaris facta cantemus.

1) urg*es* Aγ, ut uet. M aliique, non urg*ues*. uett. codd. sibi inconstantes sunt in scr. h. u. et in Hor. et in Verg. Wagner. p. 478. Schol. instanter et ind. fl. ex Aγ. rell. om. C: ***tu sempes.*** indesinenter fles. *urges.* in memoriam reuocas, nec requiescere sinis. 2) ***non*** AγR2,r. rell. edd. et 1G om. *non* et Q, qui schol. non intellegens proponit: ***tanquam mortuum fles.*** Solatio datiuus est. C: *ademtum.* tibi et solatio tuo. fler*et* omn. fere libri. flere R. Acron hoc dicere uoluit: semper fles et modis tuis flebilibus urges ***tamquam uiuentem*** Mysten, qui tamen ademptus tibi est i. subtractus, ita ut inutili utaris solatio. Schol. *Nec tibi Vesp.* ex A et γ, qui habet: Eodem hespero. Idem enim Hesper *uel Vesper*, qui et Lucifer *dicitur*. rell. om. 5) Sub, linea per b ducta Aγ. sub R2G,rmva (sub hespero va). sub*intelligitur* fh. Haec — modo fh. rell. om. C: *Vespero.* stella: haec enim oritur occidente, *et* occidit oriente sole. 8) Hoc schol. Fabric. (fh) intulit, rell. om. 10) Id est Nest. γbR,r. rell. om. annos 2C. 11) firmatur Aγ,rmvafh. *con*firm. R. aff. 2. Firmare pro aff. Tacitus et Hirtius dicunt. conf. infra II, 11, 37. 12) antiloc*um* A. fleuisse filium γ. C: dicit ergo senem Nestora non fleuisse filium suum Ant. ***quam diu uixerat.*** 13) et 15) inpar A. — tamquam — sit om. 1. a parentibus γ. 16) ***continue*** Aγb,fh. tamquam — sit om. R. ***cont.*** om. 1G,rmva. C: quem parentes mortuum non ***semper*** fleuerunt. Hinc Q inculcauit: ***semper.*** 17) frig. γ. 18) aff. *sunt* γ2. aff. s*i*nt A1,mva. ***sit*** r. rell. ***sunt affectus.*** Lemmati *Phryg. Sorores* addidi fl. — ***mollium***, quia A habet: ***Desine mollium*** q. (sic) feminarum quae nim. etc. — ***Fem. quae*** rell. om. Conf. C: ***mollium.*** muliebrium et euiratorum. illi namque affectus sunt nimis teneri. 19) quere*ll*arum A in schol., γ in Hor. et Acr., ut φ, Bern. A al., uet. Ambr. Epist. I, 12, 3, Suecouat. C. II, 17, 1 ibique Mon. Porph. in lemmate qu*ae*re*ll*is. b: quaeri, qu*ae*re*cl*am in lemm., qu*e*re*l*arum in scholio. queri ***per*** hypallage*n* 2. figura *est* hyp. r. rell. fig. hyp. uel ypallege A (ip. b). 21) Lemmati adposui ***Et potius noua*** et scripsi: ***potius.*** melius, tamq. etc. Vulg. lectio omn. librorum: **tamq. si**

20. *et rigidum Niph.* Scythiae fluuius: plerique montem Armeniae putant. *Rigidum.* frigidum.

21. *Medumq. fl.* Poetice, quasi et fluuius se uictum sentiat, ut (A. VIII, 728): *et pontem indignatus Araxes*, et (A. VIII, 726): *Euphrates ibat iam mollior undis.* Unde gentes tum uictas uult intellegi, quae circa flumina sunt. *Euphratem* tamen Medorum amnem uult intellegi. Ordo est: Cantemus Medum flumen uoluere minores uertices addictum uictis gentibus.

23. *intraque pr.* Intra constitutum. Augustus enim fines Gelonis statuit, quos uicti egredi non auderent; sed praescriptis limitibus tenerentur, cum ante, ubi licuisset, excurrerent.

24. *exiguis eq. c.* A Caesare determinatis.]

PORPHYRION.

Non s. i. n. h. Hac ode Valgium consularem, amicum suum, solatur morte delicati pueri grauiter adfectum.

1. 2. *Non semp. i. n. h. m. i. a.* Latens sensus in hac elocutione; intellegi enim uult nec semper pluere, nec semper agros *hispidos* esse, id est, horridos; per quod intellegendum, aduersa hominibus non posse esse continua ac sempiterna.

4. 5. *nec Armeniis i. o. a. V. st. g. i.* Ζεῦγμα et hic et in subiectis sensibus, nam *semper* ex superiore accipiendum.

diceret: melius etc. Si per libros liceret, coniunctiuum poetae abiciens, C duce scriberem: tamquam si diceret: ***melius est*** rem. lu. Caes. fa. ***canere.***

1) nyph. γb,r, ut Bern. A, niph. rell. ae ut K. perpauci ni*f*. ut Bern. C,v: Scithi fluui*us* AbR2. rell. Scyth. fluui*um*. mont. arm. Aγb R2,r. rell. Arm. mont. armoeniae γ. glossa *frigidum* ex Aγ. 3) ***seneuit*** b, et eius modi uitiis scatet hic codex ad h. l. 4) et 6) eu*f*rates — eu*f*raten Aγ. 5) gentes ***tamen*** Aγ2. gent. ***tantem*** R. quae sunt circa flu*uium* 2. quae circa ***fluuius*** R sunt R. 13) Euphr. ***eum*** 1. Euphratem ***autem*** fh. Eufr. tamen AγRG,mv et (Euphr.) ra. 7) *Medorum* Aγ,r. med*i*um R. Euphratem medorum amnem dicit 2. *In*dorum (G?) mvafh. — Ordo — gentibus om. A. 9) Intra const. om. A. ubi *id* R. ante, *quo* lic. C. 12) schol. om. Aγb et C. *Glossae ex* γ: u. 4. ***usque.*** ac si diceret semper γ. semper C. 5. ***amice ualgi.*** uocatiui sunt. 14. *plorauit omnis.* per. 15. ***inpubem.*** inberbem. C: aetate inferiorem. 21. ***additum.*** adiunctum. ***uertices.*** undarum glob; 23. ***intraque.*** s. cantemus.

PORPH. Ode XLVIII. ad ualgium consularem R.

16) adf. M. 17) Laten*s* MR. Lacet r. rell. l*a*tet. 18) eloquut. M,rv. Ordo uerborum in hoc scholio ualde turbatus est. Et hic et in subs. sensibus. ***nam*** semper ex sup. ***zeugma*** accipiendum MR (superior*i* ***zeuma***). Rell. habent: *Nam* et hic et in su. sens. semper ex superiore ***zeugma intelligendum.*** Constanti fere more figurae capite scholiorum a Porph. collocantur ac frequentius casu nominatiuo quam cum praepositione. Hinc Ζεῦγμα, quod sedem nescio quomodo mutauerat, facile reducebatur. Dicendum tamen est, infra ad C. II, 10, 11 simillimum legi scholion: Et hic et in superiore ***saepius*** per zeugma accipiendum. 22) accip. MR2G. rell. intell.

7. *aut aquil. querceta G.* Garganus mons est Apuliae, [ubi magnae quercus habebantur, quae quanto altiores sunt, tanto amplius laborant i. e. uentis agitantur]. *Querceta* autem dicuntur, ut pineta et uineta, a quercis scilicet arboribus.

9 – 11. *tu s. urges flebilibus modis Mysten u. n. t. Vespero surgente dec. am.* Mysten semper urges flebilibus modis, id est, instanti querela quereris Vespero surgente et Vespero fugiente solem, i. e. orientem, cum uesper stella quasi refugit i. e. occidit.

13. *at non t. ae. f.* Nestorem significat, qui creditur tribus saeculis uixisse. Antilochum autem Nestoris fuisse filium notum est.

17. *desine m. t. q. Desine mollium querelarum* graeca locutione figuratum est; alioqui nos *desine queri* dicimus.

20. *et rig. Niph. Niphates* Armeniae mons est, in quo magna frigora sunt.

21. *Medumq. fl. g. add. uictis.* Videtur Euphratem Medorum flumen significare, id est, ad numerum uictarum gentium accessisse; et *additum uictis* poetice, quasi fracta sit ferocia impetus eius, postquam uictus sit.

CARMEN II, 10.

ACRON.

Rectius uiues. Ad Licinium scribit, monens periculosum esse magna temptare, nec rursum, si pericula timeantur, inter angustias et humilitatem uitam sordide continendam, et per allegoriam nauigantium mediocritatem suadet [esse] sequendam. Ordo est: Licini, dum cautus horrescis

1) ubi — agitantur fh. roll. om. 3) *et* pin. MR. rell. ut. 4) quer*cis* M2G. qu*aercetis* a. querc*eis* rvfh. a querc. s. arb. om. R. scilicet et arb. M. qu*ae*rceta rva. 5) urges M in lemm. et in schol. conf. Acr. fle*u*il M. — Myst*en* om. libri. 6) quere*lla* M. 7) fugente M. 6) oriente MR2. *et Vespere fugienti* om. rvafh. 7) quasi om. rvafh. re*sur*git vafh. rell. *ref*ugit. 9) creditur M. rell. traditur. sec. M. 10) Antilo*cum* MR2. 11) quere*lla*rum M. locutione M. rell. eloc. 12) alioqui*n* MR2,fh. alioqui G,rva. quaeri M. 13) nifaten M. Nyph. rv (nymph.) a. rell. niph. 15) eufraten M. 16) *ad* MR2G,rv (*a* numum). *in* fh. Asc. om. *in*. 17) *quasi* fr. sit MR2G. quasi sit fr. rvafh. *quia* tacite incule. Q.

ACRON. Licinium alloquitur ne semper magna temptet A (Hor.). scholiis anteposita est notitia de metro. Ode XLVIII ad licinium (Acr.) R. Ad licinium murenam optimum esse medium uitae statum nec semper magna temptare γ. Ad lic. murenam (muren*a* E) opt. e. m. st. uitae BφE, num. X addens, b (uitae statum).

23) licin*u*m 2. lycin*i*um mvfh. rell. licin*i*um. r in Acr. lic. in Porph. l*y*c. 24) rursu*s* γ. — ang. *et* humili*tatem* AγbR2,r. rell. ang. humil*em*. angusti*a* A. *in* angust*iis et* humilitate C. 25) timendam b. 26) esse suad. 1,r. esse om. Aγb2. Ordo — periculo — sum om. A. — catus 1.

procellas, rectius uiues neque semper urgendo neque nimium premendo iniquum litus [i. e. nauig. peric.].

2. *Semper urgendo.* nimie adpetendo.

4. *iniquum litus*, id est, nauigantibus periculosum.

5. *auream.* Beatam. *Verg.* (A. VIII, 324): *Aurea quae perhibent illo sub rege fuere Saecula.*

6. *obsoleti.* Squalidi, sordidi.

7. 8. *caret inu. sobrius aula.* Inuidia mediocritatem carere dicit: ex magnis enim aedibus solet oboriri inuidia.

9. *saepius u. a. i. p.* Metaphora ab arboribus et aedificiis (quae?) tamquam maiora et in alto posita, periculis subiacere semper et casibus (ait?), ut *Iuu.* (X, 105—7): *numerosa parabat Excelsae turris tabulata, unde altior esset Casus et inpulsae praeceps inmane ruinae.*

Sobrius. temperans, sapiens.

11. 12. *feriuntque summos Fulgora montis.* Acroceraunia dicit, quibus a frequenti fulmine nomen datum est.

14. *alteram sortem.* Contrariam et mutabilem. Fortunam bonam aut malam.

15. *bene praep. p.* Id est, bene institutum ingenium et forti doctrina formatum [pectus] praeparans se ad temperandam felicitatem et ad aduersa tempnenda.

informes. Turbidas adsiduis imbribus.

2) ini*mi*cum litus γb, in lemm. ini*quum*. 3) schol. *nim. adpetendo* (app. γ) ex Aγ. rell. om. 6) fuere AR1G. rell. fuer*unt*. 7) squa*l*idi AγR12,rmv. rell. squa*ll*idi. 9) enim 2. rell. autem. autem om. 1G,mva. aedibus *quae* solen*t* ob*rui* inu. R1G,mva. solet *oriri* 2,r. *ab*oriri γ. rell. solet oboriri. 10) Metaf. Aγb. 11) *tamquam* mai. om. fere libri. 2: *quia* maiora semper *maioribus casibus subiacent.* Q temere inculcauit: tamquam *quae* -- subiace*rent*. imperfectum tempus absonum. Pro *ut*, quod saepius omitti cognouimus, scribe *ait*, sic: *tamquam maiora* — casibus *ait.* Iuu., aut: *quae*, *tamquam* maiora et in alto posita, periculis — *ait.* Iuu. C: pulchra comparatio ab arb. et aed. *dicit* in alto posita et sublimiora semper subiacere maioribus periculis et casibus. 2) *h*edif. b. 13) i*n*mane A. Schol. *temp. sapiene* ex Aγ. rell. om. (Porph.). 15) Fulg*o*ra uet. Bern. K (mont*is*, i a 1 m supra e). et Parr. γH (Vanderb. perperam: omnes codd. Parr. fulg*u*ra). uet. Mon. in lemmate ful*mina* habet. 16) fl*u*mine γ. conf. ad Acr. C. I, 2, 1. — datum est AγR2,r. rell. est datum. 17) Contr. et mut. Aγ, qui addit: fort. bo. aut malam, quae habent 12 (*et* mal.) G,Crmva. *contrarium* fortunam bo. aut malam R. contrariam *sortem* fh. 19) Id est Aγb. rell. om. bene AγbR2,r. bono fh. rell. om. institutum A (γin*stitum*) bR2,r. in*struc*tum 12(G?)Cmvafh. ingeni*um* AbR. ingenio γR21(G?) mvafh. *et* ingenio r. 20) for*tu*natum Asc. rell. for*m*atum. pectus fhQ, rell. om. AγbR12G,Crm va. — praepara*ns* se 2. praepara*t* se R1,ra (*enim* se) fh. praepara*re* se Aγb. praeparat*um se* mv. C: instructum et formatum temperatumque ad quemuis insultum fortunae. — ad om. Aγb,r. aduersa te*mpn*enda Ab. adu. temnenda r. adu. *te*nenda γ. et aduers*us* temnenda 1. et aduer*sam* tempnend*am* 2R,va (temn. R,va). et *ad* adu. temnendum m. et ad *fortunam* aduersam *con*tempnendam fh. 22) inform*is* G ut Bern. K et Parr. E et A in cod. Hor.; in cod. Acr. lemma: informe*s* hiem. reduc. Dat diu etc. Ab om. scholion. turbid*ae* ass. imb. γ. *terribiles* ess. imb. 2,r. rell. turbid*as* ass. imb.

17. *Inf. hi. red. Iu. idem submouet.* Dat diuinitatis exemplum per inmutationes temporum, quo sperare semper alterum debeamus.

17. 18. *non si mi n. e. o. s. erit.* Generalis sententia, non semper eandem manere fortunam, ut *Verg.* (A. IV, 627): *Nunc, olim, quocumque dabunt se tempore uires;* et *olim* pro futuro tempore posuit [, ut (A. I, 289): *Hunc tu olim caelo spoliis orientis onustum Accipies.*].

19. 20. *neque s. a. t. Ap.* Aliud numinis ponit exemplum, quo cum indicat non semper bellorum tristibus occupari, sed miscere debere dulcia cantilenae.

22. *idem.* Tu quisquis es.

21. 22. *animosus atque Fortis.* Metaphora a nauigantibus, qua de incerto pelagi sicut nautis ita sapienti nec in aduersis desperandum nec confidendum suadet in prosperis.

appare. Obtempera.

23. *Contrahes.* Supprimes.

PORPHYRION.

Rectius u. L. Hac ode Licinium Valgium adloquitur, admonens periculosum esse magna temptare optimumque esse mediae uitae statum.

1. 2. *neque a s. urgendo.* Allegoria, qua significat neque magna nimis appetenda nec rursum, dum periculum timeas, inter angustias humilis ac sordidae uitae contineari s.

4. *litus iniq.* Periculosum propter humilitatem uadorum, siue propter saxa; sed et hoc, ut dixi, ἀλληγορικῶς accipiendum.

7. 8. *caret inuidenda sobrius aula.* In hoc sobrius, id est, sapiens, quod caret inuidia. *Inuidenda aula*, id est, inuidiosa honorum sublimitate.

9. *saepius u. a. i. p.* Per haec et quae subiecta sunt, ἀλληγορικῶς significat altiora quaeque hominum magis periculis esse subiecta.

1) *Ad* diu. b, rell. *Dat.* immutationem 12. imitationes a. *mutationes* C. rell. *inmutationes.* quo Aγb (om. semper) R2. recte. *quo* sc. *exemplo* qua sp. semp. alt. deb. 1G (om. semper), r. *per quae* sp. in aduersis et (*et* om. mv) semper fortes esse debeamus mvafh. item Q qui *per quas* inculcauit. 4) formam b. 5) temp. fut. — ut -- Accipies om. Aγb. 7) Ad (conf. b ad n. 17 dat?) aliud γ. *Dat* aliud C. — posuit b (G?), mvafhQ. ponit AγR12,r. eum *in*dicat R. cum dicat 2. rell. eum dicat. occupari*s* b. rell. occupar*i*. 8) miscer*i* 2. 10) schol. om. Ab. *Tu* quisquis es γR. rell. et C om. *tu.* 11) Lemma posui cum A, qui om. *supprime.* Metaf. Ab. *ab* nauig. b. rell. a nau. qua AR1G, r. rell. *nam. sicut* nautis AγbR. rell. *sicut* de incerto pelagi. 13) in om. R2. 14) gl. obtempera om. R1G,r. 15) Supprime om. A.

PORPH. Ode XLIX. Ad Licinium R. 17) Lic. ualgium MR2G,a. Lyc. ualg. rv (uulg.). Lic. *Crassum* fh (Lyc.). adloq. AG. rell. all. 18) *a*dmon. ARBφ. ammon. 2. rell. monens. 19) urgaedo M. 20) time*as* MAR2BφG. omn. edd. tim*es.* 21) tenearis 2. rell. *cont.* 22) Li*ttus* M inconst. latus rv. 23) acc. *est* 2. 24) In hoc sobrius MRG,r. rell. om. 25) care*t* MR. rell. *careat.* inuid*a* MA. rell. innid*enda.* inuidi*a* Aula R,r. recte. corr. in M et in Ga,m. inuidi*a et* ab eadem ad marg. inuid*enda.* Scripsi, *inuidenda* repetens: quod caret inuidia. *Inuidenda aula,* id est, etc. — *h*onorum MR2G. *b*onorum rvafh. 26) hoc R2.

11. 12. *feriuntque s. fulgora montis.* Et hic et in superiore *saepius* per zeugma accipiendum, ut sit: *saepius feriunt.*

13. 14. *sperat inf. m. s. alt. s.* Qui prudenter sapit et in aduersis meliora sperat et cum prosperis rebus utitur, contraria illis, id est, aduersa metuit. *Metuit secundis alteram sortem* i. e. contrariam secundis, quod est, aduersam.

15. *informis h. reducit I. idem.* Per haec et uices esse bonarum malarumque rerum probare uult.

17. 18. *non si m. n. e. o. s. erit. Olim* nunc futuri temporis est. *Quondam* hic interdum aut nonnumquam significat.

21. *rebus ang. a. a. f. appare.* Hac allegoria praecipit, nec in aduersis rebus desperandum esse et secundis non nimis confidendum.

CARMEN II, 11.

ACRON.

Quid bell. Hac ode Hirpinum adloquitur ut, omissa cura rerum publicarum uel negotii[s quae a nobis aliena sunt,] otium petat senectuti con-

1) De fulgora·uide ad Acr. M: *fusmina m.* (sic). fulgura (fugura v) mont*is* rv. rell. fulg*ura* mont*es.* — superiore MR2. edd. superior*i*. κατὰ ζεῦγμα fh. rell. per zeugma. conf. supra ad II, 9, 5. 3) Qui — aduersam MAR2G. Maximam partem huius scholii om. edd. In r leguntur: Metuit — aduersam, in vafh non nisi uerba: Quid est aduer*sum.* 7) *ipse* G,r, rell. idem. *haec* M (G?) ,rvafh. hoc R2. 8) et MAR2G,rv. om. afh. malarum*que* MR2G,r. et mala afh. et om. v. 9) *Nec* fh. rell. *Non.* Olim nunc MR(G?). *nunc* om. A. Olim *non* 2. Olim om. 2. Pro *Quondam* in libris *Nonnunquam* legitur. 11) allegorica M. 12) praecipit MR2G,rva. praecepit fh. *Glossae ex* γ: u. 3. *cautus.* sollicitus γC. *premendo.* tangendo γC. 6. *tutus,* defensus γ. securus, *defensus* C. 9. *uentis,* pulcra comparatio γ et C qui addit: ab arboribus et aedificiis etc. 11) *decidunt.* labuntur γ. ruunt ex alto. *labuntur.* 11. *feriuntque* s. saepius. 13. *infestis.* aduersis γC. datiuus est γ. 17. *Summouet.* remouet γ. aufert, *remouet* C. *secundis.* prosperis γC. datiuus est γ. 18. *cithara*, uel cithar*ae.* 19. *musam.* cantilenam. *neque semper.* non semper infestus est. 21. *angustis.* aduersis. *animosus* firmus. 22. *sapienter.* modum non excedendo. 23. *secundo.* prospero. 24. *turgida.* inflata scilicet uento. turgida nimium secundo.

ACRON. Ad hirpinum monens unum quemque utilitati su*a* consulere A (Hor.) Scholiis precedit metri notitia. Ode XLIX ad Hirpinum R (Acr.). Ad quint*i*um hirpinum non esse cogitationes nostras in diuersa mittendas *set* utilitati*s* *s*uae quemque consulere γ. Ad quintium hirpinum non esse cog. no. in diuer*sum* mittendas Bφ. Ad quintium hirpinum mo*nes* unum quemque utilitati*s* *s*ue. consulere non esse co*gi*ciones no. in diuer*sum* mi*t*endas E. Ad quintium *alpinum* cum glossa: non esse cog. no. in diuers*a* mittendas D. Ad quintium hirpinum *ad*monens unum quemque utilitati suae consulere b. Ad hyrpinum quint*um* Bern. B. Ad quint*um* hirpinum Bern. A. Ad hirp^i^num (i supra e) mouens unum quemque utilit. suae consulere K.

17) adloq. A. 18) Quamquam uerba *negotiis quae a nobis aliena sunt* libri AγbR12G , rv (aliena a nobis, ut fh) afh raro consensu tueantur, interpolata tamen nobis uidentur ex Porph. '*alienis negotiis non debere nos*' etc., adsumpto C: monet ut, omissis curis *alienis*, sibi consulat. Scribendum arbitror *negotii.* Q: 'quae *aliena ab animo eius sint correxi.*'

ueniens, et commodis uitae studeat celerius fugientis. Ordo est: Hirpine Quinti, remittas quaerere, quid cogitet bellicosus Cantaber, et quid cogitet Scythes diuisus obiecto Hadria.

1. *bellicosus C.* Hispaniarum gens pugnatrix.

et Scythes. Scythae gens septemtrionalis.

2. *Hirpine.* Nomen eius uel praenomen, quem adloquitur.

3. *Hadria diu. obiecto.* Mare [enim] respiciens figurate Hadria (neutro?) protulit genere.

diuisus. Interfuso mari a nobis seiunctus.

4. 5. *nec trepides in usum posc. aeui pauca.* Naturam dicit hominum, si sui sufficientiam quaerat, [et] breuitatis uitae memorem, paucis posse esse contentam. Id est, non timeas paucis uti, quia pauca sufficiunt in usum aeui.

5. *fugit retro.* Ordo est: fugit retro leuis iuuentas et decor arida canitie pellente lasciuos amores et facilem somnum, id est, recedit et remanet, a nobis procedente uita in senectutem, ut est (G. III, 66): *Optima quaeque dies miseris mortalibus aeui Prima fugit.*

6—8. *arida.* Sicca, hoc est, aut nihil in se inpendente per nimiam parsimoniam, ut sunt senes (ut est sane?), aut *arida* minus in Venerem [iuuene] calente.

1) *conueniens* A. rell. *consulens. et* comm. γbR2. commodis*que* C. rell. *ut.* — Ordo — Hadria om. A. Hirpine Quinti γb (quint*e*) R12,rva (hyrp.). Quinti Girpine fh. 4) hispani*a*rum Aγ1,mvafh. hispan*a*rum r. hispaniorum gens *est* pu. R. hispan*a* gens *est et* qu. 2. 5) sci*t*es A. cithes γ. sci*th*es R. rell. Scythes. septemtr. A. septentr. γ. Aγ addunt: *post hunnorum dicta.* 6) Schol. ad *Hirp.* ex Aγ. rell. om. schol. om. Ab. *respiciens* γ2, r. mare resp. figurate om. R. rell. *prospiciens. enim* om. codd. *H*adr. Aγ. rell. Adr. uet. Bern. K et Par. A. constanter seruant adspirationem in h. u. et uet. Mon. sicuti rell. uetustiores codd. plurimis locis *hadria cum h* produnt. neutro prot. gen. γR2,r. rell. gen. neut. protulit. De genere h. u. secum dissentit Acron ad III, 3, 5 ubi A om. uerba: masculini gen. est Hadria (ὁ Ἀδρίας). Mirum librarios lemmate deceptos in nonnullis codd., ut 12, et ipsos editores ut mva scripsisse: Adria gens septentrionalis mare respiciens (mare *enim prosp.* 1,mva). 9) interfus*us* o maria (sic) no. sci. γ. 11) *sui* sufficientiam 2. bene. conf. Sidon. Epist. VI, 12: *ad sui sufficientiam peruenire.* rell. si *usui* sufficien*tia*. *si* om. γ. quer*ere* 2. querat γ. rell. qu*a*erat. *et* om. AγR12(G?),r. *et* breu. mvafh. uitae mem*orem* AγR2,r. uitae more 1G. u. mor*am* mva. uitae *sit* memor fhQ. conte*mptum* γ. 13) *usum* 1(G?),r et C. rell. us*u*. Q: usum pro us*u* correxi. Schol. om. Ab. Ordo — somnum om. A. 15) rece*det* 1. rell. rece*dit*. rec. *et* a nobis va. rec. et rema*nent* nobis pr*a*eced. u. in sen. 2. rec. et rema*net* a nobis A. rec. et reme*at* R1G, r. γ om. *et remeat* ut mfh. et *emanat* C. At non iuuentas *emanat* a uita procedente in senectutem sed senectus ipsa. Ex hoc fonte prodiit languida Cuiusdam tautologia *remanat.* Rema*net* est uera lectio aeque in Acrone atque in Porph., ceteris praestantior per auctoritatem uett. codd., A in illo, M in hoc, et propter sensus simplicitudinem: iuuentas fugit et in cursu quasi remanet (iam distingue), dum uita in senectutem *procedit.* conf. Ouid. Met. III, 477: *Quo fugis? o remane*, nec me crudelis amantem Desere. 18) in*p*. A. propter 2. 19) *fames* 1. *sanes* b. in uener*em* AγbR1G, Cm. Calens *in Venerem* dici potest, ut Verg. G. III, 97: *frigidus* in Venerem senior. Ascensius respuens, ut suspicor, hunc usum et recordans locos Horatii C. I, 4, 19: quo calet iuuentas, conl. IV, 11,

facilemq. somnum. Eo quod facilem iuuenibus somnum pellat senectus, ut *Verg.* (   ): *Pendebat somno iam deteriore senectus.*

9. *non s. i. f. e. honor.* Naturalibus exemplis probat, nihil esse perpetuum.

11. *quid aet. min.* Ordo est: quid fatigas animum minorem aeternis consiliis, id est, qui non est capax aeternorum consiliorum, non enim semper substitit in corpore. Non *minorem animum* ad consilia sed *aeternis consiliis minorem* uoluit intellegi, id est, infinitis et diuturnis.

13. *cur non.* Ordo est: cur non potamus, dum licet, sic temere iacentes uel sub alta platano uel sub hac alta pinu, et odorati canos capillos rosa et uncti Assyria nardo?

14. *sic temere.* Passim, ut haberet [etiam] licentia ipsa lasciuiam.

15. *canos od. cap.* Absoluta locutio *canos capillos rosa odorati* pro: habentes odoratos capillos canos.

16. *Dum licet.* pro aetate uel iuuenta. *Assyriaque nardo.* Quae nunc Syria, Assyria uocabatur. Notandum autem, quod *nardum* genere feminino posuerit.

17. *Dissipat.* Spargit, remouet.

Euchius. *Euchius* Liber pater dictus eo quod, cum dii bellum cum Gigantibus gererent, primus in leonem conuersus occidit Gigantem; ex quo facto eum Juppiter ita laudauit: εὖ υἱέ , hoc est, bene fili; graece enim υἱός filius dicitur. Haec uox etiam Bacchis in sacris tradebatur, unde et *Verg.* (A. VII, 389): *Euhie Bacche fremens.*

33: non ali*a* calebo femin*a* et III, 21, 12: mero caluisse, edidit: minus *iuuene* calens, unde Fabr. (fh): in Venerem *iuuene* minus calen*te*, quod frigidum est. in uenere rv (uene). cal*ens* AγbR1G,rnva. calen*te* CfhQ. *nimis* in uenere ca*d*ente 2. Cal*ens* seruari potest addentibus *est*: aut *arida est* minus in uenerem *calens*.

1) iuu. somn. AγR,r. rell. so. iuu. *sensum* γ (in textu *somnum*). pelli*t* 2. pelle*t* 1. senect*as* A (senecta? senec*ta* aet*as*?) 2) loc. om. R1. ut uerg. A,r. (uirg.) rell. om. uerg. s. uirg. 4) Ordo — corpore om. A. Ordo — consiliis om. γ. qui*a* non R2. *par* RG,mva qui n. e. pax 1. *p* = per r. capax AγR2,fh. om. C. i. qui non et capax γ. Non enim — corpore om. 2. uol. min. 2. di*u*rnis b. 8) Ordo — posuerit om. A. *para*mus R. capill. con γ. Verbis *Assyria* (assyrio) *nardo* in codd. et edd. (nardo, quae fh. nardo. Quae mva), excepta r, adiunctum est schol. inferius ad u. 16 pertinens. 11) *temere, et rosa*] sic passim ut haberet *etiam* licent*ia* ipsa lasciui*am* A. *Sic tem.*] Sic passim *non* haberet etiam licentia ipsa lasciuia R. Sic tem.] Sic passim ut haberet etiam lasciu*am* ipsa licent*ia* (supra *etiam* et *licentia* duo puncta correctionis) γ. *Sic tem.* Sic pass. ut haberet *etiam* licen*tiam* ipsa lasciu*ia* r. mvafh om. *etiam*. Sic passim *non erret*. et licentia ipsa lasciu*iet* 2. (*ut* licentia ipsa lasciu*iat*?) C: passim, ut habeat lasciui*am* ipsa licent*ia*. 12) Schol. om. b1. loc. *est* γR2. rell. om. — rosa AγR,r. rell. om. pro — canos om. A. In γ schol. Absoluta — odorati et glossa: habentes odoratos capillos, om. *pro* et *canos*. 14) Schol. ex Aγ (*e*tate) rell. om. Dum sumus iuuenes C. *prius* assiria A. *tunc* assyria 2. rell. olim as. *sc*iria γ. siria A. autem om. b. generis feminini b. Sparg. rem. ex Aγ. remouet, discutit uinum C. 18) Eu*h*ius Aγb, ut plurimi uett. K: Euhius. C, I, 18, 9: euh*y*us, ut E. Euc*h*ius bBϗK (et: *h*euhius I, 18, 9) etc. *Bacchus est* eo 2. rell. Liber p. d. eo. primus. *roetum* R. ita iup. eum 12. iup. ita laud. eum γ. euchie bR2. bone 12. 21) Haec *est* uox A. haec uox *est* bR. 22) *unde et* ARγ. unde uerg. bG1,r. rell. ut. Eu*h*i Aγ. Euc*h*i b. Al. euhye. euhoe.

18. *edaces.* Quae comedant et adtenuent et consumant.

qui puer ocius. Velut in ipso iam conuiuio uoluit uideri.

20. *praetereunte l.* De currente fonte aqua petita tamquam potui leuior, ut (G. III, 529): *fontes liquidi atque exercita cursu Flumina.*

21. *quis deuium scortum eliciet domo.* Quasi inscium plurium uiarum. *Domo*, id est, non publicas discurrens per domos] Scilicet quae publice non omnino prostet. *Scortum* autem dictum putatur a calciamentorum solo subiecto omnibus, etiam uulgaribus.

22. *Lyden e. d. a. c. l.* Ordo est: Hirpine,age dic Lyden cum eburna lyra ut religata, comas in nodum comptum more Lacaenae maturet i. e. festinet, ut (A. I, 137): *Maturate fugam.* Festinantes enim mulieres pexum tantum capillum in nodum colligere consueuerant.

in comptum. In compositum.

Lacaenae m. In Helenae similitudinem.

Lacaenae. Helenae, ut *Verg.* (A. II, 600): *Non tibi Tyndaridis facies inuisa Lacaenae.*

PORPHYRION.

Quid b. l. e. S. H. Q. Hadria d. o. Hac ode Quintium Hirpinum adloquitur, qua continetur, alienis negotiis non debere nos nimias sollicitu-

1) *Quae* comedant A2. Quae comm. γ. rell. *Eo quod. contend*ant 1. adten. Aγ. consummant A. con*fir*mant R. consument 2. comedant om. C. 2) otius γ. 3) Dec. fonte AγbR12,rmva. fonte dec. fh. scripsi: De curr. 4) *impetu* leuior γ. rell. *potui* leuior. lenior GCQ. De curr. aqua *scil. fontana:* tamquam potui *sit* lenior C. Scribendum est leuior. conf. Epod. XVI, 48: Leuis crepante lympha desilit pede. Aliter C. I, 7, 19 (Acr.). — cursu Flumina AγbR. flum. cu. rmvafh. 5) Quasi — domos om. Ab. Deuium *autem* domo quasi γR. *Domo* nou. lemma. Vulg. lectio: *et domum.* et om. γR12G,r (plurimum uiarum domus i.). domo 2. non *ad* publ. mvafh. 6) domos i. e. quae 2. que pupl. γ. *Scilicet* quae A. non omnino omn. fere libri. non prost*aret*, om. omn., 2. *omn. non* inculc. Q. et Cic. dixit *non omnino* Diu. IV, 15. Phil. XII, 11, ut *nihil omnino* Tusc. I, 3. non omnino i. non omnibus. *praestet* b. prestent R. Schol. sic ordinandum: s. quae — prostet. *Deuium* autem — uiarum. *Domo* — domos. uiarum domuum. Ordo est: deuium domo, om. id est — domos γ. ad marg. autem 1 m. litt. uncial. scripsit: non publicas discurrens per domos. 7) calceam afh. rell. calciam. etiam omn. 2. *et* uulg. b. 9) Ordo — fugam om. A. id est, fest. — fug. om. γ. Cum lectio *scortum*, quae adeo disconuenire uidebatur, satis tuta sit, non est quod coniecturas admittamus, quales sunt: quis deuium *fundum* siue *hortum*, nec: quis deuiam *nostrum*, neque ideo, quod Acron ordinem cum u. *Hirpine* incipit: quis deuiam, *Hirpine*, eliciet etc. Idem ludus inanis u. 22: Quis — domo? Lyden, *en* eburna *duc* age cum lyra: maturet, in c. etc., et u. 23: in *nodum*, Lacaenae more, com*am* religata comp*tum*. — lydem 1. 12) consueuer*a*nt AγR1. rell. consueuer*u*nt. 13) *inc.* rmva. *in comp.* fh ut rell. 15) faties — lacenae γ. facies — lacene A. *fratres* fh. *Glossae ex* γ: u. 3. *remittas.* uel desinas γ. omittas. desinas C. 4. *ne trepides.* non timeas. 6. *leuis.* uelox γC. *decor.* pulchritudo iuuentutis γC. 7. *lasciuos.* flexuosos γC. 19. *restinguet.* temperabit γ. refrigerabit. temperabit C. *ardentis.* austeri γC. 21. *eliciet.* prouocabit γ. euocabit C.

PORPH. Ode L. Ad Q. Hirpinum R. Scythes *i.* q. (sic) *a*dria d. o. M. 19) Et hic

dines adhibere, sed potius commodis uitae nostrae consulere celerius se rapienti.

3. *Hadria diuisus obi.* Interfuso mari a nobis remotus.

4. 5. *nec trepides i. u. p. a. p.* Nec satis agas, ut habeas uitae necessaria, cum pauca omnino [natura] desideret.

5. *fugit retro l. i.* Id est, decedit et remanet a nobis procedenti uita in senectutem.

6—8. *arida p. l. a. canitia f. s.* *Canitiam* pro senecta, quam *aridam* dicit, quia senes parci ac tenaces sunt.

9. *non s. i. f. c. honor u. neque u. luna r. n. u.* Haec ad aetatem uult referri, quia nec ipsa semper in flore iuuentae permanet.

11. *quid ae. m. c. a. f.* Diserte. Quid, inquit, animum porrigis in rerum aeternarum consulta, cum his non sufficiat breuitate uitae?

16. *Assyriaque nardo p. u.* Ea quae nunc Syria dicitur, olim, addita syllaba, Assyria nominabatur, et adnotandum, hic [quoque] *nardum* feminino genere dici [sicuti supra].

MR1G,rv. *Et* om. afh. Et hic om. F. Posui cum Acr. *Hac ode* capite argumenti. Et *hic* adnotatio librarii esse uidetur, qui et sic dici posse opinatus est. At uero nusquam a principio odae *hic* a uett. interpretibus dicitur, frequentissime *hac ode.* passim *hanc oden*, *haec ode*, *haec scribuntur*, aut in mediam rem itur. Verba *et hic* altiore indagine non digna sunt, cum nulla ode praeter hanc *in* Q. Hirpinum scripta ab Horatio sit. adi interprett. Epist. I, 16. Wieland. I, p. 234 et S. Obcar. Arch. f. Phil. 1832 p. 576.

1) cel. se rap. MAR2G,rva. om. fh: a nobis remoto Mr. mari nobis remoto va. mar*ia* n. remoto fh. remot*us* et seiunc*tus* in Acrone pro diuis*us*. 4) Q: 'uerba *nec satis agas* non intellego.' At uero *satis agere* siue *satagere* sensu in angustiis, in sollicitudine esse, notum est ex Cic. Att. IV, 5. Quintil. VI, 3 et ex comicis. In Gellii loco IX, 11 utraque lectio offertur. Absint ergo alucinationes Eiusdem, de quibus non cogitandum erat: *fatim agere, fatigare.* adde: castigare, desine fatuari uel, quod ingeniosius esset: nec *saucius* agas, *ut*, et alia futilia id genus. 5) *natura* desideret afh. rell. om. *natura*. recte, scil. aita desideret. 6) *de*cedit MA2G. (ut stella) dec*i*dit rvafh. *re*cedit R (Acr.). rem*anet* M2G,rv. rem*eat* R,afh. conf. Acr. *pro*cedent*i* M,a. procedent*e* R2 (G?) fh. *prae*cedent*i* v. praecedent*e* r. 8) caniti*a* M, rell. aut canicie EBφb aut cani*t*ie. canil*iam* pro M. caniti*em* pro 2. rell. canicie aut caniti*e*. 11) perm*an*et MR2G,r (iuuence rv). permi*tt*et v. pern*it*et afh. 21) Diserte. Quid M. inquid rv. 12) anim*a* in lemm., anim*um* in schol. M. 13) consulta MAR2G. consultatio*ne* rv. consultatio*nem* afh. cum *his* R. rell. is. sufficia*nt* G. rell. suffi*t*iat M et sufficiat R et edd. breuitat*em* h. rell. breuitate. 16) Communis librorum consensus lemm. et in schol. ipso. Nihil ominus delendum sentio *quoque* u. et additamentum *sicuti supra*, quippe non uerum. Quidam dicens: '*supra* libri; immo *infra* Epod. V, 9 dicere debebat; an forte alio ordine Porph. Acr. poemata habuisse uel certe interpretatus esse credendus est.' At uero Epod. V, 59 nardus non feminini est generis, neque Porph. de eo locutus est. Neque hoc factum est altero loco, qui magis huc spectat, Epod. XIII, 9, ubi nonnulli codd. recc. atque edd. uett. Achaemeni*a* profundi *nardo* exhibent, ueteres autem miro consensu Achaemenio tuentur. Ex quarto Hor. loco IV, 12, 16 genus non cognoscendum est. Si Porph. de u. *Assyria* s. Syria cogitasset, poterat ad C. I, 31, 12 *Syra merce* recurrere, quam etiam pro unguentis accepit, aut ad II, 7, 8: *malobathro Syrio*, in quo uocabulo tamen non duo genera ut, teste Isidoro XVII, 7, in malogran*atum* et malogranat*a*, extiterunt, siue esset ipsa arbor Plin. H. N. XII, 26, siue oleum ibid. XIII, 1. Sed hoc discrimen in *nardus*

17. *dissipat Euhius curas edacis.* *Euhius* a uoce bacchantium Liber pater.

18. *quis p. o. r. a. F. p. p. l.* Suauiter quasi in ipso iam conuiuio sit, sicut supra (Carm. II, 7, 24): *quis udo deproperare apio coronas Curatque myrto.*

19. *ardentis Fol.* *Ardentis*, austerissimi, ad calorem corporibus et animo concitatis, et belle *restinguet* praeiecit, quia *ardentis* erat subiecturus.

21. *quis deu. sc. e.* Belle *deuium scortum* Lyden ait, quae corpore quidem quaestum faciat sed non publice prostet. *Deuium* est enim a uia remotum. Ceterum *scortum* meretrix μεταφορικῶς dicitur a *scorto,* id est, a solo calciamentorum subiecto omnibus, etiam uulgaribus.

22. *maturet inc. L. m. c. r. n.* Grate, ut solent mulieres festinantes pexum tantum capillum in nodum colligere.

CARMEN II, 12.

ACRON.

Notis l. f. Ad Maecenatem scribit docens non conuenire historiam poetae et (nec? aut?) graues res carmini lyrico, sed remissas potius et

uoce a poetis non obseruatum est, apud quos unguen*tum* nardinum neutrius est generis, ut Tib. II, 2, 7 et III, 6, 63 a qu*a* autem nardina feminini, ut Ouid. A. III, 443: *nec coma fallat liquida nisidissima nardo*, ubi tamen nonnulli codices lectionem babent liqui*do*, quae aurem magis delectat. Quod si uerum est, Assyr*ia* nardus nostro loco non unguentum, sed *aqua nardina* intellegenda est. *Assyrius odor* Catull. 68, 743, *Assyrii odores* Tib. I, 3, 7, *odores Indici* Lamprid. v. Heliog. c. 30. Conf. Schroeter. Quaestt. Hor. p. 8—10 et Dieterich. in Iahn. Ann. N. Vol. XXXI p. 97, qui Assyrioque scribere uoluit. Quod denique spectat ad ordinem, quo Porph. interpretatus sit carmina Horatii, dicendum est, hanc rem esse prorsus incertam, quamquam constet ex conspectu temporum Caroli Franke, tres priores Carminum libros inter a. 724—730, epodos autem inde a. 713—724 in lucem prodiisse. De genere *nardus* u. non dixit Acron, quem Orell. ad h. l. cum Porphyr. confudit. Addo insuper notitiam, in M. post *Sicuti supra* a 1 m. positas esse literas bd linea inter se coniunctas. Fieri enim poterat, ut hae literae significarent, uerba *sicuti supra*, quae ad nostrum schol. collocata erant, ad schol. subseq. pertinere, *ubi eadem leguntur.* Atque reuera schol. ad u. *Euhius* in M post scholia uers. 18 et 19 sedem habet.

1) euhyus R2,afh. euchius rv. dissipa*ti huius* M. 3) Curat*que* myrto h. l. curat*ue* mirto in lemm. ad II, 7, 24 M. curat*que* mirto RG (my). cor. cur. my. om. 2. curat *de* myrto a. rell. curat*que* my. 4) *ad* calorem (ac calore R) corp*oribus* et animo concit*atis* MR2G. Vetusta haec lectio seruanda uidetur, nam *ardens* non est calefaciens, conci*tans calorem. calorem* cor*poribus* et animo concitantis rv, om. *ad*, inde: cal. corpor*is* et animoconcitantis afh (anim*i* fh). 5) belle MA2G. *uel* restingue R. rell. *bene.* restringuet v. — quia ardentis h. p. (sic) om. erat subi. M. sed post seq. schol. ad u. 10 posita sunt: hš erat subiecturus: quibuscum conf. *sicuti supra* u. 16. 6) Belle om. R. *s*ortum 2. 7) prostet MAR2G. rell. om. 9) calceam. M. subiect*um* MR2G, rv. uide Fest. fu. *a* om. 2. hinc pro *id* posui *quod.* enim est fh. *a* om. 2.

ACRON. Ad mecenatem A (Hor.). Ante scholia notitia metri. Ode quinquagesima a (sic) mecenatem R. Ad mecenatem. non esse leui carmine res magnas dicendas BφH. γb addunt: prosphonetice tetracolos. Ad mec. non esse res magnas leui carm. dicendas E.

16) di*c*ens 2. histori*as* 2. *et* graues codd. et r. conf. Porph. rell. *ut nec* graues. 17) lyr. carm. b2.

iocis aptas; facta enim Caesaris ipsum Maecenatem melius executurum prosaica oratione dicit. Ordo est: nolis aptari mollibus modis citharae longa bella ferae Numantiae, nec durum Hannibalem, nec Siculum mare purpureum Poeno sanguine.

1. *ferae Num.* Propter longa bella; decimo enim anno cum Numantinis depugnatum est multa clade Romanorum.

2. *durum Hann.* Hoc est, fortem, qui summa difficultate uictus sit.

nec Siculum m. Quia ibi primum nauali certamine Romani Carthaginenses duce Lutatio uicerunt.

4. 5. *et nimium m. H.* Intolerabilem ebrietate. Hylaeus Centaurus a Perithoo inuitatus ad nuptias uisa puella permotus et dum uiolentus ei esse conaretur, a Lapithis, qui simul nuptiis intererant, prohibitus est. Hinc et in certamen itum [est] et usque ad pericula dimicatum; ab Hercule sunt postea superati. De his superius etiam ipse commemorat (Carm. I, 18, 8): *Centaurea manet cum Lapithis rixa super mero*; *Verg.* (G. II, 457): *Et magno Hylaeum Lapithis cratere minantem.*

7. *telluris iuu.* Gigantes dicit, qui bellum numinibus indixerunt.

unde. A quibus. *Ter.* (Eun. I, 2, 34): *e praedonibus Vnde emerat se audisse.*

8. 9. *domus s. u.* Regia deorum, ut (A. X, 1): *Panditur interea domus omnipotentis Olympi.*

9. 10. *tuque p. d. h.* Veritate orationis solutae.

11. *melius.* Quam equestribus i. e. metricis.

11. *ductaque per uias.* Victi enim reges in triumpho catenati ducebantur.

13. *me dulcis dominae Musa Licymniae. Licymnia* aut uxor Maecenatis, aut ipsius Horatii amica. [*Dominae* autem ait] adulescentium more, qui

1) prosa 2. pros*am* b. exe*qui*turum γ. Ordo — sanguine om. A. 3) *du*rum AγbR1, ut omnes fere uett. Hor. codd. Bernn. KABC. Pariss. AγBφEDHR,rmva. conf. Porph. 5) long*u*a 1. 6) pugnatum 12,mva. 7) D*u*rum A et γ in Hor. et in scholio, quod testatur Acronem legisse d*u*rum, non d*i*rum. Num haec lectio praeferenda sit, alia res est. uictus *est* C. Hoc est A. *dura* diff. γ. rell. summa. 9) L. Lutatio C. Lut*atio* rmafhQ. Lu*ti*o y. Lucio ARG1,v. uicer*u*nt AγR1,r. rell. uicer*a*nt. 10) Intol. ebr. om. A. *hileu*]. hylaeus A. *hyleum*]. hileus γ. et ebrietate summa 2. et ebrietatem summam R. p*i*rithoo A,v. p*i*r*o*thoo γb. pr*o*theo R. rell. perithoo. 11) *et* dum AγR1G,rva. *et* om. fh. 12) laphitis R1. lapites A, inf. laphitis. 13) est om. AγR12. it*ur* r. 14) etiam sup. 1. 15) super mero om. AγR1. ileum AR. hil. γ. 18) unde *t*emera se A. u. te merasse γ. tenere 1. tenere R. 21) omn. Ol. om. A. tot. schol. om. b. 22) mel. — metr. om. A. 23) *melius* nou. lemma feci. 26) lyc*im*niae] musa l*i*cimniae (A) aut ux. mece*nn*atis γ. u. 23: licymn. Bφ: lycimniae. b: lici*nn*iae. l*a*ciniae. l*a*ci*n*ia 1. rell. lyciniae uel l*i*ciniae. conf. Frandsen Vit. Maecen. p. 133. Licymnia om. R2. uxor*is* — amic*ae* 2. Dominae autem ait fh. rell. om. amica dicta *domina*? — ad*u*lescent*i*um A. adol. γR2,r. adolescent*um* Cmvafh. ad*u*l. G.

amatas *dominas* uocant. Ordo est: Dulcis Musa dominae Licymniae uoluit me dicere cantus et oculos lucide fulgentes et pectus bene fidum mutuis amoribus.

14. *lucidum.* [Nomen pro aduerbio, ut (A. X, 662. Lucr. VI, 96): *sublime uolantes* pro sublimiter, et] (A. VI, 288): *horrendum stridens* pro horrende.

[15. *mutuis.* Id est, alternis [et] iugalibus.]

16. *fidum.* Fidele, ut (A. VI, 158): *fidus Achates It comes.*

17. *quam n. f. p. d. ch.* Quam etiam nec saltatus dedeceret [cum nitidis uirginibus i. e. non dedecuit illam iunctis brachiis cum nitidis uirginibus saltare in sacro die celebris Dianae]. Natalis enim Dianae a uirginibus celebrabatur sicut Apollinis a pueris, ut ipse superius (I, 21, 1): *Dianam tenerae dicite uirgines, Intonsum pueri dicite Cynthium.*

21. *num tu.* Ordo est: numquid tu permutare uelis crine Licymniae, supple regna et bona, quae tenuit diues Achaemenes, aut Mygdonias opes pinguis Phrygiae, aut plenas domos Arabum, cum detorquet ceruicem ad flagrantia oscula, aut negat facili saeuitia, quae magis interdum gaudeat eripi, supple a poscente, interdum occupet rapere?

Achaemenes. Nomen regis Persarum. *Luc.* (II, 49): *Achaemeneis decurrant Medica Susis.*

22. *aut ping. Phryg.* Fertilis, ut (S. II, 92): *Pinguibus hae terris habiles.*

Mygdonias op. Mygdon, rex Phrygiae.

24. *plenas.* Diuitiarum scilicet, [id est], diuites. Et est hic sensus: Num potes tu regum opes Licymniae amori praeponere?

2) fictum fh, err. typ., Q repetiit. 4) *lucidum.* pro lucide. Virg. horr. st. p. horrende Aγ. *Lucidum.* lucide. nomen etc. C. 5) et — horrende om. r: 6) schol. om. Ab,r. alternatis iugalibus scilicet γC (id est, altern.). alter*natis* 2. et om. γR12G. id est, alternis iug. va. et iug. mfh. Schol. non Acronis esse uidetur. neque apta est neque uel latina interpretatio: *alternatis iugalibus* pro *alt. officiis* coniugalibus. 7) Schol. om. Rb1r. 8) Quam — dedeceret AγR,r. (sal*tus*). *non* sal*tatus* 2. Aγ. om. rell. h. l. Quam nec saltare dedeceret, 1,mva (dede*cet*) fh: dede*cuit.* Nouum lemma est *nitidis uirginibus sacro.* 9) cum om. γ. sacr*a* 2. Iterum lemma ponendum est: 20. *Dianae celebris.* Natalis enim etc. cele*bra*tur b1,r. (om. Nat. enim Dianae). 13) Verba Intons. — Cynthium om. Aγ,r. 14) Ordo — rapere om. A, qui habet: *Motumque* (sic) *tenuit.* possedit, rexit. rell. om. *et* tu R. tu om. b. licimniae γ. liciniae b. licin*ae* R. 15) sub R1. regna uel bona om. r. achim. aut mic*h*d. b. frig. b. *radicem* γ. seuicia b. gaude*at* γbR12. gaudent G. rell. gaudet. fragrantia a, ut pauci codd. Hor. inter quos b: flagr. uel fragr. 17) eripi, om. supple, poscent*i* interd. 2. supple a om. br. eripere r. 18) Ach*i*m. b2. Ach*e*m A. al. Ach*ae*m. — ach*a*m. R. A: achͣm. 1 m. corr. susis *agmina* AγC, r: s. a. fusis Cmv. decurrant om. 1,mva. decurrent Cfh. 20) schol. om. 1. — *et* terr. γ. rell. hac. 22) *micdonia sopes.* migdon, rex phrigiae γ. 23) Diu. scil. om. A. In γ glossa est ad *plenas.* hinc ut A om. *id est.* — et hic sensus est γ. sensus hic R. Num *tu* Aγ,r. *non* tu R2. tu non 1. *Num potes tu* mafh. *Non potes tu* C. regnum *aut* opes 1,mva.

25. *detorquet.* Inflectit. Describit fastidium mulieris detorquentis se ab osculis amatoris. Sensus est: cum flagrantibus osculis tuis ceruicem detorquet auertens se, ut magis incitet, ut (B. III, 65): *Et fugit ad salices et se cupit ante uideri;* aut illud magis uolens intellegi, quod ceruicem uertat ad oscula, designans, quod aut facile irascatur aut facile blandiatur.

27. *gaudeat eripi.* Artem meretriciam designat, cum uelut irata aut negat amatori oscula, aut interdum ultro expetit sic satisfaciens indignanti, ut *Ter.* (Eun. IV, 743): *Nolunt, ubi uelis, ubi nolis, cupiunt ultro.*

PORPHYRION.

Nolis l. f. b. N. Haec ode ad Maecenatem scribitur, qua testatur poeta, non conuenire historias et graues res lyrico carmini, sed magis remissas et iocosas. Caeterum acta Caesaris melius ipsum scribere.

5. 6. *et nim. mero Hyl.* *Nimium* pro intolerabili posuit. Hylaeus unus Centaurorum fuit. Notum est autem proelium illud, quod inter Lapithas et Centauros in conuiuio nuptiali Perithoi et Hippodamiae exarsit.

7. *telluris iuv.* Gigantes dicit.

unde p. f. e. d. Pro *a quibus*, ut est illud *Terentianum* (Eun. I, 2, 34): *e praedonibus, Vnde emerat se audisse.*

9. 10. *tuque p. d. h. pr. Caes.* Hoc est, soluta et ciuili oratione.

15. *lucidum fulgentis oc.* Pro *lucide fulgentis,* ut *Verg.* (A. I, 288) ait: *horrendum stridens* pro horrende.

16. *et bene m. fidum p. a.* Ordo est: *bene fidum* i. e. ualde fidum.

17. [*nec ferre pedem.* Saltare.] *nec dare brachia.* Id est, saltare.

21. *diues Achaemenes rex.* Achaemenes rex Parthorum fuit.

22. *aut pinguis Phr. Mygdo. o.* A Mygdone rege qui Phrygiam tenuit.

23. *permutare u. c. Licymniae.* Sensus est: Num tu uelis accipere Parthicas aut Phrygias diuitias, ut Licymniae fructum amittas?

24. *plenas aut A. d.* *Plenas* pro opulentis dictum est.

25. *dum flagrantia d. a. o. c.* Magnifice depinxit fastidium mulieris

1) Inflectit om. Ab. flectit G,mva (flecti) Q. 2) *con*flagr. Aγ. *cum* flagr. uet. Bern. K. Parr. DRI et uet. M Porph. in lemmate. — Pro *id* posui *sensus.* 3) ut — uideri om. Aγ. detorqu*ens* se ab osculis tuis ceruicem 2. 4) illud om. 2. uol*uit* R. ceruicem *inui*tat 2. 7) amatori*a* R2. nega*ta* γ. 8) non uelis 1.

PORPH. conf. Acr. Ode LI. Ad Maecenatem. R. 11) Hanc oden ad m. scribit R. 12) qu*ia* M,v. poeta MR2G,rva. poetae fh. — *et* gr. libri, h. l. recte. 13) magis *remissas et* ioc. MAR2 (G?). rell. magis *res iocosas.* 14) hyl*aeus* M,a. hyleus R,rv. hil, 2. 15) illud MAR2. rell. om. lapi*thas* M,rva. lapythas R. lapi*tas* 2. Lapithes fh. pirith. 2. rell. perith. Hyppod. Q. Ouid. Met. XII, 210. 21) ait om. 2. 24) nec f. p. saltare om. AR2,r. nec de br. Id est, saltare AR2,rva. amplecti fhQ. 25) achaemen*is* 2. 26) schol. om. 2. 30) *Cum* flagr. MR. rell. *Dum* fl.

auertentis se ab eo qui osculari se uelit; quod ideo facere solent, ut inritent amantibus desiderium sui. *Flagrantia* ergo oscula maiora intellegamus h. e. ex desiderio mulieris ardentia oscula, quae, oscula scilicet, uelit sibi a poscente extorqueri.

26. *aut facili s. n.* Quid est *facilis saeuitia?* Utrum quae facile nascitur, an quae facile mollitur?

28. *interdum rapere occupet.* Ipsa rapere occupet, irascenti amatori iam scilicet satisfacere cupiens. Et totum hoc (iocose et grate?) mira ἐνεργείᾳ expressum est.

CARMEN II, 13.

ACRON.

Ille et nefasto. Execratur arborem, cuius casu in agro suo Sabino paene (uita?) periclitatus est (esset?), funestam eam et insitionem eius dicens. *Ille et nef. te pos. die — pagi.* Ordo est: Arbos, ille quicumque primum produxit te, in nepotum perniciem et obprobrium pagi posuit te et nefasto die et sacrilega manu.

2. 3. *in nep. p.* Nepotes pro posteris posuit.

4. *obprob. p.* Tamquam ad totius pagi, id est, ad totius regionis pertineret infamiam, si famosus ager morte domini sui fuisset.

6. *fregisse.* Nouo uerbo execratus est parricidam.

et penetralia. Domus secreta , in quibus hospes fuisset occisus et foe-

1) auert. se MR2 (G?). *se* om. mvafh. — inrident M. su*is* R. 3) osculaque M. 5) erascitur MR2, afh. *nas*citur (G?) rv. *Irascitur* praestantius esset, si ad ipsam Lic. referri posset. Ira autem saeuire, saeuitia non irasci potest. 8) hoc *ociositate* mira en. MR. rell. om. ociositate. Neque *otiositas*, neque *energia* latina sunt uocabula. hinc scripsi ἐνεργείᾳ et *iocose et grate* proposui. — *Glossae ex* γ: u. 1. *Nolis.* uon uelis γC. 8. *contremuit.* timuit. 12. min*at*ium. i. fortium. 17. *quam.* s. liciuni aut. *ferre.* conferre γC. 18. *certare.* s. dedecuit. 19. *nitidis.* pulchris γ. conf. C. *ludentem.* scil. illum s. dedecuit. 26. *facili.* leui luctamine. 27. *poscente.* s. a. *eripi.* tolli γC.

ACRON. Ad arborem A. (Hor.) notitia metri ante schol. Ode LI. R. Ad arborem cuius casu poene perierat γb (paene). Ad arb. c. c. pene p. a qua opressum litus execratur BφE (num. XIII). 15) paene om. A. uit*ae* uel uita? sab. suo γ. et in*stitutorem* Aγ1 (G?) r, *esse* et inst., mva. institutore*s* R. in agro Sabino *deambulans de uita* periclit. *erat:* eam funestam et *insitorem* eius dicens C. in*sitorem* fh. funestam eius in*sititi*onem dicens 2. scripsi: *eam et insitionem eius.* Lemma interposui. *Arbos.* Ordo est. arbos etc. γ. arbo*s* codd. et Cr, arbor mvafhQ. *Et* est ordo rmvafhQ. Et om. AγbR. Et ordo — manu om. A. 17) primum prod. b2,r. prod. te, primum in nep. fh. primum om. R. rell. te prim. in nep. — obpr. Aγ, rv. *in* opprob. 2. posuit *te et* γ2G,r. et te v. rell. om. *te et.* 19) schol. om. G. 20) id est Ab. rell. *uel.* tot. schol. om. γ. pagi totius (tocius r) rmva, om. ad. pert. b. pertin*et* 2. 23) penetr. libri. penitralia habet K ad IV, 4, 26. secreta*s* 2,r. secret*ae* ARγ cum glossa *interiora domus.* --- *et* occ. 2.

dus hospitale uiolatum, tamquam minus esset, si homicidium diceret perpetratum.

8. *uenena Colcha.* A loco, et species est pro genere. [Colchos] Colchis enim Scythiae ciuitas (terra?), ex qua Medea fuit uenenis et magica arte potens.

13. *quid q. u.* Sententia, qua dicat inprouidas hominum mentes nulla fatis obuiare cautela, nec metuere periculum, nisi cui sit proximum, et tamen multos inprouisis opprimi periculis.

nauita Bosporum. Aut Poenum pro quolibet nauta dixit, aut Bosporum pro quolibet freto; multum enim diuisus est Poenus a Bosporo. Bosporus autem Ponti sunt fauces, ubi propter angustias adsidua naufragia sunt. Nomen [autem] dicitur accepisse, quod (id mare?) Io in bouem mutata transierit, quasi βοὸς πόρος.

16. *caeca timet.* Inprouisa.

17. *et celerem fug.* Fugientes enim Parthi sagittis uehementiores sunt, ut *Verg.* (Luc. I, 230?): *aut missam Parthi post terga sagittam.*

20. *uis.* Violentia, inexorabilitas (inexorabilis necessitas?). Dum quisque timet hoc aut illud, rapitur saeua morte.

3) *colcha* γ pure, ut E et Bernn. KC al. A habet *colcha* in lemm. et a 1 m. in Hor., ubi 2 m. *a* in *ica* mutauit. Rasurae freq., ut in H. colch*ica* Bφ, in B corr. *colcha* cum glossa ad marg.: *pro colchica.* Iam colch*ica* Bern. A, *ch*olchica Bern. B et colch*icha* Barc. Colch*ica* etiam in uet. M. Porph. transiit et in rmvafhQ, pro *Colcha* poet. forma et Ouidio et Martiali usitata. Ven. Colchi*da* 2 cum scholio: a loco. et species est pro genere. Medea uenefica Colchis fuit. C: *Colchica.* species pro genere. Colcho*s* enim Scythiae *prouincia* est, ex qua M. *orta* fuit uen. — *potens.* Omn. libri: Specialem prouinciam posuit (om. R) *pro generali crimine.* — colchicos 1. *Ch*olchos γ. rell. colcho*s.* nouimus tantum Colch*is* graecam formam ex Plin. H. N. II, 103. Mel. II, 3. Val. Fl. V, 505. 5) arte om. γR. conf. Plin. XXX, 1. 6) qu*a* Aγ2,afhQ. qu*ae* 1,mv. qu*i* r. qu*ia* b. qu*are* C. dic*at* Aγb. rell. dic*it.* inprouid*a* R. *in*pr. Aγb. 6) nisi *quod* γ. nisi *ut* b. nisi *cum* Cod. Leid. et Suringar p. 136. raQ. C: cum *fueris.* conf. Porph. rell. nisi *cui* sit. et *enim* 12,r. rell. et *tamen.* conf. Porph. peric. oppr. A2. 9) Scripsi Bos*p*orum, quamquam uerum sit, constantem codicum et poetae et interpretum scripturam, miro utique consensu, tribus locis, hoc et II, 20, 14. III, 4, 30, aut bos*ph*orum esse, aut, ut Bern. K et Mon. Porph., bos*f*orum. *Poenum* pro etc. AγbR2. in rell. peruersus est ordo: *Bosp.* pro etc. — nat*ura* γ. 11) *autem* posui, more Acronis. *enim* libri, male. Bosphoros bR2. a*d*sidua. A. naufr. ass. 1. 12) *fiunt* afh cum C. autem om. AγbR2, r. 13) βοοσφόρος. bos. phor?s A (1 m. mut. i in o). bos *ferens* 2. rell. bosphoros. Conf. Spanh. ad Callim. H. in Dion. 254. *quia* inde R2. quod inde boue A. *in boue* r. io in bouem 2. *inde quod* tacite rec. Q (ex eo quod). Sed uitium loci altius latere uidetur. *Quod Ioue in bouem mutato Io transierit* scribendum uidetur nobis conferentibus inter se Aesch. Prom. 682 et Suppl. 301 seqq. et Ouid. Met. I, 568 sq. cum C: 'Nomen autem dicitur accepisse, quod *id mare Iupiter in bouem mutatus transierit ferens Io,* quam postea uitiatam transformauit in bucu*l*am, uolens suum furtum celare Iunonem, inde βόσφορος dictus.' 15) *ceca tim.* inprou. A. rell. om. *parthi om*, cum linea supra m,1 = omnino. sagit*tae* 2. fugient*is* enim Parthi *sagittae uehementiores* sunt, ut Liu. IX, 19 uehementius *telum* dicit? *in* sagitt*ando* C. sagitt*as* b. Expectamus: sagittis perniciosiores sunt, aut: sag. sequentes interficiunt, aut: sagitt*as* uehementiores *mittunt.* ut Verg. Aγb (uirg. γb). rell. om. ut. 17) Schol. om. A. inexecrabilitas r.

21. *quam p. f. r. P.* Ac si diceret: paruo interstitio retenti sumus, *Furua* mystico nomine Proserpina dicebatur [, aut *furuae*, flauae, matronymicon, ut *Verg.* (G. I, 96): *flaua Ceres.* Alii uolunt *furuae* pro *nigrae* positum, unde et *furta* putant dicta, quod committuntur obscuro].

22. *et iudicantem u. Ae.* Aeacus, Achillis auus, qui pro iustitiae bono etiam apud inferos iudicium meruisse perhibetur, unde [et] *Iuu.* (I, 9): *quas torqueat umbras Aeacus.*

23. *sedesque descriptas p.* Elysias, [ut *Verg.* (A. V, 734): *sed amoena piorum Concilia Elysiumque colo,*] ut ostenderet, se paene inferos inminente uidisse periculo. [*Descriptas,* id est, *separatas.*]

24. 25. *Aeoliis f. p. Sappho.* Sappho poetria de Aeolia fuit et ea dialecto in carminibus suis usa, quam chordarum significatione commemorat. Querebatur autem Sappho de puellis suis ciuibus, quod [non] Phaonem amarent, quem ipsa diligebat. Ordo est: Et quam paene uidimus Sappho Aeoliis fidibus querentem de popularibus puellis.

exorabilitas γ. rell. *inex*orabilitas. neutra uox latina. scribe: *inexorabilis* necess*itas*. conf. I, 3, 32. 35, 17. v: ol. mortis necessitas C. Mors est necessitas naturae. Cic. Catil. IV, 4. timet *et* hoc R. aut om. 2.

1) Ac — sumus om. Ab. — institio γ. mist. Ab,r. 2) Pros. diceb. AγbR12,r. rell. dic. pros. alit (t. alii) b. Uncis inclusa suspecta uidentur. 3) matronomic*on* v. matronimic*um* r. furuae i. flauae 2. — foruae nig. A. *pro* nig. 2 et Suringar. 31. rell. om. *pro.* 4) fur*u*a mv. rell. fur*t*a. *quod* Aγb. *quae* mv. rell. qui*a*. — obscur*e* AR2,r. obscuro γ12,mv. obscur*um* b. rell. *in* obscuro. Varro apud Gell. I, 18: quod fures *per noctem.* quae atra sit. facilius furentur. 5) Aea*cum* Ach. au*um* afh. rell. Aeacus AGv. eacus γbR. ea*chus* r, et an*us*. — bon*itate* 2. 6) et omn. AγbR1,r. torq. *alnus* b. conf. Cic. frag. ap. Macrob. Sat. VI, 4: alnopum umbracula. 8) rece i *descriptas*. A utrum a 1 m. *discriptas*, ut uet. Bern. K, an descriptas habeat, ambiguum est: 2 m. in rasura posuit *discretas*, ut in D, quem Pottier. Valart. et Vanderb. ad h. l. sicuti cod. H neglexerunt. Pure habent *descriptas* A in Acr., γBφIP et H. adde iis, quos Or. adtulit, cod. Harl. 2724 saec. XIII, qui nullis librariorum mendis pollutus est, *discreptas* cod. Doruill. X. 2. 6. 26. *discertas* Franek. *descrittas* cum rasura, cod. Harl. 2642 saec. XV. Conf. Porph. uet. Mon. qui *descriptas* in lemm. et in scholio habet. *Discribere* nusquam alibi legitur; excutiendi autem ad codices uidentur loci Ciceronis, Caesaris, Hirtii aliorumque scriptorum, qui de pecuniis, uectigalibus frumentiue uecturis *de*scribendis agunt. *Sedes descriptae* sunt Porphyrioni sedes ita constitutae, ut *separatae* sint *a caeteris locis inferorum.* Hinc *discretas,* commoda, ut ita dicam, lectio originem duxit atque in nonnullos codd. Acronis plurimosque Horatii transgressa est. Ad *descriptas* conf. Plin. XVIII, 28: descriptae stellae in Deos. Sen. Ep. 108 et Hor. A. p. 86. Glossa *discretas i. separatas* quam om. γbR1G,r, in A, mutato *descriptas* in *discretas,* ex Porph. transscripta est atque in ꝛmvCafhQ propagata. *Sedesque*] elisias γ. *Sedesque*] discretas R1. 9) consilia 1. loc. Verg. rm. Aγb,r. ostendat R. — imminent*i* γ,r. 11) sapho Aγ, ut Bernn. KAB. Vet. Mon. h. l. *sapp*ho, Epist. I, 19, 28 sa*ff*o et sa*ff*icis, ut Bφ. — poet*ria* A,fh. poetri*da* γ. poet*ica* r. poeta b (rasura) R12G, mva. C: *Aeol. fid:* Graiis chordis *admurmurantem:* propter Sappho *poetriam*, quae dialecto Aeolica in carminibus usa est. 12) qua*e* R1, va. 13) quer*itur* R2 (querit). ex Porph. enim 2. ciui*li*bus R12. — quod *non* amarent (amarentur 1). omn. libri. qua lectione nihil potest esse ineptius. Non enim ideo querebatur, quod puellae ciues *non* amarent puerum dilectum, sed quod eundem amarent. Similis error *in* Porphyrionis libris, ubi *Oden* uox inserta est, duplici sensu accepta, sic: quod *oden non* ament, *quam* afh, et: Quod

26. *Et t. s. p. aureo Alcaeo plectro.* [Alcaeus] nomen poetae [est] lyrici, a quo et metrum Alcaicum dictum est. Ordo est: Et paene uidimus te, Alcaee, plenius sonantem aureo plectro dura mala nauis et dura mala fugae et dura mala belli. *Aureo* autem *plectro* propter celebritatem carminis dixit.

27. 28. *Dura nauis d. fugae mala, dura belli.* Id est, et suae nauigationis mala et fugae et belli audiuit eum plenius sonantem, qui res bellicas et nauigationem suam scripsit, dum a Pittaco tyranno ciuitatis suae pulsus esset, eo quod Mitylenensibus amorem libertatis suaderet, quos postea collecto exercitu superauit.

29. *utrumque sa. di. sil.* Id est, omnia supra dicta. *Utrumque* aut Sappho et Alcaeum, aut fugam et pugnas, aut certe carmina (de utroque?) quae sic facta sunt, ut adyti alicuius putarentur digna secreto.

32. *densum um.* Stipatos ad audiendum ait, aut ad pugnam compositos, ut (A. X, 360): *haeret pede pes densusque uiro uir.* Ordo est: Sed uulgus densum umeris magis bibit aure pugnas et exactos tyrannos. *Exactos.* Aut amore libertatis expulsos tyrannos, aut facilitatem Alcaei expressit, ut ille carmina dulcissima fudisse uideretur. *Bibit,* auide audit.

34. *Belua centiceps.* Cerberum dixit propter multitudinem anguium, qui in capite eius eminebant. Finitum autem [numerum] pro infinito posuit, ut (A. VIII, 337): *tibi nomina mille.* Ostendit autem non inmerito populos delectatos, dum Cerberus carminis potuerit amoenitate mulceri.

36. *recreantur ang.* Delectantur. Nam est animal [anguis] auditus

Oden non ament *quem* MR. quid o. n. a. *quem* 2. quid o. a. amen*s* *quem* r. Non de oda carmine dici sed nomen proprium sublatere testatur cod. Franek. apud Suringar. 137, qui habet: Oden *puerum*, Cod. Leid. ibidem: eundem *puerum.* Suring. addit: Melius Comm. Cruq. *Phaonem* etc. C: *quod amarent Phaonem*, quem ipsa amabat. Recte, et propter Phaonem, qui ex Ouid. Her. XV et ex Plin. H. N. XXII, 8 notus est, et propter adiectam negationem, quae ex *Phaone prodiit.* Quod cum Suringar. non indicauerit, Quidam recepit: quod Phaonem *non* ament quem ipsa diligebat amens. — Ordo — puellis om. A.

1) Alcaeus om. Aγ. est om. Aγ. lir. γ. alch. γ. 2) Ordo — belli om. A. schol. om. b. 3) aureo pl. γR2,r. more interpretum adiect. nomen prius. rell. pl. aureo. 4) rmvafh hic duo scholia seqq. interponunt. *Meliore aut aureo* pl. mvafh. rell. *Aureo autem* pl. — celeritatem b. dignitatem Porph. rell. celebr. At cum non dictum sit de multitudine et celebritate audientium conf. Quintil. I, 2, 29 et Cic. Diu. VII, 2, Somn. Scip. 6, propter *sublimitatem* carminis Quintil. I, 8, 6 siue *claritatem* praestaret. V. 24 — 26. Ordo scholiorum et lemmatum maxime confusus est in libris. Q: Ordinem perturbatissimum in integrum restituere non potui. Hoc schol. anteposui sequenti cum A, qui lemma habet: *mala dura*, om. autem, ut b: *Id est — sonantem. quod* res bell. R. Sua*debat* 2. *utrumque.* Id est, omnia supra dicta γR1,rmva. rell. om. 13) p. digna sacro *silentio* γ. Put. facto (sancto?) secreto digna 2. quae sic *facta* sunt, ut a. a. p. d. *sacrilegio* R. — carmina *de utroque*, quae sic *facta* sunt C. *facta* r. rell. *sancta.* 14) stipato*s* AγbR,r. rell. stipa*tum.* frequens et stip. C. (aud.) *aut ad* pugn*am* AγbR,r. rell. ad pugn*as.* aud. pugn*am* G. composit*os* AγbRG,r. rell. composit*as.* *ait* adposui. Ordo — tyrannos om. A. 19) centipe*s* r. — *Pro* multitudine R21. *per* mult. r. 20) autem Aγ,r. Fin. *uero* R. rell. om. numerum om. AγbR,r. fin. pos. pro inf. b. 22) am. delectari R. am. mulc. del. 1. 23) ang. om. Aγb. ang. est an. R.

capax mali et boni, ut (B. VIII, 71): *Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.*

37. *quin et Prom.* Prometheus, raptor per ferulam ignis diuini, uulturis pastum dum carminis oblectatione teneretur, oblitus est. Iapetus et Tantalus pro criminibus dampnati paenarum requiem apud inferos inuenisse carminum delectatione a poeta firmantur, ut *Virg.* (G. IV, 480): *Quin ipsae stupuere domus atque intima leti Tartara.*

38. *dulci laborum d. s.* Figura *decipitur laborum* pro eo quod est: fallitur in laboribus et sensum laboris amittit, dum carminibus delectatur.

39. *nec curat Orion l.* Orion uenator fuisse narratur. Huius umbram dicit uenationi carmina praeferre, uigente sibi apud inferos studio, quod habuerat in uita, unde *Verg.* (A. VI, 654): *quae cura nitentes Pascere equos eadem sequitur tellure repostos.*

40. *lyncas.* [Id est,] dammas, ut *Verg.* (I. III, 264): *Quid lynces Bacchi uariae.*

PORPHYRION.

Ille et nefasto t. p. d. Execratur hac ode arborem in Sabino agello suo, quod super deambulantem se decidit ac paene oppressit. *Nefasto* autem non fasto et (fausto sed?) abominando.

2. 3. *et sacrilega m. p. arbos.* Vocatiuo casu accipe *arbos*, hoc est:

4) tenetur AγbR2. 5) *inuen*isse A. habuisse om. γb2. 6) carmin*is* del. 2. a poeta inueniatur 2. ut Aγ rell. om. 7) *At*qui ipsae C. 10) umbr*as* 1. 11) uigente sibi Aγ.R. uigenti *ibi* R. *in*gente*s* ibi r. *un*gentom sibi b. rell. uigent*em* ibi. uigentem, om. ibi, ap. inf. *eo* studio C. uigentem *eodem* — studio Q. Lege: uigente sibi ap. inf. studio. uigent studia Cic. Coel. 5. *cui* iam curaeque uigent animique uiriles Val. Fl. I, 55. 12) quod habueri*t* in uenando 2. habuer*unt* r. 14) schol. om. b. Id est om. Aγ,r. ut uirg. Aγ. uirg. om. R,rmvafh. Q. ut uirg. om. 2,r. uariae et genus acre luporum R1, rmva. lincas — linces Aγ,r. *Glossae ex* γ: u. 10. *statuit.* seuit. 11. *triste.* quod tristem facit γ. ab effectu quod tristes faciat C, 12. *immerentis.* innocentis. nihil mali meriti γ. innoc. nil mali merentis C, 14. *cautum.* constitutum γ. const. per horas singulas. *bosphorum.* mare. 16. *ceca.* inprouisa γ. impr. occulta C. *aliunde.* ex alia parte γC. 17. *sagittas.* s. timet 18. *parthus.* s. timet. 24. *Aeolis.* grais. *fidibus.* cordis *querentem.* murmurantem γ. Graiis chordis admurm. C. 26. *plenius.* fortius γC. *aureo.* meliore γC. *dura.* seuissima. 27. *nauis.* i. et nauigationes suae mala. et fugae et belli. audiuit eum plenius sonantem. 30. *dicere.* pro te dicentem. 31. *pugnas.* i. libentius audit proelia. *exactos.* consumptos uel expulsos ut terrentius in echira (Hec. II, 1, 45): ubi duxerint pulsu uestro easdem exigunt. 32. *aure.* libentius audit. 33. *quid mirum.* s. si miretur eum uulgus. 35. *demittit.* mitigat. 37. *parens.* tantalus. 38. *dulci.* delectabili. 40. *agitare.* insequi.

PORPH. Ode LII. Ad arborem quam execratur R.

18) Exsecr. hac ode M2. 19) sup*ra* 2. rell. super. 20) non f*au*sto R, recte, Ter. And. V, 4, 53. *die fasto* enim Praetores in causis publicis aut priuatis edicta et decreta dederunt, dixerunt, addixerunt. rell. non fasto. ne*ph*asto a. n. fasto rv. Scribe: *sed* abominando. 21) Singulare scholion. arbos enim alio casu atque uocatiuo accipi nequibat. Hinc suspicor adsumenda esse ex u. 11 uerba: *triste lignum.* Sic ergo: Voc. ca. accipe *triste lignum* i. arbos, hoc

o arbos. *Arbos* belle, quasi ad illius regionis infamiam pertineret, arborem suum scilicet dominum oppressisse.

6. *et penetralia s. n. c. hospitis.* Hospitis sui penetralia cruore sparsisse, hoc est, ex qua Medea fuit uenenis et magica arte potens.

8. *ille uenena Colcha.* *Colcha* inquit, quia Medea Colchis fuit, quam summam ueneficam fuisse historiae Graecorum tradunt.

13. *nauita Bosporum P. p.* [His et quae subiecta sunt, significat, unumquemque hominum non fere periculum timere, nisi cum proximum sit; uerumtamen plerumque ex inprouiso mala inopinata interuenire atque opprimere; *in horas nauita Bosporum Poenus perhorrescit.*] *Bosporum.* Fauces sunt Pontici maris, unde longissime Africa sit, quod ita Poenus nauita cum perhorrescat. Numquid ergo Bosporum pro quolibet freto posuit? Freta autem angusta marina [et] concitata sunt. Omnia [autem] freta a feruore dicta existimantur.

21. *quam paene furuae regna Proserpinae.* *Furuae* nigrae significat. Unde *furta* putant dicta, quod per nigrorem aeris, id est, tenebras maxime fiant.

23. *sedesque descriptas p.* *Descriptas* i. e. separatas. Piorum autem sedes Elysios campos dicit, quos separatos aiunt a caeteris locis inferorum.

24. 25. *Aeol. f. q. S. p. d. p.* *Aeoliis fidibus*, inquit, quia Sappho

est, o arbos. Arbos belle etc. Qua medela et *arbos*, iterata uox in A,rv, clara est et explicatio uerborum *in domini caput. belle* AR. *u*elle M, suo more pro *belle. uel* 2,rva. uel om. fh et Q: *obprob. p. Ait* quasi ad il. reg. inf. arb. *se* su. s. dom. *paene* oppr., dicens: ,Equidem audacius hinc (i. e. ex mvf) nouum schol. restituendum iudicaui. uide u. 4.' pertiner*et* 2. pertin*et* R. pertiner*e* M. rell. om. suum *sibi* dominum opp. 2. su. sibi *dict*um opp. R. arborem su*a*m sibi domin*o* opp. r. arb. ru. *scil.* do. opp. va. arb. suum dominum *ait* opp. fh.

3) Alterum *Hospitis* om. M. 5) cholchida 2, ut in Acrone. rell. *colchica* bis. Colch*ica*. Colch*ia* v. *Colcha* posui, ut in Acrone. 7) His — perhorrescit om. M. Bos*f*orum M ter. R in const. bosf. et bosph. rell. bosph. 8) cum *ei* proximum fh. cum proxim*us* rv (-m*is*). rell. cum proxim*um*. 9) plerumque om. 2. 10) in hor. — perhorrescit om. 2. — Bosfor*um* M. bos*ph*orum R,rva. Hinc lemma posui. rell. bosphor*us*. bo*s*porus Q. sunt MR. Bosphor*i autem* fauces sunt fh. 11) Pont*i* rva, rell. Pont*ici*. longissime MR2. recte. longe et longissime esse siue abesse locutiones usitatissimae et pedestri oratione et poetis. Cic. Ac. IV, 11: absit longissime a uero. longissima Africa sit rva (Aphr. ut 2). longissima *in Africam nauigatio* sit fhQ. nauta 2. 12) *Num quid ergo* bo. MAR2. rell. *Hunc* bo. *Numquid* dictio frequens ut in Terentio et Cic. sic uel in Ouid. Met. VIII, 46. *Numquid ergo* Quintil. VI, 3, 79. 13) et om. MR. marin*a* r. rell. mar*ia*. Scripsi mar*ina*. Nam *freta* quidem, ut fret*um* apud Ou. Met. XII, 39 mare, apud poetas (Aen. I, 607) maria dicuntur, sed h. l. *angusta* sunt, sicuti *angusta uiarum* in Tac. Hist. IV, 35, id quod Cic. N. D. II, 7 angust*iae fretorum*. Conf. Porph. ad C. I, 14, 19 coll. c. 15, 1. — *autem* omn. libri. Haec pars forte est notitia serius adnexa. 15) Furuae nigrae MR2 (farue). rell. furu*a* nigr*a*. 16) nig*rorem* aeris id est M2,r. aeris nigrorem id est A. *uigo*rem aeris i. R. nigriorem aeris tenebr*ae* v. nigr*iores* aeris tenebr*as* afh. 17) *Descriptas* bis M2,rv. piorum elys. MR (elis.) 2 (helis.). Sedes om. rva: piorum autem elys. fh: Piorum autem sed. Elys. 19) inqui*d*. M. — aeoli*dae* m. s. M. *ae*olide rv. eoli*de* R2. Aeo*lis* dial. a. Aeolic*a* fhQ. Quintil. et Plin. Aeolic*us*, poetae Aeoli*us* praetulisse uidentur. Aeolis de terra, femina et dialecto dicebatur.

Aeolide dialecto in suis carminibus usa est. Queritur autem Sappho de puellis ciuibus suis, quod Phaonem [non] ament, quem ipsa diligebat amens.

26. *et te son. plenius aureo A. p.* ***Plenius*** inquit *sonantem*, quia Alcaeus robustior est, i. e. bellicas res scripsit et nauigationem suam, cum a tyrannis Mitylenensibus pulsus est. *Aureo* autem *plectro* propter dignitatem carminis dixit.

29. *utrumque d. s. s. m. a. d.* *Utrumque* ad Sappho et [ad] Alcaeum refert.

32. *densum h. b. a. u.* Multitudinem scilicet umbrarum ad audiendum conuenientium, *bibit aure* autem cupidissime audit significat.

33. *quid mirum, ubi illis carm. stup.* Sensus est: Non mirandum, si umbrae libenter illum audiunt, cum Cerberus et angues Eumenidum stupeant admiratione carminis illius.

34. *belua centiceps.* Cerberum dixit, qui propter multitudinem anguium, qui ex eo eminent, *centiceps* recte dicitur.

37. *et Pelopis parens.* Tantalus scilicet.

38. *laborum decipitur sono.* Audax figura *laborum decipitur;* uult enim intellegi, audienti illi sensum laboris auferri.

39. *nec orat Orion.* Iam dicit, et Orionem auocari a propriis uenandi uoluptatibus.

Agitare ergo agere ac per hoc persequi significat.

2) De *non amant*, absurda omn. librorum lectione superius dixi ad Acronem. quod *oden non* ament quem MR. qui*d oden nou.* am. *quem* 2. qui*d oden non amens quem* r. qui*d* oden non ament qu*am* v. quo*d Oden non* am. qu*am* afh. 5) robus*tior et* omn. libri. recte. nam robusti*ores, id est, bellicas res*, quod Suringar. 138 ideo proposuit, quod cod. Leid. *fortiores* habet, ingeniosius quam uerius est. carmina quidem (Pers. V, 5: quantas robusti carminis offas), oratio et genus dicendi robusta siue fortia dicebantur, non res omnino, ut essent bellicae res. Aliter res se habet Cic. Diu. I, 18: *res uetustate robustas* calumniando uelle peruertere. — *cum* MAR2,rva. om. fh. mit*u*l. Minconst. sibi C. I, 7, 1 et Epist. I, 11, 17. a om. R. De re atque de Porph. sententia nec non Acronis, qui cum tyrannis Myrsili partes confudisse uideatur, conf. Ulrici. Gesch. d. Hell. Dichtk. II, 353 not. 77. *Utrumque* alterum om. fh. sapph*on* et alc. 2. ad om. MR2. 11) *Bibit aure* autem MR. rell. Bib. autem aure. Mult. scilicet MR2,r. signat afh. om. v. 12) Non om. M,rv. Quid? mirum, ubi. male. *nil* mirandum R. non est mir. a. mir. non est 2. s. = scil. illum rv. rell. si. umb. lib. illum aud. MR2. 13) cer*u*. M. 14) admiratio*nem* MR2,rv. *et* eum. rv. be*ll*ua M. belua R. 15) *qui* MR2 et Leid. ap. Suringar. 138. *et* Q ex suis addidit. 16) em*i*nent MR2 et Suring. ex Leid. ‚anguium ex se em*i*nentium.' rell. em*a*nant. centip*es* R, ut r in Acr. 18) decip*itur* MA. rell. decip*ere*. audax — decipitur om. R. 19) ill*is* M. 20) et M. rell. om. — *au*ocari MAR. rell. uocari. 22) agere MAR2. rell. *lyncas*, quod Quendam non offendit. *per*sequi MAR2. sequi rva. *in*sequi fh. conf. gl. γ.

CARMEN II, 14.

ACRON.

Eheu fugaces. Praemisso doloris affectu ad Postumum queritur de uitae breuitate, quod nullus iustitia uel pietate mortem possit euadere nec inminentem mora quantacumque differre, et dicit superuacuum timeri, quod non possit euitari.

1. 2. *fugaces* P. P. *Labuntur anni.* celeres, ut (*Verg.* G. III, 284): *Sed fugit, interea fugit inreparabile tempus.*

4. *indomitaeque m.* Quasi ferocissimae, a qua nemo exoret indulgentiam, sicut et inlacrimabilem subiunxit Plutonem.

5. *non si tricenis, quotquot eunt dies.* Per mensem, singulis (diebus?), id est, cottidie. Dixit autem *eunt* pro mortalitatis dolore, quasi *fluunt* et *pereunt.*

6. *inlacrimabilem.* Durum, inplacabilem, qui nulla hostia, nec si diurna sit, placari possit. Dicit autem, praesentia pericula magnopere homines uitare cupere, cum nulla ratione mortem possint uitare.

7. 8. *Qui ter amp. Geryonem.* Hoc est, trino corpore monstruosum, quem Hercules interemit. *Verg.* (A. VII, 662): [*laurentia postquam*] *Geryone extincto Tirynthius adtigit arua* [, et (A. VIII, 202): *Tergemini nece Geryonis*]. Ordo est: qui conpescit ter amplum Geryonem et Tityon,

ACRON. Ad postumum de celeritate uitae A (Hor.), ut K. ante Acr. not. metri. Ode LII ad postumum R. Prosphonetice tetracolos ad po. de cel. uitae γ. Ad po. de cel. uitae prosph. tetrac. b. Ad postumum de *breuitate* uitae BφDE (LIV) al. 4) *Eheu* omn. fere uett. codd. Hor. b: *Heu* sed alterum *heu* man. 1 suprap. — eff. 2. — post*h*. mvafh. 5) *quia* R2. rell. quod. — Multum uexauit editores *hora* mortis. Scripsi inminent*em* (sc. mortem) *mora* quant*a*cumque cum AC. *in*minent*em* mor*am* quantac. γ2 (imm.). *imminentem moram* quan*tam*cunque r. imminent*e* *moram* quant*am*cum*q*ue b. imminent*em* *moram* quant*um*cunque R. imminent*em* *horam* quantac. 1. imminent*em* *horam* *mora* quant*a*cunque fh. imminentem *horam* diff. (om. *mora quantac.*) mva. imminent*em* *horam* quant*um*cumque Q cum G. 6) superuacu*um* i. a. tamquam superu. posui cum r, quia lect. uulg. superuacue ad christ. latinitatem spectat. *in* superuacuum locutio Senecae frequens, superuacuo apud Plin. et Quintil. timer*i* omn. libri. pos*sit* r. rell. potest. Conf. C: *Pathetice* queritur *apud* Postumum de uit. br. quodque nullis quantumuis iustus uel pius mortem po. eu. etc. 8) Schol. ex AC. rell. om. 10) exor*at* R2. sic et γ. 11) subiun*x*it AγR12,rmφ. subiun*g*it vafh. *in*lacrim. AγbBφEK. schol. om. b. 12) trecenis A, ut K. trecen*t*is R, ut E, tr*i*cenis γb,rvafh. per mense singul*is* A. per mens*em* singul*is* γ. r, qui addit: *ideo dixit* quotidie. 2: ideo dixit *quot. quot.* rell. per menses singulos. C: per singulos *dies* quotidie. posui: *quotq. eunt dies.* per mensem. *singulis diebus* i. e. co*tt*idie. ut: in dies singulos apud Cic. Att. V, 7. sing. id est co*tt*idie Aγ. cotidie 1 G. singulos *idem* dixit quotidie R. rell. *quo*tidie. 14) pereunt omn. libri. transeunt, *praeter*eunt C. 16) possit placari R,r et 2, qui addit: tauris. 17) mort. poss. uit. Aγ. uit. poss*u*nt mort. 2. rell. poss. mort. uit. 18) Geryone*m* AγbRBEH, geryone*s* φK. Dicit tamen (R2, rmvafh) om. Aγ. conf. Porph. Dicit *autem* tacite inc. Q. hom. magn. Aγ. 19) laurentia postquam fh. rell. om. 20) et — Geryonis om. Aγb,r. 21) Ordo — coloni om. A.

tristi unda [i. e. inferna], omnibus scilicet enauiganda, quicumque uescimur munere terrae, siue erimus reges, siue erimus inopes coloni.

10. *Quicumque.* Hoc est, qui nascimur.

11. *enauiganda.* Moriendum [est], ut (A. VI, 315): *Nauita, quo tristis nunc hos, nunc accipit illos.*

12. *inopes erimus coloni.* Pauperes quasi praeter opes dicti. *Colonos* autem optime posuit quasi nihil proprium habentes, sed temporalis terrae cultores.

13. *frustra cr. Ma. car.* Hoc est, frustra uitamus pugnas et nauigationes, et pestiferum timemus auctumnum, cum necesse sit omnibus mori.

14. *fractisque rauci fluct. Hadr.* Hoc est, tempestuosi; *Verg.* (A. I, 160): *quibus omnis ab alto Frangitur inque sinus scindit sese unda reductos.* Unde et *raucum* sonum *fracta* reddit unda in scopulis. [*rauci.* Tempestuosi, sonori, ut *Verg.* (A. V, 866): *Iam rauca adsiduo longe sale saxa sonabant.*]

16. *metuemus Austrum.* Austro enim flante morbi generantur auctumno, unde et *Iuu.* (IV, 56): *iam letifero cedente pruinis Auctumno.*

17. *uisendus ater.* Id est, uidebimus ergo (Orco?) dampnatorum umbras, quos uidentes beati praetereunt [, aut quibus scelerati iunguntur].

languido. Tristi siue deformi aut pigro, ut (G. IV, 478): *tardaque palus inamabilis unda.*

18. *Cocytus errans.* Flexuosus, ut (A. VI, 132): *Cocytusque sinu labens circumuenit atro.*

19. *infame.* Famosum a facti crimine; Danai enim filiae una nocte iussu patris occiderunt maritos, ande *Verg.* (A. X, 496): *una sub nocte*

1) i. inferna om. γ, ordinem interrumpit. uide glossas. 2) mun. terrae γR1,rmv. 3) schol. ex Aγ (id est). rell. om. qui *nati pascimur* C. *uescimur.* pascimur. Id est, mor. *est* afhQ. id est om. Aγ,rmv. schol. om. b. est om. Aγ. 4) *quo* Aγ,r. rell. *sed.* 6) propter r. per mva. dic*ti* Aγb,r. C: quasi *sine opibus* dicti. rell. dic*it.* 7) Colonos autem AγbR2,r. Rell. habent nou. lemma *Coloni.* optime Aγb,rmvafhQ. proprie R2C. posuit Aγb. rell. dixit. — ni*h*il AγbR1,r. rell. nil. — sed *tempore* R. rell. temporales. tempora*lis* r. tprl b. recte. nam causa a Sen., laus a Tac., exilium aliaeque res uocabantur temporales, non homines. *temporalis terra* circumscribitur a C: nihil enim quam *terram colimus, non diutius nobis propriam, quam colimus.* 10) metuemus 2. et *austrum* tim. pestif. autumn. r. 11) Hoc est, tempestuo*si* Aγb. rell. tempestuo*sis*, aut om. ut R1G,r. 12) *sin*dit A. 13) reddidit 1. scopul*is* Aγb. rell. scopulo*s*. — schol. om. Aγb. 16) morb*us* generat*ur* 2. 18) Lampn. b, ut uet. Ambr., BφE etc. quo*s* R2. 19) *aut* omn. libri. C: — scelerati *uero* nequaquam, sed eis adiunguntur. hinc Q inculc. *at.* melius *et.* scelerat*a* r. *sederat* b. aut — iunguntur om. γ. 20) siue Aγb,rC. rell. uel. aut Aγb,rC. rell. om. *tarda*que Aγ,r. tard*us* b. rell. tristique. inamabilis AγbG. recte: conf. Ouid. Met. I, 16 et XIV, 590, ubi regnum inferorum inamabile i. triste uocatur. *irreme*abilis r. *inna*bilis mvafh. 22) cocyt*os* Aγ. schol. om. γ. — cocytique r. coc*i*tique A. 23) circumuenit A1,rva. rell. circum*fluit.*

iugali Caesa manus iuuenum. Unde pro ultione commissi [criminis] apud inferos urnis fractis aquam indefesse perhibentur haurire.

19. 20. *dampnatusq. l. S. Aeol. l. Dampnatus laboris* dixit, ut: dampnatus capitis, dampnatus iuiuriarum. Haec autem paena manere apud inferos Sisyphum dicitur, ut saxum contra montis uerticem uoluat, quo semper relapso finem numquam meretur laboris; de quo *Verg.* (A. VI, 616): *Saxum ingens uoluunt alii.* Pro hoc tamen flagitio tali paena perculsus est, quia Aeginam, Aesopi filiam, Iuppiter adamauit eamque custodiae patris [furtim] subripuit et factum Sisypho confessus est. Ille humana leuitate quaerenti [eam] patri prodidit. Hinc tali apud inferos paena dampnatus est.

21. *linquenda.* A morientibus scilicet, quia (qui?) etiam dulces relinquunt affectus.

22. *neque harum.* Ordo est: neque ulla harum arborum, quas colis, sequetur te breuem dominum, praeter inuisas cupressos.

23. *Inuisas cupr.* Id est, rogis et luctibus consecratus, ut *Verg.* (A. VI, 216): *et ferales ante cupressos constituunt et caeruleis maestae uittis atraque cupresso.*

24. *breuem dom.* [Id est,] parui temporis, ut I, 36, 16: *breue lilium.*

25. *absumet heres.* [Haec] cum inuectione dicuntur in eos, qui nimia parsimonia conseruant, quae prodigi heredes absumant, ut *Iuu.* (XIV, 137): *Ut locuples moriaris egentis uiuere fato.*

1) criminis om. AγbR12. commissi om. mva. commissum id est quod crimen in Cic. et in ipso Hor. III, 27, 39. uernis γ. factis 2. indefesse brv (indefe*nse*). 2) *pro*hibentur Aγ,r. aurire Ab, ut Ambr. (exauriebat) E etc. 3) Damnat*um* Aγb. dampn. *uel* damnat*um* R,r. rell. damnatus. 4) uel iniur. mvafh. rell. da. ini. Haec — dicitur afhQ. Haec non sana sunt ideo, quod Sisyphus manere nequibat paenam, quam modo sustinebat. Vide, num librorum ope sic scribendum sit: *hac* autem poena manere ap. inf. Sisyph*us* dicitur. hac γR. hoc Ab. ha*nc* (poen*a*) r. rell. h*aec*. sisiph*us* γ. sisiph*os* R. rell. sisiph*am* A. sysyphum b. sisyphum rmvafh. pene b. rell. pen*a* A uel poena. Sic se uerba excipiunt: hac a. ap. inf. sis. poena man. dicitur Aγb 1,r. 6) relaxo R. 7) percu*ss*us afh. 9) fu*r*tim om. R2,r. *clam* o. p. surreptam C. sub*r*ip. Aγb12. rell. sur*r*. 10) eam om. Rγb2. h*i*c R. est om. R. 12) qu*a* A. qu*am* r. rell. qu*ia*. C: morientibus (om. scil.) *a quibus* et dulces relinq*uuntur* aff. relinq*uuntur* A. quia etiam du. relinq*uimus* aff. γ. linquunt 2. relinqu*a*nt (G?) Q, rell. relinq*uunt*. etiam om. 2. effect. 2. 14) Ordo — praeter om. A. — harum arb. γ. arb. *earum* r. rell. ha. arb. 23) Lemma cum A. posui. *inuisas*. rog. γb. rell. om. 16) ut uirg, Ab. om. γ. rell. om. ut. 17) et om. R2,r. Aγb addunt: Et ceruleis mestae (u. a. q. c γ) uittis (uitis b) utraque cupresso. rell. om. 19) schol. om. R1,m. Id est om. Aγ. 21) Haec om. Aγb. Haec inuect*iue* di. C. *sumet* tamen inuectiones *meos* dicuntur qui r, *absumet.* in eos dicit qui 2. in eos dicuntur A1. rell. di. in eos. *absumant.* AγR2. assumant r. *con*sumunt C. rell. absumunt. 23) moriar*e* egentis AγbR. moria*tur* egen*tis* C. rell. moria*tur* ege*ns*. uiuere fato Aγ. uiuere *falso* b. u. f. R. n. f. Rom. rell. om.

26. 27. *mero tinguet pauimentum superb. pont.* *Pauimentum.* Solum promptuarii. *Tingat et*, hoc est, perfundet pauimentum neglegens heres uino deorum conuiuiis digno.

superbo. Pro ipse superbus. Hypallage figura.

PORPHYRION.

Eheu f. Postume P. l. a. Ad Postumum hac ode loquitur de celeritate currentis uitae.

4. *indomitaeque m.* *Indomitae* quasi ferocissimae, quia nemo ab ea [beneuolentiam et] indulgentiam exorat; sic et inlacrimabilem Plutona statim subicit.

7. 8. *qui ter amp. Geryonem.* *Ter amplum* pro trimembri dixit, et accipiendum hic extrinsecus *quamuis*, ut sit: *quamuis ter amplum.*

10. *quicumque t. m. u.* Pro: quicumque uiuimus.

13. *frustra c. M. c.* Praesentia pericula magnopere uitare cupimus, cum nulla ratione mortem effugere possimus.

14. *fractisque r. fl. Hadr.* *Fractis* pro inlisis dicitur.

19. 20. *dampnatusque l. S. A. l.* *Dampnatus laboris* sic dicitur, ut capitis dampnatus.

23. *praeter inuisas cupr.* *Inuisas* inquit, quia funeribus cupressi adhibebantur.

24. *breuem dom.* Id est, breuis uitae.

25. *absumet heres Caecuba d. s. c. cl.* Haec cum inuectione dicuntur cor-

1) ting*et* A (bis), v. tinguet γbR,Cmafh. Lemma *Pauim.* posui, sicuti *tinguet.* conf. gl. γ. 3) uin*um* A. rell. uino. schol. om. b. 4) hyp. A,afh. yp. γ. hypp. v. schol. om. R1,m. *Glossae ex* γ; u. 2. *nec pietas.* nec si pius fueris rapieris γ. etiam si pius fueris C. *moram.* tarditatem γC. 3. *rugis.* pellibus senectae γ. pelli rugosae C. *instanti.* urgenti γC. 4. *indomitaeque.* inexorabili γC qui addit schol. Acr. 5. *quotquot.* per singulos dies γC (add. quotidie). *eunt.* transeunt. 6. *amice.* postume. *places.* exores γ et C, qui addit: dolore *mortis.* conf. Acr. 7. *Plutona* accusatiuus graecus. 8. *tytionque* (tition) ipse et prometheus dicitur γA. *tristi.* inferna. ut uirg. tristisque palus inamabilis uñ. alligat γAC. 9. *conspescit.* cohercet γC (coerc.). 10. *quicumque* i. qui nascimur. *uescimur.* pascimur γ. qui nati pascimur C. 13. *frustra.* incassum γC. *cruento* horrido γC (add. schol. Acr.). 18. *cocytos.* ater. cocitus errans. 20. *acolides.* qui de eolia fuit. 25. *cecuba.* optima uina. *dignior.* amabilior γC (honoratior, amas.). 26. *seruata.* custodita. 28. *potiore.* meliore γC (addens: quam pontifices bibunt in deorum conuiuiis).

PORPH. Ode LIII. Ad Post*h*um*i*um R. Heu fug. po*stu*me lab. M. post*h*ume R. Ad posthum*i*um R. Perpauci codd. hab. Post*h*um. cum h, quare nemo R. ab ea beneu. et om. M. beneu. et om. R2. beniu. vQ. exor*at* M, rvafh. exor*et* A2R. *in*lacrym. M. inlacrim. 2. 18) inlisis M. *col*lisis γC. conf. gl. 21) cupress*i* adhibe*ba*ntur MR2. cupress*is* adhi*be*ntur r. cupressus adhibe*ba*tur A. adhibetur vafh. 24) corripien*ti* omn. fere libri. corripienti euum R. sensus: qua corripit euum. coniecturae: corripient*is* Ritter. corripit enim Q.

ripienti eum, quod ad nimiam parsimoniam se constringat, adseruans (uinum?), quod heres prodige sit effusurus.

[26. 27. *et m. tinguet p. s.* Effusurum eum passim uina significat, quae hic magnopere seruauerat reclusa. *Superbo* autem *pauimento* pro: ipse superbus.]

CARMEN II, 15.

ACRON.

Iam pauca. Antiquorum hic seueritatem et continentiam laudat et queritur de praesentis luxuria saeculi, quo tanta aedificandi inuasit libido, ut aedificia latius porrigendo uel captando amoenitates adspectus breui agros dicat arationibus (aratoribus?) defuturos.

2. undique l. [Non *latius extenta* sed *latius uisentur*, tamquam non in latitudinem sed in altitudinem potius struerentur porrigendo fastigia, ut Lucrinus Baiarum lacus undique conspiceretur.].

1) adseruans M, vafh. *as*seruans R. ad se seruans r. obseruans 2. adseuerans Ritter. 2) quo*d* — ab*usurus* MR2, rv. quo Q. quod — ab*sumptu*rus afh. Aut scribe *ad*fusurus i. e. profusurus, aut scholia *effusurum* — *superbus*, quae negligentius scripta et Porphyrione indigna sunt, a monacho serius adsuta aut latius exposita censens, *effusurus*. Quid enim sibi uult inepta omnium Porph. librorum lectio superb*o* pauiment*o*, quae nullum offendit editorum? — 6) tinguet MR,rva (fh ting*it*, in lemm. Acr. ting*uet*), ut BφEHIP etc.

ACRON. Haec de praesentia luxuria *temporis* dicit γDH. Haec de praes. temp. lux. dicit φ. Haec de praes. *uitae* luxuria dicit BE (num. XV). De presenti luxuria templorum dicit b. De luxuria (praesentis anni. litt. minoribus) aedificiorum P. Ode LIII. R. A caret omni inscriptione et in Hor. et in Acr. et notandum est, in hoc cod., ut in K, uel lit. initialem maiorem abesse. In A man. 2, quae hinc inde glossas uel potius argumenta cuique fere odae praeposuit, haec margini adspersit: Hac ode execratur nimis lata et alta aedificia potentium, quae solent maxima terrae spatia occupare sine ulla utilitate, cum possent angustioribus esse contenti domibus.

10) Antiqu*am* Aγb. rell. antiqu*orum*. om. 2. 11) qu*ae*ritur γfh. present*i* b. de *sui* lux. C. --- hedif. b. mansit 2. rell. inuasit. 12) am. asp. Aγ. amen. aspect*u* b. amoenita*tis* aspectus rmvafh. amoenita*tis* adspect*um* C. 13) aration*i* C, quod in Porph. restitui. rell. arationibus. Quum *arationes* potius ipsos agros significent Cic. Phil. II, 39 et saepius in Verr. III. Plin. XXVII, 8, aut arat*oribus* aut arat*ris* legendum duco. 15) *stu*deretur AγbR1G. stud*ent* r. rell. *extenderentur*. Cum Acron de aedificiis in altitudinem extentis loquatur, sine dubio legendum est aut *struretur*, absolute accipiendum ut Plin. XI, 10 et XXXV, 85: redicula structura, *qua Romae struunt*, aut *struerentur*, scilicet altae et magnificae diuitum domus (Vitruu. II, 8 et Hor. C. II, 18, 19), turres, templa (Verg. A. III, 85). Templa? Sane templa, minime quidem *deorum* (u. 20) *templa*, sed loci, qui, auctore Festo, ab omni parte adspici, uel ex quibus omnis pars uideri potuit.' Atque enim persuasum mihi est, in Horatio ipso pro *Stagna*, uocabulo ualde suspecto, legendum esse *Templa*. Duae autem res iam sunt considerandae. Primum quidem scholia Acronis et Porph., *quae codicibus mss. quos nouimus uetustiora sunt*, cum argumentis totius odae tum in expositionibus h. l. aedificia alta atque opere magnifico exstructa commemorant, quorum in reliqua carminis parte nulla prorsus mentio facta est. Etenim memores sumus, u. 1 dictas *moles regias* (coll. III, 29, 10: *moles propinqua nubibus arduis*), non

4. 5. *platanusque caelebs e. u.* Plures, inquit, erunt platani quam ulmi; *platani*, quae sine fructu sunt, magis ad amoenitatem deambulationis positae quam *ulmi* utiles uitibus et necessariae [sunt]. Hinc notat luxum [praesentis] temporis, uel quod myrtus aut uiolaria anteferantur oliuetis, plusque odorum copia quam fructus curentur. *Caelebs* autem, uitibus uidua; ideo oliuetum dixit *domino priori fertile*, quia praesenti solam posuerat infertilitatem placere.

9. *tum spissa r. l.* [Infructuosa etiam laurus] aut ad excludendos umbra sua solis ardores posita, aut certe quia ideo in uiridariis instituebatur, quod feruidis ictibus fulminum credebatur esse contraria.

10. *excludet ictus Non ita.* Hoc est, contra maiorum laboriosam frugalemque uitam Romuli uel Catonis dicit luxum praesentem.

11. *praescriptum.* Praeceptum, a magistris ludi tractum, qui praescriptabant pueris, quae imitentur. *Intonsi* autem *Catonis* ideo, quia dicebat iniuriam naturae fieri, si quod tegumento capitis datum fuerat, amputaretur, unde et *Lucan.* (II, 375): *Intonsus rigidam in frontem descendere canos Passus erat.*

12. *norma.* Pro recta uia uitae posuit. Metaphora a fabris, qui normam uocant, ad quam opus dirigunt.

esse res siue uerba, quae uterque interpres explicat, sed commune eorum lemma *undique — lacu* ad uersus 2—4 spectare. Deinde rescipiendum iudicanti tibi est supra dictum codicis Barc. argumentum inscriptionis: DE PRESENTI LUXURIA TEMPLORUM DICIT. Templa autem sunt *turres Celsae* C. II, 13, 10, *regumque turres* I, 4, 14, quibuscum tu, uta poeta ipso factum est, componas Octauiani '*Opus regium*' A. P. 65, luxoriosum portum Iulium prope Baias situm. Ita nuper disseruit in 'Programmate scholastico' F. F. Franke, uir doctus mihique perquam carus, qui insana Acronis commenta quaedam profiteri sana et comprobare conatus est. At quisque uidet, mirum duum uirorum scholion *Non latius extenta sed latius uisentur stagna s. templa quam Lacus Lucrinus* indoctum et hebetius esse, atque adeo *templa* coniecturam illius V. D., fumo uendito, nebulae instar acriore uento dilabi. — Non — uisentur om. libri, ut in Porph.: uncis inclusi totum schol., quippe indignum utroque interprete. — conspiceretur Ab,rmvafh. om. C. *circum*spiceretur R2. con*stitu*eretur γ.

1) *celeps* A, ut Par. D, Suecouat. 1729, Vat. 1591, Napol. IV. F. 26. *cae*leps γ et Mon. III, 8, 1. cel*e*bs γb,r. *cae*lebs Bφ et Mon. in lemm. celibem in schol. — inquit erunt AγbR2,rv. rell. erunt inq. 2) platani om. R2,mva. *quae* AγbR2G,rmvafh Q: 'Nos *quae* et *quia* expulimus ne loco scabritiem fortasse etiam altius insidentem relinqueremus.' s*i*nt Ab (corr. *u* in *i* mut.). rell. s*u*nt. 3) *quam* Aγb,r. rell. *quia*. — sunt om. Aγb. praesentis om. Aγb2,r. temp. pr. R1. praesentis om. Aγb12,r. 4) *uel* quod AγbR2,rmvafh. Q inculc. *eo* quod. uel = etiam. myrtus *et* 2, bene, rell. aut. mir*teta* aut uio*la* b. Vel scribe *myrtus aut uiola*, conf. Cic. Tusc. V, 26: in uiol*a* aut in ros*a*, uel myr*teta* aut uio*laria* (Colum. X, 259). Vulg. lect. myr*tus* aut uio*laria* ex Hor. — antefer*a*tur b,r. 5) curetur R2,a. 6) dom. pr. Aγ. 7) *infertil*itatem γ. *fer*tilitatem AR1, rmva. rell. *steri*litatem. proposuerit R. quia pr. solum *amoenitatem habent* 2. 8) Infr. e. laur. om. libri. uncis incl. (Porph.). infr. *est* 2. 10) credeba*n*tur. schol. om. b. 11) Hoc est γb,r. — frugalemque om. 2. 12) dixit om. Aγb,r. dicit R,vaC. lux. *esse* praes. C. praesentem. *Intonsi* autem Aγb,r. (cat. autem). dicebat AγbR2. diceba*tur* r. rell. diceba*nt*. 15) Si qu*i*d b. tegument*um* b2. teg*m*entum R. tegmento rv*a*. capit*i* da. *foret* 2. fuer*i*t b. rell. fuer*a*t. 16) amputetur afh. 18) recta *uitta* po. 1. uia uitae γ2. metaf. A.

comm. magnum. Communis res magna erat illis, ut: *in commune bonum.*

14. 15. *nulla decempedis.* [Decempeda] regula est decempedum, ad quam ab artificibus fabricae mensura colligitur[; id est: nulla priuata domus erat, quae porticum haberet tantae magnitudinis, ut posset sufficere umbrae sole uicino septemtrionali plagae, — tunc enim paruissimae sunt umbrae —, nam hiemali tempore latissimas etiam porticus solis occupat radius].

15. *metata.* Mensurata, disposita; nam *metari* dicebantur castra[, hoc est,] magna cura ducum peritiaque constitui. Quod augmentum luxus aedificio priuato dedit, ut *metari porticum* diceret.

16. *excipiebat Arcton.* Quae tanta esset porticus, ut septemtrionali plagae sufficeret sui magnitudine et ad hanc tantum pateret pro declinatione solis et aurae exceptione. Ad caeli enim clima seu porticus seu aedificia constituebant, unde et *Juv.* de caenaculo hiemali (VII, 183): [*et*] *algentem rapiat caenatio solem.*

17. *nec fortuitum s. cesp.* Hic ordo uersuum est: nec sinebant leges spernere cespitem fortuitum, id est, non licebat aut neglectum horrere aut ridere eum, qui super herbam recumberet aut dormiret. Per quod significat, simplicem ac sine ambitu uitam ueteribus Romanis fuisse nec magna cura priuatas opes curatas, dum studium omne publico ornatui inpenderetur et templis.

PORPHYRION.

Iam p. a. i. Hac ode de luxuria praesentis saeculi queritur. Sensus est autem: Tanta libido est hoc tempore latius porrigendi aedificia, ut breui defuturi sint agri arationi.

1) Comm. — illis om. A. Comm. res *erit* illis magna ut γ. Res comm. erat il. ma. C. Comm. res *omnis erit* illis ut r,v (er*at*). — bon*us* fh. 2) Decempeda om. Aγb,r. quos R12,rmvaC. fabric*a* h. 3) id — radius om. Aγ. 5) sunt paru. R. 8) met*i*ri R. hoc est om. γb,r. 10) meta*tam* R2. — deceret b. Quia tanto effectu port. ut 2. 12) su*i* b12,rmva. rell. su*a*. conf. Acr. ad I, 3, 20. 24 et Porph. II, 8, 1. 13) exemptione 1G, mva. rell. exc*ep*tione. cum neque *exemptionem* neque *exceptionem* sanum praebeat sensum, *r*eceptionem propono. conf. Plaut. Epid. II, 2, 20. — cli*em*ma A. clima*ta* part. 2, om. seu. clima temperatum C. 14) de *membro* hi. Aγb,r. de *caenaculo* hi. R. de *decembri* hi. mva. de *aedificio* hi. fhQ. Caena*culum.* uerbum uulgariae significationis, militum Iuu. X, 18, pauperum Liu. XXXIX, 14, conf. Varr. L. L. IV, 33. h. l. idem quod caena*tio* Plin. Ep. II, 17. Suet. Ner. 31. 15) et om. AbR1,r. cenacio b. 16) Hic ordo — fortuitum Aγb. Ordo est. nec — fortuitum r. rell. om. ridere γCQ. rell. rider*i*. 17) *iaceret* aut R2. — cura*tas* Aγb. curare 1. rell. curasse. 20) inp. A. impender*ent* 2. *Glossae ex* γ: u. 2. *moles.* magnitudines edificiorum γ. aedif. amplitudines magnitudinesque C. *undique.* ex omni parte γC. 3. *extenta.* producta γ. C: prod. stagna. 5. *euincet.* superabit γC. *uiolaria.* ubi uiolae sunt. 6. *copia.* luxus γ. *cop. nar.* luxus odorum C. 10. *perscriptum* consitutum s. est. 12. *auspiciis.* legibus γC. 16. *excipiebat.* recipiebat. 20. *nouo.* pulchro.

PORPH. Ode LIV. In luxuriam Roma*rum* (sic) R. 24) *queri*tur MR2 (Acr.) edd. omn. *loqui*tur. 26) *arationi* restitui ex MAR2 et uet. lib. H. Stephani p. 154, om. edd. omnes.

2. *undique latius u. e. l. s. l.* Non tandum in latitudinem sed etiam in altitudinem student porrigere aedificia; denique undique lacus Lucrinus prospicietur in Campania. Non autem *latius extenta stagna* intellegendum sed latius *uisentur.*

4. 5. *platanusque caelebs e. u. Caelibem platanum* ait eleganter, quoniam e contrario maritari arbores dicuntur, quibus uites iunguntur; per hoc autem significat, non nisi luxuriae et ambitiosis uoluptatibus studeri. Platanus enim in ambulacris conseritur, unde fructus nullus est.

6. *copia narium.* Odorem dixit.

7. *oliuetis.* Hoc est: ubi olíueta fuerunt. Significat autem futurum, ut oleae arbores uertantur ad conserendas ibi myrtos et uiolas et caetera quae sunt odores uoluptarii [grata].

8. *fertilibus d. p.* Quae olíueta sub priore domino i. e. sub prioribus temporibus colebantur et idcirco fertilia erant.

9. *tum spissa ramis l. f. exc. i. Et laurea* arbor infructuosa est et tantum uoluptuosis locis apta.

11. *non ita R. pr. e. i. l. a. u. n. Praescriptum* pro certo dicitur a magistris ludi, qui praescripta pueris dant praecipiuntque imitari. *Intonsum* autem *Catonem* ait, quia ueteres propter seueritatem hirsuti erant. *Normam* pro regula dixit.

13. *priuatus illis c. e. b. c. m.* Id est, familiarem rem angustam habebant, rem publicam magnam.

14. 15. *nulla decempedis.* Nemo, inquit, priuatam domum aedificans decempedum porticum septemtrioni obiectam metabatur. Septemtrioni autem obiecta porticus aestate delicatioribus grata est, quia solem non contingit.

17. *nec fortuitum s. c. l. s.* Sensus et ordo hic est: nec sinebant leges spernere cespitem fortuitum i. e. non licebat inridere eum, qui super sti-

1) *lati*tud. MR2. recte. rell. *alti*tud. bis habet *alti*tud. r. 2) altitud. M2,r. om. R. rell. *lati*tud, — denique lac. luc. undique prosp. 2. rell. deni*que* undi*que*. 5) *cae*lebs M in lemm. celibem in scholio. cel. R. lemma et *cael. plat. ait* om. r. 8) enim MR2. rell. autem. — nullus om. 2. 9) schol. om. R. luxus odorum C. conf. gl. γ. 11) murtos M. caet. M. conse*cran*das r. conse*ruan*das va. 12) odore*s* uoluptar*ii* M,rv et uet. lib. H. Stephani p. 165. odor*is* uoluptar*ii* R2. odore*s* recte, ut Seneca Ep. 96 boletos uocat *uenena uoluptaria.* od ri et uoluptati ma. odori et noluptati *grata* fhQ. 13) Quae *olíueta* MRA2,rv (que). conf. H. Steph. Em. Porph. p. 155. oli*m* uera afh. In codd. et rva hoc schol. postpositum est scholio u. 11, in fhQ duobus seqq. ad u. 10 et 11. — prior*i* R. *super*ioribus R. icc. 2,rv. 15) Tunc M. T*u* sp. R. rell. om. tu*m*. — arbor M. rell. arbo*s*. 17) *pro certo* dicitur MR,rv. *et* praec*eptum* a. praescr. praeceptum fh, om. et. Post Ritterum Q, qui ut persaepe, perperam refert lectionem ed. v, ita interpunxit: Praescriptum praeceptum. Dicitur a m*ag*. — 18) pra*e*scripta MR2,r. rell. scripta. — autem om. fh. 19) intonsi 2. Norma*m* M2,rva. norma R,fh. 23) decem pedum M,ra. decempedum AR2v. decemped*is* fhQ. 24) solem omn. libri. recte i. e. admittit, accipit. Colum. XII, 14. loco, qui toto die solem accipiat. Sol porticum contingebat, intrare nequibat. Q coni. *sol eam*. 25) hic est MR2. rell. est hic. est. hic vfh. 26) *in*rid. M. De somno et quiete *in stipula* conf. Ouid. F. I, 105. III, 185.

pulam uel super herbam recumberet aut dormiret; propter quod significat, simplicem ac sine ambitione uitam ueteribus Romanis fuisse.

18—20. *oppida p. sumptu i. e. d. t. n. decorares.* Hoc est: omnia templa Deorum in oppidis publico sumptu iubentes aedificari. Est ergo hic figura schema, quod ἓν διὰ δυοῖν dicimus, unum in duobus, quia unum in duos sensus diuisit; *oppida* enim et *deorum templa* pro eo, quod est oppidorum templa, dixit.

CARMEN II, 16.

ACRON.

Otium d. r. Hac ode indicat, otium nemini non gratum esse atque optabile, adseritque a diis stulte homines otium precari, cum ipsi sibi id praestare possint, si cupiditatibus modus ponatur; nullis praeterea diuitiis aut praemiis emi posse. Ordo est: Grosphe, simul atra nubes condidit lunam, neque sidera fulgent certa nautis, prensus in patenti Aegaeo rogat diuos otium non uenale gemmis neque auro neque purpura.

1. 2. *patenti Aegaeo.* Lato mari et ubique diffuso sine litoris alicuius adspectu. *Prensus.* Bene *prensus*, tamquam furtum nauigans faciat insidiatus sereno. *Aegaeum* autem mare ab Aegaeo, Thesei patre, dictum.

3. 4. *certa sidera.* Nota aut certe fidelia, quorum claritudo pernox sit, ut eis merito credatur, id est, septemtrio, unde et *Lucan.* (VIII, 175): *miseros fallentia nautas Sidera non sequimur, sed quae non mergitur undis Arctos.*

5. *otium b. f.* Optabile etiam bellicosis nationibus otium dicit.

1) *uel super herbam* ex MRA (Acr.). rell. om. — *per* quod MR2. rell. propter. 2) ac MAR2 (G?) Q. rell. aut. — uet. romano*rum* MR,rvafh. roma*nis* 2. Q tacite recepit. 3) *opera* templorum omn. libri. *Opera* aut absolute dicitur aut *opera belli* atque *fiunt.* non *aedificantur.* hinc posui: *omnia templa* Deorum, cum *oppida et templa Deorum*, quod propter *ergo* expectamus, propter *in oppidis* ferri nequeat. 5) figura s. schema Q. rell. figura schema. endiaden R2,r. εν δια δυο v. ἐνδιαδὺς a. 7) dixit 2. rell. om.

ACRON. Ad pompeium grosphum A (Hor.) inscr. Acr. metrum ostendit. Ode LIIII R. HypoNetice grospho pompeio γ. Ypotetice grospho ostendens quam iocundum (iuc. φ) sit otium BφE (add. num. XVI). Ad pomp*in*ium Grosphum *endiadin* de iocunditate ocii P. Hypothetice grospho pompeio qu*a* testatur quam sit *locus deum* (iocundum) otium b. O*t*ium Aγb. 14) sibi ipsis 2. sibi ipsi R,r. id om. b. 15) cupiditat*i* 2. 16) *patrocin*iis 2. opibus C. Ordo — purpura om. A. 16) simul *ut* R12G,Crmv. rell. om. ut. in om. γb. 20) Lemma *Prensus* cum Ab posui. praehensus rv. prehensus R. praensus fh. rell. prensus. 22) Nota certe R. 23) eis merito Aγb1R (ei?) ,r. rell. merito eis. 24) qu*i* γbR. mergi*m*ur γR1,m. Arcitos γ. Arcto*n* C. rell. *Arctos*, non *Axis.* 26) opt. est etiam, om. dicit, 2. opt. et 1. otium dicit om. 1.

6. *pharetra decori.* Quia sagittarum usu et armorum splendore decori sunt Persae.

7. *non gemmis.* Otium naturale animi adfirmat bonum, quod nullis possit diuitiis comparari uel honorum potestate.

9. *gazae.* Diuitiae, ut (A. I, 119): *Troia gaza per undas.* Sensus uero hic est, quod non diuitiae aut honores ab inquietudine excusent, sed quies et electa mediocritas. Ordo est: Non enim gazae neque consularis lictor submouet miseros tumultus mentis et curas uolantes circum laqueata tecta.

10. *lictor.* Lictorem pro dignitate posuit et honore, qui otium denegat.

10—12. *miseros tumultus mentis.* Non alibi grauiores curas esse quam ubi maiores sunt opes demonstrat. *Volantes* autem dixit discurrentes, *laqueata tecta* lacunaria, sicut *Verg.* (A. VIII, 20): *Atque animum nunc huc celerem nunc diuidit illuc.* [*In partesque rapit uarias perque omnia uersat*]. *Sicut aquae tremulum labris ubi lumen aenis — Omnia peruolitat late loca iamque per auras Erigitur summique ferit laquearia tecti. Laquearia* autem dicuntur opera camerae in lacus conlectae, ut *Verg.* (A. I, 726): *dependent lychni laquearibus aureis Incensi.*

13. *uiuitur p. b.* Paupertate sola beate approbat uiui, ut *Lucan.* (A. 527): *O uitae tuta facultas Pauperis angustique Lares.*

14. *salinum.* Pro quocumque uase [posuit] fictili mensae pauperis: proprie tamen *salinum* est patella, in qua diis primitiae cum sale offerebantur.

1) faretra A. Qu*i* A. 4) decore*s* γ. sint 2. — Medi 2C. 3) affirma*nt* 1. adfirm. A. diu. comp. uel ho. po. AγR. uel ho. po. om. 12G,mva. diu. uel ho. po. comparari fh. diu. possit R2,r. *aequi*perari uel ho. po. r. 5) Hoc uero est R1G, rmva. Sensus uero est ACfh. Sensus uero *hic* est γb. 6) diu. aut *honores* AγbR. *neque* diu. *neque* honores C. aut *homines* r. *non diu. homines* mvafh. — summoueant 2. liberent C. rell. *excusent*, uerbum latinitatis serioris, ut apud Pallad. Nou. 7: plantae se a calore solis excusant. hinc neque *excutiunt*, neque *excludunt* scribere opus est. *laudata* medioer. C. *Quies et* sana sunt. Q: *quies et* quoniam non habui quo probabiliter emendarem intactum reliqui: fort. unci exhibendi erant.' Ordo — tecta om. A. 8) uoluntates γ1R (corr.). 10) oti*um* CQ. rell. oti*a*. 12) *Dicit* non alibi, om. demonstrat 2. opes sunt A1 (Porph.). 13) *Circum uol.*] Volantes *curas* fh. rell. Vol. *autem. Mor*antes autem b. 14) lacun. sicut Aγbr. lacunaria om. γ2. lacunariis ornata 2. 15) Atque an. nunc huc celerem nunc diu. AγbR,r. rell. Atque animum cel. nunc huc nunc diu. illuc. [In part. — uersat] om. AγbR1. uersus ex Aen. IV. 286. 16) aenis. Omnia, AγbR1G,r mva. (a*h*enis rmva). uersus ergo omissus. sumique A. 17) Laq. sunt 2. 18) op*a*ca ca. in lac*u* m. — co*n*l. A. camen*a*e γ. collect*a* 2. *ut* uerg. A. *ut* uirg. γb. *unde* uirg. r. rell. om. *ut*. 19) lich*ini* R1. lichni A,r. auri*s* γ. aur. *incensi* AγbR. rell. om. 20) uitae 2. ui*uere* rmva. rell. ui*ui*, ut Aγ. rell. om. Schol. om. 1. 21) pauper*tasque* 2. 22) posuit om. Aγb,r. pauperis ut iuuennal (ex schol. seq.?). sed null*a* aconit*a* bibuntur fictilibus γbA. (null*i* aconit*i*) et C (bibentur). 23) tamen om. 2.

15. *timor a. cupido.* *Cupido* pro auaritia dictus, unde et timor pro custodia census. *Juv.* (XIIII, 304): *misera est magni custodia census.*

17. *iaculamur.* Pro appetimus et, dum breuis uita sit, maiora temptamus.

19. 20. *quis exul s. q. f.* Quis a se quoque, id est, a uitiis auaritiae suae potuit fugere, qui patriam dereliquit, diuitias autem quaerit mutatione terrarum, ut est: *Atque alio patriam quaerunt sub sole iacentem?*

21. *scandit ae. u n. c.* Ostendit, neque mari neque terra siue militia posse quemquam curas suas fugere uel peccatum.

22. *nec turm. eq. relinquit.* Id est, nec a turmis equitum remanet. *Relinquit* enim est pro *deserit turmas* (relictas). Sensus autem hic est: Si equo uelis curas fugere, sequentur, quia et ceruis et ipsis uentis sunt ualociores.

25. *laetus in pr. animus.* Plus praesenti laetitia quam spe futuri animum iuuari dicit i. e. non plus laetetur quam expedit.

26. *et amara l. t. r.* Philosophicum praeceptum [ad] patientiae, exhortans, ut aduersa laetitia temperentur et fatis prosperis non credatur, maxime cum, uarietate uitae, nec pro uoluntate ad omnia felicitas constet, nec sint aduersa continua.

29. *abstulit c. c. m. A.* Ostendit rerum humanarum duo inter se contraria exemplo eorum, qui putati felices sunt. Achilles enim uirtute praecipuus cita morte iuuenis periit.

1) *inde* et 1. *u*nde et AγR, rmva. cupido — tim. pro cust. census om. b. Iuu. — census om. A. 3) cum R. — tent. afh. 5) Quis a. s. q. id est om. R1G,mv. 6) potuit fug. AγbR. rell. pot*erit*. *au*fugere 1,r. patr. der. AγbR12,r. rell. der. patr. derelinquit afhQ. 7) *ia*centem omn. libri. Quae lectio, cum modo de mutatione terrarum sermo sit, ei qui adtentius locos ab Acrone laudatos inter se comparare consueuit, ad *terras mutamus* tantum non uero ad *calentes* u. spectare uidebitur. Q: sequeturne hinc aut apud Hor. *ia*centes aut aqud Verg. *la*tentum scribendum esse.' Nihil inde sequitur; frigidum autem esset in Horatio scribere: quid terras *alio iacentes sole* mutamus? sine malitia γ. 9) quemquam s. quen*-*quam (fh) omn. libri. conf. Porph. curas suas *ef*fug. Aγ,r. suas fug. R. fug. om. 2. rell. cur. fug. suas. 10) relinquid γbB. Id — remanet Aγb. rell. om. 11) Relinq. e. e. p. d. turmas relict*as*. γ. reli*ncta* A. Non deserit relictas turmas. Relinq. e. est [pro fh] deserit. mv afh. R addit *turmas* relictas. — Sensus hic etiam est A. Sensus autem etiam hic est γ. rell. Sensus autem hic est. 12) uel*is* c. fug. *sequentur* AγbR (sequantur), r (uel*it*). uelit cur. fug. *non potest* mvafhQ (*ef*fug.). *Si uelit* c. f. sequuntur 1G ueloc. sunt 2. 15) dicit — expedit om. A. Totum schol. om. γb. γ hoc habet (Porph.): presentibus inquit delectemur ac fruamur. futura non quaeramus. dicit om. R12,r. 16) ad om. AγbR12G,rmv. transiit ex C in afhQ. scripsi patienti*ae* rell. patienti*am*. *exort.* γb. exhort. ad patientiam C. 17) temperetur R. — non *satis* prosp. cred. libri omnes. C: non *nimis* pr. (sic!). Q: 'minus C. scrib. uidetur *nimis*.' Ego posui: et *fatis* prosperis *non credatur*. prosperius fatum Ou. F. III, 614. *bona* fata Carm. Saec. 27. Conf. u. 32. 18) a uarietate, om. uitae γ. cum omnia uarientur 2. cum uita sit inserta C. const*at* γ. 21) exempl*a* γ (G?). rell. exempl*o*. *facil*es A. — Ach. *uero* mvafh. rell. *enim*. 22) cita morte om. 2.

30. *longa T. m. s.* Tithonus, maritus Aurorae, tardo mortuus est per dampna deficientis aetatis; uiuendo enim in cicadam conuersus dicitur. Et ideo dicit, nihil esse certum homini, dum illum cita mors iuuenem puniuerit (perdiderit?) alterum [uero] senem consumserit [ante uita quam] fatum.

32. *porriget hora.* Horam pro tempore posuit. Id est: uariabilis fortuna; prospera dabitur mihi, tibi amara, id est, forsan tibi mors occurrendo me pertransibit.

33. *te greges c.* Finitum pro infinito [usus est], ut (B. II, 21): *Mille meae Siculis errant in montibus agnae.*

35. *bis Afro.* Pro Tyrio posuit, quia inde profecti sunt, qui Carthaginem condiderunt.

37. *mihi p. rura.* Dicit ita plerumque diuersa esse ingenia, ut fortunas, in diuersis studiis, ut, sicut alii honoribus et diuitiis clari sint, ita hic carmine inlustret mediocritatem [suam].

38. *et spir. Graiae t. camenae.* Id est, dedit mihi tenue ingenium Graiae musae, scilicet ut possem lyrica cantare primo a Graecis inuenta. Ordo est: Et parca non mendax dedit mihi tenuem spiritum Graiae camenae et spernere malignum uulgus.

Graiae camenae i. e. Graecae camenae, uel quia Graeci fuerunt poetae lyrici, quos Horatius imitatus est, Alcaeus et Sappho, uel quia primi Graeci carmina inuenisse perhibentur. *Camenae* uero genitiuus [est] singularis.

parca n. m. Inmutabilis; uult enim fataliter sibi hoc adtributum ingenium. ***Malignum.*** Invidum.

1) mort. est, *aetate* omnino deficiente, adeo ut nimis diu uiu. in cic. conu. *dicatur atque ita docet* nihil homini esse certum, quando illum *iuuenem* mors *praeuenerit*, alterum *uero uir* consumserit senem C. 2) con. *est* R. et om. 2. nihil dicit R1. esse cert. AγhR12,Cr. rell. cert. esse. homini om. R12. 3) iuuenem γ. rell. om. conf. C. puniuerit γ. rell. punierit. *Praeuenerit*, quod primo adspectu perplacet, ideo non recepi, quod non dictum est, quid praeuenerit. conf. Suet. Caes. 44: talia agentem mors praeuenit. *Superuenire* uerbum est, quod desideramus. 4) uero om. Aγ2,r. ante uit*am* b1. ante uitam quam fatum om. 2. 5) dixit A. rell. posuit. Id est, uar. — pertransibit om. A. id est, forsan — pertransibit om. C. Totum schol. om. b. pertrans*iet*`γ1G. pertran*sierit* r. rell. pertrans*ibit*. *porriget* i. uariab. f. pr. mihi om. tibi, om. dabitur, γ. 8) finitum omn. fere libri. finit*o* G. usus est om. AR,r, 10) γ: pro *tiro* posuit, quia inde profecti sunt, qui car*taginem* condiderunt. 2: pro tyrio, quia inde carthagineuses originem habuerunt. Mutilum in A: pιo tirio quia inde carthagin*ensis*. R: pro tyrio posuit sicut *indum* pro carthag*in*ensi. sicut *indum* R1G,mva. sicut *interdum* pro carthag*in*ensi r. Schol. om. b. 12) esse om. A. *et* fortunas C, quocum Quidam tacite facit, 'schol. corruptum adiuturus.' C: diçit pro diuersitate ingeniorum diuersa esse *studia et fortunas*, alios quidem diuitiis et honoribus claros, *se uero* gaudere mediocritate, eamque carmine illustrare. conf. Porph. ita *nunc* R. rell. *hic*. 14) suam om. AγR12,rmva. 15) Dedit — uulgus om. A. γ hunc habet ordinem: Ordo — uulgas. *Id est*, dedit — inuenta. lyrica γbR2,Cr. rell. lyra. 16) poss*im* γ. rell. possem. — prima 1. prim*um* b. rell. prim*o*. 19) fuer*a*nt A1. 20) saffo A. Gr. primi γ. 21) uero om. R1G. est om. ARG. 22) Schol. om. Ab. 23) *ad*tr. γ. attr. ingenium R12 et edd. omnes. Inuidum MC.

PORPHYRION.

Otium d. r. i. pat. Ae. Hac ode Grosphum equitem Romanum Siciliensem adloquitur, indicans nemini non otium gratum esse atque optabile.

Otium d. r. in pat. prensus Aegaeo. Dicit omnes stulte sibi a diis otium optare, cum ipse illud sibi praestare possit, quippe cum nullis praemiis ematur. Non enim, inquit, diuitiae aut honor (summus?) cuiquam prodest, quo minus inquietam sollicitudinis mentem patiatur.

10—12. *et curas l. c. t. u.* Ostendit non alibi grauiores curas esse, quam ubi maiores opes sunt.

14. *cui p. sp. i. m. t. s.* *In tenui mensa,* hoc est, in paupere. *Salinum* patella (est?), in qua primitiae diis cum sale dantur; sed nunc pro uasculo domestico salis dixit. Dixit autem bene uiui in paupertate, quia paterna re familiari contentus uictum angustum abhorret.

15. *nec l. s. t. a. cupido s. a. u.* *Cupidinem* hic non puto pro amore posuisse sed pro cupiditate; quare miror, masculino eum genere cupidinem dixisse, cum hac significatione *haec cupido* dicatur.

18. *terras a. c. s. m.* Sic et *Verg.* (G, II, 512): *Atque alio quaerunt patriam sub sole iacentem.*

19. 20. *patriae q. exul. s. g. f.* Sensus est: qui a se quoque [id est], a uitio auaritiae siue impatientiae suae potuit fugere, qui patriam reliquit?

21. *scandit ae u. n. c.* Per hoc ostendit, neque mari neque terra posse curas suas quemquam effugere.

22. *uec turmas e. r.* Id est: etiam si equo uelis curas effugere, sequentur illae te tamen; sunt enim ceruis et ipsis uentis ualociores.

25. *laetus. i. p.* Praesentibus, inquit, delectemur ac fruamur, futura non quaeramus.

26. *et amara lento t. r.* Amaritudinem uitae hilaritate interposita leuiat.

PORPH. Ode LV. Ad Grosfum R. 2) grossum M. sicil. adloq. M. et (all.) AR2. rell. alloq. sic. 4) aegeo M. — sibi MAR2 (om. a diis). rell. om. 5) ipse MR,r. rell. ips*i*. sibi illud 2. poss*it* MR,r. rell. possi*n*t. 6) honor *suus* cui*que prodest* MR2. honor *ipsius* cui quam prodest r. honor *suis* cuiqu*am* quo minus v. honor *sunt* cuiqu*am* q. Asc. hon. *prosunt* cuiqu*am* fh. 7) sollicitudini*bus* MA2,r. hic casus ferri potest, si scribimus inquiet*atam*. conf. Suet. Calig. 26 et 29. et Plin. Epist. I, 9: nullis rumoribus inquietor. 10) In tenui mensa (r) h. e. paupere, om. *in*, MR2. rell. in me. te. h. *e*. *in* paup. 11) patellae R. in M e deleta est. 12) Dixit MR. Dic*a*t a. rell. dic*i*t. — *in* om. rvafh. 13) *angustum* MAR2. rell. om. *haec* cupido scribendum esse, ex ipso scholio patet. h. cupi*ditas* libri. 18) *ia*centem M. ut rell. 19) ex*s*ul. M (Halm). — a se MR. id est om. MR. aut uitio M. a uitio R. rell. uiti*um*. auaritiae suae *sapient*i*ae* su*ae* MR. Scribendum: uitio auaritiae *siue* impatientiae suae. hinc in libris: au. suae *aut* impatientiam. aut *sapientiam* 2. 20) reliquit MRA2,rva. reli*n*quit fh. 22) *quemquam* MAR (G?). rell. om. Conf. Acr. *Nec turmas* — effugere om. 2. 25) *ac* MR, rvafh. *atque* 2, *et* inculc. Q. lencto R.

27. *nihil est ab. o. p. b.* Extrinsecus hic audiendum [est]: quatenus concessum hominibus non est, ut per omnia beati sint.

29. *abstulit c. c. m. A. l. T.* Ostendit, diuersitatem rerum humanarum duo inter se contraria posuisse breuem [scilicet] Achillis uitam et Tithoni usque ad ultimam senectutem porrectam.

33. *Te gr. c. S. c. m. u.* Alii, inquit, diuitias insatiabili animo cupiunt at (ego?) mihi paupertatem cum animi aequitate [opto], per quod ostendit, sic ingenia diuersa plerumque esse hominibus, ut fortunas.

35, *te bis a. m. t. u. l. Afrum* muricem pro Tyrio dixit, uidelicet quia Tyrii in Africam transierunt, qui Carthaginem condiderunt; *bis tinctam* autem lanam δίβαφον purpuram dicit, quam scimus esse pretiosiorem.

38. *et sp. gr. t. c. n. mendax.* Dixit spiritum *tenuem*, id est, subtilem accipe; *camenae Graiae* autem ideo dixit, quod haec carmina ad imitationem Graecorum scribat. *Graiae* genitiuus singularis est.

CARMEN II, 17.

ACRON.

Cur me querelis e. t. Maecenatem aegrum uelut adsidens adloquitur querentem de periculo suo et pro praesenti statu optantem mortem; pro cuius affectu uel amore dicit, se ei nolle esse superstitem, sed quasi quodam sacramento deuinctum sociandum morte, cui fuerit uita coniunctus. Ordo est: Maecenas, grande decus et columen mearum rerum, cur me exanimas tuis querelis, nec dis nec mihi amicum est, te prius obire.

2. *amicum est.* Gratum siue conueniens.

5. *a. Interiectio dolentis. Te meae si partem animae.* Hoc sensu, quo

1) est om. MR2. 2) *homi*nibus MAR2,rva. omnibus fhQ. *hominibus* recte. nam beati quidem sunt, sed non ab omni parte. 4) scilicet afhQ. rell. om. 6) diuitias *dicunt* ins. an. *oderunt* M. alii inquit diu.¸ dicit'' dicunt (corr.) ins. an. *oderunt* R,r (om. *dicunt*). pro *oderunt* hab. *cupiunt* vafh. 7) *opto* non est in libris nec necessarium. 8) pler. esse MR. rell. esse pler. 2 om. esse. 9) tyro v. *et* quia MR. rell. *uidelicet* quia. 10) *qui* cartag. MR. *qui* carth. A2. rell. *id est* Carth. 11) ΔΙΒΑΦΟΝ M. δίβαφον A2. rell. dibapham. om. r. — pretiosi*orem* MAR. rell. pretiosissimam. 12) Dixit MR2,rv. dedit a. om, fhQ. — id est M et rell. libri. 13) cam. gr. Mv. *carmen* gr. 2R,r.

ACRON. Ad mecenatem A (Hor.). Scholiis antep. est not. metri. Ode LV. ad mecenatem R. Paranetice uel simboleutice ad mec. γ. Symbol. ad mec. BφDH et E, qui add. XVII. At simbolentice paranetice tetracol. ad mec. b. Ad mec. quendam adolatorem reprehendit Bern. C. ad mec. dicentem se egrotare Bern. B.

19) quere*ll*is A, in Hor. altera l erasa. — ads. A. 20) praesent*e* b. optant*i* Ab. 21) *eius* r. *uel* am. omn. libri. *et* am. Q inculc. ex C. — nolle esse superst. AγbR. se uelle 2. se esse nolle, om. ei, r. rell. se ei esse nolle. C: se ei *mortuo* nolle *superuiuere* sed quodam q. sac. deu. *in* m. soc. c. f. *in* u. coni. Ordo est. 22) fuer*it* AγR,r. rell. fuer*at*. 23) Ordo — obire om. A. 25) schol. ex Aγ. rell. om. C: *gratum*, placens. 26) A te γb (bis), ut Bernn. KA et φ. In Par. AEP man. 2 h adscr. ut I, 27, 18. Par. A. habet pure A. A.

superius dixerat amicorum animam [unam] in duobus corporibus constitutam (I, 3, 8): *Et serues animae dimidium meae;* unde et *unanimes* dicti. Hic autem dicit sine dubio, alteram partem non retinendam una pereunte, hoc est, se negare superstitem.

7. *nec carus ae. n. s. i.* Nec carus, inquit, ita alteri sum futurus sicut [ipsi] nec integram uitam habiturus [sum], parte animae iam in illo extincta. [Nec superstes integer, quia tu es medietas meae animae.]

8. 9. *utramque d. r.* Id est, unius casu [dicit] ambos perituros.

9. *non ego perf.* Falsum, tamquam non perfidum de ea re interposuerit iusiurandum, ne ei superuiueret. Ordo est: non ego dixi perfidum sacramentum: ibimus parati carpere supremum iter, utcumque praecedes.

11. *ut cumque praecedes.* Seu aetate seu sorte praecederet, in supremo mortis die comitari se adserit Maecenatem.

13. *me nec Ch.* Nullorum obiectione (obligatione?) monstrorum societatem [ait] disiungi posse, quae nec mortis terrore separetur.

centim. Gigas. Briareus, de quo *Verg.* (A. X, 564): *qualis centum cui brachia dicunt Centenasque manus.*

15. 16. *sic pot. i. pl. p.* Ac si diceret: fataliter abeo, et a te diuelli non possum.

17. *seu Libra.* Ordo est: utrumque nostrum astrum consentit incredibili modo, seu adspicit me Libra seu formidolosus Scorpius pars uiolen-

Epod. V, 71. In uet. Ambr. h bis a man. 2 adpos. est. om. K c. l. Etiam in codd. Med. et Rom. Vergilii *a* legitur. conf. Wagner. p. 381. Idem uoluerunt uett. gramm. uide Heins. ad E. I, 15. Hand. Turs. I, 2, 21. Iam dixi de hac scriptura Mus. Rhen. 1846. p. 635 et de cod. Barc. p, 28. ha r. ah mvafh. — qu*od* sup. A. *idem* sup. 2. rell. qu*o*. 1) unam Q interposuit, scilicet ex C: — amicorum enim *una* est anima in duobus corporibus existens. 3) *hic* Aγb2. rell. hoc. 4) neg*at* 2. neg*at fore* recepit Q. rell. *negare* superst. recte. 5) carus omnes codd., *ch*arus afh. *Nec* car. inq. Aγ. schol. om. b. rell. *Non ero.* inq. 6) ipsi om. A. sicut *tibi* Q. — *in te* ext. Q. ex C. utrumque non necessarium. sum om. AR2,rmva. schol. om. b. — Iam in illo — animae om. R. 7) Nec sup. — animae om. Ab. nec superst. om. 2. medietas γ,mvafh. *dimi*dietas r. dimid*ia* siue dimid*iata* pars? 8) dicit om. AγR12,r. ambo γ. 9) falsum om. A. etiam hoc schol. om. b. non perf. *sacram*entum 1, om. de ea — perfidum. de ea re posuit *iuram*entum 2. tamquam — superuiueret om. C. 10) qu*od* ne mva. — non ego γ2. rell. ego non. Ordo — precedes om. A, adiunx. γR,r sequenti scholio. 13) *m*orte γ. forte C. suprem*a* γ. praecede*t* a. rell. praecede*ret* (in lemmate fh: praeced*at*). *ad*serit A. 14) ob*lectat*ione A. rell. ob*iec*tione. metu C. Legendum puto ob*liga*tione. conf. Iustin. XIII, 7: obl. linguae i. e. impedimentum siue implicatio, difficultas, ut Marcian. in Pand. XXXXIV, 10. 15) separatur AγR1,Crmva. *supe*ratur 2. superetur fhQ. schol. om. b. 16) gig*as* AγbBφK et omn. uett. codd. et edd. non *giges* (Muret. Bentl.) neque *gyas* (Meineke. Goettling. Hes. Th. 149. G. Hermann. Opusc. II, 176. Loehrs. Ouid. T. IV, 7, 18). 18) Schol. om. Aγb. fataliter *ita me* habeo ut R. ab eo 2. Legendum est *abeo* i. morior. e uita Cic. T. I, 30. absolute Petron. 12. Lucil. ap. Non. I, 150. conf. u. 10—12: *ibimus* — pra)cedes — supressum Carpere *iter.* Cic. Diu. II, 7: ex omni aeternitate *definita* dicis esse *fataliter.* C: *fato decretum* est, *et* at te separari non poss*um*. poss*um* r. posui: *et* possum. 20) Ordo — undae. Per om. A.

tior horae natalis, seu adspicit me Capricornus tyrannus Hesperiae undae. Geniturae per commemorationem horoscopos suos similes esse et inter se adserit conuenire, in quibus uitae finis apparet. Unde et dicit, quod tempore uno ille aegritudine, ipse casu arboris periclitatus sit.

18. *formidolosus.* Timendus, quod naturaliter formidandus sit. *Sallust.* ( ): *Etiam tum potentia Cn. Pompei formidolosa erat.*

17—20. *Seu Libra — Scorpios — uiolentior — Capricornus undae. uiolentior.* Prae omnibus iniquior natalis horae. [Infestus enim fertur Scorpius geniturae.] Iuxta mathesin tractat genituras amborum, dicens se seu horoscopum i. e. horam, [in] qua natus est, in Libra habere, seu in Scorpione, qui iuxta Libram est, — contrarius illi Saturnus erat, — seu in Capricorno horam habuit, in illis diametrus ei erat, hic quadratus, sicut [et] Maecenati, quem Iuppiter illioppositus temperauit.

horae. Datiuus casus est.

seu tyrannus h. C. u. Undae Hesperiae Capricornum *tyrannum* ideo dixit, quia hiemale signum est; oritur enim XVI. kal. ianuarias et occidit XVIII. kal. februarias, et dum sol in Capricornum uenerit, tunc ge-

1) seu *accip*it γ2. — tyra*m*n. R, ut Bern. A. hesp. *i*ndae γ. Geniturae per Aγb2. rell. Per gen. 2) in*ter* AγbR12,rvaC. in fh. ad*s*erit A. 3) Unde et dicit AγbR1,rv. et om. Gafh. *Ergo* dicit tacite inculc. Q. qu*ia pene* temp. R. 4) ipse casu 2. *ille* casu γ. rell. *hic* casu. — est b. 5) timendus om. Abγ (in scholio. tamquam glossa adest) C. *qui* omn. libri. qu*od* tacite inculc. Q. formidandus natur. C. Sa*ll*ust A. rell. salust. tum om. b. 6) g. n. pomp. A. gn. pomp. γbRG. rell. Cn. r: C. N. rva: pompe*ii*. 7) Scorpi*os* Bentl. et Orell., Bern. K et Parr. Bφ (Valart. 2 m 53.), ut Verg. G. I, 35. Q: 'hoc schol. Sine dubio corruptum malui integrum ascribere quam sine certa ratione ad emendationem accedere.' Prae omn. iniq. A. In γ glossa: *uiolentior*. p, o. i. ho. natalis. Infestus — geniturae om. Aγb. Schol. incipit cum *Iuxta math.* in Aγb. mathes*in* AγbC. rell. mathes*im*. methatherim r. 9) genitur*am* 2. 10) qua, om. in, AR2. — libr*am* 12,rmva. scorpi*onem* 12,rmva. 12) Saturn. si in Cap. 2. Capri cornu R. — in ill*i*us diamastes erat hic quadr. 2, om. *ei*. diame*tes* Ab,m. diame*ces* γ. diame*res* R. diame*tres* rva. diame*ter* fhQ. Quod uocabulum cum non latinum sit, posui diame*trus*, gr. διάμετρος. Colum. V, 2. Vitruu. X, 14. Macrob. Somn. Sc. I, 20. Conf. de horoscopo Manil. III, 190 sqq. IV, 548 et 795. erat ei γ. ei om. 2. sicut mecen. γb, om. et. 13) tentauit 2. rell. temperauit. illi *op*positus R,r. rell. illic positus. C: *uiolentior*. ceteris iniq. — Scorpius *prae aliis* genesi iuxta mathesin: *iccirco dicunt Physici, qui sub Scorpio nascitur, cito moritur.* uult amborum geneseis conuenire dicens (om. se) seu horosc. i. h. qua n. e. in Lib. habere*t* — Capricorno (om. hor. hab.), in illis diameter erat — temperauit. Conf. Luebker p. 11. Ad u. 17 γBφ habent hoc scholion: *Scorpius*. Qui est, ut dicunt, letale (laet. Bφ) signum eo quod qui in illo fuerint nati citius moriantur. Conf. Vanderb. Adi Manil. l. l. 217. 548. Iul. Firmic. p. 254 et apud Lessing. Gesch. et Litt. III, 328. 14) schol. om. Ab. casus om. γ. est om. r. 15) Q: 'De hoc schol. idem dicendum ac de superiore' i. e. corruptum est et difficile. Unde hesperiae (hesperi*es* b) cap. t*i*r. Aγb. hesp. undae mv (unde). rell. om. und. hesp. Capric. om. R. 16) ideo dixit AγbR,r. rell. dix. ideo. qu*i* A. rell. qu*ia*. enim om. 2. VI Kal. b. XIII R,ma. iannuar*ii* bfh. sexto decimo r. Cal. afh. februar*ii* rfh. 17) in capricior*no* AR2. tu*m* R2,r. max. temp. AγbR12,rv. rell. temp. max. generat *in* ital, b. generan*tur* r.

nerantur maxime tempestates in Italia. Aut ideo posuit ***Hesperiae undae,*** quia uoluit intellegi, occasum signi huius magis saeuire tempestatibus quam ortum, ut per Hesperiam undam occiduam partem Oceani, et ex eo occasum eius intellegi uoluisset.

22—24. ***te Iouis i. t. S. r. erip.*** Mortem dicit submouisse Iouis beneficam stellam maleficam respicientem Saturni. Ordo est: Te eripuit tutela Iouis refulgens impio Saturno et tardauit alas uolucris fati, cum frequens populus ter crepuit laetum sonum [in] theatris. [***Cum pop. freq.*** Ostendit populum cum gratia || plausum dedisse.]

26. ***cum pop. fe. l. t. t. crep. sonum.*** Ostendit populum pro gratia, comperto quod euasisset Maecenas aegritudinis periculum, in theatro congratulantem saluti eius, absenti et adhuc inualido plausum dedisse.

27. ***me truncus ill. e.*** Ad illud rettulit, quod dixerat, utriusque astrum certa ratione coniunctum (u. 21. 22).

28. ***Faunus.*** Deus agrestium et siluarum.

29. ***Mercurialium.*** Doctorum, qui in tutela Mercurii sunt. Mercurius enim deus facundiae dictus est.

31. ***aedemque uot. m.*** Ut memor esset uoti soluendi [hortatur], quia aedem, si euasisset, Saluti promiserat.

32. ***nos humilem f. a.*** Non humilem agnam sed humilium oblationi aptam. Maecenatis enim uelut potentis (maius?) uotum fuerat.

PORPHYRION.

Cur me querelis e. t. Haec dicit Maecenati adsidens aegroto grauiter querenti de periculo salutis suae negatque se uelle superstitem ei uiuere, mutuae caritatis pignora commendans.

1) qu*i* uol. AR. 2) hortum A. — per om. R12. 4) int. uoluisse*s* AγbR. int. uoluisse 2,r. rell. uol. int. C: ***hesp. undae.*** Scholio adiungit 2: seu quia dicitur capricornus habere dominium super hesperiam undam. ***tyrannus.*** dominans. 5) Mortem — Saturni om. b. Id est mortem A. — sum*m* R1G,r. rell. subm. 7) resurgens imperio 1. — uolocr*is* alas Rγ (uolocres). 8) ***in*** om. libri Acronis, nullus Horatii. in theatr*o* r. sonum. In theatris ost. fh. — Lemma posui. hoc schol. habent R1, r, om. subsequens. abest a γA. utrumque et reliqua scholia ad h. o. om. b. 10) *pro* gratia γR. *per* gratiam A,mvafh. ***in*** gratiam Maecenatis ter plausum dedisse in theatris, cum comperisset eum mortis euasisse periculum, congratulans eo signo ipsius salutis. 13) re*tt*ulit A,rv. *Adhuc* retulit 2. — dix*it* R2, rmva (Porph.). rell. dix*erat.* astr*i* A2. 14) con*uin*ctum A (con*uinctiones* Quintil. I, 4). 16) qui — sunt om. A. enim om. γ, qui duas habet glossas: 1. *merc.* qui — sunt. 2. doctorum. merc. d. f. d. e. conf. Philostr. Heruic. p. 18: τῶν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ σοφῶν. 18) esset AγR (esset mem.) 12, rmva. sit CfhQ. hortatur om. Aγ2. oratur Mecenatem qui 1. soluendi uoti (Maecenas?) qui idem saluti, si eua promiserat 2. promiser*it* R. 21) maius 2. rell. om. enim om. γ.

PORPH. Ode LVI. ad Mecentem (sic) R. qu*ae*re*ll*is M. adsid. M accidens R2. qu*ae*relis rv. qu*ae*renti rvfh. uelle om. 2. *ch*ar. afh.

2. *amicum.* Hic pro grato posuit.

5. a. *te m. s. p. a. m. u. q. m. a.* Sensus conceptus est ex illa amicitiae definitione, qua dicunt, amicitiam animam unam esse in duo corpora (coactam?). Ergo ait: si te uis fatalis sustulerit amicum, qui pars es altera animae meae, partem quae apud me est, non retinebo; quo significat, non se superuicturum.

7. *nec c. ae. n. s. i.* Nec carus, inquit, alii futurus sum sicuti tibi, nec integram uitam habiturus, parte scilicet animae meae in te extincta.

8. 9. *utramque d. r.* Id est, unus idemque ille dies utrumque nostrum absumet.

9. *non e. p. d. s.* Id est, non perfidum iusiurandum de hac re [a me] interpositum.

11. *supremum iter.* Supremum iter illud dicit, quo quasi ad inferos itur.

13. *nec si res c. Gigas diu. umq.* A te, scilicet a proposito, de quo nunc apud te loquor et ante iuraui.

17. *seu L. s. m. Scorpius asp. f.* Sensus est: in quocumque signo horoscopum natiuitatis meae constitutum habeo, haec intellego tuo horoscopo conuenire, ac per hoc unam genesin nos morum aequitate habere.

18. *seu tyr. h. C. u. Tyrannum* nunc ideo dixit, quod hoc hiemale signum. Oritur XVI. kal. ianuarias, occidit autem XVIII. kal. februarias, quod tempus in undas quasi dominatur, id est, saeuit. Sed ***Hesperiae undae*** qua re? nisi forte uult intellegi, occasum signi huius magis saeuire tempestatibus quam ortum, ut per Hesperiam undam occiduam partem oceani et ex ea occasum astri huius intellegamus.

22 — 24. *te Iouis impio tutela S. r. e.* Aiunt Saturni stellam infestam esse hominibus, Iouis autem e contrario saluberrimam; Saturno pericula adferri eaque tamen euinci superfulgente Iouis stella. Per haec ergo sig-

2) *ah* MR2 et edd. 3) *diffinitione* R2,rv. rell. *de*finit. qu*a* dic*unt* R. qu*am* dic*it* M. rell. qu*ae* dicit. — duo corpora MR2, rva. duobus corporibus fhQ. 4) te om. 2. — pars *est* R. 5) qu*o* MA2, Q. rell. quo*d*. quo — superuict. om. R. 7) ali*is* futurus sicuti tibi *sim* R. alii sicuti tibi fut. sum 2. sicut tibi sum r. 8) exst. M. 9) unus idemque ille dies MA2. rell. om. 11) a me fhQ. rell. om. 15) *gigas* M etc. 17) Seu lira (sic) seu m. s. a. f. lemma in M. 18) horos*picum* v. — h*aec* int. MR (hec), v. *Nec* int. r. rell. hoc. 20) dixit quod hoc MR2,rva. dixit *hunc* quod, om. hoc, fh. dix. *quia* inculc. Q (at neque v neque fh hab. *quia*). tyra*m*num ideo nunc R. tyr. *autem* nunc 2. Cal. MR,afh. Ianuar*ii* fh. rell. ianuar*ias*, aut cum compend. 22) inund*ans* 2. — Sed MR2,r. om. va. Hesp. *autem* undae fhQ. 23) qua*si* nisi r. — signi *his* MR. *astri* huius 2, om. magis — astri huius (homoeotel.). 24) per om. rv. 25) astri M, conf. 2. astri*s* R. 27) homi*ni* 2. Saturn*o* MR. rell. saturn*i*. *ad*ferr*i* MR (affari). rell. afferr*e*. 28) *si* perfulget R. *si* perfulge*at* 2. superfulget, om. si, M. rell. superfulg*ente*. tamen *cum* euinci M. — Per *hoc* R. rell. per h*ae*c. ergo MR2. rell. om. ual*it*. R2,rva. ual*et* M,fh. pericul*is* MR2. pericul*a* r. rell. pericul*o*.

nificat periculis aduersae ualetudinis nuper Maecenatem liberatum, cum ob hanc gratulationem populus ei in theatro plausum edidit, eodemque similiter tempore et se periclitatum repentino arboris casu, de quo supra locutus est. Ita autem idem attulit, ut illud probaret, quod supra dixerat: *Vtrumque nostrum incredibili modo consentit astrum.*

CARMEN II, 18.

ACRON.

Non ebur n. a. De continentia scribit et paupertatem suam diuitiis omnibus praefert, culpans eos, qui obliti breuis uitae cupiditatibus et diuitiis student.

1. *ebur.* Pro deriuatiuo, ut sit *eburneum*. Ordo est: non renidet in mea domo eburneum neque aureum lacunar.

3. *Hymettiae.* Id est, de Hymetto monte marmora excisa, quae Thebaica dicuntur.

5. 6. *neque A. ig. h.* Ostendere uult, Romanos non iure factos Attali heredes.

8. *clientae.* Familiares, uicinae. Ostendit uotum clientum, quorum uxores, cum nobilibus togae praetextae fiunt, ad spem magistratuum gerendorum, carpentes purpuram iuuent matronas. Vnde dicit, dum sibi ista desint, fide se et ingenio diuitem.

1) cum MR2,rv. cui afh. gratulationem omn. libri. recte. gratulatione ciuium et *laetitia* Cic. Verr. IV, 34. Flacc. 39. Mur. 5 et 41. non opus est scribere *ad* hanc grat. Q inculc. gra*tifica*tionem, insuper proponens: *ob hoc gratulabundus.* 2) pop. *ei* R. rell. om. ei. 3) casu MAR2. edd. *ictu.* 4) est MAR2. rell. om. loq*uu*tus r. lo*qu*tus v. rell. locutus. — id 2. rell. idem. locutus est. *Nam* A. — dixerat MR2. rell. dixit.

ACRON. Ad aurum A (Acr.) Ad a*u*rum A (Hor. 2 m. corr.). Ode LVI. R. Paranetice uel ypotetice ad *uarum* γ. paranetice *alii* ypoteticae ad *uarum* H. paran. *alii* hipotet. de continentia D. Paran. eypotet. de continencia qua paupertatem suam diuitiis praefert XVIII E. Paran. uel ypotet. de — prefert Bφ. Paran. al. ypothet. ad auarum de continentia qua — prefert b.

10) diu. omn. AγbR1,r. omn. pref. diu. 2. rell. omn. diu. 13) *Ebur* u. iterant fh. deriuatiuo Aγ,Cmvafh. deriuati*one* R12G,r. ut sit Aγ,fh. rell. om. mea domo γbR. rell. do. mea. pro derit. — eburneum om. b. Ordo — lacunar om. A. *ebur* neq. aur. b. 14) Hyme*tt*iae Aγ M (Porph.) al. hyme*t*iae b. h*i*metiae R,r. al. hymeciae. hyme*ct*iae. hyme*tth*yae. ymettie. nullus Hymetti*as* — recis*ae* (Cun. Bentl. Gale). i. *d*imetto A (imetto M). himeto R,r. 16) *theb*aica omn. libri. Conf. Porph. et C: ,trabes marmoreae ec Hymetto monte Atticae excisae: hoc autem marmor Thebaicum dicebatur.' Marmor Theb. *in Aegypto* Spartian. in Nigro 12. Plin. XXXVI, 8 et 23: *lapis* Thebaicus. 17) atali γ. ut D. 18) client*es* 12,rmva, ut om. fere Hor. codices. client*ae* fh, ut K pure, client. A (rasura et s a m. 2). clientiae γ cum glossis: familiare, uicinae. minus accurate Vanderb. Quidam codd., ut EDHP, habent clien*tes* cum glossa: i. *ancillae.* — client*i*um 12. 19) ad speci*e*m 1,rmv. purpur*am* A, ut Porph.; rell. purpur*as*. carp. purp. γb*R2*. 20) iuu*ent* AγR,Crmv. rell. iuu*a*nt. inuenit b. 21) des*i*nt bR2. r. rell. des*u*nt. Schol. *diues me petit* ex AγC. rell. om. Id est om. γC.

11. *diues me petit.* Id est, gratiam meam appetit.

12. *nec pot. am.* Maecenatem significat, a quo se dicit maiora non quaerere, dum beatum se factum fatetur fundo ab eo in Sabinis accepto.

15. *truditur d. d.* Tamquam parum esset, quod dixerat, diem die excludi [addidit]: integri menses, inquit, transibunt. Nam per *nouas lunas* recursus intellegimus mensium.

nouaeq. p. i. l. Non desinunt decrescere, uel potius defectus pati.

17. *tu sec. mar. l.* Ordo est: tu parum locuples continente ripa et inmemor sepulcri locas secanda marmora sub ipsum funus et struis domos et urges submouere Bais litora obstrepentis maris. *Tu*, id est, diues.

21. *submouere l.* Effusionem diuitum culpat, ut *Sall.* (Cat. c. 21): *Qui diuitias suas profundunt in exstruendo mari et montibus coaequandis.*

22. *parum l. c. r.* Minus diues, nisi etiam alienum inuadas elementum.

26. 27. *pellitur paternos in sinu ferens deos et uxor et vir. sordidosque natos.* Ordo est: pellitur et uir et uxor ferens in sinu paternos deos et sordidos natos. Acerbitatem facti euidenter expressit, dum homines pauperes ac religiosos sedibus suis uiolenter pulsos sacra deorum Penatium secum ferre, cum discedant, et nihil amplius quam filios suos demonstrat, quos *sordidos* ad grauiorem pellentium inuidiam dicit.

29. 30. *nulla certior tamen.* Ordo est: tamen nulla aula manet diuitem herum certior destinata fine rapacis Orci, id est, nulla domus expectat diuitem dominum, quae certior sit destinata fine rapacis Orci [eaque ui tollitur, ac si diceret: quamuis serius ociusue cuncta fluant, sunt tamen, quae semper mansura referantur, ut Roma; sed nulla domus certior || se credat rapiendam et dissipandam || fine rapacis Orci, quam quae diuitem continet dominum domo abstracta proximi].

4) par*uum* v. rell. parum. 6) addidit om. Aγ. — inquit Aγ2. rell. om. — transi*bunt* γR,r. rell. transiliunt. schol. om. b. 6) int. menaium Aγ. mens. rec. int. C. rell. mens. int. 6) *Non* des. *decr.* Aγ 2G,r. Non des. *crescere* v. *non* om. afh. 8) Ordo — maris om. A. 9) funus struis, om. et b. 10) bais AγbR12,r. rell. ba*iis.* strue*s* r. — Glossa Tu, id est, diues, ex Aγ, qui addidit: quis quis es auare. 11) Fusionem 2. 12) profundant r,mva. Qui*d* diu. suas *in extremis* prof. γ. *coeq.* γ. mont. *ae*quandis C. 13) Schol. om. Ab. 13) inuad*at* γR2. rell. euad*as.* 20) Ordo — natos om. Ab. Lemma extendi, ut necesse erat, addens in sinu — *natos. et* sord. natos γR12G,r et C (Q). om. mvafh, pon. nouum lemma: *Sordidosque natos*]. 17) ac AγbR2,rvafh (Porph.) et 1 (G?) incule. Q. uiolenter pulsos AγR2 (puls. uiol.) C. rell. uiol. *exp.* — penatium AγbR2. secum ferant 2. *descen*dant R. 18) nihil aliud 2. — demonstr*ant* R12Gv. 19) pallentium γ,r. dicit AγbR12,rm. om. v. dixit afhQ. 20) Totum schol. Ordo — proximi om. A. Est ualde turbatum et mirabiliter consarcinatum. C nonnisi priorem habet partem *Ordo* — herum cert. dest. *sede* trap. Orci. *Sedem* rarissimam lectionem Seruii C ex 3 mss. in Comm. suum transtulit. — Ordo est. *tamen* nulla aula b2R,r (est om. R,r). 22) eaque R,mvafh. ea que 2. ea quae γb,r. 23) serius odii suae b. serius siue ocius r. cunct*ae* γ,mv. rell. cuncta. mansur*ae* γb,mv. mensurae a. mansure 1,r. referant m. 25) credat se γb. et dissip. om. b. 26) horchi *quodque* mv. domin*io* G,mv. domino bR1,a. domo fh. abstract*i* b.

32. *aequa tellus.* Superuacue dicit minoris fortunae hominum fines inuadi uel diuitiarum moles congeri, dum par sit omnibus sepulcri mensura; unde et *Juv.* (X, 172): *mors sola fatetur [Quantula sint] hominum corpuscula.*

34. *pueris.* Pro filiis, ut (A. VI, 822): *Ne pueri ne tanta animis adsuescite bella.*

34. *satelles O.* Ostendit nullis muneribus flectendos manes, ut remeare quilibet possit ab inferis.

38. *hic l. f.* Ordo est: hic uocatus atque non uocatus audit leuare pauperum functum laboribus.

audit. Bene *audit,* quia mors, ut necessitas est, ita perpetua est requies laborum.

PORPHYRION.

Non ebur n. a. Haec ode in continentiam scribitur per quam paupertatem suam omnibus diuitiis praefert.

2. *renidet. Fulget* significat.

3. *trabes Hymettiae.* Marmor Achaicum dicit, quod caeditur in Hymetto monte Atticae regionis.

abstricta r. rell. abstracta. Ad u. 29 seqq. habet 2: Quamuis sis ita diues et fortis. tamen non habebis certiorem domum in inferno quam aliquis pauper. *Tendis* et quando quidem moriturus es et ad inferos iturus, quid ultra tendis habere s. praeter ea quae sufficiunt et quae deus uoluit tibi dare.

1) dixit rmvfhQ. rell. dicit. — hominibus bR12,rmv. rell. hominum. 2) sepulchris mensure 1. 3) testatur 1,rmva. rell. fatetur. Quantula sint om. Aγb1, rmva. 5) ads. A. ads. bella om. 1. 7) Schol. om. A. — ut remeare quilibet po. ab inf. γR2. 9) Ordo — laboribus om. A. 11) perp. est AγR1,mva. e. perp. fhQ. ita perp. r, om. est. — *Glossae ex* γ: u. 4. *recisas.* praecisas. 6. *regiam.* aulam. *occupaui.* iniuria accepi. 7. *laconicas.* a loco laudauit γ. laus a loco C. 8. *trahunt.* carpunt γC. 9. *ingenii.* sensus. 10. *benigno.* larga γC. *uena.* pars. 12. *lacesso.* pro uoto expetendo largiora γ. prouoco exp. larg. C. *potentem.* praediuitem γ. Maecenatem praediu. C. 13. *flagito.* expeto γC. 14. *beatus.* sufficiens. *unicis.* singularibus. 15. *traditur.* clauditnr. 16. *pergunt.* festinant. 17. *Tu.* i. diues quis quis es auare. *secanda.* precidenda ad edificiorum structuram γC. 18. *locas.* statuas γC (statuis). *sub ipsum funus.* sub ips. [litterae fere euanuerunt] deflexu (deflectu?) uitae quam capti laris (tamquam uel iam senex *capularis* cf. C. et Plaut. Mil. III, 1, 33). *sepulcri.* mortis. 19. *struis.* aedificas γC. 20. *Marisque hais.* insulae sunt. *obstrepentis.* circumsonantis γC. *urges.* properas γC. 21. *summouere.* remouere γC (subm.). 23. *Quid.* s. dicam. *usque.* semper. 24. *reuellis.* remoues γC. 25. *clientium.* uicinorum γC. 26. *salis.* uadis. exilis γ. exilis C. *pellitur.* eliminatur a te scil. γ. eliminatur C. 28. *sordidosque.* exaggerando dicit. 30. *Rapacis.* cuncta poene rapientis γC (om. paene). 31. *manet.* expectat. 32. *herum.* dominum. *quid ultra tendis.* quid amplius cupis γC. 33. *recluditur.* aperitur. et diuiti et pauperi aequaliter aperitur. cf. C. 35. *callidum.* subdolum γC. 36. reuixit. reduxit. 38. *leuare.* releuare. recreare γC, om. releuare. *functum.* consumptum.

PORPH. Ode LVII R. 14) Hac MR. rell. haec. in continentiam M. *in* om. R. *in incontinentiam* 12,a. Haec oda *incontinentia inscribitur* rv. rell. scribitur. 16) refulget 2. 17) hymettiae — imetto M. hymeto 2,rv. Auct. p. 689.

4. *ultima recisas Afr.* Id est, Numidicas columnas. Numidia autem Africae pars est.

5. 6. *neq. A. ig. heres r. occ.* Attalus, rex Asiae, Pergami regnauit, cuius hereditatem Populus Romanus cepit. Dicendo autem *heres et occupaui* [sibi] suspicionem dat, qua existimemus falso testamento Romanos hanc sibi hereditatem uindicasse.

8. *Laconicas m. t. h. p. c.* Hoc illo pertinet, quod, praetextas togas cum sibi nobiles conficiunt ad spem magistratuum gerendorum, uotum sit uxoribus clientum ad matronam conficientem conuenire et purpuram cum ipsa carpere.

9. *at fides et ingeni b. u. e.* Hic locus similis est illi *Verg.* (G. II, 461): *Si non ingentem foribus domus alta superbis Mane salutantum totis uomit aedibus* [*undam*] etc.

10. 11. *pauperemq. d. m. p.* Hoc est: gratiam mei petit.

10. 12. *nihil supra deos lac.* Nihil inquit, amplius a Diis peto.

12–14. *Nec pot. am. Larg. flagito, Satis be. unicis Sabinis.* Hoc est, nec amplius a Maecenate opto, qui [me] satis beatum facit donando me uno fundo Sabino; qua possessione contentus satis beatum me judico.

15. *truditur d. d.* Invehitur in eos, qui non intellegunt, tempus uitae suae ueIociter currere. Nihilominus tamen [non] desinent aedificia domorum ingentia et pretiosa construere, cum potius deberent, si memores mortalitatis essent, sepulcra sibi struere.

20. *marisque Bais obstr. urges.* Ordo est: litora maris obstrepentis

1) Id est, num. col. MAR2,r. rell. om. Num. — est MA (par). Nu. autem pars et africae *interior* 2. Numi*da* autem africae *interior* pars est R. Num. autem est Aphricae (apricae v) pars int. rva. In Numida (Numidia Q) quae est Afr. pa. int. fhQ. 5) quasi existimans hereditatem uindicasse a (haer.) fh. quasi exist. om. r. (uend.). qu*a* exist. haer. uend. v. — hered. po. ro. co*e*pit M. Dicendo — uindicasse MAR2 (uend. R2). qu*i*a R. existim*a*mus 2. 7) client*es* 2,rv. c. in lemm. M. pertinet per quod pretest. tog. R. gerendorum. recte, ut in Acr. Cic. Phil. V, 19. rell. *agen*dorum. conficien*tem* 2,rvafh. conficient M. conficien*tis* AR. 10) cum ipsa MAR2,rva. *causa ipsius* fh. 11) ingen*i* M. ingen*ii* R. ingen*is* r. 12) salut*a*tum MR. 13) undam om. MR,rva. MR addunt: et caetera. 14) gratiam mei MAR2,r. gratiam *me* v. grati*a* *me* afhQ. conf. schol. Acr. 15) Ni*c*hil r. rell. *Nihil.* Cuidam placuit *Nil* inculcare. Nihil inq. amp. a diis peto MAR. nihil *inquid aliud* a diis peto 2. *aliud amplius?* conf. Porph. II, 18, 27. Post *amplius* rva om. a diis peto *nec* — *unicis.* fh post *amplius* habent *deos* nec ampl. Mecenatem opto, lemmate omisso. Hoc nou. lemma hab. MR2. a mec. opto MAR. a mec. *peto* 2. nec ampl. Mecenat*em* opto rvafhQ. facit M,r, om. me, va. me satis 2,va. rell. fecit. 19) Inuehitur in eos qui non intell. MR2. intelleg*a*nt MR (-ig-). rell. intellig*u*nt. In eos inueh. qui int., om. *non*, rvafhQ. currere. Nihil om. tamen desinent MR2 (om. tamen). currere, nih. tamen *non* desin*u*nt afhQ. currere: nih. tamen desinent v. uelociter. currere n. t. desinent r. 21) *et* pre*t*iosa MR2. *ac* preciosa rvafh. Rectius ideo est *qui non intellegant*, quod dicit: *si memores mort. essent.* 23) ba*is* — urg*es* MR. li*tt*ora — li*t*oribus M, atque omn. uett. codd. Hor. inconstantes sibi sunt in h. u., frequentior tamen scr. li*t*ora quam li*tt*ora. item in Verg. conf. Wagner. p. 433.

Bais, id est, Baianis litoribus perstrepentis. Hic autem corripit eos, qui in Campania affectent molibus in mari iactis praetoria super aedificare.

23. 24. *quid? quod u. p. r. a. t.* Accedit nunc, inquit, ad hanc ambitionem tuam et auaritiae scelus, quo uicinos tuos per impotentiam agris suis expellis.

26. 27. *pellitur p. i. s. f. d. s. u. et uir sordidos que natos.* Hic ipsa rei acerbitas descripta est, homines pauperes ac religiosos sedibus suis pulsos etiam sacra deorum penatum secum ferre, cum discedant nec aliud amplius quam filios suos, quos *sordidos* dicendo grauiorem inuidiam expellentibus facit.

29. 30. *nulla c. t. r. O. f. d. a. m. erum.* Licet habes, inquit, o diues, quidquid optas, scito tamen, nihil proprium tibi magis esse quam mortem; illa enim, quae possidentur, temporalia sunt, at mors perpetua est.

34. *regumque pueris n. s. o.* *Pueris* pro filiis positum regum; significat autem, omnes et diuites et pauperes pari mortalitatis conditioni subiectos esse, et idcirco non magnopere adpetendos esse honores nec diuitias.

38. *hic l. functum p. l. u. a. non uoc. a.* Belle, quia mors necessitas est; ita tamen perpetua requies laborum.

1) perstrepen*tis* MAR. rell. perstrepen*tibus*. 2) affect*e*nt MR2. rell. affect*a*nt. — mar*i* MR2. rell. mar*e*. utrumque recte dicitur. Hor. ipse III, 1, 34: iactis *in altum* molibus. ibi Acr. in mar*i* iacere moles conf. cum: uirtutum fundamenta ponere in uoluptate Cic. F. II, 22. Verg. IV, 204: iacere salutem *in arte*. sup*eredi*ficare R. conf. Paulin. Nol. Epist. 28. 3) accidit 2,rmv. nunc om. R. — *hanc* MAR2. rell. om. *et* auar. MAR2. rell. om. 4) quo MR. rell. quo*d*. per potentiam 2. rell. per impot. 5) *ex* agris suis pellis 2. 6) Addidi lemmati sord. nat. sordid*os* natos r. sordid*us* nat*us* M. descri*b*ta M. 7) *ac* religios*os* R2,rv (*a* religios*os* saed.) et M: *ac* religio*sis* (?) sedibus su*os* pulsos. a religiosis sed. afh. conf. Acr. 8) penat*i*um M. rell. penat*um*. 11) erum M. *erus* et *erilis* constanter fere a K, Parr. AγEBφ, uet. Ambr., Ang. et Suecouat. scribitur, ut in Medic. Verg. conf. Wagner. p. 433 et quae dixi ad cod. Barcell. p. 25. — Habes licet MR2. habes om. r. licet, inquit, o diues, *habeas* (habens v) *quod optas* vafhQ. *quidquid pu*tas MR. *quid pu*tas 2,r. nihil proprium actuum (ac tuum?) tibi magis esse MR (act*um*). nih. pr. ti. ma. esse 2. nih. ti. pr. esse magis afhQ. magis esse *r*v. 13) at MR2, ra. at Et v. at *enim* fh. 14) positum. regum autem sign. MR2 et omn. edd. Ut in lemmate u. *pueris*, sic in schol. *regum* ad u. filiis pertinet. *at* sign. Q. seruaui *autem*. 16) adp. M. i*d*circo M,r. icc. 2,v. — *nec* MR2,rva. et diu. fhQ. 18) *in*uocatus rv. — Bell*e*, quia A. *V*elle quia M, more suo pro Belle. hinc: uelle *uidetur* quia 2,rv. uelle uidetur: *quod* a. *audit* quia, om. *Belle* R. Belle *dicitur* inculc. Q. *Ostendere* uelle uidetur *quanquam* fh. mors nec. et omn. libri. Q inc. *ut* nec est (Acr.). ita ta. perp. req. lab. MR2,v. *propterea req*. lab. r. req. perp. lab. fhQ. *laborum, fiat*. fh. rell. om. *fiat*.

CARMEN II, 19.

ACRON.

Bacchum in r. Hac ode indicat a se uisum Liberum Patrem in secretis nemoribus carmina docentem, et quasi perturbatus [his] uisis exclamat, uelut praesentiam numinis sentiens: Euhoe. Ordo est: Vidi Bacchum docentem carmina in remotis rupibus, et uidi Nymphas discentes, et vidi acutas aures capripedum Satyrorum, credite posteri.

2. *credite posteri.* Id est: etiam uos credite, qui uenturi estis, talia dicenti.

3. *Nymphas.* Musas; nam Quidam [uolunt] ipsum [esse] Solem, ipsum Dionysum uolunt. Nam ut illi nouem [sacratae sunt] Musae, ita Soli nouem circuli et Dionyso similis chorus Baccharum. Modo tamen pro Musis Nymphas inducit carmina audientes. *Vergilius* similiter Nymphas pro Musis (B. VII, 21): *Nymphae noster amor Libethrides aut mihi carmen Quale meo Codro concedite.*

4. *capripedum Satyr.* Panas dixit caprarum pedes habentes.

acutas. Et ad audiendum et ad ipsarum aurium figuram.

6. *turbidum.* Turbide [mens laetatur].

8. *parce g. m. thyrso.* [Fronde] Vt uelut perturbatam ostenderet men-

ACRON. Ad liberum patrem A (Hor.). Notitia metri ante Acr. Enthus*iatice* ad lib. pat. γ. Ent*usiace* liberi patris laudes. BφE (XVIIII). Entusiatice ad lib. pat. laudes b. Ode LVII R.

5) a om. R. indic*ans* b. 6) secretis tacite om. Q. — his om. AγbR1,r. et his uisis perturbatus, uelut praesen*tia* numinis *furore correptus* excl. Euoe C. *uisis* substant. ut Cic. Diu. II, 41: perterritus uisis. Acad. IV, 15. Verg. A. IV, 456. Ouid. A. III, 5, 32. 14. excl. *Euoe* fh. 7) rell. sentiens *euhoe* AγbR12, *heuh*oe rmv. Euoe Ca. *Euoe* in uasis, Iahn. p. 21, legitur, non in Hor. uett. codd. qui habent aut: *eu. h*oe KAγBφ etc. aut *heu. hoe* EA (inconst.) *heuhoe* R. al. *ehohe*, ut Bern. B. 8) uidi rep. γ. cred. posteri add. γ. sat*i*r. γ. 10) Hoc schol. secundum Ordinem uett. interpretum duobus seqq. in libris, praeter r, postpos. est. totum schol. om. A. id est om. 2. 12) uolunt ips. mvafhQ. esse om. γbR12,mva. Nam quidam ips. ap. esse dionys. uolunt r. dion*is*. uolunt AγbR2. *eundem esse* uolunt C. 13) ille b2· Apollini C. 14) nouem musae, om. sacr. sunt, Aγb2C sacrate mv. circuli *sunt* C. 15) simil*is* Aγb,C (Bacch. chor.). rell. simil*iter* (ex seq.). hic autem C. rell. modo tamen. n*i*mph. Ab. — uirg. (h. l.) pro musis similiter nimphas Aγ (ny·). b om. exhomoeotel. inducit — n*i*mphas. Sim. pro mu. nym. r et 2, qui addit: *posuit.* rell. sim. Ny. pro Musis. 16) *ly*bet*r*. γ. libe*tr*. bR1,rmv. inducit *audire Bacchi carmina*, ut Virg. Nymphae C. 18) Hoc schol. ut subseq. in libris superius colloc. utrumque om. R1G,r. 20) Turbide R1, rmv. pro turbide γ, schol. om. ut b, qui habet: aduerbium est. turbide C. rell. turbid*a*. 21) Fronde om. Ab. C: fronde pampini circumuoluta hastae, qua sibi infestum Deum minari fingit. sic supra dixit. *grau. princ. am.* id est, seueras et saepe perniciosas. Hinc Q lacunam post *Fronde* statuit. *tyrso* b, rv. b a m. 2 gl. habet: *thy*rsus est *auis*. — ueluti fhQ. rell. uelut. — *per*turb. Ab. rell. turb. puto fh.

tem putat (putans?) sibi infesto thyrso deum inminere. *Graui* autem dixit *pernicioso*, ut ipse superius (II, 1, 4): *grauisque principium amicitias.*

9. *Fas peru.* Fas nunc non significat *licet*, sed *possibile est.* Vult enim probare, se deo non indignum esse mysteriisque eius [cum], quae ad sacra pertineant, sufficere cantandis.

peruicaces. Proteruas, uagantes, propter bacchantium discursum et saltatum.

Thyiadas. Bacchas dixit a sacrificio, uelut Θυϊάδας; θύον enim graece θυμιάματα et sacrificium uocauere.

11. 12. *atque tr. l. c. iterare m.* [*Iterare*, id est,] ex integro cantare et repetere, uel certe manare facere, aut iterum tollere. *truncis Lapsa cauis — mella.* *Verg.* (B. IIII, 30): *Et durae quercus sudabunt roscida mella.* Ideo autem haec sacra commemorauit poeta, quia in Spelaeis Dionyso uino, melle et lacte sacrificabatur.

13. 14. *et beatae c. ad. s. h.* Ariadnen in honorem Dionysi commemorat inter sidera collocatam, quae corona dicitur data [ardens] illi a Vul-

1) in*mu*ncre (sic) γ. rell. immin. 2) ut supra 2. — *in*imicicias r. 3) Fas n. n. sign. A. rell. non sig. *nunc* (*nec* v). licere R. *libet* b. cum fh. rell. om. (Porph.). 4) pertine*ant* AbR,r (Porph.). rell. pertinent. sacra *eius* 1,mva (Porph.). suffic*ie*iat fh. (ex Porph.). 6) peru. *autem* prot. R,r. prot. uag. om. 1. uag. om. bG,mva. proteru. propter *uagantium* disc. et sal*tus* 1. sal*tus* CrmvaQ. sal*tatus* AγbR2, fh. Discurs*um* et saltat*um* sing. num. posui pro discurs*us* et saltat*us*. 9) Difficillimum hoc et plane corruptum schol. sanare temptaui, scribens Θυϊάδας pro Theadas (AγR,vfh. the*o*das b. thead*es* 1,r. the*as* a), θύον pro theon, quod omn. libri habent, et θυμιάματα pro *deum ita*, uulg. lect. librorum. Q recepit ex C: ‚*Thyadas.* Bacchas, Bacchi sacerdotes insanas et furiosas, a θύω, id est, sacrifico et insanio.' Significationem insaniae siue furoris Baccharum (μαινόμεναι Soph. Ant. 152) addere per Codices mss. non licuit. Inter omnes autem constat, θύον u. et θυμιάματα Il. VI, 270 et θυόμενα Od. XV, 260, serius θυσίαν, atque etiam μανίαν Aesch. Ag. significare. Q coni. θυούσας θεῷ; graece enim θύειν sacrificare significat. graece γbR. rell. graec*i*. r: theon enim deum *significat.* ita et sacr. uocauer*unt*. uocauerunt 1. om. b. 10) Iterare id est (fhQ) om. AγR et edd. schol. om. b. 11) uel certe — tollere AγR,rmva. om. fh. *aut* iterum Aγ rell. *uel* iterum. manare *lumen* facere R. iterum cantandu, iterumque repetere, et cantando *quasi* manare facere. 12) Nouum lemma posui cum γ qui habet: *truncis* cum gl. logois. (lagenis s. lagoenis?) Virg. etc. 13) haec ex Aγ. rell. om. Quod ideo dicit poeta, quia C. sacre r. — Spela*e*is (σπηλαίοις) posui. spel*e*is A. *S*peleis C, inde f, non h: speleis. maiore lit. scripsi, quia uox sollemnis erat in sacris et Dionysi et Mithrae. Tertull. cor. mil. prope finem: qui cum initiatur in *Spelaeo*, ut scrib. puto. Scriptura speleis apud Gruter. Inscr. 5. 7. 9. pag. 34. Verg. E. X, 52. Claudian. B. G. 354. rell. spel*unc*is. — dionys*o* Aγ (dion*is*o). rell. libri omn., et fCQ Dionys*io* et in seq. schol. Dionys*ii*. 15) ariadnem R. ariadnam r. ariadn*ae* γ. — dion*isi* A. diou*isii* γb. 16) collocat*um* 1 (G?) Q. — data *illi*, om. *ardens*, γ. arden*tis* a f. c. (sic) R. arde*ns* et ar*dentis* ex Verg. inlata sunt. rell. om. *illi.* coron*am* dr γ. conf. schol. C: Ariadnes filiae Minois regis Cretensis, cuius coronam nuptialem a *Venere* acceptam in honorem Dionys*ii* commemorat inter sidera collocatam. Virg. etc. Testimonia ueterum, ut Eratosth. Catast. 5. Hygin. Astr. II, 5. Theon. ap. Arat. 71, considerantibus nobis legendum uidetur aut *facta* a Vulcano aut *data* a *Venere*, aut utrumque. Nam Vulcanus fecisse, Venus autem et Horae dedisse eam traduntur. conf. Arat. Phaen. 71. Meurs. Thes. 14. Meziriac. ad Ouid. II, 109. Spectat huc locus Ouidii

cano (Venere?). *Verg.* (G. I, 222): *Gnosiaque ardentis decedat stella coronae.*

14. 15. *tectaque Penthei disiecta.* In quibus Pentheus captiuum Liberum Patrem uinctum recluserat, ob quam causam Baccharum furore discerptus est; uel certe notatur (notata?) fabula eius et Agauae matris.

16. *Thracis et exit Lycurgi.* Lycurgus legum lator cum uideret per uini temulentiam in mores multa committi, abscidi iussit uineta; propter hoc iracundia Dionysi per (uersus in?) furorem crura sua amputauit, et ideo ad laudem numinis posuit sumptum de inimico supplicium.

17. *tu flectis.* Domas siue superas, tamquam eorum cursus (decursus?) declinans:an quia multas gentes subegit, et per amnes uoluit terras intellegi? an *flectis* pro gyras, quia [et] Dionysus Nili fontem sicut Hercules quaesiit? an uero, quia — uino? —, muneri eius, inmiscentur aquae et ad suauiorem (saniorem?) usum *flectuntur?*

mare barbarum. Indicum, quia Indos Dionysus superauit. *barbarum* autem pro saeuo ac uiolento propter subitas tempestates.

18. *separatis.* Secretis ac remotis.

uuidus. Vino madidus.

Her. VI, 115 et pictura quae Ariadnen cum hac corona ostendit Pompeiana apud Zahn. III, 9. tab. 81 et 82, et quae contra O. Iahnii explicationem disserui in Allg. Preuss. Zeitung 1862. N. 346.

1) Virg. Aγb. rell. ut. decebat γ1, mordicebat v. 4) uictum R. — *deceptus* 1. discertus b. discreptus v. 5) notatur CafhQ. rell. nota. — agaue Aγb.r (agane). agauae R. rell. Agaues. agues v. 6) lygurgus Bernn. ABC. Parr. EBφ. *ligurgi* bRIP. *lic.* γ. *ligurgus* ligum dator b. 7) *propter* 2. cum om. b2. committi om. γ. 8) uites 2. dionisi A. dionisii b. rell. Dionysii. C: Lycurgus *Thracum rex* cum uid. — uineta: quare irac. Dionysii *in furorem uersus, uinitoria falce sibi* c. a. *et* ideo — supplicium. 10) *decursus* A. rell. cursus. conf. Porph. *deriuas* C. gent. mu. mva. rell. mu. ge. 11) terr. int. AγbR12. rell. int. terr. *an* posui pro *aut* lect. uulg. Scripsi: *pro gyras*, a uerbo *gyrare* Veget. R. V. II, 5. Plin. H. N. V, 10: chlamys orbe gyrato. Aptum esset *pergyras*, si hoc uerbum in usu fuisset. Ut nunc Itali dicunt: fare suo giro, et Angli: you run the streets, sic *gyrare* accipiendum est pro procurrere. γῦρος et γυρόω non tam latae potestatis sunt quam *Gyrus* apud Latinos, quae uox aliquoties est id quod *cursus*. Colum. X, 226: *paruo decurrere gyro.* Ouid. R. 398: *gyro curre, poeta, tuo*, quamuis uerum sit plerumque intellegi et dici *paruum*, *exiguum* Cic. Or. III, 19, *angustum* Senec. E. 12, *breuiorem* Sen. Hipp. 313 (lunae) aut ordine constitutum, ut diei Hor. S. II, 6, 26, aut gyros *praescriptos* Prop. III, 2, 21. *per gyros* fhQ (r giros). per *gyras* Aγb, mva. *progiras* 2. per *gratias* R. 12) et om. R2. dionisus Aγ. rell. Dionysius. 13) quaesiit Aγ. quesiuit R. rell. quaesiuit. *an uero* AγR, r. *aut uero* b, mva. *an* quia 1. *aut* quia fhQ. Conf. Porph. *numini* R, mv. *muneri* cett. libri praeter a: *q. uino eius. Muneri eius* h. l. frigere Asc. sentit, sed *uino eius* propter *eius* additamentum displicet, hinc lege: *uino, muneri eius*, in misc. conf. Porph. — imm. libri. *imisc.* b. *inmisc.* uet. Ambr. Parr. EBφγ. Bern. et Barc. al. Satt. I, 2, 76. asauiorem R. rell. suauiorem. saniorem puto legendum, nam suaue uinum non suauius fit aqua admista. 14) flectitur afh. rell. flectuntur. 15) Dionysus A. dionisus γ. rell. dionysius. 17) schol. om. bR1,r. 18) et hoc schol. om. bR1,r. Perperam, ut persaepe, Q refert ordinem in ed. v, quae omnino facit cum fh. Neque uerbis *modo coerces* schol. ull. in libris meis datum est.

20. ***Bisthonidum, sine fraude crines.*** [*Bistonides*] Thracae sunt mulieres, quae in Liberi Patris sacris bacchari consueuerunt, angues gestantes in capite.

Sine fraude autem sine compositione (crinium?), qui comi non poterant utpote uiperini.

23. *Rhoetum r. l.* Rhoetum enim Gigantem in leonem [con]uersus occiderat Dionysus.

24. *horribilique mala.* Maxilla metuendus, ut *Verg.* (A. XI, 681): [*Et*] *malae texere lupi cum dentibus albis.*

29. *insons C.* Non insons Cerberus, sed tibi *insons*, cui nocere non poterit.

30. *cornu d.* Libero et cornua nonnulli adsignant, quoniam uinolentia proteruitatem et contumaciam consueuit augere.

31. *et reced.* Ordo est: et tetigit pedes et crura recedentis ore trilingui.

trilingui o. Dicitur enim Dionysus et apud inferos regnasse, ut et ipsi sicut Dianae triplex daretur potestas.

1) Bist*h*on. AγbR, ut u. 20 in Hor. Bernn. KB, Parr. AγE et Barc. Lem-mati adiunxi uerba *sine fr. crines.* Thrace 2. scripsi Thrac*ae*, cum substant. Thrace*s* ortum sit ex seq. s. Thrac*us*, ut Thrac*ius*, adi. usitatum poetis, Val. Fl. II, 201, et Gell. XIX, 12, ubi, ut in Plinii locis VII, 40. XII, 1. XVIII, 7 Thrac*us* et Thrac*ius* secum confunduntur. 1) sacri*ficiis* bac*h*are b, qui constanter habet bac*h*us, bac*h*ae. 4) Sine r. *autem* γb. rell. om. *autem.* Sine comp. qui AγbR12,rmva. qua fh. Sine comp. *quia* temere incqlc. Q, qui h. l. non lacunam aliis explendam reliquit sed ingenue fatetur: 'hoc schol. nec intelligere nec in integrum restituere potui; *ergo intactum reliqui.*' Interponendum est *crinium.* C habet scholion: sine periculo par*e*ntis. Legas mecum par*a*ntis. Sicut enim in hoc scholio parantis explicandum est substantiuo *paratus*, gallice parure (conf. Ouid. F. III, 627: hanc faciem decet largis paratibus uti. Met. VI, 451: magno paratu. Gell. XIX, 1: diues ex Asia magno *cultu paratuque* rerum et familiae. Tacit. Hist. II, 95: natalem Vitelli celebrauere ingenti paratu), ita nostro *compositione* substantiuum uerbo *componere.* e. g. *comas* Ouid. II, 679. *capillum* Cic. pro Rosc. Am. 46, conf. *comere* caput Tib. I, 9, 16. Quintil. XII, 10, 47. *capillos* Cic. Pis. 11. comas Ouid. Fast. II, 560 et Hor. II, 11, 24: *in comtum* siue *comptum Lacenae more comas religata nodum*, ubi B habet glossam: *ornatum*, γ: in *compositum.* 6) *Rhoetum* A in lemm., γ,rmv, ut Bern. KAC, Fran., plurimi Pariss. praeter ED, qui *comotum* poterant b, qui uitiis scalet. qui hab. *roet*hum, ut R (Acr.). *roetum* R (Hor.). *reth*um Bern. B. *rhaet*um A in scholio. Rhetum a. Rh*ae*cum fh. — uersus Aγ. rell. *conu.* schol. om. b. ceciderat G. dioni*sus* A. rell. iterum falso Dionys*ius.* 8) schol. om. R1G,r. in mv sequenti postpos. — Et om. AγC. schol. om. b. 10) Hoc schol. constitutum est ex Aγ. schol. om. b. Lect. uulg. in mvafhQ: Non *semper* sed *tunc* insons, *cum* nocere non *potuit.* r praemisit: *Non insons Cerberus*, om. lemmate. — *cum* noc. γ. *insons.* tibi, *quia* n. n. potuit C. conf. Porph. et gl. infra. 12) et Aγb. rell. om. a*s*s. libri. ad*s*ign. ad E. II, 1, 8 in uett. Amb. et Angl. 2. 3, Parr. EBφ et in Mon. Ancyr. Gruter. 231. — nonnullas signant b. uin*u*lentia A. uin*o*lentia γbG, Cva. rell. u*io*l. quo uiolentiam 2. 13) *censuit* 2. 14) Ordo — reced. om. Ab. ore trilingui ex γ. rell. etiam. 17) ipse *sicut* r. rell. ipsi *ita* ut. ut om. 2. — *Glossae ex* γ: u. 5. *euhoe.* interiectio admirantis. *recenti.* in audito γC. 6. *pleroque bacchi.* praesentia numinis γ. praesenti*ae* num. C. 7. *Laetatur. euhoe.* una pars. 8. *graui.* seuero γC. *metuende.* timende. 9. *fas per uicaces.* id est per-

PORPHYRION.

Bacchum i. r. r. Hac ode indicat a se uisum Liberum patrem in secretis nemoribus carmina docentem et, quasi perturbatus his, quae audierat, exclamat: ,Euhoe!'

4. *auris capr. Sat. acutas. Acutas Satyrorum aures* non ad audiendum tantum referendas dixit, sed etiam ad figuram earum; nam sic uidemus Satyros fingi oblongis auribus acutisque [habentes].

5. *Euhoe r. m. trepidat metu plenoque Bacchi turbidum laetatur. euhoe metu trepidat* sacrae sagittae [se] perturbatum significat, et mira ἐνεργείᾳ totus hic locus explicatur: *plenoque Bacchi pectore turbidum,* et est bonus sensus; uiso enim deo quis non perturbetur, licet gaudeat? et bene repetitum *Euhoe*, quasi incitamento mentis ad hanc exclamationem instigante.

8. *parce pr. m. th.* Bene haec dicuntur ab eo, qui per mentis perturbationem putet sibi infesto thyrso deum inminere.

9. *fas p. e. m. Thyiadas. Fas est* nunc non significat *licet,* sed: *possibile est.* Vult enim probare, se deo non indignum esse, [et] mysteriis eius cum sufficiat cantandis his, quae ad sacra eius pertineant.

uicaces (sic). *thiadas.* s. cantare. 12. *lapsa.* direpta γ. delapsa C. 13. *fas.* s. cantare γ. supp. *est* cantare C. *beatae* s. honorem. 15. *disiecta.* duruta γC (dir.) — *non leui.* litotes. sed praecipiti γ. *praecipiti*, maxima, *per litoten* C. 16. *exitium.* laetum, e cum cauda, i. letum. 18. *flectis.* domas. conf. C. *tu* s. flectis. — *iugis*, montibus γC. 19. *coheres.* constringis γC. *uiperino.* anguineo. species pro genere γC. 21. *per arduum.* per excelsum. γC, qui addit: per alta loca. 23. *retorsisti.* deiecisti γC. 24. *horribilique* terribili γC qui addit schol. maxilla — albis. 25. *choreis.* saltationibus γC. *iocis.* ludis. 26. *dictus.* aptior. — *sat.* i. satis. uirg. sat satis uenire que datum est γ. C: *pro* satis. uirg. sat *fatis Venerique* datum. *idoneus.* aptus γC. 27. *ferebaris.* dicebaris γC. *idem* situ. 28. *Pacis eras medio belli.* id est, et pacis et belli potens eras γC, qui om. *id est* et *eras.*

PORPH. Ode LVIII. R. 2) in secretis MAR2. om. fh. secr. om. rva. 3) *his* quae MR. *iis* quae 2. *iis* quae vafh (*usque* r). heu *heu* M. *heu hoe* R,rv. *ehu ohe* 2. Euoe afh. 5) *auris* M. 6) eorum MR,rvafh. earum Q. conf. Acr. 7) oblong*is* aur*ibus* acut*isque* MAR2. *ob*longas aures acuta*sque* r. v addit *habentes.* *ob*long. aur. acuta*sque* hab. afh. Q tacite posuit obl. aur. *et* acutas habentes. 8) M habet hoc lemma: *Heu herenti mens trepidat metu plenoque pectore (om. bacchi) turbidum laetatur.* Heu he metuit trep. etc. Sane amplificandum erat lemma, quod uulgo in edd. est: *laetatur* heuhoe, *heu ohe*, *euhoe*, *Euoe.* laetat*us* 2. met*u* trep. 2, et sic legendum uidetur aut (nam poetae uerba esse uidentur, non interpretis) *Trepidat metu.* uulg. lectio est: Metuit, trepidat. 9) se om. M2. sacr*ae* sagitt*ae* perturb. M2,rva. sacr*a* sagitt*a* *se* perturb. fhQ. Alienum schol. habet R: *heu. hoe rec m. tr.* satis acutum perturbatum significat et etc. — scripsi ἐνεργείᾳ, ut supra II, 12, 28, quia *energia* non latinum est uocabulum. 10) *n*otus hic locus r. explicat*us. Plenoque bacchi pectore turbidum* i. e. bonus sensus. uiso M. Verba *plenoque Bacchi pect. turb.* sunt ex MR2 et rva, qui repetunt: *Heu ohe rec. mens trep. metu* et adiungunt *plenoque* etc. *et est* uulg. lectio. om. R, qui habet: *turbidum laetatur.* Sensus est 2. repetit*ur* 2. *eu heu* M. heu hoe R (const.). heu ohe 2,rv. Euoe afh. imm. libri. schol. om. 2. 15) lemma in M: Fas peruicac*is* est mihi *thyrsos.* fas paruicac*is* est mihi *tyrsos* rv. — poss. est MR2. est om. rva. rell. est possibile. 16) Potest quidem pro *se deo*, scribi *deo, se*, cum *esse mysteriis*, omissa *et* particula, MR2,rva habeant, satius autem duco ne uerbum quidem mutare, interpuncto tantum post *esse* u posito. *et* myst. fhQ (mysteriis*que* Acr.).

11. 12. *iterare.* Ex integro cantare ac repetere [fas est].

13. 14. *Fas et be. coni. adeitum stell. hom.* Ariadnes coronam significat, quam Liber pater inter sidera conlocauit.

14. 15. *tectaque Penthei.* Pentheus (Liberum Patrem? deum?) uinctum recluserat, qui ob hanc causam fulmine ictus est.

16. *exitium Lycurgi.* Hic quod uites excidisset furore [sibi] a Libero iniecto crura sibi falce amputauit.

17. *tu flectis amnes.* Pro eo quod est, domas, [*Flectis* autem] positum est, tamquam decursus eorum declinet, quo uelit. An quia multas terras subegit? An uero quia (uino?) muneri eius inmiscentur (aquae?) et ad suauiorem (saniorem?) usum flectuntur?

tu mare marb. *Barbarum* pro saeuo ac uiolento propter subiectas tempestates dixit. *Flectit* autem ex superiore hic quoque audiendo.

18. *separatis.* Secretis ac remotis nunc significat.

uuidus in iugis. Madidus, scil. propter uinum.

20. *nodo coherces u. Bisthon. s. fr. cr.* Bisthonides Thracae sunt, quae,

1) *fas est* h. l. om. MR2. extat in vafhQ. pertinent autem *fas et* ad schol. sequentis emma, quibus ex u. 9 glossa *est* io codd. adspersa conspicitur. 3) co*n*loc. M. pater MR2,rv. om. afhQ. conf. Acr. 4) Penthe*us* MR2, ut Acr., rell. Penthe*um*. Liberum Patrem uel *deum* uel *eum* om. libri. Pentheus Bacchum Q. Equidem puto legendum esse: Pentheus *deum* uinctum recluserat. Conf. Eurip. Bacch. Ex eiusdem tragoediae male intellecto uersu 633: Δώματ' ἔῤῥηξεν χαμᾶζε. συντεθράνωται δ' ἅπαν. Orellio ad h. o. uidetur ortum esse hoc scholion quod fulmine ictum Pentheum dicit, quippe quod exitii genus nusquam alibi traditur. Acron eum furore Baccharum discerptum dicit, Eurip. et Aesch., Theocr. et Strabo ab ipsa matre eiusque sororibus. Vide Millin. Gal. I. 53 et lege expositionem fabulae apud O. Iahn. Pentheus und die Maenaden, 1841. — u*ic*tum MR, ut ad Acr., rv. ui*n*ctum afhQ. qui *ad* R. 6) *li*curgi M. — sibi om. MR2. 8) Hoc schol. Fabr. (fh) anteposuit sequentibus, quae in MR2 et rva sic se excipiunt: mare barb. 2: uuidus in iug. 3: nodo co. uip. Bist. sine fraude cr. 4: tu flectis amnes. 5: separatis. 6: leonibus. Apud f hic ordo est: 1. tu flectis. 2. tu mare barb. 3. uuidus in iug. 4. nodo co. uip. Bist. 5. separatis. 6. sine fraude. 7. leonibus. — Flectis autem fhQ. rell. om. 9) quo uelit omn. libri. om. Q. 10) quia *muneri* eius *im*miscentur et M2 (i*n*misc.). q. *n*umeri eius immisc. et R. q. numeri eius miscentur et r. quia *uino aquae* miscentur et fhQ. q. *muneri* eius miscentur et, om. aquae, va. Cum *amnes* non supplendi sint, *aquae*, ut in Acrone, add. uid. et *uino*. 11) *suaui*orem omn. libri. Aquae ipsae a Plin. XIV, 21 uocantur *suauiores*, nusquam usus earum suauis dicitur. Vinum merum Hor. E. I, 19, 11. C. I, 36, 13, asperum Ter. Heaut. III, 1, 40. durum Sen. 36. austerum Cels. III, 19 aqua admista lenitur, et ualidum ea fit imbecillius Plin. XIV, 21, suauius et *corpori salubrius* Colum. XII, 27. hinc et h. l. legendum puto *saniorem* i. salubriorem. conf. Lucan. VII, 830. 12) sub*i*ectas omn. libri, in Acr. *subitas*, quod et hic recepit Q. Auctoritatem codd. respiciens seruauerim *subiectas*, aliquantum difficilius intellectu. Subiectis enim non eo sensu accipiendum est ut: mare est subiectum uentis Cic. Tusc. IV, 26, sed surgentibus, ut flamma subiecta Verg. G. IV, 385. in equum subiectus Liu. VI, 24, aut cum nauigatione coniunctis, obuenientibus, excitatis, coortis. Pariter tuemur *audiendo* cum MR2,rva. *sub*audien*dum* fhQ. 16) co*h*erces M ut uett. codd. Hor. fere omnes. bis*th*on. codd. Hor. conf. Acr. M bis*t*onidum in lemm., in schol. Bis*th*on*i*. bis*th*on*ii* R. rell. biston*ides*. — qu*i* M. rell. quae. thrac*e* 2. Thrac*ae* sunt ut in Acr. scripsi.

cum in sacris Liberi Patris crinibus solutis uersantur, angues et [in] capite et in manibus gestant. *sine fraude* autem sine noxa ac sine iniuria intellegendum.

23. *Rhoetum ret. le. ung. horr. mala.* An *leonis unguibus* et *horribili mala retorsisti* an *retorsisti Rhoetum* qui est *leonis unguibus et horribili mala.* Sic dicitur illud apud *Verg.* (A. V, 565): [*maculis*] *quem Thracius albis Portat equus bicolor maculis.*

27. 28. *sed idem pacis eras m. b.* Hoc est, tam belli quam pacis potens.

29. *te u. ins. C.* Non semper *insons* sed tibi insons, id est, qui tibi nocere non potuit.

30. *aureo cornu d.* Libero Patri ei cornua nonnullis adsignantur, quoniam scilicet uiolentam (uiolentiae etiam?) proteruitatem et contumaciam addere solet, quae per cornua significantur.

leuiter att. c. Suauiter, ut solent canes facere dominis blandientes.

CARMEN II, 20.

ACRON.

Non u. n. t. f. p. Allegoricos significat se in cycni figuram mutandum et carmina sua totum orbem impletura; unde et se immortalem futurum promittit. Auis enim, in quam se transfigurandum dicit, canora est, ui poetae merito conueniat et Apollini consecrata. *Non usitata* autem propterea, quia non uulgaria nec communia scripsit. Ordo est: Ego biformis uates ferar per liquidum aethera non usitata nec tenui pinna.

1) et cap., om. in, MR. et man. R. 2) autem MR2. rell.aut. ac MR2. rell. aut. 4) Verba An — mala om. edd. omnes. M2: leonis unguibus et hor. ma. tetorsist*is.* (retorsist*i* 2). R: *an* ung. et hor. ma. retorsist*i.* rell. om. *Ad* ret. rhoetum (rhetum 2). mala MA2. *an* ret. rhetum — mala. ut apud R. maculis quem *t*ractus M. alterum *maculis* om. 2. 9) tibi MAR2,rv. omn. afhQ. 11) Cornua Libero Patri *et nonnullis aliis* ass. afhQ. Cornua — et al. ass. v. Cornua om. r. aliis om. r. Liber*i* patri et cornua nonn. *ads.* M, om. aliis. Libero patri corn. et nonn. aliis ass. 2. Libero p. et corn. *a* nonn. ass. R. 13) uiolent*am* R. uiolent*ia* rvafh. uin*o*lentia MA2. etiam prot. MR2. rell. om. 14) signific*antur* M2,rv. rell. signific*atur.* 15) suau. — bland. MR,rv. ut sol. fac. can. dom. bland. 2. ut sol. dom. can. fac. bl, afhQ (om. canes).

ACRON. Ad mecenatem A (Hor.; notitia metri ante schol.). Ode LVIII R. Ad mecenatem allegorice tetracolos uel paranetice *sibi* γ. paranetice *sibi* uel ad mecenatem H. paran. se inmortalem (imm. Bφ) futurum et in cignum conuertendum ait BφE (X. X. = Od. 20). Paranetice *sibi* uel ad mecenatem allegorice tetracolos immortalem se *functum* carminis benefi*t*io et in cignum conuertendum ait b. paran. de immortalitate *sui.* Bern. B. ad maecenatem K.

19) futurum om. 2. 21) *pro* ea A. qu*i* non A2. qu*ia* *ante* non R. scrib*it* 2. 23) p*i*nna Aγ schol. et in Hor. conf. supra I, 3, 35 et II, 2, 7 (Aγ et K ut III, 29, 54) in nonnullis uett. codd. inconst. script., in A saepe i mut. in e. Vide quae dixi de Cod. Barc. p. 21. et Wagner. p. 465. Ordo — pinna om. A. Schol. ad *Biformis* ex A. rell. om. conf. Porph. l*i*r. et *ex*am. A. propter lyrica carmina et hexametros uersus C. Biformem se dicit uel propter haec duo opera quae ipse composuit s. lyrica carmina et heroica. uel quia habebat duas formas. diuinam s. et humanam secundum se 2.

2. *Biformis.* Qui et lyrica et hexametros scripsit.

4. *inuidiaque m.* Ego qui maior sum inuidia, relinquam urbes. Inuidia enim maiorem se dicit, quia maioribus inuidetur.

5. 6. *non ego p. s. p.* Non ero ignobilis, qui putor humilibus parentibus natus.

non ego q. u. Ordo est: Maecenas, non obibo ego, quem uocas, dilecte, nec cohibebor Stygia unda. Significat, carmina non obire, per quae aeternitatem ipse mereatur.

9. *iam iam res.* Iam se dicit in formam cycni transire.

13. *uisam gem. l. B.* Toto orbe se uulgandum promittit, ut etiam perueniat ad barbaras nationes; nam per commemorationem gentium omnes terrae partes designat.

15. *Syrtisq. G.* Libycas; *Verg.* (A. V, 191): *nunc promite uires, Nunc animos, quibus in Gaetulis Syrtibus usi.*

16. *Hyperboreosq. c.* Thracios. Hi ultra Aquilonis flatus septemtrioni subiacent, ut est: (S. III, 381 (IIII, 516): *Quin et Hyperboreo septem subiecta trioni Gens effrena uirum.*

18. *Marsae coh.* Pro Italiae militibus dixit, ut ostenderet, solos Romanos Dacis esse terrori.

20. *Rhodanique potor.* Hispani et Galli.

21. *neniae.* Carmen funebre.

22. *luctusp. t.* Propter habitum lugentium dixit.

24. *superuacuos h.* Superuacue enim honorari mortuos multi dixerunt, maxime Horatius, qui immortalitatem se uideri uult per carmina consecutum, nam et *Verg.* (A. XI, 52): *uano maesti comitamur honore.*

3) se maiorem 2. se dicit mai. r. 4) Non ego ero 1. 6) Ordo — unda om. Aγ. adest in b et edd. 7) quae per fh. rell. per quae. 9) Schol. om. R1,r. ostendit mutationis celeritatem C. cele*bri*tatem mut. ost. γ, qui totum schol. habet sic: *iam iam res cr. asp.* tactu scilicet. iam se — transire. cygni h. l. libri. de cycni script. uide Porph. argum. h. o. 10) hoc schol. in fh sequenti postpo. est. om. R1,r. 12) designat Aγ2,Cvafh. *significat* tacite inculc. Q. 13) Syrt*is*que R. sirt*is*que γ. schol. om. γ, qui hab. glossam: loca deserta. promit*e* RC. promitt*o* v. C. Libycas, supp. uidebo fluctuare. Est autem Gaetulia regis Africae. Virg. — Getulis Syrtibus usi. Getul. Aγ in Hor. 15) *traceas* b. hi om. b. — septemtr. Abγ,a. septe*n*tr. fh. subiacet b. hyperbore*os* b. *Hyperb. camp.* Scithicos (styth. r). Virg. Solus hiperboreas glacies tanaimque niualem. Sic exeunt scholia Acronis in librum II in R,r et in 1, qui om. Scith. Virg. Solus. 18) schol. om. 2, qui hab. gl.: *Marsae.* romanae. 17) pro potator. hisp. γ. 18) lugubres cantus 2. 22) abitum A. 23) *doleri* mort. Aγ. schol. om. b. dolore mort. v. *honorari* mort. afhQ. *lugeri* C: superu. mu. dix, *lugeri mortuos.* 25) comm*u*tamur γ. comitan*tu*r C. rell. comita*mu*r. schol. om. b. — *Glossae ex* γ: u. 1. *Non usitata.* non nota. cf. C. *nec* tenui. *nec* solubili γ. *facile* solubili C. *ferar.* deducar γ. sustentabor C. 2. *liquidum.* purum γC. 4. *longius.* diu uel amplius γC. 6. *sanguis* pro sapia γC (prosapia). conf. Cic. Uniu. 2: 'uet. uerbo' et Quintil. I, 6, 40. VIII, 3, 26: insulsum *uniuersam eius prosapiam.* freq. apud Plaut. et Apul. 7. *dil. mec.* uocatiuum enim sibi quasi a mecenate dictum posuit. *obibo.* non moriar γC (moriar). 8. *cogibebor.* restringor γ. constring*ar.* nec tenebor infernalibus claustris C. *unda non* ten*eb*o inf. cl. γ. 10. *alitem.* auem

PORPHYRION.

Non u. n. t. f. p. Poetice significat se in cycni figuram transiturum et dulcedine cantus totum orbem impleturum. *Non usitata* autem, hoc est, non uulgari, nec enim uulgaria scribit.

2. *biformis. Biformem* autem (*uatem?*) se dicit, quod et lyrica scribat et hexametros.

5. 6. *ron ego p. s. p.* Hoc est, non ego ignobilis, quem putatis humilibus parentibus natum.

non ego. q. u. d. M. o. Negat se obiturum, quod per allegoriam intellegi uult carmina sua semper floritura.

9. *iam i. r.* Iam dicit se in cycnum transfigurari.

13. *iam Daed. ocior Ica. u. g. l. Bospori.* Hoc significat, carmina sua ad extrema usque orbis terrarum et ad barbaras etiam gentes peruentura. *Gementis* autem Bospori, hoc est, perstrepentis ac sonantis intellege.

16. *Hyp. c.* Qui ultra flatus Aquilonis septemtrioni subiacent.

18. *Marsae coh.* Italorum militum accipe. Marsi enim Itali sunt.

21. *absint i. f. neniae. Neniae* enim cantus sunt funerum.

22. *luctusq. t.* Ad habitum lugentium refert, qui scilicet turpes sunt; *turpem* autem ipsum luctum ait [squalorę lugentium].

24. *Ac sepulcri Mi. superu. hon.* Superuacua est enim sepultura ei, qui immortalitatem uidetur per carmina consequi.

HORATI FLACCI COMMENTARIORVM LIBER II EXPLICIT (M).

γC, qui addit: scil. cygnum. 11. *superne.* diuinitus γBφD. in superna mei parte. superne recte KAC Bernn. et Parr. fere omnes, supernae DI et Barc. 13. *notior* uel otior (uar. lectio). *icaro.* magis *notus* c. leuis uolabo quam icarus filius dedali. 14. *uisam.* uidebo. *gementis.* fluctu resonatis γC (f. resonantis). 15. *canorus.* sonorus γC. 17. *me colcus.* s. noscet γ. *qui dissimulat.* dacus qui fingit se non timere romanos γ. fingit se non timere C. 19. *me peritus.* discendo me. 21. *inani funere.* inanis enim luctus fit pro (de C) mortuis γC. *compesce.* reprime γC. 22. *querimoniae.* ne murmuraueris γ. 23. *clamorem* lamentationem γC. 24. *mittes.* omittes γ. *mitte.* omitte C.

HORATII FLACCI LIBER SCDS EXPLICIT. (γ).

Q. HORACII FLACCI CARMINUM LIB. II. EXPLIC. (b).

PORPH. Ode LVIIII. ad mecenatem R· cycni M (v), ut in lemm. et schol. IV, 2, 25 et ad III, 28, 15. Ad IV, 2, 25 K, qui h. o. bis habet, in altera habet a man. 1, g mut. in c. conf. Cod. Barc. p. 24 et Wagner. p. 423. Verg. E. VII, 38 (κύκνος). 2) *figuram* MA R2. rell. formam. 3) autem MR2. rell. om. hoc est autem non uulgaria scribit r, om. ulgari n. enim. Bif. *autem autem* M2. *autem* om. R. rell. bif. autem. *Bif. autem* leg. est. 6) exam. M. 7) schol. om. 2. Non *ero* ignob. MA. *a*bibo M. Neg. se *o*biturum M. 9) quo inculc. Q. 11) cyc*n*um MA,v. 12) iam daed. *notior h*icaro uis. gem. lit*to*ra bos*ph*ori M, ut KEγRA (Par.) a m. 1. cod. Pith. etc. 17) nen. M. cantus sunt MR. rell. sunt ca. De neniis schol. ex cod. Theu. ap. Surringar. 169. 18) Ad — sunt ex MR. reil. om. 19) squal. lug. om. MR, r. in 2 linea subducta est. 20) *ei* MAR. om. 2. rell. *eis.* uid*et* M. uid*etur* AR2. rell. uid*entur.*

Q. HORATII FLACCI CARM. LIB. II. EXPL. (B).

COMMENTARII
IN CARMINVM LIBRVM TERTIVM.

CARMINVM LIB. III, 1.

ACRON.

Odi profanum uulg. et arc. fauete linguis. Haec uox in sacrificiis frequentabatur, qua significarent, ut bona omina haberentur. Quod opportune hic poeta posuit, quia sacerdotem Musarum se dicturus erat inferius, ut praedicendo *profanos* sacrorum se meminisse monstraret, ut *Verg.* (A. VII, 258): *procul, o procul este profani! Profani* dicebantur sacris non poterant. Hic tamen per allegoriam *profanos* imperitos dixit, qui merito doctis exosi sunt. *Odi* modo praesentis est temporis, aliquando tamen et pro praeterito ponitur.

2. *Fauete linguis.* ut (*Verg.* A. V, 71): *Ore fauete omnes,* id est, cantate mecum. [sicut enim *Seruius* in V Aeneidos locum istum exponit, ubi dicit: *Ore fauete omnes et cingite tempora ramis:* Ore fauete. Apto sermone usus est et sacrificio et ludis; nam in sacris taciturnitas in ludis ne-

ACRON. INCIPIT LIBER TRRTIUS (A. Acr.). Incipit liber tertius. Ode LVIIII R. Ad chorum uirginum et *puerorum* A (Hor.) ut K. Inscriptiones praeter modo positas codd. Acr. AR non habent. Incipit liber tertius. Ad choros uirginum et *puellarum* γ. Incipit Lib. III. Ad ch. uirg. et *uirorum* b. Incipit III. pragmatice ad *indoctos* D. Incipit tercius ad ch. uirg. et puerorum *uel* ad indoctos P. Incipit liber III. *feliciter* ad ch. uirg. et puer. pragmatice ad indoctos. v et Angl. 1.

1) profan. Aγ, proph. fh. 2) bona om. hab*eri* inculc. Q, scholio non intellecto. Sensus autem est: qua significare solebant profanos i. non initiatos — eo consilio — ut bo. om. darentur s. dari et capi possent. C: *fauete linguis.* haec uox in sacr. erat usitata et frequens ad bona omina (capienda?). 3) oport. γ,r. hic opp. po. R. 4) dict. se A. — ut Aγr. phan. fh. 7) *per*osi inculc. Q. rell. *ex*osi. — et AγR12,r. rell. om. aliq. et, om. *tamen*, 2. 8) po*suit* γR2. rell. poni*tur*. 9) ut — omnes Aγ, qui addit: i. cantate mecum. ablatiuus est. cant. meo. *Virg.* fh. cant. — mec. *ut* R. cant. mecum *uel silete.* sic enim r. R ad marg. a m. 1: al. silete. sic. enim. silete *modo.* sic enim 1.mva. sicut et Q. sic *et* C. Sicut — linguis om. Aγ. Sicut — dicit om. fh. Fabricius, qui h. l. om. *Seruium*, eiusdem tamquam magistri urbis expositionem loci *Licet antestari* ad Sat. I, 9, 76 adfert. conf. Suringar. III, 33 et II, 62, ubi posteriorem h. sch. partem *Ore fauete . apto — linguis* a rec. quodam librario in Acronis Comm. intrusam dicit. 'Acro enim, inquit, citat Horatii locum quasi ad alium poetam scriberet Commentarium, ut recte uidit Burm. ad Seruii locum.'

cessarius fauor est. Fauet autem ore etiam quis per taciturnitatem. Horatius: Fauete linguis.]

2. *carmina non pr. and.* Ordo est: Ego sacerdos Musarum canto uirginibus et pueris carmina non prius audita, id est, non ante dicta, a Romanis scilicet, quamuis Laeuius Lyrica [carmina] ante Horatium scripserit, [ut illa non ad plenum et exacte facta monstraret].

4. *canto.* Promittit, se carmen prolaturum, quo teneras aetates ad utilia instituat, quibus uitam beatam peruenire possint.

5. *regum tim.* Ordo est: Imperium regum timendorum est in proprios greges; imperium Iouis clari Giganteo triumpho [et] mouentis cuncta, supercilio est in ipsos reges. Vnde et *Verg.* (A. X, 18): *O pater o hominum diuumque (rerumque?) aeterna potestas* —, ut philosophice ostendat, neminem hominum esse a metu inmunem omnes [que] uindictae numinum subiacere.

8. *Cuncta superc. mouentis.* (*Verg.* A. IX 106. X, 115): [*Annuit*] *et totum nutu treme fecit Olympum.*

9. *latius ordinet.* Digerat in ordinem; uinearum enim satorem dicit.

10. 11. *hic g. d. i. c.* In campo enim Martio comitia erant populi Romani, et eo descendebant, qui honores petere uoluissent.

4) non ante audita γR2,r: non *ante dicta seu* audita. Posui: non prius aud. i. non ante dicta. Ordo — audita om. A. 5) scilicet γR 12,rmva. supple CfhQ. om. A. *Laeuius* posui, cum leuius, ut codd. AR2 ad Acronem et uet. M ad Porph. habent, idem sit atque uetus poeta a Gellio II, 24. XII, 10 et XIX, 7. 9 dictus et a uiris doctis saepius confusus cum Liuio (Andronico) E. II, 1. 62, id quod Scaliger. in Lectt. Auson. II, 27 improbauit. Sic Asc. nostro loco et ad Acr. et ad Porph. scripsit *Liuius*, ut, ad Porph., r et v, quae ad Acr. habet *Les*bium, ut 1 m et G (les*bum*). *Lesbius* γbR2,r et C, qui *Lesbii plectri* I, 26, 11 memor et I, 32, 5. II, 13, 26. IV, 3, 7, refert: Quamuis enim *Lesbius Poeta* ante Horatium scripserit lyrica carmina. *ea non erant Latina sed Graeca.* conf. Epist. I, 19, 27: Temperat *Alceus* — 32: Hunc ego, *non alio dictum prius ore, Latinus* Vulgari fidicen. Fieri potuit, ut pro lesuius librarii ponerent leuius sicuti cod. M glaeua, ciuos pro glaeba, cibos (p. 14 ed. Lips.) et cod. Barc. libia pro liuia in Schol. ad IV, 4 habent. Errauit Q referens Linius esse in uet. Auct. In utroque legitur Liuius. Auct. pag. 690: 'Utique non prius audita Romanis, quamuis Liuius Lyrica ante Horatium scripserit: *sed uidentur illa non Graecorum lege ad Lyricum characterem exacta.*' conf. Porph. Fabricius (fh) in Acr. et Porph. *Be*bius. *Ba*bius, *Ma*enius, *N*aeuius in libris Acr. et Porph. ad h. l. non occurrunt. conf. Bernhardy Litt. Rom. 167. 189. 6) Uncis inclusi uerba *ut — monstraret*. quae omn. libri tuentur. interpolata atque ex Porph. orta uidentur et deprauata. — carmina om. AγR2. lirica A. scrips*it* R. scrips*erat* r. rell. scrips*erit* oratium Aγ, r. — non plenum, om. ad, fh. et om. 1. 7) carm*ina* R12,rmv. se om. 2. carm*en* Aγa,fhQ (G?). beat. uit. γ. 9) Ordo — reges om. A. 18) *et* om. γR12,rmva. recte. et CfhQ. mon. cuncta (cunct*o* v) γR12,Crmv. recte. cun. mou. afhQ. 10) Unde et *uirg. rerumque* hominumque (et R) eterna po. AR. regamque hom. r. rell. O pater o hom. diuumque (rerumque Verg. edd.) ae. po. In γ loc. Verg. inferius positus ad *Iouis* u. 6. 12) ostend*et* 1. omn*es* Aγ2, rell. omn*esque*. Ad *timendorum* in γC glossa: qui timendi sunt. 14) Hoc schol. Q leuiter omisit. Annuit om. AγR,r (om. *et*). olimp. γ. 16) 2: *latius ordinet arb.* hic incipit cantare q. d. alii sunt ditiores, alii nobiliores, sed omnes sunt equaliter mortales. (*ordinet*) i. digerat etc. Schol. om. A. uin. *enim* γ. rell. om. 18) *disce*bant b. descend*ant* 1. honor*es* Aγb2, r. rell. honor*em*. uolu*issent* omn. libri. recte. Cuidam placuit inculcare uolu*erunt*.

13. *contendat.* Id est, uiuat. Nonnulli autem distinguunt, ut *hic melior fama et moribus contendat,* cum supradicto scilicet, qui *generosior petitor descendit in campum.* Potest autem et sic dici: *contendat,* id est, uiuat *melior fama et moribus,* ut ostendat uarios actus hominum una necessitate perire.

necessitas. Id est, mors, et per hoc ostendit studia quidem diuersa esse hominibus ad morum et honorum gradus, conditionem tamen mortalitatis unam esse.

16. *omne cap. mou. una.* Aut quia in urnam omnium nomina, qui honores petebant, mitti consueuerant, ut qui sorte egressi fuissent, de ipsis iudicaretur, aut secundum opinionem illam uulgarem, qua adfirmabant, sorte singulos ab Orco ad mortem trahi, ut est: *et uana uersat in urna. Mouet* autem est: uoluit ad sortiendum fatum.

17. *cui super.* [Desuper] ut (C. I, 9, 5): *ligna super foco [large reponens]*, et per allegoriam significat, neminem deliciose et libenter sub metu uiuere, et sumpsit exemplum a Dionysio Siculorum tyranno magnae saeuitiae, cuius dum potentia et copiae a Damocle quodam philosopho laudarentur, quod ad luxum ei cuncta suppeterent, rogato eodem philosopho ad prandium destrictum gladium super ipsum tyrannus a culmine iussit ligatum seta pendere; quo metu perculsus philosophus regalibus et adparatis copiis uti non potuit. Tunc Dionysius timenti respondit, hoc modo tyrannos uiuere et inter summos adparatus inminentibus urgeri periculis.

20. *non auium c. c.* Propter illos Siculorum reges, qui aut pro sollicitudine aut pro deliciis sine auium cantu et sine citharae sono dormire non poterant.

21. 22. *somnus a. l. u.* Lenis i, e. altus, quo rustici aut lassitudine laboris utuntur, aut animi securitate. *Verg.* (G. II, 467): *At secura quies et nescia fallere uita.* Ordo est: Lenis somnus agrestium uirorum non

1) Viuat γ,r (om. id est). rell. om., habentes infra tantum *i. uiuat. aut* dist. 2. *et* mel. 1. cont. in campum 2, qui om. *cum — campum.* totum schol. *Nonnulli — perire* om. A. — distinguunt b,r. — *phama* γ. 3) descend*at* R. — cont. *pro* uiuat R2. 4) homin*um* R. *ad* mor. AγR12G,rmva. *et* mor. fhQ. *b*onorum r. rell. *h*on. grad*um* 2. grad*ibus* fh. rell. grad*us*. 9) in urn*a* AγR,rmva, om. 2. 10) *im*mitti 1. 11) adf. γ. 12) orto 1. 14) Desuper om. AγR. — large rep. rfh. rell. om. 15) foco *ensis*] allegoricos 2. Aut lemma amplificandum aut pro et nouum h. l. ponendum: *ensis — pendet*] per alleg. (Porph.) 16) sub metu uiu. Aγb. rell. uiu. sub metu. R: uiuere posse sub metu. *et* sumps. AγbRC,rva. *et* om. fh (Porph.) *dat* exemplum *de* dionysio 2, 17) *diogene* 12G,ra. dio*mede* γ,v. diomedi*e* b. domede A. di*moc*l*e* fh. *De*mocle C. d*a*mocle R (corr.). Cic. T. V, 21. — quodam om. 2. 18) subp. A. 19) ad *caenam* 2. destr. AγR2G,r, ut AγK in Hor. conf. supra Porph. I, 9, 5. rell. d*i*str. — *trabe* C. rell. culm. 20) ligatus et appendere b. 21) *ad*par. A. 22) t*i*r. b. 24) aut pro soll. Aγ (so*l*ic.) R12G,rm (solic.) va. om. fh. alt. *pro* om. A. deli*t*iis R. 26) Lenis id est om. A. rust. lass. lab. aut an. sec. utuntur 2. loc. Verg. om. 2. 28) Ordo — ruris om. A. satis, om. est fh.

fastidit humiles domos et umbrosam ripam, et non fastidit desiderantem, quod satis est. *Tempe agitata zephyris* i. e. loca nemorosa et amoena ruris. *Non humilis domos fastidit.* Vt *Verg.* (E. II, 29): *Atque humilis habitare casas.*

24. *quod satis est.* Quod sufficiat ad uictum cultumque acris, non ad ambitum diuitiarum. (*Tumultuosum*). Hic [autem] conuertenda est oratio, ut: *tumultuosum mare* et *saeuus impetus cadentis Arcturi aut orientis Haedi* non sollicitat somnum et caetera similia.

28. *aut orientis Haedi.* 'Αντίθετα *cadentis et orientis,* qui aut in ortu aut in occasu faciunt tempestates, ut (G. I, 205): *Praeterea tam sunt Arcturi sidera nobis, Haedorumque dies seruandi et lucidus Anguis,* et alibi (A. IX, 665): *pluuialibus Haedis.*

27. *Arcturi.* Septemtrionis, ut (*Verg.* A. I, 744): *Arcturum pluuiasque Hyadas.*

30. *fundusque mendax.* Qui agricolae spem nihil ferendo deceperit Ordo est: Et non sollicitat [illum] fundus mendax arbore culpante nunc aquas, nunc sidera torrentia agros, nunc iniquas hiemes. *iniquas,* id est, nimias et graues.

arbore. Quae florum ubertatem non perferat ad fructum pomorum, ut *Verg.*, dum de fructifera loqueretur, (G. IV, 142): *Quotque in flore nouo pomis se fertilis arbos Induerat, totidem auctumno matura tenebat.*

33. *contracta p. ae. s.* Bene dixit *pisces,* non beluas, ut augeret breuitatem angustati maris, quam exiguitas tanta sentiret.

34. *iactis in alt. mol.* Verbo [in] ipso usus est fabricantum. *Iaci* enim in mari moles dicuntur, quotiens excluditur aqua.

2) ameni γ. amena A. Non humiles — casas A et C, qui anteposuit glossam *paruas.* rell. om. humil*is* A in Hor. ut E (2 m. i in *e* mut.) D: humil*es* uel humilis 1 m. humil*es* A in schol. ut C. Conf. Seru. A. I, 452. Arusian. 233 L. γ hab. glossam: aut paruas aut sordidas. 5) sufficiat AγR12,r. rell. suffic*it.* 6) non amb. γ2. om. ad. non *etiam* C. — Hic — similia om. AγC. simili*ter* bR,fh. lemma *tumultuosum* interpon. bR,r. 8) sollicit*et* R1G,rmv. rell. sollicit*at.* scilicet antitheta R. *hae*di A in Hor. ae*u*i in schol. 9) or. qu*ae* Aγb2. orientis *ar*turi qu*ae* R. rell. qu*i.* aut *motu* A. 10) Praeterea — nobis om. Aγb. Praeterea — alibi om. 2. A habet praeterea: *neque tumult.* id est, non in se prouocat tempestuosum mare dum uult nauigando parare diuitias. γ: *sollicitat mare.* prouocat nauigando. 11) seruandi R,r. signandi fh. om. Aγb. s. in va. 18) schol. ex AγC. yadas Aγ. id est que 2. qu*ae* γ. qu*ia* mva. rell. qu*i.* 15) spe A. *in* ferendo γ (nichil) R2. inf. A. nil va. rell. om. *in.* Ordo — hiemes om. A. *illum* merito om. R1. 17) nunc agros nunc fh. lectio uulg. est: iniq. i. e. nim. et gr. hyemes. id est ni. et graues om. R12,r. ego postposui. cf. gl. γ. 19) per*f.* AγR1G,Cva. rell. prof. om. b. 20) *d*um AγbR,r. rell. cum. fructifer*o* AγbR1, rv. rell. fructifer*a.* loqueretur AγbR1,r. rell. loqu*i*tur. — quoque γ. 22) dicit 1. be*l*uas Aγb. 28) angust*i*ati, lectio uulg. editionum, non latina uox est. posui angust*a*ti cum AR. AR. fauces maris ang. Lucan. V, 232. 24) fabrican*tum* A. rell. fabricantium. mari γbR2,r. rell. mare. conf. supra Porph. ad II, 18. 20 et ad h. l. infra. quociens b. quotiens AγG,rva.

16*

35. *caementa.* Fundamenta, ubi aedificium consistit.

redemptor. Fabricae susceptor, aut certe, qui redimat terras cum famulis et easdem fastidiat mari adstruens. Ordo est: frequens redemptor et dominus fastidiosus terrae cum famulis demittit huc caementa.

37. 38. *sed Timor et Mi. scandunt eod.* Ad illa redit, quae beatam uitam adimant, ostendens, nec terra nec mari quemquam posse auaritiae aut animi sui uitia effugere.

40. *post eq. s. a. c.* Id est: quocumque ierit auarus, siue in mare, siue in aera, siue per terram, semper sequitur illum atra cura.

41. *quod si d.* Superfluum dicit ambitum fabricandi et diuitiarum appetitum, dum dolores et maerorem auferre non possunt.

nec Phrygius lapis. Synnadicus. In (iuxta?) Synnada enim, Phrygiae ciuitate, marmora ipsa caeduntur.

44. *Achaem. costum.* [Persicum.] Achaemenii [enim] Persae dicti ab Achaemene rege (Persiae?). Vnde *costum* uenit.

45. *inuidendis p.* Ambitiosis ianuis, ut est (G. II, 463): *Nec uarios inhiant pulchra testudine postes. nouo.* ingenti, inuiso.

46. *sublime.* Aut altum, aut marmoribus ornatum intellegitur.

moliar. Exstruam, ut (A. I, 424): *Molirique arcem [et manibus subuoluere saxa].*

1) schol. om. A. consist*at* γ. 3) Pro uulg. lectione mar*ia struens*, quae omnino inepta est, cum *mare struere* dici nequeat multoque minus *maria* struere, posui, nulla litt. mutata: mar*i astruens* i. adstruens. conf. Plin. E. IX, 7. C: *fast terrae.* nam *mare inuadit* suis molibus, ut illic *struat aedeis.* 3) Ordo — caementa om. A. 4) hic b, fh. haec r. 5) Scand*it* R2,r in lemm. (Timor). Ad illa *retulit* 1. Ad illam γb. Ad ill*ud* redit qu*od* 2. 6) nec terra nec mari Aγb. rell. nec ma. nec terra. conf. terra marique. 7) *ef*fugere omn. libri. recte. Q tacite inculc. *fugere.* 2 ad u. 39: *decedit.* s. timor. 10) in mari 2,r. siue in *terra* siue per *aera* 2. 10) dixit R. 11) merore*s* 2. — poss*it* 1. 12) frig. A. phrig. γbR. *Scyn*naticus b. *scinna*dicus AR. sci*nd*aticus r. *sinna*dicus γ,mv. *sina*dicus 2. *syna*dicus Ca. *Synna*dicus fhQ (G?) *scyn*nada ARb. *scin*nada γ. scinn*an*da 1. *scin*ada r. *sina*da 2. *sinn*ada mv. *Synn*ada fhQ. Synada Ca. Q leuiter refert: '*Synnadi* libri. *Synnada* scripsi.' Talis huius uiri est referendi ratio et emendandi! — De scriptura *Sc.* codices Ptolemaei et Strabonis scriptorumque Latinorum consulendi sunt. Item dubius est *singularis Synnada* ut apud Plin. V, 29. Synna*s* et poetis (Stat. S. I, 5, 37: Phrygiae quam Synnado*s* antro II, 1, 87. Martial. VI, 42, 13. IX, 77, 8.) et Ciceroni Att. V, 16 usitatior erat. Prior est pluralis Cic. ad Diu. III, 8. Liu. XXXXV, 34, ut Arbela, Bacha, Leuctra, Susa. Cum *ciuitas* u. significet h. l. oppidum, aut Synna*de* aut *iuxta* Synna*da* scrib. puto. conf. Porph. Columnae et Phrygiae Tib. III, 3, 13 et Synnade*s* (adi.) Cic. Att. V, 16 dicuntur, Synna*dense* forum Cic. Att. V, 21, lapis Synna*dicus* Plin. XXXV, 1. Addo schol. ex Bφ: *frig. lap.* Marmor *sinna*dicum quod nascitur in si*m*nida *insula* frigiae. — frig. γb. 14) persicum om. AγR. per se dicti R1. hoc schol. et seqq. h. o. om. b. ach*im*. γ in Hor., achem. in scholio, ut ARBφG Bern. BC,r. Ach*a*m. v. rell. ach*ae*m. conf. supra II, 12, 21. — enim om. AγR,r. achimene r. unde om. 2. Persicum, unde costum uenit C. neutrum satisfacit. Proposui *Persiae*, quippe latioris potestatis u. quam Pers*ide*. 16) *i*neant A. in*i*ant γ. 17) schol. *nouo.* ing. inu. ex AγC. rell. om. 19) Struam γ. — mo*ll*iri arc. A. et — saxa om. AγR, r. Molirique γR1, Crv (mo*ll*.) a. Moliri fh.

47. *cur ualle p. sab. d.* Id est, si sollicitudo caueri non potest, nec commutationibus debent augeri diuitiae.

49. *operosiores.* Cum magno opere adquisitas, ac si diceret laboriosiores.

PORPHYRION.

Odi p. u. e. a. Indoctos detestatur. Haec autem ode multiplex per uarios deducta est sensus. *Profanum uulgus.* ἀλληγορικῶς indoctos dicit. Caeterum *profani* proprie dicuntur sacris non initiati; ergo quasi *Musarum profanos* dicit.

2. *fauete linguis.* Hic mos in sacrificiis usurpatur et significat: bona omina habete; quod opportune poeta hic intulit, qua, et *profanum* praedicendo et Musarum sacerdotem se subiciendo, sacrorum meminerat.

carmina n. p. a. Romanis utique non prius audita, quamuis Laeuius Lyrica ante Horatium scripserit; sed uidentur illa non Graecorum lege ad Lyricum characterem exacta.

1) Id est Aγ. sollicitu*do* A. soľicitudo r. careri AγR (G?) et Q. ca*ueri* r. Care*ri* apud Priscianum deponentis uerbi est infinitiuus, non passiui. rell. carere. pos*sunt* C. Scripsi sollicitu*do caueri.* Cic. ad Diu. VI, 22: aliquid caueri posse uidebatur. 2) dnr = *dicuntur* R. rell. debent. 3) Cum — adq. om. A. Cum ma. op. *ade*ptas 2, om. ac — laboros. — adq. γ. — *Glossae ex* γ: u. 1. *axceo.* prohibeo. 5. *in proprios.* circa proprios. s. subditos γ. in suos subiectos et subditos C. 9. *latius.* sapientius γC. 10. *sulcis.* s. in γC. *hic.* iste ager. *generosior.* nobilior γC. 11. *petitor.* ambitiosus honoris γC. 12. *hic meliorque.* Ille alius ptaestantior γ. praestantior C. 13. *clientior.* amicorum γC. 16. *capax.* qu*i* cuncta nomina capit γ. qu*ae* c. n. capere potest C. *mouet.* uoluit. 17. *destrictus.* exercitus. nudatus γC. *impia.* morti uicina γC. 21. *agrestium.* rusticorum. 22. *humiles domos.* aus paruas aut sordidas γ. paruas C. 18. *siculae·* Sicilienses. 19. *elaborabunt,* reddent. 27. *cadentis.* occidontis γC. 28. *impetus.* s. sollicitat somnum scilicet. 29. *grandine.* s. sollibitat illum. 30. *Fundusque,* ager. *mendax.* infructuosus γC. 31. *torrentia.* siccantia γC. 32. *iniquas.* aquosas. nimias γ. nimium aquosas et graues C. 33. *Contracta.* interius romata γC. — *huc* pro illuc. *frequens.* assiduus γC. 35, *redemptor.* emptor γC (aut fabricae susceptor). 36. *fastidiosus.* qui iam fastidit terras. *timor.* i. sollicitudo. 38. *quo dominus.* nam aduerbium est. 39. *decedit.* recedita s. ab. — *aerata.* aere munita γC. 41. *dolentem.* cupiditate γC. 43. *delinit.* mitigat γC.

PORPH. Ode LX. R. 6) multiplex MAR2. rell. multipl*iciter.* 7) *in*ducta 2. 8) *Cae*terum MR. ceterum A2. rell. certe. profanum — profanos — profani MR. Odi profanum — prophanum — prophani — prophanos r. proph. vfh. prof. a. 9) dicit MR. rell. di*x*it. 10) *Hic mos* MR (usurpa*n*tur) et omn. edd. Seruari potest. *mos* enim est praeceptum, regula, lex, ut Caes. B. G. V, 35. Liu. XXXII, 25· XXXV, 35. Verg. A. VIII, 316. Usurpator i. e. obseruatur. Apud Acronem est: *haec uox*, locutio facilior, quam Q in Porph. transtulit, nulla nisus auctoritate. — Pro lect. uulg. *habere* scripsi habe*te*. bo. omnia habe*t* MR. bo. om*nia* habete 2rv. 11) poeta hic MR2. rell. hic po. — qu*a* MR2,r. rell. qu*i.* praedic*a*ndo R. praecedendo fh. 12) sacerdote*s* omn. libri. Q ex Acrone sacerdote*m* induxit. Hoc tamen non sufficit; legendum enim est sacerdot*em se*, id quod sensus claritas *(Musarum sacerdos canto)* postulat et ex cuius compendio sacerdo*tēse* factum sacerdo*tes* uidetur. subi*a*cendo MR. rell. sub*ic*iendo. et mus. sac. subic. om. r. 13) hoc schol. in libris duobus seqq. postpos. est. Roman. *scil.* 2. rell. utique. lenius MAR2. l*i*uius rva. Behius fh. conf. Acr. scribs. M. 14) uide*n*tur illa non MA2 Auct. p. 690. uid*e*tur illa non rva. uid. non illa fh. — grec. M.

4. *uirg. p. c.* Dicit se carmen proditurum, quod teneras aetates ad utilia instituat, quibus [rebus] ad beatam uitam peruenire possint.

5. *regum tim. i. p. gr.* Ζεῦγμα est [et] hic, ut *imperium* et ad superiorem sensum referamus, quia totum tale est: *Regum tim. in prop. greg. imperium est,* et *imper. Iouis in reg. ipsos.* Ostendit autem, neminem hominum a metu mortis inmunem esse, et per hoc infimos et maximos eisdem condicionibus vitae subiectos esse.

9. *est ut uiro u. l. ord. arb. sulcis et reliqua.* Per haec ostendit, studia quidem et gradus honorum et mores diuersa esse hominibus, condicionem tamen mortalitatis unam esse.

10. 11. *hic g. d. in camp.* Candidatum magistratuum petendorum [locum] significat.

16. *omne capax mouet u. n.* Haec secundum opinionem illam uulgarem dicuntur, qua adfirmatur, sorte ductos ad mortem ab Orco trahi.

17. *destrictus ensis c. s. p.* Per allegoriam significat, neminem libenter posse uiuere, qui metuat, et sumpsit in exemplum Damoclem, super quem Dionysius Siciliae tyrannus seta gladium (setam cum gladio?) suspendit antepositis epulis quam amplissimis et caeteris, quae ad uoluptatem animos

2) ad utilia MR2. ac *ultima* r. rell. om. — rebus incule. Q, quia om. *ad utilia* (Acr.). — possent rv. rell. possint. 5) Sic emendatum est hoc schol. ab aliis male tractatdm. Q: Zeugma est: *et enim est imperium* et ad etc. addens: 'poteramus etiam: *necesse est enim ut imperium* etc.' contra Porph. morem et sermonem. fh: Ζεῦγμα est, *et hic intelligendum imp. ut* ad etc. rv: z. est *et* hic ut imp. et ad. a: z. e, *et hic imp. ut* ad. R: *Zeuma* est ut *et* hic imp. *et* ad. M: Zeugma est *hic ut* imperium. atque iterum sequentis principio. bis ergo *per hoc* in uno scholio. Et ad. Difficilior altera pars: et *per hoc ostendit* uulg. lectio afhQ. et *philosophos* ost..Mr (philosophus). *per hoc* om. R2. *phos* est compend. pro *philosophos.* Legendum: *et imper. in ipsos* aut plenius (nam *totum tale est* dixit): *et imperium Iouis in reges ipsos.* Ost. *autem* MR2,r. rell. om. 6) immun. M, sed nonnulli uett. codd. Hor. ad III, 27. 17. IV. 12. 23 et E. I, 14, 33 inmun., nullus in moen. Ritschl. Proll. Plaut. Trin. XCVI. Cod. palimps. Ambr. ad u. 24 geminatam habet, ut constanter Verg. libri. conf Wagner. 410. 7) *uitae* AR2. uitam M. rell. om. 8) et reliqua M. et caetera v. etc. ra. rell. om. — haec MAR2. rell. hoc. 9) *hon.* MAR2. rell. *bonerum.* 10) condition. ubique libri. 11) locum om. MR. *petitor*, non *campus* explicatur. 12) *Candidatum* MR2. canidiam r. rell. *campum.* magistratuum rafhQ. rell. magistratum. 13) Hoc — dicitur R. — opin. ill. ualg. MR2. rell. ill. op. uulg. Q: ill. uu. op. 14) quia adf. forte M. rell. qua aff. sorte. — orcho a. thrai v. Antiqui adspirationem euitasse uidentur subsequente i uocali, ut *traitur* uet. Harl. 2, trahitur in pap. Hercul. ap. Feam p. XXII, trait uet. Ambr. II, 6, 75 et Barc. III, 29 in schol., *detrait* cod. Napol. E. I, 16, 34. 15) destr. M. rell. distr. 17) qui metuat MAR2,r. qui mutat v. *cum* metuat uol. Q. rell. *sub metu.* sumsit M contra morem. — damoclem MAR. damoclen 2. diogenem rva. conf. Acr. damodem R. Dimoclis fh, om. *in.* 18) Siciliae om. 2. — gladio MR (*sacra* gl.). In M ambiguum utrum gladio an gladia scriptum sit. Si gladio, ponendum esset setam cum gladio, si gladia, res repugnaret prouerbio, quod unum gladium agnoscit. Gladia Quintil. I, 5 contra Lucil. ap. Non. III. 106. Varr. L. L. VIII, 49. R. R. I, 48. aepul. M, ut III, 29, 1.

auocare possint; per quae ostendit, similiter regiam uitam splendore rerum suarum uti non posse, quia semper insidiarum metu suspecta sit.

20. *non a. c. c. s. rcd.* Hoc ideo dixit, quoniam quidam regum Siculorum per nimias diuitias ad citharae et [ad] auium cantum dormiebant.

21. 22. *somnus a. l. u. n. humilis d. f.* Ordo est: *non fastidit humiles domos,* et ideo apud *Non* particulatim subdistinguendum.

27. 28. *nec s. Arcturi c. i. a. o. Haedi.* E contrario est ἀντίθετον; cadenti enim orientem opposuit. Videlicet autem, *Arcturum* occasu sui magnas tempestates concitare.

29. *non uerb. gr. uin. fund. mendax.* Per zeugma ex superiore et hic accipiendum est *sollicitat* te. *Fundus* autem *mendax* merito dicitur, quia plerumque cultoris sui spem fallit, non perferens ad maturitatem fructus, quos ostenderat.

30. 32. *arbore n. a. c. n. t. a. s. n. h. i.* Hic illud ostendit, quod dixerat: *fundusque mendax.* Plerumque autem sterilitas arboribus euenit per nimias aquas, interdum per siccitates, aliquando per uiolentiam frigorum.

33. *contracta p. a. s.* Transit ad eos, qui per nimiam luxuriam elaborant sibi aedificia etiam in mari ponere.

37. 38. *sed t. c. m. sc. e.* Redit ad illa, quae beatam uitam adimunt.

40. *neque decedit ae. tr. p. e. s. a. c.* Hic ostendit, nec terra nec mari quemquam posse effugere insita animi uitia.

41. *quod sid. n. Phryg. l. n. p. s. cl.* Sensus est: Si dolorem corporis.

1) auocare M. rell. adu. possint MR. rell. possunt. quae MR (que) ,r. recte. rell. quem. 4) diuitias MR2,r, nimia delicia v. nimias delicias afhQ. — ad rvafh. reducet fh (propter cantum?) rell. ut codd. reducent. Utrum uerum sit quod Porph. de conquisitissimis Siculorum uoluptariorum epulis refert, neque ex Platon. R. III. p. 404 neque ex Cic. T. V, 21 cognoscendum est. 5) humiles R,a in lemm. et in schol., humilis rvfh in lemm., humiles in scholio. M h. in lemm., humiles in scholio. particulatim MR. 'particulatim. in alt. uet. cod. particulam' A. particulam 2,rQ. *apud* non particula v. *a* non particula afh. particulatim adu. poetis, e. c. Lucret. III, 541, ut Ciceroni, Senecae aliisque usitatum, h. l. recte, quia singuli loci u. 22 et 24 significari uidentur, non unus tantum. fh: Ordo est: *Ideo* fast. 7) arturi R, ut in Acr. Etiam hoc schol· uitiauit Q scribens: 'E contrario (est *enim* antitheton) cadenti orientem *posuit. Valet* autem arcturum occ. suo magis temp. concitare.' Multo melior uulg. lectio codd. et edd. 8) opposuit MR2,rvafh. enim MAR2. rell. om. *Videlicet* M, plene, v, 2, cum compendio. *uult* R,fh. *ualet* rva. arcturus a. rell. arcturum. *Vindelicet* recte, utpote quod apud ipsum Cic. Att. V, 11. sui MR2,rva (occasu magis sui 2,rva). suo maiores fh. sui magis M. sui magnas R. conf. supra I, 3, 20. 24. II, 8, 1; 15, 16. 11) est MAR2. sollicitat te A. sollicitum *te* M. rell. om. Q (G?) hab. sollicitat. — quia omn. libri. recte propter rationem. Q tacite inculc. *qui.* 12) cultores MR. spe R. *per*ferens M,rvafhQ. *pro*ferens R (conf. Acr.). — amaritudinem r. 15) pro perbona lect. uulg. arboribus Q tacite inculc. arboris. r om. totum exempli sui uersum *autem — nimias.* 19) etiam MAR2. rell. om. 21) nec — nec M2. rell. neque — neque. quenquam nec terra 2. 23) frig. M.

animique nulli diuitiarum adparatus excludere possunt, cur laboremus in adquirenda re?

nec Phr. l. Marmor est Synnadicum. Synnada enim esse dicuntur urbs Phrygiae, iuxta quam hoc marmor caeditur.

42. *nec p. s. cl.* Hoc est: quamuis sidere clarior sit. Non enim omnem purpuram sidere clariorem intellegi uult.

44. *Achaem. c.* Odoramentum est quoddam gratissimum. Achaemenii autem Persae dicuntur ab Achaemene rege (Persae dicuntur?), qui quondam totum orbem tenuit (tenuerunt?).

45. *cur inuid. p.* Id est, magnificis ac nobilibus.

46. *et nouo sublimi r. m. a.* Ordo est: Ritu nouo sublime atrium cur moliar? *Sublime* autem et ad altitudinem referre possumus et ad magnificentiam.

47. *cur ualle perm. Sab. div. op.* Cur, inquit, relicto Sabino agro, ubi parva contentus securam uitam ago, adpetam amplissimas domuum fundorumque possessiones, quae mihi oneri et molestiae sunt?

CARMEN III, 2.

ACRON.

Angustam. Hanc oden ad amicos generaliter scribit commonens beatiorem uitam facitioremque esse pauperi, suadens, ita adulescentes eorum institui debere, ut paupertate et exercitio ad militiam firmentur.

1) appar. — acquir. M. — labor*a*mus 2. 3) frygius lap. M. synna*t*icum M, 2. Sinna*t*icum 2. Synadicum a. rell. synnadicum. — S*i*nnad*a* M. Synnad*a* RA. Synnad*i* vfh. Sy*n*ada a. synna r. dicun*tur* M2,rfh. dic*unt* AR (Synnada esse dicunt *urbem* phrygiae). dic*i*tur urbs Q. dic*i*tur *ciuitas* (Acr.) a. bem (fragm. uọcis *urbem*, scriptura librarii suspensi) frygiae M. *urbem* plane om. rfh. *Synnada* pluralem habeo. conf. ad Acr. In 2 duo sunt scholia: 1. sinnaticum. Sinnada enim esse dicuntur *beatae* phrigiae, iuxta q. h. marm*u*r ceditur. 2. man. 2 ea deleuit et correxit: si*n*adi*c*um, inferius ponens haec: 'Sinas Sinadis est *locus* Phrygiae, ubi marm*u*r effoditur.' Eeadem in A: in alt. uet. cod.: Sinas — effoditur. marmor *co*litur *r*. 5) Hoc — sit MAR2 (sydere) et cod. Henr. Stephani p. 155. rell. om. r: *Nec purpurarum* || sydere clarior *sit*. Non etc. 7) achem. M. Odor*atum* MR2,r. odora*men*tum vafhQ. Cum incertum sit *odoratum* u. sine substantiuo pro eo quod est odoramentum apud Columellam et Plinium, auctoritatem codicum inuitus respui. Ach*ae*meni*i* M,rva. rell. Achasmen*i*. Q in Acr. Acbaemen*ii*, in Porph. Achaemen*i* dedit. 9) tot*am* *u*rbem R. tenue*runt* MR. Persae dicuntur, qui — tenuerunt? ach*e*mene M. 11) Sublime MR2. rell. sublim*itatem*. ad om. 2. 12) *altitud*inem MAR2,rv. *mult*itudinem afhQ. 14) inqui*d* M. 15) sub quo (ubi rv) sec. uit. ago contentus rvafhR. om. 2. ubi pa. cont. uit. ago MR. adp. M. amplximas R (m. s.). *h*onori R.

ACRON. Ad amicos A, ut K. ante sch. not. metri. Ex hac inscr. orta est lectio amic*i* in paucis codd. ut Barc. qui addit: ô, quo uocatiu. notatur in pluribus etiam, qui amice habent. plurimi hab. adu. *am*ice cum glossa: *familiariter*, ut Bφ Harl. 1 etc. De institutione ad amicos. loquitur γbEDH. loquitur om. Bφ. Ode LX. R.

21) ode*m* A. ad am. gen. AγbR12,r. rell. gen. ad am. Scripsit γ. 22) *facili*oremque AγR

1. *angustam.* Difficilem, arduam.

2. *puer.* Pro filio posuit, ut (*Verg.* A .IV, 94): *Tuque puerque tuus.*

3. *Parthos.* Pro quibuslibet hostibus posuit. [Species pro genere].

4. *hasta.* conto.

5. *sub diuo.* In campo, ut (A. VIII, 28): *in ripa gelidique sub aetheris axe. et trepidis.* Aut in bellis, in quibus semper trepidatur, aut in periculosis laboribus. Sic educatum adulescentem inquit ita clarum esse debere gloria bellicarum rerum, ut etiam mulieribus et puellis hostium notus sit ipsa adsiduitate bellandi.

9. *suspiret.* Id est, cum illum prospexerit, timore suspiret, ne aut maritus eius aut sponsus militem Romanum prouocans, nescius artis bellicae intereat. Ordo est: Prospiciens illum ex hosticis moenibus matrona bellantis tyranni et adulta uirgo suspiret: Eheu, ne regius sponsus rudis agminum lacessat leonem asperum tactu, quem rapit cruenta ira per medias caedes. Seruauit metaphoram, ut, quia Romanum militem leoni comparauit, adderet impetum, ut: (*Verg.* A. IX, 552)*: Contra tela furit.*

14. *mors et fug.* [*Fugacem persequitur*, nam qui *fugat*, agentis est, non patientis.] Ostendit [uero], eos magis periclitari, qui *fugiunt.*

15. *inuentae.* Genitiuus est: ab eo enim quod est *iuuenta, huius iuuentae* declinatur.

16. *timidoue t.* Hoc est fugienti[um], ut (A. IX, 760): *et in tergum*

12G,rvma. *felic.* bfh (foel. fh) Q. esse om. R12,rmva. — adul. AγG. eorum AγbR12G,r. rell. om. C: In hac Ode Romanos omneis commo*net* ad uitam beat*am*, faciliorem esse *uiam* (Porph.) pauperi *quam diuiti.* Quare adol. *ait ita* inst. deb. ut paup. exerceantur ad militiam. Aliter etc. 22) *con*firmentur R.

1) ard. diff. R. 2) pro qu. ho. om. b1G,mva. Sp. pro gen. i. Pro q. host. R,r (om. i.). Spec. pro ge. om. Aγ, qui addit: *posuit.* 4) Conto ex AγC. conf. Tacit. H. I, 44. A. VI, 35. Sil. XV, 687. Verg. A. IX, 510. 5) sub *dio* A,fh. rell. di*uo.* — in ripa om. Aγ,r. *Cum pater* in ripa gel. R. 7) adul. inquid Aγ. b (adol. inquit). rell. inqui*t* adol. 16) ost. b. ads. A. ipsa*m* assidiuitat*em* b. 9) Id est AγR2,r. rell. om. *per*sp. γ. 12) Ordo — caedes om. A. 13) heu heu R. *heheu* m. *heu* rv. 14) quia G,mva. rell. qu*i.* metaf. A. compara*uit* 1G,mva. rell. compara*uerat.* C: ut seruaret metaphorae decorum, quod Rom. mil. le. comparauit, addidit impetum, dicens, rapit ira per medias caedes, ut *co. te furit.* 16) adderit γ. — Contra t. furit om. 1G. t*ae*la mv. 17) Fugacem — patientis om. A. Fug. persequitur v. ut contra tela f. et fugare 1. *fugacem*] qui fug*am* ag. est non pa., om. Fugacem. et fugacem] qui fug*at* ag. *est* non pa. R,r (esse). Interposui *persequitur*, *nam*, ne sensu careret. Melius hoc quam: *non a fugo, nam* etc. *uero* inculc. Q. 18) periculo capi 2. periculo rapi R. C: *fugacem.* fugientem. ostendit eos *maxime* periclitari, qui *in bello* fugiunt. *Est et fugax a fugo, sed hoc* agentis est, non patientis. 19) *Gen. est* om. Aγ. quod est iuuent*as huius* iuuent*e* decl. A. huius γ. rell. um. iuuent*a tae* (sic) r. 21) timid*oue* Aγb (uel *que* 1 m.) ut K. timido*que* D (uel *ne* 1m.) BφE, ut alios hic mittam. fugient*i* R2. recte. pluralis ex loco Verg. petitus, ut saepe factum est. Ad u. fugient*i* e. e. fugaci uiro s. iuueni non parcit. conf. *fugientem* in sch. praeced. apud C. fugientium*ue* b. ut *est* omn. praeter Aγb, r, qui om. *est.*

fugientibus ingerit hastas. Tergum autem pro quibuscumque membris posuit posterioribus, quae uulnerari solent his, qui in proelio fugiunt.

17. *uirtus.* Virtutem per se claram ornare honores dicit, non ornari ab honoribus. *Repulsam* uero meruisse dicebantur, qui honorem petentes repudiati fuissent. Quod cum euenisset Catoni [uiro] claro, uirtutis suae conscius corruptum populi iudicium contempsit, et hoc tamen (iam est?) iuxta Stoicorum sectam, qui dicunt, uirtutem solam sufficere ad beatam uitam. Modo uero generaliter *repulsa* accipienda est: uirtutem infamem ac sordidam numquam esse posse.

18. *intaminatis.* Incorruptis aut sine macula repulsae.

19. *secures.* Pro fascibus posuit aut pro potestate, ut (A. VI, 824): *Saeuumque securi Aspice Torquatum.* Hic, inquit, talis dum in se habet honorem, nec ex populi potestate sumit, nec ab alio dignatur accipere.

20. *arbitrio pop. au.* Populi fauore, ut *Lucan.* (I, 132): *popularibus auris Inpelli plausuque sui gaudere theatri*; et *Verg.* (A. VI, 816): *Nunc quoque iam nimium gaudens popularibus auris.*

21. *recludens cael.* Aperiens etiam caelum, ut (A. VI, 130): *ardens euexit ad aethera uirtus.*

22. *negata uia.* Vt *Verg.* (A. VI, 16): *Insuetum per iter.*

23. *coetusq. u.* Vilium hominum consortia.

24. *spernit h.* Vt *Verg.* (A. VI, 732): *Terrenique hebetant artus,* et alibi (G. III, 8): *qua me quoque possim Tollere humo.*

fugiente pinna. Tamquam ipsius uirtutis fama terras fugiens caelum petat.

25. *est et. fid. t. s.* Ostendit uirtutem etiam tenacem secreti.

26. *uetabo.* Ordo est: uetabo sit mecum sub isdem trabibus et soluat

1) *as*tas R. *asta* b. tergum autem om. A, qui habet: *iuu. poplit.* pro quib. etc. 2) qui *non prae*fugiunt γ. 3) per se datam (elatam?) 1. — non om. dicit Ab dicit ab om. γ. ab om. b. 4) *ha*buisse Cmva. rell. *mer*uisse. 5) rep. *sunt* C. *Qui* cum *u*enisset 1,mva. Quod c. *ue*nisset γ. — uiro claro om. b. uiro om. AR1,rmva. uiro *prae*claro, *ipse* uirtutis suae conscius C. uirtu*te* sui conscr. AγbR. rell. uirtu*tis* su*ae*. Codicum ope emendari facile posset: Catone claro uirtute, su*i* conscius, si *sui conscius* hoc sensu diceretur; nam aliter haec uerba intelleguntur Caes. B. G. III, 108: adiutores *conscios sui* nactus. Atque absolute quidem sicuti *conscientia* (Cic. Mil. 23), ita *conscius* usurpa1atur, ut Verg. A. V, 455: *conscia uirtus*, est tamen quo disprobetur distinctio haec: claro uirtute sui, conscius etc. *sui* similiter supra ad II, 18, 16. 6) Et hoc *tamen* omn. fere libri. hoc tamen *est*, om. et, 2. pro *tamen* proposui *iam est.* haec — sunt Porph. Q incule. *quidem.* 8) ergo 1. rell. uero. re. gen. Aγb. rell. gen. rep. conf. Porph. — est om. — Hoc schol. in γR, mvafh sex seqq. scholiis postpo. est. ordinem uersuum cum A,r secutus sum. 10) *culpae* (expu.) pulsae R. schol. om. b. 12) inquit A. inquid γ. rell. itaque. — cum R2. haberet AγR2,rmv. habe*t* CafhQ. 14) *aurae.* fauoris gl. γC. i. e. fauoris 2. pop. fauor*em* Ab. 15) et alibi, om. Virg., b1. 17) e*t*iam ap. cael. r. ap. cel. etiam γ. 21) Terr*h*en A. 23) pinna Aγ in Hor. et in Acr. schol. om. b. tamquam *qui* ips. R. — fug. *etiam* cael. R. 24) ten. secr. AγR2, r. rell. secs. ten. 25) u*i*tabo RED: uetabo *uel* uitabo 1 m. Bern. C e in i mut. m. 1. Ordo — cereris om. A. — hisdem A. iisdem 2. rell. eisdem. sub om. b. *ab* eisdem 1.

mecum fragilem phaselon, qui uulgarit sacrum arcanae Cereris. *Sacra Cereris* mystica erant nec [ea] uulgare licebat pro hoc, quod occulte consiliis usa est, donec filiam [suam] repperiret. Vnde [et] *Verg.* (A. III, 112): *et fida silentia sacris.* Et ideo dicit, se cum sacrilego nec nauigare nec manere uelle, ne iuuoluatur illius paena [et periculis.]

29. *soluat.* *Soluere* dixit nauem in pelagus [nauim] dimittere, [ut (A. IIII, 574): *Soluite uela citi*].

phaselon. *Phaselus* uelox et oblonga nauis est, ut *Verg.* (G. IV, 289): *Et pictis circum uehitur sua rura phaselis.*

29. *Diespiter.* *Diespiter* Juppiter dicitur velut diei pater.

30. *neglectus incesto.* Contemptus, id est, ad supplicium incesti, id est, noxii.

Addidit integrum. Innocentem, [ut (I, 22, 1): *Integer uitae scelerisque purus*] id est, coniunxit.

31. *antecedentem.* Praeeuntem; tamquam raro paena deserat scelestum, et quamuis tarde, tamen puniat meritum nec ab eo possit euadi uel effugi, ut *Verg.* A. VI, 569): *Distulit in seram commissa piacula noctem.*

1) phasilon, 2 m. corr. phasel*um* in Hor., phasel*on* in schol. AγbR2,r, ut BφP. in E man. 2 *on* mut. in um. K hac odae parte caret. *f*asel*um* vm. rell. phaselum. u*o*lgarit Bφ et Bern. C. u*u*lgarit ED etc. u*u*lga*u*it Aγ (cum uar. lect. *uel r*it 1 m. ut in I) et omn. edd. — archanae b (archane γ) ut in Hor. ABφD etc. *arcanae* addidi. rell. om. mist. b. 2) ea inculc. Q ex C. nec uulg. lic. om. 2. uulgar*e* scripsi cum b et C. uulgar*i* libri. *pro* Aγb. pro *eo quod* frequentius Cic. Or. II, 18. *per* R. rell. propter. prop*terea* quod C. 3) suam om. Aγb. rell. fil. suam. suam fil. r. re*pp*eriret γ. *a*periret A. fil. su. *Proserpinam inueniret* C. 4) Et *ideo* ex AγbR,r. ideo, om. et, 2. rell. om. ideo. Dicit *autem* C. sacrileg*io* b,f. *non* nau. b. 5) man*e* uelle *nec* γ. — illius pena AγbR.r (poena), om. *et periculis.* illi*us* peric., om. *poena et* 1,mv. illis peric. a. *u*llis peric. C. illius poena et peri*c*ulis fh. 6) dicit b. nauem Ayb. nauim R,r. om. et h. l. et nfra Cmva. nauim dim. fh. ut R1.rv. loc. Verg. om. Aγb. 8) phasel*um* A h. l. R,Cmvafh. phaselon γb,r. conf. ad Acr. longa 2. rell. *ob*longa. 9) circum pictis b. circum pictis 1,vma. circum pittis R. circum pict*a* A. circumpict*a* γ. circumpict*as* r. circumpict*o* fh. — u*e*itur A. haec scriptura non in codd. Hor. S. I, 1, 48. E. I, 10, 40. phasel*o* Aγ,Cfh. phasel*is* bR1,ra. *f*aselis v. phasel*us* m. Schol. *Diespiter* ex Aγ et C. *Diesp.* alt. om. γC. 11) Nec lectus A bis. rell. negl. Conte*m*ptus γ. contemtus C. rell. om. A: addidit integrum i. ad supl. inc., om. id est, noxii. add. innoc. *quod est* coniunxit. R: add. i. innoc. Locum om. A. 14) i. coniun*c*xit γ. 15) tamq. *quem* raro R. 16) *uel* eff. AγbR, r. rell. *nec* eff. praeeunt. om. A. tard*o* A. 17) noctem Aγb,r. rell. hab. glossam *mortem.* *ut* uirg. Aγb. rell. om. ut. — *Glossae ex* γ: u. 2. *acri.* dura γC. 3. *feroces.* fortes γ. truculentos, bellicosos C. 4. *uexet.* lacessat γC. *metuendus.* timendus. 8. *adulta.* nubilis. 9. *rudis.* inscius γC. *agminum.* pugnae γC. 10. *lacessat.* prouocet γC. *regius.* regis filius γC. 12. *rapit.* raptum ducit γC. 17. *repulsae nescia.* repulsionis ignara γ. *repulsae sordidae.* repulsionis infamis C. *sordidae.* humilis et infamis γ. 19. *sumit.* accipit. *ponit.* obicit. 21. *immeritis.* qui merito non debent mori γC. datiuus est γ. 25. *tuta.* magna γC. 27. *archanae.* secretae γC. 28. *trabibus.* aut tecto aut naui*go* γ. tecto C. *fragilemue.* quia de fragili ligno fit γ. de fragili ligno compactum C. 30. *incesto.* pessimo. *integrum.* iustum. 31. *raro.* aduerbium. *scelestum.* pessimum.

PORPHYRION.

Angustam amice p. p. Suadet breuiorem uiam facilioremque esse pauperi ad beatam uitam, si ita instituatur, ut in subiectis ostendit.

2. *robustus. acri mil. pu.* Hoc est: cum iam robustus est. *Acri militia* autem in acri militia accipe, aut per acrem militiam.

3. *et Parthos f.* *Parthos* pro quibuslibet hostibus accipe.

6. *illum ex m. h.* Tam clarus sit, inquit, in gloria bellicarum rerum adulescens, ut uulgo etiam mulieribus et puellis hostium notus sit, quae utique nisi frequentes in bello non conspiciunt.

10. 11. *asperum t. l.* Hoc est, qui tam asper est ut leo; *asperum tactu* autem, qui si tactus est, id est, laesus, asperatur.

14. *mors et f. persequitur u.* Hic ostendit, eos maxime in bello periclitari, qui fugiunt.

17. *uirtus r. n. s.* Haec de Stoicorum secta sunt, qui dicunt, uirtutem solam sufficere ad uitam beatam. *Repulsam* autem generaliter accipe pro infamia ac turpitudine. Hoc enim ait: Virtus infamis ac sordida numquam esse potest.

19. *nec sumit aut po. s. a. p. au.* Id est, nec in potestate populi est, ut coronetur, nec alius mentis bonum illi auferre potest, quod in ipsa positum est.

22. *negata temptat iter uia.* Negata scil. hominibus. His autem intellegi uult, per uirtutem adquirere posse homines inmortalitatem, qui mortali condicione sunt.

25. *est e. f. t. s.* Inter virtutes scilicet.

26. *uetabo qui Cer. sacr. uulgarit acc.* Absit, inquit, ut sub eodem

PORPH. Ode LXI. R. amici fh. rell. amice. leuiorem R. 2) uitam MR2,rv. *uiam* afh. 3) ostend*it* MR2. rell. ostendet. ostend*at* Q. Apud uett. interp. haud infrequens indicatiuus in oratione obliqua, ut uidimus supra. 4) iam MR2. rell. ita. 5) Acri mil. *autem* M. Acri autem mil. fh. rell. Acri mil. *aut.* In r totus uersus *cum* — *accipe* eiectus. — in om. M. 7) inquid M. 9) *con*spiciunt MAR2,rv. prosp. afhQ (Hor.). 10) tam MAR2. rell. om. 11) tactus est MR2,rva. ta. i. laesus *est* fhQ. 12) in bello MAR2. rell. om. 15) uit. beat. MR,rva. beat. uit. fhQ. — accipe MR2. accipitur 2. rell. accip*it.* 18) *nec* po. rv (sumi). rell. *aut* po. ut metrum postulat. 19) *nec* potestate *propria* coron*an*tur nec quia non al. rv. *haec* po. pr. coron*a*tur (om. *nec*) quia non al. afh. haec po. pr. coronatur, nec *quisquam* al. Q. nec in po. pr. *populi coronan*tur 2. nec *in* potestate *populi est.* MAR. M pergit: Coron*e*tur *nec* quia non alius *in*ferre potest quod in ipsa posit*um* est. rell. *au*ferre, posit*um* omn. libri. Q tacite inculc. posit*a.* Ego temptaui schol. restituere, interponens *ut* et pro *quia non* scribens *mentis bonum* ex Cic. T. V, 23: *bonum mentis est uirtus.* in ipsa scil. uirtute. 21) Hoc schol. in M, v duobus seqq. postpo. est. — *homini*bus MAR2,ra. omnibus vfhQ. — *His* autem MAR,va. *nam* aut r. hic autem fhQ. 22) adq. M. qui *mortales* sunt R. Bern. C; uult intellegi per uirtutem adquiri posse inmortalitatem caelumque aperiri posse atque inter deos collocari. 18) uulgarit M2,rvfh. rell. a. arch. M. inquid M. sub eodem tectum ero. *ut* cum M. rell. ut sub eodem tecto mecum sint *et.*

tecto mecum sint, aut ut cum his nauigem, qui linguam suam usque ad proditionem mysteriorum Cereris producunt.

31. 32. *raro a. sc. d. p. p. claudo.* Hoc proximum est illi, quod dicitur (Petron. 44): *deos iratos pedes lanatos habere,* quia nonnumquam tarde ueniunt nocentibus. Secundum hoc ergo *paena pede claudo* nunc dicta est, quam raro deseruisse antecedentem scelestum ait, significans, difficile non esse persequi eum, cui ob meritum aliquod [paena] debetur.

CARMEN III, 3.

ACRON.

Iustum et. ten. Laus iustitiae secundum Stoicos. In secta Stoica hoc dicitur: Justum uirum honestique propositi non terreri ciuium opinionibus uel minis exigentium, ut aliquid forte rationi contrarium fiat. Ordo est: Justum uirum solida mente et tenacem propositi non quatit [solida mente] ardor ciuium iubentium praua.

1. *tenocem propositi.* Constantem in bono proposito.
2. *ardor p. i.* Seditio iniqua imperantium.
3. *uultus.* Seueritas. —
4. *mente solida. Mentem solidam* dicit iusti et tenacis uiri non per-

1) hiis r. Hoc schol. om. R. 3) lanatos MAR2,va. Hoc dictum legitur apud Petron. 44: Dii pedes *lanatos* habent. conf. Macrob. Sat. I, 8: Dii habent pedes laneos. hinc suspicor Fabricium petiisse lectionem *laneos* (fhQ). larnatos r. Inter coniecturas schedis meis adscriptas est ea C. Hermanni: pedes *lentos*, quam nunc aeque superfluam senties atque tardos, lassos s. lassatos atque alia id genus. 5) Sec. hoc M2R. rell. sec. haec. *autem* hoc 2. rell. h. ergo. *nunc* dicta MR. 6) ait significans MAR2. rell. ait. Significat. 7) esse om. MR. — mer. aliquod debetur MR,v. aliquid deb. 2. aliquod debentur r. mer. aliquod *poena* debetur afhQ.

ACRON. A supra od. et supra inser. habet hanc: Metrum alcaicum siue iambicum. γH: Ad musas de augusto. BφED hii addunt: qui in proposito suo uidetur perseuerare. bP: De augusto ad musas. R: Ode LXI.

11) *et* ten. libri Acr. et Hor., *ac* Porph. — Laus — stoicos R. Laus iusticia secundum stoicos ad musas de *Agusto* (sic) v. rell. om. 13) exigen*dum* AγbR2G,rmv. exigen*tium* (Porph.) afhQ. — *fiat* omn. fere libri. faciat 1,Cr (Porph.). C: Haec Ode ex Stoicorum schola dicit, uirum bonum et constantem uon terreri ciuium minis, nec opinionibus moueri, et aliquid *faciat* rationi contrarium. Ordo — praua om. A. minis *si* exigendum *ab eo* aliquid f. r. c. *fuit* R. fuit 2 (inclare). 14) Iust. uir. sol. mente omn. libri. *Sol. mente* post *quatit* pos. Q. 15) Praua iubentium et cetera γ. Schol. ad *tenacem prop.* ex AγCr. γ om. *in*, C. om. *bono*. rell. om. 17) *im*perantium RC. recte. rell. sperantium. 19) Mentem sol. AγbR (soli mentem) 1,rmv. *Mente solida.* Dicit afhQ. — *et* const. omn. libri. *ac* const. tacite inculc. Q. tenacis Aγb. rell. *constantis.* uiri — *gradus* Aγb. Rell. et γ,r hab. haec: *mente solida (terrentis mentem solidam* R) mentem solidam (γbrmv solidam mentem R. rell. om. h. l.) dicit iusti et constantis uiri (solidam mentem edd.) quae (qu*i* γR1,rmv) minis non quatitur tyranni; aut certe *mentem* pro consilio intellegi uoluit, ut Verg. (A. XII, 554): *Hic mentem Aeneae genitrix pulcherrima misit*, et (A. I, 676): *Qua facere id possis, nostram nunc accipe mentem.* Et gradi*tur* a pop., ut supra. Alt. loc. Verg. Et — mentem om. γb. Pro priore loco Verg. RG,Crmva habent hunc ex A. V, 827: *Hic patris — mentem*, Tres locos habet C.

moueri minis tyranni, et hoc auget per emphasin et gradus a populo ad regem, a rege ad elementum, ab elemento ad deum, a deo ad mundum. *Instantis* autem *tyranni* aut inminentis aut terrentis.

5. *inquieti.* Scilicet Austro duce [cuius commotione mare sequatur]. Vnum enim pendet ex altero.

6. *Turpidus Adriae.* Cuius commotionem mare seruatur, ut *Verg.* (A. I, 86): *Incumbunt pelago et uastos uoluunt ad litora fluctus.* Masculini generis est Adria.

7. *si fractus inlabatur orb.* Ad emphasin animi constantis [rettulit. ut]. *Lucan.* (II, 290): *sic, cum ruit arduus aether, Terra labet.*

9. *Hac arte. Hac animi uirtute. et uagus Herc.* Qui omnem orbem peragrauerit, ut *Verg.* (A VI, 801): *Nec uero Alcides tantum telluris obiuit.* et alibi (   ): *terras monstris aequorque leuandum Alcidae.*

10. *enisus.* Incumbens.

11. *recumbens.* Semidei dicebantur, qui ob merita deorum adhibebantur conuiuiis; quod Horatius modo Augusto dedit, sicut *Vergilius* Aeolo (A. I, 79): *tu das epulis accumbere diuum.*

12. *purpureo.* Pulchro, ut est (A. II, 592): *roseoque haec insuper addidit ore.*

nectar. Potus numinum.

1) Per *emphasim* R.r. *enfasin* Aγb. *ecbasin* mva. ἔκβασιν fh. et hoc aug. per emph. om. Q. Emphasis est. conf. ad u. 7; ecbasis autem i. e. digressio sec. Seru. ad Verg. G. II, 209, uerbis *et gradus — mundum* indicatur. et grad*us* γb. et gradus *nam* a pop. fh. rell. et gradi*tur*. ad mundum a mundo b. in A *a mundo* 1 m. expu. ad mundum *labitur* afh. ad mundum *terra labet* 1G,mv (ex Lucani loco ad u. 7). 3) Sic et sic schol. in γ. rell. om. autem. aut — aut A. rell. om. aut — aut. 1,rmva: *uultus* seueritas imm. tyr. terrentis. *in*min. A. 4) Schol. om. Ab. cuius — sequatur fh. rell. om. h. l. conf. schol. seq. B. enim γ. *ab* altero fh. rell. ex. *auster*. alterum p. ex. alt. *per gradationem*. C. 6) *H*adriae γbBφ aliique, *a*driae A. codd. inconst. De genere uide supra A. II, 3. Hoc schol. ex Aγb. commotion*em* Aγb,rmva. commotione R. Locum Verg. om. rmvafhQ. Hadriae ma. gen. est. cuius comm. ma. seq. *r*mva. Adria γ. rell. om. Bern. C: *adriae* hoc est, adriatici maris. ostendit in adriatico mari australem uentum principatum tenere. C: *turbidus* quia turbat et nudas commouet. Virg. inc*ubuit* etc. 9) *in*labatur γBφ (ruat). a in e mut. 2 m. AE inlab*i*tur Deum. gl. ru*at*. *il*labatur b. illab*i*tur R. enfasin Aγb. emphasi*m* r. ἔμφασιν fh. ecbasin mva. rettulit om. Aγb. ut om. A. 10) si b. rell. sic. nullus *quis*. — labe*t* Aγb,r. la*bat* fh. om. 1G,Cmva. A addit: et alibi. *per flumina* decid*at aether*. C: et, *per fl.* decid*et aether*. rell. om. *illab*. Emphas*is* an. const. C. 11) Hac an. uirt. AC (Porph.). rell. om. h. l conf. u. 13. omn. orb. AγR,r. orb. omn. fhQ. omn. *terram* 1Cmva. 12) peragrau*erit* Aγ. rell. peragruu*it*. 13) ebi*bit* AR. rell. obi*u*it. schol. om. b. Aγ et C addunt: et alibi. *terras monstris* equorque leuan*dum* (leuan*tem* A) alci*dem* Aγ. Alcid*ae* C. 15) *In*nisus mv, ut BφH (corr.) N. Inisus I. inni*x*us afh. *e*ni*x*us R. rell. *cuisus*. gl. om. Ab1. *enisus arces*. uel incumbens γ. incumb. recumbens (sublin.) R. e*n*isus. recumbens r. *innisus*. incumb. mv, gl. cod. I. *re*cumb. incumbens fh. recumb. ex u. 11. 16) *dice*bantur omn. libri. *uoca*bantur inculc. Q. — meri*tis* A. adhi*ben*tur Aγ. rell. adhibe*ban*tur. 17) *dat* A. ut 1,mva. Aeolo om. 1,rmva.

Quos inter Augustus r. p. bibet. Inter utrumque: ad hoc meritum peruenerit uia uirtutis.

13. *hac te merentem.* Quasi militantem.

14. 15. *indocili iugum collo trahentes.* Potentiae numinis dedit, iugo feras subdere, ideo (id est?) quantum ad mortales *indociles,* quantum ad potestatem Dionysi ex more doctas.

hac Quirinus. [Virtute animi.] Quirinum siue Romulum in honorem Augusti laudat et ipsum ut Martis filium, deum pro uirtute factum, Acherontem mortuis deputatum uitasse confirmat. *Equos* uero *Martis* pro *pugnandi* (propugnandi?) *insigne* posuit.

17. *consiliantibus.* Consilium habentibus Diis de recipiendo Romulo in numero deorum.

18, *Ilion Ilion.* Repetitio nominis interdum iracundiam, interdum laudem significat, ut (*Verg.* B. II, 69): [*A, Corydon Corydon, quae te, dementia cepit!* et] (B. VII, 70): *Ex illo Corydon Corydon et tempore nobis.* Ordo est: Fatalis et incestus iudex et peregrina mulier uertit in puluerem

1) Q ardua semper euitans atque uiam a difficultatibus deflectens impotentiam suam simpliciter fatetur: 'inde ab hoc schol. usque ad u. 16 in libris omnia ita disiecta *et* lacerata sunt, ut nullo pacto in integrum restitui posse uideantur. Meis subsidiis restitutionem uix temptandam esse putamus.' At enim uero scholia neque disiecta, neque lacerata neque etiam difficiliora sunt. Gaudemus certe neque lacunas hic esse relictas neque uerba tacite atque insipienter inculcata. — Lemma *bibet* (R2, Cmv. bib*it* a.) amplificando *utrumque* n. clarior facta est. ideo etiam *inter* ante *utr.* posui. Aut scribe: *Quos idter.* utrumque (sc. Pollucem et Herculum). *bibet.* ad hoc etc. utcunque R, mvafh. utrumque γ2. utrum qu*i* A. schol. om. b. peruenire 2. *ubi* (eo?) ad hoc mer. C. male. nam *bibet cum illis* hoc ipsum et meritum. Altera schol. emendandi uia est haec ad lemma *Hac te merentem* (Aγ,rfh): *Utrum qui* ad h. m. peruenerit uirt. uia, *an merentem*, quasi militantem. Hanc uiam ingressus est Fabricius (fh): Utrumque — peruenerit *an* uirtutis uia. An *mer.* q. m. *an mer.* Aγ. *aut* mer. r. 4) Lemma *collo trahentes* amplificaui. Neque potentiam numiui opus est scribere neque *datum. dedit*, sc. uirtus, omn. libri. 5) In *ideo* non latet nouum lemma *indocili.* coniunge potius *feras* et *indociles*, mutans *ideo* in *id est.* 6) pote*stat*em A, r. rell. *potentiam* (ex ante ced.). ideo — doctas om. C. — Falso, ut octies supra od. II, 19. Dionys*i*us, h. l. Dionys*ii* Q cum edd. scripsit. dioni*si* A. Vide infra gl. γ. 7) Virt. auimi om. A. conf. u. 9. *hac.* s. uirtute gl. h. — siue *hominum* R. *Quirinus.* Romulus qui uectus fuit ad celum equis murtis quem in hon. etc. 8) ut om. R12,Crmva. — pro uirt. deum 2. acher*unta* 1. Acheront*a* r (Hor.). rell acheront*em.* 9) confirma*ns* R. — uero om. 2. — pugnand*o* A et tacite Q pro pugnand*i* γbR2,rmvafh. insigne AγbR2,r. rell. insign*i.* bene quidem, sed scribe *propu*gnandi insigne. *Mars Pater Propugnator* in numis C. Gordiani III ap. Mediobarb. 337. conf. Liu. I, 6 et Dionys. Hal. II, 57: ἀπὸ τοῦ Πατρὸς (cum tit. mai.) Ἄρεως. sic Propugna*trix* Fabrett. Inscr. 169. *diis* libri. dis Q hab. de *a*ccipyom. diis R2. 12) numer*o* Aγ2. rell. numer*um.* sed conf. Acr. ad I, 1, 35. aliter ibid. u. 7: *ex*cip. in theat*rum.* in cael*um* Porph. infra. 14) ut Virg. R, r. rell. om. *Virg.* A — et om. Aγ. A recte ap. Ribbeck. conf. Rufinian. 243 R. pet. Supra I, 27, 18. II, 17, 5. *ah* libri. *ha* r. schol. om. b. coiterum uide de u. *Ilion Ilion* Lachmann. in Mus. Rhen. III, 617. 15) *ch*oridon. cor*i*don γ. corid. corid. r. alterum *Corydon* om. Q. 16) Ordo — mercede om. A.

Ilion Ilion dampnatum mihi et castae Mineruae cum populo et fraudulento duce, ex quo Laomedon destituit Deos pacta mercede.

19. *fatalis.* Alexander, per quem deberetur excidium, ut (A. VI, 515): *Cum fatalis equus saltu super ardua uenit Pergama.*

20. *et mulier peregrina uertit.* Helenam *peregrinam* dixit ad exaggerationem, ut *Verg.* (A. IV, 211): *Femina, quae nostris errans in finibus* [*urbem* Constituit].

21. *ex quo d. d.* Laomedon enim pro murorum Troiae perfectione non soluerat uotum numinibus promissum, unde et *Verg.* (A. IIII, 541): *necdum Laomedonteae sentis periuria gentis?*

23. *dampnatum.* Traditum, destinatum ad perdendum, ut in *Verg.* (A. II, 612): *hic Juno Scaeas saeuissima portas Prima tenet,* et (v. 615): *Tritonia respice, Pallas Insedit.* Bene autem *castae,* quod (v. 19) *incestus iudex dixerat.*

24. *duce fraud.* uel Laomedonte uel Priamo. *fraudulento.* fallace.

25. *Lacaenae splend. adult.* Helenae Menelai uxoris, quam Alexander pulchritudine sua et ornatu persuasam rapuit. [*Verg.* (A. VII, 363): *At non sic Phrygius penetrat Lacedaemona pastor Ledaeamque Helenam Troianas uexit ad urbes.*]

26. *famosus hosp.* Infamis qui fidem uiolarit hospitii hospitis coniugem rapiendo.

nec Priami domus. Domum pro genere posuit. Paris enim Priami filius fuit. [*Verg.*(A. III, 85): *Da propriam Thymbraee domum da moenia fesssis.*]

1) Ilion Ilion *inquam* (i. dico. Iuno enim loquitur) fh. uertit *Ilion* [*ut* mv] in puluerem, Ilion damn. Cmva. — dampn. in Hor. Bb Bern. AC Fran. al. 2) laumedon Rb,r. conf. librum de cod. Barc. p. 24, ut laucoon Wagner. p. 444. 3) *fatalis* id est *paris per quem uenit fatum troiae* 2. — deberetur AγR,r. id est, fataliter moueretur. rell. deleretur. *exilium* A γR. *illium* v. ilion mvafh. eilion *et aelium* 1G (om. ilion). *excidium* r. recte. Liu. XXVII, 39. Verg. A. X, 46: Troiae excidia. nam *per Paridem* Ilium non delectum est. Par. C: Paris qui de dearum pulchritudine iudicauit iuuenis uidelicet mineruae et ueneris *incestus iudex* uocatur propter helenam sponsum alterius quam rapuit *fatalis* quia fato deorum dispositum erat. ut si helenam raperet *excidium patriae pararet.* 4) pergama om. mva. schol. om. b. 5) Peregr. Hel. A, r. Hel. peregr. R2C. elen. peregr. γ, *hae*lene u. 25. peregri*na* (Hor.), om. Hel., mvaQ — ad exagg. om. 2. 6) qu*ae* A,Crmva. rell. qu*a*. urb. const. om. Aγ1. const. om. G,rmva. Vergil. (Ribb.): qu*ae* — urbem *exiguam pretio posuit.* 8) Schol. om. b. enim om. 2. Lau*m*ed. R,r. 9) unde *et* A,r. *unde* uirg. γR. rell. *ut.* laomedon *te* γ. lau*m*edon t*a*e*ae* r. 11) Traditum om. 1G,Cmva. *et* dest. fh. — *ut in* Aγbr, ut uirg. R2, rell. om. 12) hic s. (sunt) iuno sceas seu. p. p. et et (u. 615): tritonia respice pallas A. sceas seu. b. 13) pallas respice insedit γb. — quo*d* Ab. qu*i* inculc. Q. rell. qu*ia*. inc*a*stus A. inceste b. quia *supra dixit* inc. iud. C. 16) Schol. ex Aγ. *duce.* Laomedonte C. fallace γC. Lacenae. adulterae Hel. mv. hinc fh: *Lacenae*] Adulterae Hel. — *adult.* Horatii est. 17) Loc. Verg. iterum IV, 9, 16. conf. Bedae Trop. 386 — et Donati A. III, 6, 2. Verg. — urbes om. Aγ. uexerat urb. R. 20) uiola*rit* Aγ. uiola*uit* R1, rv. rell. uiola*uerit.* C: uiolaue*rat* hospit*alitatis*, hospitis *sui* coni. rapiendo ospicii osp. γ. schol. om. b. 23) Pr. fil. fuit Aγ2,mvafh. fuit filius pri. 1. fil. fu. priam R, r. fuit Pri. filius tacite mut. Q. Loc. Verg. om. Aγ. schol. om. b. — *pat*riam C.

28. *Hectoreis op. per fr. No. ductum.* Vt (A. IX, 153): *decimum quod distulit Hector in annum. Opes* autem pro auxiliis ponuntur, tamquam sint auxilio Hectoris usi, ut *Ter.* (Andr. III, 1, 15): *Juno Lucina, fer opem, serua me, obsecro.*

29. *nostrisque ductum s. b.* Id est, quod tantum fuerat, ut et Deorum *seditionibus*, hoc est, discordiis et dissensionibus per decennium traheretur.

30. *resedit.* Finitum est; ut (A. VII, 27): *omnisq. repente resedit Flatus.* [*protinus.* Dehinc, ut *Verg.* (A. VIII, 601): *Mos erat Hesperio in Latio, quem protinus urbes Albanae coluere sacrum*].

31. *et inuisum nepotem.* Odiosum sibi Romulum dixit; *nepos* enim Junonis fuit per Martem, quem (Martem) Jouis et Junonis filium Homerus adfirmat. Per genus autem Romuli Carthago deleta est.

32. *Troica,* [Pro] Troiana. Ilia enim de genere Troiano fuit, ut (*Verg.* A. I, 273): *donec regina sacerdos Marte grauis geminam partu dabit Ilia prolem.*

33. *Marti redon.* Quamuis sit de Troiano genere, pro patre suo Romulum regnare concedam.

34. *inire sedes — patiar Deorum.* [Aedificare:] permittam, inquit, indigetem fieri.

ducere nectaris Sucos. Propinare, potare, id est, Deorum conuiuiis etiam interesse permittam.

1) conf. supra II, 4, 11. 2) haector in anno γ. *opibus*]. auxilio 2. opes *enim* R. — tamquam auxilio *hectoris nati* ut A. tamquam aux. hectoris *uti* γb (*Niti*). *sint* et *uitae* om. Aγb. tanquam *sine* auxilio *uiris* ut r. *quod fuerint Hectoris* auxilio *usi* C. tanquam sint auxilio *uitae* mvafhQ, qui tacet de h. l. Scripsi: *tamquam sint auxilio Hectoris usi*, sc. Priamidae. Lemma *Hect. opibus* amplificaui propter Verg. locum. 4) serua me obsecro om. R1,mva. 5) dictum fh. dictum i. prorogatum in x annum nostris discordiis 2. id est om. γb,rmv. — *et* deorum Aγb (edorum) R1,r. rell. om. *et.* sedic. b. ut E Fran. al. *nostris* disc. C. 6) discens. A. *per* AγbR1,rmvC. om. afh. *in* tacite inculc. Q. 7) Schol. Lucani III, 523. V, 599. Seru. G. I, 356. 8) schol. om. Aγb. rell. habent et C, qui praemittit gl. *deinceps.* conf. infra gl. γ. 11) *propter* martem *eius filium* 2. quem *martem* AγbR,r. 12) cartago γb,r. Ordinem inuertit Q: Odiosum — dixit. per genus *enim* — est. Nepos *autem* — affirmat. omerus afirmat γ. 13) *Troica* Aγb et al. uett. codd. Hor. al. Troïa. conf. lib. de Cod. Barc. p. 23 contra Weichert. po. Latt. 223, Feam et Wagner. s. u. uindicantes *Troicus* formam pedestri orationi. Pro om. AγbR,r. *quem peperit* (Hor.) troiana A. de AγbR2. Sacerdos Ilia Rh. a quae fuit de *gente* troiana 2. troiana de *gente* R. de genere troiano A. (conf. schol. subseq.) de genere troiana γ. de traiano genere b. rell. Troiana genere. Loc. Verg. apud Donatum ad Ter. Hec. I, 2, 31 et Nonium 313, 31. Verg. om. Aγb. 16) 'patri suo (om. pro) al. patre suo' γ. scriba ergo aut correxit, aut plures libros ante oculos habebat. patri suo b,rmva. rell. *pro patre* suo. 18) Lectio uulg. *aedificare* in rmvafhQ absona, et deificari in schedis Bern. 'A': 'Statius leg. Deificari', deificare R, non latina est. om. Aγ. schol. om. b. inquid γ. inq. indigenam Aγ. inq. *et* indigenam r. inq. *in digestem* v. inq. *uel* indigetem afh. pro *uel* inculc. Q *illum.* inq. *indigetem te deum* R. inq. *et dignum* 1. conf. Verg. G. I, 498: *Di patrii indigetes et Romule Vestaque mater*, ibique Seru. et ad A. XII, 794. 20) schol. om. Ab. — *ducere*, 2 m. mut. in discere, A. *discere*, ad marg. m. 1: *al. ducere.* propinare γ. *discere al. ducere* man. 1. suprascr.

36. *quietis ord. p. d.* Philosophi enim hanc beatitudinem Diis dederunt, qua eos otiosos esse et nihil curare nec alicuius rei sollicitudine teneri dicant, semel mundo lege disposito, unde *Verg.* (A. IIII, 379): [*Scilicet is superis labor est*] *ea cura quietos Sollicitat.*

37. *dum longus i. s. Ilion.* Tolerabilius se ferre confirmat, ut, longo spatio maris interiecto, Romae regnent potius Troianorum (Romani,eorum?) nepotes, quam ut Ilion fruatur imperio.

38. *exules.* De exulibus nati.

39. *regnanto.* Pro regnent, ut *sunto* pro *sint.*

40. *Priami Paridisque busto.* ut *Verg.* (A. XII, 828): *Occidentque sinas cum nomine Troia.* et (A. III, 11): *Et campos ubi Troia fuit.*

41. *insultet a.* Libere superuagetur et conculcet, ut (G. III, 117): *Insultare solo et gressus glomerare superbos,* et alibi (G. IV, 10): *Neque oues haedique petulci Floribus insultent.*

42. *inultae.* Inlaesae, securae. Siluosis enim et desertis locis ferae catulos tuto celant, ut (G. II, 471): *siluas et lustra ferarum.*

42. *stet Capitolium.* Subauditur: dummodo Ilium ruat.

43. *triumphatisque po. Ro. f. d. i. Medis.* Species participii est, ut

b. discere *uel* ducere 1 m. cum gl. Porph.: s. adsuescere s. saporibus nectaris. Par. C. utraque lectio uetusta. *discere* pure in uet. M Porph. et in BφDHPR. Bφ cum glossa: adsuescere sap. nect. et P: assuescere saporibus *diuinitatis.* Bern. A cum gl. gustare. *Discere* ergo et labiis cognoscere, ut auribus, oculis IV, 14, 8. Verg. A. II, 66. VI, 755. Ouid. Her. XXI, 228. *Discere* lectio Porphyrionis est, in quo displicet *adsuescere.* Plin. VIII, 43: asini adsuetos potant fontes. Cels. I, 3: sumere cibum adsueto leuiorem. In Acrone *ducere*, non *discere* explicatur per potare, propinare. -- pot*iri* R. potiori γ. rell. potare. pro *priu*are r. rell. propinare.

1) Phil. *Epicurei* C. rell. Phil. *enim.* 2) qu*a* A,CmvafhQ. qu*ia* γ,r. qu*od* R2. *qui etiam* ociosos eos esse b. 3) simul 2. — disposit*a* A. 4) Scilicet — est om. Aγb, *his* sup. 1, ut Cod. Gud. in Verg. Conf. Quintil. IX, 2, 10. Rufinian. 196. R. Probi Inst. I, 10, 4. Donat. ad Ter. Andr. I, 2, 14. 5) To*ll*eb. 12. 6) *Troian*orum nep. Codd. mei et rfhQ, qui de h. u. tacet *Rom*anorum uet. cod. ap. Nann. Misc. III, 12. Grut. Lamp. I, 1266 et mva. Nannius: Roman*i* *eorum* nepotes. 7) ut Ili*um* (ili*on* A,C et qui tacite inde induxit Q) fru*a*tur imper*io* AγCfh. ut *illo* fru*an*tur imper*io* R1G,rmva. il*io* *seru*etur imperi*um* uet. cod. Nannii qui consentit. il*ii* fru*an*tur imper*io* 2. schol. om. b. schol. ad u. 38 *exules* ex AγC· rell. om. Schol. ad u. 39 *regnanto* ex A. aliter γC: ut *sunto* pros*int*, *futurum* pro *praesenti.* conf. Porph. rell. om. 12) schol. om. b. Libere superuagetur om. A et γ in scholio. glossa est, recepta a C. Liber R. *in*culc. R2. rell. *conc.* Schol. ex AγC. rell. om. Conf. Seru. A. II, 557. III, 3. X, 60. Macrob. V, 1, 8. — Loc. Verg. ap. Nonnium 330, 18. 14) et alibi — insultent Aγ,C. rell. om. conf. Macrob. S. VI, 5, 3. De *petulc.* Probns 64, 29 K et Festus 206 M. hedique A. 15) Schol. om. b. i*n*lese Aγ. i*ll*esae r. Loc. Verg. ap. Nonium 333, 7. *siluas et* libri Acr. *saltus ac* Verg. sylu. afh. 17) Subaudi*tur* dumm. A. subaudi*endum* dumm. s. dummodo γ2. *supp.* dumm. C. *sub est* du*m*odo r. rell. om. Ili*um* AγR2. ili*on* rQ. schol. om. b1G,mva. 18) participi*um* γ. Loci Verg. sic se excip. in Aγ. VI, 793 *regn. per arua.* III, 125: baccatam (bacch. γ) naxo*m.* et VI, 836: triumph. corin*to*, om. primum III, 14: *regn. Lycurgo.* Locum quartum VI, 793 om. γR, Crmva.

(A. III, 14): *quondam regnata Lycurgo*, et (A. III, 125): *bacchatamque iugis Naxon*, et (A. VI, 836): *triumphata Corintho*, et (A. VI, 793): *regnata per arua.*

44 *dare iura Medis.* Medos hic pro omnibus gentibus posuit, ac si dixisset: per triumphum subditis hostibus leges inponat.

45. *Horrenda.* Metuenda omnibus gentibus.

46. *Extendat oras.* ut (*Verg.* A. I, 279): *Imperium sine fine dedi.*

qua medius liq. Gaditanum mare dicit; inde enim incipit Europa secerni a Libya.

47. *ab Afro.* Ab Africa synecdochicos, id est, per quae loca diuiduntur Europa et Africa, duae partes mundi.

48. *qua tumidus riget arua Nilus.* Dum inflatur, ut riget.

49. *aurum irrepertum.* Aurum etiam Roma contempnet, quod multo utilius est [omnibus] hominibus, cum latet adhuc sub terra; minus enim causas auaritiae praestat. *Fortiorem* ergo dicit Romam contempnendo aurum fore, *quam in usus cogendo.* Veteres enim Romani et hoc plurimum potuerunt, quod amatores paupertatis diuitias post habebant. *Spernere fortior.* Quod fortis animus spernere debet (potius?) quam in usus cogere, ut (A. VI, 843): *paruoque potentem Fabricium* [*et u.* 844: te *sulco, Serrane, serentem*]. Ordo est: fortior spernere aurum inrepertum, — et sic melius situm, cum terra celat —, quam cogere in usus humanos, dextra rapiente omne sacrum.

52. *omne sacrum rap. dextra.* Sacra enim omnium gentium rapuere Romani, non modo aurum. *Dextram* autem aut pro auaritia aut pro bello posuit, [ut] *Verg.* (A. III, 56): *quid non mortalia pectora cogis Auri sacra*

1) lic. mv. 2) iugis om. Aγ. naxo*n* mvafh. nason r. Coryntho Q. 5) di*xiss*et AγbR12,r. rell. diceret. hic om. b. — inpo. Aγ. Schol. ad u. 45 ex Aγ. metuenda gentibus in ultimās usque terras C. rell. om. 6) Schol. ex Aγ. rell. om. Extend*at* A in Hor., extend*et* in lemm. scholii. Loc. Verg. in Max. Vict. de carm. her. 6. — *u*nde 2. in *eo* b. rell. inde. 9) libia Aγb. 10) Schol. om. Ab. ab africa *et asia* 2. sinodoche r. Synecd. om. γ2. 12) *Qua tumidus rigat.* schol. ex A et γ, qui habet: i. dum infl. ut *terret.* C: Dum inflatur, rell. om. 13) Aur. e. Ro. γbR12,Crmv. aurum om. a. rell. Etiam Ro. aur. — conte*n*det 2. conte*mp*net Aγ. 14) *omnibus* hom. 1G, CrmvaQ. rell. om. *omni*bus. Ceterum aurum *utile* esse nequit, quod latet. 15) auar. causas R2. 16) Veteres — habebant om. 1G,mva. — *et* AγbR2. *ex* C. *in* fhQ. 17) pote*ntes era*nt 2 (Verg.). rell. potu*erunt.* 18) Nouum lemma et schol. *Spernere* — cogere ex AγR2. rell. om. loc. Verg. om. b. Probi Inst. I, 9, 10. Schol. Lucan. X, 152. Et, — serentem fh cum C. rell. om. *et* in Cfh Acronis, non Vergilii est. Q: et te sulco. Ribbeck: *nec* schol. Persii (I, 74) *et* schol. Horatii. In Verg. ipso: *uel* te sulco, Serrane, serentem. Ordo — sacrum om. A. Fabricius post *humanos* om. dextra — sacrum, lemmatis signum oblitus. 21) *quam cogere*] quasi 2. 23) rapuerunt 1. 24) modo om. γ. Sacra — aurum om. Ab. *rap. dextra*] *Aut* pro au. bR. 25) ut om. Ab. Quintil. IX, 12, 10. Isid. Orig. II. 21, 16. Priscian. Praeexerc. 360. Schol. Lucan. III, 118. *dextra* pro ui bellica quam comitatur aut praecedit potius auaritia, ut Virg. C. 25) quod non b.

fames, et *Iuuenalis* (X, III, 24): *Atque omni ex crimine lucrum — Quaesitum.*

53. *terminus.* Finis naturae (terrae? maris?), quo mundi spatia terminantur: [ad quem adhuc] ad hunc armis [dicit] perueniri ambitu gloriae, sine auri cupidine.

54. *qua parte debacchentur ignes.* Κεκαυμένην, inhabitabilem, ut *Verg.* (G. I, 234): [*Semper sole rubens et*] *torrida semper ab igni.* in qua incendium [ita semper est,] ut furor bacchantibus dominetur, ideo[que] dicit *debacchentur.*

56. *qua neb. p. r.* Septemtrionalem significat cardinem, hoc est, niualem, ut [item] *Verg.* (G. I, 236): [*Caerulea*] *glacie concretae atque imbribus atris.*

57. *sed. bell. fata Quir. hac lege dico.* Constituo, sancio Romanis hoc ius fatorum, ut perniciosum habeant, per se reparari Troiam. *Bellicosis.* pugnacibus.

58. *ne nimium pii.* Qui uelint praestare parentibus contra uoluntatem Deorum.

59. *Rebusque fidentes.* Confisi potentia.

62. *tristi cl. iterabitur.* Hoc Quidam ideo dictum uolunt, quo Fimbria, legatus Cinnae, Ilion temporibus Syllanis oppugnauerit ac diruerit, qui mox seditione militum peremptus est. Ordo est: Fortuna Troiae renascens lugubri alite iterabitur tristi clade me coniuge et sorore Iouis ducente uictrices cateruas. *Iterabitur.* repetetur.

64. *coniuge me Iou. et sor.* Ut *Verg.* (A. I, 46): [*Ast ego quae diuum incedo regina*] Iouisque Et soror et coniunx.

1) et om. mvafh. — loc. Iuuenal. om. R1,r. 3) finis *a maris* R. rell. fin. *naturae.* 4) ad *hunc* arm. Aγ. ad quem om. Aγ2. ad om. R1, mv. *ad quem adhuc* armis. — dicit om. Aγ. peruenire amb. 2. *praeueniri* v. 5) *et* auri C. sine γ2. recte, nam *Roma, spernere fortior aurum.* rell. siue. 6) debachentur Ab. debachantur r. rell. debacchentur. conf. Acr. ad C. I, 22, 22, ubi κεκαυμένην (CQ) item codd. confirmatur. cecaumenen A. cecaumen G. cenaumenon R. ceucamen γ. cacumen rmv. ceraumenen a. κεραυνομένην fh. dicit AγR,r. rell. dixit. 7) Semper — et om. AγR, qui habet: *ignes* plagam et zonam perustam dicit ut torrida semper ab igni. in qua incendium dominetur. igni *est* fh. schol. om. b, qui habet: qua p. debach. ignes i. *in arente.* 8) ita inc. A. *dicit* om. A. 10) septentrionem 2. significans 1. sign. hoc est niu. cardinem 2. id est, *glacialem et* niu. C. item Verg. Caer. om. Aγ. 11) concreta Aγ (glatiae concr. at imb.) R, r (glacies concreta *niuali* atque). inbr. A. 13) In lemm. Q om. *hac lege dico.* Constituto mvfh (lege). *Constituo* om. 2. Constituo AγR et rell. *edico*, constituo C. sanctio A. sancio. *statuo* 2. reparari AγR et Q tacite cum C. edd. omn. reparare. *Bellic.* pugnacibus. ex AγC. rell. om. 16) *id est* qui 2. quia γ. rell. qui. qui uelint *iusta* pr. C. Deorum uol. 2. 18) Confisi pot. ex AC. rell. om. 19) Hoc quidam ideo dictum Aγb. hoc ideo *dictum* quidam R. hoc ideo *dici* quidam r. rell. hoc ideo quidam dictnm. finbria A (u. 65 fimbria). 20) *cam* temp. b. rell. ilion. cynnae R. Syllanis AR,rmvafh. sill. γb. Sull. CQ. obp. b. se dic. b. 21) Ordo — cateruas om. A. 23) *Iterab.* repetetur. ex AγC. rell. om. 24) Ut uerg. A. ut uirg. r. rell. *sic* uirg. Loc. Verg. om. γR. — Ast — regina om. A.

65. *ter si resurgat mur. aeneus.* Pro nimia fortitudine dixit: hic autem quotiens reparata fuerit, diruendam dicit, ut finitum pro infinito ponat, aut ter Troiam significat perisse, semel ab Hercule, secundo a Graecis pro (repetenda?) Helena, tertio a Fimbria.

67. *ter uxor.* Quidam Andromachen intellegi uolunt propter Hectorem et Astyanacta.

69. *non hoc iocosae conueniet lyrae.* Verba poetae, id est, non talia conueniunt nostrae propositioni. A Junonis uerbis in se poeta conuertitur.

70. *peruicax.* Vel licentiosa uel reprehensibilis.

72. *modis.* Modulationibus metrorum.

PORPHYRION.

Justum ac ten. p. u. [Non est alia haec ode quam superior, sed illi ad-

1) Pro nim. fort. dixit γ. rell. om. hic autem γR. rell. hic *aut.* 2) fuerit *troia* A. dirnendam γ. 3) sign. troi. per*i*sse Ab. rell. tr. sign. per*ii*sse (perisse γR,r). 3) iterum C. rell. secundo. 4) repetenda CQ. rell. om. 5) *Et* uxor A. — *per* hectorem 1. 6) ast*i*anacta γ. hastianacta A. ast*y*anacta R1,a. astyanact*am* r. astyana*tha* m. astyana*ttam* v. Astyanac*ten* fh. 7) schol. om. b. non hoc A in Hor. et in Acr., γbR,rmv, ut omne fere uett. codd., rell. haec. conueni*et* A (conueni*a*t in Hor.) ut plurimi uett. codices. γ,r om. in lemm., conueniat b in Hor. ut HOP et pauci codd. rec., conuen*i*t v. conueni*u*nt a. Lectiones conueni*t* et conueni*unt* ex scholiis ortae. Par. C: non conuenit inquit lirico carmini seueriora loqui sed iocosa et de amoribus more suo agens etc. conuenie*nt* inculc. Q. — Verba poetae γ. rell. om. id est non — propisitioni om. A. schol. om. b. 8) pra*e*p. 2. 9) *uel* lic. uel rep. Aγ. lic. rep. R12,r. rell. lic. uel rep. 10) modulatio*nis* fh. modulationibus *carminum* 2. modull. *lyricis* C. — *Glossae ex* γ: u. 6. *manus iouis.* i. quatit illum. 7. *fractus* illisus γC. *inlabatur.* i*r*ruat *et* capat γ. *ill*ab. ruat, cadat C. 10. *arces* celum γ. caelum *stellatum* C. *attigit.* tetigit. 11) *Quos inter* i. inter pollucem et *castorem* (Herculem?). 11. *augustus recumbens.* reclinans (reclina*tus* C) residens γC. 13. *merentem* i. tali honore dignum. γ. an *merentem* pro eo quod est meritum seu *tali honore dignum* an *merentem* i. militantem. C. conf. schol. 14. *uexere.* deduxere. *tigres.* animalia sunt bacho sacrata. *indocili.* insueto non tibi sed nobis γ. natura C. 15. *hac quirinus.* uirtute animi γC. 16. *martis.* i. patria uirtute. 17. *gratum.* dulce. placidum γC. post dum. 18. *ilion. ilion.* accusatiui sunt graeci. 19. *incestusque.* scelestus γC. 21. *ex quo.* ex illo tempore γ. tempore C. *destituit.* decepit. circumuenit γC. 22. *pacta.* promissa γC. 25. *splendet.* renidet γC. 27. *per iura.* fallax γC. *pugnaces.* doctos pugna γC (pugn*ae*). 28. *refringit.* ut (Verg. A. II, 13): *Fracti bello.* γC. cf. Acr. ad C. I, 35, 16. Seru. A. III, 1. Donat. ad Ter. Hec. I, 2, 39. 29. *ductum.* elongatum γC. 30. *protinus.* deinceps γC. cf. schol. — grau*is.* inportabili*s* γC (importabil*eis*). 37. *dum.* i. tantummodo γ. dummodo C. 44. *Roma ferox.* aspera uirtute γC. 46. *Qua.* per que loca γ. conf. schol. u. 47. 50. *fortior.* ipsa scil. terra γR (Roma). *spernere.* ad spernendum γC. 54. *gestiens.* festinans. 56. *rores.* debacentur. 57. *bellic. quirilibus.* Datiui sunt. 63. *uictrices*, pug nab*iles* γ. pugnace*s* C. *cateruas.* cohortes γC. 67. *excisus.* deiectus γC.

PORPH. Ode LXII. R. 12) *ac* M2,rvafh. *et* R (Acr.). Non — adhaereat in MR2,rva inferius sunt colloc. inter u. 16 et 17 post lemma *gratum eloc. consiliantibus.* Hinc alicui poetae codici adscriptum ac serius in Porph. receptum uidetur additamentum. Ut alios hic mittam, ex cod. Bern. 4 adscribo haec: dicunt quidam hoc esse de superiori oda et sic *continuabitur.* Instruendi sunt adolescentes fortitudine et fidelitate et iusticia. Sed sit altera in hac oda. Intendit hortari ad tenacitatem iusticiae multas utilitates inde peruenire. hoc autem ad laudem augusti qui iustus et tenax propositi. — od*a* rva. qu*a* sup. M. *ac* tacite inculc. Q. rell. qu*am.* adheret M.

haeret. Quare falluntur, qui eas separant, quippe cum manifeste ipsi adhaereat.] In secta Stoica et hoc dicitur, iustum uirum et honesti propositi non terreri ciuium opinionibus exigentium, ut aliquid contra rationem faciat.

4. *non u. i. ty. m. q. s.* Id est, cum, quem *iustum et tenacem propositi* ait. Ergo sensus est: Sapientem uirum non quatit i. e. non conturbat minax uultus tyranni, ideo scilicet quia solida mente est, id est, firma ac constanti.

9. *hac arte Poll.* Hac uirtute.

et u. Herc. *Vagus* dictus est, quia orbem terrarum peragrauit.

10. *arces a. igneas.* Id est, sidereas, ac per hoc caelestes.

11. *quos inter A.* Bene, quia et ipse uirtutis cultor est.

12. *purpureo b. o. n.* *Purpureo ore* claro et splendido, ut *Verg.* (A. I, 590): *Lumenque iuuentae Purpureum.*

13. *hac te merentem Bac. Pater.* Hac virtute, scilicet *merentem*. *Merentem* quomodo accipimus? utrum simpliciter, id est, dignum, an ut *mereri stipendia milites* dicimus?

15. *indocili i. e. t.* Alioqui scilicet indocili; non utique etiam sub Libero Patre, qui eas docuerit iugum suum trahere.

17. *gr. elocuta consil. Ju. Diuis.* *Consiliantibus* nunc in concilio agentibus intellegendum. Est autem sensus: Junone elocuta, quod erat cum Diis, apud quos in consilio loquebatur.

15—18. ***hac Quirinus Ma. eq. Ach. fu. gr. eloc. cons. Junone Diuis.*** Significat enim hoc Romulum in caelum receptum, Junone iam mitigata

1) *cum* MR2,rva. quae fhQ. — *ipsi* 2. *operi* MR. rell. om. *ad*hereat MR2. haereat rva. cohaereat fh. cohaere*ant* tacite inculc. Q. Caeterum dicendum est, fhQ (G?) hoc schol. principio posuisse. 2) *etiam* hoc 2. dic*it* M. rell. dic*itur*. *et* hon. M2,rva. *ab* hon. proposit*o* R. *et* om. fhQ (honesti*que* tacite inculcans). 5) *et* ten. MR2,rvafh. *ac* inculc. Q. id est quenque iust. et ten. prop., om. *ait*, r. *scil.* cum R. 7) *ac* MR. rell. et. 9) schol. om. afh. cf. Acr. 11) sid*era* R. 14) iuuen*tae* omn. lib. Acr. et Verg. cf. A. IV, 559 et Nonius 320, 5, 340, 33. iuuencae fh. iuuen*te* v. 15) Hac uirt. M,r. gl. om. R2. *merentem* h. l. addunt M,rv. rell. ad lemma seq. sch. trahunt. Lemma amplificaui cum M,rva. Rell. *hac*] Virt. scil. 16) accipimus? R. accipi*mus*. M2. id est utrum 2. accepimus. utr. r. Utr. v. dicimus. M. 18) alio qui M. rell. alio*qui*. alioqui*n* R,Q. scilicet MAR2, s. rv. om. afhQ. — libero patre M AR2. patre om. rmvafhQ. 20) elo*cu*ta M. grat*a* elo*quu*ta r. 21) Post u. *sensus* Q puncta posuit dicens: 'lacunam signauimus de explenda eadem nimis dubii'. *quod* M2 (1 m. *quae* in *quod* mut.) cum R. rell. *quae*. *in* cons. MAR2,rv. *in* om. afh. loquebatur. Gratum elo*cuta* consiliantibus i. d. (Iunone Diuis) non est alia haec ode — adhereat hoc modo. hac quirinus martis equis acheronta fugit. gratum elo*quu*ta (sic M h. l.) consiliantibus iunone diuis. Significat enim hoc romulum etc. codd. et edd. Vide supra principio argumenti loco quae leguntur. 23) Interposito longiore lemmate omnia clara uidentur. *enim* M2. rell. om. *hac* 2,rva. rell. hoc. re*per*tum R. iam MAR2. edd. om.

Romanis, quibus [aliquamdiu] propter iram, quam in Troianos habuit, aliquamdiu irata fuit.

18. *Ilion Ilion.* Haec iam Iunonis uerba sunt in consilio.

23. *mihi cast. dampnatum Min.* Pro *a me* dampnatum, Ilium scilicet.

25. *iam nec Lac. spl. adult. fam. hosp.* Eleganter haec dicuntur, quibus quasi ostendit se Iuno [ad] satisfactionem usque ad ultionem percepisse de Troianis.

34. *dicere nectaris sucos.* Id est, adsuescere saporibus nectaris.

37. *dum long. int. saeu. Ilion.* Dum longe sit, inquit, ab Ilio Roma, in qualibet parte orbis Romani, quantum in me est, regnent. Eleganter hic peruicacia iratae in Troianos Deae exprimitur.

39. *regnanto beati. Regnanto* pro regnent. Tertia pro secunda persona est, ut est illud *Vergilianum* (A. V, 314): *Tertius Argolica hac galea contentus abito*].

41. *dum Pri. Par. busto ins. arm.* Hoc est, pascendo supergrediatur.

42. *et catulos f. c. i.* Perite ostendit, quam desertam esse uelit Troiam.

44. *horrenda l. n. i. u.* Non perpetuo epitheto *horrendam Romam* dicit, sed *barbaris horrendam.*

45. *qua m. l. s. E. ab A.* Gaditanum mare (siue) fretum significat; inde enim incipiunt discerni Europa et Libya.

48. *qua tumidus r. a. Nilus.* Non semper tumidus, sed tunc tumidus, cum rigat.

49. *aurum inrepertum e. s. m. s. e. t. e. s. fortior.* Bene aurum utilius ait esse, prius quam de metallis [cum] effodiatur, quoniam effossum causam

1) aliquamdiu irata MR. rell. quibus aliqnamdiu. in troian*is* R. fuit om. M. 3) concilio 2. rell. consilio. utrumque recte, siue auditores siue consiliantes sint. 4) damn. M bis ut R,rvafh. dampn. 2. i*ll*um MR2,rv. rell. Ilion scilicet. Scil. Ilion pos. Q. I*l*ium scripsi. Ilion scilicet uerbis *cestusque* addunt fh, non Pat. ut Q refert. 2) quibus MA. rell. om. ostendi*t* MAR2,rv. ostend*a*t afhQ. se iuno MR2,rv. Iuno se afhQ. *ad* satisf. usque ult. afhQ. *a* satisfactione *usque ad* ult. (ulct. r) rv. *ad* satisfactionem usque ad ult. M2. iuno satisf. (om. ad) usque ad ult. R. recte. 8) *Discere* necteris su*cum* M. Discere nectaris *suctum* rv (non succum, ut ref. Q). *discere* nectaris *succos* R, a. ducere, n. succos fh. Lectioni su*cum* sapor*es* oppugnant et metrum. 9) inquid M. 10) reg*net* fh (sc. Roma). rell. regn*ent.* 11) peruica*t*ia M. iratae om. R. 12) regn. be. *Regnanto* M, rv. afhQ om. be. Regnanto. Pro uulg. lect. *Secunda pro tertia pers.* scripsi *Tertia* p. *sec.* pers., quia in loco Verg. *tertius* — *abito* tertia pers. pro secunda posita est. Lacunarum auctor, qui hoc non intellexit, dicit: ,aut mirum additamentum inest in uerbis *Secunda* etc., aut locus est — lacunosus. 13) ut *est illud* MR,rva. ut *est apud* 2. ut *et* ill. fhQ. — *hac galea* MR2. hac om. rva. galea hac fhQ. cf. Seru. in Art. sen. Don. 1791 P. Diomed. 330 P, 15) supergr*a*d. 2. 16) cat*illos* fer*r*ae M. ostendit MAR2. rell. om. perite*que* ost. 2. qua*m* MR. om. 2. edd. qu*asi.* 17) Non perpetu*um* epithe*ton* MR2,rva. Non perpetu*o* epithet*o* fhQ. horrend*um* R. 19) mare fretum MR2,rva. mare (Acr.) om. fhQ. 20) incipi*unt* MR2,rv. incipi*t* afhQ. *et* libya MR. rell. *a* libya. 21) tunc tumidus MR2,rv. tumidus *tum* cum fh. tumidus cum a. turgidus *tum cum* tacite inculc. Q. 23) *dicit* esse 2. 24) *cum* eff. fh. rell. om. — *quum* (?) M. qm̄ = quoniam a. rell. quoniam. praest*et* 2.

praestat auaritiae ac sceleribus. Populum autem Romanum ait constantissimum aurum contempnere, et merito, quoniam apud ueteres paupertas magis in honore erat quam diuitiae.

52. *omne s. rapiente d.* Non Romanorum [scilicet] dextra, sed eorum, qui cogunt aurum in usus humanos. Extrinsecus autem hic accipienda uox est *etiam*, ut sit: *etiam* sacrum rapiente dextra.

54. *uisere g. q. p. d. i.* Australem cardinem significat, qui est torrentissimus.

62. *Troiae ren. a. l. f. tr. cl. iterabitur.* Ordo et sensus [est]: Fortuna Troiae alite lugubri, id est, malo auspicio, renascenti iterata (renascens i. iterata?) excidio cadet. Hic autem sensus inde conceptus est, quod Flauius Fimbria legatus Cinnae Ilium temporibus Syllanis oppugnauit ac diruit, quem mox seditio militum occidit.

69. *non hoc iocosae conueniet l. q. m. t.* Nunc his uerbis poeta ad se conuersus ait, non se recte facere, quod lyrico carmine, cui iocosa conueniant, seueriora loquatur.

70. *desine perur, s. d.* *Peruicax* nunc pro *licentior* dicitur.

72. *et magna m. t. p.* Sensus est: Desine magnas res, quae heroico magis carmini conueniunt, extenuare humilitate lyrici carminis.

CARMEN III, 4.

ACRON.

Descende caelo. Id est, desine loqui de Diis. Propterea dixit (dicit?) *descende* [*de*] *caelo,* tamquam iam uelit Musam transire a uerbis Junonis, quae eam uelut in caelo habuisse ostenderat. Ordo est: Tibia, descende

1) *ac* om. libri. *et* tacite inculc. Q. 2) *et* merito MR2,r. *de* mer. v. rell. om. 4) *Nec* rv. — scilicet om. MR2. sed *eorum* scripsi cum MAR. rell. sed deorum. dextra sed om. r. 5) *humanos* MAR2. edd. *romanos.* 6) *etiam* MAR2. edd. *et.* 7) torentiss. M. 9) est om. MR2. 10) auspitio M. augurio 2. renascent*e* M. rell. renascent*i*. aut leg. renasc*ens* (Hor.) id est iterata, aut: *renascens iterabitur*, id est iterat*o* exc. cadet. renasc*ens* iterata Q. 12) fiabria M. Syll. MR2,a. sillanis r. sil*u*anis v. cf. Acr. — expu. 2. 14) hoc ioc. conueni*et* M,rv. haec — conueni*unt* a. haec — conueni*et* fh., — *uerb. poeta* omn. libri. *poeta ait* tacite transpo. Q. 15) lirico carmin*i* M2. lyr. carmin*i* rv. rell. lyr. carmine. 16) *obscu*riora R. 17) licent*ior* MR2. edd. licenti*ore*. 10) magis carmini omn. libri. carm. magis tacite transpo. Q.

ACRON. Ad calliop*em* musam A (Hor.), ut BDφ, qui non hab. calliop*en* (Vanderb.). Ymnus in musas A (Acr.). Ode LXII R. Ad calliop*en* musam γb, ut CHP, ut Bern. KC. Ad calliopem musam. IIII. E. Inscriptiones pro argumento positae uidentur. C: Inuocat Calliopen ut se iuuet in cantandis uersibus, et se tutari uelit ubicumque sit locorum. cf. Porph.

24) Id est — diis om. Ab. *diui*nis r. diuis R. rell. d*iis*. deis h. l. inculc. Q. 25) *de* caelo R2,r. — uelit iam 2. 26) quae etiam 2. quae e*u*m A. habuiss*et* ostend*it* 2. *uerba* habere Cic. Or. II, 47, ut *sermon.* hab. (Porph.) Cic. Att. VII, 2. ostender*et* AγR1,rv. ostende*rat* afhQ. conf. Porph. — Ordo — melos om. A. *Calliope melos*] Call. specialiter d. u. c. p.

caelo et Calliope regina, age dic longum melos. ***Melos*** autem specialiter dici uolunt cantum pastoralem; [est autem indeclinabile neutri generis].

3. *acuta.* Sonora, liquida, conueniente melodiis.

auditis. Dum ad solam Calliopen loqueretur, dixit *auditis*, ut est et (A. IX, 525): *Vos, o Calliope, precor, adspirate canenti,* et quasi Deae praesentiam se sentire ait, tamquam uenerit inuocata [, quod appellatur ἐνθουσιασμός].

5. 6. *amabilis.* ***Insania*** est, quod appellatur ἐνθουσιασμός, furor poetarum. *An me ludit am. ins.* Velut interrogans sodales suos posuit, id est, an, dum spero me audiri a te [et erro et], non audior, id est, decipior dulcis amore poetico? Ordo est: Videor audire, et uideor errare per pios lucos, id est, uideor mihi audire, scil. cantus uestros, tamquam diceret: uere (ne?) audio cantus uestros, et lucis intersum? an errore mentis imaginor, quem studio concepi poeticae? An [certe] per amoenos lucos Elysii uere uideo Musas errare?

7. *per lucos.* Per nemora Musarum. *amoenae.* Delectabiles.

8. *subeunt.* Praeterfluunt.

9. *Me fabulosae, Volture in Apulo, Altricis extra limen Apuliae, ludo —*

A, om. est — generis. 2: long. melos id est, cant. pastoralem, om. melos — uolunt. γ: specia*lem* — postoralem, om. est — generis. glossa: *melos.* neutri generis. C: est autem melos cantus suauis indecl. neutri generis. haec priora scholia 1 — 10 om. b.

3) comediis 2. cõmediis Aγ (= commed.). melodiis seu chordis citharae C. 4) Audi*tis*, non audi*ris*. lib. Acr. et Horatii. caliopen γ, r. — ut *est et* Aγb. ut *et* R. ut *est* r. rell. om. *est et*. caliope γ,r. ut Med. Verg. De plurali cf. Seru. ad u. 257. Locus laud. a Prisc. 731 et 821. Rufin. 252 R. Donat. ad Ter. Hec. IV, 4, 42. 5) ad*s*pir. A. 6) presentiam senti*re* ait b. — hinc scholio in libris adi. sunt uerba: *quod appellatur* (AγbR, rmva. dicitur 2. apella*ba*tur fhQ) ἐνθουσιασμος. ἐνθ. CfhQ. enth*us*. ma. enthysiames R. enth*i*siamos v. ent*i*siamos γ. ent*i*sia*s*mos Ab. *a*ntisia*s*mos r. *insania.* furor poetarum A et γ qui addit: i. uidetur *mihi ut audiam. amab. insania.* delectabilis furor Poetarum, ἐνθουσιασμός C. Q recta emendandi uia haerens ait: 'hoc quoque schol. aliis purgandum relinquo.' 9) id est, an — uestros om. A. Velut interrog. — uestros om. b. — me spero 1. et erro om. γR12,rmv. dum spero me audi*re erro* et non audio a. 11) audire 2,afh. audire (e mut. in i) R. rell. audir*i*. 12) uid*etur* mihi R2,rmv. 13) uerene C. cantus n. et m. intersum om. 2. uestros om. afhQ. — *an* AγR12, C. rell. *aut*. erro*rem* A. erro*res* b. rell. errore. 14) poet. concepi R. poetic*e* AγbR. edd. poetic*o*. scripsi poet*icae*. cf. Porph. Aut — errare om. C. *Aut* libri. scripsi *An*. certe om. 2. Glossae ad u. 7 et 8 ex Aγ,C. delectab. om. A. rell, om. glossas. 18) Schol. difficillimum iam antiquitus uitiatum. Princeps autem labes est uetusta illa lectio uarians: al. *limina pullie γ in scholio (limen apuliae* in Hor.), quae iam transiit in uet. K: limina pulliae (polliae Mueller.). Inde Froehnerus in Philologo XII, 1 Horatio nomen nutricis eruere atque inscriptionibus comprobare temptauit, Quodam calidius adstipulante. At uero nomen illud neque 'restituendum certo certius uidetur' neque uel ueri simile dicendum. Una enim corruptela altera nititur. Fons illius est lectio *nutricis*, per uetusta quidem, quippe obuia in Bernn. KA, Parr. AFEP, Franeq. aliique, quos hic enumerare neque iuuat neque placet, sed haud infrequenter aut interpretamenti munere fungens, ut in mss. sic in ipsis quas tenemus scholiastarum expositionibus, aut ita notata, ut *altricis* a 1 m. tamquam uarians i. e. tamquam uerior at uetustior lectio adscriptum sit in uett. codd., ut BφIM: *nutricis* al. *altricis*. Occurrit autem *altricis* etiam pure in uett. codd., ut Bern.

palumbes Texere. Voltur mons est Apuliae. *Apuliae* prouinciae nomen, *altricis* pro *nutricis* posuit, quia inde fuit. Fabulo[sam uero nutricem appellauit, quod hae fere alumnis suis narrare fabulas solent]. Ordo est: Me puerum fatigatum ludo et somno texere palumbes noua fronde in Volture Apulo extra limen [fabulosae] Apuliae [, meae nutricis] altricis.

12. *fronde noua.* Viridi, non antiqua nec arida, quae odore et umbra somnos nutriret, ut est (*Verg.* A. I, 694): *Floribus et dulci adspirans complectitur umbra.*

14. *Acheruntiae.* Acheruntia ciuitas est Apuliae contermina Lucaniae, quam nidum ob hoc appellauit, quia parua est et in montis constituta summitate sicut nidi auium in summis arboribus.

15. *saltusque Bantinos.* Bantia ciuitas Apuliae fuit contermina Ve-

B, Parr. HMOQ, 5 Harll. inter quos Graeuianus, todidemque Oxonn. inter quos Reginensis, ut de aliis hic et de uett. edd. ut Nap. et Lauer. taceam. Accedit quod lemmata neque uet. M Porph. neque codd. Acr. AγbR alteram utram lect. ostendunt. Inde colligere licet, *nutricis* lectionem ex ipsis scholiis in codices Hor. transisse. Quae cum ita sint, audacius agere fas est in dirimendis difficultatibus tollendisque ineptiis scholii, cuius lect. uulg. in libris haec est: V*ulture* (uolture AγBφER, Bern. C etc.). Vultur mons est apuliae. Fabulosam uero — fabulas solent. Ordo — nutricis. Prouinciae nomen posuit pro nutricis — fuit. Primum *Apuliae* lemma interposui et *altricis;* deinde implicatiorem scholii partem sic expediuerim: fabulo*sas* uero *palumbes* appellauit, quod haec (sc. Apulia) fere *de columbis illis* narrare fabulas solebat, quod *feminae* de *palumbis suis* siue palumbinis narrare fabulas sol*ent.* — Caeterum dicendum est, constructioni et explicationi *nutricis fabulosae* apud Acr. et Porph. repugnare uetustam glossam in γC: *fabulosae. de qua* multa dicuntur fabule (*narrantur* fabulae C), ex qua patet ibi Apuliam ipsam fabulosam esse dictam. Potuit quidem hoc loco ,*altrix Apulia*' i. e. patria dici fabulosa, ut Hydaspes supra I, 22, 7 ab Horatio et Atlas a Plin. XI, 39, sed *fabulosae* epitheton ad *palumbes* pertinere uidetur. Quod tamen qui Porph. remotiorem sedem substantiui, improb*a*ndum esse censeant, hi mecum legant, nulla littera mutata, fabulos*e* i. e. miro modo licet nullus codex sic habeat.

1) mons *est* Aγ2, Cr. rell. om. apul. AγR12, Crafh. appul. v. Apuliae — appulo a. nomen posuit fhQ. genitrices posuit γ. rell. nutrices posuit. *meae* R2, mvafh. rell. om. appell. nutricem b. rell. nutr. app. 3) haec fere 1. *he femine* b. rell. *hae fere. quia nutrices* a. s. fab. nar. *consueuere* 2. solens A. cf. Porph. dicit palumbes, quia sunt consecratae ueneri, et de uenere dicturus est. 4) fatigatum ludo et somno γb, ut in Hor., rell. fatig. somno et ludo ex Hom. Il. X, 98 et Paus. IX, 23 de Pindaro in re simili. A in lemmate: limen in *ap*puliae, in Hor.: Nutricis extra *limina* (2 m. i in e mut.) *puliae.* R in scholio: in ultur*ae* apuli*ae* extra *limina* apuliae fab. nut. *meae.* γ: in uolture ap. extra *limina pullie* fab. nutricis. cf. gl. infra. A om. Ordo — nutricis. 2: extra *limina* fab. apul. meae nutricis. 7) ut est AγbR, ut est apud Virg. r. rell. *Sic* Virg. Aγ om. Floribus. — et dulcia spirans Aγ (sperans). et dulcia spiran*tis* comp. b. co*n*pl. γ. 9) acher*u*ntiae 12, ut Bern. ABC. plures Harll. Par. D, Franeq. al. cf. M Porph. et C. I, 3, 36. H. III, 3, 16. Ritschl. Proll. Plaut. Trin. XCVI. u. 499. 525 (Acher*u*ntem). acheronciae b in schol. et Hor. γ in Hor. ach*o*eronthiae, in schol. acheron*t*ia, in lemm. acheron*th*iae ut AE et Bern. K. — conterm*inata* lu*ch*aniae b. nidum ob hoc AγbR. rell. ob hoc nid. 10) con*di*ta A. 11) arb. *solent* C. 12) Bantinos Aγ (uel *cu*bantinos, cf. cod. Turic.) bR, ut omnes fere codd. Hor., Asc. ban*th*inos v. ba*u*tinos r. batinos fh. ban*th*ia γ, v. ba*u*thia 1. ba*n*tia r. ba*t*ina fh. rell. ba*n*tia. om. b. — apuliae *fuit* Aγb. rell. *est* apuliae. contermin*ata* b. cf. schol. praeced. uenus*iae* b. subi. *sunt* siue uic. sunt r.

nusinae ciuitati. Huius territorium pascuis amoenatur, cui campi subiecti [siue uicini] sunt, qui *Matini* (Bantini?) appellantur nunc abusiue.

16. *humilis Forenti.* Forentum oppidum est Apuliae Venusinae ciuitati uicinum, quod ideo *humile* appellauit, quia in ualle situm est: sed nunc sine habitatore est.

17. *atris corpore uiperis.* Aut ueneno nigris, aut tactu letalibus.

18. 19. *premerer sacra Lauroque conlataque myrto.* Tegerer, defensarer. *Sacra autem.* [Laurum sacrum] ait non propter solum Apollinem sed etiam propter se, eo quod paruus extra casae (cellae?) limen [Apuliae] expositus lauro myrtaque columbis deferentibus tectus sit, in omen futuri poetae. Laurus enim dicata Apollini est, [et] myrtus Veneri, quae, lyrae ornatus et luxuriosi otii, futura portendebant, dum (ut?) lyrico carmine res uenerias describeret.

1) sub*diti*, om. siue uicini, 2. 2) *seu* γ. Ma*th*in*ia* A. ma*th*ini γb. mātini R = m*a*nt., *ba*ntini 2. rell. matini. conf. Plin. III, 11. Liu. XXXVII, 25. Fea ad h. u. — nunc abusiue om. 2. 3) Forenti Aγb1,mv, ut K Regin. aliique. F*lo*renti Franeq. et Romani quidam apud Feam. In F*la*renti, man. 1 corr. *fo.*, in G *fo.* mut. in *ta.* Ferenti R2, Crafh multique codd. Horatii, ut EBφH, Bern. AC. Bern. B mut. *o* in *e*. Perperam et h. l. rettulit Q: ‚Ferentum in *omnibus* libris.' Duae diuersae erant Italiae ciuitates, altera Forentum Liu. IX, 20. Plin. III, 7 et 11, quam Fea hodie Foren*zo* nominari ait, alii Forenza, Orell. cum Romanelli in Typogr. del regno di Napoli II, 234 et Lombard. Antich. di Basilic. (Inst. corrisp. archaeol. III, 230): i Castellani s. i Castelli propre Forenz*a*, hodiernum oppidum, altera F*e*rentum Vitruu. II, 7 et Tac. A. XV, 53: Ferentanum oppidum. Lectiones nondum satis tutae uidentur neque in scriptt. latt. neque in Diodoro, qui XIX, 65 Φερέτη habet. Quae si uera est scriptura atque auctoritas, legere in Horatio cogimur: Ferent*ae*. Cf. Porph. Scriptores Italos modo dictos nostram urbem scribere Ferentum post Orellium certe notatu dignum puto cf. Epist. I, 17, 7, ubi tamen uet. Ambr., γ et scholia in b *T*erentinum habent. — forent*us* 1. forent*um* et ferent*um* iidem libri qui supra. opidum γb. a*p*puliae v. om. 2. — uenus*iae* 2. propinquum C. 4) quod *ideo* Ab2,r. rell. om. humil*em* 2. humil*ae* v. — sed nunc — est om. 2. habitat*ione* R. *et* nunc r. quia — hab. est om. C. *humilis.* in ualle *p*ositi. gl. in γG. 5) Schol. ad u. 17. *atris* ex Aγ,C. rell. om. 7) Lemma *premerer* amplificaui propter *Sacra autem* AγbR,rmva, pro quibus uerbis fhQ habent: *Laurum sacrum.* 9) *extra limen Apuliae* lect. uulg. ex Hor. petita. extra *cesae* limen exposit*is* A. par*uis* extra *cesa olim* expositus b. extra *cel*sae limen R,r. extra *casae* limen exp. 2. extra limen exp., om. Apuliae, γ. Legendum aut *casae* aut *cellae.* de *Apulia* hic non agitur. 10) lauro m*i*rt*a*que Aγ (m*u*rtaque? Cato R. R. 125.). lauro mirt*o*que R. lauro m*y*rt*o*que r. lauro m*i*rtoque b. rell. lauro *et* myrto. solem apoll. R. Sacra autem *dicit*, quia laurus dicata est, Apollini, qua cum tectus esset eius columbis ramos deferentibus, fuit omen futuri poetae C. — in *n*omen Aγb. omn*em* R,h. rell. *o*men. 11) et om. γ. ueneri myrtus R,r. Verba *quae — futura* difficiliora sunt. lect. uulg. est: quae lyrae *erat et luxurioso* futura. Q: 'uerba inclusa non adsecutus sum.' Pro *erat* posui *ornatus*, nam *decora* uel signa minus conuenit. pro luxurio*so* autem luxurio*si otii* s. luxuriae, luxorios*ae uitae.* Datiuus minus placet. 12) uen. myrtus *quod portendebat ut* lyrico — describeret 2. rell. quae lyrae erat et luxurioso futura *d*um lyr. — describeret. cum inculc. Q pro *dum*, ut supra saepius I, 3, 24. 25. cf. Porph. I. 6, 19. Acr. I, 12. 23 (ter *dum*). 24, 13. 13) uenerias Aγ,r. rell. uenereas. C: *myrto.* myrtus est sacra Veneri: hoc ergo *signum* erat, eum futurum Poetam lyricum et decantaturum res Venereas. In schedis Bern. 'A' legitur: Quidam emendant: erat luxurio*sae ad*futura. Ach. Statius: luxurioso *fau*tura.

20. *non sine Dis animosus inf.* *Inpauidus,* ut (G. III, 81): *Luxuriatque toris animosum pectus! honesti Spadices.* Ordo est: Camenae, ego infans animosus non sine Dis, uester tollor in arduos Sabinos etc. Prodigum autem fauorem dignitatis et securitatis suae fuisse confirmat, tamquam si numen sibi inesse uelit intellegi.

21—24. *Vester, Camenae — seu — liq. plac. Baiae.* Ubicumque sum, inquit, uester sum, o Musae, cuius infantiam uos custodisse manifestum est, significans, quod ubique nil aliud quam scribendo carmina studia Musarum colat, ut est (G. II, 475—78): [*Me uero primum dulces ante omnia Musae*] *Quarum sacra fero* [*ingenti percussus amore Accipiant*].

23. *supinum.* Montuosum, ut (G. II, 276): *Collesque supinos.* Situm autem ciuitatis descripsit, quia in ascensu constituta montis est.

24. *seu liq. pl. B.* *Liquidare* aut inter aquas constitutae, aut deliciosae, siue puri aeris.

25. *uestris amicum font.* *Amicum,* amabilem. Ordo est: Me amicum uestris fontibus et choris non extinxit Philippis acies uersa retro, non deuota arbos, nec Palinurus Sicula unda. Apud Philippos enim a Bruto et [a] Cassio dimicatum est, in quorum parte et Horatius fuit. *Lucanus* (I, 694): *uideo iam Phoebe Philippos.*

27. *deuota non. ext. arbor.* Execrabilis, detestanda.

28. *Palinurus.* Promunctorium est Siciliae [non] a Palinuro, Aeneae

1) Inp. γ. 2.*ait* γ. rell. ut. Luxuriatque toris R,C. lux. *th*oris 1,r (*ch*oris) mva. rell. om. cf. Nonius 481, 10. 2) spadices omn. libri. pectus hon. Spadicis Hitzig. cf. Diomedes p. 373 P. Probus 59, 16 K. Ordo — Sab. etc. om. Ab. schol. praeced. *Inpauidus — Spadices* antepo. 2,r. prodi*gum* r. pro dig*num* γ. rell. prodigium. 3) fauor*em* 2. rell. fauore. Q: '*fauore* uox quid sibi hic uelit nescio.' Prodigium autem *fauore dignitatis* secur. b. rell. di*ui*nitatis (Porph.), cui oppugnat et *securitatis* et *numen*. Prodigium abieci, quippe ex Porph. transgressum, ubi plane alia est conceptio. et om. Ab2,r. securitatis*que* 2. uelut γ. *hoc* autem prodigium (om. fauore) diu. et sec. fu. conf. t. si *per hoc* numen — intelligi C. 6) A habet lemma: *uester cam. uester*. rell. om. amplificaui lemma. *Ubique* sum inqui*d* b. 7) inquit om. 2. — patet 2. — *nil* aliud AγbR,va. scribend*i* r. lect. uulg. est: quam studia, scribendo carmina, Musarum (fh). Transposui: scr. carm. stud. Mus. 9) *Me — Musae* et *ing. — Accipiant* om. Aγb (Quartum). 10) percu*ls*us R2,Cfh. percu*s*us G. rell. percussus. 11) Nonius 326, 9. Collesque supino*s* om. libri. 12) const. mont. est Aγb, quia est *in monte* const. 2. rell. mont. est const. d*e*scri*b*it γ. 13) *Baiae uel b*aiae man. 1. b. *in* aquas fh. *in* aquis C. 15) *Am.* amabilem A. am*ic*abilem γ. me amabilem uobis et gramm. C. rell. om. — Ordo — Palinurus om. A. 17) *Apud* philippos 2. apud om. A. *in* philippis r. rell. philipp*is*. 18) et cassio R,Gmva. schol. ad u. 27 ex A. exsecr. *et* det. γ. execr. *ac* C. rell. om. — et Hor. AγR,r (et Orat.). rell. om. et. schol. om. b. Locum Lucani habent Aγ,C. rell. om. ui*duam* Aγ. uidi *iam* C. febe γ. phebe A. cf. II, 7, 9 (*f*ilippos). Dimicatum est *cum bruto, sub quo* erat horatius 2. ex*s*t. uet. Mon. in lemm. Porph. /// rasura in B. exstin*xit uel git* b. arbor h. l. plurimi uett. codd. Aγb DEH et Bern. KBC. Fran. etc. 20) Schol. ex A. exsecr. *et* det. γ. execr. ac C. rell. om. 21) prom*unctur*. A. prom*unctor*. γb. prom*o*nct*o*r. v. rell. prom*on*tor. cf. I, 15, 7. 28, 3. 34, 10. 37 argum. (pro*muntu*rium). *et* sicil. γ. sc*i*cil. b. *Nam* a pal. A. rell. *non*, quod ortum duco ex glossa: non extinxit.

gubernatore, dictum [sed ab Hannibale], ubi redeuntem se Horatius de Macedonia periclitatum dicit, quia est et nauibus (nauigantibus?) periculosus locus.

29. *utcumque.* Pro ubicumque; saepe enim ueteres *ut* pro *ubi* ponebant, [ut] *Verg.* (A. V, 329): [*labitur infelix*] *caesis ut* [*forte iuuencis*].

30. *nauita.* *Nauita* hic pro nauigante posuit.

Bosporum. Mare [sic] a natatu (transitu?) bouis dictum.

31. *et urentis harenas.* Calentes. In Assyria enim regione Persarum uehementior sol est; ubi et Antonius, dum ad Cleopatram uellet reuerti, exercitum morbo perdidit.

32. *litoris Assyrii u.* Ordo est: Et ego uiator libens uisam urentis harenas Assyrii litoris et Britannos feros hospitibus et Concanum laetum equino sanguine. *Litus* enim camporum extremitatem ueteres dicebant; unde et *Verg.* (A. II, 557): *iacet ingens litore truncus* et (A. IV, 212): *cui litus arandum cuique loci leges dedimus.*

33. *feros.* Inhospitales. Britanni enim inmolare hospites dicebantur,

34. *et laetum e. s. Concanum.* Concani gens Hispaniae dicebantur, uel, ut Quidam uolunt, Thraciae, qui[bus] dum uinum deesset, lacte et sanguine utebantur, de quibus ait *Verg.* (G. III, 463): *Et lac concretum cum sanguine potat equino.*

35. *uisam.* In omnibus subaudiendum est (u. 29): *utcumque mecum uos eritis.*

1) sed a*n*nibalis, om. ab, A. ab a*n*ibalis γ. ab annibal*e* b. rell. ab Hannibale, 2) qu*i* est AR2,rv. qu*ia* afh. promontorium est *Lucaniae*, a Palinuro Aeneae nauium gub. d. [om. sed ab Han.] ubi Hor. se red. *ex bello Philippensi* pericl. fuisse dicit. *est enim nauigantibus* loc. periculosus C. quia — locus om. 1. 4) pro γbR,r. rell. om. — ut om. Aγb. 5) lab. inf. om. AγbR1. fo. iuu. om. Aγb. cesis ut b. cesi sis γ. Diomed. 404. 6) Nauita alt. om. A. naui*ta* γ2. nauita*s* 1. na*utam* r. *nusq*uam fh. rell. naui*tam.* pro nauiga*tione* r. nauiga*ri* te A. 7) schol. om. Ab. bos*f*orum r. rell. bos*pho*rum. cf. II, 13, 14. 20, 14. mare om. 12. sic om. γR2,r. nata*tum*, om. a, γ. a transitu C. 8) uren*tis* r et γA (urente*s* in schol. A) non urente*s*, ut Pottier refert. γ cum rep. gl. calente*s*. uren*tes* b1Gmva, ut Bern. KA. Par. D cum gl. estuantes. b cum gl. calen*tis*. in aliis a in u mut. ut in Bern. C. in aliis, ut I, urentes uel ar. *a*rent*is* R in lemm., *a*rente*s* pure Bern. B, Par. II al. et fh. *h*arenas omn. fere uett. codd. et r. 22) *s*iria A. a*s*iria γ. assiria b. rell. Assyria. regia b. — sol est AγbR2,r. 10) uellet b. rell. *uult.* exerc. mo. AγcR,r. rell. mo. exerc. morbo *periit* 2, om. exerc. 11) Ordo — sanguine om. Ab. — *u*rent*is* γ,r. *h*arentes 2. rell. *a*rentes. *h*arenas om. praeter Cafh. 12) *o*sp. γ. let. γ. 14) unde et γ. unde A. rell. om. — cf. Seru. A. II, 134. 15) cf. Seru. A. I, 3. 16) inmol. A. i*m*ol. *o*sp. γ. 17) Conca*u*um. Conca*ui* r. Concan*um* gens b. dice*batur* γbR. 18) *t*raciae b. *quibus* omn. libri. qu*i* Q. *d*um inculc. Q, ut saepius. cf. u. 21. 19) ut eb*a*tur γ. Verg. om. A. — conc*ae*ptum f. conc*e*ptum h. contum γ. *cretum* 1. (coctum. conc*o*ctum?). rell. conc*r*etum. cf. Porph. recte? Cic. T. I, 27: *mixtum et concretum.* Plin. XXX, 2 de butyro. Colum. VII, 8, 3 de caseo. Quaeritur autem utrum '*materia concretior*' potari dicatur. nam aqua *niue pruina*que concrescit Cic. N. D. II, 10. *frigore* sanguis Verg. A. XII, 905. *glacies* concreta Liu. XXI, 36. Liberius C: Concani Hispani erant, uel, ut quidam uolunt, Thraces, quibus lac et sanguis equinus erat potus, sic Virg. — *equino*. 21) Schol. om. Ab. 22) *Vos* γR12,r. rell. om.

pharetratos Gelonos. Geloni gens Scythiae sagittis potens; ut (*Verg.* G. II, 125): *Et gens illa quidem sumptis non tarda pharetris.*

36. *inuiolatus.* Intactus tuitione Musarum.

amnem. Tanaim [aut Histrum], de quo *Verg.* (G. III, 349): [*qua Scythicae gentes Maeoticaque unda*] *Turbidus et torquens flauentes Hister harenas.*

37. *Vos Baes. altum mil.* Magnum, fortem, siue triumpho sublimem. Ordo est: Vos recreatis Pierio antro Caesarem altum militia, quaerentem finire labores simul abdidit oppidis fessas cohortes.

38. *Fessas cohortes. Fessas* hic non lassas, sed a labore quiescentes; ad hiemandum enim de castris ad oppida ducebatur exercitus. *Abdidit,* interius recondidit, ut (*Verg.* A. VII, 387): *et natam frondosis montibus abdit.*

39. *finire quaer. labores.* Necessitates bellorum ad praesens releuare.

40. *Pierio recr. antro.* Musico secreto, ut ostenderet Caesarem poeticae quoque artis studiosum.

41. *uos lene consilium et datis.* Per Musas, id est, per studium litterarum intellegi uult, mentem sapientia roborari. *Lene* enim consilium sapientiam ac philosophiae moderationem dicit.

42. *scimus ut imp. Titanas — aequo.* Ordo est: Scimus ut sustulerit impios Titanas caduco fulmine et inmunem turbam, unus qui temperat inertem terram et uentosum mare et qui aequo imperio regit tristia regna et urbes et Diuos et mortales turbas.

42. 43. *impios Titanas.* Hic parecbasi ostendit, uires sine prudentia non solum uanas esse, sed etiam sibi aduersas. Unde et Gigantum

1) Ad loc. Verg. cf. Diomed. 411. P. ut Aγ. rell. om. 2) *non* Aγ. schol. om. b. *aut* r. rell. *haud.* 3) tuitione Mus. AγR,C. *tu*tione mus. rmva. rell. Mus. tu. schol. om. b. intactus om. r. i*mm*olatus r. *auxilio* mus. 2. Neque *auxilio* neque tutela opus est. tuitio Cic. Top. 23. Macrob. II, 2. 4) Schol. om. A. aut -- arenas om. γ. aut Hist. om. R1,rmva. Istrum Cfh. Qua — unda om. R1,Crmva, Ister arenas Cfh. rell. Hist. har. 7) *in* triu. 2. 8) Ordo — cohortes om. Ab. choortes bD. 10) fensas coh. γ. — quie*tas* 2. lassas, *ut* a labore *militari* quiescer*ent.* sed labore γ, lab. *req.* γ. byem. rmvah. 11) *in* opp. fh. ad hiem. ad oppida *ex* castris duce*ba*tur exer. lect. uulg. duceb*an*tur exer. C. scripsi duceb*a*tur. duceb*an*tur sc. cohor*tes.* duceb*an*tur 2, om. exer. — a*b*didit AγR2,Cvafh lectio Acronis esse, *ad*didit K, Par. BφD,rm Horatii uidetur. cf. Tac. A. XIII, 31: *additis ueteranis.* rasurae frequentes, ut Bern. A a*d*d., C abd., aut uar. lectt. ut I abd. *uel* re*dd*idit, quod b et HNO habent. 12) recon*dit* Aγ. ut — abdit ex Aγ,C. rell. om. schol. om. b. 14) nec. *lab*orum γ. reu*el*are r. — releu. *cupiens* 2. 15) musico *uel* secreto R. secreto om. 2. *et* ut 2. Musis sacro et secreto. hoc dicit (ut b di*x*it), ut o tenderet C. 17) per om. 2. studi*um* AγbR12,Crmva. Porph. studi*a* fhQ. 18) le*ue* 1. — sapienti*ae* γ. sapienti*am* AR2,rmva. Porph. sapient*um* C. sapient*ium* fhQ. *ac* γRb2,r. rell. *ad.* 20) Ordo — turbas om. Ab. cf. Porph. ad II, 1. est om. R. sustulit 1. 21) Titanos h. 22) in*h*ert. γ. 24) *ty*tanas 2, ut supra. Scripsi parecbasi. hic *per exiguas* γb2. hic *pareguasi* A. rell. hic per *titanas.* cf. Porph. 25) non solum *perexiguas* esse C. — aduers*as* sibi mvfh. aduers*is* sibi a. sibi om. 2.

ponit exemplum, qui inrationabili furore aduersum Deos arma sustulerunt. *Caduco.* Ruenti.

45. *Qui.* Iuppiter. *Terram inertem* aut (ait?) quae eos genuerit, qui uicti sunt, aut quae iacet semper nec agitatur aut fertur metu alicubi percuti ut alia elementa, ut *Verg.* (A. I, 224): *Despiciens mare ueliuolum terrasque iacentes. Imperat.* Mitigat.

46. *tristia.* De statu suo semper sollicita.

48. *aequo.* Iusto.

49. *magnum illa terrorem int. Ioui.* Ut (*Verg.* A. VI, 584): [*qui manibus magnum rescindere caelum rescindere caelum adgressi*] *superisque Iouem detrudere regnis.* Ordo est: illa horrida iuuentus fidens brachiis et fratres tendentes imposuisse Pelion Olympo intulerant magnum terrorem Ioui.

50. *Fid. iuuentus ho. br.* Melius intellegitur *horrida* iuuentus quam *horrida brachiis*, ut (A. VI, 582): *Hic et Aloidas geminos inmania uidi Corpora;* aut *brachia* pro uiribus accipienda sunt.

51. *tendentes.* Contendentes montibus montes imponere, ut *Verg.* (G. I, 281—82): *Ter sunt conati imponere Pelion Ossae Scilicet, atque Ossae frondosum inuoluere Olympum.*

53. *Typhoeus et u. M.* Nomina Gigantum [recenset], ut (*Verg.* N. A. III, 578): *non terruit ipse Typhoeus.*

54. *minaci.* Sublimi, eminenti, ut (A. II, 240): *mediaeque minans inlabitur urbi.*

1) ponit Aγb. rell. pos*uit.* — inrat. Aγb. aduers*um* AR2. rell. aduersu*s*. 2) *ruenti* ex Aγ. rell. om. 3) in*h*ertem Aγ. Aut quae Ab,mvafhQ. atque γ. aute*m* 2,r. Scribe *ait.* 4) *iacet* ex Vergilio. — aut fertur motu ut om. 2. motu uti a'ia 1. motu *alicuius uti* r. motu *alicuius percuti* al. elem. A. motu ali*cubi percuti* al. el. b. metu alic*ui percuti* al. el. γ. fertur metu *uti alibi per* elementa R. *inertem.* immobilem (*in*mob. γ): nec enim agitatur aut fertur ullo motu, ut alia el. C. Scripsi *fertur metu alicubi percuti*, quia mater Gigantum non sine sensu erat (cf. II, 731), et quia *fertur motu* idem esset quod *agitatur.* 5) Loc. Verg. om. Aγb. ut om. R. *hinc* Virg. C. *De*spiciens lectio Macrobii S. VI, 5, 10 et Seruii A. XII, 304 ('deorsum adspiciens'. non *di*spiciens, 'diligenter inquirens' libri Acronis. *Di*spiciens Lachm. Lucret. 236 et Ribbeck. 6) mitigat ex Aγ,C. rell. om. *iusto* ex Aγ,C. rell. om. Ut — regnis Aγ et C, qui habet uerba inclusa. praemisso u. 582. rell. om. cf. schol. Lucan. IV, 596. 9) Ordo — Ioui om. A. 8) iuuent*as* uel t*us* b. cf. I, 30, 7. 13) iuu. q. h. br. om. 1. 14) Q, ne uno quidem uerbo ad scholia adlato, leuitate sua posuit Alcidas. alcidas r. aloid*os* γb. cf. Ouid. M. VI, 117. schol. Lucan. VI, 410. Macrob. S. V, 13, 8. Apollod. I, 7, 4. Hom. Od. XI, 304. 16) montes montibus b. 17) conat*e* r. oss*ae* u. 282 non impedit quo minus legamus Pel*ion* Oss*ae* cum AγbR2,r contra auctoritatem Seruii, qui, ut rell. libri, habet Peli*o* Os*sam.* cf. schol. Lucan. I, 389 et VI, 412. Probus Peli*on* et O*s*sam) XLIII, 17. inpo. γ. osse *inponere* olimpum γ. (*o*limp. Abγ.) Pelion ossae *et reliqua* r. 19) t*i*ph*a*eus R,fh. typh*a*eus H, ut Medic. Verg. A. IX, 719 cum rasura. tiphoeus Q, ut γbBφ. Τυφωευς Apollod. I, 6. II, 3, 5. III, 5. Hygin. 152. Verg. A. I, 665. Prisc. 588. Ouid. M. V, 348. F. IV, 491. Sil. XIV, 196. typhoeus K etc. t*i*pheus gigant*is nomen* r. schol. om. b1,mva. recenset om. AγR. Nomina haec sunt omnia gigantum 2. Nomina sunt Gigantum ut non t. i. Typhoeus C. t*i*pheus A. typh*e*eus γ. rell. om. loc. Verg. 21) i*n*lab. A. loc. om. R1,r. schol. om. b.

55. *euolsisque truncis.* Tantae enim erat uirtutis, ut truncos arborum iaceret in hostes.

57. *aegida.* Clipeum Mineruae; similiter *Verg.* (A. VIII, 699): *Contra Neptunum et Venerem contraque Mineruam Tela tenens* [Aegis est pellis caprae Amaltheae, a qua nutritus est Juppiter].

58. *ruentes.* Inconsiderate uenientes.

hinc. Id est, ex [una] parte Jouis.

auidus. Propter ignis capacitatem, ut (A. II, 758): *Ilicet ignis edax [summa ad fastigia uento Voluitur].*

59. *hinc matrona Juno.* *Ouid.* T. VI, 33: *summi matrona tonantis* et (*Verg.* XI, 476): *matronae puerique. uocat labor ultimus omnis.*

61. *qui rore pu. Castaliae.* Castalius fons est Lyciae, ubi Apollo armentum dicitur pauisse, siue in monte Parnaso, [ut *Verg.* (G. III, 293): *Castaliam molli deuertitur orbita cliuo,* cum Parnasum significaret].

62. *crines solutos.* [*Solutos crines* dixit] significat studium capillorum, ut (*Verg.* A. IV, 148): *crinem fingens.*

63. *dumeta.* Nemora; sed propter asperitatem loci *dumeta* dixit.

natalemque silu. Deli insulae, in qua natus memoratur, nec specialiter Cynthi.

1) euols. Bern. C. In Par. A rasura. *ua* man. 2. clyp. ra. schol. om. Ab. uirt. erat γ. erant — iacerent 2. 2) *os*tes γ. 3) cli*pp*eum γ. similiter om. 12,mva. cf. Prisc. 994. 4) Aegis — Iuppiter om. AγR1G ,rmva. *Tela terens* om. 1G. taela v. contraque mineruam *Aegidam concuteret.* (ex VIII, 54). schol. om. b. 6) considerate 2. 7) ex *una* pa. R1,Crmva. 8) cap. Aγ. rell. *r*ap. cf. *auiditatem* Porph. Capax = edax (Verg.) Liu. IX. 16: uir capacissimus cibi uinique; ergo qui multa capere, in se recipere potest, ut flumen nauium cap. Plin. VI, 23. circus populi cap. Ouid. A. I, 136. Sic *capio rem,* pecuniam per uim Cic. Verr. III, 40. siue *per uim* eodem sensu ibid. 30. 94, et *desiderium* me capit Ter. Hec. I, 2, 13. capio *uoluptatem* Cic. Planc. 1. *R*apacitas substantiuo proprie utebantur, ut Iustin. XXXIX, 7. Martial. VI, 72, 1 contra *rapax adi.* de furibus, bestiis, uentis, fluuiis, de Morte et Marte dicebatur et de igni Ouid. M. VIII, 837. ignis edax Diom. 309. 8) summa — Voluitur om. Aγ. schol. om. b. uento R1G,r. rell. *tecti.* Saru. et Ribbeck. *uento.* 12) Schol. ex Aγ,C. rell. om. *Obedius* A. matron*am* puero*s*que — omne*s*. C. male. *cinxere corona Matronae.* cf. Seru. A. XI, 891. — Castal*ius* AγR2. Cast*ellinas* r. castal*l*ia v (bis). rell. Cast*alia*. parnasso A2. 15) dicitur armen*ta* 2. ut — signif. om. A. 14) Cast*aliae* fh. rell. castal*iam*. Castalio*s* *fontis* in lemm. Verg. Probus 62, 18. deuertitur 1G. *deuolu*itur R. rell. *d*iuertitur. schol. om. b. 15) Sol. cr. dixit om. AγR ,Cr. signific*at* C. rell. signific*ans*. *hoc autem dixit* significans r. om. lemmate: solutos *autem* dixit mva. cum lemm. 1. Verba *crinem fingens* Vergilii sunt, non ipsius Acronis. 17) schol. om. Ab. loci dixit. om. *dumeta,* C. 18) Delius *a delo* insula, ubi fuit natus 2. *Delius* (deli R. Lelius r) *delos* insula — memoratur R1,mva, qui addit Patareus. conf. schol. seq., et C: mem. *natus Apollo,* et r, qui addit: *nec specialiter. deli insulae* Aγ,fh. in qua na. mem. (fh) nec specialiter *p*ti A, nec specialiter *reperti.* In G post *mem.* lacuna 20 fere literarum relicta. schol. om. b. Aut scribe *Cynthi.* Plin. IV, 12. Hor. C. I, 21, 2., aut puta locum esse Verg. A. I, 498: *per iuga Cynthi.* cf. Diom. 459. Cynthus autem mons siluosus erat. De *nec specialiter* cf. schol. ad u. 65 infra. *specialiter* supra I, 27, 1. II, 4, 6.

64. *Patareus.* Patara ciuitas est Lyciae, in qua Apollo maxime colitur, ut *Statius* (Theb. I, 696): [*Phoebe parens,*] *seu Lyciae Pataraea niuosis Exercent dumeta iugis.*

65. *uis consili expers.* Ignara; generalis sententia est, nec specialiter pertinens ad Gigantes: quod robur corporis sine sapientia periculosum sit et inefficax.

66. *uim tem. Di quoque prou.* Virtutem moderatam etiam ideo [dicit] iuuari, quod uult ad Augustum reuerti, qui erat et fortis et sapiens, per quae ad culmen peruenit imperii.

67. *item odere uires.* Id est, execrabiles Diis sunt uir[tut]es, quae omnem iniquitatem animo meditantur.

69. *testis mearum.* Superiorem sententiam [personarum] confirmat exemplis, quae modo quasi testes suarum inducit sententiarum.

[*Centimanus Gigae.* Briareus, ut *Verg.* (A. VI, 287): *Et centumgeminus Briareus.*]

70. *integrae.* Id est, virginis.

71. *temptator Orion Dianae.* Orion uenator fuit, qui stuprare conatus Dianam sagittis eius occisus est.

73. *iniecta m. t. d. s.* Dolet, inquit, terra, quod ita iniecta est super Gigantas, ut eos, quos filios eius uolunt, suis montibus premat; unde *Juv.* (IV, 98): *Vnde fit, ut nolim fraterculus esse Gigantis.*

1) patareus pa*tra* Aγ. patera R. rell. pat*a*ra. — in qua *natus* maxime apollo col. γ. p. ciu. *est* liciae in qua *natus est* (om. apollo) *et* colitur, om. maxime, ut stacius. b. ciu. *est li*ciae γR,C (Lyc.). rell. om. *est.* 2) *saeuae* li*t*iae Aγ (seue). *siue* lyciae b. *patre niuosis* exerc. dumeta (du*m*meta A) iugis Aγb. rell. om. *niuosis.* r: *st*euae ly*t*iae pater*ae* e. d. i. *saeuae* lyc*ia* pater*ae* G,v (lyci*ae*). *seu* lyc. pater*ae* a. seu lyc. *patere* 1. om. R. Seu Lyciae Patar*aeis* (Patareis Q) Exerc. *D*umeta (*du.* Q) iugis fhQ. Seu Lyciae Patar*a* e. d. iugis C. Phoebe parens, seu *te* Lyciae *Pataraea niuosis* Exerc. d. i. edd. Statii. cf. Seru. A. IV, 243. Mela I, 15. Liu. XXXVII, 15. 17. 45. 4) Ignara om. A. glossa a schol. separata in γ. nec *solum spectans* 2. 5) rob*o*r fh. *sapi*entia Aγb. rell. *prud*entia. 7) moderat*um* b. Virt. temperatam 2. Vim uirtu*re* mod. 2. etiam *i*deo iuu. A. etiam *a*deo iuu. γ. *a deo* iuu. 2. etiam *deo* iuu. b. dicit om. Aγb2. etiam *adeo* dicit iuu. R,r. etiam *a deo* dic. iuu. G. et *adeo* dic. iuu. 1. et *ideo* dic. iuu. mva. et ideo d. *eam* iuu. fh. etiam *a deis* d. i. Q. Hoc autem dicere uidetur Caesaris causa, qui *et fort. er. et sap.* C. qui erat fort. et sap. A. *et* fort. et sap. γbR2. qui *et erat* f. r. rell. ut C. 9) peru. ad culm. imp. 2. *uenit* ad culm. b. 10) schol. om. A. *exsecr.* γ. uirt*u*tes γb12,rmv. rell. uires. in 2 *uires* mut. in *uirtutes.* in γ gl. *uis.* uirtus. animi 2. 14) *Gig*as omn. fere codd. *Gy*gas Par. I. cf. supra II, 17, 13. Person. om. A,C. γ addit: modo tristes (l. testes) suarum inducit sententiarum. r: *testis mear.* modo testes su. iud. sent. *Centimanus gigas.* superiorem sent. pers. confer. exemplis. mo. testes *ea*rum ind. sent. 2. exemplis qu*as* test. suarum ind*i*cit sent. R. rell. om. Scripsi *quae modo quasi.* schol. om. b. — Schol. om. Abγ. introd. ex Seru. A. X, 605, aut schol. Luc. IV, 596, aut ex Macrob. S. III, 4, 69. ut om. R1,r. 16) gl. ex A. inuiolatae s. uirginis γ. rell. om. tent. Cafh. stupra*ri* 1,mva. *con*stuprare 2. sag. eius AγR2,r. rell. eius sag. schol. om. b. 19) quod ini. est ita γ. supra b. Gigant*as* Aγv. rell. gigant*es.* — *suos* filios uol. 2. 21) *no*lim AR. rell. *ma*lim. — gigant*is* AR,r.

74. *maeretque partus.* Ut *Verg.* (A. VI, 580): *Hic genus antiquum terrae Titania pubes.*

luridum. Sqalidum et inferno colore foedatum.

75. 76. *nec peredit inpo. cel. ign. Aetnen.* Aetna mons est Siciliae Encelado superpositus, quem ad paenae perpetuitatem [semper] non perardere commemorat, [sicut et] nec Tityi iecura uulture indefesso pastu [non] posse consumi, ut *Verg.* (A. VI, 598—600): [*rostroque inmanis uoltur adunco Immortale iecur tondens*] *fecundaque paenis Viscera* || *nec fibris requies datur ulla renatis.*

77. *incontinentis.* Libidinosi, qui Latonam uoluerit stuprare. Tityus Gigas fuit in nouem terrae iugeribus cubans; sic *Verg.* (A. VI, 596): *per tota nouem cui iugera corpus Porrigitur.*

80. *Pirithoum coh. cat. Cohibent,* reprimunt, [re]stringunt. Pirithous enim conatus Proserpinam rapere catenis dicitur innodatus, ut (A. IV, 397): *Hi dominam Ditis thalamo deducere adorti.*

PORPHYRION.

Descende caelo, dic. u. t. Inuocat Musam, ut se iuuet in carminibus; sed quod ait: *Descende caelo,* ad illud pertinet, quod uelit iam transire a Junonis sermonibus, quos in caelo habuisse eam ostenderat.

3. *auditis?* Hic distinguendum et pronuntiandum interrogatiua figura. Dicit autem, (aut?) audire se *uocem* Musae (id est? siue?) cantus, aut:

1) schol. om. Aγ, qui habet gl.: flet, luget. cf. C. — ita om. R,Cva. ut r. — anti*quum* libri, *proles* 2. schol. om. b. 8) *hetnen het*na in Acr. ethnen, 2 m. corr. ethnan in Hor. A, et sic habet K. non *Ae*thnen (Orell.). *ae*thnen] aethna γ, *aetnen* Mon. Porph. in lemm. h. o., in A. P. 464 aetn*am*. ae*thnam* bPBφ (corr. ex *ae*th*an*). *eth*na schol. b. ethnam DH et Bern. ABC. *aehnem* E, 2 m. *am* corr. *Aet*nam. aetna r. ae*th*na montem mv. Aetn*am* monte*m* Sic. Enc. superposit*um* Ca. *suppo*situ*s* Aγ12G ,fh. Aetna molem Encelado *im*positam dicit Petron. B-C. 735. *super*positus bR,rv. 4) est Aγb2,r. rell. om. enceli*d*o A. enc*h*elado γbR1,r. rell. encelado. graece Εγκέλα-δος. Callim. H. in Del. 141 et Fragm. 382 Bl. 5) Pro uulg. lect. *semper ardere* scripsi *non perardere* cum AγbR et cum uetusto cod. Nannii, qui Misc. III, 13. Grut. Lamp. I, 13 hoc 'accomodatius ad Hor. uersus' uocat. Verbum serioris latinitatis sola auctoritate Paulini Nol. carm. XXIII, 404 niti uidetur. titii A. tytygi γ, inferius etiam titii· tycii b. sic *nec* titii R. comm. *nec* tityi 2, om. *sicut et.* 7) *rostroque* — *tendens* om. AγbR,r. inmanis v. *ad*unco libri ut Macrob. IV, 4. al. *ob*unco, *ab*unco cf. Ribbeck. 28) fecund. Aγb. nec fib. — renatis om. 1. || om. uerba: *rimaturque epulis habitatque sub alto Pectore* ||. 10) Schol. om. b. — uol*uit* stupare R. stuprari 1,mva. Tityus — Porrigitur om. A. locum Verg. om. γ. Tity*as* mv. gig*ans* R. 13) Cohib. repr. restr. om. Ab. reprimunt. *stringunt* gl. γR2,C. rep. restring. edd. Glossa in R,r extremo loco posita. Perithoum — P*i*rithous b. Per*it*oum — Peri*th*ous R. Praeter hos et alii codd. hab. Perithoum, ut DH Franeq. etc. enim om. 2. con. *fuit* 2. 15) ad*h*orti γ. cf. Seru. A. III, 113. XI, 805.

PORPH. Ode LXIII. R. 19) is*t*ud r. 20) ostender*it* M. *etiam* ost. R. 22) se om. 2. *autem* nunquid r. *an* numquid inculc. Q. *ego* hoc M. hoc ego 2. rell. om. ego.

Numquid ego hoc imaginor errore mentis, quem nimio poeticae studio concepi?

audire et uid. p. Hic *pios* dixit pro Diis, et hoc pro Musis dictum est.

9. *me f. V. i. Apulo Nutricis e. limen Apuliae.* Vultur mons est in Apulia, ubi dicit se poeta educatum || a *nutrice*, quam fabulosam appellauit || quod fere *nutrices* alumnis suis fabulas narrare soleant.

11. *ludo f. s.* Ordo est: Me puerum fatigatum ludo et somno texere palumbes (fabulosae) noua fronde in Vulture Apulo extra limen Apuliae [fabulosae] *nutricis*; prouinciae nomen || pro nutrice posuit.

14. *quicumq. c. n. Ach.* Acheruntia oppidum est Lucaniae, quam nidum appellauit, quod parua sit et in summo monte constituta, sicut nidi auium in summis arboribus solent esse.

15. *saltusque Bantinos.* Bantia oppidum est in Apulia.

16. *et aruum p. t. h. Forenti.* Forentum oppidum est et ipsum in Lucania, quod [ideo] *humile* appellauit, quod in ualle est positum.

19. *ut premerer sa. lauro que cont. myrto.* *Sacram laurum* non ideo tantum dixit, quod sit in tutela Apollinis, sed etiam quod uelit diuinitus se ea coopertum a columbis intellegi.

20. *non sine Dis an. inf.* Ideo quia solitudinem nemoris non expauerat, cum esset et solus et infans; quod ipsum prodigium dicit diuinitatis cuiusdam, quam in se esse intellegi uult.

1) poetico MR2,rv. cf. Acr. 3) et *ex* hoc MR diis et hoc pro em. h. 5—10) Haec duo scholia, sicuti Acroniana, *nutrix* fabulis suis, quasi incantamentis, corrupit et funditus peruertit. Sic autem se habent in A: '*Me fabulose uulture in apulo* extra limen apuliae. Vultur mons *est* in apulia. Ubi dicit se poeta educatum *an ut fictae nomine* apuliae quam fabulosam appellauit. quod nutrices fere a *luminibus* suis fabulas narrare soleant. *Ludo fatigatum.* Ordo est ludo somnoque fatigatum.' 5) est AR2. rell. om. *an ut fictae* (ficte R) 2R. *aut* fictae r. *nomine* apuliae quam AR2,r. educatum quam va. om. an ut — apuliae. Sic singulas partes ordinans schol. lego: Vultur mons est in Apulia, ubi dicit se poeta educatum. || *Altricis ext. lim. Apuliae.* prouinciae nomen. *altricis* pro *nutricis* posuit. || *Palumbes fabulosas* appellauit, quod *feminae de columbis illis* fabulas narrare solebant. || Ordo est: Me puerum ludo somnoque fatigatum (texere palumbes *fabulosae* noua fronde in Vulture Apulo extra limen Apuliae altricis). 7) quod nutrices *fere* alumnis suis R2. rell. quod nutr. al. suis *fere.* 8) Ordo — fatigatum R, ut M om. reliqua. 9) pro nutric*is* 2,va. nomen nutric*is* r, om. *pro.* 11) quicumque celsae nium (sic) *h*acher*u*ntiae. acher*u*ntia opp. MAR2. rell. acheront. cf. Acr. — *quam* omn. libri. appell*auit* MR. apell*ant* rv. rell. appell*at.* 12) Paruum MAR2. *sit* MR2,r. rell. est. constitu*tum* MAR2. 14) *Saltus* cubant in os cubantia M. *Saltus cubantin*$^{o}_{u}$s. Cubantia R. *b*atinos. *b*atina rvfh. Bantinos. Bantina a. *bau*tia 2. — in *lucania* 2. 15) *ferenti.* feren*te* M. cf. Φερέντῃ Diodor. XIX, 67. rell. ferent*i*. ferent*um*. cf. Acr. 16) ideo om. MR. 17) praemerer Mb,r. conlataque M, ut AγBφE, Bern. Cal. collocata r. sacrum MR2. 18) a*pp*oll. M. 19) se ea MR2. rell. se diu. diui*tiis* r. co*h*op. 2,r. 20) diis M. 21) solus infans M,r. so*ll*icitud. R,r. *simi*lit. 2. — prodig*um* v.

21. *uester Camenae u. i. a. t. S.* Vbicumque, inquit, sum, uester sum, o Musae, cuius infantiam manifestum est uos custodisse. Per haec autem significat, se, ubicumque fuerit, nihil aliud quam studia musica colere.

23. *seu Tibur supinum s. p. pl. B.* *Supinum* dicit Tibur, ad situm eius montis adspiciens, nam in latere montis constitutum est.

24. *uestris a. f. e. ch.* Sub Bruto se militasse Horatius saepe ostendit et periclitatum, cum ab Augusto partes eius fusae sunt. Quod periculum nunc ait praesidio Musarum se euasisse.

27. *deuota non e. arbos.* *Deuota* nunc euitanda, ac per hoc execrabilis ac detestabilis.

28. *nec s. P. u.* Ostendit se etiam in mari circa Palinurum promuntorium periclitatum.

29. *utcumque m. a. e.* *Vtcumque* nunc pro *ubicumque* accipe. Vt enim ueteres nonnumquam pro *locali* particula ponebant, ut *Verg.* in Quinto (329): *caesis ut forte iuuencis pro ubi caesis*, et *Ouid.* (I, 15): *Quaque fugit tellus illuc et pontus et aer.*

30. *nauita.* Id est, nauigans.

34. *et laetum eq. sang. Concanum.* Concani Hispaniae gens est, uel, ut Alii dicunt, Scythiae, quos ostendit equino uesci sanguine; de quo et *Verg.* (G. III, 463) sic ait: *et lac concretum cum sanguine potat equino.*

36. *et Scythicum inuiol. amnem.* Scythicum amnem Tanain significare uidetur. *Inuiolatus* autem et ad superiores sensus per zeugma referendum.

37. *uos Caes. a. m. s. f. c. addidit oppidis.* Etiam Caesarem altum, inquit, uos recreatis, cum in hibernis constituit exercitum: per quod etiam Caesarem studiosum esse poeticae ostendit.

41. *uos lene ç. e. d. e. d g. a.* Per Musas i. e. per studium litterarum ad sapientiam corroborari mentem intellegi uult. *Lene* enim consilium sapientiam dicit.

42. *scimus ut impios Tit. inm. turbam.* Hac parecbasi ostendit, uires sine

2) *haec* M2. rell. hoc. 4) *dicit* 2. rell. inquit. 5) *a*spiciens MR2,afh. *in*sp. r. *au*sp. v. *resp.* Q. male, nam *resp. ad* est retro spectare Cic. T. V, 2. Ter. Ph. V. 6, 23, And. II, 5, 6. contra *adsp. ad* Varr. R. R. II, 8. Plau*t.* Capt. III, 4, 38. asp. M. 7) periclita*to* eo ab 2. 8) nunc om. 2. se mus. praes. eu. 2. 10) ac MR2. rell. et. 11) mare MR. rell. mar*i*. etiam se 2. 12) prom*u*nt*u*rium M. cf. I, 15, 7. 28, 3. 34, 10. 37 arg. III, 4, 8. 13) nunc MR2. rell. om. 14) nun numquam om. 2. pro lo tali M. pro loc*ali* AR. rell. pro *tali*. pro *ubi* 'correxit' i. e. inculc. Q. cf. Diom. 404, 13. in quinto N. *i*bi M. 15) *Quae refugit* MA. Qua*eque* refugit 2. Quaque *fugi*t R,rv. rell. Quaque *fui*t. ill*u*c MRA2,rv. rell. ill*i*c. 16) ae*th*er 2. rell. aer. 18) est MR. rell. om. conca*nu*m. conca*ni* v. conc*h*ani 2, 19) de quo MR (de qua re) rell. qua. 20) et uerg. M. et u*i*rg. R. rell. om. et. concr*e*tum libri. cf. Acr. 21) tana*in* MR2,fh. *th*anaim. rell. *ta*naim. uid. signif. MR2. rell. sign. uid. 22) et ad MR. rell. om. *et*. 23) ad*d*idit M,rv. rell. a*b*didit. cf. Acr. 24) exerc. const. 2. propter 2. 25) *esse* M2,rv (sese). rell. fuisse. poetice MR. 29) Scripsi *parecbasi* cum A2, ut in Acr. ad eundem locum. *parte quasi* afhQ. *parce* basi v. hoc *pro cebasi* r. *pare* basi R. *paret* basi M. h*i*c parecb. Acr.

prudentia non tantum uanas esse, uerum etiam sibi aduersarias. Per quod probat illud, quod supra dixerat: *uos lene consilium* et datis, et dato gaudetis.

50. *fidens iux. horrida brachiis.* Ordo est: fidens brachiis iuuentus horrida. Melius enim intellegitur *horrida iuuentus*, quam *horrida brachiis.*

51. *fratresque tendentes op. Pelion impo. Ol. Tendentes* [pro] contendentes. De hoc autem et *Verg.* (G. I, 281—83) sic loquitur: *Ter sunt conati imponere Pelion Ossae frondosum inuoluere Olympum. Ter pater extructos deiecit fulmine montes.*

54. *aut quid minaci Porph. statu.* Sic [et] *Verg.* (A. II, 240): *mediae q. minans inlabitur urbi,* nisi quod et in ipsa corporis altitudine minae quaedam uidentur esse atque horror[, ut (A. IV, 88): *minaeque Murorum ingentes*].

58. *hinc auidus s. Volc. Auidum* Vulcanum dixit propter ignis auiditatem.

60. *numquam umeris positurus arc.* Numquam positurus pro: qui numquam ponet.

61. *qui r. p. C. l. cr.* Castalia fons est in monte Parnaso.

63. *natalemq. s.* Natalem siluam nunc, in qua natus est [Apollo]; aliter *diem natalem* dicimus, quo quis natus est.

64. *Delius et Patareus Apollo.* Delius a Delo insula dicitur, Patareus [autem] a Patara urbe, quae est in Lycia.

65. *uis consili exp. mo. ru. sua.* Haec et generalis est sententia, et specialiter praeterea nunc ad Gigantes pertinet.

66. *uim temp. d. q. pro. i. m.* Hoc ad Augustum uult referri, quem scilicet fortem intellegi uult et doctum, per quae ad sublimitatem imperii fama peruenerit.

71. *notus est integrae tempt. Orion Dianae.* Et hic *testis est mearum sententiarum* accipe. Orion autem Dianam stuprare cum temptasset, sagitta eius occisus est.

1) *ill*ud MR2.a. ist*um* h. rell. ist*ud.* — et datis R2. rell. om. *et.* 3) gaud*e*ntis M. 6) pro om. MR2. 8) Peli*on* oss*am* MR,2. rell. peli*o* ossam. 9) extr. *de*iecit M, ut Seru., nullus *disi.* cf. Ribbeck. mont*is* 2. cf. Acr. 12) porfyrion M. et om. MR2. 11) inlab. M. 12) ut -- ingentes om. M2,rva. cf. Seru. A. II, 628. VIII, 631. Nonius 528, 30. 14) *Vol*canus Bφ, Bern. B ut supra I, 4, 8. Seru. I, 5. 74. Vulcano EBφ. nullus *Vol*kanus. *Vul*canum M, in lemm. v. 16) *u*meris M, ut K et omn. fere uett. codd., inconst. quidam. 18) parna*ss*o M. 19) apollo om. MR2, rva. 21) Appollo M. *e* Del*io* fh. 22) autem om. M. patar*e* M. pat*e*ra 2,r. rell. pat*ara.* *urbe* omn. libri. om. Q. 22) tytia v. in *sicilia* r. 23) Vix consil*ii* M,r. est sent. MR. est om. rvafh. sent. est Q. 24) spe*t*ialiter M,v. spe*t*iali*s* pret. R. — ad *dignitates* R. M. scholio adiungit: *quia* uim temp. *dii* q. p. *in maius.* Verba duo extrema tantum tamquam lemma signauit. 26) imperii *uenerat* 2, om. fama. 28) integr*e* tempt. M. 29) stupr. di. 2.

73. *iniecta m. t. d. s.* Terra, inquit, mater dolet, filios suos Gigantes se montibus suis premere.

75. 76. *nec pered. inpos. cel. ign. Aetnen.* Aetna mons Encelado superpositus est, quem ait, quamuis superardeat, non tamen absumi, ut semper eum premat.

77. *incont. nec Tityi iec. rel. ales. Incontinentis,* libidinosi. Hic autem adortus est Proserpinam, uel, ut Alii dicunt, Latonam, ob quod iecur eius semper renascens a uulture consumitur,

80. *amat. trec. Perith. coh. cat.* Aeque et hic Proserpinam rapere temptauit, ob quod dicitur catenis innodatus esse apud inferos.

CARMEN III, 5.

ACRON.

1. *Caelo ton. Lucan.* (III, 319): *Per fulmina tantum — Sciret adhuc solum caelo regnare tonantem.* Ergo si famae, inquit, tantum de Iouis magnitudine credimus, quanto magis de Augusti diuinitate credendum est, cuius uirtutem et potentiam non audiri adserit sed uideri. Ordo est: Augustus adiectis Britannis imperio et grauibus Persis habebitur praesens diuus.

3. *Britannis Imp. grau. Persis.* Per has gentes ab ultimo Occidente usque ad Orientem continuasse imperium prouincias adquirendo confirmat Augustum.

3. *Adiectis.* adquisitis.

4. *grauibusque Persis.* Perniciosis, pro morte Crassi et caede Romanorum.

7. *pro.* *Pro* exclamatio dolentis. *Curia* est, quae tam indignum casum pertulerit.

2) se mont. su. pr*ae*mere MR (prem.). se pr. mont. su. 2. rell. mont. su. se pr. *non* mont. rv. s. inpo. M. aetnen. aetna M. enchelado R. *sup*positus fh. 4) *super*ardeat MAR2. absum*it* MAR2,rv. *qu* ait q. ardeat n. t. absumi*tur* a. 6) tityi M. titii r. incontinen*tes*. libidino*sos*. M2. 7) dicunt M. rell. aiunt. 9) Perith. M,rv. aequ*ae et* hic M. *ae*que *et* hic 2R (*e*que). rell. *at*que hic. 10) dicitur *inesse* RR, om. cat. innodatus.

ACRON. In honorem Augusti Aγb. Haec inscr. codd. Acronis argumenti loco posita est. Ad diuum augustum A (Hor.), ut EDBφHP. Bern. KBC. Franeq. al. Ode LVIII, R. Haec ode continet Augusti laudes, et per uituperium M. Crassi militum, laudes quoque et fortitudinem M. Attilii Regul. C. fame Aγ.

16) tantum de Iouis magnitudine Aγb2, r. rell. tantum (tamen v) magnitudine *deos*. tant*a* magn. *deos esse* inculc. Q. *Quasi dicat*, ti famae tantum magn. cred. *deos esse* C. 18) Ordo — diuus om. A. 21) Lemma posui cum Aγb. 22) adquis. Aγb. 24) gl. ex Aγ,C. acq. C. rell. om. 25) *pro* morte γR12, rmva. schol. om. b. rell. *propter* mortem. *g*rassi γ. in schol. seq. *c*rassi. caede (*c*ede γ) γR12 (rom. caede). *morte seu* caede r. 27) Pro Aγb, r, ut ERφ.

inuersique mores. *Pro mores*, quia minuerint famam senatus. Ideo autem dedecus Crassi commemorat, ut plus Augustum faciat eminere. [*Inuersos* [autem] dixit mores hostium, quia uictores erant, non quod iam non essent sub Romanorum iugo positi].

9. *Marsus et Apulus.* Marsos et Apulos commemorando milites Romanos significat, qui ad bellum Persicum profecti et cum Crasso superati uxores a uictoribus acceperunt, ut uitam mererentur et uelut in propriis sedibus omnem iam aetatem agerent. Hi enim milites apud Romanos clariores erant, ut (G. II, 167): *Haec genus acre uirum Marsos pubemque Sabellam.*

10. *anciliorum n. et t.* *Ancilia* arma Romani de caelo meruisse pro uirtutis insigni dicebantur; et ideo hic arma pro uirtute, pro dignitate togam posuit.

11. *aet. Vestae.* *Aeternam Vestam* propter aeternos ignes dixit, qui in ara eius indefesse colebantur, ut (A. II, 154): *Vos aeterni ignes*[, *et non uiolabile uestrum Testor numen*].

12. *incolumi Ioue et u. R.* Ac si diceret: aut stante mundo, aut: saluo Capitolio, uel: rerum natura [et Romana urbe]. *et urbe Roma.* Non enim mirum, si Roma capta et Capitolio diruto consenesceret sub rege Medo, sed incolumi Capitolio et urbe Roma turpissimum est, consenescere sub hostilibus armis.

13. *hoc cauerat mens prou. Reguli.* Id est, [hoc prouiderat] ne quis uitam ex captiuitate speraret, sed potius pro libertate moreretur. Captus

Bern. KAC Franeq. al. pro*h* inde a sec. XI. cf. de *a* I, 27, 18 et quae dixi Rhen. Mus. 1846 p. 636. *interiectio d*ol. γC, om. est. rell. exclamatio, dγ in scholio: excl. dol. curi*ae est pro.* que tam — pertulerit. *pro mores* quia minuer*int* fam. senatus A. excl. dol. *pro* curiae quae — pertulerit *pro mores* quia minuer*int* fam. senatus. dolentis. Curiae est mva. dolentis curia est rfh. *Curia.* quae C et Q, qui dicit: 'Nos correximus'. *Quod* quae b.

1) *Pro mores* Aγb (per) rell. om. qu*i* 2. minuerint AγR,r. rell. minuer*u*nt. 2) eminere omn. libri. recte. Q. tacite inculc. *im*minere. 3) Inuersos — positi om. Aγb. *inuersi.* contrarii gl.aγ. *ideo* quia R2, r. erant. *nunc* sub 2. nunc quo non essent iam sub R. in quo iam non essent r, rell. non quod (qu*o* v) iam non essent. 5) mars*os* et apul*os* 2. *apulus* (uett. codd.). Mars*os* et apul*os* γb,rC, qui habet: per M et Ap. sign. Rom. mil. *fortissimos* qui. 7) *sus*cep. R12.vmar (susceper*a*nt). — ueluti γ. — in propr. sedib. AγbR2,r. in sed. prop. 1. rell. prop. in sed. 9) *Et* genus Aγb,r. R om. et. *Hoc* gen. 12G,mva et Probus 49, 15. *Haec* Ribb. 11) insign*e* Ab2,r. — hic AbR12G,rC (ideo ancilia hic). hoc γ. rell. haec. glossa γ: *anciliorum.* diuinorum scutorum. s. et. 13) Aet. Vest. pr. aet. ign. dixit qui γ. Etern. uest. *pro* etern. ign. dix. AR. cf. Porph. Vulg. lectio: aeterni ignis (dixit r), qui (qu*ia* r) in ara eius *indefesse* colebatur. 14) indefess*i* A. (indefess*im*? Sidon. Ep. III, 2.). indefe*nsi* γ. schol. om. b. qui in templo uestae erat *indeficiens* 2. *perpetuo* seruabatur C. cf. Probus I, 4, 3. *et non* — numen om. codd. et fh. *uestrum* libri et Seru., non *Vestae* ut Markl. Stat. S. I, 1, 36. 16) Ac si γR2. ac om. A. schol. om. b. rell. *Quasi.* C: saluo Capitolio et urbe Roma. dic*at* r. 17) et Ro. urbe om. γ, qui, ut b, nouum lemma habet: *et urbe Roma.* rell. om. uel rerum — armis om. A. 18) dirupto 1,r. conscresc*eret* γR12,mv. *cum* senesc*eret* b. rell. consenescer*ent.* incolomi γ, ut Seru. I, 4, 98 et II, 3, 132, Epp. I, 11, 17. codd. inconst. 20) hos*tibus* γbR,r. hoc prouiderat gl. in γ. cf. C. om. Ab. hoc om. r. ue*n*iam 2. 22) mori*r*etur 2,mv. mere*r*etur b,r. rell. moreretur.

enim Regulus imperator Romanus a Poenis dum pro commutatione captiuorum Romam missus ab Afris esset, hanc sententiam in senatu dixit: ne captiui aut [com]mutarentur aut redimerentur, ut (nec?) in posterum disciplina militaris tali exemplo [ne] deperiret, nec militi spes alia salutis nisi in armis esset. Vnde milites Crassi notat, qui Reguli dissimiles animo [erant] uitam captiuitate pepigerunt.

14. *condicion. foedis.* Turpibus, quod captiuos Afrorum pro se reddi noluisset.

16. *trahentis perniciem uen. in aeuum.* In futurum; perniciem processuram, si tale (exemplum induc.?) duceretur exemplum Romanis non pereuntibus, qui capi poterant.

17. *inmiserabilis.* Tamquam non essent digni misericordia in bello capti, id est, nisi pubes captiua inmiserabilis periret, esset pernicies ueniens in aeuum.

18. *signa ego p.* Adlocutio Reguli in senatu de turpitudine et inertia captiuorum.

20. *militibus s. c. d.* Vt suorum significaret ignauiam nec eos redemptione dignos, nudatos eos sine caede uel commissione pugnae dixit armis, ut (A. XI, 424): *cur ante tubam tremor occupat artus.*

22. *libero.* Aut *nudo* dixit, aut qui, cum ingenui essent, ne occiderentur, seruire uoluerint et ligari.

23. *portasq. n. cl.* Id est, Afros non timentes, et quasi iam uictores recolentes agros, quos cum Romano exercitu ipse uastauerat.

25. *auro repensus sc. a. m. r.* Per ironiam dicit, sub hoc sensu: Ergo fortior miles procederet ad pugnam pretio redemptus? Et significat, non posse in acie fortiter stare militem, qui uiuere redemptione didicerit; aut

1) imperator*um* roman*orum* b. regulus a poe̜nis γbRA (penis) 12. — computatione b. rell. com*m*utatione. cf. Cic. Off. I, 13. commu*nic*atione fh. 2) miss. ab Af. AγbR12,r. esset Aγb2,r. rell. ab afr. miss. *fu*isset. 3) mutarentur AγbR. *per*mutarentur 2. (pecunia permutatur). rell. *commut*. *aut commut.* om. fh. *rediner.* Aγb12G,rfh. *redder.* R,mva. H. *et* — deperiret Aγ,mva (periret). *ne* — deperiret b2. *ut nec? ut* — *ne* deperiret fhQ. 4) mili*tis* 2. 5) esse 2. *fuisset* 1. — *notat* γC. *morte* R1,r. *nocte* A2G. necte b. om. mvafh. erant omn. edd., om. codd. et C. pepiger*int* GCQ. rell. pepiger*unt*. a*nimi* b. captiuitate*m* A. 6) *f*edis A. qu*o* γ. rell. quo*d*. qu*i* inculc. Q. nolu*erit* A. *u*oluiss*et* R1,r. rell. *n*oluisse*t*. 9) futu*rum* b. futur*am* b. futur*arum* A. rell. futur*orum*. interpunx*i* post *futurum*. 10) processur*am* A γbG,rmv. rell. processur*um*. *de*duceretur fh. rell. duceretur. Si *exemplum* tale *in*duceret. Porph. 11) qu*ia* γ. potuerunt 1. 12) *in*mis. Aγ, ut EPC*φ*. Bern. ABC al. 13) *id* est γbR12,rva. rell. Ordo est. Id est — aeuum om. A. *non* pubes b. pro *si non* in Hor. 15) *ad*loc. A. in senatu reguli Aγ. schol. om. b. 18) *uel* γR12,r. rell. *et*. 19) cf. Nonius 412, 17. 21) *n*oluer*i*nt A. schol. om. b. rell. *u*oluer*u*nt. *ma*luerunt C. 23) Rom. exerc. AγR2,r. rell. exerc. Rom. 24) *h*iron. γ, in gl. yronia est. 25) proced*et* Ab,rmvaC. proced*it* γR2. proced*eret* fhQ. C: per Iron. quasi dicat, fortiorn*e* m. p. ad pu. qui pretio red. est? cf. Q. 26) *atiae* γ.

certe acrior ad uitia redibit, id est, deterior redemptus, uelut qui culpam hauserit dampno?

26. *flagitio add. d.* Id est, contra consuetudinem Romanam uel disciplinam est, ut milites pretio, non uirtute liberentur.

27. 28. *neque a. c. l. r. m. f.* Sicut fuco, inquit, lana medicata ad pristinum iam non potest colorem reuerti, ita miles uitio captiuitatis inbutus ad pristinam non posse confirmat redire uirtutem.

[29. *nec u. uirtus.* Atqui ait *Verg.* (A. II, 367): *Quondam etiam uictis redit in praecordia uirtus.* Sed tales sententiae non semper generales sunt, sed interdum pro negotiorum qualitate mutantur.]

nec uera uirtus. Inuiolata, incorrupta.

30. *reponi.* Reddi, restitui.

deterioribus. Deterior (a) bono, peior (a) malo dicimus.

31. *extricata.* Expedita, liberata. Et est hic sensus: Ut cerua plagis erepta consuetudinem non potest mutare fugiendi, ita et miles, qui se perfidiae hostium commiserit, constantiam pugnandi habere non poterit.

32. *plagis.* Retibus; *plagae* autem proprie funes retium sunt.

34. *proteret.* Conteret. *Marte altero,* restaurato bello, ad proelium potens reuerti? Ordo est: Qui iners sensit lora restrictis lacertis et timuit mortem, proteret Poenos altero Marte, si cerua pugnat extricata densis plagis?

Restrictis lacertis. Hoc est, qui uinciri se pertulit timore mortis?

37. *hic.* In bello.

inscius. Ignarus rerum, et per hoc ignauus, qui nesciret uitam uiro forti potius de armis sperandam.

1) redi*et* Aγ (*audatia* red.) b,r. red*it* R. rel. redibit. Licet *rediet* defendi possit Plaut. Aul. II, 3, 6 et Apul. M. VI. p. 181. E, poetae formam seruaui. 2) au*s*erit A. au*x*erit γ. asserit b. rell. hauserit. dampno b. 3) *uel* AγR2,r. rell. et. militarem disc. C. 6) inb. Aγ. 7) *non posse conf. redire* AγR2. rell. non *potest redire.* Q tacite inculc. *reuerti.* schol. om. b. Sch. nec — mutantur om. Aγb. Acronis sermo non est. Locus Verg. saepe laud. cf. Seru. III, 414. Prisc. 1018. Alcuin. Gr. 2124. Agroet. 2268. 11) sch. om. R1G,r. 12) om. b1G,r. *eleuari*, restitui, erigi s. a, om. reddi γ. *l*euari. er. rest. C. red. rest. A etc. 13) schol. om. Aγb. *a* bis om. R1,Gr. accipe deterior *quam* bonus. deterior *ratione boni*, prior a malo *pendet* C. dicimus om. r. *deter.* ab humilibus rebus gl. γ. 14) liberata om. b. — est hic sens. AbγR2,r. sensus hic 1,mv. sensus, sicut afh. et sens. est: Sicut tacite mut. Q. ut AγbR12, r. 15) non po. cens. R2. non *potens est* γ. *etiam* mil. 2. hab. pugn. b. non pot*est* R2. 11) schol. om. Ab. plagae *enim* 2. *rhae*tibus — *rhe*tium r. *raet.* v. 18) conteret om. A. — Bello rest. R. 19) non reuert*etur* afhQ. rell. non reuer*ti.* Infinitiuum seruaturus pro *non* posui *potens*, *non* ex sensu. cf. supra: *non poterit.* Ordo — mortem om. A. Ordinem in edd. turbatum ope codicum constitui. Lemma *restrictis lacertis* cum A posui. 20) omn. libri *pugnat*, Q caece sequens G,Cv, inculc. pugn*et*, contra sensum atque auctoritatem uett. codicum. *Sic* cerua fh. 22) *Hoc* est *qui* Aγ. rell. *id* est, om. qui. u. 35: *Qui* lora restr. lac. — mortem? strictis γ,r. 24) ignar*us*, qui fh. nes*ciat* afhv (nescitat). 25) *in* armis fh.

38. *pacem d. miscuit.* Qui tamquam in pace se hostibus credidit, dum se debuerat armis tueri.

o pudor. [Verecundia] Romanorum! [o] exclamatio dolentis.

39. *o. m. Carth. Magna* enim Carthago ab accolis uocabatur; sed hic eum poeta ait dedecore Romanorum maiorem [ait] factam.

40. *altior Ital. ru.* Indignatio Romani ducis est, qui non uirtutibus urbis contudit Carthaginem sed ruinis, ut [in] miseriis (Romanorum?) fortior crederetur[, non in rebus praeclaris].

41. *fertur pud. coni. osc.* Ad augmentum uirtutis pertinet, quod castam pro patria Regulus contempsit uxorem; inpudica enim iure potuit contempni; indecorum enim duxit, matronam Romanam seruum, hoc est, captiuum osculo dignum putare. Neglexit etiam paruos filios, qui pro aetatis infirmitate miserationem patris mereri potuerint.

42. [*ut capitis minor.* Vt insanus. Minoratio enim cerebri ἀπορίαν infert.] Serui *minores capitis* uocantur eo, quod non habeant liberum caput. *ut capitis.* ut insanus, ut amens.

44. *toruus.* Terribilis[, ut *Verg.* (G. III, 51): *Optima toruae forma bouis*]. *Humi pos. uultu,* id est, in terram deiecto uultu, ne ad affectum uel adspectu traheretur.

46. *numquam a. d.* . Qualem sententiam numo umquam de se dedisset.

48. *egregius.* Gloriosus; qui exulem se esse maluerit quam cum infamia redimi; et est occultum ἀντίθετον. Nam *maerentibus* egregium exulem opposuit. Mirum est ergo, ut caeteris pro se *maerentibus* ipse constans animo probaretur.

49. *atqui sc. q. s. b. t. p.* Qui hac securitate uoluntatis suae, impleto

3) pacem 1. cred*it* mv. 2) debuer*it* omo. libri. debuer*at* CQ. 3) schol. om. Ab. *Verecundia* Rom. R2,rfh. rell. om. o om. 12. acolis b. 5) poeta ait Aγb. mai. fact. ait R. rell. mai. ait fa. eam *putat* r. *uult esse* factam C. 6) est om. C mvafh. 7) contudit 2 (ad marg. corr.) C. cartag. γb. ruginis γ in lemma et in sch. 7) *in* miseriis bRA (miser*is*), r. *ut et in* R. *ut* uinis *et* mis. 2. *sed* ru. *et* mis. 1. non *in* AγbR12G,rmva. in om. fhQ. C: — sed *miseriis et ruinis Romanorum* ait fortiorem nunc haberi et *credi.* Q: '*est* add. ex cod.; reliqua corrigere non potui.' Sententia, omnino neque bene neque satis clare enuntiata. inpud. Aγ. 11) *se* seruum C. seruu*tum* 2. 13) etatis infirm*o* Ab. aeta*tes* infirmo γ. pro*pter aetatem* 2. rell. pro aetatis infirmitate. — merer*e* fh. potuer*u*nt R2,raC. 14) Schol. incl. *om.* Ab et γ, qui habet Serui — amens. C: seruus factus per captiuitatem. 2: *minor* i. e. insanus. *diminutio* enim cerebri *insaniam* infert. *minoratio* R et omn. edd. celebri aperia*m* R. 17) sch. ad *toruus* om. Aγb,r. γ habet glossam; terribilis. constans. r: *toruus humi.* terribilis i. in terram — trahentur. Opt*i*ma mvafh. opt*u*ma Nonius 411. 18) terr*a* A. rell. terram. ne affect*u* R. 19) uel aspect*u* AγbR,fh. *ne* aspectu ne ad aff. aspectu a, om. uel. rell. aspect*um*. ad eff. rmv. adfectum, om. ad, A. uult*um* fh. rell. uult*u*. ut *neque* aspect*u* *neque* affectu trah. 2. 20) *n*unquam fh. u*m*quam codd. un*q*. edd. 21) insignis, qui C. *insignis* etiam gl. in γ. gloriosus in schol. ut omn. libri. 2 om. *qui*, *esse* et *cum.* 22) *tacitum* antith. C. 24) animi C. libri anim*o*. 25) *ad*impleto suo consilio C.

consilio, rediret ad paenam, contempnens certa sibi et promissa supplicia, quasi, inpetratis [negotiis] iniunctis (cunctis?) officiis, uel ad otium reuerteretur uel ad praemium (uel praedium?).

52. *et populum r. m.* Id est: Cum illi populus obsisteret ad Africam properanti, tam securo et pertinaci animo ipse omnes deseruit, quam solet quis, relictis amicorum negotiis aut clientium litibus definitis, ad praedia sua proficisci propter uoluptates, quasi uolens carere molestiis.

53. *longa negotia.* Longas lites et ueternosas.

55. *Venafranos.* Venafrum ciuitas Campaniae est, unde et (est) oleum Venafranum. Ad amoenitatis [autem] exemplum delitiosas posuit ciuitates.

56. *Lacedaemonium.* A Lacedaemoniis conditum.

PORPHYRION.

Caelo t. cr. I. r. Famae, inquit, de Iouis magnitudine credimus, quanto magis de Augusti (diuinitate?) credendum est, cuius uirtutes et potentiam omnem non audimus sed uidemus.

4. *adiectis Britan. imp. gr. Persis.* Per has gentes ab ultima occidentis plaga usque ad orientalem per continuationem adiunxisse imperio suo terras Augustum intellegi uult.

5. *milesne Cr. c. b.* Cum magnitudinem rerum gestarum Augusti commemorasset, indignatur eos, qui sub Crasso militauerant, oblitos Romanae uirtutis apud Parthos resedisse, turpitudinem[que] captiuitatis aequo animo ferentes.

6. *turpis m. u. e. h. pro c. i. m. consenuit soc. in armis.* Ὑπέρβατον sic ordinandum: et hostium socerorum in armis consenuit; nam illa ‚*pro curia inuersique mores*' per exclamationem, quae est graece διὰ μέσον [per

1) caetera r. certa om. 2. 2) *qua* AbR1,mv, qui r, *quasi* γ,C. rell. tamq. s. tanquam. In Hor. *quam si.* negot. om. Abγ. impetr. *iam* negotiis *sibi* iniunctis C. impetr. ini. negot. rmvafh. imp. neg. ini. Q. imp. in cunctis *oficiis* γ. *alter* ad γbR. rell. *uel* ad. *socium* b. rell. otium. 3) aut A. *ad* om. AγbR1. 4) Id est AγbR. om. edd. quae habent: Scilicet Romanum. *obsisteret* AγR12,r. rell. *resist.* 5) *tum* fh. rell. *tam.* 6) amic. neg. AγbR1,r. rell. neg. am. clientium Aγ. rell. client*um.* 7) uoluptate*s* AγR2,rmva. uolu*n*tates b. uoluptate*m* fh. uoluptat*is causa* C. mol. *urbanis* car. C. car. mol. Aγb,fh. rell. mol. car. 8) sch. ad *longa* ex Aγ. rell. om. 9) Venafranum ciu. 1. — Camp. om. γR,r. schol. om. b. Venafr. — Venafranum em. A. unde et ol. Venaf. 2. cf. supra II, 6, 16. uulg. lectio: unde et Venafranus. *est* uenafr. R. inde *est* Venafr. γ. unde uenafran*os* r. unde *est* uenafran*os* mva. 10) autem om. AγR2,r. 11) duce phalanto 2. cf. supra II, 6, 11.

PORPH. Ode LXIIII. R. 14) *Si* famae R. cf. Acr. rell. om. *tantum* de AR2. cf. Acr. rell. om. — cre*didi*mus M, in lemm. cre*di*mus. r (bis). cre*di*mus v, in lemm. cre*didi*mus, afh (bis). 15) august*o* M2. rell. august*i*. de Augusti *diuinitate* Acr. — uirtut*es* M. rell. uirtut*em* (Acr.). omnem MAR2. rell. om. audi*ui*mus rv. 17) ultim*i* R. 21) indignat*us* 2. crassum M. ind. *in* eos fh. 22) turpitudinem MR2. ferent*es* R2. ferent*is* M,rva. ferr*e* fhQ. 24) in ar*ma* M in lemm. ὑπέρβατον A2. rell. om. sic ord. — *consenuit* om. r. ex homoeoteleuto. 25) uerba *pro* — *mores* in AR2, rva posita sunt post *illata esse dicuntur* tamquam lemma scholii noui.

medium,] inlata [esse] dicuntur. Puta autem hoc eum dixisse: Itane hoc Romanus fecit? O mores, quam inuersi estis! et o curia, quam indignas res passa es!

9. *Sub rege Medo.* Medum suo more pro Partho posuit.

10. 11. *anciliorum et nom. et tog. obl. aet. Vestae.* Per *ancilio* et *Vestam* sacra ac religiones Romanas uult intellegi. *Aeternam* autem *Vestam* propter aeternos, qui in ara eius coluntur, ignes dixit.

12. *incolumi Joue.* Mire *incolumi Joue,* ut si diceret: stante mundo, incolumi [et] rerum natura.

13. *hoc c. m. p. R.* Ne quis scilicet uitam captiuitate speraret, sed potius pro libertate moreretur.

14. *diss. condic. f.* Quod captiuos Afrorum noluit pro se reddi.

16. *ex tr. p. u. i. ae.* Perniciem hinc processuram in futurum tempus, si exemplum tale induceret.

17. *si n. periret inm. p. c.* Id est, si non perissent captiui, quorum nemo eorum misereri deberet.

18. *signa e. p. aff. d.* Haec uerba sunt Reguli dissuadentis, ne permutatio captiuorum fieret. Indicat autem cum indignatione, quantum turpitudinis in Romanis militibus esset, cum se facile captiuitati tradere uiderentur.

24. *et arua m. c. p. n.* Vidi, inquit, Poenos agros suos colere, qui [agri] iam a nobis ante fuerant uastati.

25. *auro r. sc. a. m. r.* Ironia, cuius sensus est: Videlicet fortior prodibit miles in pugnam, pretio redemptus? Quod significat, non posse fortiter in acie stare militem, qui diceret, uictum se posse uiuere.

26. *flag. ad. dam.* Turpitudini, inquit, Romanae, quae per ignauiam militum accidit, insuper uos adiungitis dampnum pecuniae, qua eos redimere uultis.

12. per excl. per med. *est quae* gr. διὰ μεσ. inlata esse dicuntur M,rva et 2 (dic. ill. esse). med. *quod est* graece fhQ. *et* per med. Q. Pro *esse dicuntur* scrib. puto dic*a*ntur s. *ed*icantur. cf. Sen. 117. Cic. Or. I, 61.

1) *Poeta* autem h. cum dixis*set* afh. 3) passa *est* M. Verba *sub rege Medo* in rvfhQ scholio antec. adiuncta sunt. Cum MR2,a nouum lemma posui. 5) *h*ancil. (bis) M. *et nom. togae* M. alii uett. codd., ut A et Bern. KC, om. et ante *nominis*, in Franeq. a man. 2. ueste M. — hancili*am* M. 8) incol*u*mi M (ter). — *ut* MA2. rell. *ac*. 9) et om. MR 2,rva. 10) *in* capt. R. rell. *uitam* capt. 11) mor*e*retur MR2,a. moretur r. mor*e*ntur v. rell. mori*r*. 12) condi*t*ion. M. qu*i* 2. 13) perni*t*iem M (bis). 14) *induceret* MAR2. *in*ducen*t* r. *in*ducet mafhQ. 17) *de*suad. M. 18) *cum* ind. 2. rell. om. indignation*em* AR. rell. indignatione. — quant*am* turpitudinem MR2,r. rell. quant*um* turpitudin*is*. 19) in MR2. rom. mil. MR2. rell. mil. rom. esset om. MR. se fac. MR2,rv. captiuitate tradi uiderentur r. trad*erent* uideri MR2. trad*entur* uiderentur v. 20) Odi MR2,r. rell. Vidi. *ui* a. *sacerdotes* poen. MR2,rv. rell. om. 21) qu*ia* γR. *agri* libri. 22) est MR2. rell. ualet. Videlicet M2. rell. om. *pro*dibit RR2. rell. *re*dibit. *ad* pugn. afhQ. pr*ae*tio M. 24) aci*ae* M. aci*em* 2. dic*eret* M. rell. *didicerit*. *non* pose R. 25) Turpitudin*em* inq. roman*am* M2,rv. *aeque* M2,r. 26) qua*si* eos MR2,r.

28. 28. *neque a. c. l. r. m. fuco.* Vt lana, inquit, medicata i. e. infecta numquam ad pristinum redit colorem, ita miles imbutus uitio captiuitatis non erit fortis.

34. *et m. Poenos proteret alt.* Id est, iterum constitutus ad pugnam hostis prodierit.

37. 38. *hic unde u. s. inscius pacem duello miscuit.* Cum deberet, inquit, uitam uirtute atque armis quaerere, commisit se hostibus: sic ergo pacem bello miscuit.

39. *O magna Carthago.* Sic uocabatur Carthago *magna*, quam ait dedecore [magno] et dolis malis Romanorum altiorem factam.

41. *f. p. c. o. p. n. u. c. m. ab se remouisse.* Adfirmatur Regulus, cum Romam captiuus adductus esset a Poenis auersatus uxoris osculum, dicens inhonestum matronae esse eum, qui sit infamiae captiuitatis dampnatus, id est, seruus factus, maritum agnoscere. Bene ergo additum *pudicae coniugis,* ne putares, illum ideo osculum coniugis auersatum, quod de pudicitia eius iniquius sensisset.

44. *et uirilem t. h. p. uultum.* Id est, ad humum uultum deiecisse. *Virilem* autem uultum ad uirtutem animi eius, cum hoc faceret, referens dixit.

46. *donec labentes c. p. f. a. n. a. d.* Sed generaliter accipiendum, id est, qualem sententiam nemo umquam de se tulisset.

48. *egregius p. e.* Hoc est, gloriosus, qui se exulem maluerit esse quam cum infamia redimi, et est occultum ἀντίθετον. *Maerentibus* amicis egregium exulem opposuit, quae figura eam uim habet, ut ostendat ingens miraculum fuisse in hoc, quod, cum amici pro eo maesti essent, ipse tamen laetus ad hostem redierit.

53. *quam s. clientum l. n.* Cum populus, inquit, ei obsisteret, ne in Africam portaretur, non aliter eos reliquit, quam solent principes ciuitatis amicos suos negotiorum diiudicatis litibus uel prolatis rebus, otiosa mente [urbem] relinquere, festinantes [otiose] in praedia sua.

1) *phuco* rv. 4) propteret M. 5) prodieris fh. 6) Schol. ex MAP2. om. edd. omnes, quae unum lemma 4 uersuum ostendunt. 10) *magno* ex ingenio inculc. Q, dicens: 'Nos pro *et dolis* scripsimus *ab adcolis;* pro *magnis* aut *magno* aut *magis* scr. uidebatur.' donis malis M. dolis malis AR2. *decore* et dolis *magnis* rv. dolis, om. *malis* et *magnis*, afh. Q acquieuit denique in *dedecore magno*, omissis h. l. *et dolis malis et magnis.* cf. Acr. 11) Adf. M. adductus MR2. rell. ded. 12) aduersatus 2. 13) eum esse rvafh. 15. putasses R. putares M. rell. putaret. quum R. 16) iniquius R. rell. iniquus. 17) deiec. ad hu. uult M. 18) inferens R. 19) Sed MR2,rv. om. afhQ. id est M R2,rv. scil. aQ. om. fh. 20) nemo nunquam fh. 22) *an* merentibus MR. rell. om. an. 24) *pro eo moerenti* p. s. e. (sic). *Egregius*, id est, sublimis animo ageret MR. M pergit: *quam siclientium longa negotia*, R: ne in africam port. etc. 26) clientium M. amicos suos MA. amicos, om. suos R. 28) deiudicatis M2R (de indicatis). *de* iudicatis r. *lit*ibus MAR2. rell. iuribus. cf. H. Steph. in Porph. Em. p. 153, qui probat diiud. *litibus* et *probatis rebus* 'non Latinum solum sed elegans et ualde proprium et optime huic conueniens loco genus loquendi' uocat. otiosa mentem urbe v. ot. mente *urbem* afhQ. rell. om. *urbem.* 29) *otiose* fh. rell. om.

CARMEN III, 6.

ACRON.

Delicta maiorum. Peccata antiquorum Romanorum.

2. *Refeceris.* Pro donec reficias. [instauraueris, ut *Verg.* (G. III, 70): *Semper enim refice ac, ne post amissa requiras, Anteueni.*]

4. *foeda.* Aut inculta, aut per nimiam uetustatem sordentia.

5. *dis te m. q. g. imp.* Hoc est, quanto te Diis minorem geris, tanto [latius?] imperas. Nam cultu Deorum Romam creuisse refert et sumpsisse principium [a] Deorum cultu. Eandem suadet felicitatem debere usque ad exitum custodire.

6. *hinc omne pr.* Hoc ex tradita persuasione sumptum est, qua aiunt paenas in posteros expertes (perpetes? serpere?) saepe [differri], quas maiores effugerint; ita eos non sua sed parentum culpa percelli.

7. *di. m. n. d. H. m. l.* Frequenter enim duces Romani non addicentibus auspiciis dimicantes grandi exercitus clade superati sunt.

9. *iam bis Monaeses et Pacori manus.* Monaeses et Pacorus reges Per-

ACRON. Ad populum romanum AγK. Ad augustum uel ad pop. rom. b. *redit* ad aug. Bern. C. *Item* ad aug. BφE. ad aug. *iterum* D. Ad aug. *de templis reficiendis* P. al. ad aug. ut H Bern. B. Ad *diuum* aug. Franeq. Ad Romanos in *codd.* non est inscr. 'uolg.' (Orell.). Ode LXIIII. R. Arguit Romanos de neglecta religione 2. Conqueritur mores mutari et religionem perire, propter quam Roma creuit. nunc ait illam non diu mansuram incolumem, nisi Deos colat. C.

4) sch. om. Ab. antiquorum om. 1m,va. Romanorum om. Rγ. pecc. ant. rom. rfhQ. in γ glossae: *delicta.* peccata γC. *maiorum.* antiquorum γ. ant. Rom. C. 5) schol. cum loc. Verg. om. Abγ. Pro donec ref. Aγ ut Porph. reed*i*ficaueris add. γ. reaedif. *in*staur. ut Virg. *ante ueni* C. *re*staur. R. rell. inst. cum loco Verg. ante ueni Cmv. ant*euini* R,afh. Semper — requiras r. 6) F*e*da A. fa*e*da E. rell. foeda. 8) diis min. AγbR,Cr. rell. min. d. 9) latius om. AγbR1, rmv. tanto diis (d*i*s) A. imp. AbR12G,rmv. imperas. quasi dicat, in contrarium facis. nam C. 10) a om. AγbR2, C. a deor. — custod. om. G. *Ea*dem suad*ent* A. rell. eandem suadet. 11) custodire AγbR12, rmvaC. rell. custodir*i*, quod amplexus est et Nannius Misc. III, 14. Grut. Lamp. I. 1267, citra suffragia codicum legens: eodem (sc. cultu Deorum) — custodiri. exi*ti*um 2. 12) *sum*ptum omn. libri. Q tacite inculc. *scri*ptum ex Porph. 13) uulg. lectio *in posteros expertes* saepe differri. *differrie* om. Aγb2. ex*pertas* 2. ex*pectasse* γ. ex*pe*tes Ab (in poster*um*). in posteros *per*petes *serpere*? Cf. Porph. 14) *paren*tum A. rell. maiorum. De hoc schol. uide Nannium, qui l. l. temptauit: *quam* (sc. *culpam*) — effuger*u*nt. 15) duces ro. Aγb. rell. ro. d. 17) Hoc sch. in libris multo superius colloc. est Scripsi Mon*aeses*, Μοναίσης Plutarch. Anton. 37. p. 932, cum fh. aliisque. nam nominatiuus est, non genitiuus ut Pacori. monaes///s A, quod aut mon*aesus* erat, obu. in cod. Fran. et Harl. μ, aut monaes*aes*, quo pronuntiatio sign. est. cf. Grotef. in Athenaeo 3 p. 81. Rasurae freq., ut mon///s///s in BCφ, in quibus mon*esses* a 1 m. primum scriptum, deinde in mon*esis* mut. uidetur. mon*ensis* 1 Harl., mone*ns* H, mon*essis* 3 Oxonn. et 3 Harll., alii menesis, mones*i* etc., quae lectiones mira diligentia a M. D. BABINGTONE, Viro egregio et liberalissimo, in nouem Voll. depositae sunt. Mon*esis* b, ut Bern. KABC, diu uulg. lectio erat, hinc lemma in A: Mon*esis* et Pacori. At uet. M Porph. pure habet mon*aeses*. Pacori — Pacor*us* omn. fere libri. pacor*ius* Aγb. Mon*ae*sis Pac*h*ori — Pachor*us* Asc.

sarum fuerunt, aduersum quos Romani contra numinum uoluntatem infeliciter pugnauerunt. Bis autem Parthos uictoriam retulisse ob hoc dixit, quia et [ante] Crassum et post Decidium Saxam cum exercitibus [suis] occiderunt.

10. *Non auspicatos.* [Id est,] non comitatos Diis, contempnentes auspiciorum necessariam ueritatem.

11. *et adiecisse.* Id est, ex praeda Romanorum torques suos auxisse uictores.

12. *renidet.* [Splendet] eo quod reparati [torques] et maiores facti ipsa nouitate fulgerent.

13. 14. *paene occup. sedition. del. urbem Dacus et Aethiops.* Occupatis enim ciuili bello Romanis data est occasio [hostibus] commoliendi bella [sed] et Aegyptiis, quos poeta Aethiopes appellat propter bellum Cleopatrae.

[*Dacus.* Germanus, ut (G. II, 497): *Aut coniurato descendens Dacus ab Histro.*]

17. *fecunda culpae saec. nupt. pr. inq.* Plena culpae saecula etiam sanctum matrimoniorum foedus per adulteria adserit corrupisse; inde fieri ut inutiles consiliis publicis et probis actibus generentur. Quidam etiam uolunt ipsum Augustum his uersibus tangi, qui alienam coniugem tulerit.

1) aduers*um* Aγb. rell. aduers*us*. 2) inf. pugn. AγbR,r. rell. pu. inf. — parthos ob hoc R. 3) *qui* et crassum, om. ante, et post D. *Crassum* (sic) cum 2. qu*i* R. rell. quia. decium sax*um* Aγ. decium sax*a*m M Porph. *Di*dium Sax*am* C. uulg. lect. Decium Sextum. de*nt*ium sa*g*am v in Porph. de*ui*um sax*um* b. cf. lib. meum de Cod. Barc. p. 14 et IV, ubi laudaui Nann. Misc. III, 14, qui habet: 'quia ante Crassum, post Decium *Saxam*, quid rectius, ex historiis scrutandum.' Ex his autem (Dio. XLVIII, 25) patet, hunc Antonii legatum fuisse *Decidium Saxam*, qui a Parthis, Pacoro duce, a. u. c. 714 interemptus est. — Didium Saxam legatum Antonii cum exercit*u* ceciderunt C. *suis* edd., codd. om. 5) *Non* ausp. γb, ut plurimi uett. codd. Hor. et omn. edd. Acronis praeter m. *in* ausp. ortum ex gl. *in*comitatus legitur in A (Hor.) DIR (corr. a 1 m. ad marg.) atque in E, ubi tamen 1 m. *Non* posuit pro rubro *In*. *in*comit. 1,mvaQ. rell. *non* com. id est fhQ. rell. om. A (Acr.): *non ausp*. contempnentes ausp. necess. uer., om. *non comit*. 9) Splendet om. A. *re*splendet r. — torques om. Aγ. facti torq. r. 11) *occupatam*. inuasam gl. γ. 12) hostibus om. Ab. hospitibus R. barbaris γ. data est *ipsis* occ. 2. commol*i*endi posui cum bC. uet. apud Nannium Misc. III, 14: mol*i*endi. rell. commo*u*endi. data est romanis (iterum) occ. A. — bella *sed et* Aeg. (egipt' A) Aγb (egiptiis), fh. bella *et* Aeg. mva et G (aegypt*us*). bella sc3 = scilicet r. bella et Dacis et Aegyptiis CQ. Scribe: bella Dacis et Aegyptiis. *Aethiops* pro Aegyptiis quos. ethiope*s* AγbR1,r. 13) appell*at* AγbC. rell. appell*auit*. 15) Schol. om. Aγb. γ habet glossam: *dacus et aethiops*. populi sunt, et ad *ille* scholion: *dacus sagittis* quibus etiam uenenatis uti firmatur. C: quin etiam uen. uti dicitur. *H*istro r. rell. Istro. *aut* omn. libri, non *et* (Ribb.). 17) Fec. Aγb. Plena culpae Aγb,r. rell. om. glossa in γC: foeta. ergo *plena* ad schol. pertinet. Saecula *enim* sa. r. Secul*um* R. fedus *pro* adulteri*o* b. corripuisse R. ac rupisse b. *ads*. A. 19) Quidam *enim* R2G,rva. rell. etiam (et iam?). uolu*it* γ. uerbi*s* b. his u. tangi Aγb. *iis* ueta. 2. alienam *etiam* γ. alieni*gen*am R2,r.

18. *Et genus et domus.* Bonum paris sanguinis alieni coitus admixtione pollutum.

21. *Jonicos.* Graecos; ipsi enim primi saltationem membrorum gestibus inuenerunt, unde postea facti Pantomimi.

22. *et fing. artubus.* Componitur, ut (A. VIII, 634): *et corpora fingere lingua.* || Significat autem, per haec institui et molliores saltatus.

24. *de tenero meditatur ungui.* Ab initio ab inmatura et prima aetate. *Meditatur* autem exercet, ut *Verg.* (A. VI, 171): *Nec iam furtiuum Dido meditatur amorem.*]

25. *Mox iun. quaer. adulteros.* Iam, inquit, senescente suo marito iuniores quaerit adulteros ad nubendum.

1) Nouum lemma posui cum Aγ et uet. Nannii l. l. rell. pergunt: et genus bonum *patris* sa. al. co. adm. *polluerit.* paris Aγ et uet. Nann. patr*ii* Bern. 'A'. pa. sang. om. 2. — admixtione*m* A. pollu*tum* AγR1,r et uet. Nann. sch. om. b. 3) *id est* grecos γ. fa. pant. Aγ. schol. om. b. rell. pa. fa. C: lasciuos et petulanteis instar Ionum, qui mollem saltationem memb. gest. *ad*iuuerunt. unde — facti. 4) artubus lectio Acr. et Porph., quod ex libris eorum patet atque ex scholiis, ubi libri contradicere uidentur. pure in b, ut in BφDHRI Fran. Bern. ABC (in K maior pars h. o. non legitur) al. art*i*bus *uel* art*u*bus A. art*i*bus *al.* art*u*bus 1 m. ad marg. cum glossa: fingit se *scere* (discere Porph.) hos moto*s* γ. corr. in EP. art*u*bus cdd. om. praeter v, quae art*i*bus habet, non artubus, ut ref. Q. Glossae in Bφ: *componit art*u*s* suos *ad* molles saltatus libidinis et turpes et motus rerum ueneriarum. *Componitur*, gl. in b, apud Acronem, accipe pro *comitur* ex schol. ad II, 19, 20: *sine fraude*, sine *compositione* crinium, qui *comi* non poterant, et ex loco Verg. qui lupam pueros suos lingentem lingua ostendit, siue corpora fingentem, hoc est, comentem non crines solum sed tota corpora. *Fingitur* autem omn. fere codd. habent. in K u. 11 — 13 et 15 — 48 non leguntur (perperam ergo ref. Orell.). *frangitur* uel fringitur Bern. B. al. hic mitto. *Fingere* h. l. non ad animos (Cic. Brut. 38. Colum. XI, 1: *formatur* art*i*bus) aut ad saltationem, poesin amatoriam, cantum, musica cum 'vocibus obscenis *omnique libidinis arte*' (Iuu. XI, 172) pertinet, sed ad corpus, non ad caput solum eiusque membra (membra *et artus* Quint. VII praef. Suet. Cal. 28. Gell. XX, 1. Plaut. Men, V, 2, 102. Ouid. A. I, 7, 53. Lucr. II, 282), ut *comere* potissimum adhibetur (Quintil. II, 5. XII, 10. Tib. I, 9, 16. Verg. A. IV, 148. colla genas Stat. Silu. I, 2, 110), sed ad totum corpus singulosque eius artus, qui, pulchri et niuei (Verg. Cir. 399) et talo lacertoque ornati erant, et inter quos, praeter crurum gracilitatem (Suet. Cal. 3) inprimis *brachia mollia* (Ouid. A. I, 595. II, 305. Lucr. IV, 778. 791 et numeris mota s. *numerosa* Ouid. A. II, 4. 29) exquisita cura tractabantur. Sic ergo difficile hoc Acronis scholion intellegendum mihi uidetur, ut uirgo nostra uix matura sit quasi 'ficta imago' (Cic. Diu. V, 12), quae 'arte fingendi' (Cic. Or. III, 7) ut artificis, pictoris fictorisue i. e. statuarii, ope seruae uel ipsius matris ornatum disponentis motusque moderantis amatoribus incestis siue adulteris ante oculos ponatur. Vide saltratricem inter duas puellas pictam apud Zahn. Wandgem. I, 99, conlatam cum ornatu castae sponsae coram matre aliisque mulieribus ibid. III, 15. Art*u*bus autem ablatiuus loci est, et neutiquam requiritur acc. graecus *fingitur artus*, ut Orell. opinatus est adferens Manil. IV, 797: *iuuenis nudos formatus mollior artus.* 6) *haec* Aγb,r. rell. hoc. *et* moll. AγbC,rfh. *ad* R2. rell. om. *me*liores R,mva. salt*a*tus Aγ2, uet. cod. Nannii, fh. rell. sal*tus. motus.* saltat*iones* gl. γ. 7) sch. om. b. Ab 2. Ab initio om. A,Cva. initio ab im. et p. aet. γ. *inm.* A. *ab infantia*, ab im. C. initio id est rfh. 8) Meditatur — amorem om. AγR. autem G,mvaCQ. aut 1. rell. om. Medit. *amorem* (amore*s* Hor.) exerc. fh. amore*m* ex Verg. loco. aetate i. meditationi adhibet studium. Med. 2. Schol. ad u. 25 ex γ. rell. om. inqui*d* — que*r.* γ.

26. *inter mariti uina.* Aut in ipsis nuptiis, aut inter domestica conuiuia.

27. *impermissa.* Id est, a marito non concessa.

[28. *raptim Gaudia.* Voluptates stupri. Hic impatientia incestus ostenditur.] Non concessa lege coniunctionis.

luminibus rem. Taedis, faculis, ad admittendum crimen obscuritate procurata, hoc est, remotis lucernis.

29. *sed iussa.* Aut a libidine aut a corruptore. Vt *Juv.* (I, 56): *doctus spectare lacunar, Doctus et ad calicem uigilanti stertere naso.*

30. *institor.* mercator.

Dedecorum. Incestuum. *pret. emptor.* Criminum emptor profusus.

33. *non h. i. orta p.* Tamquam legitimis concepti nuptiis fuerint nec ex huiusmodi nati hominibus illi Romani, qui omnes uicerunt.

34. *infecit aeq. sang. Pun. Pyrrhumque et ing. cec. Antioch.* Lutatium significat, qui nauali bello apud Siciliam cum Hannibale multa Poenorum caede pugnauit. *Pyrrhus* uero, Epirotarum rex, Antiochiam auxiliis adiuuans uictus est a Romanis cum ipso Antiocho rege Syriae, a quo et ciuitas nomen accepit Antiochia.

36. *Hannib. dirum.* Aut crudelem aut pugnacem, qui ab Africano ad ultimum uictus est.

37. *mascula.* Fortis, robusta.

Sabellis. Aut Sabinis aut Marsis, ut (G. III, 255): *dentesque Sabellicus exacuit sus.*

39. *uersare glebas.* Arare, ut *Verg.* (G. II, 261): *Ante supinatas Aquiloni ostendere glebas.*

40. *et seuerae m. a. a. r. p. f.* Bene et moraliter simplicitatem et pa-

2) *in*permissa bBRD, *im*perm. plurimi codd. improm. unus Harl., improuisa (Pulm.) nullus, *inter*missa A (bis) R et γ in contextu cum uar. lect. al. *in*permissa a 1 m. ad marg. Schol. ex γ. *incon*cessa uet. cod. Nannii III, 14. rell. om. Glossa uulg. est *interlassata* in R2,afhQ, ne latina quidem. aliquanto melior mv. *inter* laxata om. Aγb,r. interlaxata 1. 3) Volupt. stupri om. Ab. — hic — ostend. om. Ab. hoc inculc. Q. Non — coniunctionis Aγ. rell. om. 5) taed. faculis om. A. γ glossa: tedis aut faculis. 6) proc. est fh. 7) *instigata* aut a lib. C. a lib. *instigata* fh. rell. om. instigata. — corruptione b2. corruptore. *Non sine cons. surg. marito*] Ut fh. rell. om. lemma. Doctus et — naso om. 1G. 9) merc. om. bRG,r. negociator 2. cf. Suringar. p. 173. 10) incest. om. AbG,r. Crim. empt. profusus ex Aγ, qui hab. gl. *praetiosus.* ambitiosus. cf. C. rell. om. cf. Nann. III, 14: ort*ae* — concept*ae.* *eius*modi γb (om. ex). 12) nat*ion*ibus 2. rell. nati. hom. 13) pirr. Aγb. *Lut*atium AγC. lugac. b. rell. Luct. 15) caede poen. 2,r. annib. Aγb. *cer*tauit C. — epyr. γR. uero AγbR,r. rell. om. 22) Antioch*u*m afh. — Antiochea. rell. Antiochia γ, Anthiochia R,r (*a*nthioco A,r) anthiocia A. 18) *Hann. di*rum Aγb, ut EDPRφ, Bern. AC Fran. etc. *du*rum r. 20) Schol. om. R1,r. 21) cf. Proclus LXII, 21. Schol. Lucan. II, 430. 23) sch. om. R1,r. gleb. Ab. gl*ae*bas γ. rarior forma in Hor. quam in Verg. cf. Wagner p. 439. 24) clebas A. ad loc. Verg. cf. Ter. Maur. 1117. 1122. 25) Bene et moral. AγbR12,rmva. *Et* bene et mor. fh. Bene et *mirabi*liter ex Q Porph et C qui habent *mire.* at neque Acr.

tientiam laboris in iuuenibus per has commemorationes ostendit eo, quod ita se subdant imperiis matrum, ut ad earum operentur arbitrium, et quia haec rusticis consuetudo est, ut post laborem cum lignis reuertantur ad suos. *Seuerae, castae.*

51. *Sol ubi m.* Vt *Verg.* (B. II, 67): *Et sol crescentes decedens duplicat umbras.*

43. *bubus fatig.* Vt *Verg.* (B. II, 66): *Opice aratra iugo referunt suspensa iuuenci. amicum.* [Gratum,] laborantibus scilicet, quietum, ob capessendam quietem.

45. *dampnosa q. n. ium. d.* Ac si diceret: Cuncta in peius ruunt eo, quod nihil aeternum sit, sed processu temporum omnia in peius labantur. Vnde dictum est: (Cic. pro Marcello 4): *Nihil est enim opere et manu factum, quod non conficiat et consumat uetustas.*

47. *tulit nos neq.* [Id est peiores]. Nequitiam parentum dicit augeri per posteros.

mox daturos. Non scilicet adlaturos [peiores et] uitiosiores filios.

PORPHYRION.

Delicta maiorum imm. lues. Hoc ex tradita persuasione scriptum est eorum, qui aiunt paenas [in] posteros expendere saepe, quas maiores effugerint.

2. *donec refeceris.* Pro donec reficias.

6. *hinc om. pr.* Subaudienda est extrinsecus particula *habes,* et est

neque Porph. hoc adu. usi sunt, *mire* Porphyrioni, non Acroni usitatum. cf. supra I, 19, 8. 19, 13, *bene* utrique, Acr. I, 15, 24. 19, 13. Porph. I, 35, 14. II, 19, 8. *optime* Acr. II, 14, 12. *Bene* ad uerba, *moraliter* ad rem spectat. Ut philosophi dixerunt *moralis*, sic Grammatici *moraliter*. cf. Donatus Ter. And. V, 8, 35. *Bene et* om. C.

1) *dolorum* 2. rell. laboris. — *has* commemoration*es* AγbR12,rmv. *hanc* commemoratio*nem* afhQ. 3) cons. est AγR2,r. rell. est cons. — labores 2. lingnis γ. 4) gl. om. γ. Seuerae — iuuenci om. R1,r. loc. Verg. in Seru. B. I, 84. 7) bubis A (bis) γ, ut E (Bern. K hanc partem non habet) Suecouat. ad Epod. II, 3. *uet.* Mon., in quo haec uox non est in lemm. loci nostri, in lemm. Carm. saec. 49, BφP etc. bobus bR12, edd. Loc. Verg. ap. Quintil. VIII, 6, 21. 8) gratum om. AγR12,r. Porph. sch. om. b. scil. om. Cfh. scil. *quietum* Aγ,r, ut aetas quieta Cic. Sen. 23. ob capescend. AγR,mv. *t*apescend. r. ob capessend. Asc. Porph. laborantib. gratum *ad* q. cap*i*endam C. 10) dampn. Bern. AB. — Cuncta ad tempus 2. 11) tempor*is* R,C. lab*u*ntur mvafh. omnia pereunt C. 12) cf. Suringar. p. 46. conf. *et* consumat AγbR2,r. rell. consumat*que*. 14) consumat, om. conf. et, 1. consumat aliquando uetustas R. Id est, peiores fh. 15) *in* posteros RGr, rmva. in poster*is* CQ. *per* posteros Aγ2 uet. Nannii et fh. schol. om. b. 16) schol. om. Ab. peiores et om. γR2 uet. Nannii. et uitiosiores om. 1G,Cmva.

PORPH. Ode LXV. R. 19) scri*b*tum M. *sumptum* Acr. *eorum* qui 2. qu*a* Bern. 'A.' Acr. Q. rell. *qui*, om. *eorum*. *in* MR2,v. rell. om. *expendere saepe* omn. libri. cf. Acron. Omissa *in* praepositione omnia bene se habent, neque ex Acr. *perpetes serpere* petendum, neque *extendere sese* legendum. Verg. G. II, 405: curas uenientem *extendit in* annum. Liu. XXIV, 48: spem suam *in* Africam. *Saepe* superfluum est in expositione u. 4.

sensus: Hinc omne principium imperii habes, quod Deos colas; ergo ut imperium perseueret, perseuera deos colere.

9. *iam bis Monaeses et Pacori manus.* Hi Parthorum reges fuerunt. Bis autem Parthos rettulisse de nobis uictoriam dixit, quia et Crassum antea et tum Decidium Saxam in acie cum exercitibus occiderant.

11. *et adi. pr. t. e. renidet.* Ex praeda, quam nobis detraxerunt, torques suos exiguos antea ampliasse gaudent; hoc enim nunc significat *renidet.*

13. *paene occ. s. d. u. D.* Seditionibus, inquit, districtum populum Romanum ex occasione paene barbari deleuerunt.

17. *fec. culpae sacc.* Nostra scilicet saecula. [Nostrae scilicet saecula. [Nostrae scilicet] *Nuptias primum inquinauere.* Per nuptias inquinatas uult ostendere, nos ex ipsa culpa progeneratos ac merito nihil rectum in uita facere.

19. 20. *hoc f. d. cl. i. p. p. fluxit.* Turpes, inquit, coitus feminarum descendunt in liberos quoque, deinde in rem publicam.

21. *motus d. g. i.* Id est, molles saltatus, quos primi Jones inuenerunt.

et fing. artubus. Artubus legendum, quia non uenit a nominatiuo *artes,* sed *artus.* Significat [autem] per id molliores saltus (saltatus?) puellas discere, [hoc est,] turpes et libidinosos motus rerum ueneriarum.

24. *de tenero m. ungui.* Hoc prouerbium de Graeco est, quod dicunt ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων, quod significat a prima infantia.

26. *neque eligit cui d. inpermissa. r.* Sensus est: Neque (eligit?): ex

1) u*ti* R. 3) mona*eses* MR2,fh. cf. Acr. mon*esis* rv. mon*aesis* a. pacori M. Pachori a. 4) retul. M. 5) cum MR. de*cium* saxam *in aria* cum exerc. M. de*cium* saxa *in maria* cum exerc. R. Sax*am* in *arie* A. decium sax*am* cum exerc. 2. De*t*ium (de*nt*ium) s*agam* cum exerc. rv. Di*dium* Saxam cum exerc. a Decium Sextum fh. Scripsi *Decidium Saxam in acie.* 6) *ex* praeda MAR2 (Acr.) *et* rva. *ea* fhQ. ante*a* MR. rell. ante. 8) renide*nt* M2,rv. rell. renide*t.* 9) destr. MR2,rv. rell. distr. 11) Fec. M. Nostra scilicet saecula MR. nostra id est saec. 2. rell. Nostr*ae* scil. nuptias pr. inq. — Nuptias pr. inq. aum MR2 non Acronis sed Horatii uerba induxi. 17) salt*a*tus MR. rell. salt*us*. cf. Acr. Sal*tus* hoc sensu rarius plurali usurpabatur numero. montes saltu*sque* Iustin. XLIV, 4. siluis aut saltibus Caes. B. G. VI, 43. saltus siluasque Verg. G. VI, 43. silu. saltusque Verg. C. III, 40. A. IV, 72. cf. Iuu. VII, 188. Catull. XXXIV, 10. saltibus siluestribus Varro R. R. II, 3, 6. Vide tamen sch. subseq. 18) *fingi*tur art*i*bus M. Veteres art*i*bus pro art*u*bus dixisse testis est Vel. Longin. de Orthogr. P. 19) autem om. MR2,r. sal*tus* h. l. omn. libri, et discrimen inter sal*tus* molliores et sal*tatus* molles num statuendum sit, quaeritur, ita ut saltus libidinosus aliud sit atque motus saltantis siue saltatus, saltatio. Sal*tatus* ponere non ausus sum, quamquam. *hoc est* om. MR2,rva. uener*i*arum M,rv. rell. uenerearum. 22) εξ απαλον ον(χων M2. R more suo uerbis gr. reliq. lacunam. εξ απαλω μ ιχων r. εζ απαλων ονοχων (ρ = ν) v. afh. ut supra. 23) *intermissa* etiam in lemma M,rv transiit, rell. *imper*missa. — Q: 'hoc quoque schol. aliis emendandum relinquo.' Iterum uir iuuenis iste, tanta leuitate ac temeritate insignem quem sexcenties cognouimus, imparatus et impar ut totius laboris sic huius loci apparet. Scilicet sine libris antiquis et absque ingenio difficilia emendare perdifficile est. post *neque* ex lemmate repetendum uidetur *eligit.* ex occasione Suet. Caes. 60.

occasione, extinctis subito in conuiuio luminibus, properat adulter, post interuallum, (occulte) occultam rem facere scilicet.

(29.*Sed iussa coram non sine conscio Surgit marito?*). Non permittente tantum marito sed etiam iubente.

32. *dedec. pret. emptor.* Qui dedecora i. e. adulteria magno pretio emit.

33. *non h. i. o. p. i. ae. s. Punico.* Melioribus, inquit, orta fuit parentibus iuuentus illa apud antiquos nostros, quae bella Punica pro patria et iam naualibus proeliis gessit.

37. *sed rusticorum max. mil. prol.* Hodieque ex rusticis maxime milites lecti meliores habentur.

40. *seuerae m. a. a. r. p. f.* Mire simplicitatem et patientiam laboris in iuuenibus per id ostendit, quod etiam matrum potestati se subicerent, cum iam et ad arbitrium earum operarentur.

43. *amicum t. a.* Amicum laborantibus, scilicet etiam amicum ob capessendam quietem.

45. *dampnosa q. n. i. d.* Hoc ideo dicitur, quoniam uidentur omnia per processum temporum in deterius labi.

46—48. *aetas p. p. a. t. n. n. m. d. progeniem uitios.* Dampnosam rem mira facilitate et breuitate successu temporum [in] deterius labi [demonstrat]. Aet. p. p. Successus et ordinem nascentium explicuit.

1) extinc*tis* M. rell. extinct*i* *s*ubito. lumin*is* omn. libri. posui lumin*ibus.* 2) occult*are* M. occult*ari* R2,rv. occul*te* afhQ. occult*am rem?* Cic. N. D. I, 18. Acad. I, 4. IV, 19. occult*e* rem i. e. amorem? *facere* in rebus ueneriis etiam absolute dicebatur. Petron. 87. Iuu. VII, 240. Verba *post interuallum* offendunt. post i. e. postea inter uallum displicet. *ex* interuallo Gell. XV, 12 aut *sine* interuallo Cic. Or. III, 48. Varr. II, 1, 22 pro *raptim* posset dictum putari. *Permitt.* — *iubente* ad seq. pertinent, unde nouum lemma ponendum duxi. facere *hoc* non fh. rell. om. *hoc.* *faciens* R. *cantu* marito M. *tantum* marito R2,rva. iub. marito fhQ. sed *iam* iub. M. *seu* etiam v. permitter*e* 2. *pra*etiosus — *pra*etio M. 7) orta fuit MR2. rell. fu. orta. 8) *et iam* M. *eti*am AR2. *et* rva. et om. fhQ. 10) maxime MAR. maxime ex rust. 2. rell. om. maxime. 13) per id om. 2. per *it* M,r. — iam et MAR2. *tam* et r. cum *et* ad arb. v. cum *et* arb., om. ad, a. cum ad arb. fhQ. 15) laborantibus *s. etiam amicum* ob capessendam quietem R. a (amicum?) lab. *scilicet etiam amicum* ob capessendam quiet*am*. M. etiam amicum *ad* cap. quie*tam* 2. capescendam Statius A. cf. codd. Acr. 17) damn. M. Hoc *idem* MR. dicit*ur* MR2. rell. dicit. 18) per process*u* M. cf. Acr. processu temporis RC. 20) *in* om. MR,rv. demonstrat fhQ. rell. om. 21) Extremum schol. ex MAR. rell. om. Cf. Gargallo: 'Quasi un albero genealogico in quattro peggioranti generazioni — con lucida progressione in tre piccioli uersi rannichiato.' Mira breuitas E. lit. uncial. rubris.

CARMEN III, 7.

ACRON.

Quid fles, Asterie. Ad Asterien amici sui coniugem scribit et eam solatur Gygis mariti [sui] absentia maestam, monens ut custodiat castitatem, nec alterius adulescentis blanditiis aut specie capiatur, dum maritum sperare debeat primo uere rediturum. Ordo est: Asterie, quid fles Gygen iuuenem constantis fidei, quem restituent tibi primo uere candidi Fauonii beatum Thyna merce?

2. *quem t. candidi Pr. r. rere Favonii.* Sereni, prosperi. Iste enim uentus uerno tempore frequentius flat.

3. *Thyna merce.* [Bithyna]. Quidam [enim] uolunt *Thynam* ciuitatem uicinam Bithyniae dictam Ponto confinem; Quidam *thynnum* piscem magis intellegendum suadent.

6. *notis. Notos* pro quibuslibet uentis posuit.

ad Oricum. Ciuitas Ciliciae, ut (A. X, 136): *Aut Oricia terebintho Lucet ebur.*

6. *post i. c. s.* Haedos uidetur significare, quorum ortus et occasus concitant tempestates, de quibus *Verg.* (A. IX, 668): *pluuialibus Haedis*, et alibi (G. I, 205): *Haedorumque dies seruandi.*

ACRON. Ad Asteri*en* (inscr. Hor.) A, ut K. Ad asteri*em* b, ut H. Consolatur puellam Bern. B. Asteriam cons. de coniugis desiderio D. Asteri*am* consolatur dolentem de absentia *coniugis* P. Rubra inscr. in E: VII. Hac ode consolatur asteriam de absencia *uiri* sui. simulque monet ne alterius specie decipiatur. eadem in B (absen*t*ia) et φ, qui extrema u. sic: specie *uel blanditiis capiatur.* Bern. C: Consolatur asteriam — specie decipiatur. Consol. puellam de *coniugis* sui desiderio simulque (om. monet) nec alterius spetie *aut* blanditiis capiatur. Franeq.

5) Asteri*en* Aγb,v. asteri*em* R2,r (in inscriptione Ad Asteri*en*). coni. am. sui 2. — sui om. Aγb. mest. Ab. m*ae*st. v. rell. moest. 7) *ne* alt. b. adul. Aγ. bland*ic*. γb. deb*et* omn. libri et C. Acronis mos dicendi est. debeat Q. 8) uere *restitui* 2. Ordo — beatum om. A. 9) restituerit b. fauoni b. beatum th*i*na merce γbR. rell. thyn*a* me. b. ty*r*ia 2. 11) ipse Aγ R,rv. schol. om. b. iste afh. Fauonii namque primo uere leniter flare incipiunt, terramque soluere. C. 13) th*i*na A. in lemm., (*t*inam in schol.) b, ut BφD, tyna γ. Bithyna om. Aγb. glossa ex sch. petita. bithinia R, bithynia rv. rell. bithyna. enim om. Aγb2. — tinam A. tynam γ,v. *th*inam b,r. ty*m*am 2. rell. thynam. bithiniae b. 14) *tinn*um Aγ. *tom*um b. th*im*um R. th*ym*um 2. thy*nn*um r. ty*nn*um 1,v. suad & b. Pontica, Bithyna: Thyni namque ponto confines, Bithynis sunt uicini, quos quidam sic nominatos uolunt a Thyno pisce, qui eo loci multus capi solet C. *thina merce beatum.* id est diuitem diuitiis repertis in *tina* quae et gens confinis ponto sicut et bithinia BφE. 19) no*th*is b12, ut BφD. Bern. KAB Fran. al. nothis A (h a 2 m.). cf. I, 7, 16. ori*t*um — ori*t*ia v. ori*th*ia R. rell. oricia. Vergilii libri plur. ory-cia. 3) ut om. fh. cili*t*iae γ. *sci*liciae G. terebint*o* A. *th*erebinto r. Lucet ebur Aγ. rell. om. hed. Aγb. — ortus temp. etiam concitat 2, om. *et occasus.* ort. et occ. concit*at* Aγ,rmvafh. concit*ant* R. ad loc. 1. Verg. cf. Seru. G. I, 205. ad 2. Probus XXXVI, 19.

Insana. [autem id est, in] tempestuosa.

frigidas n. Duplici modo accipi debet uel propter hiemem, quae peregrinantibus acerbior semper uidetur, uel propter solitudinem ,[quia sine suis erat et] uelut abstinens frigebat.

8. *insomnis.* Velut uxoris amore non dormiens, ut (A. IV, 529): *nec umquam Soluitur in somnos.*

9. *atqui Quamuis. Sollic. nuntius hospitae.* Gygen a Chloe hospita sua adfirmat adamatum, quam contempni dicit pro dilectione uel desiderio uxoris absentis. Quae etiam per internuntios terret (torquet?) ita eum pro castitate moriturum, sicut (antiquorum quae?) inferius exempla commemorat. Ordo est: Atqui uafer nuntius sollicitae hospitae temptat [illum] mille modis dicens suspirare miseram Chloen et uri tuis ignibus, [et] refert, ut perfida mulier inpulerit Proetum credulam falsis criminibus maturare necem nimis casto Bellerophonti.

10. 11. *tuis di. ignibus uri.* Quibus etiam tu ureris, id est, tui mariti amore.

12. *uafer modis. Vafer nuntius,* id est, ad suadendum callidus et astutus, siue malignus, qui nitebatur continentiam superare.

[13. *ut.* Quemadmodum.]

1) autem, id est, int. fh. gl. om. b. 2) quae *semper egrot*antibus ac. uid.1. quia *solus* erat R. rell. sine suis. *quod sine ea cubaret* et ab aliis abstineret C. abst. *fin*gebat A. uidetur pr., om. uel γ. et om. γ. cf. Porph. 5) ux. amore AγR2 (am. ux.) ,rafh. *ab* (*ad* v) 1G,mv. *ob* ux. amorem Q. peruirgil (gl. γC) *quod* ux. *absentis* amore non dormir*et* C. — *haud* umq. AγR,r (unq.). rell. *nec*, non *neque*, unq. *haud* contra metrum. schol. om. b. 7) atque A in lemm., in Hor. atqu*i*, ut rell. Quamuis Aγ. rell. om. i. certe b. hospite γ,fh. gigi*n* A. gige*n* b,r. gige*m* 2. rell. gygen. *cloe* Ab,rv. Dicit Gygen, Chloen hospitam, a qua amabatur, contemnere, *propter* dilectionem et ux. abs. desiderium. Cloen tamen per internuntios cum eo de amore agere, sed nihil efficere. 8) *ad*firm. A. aff. γbR2,rfh. rell. dicit. — pro AγbR12,rva. *prae* mfhQ. 9) que 2, rell. *quem.* Aut scribe: *Quae* — terr*et*, ant; Quem — terrere ait. — terr*et* omn. libri. Quumquam temptet (Hor. u. 12 *temptat*) Q. male, nam cum ratio enuncietur, melius esset: quae *cum* aut quem cum — temptet. Verbum sollemn. est *torquet* ap. Hor. Epist. I, 2, 37, Ouid. A. II, 5, 53 et Cic. ad Diu. VIII, 11. In fine longioris scholii haec habent BφE: — simulque *terrere uolebat* per internuntium multis exemplis, quomodo multi perierint nolentis in stupro mulieribus consentire. — eum ita 2. 10) sicut *hi quorum* omn. libri. cum acc. requiratur, posui: sicut *anti*quorum *quae.* inferius om. h. commorat γ. 11) Ordo — Bellorophonti om. Aγb. — temptat s. illum gl. γ. 13) *in*pu. γ. Bern. A. 14) bellerophont/// A (rasura), ut E. bello rophonti γb. Fran. rv. bellerofonte K. bellero fonti φ (perperam apud Pottier.) bellerof. M Porph. bell°rofont$^{i}_{e}$ (*o* mut. ex *e*, *i* ex *e*) B. bellorofonti RP. cf. III, 12, 7. IV, 11, 28. 15) quibus AR12,r. rell. qui*a*. *ignibus tuis.* tuis amoribus, tui mariti amore C. *et* tu 2. — id est om. fhQ. schol. om. b et γ, qui habet gl.: ignibus. amoribus. 17) Vafer nunt. id est A. 19) schol. om. AγR2. Falso in omnibus libris, una Asc. editione excepta, uxor Proeti scripta est *St*enobea. sten*a*bea b. scenobea r. S*th*enobea autem a Tragicis nominabatur, ab Homero (Il. VI, 160, Nd. XI, 325) Ἄντεια, unde duplex forma Ant*i*a et Ant*e*a. Fabula nota ex Hygin. 57. Apollod. II, 2, 1. Ant*i*a codd. et plurimae editiones. Q dicit: 'Ant*ea* corr.', at C iam scripserat Antêa. Asc. Ant*aea*, quod falsum est, cum non sit Ἀνταῖα graece. an*x*ia b.

mulier perfida. Sthenoboea siue Antia, uxor [fuit] Proeti, quam commemorat amore Bellerophontis inflammatam; dum uoluntati eius consentire noluisset, in adulterii crimen uocatum. Quod exemplum Gygi ad [ad]quiescendum terrorem significat, dissuadens propositum, ne eadem continentia [etiam] ipse periclitetur.

17. *narrat p. d. P. t.* Peleus adamatus est ab Hippolyta Acasti uxore; quae dum despiceretur ab eo, questa marito est, se stupri interpellatam. Indignatus Acastus Peleum duxit inuitatum gratia uenandi in Pelion ibique [eum] inermem reliquit a Centauris perimendum; qui seruatus a Chirone collecto exercitu euertit Acasti regnum, et Hippolytam supplicio merito factis affecit. Ordo est: Narrat Pelea paene datum Tartaro, dum abstinens fugit Magnessam Hippolyten, et fallax frustra monet historias docentes peccare.

18. ***Magnessam Hippolyten.*** ***Magnesia*** Thessaliae ciuitas est, quam pro discretione Hippolytes Caucasiae commemorauit [et], Amazonis uxoris Thesei.

19. *et pecc. d.* Subauditur *et alias,* quia et hae, quas supra rettulit, reliquerant exempla peccandi.

21. *scop. s. I.* Metaphora a naufragantibus, quod ita amantis non

fuit om. AγcR2. proetum in contextu, p̄tum = pr*ae*tum in lemm. preti in scholio A. bell*oro*ph*onis* b. bel*loro*phontis γ.

2) qui om. AbR12,r. uoluptati GCaQ. rell. uolu*n*tati. recte. 3) uocat*um* quod Aγb,C (Quod). rell. uoca*tus est* quod. *in* exemp. 2. ad *ad*quiescend*i* terrorem Aγ,v (acq. R,mafhQ). *ad* om. b2 (acq.) ad acquiescend*um* rG. Scribendum puto: ad *quiescendum* terrorem. *quiescere* actiue dicitur, non *ad*quiescere. Seneca Herc. Oet. 1586: tuas laudes. Apul. Met. IX p. 218: somnum. 4) *a suadere* lect. uulg. *as*suadere R. *dis*suad*ens* 2. signific*ans* 1. signific*ans* suadente r. — eadem cont. etiam om. 2. *et ipse* Porph. *etiam* deleui. 5) periclit*e*tur 2,a. recte. rell. pericli*tare*tur. significat *a nuntio Chloes* propositum, ac *simili* cont. ipse Gyges etiam *veniat* in periculum C. 6) ippolita Ab. yppol. γ. hypol. R. ypol. 1. 7) cum 2. interpellat*u*m Q. *com* pellat*a*m rva. 8) inu. dux. fhQ. rell. dux. inu. uen. gr. fhQ. rell. r. uen. — pelio Aγb (pr*ae*lio). rell. pelio*n*. di*x*it γ. *u*bique in*her*m. γ. reliqui*d* b. eum om. AγbR,r. euicit 2. collectu, om. exercitu, γ. 10) *ippo*litam b. hippolit*em* R. — fac*t*is Aγb,C (merito fa. suppl.). *fa*tis 12fh. satis R,rmva. merito om. 2. Sensus: tradidit eam supplicio, quod factis suis meruerat. Sic Ter. Phorm. V, 5, 25 culpam merere. afficere supplicio Caes. B. G. I, 27. supplicio *capitis* Suet. Galb. 12. aff., non *adf*., Aγb. Ordo — peccare om. Aγb. 13) magnesiam (bis) 2. magnesam r. magn*ae*ssam in lemm., magnessa in schol. γ. magne*ss*a A,C. Magn*es* mv afh. magn*es* est adiect., non nomen urbis. magnes*i*a 2,r. recte. cf. Pausan. Ach. 7. Plin. V, 29. 14) *pro* discretion*e* AγRmv,2 (pro sectione). pro discre*pt*ione r. quem discretione a. *per* discretion*em* fhQ. — commemor*auit* Aγ12,r. rell. commemor*at*. C: quam hic *posuit ad differentiam alterius* Hippolytes Amazonum reginae, ux. Thesei, ex qua fuit natus Hippolytus. *et* om. AγR1,r. — amazon*is* 2. amazone γ1. amazon*ae* A,r. rell. Amazoniae. amazon subst. cf. Probus Inst. I, 3, 4. Seru. A. I, 318. VII, 580. amaz*ones* Nonius 472, 9. Probus Inst. I, 5, 1. Seru. A. I, 104. cf. A. XI, 648 et 660. 15) the*ss*ei γ. schol. om. b. 16) Subauditus et alias AγR.r. et alias subauditur rafh. et alias sub 1 G. docentes. supp. alias C. supple Q. — et om. fh. rell. et hae. re*t*tulit Aγ,r; *retulit* R1. rell. dixit. 18) *naufra*gantibus Aγ. rell. *nauigantibus*. metaf. Aγ.

audiret preces, quemadmodum si a periclitantibus rogentur scopuli, ut est (A. IV, 438): ***sed nullis ille mouetur Fletibus aut uoces ullas tractabilis audit.***

22. ***Adhuc integer.*** Adhuc continens, id est, contempnens eam, qua[si] eum demonstret trahi posse in posterum, si diutius inmoretur.

23. ***Enipheus.*** Nomen uicini petulantis.

24. ***plus iusto.*** Plus aequo. [uel] ***Caue.*** Id est, non pro forma sed pro libidine, nec plus placeat, quam debeat, uicinus, quod prius commemorando mariti honestatem suadet, ut illud (A. II, 160): ***seruataque serues Troia fidem.***

25. ***quamuis n. a.*** Ordo est: Quamuis non alius aeque conspicitur sciens flectere equum in Martio gramine, nec quisquam aeque citus denatat Tusco alueo.

26. ***gramine Martio.*** In campo Martio bellicis artibus exerceri consue[ue]rat iuuentus Romana, quibus ita Enipeum caeteros praeire dicit, ut merito amari possit, si pudicitiae custodia non resistat.

28. ***Tusco den. alueo.*** Vt *Verg.* G. I, 499): ***Qui Tuscum Tiberim et Romana palatia seruas.***

30. ***despice.*** [Deorsum aspicias,] hoc est, nec ad uoluptuosos cantus, nec ad amantis preces permota despice.

32. ***Duram.*** Crudelem, inmitem.

2) loco Verg. adde hoc testimonium ap. Ribb. 4) con*ti*nens AγR2b,rv. conte*mn*ens afhQ. ***continens et contemnens*** eam; ***quasi*** non possit ab ea persuaderi, etiam si diutius, ibi maneat C. quasi possit suaderi continens. gl. γ. posui ***id est*** contempnens. — ***qua in eum*** Aγ1,rv. qua*m* in eum dem. b. qua demonstret in eum R. ***quasi*** eum aQ. ***quasi*** cum fh. 5) si om. fh. sed 1. 6) Eni*ph*eus A,acf, ut Bern. KC Par. E,h erasa fere, alii rel. eni*p*eus. Vanderb. Pottier, et Orell. om. 7) Cum γ ***Caue. Id est*** interposui. plus aeque om. Ab. plus aequo ***id est*** non R2,r. pl. aeq. ***uel*** non mvafh. ***plus iusto pl. ca.*** i. pro forma A. id est om. C. non form***as per*** libidin***em*** b. quam debet uicinius ***proprius*** comm. b. 8) nec plus placet b,r. nec omn. fere libri. ne Asc. CQ. — debe*at* A. rell. debe*t*. 9) ser***ues*** AγR12,rmva. ser***uet*** fh. adde hoc testim. ap. Ribb. loc. om. b. 'Ceterum non me fugit, hoc sch. nondum sanum esse' Q. 11) Ordo — alueo om. A. 13) thusco fh. in om. C. 14) exercere 2. con***su***erat γR, ut saepe superius. 15) iuu. rom. Aγ. rell. rom. iuu. Eni*ph*eum A,raCf, ut codd. Verg. Rbc ad G. IV, 368 ap. Ribb. et Arusian. p. 229. Ἐνιπεὺς gr. Hom. Od. XI, 234. *per*ire 12. 16) pos***si***t omn. libri. posse*t* Q. — resiste*t* Aγ. resisti*t* 2. resist***atur*** r. rell. resiste***re***t. 17) sch. ex Aγ et C, qui habet: Tiberino (gl. γ) ut *qui* etc. Qui *(Romule)* ut supra Acr. ad I, 20, 5. Plurimi codd. Verg. ***Quae.*** adde hoc testim. ap. Ribb. *a*ut qu*i* ui***tus cum ty***berim et ro. ***pl***atia seruas γ. Palatia C. 19) Deors. asp. om. Ab. aspic***is*** γ. 20) *ne* A,C. ne*que* r. nec am., om. ***ad***, γbR1,rvac. amatis γ. hoc est, uol. cant*et* am. pr. despicias 2. 21) praece***ps*** h. *pra*eces Aγb. rell. Preces. 21) gl. ex Aγ,C. *inm*. A. imm. γC. rell. om.

PORPHYRION.

Quid fl. Asteriae. Hac ode consolatur Puellam desiderio coniugis sui maestam, et simul monet, ne alicuius adulescentis blanditiis aut specie ipse capiatur, et est ordo: Quid fles, Asterie, Gygen, quem tibi restituent Fauonii primo uere, Thyna merce beatum?

3. *Thyna merce beatum.* Bithyni iuncti sunt Thynis, utraque autem gens Ponto confinis est.

6. *ille notis a.* *Notis* pro quibuslibet uentis dictum est.

post. ins. Cap. Sid. Haedos uidetur significare, quorum ortus et occasus concitant tempestates. Horum et *Verg.* (A. IX, 668) meminit dicens: *Quantus ab occasu ueniens pluualibus Haedis Verberat imber humum.*

' *frigidas.* Duplici modo accipe, et propter hiemem, qua peregre retinetur, et propter solitudinem.

9. *atqui soll. n. h.* Dicit Gygen ab hospita Chloe amari et ab ea nuntiam amoris ad eum mitti.

10. 11. *et mis. t. d. ig. u.* *Tuis ignibus,* quibus tu ipsa ureris i. e. mariti tui amore.

12. *temptat m. u. m.* Vafer nuntius, id est, callidus ad suadendum.

13. *ut Proetum mul. perf. cred.* Sthenoboeam significat, Proeti uxorem, quae Bellerophontem hospitem amauit, et non consentientem sibi [ut] adulterum criminata est.

maturare u. r. Nuntius scilicet Gygi historiam, qua Bellerophontes periclitatus, ostendit, quod hospitae in amorem non consentiret, (consenserit, ut?) per exemplum eum terreat, ne idem et ipse patiatur.

18. *Magnessam Hipp. d. f. a.* Haec est, quae nupta fuisse Eurypylo traditur.

19. *et pecc. docentis f. historias monet.* Subaudiendum *et alias,* quia et hae, quas supra rettulit, docent peccare.

PORPH. Ode LXXI. R. Ad asterien M. Quid fles asteria M in lemm. flos rv in lemm. Quid fl. asteriae R in lemm. rell. asterie. ωδη M. 3) mestam M. — adul. M. — spetiae M. 4) asperia (sic) M. asteria gigen? R. gigen M. gigē rv. 5) Thynna M,2a. thina R,rv. Thyna fh. Lemma posui cum MR. rell. om. Bithini M. thynis M h. l. *Thini* iu. su. thimis R. Bithinni — thinnis r. Bytimi — thinis v. Bithyni — Thynis a. 8) Ille notis a. a. orycum M. *dictum* MR. rell. peregrini. retinetur M. rell. retinentur. 14) gig. b. nunt. M. 16) tu ipsa MR2. rell. ipsa tu. 17) amoribus R. cf. Acr. 18) calidus h. rell. call. cf. Acr. 19) sthenebian M. schenebiam R. sthenebeam 2. Schenobeam rv. *Sthenoboeam* a. recte. cf. Acr. sten. fh. praeti — praetum rv. bellerof. A,rv. 20) non om. fh. — ut fhQ. rell. om. 22) scilicet M2. — bellerof. M. 23) ostenditur M2R,r. — consentiretur MR2. hospitem amorem r. *in hospitem in* am. R. 24) per exemp. terreat eum MR2. eum terret. Nec r. eum terret. Ne va (, ne). eum terrens, ne fhQ. Aut lege: quod — non consenserit, *et* — terret, aut: quod — non consenserit, *ut* terreat. 25) Magnessam M. magnesam rv. Hypp. M. eurypyo M. euripio R. eurypilo rv. Ἐυρύπυλος gr. Euriphylo a. 27) monet M, ut omn. Bern. (B h. o. non habet) omn. uett. Pariss. praeter Bφ, qui hab. glossam: *sc. illum.* E non hab. mouet, ut Pottier. re-

21. *scopuli cu. Ic.* *Icari scopuli* pro Icarii maris scopulis, sed hos pro quibuslibet posuit. *Surdi* autem *scopuli* [a] periclitantibus dici solent, quasi preces eorum non exaudiant.

25. 26. *quamuis n. d. f. e. sc. et reliqua.* Notum est, iuuentutem Romanam apud ueteres exercitatam in campo Martio et post hoc exercitium natare solitam fuisse in Tiberi, quia et peritia nandi rebus militaribus sit necessaria. Dicit ergo, Enipeum non debere puellae huic placere, licet gloriose in exercitio inter aequales uersetur.

29. 30. *prima nocte d. c. n. i. u. s. c. q. d.⁻t.* [Ne cum ille] Belle, quasi Gyges uespertino tempore ad fenestram Asteries tibicinem adhibere soleret, ut illa, cupiditate audiendi, per fenestram despiceret —, atque ita cupidam uidendi sui ac sollicitam [die dare] declarare.

CARMEN III, 8.

ACRON.

Martiis caelebs quid agam Kalendis. Ad Maecenatem [ergo] scribit Horatius, non eum debere mirari, quod Kalendis Martiis, dum sit sine

fert, sed mo*n*et. mo*u*et leg. in paucis recc. codd., 2 Oxon. 1 Harl. al. 17) hecc M. rett. r. retul. MR etc. et om. rvfh. et quas R.

1) *h*icarii M. 2) quibus*libet* MAR2. rell. quibus*que*. a om. MR2,rv. recte. surdi *pericl.* datiuus. 3) pr*a*eces M,ra. 5) hoc om. R. 7) Tiber*im* M. et MAR2. rell. om. nandi MR2,rva. natandi fhQ. na*ta*re supra, quippe infinitiuus *natare* frequentior. similiter Cic. N. D. III, 24: Neptunus a *nando* —; in quo magis tu mihi *natare* nisus es. *Nare* infra III, 12, 9. *sit* omn. libri. esset inculc. Q, poterat et dici *est.* enip*h*eum R,af. rell. eni*p*eum. cf. Acron. 8) glorios*ae* M m. s. — uers*a*etur M. 9) Difficile hoc sch. ope codicum constitui potuit. *Ne cum ille* vafhQ male pro *Belle* A, pro quo, ut supra saepius, *V*elle M2,r. om. R, qui habet: *tibiae.* Quasi giges etc. *tempore* MAR2,r (tp̄e) rell. *canta.* Lemmati v adiecit illud *tempore* quippe in codice quopiam *cantu* uoci adscriptum ac male tunc hac sede collocatum. Q pro ea scribere uoluit: *sibi temperet.* 10) tibici*nem* R2,a et 'Stat. et uet. cod.' A. tibicin*um* M,rv. *ut* MAR2. 11) sole*a*t libri. 12) cupid*am* MAR2. rell. cupid*a*. sollicit*am* MAR2,r. rell. sollicit*ata*. die MR,r. rell. di*em*. dare MAR2,r. rell. dar*et*. 2 praeter *sollicitam diem dare* habet sollicit*am* *declararet.* Aut *dare* accipe pro *facere*, ut Ter. Eun. II, 1, 6. Plaut. Capt. II, 2, 90. Verg. A. XII, 436, aut scribe *sollicitam declarare.* *cupidam ac sollicitam* uid. sui *die dare* R.

ÁCRON. Ad mecenatem A (Hor.), ut omn. fere codd. ER[a] add. VIII et R: Ode LXVI.

17) Argumentum in libris postpos. est duobus seq. scholiis. *caeleps* γ in lemm., ut M Porph. in lemm. *celeps* γ in schol., ut Suecouat. 1729. Vat. 1591. Napolit. Par. D ad Sat. II, 5, 47 et A in lemm. ibid. *celebs* Ab al. *ca*elebs M Porph. in lemm. II, 15, 4, in schol. celibem. *K*alendis AγbBφD. Bern. KA. *C*alend. Bern. B aliique pauci. in nonnullis, ut Par. B ad Epod. II, 70, C mut. in K. *ergo* omn. libri ex Porph. b. esse eam fhQ. rell. om. sernare a. rell. seru*atae*. seruat*e* γ. *uti* festi*uo* A. *uti* festi*no* b. ui festi*uo* γ. rell. om. *uti.* festi*na* R. festi*ua* mva. festi*uo* r. uti festiuo (substant.) seru. calutis i. e. celebrare diem festum ob seruatam salutem. Fest*iua* *dies* enim non dicebatur, sed *dies* fest*us*, festi*uum* autem et festi*uitas*. Lamprid. Heliog. 11 et Alex. Seu. 63. Aliter C: haec e. d. c. a. *lib. se commemorat uti festiua ob seruatam uitam salutemque.* Ordo — cespite om. A.

uxore, sacrificet. Hac enim die se casu arboris commemorat liberatum, et [esse eam] seruatae salutis uti festiuo. Ordo est: Maecenas docte sermones utriusque linguae, [id est, Graecae et Latinae linguae] miraris, quid caelebs agam Martiis Kalendis, quid uelint flores, et acerra plena turis, et carbo positus in uiuo cespite.

1. *caelebs.* Vt *uiduae* sine uiris, ita *caelibes* sine uxoribus dicuntur. *Martiis Kalendis.* Matronalia dicebantur eo, quod mariti pro conseruatione coniugii supplicabant, et erat dies proprie festus matronis.

2. *et acerra turis.* Turibulum dicebatur ministrantis [ministerialis] patina fictilis, ut est (*Verg.* A. V, 745): *plena supplex ueneratur acerra.*

5. *utriusque linguae.* Graecae et Latinae.

6. *uoueram dulcis epulas.* Modo reddit [rationem], cur faciat hoc: scilicet illo die se uouisse dicit, quo [est] periculo arboris ereptus.

6. 7. *et album Lib. cap.* Superis aptior erat alba uictima; nam Diis infernalibus semper nigra (nigrae?) offerri debent, ut (A. V, 735): *huc casta Sibylla Nigrarum multo pecudum se sanguine ducet.* [Dicit autem, promittere se Libero patri caprum album et dulces epulas eo die, quo paene interemptus ictu arboris fuit. Caper autem Libero dabatur, quod uinetis esset contrarius; unde *Verg.* (G. II, 380): *Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris Caeditur..*]

7. *prope f.* Extinctus siue sepultus.

9. *hic dies.* Ordo est: hic dies festus redeunte anno dimouebit corticem amphorae adstrictum pice institutae bibere fumum consule Tullo.

2) sermon*is* omn. libri et omn. fere codd. Hor. et M Porph. Perpauci codd., ut Bern. A. Par. O. Oxon. M[1] et edd. saec. XV Princ. Ferrar. et Zarot. habent sermon*es*. 3) Verba *id est* — *linguae* tantum c*ae*spitem non ad Ordinem pertinent. 4) Marciis b (ter) ut Bern. C. 5) cespite omn. libri. semel A I, 19, 13. *in* om. b, ut codd. Hor. ABCER, Bern. KC al. 6) dic*un*tur Aγ (uterque dñr). rell. dic*eba*ntur. cel*ebs* — dic*eba*tur 2. 7) eo om. 2. — con*sor*tione 1. marci conseru. b 20) *tu*ris — *tu*ribulum codd. *thu*. afh. thu*rr*ib. 2. mysterialis r. rell. *ministe*rialis. utrumque non latinum, posui minis*trantis* i. libantis. *dicebatur* omn. libri. tacite om. Q. 10) patin*a* A, CQ. rell. patin*ae*. *acerra* acerra dic. ministerialis, patina fictilis, turibulum C. fu*tu*lis γ. *ut* — *acerra* Aγ,C (ut est, *et* pl.). rell. om. cf. Acr. III, 23, 3. Corn. sch. Pers. II, 5 et Papias: '*acerra*, arca turis, uel turibulum, uel turarium.' schol. om. b. *acerra.* ubi seruatur thus 2. 11) huc collocaui glossam istam. Ab: d*octe sermonis*. Superiori hoc sensui adnectendum est, ut hic ordo sit, mecenas docte sermon*is* utriusque linguae i. gr. et latine. 12) Vou. dulce A, in Hor. dulc*is* ut EγK. modo — hoc om. A. rationem GQ. causam rC. rell. om. rationem reddere alieno sensu Plaut. Aul. I, 1. 5. causam Ouid. F. I, 278. absolute Cic. Att. II, 8. Brut. 74. Lucan. II, 179. 13) s. A. rell. om. illo *dictionis* se dicit A. est om. A. Schol. om. 1. arboris *cadentis* periculo *liberatus* C. 14) Totum sch. Superis — Caeditur om. A. superi*us* γb,v. 15) diis superis alba uictima, infernalibus uero nigra *solebat* offerri C. debe*t* 2,r. rell. deb*ent.* ut — Caeditur om. γb. hic *te* v. hic *Te* s. hic: *Tum* fh. *huc te* casta r. h*u*c casta, om. *te* et *tum* R et Verg. cf. Seru. A. VI, 116. 16) Dicit — Caeditur om. R1G,Crmva. 17) promittere fh. promis*isse* Q. 22) Ordo — Tullo om. A. 23) *anforae.* uasis uinarii gl. γC (amph.).

10. *dimouebit.* Accipiet in usum conuiuii uinum, quod fumo inueterabatur.

12. *consule.* Consulem pro uetustate posuit.

13. *cyathos. Scyphos:* mensuram dixit, quam pro sexta (XII!) parte sextarii ducebant.

14. *centum.* Verbo usus est conuiuarum: *centum cyathos*, siue finitum pro infinito posuit, ut (A. VII, 337): *tibi nomina mille.*

uigiles lucernas Perfer in lucem. Vigilantibus in officio (conuiuio?) luminibus.

15. *procul o. e. Clamor et ira.* Ita innocuum uinum se exhibiturum promittit, ut nec oneret nec per ebriositatem lites prouocet. *Esto,* ut (A. XI, 14): *timor omnis abesto.*

18. *occidit Daci Cotisonis ag.* Cotison nomen regis Dacorum, quo uicto suadet aliquatenus a curis publicis recedi debere, et priuato se indulgere conuiuio Maecenatem.

20. *dissidet.* Dissentit, discordat eo, quod ciuilia inter se Medi bella gererent, nec eis per discordiam rebellare Romanis uacaret.

[21. *uetus h.* *Vetus,* id est, diurturnus.]

22. *Cantaber.* Gens Hispaniae. *Sera domitus c.* Tarda, quia diu bellum cum his gestum est, et cum difficultate ab Augusto superati sunt, et ideo eos Romanis seruire dicit uictos et subditos.

2) consulem Aγ2. rell. om. pro uetusta*tem* A. pro *tempore*, quo conditum est uinnm C. sch. om. b. 3) cyatos v. *scyphos*, *quos* C. rell. om. mensur*am* d. qu*am* 2. recte. *certa mensura bibendi* Ouid. A. I, 589. rell. mensur*as* d. qu*as*. dicit 1. sexta omn. libri. falso. de dimidiato enim sextario (Varr. ap. Gell. III, 14) non sermo est, cyathus autem duodecima pars sextarii erat, sextarius sexta congii. cf. Rhemn. Fann. de Pond. et Mens. 65 et 80. Hor. III, 19, 11. 12: tribus aut nouem Miscentur cyathis pocula commodis. cf. u. 14. Sicuti cyathus Baccho sacer dicebatur (Macrob. V, 21), ita *scyphus* in libatione. Verg. A. VIII, 278: *et sacer impleuit dextram scyphus. ocius omnes In mensam laeti libant Diuosque precantur.* cf. Hor. C. I, 27, 1. Epod. IX, 33. 4) se*s*tarii A. ducebant AR,Cr. rell. dicebant. *ducere* recte, non eo sensu quo C. I, 17, 21: *pocula Lesbii duces*, sed de ratione, ut Gell. I, 20. Cic. Att. VI, 1. Verr. III, 49. *pro* nihilo ducere Verr. II, 16. schol. om. b. 6) numina A. 7) Vigilan*tibus* in officio lumin*is* Aγ R1, r. rell. uigilan*tes* in off. lu. Scripsi lumini*bus*, ut supra Porph. III, 6, 27. 28: *extinctis subito in conuiuio luminibus.* Pro *officio* potest et *sacrificio* legi (argum. *sacrificet*. cf. u. 2: *acerra turis*) et *conuiuio*; seruare tamen placet lect. uulg. *in officio.* cf. in officio manere Cic. Att. I, 3. *Officium* ergo accipe ut *celebrare officium nuptiarum* Suet. Claud. 26 et alia id genus. uigilan*tes ducamus noctem insomnem* C. 10) *Id est* ita γ, ortum ex i. = ira. ebrio*si*tatem AR12,r. *h*ebr. bR. rell. ebri*eta*tem. *h*oneret A. onoret γ. honoret b. cf. Plin. XXIX, 3. XIX, 4. ebri*eta*tem Porph. per *aebrietatem* M Porph. Sensus est: ebrii, non ebriosi erimus. — Lemma *Esto* contra librorum auct. interposui. cf. Porph. 12) coti sonis γ. coctisonis r. Cotison om. b,r. Schol. malui ad libros AγbR2, rmva constituere quam lectiones Cfh recipere. C: — reced*ere*, et priuate Maec. indulg. conuiuio. fhQ: — Maecenatem reced*ere* debere, et priuato *secum* indulg. conuiuio. 1G,rmva: reced*i* debere et pr. se *exercere* conu. Mec. 13) *se* indulgere. cf. Iuu. II, 164, ut se *tradere* otio, uoluptatibus Cic. Am. 23. Plin. Ep. I, 9. 15) schol. om. b. Dissent. disc. om. A. 17) schol. om. AbG,Cmva. 18) Cens. Hisp. om. Ab. 19) iis 2. est om. R. ideo eos AγR2, rmva. *iam*, om. eos, fhQ. ideo dicit eos C. uict. seru. dic. 2.

23. *iam. Sc. l. m. a.* Vt eos distensis arcubus uictor et fugientes ostenderet, ut (A. XI, 874): *et laxos umeris referunt languentibus arcus.*

25. *neglegens.* Subaudi: *esto,* quod pro securitate posuit, quia non timeret, nequa res publica parte laboraret; ut e contrario *Verg. securum* pro *neglegente* (iam?) dixit (A. I, 350): *securus amorum Germanae.*

26. *nimium cauere.* Curare uel sollicitus esse.

PORPHYRION.

Martis caelebs q. a. Kal. Haec ode ad Maecenatem scripta est, qua testatur, se diem festum Martiarum Kalendarum gerere, quod hac luce maximum periculum effugerit arbore infracta paene elisus. Kalendae autem Martiae hodieque matronarum dies festus est. Ait ergo, non irasci (mirari?) debere Maecenatem, quod diem Kalendarum Martiarum celebret, quammuis matronam, id est, uxorem non habeat.

4. *docte sermones utr. ling.* Hoc ad Maecenatem adnectendum; nam sic ordinandum est: Maecenas docte sermones utriusque linguae, et intellegendum utique Graecae et Latinae [chartae].

10—12. *Croticem adstrict. pice demou. Amphorae f. b. i.* Dicit, se hoc Kalendarum die amphoram ad sacrificium et conuiuium aperturum, quam cortice picato operuerit et in fumario posuerit Tullo consule. Videtur *Corticem* pro cortici, id est, accusatiuum casum pro datiuo posuisse, ut sit sensus: cortici fumum dimouebit pice adstrictum. Et fumum utique pro fauilla sumi dixit, quae sidere solet super ad cooperimentum amphorae.

1) distensis Aγ (corr. 1 m. tis mut. in sis) b1G,rm. distentis afhQ. destensis v. detensis C. 2) umeris γ. rell. hum. *et* lax. AbR. *a* lax. γ. rell. om. *et.* libri Verg. *sed.* refertur γ1. 3) Sub Aγ. subaudi R2. subest r. sed b. rell. supple, suple, sup. — *qua* bGQ. rell. quia. *ne qua* s. parte gl. γ. i. aliqua parte gl. b. *nequa* GQrva. ne qua parte res pu. 2. respu. om. 12. *securum pro neg. dixit* tacite om. Q. pro negligente afh. negligenti R. negligentia 12,rinv. pro negligentiam A. *per* negligentiam b. pro neglegente///am γ (1 m. corr. et rasura). neglegente iam? *dixit* AγbR,r. rell. posuit. 4) amore 1. cf. cod. Verg. M. Schol. Lucan. IV, 353. 5) schol. om. Ab. *nimium* curare R2. uel om. γ,C.

PORPH. Ode LVII. Ad Mecenatem R. 9) caeleps M. ωδη M. — scribta M. 10) Kalendarum MG,r. kalen. v. calen. a. Calendarum A2. cal. mart. (corr. ex mart. cal.) Calendis fh. fracta afh. inficta rv. infracta MAR2G. 12) hodiaeque M. hodieque A. *etiam* hodie 2. rell. hodie *quoque.* — ergo M2G. rell. enim. *irasci* omn. libri, lectio orta ex u. 16: procul omnis esto *ira. mirari* Hor. u. 3 et Acr. 13) Mart. Cal. 2 *quum* matr. fh. rell. *quamuis.* quamu. matr. om. 2. 15) sermonis omn. libri bis, praeter fh (sermones). 17) utique omn. libri. om. Q. cartae r (pro *corticem*) v, chartae afh, ante *corticē*, om. MAR2. 18) adstrict. M. ut plurimi uett. codd. demou. in schol. inf. dim. M. rell. dim. *anforae* et *amf.* in lemm., amphoram in sch. M. diae — sacrifitium M. tullio consule M. Tullo cons. R. rell. cons. tul. 20) ablatiuum MR,r. *Videtur* cort. MR. rell. *posuisse uidetur.* 22) fumi om. 2. fumum M. 23) super om. rvafh. Hoc schol. in libris dispescitur in 2 partes, quarum altera usque ad u. *Tullo consule* tendit. Posterior *Videtur* — *amphorae*, interpositis scholiis ad u. 13 et 15: *Cyathos* et *Procul omnis*, inferius sequitur cum iterato lemmate *Corticem* — *amphorae* (amf. M).

[13. *consule Tullo.* Soliti erant uinum recondere in amphoris, in quarum fundo nomen consulis scribebant, sicque in fumario domus suae collocabant, scilicet ut ueniente tempore, quo illud bibituri erant, scirent, quot annorum esset, dicentes, uel illo consule esse uinum reconditum.]

13. *sume M. cyathos centum.* Sensus est: licet centum cyathos bibas, innocui erunt.

15. *pr. o. esto c. e. i.* *Esto* pro erit. Dicit autem, adeo innocuum esse uinum, quod exhibiturus sit, ut potantes nec oneret nec per ebrietatem ad lites incitet.

17. *mitte ciuilis s. u. curas.* Noli, inquit, sollicitus esse de salute urbis, cum sint tuta omnia, et solue animum [ad laetitiam] in conuiuio meo.

21. *Medus i. t. l. dissidet arm.* Medos significat inter se seditionibus occupatos esse.

seruit Hisp. u. c. o. *Orae* genitiuus casus [et Hispanae eiusdem casus] est.

22. *Cantaber s. d. c.* *Sera* inquit *catena*, quia diu bellum cum his gestum est, et tarde uicti sunt.

25. *neglegens nequa p. l.* *Neglegens* nunc pro securo positum est, ut e contrario *Verg.* *securum* pro neglegenti posuit (A. I, 350): *securus amorum Germanae.*

26. *parce p. n. c.* Cum sis, inquit, priuatus, noli adrogare tibi diu rei publicae curam.

CARMEN III, 9.

ACRON.

Donec gratus. Hac ode alternis uicibus respondentem sibi Lydiam amicam facit, et agit cum eadem de instauratione gratiae, qua promerita

1) Hoc schol. legitur tantum in fh. rell. om. 6) innocuum erit R. 7) adeo autem rvfh. rell. autem adeo. 5) ebibiturus fh. exibiturus 2. rell. exhib. cf. Acr. *et* pot. r. ut pot. nec *nocere* per aebr. M. 10) ciuilis MR,rv, ut K. rell. ciuiles. 11) animum omn. fere libri. animam tacite inculc. Q. male, nam animam *soluere* est uitam soluere, interficere, ut Propert. II, 9, 39. cf. Sen. Tro. 600. *soluere* animum Hor. S. II, 6, 83, quasi nauem Cic. off. III, 12. Plaut. Mil. IV, 7, 17, aut uincta iugis Tib. II, 1, 7. ad laetitiam om. 2, leticiam M. solui amicum ad laeticiam r. 12) diffidet M. 14) et — casus om. M. 16) Cantauer M. *saera* in lemm., *sera* in sch. M. — cum om. r. *his* omn. libri. *eis* tacite inculc. Q. 18) Hoc schol. in MAR2G legitur. om. vafh. r habet tantum Vergilii locum. securus G. rell. securum. neglegente GQ. neglegenti MAR. negligenti 2. 21) diu MAR2C,r. rell. om. arrog. fh.

ACRON. Ad lydiam (lidiam KEb. lidyam γ) meretricem A. *antapodotice* ad l. mer. E BH. ad l. mer. antapodice γ. anta popodice φ. antipodotice D. VIIII. E. Ode LXVII. R.

27) uocibus 2. ciuibus b. rell. uic. ut Porph. 28) cum eadem de γ,fh. de om. AbR2,rmva. instaurationem 21G,mva. cum *ea* de Porph. Q.

beatiorem se adfirmat rege Persarum. *Donec* autem pro *quamdiu* positum est.

2. *nec q. potior.* Melior, id est, cum nemo mihi a te praeferretur.

4. *Persarum u. r. b.* Persarum enim reges deliciosis copiis utebantur.

5. *donec non alia mag.* Hic pro Lydiae persona respondet.

6. *arsisti.* Amasti, ut (A. IV, 101): *Ardet amans Dido.*

neque e. Lyd. post Chloen. [Id est, non erat] inferior [apud te]. Chloe nomen alterius amicae.

7. *multi Lyd. nominis.* Magnae famae, [et] hoc est, magnae formae et Iliae matri Romuli praeferenda.

9. *me num.* Horatius respondet. *Thressa.* Thracia, ut (A. V, 285): *Thressa genus Pholoe [geminique sub ubere nati].*

12. *si parcent a. f. s.* Si fata parcent illi diu uiuendo, cupio pro ea mori. Ad augmentum amoris paratum se dicit mori, si pro altero hoc fieri fata patiantur iuxta illud (A. VI, 121): *Si fratrem Pollux alterna* morte redemit.

13. *me terret. fa. mu. Thyrini Calais fil. Ornyti.* Ex persona Lydiae usque ad finem. Ordo est: Thyrini Ornyti filius, Calais me torret. Thyrii enim Bruttiorum oppidum est, unde Ornytum dicit fuisse.

1) adf. A. autem pro q. pos. est AR2,r. est om. γ. quandiu pos*uit* b. cf. Porph. rell. *Donec.* quamdiu. 3) schol. om b, qui habet glossam: *potior* i. melior. pocior ER. *potior.* potiorem dicit, cum 2. a te mihi 2. *quod* — *referetur* r. cum — praeferetur h. 4) schol. om. Ab. 5) ali*am* fh, ut DP aliique pauci recc. In apparatu Huetii: 'Verg. (E. II, 1): ardebat Alex*in.* Sed tamen nihil mutandum. Epod. (XIV, 9): arsisse Bathyllo.' cf. Prisc. 1158. 1166. 1186. Acr. ad IV, 9, 13. respond*it* R2,rmv. Porph. 6) cf. Acr. ad C. I, 6, 19: *urimur.* Seru. A. IX, 198. Prob. I, 8, 7. *traxitque per ossa furorem* add. 1,Crmvac. 7) Id est — te om. AR12. *post cloen.* no. alt. am. A. inferior. chloe. n. γ,r. rell. Id est, non erat inf. apud te. 9) i. mag. fame, *hoc est* m. formae et ylie γ. i. magnae famae om. A,C. *hoc est* A. *et* om. R12. 11) *Loquitur* Hor. C. — thr*a*essa K. *t*ressa Franeq., mv in lemm., *c*ressa. Bern. A. Per N, ac et mv in sch. thressa Aγ etc. *de* thracia 2. thrac*ha* γ. thrac*a* rarior forma. Loc. Verg. laud. Acr. S. I, 5, 54. Seru. A. I, 316. *th*ressa AγR12, Cfh. *t*ressae r. *c*ressa mva et Ribb. *f*oloe A. *gem.* — *nati* om· AγR2,fh. sch. om. b. 13) Si — mori om. Ab et γ, qui tamen separ. haec habet: cupio pro ea mori i. si f. p. i. d. uiu. *remanenti.* parc*erent* R bis. 15) pater*en*tur fh. patientur rmv. rell. pati*a*ntur. pro alter*no* b. pro *alio* γ. fieri fata AbγR,r. fi. hoc fa. 2. haec r. rell. hoc fa. fieri. — cf. Seru. A. II, 691. 17) Thyrini K (om. o rell.) E (2 m. mut. y in u). thi*r*ini AG. th*u*rini *al.* thirini 1 m. suprapo. γ. *tu*rini bI. rell. *thu*rini. thu*rr*ini RP. Scripsi cum uet. codd. Thyrini. Eadem inconstantia urbs Acarnaniae a Graecis et Romanis et Thy*rium*, Θύρτον, Polyb. leg. 20. Liv. XXXVI, 12, sive Thyreum, Θύρεον, Polyb. IV, 6. Cic. ad Div. XVI, 5, et Thurium, Θούριον Polyb. leg. 10, nominabatur. Constat numos urbis Lucaniae inscriptionem ferre Θουριοι, ex qua certe hoc etiam patet, formam Thur*ii* tunc temporis frequentiorem fuisse (Varr. R. R. I, 7. Liu. XXVII, 1. Nep. Alc. 4. Caes. B. C. III, 22, quibus locis tamen codices accuratius inspiciendi sunt) quam Thuri*um* Cic. Att. III, 5 conl. cum IX, 19. Thuri*ae*, arum. Liu. X, 2, Thuri*a*, ae, Thuc. VI. 61. et quae in libris Acr. et Porph. leguntur. *Ch*alais b,mv. ut Bern. KA, Par. AγIP tran. orn*i*ti bγ, in sch., ut Bern. C. in E 2 m. mut. i in y orni*t*hi codd. rell. et cafh. ornisti fil. cala*i* A. Ex — finem om. A. 19) Thiri*us*

17. *quid s. p. r. V.* Secunda uice tamquam sua et ipsius, id est: si ad amorem redimus priorem.

18. *deductosque iugo cog. aëneo.* Forti, inexpugnabili; ad perpetuitatem redeuntis gratiae *iugum aëneum* posuit; aes enim non sicut ferrum rubigine consumitur. Unde et *Verg.* (A. I, 295): *et centum uinctus aënis Post tergum nodis,* ut uelut aeternam pacem futuram [per] furoris aerea uincula monstrarent.

19. *excutitur.* Pro expellitur.

21. *sidere pu.* Ut (*Verg.* A. VIII, 589); *Qualis [ubi] Oceani perfusus Lucifer unda. Ille.* Calais.

23. *irac. Hadria.* Sicut illud (*Ter.* Andr. III, 3, 23): *Amantium ira amoris integratio est.*

24. *tecum uiuere am.* Ut (A. II, 710): *Vna salus ambobus erit.*

tecum obeam. Moriar, ut (B. X, 43): *secum consumerer aeuo.*

PORPHYRION.

Donec gr. e. t. Hac ode alternis uicibus respondentem sibi Lydiam amicam facit. Agit autem cum ea de instauratione gratiae. *Donec* autem pro *quamdiu* positum est.

nec q. p. brachia c. c. i. d. Id est, nec quemquam me potiorem habebas, cum ceruicis tuae amplexus permitteres.

donec non alia m. a. His dehinc quattuor uersibus Lydia respondet,

A. Thyrius 1G. thurius 2. *turius* R. thurinus r. Thurinum mvac. Thura fh. cf. Porph. *Thyrinus a Thyriis.* britiorum Aγ. brutt. 2. rell. brutiorum. enim AγR,r. rell. om. opid. A. opp. *est* AγR2,r. ornitum Aγ,rmv. sch om. b.

1) et omn. libri. om. Q. id est A. hoc est Q. rell. om. si am. reddimus mvcafh. 3) *Deductos* que K Fran. Porph. MRG,rv in lemm. EM a 1 m. (2 m. in utroque mut. e in i), ut mittam Lips. 4 apud Jani. II, 116 aliosque rec. Orellius, in Anall. Hor. p. 19 atque in editione sua contra me (ad Pers. p. 196) disputauit, acrius quam uerius hanc uetustam lectionem peruersam uocans. scilicet sic eidem adseclisque eius uisum est. nihilominus integra et genuina est lectio *de*ductosque, id est, in aliam uiam traductos, ad alium amorem seductos, ergo aliquamdiu seiunctos (glossae: *diductos, diuisos*) siue discordantes; *di*d. = penitus sibi alienatos i. e. ita inter se dissidentes, ut numquam secum reducantur atque in gratiam reconcilientur. At uero Hor. et Chloe reconciliantur eorumque ,instauratur gratia.' aeneo omn. fere vett. libri. *e*neo 1 et in lemm. 4) *reuertentis* AγbR2G,r. redi*turae* C. rell. redeuntis. 5) robig. A. cf. III, 23, 7. ru*gib*ine r. ferrugine 2. — et om. mvacfh. 6) *et* uelut 2. — aenea R et Q. rell. aerea. monstra*ret* γ. cf. Porph. ut aet. pac. monstra*ret per aena* uincula C. rell. monstra*rent*. Extrema schol. ad h. o. om. bR1G,r. 9) *sid. pulchr. pr. ut* qualis A. mva. (prout). ubi om. Aγ, Cmva. legas: Qualis *ut* pro Qualis *ubi*. Qualis *it* Markl. Stat V, 1, 245. cf. Seru. A. I, 382. 10) id est, chalais γ. chal. mv. 11) *Ha*dr. A in Hor. *Adr.* in lemm. *Ha*dr. γ,a. rell. *A*dr. cf. I, 33, 18. II, 11, 2. 14, 14. — *ira* γ. rell. ir*ae*. 13) sch. om. γ. 14) Moriar γ. rell. om. consumi*tur* A. consumere err. typ. fh.

PORPH. Ode LXVII. R. 17) H*aec* ody M. — Lydiam om. fh. 19) est om. R. 20) *nec* MR2,r. rell. *non*. 21) c*um* MR2G,r. rell. *cui*. 22) His M. rell. om. — respond*it* MR,rvfh. rell. respond*et*.

deinceps, ut dixi, uices inter eos sunt dicendi ac respondendi quaternis uersibus.

6. ***neque e. L. q. Ch.*** Neque Lydiam i. e. me postponebas Chloe.

7. ***multi L. n.*** Id est, magni nominis ac per hoc clarae famae.

12. ***pro q. n. m. m. s. parcent a. f. s.*** Id est, si mea morte illius animae fata parcent, ut superstitem eam mihi faciant fata.

13. ***Thurini Cal. fil. Ornyti.*** Ordo est et sensus: Thurini Ornyti filius, Calais nomine. Thurini autem, qui est a Thurio, oppido Italiae.

15. ***pro quo b. p. m.*** Quam carum habeat Calaim, per hyperbolen expressit, bis se paratum mori pro illo dicens, quod ideo intulit, ut illum uinceret, quia dixerat, se paratum pro Chloe mori.

17. ***quid si. pr. red. Ven.*** Hic iam temptare incipit Lydiam, an redire secum in gratiam uelit.

18. ***deductosq. iu. cog. aeneo.*** Si rursus, inquit, nos Venus iungit ac firmat perpetua coniunctione, pro hoc enim *iugum aeneum* dicit; aeris namque materia non sicut ferrum rubigine consumitur. Quare et ***Verg.*** non ob aliud uidetur mihi dixisse (A. I, 295):***et centum uinctis aenis Post tergum nodis,*** nisi ut perpetuam pacem per aenea furoris uincula futuram ostenderet.

19. ***Si fl. excutitur.*** Pro *expellitur* positum est.

20. ***sidere clarior.*** Calais scilicet.

23. ***irac. Hadria.*** *Hadria* pro Hadriatico mari dicitur.

CARMEN III, 10.

ACRON.

Extremum. Haec ad puellam, Lycen nomine, dicuntur, asperam et intractabilem.

1) deinceps MR2. rell. deinde. et *deinde* ut *deinceps* dixi r (ex cod. in quo, ut in G, *deinde* corr. erat). — uoces MR,r (uoces *inceptas* sunt). rell. uices. 3) Nec erat R. — cloae R. 5) parcant rvafh. parc*ent* M. ut codd. Hor. 6) parcent MR,r. parcerent 2. rell. parcant s. *p*cant. — fa*ti*ant M. 7) Th*u*rini cal. fil. orn*y*ti M. turini v. orn*i*ti R2,r. 8) thur*o* M. *ta*ra G. rell. thur*a*. posui Thur*io*. cf. Cic. Att. III, 5. Millingen Num. de l'anc. Italie 228. et ad Acr. Thu*riis* ex Acr. induxit Q. 9) Quam — Calaim om. M. *quantum* carum R2G,rv. rell. *quam charum*. calai*n* G. rell. calai*m*. — περυπερβολην M. per υπερβολην rv. per hyper*baton* 2. lac. in R. καθ' ὑπερβολὴν fh. 11) *qui* 2. 14) *de*d. cf. ad Acr. *a*eneo codd. et rv. 15) format M. — *per hoc* enim libri. posui *pro hoc. pro* et *per* saepe confunduntur. hoc enim per Q. uid. mi. dix. M. mi. dix. ui. R. rell. mi. uid. dix. 18) per om. MR,r. cf. Acr. — futura R. ostenderent MR2. rell. ostender*et*. 21) sc. calais R.

ACRON. Ad lycen (bis) A, ut K. ad licen b. ad lic. *superbam* D. ad lic*em* sup. P. Bern. B. ad lic*em* superbam in amantes γBφEHR*. Bern. C. Fran. (licen). Ode LVIII. R.

27) lyc*em* bR,r. rell. lyc*en*. — asper*sam* b. intractabilem. Tanais enim Ab.

1. *Extr. T.* Ultimum. Tanais enim flumen Scythiae dicitur, qui est Danubius, per cuius commemorationem uult intellegi barbari animi mulierem.

2. *Saeuo nu. uiro.* Barbaro.

3. *porrectum.* Extensum, ut *Verg.* (G. III, 351): *Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem. Porr. ante fores.* ante ianuas (ianuam) dormientem.

4. *Aquilonibus.* Quia Tanain nominarat; de septemtrionali enim parte et Aquilo oritur. *Inc. plor. Aquil.* Id est: non solum quia in prosperitate es, misereri mei debes, sed etiam, si in captiuitate esses coniuncta saeuo uiro, deberes succurrere meo amori.

5. *nemus int. pu. satum t.* Viridiarium dicit.

7. *positas. Deorsum missas.* Post niues enim missas, si flat Aquilo, eius frigore solidantur.

8. *puro.* Sereno, ut (G. I, 433): *Pura neque obtusis per caelum cornibus ibit.*

9. *ingr. V.* Execrabilem Veneri dicit, si amet superbiam et contempnat amorem.

10. *currente.* Celeriter labente. *retro.* Vult enim intellegere scissuram repudii. *Ne cu. retro funis eat r.* Id est, ne nimia uelocitate rotae rumpatur funis. *rota.* Dominam (nomine) rotae Fortunam dixit, id est, ne uolubilitate [rotae] et tu amans contempnaris et ita inflexu rotae laedaris, sicut equus a consueta uelocitate deficiens consueuit.

11. *non te Pel.* Penelopes, Ulixis uxoris, nota fabula est, quae pro fide absentis mariti omnes repudiauit sponsos.

1) Lemma om. Ab. flu*uius* omn. libri, sc*i*thiae γ. sc*i*thiae b. scythiae R. Scyth*ae* fh. Acr. danu*u*ius Aγb. d*an*nub*i*us R. rell. da*nub.* cf. IV, 15, 21. 2) an. barb. 4) gl. ex A,C. rell. om. 5) sch. om. Ab. loc. Verg. om. γ. — cf. Epod. X, 22. Probus 63, 19. *medium* libri. ante ianuas (ianuam C) dorm. ex Aγ,C. rell. om. 8) tana*in* Aγ. thanaim r. rell. tana*im.* nomina*rat* A. rell. nomina*uit.* et Aγ. rell. om. 9) Id — amori om. A. Id est γbR1,r. rell. *Sensus* est. *marito* seuo b. 11) suc. meo γbR1,r. rell. meo suc. 12) uiridiarium Aγ. rell. uiri*da*rium. Num Veteres discrimen inter hortos nemoraue uiri*da*ria (Plin. XVIII, 2. Lic. Att. II, 3) atque inter plantas arboresque fecer*int*, incertum est, cum et inscriptt. ap. Gruter. p. 602. n. 1 et Doner Don. Class. V. n. 153 utramque formam ostendant. s*a*tum A pure (in Hor. rasura et a 2 m. *sacrum*, quod etiam alii pauci codd. rec. habent) s*i*tum al s*a*tum 1 m. b. s*i*tum RBφDH. Bern. BC. in aliis, ut E et Bern. A, mut. in i. s*i*tum Porph. γ etc., ut K Fran. al. 13) deor*s*. miss. om. Aγ,C. fh. om. b. post *e*nim niu. γ. 15) sereno *aere* 2. ne*que* Aγ. rell. nec. *obtus.* Aγ. loc. Verg. om. R1G,r. 17) am*at* AγR1,r. rell. am*et.* et om. Aγ. contemnat amorem AγR1G,rvQ. am*antem* cont. fh. abominabilem (ab*h*om. γ) gl. γC. *si amet* et cont. amorem om. 2. 19) Celeriter — funis om. A. Singulis partibus scholii *currente* — *consueuit* lemmata dedi. — intel*legere* s. intelligere libri, nullus intel*legi.* repudii nec γ. C: *ne curr. retro.* hoc est, ne nim. ueloc. ro. rumpatur, et tu amans similiter contemnaris, *nomine* autem rotae fortunam intel*ligit*; cuius uolubilitatem et inconstantiam monet ut caueat. 22) pro *rotae* scribendum erit *eius. et* om. fh.

12. *Tyrrhenus parcus.* Italus.

13. *o quamuis.* [Ordo est: O quamuis nec curuant te munera nec preces nec pallor amantium tinctus uiola nec uir saucius Pieria paelice, et quamuis non sis mollior rigida aesculo nec animo mitior Mauris anguibus: parcas tuis supplicibus.]

nequo te munera. Vt est (B. II, 44): *quoniam sordent tibi munera nostra,* et alibi (B. II, 56): *munera curat Alexis.*

14. *nec tinctus u.* Bene uelut amator amoenitatem floris pallori amantium dedit.

paelice sauc. Concubinae amore uulneratus; uult intellegi, maritum Lyces huius amare aliam, id est, Pieriam nomine mulierem, propter quam contumeliam uel dolorem suadet ad reddendam uiro pro paelice uicem se amari debere.

17. *nec rig. m. aesc.* Id est: non sis rigidior aesculo arbore tamquam lignea et sine ratione, nec asperior Mauris serpentibus calore noxioribus, ut (G. III, 434): *[Saeuit agris] asperque siti atque exterritus aestu.*

19. *non hoc semper.* Non semper se ante limen obseratum caelestem aquam passurum dicit, sed, desinente per contemptum animo, amore cariturum.

PORPHYRION.

Extr. Tanain s. b. L. Haec ad puellam Lycen nomine dicuntur asperam et intractabilem. *Tanais* autem flumen est Scythiae, per quod uult intellegi esse barbaram.

2—4. *m. t. a. p. a. f. obiere i. pl. A.* [Hoc est:] mei tamen et sic mi-

rell. *et tu.* — ita *ex* flexu R. *tu ex* fl. 2. 24) Penelopis (uero A) uxoris ulixis AγR2,r. rell. Penelopes Ulixis uxoris aut Ulyssis (mvafh) ux. 25) *procos* 2.

1) Tirrenus A. gl. om. R1G,r. 2) Ordo — supplicibus om. Aγ. sch. om. b. *o quamuis.* aduerbium optandi γ. exclamatio C. 3) *nec* sis R. rell. *et quamuis non* sis. 5) suppliciis r. supplicibus tuis R. 6) sch. om. R1G,r. 8) Bene om. 2. 10) paelice γ (paelyce lemm. pelice schol.) ut E et K, qui constans sibi est III, 27, 66. (Epod. III, 13. Bφ. hanc partem K non habet) Epod. V, 63 et 70. vulg. lectio omnium fere codd. est pelex, non pellex. cf. lib. de cod. Barc. p. 17 et 25. codd. Martial. XIV, 119, 2. 11) licis A. lycis γb1,r. 12) uicissitudinem omn. libri pro *uicem* Porph. cf. Cic. Am. 14. N. D. II, 33. cum Plin. E. II, 9. Ouid. A. I, 6, 23. *uicem* iubente Rittero rec. Q. amare 2. *saeua* mari A. 14) *non* omn. libri. *nec* tacite ex Hor. rec. Q. 15) ratione 1,mvaQ. rell. sensu rationabili. -- colore fh. 16) Saeuit agris om. Aγ,r. exterritus (exteritus v) libri. Acronis testimon. om. Ribbeck. qui laudat Priscian. 761. *exercitus* recte Schrader. cum Med. = extortus. — aestas A. aestiui γ. 17) Posui obseratum pro lect. uulg. obseruantem. *Nec* semp. R. *ne* se semper limen 2.

PORPH. Ode LXIIII. ad licem puellam R. 22) tanain M. rell. Tanaim. — lycen M. rell. lycem. 23) flumen MRG. rell. fluuius. 24) barbara MRG,r. rell. barbaram. 25) Hoc est Q. mei tamen *et sic* MA. *ne* tamen et si mis. G,rv. miseris R,r, mei tamen mis. R,a. Mei etsi misereris, non patereris *tamen* frig. fh. nec patereris *his* frig. R. paterer *his* frig. MG. mis. nec pater his r. paterim fr. v. mis. *et non* patereris frig. a.

sereris, nec patereris frigoribus perire ante ianuam tuam iacentem. *Incolis* autem *Aquilonibus* ad illud pertinet, quod dixerat: *Extremum Tanain si biberes.* Tanais enim flumen in parte septemtrionali est, unde Aquilo oriri uidetur.

5. *quo nemus inter pulchra situm t. rem.* Significat arbores esse, ut fit, in inpluuio domus, quibus nunc strepere tempestates intellegi uult.

7. *et positas u. gl. n. p. n. I.* Ostendit, quod reuera in Italia frequenter euenit, post niuem positam Aquilone uento (caelum?) serenatum esse, et frigora eius gelu super niuem concrescere.

10. *ne curr. r. f. eat. rota.* Allegoricos, ne intereant harum rerum uices.

14. *nec uir Pieria paelice sauc.* Vult intellegi, maritum Lyces huius amare aliam, id est, Pieriam nomine, propter quod debuisse hanc uicem ei contumeliae amando retribuere.

17. *nec rig. m. aesc. n. m. a. m. anguibus.* Hoc superiori iungendum, ut sit ita connexum: *nec rigida mollior* aesculo nec Mauris animum mitior anguibus. Caetera enim per parenthesim inlata sunt.

CARMEN III, 11.

ACRON.

Mercuri. Mercurium Lyrae inuocat repertorem, ut inspiret sibi modulationem dignam auribus Lydes amicae. Ordo autem hic est: Mercuri, dic modos, quibus Lyde obstinatas aures adplicet.

2. *te docilis magistro Mouit Amphion. lap. can.* [Doctus. Laus doctoris a discipulo] iuxta hoc quod [M. Tullius] Cicero in Rhetoricis dicit (ad Her. III, 7, 13?): *artium magistros adferre laudem siue uituperationem discipulis, rursus discipulos magistris.* Unde hic Mercurius laudatur in Amphione discipulo, cuius nota fabula est; eo quod idem Amphion citharae

1) fores tuas rvafh. rell ianuam tuam. *mori* 2. rell. perire. 5) intra MRG. rell. inter. situm omn. libri. 6) inpluu. M. fit in pluuio dom*i* ra. fit impl. dom*i* v. — tempes*tas* rvafh. 8) serenat*am* R. *in* Aquil· afh. caelum? Verg. A. I, 255. frigor*a* MR2G.rv. frigor*e* afhQ. Cum nom. indecl. sit *gelu* atque ablatiuo casu tantum occurrat, codicum lect. seruaui. Qua improbata, frigore eius gelum legendum est. 11) pelice M. cf Acr. Sau*t*ius rv, ut rec. codd. DHP. — luces M. lyc*is* R. rell. lyces. om. r. 12) debuisse*t* 2. debuisse*m* fh. rell. debu*isse*. *ei* cont. MR2,rva. *ei* retrib. fh. *ei* trib. M (bis ergo *ei*). 16) *te* parenthesi inl. M. *de* par*a*nthes*ei* R. per parenthesi*n* 2. Hoc — anguibus ex AR (anim*o*, ut Db. aliique rec. codd.). rell. om.

ACRON. Ad Mercurium Ab. Prosphonetice mercurio liraeque γD. Pr. merc. lyr. BφEIPR* (li *de* que. *et* l*i*dae H) etc.

22) lyd*i*s γ1,r. l*i*d*i*s AR. lydae 2. rell. Lydes. — Ordo *autem hic* est Aγ. rell. Ordo est. 23) adpl. A. 24) Lemma posui cum A. uulgo: nam te magistro docilis Amphion mouit lapides canendo. iuxta etc. 25) M. afh. T. v. M. Tullius GQ. cicero tullius Aγb. tullius om. r. dicit AγbR2,r. rell. di*x*it. reth. γbr. 26) adf. Aγ. 27) rurs*um* A. Doctus gl. γC. Doctus — discipulo CQ. et quidem tacite inculc. Q. est: *qui* cith. 2. rell. eo quod idem. a*m*fione — a*n*fion γ.

cantu et pecudes, quarum pastor erat, ad se arcessere consueuerat et lapides, quibus muri sunt exstructi Thebani, ut *Statius* (Theb. I, 9): *quo carmine muris Jusserit Amphion Tyrios accedere montes.*

3. *reson. septem cal. neruis.* Vt (A. VI, 646): *Obloquitur numeris septem discrimina uocum. Callida neruis.* Docta; sic enim dicitur de doctis: rem callent.

5. *nec loq.* Laus repertoris ab opere, qua dicat, neque loquacem lyram neque gratam fuisse, antequam Mercurii doctrina aptaretur ad cantum.

6. *et amica t.* Nam et in sacrificiis fidicines adhiberi consueuerant.

7. *obstinatas.* Clausas[, obseratas].

adplicet a. Velut oblectata iungat et adplicet ad audiendum.

9. *equa trima.* [Trium annorum] id est, iam difficilis ad domandum, unde [est dictum (G. II, 272): *adeo in teneris adsuescere multum est*].

10. *exultim.* Saltuatim.

11. *proteruo.* Importuno, nimio.

cruda m. Intacta, inmatura, siue non intempestiua, sed *animo* cruda i. crudelis, ac per hoc aspera atque horrens maritum.

13. *ducere.* Oblectatione cantus quocumque ieris, te sequentes, ut (*Verg.* G. IV, 510): *Mulcentem tigres et agentem carmine quercus..*

15. *cessit i. t. bland. Cerb.* Hypallage figura *tibi blandienti*, cum ipse magis blanditus sit [Cerberus], ut *Verg.* (E. X, 16): *nostri non puenitet illas.*

16. *Janitor aulae Cerberus.* Vt (*Verg.* G. IV, 483): *tenuitque inhians tria Cerberus ora.*

1) *arcessire* Ab. arc*isere* r. *accersire* γR2. accersere vacfhQ. Vetustiores *Horatii* et Persii codd. habent *arcessire*, rec. *accersere*. uide S. II, 3, 261. E. I, 5, 6. II, 1, 168, 228. — consu*eret* Ab. consuere γ consue*uerat* rvafhQ. cons*uerat* R. 3) muro*s* A. monti*s* 2. 4) Sch. om. bR1G,r. — *mun*eris fhQ. cf. Seru. E. II, 31. Isid. Or. III, 22,4. Ang. Mai. Auct. cl. V, 514. Sch. *Callida* — callent ex Aγ. C: docta. sic docti rem callere dicuntur. rell. om. 7) *qua* di*cat* AγbR2,m. qu*asi* dic*at* rv. rell. quasi dic*eret*. C: sonora (gl. γ). laus *inuentoris* ab opere, quia neque loquax lyra — fuit, ant. chordis a Mercurio a. ad ca: Sacrificiis enim olim fid. adh. cons. 8) *nec* gr. f. *atque* Merc. 2. 11) obseratas om. Aγ,mv. sch. om. bR1G,r. 12) *ad*iungat C. adi*u*gat γ in gl., *iungat* in sch. appl. *scil.* ad 2. — Post *audiendum* colloc. mvafhQ. *unde* — *mult. est*, quae om. bR1G,r. inferius colloc. Aγ. 13) Tr. an et Cfh.Q. tr. an. glossa in γ. id est Aγ. rel. om. 14) addo morandum A. est om. Aγ. ads. Aγ. rell. *ass.* con*suesc*. Verg. libri. multum *est* Aγ. Quintil. I, 3, 13. multu*mst* Vel. Long. 2238. Lachmann. Lucr. 66. 15) sal*tuatim* γ,C. Gell. IX, 4. XII, 15. sal*tim* mvafhQ. rell. om. Auson. E. VII, 22. Voss. Etym. et Priscian. XV: a saltu *saltim et saltuatim*. cf. Donat. ad Ter. Ad. II, 2, 41. Seru. A. IV, 327. Pompeius 381. Alcuin. gram. 2136. 16) gl. om. AγbR1,rC. 17) *in*mat. A. — *non* intemp. Aγ. cf. Porph. non temp. 2. siue int. *siue* an. r. 19) obl. cant. *ut* — *secutae sint* C. sequent*is* R. 2. Seru. A. IV, 245. *ducere*. dulci cantu gl. γC. 21) yp. ip. r. figura Aγ,r. — *quia* ips*i* Cerb. ma. bl. *est* C. 22) Cerc. om. Aγ. ut — illas Aγ,r. rell. om. *non* Aγr. *nec* ap. Verg. et supra ad I, 28, 20. cf. Arusian. 254. *paen*. r. pen. Aγ. 24) sch. ex Aγ. rell. om. in*i*ans A. inhianstria γ. Seru. A. II, 1. VIII, 520. Nonius 412, 9.

17. 18. *centum.* Finitum pro infinito. —

muniant a. c. eius atque sp. teter. Vt ait *Ennius* (Trag. rel. fr. 441 Vahlen): *angue uillosi canis.*

Spiritus teter. aut[em] pro uenenis posuit aut pro sanie cadauerum, quibus uesci consueuerat.

20. *ore trilingui.* Ut (A. VI, 417): *latratu regna trifauci Personat.*

21. *quin et Ixion.* Ut (G. IV, 484): *Atque Ixionii uento rota constitit orbis.*

uultu ris. inv. Extorquente cithara dulcedine sui, quod tormentorum necessitas non sinebat.

23. 24. *dum gr. Danai puellas c. m.* Danai nota fabula [est], qui fratris Aegypti inuidia, quod omnes ille filios, hic haberet filias, pactis nuptiis filiabus praecepit, ut interimerent acceptos sponsos; quod ab omnibus factum est praeter ab Hypermnestra, quae Lynceum fuga data seruauit. Ob hoc ergo scelus apud inferos hac dicuntur paena dampnatae, ut aquam in pertusum dolium iugiter mitterent. *Puellas* filias dixit.

25. *audiat Lyde sc.* Sensus hic est: Audiat Lyde, qua paena dampnatae sint, quae amantibus crudeles fuerunt.

28. *seraque fata.* Tardum exitum, ut (A. VI, 569): *Distulit in seram commmissa piacula mortem.*

29. *manent.* Expectant. — *etiam sub Orco.* Non solum dampnantur in aquae penuria, sed etiam infernali cruciantur igni.

32. *Duro perdere ferro.* Non ad naturam ferri relatum est epitheton, sed ad earum animum, quae dura ac crudeli mente hoc ausae sunt, ut (A. IV, 366): *duris genuit te cautibus horrens Caucasus. Perdere ferro.* Occidere.

2) Pro *eius atque* lect. omn. libr. olim proposui: hei s. *heu et usque.* cf. IV, 13, 17. E. XVI, 11. praeter al. 7 locos. 4) *tae*ter γ. tętri odoris gl. γC. sch. om. Aγb. — uenen*is* posuit R. sp. t. au*tem* γ. ueneno posuit r. uene*ni* 2. rell. *aut* pos. pro uene*no*, cum nouo lemm. cadaue*ris* 1. consueuerit 2. consueuer*ant* R. rell. conseue*rat.* q. uc. cons. tacite om. Q. 6) sch. om. R1G,r. latrat*ae* Q. Latra tu fh. rell. la*tratu.* Seru. A. VI, 396. 7) exion γ in lemm. Ad loc. Verg. u. Seru. A. I, 190. III, 226. VI, 616. VIII, 216. G. I, 218. Ixio*ni* A. exioni (1 m. mut. *ne* in *ni*). ision (bis) mv. Ixion*iica.* Ixionei fhQ. 9) su*i* AR2Cr,mvac, ut supra I, 3, 20. 24. Porph. II, 8, 1. su*a* fhQ. 10) necessitas A. rell. poena. sch. om. γb. *inuito.* certo gl. γC. 11) *est* tacite inculc. Q. 12) egisti Ab. *a*egisti R,rmv. egesti γ. rell. aegypti. Herodot. II, 91. VII, 94. Schol. Eur. Or. 871. Apollod. II, 1, 2. Hyg. 167. — fil. h. hab. 1G. 2. acc. sp. interim. 2. 14) *praeter a clyte*nestra A. uide infra. preter a *clitem*estra γ. preter *adite* me stra b. praeter *ab hipermes*traer. pr. ab hyp. mv. rell. praeter*quam* ab Hyp. — l*inceum* γb. linc*en* A. quae lico uiro suo peperit 2. licem R. rell. li*num.* 15) ergo Aγ. scel. *ergo etiam* b. scel. etiam R,r. scel. *et* 2. 16) iug. dol. mitt. Aγb,r. *resiquae* ob hoc scel. ap. inf. hac p. dic. utoq. in do. pert. iug. *infundant* C. *semper traherent* 2. posui *mittant* pro lect. uulg. mitte*rent.* — Hoc et tria seq. scholia om. bR1G,r. dixit om. γ. 17) Sensus hic est Aγ. sensus est 2,r. rell. om. Lyde A2,r. lide γ. rell. om. pena A. s*u*nt libri. s*i*nt Porph. Q. 19) Tardum exitum Aγ. tard. *supplicium* C. rell. om. Loc. Verg. u. supra III, 2, 31. 21) Id est, non 2. 22) in *aqua* sed 2. 24) *cruda* mente 2. 25) cf. supra I, 22, 7. Nonius 285.

33. *una.* Hypermnestra. — *face nupt. d.* Positum [est hoc] pro affectionis insigni, tamquam maius praemium feminis non sit. Cum facibus enim nuptiae fiebant uesperi apud antiquos.

35. 36. *et in o. uirgo nob. ueu.* Virginem pro muliere posuit.

38. *ne longus t. somnus.* Id est, *mors,* ut (A. VI, 278): *Et consanguineus Leti Sopor.*

quae uelut nactae. Ordo est: Quae uelut leaenae nactae uitulos eheu lacerant singulos; et est pulcherrima comparatio.

43. *illis Mollior.* Melior, affectiosior.

47. *me uel extr. Numidarum in agr.* In deserta Numidiae, quae feris plena sunt; aut pro crudelitate Numidas memorauit, ut (A. IV, 41): [*Hinc*] *Numidae infreni cingunt.*

48. *classe releget.* Remoueat, ut *Verg.* (G. III, 212): *Atque ideo tauros procul atque in sola relegant Pascua.*

5. *dum fauet n.* Ut (A. VIII, 658): *Defensi tenebris et dono noctis opacae.*

52. *scalpae querelam.* Id est, per epitaphion in commemorationem scribe, quod gestum est.

PORPHYRION.

Mercuri n. t. d. m. Mercurium inuocat, lyrae inuentorem, petens ut inspiret sibi modulationem dignam auribus Lydes amicae. Ordo est autem: Mercuri, dic modos, quibus Lyde obstinatas adplicet auris.

1. *nam t. docilis m. m. a. l. c.* Nota fabula, Amphionem citharae

1) *ypem*estra A. — est hoc om. A. pos. *enim* est r. 2) insigne A2. — Cum — antiquo. om. A. 3) uesp. fi. R,r. uesp. nu. fi. 2. 4) hoc sch. et 2 seqq. om. R1G,r. 5) Loc. Verg. u. supra I, 24, 5. Lucani sch. IX, 818. Macrob. V, 7, 11. 7) nan*n*tae M Porph. bis. Ordo — comparatio om. A. — eheu γR, ut omn. fere codd. heheu b1G. heu heu r,afh. 9) benignior, melior C. 10) numidi*as* b. 11) Hinc om. AγbR2,rmv. ex u. 40. *Et* Numid. C. 12) inferni b1. inf*ae*rni mv. cf. supra II, 6, 3. Priscian. 765. Seru. A. I, 523. X, 750. Isidor. Or. X, 126. 13) sch. om. AγbR. separet, diuidat gl. γ. cf. Eutych. II, 7. Probus I, 10, 4. 14) *a*tque in fh. 15) sch. om. R1G,r. — Defensi *a* ten. A,mva Cc. defens*a* γ. dom*o* A. 17) fh habent sc*a*lpe. sc*a*lpe A in Hor., in lemm. uerbum non additum, in Porph. lit. initial. taotum extat. pure in Bern. A (ex K non notaui), Fran. D'Orvill. saec. XI. al. Sculpe *al. scal.* 1 m. supra scr. b. In Acr. sc*u*lpe CrmvcafhQ. quere*llam* Bern. A. qu*ae*relam b. — per om. A,fh. sch. om. b. epitafion γ. rell. epita*phion* (epi*tha*. rf). epitaphi*um* Q. commemorati*onem* AR,r. rell. commemorati*one*. scul*pae* (ut rmv in Porph.) i. e. *pro* commemoratione epitaphion scribe q. g. est 2. hoc est, *in epitaphio meo commemorando* scr. q. g. e. C. In A extrema pars sc. . . . uerbi erasa.

PORPH. Ode LXX. Ad Mercurium R.

21) uocat omn. edd. *inu.* MAR2G. 22) ly*de* 2. autem est R2. 23) *ap*pl. libi. cf. Acr. — aur*is* VAγ. aur*es* libri Porph. 24) am*f*ionem M.

cantu et pecudes, quarum pastor erat, ad se arcessisse et lapides, quibus Thebani muri extructi sunt.

3. *tuque test.* Quia testudine Mercurius lyram fecit.

6. *et am. t.* Fidicines hodieque Romae sacrificiis adhiberi uidemus.

11. *et adhuc p. cruda m.* Non [est] intempestiua sed animo cruda i. crudelis ac per hoc aspera atque horrens maritum.

13. *tu p. tigres c. s. d.* Haec ad testudinem dicuntur, siue ad Mercurium.

15. *cessit inm. t. bl. ianitor au.* Receptam de Orpheo fabulam tractat, qua refert etiam Cerberum et cetera inferna cantu citharae lenita esse.

19. *atque sp. t. saniesque ma. ore tris. Saniem* aut cadauerum, quibus uescitur, intellegi uult, aut pro uenenis posuit, quae in illo esse potest fingi, cum etiam serpentibus hirsutus esse fingatur.

21. *quin et I. Tit. u. r. i. Inuito uultu risit* intellegas, tantam fuisse gratiam cantus, ut in tormentis paenae constitutis extorserit tamen risus.

23. 24. *Danai p.* Pro eo, quod est: Danai filias.

25. *audiat Lyde sc. a. n.* Mira opportunitate de excessu excessum repperit, et est sensus: Audiat Lyde, qua paena dampnatae sint, quae crudeles amatoribus fuerunt.

26. *inane lymphae dol. f. p. imo. Inane dolium.* Ita antem figurauit: ut e contrario *plenum uas*, et *inane illius rei* dicitur. Ut et *Terentius* (Hec. V, 3, 25): *uini plenum.*

28. *seraq. f.* Quare *sera* dixerit, ipse ex subiectis ostendit inferendo: *Quae manent culpas etiam sub Orco.*

30. *Impiae, nam quid pot. maius?* Bona ἐπανάληψις, per quam inpensior adfectio dicentis exprimitur.

32. *duro perdere f.* Non ad naturam ferri relatum est epitheton *duro*, sed ad animum earum, quae dura et crudeli mente in eos usae sunt.

1) *accersisse* MR,afh. *arcessisse* 2G,rv. arcessiuisse inculc. Q. cf. Acr. Priscian. 43. K. Charisius 227. Diomed. 375. Gramm. I, 257. Kritz. Sall. Cat. 190. Fea Hor. Epist. I, 5, 7. Cifan. Lucr. 308. Manut. Cic. Famm. VII, 23. 3) testud*ine* MR, afh. testudi*nem* A2G,rvQ. ferit fh. 6) hodie *quo*que R. *in* sacrif. rvafh. 5) Non — cruda om. M. est 2 et Q. rell. om. 6) *Hac* M. rell. ac. 9) *inm.* M. — orfeo M. ceruerum M. 10) qu*a* MR2G. edd. quae. 11) autem M2,vafh. etiam R. aut. Acr. Q. 12) esse om. 2,fh. possunt 2. 13) fingatur MR2G. rell. uideatur. 14) uulturis ut M. 15) gratia fh. — extorsit fh. 17) *Op*ort. M,rv. 18) repetit rvafh. repperit MR2G, sint MR2G,rva. sunt fh. 19) fuerint M. 20) Juane dolium om. rvafh. Juane dolium ita fig. Q. 21) *ae* contr. M. ut *et repertinus iam* pl. R. planum uas inante (sic) ill. M. 23) *et* subi R. inferendo MAR. rell. om. *Quae — Orco* non ad novum lemma pertinent. 25) bon*ae* panalemsis M. bona epanalensis R. epanalemsis H. bone panalensis 2. *Paraliphis* r. va. παράληψις fhQ. — *in*p. M. imperitior r. affe*ctus* 2. Cic. Tusc. V, 16. com. II, 18. III, 5. Quintil. VI, 1. 2. 27) adom. M. dira 2rvafh. dura MRG. u. supra II, 12, 2. III, 7, 32. coul. IV, 4, 57. E. V, 30 etc.

33. *Una de multis f. n. d.* Hypermnestram dicit, quae Lynceum maritum seruauit, et bene pro praesenti (insigni?) adfectione inlatum: *face nuptiali digna*, tamquam maius praemium feminis non sit.

35. 36. *et in o. u. n. ae.* Propter pietatem scilicet, quam marito praestitit.

41. *quae uelut nanctae uit. leaenae.* Uelut leaenae uitulos nanctae.

45. *me pater saeu. oneret cat.* Extrinsecus audiendum: *si putat*, uel: Quid? tale me pater! ut: Si putat, saeuis catenis oneret pro hoc facto.

52. *et nostri m. s. scalpe q.* Id est: monumento meo inscribe mortis meae casum uel causam.

CARMEN III, 12.

ACRON.

Miserarum est n. a. d. l. Ad Neobulen amicam scribit amantem Hebrum adulescentem et testatur insuauem esse uitam sine hilaritate et amore. Ordo est: Neobule, miserarum est, neque dare ludum amori, neque lauere mala dulci uino, aut exanimari metuentis uerbera patruae linguae.

2. *lauere.* Pro *lauare*; sic enim ueteres declinabant (: *lauo lauis lauit*, non *lauo lauas lauat*?): *Lauit* pro *lauat*, ut *Verg.* (A. X, 726): *lauit improba teter Ora cruor;* qui uersus non stat, si praeteritum intellegas.

3. *aut exanimari metuentis p. u. l.* Sensus est, aut cruciari castigatione uerborum. *Patruae* autem *linguae* pro seueritate dixit; patrui enim

1) hyper*me*nestram R. hypermnestram A. hyper*men*stram rv. yper*mes*tram M. rell. Hyper*mes*tram. — qu*e* lin*g*eum MR. quae *c*lingeum 2. *cl*ingeum G. Lynceum A. Lin*on* rvfh. Li*num* a. cf. Sch. Eurip. Hec. 886. Hes. Sc. 327. Pausan. II, 19. 2) bene pro nRA2G. *uiri* praesenti rv. *uidetur* praes. afh. cf. Acr. — ad*f*. M. (ad u. 28 aff.). in*l*. M. *face nu. digna* in afh. nouum lemma. 3) non sit forem 2,rvafh. fem. n. sit MR. (G?) Acr. 5) na*n*ctae M. bis. rell. nactae. laeene M. laeenae b. laeaene E. leenae D. 7) quid tale MR2, rvafh. tale quid GQ. me *pater* MR2G. me *putet* rvafh. ut *sit:* Si Q, profitens: "sed ne sic quidem sententia omni ex parte perspicua." h: "*Si putat* — onere *p. h. facto*, ac si auctoris testim. esset. 8) nostro fh. sc*u*lpe R. S. M,a. sc*u*lpae rv. sc*a*lpe fh. u. Acr.

ACRON. Suauem uitam non esse sine iucundidate (ioc. b. Bern. C. al.) et amore A (Hor.), ut K, non ut Orell. refert. Bern. C non praeponit, ut idem refert: Ad Neo*bulen*, sed: ad neobolē = lem, addens num. XII. Paranetice ad neob*ulem* γ. Ode LXX ad Neob*olem* R. Paranetice ad neob*ulen* suauem u. n. e. s. iuc. et am. XII. E. Paran. ad ne*ubulen* B. Paran. ad ne*u*bolem *meretricem* D. Paran. ad ne*ulem* φ. Ad *neobolen* meretricem *de miseria iocandi* P. Metrum sotadicum. inscr. Acr. A. Quae de metro ad marg. scripta sunt, serius suo loco habebis conlata cum aliis. 14) neob*ulem* Aγ. (in inscript.), rfh. neobolem R12, r in inscr. neob*ulen* γ in Sch. b, v (noebolen in inscr.) C. *e*brum Aγ. adul. A.r. ad*hul*. γ. 14) testatur 2C(Q). rell. *detestatur*. cf. Porph. — ilar. A. hilaritate m. suprascr. uel alacritate. 16) Ordo — linguae om. A. — *nec* — *nec* γbR2, r. rell. ne*que*. 18) Post *declinabant* induxi ex Porph. *lauo* — *lauat*. 19) ut Aγb.mvafh. rell. om. *etiam* inculc. Q. inp. A. stat AγbR12,rmva. *con*stat fhQ. Qui u. *ineptus est*, si *lauit* est praeteriti temporis C. stare S. I, 2, 122. 10,17. Ep. II, 1, 176. 21) castigatio*nem* A. 22) patr. *autem* γ2,r. rell. patr. *enim*. ad*hul*. γ.

adulescentibus corripiendis austeriores solent esse quam patres, quibus natura ipsa plerumque indulgentiam extorquet. Cicero idem pro seueritate censurae (pro Caelio 20): ***Patruus quidem magister haec diceret: Quid tibi mulier cum Caelio?***

5. *tibi qualum.* Calathum, μετωνυμικῶς pro lanificio dixit, tamquam amore et pulchritudine amatoris capta contempserat pensa mulierum.

8. ***Liparei nit. Hebri.*** A Lipare insula Liparei, ut si diceret: ***Liparensis.*** Liparitanae enim insulae eum ciuem demonstrat.

11. ***Bellerophonte.*** Qui Pegaso equo uectus Chimaeram interemerat. ***neque pugno.*** Athletico et agonico certamine.

13. ***Catus.*** Id est, doctus, sciens. *per apertum.* Latum, ut (A. IV, 153): *alia de parte patentis Transmittunt cursu campos.* Ordo est: ales puer Cythereae et nitor Liparei Hebri simul ac lauit unctos umeros in Tiberinis undis eques melior ipsa Bellerophonte neque uictus pugno neque segni pede, idem catus iaculari ceruos fugientes per apertum agitato grege et celer excipere aprum latitantem alto fruticeto aufert tibi qualum et aufert studium operosae Mineruae.

PORPHYRION.

Miserarum n. a. d. l. Hac ode testatur, insuauem esse uitam sine hilaritate et amore, ac deinde puellam quandam captam specie adulescentis describit.

2. ***n. d. m. uino lauere.*** Antiqua declinatio dixit *lauere* non *lauare.* Nam tertia coniugationis hoc uerbum apud ueteres erat. Sic enim declinabant: *lauo lauis lauit,* non *lauo lauas lauat.*

aut exanimari metuentis p. u. l. Sensus est, aut cruciari castigatione uerborum. *Patruae* autem *linguae* pro seuerae positum; uidentur enim patrui adulescentibus corripiendis austeriores esse quam patres, quibus natura ipsa indulgentiam plerumque extorquet.

5. *tibi qualum.* ***Qualum*** μεταφορικῶς pro lanificio dixit. Sed mulieres

1) solent esse Aγb. 3) quid*am* A1. quod b. rell. quidem. — h*ae*c Aγb. rell. hoc. id cum cecilio b. cum *od*io 1,r. Quid — Caelio om. Cmva. 5) cala*tum* A,r. *ch*alatum R rell. cala*th*um. metonom. A,mvr. (me*th*onom.). — lanef. γ. 7) *Ly*parei ab insula *ly*pare, unde erat oriundus 2. lipar*a enim* ab insula liparei ut R. *Liparei* ab insula liparei A. γb. lipari enim ab ins. liparei r. *Liparaei.* a lipare ins. ut mvah. (Lepore f). 8) Liparita*nus* enim (om. eum) Q. 9) belloroph. γ. al. bellerof. — intere*mit* 2. 11) Sch. ex Aγ. rell. om. peritus C. 12) Paten*tis* rmva. rell. paten*tes.* 15) agita*nti* R2. 16) fruc*ti*ceto γR. aufer*unt* tibi γR2.

PORPH. Ode LXXI. R. g. eod. y M. testatur libri. cf. Acr. 21) ac deinde omn. libri. *et* d. tacite inculc. Q. — spe*tiae* M. 23) declinatio MR2G. rell. declinati*one.* 24) *quartae* MG. rell. tertiae. 27) seue*rae* (saeu. rv.) omn. libri. seue*ritate* Acr., qui iisdem fere uerbis utitur. 28) quibus plerumque nat. R. 30) metonymicos M,a. me*th*onym. rv. me*th*onom. R. Qua*l*um libri Hor. et. Porph., non qua*ll*: geminata lit. 1, ut Ribb. contra auctoritatem Mbc.

per deminutionem uasculum hoc usurpant *quasillum* dicentes; hoc autem est, in quo pensa uel tramas reuoluunt.

8. *Liparei nit. Hebri.* Hinc transit ad laudem Hebri nomine adulescentis, quem a Neobule amari indicat; *Liparei* autem a Lipare insula, ut si diceret: *Liparensis.*

9. *simul u. Tib. hu. l. i. u. e. i. m. Belleroph.* Diximus et supra (III, 7, 26), adulescentes post exercitium campestre in Tiberi nare solitos fuisse.

13. *catus idem p. a. fugientis ag. gr. ceru. iaculari. Catus,* ἀγαθὸς, ac per hoc *doctus* significatur. Ordo est autem: catus idem fugientis ceruos iaculari per apertum agitato grege. *Per apertum* autem absolute i. e. per campum.

recepit Verg. G. II, 241: *tu spisso uimine quallos.* Uno tantum loco uti in Verg. sic in Hor. hoc uocabulum legitur; in utroque, ut κάλαθος apud Graecos, putari potest masc. generis. Cato autem et Columella gen. masc. et neut. promiscue utuntur. cf. Probus de nom. 32 E. — lanifitio M. posuit 2.

1) demin. M. rell. dimin. — quas*i* illum hoc sc. quasillum, neutrius gen. ut aqud Cic. Phil. III, 4; *cum* quasillum Cato. R. R. 133. Genus apud Tib. IV, 10, 3 et Prop. IV, 7, 37 incertum. 3. autem om. fh. estoma. 2) pen*sum* fh. pen*sam* a. rell. pensa. cf. Vnrg. G. I, 390: *nocturna* quidem *carpentes pensa* puellae, et IV, 348: mollia *pensa deuoluunt.* A. IX, 476: *reuolutaque pensa.* tra*mam* 2, vafhQ. tra*mare* uoluunt M. trama *re*uolu. R. rell. tra*ma*. Neutrum genus ex uitiato loco Varr, L. L. IV. 23: trama, quod tranat frigus i. g. u. probari nequit; feminini generis est Plin. XI, 24. Pers. VI, 73. Ut pensum, pensa, stamen, stamina, tela, telae dicabatur, sic plurali numero recto tram*ae* dicitur, quibus *genera telarum* significari uidentur, ut ex Seneca E. 90 colligii potost, praesertim cum pluralis ap. Plautum (Rud. V, 2, 37: *tramas putridas*) alio quidem sensu, occupat. Cf· Seru. A. III, 483. 3) Lipar*a*ei M. 4) ne*u*te M. quem *auide* am. R. *nectole* c, a rell. neobule. — lipar*a*ei M. lyparei r. rell. liparei. lypare r. rell. *lypare.* 7) Difficilis hic locus diu intactus iacuit, ridiculam tabem sustinens: *Catus* e *catus* M. Catus a . . . . . R, more suo Graecae uoci lacunam relinquens. Apud Porphyrionem, rhetorem graeci sermonis guarissimum, praeter figuras uerba graeca expositionibus inserta saepius supra (I, 1, 11. 2, 33. 3, 8. 4, 1. 7, 9. 10. 15. 12, 25. 22, 22. 27, 12. 38, 2. II, 1, 26. 6, 16 etc.) offendimus. sine dubio scribendum est ἀγαθὸς, quod Homerico, non Attico sensu accipies. Cum *catus iaculari* conf. ἀγαθὸς μάχεσθαι ap. Herodot. I, 135. 193. Hor. C. I, 10, 7: *callidum* condere furto. Pers. I, 118: *callidus* exc. populum suspendere naso. Hor. C. I, 12, 27: superare puguis *nobilem.* Pers. I, 59: auriculas imitari *nobilis.* Hor. IV, 8, 8: Deum ponere *sollers.* Pers, V, 24: dignoscere *cautus* et al. id genus. Neque *a cautus* siue *i. cautus*, quod ego ipse olim uolui Porph. locum sanaturus, iam nunc placet, nec magis *acutus* probatur, quod Q induxit, auctoritate Varronis L. L. VII, 46 nisus. Namque *acutus* hoc sensu cum infinitiuo nusquam occurrit. Apud ipsum Varr. L. L. VI. 3 Ennius *signa cata* dixit, pro *acuti* hoc Sabino uocabulo utens, quod Cicero (L. I, 16: prudentem et, *ut ita dicam*, catum) cautius adhibet quam Plautus Most. I, 3, 29: tam catam, tam *doctam*, et Pers. IV, 4, 70: ita cata est et *callida.* Nam loci ut Hor. IV, 4, 76 *acuta belli* et Cic. Or. I, 25: homines *acuti ad cogitandum*, non ad rem faciunt. 10) cap*t*um M.

CARMEN III, 13.

ACRON.

O fons Bandusiae. Hac ode Bandusiae fonti sacrificium promittit. Bandusia enim Sabinensis agri regio est, in qua Horatii ager fuit. Laudat ergo fontem dicendo [eum] perspicuum uitri comparatione, ut (A. VII, 759): *uitrea te Fucinus unda.*

3. *cras don. haedo.* Haedi immolationem promittit. Amphibolon tamen est, utrum dicat *donaberis haedo et floribus*, an *haedo floribus* [et haedo floribus] *coronato.*

5. 6. *et Venerem et pr. d.* Maturi enim et appetere Venerem et propterea pugnare consueuerunt.

frustra. Tamquam occidendus. Ideo *frustra*, quia inficiet gelidos riuos.

8. *lasciui.* Luxuriosi, petulantis.

9. *te flagr. a.* Opacitatem nemorosi et abstrusi fontis ostendit, per quam dicit canicularium aestuum calores arceri.

10. *tu fr. a.* Amoenum, ut (B. I, 52): *frigus captabis opacum*, et (at?) non ipsi sed fessis amabile.

13. *fies nob.* Id est, meo carmine praedicatus, inter nobiles fontes nominaberis.

15. *loquaces.* Id est, sonantes, ut (G. I, 109): *per leuia murmur Saxa ciet.*

PORPHYRION.

O fons Band. Sacrificium hac ode fonti Bandusiae repromittit simulque laudes eius dicit.

ACRON. Ad fontem bandusiae AbR, ut K. Prosphonetice in fontem *P*andusi*n*um qui est in sabinis γ. Proseutice in fontem Bandusinum qui est in sabinis BφE (add. XIII) H (Proseuticae) Franeq. al. Proseutice adortatio in fontem bandusinum P. *in* (*ad* Orell.) f. b. q. e. i. sabinis Bern. C. In f. bandu*sium* q. e. i. sabin*o* Bern. B. Proseutice in f. bandu*sium* D. 5) bandusiae Ab2 M Porph. et C. in lemm. et in scholio, *bl*andusiae rmvafh. *P*andusin. in inscript. *bl*andusiae in lemm. *ba*ndusiae in schol. γ. *bl*and. R1G. — *trans*mitrit γ. 7) eum om. Aγb R2 comparatione*m* (per?) Ab. *Splend. uitro.* Laus fontis a perspicuitate, *per comparationem*, ut C. 6) cf. Macrob. IV, 6, 23. Isid. Or. I, 35, 9. Diomed. 440. fu*s*cinus R. 9) hoedo A. *ae*do b (III, 18, 5 *e*do) ut Bern. C. Epid. II, 60. ut K. et Bern. A. hedo ED. Bern. BC. Fran. cf. haediliae I, 17, 9. — amphibolicum γ. est tamen Aγ. rell. ta. est. 10) et haedo floribus h. rell. om. 12) Propter eam Q. 13) consueuer*a*nt Aγ. quod animal pugnas et uenerem querit 2. 14) Tamquam occiden*dus* γA (— dos) , r. scil. occidendus C. rell. om. — infici*at* R. *inficiet* corrumpet gl. γ. tinguet C. 15) Sch. om. 1G,r. 16) opacitat*e* Ab. 19) fessis am. A. rell. am. fess. 20) Id est A. rell. om. — nominaberis Aγ R12,rQ. *numer*aberis C. rell. praedicaberis. cf. Porph. 22) Loc. Verg. iam supra I, 17, 12.

PORPH. Ode LXXII R. 26) *ba*ndusiae M. rell. bland. Sacrifitium M. ᾠδῃ M. — band. M.

3. *non sine fl. cr. d. haedo.* Amphibolon; incertum est enim, utrum dicat *haedo donaberis et floribus*, an uero *donaberis haedo*, qui erit cum floribus i. e. coronatus.

5. 6. *et V. e. p. d. frustra. Frustra* scilicet, quia immolabitur.

9. *te fl. a. h. c. n. t.* Opacitatem eius laudat, per quam dicit calorem canicularium dierum ad eum non descendere.

10. *fr. amabile.* Eleganter pro umbra refrigeranti calorem aestiui temporis dixit.

13. *fies n. t. q. f.* Tu quoque inter nobiles fontes nominaberis, carmine meo praedicatus.

14. 15. *me dic. c. i. ilicem s. u. loq. l. d. tuae.* Significat in saxo natam ilicem arborem, sub cuius radice erumpunt aquae fontis huius. *Loquaces* autem lymphas dixit, quod, dum de saxo cadunt, perstrepant.

CARMEN III, 14.

ACRON.

Herculis r. m. d. o. pl. Haec ode in Augusti laudem scribitur uictoris ex Hispania reuertentis[. *Herculis* autem ritu dicit], ut ostendat, labores cum non per alios sed per se administrare, et sub hac difficultate adipisci uictoriam breui tempore, ut (?): proficisci ad bellum et reuerti uictorem. Ordo est: O plebs, Caesar dictus petiise laurum uenalem morte modo uictor ab Hispana ora ritu Herculis repetit Penatis.

2. *morte uenalem pet. laurum.* Mortis enim contemptu laus uictoriae quaeritur et triumphi. Laureatae enim de uictoria litterae mittebantur, ut est (A. IX, 205): [est animus lucis contemptor] *et istum Qui uita bene credat emi, quo tendis, honorem, et* (A. V, 230): *uitamque uolunt pro laude pacisci.*

1) amfib. M. 2) donaueris M. 5) eius MR2. rell. om. 7) refrigerante fh. 10) meo MAR. rell. om. cf. Acr. 11) Significa*tur* afh. 12) erump*it* aqu*a* afh. erumpit aqu*ae* v. erump*a*nt R. 13) cum — cad*a*nt fh. cum — cadunt R,va.

ACRON. Ad populum romanum Ab. Paranetice ciuibus in augustum γHD Bern. B Fran. uictorem ex hispania redeuntem add. BφE (XIIII) Bern. C. Ad aug. uictorem ex yspania redeuntem P. eadem man. rubr. min. litt. suprap.: ad populum romanum. Ode de victoria augusti Par. C. Ode LXXII R. 17) hec ode*s* γ2,r. h*a*c bR. *in*scribitur R2. *de*scribitur γ. laude scribit b. rell. scribitur. 18) Herc. a. r. dicit om. Ab, rmva. reuertentis. *quod autem herculi eum comparat ideo facit* ut γ. cf. Porph. reu. *comparatione ad Herculem facta*, ut C. 19) *et* prof. A. rell. *nec.* administrare, victoriamque adipisci. Ordo C. Verba *ut prof.* — *uictorem*, libris tuta, mihi non "miserrime corrupta Q" uidentur esse sed ex auctore aliquo petita. 21) Ordo — penatis om A. penatis AE (2m. mut. i in e). 23) uictori*ae* AγbR2,C. rell. uictori*s*. laur*us* 2,C. rell. laus. 24) enim om. γ. — de*ae* uictori*ae* r. litterae om. G. uict. in templo litt. mitt. R. In fhQ post *triumphi* u. colloc. sunt loci Verg., quos, iterata lemmatis parte, excipit schol. Laureatae — mittebantur. Est an. — contemptor fhQ. rell. om.

4. *Victor ab ora.* Sicut Hercules.

5. *unico gaudes m. m.* Liuiam dicit sub castitatis laude uotum pro Caesaris reditu soluturam.

et iustis operata Diuis. *Operationes* ueteres sacrificia dixerunt, *iustos* uero *Diuos.* Quamuis generaliter dici possint, nunc tamen specialiter posuit, tamquam qui uictoriam uel reditum Caesaris merito eius et uirtuti praestiterint. *Vergilius* operationes [etiam] pro sacrificiis [posuit,] ut (G. I, 339): *Sacra refer Cereri laetis operatus in herbis.*

7. *et soror cl.* Octauiam sororem Augusti commemorat.

8. *supplice uitta.* Non *uitta supplice*, sed uittis solutis supplicantes, ut (A. VII, 403): *Soluite crinalis uittas capite Orgia mecum.*

9. *matres iuuenumque nu. sosp.* Id est, prodeant; [matres] *nuper sospitum.* Reuersorum Augusti uictoria.

puellae iam uirum expertae. Id est, nuptae.

1) Colunt h. Sicut Hercules ex A, qui habet Herculis. rell. om. 2) Libiam pro Liuiam A. liliam m. rell. lydiam. Liuiam Augusti uxorem, quam *dilexit et probauit unice ac perseueranter* (Suet Oct. 62) cuiusque sacra a Liuio I, 31 *iusta, rite inita et curata* uocantur, uers. 5 et 6 plurimi interpretes adgnouerunt, quibuscum et Q ad h. l. fecit. Aliter C: *Matronam castam* dicit uotum pro red. Caes. sol. 3) caesaris laude 2. 4) *Diuis* uocem magni h. l. momenti in lemm. om. Q. At enim *Diuis* lectio est Acronis et Porphyrionis. *Sacris* autem vel ex loco Verg. G. I, 349 tamquam glossema in libros Horatii inrepsit, uel ex quotidiano loquendi usu *operari sacris.* Liu. I, 31. *Sacris* apud Hor. non erat, ut non est ap. Tac. A. II, 14. Prop. II, 24, 2. *Diuis* pure in γB. Bern. B Fran. aliisque. Babington sex codd. Bodl. notauit, inter quos opt. D'Orvillianus (Dl. saec. XI. u. D'Orv. ad Charit. p. 22). Haud pauci, ut uen. E a1m. et JP cum uar. lect. *uel diuis*, alii, ut CO: diuis *uel sacris.* Pure *sacris* in Ab. Bern. KAC. Regin. aliisque multis. *Diuis* habent fh. in lemm. rmva. tantum *Operata.* C: *iustis diuis.* diui semper justi *creduntur*, sed nunc specialiter *hoc dicit*, qui uict. *et* reditum — praestiter*ant.* 4) *iustos* uero *Diuos* a *Quamuis* seiunxi, ut infra ap. Porph. 5) poss*it* Q. rell. poss*int.* dicere possumus Porph. 6) caesar*is* AγbR2,r. C. rell. caesari. merito eius et uirtuti AγbR2,rmva. C. *et* om. fh. *pro* merito eius et uirtut*e* Q. *quia* — praestiterant C. 7) *etiam* et *posuit* om. AγbRr,rmva. etiam Verg. op. p. s. posuit Q. Virgilius quoque *operari* pro sacrificare posuit, inquiens: sacra C. Ad haec scribe: Verg. operari pro sacrificare dicit: *Sacra* etc. cf. infra S. II. 8, 79. Sch. Juu. XII, 92. Seru. A. III, 136. 8) *aruis* 1G,CmvaQ. herbis AγbR1,efh. 9) scr. aug. AγR. rell. aug. scr. dicit 12G Porph. 10) victa R,m. uita EP. *uitta.* al. *tuta.* ut sit ordo. et soror clari ducis *tuta* suplice decore, ut sit pulchritudine (sic) γ. suppl. in lemm. supl. in sch. γR. *g*rinales γ. rell. criuales. crinal*is* G et apud Verg. 11) cf. Nonius 390. 22. 12) Id est AR. rell. om. pro*dent* AG. prod*eat* R. Juuenumque nuper. nuper sospitum reuersorum pro*bent* Augusti uictoriam r. rell. prod*eant.* matres om. AR1G,rmva. 13) *per* Aug. uictori*am* CafhQ. *nuper sospitum* alterum lemma feci. qui sospites nuper reuersi sunt per Aug. uict. C. sch. om. γ, qui gl. habet: *nup. sosp.* reuersorum et scholion: i. nunc per augustum sospitum futurorum. 14) exper*tae* siue, ut in Bern. AB, exper*te* lectio omn. codicum. recte. etenim virûm exper*tes* apud Cuning. Feam aliosque et *Haud* uirum expertae apud Pottier. omni auctoritate carent et simplici ea explicatione, ad quam Orellius rediit. Haec Acronis explicatio: *puellae nuptae* non suspecta est eo quod cod. G eam omisit. omiserunt etiam R1,r, eiusdem fontis libri; tuentur autem Aγ (et Cmvacfh). Ineptarum lectionum atque interpretationum huius loci ineptissima est Dresdensis ista in libello scholastico publicata: Vos o puer*um* et puellae Jam uirum *expertes male, inominatis* Parcite uerbis.

male ominatis p. u. Siue quia pro festiuitate dierum feriae indicebantur et abstinebatur a litibus iurgiisque, siue quia in sacrificiis praecepto silentio bona omina haberi iubebantur, ne (inciuiliter et) incaute loquentes [uerbis] omina facerent; ideo nunc: *parcite malis* (male ominatis?) *uerbis* i. e, malis ominibus.

13. *atras eximet curas.* Cogitationum macrores, ut (A. I, 261): *quando haec te cura remordet.*

14. *tumultum.* [Per] Commotionem bellorum.

15. *per uim.* Id est, per impulsionem hostium.

16. *tenente Caes. terras.* Id est, parta pace incolumi Caesare, ut (*Lucan.* I, 62): *Ferrea belligeri compescat limina Jani.*

18. *et cadum Marsi mem. du.* Vinum quod bello Marsico diffusum est; *cadum* autem lagenam, ut (A. I, 195): *Vina, bonus quae deinde cadis onerarat Acestes.*

Spartacum s. qua p. Gladiator fuit Spartacus; hic cum septuaginta quattuor sociis similis conditionis e ludo fugiens dux factus per quattuor annos aduersumque Romanos bella plura instaurauit. Idem nullam (se?) repo-

1) *male ominatis* est uera atque antiquissima lectio, ut Regin. aliosque codd. hic mittam, pure in γl. cum. gl. i maledictis; in utroque tamen iam supraser. vetusta uar. lectio *al.* nominatis, quam laesi metri opinio procreauit. Notandum autem est, in uet. codd. *ominari* uerbo, rarius etiam *omen* nomini substantiuo (*omine* III, 11, 51. *Ominibus*que IV, 5, 13. cf. III, 27, 1. uide Aγ. infra) aspirationem datam esse. Sic Bern. B et cod. L. ap. Orell. habent nominatis supra scripta uar. lect. uel. *ho.* Ecce graphicam originem aeque uetustae lectionis plurimorum codicum nominatis pure KC (Bern.) et EB DR Fran. al. In aliis, ut Aφ,n lit. erasa, in aliis, ut P,n interposita. Bern. A: male — o — minatis (cf. Cuning.) cum uar. lect. *uel n* a 2 m. supraposita. n͞natis b. male *o* parcite v (sic). r lectionem nullam in lemmate, uterque nominatis in Hor. habet. *ominatis* ca. et fhQc. — di. fest. 2. 2) sacrip*cio* 2. 3) omnia R. haberi C. rell. habere. — *iu* — bebantur A,C (Q iterum perperam referens). — in ciuitate AγbR12G,rmv, incaute afhQ. in ciuiliter et incaute C. malis om. r. hominibus (1m. del. h) A. hominibus γ pure. malis uerbis id est om. s. 6) Schol. ex A,C. rell. om. *mae*rores C. *me*mores A. curare mordet A. cf. sch. Lucan. IV, 811. VIII, 211. 8) per fh. rell. om. Hoc schol. et sequens om. Ab. 9) id est om. R1.rva. impulsione ho. R,rva, om. Per. *Haec* est Aγ. parte A. pax γR1,r. *quia* pax parta est inc. Caesare C. Scribe: *dum* est parta pax. parta pace om. 2. id est parta pa. inc. Caes. om. mva. 10) incolomi γ, ut constanter in Hor. 11) conpe*ssit* Aγ (cōp.). 13) lagonam A, ut Bφ in Hor. S. II, 8, 41. 81. *λάγηνος*: hinc lago*e*. lag*ae*. et lagena etc. lignenam v. *orcam* C. autem om. A. Locum u. infra IV, 11, 2. Jun VII, 236. Asper. 113, 15. Nonius 544, 13. onerar*et* fh. rell. oner*arat.* acest*is* r. 16) *quatuor et* sept. fh. soc. *suis* b. — ludo, ut Caes. B. C. I, 14 pro ludo gladiatorio Suet. Caes. 31. g. aduersum. *Pop. Rom.* fh. adver*sum* Romanos γR2,rc. adver*sus* Romanos C. adversum*que* romanos Ab1G,mv. bell*ans* plura *uastauit* omn. libri praeter r: *bella* plura *instaurauit.* cf. Liu. XXXVII, 19. bella gerens uastauit plurima C. Vastauit ex Porph. 18) Id*em* scripsi pro lect. uulg. ide*o*. *repositionem* Aγb12,r. null*a* *ideo* repositione eu. R. Pro nu. *repositionem* (Pallad. I, 32) scribendum uidetur *nullum* reposit*orium.* Plin. XVIII, 35. XXVIII, 2. XXXVIII, 11. Minus consentanea loco Horatii *sunt* ipsa *repotia* (repotationem). nullum *cadum uini* C. *lagenam* mvacfhQ (G?) *ei* A, rell. om. cf. Verg. A. XI, 702. Liv. XXI, 33. XXVIII, 26. *eum* add. Q. *manus eius euasisse metuit* C. Idem (Spartacus) de se gloriatus erat; hinc posui commemor*auerat.*

sitionem [eum] euadere potuisse commemorauerat. Hunc postea Pompeius (M. Crassus?) oppressit, unde *Lucan.* (II, 554): *Et simili causa caderes, qua Spartacus hostis. Vagantem.* Hostiliter debacchantem.

21. *argutae prop. Neaerae.* [Nomen puellae] Citharistriae siue cantatrici[. *Argutae* autem sonorae], ut (B. VIII, 24): *Hic arguta sacra pendebit fistula pinu,* et (E. XI, 36): *argutos inter strepere anser olores.*

22. *murreum nodo cohibere crinem.* Aut murra fusum, aut inter flauum et nigrum, uel murrei coloris. (In) *nodo cohibere* [constringere], ut pro festiuitatis laetitia festinaret, in nodum colligere crines praecepit. *Cohibere.* constringere.

23. *si per inuisum m. i. f. a.* Id est, si ianitor prohibuerit te ad illam ingredi.

25. *Lenit.* Supple parcam, quia canities mitigat animos cupidos litium et proteruae rixae: cum iuuenis essem, non ferrem hoc.

25. *lenit albescens. animos cap. Litium et rix. cupid. proteru.* Canus; aetatis accessus corporis [uis] extinguit [et] feruorem, et

[26. *cupidos.*] superbos iuuenum uel rixae pronos animos [senectus] mitigat.

1) commem*orat* omn. libri. peius A. pompeius, 1m. suprapo. *uel crassus* γ. recte u. Liu. Epit. 95 seqq. Hor. III, 20. at h. p. *Licinius* oppressit C. rell. pompeius. 2) unde AγbR1,r. gl. ex AγC. rell. om. dibach. A. debacc. γ. rell. ut. — *ut* simili A. rell. et. cader*es* Aγb, ut libri Lucani. rell. cader*et.* 3) gl. ex AγC. rell. om. dibach. A. debacc. γ. 4) *Nomen puellae* est glossa in γ. om. Ab2. citharis*tiae* b, puellae citharis*tiae* R. rell. citharistriae. cyth. r. can*trici* Ab. cantatrici γ. rell. cantatric*is.* 5) Argutae a. sonorae (*c*anorae tacite incule. Q) om. AγbR. r. *haec* Ab. hoc R. rell. hic ut lit. Verg. sacro R. pende*bat* b. rell. pende*bit.* et arg. — olores Aγb. rell. om. 7) m*urr*eum Aγ, ut Bern. KCA (man. 2 mirr.) Par. BφEHPR. myrreum b (cf. schol.) O. mirr. DJ. Fran. al. cf. Purrus, Ennii scriptura, Pyrrus, Pirrus III, 6, 35. 20, 2. murra perf. Ab. *murreum.* mirra perfusum. gl. γ. perfusum myrrha Ca. aut. om. Cafh. aut perf. murra rQ. mirreum RQ in lemm. aut perf. *crinem* R2. 8) murrei Aγr. murei b. *mirreum.* mir*t*eus color est medius inter flavum et nigrum. quem *nos baium* dicimus. M*urr*eum uocat aut *murra* perfusum aut *murrei* coloris. Franeq. (francogall. *bai*). *uel* inter, om. alterum uel, C. — *In* nodo coh. A in scholio, γ in glossa. *ut* (aut γ) pro *festiuitatis* laetitia festinar*et* Ayb. letitia A. leticia b. Glossam *Id est constringere* interpo. fhQ cumiterato lemm. *cohibere.* Cohibere *autem* (G) pro *festinantis* laetitia festinar*e et* — crin*es* praecepit R. Coh. *autem* pro festi*uita*tis laet. festinare et — crine*m* praecepit mv. Coh. autem — crine*s* praecipit c. cf. Porph. Pr*ae* festi*nan*tis laeticia i. n. c. crinem praecepit fh. crine*m* praecipit GQ. *Cohibere.* in nodum colligere, ad laetitiam *repentinam* significandam C. glossa *cohib. constringere* scholio antepo. R,r. 10) con*f*ringere gl. γ. Ab om. 11) sch. om. A. *te ad illam* γ. recte. *te* ingr. c. proh. *illum* ingr. rvmcafh. 25. *Lenit* lemma interposui. sch. om. A,C. supple om. b. sub audi R. sub. 1. s. 2. *s. ut peream* r. qua fh. 14) hoc γbR2G,r. rell. haec. 15) can*us* aet. yR, C. Dan*is* A1Grmva. can*os* 2. can*ae* fh. access*us* corp. (om. uis) exting*uit* fur*orem* superb. γ. Can*is* *e*tatis accessu corp. exting*ui* *feruorem et* superbos *uiuentem* uel rix. A. *uis* exting*uit* feruor*em* R. *fer*uor G. uix extinguitur *fer*uor r. uis extinguitur *fu*ror mv. et furor a. et *fer*uor fh. corp. extinguitur *fer*uor, om. *uis*, 2. sch. om. b. Olim posueram post lemma *Lenit albescens*: Canus; aetatis *accessu corporis* [*uis*] *extinguitur* [*et*] *feruor*, sed lemma amplificaui, ut sententia una esset, monentibus vet. libris. 17) et AR. rell. om. iuuen*um* γ.r. iuvent*utem* R (cf. uiuentem A) iuuen*tae* mv. iuuen*es* afhQ (G?) — senectus om. Aγ1,rmv. mitig*ari* A.

calidus iuuenta Consule Planco. [Feruidus iuuentute.] Adulescentem se fuisse [feruidum] commemorat irasci[que] nimium solitum, si fastidiretur ab aliquo.

PORPHYRION.

Herc. r. m. d. Haec ode in Augustum scribitur uictorem ex Hispania reuertentem. Quod autem Herculi illum comparat, ideo facit, ut ostendat, labores eum non per alios sed per se administrare.

2. *morte u. p. laurum.* Quam etiam morte paratus est emere. Non enim omni modo in bello mori ait, ut inde lauream petat.

prodeat iustis op. Diuis. Pro: prodeat et [*iustis*] operetur Diuis i. e. sacrificet. *Operationes* enim sacrificia dixerunt, ut *iustos Diuos.* Quamuis generaliter dicere possumus, nunc tamen specialiter accipiendum, scilicet quod Caesari uictoriam et reditum merenti dederint.

7. *et soror clari du.* Octauiam dicit Augusti sororem.

9. *iuu. nup. sosp.* Id est, nuper per Augustum sospitum reuersorum.

male ominatis p. u. Quid est: *male ominatis uerbis* parcite? Vtrum, quemadmodum edicitur, ut ciues feriato die litibus iurgiisque se abstineant, an, ut e contrario in sacrificiis praecipitur: bona omina habete, ita nunc ait: parcite malis (male ominatis?) uerbis i. e. malis ominibus?

16. *tenente Caes. terr.* Id est, incolumi Caesare.

(cf. extingu*i*). mitig*ant* R1,mv (supra non habent ius *et* furor). rell. mi*tigat*. sch. om. b. Sic difficilius hoc schol. constitutum uidetur, ad cuius alteram partem ne verbum quidem adtulit Q. *Cupidos. iam olim* ad rixam pronos animos et superbos mitigat *aetas.*

1) Feru. iuu. om. Ab,ac. In γ glossae: *iuuenta.* iuuentute. *calidus.* Scilicet ut ianitor prohiberet. feruidus. — Feru. iuu. r. *Callidus iuu. cupidus* iuuent*ae* mv. cup. iuuente G. cup. iuuent*a* 2. — adul. Aγ. esse b. rell. fuisse. feruidum om. bR1,mvca. 2) nimi*um* γ. nim*ie* A nimi*ae* R,r. minime 2. minus Q. nimi*s* mvafh. nimis *facilem* C. fastideretur R. cf. Porph. Scholio in AC datum est lemma *cons. planco*, quae uerba addidi. C post *commemorat* interpo. *Planco consule.* cf. Porph. *irasci* r. rell. irasc*ique*. cf. Porph.

PORPH. Ode LXXIII. R. 6) ᾠδὴ A. ωδη M. ωδι G. ode R. Haec in Aug. scrib*un*tur rvafh. 8) labor*em* edd. labore*s* codd. 9) etiam om. M,afh. Quam *et* rv. Qua est mo. pa. em. afh. 10) omni modo MR2G. rell. om. *in bello* mori *sperauit* va. mori *dubitauit* fhQ. *ut* om. RG,r. 11) *Prodeat iustis o. d.* est lemma in M, ut *Diuis* lectio vulg. omnium et Porph. et Acronis librorum sit. — Et negligenter et inepte Q scripsit: prodeat iustis et operetur diuis, inculcans *iustis.* 12) sacrifi*t*ia M. — *Vt* iust. diu. MR. rell. om. *ut.* Praecedenti sententiae ea adiunxi. acc. *ii* scilicet *qui* fh. acc. sc. qui a. acc. s. qu*id* v. rell. qu*od.* 16) id*em* M. nuper (om. per) aug. sospit*ᵉ*m *futurum* M. nup. aug. sospitem *futurum* 2G,rv. nup. aug. sospitum *fut.* R. nuper *per* aug. sospitem *futurum* A. Ex *futurum* feci *reuersorum.* cf. Acr. 18) male ominatis MR2,r. (om*n*inatis) afh. rell. *no*minatis. — *n*ominatis M2,rvQ. percite v (bis). 19) *edi*citur MAR2G. edd. dicitur. Scripsi feriato die cum R. feriat odie M. u. 13: *Hic dies* uere mihi festus. cf. Plin. III, 14. XVIII, 6: *Feriatus dies* et feriati dies. rell. feriat*i* hodie. 20) om*nia* M2. nunc *ait* MR. 21) cf. Acr.

18. *et cad. Marsi mem. du.* Id est, ueteris uini cadum, quod [uinum] iam natum erat temporibus belli Marsici.

Spartacum s. q. p. uagantem f. t. Spartacus dux fugitiuorum per Italiam aliquamdiu grassatus multa uastauit.

22. *murreum.* Colorem murreum in crinibus hodieque dicunt, qui medius est inter flauum et nigrum; quia properare illum uult in nodum tantum colligere crines praecipit.

23. *si per invisum mo. ianitorem filet abito.* Praecipit puero, ut, si tardius ad Neaeram ab ostiario admittatur, recedat. Deinde quare hoc praeceperit, ostendit inferendo: *Leuit albescens animos capillus.* Haec cum admiratione quadam et dolore animi dicuntur. Miratur enim, se tam segnem factum, ut in contumelias fastidientis puellae non irascatur: quod ipsum iniuria senectutis fieri ingemiscit.

25. 26. *lenit alb. animos c. l. e. r. cupidos p.* Animi, inquit, iuuenum, qui litium et rixarum in contemptu amoris cupidi sunt, senili aetate leniuntur.

consule Planco. Significat se Planco consule adulescentem fuisse irasci tolerabiliter solitum, si fastidiretur.

CARMEN III, 15.

ACRON.

Vxor p. Ibyci. Ad moecham scribit uetulam et luxuriosam. Bene dixit *uxor pauperis*, cui solum poterat esse solatio, si castam haberei uxorem, nec tenuitati eius luxuria conuenire.

1) quod uinum iam A2,r. quod iam uin. MRG. *duelli*] iam uinum v. *nam* uin. afh. om. Id est — quod. 3) Spartacum — spartagus M. 4) aliquam *diu* R. rell. aliquando. 5) murreum (bis) MAR2,r. γG Myrrheum. mureum (bis) v. — hodieque MA2,rv. rell. hodie *quoque.* 9) recedat MR2G. edd. redeat. 12) factum in, om. ut, 2G. *in* om. R. contumelia 2. 13) ipsum in iniuriam 2. ips. iniuriam M. 15) rixarum MR2G. edd. rixae. rixarum *in inuenta* cup. R. contempto MG. 17) Planco cons. MR2. rell. cons. pl. 18) irasci MR2,rv. rell. irascique. cf. Acr. tolerabiliter MG. tollerabo R. rell. mirabiliter. — fastideretur MR2. rell. fastidiretur Tolerabiliter ap. Porph. significare videtur *valde*, ut ap. Colum. XI, 2. Cels. II, 13 est idem quod *quo magis.* Intolerabiliter adverb., quod rarius (Colum. I, 4) usurpabatur quam intolerabilis adi., voluit Q, qui in eadem sententia *minus* apud Acronem admisit et tacite inculcauit.

ACRON. Ad chloridam Ab, ut K. Mentice ad chloridem Bφ. Prosagoreutice dicolos A (Acr.). XV. mentice ad cloridem E. Metice ad cloridem Fran. ad cloriden H. ad cloridum Bern. A. Inscr. vulg. edd. *ad cloridem*, non Chlorim vel Clorin, ut edd. habent. Ode LXXIII. R.

23) mecham γb. — *Unde* dixit 2. 25) luxuriam conuenire cafhQ. luxuria conueniret bR12G,mv. luxuriam conueniret r. luxuriosa conueniret Aγ. scripsi luxuria conuenire. *uxor.* quae marito *est solatio, si casta est* modestaque. *pauperis* honesti et tenuis, *cuius tenuitati* honestatique *non conueniebat uxor libidinosa.*

fige m. Pone modum obscenitati siue libidini aut turpi auaritiae, ut Ter. (Adelph. II, 1, 33): *leno iniqua non uult me loqui.*

4. *maturo proprior des. funeri.* Id est, morti uicinior iam per aetatem. *Inter ludere uirg.* Hic ordo est: Desine inter uirgines ludere, cum sis funeri proprior.

6. *et stellis.* Decens allegoria; ait enim: ut stellarum decus et splendor fuscatur nebulis et celatur, sic nitorem uirginum permixta anus obscuras.

8. *et te Chlori.* Ordo est: Chlori, non, si quid satis decet [filiam] Pholoen, et te decet; rectius expugnat filia domos iuuenum, supple, *quam tu* —, concita uti Thyias pulso tympano.

filia. Chloridis, in quam scribit, et ipsam turpem designans, quae furore libidinis ita incitaretur, uti bacchae tympanorum pulsu.

11. *Nothi.* Nomen amatoris.

12. *lasciuae si. lu. capreae.* Caprae genus libidini et lasciuiae aptius.

13. *prope n. t. L.* Luceria ciuitas est Apuliae. Dicit autem, lanificio aetatem eius magis aptam quam luxui et ebriositati.

16. *faece tenus.* Tamquam quae uasa uino ueteri potando uacuaret.

PORPHYRION.

Vxor pcup. Ibyci. Haec ode scribitur in uetustam moecham et luxuriosam.

tandem nequitiae fige m. o. t. Nequitiae nunc calliditati et malitiae, non ut olim nequam dicebatur ignauus ac nihili.

4. *interl. u.* Ordo et sensus est: Desine inter uirgines ludere, cum sis funeri proprior.

6. *et st. n. s. c.* Decens allegoria; ait enim: ut decor stellarum nu-

2) leno *me* iniq. n. u. loqui AγbR2,r. leno non uult me iniqua loqui 2G,mva. leno iniqua n. v. me loqui fh. leno *nequam* (*num*quam 1) non u. m. i. loqui C. 3) Scholia sic ordinaui cum Aγ. iam om. C. hic Aγ. rell. om. 5) fun. prop. Aγ. rell. prop. fun. 6) decens om. 12G. 7) nitor C. rell. splendor. — cela*bi*tur γ. 8) obscur*at* 2,Crca. rell. obscur*as*. obscenas b. 9) Ordo — tympano om. A. Et te chlor*ae* al. *chori* ut sit uocatinus grecus *ut sit* ordo talis. o *chl*ori. non si etc. γ. chl*ore* A et K. Ordo. filia *clore* non si r. *et te clori.* ordo est. filia *clorae* non si mv. Filia *choridis.* Ordo est. filia *chore* non si b. 18) filiam om. γbR12mva. et γ. rell. om. 20) *ut* Q, male ut *illa* pro *filia* R12. subandi 2. sub. 1. supple om. bR. 1) *cho*ridis Aγb. *d*oridis r. *clo*ridis mv. 3) inci*tatur* 2. *ut* bacc A *ut* γ2. ut thias bacchi sacerdos tymp. pu. 2. 5) sch. om. bR1G,r. no. uiri 2. rell. amatoris. nothy γ. 6) sch. om. bR1G,r. Caprae A. rell. om. *Quia hoc* gen. cafhQ. apt*um* γ. deditissimum C. 13) ueteri Aγ,v. rell. uetere. ueteri om. C. uac*uaret* AγR,afhQ. uacarent 1G,rmv. *eua*cuaret C.

PORPH. Ode LXXIIII. R. 1) ωδη M. mycham M. 5) ignabus M. ac *nihili* MRG. rell. senex. Vet. liber H. Stephani. Emendd. in Porph. p. 165: ignavus *et* nihili. Cui displicent datiui, is legat: Nequit*ia* nunc callidit*as* et malit*ia est.*

bilo infuscatur, sic adparet nitorem fieri uirginum interuentu tuo turpem, quippe cum sis aetate iam adtrita et deformis.

8. *filia r. e. i. d. p. Thyias uti c. t.* Hic etiam filiam eius ostendit uirosam esse et per libidinem nimiam ita in furorem quendam incitari, ut Bacchae solent pulsu tympani audito.

13. *te lanae pr. nob. to. Luceriam.* Luceria urbs est in Apulia et in Samnio; κατ' ἐξοχὴν autem pro qualibet lana hoc positum.

16. *nec poti uetulam faece tenus cadi.* Non decet aetatem tuam, inquit, in conuiuio multum potare; hoc est enim *faece tenus* potare. Nam utique, cum tota amphora bibitur, ad facem peruenitur. Per *faecem* autem *uetulam* uetus uinum accipe.

CARMEN III, 16.

ACRON.

Inclusam Danaen. Danaen Acrisius pater cum ob pudoris custodiam ualida et munita turri clausisset, uersus in aurum Juppiter fingitur [eam] uiolasse. Quod nunc exemplum ad ostendendam uim auri et potentiam posuit, quo probet in hoc compositam fabulam de aureo inbre Danaes, ut monstraretur, nihil non posse pecunia atque auro corrumpi. Ordo est: Aenea turris et robustae fores et tristes excubiae uigilum canum satis munierant inclusam Danaen ab nocturnis adulteris, si non Juppiter et Venus risissent Acrisium pauidum custodem abditae conuerso deo in pretium; fore enim tutum iter et patens, supple, sciebat.

1) infuscetur Q. infuscat*us* G,r. rell. infuscatur. sit r. *ad* nitorem MR,rv. posui *adparet* ult. eo sensu quo Cic. Phil. II, 34: *adparet eum esse commotum.* uirgin*um* R,vafh. cf. Porph. uirgin*em* M,r. virgin*eum* 2. turpem 2,rvafh. turpe*s* MR. — interuentu eius Q. rell. int. *tuo.* 2) sit Q. rell. *sis. ad* trita MAG. a*t*trita R2,rv. *atra* afh. Ad orationem obliquam refugiens. pluribus uerbis mutatis, profitetur Q: 'Nos schol. emendauimus, ut legi posset.' 4) uirosam MAR2. rell. uit*i*osam. nullus ui*rio*sam Apul. IX. 223. — quendam om. afh. 5) bac*h*ae M. 6) *in* Samn. M. AR2 (G?Q). rell. om. sam*no* M. rell. samn*io*. 7) quolibet fh. — hoc MAR2G. rell. om. expectamus: *haec posita.* 8) *Hoc non* dec. afh. *hoc dec*et rv. hoc om. MAR2G. 9) hoc est enim MAR2G. hoc est rva. id est fh. fece M. in lemmate *fa*ece et infra bis *fa*ecem. 10) anfora M.

ACRON. Ad C. Mecenatem Ab, ut K. Ad mecenatem hypothetice γ. ypotetice ad C. Mecen. H. Ypot. ad Mecen. D. Fran. ypot. mecenati EBφ. Ode LXXIIII. R. Paranetice tetracolos A inscr. Acr.

16) Acrisius p. c. Danaen afhQ et C: Danaen *filiam*. Acrisius danaes pater cum 2. dana*em* R. 17) tu*rrae* A. — eam om. AγbR1,rmva. 19) quo probet AγR12G,ra. quod probet m. quod prohibet v. quod pro*bat* fh. Quo exemplo docet nihil non *expugnari* posse pecunia C. cf. Porph. — imbre ut *ostenderet*, om. Danaes, R. cf. Porph. 19) *in*bre A, ut Bern. C. IV, 2, 5. rell. monstraretur. 20) pec. atq. auro AγbR12G,r. rell. auro atq. pec. 21) *ahe*nea cafh. 22) adulteriis 12,v. 23) *add*itae γ. 24) subaudi R. sub l. s. γb2. rell. supple. scieb*ant* γ2. *supple scilicet* sciebat r.

3. *tristes.* Epitheton uigiliarum, eo quod maestitudinem generent, seu Danaae tristes, nuptiis per custodiam denegatis.

4. *nocturnis ab adult.* Occultis. Hoc enim tempus crimini aptum est. Item (G. III, 538): *nec gregibus nocturnus obambulat,* cum et per diem lupi insidiari consueuerunt.

6. *pauidum.* Sollicitum et cautum propter iniunctum sibi officium.

7. *Risissent.* Illusissent.

8. *conuerso i. p. d.* Quia Juppiter in aurum uersus: pretium uidetur fuisse concubitus.

6. *Aurum per medios ire satell.* Vt (A. III, 56): *Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames.*

Satellites. Pro: hostium cuneos et hostiles fremitus.

10. *et perrumpere amat saxa.* Munitiones expugnare.

potentius. Exaggeratio uoluptuosae rei.

concidit auguris Argiui dom. ob. lucr. Dem. exi. Amphiaraum dicit, cuius uxor Eriphyle monili corrupta egit, ut egrederetur ad bellum, quod exitiale uelut uates praescius declinabat.

12. *ob lucrum.* Propter amorem (sc. a zonis? uel: succini s.).

1) tristitiam 2. nullus maesti*tiam*, formam Ciceroni et tacito usitatam *mae*st. v. rell. mest. et γ. moest. In Hor. Carm. II, 1, 13. 3, 5. S. I, 2, 3. 5, 93. AP. 105 *ma*estus et mestus. maestitudo Plaut. Aul. IV, 10, 1. accus. ap. Nonium II, 512 et Pallad. I, 26. generant 12. 2) dana*ae* triste*s* 2. dana*ae* trist*is* γ, rmv. rell. dan*ae* tris*tis.* trist*is* in Hor. pure hab. E, corr. B. *tristes. exc.* ab effectu: quod Danaen maestam et tristem redderent C. Danaae tertius casus tantum h. l. esse potest, cum *Danaen* praecedat. Rarius in codd. nominatiui et uocatiui *is* terminantur. cf. de Cod. Barc. p. 19. S. I, 6, 34: ciu*is* γb. 3) apt*ius* γ. *Noctis* e. t. eiusmodi crim. C. Item Aγb2. rell. ut est. 4) *ne* gr. Aγb. *nunc* R. *hac* gr. r. rell. *nec* ut lib. Verg. cf. Seru. A. XI, 767. — obambu*let* 2. consue*rint* 2. consue? = *u*nt γ. consueuer*u*nt b,mv. – *ent* 1. cum *ei qui dicit* lupi ins. cons. b. cf. C: obambulat: *quod dicit*, ut ostendat ibi nulla mala regnare. 6) sch. om. Ab. — invictum γ. in*uen*tum r. 7) gl. ex Aγ et rell. om. 8) *co*nuersus R,2. 9) esse conc. mvafh. 10) schol. ex Aγ. rell. om. Locum u. supra III, 3, 52. Quintil. IX, 2, 10. sch. Juv. XIII, 118. 12) sch. om. Ab. pro *os*tium γ, ut supra III, 1, 55 et b III, 2, 5. cf. II, 1: osticum, ostile. rell. *per* host. 14) sch. om. Ab. exagg. ut est uol. 2. 15) Anif. A. amphieraum (non amphiareum) γ. amphiarum v. Homeri (Od. XV, 244) Atticorumque sur. Paus. IV, 41 cf. Aesch. Sept. c. Th. 585) forma Ἀμφιάραος, non Ἀμφιάρηος (Pind. N. IX, 58) vel Ἀμφιάρεως Herod. cf. I, 46. Latina est facta. u. Ouid. P. III, 1, 52. Hygin. 70. 73. Cic. Diu. I, 40. 18) sch. om. Ab. qui infra ad v. 39 *cupidine* habet glossam: amore lucrandi propter am. *scazonis* γG,r. *sta*zonis R. *sta*zenis 1. rell. pr. am. *monili. Monili* (monili aureo Porph.) *corrrupta* Acron in praeced. sch. iam dixerat. Quid, si generaliorem *lucri* sensum post amorem i. cupiditatem indicare Porph. uoluisset dicens: *sc. a zonis?* cf. Grach. ap. cf. M. XV, 12: *zonas* plenas argenti. Liu. XXXIII, 29: *argentum in zonis* habentes. Suet. V. Hell. 16: *zona* se *aureorum plena* circumdedit. Magis enim de pretio quam de pulchritudine monilis illius fatalis agit poeta. Cic. Verr. IV, 18: Eriphylam accepimus in fabulis *ea cupididate*, ut, cum uidisset monile, ut opinor, et auro ex gemmis, pulchritudine eius incensa salutem uiri proderet. Olim cogitaui de *succinis*, ut legendum esset: *succini s.* i. scilicet. Plin. XXXVII, 3: feminis *monilium uice succina* gestantibus maxime decoris gratia. Apul.

13. *demersa exitio.* Deiecta hiatu telluris; nam pro Amphiarao totam domum posuit, qui in bello Thebano absorptus fuit a terra.

13. *Diffidit urb. port. uir. Maedo. Diffidit.* Diuisit, diruit, ut (A. II, 234): *Diuidimus muros.* Philippum significat, Alexandri Magni patrem, qui multas ciuitates auro proditoribus dato cepit et diruit.

15. 16. *munera n. s. inlaq. d.* [Dicit] piratas, propter rapacitatem scilicet. Piratae enim cupiditate lucri latrocinia exercent, hinc et saepe periclitantur. Et est ordo: Duces nauium, non munera nauium.

17. *crescentem s. c. p.* Ordo est: Cura et fames maiorum [scilicet diuitiarum]. Augeri dicit quaestu cupiditatem, ut *Juv.* (XIV, 139): *Crescit amor numi, quantum ipsa pecunia crescit.*

18. *iure perhorrui. Late consp. toll. uert.* Id est, pecuniarum desiderium merito [spreui;] horrui timore curarum, uel honorum potentiam.

19. *uerticem.* Argumentum diuitiarum et celsitudinem dignitatum.

20. *Maec. e. d.* Maecenas enim eques Romauus fuit nec uoluit transire in ordinem senatorum.

Met. II, 123: aurum fulgurans et *succinum* mire cauatum in lapides. De hoc monili cf. Lutat. ad Stat. Theb. II, 272. Parthen. Erot. 25. Longior eaque multo deterior emendandi uia esset: propter amorem doni Polynicis operis *Scazontis* pro Vulcano, deo claudo (Cic. N. D. I, 30), qui non σκάζων neque χωλὸς sed ἀμφιγυήεις κυλλοποδίων a Homero vocatur.

1) exitio Aγb1,rmva. ut omn. fere uet. codd. Hor. K hac parte caret. E non a1m. habet *excidio* sed *exitis* a2m. corr. *exitio.* per excidium destruxit gl. Par. C. *excidio* pure DH. Bern. C, ut recc. plurimi et fh. schol. om. Ab. 2) posuit, qui in bello thebano absorptus fuit a terra R. rell. om. totum domum posuit om γ. 3) Sch. ex Aγ et C. rell. om. diru*pit* γC. in A verbum euanuit. diuidimus γ ut ap. Verg. d*iff*id. C... dimus A. cf. Seru. A. XI, 567. filip. A. 6) *in*laq. AγbG, ut EBφC al. Dicit om. Ab,C. *duces* piratas gl. γA. propter rap. sc. om. Aγb. d*u*cit R. inducit G. 7) Piratae — nauium om. Aγ. 17. cupiditate bR1. edd. *propter* cupiditatem. *hinc* et bRr. neque hi et saepe 1,rmv. et saepe *hic* 2. rell. om. *hinc.* 9) Sensus (Ordo) diuitiarum om. Ab. Ordo est cura et fames maiorum γR12,rmv. *Sensus* est: Cur*am* et fam*em* afh. Sensus est, cura sequitur diuitias crescentes et fames maiorum diuitiarum augetur cupiditate C. *maiorumque.* diui*tum* uel potentium gl. γ, maiorum diuit*um* r. et fames ma*ior* (maiorum) id est diui*tiarum* aug. R. fames id est diui*tiarum.* maiorum 1.mv. fam*em* scil. diui*tiarum* maiorum aug. a (Fa*mem* mai. sc. diu. aug. fh.) cf. pecuniarum infra et in Porph. 10) Nou. sch. posuit A cum lemmate *Crescentem*, om. *dicit.* quest*u* cupidita*tem* Aγb. quest*u et* cupiditate r. quaes*tum* cupiditate 1,mv. quaest*us* cupiditate afhQ. fames sequitur pecuniam crescentem. Augeri dicit cupiditat*em* ques*tu* 2. 11) Nullus liber hab. cre*uit* (Jahn.). 12) Id est Aγ. rell. om. sch. om. b. Id est *spreui* R,r. 13) Spreui om. Aγ et (R,r. hoc loco). — *b*onorum 2,ac. potent*iam* Aγ2. rell. potenti*a. per horrui.* pec. des. me. *respui et spreui* propter curas et inquietudinem. — conspicuum. clarum et toruum *honorum potentia* C. *perhorrui.* respui gl. γ. 14) au*gu*mentum R2. (Varr. L. L. IV, 22) *ar*gum. γr. recte. per *argu*mentum intellege notam, signum. ut argumenta odoris Plin. XII, 15. signa atque argumenta Plaut. Amph. V, 35. *verticem.* caput gl. C. 15) enim om. fh. Id est γ. Quanto diuitias magis spreuerit cafhQ. diu. spreuit r. contento Aγ2. conte*mplo.* mediocrita*tis* cens*u* R. rell. conten*tus.* Schol. satis clarum per editores vitiatum est. Pro *habenti* Q inculc. *habuerit*, (ambiuerit C). Pro *tamquam* cafhQ: *tanto*, male, nam neque Acron. nec Porph. comparationem h. l. exponit.

21. *quanto qu. sibi pl. negauerit.* Id est, diuitias spreuerit. Contento mediocritate census, nec habenti ambitum fortunae maioris, tamquam Deorum fauore dicit abesse (deesse) nil posse.

23. *Nudus. Conspicuus. Transfuga diuit. Pa. linq. gestio.* Quia dixerat castra, seruauit metaphoram, significando transfugam. Dicit tamquam qui a diuitiarum uitiis significat se transire uelle ad uirtutis insignia.

25. *contemptae.* Id est, compositae et mediocris.

26. *impiger.* Laboriosus, ut *Lucan.* ( ): *et contra posuit et quae piger Apulus arua Deseruit rastris.*

28. *magnas inter opes inops.* Propter insatiabilem cupiditatem. Inopem enim se ostendit rei desideratae auarus, tamquam non habeat, quod quaerit, ut *Juu.* (XIV, 137): *egentis uiuere fato.*

29. *purae riuus a.* Laus mediocritatis sub agelli descriptione.

30. *et s. f. m.* Ubertas fertilis glebae non decipiens spem domini uel laborem agro suo praestitum.

32. *beatior.* Multa Africae patrimonia possidente. Ordo est: Et certa fides meae segetis beatior imperio fertilis Africae fallit fulgentem sorte, id est, illum qui per sortem fulget. [et] *Per sortem.* non natura; nam naturale est, ut quisque paucis contentus sit.

33. *quamquam nec Calabrae mella f. a.* In Calabria enim sunt flores aptissimi apibus. Per *mella* autem (*nec Calabrae mella ferunt apes*) negat se uti possessione Calabriae.

nec Laestryg. B. in amph. Formiana seu Sicula, in quibus locis Cyclopes fuerunt, qui Laestrygones uocabantur.

35. *languescit.* Id est, ueterascit.

3) fauor*em* R2. *nil* AγR2,rmva. nihil CfhQ. nil posse *h*abesse (abesse). nil po. *deesse* 2. *ei* nihil po. *de*esse C. *ad*esse A. 5) gl. ex Aγ et C, qui addit: a diuitiis et cupiditate rell. om. 5) metaf. γb. significando. Transf. fh. (transf. a). signif. *se* transf. Q. rell. sign. transf. Propter iterationem uerbi leg. sc. transfu*gae*, aut om. *significando* scribe: metaphoram. *Transfugam* dicit, tamquam qu*ia a* diui*tiis et aliis uitiis* 2. dic*it* CQ. *transfuga.* fugitiuus diuitiarum gl. γ. desertor. fugitiuus gl. C. quia di*xit* castra, *nunc* se dicit transfugam, *manens* in metaphora, *quod* a diuitiorum uitiis *et curis* sign. se — insignia *et uitae quietem* C. 18) qui om Q. *ex* diuit. r. diuit. a uitiis R. 20) insigne R2. 21) *contempte.* parcae c. et med. γ. conte*mptae* Par. EB Fran. conte*n*ptae D. sch. om. b1G,r. 8) ut Lucan. — rastris ex Aγb, C. rell. om. et co. po. *et quae.* atque *im*piger C. *atque piger* γb. apul*s*us b. *ara*tris b. 12) egen*tis* Aγb. loc. Juu. om. R1,r. rell. egen*ti*. 18) et om. γR1.r. *Per sortem* lemma interposui. naturale, ut Plin. XI, 37. XVII, 2. 19) quisque γ1. quis*quis* R,r. rell. quis. parcis γ. parcis*que* G. cf. infra v. 44: parca quod satis est manu. paucis, om. par*u*isque R1,r. rell. quis paucis par*u*isque. — con*temptus* γ. 20) In — apibus om. A. — enim om. 2. autem γR. *gra*tissimi C. 21) se negat A. se uti om. 1,rmva. Ostendit se agros non habere in Calabria C. possessio*nem* 1,rmva. Post *mella* addenda uidentur inclusa verba. 23) anph. A. siue b. seu sicula om. 2. — formiana*ue* A. 24) *le*str. b, ut Bern. AC Fran. lest*ryng*. r. 25) gl om. R1G,r. ueterescit Aγ. euanescit, ueterascit, acescit C.

pinguia. crassa. Martial. ( ): *te Tyrus, me pinguis Gallia nutrit.*

37. *inport. paup.* Quae inportunos facit et odiosos. Poterat tamen quaestio uideri, qua crederetur poeta dixisse contraria, ut cum superius se dixerit transfugam diuitum, hic dicat sibi pauperiem abesse; sed conuenit nec contrarium est, ut, qui diuitum transfuga est, inportunus paupertate non sit, quam elegit et [quam] libenter appetit.

38. *nec si plura uelim.* Scilicet quam habeo: Humanitatem circa se Maecenatis ostendit.

39. *contracto mel. pa. cupidine.* Mitigato et repulso desiderio diuitiarum. Posuit efficientem pro eo, quod efficitur.

40. *uectig. porr.* Id est, paruus possessor minora tributa persoluam.

41. *Mygdoniis.* Asiaticis. *regn. Alyattei.* Alyatteus, rex Lydiae, pater Croesi, qui opimo usus est imperio.

43. 44. *bene est c. d. obt. p. q. s. e. m.* Omnia frugalitati suppetere, et nihil deesse dicit.

PORPHYRION.

Incl. Danaen. t. aen. Haec ode in Maecenatem scripta est; quae initium quidem habet ab habitatione Danaes. Caeterum tractat, quae sit uis auri, et quantum potentiae habeat. Per quod ostendit, in hoc factam fabulam de aureo inbri Danaes, ut ostendatur, nihil non posse pecunia atque auro expugnari.

1) crassa mva. crassa *et fecunda* C. grossa Aγ. loc. Martial. ex AγC. te Tyrus C. *tecum* etyrus γ. te . . . . us A (euanuit). *nutrit* C. *uertit* Aγ. *pinguia gallicis.* est autem Gallia pascuis apta γ. 4) *oriri* fh. poet*am* cafh. r. et codd. poet*a*. 5. inport. γ ter. A in sch. 5) dix cecafh. — paup. esse γ. 6) elegit γ12,r. *et* legit A, b et rell. el*i*git. qu*i* b. rell. *quam* et *quam* lib. mvacafh. *quam* om. r et codd. Poterat — appetit om. C. 8) Plura q. hab. om. A. *scil.* quam habe*t* R. s. quam γ2. *plura* quam fhQ. alt. plura om. rmva. 11) Effic. — efficitur om. A. *cupidine.* desiderio. posuit efficien*tem* p. id q. eff. γ. pos. efficientem *per* id R12,rmva. Efficien*tem* po. *pro* eo fh. Effici*ens* po. *pro* eo Q. 12) persc. trib. mvafhQ. h. om. R1,r. 13) gl. ex Aγ. migd. γ. Asiaaticis. Assyriis C. rell. om. hali *alyti* A (Hor.) alia*tti* A. in lemm. aliatt*ici* γ. alyattici C. Halyat*tici* (non Alyt. ut ref. Q) fh et ca, ut Bern. A, Par. H. Fran., hal*i*att*ici* IP. *b*al*iartici* b. aliat*hi* D,r. alyatt*hi* Bern. C. aliatt*hii* BφC. halia*tii* mv. halyathii ER. Ἀλυάττης, Ἀλυάττεω Herodot. I, 16. 93. lat. Alyattes (abl. Alyatte Plin. II, 12) s. Alyatteus, Alyat*tei*. Male ergo aliath*us* r. haliat*ius* mv. Halyat*ticus* acfh. aliat*tus* A. alia*tus* γ. aliathius 1. hali*actius* 2. — li*bibie* γ. liriae A. lydorum C. (*Persarum* Porph.). rell. ly*diae*. pater *crisi* Aγ. *acri*sii 2. Cris*ii* r. qui pecuniosus fuit 2. sch. om. b.

PORPH. Ode LXXV. R. 19) ωδη haec M. ode om. R. *in* mec. R2. *in* maec. M,rv. rell. ad. scribta M. 21) per *quod* MAR2. rell. per *hoc*. -- in hoc MR2G. rell. om. 22) *inbri* M. imbr*i* R2G. *hy*mbrae rv. rell. imbre. imbr*i* abl. ut saepius apud. Ciceronem. cf. Acr. — pec. *atq.* au. MR2. 23) expugnare 2,rv.

4. *noct. ab adult.* Belle *nocturnis* [adulteris], quia adulteris nox apta est.

5. *si non Acrisium u. a. c. p. Iupp. e. V. ris.* Sensus est: Acrisius filiae suae Danaes pudicitiam diligentissime custodiebat, si non diligentiam hanc elusam uellent Venus ac Iuppiter in aurum uersus. [Quod] *Pretium* uidetur fuisse concubitus.

9. *aurum per med. ire satell.* In hoc iam excessu consilium est fabulae, quam in principio posuit.

10. *concidit auguris Argiui domus ob lucrum.* Amphiarai scilicet, quem Eriphyle uxor corrupta monili aureo prodidit.

14. *diffidit urb. po. uir Macedo.* Philippum significat, Alexandri Magni patrem.

15. 16. *inlaqueant duces.* Inlaqueant, id est, capiunt.

Crescentem seq. cura pecun. Reprehendit eos, qui pecuniam si concupiscunt, tamquam feliciores futuri, cum tanto plus sollicitudinis ac curae habeant, quanto maior est.

maiorumque fames. Pecuniarum maiorum scilicet; et *famem* nunc pro desiderio posuit methaphoricos. Dicit autem, quod reuera uidemus, tanto cupidiores amarioresque fieri homines, quanto plus adquirant.

21. *quanto quisque sibi plura negauerit a Dis plura feret.* Bella relatio, qua significat, se non inter auaros numerari uelle, quia nec ipse est auarus.

23. *et transfuga diu. pa. ling. gestio.* Perseuerauit in translatione *transfuga* dicendo, cum supra *castra peto* dixisset.

28. *Magnas inter opes inops.* Belle, quia qui multum habet, plus desiderat, quasi qui inops est: nec enim habet, quod uult, sicuti qui uere inopes sunt.

29—31. *Purae riuus aquae — fallet sorte beatior.* Sensus est: Agellus meus quamuis oneri mihi sit, locupletiorem me tamen facit, nihil amplius scilicet desiderantem, quam ille est, qui sibi clarus uidetur, quod latissimas multasque habeat in Africa possessiones; hoc ergo fallitur ille locuples, quod se beatiorem iudicet.

1) *u*elle M, ut supra saepius pro *b*elle. *uere* R. rell. auro (aureo fh) *aut* pec. — noct om. 2. non opus est legere adulter*iis*. cf. supra u. 33: flores apti apibus. 3) suae MAR. rell. om. — custodi*uit* 2,rv. custodi*ebat* R. custod*ibat* M. custodisset afhQ. 4) *conuersus* 2. pra*et*ium M. quod om. MR,r. qu*i* 2. 6) excess*us* MR. fabu*la* MR2. 9) post *monili* interpo. 2: quod ab orgia polinicis uxore acceperat. erifyle M. eriphile 2. 10) filipp. M. 14) felitiores M. — cur*r*ae M. quanto maiorem pecuniam acquirant fh. 17) metaf. M. 18) adq. M. 19) In MR. hal. leguntur verba *Sensus est*, quae infra ante u. 28 iterantur. Hinc omnes serioris aetatis libri, errore librarii homoeoteleuto decepti, scholia interposita omiserunt. 22) transfug*am* MA. transfug*a* posui ex Hor. cf. H. Stephani uet lib. p. 159. 24) *Non* enim h. q. v. *sicut nec* ii. Vet. lib. H. Stephani l. l. 29) desider*ans* rfh. — est om. 2. — uideretur fh. 30) habe*bat* afh. ha*bet* M. rell. habe*at*. A*ph*rica fh.

33. *quamq. nec Calabrae mella ferunt apes.* Licet nec in Calabria possideam [quid], inquit, ubi mel optimum nascitur.

nec Laestryg. Bacchus in amph. Laestrygones oppidum Campaniae Formias tenuisse dicuntur; in illa autem regione, quia saxosa est, pretiosissimum uinum Campanum nascitur.

35. *Bacchus in amph. languescit. l.* Belle *languescit* quasi senescit, ac per hoc ueterascit. Et paulo post (III, 21, 21, 8) ait: *promere languidiora uina.*

39. 40. *contracto melius paru. cupidine vectigalia porrigam. Vectigalia* pro suis reditibus posuit, proprie enim rei publicae reditus dicuntur uectigalia. Sensus communis est et manifestus. Ait enim, paruo se contentum plus sibi uideri possidere, quam si multum habens amplius desideret.

40. *quam si Mygd. r. Alyattei.* Ordo est: quam si Mygdoniis campis regnum Alyâttei continuem. Alyatteus autem rex Persarum dicitur fuisse, uel, ut alii [dicunt], rex Lydorum, pater Croesi.

43. 44. *bene est c. d. obtulit p. q. s. e. m.* Subaudiendum hic extrinsecus pronomen quod est *ei*, ut sit: Bene est ei, cui deus optulit parca, quod satis est, manu.

CARMEN III, 17.

ACRON.

Aeli. Aelium Lamiam adloquitur senatorem. Aeliorum autem familia a Lamo, Formiarum rege, oriri adfirmata est, unde et Lamiae cog-

1) possideas rvfh. quid om. MR2G,rva. in*quid* M. *agros* C. Neque *quid* neque *agros* uel *bona* opus, cum *possideo* non solum ab Ulpiano absolute usurpatum sit. 4) praetios M. 6) amf. M. Belle MRG et uet. lib. H. Stephani (p. 166), qui *Bacchus* uocem, quae est in afh, minime alienam sentiens legere voluit: *Belle, Bacchus languescit. bene* 2,rv. 9) contr*acta* Q cum rva recepit contra omnium fere codicum et veteris M auctoritatem manifestumque Horatii usum uocis *cupido* pro cupiditate (ut II, 16, 15 sordid*us*. E. I, 1, 33: mis*ero*que). 10) *suis* addidi. H. Stephanus p. 155 uoluit: pro *suis* red. *improprie* posuit. proprie enim u. *Improprie* superfluum mihi visum est, *suis* autem necessarium. Verba *Vectig. pro — dicu. uectigalia*, aliquantum mutilata, apud fh ultimum scholii locum occupant. Lemma *porrigam* (porrig*amus* Mrv) uerbo amplificatum M,rvaQ male iterarunt ante *Sensus comm.*, quippe contra Porph. morem. 9) paruo contentum plus *se* uideri fh, 13) ha*lyt*tii cont. haly*aa*tti*is* M. Hal*i*actus R. aliatti 2. *hiliact*ii cont. *Alyact*us v. *hiliactici.* cont. *Alii actus* r. 15) dicunt om. MR. 16) o*b*tulit M. *opt*ulit b, ut E. parca q. s. e. manu MR2,r. rell. parca manu q. s. e.

ACRON. Ad aeli*a*m (2m. mut. a in u) lamiam A in Hor. Ad *h*elium lamiam b. Ad delium lamiũ K (d expu., perperam apud Orell.). Paranetice aelio lamiae γ. Paran. elio lamie D. Paran. aelio lamie XVII. E. Paran. aelio lam*ia*Bφ. Ad helium lamiam parentesis H. ad elium Par. C. Paranetice olio lam*iam* virum ordinis senatorii Bern. B. Paraneutice aelio lamie Fran. Ode LXXV. ad aelium lamiam. Encomiastice tetracolos A inscr. schol.

23) Heli 1G,r. Aeli*am* lamiam *ad* log. AG. *H*elium 1,r. Aelium om. R2. — Lamiarum γ. Heliorum 2. aelicorum b. rell. aeliorum. 24) *ab* lamo 2. adf. AG. — Lamia*rum* fh.

nomen nobilibus inditum ⌈est⌉, quod uulgo *Lamium* (?) genus uocabatur. *Juu.* (IV, 154): *Lamiarum caede madenti. Vetusto* i. e. antiquo.

2. *quando.* Siquidem.

4. *fastos* ⌈consules,⌉. Qui nobilitatis in posteros memoriam testarentur. Per *fastos* autem consules uult accipi. *Lucan.* (V, 5): *qui dat noua nomina fastis.*

7. *Qui Form. moen. dicitur Princeps.* Primus, ut (A. V, 833): *Princeps ante omnis densum Palinurus agebat.*

8. *senuisse Lirim.* Liris quoque fluuius Menturnis fluens, de quo *Lucan.* (II, 424): *et umbrosae Liris per regna Maricae.* Ordo est: Et late tyrannus dicitur tenuisse Lirim innatantem litoribus Maricae. Marica nympha fuit, a qua fluuius nomen accepit.

9. *Late tyrannus.* Alibi pro domino, alibi pro crudeli, alibi pro potente ponitur, ut (A. VII, 266): *Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. cras fol. nen.* Pro futurae tempestatis indicio, ut (G. I, 371): *omnia plenis Rura natant fossis.* Ordo est: Tempestas demissa ab Euro sternet cras nemus multis foliis et sternet litus inutili alga.

12. 13. *augur Ann. cornix.* Id est, diuinatrix pluuiae, ut (G. I, 388): *Tunc cornix plena pluuiam uocat inproba uoce. Annosa,* diu uiuens, *Juv.* (X, 247): *de senecta Exemplo, uitae fuit a cornice secundae.*

1) inclitum b (*d* et *cl* saepe confund.). est om. Aγb2. vulg*us unum* 2. vulgo A (1m. corr. *lanit*ium A. lam*ninum* γb. lam*ini*um R. rell. lamium. Utrum *vulgus* Lam*ninum* siue Lamnium genus uscauerit, ad familiae diuitias (lam*n*am C. II, 2, 2. E. I, 15, 36. Liv. XXIII, 19. Vitruv. VII, 9) ad ludens, nec certum nec verisimile est, licet *triumvir monetalis* fuerit Q. Aelius Lamia Horatii amicus, ad quem C. I, 26 scriptum est. Notus est iocus Ciceronis Att. X, 11 de *Monetali.* La*miarum* adi. est apud Suet. Cal. 59 et Cic. Att. XII, 21. 2) cf. Juv. VI, 385. Cic. ad Diu. XII, 29. Tac. A. VI. 27. Lam*m*iarum b. — gl. om. Ab et γ, qui ad u. 2 habet scholion: *hinc* ab eo i. *an illo antiquo lamo* rmva. scholiorum principio posuerunt: Aeli (*H*eli r) uetusto. antiquo. r pergit: *hic h*elium lam. allo q. 3) gl. siquidem om. Ab. quia b. *fastos* consules qui 2,rmva. consules gl. γ. *fastos* autem cons. uult. accipi qui — testarentur *per fastos.* Luc. R. bene. 4) aut b2. 7) sch. sch. ex Aγb. rell. om. omne*s* Aγ, ut Med. oms̄ = omni*s* b ut Ribb. ap. Verg. cf. Seru. A. X, 157. 8. Liris *quoque* fl. Aγb,r. rell. om. *quoque.* In R,r sic se excipiunt scholia: *Late tyrannus.* Ordo est — lirim. (lyram r) innantem littoribus (lytt. r), *Maricae.* Nympha — accepit. Liris quoque . . 9) fluuius menturnis (mint. γb) fluens Aγb. fluu. minturn*ensis*, om. fluens, r. lyris est quoque fluuius minturnensis 2. rell. fluu. est Campaniae interfluens urbem Minturnensium, de quo. *Mynth.* m. v. Liris nomen est fluuii interfluentis urbem Minturnensium C. Menturnas scr. E. 1, 1, 5 γ vet. Ambr. vet. Rom. Vat. Chr. cf. Aug. Mai. or. Cic. pro Plancio X, 5. ed. 1. not. 3. Ritschl. p. 14 ad Dionys. Halic. A. R. c. 9. Steph. Byz. s. v. 10) Ordo -- Maricae om. A,mvca. Ordo — innantem hab. γ, om. lit. Maricae. *inantem.* decorrentem gl. γ. inn*at*antem fhQ. 14) cf. Seru. A. IV, 320. sch. Lucan. IX, 134 aliosque ap. Ribb. 15) Pro AbR2,r. rell. De. defut. temp. iud. mv. 16) omnia *late* rura Ab2,r. omnia pl. *late* rura R. *Late* ex u. 9. Horatii intrauit. *alg*a. herba littoralis gl. γ. 18) ut — uoce ex Aγ (*et nunc* cornix). rell. om. cf. Porph. *Tunc* Ab, ut Isidor. or. XII, 7, 44. Nonius 220. 30. Tu*m* MR Porph. III, 27, 10, i*n*pr. Aγ. ut Quintil. V. 9, 15. Seru. G. I, 362. sch. Luc. V, 556. de senecta Aγ. 20) Exemp*lo* Aγb,rmv. rell. exemp*lum.* secun*da* AγbR,rmv.

13. 14. *dum potes acid. Comp. limum.* Dum permitteris serenitate, strue ad faciundum sacrificium.

15. *et porro bimenstri.* Duos menses habente; aut certe duos menses uoluit significare a luna computatos.

16. *cum f. o. s.* Cum uacantibus seruis et ab opere feriatis. Ostendit autem tempus hiemis, dum ad focum potari hortatur et sacrificium genio institui, ut (G. I, 302): *Inuitat genialis hiemps curasque resoluit, et* (B. V, 70): *Ante focum si frigus erit*[*, si messis in umbra*].

PORPHYRION.

Aeli u. n. ab. L. Aelium Lamiam adloquitur senatorem. Aeliorum familiam a Lamo Formiarum rege oriri adfirmat et inde Lamiae cognomen his adhaesisse.

4. *memores g. o. fastos.* Scilicet qui memoriam ueterem testatur.

6—8. *qui Formiarum moen. di. pr. et inn. Maricae lito. ten. Lirim.* Formiani potentiores uidentur fuisse Menturnensibus et eorum agros tenuisse. *Liris* flumen, ubi *Marica* nympha colitur. Ideo *late tyrannus*, quod ad Lirim usque regnum suum extenderit.

et innaantem M. litoribus t. Lirim. Liris per mediam urbem Minturnensem labitur. Maricam autem Minturnenses praecipue colunt, cuius etiam lucus in ipsa Minturnensium ciuitate est.

12. 13. *sternitaquae n. f. a. a. e.* Et *Verg.* dicit, cornices pluuiae

Sic haec scholia ordinaui. Aγb enim habent: *annosa.* diu. uimens ut. tunc cornix -- uoce. Juuenalis de secta. exemplo — secunda. prius lemma auxi et propter Verg. locum *augur* u. addidi et glossam ex γ: *id est diuin. pluuiae.* Similis error est in C: *annosa* (b. *augur*) *cornix*, ut (Verg. E. IX, 15): *saepe* (l. ante) *sinistra caua praedixit* (l. monuisset) *ab ilice cornix. annosa* diu uiuens. Juv. *Exemplum — senectae.*

1) *Id est* dum serenitate permi*t*eris (om. strue ad f. s.) A. Dum permitti*tur*, *a* ser. s. stru*ens* lignum ad sacrificium 2. faci*u*ndum R. dum *licet per* serenitatem C. 3) sch. om. Ab. bim*ens*tri posui cum omn. codd. cf. sem*ens*tria ap. Scaen. Pandect. XVIII, 7, 10 et Ulpian. ibid. XXIX, 2, 12. Loci scriptorum nondum satis excussi sunt. Sch. om. Ab. Locum u. infra III. 18, 15. hiemps A. 7) curasque resolu. om. fh. Cum *resoluit* u. exeunt scholia h. o. in R1G,r. 8) si mess. in umbra om. AγbR1G,r. Loc. iam supra I, 4. 3.

PORPH. Ode LXXVI. Ao elium lamiam R. 12) Aeli M. Aelium M. Haelium 2. *ad*loq. M. *ab* Lamo. rvafh. 14) *his* M. hiis R2. edd. iis. *eis* Q. cf. Acr. 15) testetur MR. test*an*tur 2. testentur AG. rva. lemma, non schol., fh neutrum habent. Mem. gen*os* omne fast*us* M. fast*us* Q (G?). ueter*um* R. 17) M*i*nturn. libri. — agro M. liris *fuit ac* marica nymfa (nympha R). Coli igitur *ideoque* tyranus late quod ad lir*um* (lirin K) u. r. ext. MRG (ad marg. corr.). In r. utrumque legitur. ide*o* om. 2,va. et fh, qui schol. *Late tyrannus.* Qu*i* ad Lyrim etc. inferius colloc. et om. Liris flu. — colitur. 20) minturnens*em* M. rell. minturnens*ium* (minth. r.). 21) praecipue MAR2G. rell. maxime. 22) minturnen*sium* MR2. minthurnense r. minthu*rensi* v. rell. Minthurnens*i*. ciuitate om. MRG (codd. in marg.) 23) Et MRA2. rell. etiam.

imminentis praesagas esse, cum ait (G. I, 388): *Tam cornix plena pluuiam uocat inproba uoce. Augurem* ergo pro praesaga i. e. diuina posuit; *annosam* uero ait, quoniam mille annos uiuere adfirmatur.

13–16. *dum p. a. c. l. c. g. m. c. et p. b. c. f. o. s.* Intellegendum, in uilla sua esse Lamiam, quem ideo hortatur apud focum epulari; sic enim solent rustici hieme, cum feriati sunt; quod ipsum manifestatur ex eo, quod dixit: 'Genium curabis famulis operum solutis.' Talia sunt enim et illa *Vergiliana* (G. I, 371): *Inuitat genialis hiemps, et* B. V, 70: *ante focum si frigus erit, si messis in umbra.*

CARMEN III, 18.

ACRON.

Faune n. fugientium a. Quasi celeritate sui Nymphae Faunorum petulantiam fugiant.

2. *aprica rura.* Amoena, temperata, ut (B. IX, 49): *Duceret apricis in collibus uua colorem.*

3. *lenis inced.* Propitius, placatus.

3. 4. *paruis aeq. a. Alumnis,* ruris uernulis, quos maxime Fauni laedere dicuntur.

5. *pleno anno.* Id est completo. Annuale se ei ostendit facere sacrificium. *Si* autem *si quidem* est, ut (G. I, 7): *uestro si munere tellus. Cadit. Immolatur.*

6. *Veneris sodali uina craterae. Craterae* dixit *Veneris sodali* ideo, quia (*Ter.* Eun. IX, 56): *sine Cerere et Libero friget Venus.*

6) *in* min. G. munientis r. imminente*s* M. pr*essa*gas rv. *Tum* omn. libri. Tam. inculc. Q. imp. omn. libri. g. augurem erge praesa*gam*, diui*nam* po. R. 3) *autem* ait afh. 5) uilla *fuisse*, om. *sua*, afh. 7) di*xerit* omn. libri. dixit Q. — enim MR2G. 8) hiemps M. 2. 21. et. om. MR2,rv.

ACRON. Ad faunum deum A (Hor.) b. ut H Pal. Proseutice in faunum deum agrestem γ, ut E qui addit XVIII. In f. d. agrest*ium* Bern. C. Proseut. in f. a., om. deum, Fran. Prosent. in faunum D. Ode LXXVI. R. Argumentum in C: Precatur Faunum Deum *terrestrem* ut in sequendis Nymphis se fugientibus transiens suos agros velit esse propitius.

14) fugient*i*um b, mv. ut Bern. KBC, Par. D Fran. al. cael. su*i* Aγ12,rmva, ut supra I, 3, 20. 24. Porph. II, 8, 1. *a* cel. 1,mva. petulant*ium* A. 16) cf. Seru. A. V, 128. duc*ere* Aγb. 18) sch. om. bR1G,r. *aequus.* mitis. non nocuus (*in* nocuus C) gl. γC. 19) uern. rur. 1. uernulas A. 21) an*n*ale γR2. sacr. fac. ost. R12,rmva. fac. ost. sacr. γ. 22) siqui*dem* RG,rmva. rell. si quid *est.* ē = em et est. — *Si* libri, ut Seru. A. V, 64. Macrob. V, 18. vestro*que in* Prob. *quia* Keil. 23) gl. om. R1,r et G (Q: *recte om. cod.*). cad*at.* imol. mv. hoc et rell. scholia ad h. o. non habet b. 24) *ueneris sodali*] cratere dix. γ. *uno craterē*] cratere*s* dix. uen. soda*lis* A. *cratere* dix. R. rell. om. *craterae.* craterae plurimi codd. Hor. ut Bern. KAC (cratere B) multique Parr. inter quos D cum lect. uar: uel creterre. craeterrae E. *creterrae* cum glossa: eo quod fruges creet in terra B₂C, hic cum var. lect. a m. 1: *uel cratere,* illi cum rubro verbo CRETERRA ad marginem. loc. Terent. u. ap. Suringar. pag. 46.

CARMEN III, 19.

ACRON.

Quantum distet ab Ina. Telephum, Graecum poetam, sodalem suum, adloquitur, iocose eum corripiens, quod historias non pertinentes ad propositum potius loquatur, quam quae sint apta conuiuio. *Alii* uolunt, reprehendi Telephum, quod, quantum temporis interesset ab Inacho usque ad Codrum, quaereret; deinde, conuersus ad puerum, ut inpari numero cyathorum faciat potiones, hortatur.

2. *Codrus pro pat. non timidus mori.* Rex Atheniensium et Lacedaemoniorum fuit. Hic imminentibus hostibus pro patria se deuouit, responso incitatus oraculi, quo praedictum fuerat, eos uincere posse, quorum dux fuisset occissus. Hoc dum peruulgatum fuisset, coepit uitare, ne occideretur. Mutato postea habitu gregarii militis [ueste], in castra hostium perrexit et, magnis iniuriis agens, ut occideretur, optinuit; unde *Verg.* (B. V, 11): *aut iurgia Codri.*

et genus Ae. Aui Achillis. Per has autem fabulas historiam Graecam significat.

sacro b. s. Ilio. Sacrum Ilium ideo, quod a numinibus muri facti dicebantur [Troiani], hoc est, [a] Neptuno et Apolline, ut *Verg.* A. V, 810: [*cuperem cum uertere ab imo*] *Structa meis manibus periurae moenia Troiae.*

5. *pro Chium pret. cad.* Aut peregrinum uinum dixit, aut uas uino (uinarium?) pretiosius.

ACRON. Ad telefum A (Hor.). Ad telephum b, ut K. Diastolice ad telephum murenam augurio honoratum γBφE (diasto*ll*ice — XVIIII) Fran. ad teleph*onum* murenam aug. hon. Bern. B. ad telephum *myrenum* aug. hon. Bern. C. diast. ad tel. murenam D. Ode LXXVII. R.

5) dist*at* bG, ut Bern. ABC aliique pauci. 6) quod *Romanis Graecas* hist. nec ad prop. pert. pot. eloquatur C. *praepos*. Aγ. praep. *suum* A. 9) inpari 2. in pari 1. 10) pro pat. non *timuit* mo. A in lemm., tim*idus* in Hor. 11) hi*s* imm. γb. — pro pat. *mori uoluit.* Nam oraculo responsum fuit, eos uicturos, quorum Dux cecidisset. Codrus itaque, sumto *pauperis* habitu, *ad* castra etc. C. 14) cepit b. uitare 12,mv. rell. uitari. *Hoc — occideretur* omn. libri. *propterea* inculc. Q. *postea* omn. libri. 15) ueste om. AbR12,rmva. et male inculc. Q. ante *in castra.* 16) per*uenit* 2. perrexit, a quibus, post multos in eos coniectas iniurias, tandem occiditur C. — optin. Aγb. *unde* AγbR2,r. rell. ut. iurigia A. alconis habes laudes aut iu. Codri R1,mv. cf. Augustin. C. D. XVIII, 19. 18) Aui Ach. om. A. 20) Sacrum ilium Aγ,r. *ideo quod* r. *quod*, om. ideo, AγR. rell. *quia*. *sacro* qaia (sine lemm. longiore) Cv. a numinibus om. C. 21) Troiani om. AγR2,r. — *a* tacite inculc. Q. 22) cf. Seru. A. II, 201. Augustin. C. D. III, 3. Cup. — imo om. Aγ. sch. om. b. — Structā moen. A. 24) praec. r, prec. A,mvafh. uino omn. libri. neque *uas uino* (datiu.) neque *uas uini*, id quod h. l. inculc. Q, dicebatur, sed uas *uinarium.* Cic. Verr. IV, 27. Ab. sol. uinarium S. II. 8, 39, ut uas potorium, escarium Plin. XXXVII, 2. Q uoluit: *fuit* uini. sch. om. b. *Chium.* a loco (cf. Q ad u. 7). peregr. uin. posuit *pro precioso* C.

6. *temperet ignibus.* Tepefaciat; nam tepefactis aquis solent Graeci uina temperare.

7. [*Quo.* Aliquo.] — *et quota.* Subauditur hora[; ordinale nomen est].

8. *pelignis c. fr.* Pelignum oppidum est Sabinorum frigidae regionis.

9. *Da Lunae pr. no.* Puerum pincernam adloquitur. Hoc more ueteres festiuitatem conuiuiorum celebrare consueuerant, ut singulos uini cyathos sub singulorum Deorum aut carissimorum hominum nominibus in poculis adici iuberent.

10. *Da noctis med. d. p. aug. Murenae.* Id est, bibamus in honorem mediae noctis et novae lunae et anguis Murenae.

11. *tribus aut nouem.* Vt (B. VIII, 75): *numero Deus impare gaudet. Tribus* [autem] aut *nouem* aut propter Musas, aut propter Charites, quia laetitiam dare dicebantur.

14. *attonitus petet vates.* Vt non inebrietur. *Vates* pro quolibet sacricola. *Ternos ter cyathos.* Hoc est, nouies [ternos.)

15. *tris pr. s.* Ne, si supra nouem addideris tres, ebrius factus exsurgas in lites, quae sunt Gratiae Laetitiaeque contrariae.

17. *Nudis cu. sororibus.* Ideo Gratiae nudae pinguntur, ueluti sine dolo, sine fraude, sine aliquo uelamine.

1) *solent* R12,r. rell. sole*bant.* Graec*a* uoluit Orell. in ed. Horatii. temp. uina γR2,r. rell. uin. temp. Huic scholio adiunxit A haec: ciam incernam graecum ut flos. subaudit ipsum. γ: Etiam *pincernam* grecum. Vt flos asiae ante ipsum. cf. sch. ad u. 9. Pincerna uox serioris latinitatis, (Lamprid. in Alex. Seu. 41. Ascon. in Cic. Verr. I, 26) a Graecis uocabulis deriuari potest, non uero Graeca est pro οἰνοχόος. *Flos Asiae* non ad Chium *insulam* (ut Cic. Phil. III, 5: Gallia est flos Italiae), sed ad *uinum Chium* spectare uidetur, *subaudi ipsum* ad u. 9 et 10: *Da* Lunae etc. 3) *Aliquo* om. Aγb, Cr. *de* aliquo R. subauditur A. s. hora γ. subora vm. rell. sup. aut supple. 4) ord. no. est om. Aγ. totum sch. om. r. 5) sch. om. γ2, qui habet: Peligni sunt populi prope marsos, ubi est frigus. — Sab. est A. 7) Huic sch. datum vulgo est lemma u. 10: *Da noctis med.* — hoc *more* AγbR2,r. rell. modo. 8) consueuer*unt* 2,C. u. supra 11,6. 18,11 et infra v. 15. *in* sing. h. 10) in pocu*la* fh. *dici* fh. *apponi* mva. *nomine* om. AR1bγ,mv. *ac cla*rissimorum hom. nomin*ibus et honore* in poculis a — dici iub. r. cf. Porph. *ad* singulos u. cy. (om. sub) sing. — hominum *nomen* adiici iub. C, om. *in poculis*. *In poculis* non debebat omitti; intellegendum enim, ut Cic. Sen. 14, *inter bibendum.* Cic. Phil. II, 25: inter coenam, in ipsis tuis immanibus poculis. Flor. II, 10: prae poculis. Sic nec *nomen* nec *nomina* scribere nec *cyathos* in *cyathis* vel *ad cyathos* mutare opus est. 14) autem om. γR,r. Trib. autem nou. A. — c*u*rites Aγ. *ce*rites 12. chari*tes* R,r. charit*as* afh. chari*tates* v.dicebant Aγ2,. a laetitia dicebantur 1,r. laetitiam dabant afh. dare dicebantur R. sch. om. b. 16) Sch. om. γC, qui habent: *attonitus.* expertus. doctus. *Quod* non fh, inebria*retur* r. 17) Ternos t. c. sch. ex A: Hoc est noui esternos. rell. om. 18) *tris* AR, ut K et G,rva, tre*is* fh. 19) laetitiaeque (laetic. v) omn. libri. Q tacite inculc. *et* laetitiae. 20) cf. supra I, 30, 6. Novum lemma posui. u. pictura Gratiarum Pompeiana in Mus. Borbon. III. 3.

17. *cum Berecynthiae.* Berecynthus urbs Phrygiae, unde et tibias Phrygas dicit, quae matris Deum sacris adhiberi consueuerant, ad quarum cantus et a conuiuantibus saltabatur, ut (A. IX, 619): *Tympana uos buxusque uocant Berecynthia matris [Idaeae].*

19. *Cessant flamina tibiae.* Ut (*Verg.* B. V, II): *calamos inflare leues.*

21. *parcentis.* Otiosas a cantu uel a miscendo cessantes.

22. *audiat inuidus dom. strep. Lycus.* Id est, audiat Lycus uicinus hilaritatis nostrae strepitum et inuidia rumpatur, ut in *Verg.* (A. I, 725): *Fit strepitus tectis uocesque per ampla uolutant Atria.*

24. *seni non habilis Lyco.* Scilicet uxor, quae seni puella inhabili (inhabilis?) iuncta esset, unde et zelum eius ostendit, dum *inuidum* dicit.

25—27. *Telephe.* Ordo est: Telephe, tempestiua Rhode petit te nitidum spissa coma et similem puro Vespero.

25. *Spissa te nit. coma.* Laus pulchritudinis Telephi; nam et crinium compositio in iuuenibus amatur.

PORPHYRION.

Quantum distet ab Inacho Codrus. Telephum sodalem [adulescentem] adloquitur, iocose eum corripiens, quod historias non ad se pertinentes po-

1) berecynthiae Aγ,rmvafh. berecinth b, ut K, Par. BφD. berecinthus γ. berecyntus c. Berecynthiae f. Berecynth*ius* b. — frigiae R. fryg. v. 2) frigeas A. frigias 1,m. frygias v. phrigias γ. phrygias 2,a. Phry*gas* fhQ. unde et Phrygiae tibiae *dicuntur* C. dicit Aγ,rmvafh. dixit R2. 11. quae *in antris domini* (sic sine compend.) R. consueuerunt 1. et conu. saltabantur R. 4) uoc*ant* Aγ,R21,Crmva, uoc*at* fhQ. et Ribbeck. berecinthiae A2,r. (berecynth.). Idaeae om. AγR12,rva. 5) sch. ad u. 19 ex Aγ,C. rell. om. γC antepo. glossam soni et uoces. leu*es* Aγ. leu*eis* C. leu*is* Verg. 6) parcen*tis* Aγb, ut K (non pascentes ut ap. Orell.). 7) *ly*cus in lemm. licus in sch. Aγ. ilaritatis A. *aut* lycus r. Vulg. lectio: Vicinus hil. no. strep. et *in uidiam patiatur.* Q: strepitum *cum inuidia* patiatur. et inuidia rumpatur Aγ. cf. Porph. strepitu inuidi*arum* paratur 2. 8) ut *in* uirg. pro laetitia *fit strepitus tectis*, uoc. — atria om., Aγ. loc. Verg. om. R1,r. *Fit* libri Acr. C, Seru. et cod. Med. *It* Ribb. ap. Verg. 9) uoc*es*que 2,mvacfh. C. uoc*em*que Verg. *alta* tacite inculc. Q. inde Ribbeck *ialta* schol. Hor. semel tantum *alta* A. IV, 665: it clamor ad *Alta* Africa. *ampla* 2,mvafhC et Verg. 10) s. uxor R2. scilice tr. rell. om. quae seni puella in h. Aγ12R (quae seni *te* puella inh.), Crmv. (semi mv) a C. quae puella seni fhQ. 11) inhab*ili* libri. inhab*ilis* scribe. *esset* omn. libri. *est* tacite ex C. inculc. Q. *iuncta* Aγ. rell. *con*iuncta. coniunct*am* R. inabili A. — *inuidum* AγR1,mC. *niui*dum corr. *niti*dum 2. *in habilem* vac. *non* habilem fhQ. *eius* i. e. senis. hinc recte *inuidum.* quod qui aliter acceperint, *non habilem uxorem* substiuerunt. 12) Ordo — Vespero om. A. — cloe 2. rell. rhode cf. Porph. *yhode* url *clode* b1m. rhode A (2m. corr. *cloke*) γ, ut K. rhod*a* Fran. Bern. A (2m. corr. e). rode (1m. add. *h*, ad marg. *choe*) E. *choe* Bern. C. cloe DP. Bern. B. HJ non habent, *rhode* (ut ref. Vanderb. et Pottier.) sed *chloe*, ut BφR. etc. clo*hae* Par. C, non *rhode*, ut Pottier. refert. 13) puro sim. mvafh. rell. sim. pu. 14) Lemma posui cum Aγ. rell. *et est* laus. 12) compositio. cf. supra II, 19, 20: *sine compositione crinium.* 15) *in* iuu. CQ. rell. om. *in. iuueni*bus Aγ2,rfh. *num*inibus R1,mvca. *muner*ibus G. *am*atur Aγ,CQ. rell. *apt*atur.

PORPH. Ode LXXVIII. Ad telephum R. 18) inaco R,v (*quo*drus *th*el.). Telefum M. *sodalem* MRA et uet. lib. H. Stephani p. 107, rell. adolescentem. 19) ad*l*. M.

tius loquatur, quam quae pertineant ad conuiuii praesentis apparatus. Deinde conuersus ad puerum hortatur, ut inpari numero cyathorum potiones faciat.

Quantum dist. ad *Inacho Codrus pro patria non tim. mori, Narras.* Tu comparationem, inquit, facis uirtutum Inachi et Codri. Codrus autem Atheniensium dux fuit, qui, ut patriae uictoriam pareret, interimendum se Lacedaemoniis optulit. De Inachi autem uirtutibus nulla extitit (existit?) historia.

2. *et pugnata sacro b. sub. Ilio.* *Sacrum Ilium* dixit secundum Homericum illud: Ἴλιον ἱρήν.

7. *Quo praebente dom.* Ad epulandum *praebente* scilicet; quo modo solent dicere: apud quem? [et: quota?]

8. *et quota Pelignis caream frig.* Utrum in Peligno oppido uult intellegi dici, an, ut solent poetae, speciem pro genere posuit, ut (G. II, 451): *levis innatat alnus missa Pado; —?*

9. *da Lunae propere nouae.* Sicut ueteres singulos uini cyathos sub singulorum deorum aut carissimorum sibi (hominum?) nominibus solebant in poculum defundere; secundum quae nunc haec dicuntur.

10. *tribus aut novem misc. cy. poc. comm.* Secundum illud (B. VIII, 75): *numero Veus inpare gaudet.*

15. *tres prohibet s. r. m. t. G.* Ait supra nouem cyathos si tres addi-

1) loquitur MR2AG,r. praes. conu. 2. 2) in pari M. rell. impari, alloquitur. *quia* quae pertinent ad conu. pr. app. *non narraret*, om. iocose — loquatur, fh. alloq. *quod* quae pertinerent ad conu. pr. apparatum *non narraret* a. alloq. *quia* quae pertinerent ad co. pr. apparatus. Deinde v. repotiones edd. omn. Vet. lib. H. Stephani videtur legisse: quod hist. ad se *nihil* pertinentes pro *non* pert. 10) Post lemma *Quantum — mori*] add. G. *in asrascum* (Q: 'quod quid sit nescio'). M: *in assascum* rell. om. Quod nihil est nisi corrupta subsequens uox *Narras* et principium scholii. *narras.* s. *tu* est gl. in b. Hinc lemmati adiunxi *Narras.* 4) *Cum* comp. R. Scribendum ergo *tu* propter adlocutionem et *facis*, quod unus M. recte habet. rell. facit. *Cum* et *tu* om. rell. 5) inaci R. *ad* codri R. 6) pareret M2 (G?) va. pararet R,rfh. — interem. M. opt. Gv. ott. r. rell. obt. 7) extat R. exstitit v. rell. extitit. lege existit. 9) omericum M. 10) illud *de* ilioni ιιρηυ. M. in R uoci longior lacuna rell. est. ill. *de* ilion . . . . ιλιον ιερον 2 et sic rvafhQ. perperam ideo, quod Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον a poetis ἡ Ἴλιον uocabatur. Apud Homerum semel tantum (Il. XV, 41) τὸ Ἴλιον occurrit. Utrumque genus coniunctum in Ouid. M. XIV, 467: Ilion alta sc. arx s. urbs. 11) *et quota* in afhQ perperam huic sch. adiuncta ad lemma seq. pertinent, quod amplificaui. 13) paelignis M, ut γ. Bern. A. pellignis Par. C. paelignae scarea K. careant MG,rv, lectio in codd. Hor. non obuia. — paeligno M. rell. pel. intellegi dici M. rell. intelligi dici [sc. a Telepho, ut in balneo *ibi* calida aqua lauentur]. Sic *dici* seruari potest, quod Q uncis inclusit. Cod. Franeq. habet: *pelignis.* quando ista loquebatur horatius, non erat domi in propria possessione sed [ipse] cum aliis commilitonibus suis et telephus in peligno oppido Italiae morabantur. Pelignum autem Sabinorum est frigidae regionis. 14) posuit MRA2G, edd. posuerit. leuis MA2. Arusian. 247 et Ribbeck. ap. Verg. rell. lenis. u. eundem loc. supra ap. Porph. I, 35, 7. 16) properae M. 17) aut omn. libri. uel tacite inculc. Q. *sibi* tacite om. Q. addendum uidetur *hominum.* cf. Acr. 20) impari MR. 21) Tres MR,rv. tris a. treis fh.

deris, futurum, ut ebrius factus exsurgas in lites, quae scilicet contrariae sunt Gratiae.

cur Berecyntiae c. f. t. Berecyntus urbs est Phrygiae; ergo tibias Phrygias dicit, quae sacris Matris Magnae adhibentur, ad quarum cantus tamen solent et conuiuantes saltare.

21. *parcentes ego d. o.* Id est, otiosas, quae neque lyram percutiant nec spargant rosas.

23. *audiat inuidus dem. strepitum Lycus.* Hilaritatis nostrae, et inuidia rumpatur.

24. *et uicina seni non habilis Lyco.* Merito *non habilis*, quia puella seni iuncta est.

27. *tempestiua petit Rhode.* Quid est *tempestiua*? utrum non inportuna ac non iucommoda, an uero *tempestiua* i. e. matura rebus uenereis?

28. *me lentus Glyc. torret amor.* Eleganter *me lentus amor*; quasi latens et occultus nunc intelegendum, ut *lentus ignis* (C. I, 13, 8) dicitur, quia latens ac sine flamma urit.

CARMEN III, 20.

ACRON.

Non uides qu. mo. pe. Py. Gae. catulos leaenae. Haec ἀλληγορικῶς per commemorationem Pyrrhi, Epirotarum regis, qui pro Tarentinis aduersus Romanos pugnauit, ad Pyrrhum sodalem dicuntur, qui puerum, Nearchum nomine, a quadam femina dilectum sollicite extrahere conetur. Facit autem *leaenam* urbem Romam, *catulos* eius urbis principes.

1) exsurgas M. — it (laetitiae? Hor.) contr. M. — *Verescindiae* M. in lemm. *verescynthus urbs* in sch. M. berecinthiae — berecinthus u. R. berecynthiae — berecy*thiae* u. edd. Adi H. Stephani Emend. in Porph. γ. 164. Sic supra I, 17, 18, *Teia* pro *Teus.* 3) *fhrygiae.* ergo *ty*bias *fhrygias* M. *frigiae* e. ti. *phrygias* R. 6) parcentes M. 6) lir. M. 8) et MA2G,rv. om. afh. *strepitu* ante *et* inculc. Q. cf. Acr. 10) pu. *seiuncta* MR2G,rv (a pu.) 12) rode MR. rell. Chloe s. cloe. cf. Acr. afh nihil hab. nisi tria extr. uerba *mat. reb. uenereis.* MRA2G,rv. ut supra. utrum *opportuna* uet. lib. H. Stephani p. 159. inp. M. 14) terret R. *ae*leg. rv. glic. rv. 15) C. I, 13, 8: *lentis penitus macerer ignibus.* cf. Verg. A. IV, 2: *caeco* carpitur *igni.* dicitur MRA2G,r. rell. om.

ACRON. Ad p*yrr*um A (Hor.) b. B et φ (qui nearcum sollicitabat). Bern. B: . . temptando *quin* ne arcum sollicitet. E. tempt. qu*id* soll. near*ch*um. Ad pyr*rh*um tempt. (*quin*) near*ch*um soll. γ. Ad P*i*rrum Par. C. Bern. C. (tempt. qu*id* soll. ne arcum) Franeq . . . qu*i* nearcum sollicitet. Ad pirrum rapientem nearchum P. Ad pirr*a*m D. Ad Phirrum Tur. u. 2. Phirre Fran. Phyrre b.

22) pirri — pirrum γ (cf. inscr.). 23) near*cum* Aγ,v. near*con* R2. rell. near*chum*. Near*chi* tacite inculc. Q. 24) conetur AγR2. con*are*tur r. rell. con*a*tur. *ἀλλ.* Pyrrho consulit, ne frustra conetur a meretricula Nearchum abducere, ob periculum futurum C. 25) princip*is* γ. et facit le. u. ro. cat. eius *nobiles* principes, om. urbis, r. autem om. mva.

2. *Getutae.* *Getulae* pro magnitudine patriae, ut (A. XII, 4): *Poenorum qualis tn aruis Saucius* [*ille graui ueuantum uulnere pectus Tum demum mouet arma leo.*]

5. *cum p. obstantis iuu. cat. Ibit. i. r. Ne.* Ordo est: cum per obstantes cateruas iuuenum ibit grande certamen, repetens insignem Nearchum.

6. *insignem repetens Nearchum.* Aut militem Romanum, quem Pyrrhus tenebat Epirota, aut obscurata elocutione in Pyrrhum sodalem *certamen* ire dixit (i.?) mulierem, quae certamen cum eo habitura esset, cupiens illi eripere Nearchum.

7. *Grande certamen.* Ipsam enim *leaenam grande certamen* dixit.

7. 8. *tibi praeda cedat Maior an. il.* Id est, [ibi] cognosces, cui [maior] accidat uictoria, tibi an illi. Hortatur autem illum quiescere, quia uis exhausta semper dubios facit.

10. *dentes acu. tim. arb. pu. nu. s. p. p. Fertur.* Seruat metaphoram, leaenae, id est, Romae commemoratione. Vult autem intellegi, non posse

1) *get*. Aγb,R. et edd. ut BφD. cf. supra I, 23, 10. getu*lae* pro ma. *dixit* t. get. om. γ. rell. getu*lam* — — *posuit.* pos. pat. γ2,r. *posuit* tacite om. Q. 2) ille — leo om. AγR1,rmva. cf. Victorin. ad. Cic. 20. 4) obstant*is* Aγ, ut K et EBφC. rell. obstante*s*. Cum sequentia non ad ordinem pertineant, cum Aγ. novum lemma ponendum. Quo carent vulgo libri, qui addunt praeced. scholio: *nomine* et pergunt: *aut equitem* Rom. etc. *nomine* om. Aγ. *militem* Aγ12,r. rell. equitem. *aut* omn. libri. recte. Dillenburger. Qu. Hor. p. 90: *Nearchi* nomine. Nearchum nom*inat* equitem inculc. Q. *aut* obsc. omn. libri. *At* obsc. inculc. Q dicens: ‚Nos duce Porph. corr. ut potuimus.‘ Equidem contra Acrone duce sentio Porphyrionis locum esse emendandum. Obscurata enim elocutione in utroque *certamen ipsum*, quod mulieris speciem habebat, siue ut mulier, per obstantes (repugnantes gl. γC) iuuenum cateruas ire a poeta dicitur. Errant ergo qui Nearchum ipsum per appositionem *grande certamen* appellari; errant et ii, qui '*certamen ipsum, non* mulierem,' per iuuenum cateruas ire dixerunt. *ire dixit mulierem* Aγ. rell. ire dixit *in* mulierem. Cum Curione Asc. mutauit totum locum: aut obscura *eloquentia* Pyrrhum sodalem *in* certamen ire dixit *in* mulierem. Jam Mitscherlich. *in* particulam deleri uoluit, pró qua, praecedente Dillenburgero l. l. p. 30, Q ex Porph. *non* induxit. Pro *in* potius legendum est i. = id est atque in Porph. pro *non:* hoc est. Manifestum enim est, et Acronem et Porphyrionem *certamen* explicare *per mulierem*, quae certamen cum Pyrrho factura sit. 8) locutione 2. eloquentia 1,mvca. 9) cum eo AγR2,rQ. rell. cum ea. 11) Novum lemma posui cum γ. sch. om. A. Ip*sa* ex eleae*na* γ. ips. in le. dixit *grandem* r, qui supra habet: aut ob*seruat* elocution*em* in Pyrrhum sod. *cum* ire. 12) preda γb. *cae*dat γ, ut EBφ. Id est om. A. *illi ag*noscis 2. *tibi ag*nosces R. id est agnos*cens* r. id est *cog*noscis γ. rell. *ibi* cognosces. *ibi* ort. ex *tibi*. 13) *maior* suspectum. *maior praeda*, non *maior* uictoria, scil. hac constructione recte diceretur. acc*i*dat mvca. aliquid acc*i*desit boni Ter. And. II, 3, 24. rell. accedat, verb. compos. pro *cedat.* Caeterum dicendum est, ex simplici eaque ad sensum recta oppositione *tibi an illi* hanc uocem primum tamquam glossam, deinde tamquam lect. vulg. ex Acrone in omnes fere libros Horatii atque in lemmata veterum eius interpretum intrasse pro *illa*, quod in uno tantum cod. (Oxon. D'Orvillii X. 2. 6. 26) effendi nuper autem praeeuntibus H. Peerlcampio et Hauptio ad Ovid. Halieut. p. 40 plures editores amplexi sunt. 14) qu*i*a *in* exhausta R12,rmvac. qu*i* in exh. γ. *quia exh.* fh. totum schol. om. A. Legendum est: quia *uis* exhausta. 15) sch. om. A. id est Ro. com. om. C. 16) *id est* romae 2. leenae *hrome* r (*hironie* ex: *hoc est rome*) rell. *in* Romae com. Cf. argumentum. — autem om. fh. A *liter pugnae*] Vult. int. fh.

resistere amori, commemoratione Paridis uicti libidine. *Fertur.* nam fabulam tangit.

11. *arbiter.* Paris, quod *palmam* iudicando *posuerit sub nudo pede* Veneris, ut expleret uno uerbo fabulam; aut hunc puerum *arbitrum* certaminis posuit palmam contentionis ipsius calcantem, cui se amantum potissimum traderet. Porro si regem Pyrrhum intellegere uelis, *arbiter* non iudex sed auctor (uictor?) belli accipiendus est.

11. 12. *posuisse n. s. p. p. f.* Id est: fertur succubuisse Veneri; hoc est enim dicere, *posuisse palmam sub nudo pede,* quod cessisset libidini. Dicit autem Horatius, frustrari Pyrrhum [comitem] conantem ab amore meretricis reuocare iuuenem.

14. *sparsum odoratis um. capillis.* Ambigue enim pueri tondebantur (comebantur?). Ad emphasin uero uenereae seruitutis dicit, illum habere umeros sparsos odoratis capillis.

15. *qualis aut Nireus f.* Nireus tam speciosus ab Homero (Il. II, 673) traditur, ut Graecos omnes excepto Achille superaret.

16. *raptus ab Ida.* Ganymedes [dicit], ut (Il. V, 254): *quem praepes ab Ida Sublimem pedibus rapuit [Iouis armiger uncis.]*

PORPHYRION.

Non u. q. m. p. Haec allegoricos ad Pyrrhum sodalem dicuntur, qui puerum, Nearchum nomine, a quadam femina dilectum sollicitat et ei extrahere conatur.

1) *et* fab. R2. et om. r. rell. *nam* fab. Amplificaui lemma *dent. ac. tim.* et *Fertur* interposui. 3) *arbiter pugnae.* aut sub nudo ueneris pede arbiter paris palmam iudicando posuerit ut expl. A. quod om. γ, qui habet glossam: arbiter. iudex contemptionis trium dearum. Vulgo hoc sch. subsequenti postponitur. 4) exp*ell*eret v. 5) palmam co. ip. calcantem pro *qui* palmam calcaret. cf. foedus Statius Th. III, 208. amorem. Ouid. A. III, 11. 5. -- am*an*tum Aγ. rell. a*ma*tum. *armatum* inculc. Q dicens de his duobus scholiis: 'restitutionem alii curent; nobis non contigit ut maculas abstergeremus.' 6) *Pro* si A. *Sed* si R2. arb. iudex, om. *non*, AR2. *auctor* siue autor omn. libri. scribe *uictor* belli. cf. Porph. *uictorem* certaminia. legendum uidetur: *arbiter* iudex *seu* uictor belli. 8) sch. om. A. — succ. uen. γR21,r. rell. uen. succ. 10) comitem om. γ2. scholia confusa in r: tangit. Posuisse *enim* fertur succub. -- sub nudo pede *ueneris* || ut expleret -- accip. est. gl. γ: *arbiter.* iudex contemptionis trium dearum. C: dicit autem Pyrrhum *frustra* ab amore m. r. iuu. frust*ra* posui pro lect. vulg. frustr*ari.* 12) Ambigue omn. libri. pueri meretric*ii* C. hinc Q: ambigu*i*. *non* tondebantur CQ. t*e*nd. 2. t*u*nd. v. Legendum uidetur *comebantur.* cf. Cic. Pis. 11: capillos Ouid. F. II, 560. Tib. I, 9, 16. et supra II, 11, 23. III, 19, 25. 13) empha*sim* 2,r. Ad emph. — capillis om. A. 15) nereus AγR2G,rmv. N*i*reus cafh. 16) omnes gr. R12,rmvca. rell. gr. omnes. 17) *ida*] insula. ganimed*es* ut γ. ganimed*is* ut A. rell. ganymed*em* *dicit* ut. — prae*ceps* Aγ,r. preceps R. contra metrum, rell. prae*pes.* †) Cod. b ad h. o. nulla scholia, paucas glossulas tantum habet. 18) Iouis arm. un. om. Aγ,r. (rapit).

PORPH. Ode LXXVIIII. R. 12) pyrrum M. 22) nearcum rv. nomine MRA2G. rell. nunç. -- sollici*tat* MR2,r. rell. sollici*tet.* *ut* R. rell. et. con*a*tur MR2,r. rell. conetur.

3. *inaudax*. Id est, non audax ac per hoc timidus.

6—8. *ibit i. r. N. gr. c. tibi praeda cedat maior an il.* Obscurauit elocutionem. quod *certamen* ipsum ire dixit, hoc est, mulierem, quae certamen cum Pyrrho factura sit, cupiens eripere ei Nearchum puerum.

10. *haec dentes a. t.* Belle hoc dicitur de ea, quam iam dudum sub nomine *leaenae* intellegi uoluit.

11. 12. *arbiter pugnae p. p. n. s. p. p.* Hunc puerum *arbitrum* certaiaminis esse dixit, et *palmam* contentionis ipsius (calcantem?) refert; quod intellegi uult, illum uictorem certaminis futurum, cui se tradere uoluerit.

15. *qualis a. Nireus f.* Nirei pulchritudinem et Homerus praedicauit, ait (Il. II, 637): Νιρεύς τε ὁ κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν.

16. *aquosa raptus ab Ida.* Ganymedem significat.

CARMEN III, 21.

ACRON.

O nata m. c. Manlio. Amphoram uini adloquitur, cuius uetustati annos suos comparat, et dicit se natum Manlio consule. Et est ordo: O pia testa nata mecum consule Manlio.

2. *sine geris iocos.* E uino enim aut ioci aut querelae nascuntur, uel diuersa quae memorat.

4. *Seu facilem p. t. somnum.* Ebriis enim citus interdum somnus est.

5. *quocumq. nomine.* Id est, ex omnibus supra dictis, siue ad querelas siue ad iocos etc. *Nomine* consule, ut *Lucanus* (V, 5): *Qui das noua nomina fastis.*

6. *moueri.* Proferri.

7. *descende Coruino iub.* Coruinum [se] ad conuiuium inuitari (inuita*tum*?)

2) prae*dit* cedat M. Acr. maior an il*li* omn. libri. — obscur*auit* MA2. Obscura uite locutionem R. obscu*ram* rvh. obscura elocut*io* a. elo*quu*tionem rv. 3) *non* mulierem omn. libri cf. Acr. 4) pyrro M. — ei erip. afh. rell. erip. ei. 8) dicit afh. rell. di*x*it, digit v. — contentionis ipsius *calxae* re*fer* M. cont. *huius calhe* re*fer* R. con*tempt*ionis rv. lege *calcantem*, cf. Acr. quo*d* MR2G,r. rell. qui*d*. qu*o* Q. uult MR2 (G?Q). edd. *uoluit*. 9) uictorem MRA2G,rva. autorem fh. cf. Acr. 10) nereus — nerei MR2G,rv. nireus afh. — et om. R. 11) Νηρευς ο M. Νιρεὺς ὃς A. in R2. graecis u. lacuna rel. est. Νιρεὺς ἀγλαίης etc. a. 12) ganymede*n* M. ganymed*em* A2,r. ganimedem R,v. sch. om. afh. 8) *languidiora uina*. uetustate leniora.

ACRON. Ad anforam A (Hor.). Paranetice ad amphoram γ, let BφDH et E, qui num. XXI ante posuit. Ad testam suom Par. C. Ode LXXIIII. R.

18) Ma*ll*io R,fh, ut K. γma.////lio cum rasura, 1m. corr. ma*n*lio. rell. manlio. 20) mecum etc. R1,rmva. 21) Ex A2. rell. om. 23) sch. ex Aγ. rell. om. 24) sch. om. A. Id est γ. rell. om. 25) Nomine — fastis Aγ et C, qui habet consul*is* Luc. rell. om. d*as* AγC. cf. supra III, 17, 2. *nomine* i. consule 2. *proferri* gl. ex Aγ,C. rell. om. *sed* ad A,v. 28) inuitar*i* AγR (ad conu. se inu.), r. rell. inuitar*e*. inui*tasse* C. tacite inculc. Q. *se* omn. libri ex Porph. (sc.?).

significat, in cuius se honorem uina ostendit uetustissima prolaturum. Notanda elocutio: *descende promere* pro: descende, ut promas.

8. *languidiora uina.* uetustate leniora.

9. *Socraticis madet sermonibus.* Hoc est, fluens est philosophiae scientia; optat tamen fieri uino madentior (moderatior?)

10. *te negliget.* Contempnet — *Horridus.* Tristis, censorius, [seuerus].

11. *prisci.* Antiquioris, non Uticensis.

12. *caluisse.* Excreuisse et ferbuisse, ut quamuis (quaeuis?) secreta proderet.

uirtus. Ingenium siue prudentia.

13. *tu lene tormentum ing. admoues pl. du.* Laus uini. Hoc est, ebrietate interdum prodis, quod per obstinationem animi non potest extorqueri tormentis, prodendo enim secreta remouet tormentum.

17. *sp. red. mentibus anxiis. Viresque.* Id est, sollicitis. Prudentibus etiam ad cogitationem leuamen uino praestari dicit et remoueri tristitiam.

18. *et addis cornua paup.* Id est, superbiam uel temeritatem, quam fieri per uiolentiam cerebri (uini?) uult intellegi. Ordo est: et addis pauperi cornua et uires post te nec trementi iratos apices regum neque arma militum.

19. 20. *neque iratos trementi regum ap. n. m. a.* Id est, pauperi, fri-

1) in cuius hon. R12,r. r. hon. se R. uet. se uina 1,r. se prol. 2. — Notanda — promas om. γ. 2) locutio C. 3) sch. ex Aγ,C. rell. om. *languid.* uetustiora 2. uino om. R. fieri uino Aγ,r. rell. ui. fieri. *moder*atior r. madencior γ. *madet.* hoc est, *imbutus est philosophia Socratica*, tamen optat etiam uino fieri *madidus* C. 6) neglig*et* in lemm. cum sch.: tristis censorius, om. seuerus neglig*it* in Hor. cum gl. contemp*nit*. A. neglegit Bern. KA et Par. E cum rasuris. *negleget.* spernet (in lemm.). *horridus* censorius, om. trist. seuerus. inter lineam: *neglegit.* contempn*it* γ. neglege*t* c. gl. *horrebit* Bφ̣C. *horridus.* tristis, seuerus, om. censorius. *negliget.* contemnet C, utrumque sch. om. R1,r. *negligit.* contemnit mv. 7) *seuioris*, non Vtic. *sed Censorii* C. 8) cal*l*uisse R. rell. *caluisse* *in*cal. Mar. Victorin. 2606. Bentl. Cun. San. caluisse. inecriasse gl. Bφ̣. excreuisse Aγ, rmvac. ex*e*rcuisse R1. excreuisse, om. et ferb. 2. *ef*ferbuisse, om. excreu., C cafhQ. *et* ferbuisse Aγ,r. eferb. 1. *de*ferb. R. Seruaui *excreuisse* sensu rariori *modum excessisse.* cf. infra: *sapientium curas. et arcanum.* ut — proderet om. C. ut: quamu. cfh, ac si auctoris locus esset. 9) proderet cafhQ. proderetur AγR,v. prodi*r*entur r. prodi*rent* 2. 10) sch. om. 1G,r. 11) amoues uol. admoues 1m. remoues gl. γ. ammou*is* AE (2m. mut. in e in utroque). *am*oues pure b, ut Fran. (gl. remoues) Bern. A Par. JM. āmoues K. *amoues* ortum vid. ex *remouet* et *remoueri* in scholiis. 12) hoc *per* ebrietatem interd. pro*di* quod obstinationem, om. per, γ. ebrieta*tem* 2,r. pro*di* Aγ. rell. pro*dis.* per obs*cur*ationem an. R. propter animi *fortitudinem* C. *non* om. A. prod. — tormentum om. A. *lene.* pro *leniter* gl. γ. *duro.* mirabili gl. γ. mirabiliter ostinato G. *iocoso.* iocis apto gl. γC. 14) ment. anxi*us.* sollicit*us* γ. Id est om. R1,r. Id est soll. om. A. *et* ad cogitationem 2. rell. *etiam* ad. *ait* CQ. praestari *dicit* 2. co*gniti*onum 1,r. 16) *uel* AγR2,r. rell. om. 17) *uino* fieri rmvcafh. per uio*lationem* cer. fh. pèr ui*no*lentiam cerebri mvç. (om. cer.) legendum puto: per uiolentiam *uini* cf. Lucret. III, 481. aut ad Porph. refugiens scribe: per quam cerebri uiolentiam vult intellegi. Ordo est — militum om. A. 18) paup. cornua R12. rell. corn. paup. 20) Hoc schol. om. Q. per uin. cont. 1. per uinolentiam et ebrietatem C. *trementi.* timenti gl. γC.

gore trementi, et ostendit, superiores et nobiles ab inferioribus contemni per uinum.

21. *te Liber e. s. l. a. V.* Ordo est: et Liber et si aderit laetà Venus et Gratiae segnes soluere nodum et uiuae lucernae producent te, dum Phoebus rediens fugat astra.

segnesque n. s. G. Hoc est: quae nodum non soluunt, quo connexae sunt. Propterea autem hoc dictum est, quia qui fida inter se gratia iunguntur, numquam resoluuntur ab amicitiae fide; unde et ipsae Gratiae coniunctis secum manibus finguntur.

producent. In lucem se per gratiam et laetitiam significat protracturum esse conuiuium.

24. *fugat astra Phoebus.* Vt (A. III, 521): *stellis Aurora fugatis.*

PORPHYRION.

O. na. m. consule Manlio. Iocülariter ad amphoram, quam habebat in ueterario, [ad]loquitur et, ut ostendat, quam uetustum uinum habeat, secum natam dicit. Apparet autem, Flaccum cos. Manlio natum esse.

2. *seu tu querelas s. g. ioc. s. rix. et insan. am. seu facil. p. t. somnum.* Belle haec dicuntur, quia per uinum alii querelosi, alii hilares [fiunt] ac iocosi, et quidam rixant in conuiuio, quidam in cupiditatem uenercam efferuescunt, non nulli ob dormiunt.

7. *descende Coruino iub.* Significat, se Messalam Coruinum pascere, in cuius honorem hanc uetustissimam uini amphoram promere uelit.

desc. c. iu. promere la. ui. Attende elocutionem *descende promere* pro: descende, ut promas; ut est illud (*Ter.* And. III, 2): *bibere absumo. Languidiora* autem uina dixit uetustate lenita; sic ergo et illud supra dictum (III, 16, 34): *Nec Laestrygonia Bacchus in amphora languescit mihi.*

3) Ordo — astra om. A. 6) soluantur Aγ. nexae 2. 7) autem hoc Aγ. hoc autem R2,r. 8) Soluuntur R,c. 9) *fig*untur Aγ. 10) semper γ2. 11) esse om. R1. 2 addit: i. e. usque in crastinum. 12) sch. om. R12,r. †) b paucas glossulas tantum ad h. o. habet.

PORPH. Ode LXXX ad amphoram R. Ma*ll*io R,fh. rell. manlio. Joc. *ad* amforam M,rvafh. 17) ueter*ario* MAR2G,rQ. uin*i* ueter*is* a. ueter*ano* vfh. secundum Gronouii lectionem ap. Senec. E. 114, ubi Lips. et Gruter. ueter*aria* restituerunt. — loquitur 2, a. *ad*loq. M. rell. *al*loq. loq. *quam* ut a. *Et* ut MARG. rell. om. et. osten*dat* 2. rell. ostenderet. 18) nat*am* MA2,va. recte. mente r. nat*u*m fhQ. di*x*it libri. di*c*it scripsi. — *et* consule vafh. rell. om. et flaccum *eo*, om. Manlio, nat. r. manlio R h. l. 19) quaerellas M. 20) quaerellosi M. querelosi A2,rm. quer̥losi (1m. corr· u supra e po.) R. qu*ae*r*u*losi a. quer*u*losi fh. — ilares R. fiunt om. MR,rva. 12. quia MAR2G (Q). edd. ut. 21) quidam in conuiuio in rix*am* fh. rell. rix*ant* in conu. — ueneriam rv. 20) *et* messulam *et* coru. M. *et* messalam coru. 2. et mesa*ll*am G. et Messillam Corinum v. poscere 2. cf. supra I, 32, 1. sch. om. r. 28) amfor. M. Desc. uino M in lemmate.

9. 10. *non i. q. s. m. s. t. negleget h.* Ordo est: Non ille te negleget nec est in hoc horrendus, quamquam philosophiae studiosus sit.

13. *tu l. t. i. admoues.* Quoniam et blanditur ebrietas et extorquet plerumque animi grauitatem.

18. *uiresq. et addis cornua paup.* Bene et hoc, quia interdum per ebrietatem homines humilitatis suae obliti in maiorem sui fiduciam exsurgunt, per quam, melioribus non cedentes, accenduntur ad temeritatem. Per *cornua* ergo uiolentiam cerebri intellegi uult.

20. *regum apices.* Per apices sublimitatem honoris et potentiae significari, iam [et] supra ostendimus.

21. *te L. e. s. l. a. V.* Significat, se ex hac amphora potando hilaritatem et gratiam conuiuii usque in crastinum mane producturum.

22. *segnesq. n. s. G.* Hoc est, quae nodum non soluunt; hoc autem ad id pertinet, quod qui fida gratia inter se iuncti sunt, numquam ab amicitia resoluuntur.

23. *uiuaeq. prod. lucernae. Viuas lucernas* pro ardentibus dixit.

CARMEN III, 22.

ACRON.

Montium custos. Dianae pinum in agro suo consecrat, apud quam quotannis se uerrem sacrificaturum promittit.

3. *uocata audis.* Trina Dianae putabatur potestas; ipsa enim uenantibus praeesse dicebatur; ipsa lucifera in honorem Lucinae, unde et Lucina a parturientibus inuocota, ipsa (et) Proserpina. Ideo ergo ter *uocata.*

1) neg*leget* M. rell. negl*iget.* 2) horre*n*dus MRR. rell. horr*i*dus. 3) *ad*moues M. 6) suae hum. R. — fidu*t*iam exsu. M. 7) duc*i*tur ad tem. A. temeritate rvafh. 8) ergo MG. rell. autem uio*lae*ntiam cer. M. Per co. autem *uiolationem* et per hanc uiol. cer. fh. cf. Acr. qui habet: *quam fieri per* uiol. cer. uult intellegi. Alter locus ex altero emendandus est. 9) apic*em* rvafh. significari iam et MR2. (om. et). rell. signific*at ut.* In omn. libris hoc scholion postponitur subsequenti atque extremo, ita ut penultimum (ad u. 22) ultimum sit.

ACRON. Ad dianam luciferam A (Hor.), ut K. Ad d*i*nam luc. b. Hymnus in di. luc. γ. XII. Hymnus *ad* di. luc. E. hymnus (hinnus D more suo) in dianam BφD. Ymnus ad dianam. Fran. r.

21) Dianae pin. AγR2,r Porph. rell. Pinum (primum v) Dianae. 22) quotan. se ver*r*em Aγ. quotan. se *uere* quotan. uerrem sacr. se prom. R. quotan. uerrem, om. se, 2. rell. uerrem quotan. se sacr. 23) Tr*ia* fh. Propter *tria numina*, nam trina eius est potestas: ipsa namque uen. pr. *dicitur.* Ipsa quoque Lucifera, quod partulus lucem ferat, unde Lucina a part. etc. Hinc Braunhardus temptauit: Tres Dianae potestates putabuntur. Tri*na* omn. libri. recte. — pu*tat*ur 1,mva. putab. pot. Aγ. rell. pot. put. 25) ipsa et 2. Ideo *ergo* Aγb R12. ideo*que ergo* mv. ideoque, om. ergo, cafh. ideo ter r. *ipsa* — *uocata* Q post *iuuisse* collocauit. — inuoca*ta* Aγb2.r. rell. inuoca*tur.*

Nam et ipsa prior a Latona dicit uredita, [tum] matrem etiam in fratris partu iuuisse.

4. *Diua triformis.* Vt (A. IV, 511): *tria uirginis ora Dianae.*

5. *inminens uillae.* Vicina. Ordo est: Pinus inminens uillae. *Tua pinus esto,* id est, sit; et sic est melius dictum, quam si *esto* dicatur aduerbium concedentis, sicut (A. IV, 35): *Esto, aegram nulli quondam flexere mariti.*

6. *exactos.* Finitos.

7. *uerris obliquum med. ict.* Modum ferientis porci describit. Nam saeuius laedunt uerres, cum transuersim feriunt iuxta dentium naturam.

PORPHYRION.

Montium c. n. u. Dianae pinum in fundo suo consecrat, apud quam quotannis se sacrificaturum repromittit.

3. *quae lab. u. p. t. u. a.* Secundum Graecorum opinionem, qui parientibus Dianam adesse dicunt, quam ideo Lucinam appellamus, quod lulem nascentibus tribuat.

4. *Diua triformis.* *Triformis* cur dicatur, notum est; quia scilicet eadem existimatur Lu[ci]na, Diana, Proserpina.

CARMEN III, 23.

ACRON.

Caelo s. s. t. m. Quandam Phidylen adloquitur suadens, deos magis puris manibus et bona coli conscientia debere quam uictimis. *Supinas*

1) dicitur *et dicta* Aγb. dicitur *dicta* r. *ae*dita mv. rell. edita. tum om. Aγb12,mvca. *quod* mat. e. i. fr. pa. iuui*sset* r. 3) cf. Seru. E. VIII, 75. 4) inm. A, ut D. Vicina A,C. — Tua pin. esto, uerba lemmatis, non ad ordinem spectant. id est γ. rell. pro. 5) dictum om. γ. *esto* dicatur γ. rell. d. *esto.* Ordo concedentis om. A. esto om. 2. *sicut* — *mariti* Aγ,C. rell. om. ut C. *con*dam Aγ. 8) gl. finitos A,mvafh et C. om. γR12G. 9) ob*licum* A in lemm. atque in Hor. ubi 1m. mut. *cum* in *quum*, ut Bern. C. K et M Porph. carent hac odae parte. oblicum E infra III, 27, 6. oblico supra II, 3, 11 bP. cf. E. I, 14, 37. sic E. II, 1 anti*cum* b in glossa. Motum 1,rmv. *morem* R. rell. modum. 2) Nam — naturam om. A. Mod. f. p. des. om. γ. 10) transuers*i* 2. transuers*um* R1G,rmvca. — dent. *positionem* C.

PORPH. Ode LXXXI· Ad dianam R. 14) quo*d*annis M. 15) laborant*es* M. laborant*is* γ, ut KE. 16) dic*a*nt R. *Triformis* alt. add. R et Q. rell. om. 18) *ut* dicatur afh. 19) manifestum omn. edd. *est* om. afh. *quia* omn. libri. tacite om. Q. existim*e*tur R. — *luna.* di. pros. MR.

ACRON. Ad phidilen rusticam A (Hor.) γ praemittens: Prosphonetice monocolos. Ad phidilen rustic͞v b. Ad fidylen rusticam K (u. 2: Phidyle). Proseutice monoc. Phillide φ (Phidile B) B. XIII. proseut. monoc. fidile rusticam E (fidile rubr. uocem atra m1. deleuit u. 2: phidile, a1m. corr. phyllide). rustica phillide D. Ad ph*illi*dem rusticam P (u. 2: phidilae). 24) fidilen Aγ. hpillidem R. philiden uel dilen 1. phil*idem* v. phil*adem* r. 25) debe*ri*

uero dixit ad superiora manus apertas, [et] expansas, ut (A. III, 176): *Tendoque supinas Ad caelum cum uoce manus.*

nascente l. Solent enim rusticae mulieres [in] initio primae lunae preces caelo effundere.

[3. ***horna.*** Annua uel noua, ab *horno* deriuatur] ***horna Fruge.*** Vino nouello. Nunc usque Tusci *horna* uina nouella dicunt. Nam et uino sacrificabatur, ut (A. V, 98): *uinaque fundebat pateris. Fruge* || ut (A. II, 132): [*mihi sacra parantur Et*] *salsae fruges* [*et circum tempora uittae*]. Sal enim cum farre incendebatur, ut (A. V, 745): ***Farre pio et plena supplex ueneratur acerra.*** ||

4. ***auidaque po.*** Edaci.

5. ***pestilentem.*** Aduersum.

7. ***nec dulces alumni.*** Nati, quos nutrimentorum affectio commendaret, ut (G. II, 523): ***Interea dulces pendent circum oscula nati.***

pomifero graue tempus anno. Pomorum enim uario gustu languescunt quoque corpora auctumno. *Pomifero anno,* id est, auctumno, quo tempore pomorum maxima copia est. *Graue* bene. Nam et *graue* et pestilens *tempus* est, unde et ***Juv.*** (IV, 56): *iam letifero cedente pruinis Auctumno.*

omn. libri. debere C. tacite recepit Q. quam uict. om. γR12G,rmva. deos om. mv. C: Ad Phidilen, dicens *non sumtuosis hostiis* sed *potius* pur. man. deos et *inculpata mente* coli debere. cf. u. 18: *sumptuosa hostia.*

1) et om. Aγb12,r. expanssas vm (expassas). 3) in om. γ1. 5) sch. om. Aγ,rc. 6) uina nou. AγR12,r. rell. nou. ui. — Locis Verg. deceptus Q interpo. Nam *et fruge* et uino. 7) cf. Macrob. S. V, 7, 2. — fundeb*ant* AR2 r. — *Fruge.* ut Aγ,r. 8) Mihi — et om. Aγ,r. para*ntur* 1,mvQ. parar*i* mvC, ut libri Verg. et fruge, ut: Et salsae fruges. fh. Manifestum est partem scholii tendentem a u. *Fruge ut* usque ad *acerra* non huc sed ad u. 20 pertinere: *farre pio et saliente mica.* Constat etiam, in scholiis non raro locis Vergilii laudatis expositiones adiungi. sic R: pateris. *Fruge.* mola s. salsa. qua ignis uel uictima spargebatur. ut salsae fruges. Sal enim etc. At uero cum *horna fruge* pro *uino nouello* Acron acceperit, relicua sunt eicienda tamquam suspecta serioris aetatis additamenta. Utrum illa Acronis explicatio, quam et C amplectitur, uera sit, an spicae hornotinae sint intellegendae, iam non quaeritur. 9) incendebantur A. suplex A. supellex γ. uen. acerra om. Aγ. uersui lacunam rell. 1G. 11) Edaci gl. ex AγC. rell. om. *Ad*uersum gl. A. auersum γC. rell. om. 13) nutri*mentorum*, quod omn. codd. tuentur, seruaui, quia uox sellemnis est. Suet. Cal. 9: quantum per *hanc nutrimentorum consuetudinem* amore et gratia ualuerit. Suet. Aug. 6: *nutrimentorum locus* pro domo natali. *Nutritionis,* quod Q ex C induxit, ne Latinum quidem uocabulum, ergo 'relicuis certe melius' non est. Nutri*mentorum* ex edd. hab. fh. om. r. nutri*endos* mvca. *cura* R. rell. affectio. commenda*uerat* 1G,mvca. commenda*uit* R,r. rell. commend*aret.* in γ1m. mut. commend*arat* in *ret.* commen*dat.* et dulceis facit C. commen*dat* Q. nati uel famuli gl. γ. alumni non homines sunt sed hoedi, agni, ut III, 18, 3: *parvis Aequus alumnis.* 17) Hoc sch. librorum ope constitutum aliquanto uiolentius corrupit Q: Pomorum enim, quorum *eo tempore* maxima copia est, uario gustu languescunt corpora *autumno.* Nam etc. quoque γR,r. rell. om. i. autumno quo tempore R2. aut *uerno* quo t. A. autumn*ali quoque* t. γ (Porph.). pomorum Aγb. rell. om. copia est *fructuum. graue* et bene. R. rell. om. *quorum* eo tempore max. rmvcafh. maxime A. 18) unde et AγR. unde 12. rell. ut.

Jubet ergo necessitatem temporis deuotione et Deorum supplicationibus mitigari.

9. *nam quae.* Victima iam Dis deuota. Ordo est: Nam deuota uictima quae pascitur niuali Algido inter quercus et ilices aut [quae] crescit in Albanis herbis tinguet secures pontificum ceruice.

Pontif. sec. Ceru. ting. Id est, magnae uictimae pontificibus conueniunt.

Niuali. Frigido.

13. *te nihil adtinet.* Distare dicit inter publica et priuata sacrificia, et aliud pontificibus conuenire, qui ad immolandum Diis hostias magnas inquirunt, aliud uelut priuatum debere praeparari, hoc est, aut myrtum aut rorem marinum. Ordo est: Te coronantem paruos deos marino rore et fragili myrto nihil adtinet temptare illos multa caede bidentium. *Bidentes* autem proprie dicuntur oues duos annos habentes, sic uocatae ab eminentioribus dentibus, qui circa duos annos nascuntur.

17. *inmunis a. s. t. m.* Subaudiendum inmunis *scelerum* i. e. innocens. Ordo est: Si manus inmunis scelerum tetigit aram sumptuosa hostia, non molliuit auersos Penates blaudior pio farre et saliente mica.

18. *molliuit.* Placauit. — *Auersos.* Iratos, offensos.

20. *saliente m.* Rationem uoluit salis incensi monstrare, quod crepare et exilire flamma consueuit. [Et notat plus ualere far i. e. paruum sacrificium cum innocentia quam magnum cum scelere.

PORPHYRION.

Caelo s. s. t. m. Hac ode quandam Phidylen adloquitur dicens ei,

1) necessita*te* cafh. et suppl. *deos* mit. mvcafh. 3) Vict̄i i. D. deuota Aγ. rell. om. Ordo — conueniunt om. A. — deuota om. mvcafhQ. 4) quae om. γR12,rmvca. 5) tinguet γbR,rC, ut BφCHJR. Bern. AC. 8) frigido AγC. rell. om. *ad*tinet A, ut D. 9) priua*tum* γ,rmvQ. C. rell. priuat*im*. *uult* Cmvca. 11) praeparar*e* AγR2,rmvC. hoc est myrt. 2. hoc est aut*em* mirt. γ. 12) Ordo — nascuntur om. A. — rore om. Q. *rore.* flos marinus est gl. γ. *bidentium.* bimarum ouium γC. *fragili.* 'brisili', γ glossa eo notabilior, quod a *briser* uerbo factum adi. ne Francogalli quidem habent. 14) autem γ1,r. rell. om. 15) eminen*tibus* 2. 16) *in*m. A bis, ut BφR. Bern. AC. Suba. i. sc. Aγ. rell. Im. sc. suba. sceler*is* γ. Suba. — inuocens om. R1,r. 17) Ordo — mica om. Aγ. — host*is* pro host*ia* ex fh. leuitate sua transumpsit Q. *ad*uersos R. *a*////uersos Par. B cum rasura et gl. iratos. molli*uit* rmv. rell. moll*ibit*, et CQ. *auersos* offensos gl. γA, om. iratos. utrumque habet C. uide infra. 18) *salli*ente mica γ. 19) molli*uit* A in sch., molli*bit* in Hor., ut EBφDPR. Bern. A (K h. uers. non habet) aliique. Molli*bit* uet. scriptura est pro molli*uit*, non tempus futurum sed perf. auersos usitatum. molli*uit* in Hor. et sch. γ,mv. rell. molli*bit* om. rC. 20) cre*pare* AγR,r, qui ad h. o. cum *consueuit* exit. cremare b. rell. cre*pitare*. Sal cum crematur, salit, ideo *saliente* 2. Et scelere om. AγR1G,r.

PORPH. Ode LXXXII. Ad phi*ll*idem. R. 25) ωδη M. fidylen M. phillidem R2. philiden v. fidelem r. Phyliren a. Phydilen fh.

deos puris manibus et bona conscientia colendos esse. *Supinas* i. e. supplices, ut *Verg.* (A. I, 176): *Tendoque s. A. c. u. m.*

8. *pomifero graue temp. anno.* Pro pomifera parte anni i. e. tempore auctumnali, quod est graue ac pestilens.

9. 10. *nam quae n. p.A lg. Deuota.* Dicit, aliud conuenire pontificibus, aliud (iis?) qui priuatos suos Lares orant; illos enim hostias magnas Diis inmolare debere, hos autem myrto et marino rore contentos esse debere. *Deuota* [autem] absolute dicitur et significat Diis destinatam. Ordo est autem: Deuota uictima, quae pascitur niuali Algido inter quercus et ilices, aut crescit in Albanis herbis, tinguet secures pontificum ceruice.

15. *coronantem mar. rore Deos.* *Marinum rorem* hodieque in Italia uirgultum quoddam appellant.

17. *inmunis a. s. t. m.* Subaudiendum extrinsecus *scelerum* aut (ali) quid tale, quia inmunem scelerum manum uult intellegi i. e. a sceleribus puram, quam dicit blandiorem Diis esse farre et grauis salis sacrificantem, quam si sumptuosa hostia sacrificet.

18. *non sumptuosa bl. hostia.* Non nominatiui casus sunt *sumptuosa* [et] *hostia,* quia sensus est: non blandior Diis sumptuosâ hostiâ per sacrificium manus quam quae innocens farre et saliente mica sacrificat. *Salientem* autem *micam* salis granum intellege, quod saliat, cum in ignem missum sit.

CARMEN III, 24.

ACRON.

Intactis op. Generaliter hac ode inuehitur in luxuriam omnia profa–

1) su*b*pl. M. 4) *au*tum. M. — ac MR2G. edd. *et.* 6) ornant fh. — diis M. 7) MRG,rv. repetunt lemma amplif. ante *Deuota: Nam quae — ilices.* Hinc *autem* suspectum. dixit 2. 8) diis M, ut supra dis Q. — autem om. fh. uide sch. praeced. 9) aut — ceruice om. M. 11) coronan*te mar.* M2. fragilique (fragili *et* 2G,rva.) myrto om. M. — hodi*ae*que M. 13) Immun. M. inm. G. cf. Acr. 14) quid tale omn. libri. *aliquid* tale Cic. Att. XVI, 8. Liv. habet *tale quid* et tale *quidquam,* ut Cic. *quibusdam* talibus et tali *quodam,* Ouid. *nihil tale* et Plautus *tale* pro aliquid tale s. tale quid. 15) salis om. afh. 16) sump*taosam* hosti*am* afh. 17) Insana est vulg. lectio: *Nominatiui casus sunt sumpt. hostia,* quam Q noua corruptione defensurus erat, proponens fine scholii praecedentis: si sumptuosă hostiă sacrifi*cetur*: 'aut propter seq. sch. hic scrib. *sacrificetur* aut prior sch. seq. pars suppositicia est; non potest enim Porph. *sumpt. hostia* altero loco pro ablat., pro nominat. altero habere.' At uero locus noster non suppositicius sed falsus et corruptus vocandus est, cum nom. *hostia* contra metrum repugnet. Scribendum ergo erat: *Non* nominatiui, et sic habet M. *Non unde* ca. sunt R (nt̄i compend. u. nominatiui). 18) et om. RA2, superfluum omnino. 19) Posui *manus, quam* quae pro *quam* manus, quae. †) b pauca tantum scholia ad h. o. habet.

ACRON. Diuites auaros A (Hor.). Ad diu. an b, ut KHP. *Adi*uites (sic) auaros qui licet omnia fac*iant* moriendum est γ. XIIII Liuites auaros licet omnia *facias* moriendum est E R2. Ad diu. au. licet omnia *spacia occupent* moriendum est Bern. C. Contra luxuriosos Par. C. Ode LXXXII. R. 24) *in* hac 2. — inu*e*itur A. profan. AγR1. rell. Proph.

nantem et aedificiis nouis non terram tantum sed etiam maria occupantem. Ordo est: Tu, [*subaudi auare*] opulentior intactis thesauris Arabum et diuitis Indiae, licet occupes omne Tyrrhenum mare et mare Ponticum, tuis caementis non expedies animum metu et caput laqueis mortis, si quidem dira necessitas figit adamantinos claues summis uerticibus.

2. *Arabum et d. Indiae.* Ditissimas gentes ad diuitiarum emphasin posuit.

3. *caementis.* Saxis ad fabricandum prouisis.

5. *adamantinos.* Qui frangi non possunt pro metalli soliditate.

dira necess. Necessitatem pro morte posuit. Sensus autem hic est: quamuis multa possideas ampla, non tamen sincera et certa uoluntate his frui potis, quippe cum necessitate mortis adstricta sit humana conditio, nec possis te inde ullo remedio aut praemio redimere. *Adamantinos* autem clauos pro mortis necessitate posuit, quae uinci et expugnari non possit.

9. *camp. melius Scythae.* Scythae campestres dicti ideo, quod in campis sine tectis sub tentoriis uiuant, quae carpentis mouentur, ut *Salustius* in tertio (frag. III, 47 Kritz.): *quibus plaustra sedes sunt.*

11. *regidi Getae.* Fortes, asperi propter frigidam regionem, ut (A. VII, 604): *Siue Getis inferre manu* [*seu tendere ad Indos.*]

12. *Inmetata.* Non terminata, indiuisa.

14. *nec c. p. l. a.* Id est, qui non plus colant, nisi quod expensis unius anni sufficiat, continuae sedis incerti.

15. *defunct. lab.* Id est liberatum, ut (A. VI, 83): *magnis pelagi defuncte periclis.*

2) Ordo — uerticibus om. A. tu, o auare γ. *Subaudi* tu au. R2. *subest* tu au. r. s. tu. au. b. rell. tu auare supple. 3) mare *publicum* A in cod. sohol. man. 1. corr. *ponticum*, quod cod. Hor. pure habet. γ cum. lect. var. 1m. al. ponticum et scholio: omnibus patens, ut (A. VII, 230: *cunctis undamque aurum* (l. auramque) *patentem.* b in schol., *apulicum* in Hor., quod pure hab. Fran. φD. B cum rasura /// pulicum. Q cum uar. lect. *ponticum*, quod pure hab. Bern. KAC. al. 6) enfasim A. emphasim R2.r. rell. emphasin. diuitiarum omn. libri. om. C (unc. incl. Q). *per* emph.? haec (l. hae) *prouinciae* ditissimae sunt γ. 8) possint A. pro *ipsius* sol. 2. 9) Nec p. m. pos. AR,r. Porph: rell. pro m. p. nec. 10) ampla poss. A. — uoluntate AγR12. rell. uolupt. potest A1. 1c. necessitate libri, ut Cic. N. D. I, 7. lege: pro Clu. 57. necessitati C. cf. Porph. *non* possis 1,mvca. ne fh. rell. *nec* po. r: Sensus a. h. est: quae uinci et expugnari non potest, om. *quamuis — posuit.* 12) te inde Aγ2. rell. remed. inde. 13) possit Aγ. rell. potest. 14) sch. om. γ. — ideo A,r. R (ideo dicti). rell. *eo* quod. 15) salustius *in* quib. AR12G,Crmvca. *in* om. fh. et Kritz. ad h. l. Q: III. i. e. tertio libro. posui *in tertio.* conf. C. I, 7, 12: *in septimo.* 17) Fort. asp. AγR,r. rell. asp. fc. — *rig*idam R2,rmvca. rell. frig. 18) *manu* cf. supra I, 21, 3. libri h. l. ma*num.* seu tend. ad Ind. 1,mvca, ex duobus uersibus fac. unum. 19) *In* m. AG, ut BφR. Fran. Bern. AC. Non term. ind. ex A,C. rell. om. 20) *non unius. haec* (pro *nec*) c. pl. long. ann. A. non unius ad u. 12 *liberas* pert. uidetur. cf. C: *liberas.* non unius tantum, sed omnibus communeis. — plus *agri* C. quod om. Aγ,r. C: *quam* quod unius anni suffi*cit* expensis, *permanentis* sed is incerti. b: *longior* i. e. nulla meta uel termino districta. Nam possessio illorum communis est omnibus, et communiter in terra etiam uiuunt. Ostendit autem barbaros maiori amore quam romanos. 22) sch. om. R1G,r.

16. *aeq. r. sorte uicarius.* [In laboribus succedendo unus alteri]. Alterius uice fungens. eo quod labore lassato alter [uicarius] succedat in opere.

17. *illic matre.* Ordo est: Illic innocens mulier temperat [i. e. parat pocula] priuignis carentibus matre [i. e. non sunt odia nouercarum].

Matre car. Priu. Ubi non sint odia nouercarum.

18. *Temperat.* Parcit.

18. *nec dotata r. u.* [Dos est donum puellarum nubentium.] Castitatem laudat exemplo barbarico eo quod dotem habent uirtutem parentum et amorem coniugum, quae uiros uitantes externos seruant pudicitiam coconiugalem.

20. *coniux nec nit. fidit adultero.* Quae non habeat in adulteri amore fiduciam. *Nitido.* Pulchro.

24. *et peccare n. a. p. est mori.* Mortem pretium dicit esse peccati, et est sensus: et *peccare* aut est illis nefas, aut (mors?) es̃t paena [*mori*]. Ad superiora respicit.

27. *si quaeret p. u.* Si sit, qui uelit pater patriae uocari et statuarum titulos habere, is tollat licentiam praesumendi et inlicita non [praesumat admittere] permittat.

30. *clarus p. g.* [Vt postea laudetur in filiis] ob seueritatis et correctionis institutum posteris admirandus.

1) Vulg. lectio: In lab. s. u. alteri. Alterius ui. fu. ex γ et C. rell. om. eo — opere Aγ,C. alter suc. C. alt. uic. γ. in A *uic*arius. cum rasura. In lab. om. 1. *aequali sorte* laborant bR2,r. 4) Ordo — mulier om. A. id est par. poc. om. γ2. i. parat *se* priu. car. ma. R1,r. non su. od. nou. om. AγR1,r. 6) Ubi — nou. Aγ. rell. om. 7) gl. parcit Aγ. parcit, obtemperat, fauet, nec sunt odia nouercarum C. Dos — nubentium vulgo leguntur. om. Aγ qui habent: tamquam qui non habeant legitima aut certa coniugia. rell. om. 9) uirtute 2. 10) coniugii 2. — servent AR1. amore coniugium γ, qui insuper hoc sch. habet quod etiam legitur in EBφC: Antiquitus sicut uiri dotabant uxores ita uxores viros. Qui mos adhuc in quibusdam regionibus seruatur. Cuius rei causa uxores superbae erant ac iurgiosae contra maritos, nolentes eorum ferre dominium. (In terra uero illa, ut poeta dicit, EBφC.) Apud illos uero alius mos seruatur. dum neque hic mulierem neque mulier uirum dotat. sed omnia sunt communia. nec mulier regit uirum. *Dos.* donum nu*p*entium puellarum. 12) Sch. ex Aγ,C (Quia non hab.) rell. om. Pulchro gl. ex AγC. rell. om. 14) et est — mori om. A. dicit 1. amorem coniugii. quia nefas est apud eos pecrare. aut si aliquis peccat. mors est pretium et vindicta peccati. sensus est et peccare . . 2. mori. *Nam ad superiora respicit* γR12 (om. Nam), rmvcafh. cf. Porph. ad u. 25. om. Q cum C, qui habet: *aut peccati poena mors est.* 17) pater patriae Aγb2. i. .e. *si quis* voluerit dici pater patriae, audeat refrenare auaritiam 2. om. is — admittere. — quae*rit* R, ut BφC, quae*reat* r. 18) *inli*cita Aγ. non *permittit* admit*ti* A. non *praesumat* admit*ti* γ,r (pres.) et ill. non praesummatus admittib. rell. non praesu. admit*tere*. et illic. non praesumat, om, adm. C. *ne* praes. admittere Q. 20) Ut — filiis om. A. ut γR12G,r. rell. aut. — *autob.* seu. cafh. *aut*om. γR1,rmv. — seueritа*tem* 2. corr*u*ptionis R, correptionis r. 21) admittendus r.

quatenus. Quoniam; nam *quatenus* aduerbium est interdum temporis, [interdum loci; *quatinus* uero coniunctio est tantum].

31. *incolumem.* Incorruptam nec sine corrigentis districtione seruatam.

32. *sublatam.* Remotam, nam uirtus sic quaerenda est, ut semper prae oculis habeatur, sed sic uirtutem quaerimus, ut semper absens sit || causa, uidelicet nostrae malitiae.

quid tr. qu. Quid de malis iuuat moribus conqueri, si non culpa licentiae poena conpescitur.

35. *quid leges s. m. V. p.* *Vanas* esse leges dicit, nisi moribus et honestate seruentur. [Unum pendet ex altero, ideo autem *uanae*, quia sine moribus].

36. *si neq. f. p. i. c. m. n. B.* [Si] Id est, nihil potest obstare cupiditatibus, per quas non tantum leges inrumpuntur, uerum etiam rerum natura expugnatur lucri causa, dum iam nec inhabitabiles orbis regiones possint prohibere commercia.

38. *finitimum latus.* Id est, nobis uicinum, nam septemtrionalis plaga nobis uicinior est, utpote in qua est axis. Ut *Verg.* (G. I, 242): *Hic uertex nobis semper sublimis.* [Et] Aut sic est nobis intellegendum, aut, quod est melius, nec latus finitimum Boreae i. e. gelido climati, ut sit sensus: si nec plaga finitima gelu abigit mercatorem. Vult autem intellegi septemtrionem.

40. *Mercatorem abigunt.* Tamquam nec haec, quae interdicta natura sunt, abigant mercatorem.

39. *durataeq. s. m.* Gelu, nimietate frigoris solidatae.

1) quatenus AγbR12,rmvcafh. quat*i*nus Q cum C. Totum sch. om. A. int. loci — tantum om. γ. bR12 et edd. habent. coni. est rationalis (condicionalis?) tantum 1. 3) nec AγR1,rCQ. rell. om. 4) Remotam — malitiae om. A. 5) haberetur R. quaer*itis* b. quer*a*mus r. nequitiae R1G,rmvca. *maliciae* γb2. (malit.) fh et C: *sublatam.* remotam. causa uid. no. malitiae, om. nam — sit. Scribe: sit. Causa uid. nostra est malitia. aut: *inuidi.* Inuidia causa uid. nostrae malitiae est. γ addit hoc scholion: uirtutem inc. od.] Al. (aliter) bonos inquid homines et omni uirtute plenos quos incolumes uidemus per inuidiam *odientes* mortuos querimus. 7) sch. om. Aγ. *quid tr. quer.* No. bis inuidi. et hic ordo est. quid tristes querim. profitiunt. *tristes.* ideo quia tristes faciunt A et γ (om. Nobis inuidi). *quasi dicat* quid malis iuu. moribus queri R. etc. om. R,v. culp*ae* licenti*a* 12,r. 9) Van. e. l. dicit A. Van. *enim* leg. dicit esse γ. Van. leg. dicit 2. rell. van. dic. leges. 10) Unum — moribus om. A. 12) Si om. Aγ. *id est* nihil (nichil γ) Aγ. *hoc* est nih. 2. 14) exp. nat. Aγ rell. nat. exp. — etiam R1,v. eum *et nec iam* r. *quia* nec C. 15) poss*u*nt 1,CQ. rell. possint. dum iam commercia non possint prohiberi in regionibns orbis inhabitabilibus 2. 16) Id est γR2,r. rell. om. Id est — septemtrionem om. A. 18) Et aut vulg. lectio. et om. 2. — est γR12,vca. *est autem sic* intell. *aliud* quod r. nobis om. R2. vicinum. aliud clima frigidissimum commemorat, sc. Boreale, in quo est axis *mundi.* Ut Virg. — ab hoc climate nobis propter gelu natura interdicto non abstinet mercator C. 20) Lemma ininterpo. cum Aγ. 22) nec *ea* γ. nec *hae* A. interd. nat. Aγ. rell. int. sunt nat. *si uti* abig. A. rell. sunt abig. Vult — *mercatorem* om. r. 24) sch. om. 1G,r. — *durataeque.* in cristallum coactae gl. γC. — solid*ate* γ. *et* frig. soli*dit*ate C.

40. *abigunt.* Cohibent, repellunt.

callidi. Docti, scientes. Cupiditatum et uitiorum distinguit origines; primum enim dicit, quod negatum mortalibus elementum nauigiis temptatum est, inde ad maiora perrectum. Unde [et] *Verg.* (B. IV, 31): *Pauca tamen suberunt priscae uestigia fraudis, Quae temptare Thetim ratibus, quae cingere muris Oppida, [quae iubeant telluri infidere sulcos.]*

42. *magnum p. ocpr. i. q. et f. e p.* Hoc est, ex quo coepit probro esse pauperies et crimini dari, per omne nefas diuitiae quaeri coeperunt, ut: *et quem suasisset egestas Vile nefas.*

44. *uirtutisq. u. d. arduae.* Fortium factorum siue philosophiae, quibus erat amica et grata pauperies. *Arduae.* Magnae.

45. *uel nos.* Ordo est: Si bene paenitet scelerum, eradenda sunt elementa praui cupidinis, et nimis tenerae mentes asperioribus studiis formandae, uel in Capitolium, quo uocat nos clamor et turba fauentium, uel in proximum mare mittamus gemmas et lapides et inutile aurum materiem summi mali. *Cupidinis.* Cupiditatis.

49. *summi m. mali. Summum malum* auaritiam dixit, ex qua uitia omnia procreantur.

51. *Erad. cup. pr. su. elementa.* Bene auaritiam malorum siue uitiorum posuit *elementum.*

52. *et tenerae n.* Duplex intellectus est, utrum puerorum *mentes teneras* dicat esse formandas ad asperiora studia, hoc est, fortiora, an certe luxuriosorum mentes teneras appellat, quas uult, abiectis luxuriae instrumentis, auro et gemmis, asperioribus studiis reformari.

55. *ingenuus p.* Ingenuum ciuem Romanum uoluit intellegi, siue nobilem, ut (*Juu.* XI, 154): *Ingenui uultus puer ingenuique pudoris.*

56. *ludere doctior.* Culpat Romanos, quos omisso exercitii studio ad Graecos ineptos luxuriososque ludos filios transtulisse commemorat.

1) om. Aγ,r. cohercent gl. γ. repellunt gl. b. coercent, coh. rep. C. 2) Lacunam post *callidi* a Q signatam AγC explerit per *docti scientes.* rell. om. R. repetit *Callidi.* — origin*em* 2. disting*unt* AR. 4) *id est* R2,rmv. rell. inde. porr. h. — *i*nde r. et om. Aγ,r. 5) theti*m* A. thetoon γ. tethyn ca. rell. Thet*in* aut t. quae — sulcos om. Aγ,r. tellur*is* find. sulc*o* 1. 9) et *quod* γ. 11) magn*o* Aγ. magnae C. rell. om. 12) Ordo mali om. A. 13) praui γR,rmvca. recte. prau*ae* fhQ. cupidinis i cupiditatis mvca fh. rell. om. prau*ae* D aliique rec. pure, prau*a* BψC. corr. praui. alii, ut Bern. CE, mut. e in i. parui b. *praui* pure Aγ, ut E; Bern. A (K caret hoc uersu). 14) uel in pr. ma. mit. om. γR12. 15) ma*theriam* B. materiam Rr2,mvcafhQ, ut DP et rec. codd. materi*em* Aγb,r, ut plur. uet. codd. 16) cupiditatis gl. Aγ. rell. om, 18) creantur Aγ. rell. procr. *summi mali. ue nos* subaudi mittamus in mare proximum gemmas et cetera. γR,2 (subauditur), r (similiter) rell. om. *Elementa.* sch. ex Ab. rell. om. gl. exordia γ. exordia, occasiones C. i. initium b. 23) vultis R. 24) *in*form. fh. formari Porph. 26) Ingenui *pueri ingenuaeque puellae* R2. ing. *pueri* 1. ingenu*i* puer*i* r. pudore v. pudend*is* m.

57. *trocho.* Rota. *malis.* Magis velis.

58. *uetita leg. al.* Legibus enim lusus aleae puniuntur propter nuditatis incestum.

59. *cum periura patr. fid.* Cum patris familiae fides ad congregandam heredi pecuniam periura et socios fallat et hospites.

61. *indignoq pec.* Haec, inquit, quae per scelus adquiruntur, congreganti nihil prosunt, dum relicta indignis heredibus per luxuriam consumuntur, ut (Cn. Naeui fragm. 56 apud Ribbeck.): *male parta male dilabuntur.*

64. *Curtae.* Quae numquam crescat, ut sufficere uideatur. *Nescio quid semper abest rei.* Cupidini semper aliquid deest.

PORPHYRION.

Intactis op. thes. Hac ode generaliter inuehitur in luxuriam [omnem] omnia profanantem et aedificiis nouis non terram tantum, uerum etiam maria occupantem.

5. *si figit a. s. uertic. dira Necessitas.* Necessitatem hic pro morte posuit. Sensus autem: quamuis multa ampla possideas, non tamen sincera uoluntate his frui potes, quippe cum necessitate mortis te obstrictum esse scias, nec possis inde te ullo remedio aut praemio redimere. *Adamantinos* autem *clauos* pro necessitate mortis, quae dura est et inmutabilis, non mala conceptione dictum est.

9. *campestres m. Sc. Campestres Scythae,* quod in campis sine tectis uiuant, dicti sunt, de quibus et *Salust.* sic ait (frag. III, 47. Kritz.): *Scythae nomades tenent, quibus plaustra sedes sunt.*

11. *et rig. Getae.* Getae Thraces sunt, quos *rigidos* dixit propter frigora regionum earum.

inm. q. i. l. f. e. C. f. Inmetata i. e. interminata. Commune autem inter se barbaris solum eorum esse omnibus notum est.

1) rota Aγ, C. rell. om. Mag. uelis Aγ. rell. om. 2) Legibus enim lus. Aγ. rell. om. a legibus lus. 2. *uetiti* enim a legibus r. 5) periur*am* Aγ. per *uitam* 2. et soc. Aγ. rell. om. et. fallet γR. vulg. lectio: peri. hosp. fallat et soc. *et* hosp. fall. et socios r. periurio et *hostes* fall*it* et socios 2. 6) adq. Aγ, quae om. Aγ. per scelus *quae* acq. 2,r, nihil omn. libri. nil. inculc. Q. *poss*unt AR. rell. pros. 11) Sic h. sch. constit. cum Aγ. cupido semper AR. *heredi* aliq. deest R. Vulg. lectio: Cupido semper adest aliquid abest rei. Numquam tantum res crescit, ut suff. uid. cupiditati.

PORPH. Ode LXXXIII. 14) *thes*aur. M h. l. non the*n*saur. ut S. II, 6, 11. ωδη M. 15) profan. MR. 19) uolu*n*t. M. cf. Acr. 21) necessitat*e* M, ut Tac. A. XIV, 48. cf. Acr. rell. necessitat*i*. — *in*mut. M. 23) Camp. Sc. M. Scythae camp. A. 24) Sa*ll*. M. 25) scytae nomandes R. 26) Getae R2. getae. *gaete* M. rell. om. alt. *Getae*. 28) Inm. MG. 29) omnibus om. 2.

14. *nec c. pl. l. a.* Hoc est: nec plus colunt, quam unde unius anni fructum percipiant.

16. *defunctumq. l. ae. r. s. u.* Vicem inter se laborandi praestare barbaros ostendit.

22. *nec m. a. u.* Subaudiendum extrinsecus *concubitum.*

24. *et pecc. n. a. p. est mori.* Hoc est, peccare nefas uidetur, aut qui peccauerit, morte paenas luit.

25. *o quisq. u. imp.* Non recte a superiore ode haec separata sunt, cum inde pendeant et illis adnexa sint.

27. *si q. p. u. subsc. s.* Id est, si uult gratiam apud ciues suos collocare, per quam mereatur, ut publicae statuae ponantur et in titulo earum *pater urbium* adscribatur.

30—32. *quatenus h. n. u. i. o. subl. ex o. q. i.* Qui bonos uiros *incolumes* oderimus, etiam mortuos oderimus, (quaerimus. Causam?) ipse ostendit inferendo *inuidi*; uere enim per inuidiam fit, ut boni uiri, dum uiuant, osi sint.

32. *quid tristes querimoniae — proficiunt.* [Ordo est: quid tristes querimoniae proficiunt]. Sensus est autem: Quid prodest, nos de malis moribus conqueri, si non culpae licentia paena conpescitur?

35. *quid l.* Sensus est: Vanae sunt leges, si non obseruentur a moribus.

36. *si nec f. p. i. c.* Id est, si nihil potest obstare cupiditatibus, per quas non tantum leges inrumpuntur, uerum etiam ipsa natura expugnatur: lucri causa paene iam inhabitabiles orbis terrae regiones.

38. *nec Boreae fin. lat.* Quo modo *finitimum latus Boreae* dicitur australi nominato, cum inter se haec longinqua et toto medio orbe diuisa sint? Numquid et huic elocutioni subtiliorem intellectum adhibemus, ut *nec* particulam bis accipiamus, semel sic intellegentes: *nec finitimum Boreae latus,* iterum simpliciter: *nec Boreae finitimum latus durataeque niues mercatorem abigunt —?*

42. *magnum p. obprobrium i. q. et f. e. o.* Ex quo coepit, inquit, pau-

3) Vicem lab. int. se rvafh. 8) sup. od*ae parte?* 9) adn. M. 12) Quam tenus M. Sch. corruptum est. Scribe: *quaerimus. Causam* ipse ostendit. 15) inui*dere* MR2G,rv. inui*di* A,a. ost. *in quaerendo* inuid*eri* fh. Q: 'Sed non potui prioris partis sententiam adsequi.' — ut boni uiri dum *amissi* sint *desiderentur* fh. Haec Fabricii lectio omni sano sensu caret, quia non per inuidiam fit, ut mortui boni uiri desiderentur. 17) Quid tristes puerimoniae proficient M,r. Ordo — proficiunt om. M,r. Lemma amplificatum. *Quid tr. querim.*] *Intelligo* (l. intrllege) proficiunt. Sensus fh. Potest et sic legi: Quid tr. quer.] *Scil.* siue *subaudi proficiunt.* Sensus etc. conp. M. 22) *in*rump. MG. cf. Acr. *irr.* R2. rump. rvafh. — expu. *hominibus* lucri ca. adeuntib. fh. 23) iam om. rvafh. inhab. *oras* R. 24) Nec bor*ae*ae M. — di*cit* vafh. 25) *haec* toto MRA. rell. *et* toto. 12. medio om. rvafh. 27) *si* intell. M nec om. rvafh. 28) *herum* simpl. MR. *uerum* simp. 2. edd. *iterum.* 29) a*digunt* M.

pertas probrosa esse et crimini dari, per omne nefas diuitiae quaeri coeperunt. *Obprobrium* scilicet paupertatis uiam deserit uirtutisque viam deserit.

50. *scel. si bene p.* *Bene* pro *ualde* positum, ut apud Ennium frequenter.

52. *et ten. n. m.* Utrum puerorum *diuitiis mentes teneras nimis* formandas ad asperiora studia, an uero luxuriosorum *mentes teneras* appellat, quas uult, abiectis gemmis et auro, formari ad asperiora studia?

55. *nescit equo rud. haer. ing. puer.* Irascitur, Romanos, omisso militaris exercitii studio, ad Graecos ineptos luxuriososque lusus transisse.

59. *cum peri. p. f. c. s. f. et hospitem.* Non est, inquit, mirum, augeri quotidie censum unicuique priuatorum, cum omnes scelere grassentur in hospitem, in socium, in consortem adquirendi studio, et tamen non multum hoc his prodest, quia indigno heredi haec relicturi sint, qui corruptus luxuria seruare haec scilicet non possit.

64. *tamen curtae n. q. s. a. r.* Hoc ad ipsam auaritiae naturam refertur, cui dum nihil non extet, semper uidetur deesse.

CARMEN III, 25.

ACRON.

Quo m. B. Hac ode Liberum patrem iuuocat, eo quod et ipse musicus Deus sit, petens ab eo, ut se in secreta nemorum suorum ducat, ubi numine eius repletus Caesaris Augusti laudes canat, allegoricos significans, non sufficere spiritum suum laudibus Augusti, nisi numinis eius iuuetur instinctu.

2. *aut quos a. i. s. p.* Hic masculino genere *specus* posuit; dicitur enim et *hoc* specus.

1) *ostentum* uideri rvafh. *crimini dari* MRA2G. 2) obpr. M. coeperint M. — uiam des. u. u. deserit M. uiam des. Scelerum etc. R. Vulg. lectio: uiam des. uirtutis. 6) *nimis* MR2,r. rell. minis. pro *digitisque* librorum lect. posui *diuitiis*. 8) ad om. fh. form*andas* asp. R. *superiora* stud. 2,r. 9) her. M. 11) Non est *igitur* 2, rell. n. e. inquit. co*tidiae* M. 13) ad*q*. M. — tamen *nihil tum* his prod. fh. et tamen *multum* his prod. rv. om. *nihil.* non multum hoc his MRA2 (hiis) G. 14) indig*nis* haec heredi*bus* fh. indig*no* haec rva. ind. heredi haec MR2 (G?Q). relictur*us sit* MR. sunt rvafh. rell. sint. — corrupt*i* — poss*u*nt edd. Scil. hoc R. 17) *dum* nihil *extet* MR. rell. cum n. desit. semper *aliquid* 2. Scripsi nihil *non*.

ACRON. Ymnus ad liberum patrem scribit metro eodem. A (Hor.). al., ut P om. scribit m. e., al., ut H, om. met. eodem. Ymnus ad lib. pa. *ut supra* K. Liberum patrem inuocat laudes caesaris dicturus γb, ut EBφ Fran. Lib. pa. inu. *laudaturus caesarem* Bern. C. Dicolos lib. pa. inu. laud. *augusti* dict. Par. I. Ode LXXXIII. R.

22) *et* ipse MR,rC. rell. om. et. 23) potens γb,r. inst. iuuetur 1 G?Q). rell. iuu. inst. *inui*tetur inst. R. 28) *enim* Mγ. rell. om. Sch. om. 1G,r.

3. *mente noua.* Quam nouam faciat praesentia numinis, hoc est, homini inconsuetam.

3. 4. *quibus antris.* Grauiter pronuntiandum *quibus.* Ordo est: Quibus antris meditans audiar inserere stellis et concilio Iouis aeternum decus egregii Caesaris?

5. *decus.* Consecrationem dicit.

8. *indictum ore alio.* Ab alio adhuc non dictum.

8—12. *Non secus in ing. exsomnis stup. Euhias. Exsomnis.* Vigilans per furorem.

Euhias. Baccha, Libera. Id est: non aliter Baccha prospiciens Hebrum fluuium Thraciae uel Rhodopen montem regionis eiusdem delectatur quam ego uidens nemora, scripturus Caesaris consecrationem in antris musicis.

12. [*ut.* Quemadmodum.] — *deuio.* Vaticinanti. Repleti enim numine per deuia agi et remota consueuerant. *Deuium* dictum a uia remotum.

14. *o Naiadum po.* Dionysus habens potestatem uel in Nymphis uel in Bacchis.

16. *uertere fraxinos.* Tantum uirium Liberi significat esse cultricibus, ut arbores radicibus possint uertere numinis eius instinctu.

18. *n. mortale.* Quod mortali conueniat. *Loquar.* Subaudiendum: Si me in tuos specus ac secreta nemorum duxeris.

20. *cingentem.* Amphibole dictum, utrum sibi tantum cingentem, an quoscumque numine suo implere uoluerit.

PORPHYRION.

Quo m. B. r. t. p. Hac ode inuocat Liberum patrem petens ab eo, ut se in secreta aliqua nemorum suorum ducat, ubi numine eius mentem instinctus Caesaris Augusti laudes canat. Per quae uidetur allegoricos

1) Vulg. lectio *quae.* Q. inculc. *quia.* posui *quam.* — praesenti*am* 2,rmvca. faciant praestantia R. *uelox m. noua.* expertus, attonitus. praesentia numinis attonita gl. γb. cf. C. 3) quibus Aγ. rell. om. Ordo — Caesaris om. A. 4) consilio γR, ut AE. Bern. KA. Fran. concilio b, ut BφDHR. 5) *aegreg.* γ. 7) adhoc A. 5) Hoc sch. et duo seqq. om. R1,r. (Porph.). 10) Baccha, Libera om. Ab, baccha liberi γ. baccha, om. libera rva. bach*as*, om. libera R,r. (bacchas). 10) proficiens ebr. γ. 11) rodopen A. 14) quemadm. om. Aγb. 15) numine AR. rell. numin*is*. et *a populo* remota *loca* consueuer*u*nt C. 16) d*y*onis*ius* et dion*ysius* edd. dionisus A. — pot. uel AγR2. rell. om. uel. Nymph*as* — Bacchas. CQ. 19) uir. libero *at*tribuit, ut a. r. possit eu. 2. possint (n1m. expu.) A. 20) eius om. R12,rmvca. 21) Nil quod — conueniat om. A. Nihil quod mvafh. Nil quod c CQ. nil. om. Aγb,r. — Subaudiendum Aγ. supple GQ. s. r. rell. om. 22) nemor*a* 2. 23) amphibole Aγ (ἀμφιβόλως) rell. amphibolice amphi*log*ice r. numine suo AγR,r (Porph.). Suo nomine fh. rell. suo numine. 24) *im*pl. AγR2,r rell. *re*plere. *uoluerit* Aγ2. rell. *consueuit.* qua*s*c. A.

PORPH. Ode LXXXIIII. ad bacchum R. 27) Haec ᾠδῃ M. 29) canit MR.

significare, non sufficere spiritum suum laudibus Augusti sine Liberi numine; nam et ipse musicus Deus est.

3. 4. *quibus antris c. Caes. a. ae. m. d. st. i.* *Quibus* graui sono pronuntiandum. Est (Deest?) enim subiunctiua particula *que;* praeposito enim *quos agor in specus,* subiunxit *quibus antris egregii Caesaris audiar*; in quo et ἐπεξήγησις figura adnotanda, quia praedicti *specus* antra sunt.

5. *aet. medit. decus.* Consecrationem dicit.

8. *dicam i. r. adhuc ind. o. a.* Per haec primum se lyrica tangere significat.

10. *Hebrum pr.* Hebrus est Thraciae fluuius.

12. *Rhodopen.* Rhodope mons Thraciae.

ut m. deuio. Deuium est a uia remotum ac per hoc in siluis ac solitudinibus agentem. Diximus autem, haec allegoricos dici, quia per ea intellegi uult, se inusitatum Romanis carmen tractare.

16. *O Naiadum p. b. u. p. m. u. fraxinos.* Vult intellegi tantas uires cultricibus Liberi patris instinctu numinis eius esse, ut etiam proceras arbores radicibus possint uertere.

nil. m. l. Subaudiendum: si me in tuos specus ac secreta nemorum duxeris.

cing. u. t. p. Utrum sibi tantum ea cingentem an quoscumque numine suo complere dignatur?

CARMEN III, 26.

ACRON.

Vixi puellis n. i. Hac ode uideri uult iam renuntiare carminibus et lyram consecrare et amare desinere.

1. *idoneus.* Voluptati sufficiens.

2. *et militaui.* Allegoricos militiam nunc amorem uocat.

non sine gl. Non sine opinione boni amatoris.

2) est *adhibetur* MR. 4) Est omn. libri. Cum *que* particula non adsit, legendum est *Deest.* — *quae* MR2G,rv. que Q. *quia* afh. praeposito M. *pro*posito R. rell. *pro*posuit r. *prae*posuit 2G,vafhQ. 6) ἔφηξηγησις M. ἐφεξηγγισις rv. effexegesis 2. adno*tata* MG,rQ. *anno*tanda R2. rell. *de*notanda. — quia praedic*tus* sp. subiecit hoc est qui specus *i*ntra sunt M. quia predictu specus *i*ntra subiecit R. quia praedic*tum* sp. *i*ntra *sunt* G. quia praedictum specus antra sunt 2,rva. qu*i* praedict*i* sp. a. sunt fh. Posui praedi*cti* propter *quos* a. i. specus. 9) *signat* edd. 10) thrafiae M (bis). rodope M. 13) Diximus MRAG,rva. dixit fh. haec om. fh. 16) ultric. MR2G,v. ulctric. r. cultr. afh. 17) radicibus 2. 18) tu*um* 2. tu*o* M. rell. tu*os*.

ACRON. Ad uerem (sic) tetracolos AH (uenerem). Ad uenerem K. Par. C. Ad uen. loquitur DP. Ad uen. loq. quod neque amare neque scribere possit propter aetatem b, ut Bern. C. E: Ad uen. tetracolos loq. quod — aetatem. In γ mutila inscr. Ode LXXXIIII. R.

3. *arma.* Bene amatoris arma lyram dixit. *Defunctumque.* Absolutum.

3. 4. *marinae.* Mari ortae ut (A. V, 800): [*Fas omne est, Cytherea,*] *meis te fidere regnis, Vnde genus ducis.* [Atque ideo *Aphrodite* est dicta ἀπὸ τοῦ ἀφροῦ, id est, a spuma;] et est ordo: Qui paries laevum marinae Veneris latus custodit, (hic nunc habebit arma defunctumque bello barbiton?) quod per hoc in sinistra parte templi pendebit.

7. *funalia.* Funes, quibus luminaria suspendi consueuerant.

et uectes et arcus. Haec instrumenta amoris uult intellegi, quibus fastus puellarum contemnentium etiam per uim superantur.

9. *o quae b. d. tenes C.* In Cypro enim insula Venus specialiter colitur, similiter et apud Memphim in Aegypto, quam ideo *carere niue* dixit, quia calida regio est.

10. *Sithonia niue.* A prouincia nomen niuibus dedit, ut (B. X, 66): *Sithoniasque niues hiemis subeamus aquosae.*

11. *sublimi fl.* In altum sublato ictu, quod fit, dum quis uehementius uult ferire; et ideo Chloen, quia est adrogans ac superba amantibus, percuti uel una graui dicit debere amoris plaga Venerei.

PORPHYRION.

Vixi p. n. i. Hac ode uidetur iam renuntiare carminibus et lyram consecrare et amare desinere.

2. *et mil. n. s. gl.* Allegoricos militiam nunc amorem uocat.

1) *amaris* arma 2C,r. ut infra: *instrumenta amoris.* — absolutum Aγ. rell. om. 2) Fas. o. Cyth. om. Aγ2,r. 3) fidere omn. libri. *credere* (G?) inculc. Q. 4) Atque — spuma om. Aγb,r. — mar. Ven. laeu. lat. mvcafhQ. 5) custodit *ac per hoc* omn. libri. 7) Funes AγR12, rmvc. supple fh. s. = scilicet a. Scholio γ adiungit haec: Vel funalia sunt propriae funes *cereorum* qui succebantur (l. succendebantur) in nuptiis. per que intellegi voluit ardorem amoris. b: funalia dicuntur cerei, quia ex funibus cera obliti fiunt cerei qui succendi solent in nuptiis unde *Virg.* (A. I, 727. cf. C. I, 27, 5): *et noctem funalia vincunt*, quae hoc loco significant ardorem amoris. quibus etiam fastus *puellarum* per CQ. Vulg. lectio: quibus fastus etiam per uim contemnentium superantur. conte*nd*entium 2. b: Vestes, arcus. significant h. l. membrum uirile oppositae fores sexum feminarum. quorum usum dicit deponendum iam esse templo ueneris. 10) ins. *potissimum* Venus col. 2. mem*fin* Aγ. 11) i. e. aegypt*um* vulg. lectio. posui *in* Aegypto. cf, Porph. aegyptum om. A. quam AγR2G,rmvcaQ. *quod* fh. *memphin*. egyptus. in qua memphis uicina ethiopiae. Ideoque semper caret niuibus. quae pene semper sunt *intracta*. Siton enim traciae gelidus a quo sithonius est adiectiuum. 15) In altum sub *alto* ictu b. subleuato Porph. 16) quia est Aγb,r. rell. q. arr. est. — adrog. A. ac Aγb. rell. et. 17) perc. *uulnere* rfh. rell. (et mv cf. Q) perc. *uel una*. perc. di. deb. *uel una* ca. *vult* percuti una am. pl. *uehementi* C. pl. *uenerei* A2,rmvcafh. uener*ii* γ. plage ueneri b. plaga *vulnerari* R. a Venere Q. cf. Porph. *Venerei* recte. cf. Nep. Paus. 4. Colum. X, 1, 14. Superfluum potest iudicari atque ortum ex glossa: i. a Venere, ut *vulnerari* — percuti.

PORPH. Ode LXXXV. R. 20) Vix *in* M. *D*ixi pu. R (D lit. uirid.). ὠδῇ M. — carm. *lyricis* 2.

3. 4. *defunctumq. B. b.* Perseuerat in allegoria *defunctum bello barbiton* dicendo, significans, amores suos se barbito cecinisse, quod est organi genus.

laeuum m. q. V. l. c. Consecratum Veneri barbiton suspendere [in] templo eius dicit in parietem sinistrum.

7. *hic hic ponite l. f. e. u. e. a. opp. f. minacis.* Haec instrumenta amoris intellegi uult.

10. *et Memphim. c. Sith. n.* Memphis in Aegypto ciuitas est, quam merito carere niue dicit, quia in Aegypto numquam est nix, ideo calidi aeris est. Sithoni autem Thraces sunt, ubi nix multa est, unde κατ' ἐξοχὴν *Sithoniam niuem* dixit.

11. *sublimi fl. t. Ch. s. adr.* *Sublimi flagello* i. e. in altum subleuato; hoc enim fit, cum quis uehementius uelit percutere. Vult autem Chloen, quod sit adrogans et superba amantibus, percuti uel una amoris plaga a Venere (plaga uehemente ?).

CARMEN III, 27.

ACRON.

Impios p. r. Amicam peregre profiscentem inuitus dimittens timet, ne malis pergat auspiciis, et optat, ut impii potius quam ipsa augurio parrae auis uel caeterorum, quae subicit, proficiscantur. Et per istam commemorationem ominum aduersorum nititur eam ab itinere reuocare disposito. *Impios.* Malos.

3. *raua.* Aut colore oculorum torua, aut uoce non clara, aut certe rabida. || *Raua.* Fulua siue subnigra, aut rauca i. e. obtunsae uocis. || *Rauus* [enim] color dicitur niger mixtus cum fuluo.

1) allegoria. Defunctum (sic) bello Barbiton] *Quando* signans am. vfha (*aliquando*). barbi*tt*on M. dicendo MAR2(G?Q)r. 4) uener*is* barbi*tt*on M. 5) parietem sinistrum RA. in paria: *fetem* sinistrum M. *ut parte* sinistr*a* r. rell. *in* parte sinistra. 8) memfim M. — memfis in aeg*i*p. M. 9) calidi aeris est MRA. ca*ll*idior 2,r. rel. ca*lidior* est. — nix mu. est M. mu. est nix 2. est om. rvafh. 12) adrog. M (bis). — in om. 2. in alto subleuato MR2,rvQ. (G?) in al*tum* subleuato a. Acr. et C: in alt*um* *sublato*. cf. Dillenburger. Qu. Hor. 91. — quae 2. 14) plaga uenere M, om. a. amantibus uel u. a. pl. a Venere *percuti* afh. Pro *Venere* scribere *uehemente* non ineptum est ideo quod Acron *graui* habet. cf. C.

ACRON. Ad galatheam ypothetice A (Hor.). propemptice tetracolos A (Acr.) Prosphonetice ad galatheam sui *non* esse *in* memorem γD (gala*tē*). Prosph. ad gala*thē*. sui non esse memorem Bern. C b (galat*eam*) — — gala*theam* — — BφE. Ad gala*then* ypothetice H. Ad galat*eam* K. Par. C. Prosph. ad galatheam *amicam* sui non memorem R* Fran. om. amicam. Ode LXXXV. R. 23) Posui *ominum* pro *omnium*. cf. u. 12 et supra I, 2, 1. — it. reu. disp. Aγb,R12,r. (*pro*posito). rell. reu. ab it. disp. (instituto C). uide sch. u. 5. nititur om. b. proficiscatur R. malos gl. Aγ. rell. om. obtu*n*sae γb. obt. uoc. γbR2,r. rell. uoc. obt. 25) uel ab oculorum colore *uel crinium* C. 27) enim om. γ2. Libri tuentur haec diuersae originis scholia.

5. *rumpat.* [Id est] incidat [i. e. interpellat tibi institutum iter] praetereunti.

6. *si per oblicum s. s.* Serpentis celeritate etiam animalia deterreri dicit [i. e. si tantae celeritatis est serpens, ut inrationabilia terreat.].

7. *mannos.* Buricos. *Manni* ideo dicti, quod mansuetudine manum familiarius sequantur.

Ego c. timebo. Hoc est, desertus ab amica.

10. *imbrium diuina auis imminentium.* [Diuinam] Cornicem dicit inminentium imbrium praesciam, ut (G. I, 388): *Tum cornix plena pluuiam uocat inproba uoce.* *Paludes* autem finito die *repetere* consueuerat.

11. *oscinem c.* *Oscines* dicuntur aues, quae uoce augurium faciunt, *praepetes*, quae uolatu, ut *Verg.* (A. III, 361): *Qui uolucrum linguas et praepetis omina pinnae.*

12. *solis ab o.* Ab ortu enim solis prospera corui omina sunt, aduersa ab occasu.

13. *sis l. f.* Ordo est: Galatea sis felix et memor nostri, licet uiuas ubicumque mauis; i. e. et si sine me esse mauis, sis felix tamen.

15. *teque n. laeuus u. i. picus.* A sinistra picum mali ominis dicit et uagam uolatu cornicem.

V. 4. Pro *fetaq.* siue *foetaq.* (E Bern. A Fran. *fae*taque b) habent *pesta*que B (rubra P in rasura, 5a1m. interpo. et ad marg. *uel* faeta) et φ: *feta*que al. *pesta*, utraque cum glossa: *pestilens.* Bern. C: *Passa* que non pastaque uel fetaque. uoces nihili. 1) rump*at* in Hor., rump*it*] incid*it* praetereunti in sch. A. rum*pit* Bφ et Par. C. (1m. corr. *at* 2m.). glossa: malo auspicio impedit BφC. incidat praetereunti Aγ. Id est om. AγbR12. Id est interp. om. AγbR12G,rmva. id est rumpat *tibi* inst. iter mvca. rell. om. h. l. inc. praetereunti Aγ. rell. om. obli*cum* γ, ut E, cum glossa: quia intortuose incedunt. 3) celerita*tem* Ab. ne scribas: Serp. *per* celeritatem freq. enim ista ratio. dicit — terreat om. A. terreat. *rumpat institutum iter* γb. uide supra (ex Hor.). terre*ant.* rump*it* inst. iter r. 4) a serpentis celeritate, qua etiam *bruta* deterret C. 5) Buricos A. recte. cf. Veget. R. V.IV, 2. Paulin. Nol. X, 12. rell. Bur*dos.* burdos siue bur*idos* C. — man*uum* C cfhQ. ma*num* Aγb1,rva. 6) sequ*an*tur AγR2,rvcafh. sequatur b. Mann*us* autem *dicitur* — sequatur C. seque*r*entur 1G. 7) sch. ex AγC (om. hoc est). rell. om. 8) *in*minentium Bern. KAC. Franeq. *im*minent*i*um A, ut E, in Hor., imminen*tum* in lemm. atque in sch. ut γb. — Diuinam C cafh rep. ex lemm. rell. om. imminent*i*um libri praeter Aγb. 9) prae*ss*iam A. *Cum* Aγ. rell. *Tum.* nullus *Tunc* ut Isidor. et Nonius. pluui*am* AγbR,r, ut uet. libri Verg. rell. pluu*ias.* plena *plumis* pluuiam γb. 10) in*p*. A, ut ap. Verg. 'γc.' cf. supra III, 17, 12· *augur cornix* (Porph.). Quintil. V, 9, 15. Isidor Or. XII, 7, 44. Nonius 220, 30. — consue*uit* 2. consueuer*ant* ARb1,rv (propter *paludes*). rell. consueuer*at.* 11) Oscine*n* A, ut E. *Obs*cines di. R. *sicut* praep. *in* uolatu 2. praep. *aut*em C. uola*tis* A. uola*tus* γ. augurium faciunt oña (omina) *penne. prece suscitabo.* Auguria duobus captantur modis ab auibus. aut uoce aut uolatu. et ille aues quae augurium ore uel uoce praestant. oscines uocant quasi orecines. quae uero uolatu prae*b*etes *u*nde quia coruus omen maxime habet in ore oscinem uocauit b. 12) uolu*ch*rum γ. Qui uol. omn. libri. *Et* uol. qui praepetis 2,rfh. cf. Lachmann. Lucr. 20. pinnae γ rell. pennae. oïa rc = omnia cf. *omi*num supra. 14) enim AγR12,rvca. rell. om. — *au*ersa R. 16) Ordo — ubic. mauis om. A. γ: s. esse id est *si* sine me etc. rell. i. e. *etsi* 18) Ad sinistram A. rell. a sin. *leuus.* sinis*tri.* a sinistra uolans gl. γ.

17. *trepidet tumultu.* [Festinet, ut (A. IX, 113): *Ne trepidate uiri,* uel trepidet] Ventorum flatu uel murmure pelagi. — *Pronus Orion.* In occasum uergens. Orion tempestuosus est et, quia amicam non ualet precibus retinere, minis tempestatis conatur, ut (A. IV, 52): *Dum pelago desaeuit hiemps et pronus Orion.*

18. 19. *Ego quid sit ater Had. no. s. et q. a. p. Jap.* Futurae se nosse signa tempestatis ostendit uel ex maris Hadriatici sono, uel ex flatu Japygis uenti, qui ex sereno subitam facit tempestatem.

19. 20. *et q. albus peccet Japyx.* Aut propter erectionem fluctuum aut colorem uacuarum nubium.

21. *hostium ux.* Nec feritati barbaricae nec puerili inscitiae incognita dicit esse posse futurae tempestatis indicia.

25. *sic et Europe.* Id est: Quemadmodum tu praesumptuose sumis peregrinationem, sic et Europe praesumptuose credidit niueum latus doloso tauro, et uide, quid passa sit.

doloso cr. tauro. Falso Joui in taurum mutato.

26. *scatentem b. p.* Repletum [pullulantem, frementem, ebullientem].

27. *mediasq. f.* Non fraudes medias sed in medio dolo cognitas, non ante repertas.

28. *palluit.* Vehementer timuit; id quod efficitur, posuit pro efficiente i. e. quae ante audax fuerat, tunc palluit.

29. *stud. fl.* Id est, quae studeret nymphis facere floreas coronas. *Opifex.* Artifex.

31. *nocte sublustri.* [In crepusculo uel ex luce.] Lucida, serena.

33. *quae s. c.* Ordo est: Quae simul [ac] tetigit Creten potentem centum oppidis, uicta furore dixit: O pater et pietas, relictum nomen filiae.

1) γ hab. gl. properet cf. C: properet, festinet in occasum cum magno uentorum *et* maris fremitu. Festinet — trepidet om. A. 2) uel trep. — pelagi om. 1G,r. — *uel* libri. *et.* tacite inculc. Q. cf. C. γ in sch. *uel* murm. pel., in glossa ad v. 23. *frem. et trem. uerbere ripas*] impetu uentorum *et* fluctuum. 5) hiemps A. 6) nosoere 2. 7) *adr. maris* libri. mar*i* hadriatici tacite mut. Q. — Yapigis A. iapig. b. 10) calorem rC. *uacuarum* omn. libri. recte. neque uar*i*arum, neque *uentosa*rum, neque *atr*arum leg. est, neque, quod Cuidam placuit, va*g*arum, ut Liu. XXVII, 16 *vagus* equus pro *uacuus* posuit. vacuus absolute dictum sc. pluuia i. leuis, uentosus. Sch. om. Ab. quid faciat uentus ex apulia flans gl. γ. cf. C. 11) *scien*tiae fh. insi*ci*ae A. 12) futur*a* 2, ut supra ad u. 18. 13) sch· om. A. Europ*ae* fh. nominatiuus est γ. — credis corr. ex sumis 2. 14) Europa fh. rell. europe. 16) Joue Aγ. sch. om. R12,r. 17) pull. fr. ebull. om. Aγb. totum sch. om. R12,r. pull. ebull. om. c. 18) malas A. — *non* ante AγR2, rmvca. non *autem* ante 1. *nec* ante fhQ. 20) Veh. — efficiente om. A. 21) fuerat se credere boni, tunc timuit et palluit C. fuer*it* 2. 22) studer*et* nimphis Aγ (ny.) studeat mv. rell. nymphis studebat. sch. om. R1,r. 23) artifex AγC. rell. om. 24) In — luce om. Aγb. In om. R1. *Sub* crepusculum r. Lucida scr. AγC. rell. om. s. nox dicitur, quando luna parum lucet b. 25) Ordo — filiae om. A. — simul *attigit* vulg. lectio. *ac* tetigit Q. *tetigit*] attigit gl. γC. *simul.* statim. s. ut γ. Cre*ten* Aγb, ut K et al. cret*em* E. Cretē racfh. cret*am* Bern. C.

34. *pater o.* Europae gemiscentis uerba. ***Relictum Filiae no. pi.*** Id est: o patris pietas, reliquisti nomen filiae.

Unde? Quo ueni? Ut (A. X, 6, 70): *Quo feror? Unde abii?*

37. *leuis una mors e. u. c.* Quanto minus peccare uirgo debet, eo peccans digna maiore supplicio est; leuior siquidem mors uitae est quam [iactura] pudoris, ut (*Verg.* A. IV, 547): *ferroque auerte dolorem.*

38. *uigilans ne pl.* Sic incredibile factum dicit, ut etiam sibi somnio simile uideatur.

40. *ludit imago.* Pro somnio dicitur, ut (B. II, 27): *si numquam fallat imago.* Et est sensus: An sine uitio sum et hoc potius somnio?

41. *porta f. eb.* Per quam uana somnia emittuntur, ut (A. VI, 895): *Altera candenti perfecta nitens elephanto. Sed falsa ad caelum mittunt insomnia manes. infamem.* Aut famosum, aut certe sibi infamem.

46. *dedat i. l. ferro.* Ut (A. IV, 600): *Non potui abreptum diuellere corpus et undis Spargere?* quod dixit, ut indignationem [similis sexus indignatione] monstraret.

47. *modo.* Paulo ante, ut (A. V, 493): *Quem modo nauali Mnestheus certamine uictor Consequitur.*

49. *impudens.* Turpiter, nomen pro aduerbio. Eadem, inquit, impudentia uiuo, qua patriam reliqui.

50. [*o.* Interiectio est.]

53. *turpis mac.* Quae turpes facit; ante deteriorationem formae optat perire.

54. *sucus.* Viriditas; [qua] pulchritudo corporis significatur, ut (*Ter.* Eunuch. II, 3, 27): *corpus solidum et suci plenum.*

57. *pater urg. absens.* Insequitur, ut mori debeat etiam absentis patris timore.

1) gemesc. γ1G,rmvQ. *gementis*, non gem*escentis*. rell. gemisc. sch. om R. — Lemma interposui atque addidi *id est.* 2) γ: *relictum* s. a te est. *filiae* i. desines mihi esse pater. *pietasque* uel al. filiae i. a filia. duobus modis potest intellegi. o nomen paternum relictum a filia id est quod ipsa reliquid taurum secuta. uel nomen paternum relictum est tantum filiae. quia solummodo hoc retinebat quod eius filia fuerit non habens eum praesentem. similiter b. 4) sch. ex A,C. rell. om. — pecc. uirgo AγR2,r. rell. ui. pec. 5) est mors quam pudoris amissio 2. *culpae.* amissioni pudoris gl. γ, mors uitae est quam pudoris A. iactura om. Aγ,R1,rmvca. mors uitae est Aγ. uitae om. 2. iactura pud. fh. *culpa* pud. C. *mors pudoris* dicitur ut *mors memoriae* apud Plinium. mors *i. amissio* uitae quam pudoris? 7) fact. dicit AγR2,r. rell. di. fa. etiam om. mvca. somn*io* γ.C. rell. somno. recte. 9) lud*is* A in lemm., lud*it* in Hor. — fall*it* 12,r. ut Ribb. rell. fall*at.* 10) som*no* γ.r. 11) so. ua. mvcafh. 13) sch. om. 12RG,rC qui habet: malitiosum mihi infamem. 15) similis sex. ind. om. 1. sim*ul* sex R. 17) Modo — consequitur om. A. — Qu*i* mo. R. 19) turp. n. p. adu. om. Aγ, qui habet: turpis uel *in*pudenter. 20) qu*am* A. 21) sch. om. Aγb. est om. r. — Quae tu. fa. om. A. 24) sucus AγbG, ut Bern. KA al. — Virid. qua om. A. qua fh. rell. om. — designatur A. signatur R et edd. significatur. ut om. A. 26) abs. *patris* R. rell. om. *patris.*

59. *zona b. t. s.* Tamquam quae adiutura sit mortis neglectae consilium, ideo *bene secuta.*

62. *age te p. crede u.* [Id est, uento et mari;] tamquam quae magis debeat se tempestatibus tradere peritura, aut praeceps per abrupta demitti, quam dominae imperium seruiendo perferre.

66. *paelex.* [Concubina; ut exaggeraret feritatem barbaricam, addidit *paelex* i. e. quae sic me insequitur, ut *paelex* sim timens meae pulchritudini.]Quae in odium paelicis crudelior esset feritate barbarica.

67. *perfidum r. d. Ven.* Dolosum. Epitheton Veneris *ridens* [*Venus*] et ad praesens [est] magis conueniens eo, quod rideret eam imagine iuuenci deceptam, uel quod Veneri irasceretur ueluti uere pecudis inlusa concubitu.

68. *et remisso f. a.* Merito *remisso arcu* Cupido, tamquam qui Europae iam debellasset pudorem.

69. *abstineto d. ir. c. r.* Cessa ab ira et calida rixa.

70. *calidaeque rixae.* De calore animi uel furoris commotione uenientis, id est, posteaquam diu passa est illam casus suos ueluti facti auctoris ignaram conqueri.

71. *non t. inu.* Ironicos dictum, quia minata fuerat, se cornua tauri fracturam: ideo non laceras eum, cum se tibi rursus obtulerit.

75. *sectus.* Diuisus, eo quod una pars orbis Europae nomen accepit, altera Asia dicta est, ut (A. I, 385): *Europa atque Asia pulsus.*

76. *nomina ducet.* Id est, ex tuo nomine habebit, ut (A. V, 801): *Unde genus ducis.*

3) agite in lemm., ut E, age te in Hor. A. Id mari om. A. Id est om. R12,Crmvca. 4) se *aut* temp. A. — demitti 2C (G?) rell. dim. 5) imperio A. 6) pelex in lemm. paelex in Hor. A. paelex Rγφ. cf. III, 10, 15. Epo. III, 13. V, 63, 70. plurimi uett. codd. *pelex.* sch. om. A qui habet, ut b: *pelex* quae in odium pelicis crudelior esset feritate barbarica. γ: *paelex. conuba* quae in od. pelic. cr. e. f. barb. C: Concubina, connuba, ut exaggeret f. b. addit — quae me sic insequetur ut *pellicem*, timens sibi *ob* meam pulchritudinem. exaggeret — addit cafh. rell. exaggeraret — addidit. exageraret — *addit* v. me sic insequetur 2. sic me insequetur γ, qui sch. habet ut b qui om. *conuba.* Epith. Ven. .id. Ven. Aγ,r qui om. *Venus* est om. AγR2,r. *sed* ad 2. *se* ad 1. et ad. pr. *negotium* R. 10) rideret AγR2,rC. rell. ridet. 11) *uel* AR. *et* 2Q. rell. om. irasceretur omn. libri. irascatur inculc. Q (cf. Porph.) — inl. Aγ. illisa 1. 14) sch. om. Ab et calida rixa γ2. et caliditate G,mvcaQ. et calliditate R1. et calliditate rixae de. r. callidaeque K. 15) animi *uenientis* vulg. lectio. commotione uen. AR,r. communione uen. γ. commotione uenienti 2. 16) A interpo. *Mox ubi lusit* i. postea quam etc. Pertinent ad u. 66: *Aderat querenti.* diu passa AγR1,r. rell. diu illam. 17) ignaram conqueri Aγ. rell. suos conqueri Aγ.facti *et* autoris R. 18) Ironicos AR2,r. *hi*ronicos γbR (hyr.) rell. ironice. 19) ideo AγR12,rmv. rell. id est. non laceras AγRb2,r. rell. laceres. lacerabis CfhQ. tibi se 1. optul. A. 22) sch. ex γ. cf. supra I, 12, 17; Seru. A. III, 19. A om. Id est ex t. n. Vulg lectio: Id est e. t. n. *dicetur.* ducetur R1. dicetur *Europa* r.

PORPHYRION.

Impios p. recinentis o. d. Amicam (Gal. amatam?) peregre proficiscentem dimittens inuitus, ne malis auspiciis exeat timens, optat, ut impii potius quam ipsa auspicio parrae auis et caeterorum, quae subicit, proficiscantur.

3. *raua dec. lupa.* Raua lupa a colore dicitur.

5. *rumpat et s. i. inst.* Ait, si in transuersam uiam impios ducat, non impios reuocet, hoc est, pius serpens (transeat iter inhibens?).

7. *terruit mannos.* *Manni* equi dicuntur pusilli, quos uulgo *buricos* uocant; nam et hoc ad omen dicit pertinere, quod manni terreantur.

10. *anteq. stantes r. paludes i. d. n. inm. osc. coruum.* Cornix, antequam repetat paludem. Quam [cornicem] *imbrium imminentium diuinam* ait, quia pluuiam futuram significare soleat; quod etiam *Verg.* (G. I, 388) ostendit: *Tum cornix plena pluuiam uocat improba uoce.* *Paludes* autem non ad anni tempus pertinet, sed ad diei.

11. *oscinem coruum.* Praeterea *oscinem* et *coruum* inuocabo, inquit.

17. *sed uides quanto t. t. pronus O.* Decenter pericula nauigationis ostendit, quibus illam retineat; nam reuocare non audet. In occasum autem pronus Orion intellegendus, nam tunc magis tempestates mouentur.

23. *et trementes u. r.* Verbere fluctuum aut uentorum.

25. *sic et Europe n. d. c. t. l.* *Sic,* hoc est, dum eam blandus in mare placidum Juppiter inducit. Haec autem comparatio Japygi uento confertur, qui incipit placidus, mox in tempestates concitatur.

27. 28. *mediasq. f. pall. a.* Ad ludum audax, non tunc cum palluit.

31. *nocte sublustri.* Pro sublucida.

34. *pater o. r. f. n.* Europae ingemiscentis uerba sunt, et *filiae relictum* pro *a filia relictum.*

36. *uicta furore.* Nunc errore mentis uel amore.

37. *leuis u. m. e. u. c.* Quanto minus peccare uirgo debet, eo in peccatis digna maiore supplicio est.

PORPH. Ode LXXXVI. R. 3) Am*a*tam MAR. — peregr*ae* M. 4) tim*ens* opt. MAR. rell. tim*et* *et* opt. (ex ea timeat et opt. r.) — *ut* om. MA. 5) ips*i* auspi*t*io M. — proficisc*a*tur MR. parr*h*ae R, ut A. in schol. Acr. parr*he*. 6) *r*uba M. 7) Rum*pit* et M. cf. Acr. A*i*t si MAR2G. aut si rv. *ut sit* afh. 8) transit iter inhibere M. transit iter in hiberem R. rell. om. 9) buri*ch*os MA. bur*r*ichos GQ (Epod. IV, 14 buricos). buricos R,2rv. recte. cf. Acr. bur*d*os afh. 12) cornicem fhq. rell. om. 13) so*let* afh. sol*ent* rv. *et* uirg. 2. 14) Tu*m* MR,rv. rell. Tunc. pluui*am* omn. libri. cf. Acr. 15) pertine*n*t afh. 16) Praet. osc. et M. Pret. *ob*scinem inu. R (*obs*cin. etiam in Acr.). pert. sed addit *obscaenum* coruum *pater* obscaenum coruum inu. inq. r. 19) mag*nas* afh. rell magis. mouentur MAR, fiunt 2. rell om. 21) *Si* hoc M, *r*v. Sic et hoc R. 23) citatur omn. edd. mox temp. conci*tat* 2. rell. *con*cita*tur*. 24) Mechasque M. — non *n*unc M2O,rv. eo om. r. 30) maiore codd. maior*i* edd.

38. *uigilansne pl.* Bene tamem incredibile factum est, ut uideatur et hoc potius simile somnio.

40. *ludit imago.* Pro somnio dicitur, et est sensus: sine uitio sum, et hoc potius somnio.

41. *quae p. f. eb.* *Vergilianum* est (A. VI, 895): ***Altera candenti perfecta nitens elephanto, Sed uana ad caelum mittunt insomnia manes.***

49. *inpudens l. p. p. inpudens Orcum moror o. d.* Eadem inpudentia uiuo, qua patriam reliqui.

55. *Speciosa q. p. t.* Γυναικείως sollicita est, ne desinat esse speciosa, quae desiderat quam primum perire, dum pulchritudo sua secum sit.

57. *uilis Europe, pater urget absens.* Dubium non est, inquit, quin me pater absentem uilem existimet et appellet, credens me amantem persecutam; et ideo moriendum est, ut priorum horum obliuiscar.

59. *Potes h. a. o. o. zona bene t. secuta.* Quae adiutura sit mortis consilium.

67. *aderat q. perfidum ridens Venus.* Et perpetuum antepositum nunc epitheton est Veneris, et ad praesentiam pertinet; ridet enim, et quod eam imago iuuenci deceperit, et quod illa irascatur, quasi uere a pecore decepta sit.

69. *mox ubi lusit satis.* Postquam diu passa est illam ignaram felicitatis de casu suo conqueri.

71. *laceranda r. c. tauris.* Nec laceres eum, inquit, cum se tibi rursus obtulerit.

73. *uxor i. l. e. nescis.* Ambiguum, utrum hoc dicat: nescis te coniugem Jouis esse, an uero: nescis te gerere coniugem Jouis, ut si dicas: nescis esse consul.

75. *tua s. o. n. ducet.* Id est diuisus, quia ab huius nomine pars orbis Europa appellata est.

1) et hoc MAR. rell. hoc etiam. etiam hoc 2G. somn*io* M2G. rell. somno. 3) somno R et edd. 5) Vergilianum est MR. est om. edd. *Ut* Vergilianum Q. 6) Sed f*a*lsa rvaC. f*u*lsa fh. 7) inpu. MG. — eadem om. MR. *im*pudentia MR. inp. G. 8) loqui (l. l*i*qui) R. 9) gyne*t*ios MG. cyne*t*ios 2. genetios R. gynecios rv. 10) uenire fh. — pulerit. M. 11) inquid M. qu*i in metu es* abs. M. quin *metues* abs. 2,rv. quin me . . . abs. R. (lacuna). rell. qnin me *pater* abs. Scribe: quin metu*ens* pater abs. etc. 16) Et MR2G,rv. et *si* afh. nunc M, a. nunc *tamen* fh. nu*men* G,rv. nomen inculc. Q. 17) praesenti*am* MR,v. rell. praesenti*a*. epitheton *conuenientius* ad afh, om. *et* ut r. 20) suae fel. fh. 22) *Ne* afh. — inquid M. 23) obtuler*at* M. *ottu*lerit r. opt. G. 25) dic*at* MR2G rell. dic*as*. *ac* si 2. 27) duc*it* M. *di*cet R. rell. duc*et*, ut omn. codd. Horatii.

CARMEN III, 28.

ACRON.

Festo q. p. (Lyden?) Amicam suam adloquitur.

1. *Festo q. p. d. N. f.* Id est: Quid magis faciendum est festo Neptunalium die, quam ut uinum [Caecubum de]promatur?

3. *L. strenua.* [Id est, cita.] Parca, fidelis. *Caecubum.* Vinum. Volunt id dictum, eo quod [ebrietas] caecet et confundat ingenium.

4. *munitaeq. a. u. s.* Munitae, quae scilicet nulli casui fortunae subiecta est: bene autem ait, uim sapientiae adhiberi per uinum.

5. *inclinare merid. sentis.* *Sentis,* hoc est, sentis in occasum inclinare diem, qui maior fieri debet et augeri laetitia.

6. *ac ueluti stet. u. d.* Hortatur ad celeritatem promendi, dum dicit [ad] breuitatem inpatientem morarum.

7. *parcis.* Id est, cessas, quasi stet, cum celeriter abeat.

8. *Bibuli cons. amphoram.* Proprium nomen [est], i. e. Bibuli consulatu reconditam. *Cessantem.* Residentem, repositam.

9. *iuuicem.* Singuli uicissim.

10. *uirides.* Herbis similes aquae fucatione (*infectione?*)

11. *recines.* Iterum cantabis i. e. alternatim cantabimus.

12. *Latonam.* Dianam; propterea quod triformis dicitur; ipsa enim

ACRON. Ad liden paranetice de n*u*ptunalibus A. (Hor.) proseutice tetracolos A. schol. Ad *Ludi*en par. de nept. γ. Sillog*u*stice lidae b. Syllogistice lydae EBφ. Sillogisticae lidae. D. De lide parenetice de neptunalibus P. De lyd*en*. de neptunalibus K. Ad liden Par. C. Ode LXXXVI R.

7) uinum promatur AγR. ut uinum om. v. uinum om. 1,a. Caecubum om. 2, ra. uinum *propinetur* 2. rell. depromatur. 8) Id est, cita om. AγR,r. cita. parca, fidelis C. pa. fid. Aγ. rell. om. — vinum. Volunt *ideo* dictum eo A. vinum ideo uolunt eo. om. γ. uin. ideo d. u. eo r. Vulg. lectio: Vinum dictum uolunt eo. Scripsi: Volunt *id.* 9) ebrietas om. R,r. cec*a*t et confund*it* 1. 10) scilicet AγR2,r. rell. om. fortunae Aγb. rell. om. conf. Porph. 11) per uinum AγbR12,r. per uinum adh. mva. uin*o* adh. fhQ. cf. Porph. — *munitaeque* tute (tutae C) nulli casui subditae gl. γ: conf. C. 12) sentis] cernis hoc est sentis R2,r (om. est). *sentis* hoc est sentis Aγ1,vma. sentis h. e. cernis fh *sentis.* cernis gl. γ. 12) in occ. incl. diem AγR2,r (*de*cl.). rell. inclinare (inclinar*i* a) di. in occ. 13) d*ebet* AγR2. edd. deber*et.* 14) *et* ueluti *stet* A in Hor., *ac* u. stat in Acr. *et* u. stet Bern. KCE, Par. EIM etc. 15) *ad* breu. fh. *in*pa. Aγ. 16) parcis — abeat om. A. Id est γ. s. cess. r. *cae*leriter *ha*beat γ. 17) Propr. nom. om. A. nomen consulis 2. *est* inculc. Q. 18) recondit*am* (amphoram) Aγ. rell. recondit*um.* reconditum *uinum* 2. Res. rep. Aγ. rell. om. *amphoram.* cadum γ. 19) sing. uic. AγC. rell. *om.* 20) *sim*ilis Aγ. simili*ter* R. uiri*dis* KE. *uirides* herbidas i. habentes uirides comas 2. *phu*catione r. *uirides.* aquae *marinae* simileis C. aquae fucatione gl. γ ut in scholio. Pro *fucatione* nomine inusitato leg. *infectione.* 21) recin*ens* γ. altern. cantabimus non pert. (Q) ad *cant. inuicem* u. 9. nam *iterum tu cantabis* signif. inuicem, pro qua uoce BφP hab. in uic*es* cum glossa: *per uices.* 22) Dianam R2, CrvaQ. γ in glossa. in schol. om. Aγ. propt*er* quod AγR2,rv. rell. propter*ea* quod. — tri*nominis*

Luna, ipsa Diana et ipsa Proserpina [dicitur]; ideo modo Lunam (Latonam?) pro Diana posuit.

13. *summo carmine.* Aut maximo, aut in consummatione carminis i. e. in fine, Veneris cantabimus laudes.

14. *Cycl.* Insularum nomina, quas Venus uecta circumit cygnis.

16. *merita nenia.* [Conuenienti carmine. Nam quia tenebrosa nox est, merito *lugubri carmine* dicitur.] Nenia [enim] carmen est, quod mortuis cantabatur in honorem inferorum. Sed quia noctem praedicturus erat propter tenebras et somnum, quae morti proxima creduntur, ideo dixit: *nenia noctis.*

PORPHYRION.

Festo q. p. d. Nept. Neptunaliorum diem significans esse ait: quae res est, quam potius debeam facere, quam uinum promere Neptunalibus?

4. *mun. a. u. s. Munita sapientia* bene dicitur, quae scilicet nulli fortunae subiecta est. Graeci autem aiunt, uim sapientiae adhiberi per uinum.

5. *incl. merid. sentis.* In occasum, scilicet diem inclinare.

8. *cess. B. c. amph.* Id est, in horreo cessantem et quasi residentem; *Bibuli consulis* autem, eo anno, quo Bibulus consulatum gessit, natam.

13. *sum. car. q. Cnidon fulgentisque t. Cycl.* Id est, in consummatione carminis Venerem cantabimus.

15. *iunctis u. o.* Quae oloribus i. e. cycnis iniunctis uecta reuisit *Cnidum*, Cycladas, Paphum.

CafhQ. uox nihili pro tri*onyma* (τριώνυμη) ap. Sulpic. II, 42. *trimonia* b. trimor*sa* Aγ. tri*mosa* R12,rmv. pro tri*morfa* (τριμορφὴ) posui *triformis*. cf. Ouid. M. VII, 94. 177 et supra III, 22, 3. — *ipsa* ter ut l. l.

1) et ipsa AγR,r. et om. Q. ipsa om. vmcafh. est enim trinominis, Luna, Diana, Proserpina C. — dicitur om. AR,r. luna i. diana b. ipsa enim diana *virna* (l. luna) et pros. dicitur 1. di*am* γ. fh habent lemma: celeris sp. Cynthiae] Dian*ae*, *quae* trinominis dicitur. *Cinthiae.* dianae 2. *sp. cinth.* stimulos ueneris dicit amor*es* 1. *spicula* a monte cintho. *Spicula* autem veneris stimulos dicit amor*is* γ2. 3) *summo carm.* s. aut in *animo* aut — laudes b. 5) Ins. nom. AγR2,r. rell. nom. ins. gl. γ: insulae sunt in mari. — uectat A. circu*i*t R2,rvacC. cignis AR. 6) merita — dicitur om. A. *nenia.* carmine mortuorum. *nenia merita.* conu. carm. Nam quia R1G. conu. — dicitur cafh. nam. om. rQ. om. γb. 7) dic*e*tur γ2R. — enim om. Aγ,r.

PORPH. Ode LXXXVI R. 14) Neptuna*lium* Acr. — esse signans edd. (signus v. sigūs r). esse sigāns 2 (significans). 16) quae MR2G. qui r. rell. qu*ia*. 17) *Grate* autem *ait* coni. Q. male, cum praecedant uerba *bene dicitur*. Ex Graecis auctoribus multa possunt adferri: Pausan. III, 19. Orph. H. 52, 5. Anthol. IV, 169. Brunk. Anal. III, 101 etc. 19) die[m inclinantis] inclinante R corr. 20) in honorem M. 21) *cn*idon M (gnidon b Par. AR et γ corr. ex *ch*nidon). 24) cycnis M,rv. cf. II, 20, 9. IV, 2, 25. Wagner. p. 423. *iunctis* rvafh. 24) cyclad*am* MR2 (corr.) G. cyclad*em* r. cyclad*es* v. rell. Cyclad*as*. 25) Pafum M. paphum R,rvaQ. paphon fh.

16. *dic. m. n. q. nenia.* Nenia carmen est, quod in mortuos cantatur. Sed bene hoc carmen etiam nocti adcommodat propter tenebras et somnum, quae morti sunt proxima.

CARMEN III, 29.

ACRON.

Simile est [autem] principium primae odes: *Maecenas atauis edite regibus.* Inuitat autem illum ad epulas, cui destinatam uini amphoram et inlibatam iam apud se esse promittit.

Tyrrhena. Tusca. Et Tiberis Tyrrhenus dictus est, ut (A. VII, 663): *Tyrrhenoque boues in flumine lauit Hiberas.* Ordo est: Maecenas Tyrrhena progenies regum iam dudum apud me est tibi lene merum non ante uersum cado cum flore rosarum et balanus pressa tuis capillis.

2. *lene.* Vetustate domitum.

4. *pressa t. balanus cap.* Infusa tamquam iam capiti impressa. *Balanus* autem herba unguentaria est, ex qua componuntur unguenta, et ideo significat unguentum.

5. *iamd. apud. m. e.* Quasi diceret: haec omnia in tuum honorem iam diu seruantur apud me. *Eripe te morae.* Festina.

6. *udum Tib.* Pro copia aquarum.

et Aesulae. Nomen urbis alterius in latere montis constitutae.

1) Naenia afh. 2) etiam no. hoc carm. A,r. hoc carm. etiam no. MR2G. rell. bene no. hoc carmen, om. *etiam.* — *ad*com. MG. 3) mort*is* R.

ACRON. Ad mecenatem par*ae*eticae A in Hor., prosphonetice tetracolos A in Acr. Prosphonetice uel paranetice mecenati γ b. prosph. mecenati EBDHφ Fran. al. Ad maecenatem K Par. C. mecenati Bern. C. mecenatem *inuitat* P. Ode LXXXVII. R.

9) od*is* Aγb. rell. odes. 11) *in*lib. Aγ. iam *dudum* C. 12) Ty*rrh.* γ,mvafh. Tyrrena A in Hor. ut bKE al. Aγb sic incipiunt: Simile — promittit. autem om. Aγb. Simile est n. = *enim* rmv. autem acfhQ. C rectius incipit: Inuitat Maecenatem — promittit. Principium huius in sententia fere conuenit cum principio primae odes: Maec. — regibus. Ordo — capillis. 13) *pauit* AR2 rell. lauit. *i*beros r. rell. hiber*as*. 14) uers*um* libri Acr. *uersum.* detectum. uel uer*so*. gl. γ. uers*um*, corr, o a 2 m. E, uers*um* pure Aγb, ut K, uer*so* plurimi. 15) *tuis*, ut supra *est* ante *tibi* om. fh. 16) uet. dom. AγC. rell. om. 17) iam om. Aγb,r. — *balanus* ex quo Aγ, qui hab. glossam: *balanus.* herba unguentaria, atque insuper schol. longius: *balanus* generaliter omnis glans siue nux. specialiter uero glans odorifera. de qua conficitur unguentum unctioni capitis aptum quod appellatur miro bala*d*um (myrobalanum C) teste Isidoro. hic tamen glandem pro ipso unguento posuit. γbC. γb addunt: quod dum (dicit b) se habere ad opus mecenatis. 19) Quasi diceret γb,r. rell. *ac* si diceret. — in tu*o* honor*e* γbR12,rmvca. tuo in honore fh. in *tuum* honor*em* Q tacite ex C recepit. 20) iam dudum 2. festina AγC, qui addit: noli esse in mora, rell. om. 21) Pro copia AγR,r. rell. propter copiam. 23) *aef*ulae A (Hor.) ut K, *efu*lae A (Acr.) ut Bern. A. *ef*ulae b ut Fran. Urbis nomen AγR2,r. rell. No. urb.

7. *decl. c. aruum.* Turrim in hortis suis Maecenas construxisse dicebatur, unde haec omnia prospectaret.

8. *Telegoni i. p.* Tusculum ciuitas est in iugo montis constituta; hanc significat nomine conditoris; a Telegono enim Circes [filio] fundata est filio, qui per ignorantiam patrem suum Ulixem peremit.

9. *fastid. d. c.* Quae fastidium [aliquando] ingerit. *copiam,* id est, luxum, ut proprias delicias aliquando fastidiat.

13. *plerumq. gr. d. u.* Vicissitudinem rerum dicit gratam solere esse diuitibus, quos interdum post diuitias et copiam delectat familiarium mediocritas. Ordo est: Plerumque *mundae cenae* gratae uices diuitibus sine aulaeis et ostro sub paruo lare pauperum explicuere sollicitam frontem.

16. *Sollicitam expl. fr.* i. e. tristem et obductam rugis frontem explicauere, hoc est, laetitia extendere, ut *Ter.* (Ad. V, 3, 53): *Exporge frontem. Sine aulaeis et ostro.* Hoc est: sine regali pompa, ut (A. I, 697): *aulaeis iam se regina superbis.*

17. *Andromedae pater.* Cepheus, Aethiopum rex, qui inter sidera collocatus dicitur proximus Orioni.

18. *ost. ignem.* Denuntiat aestatem, ut (G. II, 353): *findit canis aestifer arua.*

iam Procyon f. Stella, quae ante Caniculam oritur.

20. *siccos.* Aestuosos.

21. *cum gr. languido.* [Id est] Aestu fatigato, ut (B. II, 8): *Nunc etiam pecudes umbras et frigora captant.*

1) aruom A. lemm. turrem A. portis R1. 2) prospiceret 1G,CmvcaQ. prospectaret Aγ (persp.) bR2,r (prospectare) fh. conf. Porph. omnia om. C. 4) conductoris 2. conditionis R. circis Aγb. *i. arces* r. est filio ARb,r. rell. circes filio fund. est. ulixem patrem, om. suum, 2. ulyssem cafh, ulixem *peremit* AγRb (ulixen), r (ulyxem). *interemit* CfhQ. 6) aliquando om. γ2,r. ex seq. inlatum. ingerat r. — *copiam id est,* interposui. *propter* luxum fhQ. ingerit. *fluxum* γ. id est *fluxum* ut RG,rvmca. i. e. *luxum et* ut 2. quae fast. aliq. ingerit *copiam,* luxum C. Quae — luxum om. A qui habet: *fast. des. cop.* ut proprias delitias aliq. fastidia. fluxum *copiam*] ut pr. delic. aliq. fastidia γ. del. aliq. AγR1. *diuicias* aliq. r. diuit. aliq. G,mvca. aliq. delic. fhQ. *copiam.* Solent enim plerumque diuites fastidire largas opes *ciborum.* unde usque ad noctem *plerumque* ieiunare *solent.* ut auiditatem comedendi resummant b. 9) copiam AγR12,r. rell. copias. 10) Ordo — frontem om. A. 12) Lemma novum interposui. leticia (letitiam R) extendere hoc est explicare AγR12,r. front. laet. extend. h. e. expl. cafh, *explicuere.* extenderunt gl. γ. cf. C. Plaut. cafh. rell. Terentius ARG,vm siue Terent. 12,r. terrentius γ. explica 2. exporrige r. exporgere v. expge = experge γ. 14) Schol. ex Aγ. cf. C: *sine tapetibus* i. sine *magna* po. — superbis. rell. om. auleis Aγ. cf. Seru. A. II, 2: aulaeis scr. praecipiens. 16) *zephus* eth. rex *ceteus* (cetheus γ) Aγ. rex *cepheus* qui R. Cepheus aeth. rex *pater andromedae fuit* qui 2. *Telephus* Aeth. rex *cetheus* G. Cepheus Aet. rex Zetheus cafh. *Caepheus* aet. rex Leteus v. *Cepheus* Ae. rex *Cepheus* m. alterum Cepheus om. Cr. Andromade r (non v). Conf. uet. cod. in Nannii Misc. III, 15. Grut. Lamp. I, 1267. 18) *estifer* s. aestifer omn. libri. aestiper Ribb. conf. sch. Stat. Theb. IV, 708. Veron. 77, 34. 21) aestuosos γC. estiuos 2. rell. om. prochion γb2 ut DPR Bern. AC. prochyon H. 22) aestu om. 2. Id est om. AR2,rv.

22. *horridi.* Agrestis, hirsuti.

24. *ripa u. t. u.* Quae praeter sonum sit uento non mota, ut (B. IX, 58): *Aspice uentosi ceciderunt murmuris aurae.*

25. *tu c. q. deceat status, cu. et urbi so. ti.* Quis status i. e. quis honor. Ostendit autem, Maecenatem praefectum urbi eo tempore fuisse.

27. *Seres et regnata Cyro Ba. pa.* Cyrus rex Persarum fuit, ideo gentes eius regni commemorat[Seres et Bactra?], ut (A. VI, 688): *ultima secum Bactra uehit.*

28. *Tanaisque discors.* *Tanais* flumen influens in Maeotides paludes. *Discors* autem ideo dictum, quia discernat Europam et Asiam, siue quia incolae regionis illius feroces sunt et frequenti inter se discordia conliduntur.

29. *prudens f.* Id est, Sapienter [dicit] deum fecisse nesciri futura, tamquam qui hominem uellet pro breuitate uitae uti praesentibus. Ordo est: Prudens premit deus exitum futuri temporis caliginosa nocte et ridet, si mortalis trepidat ultra fas.

33. *componere aequus.* Justus finire; unde lites compositae dicuntur finitae[, ut (B. III, 108): *Non nostrum inter vos tantas componere lites*].

32. 33. *caetera fl. r. feruntur.* [Dilabuntur,] hoc est, alia cursum suum habent, ut (G. I, 202): *si brachia forte remisit Atque illum in praeceps prono rapit alueus amni.* Ordo est: Caetera feruntur ritu fluminis, nunc cum pace delabentis in Etruscum mare medio alueo, nunc uoluentis una adesos lapides et raptas stirpes et pecus et domos. Per allegoriam describit uarietatem et uices uitae humanae, quae, dum quieta et laeta est, subito aduersis casibus inquietatur et perturbatur.

35. *Cum pace.* Sine perturbatione.

1) schol. ex AγC. *or*ridi Aγ in lemm., *hor*ridi A in Hor. rell. om. 2) *praeter sonum* Aγ. corr. *solem* 2. rell. *prop*ter soni*tum*. 3) murmuris *aurae* omn. libri. conf. Probi Inst. I, 4, 19. Oudend. ad Suet. p. 1023. 4) Quis — honor om. 12. Quis hon. (hornor) ost. mec. γ,r. *deceat.* Ost. mec. A, Quis status om. R,r. autem om. Aγ2. 5) ur*bi* AγR2,r. rell. urb*is*. utrumque dicebatur, illud frequentius tempore rei publicae, hoc inde ab Augusti imperatoris regno. 7) gen*tes* eius *regni* Aγ. gen*us* gius regni R,r. regni *ipsius* gentes 2. ideo — commemorat om. C. uulg. lectio: ideo *genus eius* commemorat. *bactra.* regna sunt a cyro possessa γ. *regnata* a Cyro possessa C. *seres* populi sunt gl. γb. 9) fl. *in*fluens in meotide*s* palude*s* Aγ. in meotidos pal. r, om. influens. conf. Cic. Tusc. V, 17. vulg. lectio: fl. in Maeoti*dem* palu*dem fluens*, 10) discern*at* Aγ. rell discern*it*. et Asiam om. b2. *diuidit* europam 2. 11) reg. *eius* AγR2,r. rell. reg. *illius*. frequent*i* AγR2,Crvmca. frequente*r* fhQ. conlid. Aγ. *Tanaisque*. T*h*anais fluuius est scithiae b. flu. (sic) scythiae 2. 13) Id est, sapienter AγR,r. rell. *prudenter dicit* deum. dicit om. AγR,r. Sap. deum fec. *dicit*, *ut* homines futura nesci*rent* tamquam uellet — praesentibus 2. *prudens.* prudenter gl. γ. 15) Ordo — fas om. A. 18) id est finitae 2. ut — lites om. Aγ,r. 19) Dilabuntur om. A. 21) Ordo — domos om. A. 24) uarietate*s* cfh C. 26) Sine pert. AC. sine turbatione γ. rell. om. delabentis. decurrentis γC.

37. *stirpesq. raptas.* [Exstirpatas,] ut (A, II, 305): [*aut*] *rapidus montano flumine torrens Sternit agros, sternit sata laeta boumque labores Praecipitesque trahit siluas.*

39. *Clamore.* Strepitu.

40. *Fera diluuies.* Noue [tempestatem] dixit, cum omnes auctores *hoc diluuium* posuissent.

41. *inritat amnes.* Incitat, ut (A. X, 644): *Inritatque uirum telis.*

42. *laetusque — uixi.* Deest *ille:* Felix est, qui modum uitae suae habet, siue qui futura non curat.

deget. Viuet, ut (A. IV, 551): *Degere more ferae.*

43. *eras u. a.* Perseuerat [per]suadere, praesentia tantum curanda, non [nec] futuris animum commendandum.

44. *occupato.* [Pro occupabit.] Id est: fac quod tibi placet.

45. *non t. inritum uexit.* Hoc est, non potest commodum uitae, quod iam praeceptum fuerit, infringi.

45. *Puro.* Sereno.

46. *quodc. retro est.* Quod iam transiit, id est, praeterita iam non poterunt inmutari, quamuis futura incerta sint, et ideo desine de futuris sollicitus esse.

47. *diffinget.* Confundet, inmutabit siue conuellet.

49. *fort. s. l. n.* Quae delectatur incertis et inquietitudine hominum gaudet, dum prospera mutat aduersis.

50. *ludum insolentem.* Iniquum, uel nouum, ut *Juu.* (III, 40): *quo-*

1) aut G et libri Verg. 2) Praecip. tr. siluas AbC. precipites quae trahit *filias* γ. trait. b. rell. om. Exstirpatas om. Aγb. *raptas.* extirpatas gl. γ. 4) strepitu AγC, qui addit *uociferatione* et loc. Verg. *rapidus — labores.* 5) Lemmati *fera* u. adiunxi propter *hoc diluuium.* tempestatem om. γb1,r. diluuies. tempestas gl. C. *au*tores γ, cfh. Diluuie*s* eodem sensu IV, 14, 28. Lucr. VI, 291. conf. Plin. IX, 4 *eluuies* Ouid. M. XV, 266, Cic. Dom. 20. eluu*io.* Cic. Off. II, 5. Sic proluuie*s* est proluu*io*, non prolu*uium*, quod debet esse prolu*b*ium. *In*luuie*s* Tac. A. XII, 5. (Justin. II, 1 et 6) una tantum forma occurrit. 7) *in*ritat A in sch., irr. in Hor. *in*ritat Bern. KC. — *in*ritat quae A. conf. Arusian. 241 et Nonius 41, 25 ap. Ribbeck. 8) *Deest* γR2, rmv. rell. *Id* est. 10) Schol. ex AγC. rell. om. fer*ae* C. (Quintil. IX, 2, 64). *faerae* γ. fere A. conf. Seru. A. IV, 458 et Hor. C. I, 31, 18. 11) suadere AγRb,r. rell. *per*suadere. 12) non 2. conf. Porph. rell. *nec.* — commen*dari* R1. commo*dari* Aγ,rmvcafh. *ac*commodari 2. accommo*dandum* CQ. posui commendandum i. committendum, mandandum. ut: semen terrae, hordea sulcis, uitam fugae. commodari om. b. 13) Pro occupa*bit* b. Pro occupaberis r. Pro occupa*bis* (G?) mvcaQ. Occu*pa* C. Id — placet γ. rell. om. 14) *in*rit. *q*cũq. = quicumque A in lemm., irr. q*uod*cumque A in Hor. *irritum* q*ui*cumque retro est hoc est γ. non po*sse* vulg. lectio. scripsi *non* pot*est.* conf. Porph. 15) *prae*ceptum AγR i. e ante vel prius. rell. *per*ceptum. 16) Sereno AγC. rell. om. 17) Id — futuris om. A. Quod iam transiit, id est, praet. γR,rmvca. Vulg. lectio: *Id est,*quod iam tr. *sensus* est. iam γR,r. transi*uit.* 2. 18) de fut. soll. esse γR12,r. rell. esse so. de fut. mutabit 2. siue om. C. siue conu. om. 2. 22) gaude*at* γ,r. 23) iniq. u. nou. om. Ab. uel γ. rell. om. uel.

tiens uoluit fortuna iocari. [*Ludere pertinax. Quotiens uoluit* subaudi.] *Pertinax.* Persistens.

51. *transm. inc. hon.* Utrum ipsos honores incertos, an qui transmutando incerti fiant fortunae inconstantia?

53. *laudo manentem.* Id est: cum mutabilis non est [laudo illam].

si celeres q. p. r. q. d. Id est, dum ad alium euolat, reddo quae dederat.

55. *et mea uirt. m. i.* Id est: mea uirtute me munio non timens incerta fortunae, dum aut desidero aut formido, quod praestat, bona conscientia et sola probitate contentus.

56. *sine dote.* Sine opibus, sine praemio.

57. *non est meum.* Id est: nec uitae nec propositi mei est, inquit, timere aduersa, quia [me] nec periculo [nec] me tempestatis quaestus causa committo.

59. *et uotis pacisci.* Tamquam paciscantur cum diis homines oblatione uotorum.

61. *auaro mari.* Insatiabili, cuncta recipienti, quasi quod omnia intercipiat.

62. *tunc m. b. p. scaphae.* *Biremis* i. e. duos ordines remorum habentis. Ordo est: Aura et geminus Pollux feret me per Aegaeos tumultus tutum praesidio biremis scaphae. Ironice dixit, id est, non patiar uim maris amore lucri.

64. *geminusque P.* Pollux cum Castore intellegendus est; amborum enim stellae simul nascuntur.

PORPHYRION.

Tyrrh. r. p. Simile illi est hoc (odae?) principium: ***Maecenas atauis ed. reg.***, et cur eum sic appellet, ibi diximus. Inuitat autem nunc Maecenatem ad epulas, cui destinatam uini amphoram et inlibatam iam apud se esse dixit.

1) *Ludere pert.* q. u. subaudi om. A, atque hoc schol. ex loco Juv. factum uidetur. 2) *per*sistens AγC. *id est*, persistens ca. *in*sistens fhQ. 5) laudo illam om. AC. illam laudo Q. 6) euolat Aγ,r. rell. *de*uolat. — *quae* AγR2,r. rell. quod. 9) *aut dum* des. aut *dum* fo. R. dum *ante* des. r. 12) inquit AR,r. inqu*id* γ, rell. om. quia *me* nec peric. fhQ. quia periculo nec me 2. *nec* tempes*tati* CcafhQ. *me* tempesta*tis* Aγ2,r (perperam ap. Q.) qui nec me periculo tempestatis R. *me* committo Cac. comitto R. comm*u*to 2. 15) ob*la*tione R,CQ. rell. ob*lec*tatione. 17) quas q. o. interc. om. γ. quasi *qui* A. *quam* quod R. 19) totum schol. om. A. — *Biremis* binos ord. 2. 21) id est γ,r. rell. om.

PORPH. Ode LXXXVII. R. h*a*c ωδη princ. M. h*a*c ode pr. R. ha*e*c ode pr. 2. haec od*i* pr. G. est illi rvafh. 28) sic eum appel*lat* M. eum sic appell*at* rvfh. appell*et* a Q. ibi om. 2 29) *ae*pulas M. — amf. M. inl. MG. (Acr.)

6—8. *ne semper ud. T. e. Aesulae d. c. a. et T. i. p.* Turrim Maecenas dicitur in hortis suis exstruxisse, unde haec omnia prospectabat. — *Et Telegoni iuga parricidae.* Tusculum significat, quod dicitur Telegonus, Circes filius, condidisse, qui per ignorantiam patrem suum Ulixen occidit.

10. *molem p. n. ar.* Turrim dixit.

16. *soll. exp. fr.* Id est: tristem exhilarauere.

17. *iam cl. occ. Andromedae p.* Cepheus scilicet, qui inter sidera receptus est.

18. *iam Procyon furit.* Stella est, quae ante Caniculam oritur.

19. *et st. uesani l.* Stellam pro toto signo dixit, in quo solem necesse est esse mense Augusto, quod est feruentissimum anni tempus.

25. *tu ciu. q. d. st. c.* Apparet, illo tempore urbis praefectum fuisse Maecenatem.

28. *Tanaisq. disc.* Tanais flumen est influens Maeotiis paludibus et inde in Pontum. *Discors* autem dictus, quod discernat Europam et Asiam, nisi forte ad incolas eius referamus hoc epitheton, qui inter se (namque sunt ferocissimi barbari) discordant.

31. *ridetq. s. m. u. trepidat.* Quoniam scilicet nefas est inquirere futura, quae diui nescire nos uoluerunt.

32. 33. *quod a. m. c. aequus.* Id est: praesentibus fruere, et ea, quae adsunt, aequa mente compone.

34—36. *nunc m. al. c. p. delabentis Etruscum in ma. nunc lap. adesos.* Varietatem et uices uitae humanae, quae admodum quieta ac laeta est, modo aduersis casibus inquieta ac turbulenta, per allegoriam describit.

42. *cui l. i. d. d. u.* Perseuerat [per]suadere, praesentia commoda tantum amplectenda, de futuris non esse cogitandum.

1) ne MR etc. ut plurimi Hor. codd., *nec* Par. A,bK. — tybur et *fu*lae R. et *ae*sulae M. et *e*sulae rv. — tur*rym* M. 4) uli*xen* M2. uli*xem* R,rv. uly*ss*em afh. 7) androm*aede* M. — cefeus M. 9) Prochion R. 12) urbis perf. M. urbis p*r*ef. R. urbis *prae*f. rva. fuisse urbis 2, a Q. praef. *urbi* fu. Mecoen. fh. conf. Acr. 14) flumen est *in*fluens *maeotiis* palu*dibus* M. infl. meotiis pal. R. infl. meoti*d*is paludibus 2G. discors i. fluens m*ae*otidis paludibus r, om. Tanais flumen est. Tan. flu*uius* est *inter*fluens moetidis paludibus v. — fluuius est fluens in Meotidem paludem a. flu*uius* est fluens in M*ae*otidem paludem fh. flumen ut fl. in Maeotidem paludem Q. conf. Acr. Datiui usus hoc sensu rarior est. conf. Cic. Prov. 13: influentes *in Italiam* copiae cum Quintil. Decl. III, 13: influxit *Italiae* multitudo. Maeo*tius* palus Plin. IV, 12. conf. Verg. G. III, 349. A. VI, 800. Plin. VI, 7: Tanain *amnem* gemino ore *in*fluentem. 15) discer*nat* MRA2. edd. discer*nit.* conf. Acr. 16) qu*i* MAR2,v. qu*ia* inter se s*i*nt r. quod inter se feroc. barb. afh. om. namque sunt. qui inter *inmiserunt* fe. barb. v. namque sunt MR (nanque) A2G. 18) trepi*det* M,rv, ut pauci recc. 19) di*ui* MR, dei Q. d*ii* 2,rvafh. nos nescire vafh. *nos* om. r. 22) delab. *Ae*tr. M. *del*ab. etr. R. rell. *d*ilab. edd. Hetr. 23) *quemadmodum* modo fh. *quae* modo quieta a. rell. *quem ad modum* quieta ac laeta est modo. adv. Acr. laeta est *modo, modo* adv. GQ. Scripsi: quae *admodum.* 24) ac om. fh. 25) *dis*suadere R. rell. *per*suadere. posui *suadere* ut in Acrone.

45. *non t. inritum quodc. r. e. eff.* Id est: non potest commodum uitae, quod (quis) iam percepit, infringere.

50. *lud. ins. l. p.* Veteribus usitatum locutionis genus *ludum ludere,* ut uitam uiuere et seruitutem seruire et multa similiter.

51. *transmutat. incertos honores.* Utrum transmutando *incertos* facit, an quia incerti sunt, ideo transmutare eos putetur?

54. *resigno q. d. Resigno* i. e. reddo.

55. *et mea uirtute me inuoluo.* Diserte. Id est: mea uirtute me munio, nihil ab illa timens aut desiderans, contentus sola probitate et bona conscientia.

56. *sine dote.* Id est, sine opibus.

57. *non e. m. s. m. Africis m. p.* Nec uitae nec propositi mei est, inquit, aduersa timere, quia nec periculis me quaestus causa committo, nec plura, quam habeo, desidero.

60. 61. *nec Cypr. Tyriaequae m. add. auaro diuitias mari.* Quasi iam mare habeat diuitias obruendo naues cum rebus pretiosissimis.

62. *tum m. b. p. scaphae t. p. ae. t. a. f. p. Pollux.* Tunc cum maxime saeuit tempestas, inquit, ego tutus nauigo praesidio scaphae. Sed per haec allegoricos significat, se tutum securumque uiuere, quia non quaerat diuitias, quas non desideret. *Geminusque Pollux,* quia horum sidera, cum se ostendunt laborantibus nautis, praebent spem salutis.

CARMEN III, 30.

ACRON.

Exegi monum. aere p. Per aeternitatem carminis auctori dat laudem. Ideo monumentum operis sui, ultra statuas, quas nominato aere significat,

1) *in*ritum M. — pote*s* M2,rv (pote*ns*?). rell. pote*st*. 2) perceper*it* 2,rvafh. perc*epit* MR. Legendum puto *perceptum* uel potius *prae*ceptum *sit*. conf. Acr. perceper*is* Q. 5) Scribe *factos* pro fac*it*. conf. Acr. 6) pro vulg. lectione pu*tet*˚posui pu*tetur*. putatur. coni. Q. 8) *me mea* u. mu. rafh. 13) timere om. MR. — pericu*lis* MR2G,rv. periculo afh Acr. periculo nec tempestati quaestus causa me committo afh. nec tempestati om. 2. nec plura *quam habeo* desidero MG,rv (quia). nec pl. q. *haec* desydero R2. 15) *syr*iaeque M,rv (syr*ae*que), ut, pure, Fran. Bern. C, cum lect. uar. DJb Bern. A. Quasi iam MRA2. q*ui* iam rv. *quum* mare a. *cum* fh. 16) *dir*uendo 2. — pr*a*et. M. 17) scafae M. — maxi*mae* M. 18) per hoc afh. rell. per haec. 20) quas non des. om. rvafh. 21) conf. ad I, 3, 2. IV, 8, 31.

ACRON. Ad melpomenem musam A (Hor.) γ ut K. pragmatice monocolos A (Acr.) Ad mel*ph*omenem musam dicit apotelestice scriptis semper victu E. Ad. melphom. m. d. se apotelesmatice scriptis suis semper victurum H. Dicit se apotelestice scriptis semper victurum BφD. Dicit *sh* apotheleistice scripsisse per victurum b. Ode LXXXVIII. R.

26) mon*u*m. AbR,rcafh. ut Fran. Bern. KA. conf. C. I, 2, 15 et S. I, 8, 13. mon*i*m. γ, (ut BφIP Bern. C,vm. In E rasura, u in i mut., in C: monim. *uel* monum.) etc. 27) m*unu*mentum γ in scholio.

et magnificentiam uel soliditatem sepulcrorum, perennius dicit. *Pyramides* autem proprie regum Aegyptiorum sepulcra sunt ingenti mole constructa et in acumen educta in modum flammae sursum surgentis, unde et [eis] nomen est inditum. Ordo est: Melpomene exegi monumentum perennius aere i. e. durabilius metallo; nam monumentum dicit opus suum, quod durabilius dicit esse statuis diuitum ex aere factis.

1. *Exegi.* Finii, perfeci, [ut *Ouid.* (M. XV, 81): *iam opus exegi*]. *Perennius.* Fortius, validius.

3. *edax.* Corrumpens ui tempestatis.

[*non Aquilo inpotens.* Valde potens.] Ideo et Aquilonem posuit, ut (A. IV, 310): *Et mediis properas Aquilonibus* [*ire per altum*], quia tempestuosus est et hiemi congruens. *Inpotens.* Valde potens.

4. *aut innum. a. s.* Ut (A. XII, 686): *annis soluit sublata uetustas.* Hoc est: dicta sua nec uetustate nec tempestatibus abolenda.

6. *non omnis moriar.* In litterarum laude dicit corpore se moriturum, uicturum esse carminibus; ideo *non omnis* i. e. non totus.

7. *libitinam.* *Libitina* dicebatur lectulus, in quo mortui efferebantur.

usque ego po. cr. laude recens. Ordo est: Ego recens crescam postera laude, [id est, per laudem posterorum], usque dum pontifex scandet Capitolium cum tacita uirgine. *Postera laude.* Laudem dicit posterorum; *recens* autem quasi nouus; noua enim dicta magis consueuerunt placere, uetera obsolescere, et ideo se etiam posteris in oblectatione nouum promittit.

9. *cum tacita.* Aut uerecunda, aut (tacente?) pro sacrificio [tacente],

1) *et* om. fh. magnificent*ia* uel solidita*te* R2. rell. magnificentiam uel soliditatem. — per*hen*nius A in schol., ut b Bern. AC. 3) *ut* in *a*cumen γ. *et* in *a*cumen AR,r. rell. in *cacu*men, quae uox Plinio XVII, 3. XXXVI, 12 usitatior est, ubi de pyramidibus loquitur. — et nomen *ei* 2. eis om. AγR. 4) Ordo — factis om. A. 7) Fin*ii* Aγ. rell. fini*ui*. schol.om. r. ut — exegi om. AγR1,r. perhennius A. gl. ex Aγ. *diuturnius*, validius C. rell. om. 10) non — potens om. h. l. AγR1,r. rell. om. *et.* 11) ire per altum om. AγR. 12) *aut* hiemi Aγb. rell. *et.* hieme fh. 13) sub*lata* omn. libri. sub*lapsa* Verg. Ribb. *In*pot. A. gl. om. γR1,r. 14) nec uet. nec temp. AR nec dicta sua uet. n. temp. γb,r. nec *edita* sua uet. n. temp. 2. nec dicta sua temp. G,vca. dicta sua *nec temp. n. uet.* fhQ. dicit sua *scripta* nec temp. C. 15) In litt. laud*e* Ab (li*ter*.), rmv. in laud*e* liter. γ. rell. in lit. laud*em*. — corp. se A. rell. se corp. 16) *non* totus AbR,r. rell. om. non. *non omnis*. non totus gl. γ. 17) *lib.*] dicebatur lec*tus* R,r. lect*us est* 1,mvca. *lib.*] capulum, in quo m. ef. *ad sepulturam* C. capulum gl. γ. u. Fest. capul*us* freq. Apul. M. IV p. 150. ap. Nonium casus obliqui. Libi*th*inam] Vocatur uenus ab eo quod est *libera bibendo* sicut et alibi. In ueneris autem templo ponebatur *feretrum*. ponit ergo libithinam hoc loco pro feretro ips*a* (l. ipso), quod in templo eius seruabatur b. feretrum capu*lum*. lectus capu*lus*. 18) Ordo — uirgine om. A. 19) i. p. l. post. CfhQ. rell. om. 20) Post. — posterorum AγRb12,rmvca. om. CfhQ. 21) *dicta* omn. codd., om. omn. edd. consueuer*e* vcafh. 22) *obs*olescere Aγ. recte. uerbum sollemne. rell. *ab*olescere, dubiae auctoritatis uerbum. — oblectation*em* 2,mvca. rell. oblectatio*ne*. 24) sacr. tacent*em* Aγ. rell. tacen*te*. Scrib. puto tacente pro sacr.

consueuerant enim sacrificaturae Capitolium tacentes ascendere; siue pro (clara?) sacerdotii dignitate [clara], ut *Verg.* (A. II, 254): [*tacitae*] *per amica silentia lunae.*

10. *uiolens.* Id est, torrens, de quo [amni] *Verg.* (A. XI, 405): *Amnis et Hadriacus retro fugit Aufidus undas.*

obstr. Aufidus. Murmurat; per Aufidum Apuliam uult intellegi, cuius prouinciae fluuius est.

11. *et qua p. aq.* Daunus rex Apuliae fuit, quae inopia aquae siticulosa est. Ordo est: Ego potens ex humili princeps dicar deduxisse Aeolium carmen ad Italos modos, qua obstrepit uiolens Aufidus et qua, Daunus pauper aquae regnauit agrestium populorum.

12. *ex hum. p.* Ex parua progenie. Gloriatur, se libertino patre natum ad tantam studiorum claritatem uenisse.

13. *princeps.* [Id est, primus, ut (A. X, 166): *Massicus aerata princeps secat aequora tigri.*] Primum se dicit Aeolicam unam ex quinque Graecis linguis, qua Alcaeus usus est lyricus poeta, deduxisse in usum Latinum.

14. 15. *sume s. q. m.* Nobilitatem mentis non a natalibus uenientem. Ordo est: Melpomene sume superbiam quaesitam meritis et uolens cinge mihi comam Delphica lauro. *Delphica Lauro c. uo.* Tamquam cui placuerit (cingi?) *lauro Delphica* consecrata Apollini uel poetis.

16. *cinge.* Illiga [uel] circumda, [ut *Verg.* (B. VII, 27): *bacchare frontem lingite, ne uati noceat mala lingua futuro*].

1) sacrifi*care* Ab2. consueuerunt C. 2) Scrib. puto: *pro clara sacerdotii dignitate, ut.* dign. *d*are Ab,r. *clarae* γR, mvca. clare 12. clara CfhQ. Ang. Politianus Obss. et Emendd. c. 100 (Grut. Lamp. I, 117): "*Tacitam uirginem* intellexit quasi *claram sacerdotii nobilitate*, et ut hoc ineptis persuadeat, auctoritate etiam abutitur Maronis." Q: "*siue* — *clara* libri post *ascendere* male exhibent." Qua transpositione corruptum schol. corruptius factum uidetur. *ut* om. Cmv, cafhQ. — *tacitae* om. Aγb2. 3) silentia *Noctis* b. *tacita*, uerecunda gl. γb. 4) amni Verg. om. Aγ2. amni om. R. 5) *aui*dus A. 6) murmurat om. A. 7) flu*uius* AγbR2,r rell. flu*men*. — est. *Violens* autem i. torrens etc. (sch. antec.) γb. est. uiolens torr. A. 9) Ordo — populorum om. A. — duxisse γR2b (d*i*x.) 10) obstrepe*t* γ. 12) Id est ex 2. ex p. prog. om. A. 14) Primus — tigri om. Aγ. Id est R2,r. rell. om. 18) *a natalibus* C. a om. Aγ12G,mvca. *in* talibus r. *notabis* fh. 19) Ordo — lauro om. A. 20) Lemma interposui cum Aγ. delfica Aγ. 21) auro Aγb. rell. lau*rus*. lau*rus* delphico cons. *Apollini* uel po. r. bene. 22) Sch. om. A. uel om. GC. liga circ. 2. Illiga circunda r. uel circumda om. mvca. Loc. Verg. om. γb2,r. — bac*h*are mv. baccare Ccafh. conf. Seru. E. IV, 19. Barth. Adv. XXXVII, 5. al. bacare *cinge caput* conf. Ribb.

Q. HORATII FLACCI CARMINVM LIBER III. EPLIC. (A.)

PORPHYRION.

Exegi monum. ae. perennius. Haec ode, qua tertius liber consummatur, in ipsius auctoris laudes scripta est.

2. *regaliq. s. pyr. a.* *Pyramides* regum Aegyptiorum sepulcra sunt adeo ingenti mole saxorum in mediis harenis Aegypti structa, ut inter septem [orbis] miracula habeantur.

3. *non aq. impotens.* Pro: ualde potens.

7. *usq. ego p. c. l. r.* Eleganter, quia semper sunt, quibus haec elocutio noua sit et laudetur.

9. *dum Capitolium scandet.* Tale est illud *Vergilianum* (A. IX, 446): *Cum domus Aeneae Capitoli immobile saxum Accolet.*

10. *Aufidus.* Flumen Apuliae, in qua Horatius natus est.

11. *et q. p. a. Daunus agr. regnauit pop.* Daunus in Apulia regnauit, a cuius nomine fluuius appellatus est, qui *pauper aquae* dicitur, quia Apulia siticulosa est ob nimios calores.

agrest. regnauit pop. Adnotanda elocutio [quae] per genitiuum figurata [est].

12. *ex hum. p.* Gloriatur, libertino patre natum se ad tantam claritatem studiorum peruenisse.

13 *aeol. c. a. i. ded. m.* Aeolide dialecto Alcaeus, lyricus poeta, usus est. Testatur ergo se Horatius Graeci carminis modulationes primum in Latinam linguam contulisse.

15. *s. s. quaesitam mer.* Ad Musam dicit ac per hoc ad studium suum. Adroga, inquit, tibi gloriam libertate ingenii quaesitam. *Et mihi Delphica lauro cinge uo. Melp. com. Delphica laurus* dicitur, quia Apollini grata est, qui Delphicus appellatur ab urbe Delphis, quae est sub Parnaso monte, ubi oraculum eius est.

PORPH. Ode LXXXVIII. in. sui. ipsius. laudem. R. Hac M 2. ωδη qua*ter* *eius* M. — consu*m*atur R,rv. consumitur 2. 3) laud*es* MR. rell. laud*em*. ipsius om. 2. scri*b*ta M. 4) aegi*pto*rum M. arenis afh. 6) orbis fh. mundi a. rell. om. 8) *elo*cutio MR,afh. elo*quu*tio rv. locutio 2GQ. conf. Cic. Jnu. I, 7. Auct. ad Her. IV, 12. Quintil. II, 15. VIII, 1 coll. cum I, 5 et cum Porph. 10) candet M. — Virgilii illud afh. Virgili*um* illud v. *eneae* illud r. 11) Cum MAR2G,rva. dum fh. capitolii MR2. in mob. 2. *ad*colet GR. rell. *ac*colet ut Verg. Medic. et Donat. ad. Ter. And. I, 4, 3. 12) oratius M. 13) regna*tor* R,rv. ut plurimi codd. Hor. et pure et in rasuris (AECI) aut tamquam uar. lect. ut in γ, ubi 2 m. suprap. al. *tor.* M bis habet regna*uit.* 15) *inimi*cos afh. 16) annot. fh. — locutio 2GQ. rell. *elo*cutio. conf. ad. u. 7. loc. per. gen. fig. MR2G. quae om. rva. quae — est fh. 18) *or*tum 2. rell. natum. 20) Aeoli*dae* M. 21) oratius M. se Hor. MRGQ. rell. om. — modulatio*nes* MR. rell. modulatio*nem.* 22) Hoc sch. in libris penultimum est, exceptis fh et Q, qui ut saepe factum est, ACR. pro PORPH. posuit, c. e. I, 3, 1. 7, 12. 28, 31. 35, 31. 36, 1. 2. II, 1, 4. 7, 1. III, 8, 10. 12, 3, aut PORPH. pro ACR., ut I, 28, 31, aut ACR. omisit ut I, 12, 15. 22, 5. 25, 19. 24) adroga MR2GQ. rell. *adiice.* — ingen*ti* 2. 26) *dedicata* rvafh. codd. *grata.* 27) est om. fh. parna*sso* M. rell. parn*aso.* est eius R.

POMPONI PORFYRIONIS COMMENTARIORVM LIBER III EXPLICIT. (M)

COMMENTARII
IN CARMINVM LIBRVM QVARTVM.

CARMINVM LIB. IV, 1.

ACRON.

Intermissa Ven. diu. Statuerat Horatius usque ad tertium carminum librum complere opus suum; quibus editis maximo iuteruallo hunc quartum scribere compulsus est ab Augusto in laudem priuigni sui Drusi Neronis, qui uictor de Rhaetis Vindelicis fuerat reuersus.

1. *Interm. V. d. Rursus bella moues?* Allegoricos [autem] ad Venerem scribit, quod incompetenter res amatorias scribere cogatur quinquaginta annis i. e. decem lustris grauis iam et maturus et ab omni uoluptate alienus.

2. *rursus b. m.* Hoc est: iterum scribere cogor, cum iam desierim.

4. *sub regno Cinarae.* Amicam suam commemorat; ideo autem dixit *sub regno,* tamquam quae imperet amatoribus, a quibus amatur.

6. 7. *mollibus i. d. imp.* Ἀντίθετον; mollibus durum opponendo. Mollia enim imperia Veneris sunt quasi ludicra et delicata; se autem ait durum quasi indomabilem propter aetatem. Et est metaphora a pecoribus, quae, [quibus] cum iam aetate duris [nisi] iugum ac frena adhibentur, perdomari non possunt.

ACRON. INCIPIT LIBER IIII. Allegoricos a se afirmat (*sic*) ex intermisso scribi carmina. ad uenerem. eutice. erotice. dicolos A. Incipit IIII, ad fabium maximum. allegor. — dicolos γ. — ad fabium maximum b, ut BφD, Bern. C. Fran. etc. Finit liber tertius. incipit quartus R.

1) Oratius R. Horacius b. 2) lib. Carm. R. carm. om. fh. — quibus editis omn. libi. *uerum tribus* libris iam editis C. Non adsequor, quid sibi uelit Q: "pro *quibus* fort. scr. q. (= cum) tribus." *cum* in codd. Horatii eiusque uet. interpr. nusquam scribitur q. neque *quum*. 3) co*n*puls. γ. ab aug. comp. A. — sui om. Q. 4) *re*tis Aγb. rhetis ra. *rae*tiis mv. ret*iis* R1. uindelic*iis* A. rell. uindelic*is*. conf. Porph. Seru. A. I, 244 et Hor. IV, 4, 18. 14, 8. 5) Lemma interposui. autem om. AγbR2,r. 6) qu*i* b. rell. quod. competenter 2. rell. incompetenter, uox serioris latinitatis, ut competenter *et in*conuenien*ter*. 9) cog*ar* R2. 10) cin*e*rae γ. cy*n*irae Bφ, *i* in *a* mut. C. c*i*n*i*rae, 2 m. corr. cin*a*rae E. *cyrin*ae P. cin*a*rae Ab, ut K Fran. cynarae Bern. A. ut edd. 11) quae AγRG,rv. rell. om. *in*p. A. a quibus 2. rell. quae. 13) ueneris sunt Aγb,r. rell. sunt ueneris. 15) cum om. fh. metaf. Aγ. — nisi fh. *in* etate b. 16) peredomari Aγ. *e*domari C. *quae* domari b. *et* domari 2. rell. *per*domari. posui *quae* pro uulg. lect. *quibus*.

8. *iuuenum.* Qui te ultro euocent, quibus facile possis persuadere, quod uelis.

9. *tempestiuius.* Opportunius, aptius.

10. *in domo Pauli.* Paulus fuit nobilis et disertus adulescens et uoluptuosus, cui uenerius luxus cur maxime conueniat [conuenire dicat], in sequentibus ipse demonstrat, dum et *nobilem* adserit et *decentem.*

14. *purpureis.* Nitidis aut pulchris, aut reginae Veneri dicatis, ut pro regno *purpureos* dixerit.

[*ales.* Aut uelox, aut quia currus eius alitibus i. e. cygnis trahitur.]

11. *comisabere.* Delectabere conuiuando.

12. *si torr. i. q. id.* Ideo iecur amori dedit, quod iecore amari uolunt, felle irasci, corde dolere.

14. *et decens et pro soll. n. t. r.* Hunc *P*aulum et causidicum dicit et flore iuuentutis decentem [dicit et causidicum].

15. *et centum p. a.* Finitum pro infinito. *Centum artium* i. e. multarum, qui pro bono et faceto ingenio optime possit in amore uersari.

16. *late s. f.* Valde amabit et libens.

18. *aemuli.* Riualis et secutoris sui, ut est (A. V, 187): *partim rostro premit aemula pistris.*

19. *Albanos p. t. l.* In Albano monte lacus est, ubi Paulum dicit optima praedia possidere, unde eum effusiorem ad cultum Veneris et Amoris impensas promittit.

20. *ponet m. s. tr. citrea.* Id est, marmoreum Veneris signum et

1) facile persuades 2. 3) *op*ort. γ. sch. om. R1G,rmva. apertius γ. melius 2. om. C. 4) domo AγRHM et E a 1m., ut Bern. KA. Pau*li*, non Pau*ll*i omn. libri. 5) uener*ius* Aγ. uener*eus* rC. ue*nie*ntes b, edd. uener*is*. lu*sus* A. luxum b. uener*eum* luxum 2. rell. luxus. uener*ios* luxus QR. conf. Porph. Posui conue*niat*. pro vulg. conuen*ire dicat.* 6) *ad*serit A. dum nob. om. fh. sequentia indicant a nobilitate et forma C. 7) hoc sch. et duo subseqq. om. R1G,r. — dicatis Abγ. C et edd. *de*dicatis. pulchris. nitidis, *puris*, ut *propter regnum* Veneris et dignitatem purp. dix. C. 9) sch. om. AγbR1G,r. conf. C: uolucris siue uelox. 10) cōmisis habere A in lemm., comiss////habere, man. 2. corr. *comessabere* A Hor. *commes*sabere γMQ Bern. C,vfh. co*mm*issabere H (co*m*iss. Pottier.) Fran. 1m. *comisa*bere K. *commes*sabere b. ut I et Bern. A. comi*t*abere BφCP et E (ss mut. a 2m. in *it*). commu*t*abere D. *cum mit*tabere Bern. E. 11) *pro hoc* quod AγR,r (iecor*i*). *per* hoc quod 2. quod, om. p. hoc, mvacfh. *idcirco autem* iecur amori dedit *et libidini, quia* iecore *amare nos* uolunt *Philosophi* f. ir. *et* corde dolere C. hinc Q: "Nos *amare nos* et dolere scripsimus." — *quia* tacite inc. Q. amori γ. rell. am*ari.* Iecur ideo posuit quia in eo sedes est libidinis sicut in *splene risus.* et in felle ira. et in corde dolor b. 12) *et* corde deleri 1. rell. om. *et.* dol*o*ri (1m. corr. do*leri*) A. dolor*e* r. rell. doler*i.* 13) et caus. di. et fl. Aγ. sch. om. R1G,r. 15) sch. om. R1G,r. 17) sch. om. Rb1,r. *li*bens Aγ,C. rell. l*u*bens. 18) sch. om. Abγ. aduersum se amantis gl. Aγ. 19) pystris v. rell. pistris. nullus *pristis* ut Ribb. 22) *im*pensas 2 pro lect. vulg. expensas Ulpiani et Claudiani uocabulo. 23) citrea Aγ (c*y*trea in Hor. *cinth*ream in sch.) R2,C, ut K et M Porph. cytrea H. ciptrea E,t expu. cyprea bI,r. ciprea DφB (e erasa fere et ad marg. a 1 m. *al. citrea*). cyp*r*ia CDP Bern. ACE,mvcafhQ.

templum decorum statuet. *Trabem* uero *citream* aut pro difficili et nobili posuit, aut pro amoenitate Veneris, odorata, ut aedificantis diuitias indicaret.

22. *et Berecyntiae.* Matris deûm, in cuius honorem tibiae deputatae sunt, ut (A. IX, 617): *ite per alta Dindyma ubi adsuetis biforem dat tibia cantum.*

25—32. *illic bis b.* In honorem Veneris bis in die promittit pueros saltaturos ut Salios. —

36. *cum teneris e.* Aut pulchris, aut gracilibus, aut certe paruis. —

27. *laudantes.* Hymnum canentes. — *pede cand.* Id est, pulchro. —

28. *Salium.* Pro Saliorum. —

29. *nec puer.* Subauditur: delectat. —

30. *iam nec sp. a. cr. m.* Iam sibi spem negat esse mutui animi, a quo amari possit, cum ipse amare non uellet per aetatem. —

31. *nec certare i. m.* Contendere poculis. —

32. *uincire.* Coronare.

33. *sed cur h. L.* Recordatione se Ligurini pueri, quem amabat, flere queritur.

34. *manat r. m. l. p. g.* Non amoris prauitate sed aetatis uerecundia, cui flere non conueniat pro amore.

35. 36. *inter u. c. l. silentio.* Indicium nimii amoris est subito inter loquendum tacere, ut (A. IV, 76): *Incipit effari mediaque in uoce resistit.*

37. *noct. ego s.* Dicit, se Ligurinum semper ex desiderio somniare et, ut fit, terrore quodam mentis imaginari, eum, quasi diu quaesitum et tandem inuentum, uelut alitem ex ipso euolare complexu.

40. *dure.* Aut fortis aut inflexibilis. — *uolubiles.* Fluuiales.

1) templum om. γ. *aut* nob. C. rell. et. 2) odoratam — indicaret om. b. odorat*am* R, C. adoratum r. odorat*um* Aγ12,mv. *elaboratum* fh. *elaborata* ca. melius esset: *pro* — *amoenitate Veneris adornata s. decor*ata (templum decorum Porph.) posui: Veneris, odora*ta*. — ostentaret C. 4) bere*cinthia*e A in Hor. (berecin*cia*e in lemm.) ut γbDHI Bern. KC. bere*cyn*thiae Bern. A. berec*yt*hiae E. berechintiae BP. berecinthie Cφ. berecintie R. conf. III, 19, 18 et I, 18, 13. ma*tri* AγbR,r. rell. matri*s*. *a matre* C. — honore b. tibiae *datae* putatae Aγb. vulg. *d*eputatae. in cuius *sacris* tibiae *adhibentur* 2. cuius *sacris* deputata est C. 5) ut *te* per Aγb. rell. ut *ite* per. — *dyndima* Aγ. *dind*ima b. *ads*. AG. 7) uen. *secundo* in die Aγ. rell. Ven. *bis* in die. Scholia ad v. 25—32 om. R1G,r. 13) mutui animi om. Aγ. 17) se AbR1,rmv. rell. om. flere se C. 18) *quer*itur Aγ (qu*aer*.) bR12,rC. rell. *cog*itur. 19) posui *pra*uitate pro lect. vulg. *par*uitate. 23) noct. ego te sōn' = somnus A in lemm. noct. ego somniis in Hor., om. te. noct. *te* ego G, ut BφCMNP,C. 24) *ter*rore AγR2,rmvC. *er*rore b,cafhQ. 25) uolare R12,rmvca. con*spectu* 2. 26) dur*ae* A. sch. om. 1. uolubi*lis* Aγ ut EK. gl. om. γ1,r.

PORPHYRION.

Intermissa V. d. Post consummatos editosque tres carminum libros maximo interuallo hunc quartum scribere conpulsus esse dicitur ab Augusto, ut Neronis priuigni eius uictoriam de Rhaetis Vindelicis quaesitam inlustraret. Quae in hoc libro ode IIII continentur, quae sic incipit: *Qualem ministrum fulminis alitem.*

1. *Interm. V. d. r. b. m.* In superiore libro (III, 26, 2) ostendimus, allegoricos bella et militiam Veneris Horatium pro amoribus dicere.

4. *sub r. Cinarae.* Praesignificat, Cinaram se amasse et hoc aut allegoricos, quod sit *sub regno* Cinarae quasi sub dominio, aut ut dignitatem formae eius ostenderet, reginam sibi fuisse ait.

6. *Circa l. decem.* Prope annos quinquaginta aetatis iam se dicit agere.

6. 7. *flectere mollibus i. d. imp.* 'Αντίθετον; Mollibus enim durum opposuit. *Mollia* autem Veneris *imperia* dicit, quasi ludicra ac delicata sint, se autem durum ait quasi iam indomabilem propter aetatem. Nam et hoc translatiue dicitur a pecoribus, quae cum iam aetate duris iuga ac frena adhibentur, perdomari non possunt.

10. *temp. i. domo Pauli purpur. ales ol.* Fabius Maximus Paulus fuit nobilis et disertus adulescens, cui uenereus luxus nunc cur maxime conueniat [conuenire dicat], ipse ostendit subiciendo: *Namque et nobilis et decens et pro sollicitis non tacitus reis.*

14. *purp. oloribus.* Quomodo *purpurei* dicuntur, cum albi sint potius? Sed *purpureum* pro pulchro dicere poetae adsueuerunt, ut *Verg.* (G. I, 405): *Et pro purpureo paenas dat Scylla capillo*, et alibi (G. IV, 372): *In mare purpureum uiolentior effluit amnis.*

14. *et pro soll. n. t. r.* Causidicum [et] oratorem esse ostendit Paulum.

4) conp. M. 5) neronis priuigni eius MR2G (Q). rell. neroni eius priuigno. — retiis M. rethis 2. rhetis rva. Rhaetis fh. *indelitiis* M. rell. uindelic*is* conf. Acr. 6) *in*lust. M. que*m* v. qu*i* r. — in om. vafh. *eadem* contin*en*tur MR2G. contin*e*tur rafh. *eadem* om. edd. omnes. *ea ode* cont. Q. posui ode IIII cont. — qu*i* sic r. 9) amoribus MAR2G,rv. ama*t*oribus afh. 10) *cinyrae* — *cynaeram* -- *cyanayrae* M. cinarae — cinaram R. edd. cynarae — cynaram. Praesignat se Cyn. fh. praesignat Cyn., om. se, rva. et hoc *autem* M2G,rva. et hoc *etiam* fh. et hoc *aut* R. et hoc *siue* Q. 11) *sed* ut libri. *seu* Q. posui *aut.* 12) formae *huius* R. 15) molli*tiam* durum M. 'Αντιθετον MA2G. *Duli* thitheton R. edd. om. — obpos. M. enim om. fh. 16) Molli*tia* M. 17) ait MAR2G,r. rell. aut. 18) *e* pecoribus cum om. quae. MR2Grv. pec. *quae* cum afh. pec. *quibus* inculc. Q. conf Acr. 18) aetat*is* MRG,v. *duris* om. r. *dura ad* iuga afh. 21) uener*ios* lu*s*us M. rell. uener*e*os lusus. lu*x*us Q. posui: uenereus luxus — conuen*iat* conf. Acr. *conuenire dicat* libri. *Lusibus ueneriis* infra ad v. 33. nunc cu*m* M,r. 22) subi*t*iendo M. subi*i*ciens R. namque nob. M,r (na*n*que). et — reis MR, a. non tacitus reis rv. et caetera fh. 24) purpurei om. M. 25) Sed *sic* purp. MR. — pul*cro* M. adsue*u*erunt M. assuerunt R. assueuere 2. assueuerunt rvafh. adsuerunt Q. *e*ffluit MA2G. Verg. *a*ffluit rvafh. 28) et om. MR2,rva. et orat, fhQ.

15. *et. c. p. a.* Utique *bonarum* hic *artium* accipiendum.

17. *et quandoq. p. largi m. r. aemuli.* *Quandoque* pro quandocumque positum est, et est sensus: Quandocumque apud puellam potior riuali suo fuerit, quamuis ille muneribus commendare se ei conatus sit.

20. *pones marmoreum s trabe citrea.* Id est, mormoreum signum tibi et templum decorum statuet.

29. *me me fem. n. p. iam.* Dicit, quod [cum] iam sit aetate declinata, non sperare [se] posse fieri, ut mutuo ametur.

33. 34. *sed cur heu L. c. m. r. m. l. p. g.* Jocundissime ostendit, uelle se excusare a lusibus iam ueneriis; recordatione Ligurini pueri, quem adhuc diligit, lacrimas sibi decidisse et impeditam linguam, quo minus proferre posset ipsam excusationem.

35. 36. *Cur fac.* Cur, inquit, lingua mea alioquin facunda subito in medio sermone obmutuit, ne proferre possem, quod coeperam dicere?

37. *nocturnis ego s. i. c. t. i. u. s.* Dicit, se Ligurinum ex desiderio semper somniare et, ut fit, terrore quodam mentis imaginari, quasi, cum diu quaesitum tandem inuenerit, [et] in alitem uersum ex ipsius manibus amittere.

CARMEN IV, 2.

ACRON.

Pindarum q. Haec ode ad Antonium Julum, Marci Antonii triumuiri filium, scribitur, continens laudes Pindari, lyrici poetae; quem [dicit,] si

3) riuale libri. 5) *citrea* M. cf. Acr. Omn. edd. cypria. 6) deorum r. 7) *quod cum* fh. Dicit: *cum* a, om. quod. rell. Dicitiquod am. quod = cum. Q interpo. *se*, quod om. saepius. 9) Juc. MR2, afh. ioc. G,rv. se ost. vafh. uelle se MRA2G. 10) Vener*is* R2,rvafh. uener*iis* MG. 11) *de*disse R. 12) *per*ferre M2G. *pro*ferre R. conf. sch. seq. *pro*ficere rv. *per*ficere afhQ. posset (pos*se* r) p. edd. perf. posse 2. prof. po. MR. 13) alioqu*in* omn. libri. alioqui Q. conf. supra I, 8, 3. 18, 12 et S. I, 4, 4. 6, 66. 14) *per*f. M. ne *ferre* v. *nec per*ferre r. pe*rf*icere a. pos*sim* afh. rell. *pro*ferre possem. 16) *e*rrore libri. conf. Acr. — cum MR2,rv. rell. *e*um conf. Acr. 17) et om. MR2,rv.

ACRON. Ad. anton. iul*i*um uetustiorum poetarum ueneratio *i*ncomiastice tetracolos γ. Ad antonium iu*lum* de miratione uana//////norum poetarum. Encomiastice tetracolos E. Poetarum (sic) encomiastice tetracolos A in Hor., encom. tetrac. in sch. Ad iu*lian*um antonium uetustior*u*m poetarum ueneratio K^a. Ad iul*um* antonium uetustiorem poetarum K^b (bis ergo). Ad antonium IVLV̄ de *aemula*tione uana. et uetustiorum poetarum ueneratio. *in*comiastice tetracolos. b. Ad iul*i*um de aemulatione uana Bern. C, Par Bφ. Ad antonium iu*lum* de *fa*mulatione uana et tu*ss*torum (sic) poetarum ueneratio encomiastice Fran.

24) Julium AγbR2,r. cfh. Jul*um* va. conf. Weichert. de Lucii Var. et Cassii Parmuita. excurs. V. p. 345. Marc*um* Aγb1. rell. Marc*i*. anton*i* γ. 25) dicit om. C.

quis imitari uelit, is ita periculum suae aestimationis [incurrere] ut Icarus sui conatus incurrat.

2. *ope Daedalea.* Haec Daedali fabula est: dum pinnas sibi et Icaro filio arte mechanica ceris posuisset adfixas, ut uolatu Minois fugeret tyrannidem, Icarus altum petens in ipso uolatu[, cera ardore solis resoluta, cecidit in mare] periit et [a suo nomine] casu suo mari nomen dedit.

3. *uitreo.* Id est, perspicuo, ut (A. IX, 459): *uitrea te Fucinus unda.*

5. *monte d.* Torrenti fluuio Pindari comparauit ingenium, significans eum et in dicendo citum et sensibus abundantem.

6. *quem s. n. a. r.* Qui aluei ripas uelut aquis nutritus excesserit.

7. *feruet.* Feruere dixit Pindarum, ut ignei ingenii acumen ostenderet.

9. *laurea d. ap.* Coronandus consueta poetis lauro Apollini consecrata.

10. *noua.* Aut admiranda, [ut (B. III, 86): *Pollio et ipse facit noua carmina,*] aut ab eo inuenta[, ut (A. I, 620): *Finibus expulsum patriis noua regna petentem*].

dithyrambos. Dithyrambos carmen est, ex quo libri in Liberum Patrem compositi sunt. Hos dithyrambos ideo *audaces* dixit, quia caeteris. rhythmis uehementiores sunt, uel quia noua uerba in his Pindarus scripsit

11. *numeris. f. l. s.* Numeris, quibus rhythmus ad sonum pertinens colligitur, non pertinens ad uersuum legem, ut *Verg.* de pari carmine (B. IX, 45): *numeros memini si uerba tenerem.* Ergo in hoc lex pedum non quaeritur et syllabarum, sed quali sono uocis dithyrambi et quali rhythmo cantentur. Aut *lege solutis* dixit, quia in hoc metro licet uariare et non in eodem metro perdurare. Ideo autem uolunt dictos dithyrambos, ueluti cui licet alio uti ostio; isto enim uocabulo ingressus θύρα graece appellatur.

fertur. Velut uates rapitur.

1) is C. rell. om. — *aes*tim. Aγb,CQ. *ex*tim. Gr. rell. *exis*tim. incurrere vcafhQ. — Ica*rum* Q. rell. Icarus. incurr*at* Aγ,C. incurr*et* b. rell. incur*rere*. 3) *de*dali fab. Aγb. rell. fabula. Daed. — *dum* omn. libri. *cum* Q. 4) mec*an*. 2. moc*an*. A. moech. γ. cer*is* posuisset adfixis (aff. γ) Aγ. cer*is com*posuisset affix*it* b. caeris posuisset, om. adf., r. caeris (ceris acfh) adfixis posuisset vacfh. 6) ardore — mare om. Aγb. cera — mare om. R21,rmvca. periit om. fhQ. et casu suo no. de. mari γb — casu no. ma. dedit 2,r. — mari no. dedit AR,mvca. rell. habent: et *a suo nomine* mari nomen *in*didit. 10) *sensibus* libri. sen*tentiis* CQ. Quintil. IX, 3, 72: Pomponium *sensibus* celebrem, uerbis rudem. 12) Feruere di. Pind. om. Aγ2. ostenderet*ur* R,r. ostend*at* 2. 15) Loc. Verg. om. Aγ. 18) ditirambos b. ditiran*bon* carm. Aγ (dit*yr*.) edd. (dithyr*ambon*). est om. b. — ex om. cafh. 24) *et* syll. AγR12. vulgo *sed* syll. *sed quali* AγbRC. sed qua*si* 1G.r. vulgo *et ae*quali. 25) cant*e*ntur AγR12,Crv. vulgo cant*an*tur. Q: "hoc quoque scholion non ita adsecutus sum ut emendare possem." soluto*s* Aγb. 26) per*durare* Aγb. rell. per*manere*. 27) *hos*tio Aγb. ostio. *hoc* enim R. *isto* γb. *hostio* A. hosti*i* 1,rv. rell. ingressus enim uoc. θύρα om. bR1,rv. 29) uat*is* AR.

12. *seu a. r. c.* Deos dixit propter paeanas Pindari, reges propter encomia, quia inter Olympionicas laudauit Hieronem regem Siciliae. Laudauit etiam Herculem, siue Ixionem et Pirithoum, qui occiderunt Centauros et Proserpinam rapere conati sunt. Bellerophontem laudatum commemorat in Chimaera. Castori quoque et Polluci laudes dixit, qui in Elide, Epiri ciuitate, agone Olympiae edito pugilatu et equorum cursu floruerunt, ut (G. III, 202): *Hic et ad Elei metas et maxima campi sudabit spatia.* In eodem agone poetae etiam heroum laudes dicentes coronabantur et accepto themate certabant.

17. *siue quos Elea d. r. palma caelestis.* *Caelestes* dixit propter honorem numinum, quibus agon inpenditur.

19. *et centum p. s.* Dicit, magis inlustrari honore, quem Pindarus carmine suo [agonistico] celebret, quam si centum statuis honoretur.

21. *flebili sp.* Etiam in epitaphiis (epicediis?) Pindarum significat magnum, cum aut iuuenem fortem aut puellam mortuam (maestam?) describit et alicuius adulescentis morte facit sponsam deceptam. Quem inferis subducit et dat inmortalitati laudando.

[22. *plorat.* Describit, ut uiri plorentur plangentibus sponsis.]

moresq. aur. *Mores aureos* pro bonis et sanctis posuit[, ut *Verg.* (A. VIII, 324): *Aurea quae perhibent illo sub rege fuerunt Saecula*].

24. *inuidet Orco.* [Seu habet inuidiam nigro Orco.]

25. *Dircaeum leu. au. cy.* Thebanum. Dirce enim fons est apud Thebas, unde *Statius* (Theb. I, 38): *Caerula cum rubuit Lernaeo sanguine Dirce.* Et quia Thebanus Pindarus fuit, ideo *Dircaeum cycnum* dicit a suauitate uocis siue carminis.

1) peanas A. reg*is* AR. encomi*am* AγR,r. en*chon*iam 2. *euconiam* v. encemia b. 2) Olympionicas omn. libri. recte. conf. Cic. Tusc. I, 46. Q inculc. olym*piac*as. *Gerio*nem γ1. regionem b, om. regem ut γ. heronem 2. hierionem R. 3) *e*xionem Ab. hesionem 2. isionem r. 8) bellorof. A. belloroph. b. bellerof. γ. 5) Castor*i* — Pollu*ci* libri. Castor*is* — Pollu*cis* rQ. 6) ago*neo* Ab. agon*io* γ olympico 12,Crv (olymph. caQ. pugi*llatu* b2R. 7) Hinc ad, om. *et* AγbR, rell. *hic uel* ad 2,r. *hic et* ad veafhQ. helim etas A. eli metas γR. alimetas b. — sudauit Aγb,r. 8) etiam Aγb,r. rell. om. 10) caeles*tis* Ar, ut ED. Bern. KA. rell. caeles*tes*. Caeles*tem* dix. Aγ,r. 11) *inp.* A. impen*deba*tur ac perhoc laudabiles 2. 13) agonico 2. rell. agonistico. agon*ista* et agonis*ticus* serioris latinitatis uocacula sunt. om. Porph. 14) epitaf. Aγ. epytaph. b. conf. C, qui habet *aut* sponsam *celebrat aut* iuuenem fortem — *deplorat.* Cum iuuenis tantum epicedion u. 21—24 memoretur, disiunctiuae particulae displicent. Claudicaret autem oratio: cum iuuenem fortem et *bene moratum* describit *et alicuius adul.* etc. 15) moratum *fuisse* desc. A. rell. *mortuam fuisse* descr. Scribenti *maestam* pro *mortuam* uide num difficultas sublata tibi uideatur. 17) *in*mort. Aγ. subducit et multa fama sublimem facit b. 18) sch. om. AγbR2. 19) Loc. Verg. om. AγbR2,r. 21) sch. om. AγbR. id est, i*n*mortalem illum facit 2. 22) dirceum Aγ. 23) dirc*es* Aγb. 24) dyrcaeum. Cygnum rQ. rell. dirceum (dyrcaeum) cygnum. recte propter anteced. *Dircaeum.* Thebanum. cycnum 2. supra II, 20, 9 et IV, 3, 20. Wagner. p. 423. conf. Porph. M qui II, 20, III, 28 et h. l. constanter habet cycnum, cycni. in K 1m. mut. cygnum in cycnum.

leuat. Sublimem facit et multa fama ad caelum fert.

26. *Antoni.* Apostropha ad Antonium, quem adloquitur uolentem Pindarum imitari.

27. 28. *ego apis m. m. m.* Quia cycno Pindarum camparauerat, se api contulit pro paruitate in Calabriae saltu Matino pascenti, de quo legitur (*Luc.* IX, 185): *iam calidi lucent buceta Matini.* Fugiens ergo arrogantiam api se comparat, quae et circa terram uolat et amoenitatem depascitur florum.

32. *fingo.* Compono, ut (A. VIII, 634): [*et*] *corpora fingere lingua.*

33. *concines m. p. pl.* Julus Antonius heroico metro Diomedeos duodecim libros scripsit egregios, praeterea et prosa aliquanta. *Concines* ergo inquit, i. e. cantabis nobiscum, tu Antoni.

maiore plectro. Id est, meliori opere uictorem Caesarem per sacrum Capitolii cliuum captiuos Sygambros trahentem, pro triumpho.

34. *trahet feroces.* Quia antea centuriones Romanos, qui ad stipendia missi erant, tentos crucibus defixere.

36. *fronde.* Laurea enim corona [qua] triumphantes utebantur.

37. *quo.* Caesare scilicet.

38. *bonique.* Propitii [ut (B. V, 65): *Sis bonus o felixque tuis*].

39. *nec dabunt.* Nec aureo saeculo similem Caesari uirum natum fuisse aut nasci posse dicit, si in eum statum tempora recurrant.

41. *laetosq. d.* Id est: publicas ferias et laetitiam cantabis.

42. *super.* De, ut (A. I, 750): *multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.*

44. *forumq. l. orb.* Orbatum dicit forum litibus Caesaris aequitate.

45. *tum meae si quid.* Sub fuga arrogantiae etiam se laudes Caesari dicturum promittit[, ut *Verg.* (B. IV, 53): *O mihi tam longe maneat pars ultima uitae Spiritus et quantum sat erit tua dicere facta*].

1) leuat *autem* γ. cycnum subl. 2. 2) Apostro*fa* A. apostro*pha* bR2,v. apostro*pham* γ. apostroph*at* r. rell. apostrop*he*. 5) calabrie saltu matine AR2. cal. sa. mat*utinae* γ, mat*utino* v. cal. sa. matin*ae* b,r. 6) *in* cal. Ab. *hinc* cal. γ. ubi cal. R. et cal. 2. rell. *iam* cal. — bucesta Ab. bucen*a* R. 7) amenitat*em* Ab2. recte. rell. amoenitate. — dep. florum Aγb. rell. flor. dep. 9) et om. AγR12. corpore Aγ. conf. III, 6, 22. Seru. A. I, 483. 10) concin*ens* A in lemm. concin*es* in Hor. et infra. — diomedias AγR,r. diomedeo*s* 2. rell. diomede*as*. 11) libri*s* C. — aliqu*anta* AγR12,mvca. aliqua fhQ. prosa*que* R2. praet. et pr. aliq. om. r. *in*. XII. libros vca. 13) maiori plectro opere γ. maiori pl. A in lemm., maiore in Hor. melio*ri* R2. 14) *si*gambros A. in Hor. sygambos, 2 m. corr. *si*cambros. *syg*ambros 1 m. corr. *sy*cambros E et Bern. A. sygambros Kγ in sch. sigamb. *si*camb. b, ut BφPRID Bern. BC al. — per triumpho*s* R. per triumph*um* 2, 16) defixer*unt* γR1,r. *af*fixerunt 2, rell. defix*ere*. 17) enim Aγ2,r, om. qua. rell. om. enim. 18) gl. om. 12G,rmvca. 19) ut — tuis om. Aγ. 21) posse Aγ,CQ. rell. potuisse. dicit om. Aγ. — *re*currant AγR12,rmv. rell. *de*currant. 23) sch. om. AR. 26) caesaris 2. laudes se ce*ss*ari (sic) γ. *et* se 2. 27) loc. Verg. om. AγR.

46. *o sol.* Solem pro die posuit, quo uictor Caesar [urbem] ingressus est, ut (A. III, 203): *Tris adeo incertos caeca caligine soles Erramus.*

47. 48. *canam r. C. f.* Hoc est, ego felix canam.

49. *io tr.* Ad ipsum quasi triumphum loquitur sacra inuocatione, qua 'Jo Jo' dicebatur, ut (A. VII, 400): *Jo matres, audite.*

52. *benignis.* Reditum eius praestantibus.

53. *te. d. t. t. u.* Ad honorem enim maiorum numinum pertinet siue potentium personarum, si magnis uictimis immoletur, ut (G. II, 146): et *maxima taurus Victima.*

54. *me tener soluet.* Absoluet uotorum debito i. e. promisso.

56. *in m. uota.* A me diis promissa.

57. *curuatos i. ignes.* Lunae incipientis similis in cornuum [in] curuatione uel breuitate.

59. *qua n. d.* Signatum fronte uitulum diis pro reditu promissum in ea parte, qua nota inustus (inusta?) erat, albos pilos habuisse significat, cum esset toto corpore naturaliter rubeus.

PORPHYRION.

Pind. q. st. ae. Haec ode ad Antonium Julum, Marci Antonii triumuiri filium, scribitur, continens laudes Pindari lyrici poetae.

2. *ceratis o. d. n. pinnis.* Id est, altiora quam possit expedire conatus decipietur, quemadmodum Icarus Daedali manibus factis pinnis.

3. *uitreo d. n. p.* Quia ab Icaro mare Icarium appellatur. *Vitreo* autem ponto i. e. uitrei coloris.

10. *seu p. a. n. dith. u.* Ait, quid plurimum sibi Pindarus hic permittat; nam et maximo spiritu nouas historias hoc metro canit. *Noua* autem *uerba* aut admirabilia, aut ab ipso Pindaro facta esse accipe.

11. *numerisq. f. l. s.* Ideo, quia plerumque ad uoluptatem suam quisque lyricus poeta metrum sibi fingit, [ita] tamen ut, quem sibi ipse initio odae statuit ordinem, necesse habeat ad finem usque custodire.

17. *sine q. elea d. r. p. caelestis.* Utrum Castorem et Pollucem signi-

1) urbem om. AγR12,rvC. 3) felix ego R2. 4) quia R2. dicebantur A. 7) maiorem Aγ2. 8) potentum AR. — *et* AγR1,rvm. rell. om. 10) sch. om. A. 12) *in* cornuum *curuatione* AγR12,rmca. corn. *in*curu. CfhQ. conf. Plin. XVII, 23. XXXV, 25: in curuatione materiae. 15) hab. signif. A. habuisse *se* sign. γ. rell. sign. habuisse. conf. Verg. G. III, 158.

PORPH. Ode LXXXX. R. 19) iu*l*ium omn. libri 21) caer. M,rv. 22) conat*us* decipi*a*etur M. co. decipi*etur* RA2G. co. deci*pere* rv. cona*tur dicere* afh. pinnis M. rell. pennis. Icarus. *maiora aggressus facere* pennis Daed. man. factis fh. 25) *Ait quid* M2G,r. *Aut quod* v. *aut* plurimum a. *Atqui* plur. R. *Quid* plur. A. hic Pind. perm. rvfh. permi*ttit* a. sibi pind. hic *promittat* R. 29) *ita* om. MARGva,r. ita tamen om. 2. ita tamen ut fhQ. — ipso M. rell. ipse. om. R. odae A,r. odi 2G ὠδῃ M. odis R. 30) *eum* necesse fh.

ficat, an generaliter: quicumque ex certamine sacrorum agonum uictoriam reportauerit?

19. *et c. p. s. m. d.* Dicit, magis illum honore inlustrari, quem Pindarus carmine suo celebrem fecit, quam si centum statuis publice honoretur.

21. *fl. sp. i. r. pl.* Aut si, inquit, (quid?) flebile carmen scribit de adulescente aliquo, cuius morte sponsa decepta sit; quem inferis subducit atque inmortalem facit laudando animum moresque eius atque uirtutem.

25. *multa Dircaeum l. a. cycnum.* Dircaeum Pindarum dicit, quia Thebanus fuit, a fonte Boeotiae Dirce, qui est Thebis proximus. *Cycnum* autem eundem appellat a suauitate carminum, quia et cycni canori esse dicuntur.

leuat. a. Id est, sublimem facit.

27. 28. *Matinae.* Matinus mons [est] Calabriae.

ego apis m. m. m. Ut Pindarum propter sublimitatem et suauitatem carminis cycno comparauit, ita se api; per quod significat, parua quidem et humilia se scribere, sed subtilia et dulcia.

33. *concines m. p. pl.* Concedit Antonio Julo, ut ipse potius triumphos Caesaris scribat, cum sit robustior in carminis spiritu; hoc enim significat dicens *maiore plectro.*

35. *per s. cl.* Id est, per sacram uiam; hac enim triumphantes in Capitolium ibant.

37. *quo n. m. m. t. fata donauere.* Caesare scilicet.

42. *publ. l.* Id est, publicum gaudium super impetrato fortis Augusti reditu. Apparet, Caesarem de reditu suo Romam litteras misisse. Sed gratus sensus; sic enim se habet, ut intellegas populum Romanum, ut fit, publicis adclamationibus desiderasse diu reditum Augusti.

45. *tum m. s. q. loquar aud.* Spondet, se quoque carmine aliquo laudes in Caesarem dicturum, sed scenae breuis uersus (ἐπιχειρηματικός?) in eo, quod intulerit: *si quid loquar audiendum.*

47. 47. *pulcher o. l. c. r. C. f.* [Ordo est:] Ego felix recepto Caesare canam.

4) *bu*plic*ae* M. 6) inquid M. 7) quem feris M. in adolescentem aliquem afh. scrib. adolescent*em* aliquo v. 14) est om. MR. 18) iuli*o* libri. 19) in MR. rell. om. Scribe robus*tiori* carm. spiritu. conf. Pers. V, 5. 23) caesar*em* MR2G,rva. caesar*e* fhQ ut Acr. 27) *a*dcl. MG. 29) sed *chaene* breuis uersus επιχιρε M. sed *scaenae* breuis uersus ἐπίχιρε A2. Sed *breui usus epicire* in eo quod iutu*lit* R. sed scaenae breuis uersus in eo rva. sed *significat* breues uersus in eo fh. Edd. omn. om. gr. uo. ἐπιχιρε. Legendum puto: sed schemate usus ἐπιχειρήματος in eo quod intu*lit.* Olim temptaueram: *sed cantilena breui usus* ἐπιεἰκιως *in eo* etc. conf. infra IV, 3, 24: ἐπιεἰκως *si placet intulit.* Q: "In litteris illis graecis quid lateat non adsecutus — lacunam signaui; fort. etiam scrib. *sed significat scenae breuis uersus.*" 30) loqu*or* R. rell. loqu*ar*, ut omn. fere uet. codd. Hor. praeter DIO Bern. A etc. 31) Ordo est om. MR.

49. *teque d. procedis io tr.* Ad ipsum triumphum conuersus haec dicit.

50. *non semel dicemus io tr. c. omnis.* Nota figura est, (A. I, 212): *Pars in frusta secant,* et (*Hom.* Il. II, 278): ὣς φάσαν ἡ πληθύς, hoc est, ut dicebant plures.

53. *te d. t.* Hoc ad Julum dicit.

54. *m. t. s. uit.* Soluet debito scilicet uoti suscepti.

57. *fr. c. i. ignis t. l. r. orbem.* Vitulum, quo uotum soluturus sit, dicit cornua habere tertiae lunae comparabilia i. e. adhuo parua.

59. *qua n. d. n. u. cetera f.* Diserta et elegans elocutio. Significat autem, uitulum hunc albam frontem tantum habere, in caetero corpore fuluum i. e. rufum esse.

CARMEN IV, 3.

ACRON.

Quem tu M. s. Hac ode adfirmat, qui Musarum gratiam in ipsis ortus sui initiis meruerit, [eum] nulli alii aptiorem rei fore quam studio poeticae, et subiungit laudes deorum.

4. *clarabit pugilem.* Notum omnibus faciet. *Pugiles* uero athletae dicuntur eo quod pugnis ualeant.

non equus i. Id est, [qui] neque equestri certamine enitescet.

5. *Achaico.* Graeco; unde aurigae famosi.

6. *neque r. b.* Non futurum militem sed poetam lauro Apollinis coronandum.

8. *quod r. t. c. m.* Quod uictos reges in triumphi pompam ad Capitolium ducat; nam et uictores duces lauro coronabantur.

3) et — plures om. fh. — πλιθος 2G,r. πλυθυς v. πληθυς MA,a. osphorapantus (sic) quemadmodum d. p. R. 5) *u*lum MG (corr.) 9) signat rva. *insignat* fh. 10) ceter*is* M.

ACRON. De se referens uirtutes poetices prosequitur. Ad melfomenen musam proseutice tetracolos A Hor., ymnus in plenis speciem A Acr. Proseutice tetracolos de se referens et uirtutes poetices prosequitur ad melpomenen musam γ. Ad musam scribit se esse felicem b. Ad musam *his scriptis* se esse felicem D, — ostendit BφP. De se ref. uirt. poetic*as* pros. ad melpomenen musam. speutice tetracolos. ad musam scriptis se esse felicem E, om. his. Ad mus. melp. his scriptis se esse felicem Bern. BC (om. melp.)

16) adf. Mγ. 17) su*is* R,r. in *ortu suo* mer. vm. — eum om. A12,r. 18) poetice AγbR,r. poetic*ae* 2 Porph. rell. poetic*o*. poetice*s* C. γbC habent schol. Porphyrionis. 19) lemmati addidi *pugilem* faciet. *Pugilem*] Pugiles athl. fh, om. *uero*. clara*uit* A in lemm., clara*bit* in Hor. *fecit* AR. *faciet* 2C (nobilitabit, no. omn. fa.) Q. nobilitabit gl. γ, om. no. omn. fa. fec*erit* omn. edd. 20) ualent C. 21) qui fh. rell. om. ne*que* 2. rell. nec. Hoc schol. om. γ ut uerba *Pugiles — ualeant*. 22) id est greco quadrigali certamine γ, om. unde aur. fam. conf. Porph. greco, curru quadriiugo C. 23) Neque fut. 2. 25) Qu*i* uic*tos* AR2,r. rell. *Quod* uinctos. pompa*m* AR2,r. rell. pomp*a*. 3) duc*at* omn. libri. du*xerit* tacite inculc. Q. schol. om. γb, qui ad u. 6 habent: hoc est, neque res bellica (publica C) cum ostendet capitolio triumphantem Deliis foliis. id est laurea corona, qua triumphantes coronabantur, ut ipse (IV, 2, 35): *merita decorus fronde Sygambros.*

10. *sed q. T. a. f. praefl.* Non [in] his omnibus fortibus factis claruerit sed descriptionibus locorum uel fluminum per poeticam nobilitatem.

12. *fingent.* Component[, ut (A. IV, 80): *Os rabidum, fera corda domans fingitque premendo*]. *Aeolio.* Alcaico.

13. *Romae pr. u. d. soboles.* Augustum uel priuignos eius significat, siue posteritatem Romanam, a qua se inter poetas numerandum promittit.

16. *et iam d. m. m. i.* Virtute se et laude ait maleloquia et inuidiam superasse; *Sallustius: Gloria inuidiam uicisti.*

17. *o test. aur.* Lyrae pulchrae et dulcisonae.

18. *dulcem str.* Musici fontis. —

temperas. Componis, aptas.

19. *o mutis q. p.* Aut: o Musa, quae potentia tui et muta animalia oblectari facis, aut propter Arionem, quem cithara in mari canentem secuti delphines dicuntur; *Verg.* (B. VIII, 56): *Orpheus in siluis, inter delphinas Arion.*

20. *sonum.* Dulcedinem cantus.

21. *muneris.* Beneficii.

22. *quod monstror d.* Hoc est: qui cunctis innotui.

23. *Romanae f. l.* Lyricus Latinae linguae. *Fidicen* a fidibus i. e. chordis, ut (A. VI, 120): *Threïcia fretus cithara fidibusque sonoris.*

25. *si placeo.* Ac si diceret: si tamen placeo.

PORPHYRION.

Quem t. M. semel n. pl. l. u. Hac ode adfirmat, studio poeticae deditum nulli posse alii rei uacare; deinde deorum subiungit laudes.

5. *curru d. Ach.* Id est, quadrigali certamine.

6. *Deliis foliis.* Id est laurea corona.

10. *sed q. T. a. f. pr.* Proprie ad secessum suum referens hoc dicit Horatius. Tiburi enim fere otium suum conferebat ibique carmina [sua] conscribebat. *Aeolio carmine* autem ita dictum accipe, ut si diceret lyrico carmine, quia quidam lyrici, ut Alcaeus, Aeolide magis dialecto usi sunt.

1) in fh. 3) Loc. Verg. om. Aγb2,r. 7) Virtute et laude se fh. 8) *Sall.* A. *Sallustius*: et quod difficillimum inter mortales est. gloria inu. uic. R. 9) *aut* dulc. fhQ. rell. *et.* 11) *temperas.* modularis γ. 12) tu*i* AR,r. ut *sui* supra I, 3, 20. II, 8, 1. III, 18 arg. etc. rell. tu*a*. 13) oblectare AR12,rvmca. oblectar*i* fhQ. 14) delfines A. Loc. Verg. om. A. 18) qui cunctis AR,r. rell. quod cu. 19) fidibus. cordis A. 20) Loc Verg. om. A2,r. — *sonoris* 1G. *canoris* vmacfh. 21) *Et* placeo A (bis). *et* si tamen R.

PORPH. Ode LXXXXI. R. ωδη adf. M. *Signat et* aff. omn. edd. 24) poetico edd. poeti*cae* MR2G Acr. 28) propri*ae* ad *saec.* M. 29) sua GQ. rell. om. 31) quidem MR. aeolid*ae* M.

13. ***R. pr. u. d. suboles i. a. u. p. m. ch.*** Suboles principis urbium Nerones uult intellegi, quos Augustus priuignos alioqui ut suos loco filiorum diligebat.

16. ***et iam d. m. m. inuido.*** Hoc intellegi uult de se, quod ait ***Sallustius: Gloria inuidiam uicisti.***

17. ***o. t. a. q. st. P. t.*** O Pieri, quae dulcem strepitum testudinis temperas.

24. ***Rom. fidicen ly.*** Id est, lyricus poeta.

24. ***si pl.*** Ἐπιείκως ***si placeo*** intulit, et subaudiendum extrinsecus ***tamen,*** ut sit: si tamen placeo.

CARMEN IV, 4.

ACRON.

Qualem m. [De Druso] haec ode, propter quam et quartum librum contra dispositionem fecit, scripta est in laudem Drusi Neronis priuigni Augusti Caesaris filii Neronis, quem ob insigne uirtutis aquilae comparauit.

1. ***alitem.*** Aquilam, quam et reginam auium uolunt, ut (A. V, 255): [***Sublimem***] ***pedibus rapuit Iouis armiger uncis; ideo*** autem tutelae Iouis dicitur deputata, quia prosperum auspicium eius aduersum Titanas pugnaturus accepit.

4. ***flauo.*** Rubeo.

6. ***nido lab.*** In metaphora aquilae perdurauit dicendo ***nido laborum*** pro familia nobilium et uirtutum domo.

7. ***uernique.*** Ut (G. I, 313): ***ruit imbriferum uer.***

8. ***insol. d. nisus.*** Inconsuetum nisum ad primos uolatus aquilae adhuc aerem et uentos timentis.

9. ***mox in ouilia d.*** Solitam uiribus et uolatu continuo ad praedam prodire, ut (A. XI, 751): ***fulua draconem Fert aquila.***

12. ***egit a. d. a. p.*** In agno imbelli ***dapis,*** in dracone ***pugnae.***

13. ***qualemue l. c. p.*** Qualem, inquit, leonem primae iuuentae caprea timens, talem Drusum hostes uiderunt.

1) subol. M. 2) neronem MR. alioqui M. ut om. fhQ. 4) Sa*ll*. M. 8) fidic*a*en M. 10) epicos M2G,rv. ἐπιείκως post Ascens. fhQ.

ACRON. Ad urbem rom*a*nam de indo*li* ducum prosphonetice encomiastice tetracolos A, ut KED· Bern. C. Ad u. ro*mam* de indo*le* pr. enc. tet. γ. In *du*rusi neronis uirtutem. ad urbem rom*a*nam b. In drusi neronis uirtutem DBφ. In *laudem* drusi neronis P. Laus n*ee*ro*num* Par. C.

15) De Druso fhQ. rell. om. 19) regem 2. 20) Sublimem 1G(Q). rell. om. 24) metaf. A. 25) nobili 2. 26) ruit om. A. 28) timentes R.

16. *dente nouo.* Adhuc inconsueto ad praedam.

17. *uidere Rh. b. s. A.* Per hyperbaton [longum] sensui superiori respondit: Qualem aquilam et leonem imbellis praeda, talem Drusum uidere Rhaeti Vindelici barbarorum gentes.

22. *nec sc. f. e. o.* Id est: licet aliqua ignorare.

23. 24. *sed diu l. u. c.* Hoc solum, inquit, mihi dicere satis est, quod Rhaeti diu potentes et uictores a Druso adhuc puero superati sunt.

25. *sensere.* Probauere uirtutem et institutionem Romanam.

indoles. Aetas [indicium futurae probitatis].

26. *faustis.* Felicibus custodia uirtutum.

27. *paternus.* Ut (A. I, 580. III, 343. XII, 440): *Et pater Aeneas.*

28. *in pueros a.* Duo fuerunt Nerones priuigni Augusti, quorum unum in domo Tiberii Claudii, prioris mariti, Liuia peperit, alterum in utero ad Augustum adtulit. Horum altero in Germania morbo absumpto alter adoptatus ab Augusto successor principatus eius fuit uocatusque et Tiberius Caesar.

29. *fortes cr. f.* Significat, filios a parentum non degenerare uirtute.

33. *promouet.* In melius auget.

Insitam. Naturalem.

34. *rectiq. cultus.* Bona institutione reddi bonum naturae perfectum; quae si desit, bene nata deprauari. *Pectora.* In laudem Augusti dictum, in cuius domo Nerones educti disciplinam accepere uirtutum. *Roborant.* Confirmant.

35. [*utcumq.* Ubicumque].

36. *indecorant.* Indecora faciunt.

2) Per AR2,r. rell. om. longum om. AR2. 3) *et* leonem A2. rell. uel. 4) reti et uind. A. retii uind. R1b. uind. rhetii 2. 7) retii R. rhaetii 1. 9) ind. fut. prob. om. A. etas A. aetas om. R1G. *indoles*] i. suboles *indoles* proprie dicitur etc. γC. Notandum autem est, uti ad od. praeced. sic ac hanc codd. γ et b. noua scholia longiora offerre, quae ab impressis plane differunt. 11) Et om. R12. 13) claud*i* *neronis* mariti *liberta* pep. A. mariti *liberta* 2. libertatem (del. uoce corr. 2 m. *liuia*) 1. claud*i* neronis liuia R, om. mariti. *liberta* u. ex li*b*ia orta uidetur. quorum *alterum* in domo tiberii claudii mariti *prioris* li*b*ia peperit γb (cl*a*dii). conf. Porph. et C. 14) ad *auum* R. — *per* morbum *extincto* γbC. 15) ab om. fh. — uocatusque AγbR. rell. *et* uoc. et om. 2,r. 17) *nomine* deg. rmvcafh. *non* A. ex C tacite intulit Q. Significat ex γb, qui habent: significat uirtutem a parentibus ingenerari etc. *uidemus*, filios a parentum uirtute non degenerare C. 18) in mel. auget om. A2,r. *promouet.* excitat, meliorem facit γb,C. 20) nature A,r. natur*ae* 2. perfectum*que* 2,r. rell. naturale. 21) *Pectora* u. lemma feci cum A. — dicit de 2. 22) educ*ti* AR2G,r. rell. educ*ati*. recte. educ*are* enim veteribus proprie est nutrire, etiam disciplinis Hirt. Alex. 78, rarius apud Cic. et Plautum *liberaliter*, *bene*, *pudice* aut *ad turpitudinem educare*. contra educ*ere* apud Cic. et Liu., Plaut. et Ter. et apud Verg. VIII, 413: *paruos educere natos* 22) *et* uirtut*em* 2. pectora — uirtutum om. 1. 24) gl. om. Ab,r. ubicumque R2,vcafh. quandocumque γQ. quandocumque, uel quotiescumque C. 25) *de*decorant 2.

38. *testis Metaurum fl.* Metaurus fluuius [est de Piceni prouincia oriens, in Flaminiam decurrens, quae regio Gallia dicebatur] Galliae. Juxta hunc fluuium Claudius Nero consul cum Salinatore collega suo ita Hasdrubalem, Hannibalis fratrem, in Italiam auxilio fratri magnum exercitum deducentem deuicit, ut nec profectum e castris consulem Hannibal, dum in conspectu castra muniuisset nec reuersum ante cognosceret, quam fratris caput ante castra proiectum et de exercitu eius Poenos captiuos uidisset; quo bello supra quinque et quadraginta milia Hasdrubalis exercitus caesa feruntur.

40. *tenebris. Tenebras* pro Afrorum terrore dixit.

41. *qui p. a. r. a. Adorea* laus bellica uocabatur, eo quod uictores a uictis adorarentur.

43. *ceu fl. p. t.* Post cladem fratris fugam describit Hannibalis.

45. *secundis u. l.* In laudem Drusi, qui de Neronis genere descendit et a quo Hasdrubal occisus fuit, commemorat, et a Nerone Hannibalem iam motum fugisse, et creuisse Romanos.

47. *tumultu.* Clamore bellico, ut (G. I, 464): *ille etiam caecos instare tumultus Saepe monet.*

1) est om. AR2,r. de piceni prou. — dicebatur AR. (flamina), v (flaminam) cafh. fl. *galliae cisalpinae* iuxta 2. fl. galliae. alii dicunt italiae gl. γ. fl. est galliae super quem hasdrubal fr. hannibalis interfectus est sub manu drusi b. amnis Galliae Porph. fl. de prouincia *piceni orientis* in fl. (*Forum Flaminium*?) r. fl. *ex Piceni finibus* oriens, in Flaminiam decur*rit Galliae Togatae regionem*. C. Q: "Priorem partem valde obscuram non adsecutus sum." Varia de h. l. temptaueram, sed nunc posui *Galliae.* Est autem Gallia quaestoria s. prouincia Gallica. Suet. Claud. 24. Galliae Picenique Caes. B. G. I, 29. 3) ita AR12,mvac. om. r. 5) *ita* deuicit et interfecit vcafh. *as*drub. et *has*dr., *H*annib. et *a*nnib. A. hannib. et ann. γ. *a*nib., rarius hanib. b. *e* castris AR,C. rell. *ex* castris. 6) mun*iu*isset R. mun*is*set Cvmca. mun*issent* r. m*inuissent* A. min*u*isset G, fh. *loca*sset 2. *r*ecognosceret R1G,vca. 7) *in* castra R1(G?),rmvcaQ. *ante* castra A,Cfh. conf. Porph. ad u. 70. 8) *in* milia Hasdr. exerci*tu* fh. 10) tenebr*is* pro as*tro*rum (as*ti*orum 2) terrore A. dixit om. A. propter terrorem et maerorem C. 11) *bel*lica *uoca*batur AR2,r. *pub*lica *dice*batur mvcafhQ. γb,C habent: *Adorea* dicitur laus *bellica* quia adorandos facit illos qui uincunt. et est sensus iste: testis est iste dies quantum debetur (debes tu C. quanto debes tu b) neronibus. qui risit adorea propter poenorum fugam. Adorea proprie dicitur uirtus bellica siue laus. [militum quia adoramus eam post uictoriam etc. etc. b]. Id est, post uictum hannibalem prosperis rebus creuit roma. Fugato annibale et occiso hasdrubale prosperius agere cepere romani. — b insuper habet haecce: Ador genus est optimi farris (a 1m. ad marg. ador hoc est frumentum) quod in sacrificio ponebatur. Unde uirg. (A. VII, 109): *adorea liba per erbam.* sed hoc loco adorea sunt laudes uictoriarum. dicit ergo: ille dies quo asdrubal periit risit hoc est despexit laudes anibalis. quas de romanis uictis uictor olim acceperat. 13) post *laudem* AR21G,rmvca. post *cla*dem fhQ. 14) vulgo: descendit, *commemorat ex* quo. 15) occ. *fuit* R2. rell. *est.* Q inculc. *sit.* — commemorat h. l. collocaui. et e nerone R12,mv. rell. a nerone et. Hann. iam *mortuum* R12G,rmvac. posui iam *motum.* annib. iam mor*ae* A. iam *marcidum* fhQ. — omn. libri *fu*isse. scripsi *fugisse.* conf. u. 52. γb: Volens ergo ostendere multum romanis (rom. om. γ) drusum praebuisse (*probau.* b.) ait *expulso* hannibale (anib. b) semper a romanis bene pugnatum.

48. ***d. h. rectos.*** Ita *recti* dii propitii ut auersi irati dicebantur, ut (A. I, 482): ***Diua solo fixos oculos auersa tenebat.***

49. ***perfidus.*** Quia ipsius instinctu post primum bellum fractis pacis condicionibus in bellum reditum est.

50. ***cerui l.*** Quasi Hannibalis fugientis orationem fingit, ad milites suos qua dicat: Pugnamus contra eos, quos si euaserimus, pro triumpho habendum. Ideo autem lupis comparauit Romanos, quia auctor nominis eorum a lupa nutritus est.

53. ***gens q. cremato f. a. I.*** Tamquam Romana gens per damna et caedes creuerit, ideo et exemplum Troiae ponit, a qua oriundus est, ut (A. XI, 306): ***quos nulla fatigant Proelia, nec uicti possunt absistere bello.***

54. ***sacra.*** Deos Penates, de quibus *Verg.* (A. II, 292): ***Sacra suosque tibi commendate Troia Penates. Hos cape fatorum comites.***

55. ***natosq. ma. patres.*** Ut (A. II, 747): ***Ascanium Anchisemque patrem [Teucrosque Penates Commendo sociis et curua ualle recondo]***, quibus liberatis Aeneas ad Italiam uenit.

57. ***tonsa.*** Caesa. —

58. ***feraci.*** Fertili.

59. ***per d. c. p.*** Ilex enim caesa ferro melius pullulat.

61. ***non Hydra s. c. f.*** Exemplo ilicis ramorum damno melioris, Hydrae etiam, quae, excisis sub Hercule serpentum capitibus, numerosior excrescebat, laudat Romanos bellorum damnis meliores semper effectos. Colchorum quoque eos monstro comparat, ubi satis draconis dentibus armati de terrae sulcis [uiri] egressi sunt, quos Jason Medeae arte superauit.

1) Ita recti AR1. propitii recti mvcafh. *iam* recti r. dii omn. libri. dei Q. — aduersi R1G. rell. auersi 2) *ad*uersa AR1G. rell. auersa. 3) *instinctu* libri. addubitauit Q. non opus est scribere insti*gatione*. vi atque instinctu eius dei Gell. XVI, 17. instinctu inflatuque diuino Cic. Diu. I, 18. *impulsu* et instinctu Gell. I, 11. conf. Achaia *instincta in bellum* Vellei. I, 12. sch. om. γb,C. γ,C habent hoc: quia primus foedus inter romanos et poenos factum fregit. 5) qua A2.r. quasi R. rell. qui. *Verba* Annibalis ad mil. suos C. hanniba'is gl. γ. pugnemus R. *per*gamus 1. Sectamur Hor. 2. fugerimus 2. euas. triumpho h*abere*. *demus* ideo A. habendum *est* 2,r. habeundum R. quos vitare uictoria est γ. 8) eorum *lupana* A. a om. A,r. 9) romana gens R12,rmvca. rell. gens ro. 10) et AR12,rmv. rell. om. — oriun*do* 2. oriunda r. 11) nec — bello om. A. conf. Seru. IV, 40. *as*istere R. 12) Sacra — penates om. fh. penat*es*, non pena*tis* libri. 14) *fratres* A Acr., patres Hor. — anchise*m*que AR2, ut Medic. rell. et Ribb. anchise*n*que Teuc. Pen. om. AR2,r. Comm. — recondo om. A,rfh. 15) quibus — uenit om. R2G. 17) tunsa b. *tonsa*. amputata γ. conf. C. gl. caesa et fert. om. 1G. 19) ylex A. 20) *pul*ulat R1. 21) etiam quae (quaeque r) libri. etiam *addit* Q. quae *ut* exc. — excrescebat *ita* Romani — effect*i sunt* C. Coniunxi *exemplo* (ablatiu.) cum *laudat. excrescebat. Laudat* libri. *ab* Herc. Q tacite rec. ex C. *sub* herc. libri. recte. *sub* i. e. sub manibus Ouid. Her. XIII, 72: cadere *sub milite*. — *serpentum* omn. libri. *septem* inculc. Q. numerus serpentum non definitus est. nouem eorum adfert Apollod. centum Eurip. Herc. fur. 1188 etc. conf. Pausan. II,37. 23) dracon*um* R. 24) uiri om. AR12,rmvca. uide infra.

Simile et aliud exemplum draconis Thebani, quem Cadmus occidit, cuius satis dentibus armati prodierunt, ex quibus aliquos in societatem condendae urbis Cadmus dicitur adsciuisse.

64. *Echion. Th.* Ab Echione conditae, qui fuit pater Penthei, gener Cadmi.

65. *merses pr.* Si mersaueris Romanum, ait, fortior fit. Ita autem hoc uerbum declinatur: merso, mersas, ut (G. *I*, 272): *fluuio mersare salubri.*

pulchrior euenit. Existit.

[66. *multa.* Pro multum.]

Multa proruet integrum. Id est: Si Romanum prouocaueris ad contentionem, quamuis multorum uictor sis, facile ab illo superaberis.

Proruet. Euertet, uincet, ut (G. I, 482): *Proruit insano contorquens uertice siluas Fluuiorum rex Eridanus. Integrum.* Ante non uictum.

68. *geretq. pr. c. l.* Aut pro laude uictoriae referenda coniugibus, aut pro maritorum uirtute coniugibus narranda.

69. *Carth. i. n. e. n. m. s.* Adhuc uelut Hannibalis uerba sunt; tamen iuxta historiae fidem uiso Hasdrubalis capite in haec dolore dicta Hannibal dicitur erupisse: *Agnosco* te *fortuna Carthaginis.*

[71. *fort. n. n.* Dicit se fortunam fallacem agnouisse.]

73. *nil Cl. n. perficient m.* Iam hic poeta loquitur Drusum Neronem significans.

75. *et curae sag.* Id est, optima Augusti consilia.

76. *exp. per acuta b.* Id est, per dura proelia. *Expediunt* i. e. finiunt.

PORPHYRION.

Qualem m. f. A. Haec ode ad Drusum scripta est et est ecloga, propter quam, ut supra ostendimus, totus hic liber compositus est. Scripta est ergo in Neronem Drusum, priuignum et successorem Augusti, qui

1) *et* omn. libri. *est* inc. Q. aliquot 2. 2) societa*te* AR1,rmv. societa*tem* cafhQ. 3) ad*sciu.* A,C. *as*sciu. mv. rell. *as*ciu. 6) mers*es* Aγ (1m. uel mer*sus*), mvcafhQ. mersu*s* b2,r, ut Bern. KBC, Par. ER al. φ mersus in eraso mersae. mers//es B cum gl. sitae. B cum gl. sitae. mers*e* P cum gl. site etc. — ait AR. rell. om. 9) gl. om. 1G. 10) gl. om. AR12G,r. 11) vincet AγR2,r. rell. *eu*incet. *Sensus* est fhQ. rell. Id est. 12) *sis* R2,r. *cis* A. rell. *eris.* 16) uirtu*tibus* R. 17) uelut *quasi* lect. vulg. quasi om. R2,1. sint R. 18) in haec dolore dicta ann. A. dicta om. R. in h. d. dolore Hann. 21,r. rell. in h. p. Han. dol. 19) *pro*rupisse 2. 20) sch. om. A1G,rvca. 21) neronem*que* A. alloq. 2. 22) signif. et uir*os* et opt. Aug. consilia R. et uir*es* et opt. Aug. cons. G,vm. et *curas* et opt. Aug. cons. 1. 23) Id est per om. AR,mv. dura *bella* finiunt R1G,mv.

PORPH. Ode LXXXXII. In laudem drusi neronis R. Haec ωδη ad drusum M. Haec ode ad rusum scripta est et *e*st egloga R. ode — est et om. rell. libri. ecloga cfhQ. *aegl.* v. rell. *egl.* scribta M.

Rhaetos Vindelicos bello uicit. De imperio autem principis huius duplicem facit comparationem; nam Drusum ait tanto uigore atque impetu hostes Vindelicos inuasisse, quanta ui soleat aquila in rapinam inruere primum ouium, mox corroborato uigore etiam draconum, ipsos autem hostes ita conterritos esse belligerantis Drusi uirtute, ut capream uisu leonis in se inruentis.

18—20. *quibus m. u. d. p. o. t. Amaz. s. d. o. q.* Hi Vindelici e suis sedibus ab Amazonibus eiecti et ex Thracia in exilium se contulisse Alpiumque loca insedisse dicuntur, et quod potentissima in se tela secures Amazonum experti fuissent, ipsos quoque usum earum in bello accepisse.

22. *nec sc. f. e. o.* Sensus est: Fas est non omnia scire, id est, licet aliquid ignorare.

24. *consiliis i. repressae.* Eo pertinet, quod *late uictricis* dixerat.

25. *quid ind. n. f. s. p.* Quia non potest Drusum laudare nunc ut filium Augusti et ab eo educatum institutumque dicit.

28. *quid a. p. in p. a. Neronis.* Duo fuerant Nerones priuigni Augusti, quorum alterum in domum Tiberii Claudii, mariti prioris, Liuia peperit, alterum in utero ad Augustum adtulit. Horum altero in Germania morbo extincto, alter adoptatus ab Augusto successor principatus ei fuit uocitatusque est Tiberius Caesar.

31. 32. *nec inbellem f. p. a. c.* Prouerbialis sententia.

33. *doctr. s. u. p i. Insitam* innatam atque ingeneratam. Significat ergo uirtutem a parentibus ingenerari, instrui uero doctrinae disciplina.

34. *rectiq. c. p. r. Recti* genitiui, casus numeri pluralis casus nominatiui 'hi cultus'. Sensus est autem: Colendo rectum pectora conroborantur. Et *rectum* obsolute accipe pro aequo ac iusto.

35. *utcumq. d. m. indec. b. n. c. Utcumque* 'quandocumque' significare apud hunc poetam saepe (I, 17, 10. 35, 23. II, 17, 11. III, 4, 29) diximus. *Indecorant* autem 'indecora faciunt', ac per hoc 'decorant' significat. *Bene nata culpa* absolute dicitur. Sensus ergo est: honesta natalium

1) retos M. — In peri*h*odo principi*i* γ. In peri*odo* principi*i* C. *imperi*thodo *autem* principi*i* b. 3) sole*at* MRγb. *in*ruere MRγ. 5) *con*territos (centeritos b) omn. libri. *per*territos tacite inculc. Q. esse *de* bell. MR. ita *ui* belli gerantis dr. esse conterritos ut γ. capre*am* MRγb, CQ. rell. caprea. 8) *Alpiumque loca* insed. MR. alpiumque insed. G,r. *alio* inque *iugis* insed. afh. Alpiumque iugis insed. Q. *insidere* hoc sensu apud historicos cum accusatiuo in usu erat, poetae variant. Stat. Theb. II, 151: *locum*. Verg. A. VIII, 480: *iugis*. XI, 531: *siluis*. 9) quia R. po*tent*issim*um* MR (telum) G. potentissim*a* CQ. ut Liu. XXXI, 7: arma potentiora. rell. po*tiss*imum. secures*que* 2G,rvafh. expertes MG (corr. *tos* fuisse). expertos fuisse 2,rv. expert*i* fuiss*ent* AR. exp. fue*rint* fh. 10) didicisse 2. 13) *repressae* (repr*ae*sse M) libri. 15) et MR. sed 2. rell. om. 16) fue*runt* R2. 17) dom*o* post Asc. fhQ. rell. dom*um*. — tiber*i* M. — l*ib*ia M. 18) *in* utero MR2. rell. om. *in*. — al*ter* in Germ. mo. extinc*tus* fh a (om. *alter*). alter*um* rv (extinc*tu*). 21) sch. om. M. 25) Colen*dum* rectum M. Colendo *in* rectum R2G,rv. *in* om. afhQ.

generositas culpa dedecoratur, nisi digna disciplina haec prosequatur. Totum hoc autem propter Augustum dicitur, in cuius domo Nerones uidentur disciplinam uirtutis accepisse.

38. *q. d. o. R. N. testis Metaurum fl. et Hasdrubal.* Metaurus amnis Galliae est, iuxta quem Nero consul cum Salinatore collega suo Hasdrubalem Hannibali fratri suo in Italiam magnum exercitum adducentem deuicit, caesis supra quinque et quadraginta milibus.

testis Metaurum fl. Metaurus dicitur, non Metaurum; sed fluminis nomen hoc figurauit, ut alibi (A. P. 18): *Aut flumen Rhenum aut pluuius describitur arcus*, et *Sallust.* (conf. hist. fragm. III, 55 Kritz.): *nomenque Danubium habet, ut ad Germanorum terras astringit.*

41. *qui p. a. r. a. Adorea* laus bellica dicitur, fortassis quod adorandi sint, qui laudem ex bello reportant.

47. 48. *et impia u. P. t. f. d. h. rectos.* Et hi, inquit, quorum templa in Italia a Poenis uiolata sunt, exinde recti esse coeperunt pro Romanis aduersus eos agentes.

51. *sectamur u. q. o. f. e. eff.. e. tr.* Ultro, inquit, bello petimus Romanos, quorum manus si effugerimus, gaudere debemus, similesque in hoc sumus ceruis, qui ultro lupos insectentur, quos alioqui fugere debeant.

57. *duris ut i. t. b. n. f. fr. i. A.* Ordo est: Ut ilex nigrae est frondis in Algido feraci duris bipennibus tonsa. Sensus autem hic est: Ut ilex, quanto magis securibus caeditur, tanto corroboratur magis ac reuiuiscit, ita Romani per damna caedis suae fortiores effecti sunt. *Nigrae frondis* i. e. uiridis (aut?) umbrosae.

61. *non h. s. c. f. et reliqua.* Opportuna comparatio, qua Romanos uult intellegi caede sui potentiores fieri.

63. *monstr. subm. C. m. Echioniaeue Thebae.* Ubi armatorum seges exiluit. Per haec autem intellegi uult, mirabile esse, non deesse Romanos tot tantisque bellorum cladibus acceptis.

68. *geretque proelia c. l.* Utrum quae ipsi Romani milites apud coniuges suas ostentent, an quae coniuges eorum de maritis suis praedicent?

70. *occidit o. s. o. e. f. n. n. H. i.* Haec reuera frequenter dixisse

1) *qua* culpa MR. *que* erasum G. 2) Totum hoc MR. Totum autem hoc 2Gr,Q. rell. om. hoc. 6) ita*lia* M. itali*am* R2. *in Italiam* om. rvafh. 7) supra *quinqua*ginta M. 8) flumine nome M. flumin*is* nomen R. flumin*e* nomin*e* G. flum*en* nomine edd. fluminis nomine 2. 11) *et* ad A2. 13) s*i*nt M. rell. sunt. fortassis *et* ador. R. 14) *di* A. rell. *hi*. h*ii* rv. 15) penis M. *e*xinde MR2G. inde edd. sect*a*mur M, ut omn. fere codd. Hor. sect*e*mur G,rv. 17) Sectamur quos bello fh. Ultro inq. bello M RA2G. 19) insect*emur* MR,r. insect*e*ntur 2. vulg. insect*a*ntur. — debe*bant* fh. al*i*qui M. 21) bipenn. et bi*b*enn. M. 9) uiride*s ad* umbr. M. *adumbr.* 2G. uiri*dis et* umbr. R. uiri*des* umbr. rv. uiri*dis* umbr. afhQ. 25) Oport. M. — *qua* R. qui M,r. rell. quia. 27) exiluit MG. rell. exi*li*uit. 31) osten*d*ent M. osten*det* 2.

dicitur Hannibal, cum caput fratris sui Hasdrubalis uidisset, quod Nero de industria adlatum ex Gallia ante castra eius nihil adhuc scientis de hac caede proici iusserat.

73. *nil Cl. n. perficient m.* Haec iam poetae uerba sunt, non enim adhuc Hannibalis.

76. *et c. s. exp. p. a. b.* *Acuta belli* absolute dicuntur ea, quae sunt in bello periculosissima.

CARMEN IV, 5.

ACRON.

Diuis orte. De Augusto scribitur, qui in transmarinis partibus diu residens senatus ac populi precibus legatione missa reditum suum promittens inmorabatur. *Diuis orte*, ut (A. IX, 642): ***Dis genite et geniture Deos.***

1. ***Romulae cust. gentis.*** Pro Romuleae, id est, Romanae gentis.

5. ***lucem r. t.*** Plus dixit quam salutem, siquidem *lux* pro salute poni consueuit, ut (A. II, 281): *O lux Dardaniae, [spes o sanctissima Teucrum.]*

[*dux bone patriae.* Bone Auguste, non *bonae patriae* legendum est.]

6. *instar u. e.* Pro similitudine ueris, ut (A. II, 15): ***Instar montis equum.*** Quia *lux* dixerat superiore uersu, ideo comparationem uerni temporis posuit.

8. *ut m. i.* Ita patriam desiderare Augusti praesentiam, sicut a matre reditus absentis filii consueuit. Ordo est: Ut mater uocat ominibus, uotis et precibus cunctantem trans aequora Carpathii maris, quem Notus inuido flatu distinet a dulci domo longius anni spatio.

9. *inuido.* Aduerso, inimico.

10. ***Carp. tr. m. ae.*** Id est, Aegyptii, ut (A. V, 595): ***Carpathium Libycumque secat.***

cunctantem. Morantem, ut (A. VII, 133): ***Reginam thalamo cunctantem.***

12. *distinet a domo.* A domo separat.

1) adl. MG. 3) Haec omnia 2. — enim M2,r. rell. om.

ACRON. Ad augustum de expeditione eius tarda erat (oratio ED) peanis species prosentice tetracolos A. Ad aug. de exp. eius pros. tetrac. γ, cuius plurima scholia et ad h. o. neque Acronis neque Porph. sunt. Ad caesarem aug. absentem b. Ad cesarem loquitur ad senem (absentem) Bern. B. Ode LXXXXII. R.

11) De om. fh. scribit 2. — in om. h. transm. *prouinciis* A. conf. Porph. transm. *oris* 2. rell. *partibus*. 13) *in*mor. A. γb. habent schol. Porph. 14) gl. *pro Rom.* om. 1G. id est, rom. gentis AR,Crmv. rell. om. 16) conf. Acr. ad S. I, 7, 24 et Macrob. S. VI, 2, 18. spes — Teucrum 1G,Cmvca. rell. om. *fid*issima Seruius. 17) hoc schol. hab. fh. rell. om. 18) loc. Verg. om. R1G,rmvca. 19) superiore uersu A. uersu sup. C. rell. super*ius*. *etiam* ue. te. comp. *appo*suit C. posuit R. 21) *ut* patria aug. desiderar*i* A. 22) *cum* omn. R1. om*i*nibus h. rell. *omni*bus. Ordo — spatio om. A2,r. 24) d*is*tinet R. dest. 1G, rell. det. 29) *dis*t. AR,C. *des*tin*at*. r. *de*stin*et* γv. rell. *det*. A domo AR rell. om.

13. *uotisq. ominibus.* Tamquam uota pro reditu faceret et omina timeret aduersa.

14. *curuo n. f. lit. dim.* Ut affectum desiderantis ostenderet, eas partes sollicite dixit attendi, a quibus sperat reuerti.

15. *sic desideriis.* Tamquam patria Augusti desiderio percuteretur, dum pro eius salute esset sollicita.

17. *tutus b. e. r. p.* Virtute dicit et dispositione Caesaris praestitam agris quietem, ut (B. I, 9): *Ille meas errare boues, ut cernis, et ipsum Ludere quae uellem calamo permisit agresti.*

18. *almaq. faustitas.* Noue felicitas dicta.

19. *pacatum u. p. m. n.* Compressi enim ab eo fuerant piratae.

20. *culp. m. f.* Tamquam cuius tempore nec creditum nec depositum negaretur.

21. *casta domus.* Pudica, ut (G. II, 524): *Casta pudicitiam seruet domus.*

22. *mos et l. m. e. n.* Legem significat, quam de coercendis adulteriis sanxit.

23. *laudantur s. p. p.* Tamquam abesse matrimonio culpam prolis et parentum similitudine demonstraret, ut (A. IV, 328): *si quis mihi parvulus aula Luderet Aeneas, qui te tamen ore referret.*

24. *culpam p. p. c.* Comes, inquit, culpae poena est, nec differendo uindictam praestat peccandi licentiam.

25. *quis P. p.* Nullas gentes dicit incolumi Caesare formidari.

27. *ferae b. c. Hiberiae.* Indomitae et bellicosae Hispaniarum gentis.

29. *condit q. d.* Finit, explet; *Verg.* (B. IX, 52): *Cantando longas memini me condere soles.*

30. *et u. u. d. a. a.* Id est, beneficio Augusti per otium praestitam utilitatem agrorum cultu crescere; *uiduas* uero arbores sine uitibus dixit, ut (*Juv.* VIII, 78): *Stratus humi palmes uiduas desiderat ulmos.*

31. *hinc a. u. r.* Id est, a labore ad conuiuia.

1) omina tim. adu. AR2. om*n*ia *e*meret adu. r. vulg. *omnia* adu. tim. 4) spera*bit* A. *pa*rat R. reuer*surum* filium C. 7) se uirtute et disp. A. *securitate* et disp. R1G,r. dicit om. AR1G,r. 8) et ipsum — agresti om. A2. 11) enim om. A. 12) eius fh. 14) pudica om. A.,rC. 15) *ex*ercendis r. *matrimoniis* 2. rell. adulteriis. sanx*isti* C. 17) *ut* abesse A. rell. tamquam abesse. — prolis parentum similitudi*nem* A, om. et. et om. rvm. 18) ut qui te *tamen* ore ref. A. pariundus R. *tamen* par*uus* 1. rell. paru*u*lus, non paru*o*lus (Ribb.). 20) comes culpe inq. A. 22) formidare R12,rvca. 23) gentis A2,r hispa*na*rum 2,r). rell. gen*tes*. 24) Finit, explet om. A2. *peragit ut* uerg. A. ut uirg. 2. peragit, finit securus C. abscondit, finit γ. explet ut uirg. r. 26) praestit*um* A2,r. loc. Juv. om. AR1,r. 29) *hinc*. ex agricultura gl. γC. schol. γ: Antiquorum consuetudo talis fuit, ut sublata prima mensa poneretur secunda. atque in ea positus (l. positis) pomis infusoque (in pateras C) uino laboraretur (l. libaretur) diis. conf. C, qui addit A. VIII, 283 et G. II, 101 (Porph.). Adi etiam Nann. Misc. III, 16. Grut. Lamp. I, 1268. 5: Apud antiquos duae mensae erant. una ciborum. altera pomorum.

32. *et alt. t. m.* Secundae mensae dicebantur, quae in honorem deorum exhiberi consueuerant, ut (G. II, 101): *Non ego te Dis et mensis accepta secundis* [*Transierim Rhodia*]. Exhiberi ergo et Augusto significat honorem deorum per easdem celebritates.

35. *uti Graeciae.* Sic a Romanis promittit Augustum Dis Penatibus sociandum, quemadmadum a Graecis Hercules, Castor et Pollux, quos aut ciuica (iuncta?) animis familiaritas commendauit, aut quem labor diligi fecit et uirtus.

36. *et m. m. H.* Herculis beneficiorum memor.

37. *dux b. f.* Aut propter continuationem uictoriarum longas optauit ferias, aut [ab] ominando [bella] uitam prolixam.

38. *integro.* *Toto die.*

39. *sicci.* Jeiuni. – *uuidi.* Vino pleno, ut (B, X, 20): *Vuidus hiberna uenit de glande Menalcas.*

40. *subest.* Subter est i. e. in occasum conditus est.

PORPHYRION.

Diuis o. b. Haec ode ad Augustum scripta est diuitius in transmarinis prouinciis morantem populi ac senatus legationibus missis reditum eius precatum (precantum?).

6. *instar u. e. u. u. t. adfulsit.* Hoc est: praesentia tua ad instar uernae gratiae exhilarantur omnia.

8–12. *ut mater i. q. notus i. fl. Carpathii t. m. ae. c. s. l. a. d. distinet a. d. uotisque ominibus et pr. u.* Ordo est: Ut mater uocat inuenem cunctantem spatio longius annuo uotis ominibus et precibus. *Cunctantem* autem demorantem significat, ut apud *Verg.* (A. II, 133): *Reginam thalamo cunctantem ad limina primi Poenorum expectant.*

15. *sic d. icta f. q. p. C.* *Icta* participialiter dicitur et significat *percussa.*

18. *nutrit r. C. a. Faustitas.* Adnotantum nomen *Faustidas,* sic dictum quasi felicitas aut iucunditas.

3) Trans. Rhod. om. A2. 7) et ciu. mvca. anim*i* CcaQ. rell. anim*is*. *ciuica* suspectum. *iungere* amicitiam, pacem, adfinitatem Cic. et Liu. — quem AR,r. rell. *quos*. quos om. C. 9) Herculis A. Id est om. AR12,rmvca. — benef. mem. AR2,r. rell. mem. ben. 11) ominando A. rell. *ab*om. Plin. E. IV, 15: optamus — ominamurque. bella om. AR12,rmv. 13) ieiuni ut (E. I, 19, 9): *mandabo siccis adimam ca. seueris* R. 15) Subter est om. R. *subest*. occidit γC.

PORPH. Ode LXXXX III. Ad augustum R. 21) pra*e*catum M. *pre*catum R2G. *praecantis* r. rell. precantis. 22) *ad* instar MR et edd. *ad* om. 2. expu. G. ad instar Iustin. XXXVI, 3 et saepius apud Apuleium. vern*um* M. 25) Ordo est om. M. 26) Cunctantem *im*morantem R. 27) ut *est* afh. ut est apud om. 2. 32) fel*li*citas M.

22. *mos et l. m. e. n.* Eleganter uidetur eam legem significare, quam de adulteriis coercendis sanxit.

24. *culp. p. p. c.* Mire *comes*, inquit, culpa poenae suae est, id est, non differetur poena sua delinquentibus. Per hoc significat, nihil ingenerosė aut neglegenter fieri.

30. *et u. u. d. a. a.* Suauiter et *uiduas arbores* dixit, prius quam uites adiunctas habeant, quia, cum habent, maritatae dicuntur a rusticis.

32. *et alteris t. m. adh. d.* Id est, secundis mensis.

36. *et m. m. H.* Memor beneficiorum eius ac magnitudinis.

39. *dicimus uuidi.* Id est, poti atque madidi.

CARMEN IV, 6.

ACRON.

Diue q. p. Hymnum hic Apollini dicit et commendat carmina sua saecularibus ludis, qui celebrabantur post centum annos supra Tiberim aut in Capitolio.

1. *quem pr. N.* Laus Apollinis de factis, quia in uindictam matris Latonae Nioben cum filiis suis interemit.

2. *Tityosq. r.* Qui uim Latonae inferre conatus est.

3. *altae.* Magnae, ut (A. II. 289): *Hostis habet muros ruit alto a culmine Troia,* aut per uituperationem, ut (G. IV, 106): *magnus labor,* aut altae: stultae, temerariae.

4. *Phthius A.* A ciuitate dictus, ut *Verg.* (A. I, 284): *Phthiam clarasque Mycenas.*

5. *tibi m. imp.* Ut (A. VI, 75): *Dardana qui Paridis direxti tela manusque Corpus in Aeacide.*

2) adulter*is* coherc. M. 4) differt edd. — nihil *gratiosae* AMR2 (gratios*e* AR2). nih. gro se a man. rec. corr. generose G. n. generose rv. *in*generose nihil afh. seruaui *gratiose.* conf. Acr. Ped. in Verr. I, 4 et Ulpian. in Pand. XXVI, 7, 7. 7) qua*s* a. qu*i* fh. rell. qu*ia.* mari*tate* R. rell. mari*tari* 8) men*s*is M. rell. om.

ACRON. Apollinis laudem refert quoniam seruauit ene*an* (AH) aene*am* (E) auctorem originis romanae (romane E) proseutice tetracolos AE. Apollinem laudat q̅v̅m̅ seruauit enean auct. or. rom. pros. tetrac. γ. In apollinem bBφ. Ad apoll. Par. C Bern. BC. Ode LXXXXIIII. R.

16) ymnum A. apollin*is* 2. 17) celebr*abantur* R. rell. celebr*a*ntur. C: Commendat Apollini sua carm. ludis seculaibus decantanta: qui post annos centum *et decem celebrari,* et populo *exhiberi solebant ad* Tiberim, *uel* in Capitolio etc. γb habent mai. part. schol. Porph. et haec: secul*are* autem ludus erat qui cele*brabatur per* centum annos supra tiberim. 18) *ut* in Cap. 2. 23) aut — temerariae om. A,rC. aut alte stultae aut temerariae R. aut altae stul*te* tem. fh. altae *stellae* ca. alt*e* stult*e* temerarie mv. — la*tro* vafh. 25) ut uerg. om. A. uerg. om. R. — pthi*u*m A (*pth*ius in Hor.) mic. Aγ.

6. *Thetidis m.* Subauditur: deae, ut (A. XII, 52): *Longe illi dea mater erit.*

9. *illem.* Achilles ruens cadenti arbori comparatur.

12. *Teucro.* Pro Teucrio, ut Dardanus pro Dardanius. *Verg.* (A. II, 26): *Et longo soluit se Teucria luctu.*

13. *ille n. i.* Achillem dicit nihil fraude egisse, sed palam semper uirtutis fiducia dimicasse, ut (A. IV, 152): *nec equi caua condemur in aluo Luce palam.*

equo Min. *Verg.* (A. II, 15): *Instar montis equum diuina Palladis arte Aedificant.*

16. *falleret aulam.* *Aulam* pro toto Ilio posuit; neque enim solum regem fefellerunt Achiui sed cunctos.

17. *sed p. captis.* Aperto semper bello Achilles, non insidiis grauis, ut (A. X, 735): *non furto melior sed fortibus armis.*

heu nefas — muros. Dolenter exclamat poeta, Achillem uiuum ad internecionem interimere omnes potuisse Troianos, ut nec Aeneas profugeret ad Romam omine meliore condendam, nec ab eo uel infantibus parceretur; quale est illud (A. X, 734): *Crimine quo parui caedem potuere mereri.* Quae tamen in laudem commemorantur Apollinis.

18. *nescios f.* Infantes, paruos.

20. *matris i. a.* In grauidas etiam mulieres [saeuisset] saevum dicit fuisse.

21. *ni tuis.* Hoc est, Apollinis.

22. *rebus Ae.* *Rebus* scil. Troianis, ex quorum genere *meliori alite*, hoc est, uulturum auspicio erat Roma condenda.

25. *doctor argutae fidicen Th.* Doctorem nunc Apollinem non Thaliae Musae sed artis lyricae dicit eumque ad studium suum referens.

2) *erat* R1. 3) cadens ruenti R2,r (arbore). 4) dardan*os* pro dardani*os* A. 5) *Et* libri. *Ergo omnis* apud Verg. 6) egisse A 1,r (*aeg.*) rell. fecisse. 7) ca*u*a AR2,Cmvca. ca*n*a 1,r. *caeca* fh. ut libri Verg. condem*us* AR2. 9) sch. om. A. Nos — miseri om. AR2, qui habent (A. II, 27. VI, 574): Panduntur portae aut quibus ult. e. i. dies et laetam (R addit: patriam choreis) ut festa uelamus fr. p. urbem. 12) sed *omnis* 2. 13) achil*lis* AR. *non* libri. *haut* Verg. Medic. 16) iuter*empti*onem R,r. rell. interni*ci*onem s. interni*t*ionem. intern*e*cionem Q. inter*nic.* et inter*nec.* apud Colum. aliosque scriptores. *ad* intern. Liu. IX, 26 et 45. Vellei. II, 119. Caes. B. G. II, 28. Curt. IV, 11. ad intern. om. 2. — pot*ius* R12,r. *potius set*roianos A. 18) illud om. A2. *ut* est 2. 19) Apollinis, cum exemerit 2. Q adtulit haec: 'multa in hoc sch. residua sunt male sana.' schol. om. γb, qui habent: *flammis.* id est, nisi a te esset occisus achilles non solum pueros et infantes incendisset achiuis flammis, sed etiam pregnantes mulieres. C habet longius schol. quod incipit: dolenter excl. *in saeuitiam* Achillis, qui, si per Apollinem uiuere licuisset, adeo saeuus erat, ut nec infantibus, nec in utero gestantibus pepercisset etc. 20) inf. *pueros* 2. 21) Etiam in grau. cafh. — sae*ui*sset C. saeu*ii*sset Q. vulg. saeu*iendum fuisse. seuitum dicit* fuisse 2. posui: *saeuum* dicit fuisse. 23) *ex* AR2,r *e* mv. *a* cafhQ. melior*i* libri praeter fh (meliore). *potiore* s. pociore libri Hor. 25) *argutae* c. glossa *loquacis*, γ. *argutae* c. gl. *graece* et ad marg. *al. arguiae* EBφ. fidic*em* A in sch. fidic*en* in Hor. *nunc* R. non A1,rv. rell. om. 26) dicit AR2,r. rell. di*x*it.

26. *lauis.* Pro *lauas.* *Xanthus* fluuius [est Troiae], ut (A. IV, 143): *Xantique fluenta Deserit ac Delon maternam inuisit Apollo.*

27. *Dauniae.* Dauniam dixit a Dauno rege Apuliae, unde oriundus Horatius erat.

*28. *leuis Agyieu.* *Leuis* inberbis. Ἀγυιαὶ uero Atheniensi lingua uici dicuntur. Quo nomine ideo Apollo uocatus est, quia ex oraculi responso in uicis publicis urbis suae statutis altaribus sacrificia instituerint, unde ἀγυιεὺς dictus est.

31. *uirg. pr. p. cl.* Pueros et puellas adloquitur, quibus Dianae carmen lyrico sono cantari consueuerat, ut rhythmum operis sui in canendo custodiant.

33. *Deliae.* Dianae.

35. *Lesbium.* Alcaei lyrici poetae, qui Lesbius fuit.

36. *meiq. poll. i.* Modulationem lyrici carminis, ueluti ipse lyram percutiat.

37. *rite.* Sollemni consuetudine.

38. *rite cr. fa. Nocti lucam.* Eodem enim et Lucina honore censebatur. Unde et Dianae Luciferae nomen accepit.

39. *prosp. fr.* Rore nocturno nutrientem, (G. II, 201): *quantum longis carpent armenta diebus Exigua tantum gelidus ros nocte reponet.*

1) est Troiae om. A2. Xantus fluu. troiae *apollini sacer* R. 3) Dauni*am* om. A2,r. dixit AR12,rmv. rell. om. — oriun*do* A2. 5) lenis in uerbis fh. *habilis* in uerbis γ. la*e*uis imberbis a. *leu.* imb. R,cC. *len. in*b. 2. Q: nos correximus. le*u*is codd. Hor. agil*e*u Ab2, ut CIP Bern. Fran. agy*l*eu mv, ut EHBφ (ad marg. agileu) Bern. A. agy///eu γ, lit. erasa, agi*e*us et *agiae* in schol., agy*e*u K, agi*e*u R. agi*ll*eu Bern. E,r. — ἀγυιαὶ C. agi*lei* A 2. agi*ei* R, agi*ll*ei r. agyeu m. agyleu v. agy*iae* a. agyia f. *ae*gyia h. uici AR2. et edd. omnes. ἀγυιά — *uia* dicitur (Porph). Q. Villanus (uillane Apollo C) quia in uillis (et uicis C) eius statuae erant. *Agieus* apollo dicitur; quia in omnibus *uicis* colitur. *agias* enim dicunt greci *uicos*. *Agieae* graece (plateae C) dicuntur quod ex responso oraculi (exoraculo C) in *uiis* (γC) publicis urbis suae athenienses statutis altaribus sacrificare apollini institue*rint*. agieum appellauerunt γ. conf. C. *agileu.* agi*ll*i ipsi graeci gl. b. Scholion: agilei ipsi greci. Unde apollo agileus dictus est. quia apud illos maxime colitur. i. ut statue eius in foro et biuio publice colerentur. Similiter et *cin*thius dicitur a *chin*tho monte sicut et uenus paphia ab insula paphos. Agi*e*us dicitur apollo quia *omnibus uicis* colitur. *Agias* euim di*citur* graeci uicos uel *agiee* plateae graece dicuntur eo quod ex responso oraculi in ui*cis* publicis u. s. ath. st. alt. *ad* sacrificare apollini *statuerunt* agieum appellauerunt b. *Agilei* dicuntur greci uarrone teste et quia responso accepto aras et statuas in honorem apollinis in *uiis* publicis constituebant. ipse etiam apollo *agileus* postea dictus est eo quod apud illos praecipue colebatur. sicut iuno nidi et paphia uocatur eo quod ibi colatur Bφ. 7) u*ii*s γCQ. rell. uicis. — institue*ra*nt AR2 et edd. 10) consuerat 12. 14) ips*e* libri omn. ips*am* CQ. percuti*am* 2m,vfh. rell. (et Crca) percu*tiat*. 17) Eadem A. — *et* diana libri. *ac* inculc. Q. luc*i*na R, Catull. XXXV, 13. lun*ae* A. Luna C. Diana Luna Q. diane 1. dian*ae* rmv. dian*a* cafh. honor*i* mv. 18) dia*na lu*ciferae libri. posui cum C Dian*ae* *Lu*ciferae. conf. Cic. N. D. II, 27. 19) nutri*ens* A2,r. *quae* (qu*ia* C), quoniam ipsa etiam ceres dicitur γb (prosper*a*). 20) galid*a se* 1G. repone*t* omn. libri. conf. Seru. A. I, 306.

40. *celeremq. p. u. m.* Quia ita tempora per lunae cursum sicut solis peraguntur. Sed circa lunam proprie menses dixit; sic enim singulis mensibus zodiacum circulum luna pertransit, quemadmodum sol toto anno.

[*uoluere m.* Quia condicionem mortalitatis temporibus anni comparauerat, ne crederentur et homines renasci, tempora, inmutationes elementorum siue temporum reparari dixit, condicionem uero mortalitatis ut communem omnibus esse inreparabilem.]

41. *nupta i. d.* Loquendo ad uuam de omnibus dicit: dum fueritis nuptae, dicetis.

amicum. Amabile.

43. 44. *redd. c. d. m. u. Horati.* Non difficulter carmen Horati reddidisse se refert uel cecinisse.

PORPHYRION.

Diue q. p. N. m. Haec ode hymnum Apollinis continet, qua commendat ei carmina sua et simul adloquitur pueros puellasque, quos carmen docet saeculare.

3. *et Tr. prope uictor a.* Id est paene uictor. Hoc autem ad illud pertinet, quod dicitur Paris in Achillem sagittam Apolline dirigente tendisse.

5. *ceteris m. t. m. imp.* Miles impar, Achilles scilicet.

12. *posuitq. c. i. puluere Teucro.* Teucrio puluere. Ergo principali pro possessiuo nomine usus est. Sic dicitur (A. V, 661): ***Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto Dardanus,*** pro eo quod est Dardanius.

16. *fall. aul.* Aulam sine dubio pro toto Ilio positum est; neque enim solum regem fefellerunt Graeci adhibitis insidiis, uerum totum populum.

18. *nescios f. p.* Id est, infantes. Περιφραστικῶς.

22. *adnuisset r. Ae. p. d. a. m.* Id est, adnuisset ut meliore alite h. e. meliore auspicio Aeneas urbem constitueret.

1) *pro* lu. curs*u* 2,r. 3) quem Porph. quia 2. 4) Hoc schol. quod ad odae seq. u. 13 pertinet (conf. Porph.) om. Rγb. 5) nec cred. A. inmut. A2. 7) comm. *nobis* 1. nobis et omnibus 2. 8) dicit, *id est,* dum Q. 11) diff. carmen horati redd. refere*t* uel cec. A. hora*tius* carm. redd. *se refert* uel *exemisse* R. horatius carm. *edi*disse refer*t* uel cec. 2. oratius ca. redd. *se refert* uel *exemisse* 1. te refere*s* Q. se refert *sed concess*isse r. horat*ius* mv.

PORPH. Ode LXXXXIIII. In laudem apollinis R. 15) ὠδῆ M. odes γb. hymnos R. hymn*is* M. laudes γb. 16) *et* carm. MR2,rv. rell. ei. 17) sec. doceat 2. doc*eat* seculare γb. rell. saeculare docet. Q om. saeculare. 18) poenae M. 19) dic*a*tur MRG (corr.). achille*n* M. 21) scilicet p. r. p. (sic) MG,rv. in R lacuna. rell. om. has tres literas, "in quibus quid lateat dubium est" Q. Cum R lemma seq. sch. omittat et M habeat: p. r. p. teucr*io puluere ergo* . ., lemmatis uerborum (*pro*cidit *po*suitque — pr. p. --) initiales eas literas indico. M. om. *puluere Teucro.* Pro. 23) Sic dicitur MR2 (G?) Q. om. rv. *ut* afh. 24) ignem om. M2. 28) Id est, inf. MA. rell. om. περιφρ. MA. periphr. 2. περιφρασιχως rv. περιθασιχως afh. 29) adn. M. Id*em* M. 29) con*stituet* M. rell. constitue*ret*. Q tacite inculc. *conderet.*

26. *qui x. lauis crines.* *Lauis* ueteres dixisse, non lauas, et *lauere*, non *lauare*, supra (ad III, 12, 3) ostendimus.

27. *Dauniae def. dic. camenae.* Dauniae camenae suae Musae dicit Horatius, id est, sui carminis, siquidem Daunia Apulia est, in cuius finibus natus est.

28. *leuis Agyieu.* Ἀγυιαὶ uiae [et] graece dicuntur. Varro ait: "quod ex responso [sui] oraculi in uiis publicis urbis suae Athenienses statutis altaribus sacrificare Apollini instituerint, et *Agyieum* appellauere".

33. *u. p. p. cl. p. o. Deliae t. d.* Id est, qui estis in tutela Deliae deae, hoc est, Dianae; σχῆμα est ἐπεξήγησις.

35. *Lesb. s. p.* Id est, Alcaei lyrici poetae, qui Lesbius fuit.

36. *meiq. p. i.* Id est, modulationem lyrici carminis; et suauiter hoc dicitur, quasi ipsam lyram percutiat.

37. *Latonae p. c.* Id est, Apollinem, Latonae filium.

40. *celeremq. p. u. mensis.* Quia similiter per lunae cursum uidentur tempora peragi ut per solis. Sed circa lunam proprie *mensis* dixit, quia singulis mensibus zodiacum circulum luna pertransit, quem sol toto anno.

41. *nupta i. d.* Quando fueris iam nupta.

42. *saeculo festas r. l.* Id est: die saeculare festum referente.

CARMEN IV, 7.

ACRON.

— *Diffugere n.* Ad Torquatum scribit || per uerni temporis descriptionem || omnium rerum uicissitudinem. || De quo et *Verg.* (G. I, 43): *Vere nouo gelidus canis cum montibus humor Liquitur.*

1) non lauas MR. rell. om. *et* om. R. 4) in *quibus* MR. rell. in *cuius*. 6) agyieu M,a. agieu R. agil*eu* 2,rv. αγυιευια M. agi*ae* ui*ae* et grece dic*un*tur *barbaro autem* quod ex R. et graece dic*un*tur. *Barro autem* quod ex M. agi*la* est uia et rv. agy*ia* est uia et fh. agy*a* est uia et a. — dic*i*tur vulgo .ait afhQ. rell. autem. 7) sui edd., om. codd. u*ii*s omn. libri. cf. Acr. 8) sacrificar*i* ap. *statuerunt* R. instituer*int* MG. rell. instituer*unt*. *et* omn. libri. — agyieum M,afh (Aeg.). agyeum R. rell. agi*leum*. 9) *in* om. MP, edd. q*uia* estis tut. M. *quod* estis tuti R. 10) Dianae om. vafh. dyanae r. *est* omn. codd. om. edd. ἐφεξ. M. ephex. σχ. εφεξηγησις rv. ἐπεξ. afhQ. 13) ips*am* libri. conf. Acr. 2. dic*it* R. 16) ut per solis MR. ut solis b2. rell. om. *ut per solis*. sicut solis Acr. *ac* per solem Q dicens: addi necesse uisum est. — propriae M. mens*is* MR2,rvQ. rell. mens*es*, ut Acr. et codd. Hor. 18) quando MAR2G,raQ. rell. quoniam. 19) di*em* saecul*are* MG. *die* saeculare AR2. die *singulo* rva. die singu*la* fh. saeculari Q. tempore per centum annos referente *festos dies* γ. *festum* neutro genere poetis usitatius. "tempore *diem festum ludorum* (Cic. Verr. IV, 67) *saecularium* referente" Porph. dicere uoluit.

ACRON. Ad manlium torquatum de mortalitate. Refert enim omnia mutari momento temporis paranetice tetracolos A (Hor.) ut EDK,γ (m*a*t*u*ri. om. tetracolos). Ad manlium torquatum uerni temporis scriptio Bφ. Ad manl. torq. uerni temporis (sic) et de mortalitate refert

3. *mutat t. u.* Per rationem temporum [dixit] etiam ipsam naturam mutari dicit.

4. *praetereunt.* Intra ripas labuntur.

5. *Gratia c. Nymph.* Frigoribus hiemis finitis ait amoenitate iam temporis ad ludum et laetitiam Nymphas et Charites prouocari.

7. *inm. n. sp.* Nil inmortale esse, dum etiam tempora finiantur.

9. *frig. m. z.* Per uices temporum probat aeternum non esse, quod temporale est.

11. *frug. eff.* [Deest *cum*, ut sit:] Id est: cum effuderit.

15. *quod d. T. et A.* Tullus et Ancus reges Romani [fuerunt]. Per quod ostendit, mortem potentibus pauperibusque communem [esse].

17. *quis scit a. a.* Id est: per incertum uitae nesciri, utrum homini usque ad diem, quem egit, sequens adiciatur, cum facile et per horas possit occidere.

19. *cuncta m. a.* Ipsa in lucrum uenire, quae impensa fuerint uoluptati, peritura heredibus derelicta.

21. *et de te s. M.* Ut (A. VI, 432): *Quaesitor Minos urnam mouet.*

23. *non Torq. g.* Nec nobilitatem nec eloquentiam nec pietatem quemquam morti praeripere dicit.

25. *Diana pud.* Aut fabulosum et falsum dixit Hippolytum ab inferno reuersum, aut nil ei condicionem mortalitatis profuisse, quod ab equis suis tractus uitae restitutus sit, dum in eandem sortem fuisset reuersus nec mortem perpetuo potuisset effugere.

27. *nec Lethaea u.* A flumine (apud?) inferos dixit.

enim b. ad torq. *de*scriptio uerni temporis Bern. C. Ad manl. torquatum P. Ad torquatum Par. C. Dicolos ad torquatum A Acr. Ode LXXXXV. R. 24) *pro* u. t. descripti*one* r. γbC habent argumentum: Hac ode (hode γ) Torquatum ad meliorem uitam hortatur. dicit autem (ac dicit C), ut uices sunt temporum. ita cuncta esse mortalia et nihil ultra fata esse (esse om. C) sperandum, cum nemo ab inferis sit reuersus. γ insuper habet priorem scholii Porph. partem: Hoc carm. u. t. cont. descriptionem. Diff. redeunt omnium rerum uicissitudo *est* gl. γC. Post *uicissitudinem* habet R haec: quia conditionem mortalitatis temporibus anni comparauerat, ne crederentur et homines renasci tempora im*minu*tiones elementorum siue temporum reparari dixit. Conditionem uero mortalitatis ut communem nobis et omnibus ita irreparabilem, || de quo et uirg. etc. conf. C. ad u. 18.

1) *ra*tionem libri. ratione C. *muta*tionem inculc. Q. — dixit om, ARG,r. *et* ips. nat. mu. dicit 2. *imi*tari r. natura ipsa mutatur C. 3) int*ra* AR2,rCacfh. rell. in*ter*. 5) nymph. et *choreas* 2. *ca*rites A. 6) *in*mort. A. Nil *cogita* esse imm. C. — *quando* etiam C. fini*a*ntur CQ. rell. fini*u*ntur. 9) Deest — sit om. AR2,r. qui habent: Id est cum eff. Schol. om. 1G,mv. 10) fuerunt om. A21,r. fuere R. quo*d* R. conf. Porph. 11) esse om. AR12,r. pauperibus*que* AR2,r. rell. *et* pauperibus. 15) Ips*a* AR21,r. rell. ips*i*. 16) peritura *uero* R. 17) conf. supra I, 28, 9. II, 3, 26. 19) dicit 2. rell. om. 20) fabulos*um* codd. et C, fabulose edd. *et falsum* AR,C. rell. om. — yppolit. A. hypolit. R. 22) tractus omn. libri. *dis*tractus C et Q (*distractione* Porph.). — rest. *sit* R,C. rell. est. esset Q. — reuers*urus* 2. rell. reuersus. 24) schol. om. 1G,mvca C. infero*s* AR2,rfh. inferni 2. infer*orum* Q.

Thes. a. c. u. P. Theseus et Pirithous amici fuerunt, quos dicit coniurata amicitia morti eripi non potuisse; nam uolentes Proserpinam rapere apud inferos remanserunt.

PORPHYRION.

Diff. n. Carmen hoc uerni temporis [habet et] continet descriptionem. Scribitur autem ad Torquatum.

4. *et decr. ripas fl. pr.* Id est: praeter ripas suas eunt flumina, quod significat, ripas suas non excedere, sed intra alueum labi.

6. *a. ducere n. ch.* *Nuda*, quia iam frigora exclusa sunt.

7. *inmort. n. sp. m. a.* Id est: ne quid putes inmortale esse atque perpetuum: respice anni tempora, quorum unumquodque celeriter occidens alii cedit.

13. *damna t. celeres r. cael. l.* Cum condicionom mortalitatis nostrae temporibus anni comparasset, || ne uiderentur et homines renasci, || ut tempora intulit.

15. *quo pius A. q. Tullus diues e. A.* Hoc ideo dicit, ut ostendat, condicionem mortalitatis omnibus hominibus communem esse.

17. *quis sc. an ad. h. c. uisae t. d. s.* Quis, inquit, scit, an ad summam annorum uitae, quam hodiernum usque egisti, crastinus dies adiungatur, id est: quis scit, an cras uicturus sis, cum facile et quacumque hora possis occidere?

19. *cuncta m. a. f. h. a.* Id est: illud tuum erit tantum, quod, dum uiuis, fructus fueris.

21. *et de t. s. M. f. a.* Non dicit: dum splendidum ornatumque fecerit

1) pyrith. r. pirith. γ21,CQ. rell. perith., ut Par. AHI et K. conf. III, 4, 80. — coniuratos R. *in* amic. R2.

*) γb etiam ad h. o. scholia exhibent noua eaque bene scripta.

PORPH. Ode LXXXXV. Ad torquatum R. 6) Carm. hoc M2. habet et om. MAR2G. 8) q*uo* fh. rell. quod. 9) laui M. 12) qu*od* fh. rell. quorum. nunc q*uo*que edd. *unum* quo*d*que AR2. *nunc* quo*d*que M. 13) *aliud* inculc. Q ante *alii*. 14) Conf. Acr. ad odae praeced. u. 40. *Quia* cond. R,C, qui habet: Quia cond. mo. temp. an. compara*uit*, ne *cre*derentur et hom. renasci, tempora, immutationes (imm*inuti*ones R) elementorum siue temporum, reparari quidem dicit, sed condicionem mortalitatis ut cummunem omnibus ita nobis ostendit esse inreparabilem. sensus itaque est: licet tempora anni per uices uideantur occidere, tamen non occidunt, quia per easdem uices reparantur: nos autem postquam decidimus, non redimus, sed transimus in puluerem. γb habent: Sensus. licet — tamen [om. non occ. qui] per easd. ui. rep. n. a. p. dec. [om. non red. sed] tra. in puluerem (transibimus b). fh: intulit: *Quo pius — Ancus*, ita ut haec non lemmatis sed inlata uerba sint. Supple potius *eos*, i. e. Aeneam, Tullum et Ancum, *intulit*. 18) mor*tis* γ. hominibus MAR2G(Q) rell. om. 19) inquid M. sci*at* fh. Ordo mutatis lemmatibus turbatus in fh. 21) *qui* scit M. au *trans*uicturus MR. *sit* R2,Q. rell. *sis*. recte. conf. u. 20. dederi*s*. 2. poss*it* R2,GQ. rell. poss*is*. 24) *functus* rafh. fru*eris* R. rell. fructus. 25) *dum* MR2,rv. rell. *cum*. *te* spl. MRA. rell. om. *te*. fecerit te Q.

Minos iudicio suo, sed: cum de te splendide ac digne iudicauerit Minos. Ita *splendida arbitria* ad Minois [laudem et] gloriam pertinent iudicantis, non ad eum, de quo iudicat.

25. *inferais n. e. i. D. p. l. H.* Atqui *Verg.* ait Hippolytum rediisse ad auras aetherias ita (A. VII, 768): *Paeoniis reuocatum herbis et amore Dianae;* sed nunc non ad illud refert, quod post distractionem illam, quam ab equis sui passus est, in uitam [suam] restitutus fertur sed ad condicionem mortalitatis, quam non potuit perpetuo effugere per Dianae fauorem.

27. *nec Leth. u. Th. a. c. u. Pir.* Nota historia, Theseum et Pirithoum ad inferos descendisse rapiendae Proserpinae causa; quos nunc dicit uinctos ibi remansisse.

CARMEN IV, 8.

ACRON.

Donarem p. Ad Censorinum scribit dicens, facultates suas tantas non esse, ut possit pateras et alia pretiosa uasa donare, sed, quod diuitiis maius sit, laudi eius se carmen dicturum.

1—8. *pateras.* Vasa argentea.

commodus. Utilis, benignus, humanus.

2. *aera.* statuas.

3. *tripodas.* Mensas. [*Verg.* (A. V, 110): *sacri tripodes uiridesque coronae Et palmae pretium uictoribus.*]

praemia f. ἐπεξήγησις.

4. *pessima mun.* [Vilia]. De carminibus dicit, id est: si diuitias haberem, carmina non donarem.

6. *quas aut P.* Parrhasius Atheniensis pictor optimus fuit.

protulit. Hominibus diuulgauit.

Scopas. Signorum sculptor.

3) *laudem et* edd., om. MR2G(Q). 7) *hoc* non R. 8) suam rvafh. — ad om. fh. 10) Pirith. M etc. Peirith. fh. Perith. R,a. 11) quos MRG(Q),r. — uinctos M2G. rell. uictos.

ACRON. Ad censorinum comparatio poetices diuitiarum simul ac uirtutis encomiastice monocolos A Hor. Ad *marcium* censorium comp. p. d. s. *et* uirt. enc. *tetra*colos γ. Ad margium censorinum enc. monocolos. comp. — ac uirtutis. D. Ad martium censorinum comp. — monocolos H. Ad censorinum marcum AφP Bern. B. Ode LXXXXVI. R.

17) scripsit r. 18) *et* pret. 2. *et alia* pr do. γ. rell. *uel* pret. 19) *sit* γb. rell. *est.* 20) Vasa arg. om. A2. Util. ben. AR,r. rell. Ben. util. Utilis om. C. *commodus* benignus gl. γ. 22) statuas gl. om. A2. Loc. Verg. om. A2,r. 25) ἐπεξ. om. A2,r. Vilia (γR) om. A2,r. 27) darem 2. 28) atheniensis RG,m, rell. athenis. 29) hom. diu. (γR) om. A2. *manifestauit* hom. r. hom. euulgauit C. 30) sign. sculptor de quibus aut cum parrhasius tabulis (sic) AR. A addit *signa quem* (sic). de quibus aut cum parrhasiis tabulis *signisque mironis* r. *Parrhasius.* ut

7. *hic.* Scopas.

ille. Parrhasius.

8. *sollers.* Peritus fingere.

8. *ponere.* Facere, formare, componere ut (A. VI, 20): *posuitque inmania templa In foribus letum Androgeo.*

9. *sed non h. m. u.* Diuitiarum scilicet.

10. *aut a. delic. eg.* Hic est sensus: Nec ego talia largiri possum, nec si possem, tu ea desiderares, ut qui carmina diuitiis [omnibus] antefers.

12. *et pr. d. muneri.* Quam pretiosum sit carmen, ostendere, non quo pretium speraret.

13. *non i. n. m. p.* Victoriarum titulis, quibus defuncti duces quandam immortalitatem consequuntur.

17. *impiae.* Quia ter gessit bellum contra Romanos.

18. *eius q. d. n. a. A* Scipionem Africanum significat.

19. *lucratus.* Quia inde Africanus dictus est, ut *Salust.* (Jug. V, 4): *cui postea Africano cognomen ex uirtute fuit.*

20. *Calabrae P.* Facta, inquit, clarorum uirorum, nisi carminibus inlustrentur, aetatis suae memoriam non excedunt. Ei significat Ennium, qui facta Africani descripsit, oriundum de Rodino oppido Calabriae; ideo Calabrae Musae.

21. *si cha. sil.* Id est, si non contineatur scriptis aut libris.

22. *quid f. I. M. p.* Quem fructum haberet Romulus, nisi laudaretur?

[23. *si tac. o. m.* Nisi carminibus laudaretur Romulus, quid prodesset illi fecisse talia?]

25. *Aeacum.* Jouis filium inmortalitatem dicit adsecutum laudibus poetarum.

27. *insulis.* Quas in Oceano constitutas *fortunatas* appellant siue *insulas beatorum.*

cum parrhasiis tabulis signa 2. Post *sculptor* uulgo additur: *Dicit se cum tabulis signa daturum*, et post *Parrhasius*: nam *hic* uiciniori respondet.

3) *sollers.* peritus fingere. *ponere.* facere. formare. componere AR (solers). 4) *inm.* templi A. In for. let. Androg. RG. rell. om. Vulgo: *ponere* fingere, facere, form. componere. facere om. 12G. comp. om. 1G. *ponere.* constituere ut *po. inmania* templa. *uel ponere* fingere γ. 7) aut animus *diuitiarum* egens R. Acron et Porph. (uide infra) legisse uidentur *diuitiarum.* K habet diliciarum. 8) anteferret AR12G. ante *fores* r. rell. edd. antefers. anteferas Q. omnibus (Porph). om. 2. 9) dicere muneri A (bis) γb, ut omn. fere codd. Horatii. 10) pr. speraret A. sperat pr. R. rell. sper. pretium. 13) sch. om. A. quia ter *bellauit* co. Rom. 2. 17) inlustrarentur A. illustr. R. fh, rell. illustrentur. 19) oriundo AR. rodino A,m. rudino rCQ. rell. rhodino R12G, vfh. rhudino c. et rhudio a. 21) Id est AR. contineatur AR2 (1m. corr.) rell. contineantur. — *aut* AR,r. rell. uel. 23) sch. om. A2. laudaretur *aut* quid prodest il. fec. talia R. 25) ads. A. assec. R2,r.

29. *caelo m. b.* Caeli possessione beatum facit i. e. reddit carminibus memorabilem.

sic Jouis i. Carminibus poetarum et ingeniis fortis Hercules nominatur iunctus conuiuiis deorum.

31. *clarum T. s.* Castorem et Pollucem dicit, quorum nauigantibus salubre sidus carminibus memoratur.

[32. *quassas er.* Carminibus poetarum dignoscuntur Castor et Pollux esse dei.]

34. *Liber uota bonos d. ad ex.* [Et *sic* a superioribus]. Aut deus carminibus factus poetarum, aut felicia faciens uota precantium.

PORPHYRION.

Donarem p. g. commodis. Hac ode indicat, sibi faultates tantas non esse ut possit phialas et alia pretiosa donare, sed, quod maius est, carmen se Censorino largiri. Deinde praefert carmina omnibus diuitiis.

6. *Quas aut Parrhasius protulit aut Scopas. Parrhasius* Athenis (Atheniensis?) pictor clarus fuit. *Scopas* γλυφοποιὸς (μαρμαρογλυφεὺς?) i. e. sinnorum marmoreum sculptor.

8. *sollers n. h. ponere n. d. Ponere* nunc constituere ac fingere.

9. *sed n. h. m. u.* Diuitiarum scilicet.

non tibi t. r. e. a. a. deliciarum eg. Sensus est: nec ego haec largiri possum, nec, si possem, tu ea desiderares. quia carmina tibi diuitiis [omnibus] gratiora sunt.

12. *carm. p. d. e. p. d. muneri.* Id est, ostendere, quam pretiosum munus sit carmen.

13. *non i. n. m. p. p. q. s. e. u. r. b.* Per quos titulos consecrati defuncti duces quondam inmortalitatem consequuntur.

1) memorabilem omn. libri. immortalem Q. 4) *coniunctus* r. *epulis.* conuiuiis deorum 2. 6) *utrumque* salub. 2. — memoratur *aut* fel. fa. uo. precantium. R. memorantur fh. Q: "Neque in hoc neque in seq. sch. mihi satis facere potui." 7) schol. om. AR. 9) Hoc schol. tacite om. Q. Et sic a sup. mvcafh. rell. om. factus om. 1. *aut* fel. AR12,r. — uota *parentum* i. e. desiderium adeptus est. ideo ducit uota sua ad bonos exitus 2. *ducit ad exitus.* id est. uotis hominum prestat bonos euentus γ. conf. C.

PORPH. Ode LXXXXVI. Ad censorinum R. 13) ωδη M. 14) fialas M. praet. M. 15) censorio M2,r. 16) *Quas* — *Scopas* non expositionis sed lemmatis uerba sunt. — Athenis omn. libri. conf. Acr. 17) γλυφοποιὸς A. glyphopoeos M. gliphopeos 2. glyfopoeos G. *lyphophios* R. γλύπτης μαρμάρων rvafh. γλυπτοποιός Q. γλυφεὺς et μαρμαρογλυφία sunt Graeca uocabula. 19) sollers M. 20) diu. scilicet MAR. scilicet om. rv. totam gl. om. afh. conf. Acr. *Diuitiarum* in codd. Hor. non est glossa u. *deliciarum* u. 10, hoc loco autem genitiuus communis esse uidetur et ad *uis* et ad *egens* pertinens. conf. Acr. 21) *diuitiarum* eg. M,r. — nec *enim* larg. fh. nec *ego talia* larg. ra. talia om. v. nec ego hoc R. rell. nec *ego haec*.larg. *preciosa* possum h. 22) desideras h. — omnibus om. edd. rvafh quae habent: tibi diuit. *praeponenda* sunt. rell. *diuit. omn. grat. sunt.* conf. Acr. 24) praetiosum M.

18. *eius q. d. n. a. A. l. r.* Africanum Scipionem significat.

20. *clarius i. l. q. c. P.* Facta, inquit, clarorum uirorum, nisi criminibus illustrentur, aetatis suae memoriam non excedunt.

quam c. P. Sua uult intellegi carmina, quia in urbe Venusina natas est, quae est in Calabria atque Apulia.

27. *diu. c. ins.* Insulas dicit, quas in oceano constitutas μακάρων νήσους Homerus (Hesiodus?), Latini *Fortunatorum insulas* appellant.

29. *caelo M. b.* Caelo beat, id est, caeli possessione beatum facit, ac per hoc inmortalem reddit.

32. *clarum T. s.* Σχῆμα ἐπεξήγησις, quia Tyndaridas [clarum] sidus aiunt. Saepe (supra? I, 3, 2) autem dictum est, stellas Ctastoris et Pollucis nauigantibus spem meliorem ostendere.

CARMEN IV, 9.

ACRON.

Ne forte cr. Ad M. Lollium scribit consularem adfirmans, inmortalia futura scripta sua, quamuis ante se sint alii meliores poetae; nam nec Homeri magnitudinem obstare, quo minus Pindarus et alii poetae, qui post eum orti sunt, clari sint.

1. *interitura.* Id est: ne casu credas peritura.

2—4. *natus ad Auf. non ante — chordis.* Ipse Horatius, qui primus Latinus lyricus fuit.

[3. *non ante p. u. a.* Quia ipse prior lyrica carmina apud Latinos lyrica carmina apud Latinos scripsit.]

6) Insulas om. fh. insul*is* rva. — macaron nessus M. macharon nisus R. macharon essus 2. akaron nessus G. om. r. μακ. νησ. *Hesiodi* locus est Op. 173. Ex Latinis Plaut. Trin. II, 4, 148. Alii, ut Mela III, 10. Plin. VI, 32 at IV, 22, eas insulas Fortun*atas* uocauerunt. Conf. E. XVI, 42. 8) musa *abeat.* caelo *ab*eat M. 10) Schema ephexegesis R. σχῆμα om. rvafh. εφεξηγησις rv. σχ. ἐφεξηγησις M2. epex. a. ἐπεξ. fh. — quo A qu*ia.* aQ. rell. q*ui.* — Tyndari*dae* afhQ. rell. tyndari*da.* *aiunt* MR2,rv. *ait* afh. *sunt* Q. conf. ad C. I, 3, 2. clarum om. afh. scripsi Tyndari*das si*dus aiunt. conf. Prop. I, 17, 18. Ouid. M. VIII, 301. F. V, 700. Cic. Tusc. I, 12. γ habet haec: clarum sidus. quod est tindaridae i. castor et pollux. poetarum carminibus existimatur quassatis nauibus tempestate serena luce salutem adferre. 11) *et* poll. R. *atque* poll. 2.

ACRON. Ad lollium tetracolos A (Acr.). Consecrari ait carmina sua mereri quoniam nichil (nihil γEK) non carminibus i*ll*ustratur A (Hor.) γKE, qui pergit: ad lollium de *in*mortalitate carminum suorum. quam inscr. habent bBφ (immort.) et Bern. BC qui om. *suorum* (*in*mort. uterque). Ode LXXXXVII. R.

17) Ad marc. A. scripsit R. — adf. A. inm. A. 18) futura scr. A2,r. futura *esse* scr. R. rell. *fore.* — *eum* omn. libri. *se* C indeque Q. conf. Porph. 20) *h*orti A. *mortui* r. conf. Porph. 24) schol. om. r. C: *natus.* ego Horatius. *non ante vulg.* quia *primus ipse* inter Latinos poetas lyrica carmina scripsit. γ: non ante uolg. Quia ipse prior *latina* lyrica scripsit ut superius (III. 1, 2): *carmina non prius audita.*

5. *non s. pr. M. Maeonius* Homerus a Maeonia dictus [est].

6. 7. *pind. lat. Ceacq. et a. m. Ceae* propter Himonidem lyricum poetam, qui de Cea insula fuit, unde et Pindarus. *Minaces* autem Alcaei camenae dictae [sunt], quoniam adeo amarus fuit ut austeritate carminis sui multos ciuitate eiecerit.

8. *Stesichoriae.* [Nam] et ipse bellorum scriptor fuit. *graues.* Magnae, profundae.

9. *non si q. o. l. Anacr.* Ideo *lusit*, quia iocis et conuiuiis digna cantauit, ut (G. IV, 564): *Carmina qui lusi pastorum.* [Anacreon autem satiram scripsit, amicus Lysandri. Alii dicunt, quod scripsit *Circen et Penelopen in uno laborantes*, unde in I libro in ode *Velox amoenum* (I, 17, 19. 20): *Dices laborantes in uno Penelopen uitreamque Circen*].

10. *spirat adhuc amor.* Recens est.

11. *uiuuntq. c. c. Calores* pro amoribus posuit. Sappho autem significat, quae Aeolide dialecto usa est.

13. *arsit.* Amauit, ut (B. II, 1): *Formosum pastor Corydon ardebat Alexin.*

adulteri. Raptoris Alexandri.

15. *regalisq. c.* Quia regis Priami filius fuit.

16. *et com.* Itineris.

16. *Helena L.* De Lacedaemone, ut (A. VI, 363): *At non sic Phrygius penetrat Lacedaemona pastor Ledaeamque Helenam Troianas uexit ad urbes*; [uel quia non sola Helena amauit Paridem; nam et aliae similis culpae fuerunt, sed haec magis est famosa poetarum carminibus].

17. *primusue T. c. d. a.* Teucer Telamonis filius ab Homero inducitur sagittis peritissime usus; *Cydonio* autem Cretensi a Cydonia ciuitate, ubi primum de pecudum cornibus arcus curuati sunt, (B. X, 59): *Partho torquere Cydonia cornu Spicula.*

18. *non semel Ilios uexata.* Ab Hercule enim ante euersa fuerat. —

1) est om. A. 3) unde et Pindarus AR12,rvmac. *i*nde et pind. G. om. fhQ. — Alcae*ae* libri. conf. Porph. 4) sunt om. A2. 5) *de* ciu. R1G,rmvca. *e* ciu. 2. *a* ciu. γ. *eiiceret* R,mvca. *eiceret* 2,r. 6) *Tersichoriqee* A (*St*ersichori*ue* in Hor.). *St*ersico*rumque* R. *Sterp*sicori*que* r. *Pster*sichorique mv. rell. Stesichorique. *Tecsicho*rus etiam fuit poeta bellorum scriptor. *graues.* mag. prof. 2. Nam om. AR2,rmvca; magnae prof. *nam* et fhQ. — *des*criptor AR,r. 9) *statu*ram A2. *satyrarum scriptor* r. rell. *satyram.* per ludum scripsit ioculariter γ. 10) Alii — circen om. AγR12G,r. 14) saffo A. 15) *de* aeolide dialect*ico* A2,r. 19) fuit A. rell. om. 21) lacedemon*a* A. lacedemon*ia* A21,r. rell. Lacedaemon*e*. 22) Led. — urbes om. AR1,r. 23) simi*lis* culp*ae* AR1,rm. similis *cupidae* (similes cupidine?) v. rell. simi*li in culpa*. 24) magis haec AR21,r. *for*mosa 1. γ habet haec: *non sola*. Adhuc docet quanta praebeant poetae. *helene* nominatiuus. Non sola amauit helena. s. *aliae*. sed quoniam de aliena (l. Helena) scripserunt. sola ideo nota est. Id est. non sola helena lacena adulteri amore flagrauit. conf. C. 26) *ci*donia A. cydo*ne* 2. 27) *or*nati A2.r. 28) cidonea R.

Et *haec Ilios* et *hoc Ilium* dicitur[ut (A. III, 2): *ceciditque superbum Ilium*].

19. 20. *nec. p. ing. Id. Sthelen.* Sed hi carmine prae caeteris clari, ut (A. II, 261): *Thessandrus Sthenelusque duces.* Sthenelus autem Capanei et Euadnes filius fuit.

21. *non ferox H.* Ostendere uult, licet multi uiri fortes fuerint, illos tamen fama [solos] celebrari, quas commendauere poemata. Nam nec solus Hector et Deiphobus pro patria perierunt, sed hi [magis] carminibus noti sunt. Similiter et ante Agamemnonem paris uirtutis fuisse plures, sed nesciri silentio; et ideo se ad scribendum priorum confirmat exemplis.

22. 23. *grauis exc. i.* Ut (A. VI, 494): *laniatum corporum toto Deiphobum uidit lacerum crudeliter ora.*

27. *ignotiq. l. n.* Tamquam nesciantur, uelut mortui, quos nemo describit occisos.

28. *uate sacro.* Laude carminum.

paulum s. d. i. c. u. Virtus non laudata similis est inertiae; ita enim silentio obscuratur, tamquamn si nulla fuerit.

31. *inornatum.* Inlaudatum, ut (A. VI, 841): *Quis te, magne Cato, tacitum aut te, Cosse, relinquat?*

35. *rerumq. pr.* Philosophiae aptus, unde et rerum prudentes philosophi dicti sunt.

36. *et sec t. d. r.* Quem neque prospera neque aduersa mutauerint.

37. *uindex.* Punitor fraudis. *Vindicare* enim apud ueteres non tantum defendere sed etiam punire significabat.

et abstinens. Abstinentem dixit Lollium pecuniae, quam aut ideo cuncta ad se ducere posuit, quia auari student rapinis, aut quia pecuniosorum gratiam omnes sequuntur.

39. *consulq. n. u. a.* Fide, uirtute et honestate Lollium praefert.

40. *sed quotiens b. a. f.* Quotiens, inquit, iudex bonus es, honestum utili praeponis, uel quotiens bellorum uictoriis rei publicae consulis, totiens consulari uteris potestate et uirtute tua perpetuus consul efficeris.

1) Loc. om. A. dicitur om. AR21. 3) hi carmine R1. in carminē A. hic fh. prae*lati* cafh. prae*clari* 1,mv. prae ceteris clari AR,r (caet.). hi carmine *praesunt* ceteris tacite inc. Q. 4) the*s*andrus A,r. *tes*sandrus !,vm. *Ters*andrus mcafh. stenelus A (bis) G. e*uua*nne A. 6) nec RG,vmQ. — fuer*u*nt AR2. 7) solos om. AR2G,rv. — quos comme*mora*uere poe*tae* 2. 6) magis om. R21,r, hi *carmine celebriores* sunt C. 10) confir*mat* AR21,r. rell. confirma*uit* 11) laceratum AR2,r. 12) uid*et* A2 ut Heins., vid*i* rcafh. uidit RG,mvQ Ribb. 13) uel A. ut R1,r. unde 2: rell. uelut. 14) *otio*sos R1. quos n. d. occ. om. 2. quos *modo* R. 15) Laude carm. om. A,r. Laus *est* carm. R. 16) Virtus n. l. AR,r. rell. Non la. uirt. 18) *In*laud. AR. 19) tacitum te Co. rell. om. A. 21) sunt om. A. 22) Quem nec R. *uel* adu. r. — fraudis A2,r. rell. om. 26) pecuniis rvacfh. rapinis mC et codd. 28) praeditum dicit rell. praefert. 30) praepo*nens* A2. 31) consolari A.

41. *honestum p. u.* Plus dilexit honestatem quam utilitatem.

42. *alto.* Prudenti, profundo. —

nocentium. Noxiorum et corrumpere iudicia temptantium.

44. *uictor.* Uel cupiditatis, uel hostium. Quotiens uictor emerseris, totiens consul efficeris.

45. *noo poss. m. u. r. b.* Non recte diuitem beatum uocari, sed illum rectius beatum dici, qui felicitatem moderetur et non habeat execrabilem paupertatem plusque timeat morte peccatum.

46. *occupat.* Sibi uindicat.

49. *callet.* Ingeniose nouit, ut ipse alibi (A. P. 274): ***Legitimumque sonum digitis callemus et aure.***

PORPHYRION.

Ne f. c. i. Haec ode ad M. Lollium scripta est consularem, qua affirmat, inmortalitatem habitura scripta sua, quamuis sint alii ante se meliores poetae: nam nec Homeri magnitudinem obstare, quo minus Pindarus et alii poetae, qui postea mortui sunt, clari habentur. Prima autem syllaba odae huius cunumflexe enuntianda est, ut sit ***ut ne credas*** i. e. ne credideris.

3. ***non a.*** u. ***p. a.*** Gloriatur, se primnm lyrica carmina Latina lingua ausum scribere.

7. *Ceaeq. et a. m.* Simonides lyricus poeta Ceus fuit i. e. ex Cea insula. ***Minaces*** autem Alcaei *camenae* dicuntur, quoniam adeo amarus fuit, ut austeritate carminis sui multos ciuitate eiecerit.

9. *neq. siquid o. l. A.* *Lusit*, inquit, quia iocis et conuiuiis digna scripsit.

11. *uiu. c. c. Aeol. f. p.* *Calores* pro amores dicuntur. Sappho autem significat. quae Aeolide dialecto usa est.

13. *non s. comptos a. adulteri crines.* *Arsit crines* pro deperit, aut quia amauit, dictum est. Hac autem periodo colligit, saepe eadem facta, quae legimus; circa Ilium gesta, [sed ea tantum] quibus (quod iis?) clarus poeta contigerit, perpetuam obtinuisse memoriam.

1) sch. om. A2. 4) Quotiens emers*it* A. quotiens emerse*rit* r, to. co. eff. om. A,r. quotiens — efficeris om. R21. 8) timet A2. 9) uend. R,r. 10) Ingeniose om. A2. ut — aure om. A2,r.

PORPH. Ode LXXXXVII. ad lollium R. 14) ωδη M. Marcum s. M. om. rvafh. qu*ae* fh. 15) scri*b*ta M. q. sint AR2G. om. edd. 16) poetae *fuerint* vfh. fuerint om. codd. et ra. 17) mortui R2,r morti M. rell. orti. conf. Acr. 18) *pro*nunt. R. sit om. fh. 22) *cae*aeque M. 23) Alca*eae* libri. Alca*ei* posui ut in Acr. — *i*deo M. 24) eiecerit RAG. *ei*cerit M. eiceret rv. rell. eiiceret. 25) inquit om. fh. — scri*b*sit M. 27) saffo M. 29) crine*m* MR. 31) *Ilion* afh. sed ea tantnm afh. rell. om. *quibus* afhQ. quo *ars* R. quo ai*s* M. quo *ait* 2,rv. quibus *autem* Q.

29. *paulum s. d. i. c. u.* Non [enim], inquit, multo distat ac inertia uirtus, si ut de illa, ita de hac quoque sileatur.

36. *secundis t. d. r.* Id est: et prosperis et aduersis aequitatem retinens.

37. *uindex a. f.* Vindicem nunc pro punitore posuit, quia *uindicare* apud ueteres non tantum defendere, uerum etiam punire significat.

38. *ducentis a. s. c. p.* Utrum pecuniam pro auaritia posuit, quae merito ad se cuncta ducere dicitur, quia auari rapere omnia student, an *ducentis ad se cuncta pecun.* ad hoc referens dixit, quia pecuniosorum gratiam omnes sequuntur?

39. *consulq. n. u. a.* Virtutes tuae, inquit, te perpetuum consulem faciunt.

40—44. *sed quotiens — arma.* Quotiens, inquit, animus tuus honeste iudicans praemia oblata a nolentibus respuit, totiens gloriosus ex hostibus uictoriam reportauit.

45. *non poss. m. u. r. b.* Ordo: Non recte uocaueris beatum multa possidentem.

51. 52. *non i. p. c. a. p. t. perire.* Deest *erit.* Ait [autem], eum, qui bonis artibus instructus sit, non dubitare et pro amicis et patria mortem subire, si necesse sit.

CARMEN IV, 10.

ACRON.

O crudelis adhuc. De Ligurino iuuene loquitur, quo modo in senectute contristetur, cum eadem uenerea uoluptas non perdurauerit ei seni, quae nunc est iuueni. *Crudelis*, ut (B. II, 6): *o crudelis Alexi, nihil mea carmina curas*, significans amoris querelam.

γ habet haec: Significat autem eadem fuisse sepe gesta quae legimus *ea tantum nota quibus magnus poeta contigerit.*

1) enim rvafh. om. codd. in*h*ertiae M in lemm. inertiae schol. 2) sic fh. scilicet 2. rell. si. 5) punitor*e* *r*epo. M. 7) pecun*ia* vfh. rell. (ra) pecuniam. 8) an om. M. 13) honest*a* rvafh (non hones*tum* ut Q ref.). 16) Ordo om. MR. uoca*b*eris M. 18) *g*erit MA2G,rv. rell. *er*it. autem om. M. bonis MR. qui*bus* art. r. qui*hus* (non hiis) v. his afhQ. 19) *et* pro MR, rell. om. *et*.

ACRON. Ad ligurinum speciosum et arrogaqtem aduersum *maiores* exotice monocolos A Hor. Ad lig. *puerum* — monocolos EP. Ad lig. pu. spetiosum et ar. aduers*us* *amatores* cr. monoc. γ. Ad l.g. spec. et acr. aduersum *maiores* K. Ad ligurinum (liguri*u*m Bern. B.) puerum speciosum b. Bern. Ode LXXXXVIII. ligurinum R.

25) Ad ligurinum puerum hanc odem scribit qua significat amoris querelam R. Haec *hodes* in lig. pu. *quem amabat* scripta est q. am. cont. γ (Porph.). 27) nihil me. car. curas om. fh. De Lig. — pulchritudine om. 1.

1. *Veneris muneribus.* Pulchritudine.

2. *pluma superbiae.* Plumam pro barba incipiente posuit.

3. *Et quae nunc um. inu. dec. co.* Usque ad pubertatem enim pueris comae nutriri consueuerant, ut (A. X, 137): *crinis cui lactea ceruix Accipit.*

4. *puniceae.* Sanguinei coloris, ut (A. XII, 77): *Puniceis inuecta rotis.* *prior.* Priorem pro meliore dixit.

5. *hispidam.* Iam hirsutam barbam.

6. *dices heu quotiens te.* Inmutationem formae per aetatem aspectam dolebis in speculo.

PORPHYRION.

O cr. a. e. V. m. p. Haec ode in Ligurinum scripta est querelam amoris continens.

1. *muneribus potens,* Id est: munera, quae in te Venus contulit.

2. *insp. t. c. ueniet pl. sup.* Plumam pro prima barba posuit.

4. *nunc et q. c. e. puniceae fl. prior r.* *Prior* pro melior.

5. *in fac. u. hispidam.* Id est, hirsutam.

CARMEN IV, 11.

ACRON.

Est mihi nonum. Ad Phyllidem scribit amicam suam, inuitans eam sub promissione uini Albani ueteris ad laetitiam conuiuii exhibendi natali Maecenatis.

2. *Albani c.* Elocutio est *Albani cadus,* ut (A. I, 195): *Vina bonus quae deinde cadis onerarat Acestes.*

3. *nect. a. c.* Vel quia Alcaeus frequenter se dicit apio coronari, uel quia tardius deponatur, qui prandet apio coronatus, ut (B. VI, 68): *atque apio crines ornatus amaro.*

3) Hoc schol. leuitate sua om. Q. *a*ccipit Amv. accepit R2. ceruix. *creuit.* i. accepit r. *ex*cipit Ccafh. 6) pro meliore*m* 2. *prior.* pulchrior 1. 7) hirs. *iam* barb*am* AR2. iam om. r. Iam hirsutam barb*a* afhQ. iam hirs. bar*bam* 1,mv. 8) in mutatione A. *im*mutationem R,2r. 9) doleb*it* A2.

PORPH. Ode LXXXXVIII. *In* ligurinum R. 12) ωδη M. quaerellam M. 15) plum*am* MR2. rell. pluma. 17) fatiem M.

ACRON. Ad phillid*am* de die nata*lis* *s*ui simul et mecenatis qui erat idibus aprilibus erotice tetracolos A. Ad ph*yllam* de die nata*lis* sui s. et mec. q. e. id. aprilibus K. Ad *phydilen* detetracolos H. Ad philli*dem* C. Ad philli*den* P. Ad phill*iden* de die nat*ali* mecenatis Bern. B. Ad phillidam de die nata*li* mec. ⳁ (natalis B). Ad phillidam de die natalis sui et mecenatis b. Ode LXXXXVIIII. Ad phillidem R.

22) filli*dem* AR. rell. phil. et phyl. 23) Albani om. Q. Natalem diem mecenatis se celebrare dicit inuitans phillidem ad prandium γ. 25) Eloc. est *Elliptica* C. 27) coronari, ut — amaro Q. 28) uel om. fh. tardius *inebrietur* R. tard. *demp*natur A. — *coro*natus am. R.

5—8. *religata fulges.* [Id est,] pro coronata fulges.

6. *ridet.* Splendet. — *castis.* Id est, puris, sacris. — *uerbenis.* Verbenae sunt omnes herbae frondesque festae ad aras coronandas, dictae quasi *herbenae.* — *auet.* Id est cupit. — *spargier agno.* Id est, spargenda erit agno immolato.

9. *cuncta f. m.* Multitudinem ministrantium pro apparatus festinatione significat.

10. *curs. mixtae p. p.* Ut (A. I, 705): *totidemque pares aetate ministri.*

11. *sord. fl. t. r. u. f.* Duo epitheta posuit, quia et flammae ueluti sub quodam tremore uoluuntur et fumus sordidus est i. e. niger.

13. 16. *ut t. n.* Diem natalem Maecenatis significat, ut fidem faciat promissae laetitiae.

14. *agendae.* Celebrandae.

qui d. m. V. m. f. a. Quia Idus ueluti diuidunt mensem. *Aprilis* autem mensis Veneri consecratus est.

17. *iure solemnis.* Merito amicitiae.

18—20. *paene n. pr.* *Paene* pro adulatione uitanda posuit.

19. *luce.* Die.

affluentes. Id est, crescentes, aut multos.

ordinat. Disponit toto anno facienda.

21. *Tel. q. t. p. o.* Amauit. Utrum ad eandem Phyllidem an ad aliam loquatur, incertum est, quia non prodidit nomen. Dicit tamen Telephum, quem ostendit ab ea amari, alterius ditioris amore occupatum.

25. *terret a.* Nequid auide et supra conditionem nostram appetamus, Phaethontis et Bellerophontis exempla ponit; inpossibilia enim cupiendo ad pericula peruenitur.

27. *grauatus.* Grauiter ferens.

Belleroph. Dicitur enim ausus Pegaso ferri per aera in terram decidisse.

29. *Possibilia suadet adpetere et sibi competentia et digna sperare.* Sensus ergo hic est: O tu Phylli, uita potentiorem Telephum et tibi dis-

1) *religata* pro religanda coron*anda* fulges R2,r. *rell. fulges.* religata pro coron*anda* A. rell. id est coronata. cor. *fulges* AR2,r. 2) *pu*ris sacr. om. A. Verbenae — herbenae om. A,r. 6) ministran*tum* A. 15) mensis A. rell. om. sacer 2. 18) uitanda om. R21,r. *ad* uitand*am* adulation*em* C. 22) loq. amicam 2. 23) diti*o*nis R2,m. dic*t*ionis 1,r. di*lecti*onis v. dilec*tricis* ac. 27) phetontis et bell*orum*fontis A. p*het*ontis et belleroph. r. Phae*ton*tis et Belleroph. afh. exempla ponit A. exempla *praep*onit r. exemp*lo* imposs. R21,vm. exemplo *monet qui* afhQ. *in*poss. *enim* A. *nam im*p. r. 27) peruen*itur* AR21,rmv. perue*nerunt* afhQ. 28) enim A21,rmvca. autem R. hic fhQ. 31) adp. A. 32) Sens. *ergo* AR,r. rell. om. ergo. Sens. est 2. O tu AR,r. rell. om. tu. phil*lis* 2. fill*eris* A. philli R. rell. phylli.

parem, qui et aliam amat, et dilige me, qui tibi par sum, finis enim eris mei amoris, quia, si consenseris, aliam non amabo.

34. *cond. m.* Disce, inquit, carmina et lyrae sonos, quos suaui uoce cantes, ne rustica uidearis.

35. 36. *min. a. c. c.* Tunc enim uoluptas admittitur, si cura pellitur.

PORPHYRION.

Est m. n. s. a. Significat, se diem natalem Maecenatis uelle celebrare; loquitur autem ad Phyllidem amicam.

5. 6. *qua cr. r. f.* Pro fulgere soles. Non enim iam coronatam esse dicit, sed inuitat eam, ut coronetur. —

ridei. Pro grata est ac fulget.

9. *c. f. m.* Ad multitudinem ministrorum refertur.

11. *s. fl. t. r. u. f.* Non otiosum, [sed] ἐνεργῶς dictum est.

14—16. *Idus t. s. a. q. d. m. V. m. f. Apr.* Idus Apriles significat. Aprilis autem mensis ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτης dictus uidetur, nec inmerito, cum in res uenerias eo tempore omnia animalia excitentur. Significat autem, Idibus Aprilibus natalem diem Maecenatis esse, in cuius honorem sacrificet et epuletur.

21. *T. q. t. p. o. n. t. s. i. p.* Ad mulierem loquitur, cuius nomen non ostendit; significat autem, amari ab hac Telephum puerum, quem iam alia occupauerat.

22. *non tuae sortis.* Non tuae condicionis, non tuae mediocritatis.

23. 24. *tinetque gr. c. u.* Belle grata conpede amoris uinctum ait.

25. *t. a. Ph. a s.* Nequid auide et supra condicionem nostram appetere conemur, Phaethontis et Bellerophontis proponuntur exempla.

29—31. *semper u. t. d. s. et u. q. l. s. n. putando disparem uites.* [Dicendo *disparem uites*] Difficilis dictio phrasis. Monet autem: *disparem uites,* ut possit se digna sequi et nefas habere in spem referre plus quam oportet.

1) *qui* et AR21,rva. qu*ia* et cfhQ. ardet r. rell. amat. et dil. me A. rell. *sed.* sed me dil. R2,r. 7) qu*asi* A. qu*i* si consen*sus erit* R.

PORPH. LXXXXVIIII. ad hpillidem (sic) R. 9) fillidem M. phylliden 2. phylli*da* r. phylli*dia* v. 10) pro MRA. rell. om. 11) *uti* rvafhQ. ut *ipse* R. rell. ut. 14) sed om. MR2G, rva. ener*ios* R. energos M,2,rv. 15) Idus — mensis om. M. 16) *in*m. M2. 17) uenerias M,r. eo temp. MA2G(Q) *omni* temp. R. edd. *eo ipso.* 18) Apri*lis* fh. 23) condifionis libri. 24) *Belle* RA. *u*elle m. s. pro belle M. rell. *puellae.* 8) con*p*. M. uinc*tum* M. rell. uinc*u*lum. 25) auide et om. 2. conf. Acr. 26) faethontis et belleroffontis M. phaetontis et bellerofontis R. proponuntur M2G(Q). ponuntur R. *prae*ponimus r. proponitur v. propo*nit* afh. 27) Locus turbatus. Q: „priora scholii uerba ut emendarem non contigit." In lemm. pro *putando disp.* uites habet M: *dicendo* disp. uites. Hinc vulg. lectio haec orta uidetur. Deinde *phrasis* est genitiuus, ut *dictio sententiae.* dictio*nis* phrasis fh. 29) *ut* disp. ui*tet* omn. edd. digna *signa* seq. fh. ne*phas* R,rv.

31—32. *age i. m. f. a. n. e. post hac a. c. f.* Quare finem amorum suorum hanc dixerit, ipse ostendit; ordo est autem: ag*e* iam, meorum finis amorum, condisce modos. †)

CARMEN IV, 12.

ACRON.

Iam u. c. q. m. t. Ad Vergilium negotiatorem scribit admonens, ueris tempus esse aptum nauigio. Usitatum autem poetis est, *animas* dicere flatus uentorum, dum ad Graecum uocabulum referunt ἄνεμος, ut (A. VIII, 403): *Quantum ignes animaeque ualent.*

1. *temperant.* Tranquillant.

2. *lintea.* Vela.

3. *iam nec p. r.* Ipso enim tempore et hiemps clauditur et ueris amoenitas aperitur, quo Fauonius coeperit flare.

niue turgidi. Adultum iam ueris tempus uult intellegi, quoniam nix omnis elapsa est.

5. *n. ponit Ityn.* Itys filius [fuit] Prognes, quem occidit ob culpam Terei.

fleb. g. inf. a. Progne enim uersa est in hirundinem.

6. *Cecrop. d.* Cecrops dux Atheniensium fuit. Athenienses enim fuerunt Tereus et Progne. Per Prognem uero hirundinem significat, quae eo tempore apparet. Nota historia est, quod pro stupro sororis Philomelae ad uindictam filium Terei reciderit Progne, et fuit peior paena peccato, dum committitur parricidium propter incestum. Unde Tereus, comperto facinore, dum ambas insequitur, ipse in upupam dicitur mutatus, illae fugientes in hirundinem et lusciniam.

2) ostendit dicendo: non alia posthac calebo foemina 2.

†) Scholia ad u. 15 *Veneris Marinae* ex cod. Thevenot. ap. Suringar. p. 167 et ad v. 26 *ales pegasus* ibid. p. 172 non leguntur in cod. γ, qui ad h. o. ut ad antecc. et seqq. proprias suas habet expositiones.

ACRON. Veris descriptio est ud u*i*rgilium quod tempus in mortalibus est gratissimum paranetice tetracolos Aγ, ut E (mortalibus est erat.) P. Veris $^{de}_{a}$scriptio (1m. corr. non expu.) ad u*i*rgilium quod tempus in mortalibus sit gratissimum K (conf. Or.). Ad uirgilium loquitur quendam unguentarium b. Ad uirgilium unguentarium Par. C. Ad uirg. quend. ung. Bφ. Ode C. ad uirgilium negociatorem R.

9) esse om. fh. 10) ἄνεμος C (allusione uocabuli Graeci ἄνεμος). inde Q. an*i*mos A. rell. anim*as*. 12) tranquillant AR2,r. rell. tranquillum reddunt. gl. om. 1G. 13) vela om. 1G. 14) hiemps A. 18) it*is* A, it*yn* in Hor. fuit om. AR21,r. — ob culpam AR21,rm. culpam v. rell. culpa. *infelix auis*. i. procne quae in eam auem conuersa fuit. Itys fit. 2. Idem *ordo* in R1. 21) Ath. fuit. AR2,r. rell. fu. Ath. 22) et progn*es* AR,r. Progn*es* et philomela 2. — *uero* omn. libri, Q tacite corr. *autem*. 24) peior paena R. p. pena A2. p. poena r. rell. poena peior.

Cecrop. d. aet. opp. In domo enim Cecropis hoc est factum scelus.

9. *in tenero gr.* Ut (B. VIII, 15): [*Cum*] *ros in tenera pecori gratissimus herba.*

10. *cust. o. c. d. deum.* [Carmina] Pana significat, a quo [fistula] pandurium dicitur inuentum, ut (B. II, 32): ***Pan primus calamos cera coniungere plures Instituit.***

11. *cui pecus et nigri.* Pana, ut (B. II, 33): ***Pan curat oues ouiumque magistros.*** *Nigri.* Umbrosi.

13. *add. s. t.* Sitim pro aestate posuit.

14. *pr. l. d. A.* Calenum uinum; *ducere* i. e. bibere.

15. *cliens.* Aut Augusti, aut priuignorum eius Neronum, aut Maecenatis dicit.

16. *nardo u. merebere.* Ioculariter nunc se Calenum uinum prolaturum promittit, si unguentum acceperit. Si dederis, inquit, nardum, dabitur tibi uinum a me.

nardi p. onyx. Onyx [est] metallum gemmae simile. De hoc ad unguenta odorata parua fiebant uasa, de quo *Lucan.* ad ostentationem luxus (X, 116): ***Totaque effusus in aula Calcabatur onyx.***

18. *qui n. Sulpiciis acc. horreis.* ***Sulpicia horrea*** dicebantur, ubi nunc Galbae. Illic oleum condi consueuerat.

19. *spes d. n. largus.* Cadus scilicet; maiora enim sibi per licentiam poti promittere sperando consuerunt.

20. *efficax.* Potens et qui largitate sua curas expellat.

21. *ad q. s. pr. g.* Ut supra dixit i. e. pocula non dabuntur tibi, nisi et tu ad [me in]uicem *mercem* [id est?] ampullam detuleris unguenti.

23. *immunem.* Si ueneris sine munere. —

tingere. Id est, madefacere.

1) fa. est R1,r. 2) Cum om. A2. 4) Carmina fh. — fistula fh. a quo fistulam dicunt inuentam Asc. et Cario. a quo *pandrium* A. pandonium 2. pindar*um* R1,rmv. pindar*i*um G. *fistula pandrium* fh. et fistula et τὸ πανδήριον C. pandura Q. posui pandur*ium*. Variae et Graecae et Latinae h. u. formae extant. 7) sch. om. A2. 8) umbrosi AR2,r. rell. om. siluestres obscuri. amoeni. frondosi nemoris γC. 13) iocose 2. 14) spondet 2. Si — me om. A. 16) est om. AR21. 19) Sic omn. codd. et m. *hordeum* condi (ordeum rv) cafh. Sulpicius Galba horrea Romae habuit, a quo dicta sunt *horrea Sulpicia, ubi oleum condi consueuerat* C. Sulpitius galba romae horrea habuit. Ostendit se uinum habere in horreis reconditum *ex eo tempore quo sulpitius galba consul exstitit* γ. Pro *ubi nunc* scrib. uidetur *Sulpicii* et *uinum* pro *oleum*, ut sit: *Sulp. horr.* dic. Sulpicii Galbae.Illic uinum co. consueuerat. Q: Sulp. ho. di. Galbae, ubi nunc *uinum et oleum* c. c. conf. Porph. *Supp*licia R. 21) scilicet A2,rmva. puta C. al. supple. — per *leti*tiam A. po*tus* 2. 22) consuerunt A. consueuerunt R1,mvea. consueuere r. consueuer*a*nt fhQ. 23) et AR2,r. rell. om. et. sua om. A. 24) superius 2. di*xi* fh. 25) me om. AR21G,rv. ad uicem A. merc*em* AR2,rmvQ. merc*edem* 1G. merc*is* ca. merc*es* fh. *aut* pullam 2. 26) Si *V*eneris fh. schol. om. A. 27) tinguere Q, ut b Bern. BC. gl. om. 1G,r.

24. *plena d. u. i. d.* Ut gratis pascam, sicut diuites consueuerunt.

26. *nigr. m. d. l. i.* Lugubrium ignium, ut memor mortis laetitiam non recuset.

27. *misce st. c. b.* Breuis temporis otium.

28. *dulce e. d. i. l.* Id est: iucundum est a seueritate discedere aliquando.

PORPHYRION.

Iam u. c. q. m. t. inp. a. l. Thr. Vergilium adloquitur. Iterum autem ueris tempus describit. Ceterum *animas* pro flatibus uentorum usitatissimum est poetis. Sic denique *Verg.* (A. VIII, 403) ait: *Quantum ignes animaeque ualent.*

3. *iam n. p. r. n. fl. st. hib. n. t.* Atqui ueris tempore intumescere flumina incipiunt.

4. *hib. niue turg.* Adultum iam ueris tempus uult intellegi, quoniam nix omnis elapsa est.

5. *n. p. I. fl. g. inf. a.* Procnen ac per hoc hirundinem significat.

6. *et Cecropiae d. aet. obprobr. Cecropia domus*, quoniam Athenienses fuerunt; Cecrops autem Atheniensium dux.

7. 8. *quod m. c. r. e. u. l.* Nota historia est Procnes, quae obstupratam et lingua debilitatam Philomelam sororem a Tereo marito filium sibi communem et illi et Ityn nomine occidit et epulandum inprudenti opposuit; deinde palam facto facinore cum fugeret cum sorore infestum maritum, in hirundinem et lusciniam transfiguratas esse [fingunt], ipsum quoque Tereum in upupam auem esse conuersum.

11. *cui p. e. n. c. A. pl.* Pana pastoralem Arcadiae deum [esse] significat.

15. *iuv. nob. cl.* Augusti et Maecenatis; aut numquid Neronum priuignorum Augusti dicit?

17. *Nardi paru. onyx.* Onyx genus ampullae est marmoreae, ioculariter autem dicens: Si adtuleris unguentum, tum demum ego proferam uinum Calenum.

1) sch. om. A. cons. *facere* 2. 2) lugubrium i. infernalium 2. rogi et mortis C. id est mortis et rogi γ. *ignium.* quibus cadauera incendebantur i. sciens te moriturum da conuiuiis operam paululum et ludo γ. 5) aliq. disc. A,fh.

PORPH. Ode C. ad virgilium unguentarium R. 9) inp. M. iterum *et annuum* ueris fh. 13) Ad*q*ui M. 17) procnen M. *Cae*crop. (ter) MG. 19) fuer*unt* omn. libri praeter Q, qui tacite inc. fuerint. 20) hist. *est* Procn*es quae* ob stupr. M. Nota est *fabula* Prognes R. Vulgo: Nota historia est: Prog*ne obst*upratam. est tacite om. Q. 21) sororem *atreo* MRG. a om. 2,rv. 24) fingunt fh. rell. om. 25) esse om. fh. 26) archad. M. esse om. MR2G. 28) et om. vafh. numquid codd. nobilium rvafh. 30) Hoc schol. leuitate sua omisit Q. Onyx in lemm., on*i*x in sch. M. *est* om. edd. adtul. M. t*um* MAR2. t*uum* 2,rv. om. afh. domum a.

18. *qui nunc Sulpiciis accub. horreis.* Sulpicii Galbae horrea dicit; hodieque autem Galbae horrea uino et oleo et similibus aliis referta sunt.

19. *spes d. n. l.* Cadus scilicet; potulentos autem scimus plerumque maiora sperare.

32. *cum t. u. m. u.* Cum ampulla unguenti scilicet.

24. *pl. d. u. i. d.* Ut, si diues sim, et in domum meam omnium rerum plenam te inuitem.

26. *nigr. ignium.* Funerum dicit, quasi lugubrium ignium.

37. *misce st. c. b.* Breuem stultitiam, hoc est, breuis temporis.

CARMEN IV, 13.

ACRON.

Audiuere Lyce. Ad Lycen meretricem scribit, de cuius superbia in tertio libro questus est eo quod anus facta contemnatur a iuuenibus, de quorum amore ante plaudebat.

3. *uis form. u.* Utrumque in anu muliere turpissimum est, ut et formosa uelit uideri et lasciuire, et ideo addit *inpudens.*

4. *inpudens.* Pro inpudenter, nomen pro aduerbio posuit.

5. *et cantu tremula.* [Tremulum] Vel ad uocem uel ad aetatem rettulit.

6. *Cupid. l. soll.* Iuuenum scilicet cupidinem, qui ideo lentus est, quoniam tu eis ingrata es per aetatem.

7. 8. *ille uirentis e. o. ps. Ch.* Multum decorum uult Chiam mulierem uideri, uel quod uirenti aetate sit et docta saltare, uel quod genis i. e. facie pulchra sit; et ideo Cupidinem excubare in genis eius dixit.

9. *imp. e. tr. a. q.* Per inrisionem quercum aridam uoluit anum mulierem intellegi, quam Amorem, dum festinat ad iuuenes, necesse est transuolare.

11. *luridi.* Nigri, squamosi. —

1) *fulpliciis* M accupat M. 2) Sulpitiis galbae M. et .simil. aliis M. et aliis rebus simil. R. oleo simil. r. similibus*que* aliis vafh. infecta r. 6) Ut si diues sim MRA2G,r (dices) aQ. ut *scis* diues sim v. ut *scis* diues *sum* fh. 8) funerum MR2G,rvaQ. funebrium fh.

ACRON. Ad licē meretricem senescentem A Acr. Compotem se uoti sui factam esse dicit quod lyce anus facta sit paranetice tetracolos A Hor. et γ, ut E et K, qui om. paran. tetrac. Ad licem uetulam meretricem b. Ode CI ad licem R.

14) *Audiu. lice.* Ad *licem* AR. lycem 2, rell. lycen. 15) de om. fh. 17) muliere om. A1. 18) *in*pudens p, ut EBφDR Bern. B. 19) sch. om. A. 20) Tremulum om. A. 22) scilicet codd. supple fh. cupidinem AR. rell. om. 23) ei 2G. conf. Porph. 24) meretricem 2. 25) saltare AR21,rmv. Psallere acfhQ. conf. Porph. genis i. *oculis pulchris* sit A. 27) inris. A. uult R. 30) nigri squam. om. A.

te q. rugae. Ut (A. VII, 417): *Frontem obscenam rugis arat.*

12. *turpant.* Foedant, ut (A. X, 832): (*Sanguine*) *turpantem* (A. XII, 99): *foedare in puluere crines.* —

et cap. niues. Niues pro canitie posuit.

13. *nec Coae r. Coae* pretiosae a loco; in qua enim insula purpura melior tingitur. Significat autem, nec uestimentorum cultu nec gemmarum pretiis reuerti pulcritudinem annis iam et aetate consumptam.

16. *incl. u. d.* Signauit, deposuit, sepeliit, inclusi enim defuncti tumulo dicuntur.

17. *Venus.* Venustas, cuius ab ea fugam ideo se simulat dolere, ut ei maerorem incitet grauiorem.

18. *motus.* Saltatus, i. e. quid habes illius aetatis pristinae, aut quid tibi praeteritae gratiae remansit?

20. *me surpuerat mihi.* Syncope pro *subripuerat,* hoc est, alienatum mente fecerat.

21. *felix post Cinaram.* Pulchra. *Post* autem ad qualitatem pertinet, aut ad tempus i. e. secunda pulchritudine a Cinara, aut post illam defunctam tu ad amandum elegantior.

notaq. e. a. Probata et artifex.

22. 23. *breues a. f. d.* Tamquam quae immatura aetate perierit.

25. *corn. uet.* Cornix enim diu dicitur uiuere, cui Lycen comparat pro longinquitate uitae.

26. *poss. ut i. u. f.* Ut quae incenderat vultu suo, ad uicem facis, in cinerem damnis consumeretur aetatis, iuuenibus iam facta risui. Et quod *facem* dixerat, bene *dilapsam in cineres* memorauit.

28. *dilaps. i. f. c.* Ita, inquit, amisit pulchritudinem, sicut fax consumpta in cinerem.

2) libri: *Turpantem puluere crines.* 5) in quo A. (Co? cf. C) in *choa* r. rell. *hac.* posui *in qua.* purp. melior AR2,r. pretiose. *ibi enim* optima purp. ting*ui*tur γ. 6) ues*tium* cul*tum* A. hoc es*t* quantum uis te ornare gemmis ac *uestibus* tamen non potest cultus ipse temporis prioris cui reuocare γ. conf. C. 7) *ad* pulchr. 1G. *an* pulchr. *posse* annis r. 8) Signauit om. A. sepel*iit* AR,r. rell. sepel*iu*it. *inclusit.* signauit gl. γ. 10) *Amor* cuius 1G,rmvca. rell. Venustas. ab eo R1. dolorem 1,r. simulat se ut et dolorem inc. mai. R. 11) *excutiat* γC. *graui* orem AγC. rell. maiorem. 14) su*b*rip. AγC. al. surrip. Syncope om. A. Syncope subrip. om. r. amore A (*ab* amore R) 21,rvca. amore*m* fh. *alienum a mente* fecerat seu amentem C. *amentem* fecerat γ. Posui *alienatum mente.* conf. Plin. XXVIII, 8. Liu. III, 48 (ob libidinem). 16) cinara*n* A (*cynaran* Hor.). *potest* autem ad qu. perti*nere* 2. Post *aut* fh. 17) *ac* binara*n* A. 18) tu *fuisti* ad 2. *es* eleg. C. 20) *aeta*te omn. libri. *morte* tacite inculc. Q. 22) *per* longinquitatem mvcafh. pro long*itate* r (G?). 23) *Id est* quae A,r. uul*tu* suo A2. ut quae incen*dat* vultum *tu*um R. vulg. uul*tum suum* (tuum r). 24) *dam*nis AR21,rmv. rell. *annis. et* annis ca. 25) delaps. cafh. 26) sch. om. A. *a*misi R1,rmv. *amisisti* a c. perdidisti γC. misisti fh. conf. Dillenburger. Q. H. p. 101. Posui *amisit.*

PORPHYRION.

Aud. Lyce di. m. u. Ad Lycen loquitur, de cuius superbia in tertio questus est in illa ode, cuius initium est: *Extremum Tanaim si biberis Lyce.* Ergo senectutem illi nunc obprobrat, per quam ingrata iuuenibus facta fastiditur.

3. *et tamen u. f. u. l. e. b. imp.* Belle illam lasciuire ait, et ideo bene additum *inpudens.*

6. *cup l. s.* Qui ideo lentus est, quoniam tu ei ingrata es per aetatem.

7. 8. *ille u. e. d. ps. ch. p. e. i. g.* Cupido scilicet. Ob multa autem decoram esse Chiam, uult intellegi, quod et uirenti aetate sit et docta sit psallere, et quod genis ac per hoc oculis pulchris sit; et ideo Cupidinem in ipsis genis eius dixit *excubare.*

9. *inportunus e. tr. a. q.* Allegoricos *aridas quercus* pro: senio affectas mulieres. [Et inportunus iocus ἀφρονία dicitur.]

13. *nec Coae r. i. t. p. n. clari l.* Hoc est, quod supra dixit: *et tamen uis formosa uideri*; significat enim, illam puellariter se ueste et gemmis excolere.

14—16. *quae s. notis c. f. i. u. d.* Quae iam retro acta sunt.

20. *quae m. s. m.* Ip est, subripuerat.

21. *felix p. C. n. e. a. g. f.* Post *Cinaram* utrum ad qualitatem pertinet, an ad tempus i. e. secunda pulchritudine, an post illam defunctam, deinde felix pulchritudine.

28. *delaps. i. c. f.* Ἐμφατικῶς illam ut amoris facem dilapsam ait in cineres est consumptam refrixisse.

CARMEN IV, 14.

ACRON.

Quae c. p. q. q. Negat ullos a senatu uel populo Romano dignos honores inueniri, qui pro meritis uel triumphis Augusti aeternitati ipsius consecrentur.

PORPH. Ode CI. ad licem R. 3) qua*e*stus M. obpr. M. 6) *B*elle R. *u*elle M. rell. om. 8) inpu. M. 9) ei MRA2.rvaQ. *eis* fh. conf. Acr. 9) multam autem decor*am* MR. 10) *et* uir. RA2G. rell. om. conf. Acr. 11) psallere — sit om. rvafh. 12) ip*sum* in genis fh. codd. *in ipsis* genis. 13) allegoric*ae* v. — ce afh. 14) Et — dicitur libri. ap*h*enia R. ἀφρονία M2, rvafh. 16) formo*n*sa M, ut ad Epod. XIV, 9, S. I, 2, 85. 3, 25. pue*ri*liter 2. puellari r. rell. puellariter. 21) an post illam def. de. fe. pulchritudine MA2,r (om. deinde). 28) Illam *autem* amoris fh.

ACRON. Ad augustum tetracolos A Acr. De lute (sic pro *salute*) aug. ait esse sollicitos patres ad plebem encomiastice tetracolos A Hor. De salute — plebem K. Ad plebem encomiastice in qua de salute augusti a. e. pat. soll. tetracolos γ. laudes augusti bBφ. de salute augusti DH Bern, B. Ode CII. R.

28) Cod. γ habet schol. Porph. ad h. l. 30) consecr*ar*entur A2.

4. *mem. fastos.* [*Fasti* sunt] annales, qui ad commemorationem honorum uel rerum gestarum inuenti sunt; ipsi enim *fasti* dicuntur, indices uirtutis, siue in quibus memoria temporum continetur.

5. *aeternet.* Aeternum faciat et laudibus consecret.

o quo sol habitabilis. Habitabilis propter inhabitabilem κεκαυμένην.

7. *quem l. e. Lat.* Latinitatis nescii uel ciuilitatis.

8. *Vindelici di. nu.* Augusto inputat de Vindelicis Drusi uictoriam, qui eius ordinatione et exercitu uicerat.

9. *milite n. t.* Hyperbaton; ordo enim rectus est: Drusus acer non simplici uice deiecit Genaunos et caetera.

10. *inpl. g.* Inplacabile; Genauni et Brenni gentes Gallorum.

12. *tremendis.* Terribilibus.

13. *deiecit acer plus. u. s.* Aut *non simplicem uicem* dixit, quia dupla, quam dederant, clade perculsi sunt, aut [quia dixit] *acer non uice simplici.*

15. *maior N.* Drusus, qui maior natu fuit.

15. *inm. Rh.* [Id est,] fortes. —

16. *secundis.* Prosperis. —

17. *spectandus.* Famosus, uel terribilis bellator.

18. *deu. m. p.* Rhaetorum gentis animos libertatis amore morti destinatos fuisse dicit.

19. *quantis fatigaret r.* Tempestati furenti uiri fortis animum comparauit.

21. *Pleiadum choro.* Pleiades dictae sunt, quae et Vergiliae; harum ortus tempestuosus est. *Choro,* Vento tempestuoso.

22. *sc. nubes.* Ita pugnantem Drusum scidisse dicit hostium turmas, ut uentus nubes undasque consueuit.

1) fast*us* A in Hor. fastūs A Acr. 1m. corr. Fasti sunt om. A. 2) indices — continetur om. A. 5) habitab*ilis* A bis. al. habitabiles. — κεκαυμένην. fh. cecaumenen A,a cecaumen R. cecaumem v. ceraunem 2,r. conf. III, 54. 6) *cubili*tatis A. *ciuili*tatis mv. nescii. *Vindelici*] Augusto R2. uel ciu. om. G,r. C: Latinae. non sabiacentes Italis (idolis γ). vel ciuilitatis et humanitatis expertes et ignāri. inputat A. uindelic*iis* A. 11) i*n*plac. A. *ce*nauni A Acr. genauni A Hor. ge*lo*nos ca. uide Nannii Misc. III, 18. Grut. Lamp. I, 1268: Genabos. b: genauni populi sunt cisalpine quos et *urenses* uocamus sicut breuni. geraunos brennosque R. ge*nau*nos] geraun*os* *c*isalp. ga. ge. sunt γ. ger*m*anos et brenn*i* r. — Galli*a*rum cafh. galorum mv. 12) terrib. om. G,mv. 13) non *simplicem uicem* libri. *in* simplicem uicem vac. non simplici uice Q. 14) percussi 2. *quia dixit* omn. libri. acer non uice simp. AR2,r. rell. non simp. uice. γ: *acer.* id est. qui drusus lesus non est contentus nisi duplicem intulisset iniuriam. conf. C. *plus uice* ut plures hostium prosterneret quam ipse perdiderat γ. similiter C. 16) i*n*man. A. Id est om. A. has 2. gl. om. 1G,mv. i*m*manes] seuos γ. conf. C. 19) ret*i*orum AR2. *rhe*t*i*orum rvca. rho*eti*orum m. rhoe*t*orum fhQ (ae). r*a*eti AγK. IV, 4, 17. Wagner. p. 468. *animos* destinatos omn. libri praeter fhQ, qui habent: animos libertatis am mo. dest. amore *more* A. rell. amore mort*i* praeter Q qui tacite inculc. amor*i* mor*te*. 22) P*li*adum. P*lia*des r. sunt om. AR1,r. pleiades dicuntur uerg. 2. 23) temp. ortus AR2,r. temp. *et occasus est et* ortus C. uent. temp. AR2,r. *scind. nub.* uent. temp. faciente pluuiam C. 24) sci*n*disse A2,rmv.

24. *mitt. eq.* Inrumpendo [in] hostium cuneos.

perignes. In medium pugnae feruorem.

25. *si. t. u. A.* Omnium fluminum famosorum uultus cum cornibus finguntur propter impetus et mugitus aquarum, ideo *tauriformis*, ut (A. VIII, 77): *Corniger Hesperidum fluuius regnator aquarum.*

28. *dil. meditatur a.* Inundationem fluminis uiro forti comparat pro Drusi laude, ut (A. II, 304): *aut rapidus montano flumine torrens Sternit agros.*

31. *primosq. e. e. m.* Ut (A. X, 512): *Proxima quaeque metit gladio.*

32. *sine cl.* Sine damno suorum militum dicit.

33. *te c. t. c.* Augusti auspiciis Drusum dicit hostes fudisse et felicitatem habuisse.

34. 35. *tam t. q. d. p. al. s.* Felicitati adsignat Augusti Drusi uictoriam demonstrando ante annos XV eodem die ab Augusto Alexandriam captam, quo Drusus (?) Vindelicos superauit; Pompei enim mortem Actiaco bello ultus Augustus est.

36. *uacuam.* Sine hoste, sine domino.

36. *et opt. p. i. d. a.* Inmortalitatem ex consecratione uidetur significare, cum dicit *peractis imperiis*, diuinos enim honores meruit Augustus [ut idem in secundo Epistularum (II, 1, 16): *Praesenti tibi maturos largimur honores Jurandasque tuum per nomen ponimus aras*].

41. *non a. d.* Non ante Caesarem uictus.

42. *prof. Scythes.* [Aut sub Aquilone interius constitutus, aut] qui numquam in eodem loco manet; unde et *nomades* dicuntur.

43. *o tutela praesens.* Augustum dicit; sic idem alibi (Hor. E. II, 1, 2): *Res Italas armis tuteris moribus ornes. Praesens* aut (autem?) potens, siue propitia, ut *Verg.* (G. I, 10): *Et uos agrestum praesentia numina Fauni.*

45. *te f. q. c. o.* Origo enim Nili nescitur, ut (*Lucan.* I, 20): *Et gens si qua iacet nascenti conscia Nilo.* Gentes fluminum commemoratione designat.

47. *beluosus.* Plenus beluis et monstris.

1) Inrump. A. in om. AR21,rmv. 2) In AR1G,rmvca. rell. per furorem R2G,rmvac. 7) ut. saxi de uertice (u. 308) torrens stern. agr. A2,r. 11) host. et fel. fudisse A2. hostem *feliciter* fudisse r. felic. *consecutum* C. 13) *adsign.* A. 14) XV A2,r. conf. Porph. rell. duodecim. ab aug. AR2,r. vulg. Alex. ab Aug. 15) drus. vindilicios A. acciaco AR. 17) Sine h. s. damno R21,r. mvac habent utrumque: sine damno, sine hoste, sine domino. 18) Inmort. 2. *ex* consecratione A. *et* consecratione 2. *exe*cratione G. vulgo *et* consecrationem. conf. Porph. 19) cum dicit AR2. rell. om. — diu. enim 2R (qui repetit *peractis imp.*). 20) ut — aras om. A2. 22) *nulli* ante fh. 23) Aut — aut omn. libri. 24) numquam *ideo* cõmanet A. in eodem loco *commaneant* r. *in* om. 1. conf. Porph. 25) Aug. dicit om. 1. Sic idem — ornes om. A. 26) *Praesens* novum lemma in R atque in cafh. 27) propici9 = cius r. conf. C. 28) Et om. A2.

48. *obstr. O. Br.* Britanni enim interfuso Oceano terris omnibus separantur, ut (B. I, 66): *Et penitus toto diuisos orbe Britannos.*

49. *non pau. f. G.* Mortem enim Galli [ferocia] non pauent.

50. *duraeq.* Laboriosae, ut (G. III, 408): *Aut inpacatos a tergo horrebis Hiberos.*

51. *te caede gaud. Syg.* Bella optantes adsidua. *Sygambri*, qui et Germani.

51. *comp. u. a.* Iam pacatis moribus et feritate deposita.

PORPHYRION.

Quae c. p. q. Quiritium. Negat ullo senatus populiue Romani obsequio posse pro meritis dignos honores inueniri uirtutibus Caesaris, quibus in aeternum consecretur.

[4. 5. *per t. m. fastos aeternet.* Fictum uerbum est *aeternet.*]

7—9. *quem l. e. l. V. d. n. q. m. posses.* Non si haec dicit, quasi ab Augusto Vindelici debellati sint, sed quod Drusus exercitibus auspiciisque Augusti eos debellauerit.

10. 11. *Genaunos . . Brennosq.* Cisalpinae gentes sunt [hae].

12. *et arces A. i. tremendis.* Non *Alpes* tremendas, ut dictum est, intellegamus, sed hos tremendos i. e. timendos, qui eas habitant.

13. *deiecit a. pl. u. s.* Vult intellegi, in uastandis his non tantam illis cladem intulisse, quantam ipsi dederant, sed duplam; hoc est enim *non simplicem uicem* reddente.

14. *mai. N.* Ordo est: Drusus maior Neronum; hic enim maior natu fuit.

18. *d. m. p. l.* Eleganter; non metuens *mortem liberam.* Perpetuo epitheto dictam accipe.

19. *q. fatigaret r.* Hostium ruinis scilicet.

20—23. *ind. p. q. u. e. A. Pleiad. ch. sc. n. imp. h. u. t.* Mirum quod sequitur ἀνακόλουθον; cum enim praedixisset, *qualis* non intulit, quod erat

2) Et om. A2. 3) Mortem en. Ga. AR,r. rell. Galli en. mo. — ferocia fh. rell. om. ferotiā A (*propter* ferociam? cf. C: . . aut *propter* ingenitam *ferociam* . .) aut ferociā ex Porph. 4) ut — Hiberos om. A,r. imperatos R1. 6) *ad*sid. A. syg. (c in rasura) A. et om. fh. 8) peccatis A2 (non v ut ref. Q).

PORPH. Ode CII. in laudem augusti R. 11) senat*u* fh. 14) schol. om. MR. 15) poss*is* MG(Q). 18) *T*enaunos MG (ad marg. *Ger*annos). rell. *gen*aunos. hac om. M. 19) Non Alp. trem. om. MR. 20) sed *eos* R. 21) tant*um* M2 (tm̄) R1m. mut. u in a. ill*is* MR2,afh. illos rvQ. *in*tulisse omn. libri. *tulisse* tacite inculc. Q. 22) *eam* non simplic*i* uice redden*tes* fh. eam non simplic*i* uice red*didisse* a. hoc est *enim* non simplicem uicem redden*tem* M. hoc — redden*te* R2. enim non om. r. 27) dict*a*m M. rell. dict*u*m. 28) supple fh. 29) Mirum *an* quod MR2G. rell. om. *an.* ἀνακόλουθον M2G(Q) anacoluton R. rell. om. 30) quod erat *constans* rvafh.

consequens *talis* sed *inpiger*. Ergo sic totum intellegendum: qualis est Auster cum ortu Vergiliarum [seu] Pleiadum concitatus cum exercet undas, tam inpiger Drusus hostium turmas uastabat.

24. *per ignes.* Ignes nunc pro acerrimis concitatisque periculis accipere debemus.

25. *sic t. u. A.* Omnium fluminum genii cum taurino uultu et iam cum cornibus pinguntur propter impetus et fremitus ipsarum aquarum.

27. 28. *cum s. h. c. d. meditatur a.* Male dixit *meditatur*, quia in ipso actu est nec debet cogitare aut condiscere, id quod iam facit.

31. *pr. e. e. m.* Sic et *Verg.* (A. X, 512): *Proxima quaeque metit gladio.* *sine cl. u.* Id est, sine suorum clade.

33. *te cons. et t. pr. d.* Hoc ideo dicitur, quia auspiciis Caesaris haec gessisse dicitur.

34. 35. *n. t. q. d. p. Alexandria s.* Ita euenit, ut post annos quindecim Drusus eodem die Rhaetos Vindelicos uinceret, qua die Augustus Alexandriam uicerat.

36. *et opt. p. i. d. adrogauit.* Inmortalitatem ex consecratione uidetur significare, cum dicat *peractis imperiis.*

42. *te prof. Sc. Profugus* dicitur, qui numquam eodem loco manet; unde et nomades dicuntur.

49. *te n. p. f. G. d. t.* Per zeugma ex inferiore [uersu] *tellus audit* accipere debemus. *Non pauentes* autem Gallos *funera* ait, quia uel ferocia uel uana persuasione rursus renascendi mortem non timebant; de quibus et *Lucanus* sic ait (I, 492): *animaeque capaces Mortis et ignauum rediturae parcere uitae.*

52. *Sygambri compositis u. a.* Id est, pacati.

2) seu om. MR2G,rva. 6) Omni*um* fl. *genii* MA. vulgo: omnia fl. gen*era*. in R lacuna. omnia flumi*na* gen*u* taur. 2. *etiam* cum corn. MRA. *et cum* corn. G(Q). edd. et corn. 7) fremi*tum* rvafh. 8) *minit*atur MR (*imitatus* 2) rv, ut nonnulli uett. codd. Hor., *medi*tatur afh. ut γb. Fran. Bern. uett. omnes aliique. Ex ipsa interpretatione patet, Porph. legisse *meditatur*. glossa *minitatur* in paucioribus codd., ut Par. C, tamquam var. lectio occurrit. 13) gessisse MRG. rell. aegisse (r) et egisse. 14) Ad hoc schol. conf. Nann. Misc. III, 18. Grut. Lamp. I, 1269. 15) eodem MAG. rell. eo die (eo die *inde* rv.). raetos M. rethos R. — qu*a* MR,rv. qu*o* 2,a. 17) Immort. *execratione* M2,rv. Immort. exentione R. rell. Immort. *et con*secrationem. conf. Acr. 18) dic*it* 2. 19) *in* eodem 2. 20) νομάδες fh. *profugus*. quia numquam ut*un*tur hisdem (eisdem C) sedibus γ. conf. C. 21) *te galliae et haec tellus* M. per zeuma ex inferiori acc. R, om. uersu. Conf. I, 35, 1. II, 8, 11. 10, 11. III, I, 28. Addidi u. *tellus*. Q: ex inf. *uersu uerbum* acc. deb., id quod contra morem scholl. dictum est. γ: Te *non pauentes*] Et *haec tellus* subauditur et uerbum *audit*. 22) ferocia M. uel *ua*na M,a. uel *uera* fh. rell. uel una. 23) *et* Lucanus *sic* ait MR2. rell. Lucanus ait. 26) paca*tis* rafh. *peccatis* v. pacati sunt R. *sygambri* lemmati addidi. conf. Acr.

CARMEN IV, 15.

ACRON.

Phoebus u. p. m. l. u. e. u. i. l. Non *lyra increpuit* sed *uolentem me proelia lyra loqui*, quod est lyrico carmine, *Phoebus increpuit;* amoribus enim aptum hoc est metrum, ut (B. VI, 3): *Cum canerem reges et proelia Cynthius aurem Vellit et admonuit.*

1. *ne p. Tyrr. p. ae.* Per allegoriam significat, magnam materiam non sufficienti ingenio et humili generi carminis non debere committi.

5. *fruges e. a. rett. u.* Seu quia in pace diligentior cultus uberiorem fructum facit, seu quia ipse deus Caesar faueat frugibus, ut (B. IX, 47): *Ecce Dionaei processit sideris astrum, Astrum quo segetes gauderent frugibus.*

6. *et signa n. r. Joui.* Quae interfecto cum exercitu Crasso a Parthis Augustus receperat.

8. *et uac. duellis.* Id est, bellis.

9. *Ianum Q. cl.* Significat omnia pacata sub Caesare, templo Iani clauso, quod belli tempore semper patere consueuerat; unde ad significationem futurae pacis apud *Verg.* (A. I, 294): *Claudentur belli portae.*

rectum e. f. l. i. Leges tulit, quibus mores regerentur.

11. *emouitq. c.* Remouit, eiecit, ut (A. II, 492): *emoti procumbunt cardine postes.*

12. *et ueteres r. a.* In his quattuor uirtutibus ueteres uitae artes esse dicebant: prudentia, iustitia, fortitudine, temperantia. Per has omnem constare uoluerunt politiam. *Artes.* Disciplinas.

15. 16. *ad ortus s. a. h. c.* Ut (A. I, 287): *Imperium oceano famam qui terminet astris, Julius.* Ab oriente ad occasum imperium significat peruenisse Romanum, ut (A. VII, 100): *qua sol utrumque recurrens Respicit oceanum. Hesperio cubili.* Ab occasu.

18. *eximet.* Excludet.

19. *pro cudit.* In cudibus producit et fabricat.

20. *et m. inimicat u.* *Inimicat* i. e. inimicas facit; *miseras* autem tamquam bellum patientes.

ACRON. Ad augustum tetracolos A Hor. et Acr. Ad *diuum* augustum tetracolos γ, ut EDH. Ad diu. aug. b, ut BφC Bern. BC al. Ode CIII. R.

7) aptum est hoc *carmen* R. hoc *metrum* est A. est hoc metr. 2. *et* omn. edd. 8) admouit fh. 12) seu quia *si* A2. seu quia ipse RG et edd. praeter fh, qui habent *seu quasi.* 13) Dionei libri. process*it* AR2,rvca. process*u* fhQ. 14) crasso cum exercitu R2. 23) In his quattuor A (quatuor R) R. Iis quatuor uirt. 2. 24) omn*em* poli*tiam* constare uoluerunt A. omnes const. uol. *disciplinas* R1G,mv. artes *et* disciplinas r. const. uol. politias fh. *Artes*] Disciplinas A2. rell. om. 27) Julius AR2. 29) *H*esp. A Hor. esp. A Acr. R2,r. 30) exi*get* A Acr. exi*git* A Hor. rell. eximet. γ cum gl. eiciet uel ex*iet.* conf. Porph. 31) faciet A.

21. *non q. p. D. b.* Gentes a fluuio, ut (A. VII, 715): *et Tiberim Fabarimque bibunt.*

22. *ed. r. Julia.* A nullis gentibus dicit leges Augusti contemni; in Juliam enim gentem fuerat adoptatus Augustus.

Getae. Gothi.

23. *infidiue P.* Crassum enim securum de pace persuaserant.

24. *non T. p. p. fl. orti.* Scythae.

25—29. *profestis lucibus.* Diebus. *Profesti* dies dicebantur, qui ante festos erant.

26. *iocasi.* Laetitiam iubentis, ut (A. I, 734): *adsit laetitiae Bacchus dator et bona Juno.*

[28. *rite.* Cum affectibus.]

apprecati. Inuocantes.

29. *uirtute f.* Duces, inquit, optimos parentum pietate uenerabimur, inter quos Augustus est.

30. *Lydis r. c. t.* Lydis tibiis laeta canebantur, Phrygiis tristia; tres enim modos habebant tibiarum: Ionicum, Lydium, Phrygium, quem et Barbarum. In honorem autem Lydorum dictum, quia ipsi primi tibias inuenerunt.

31. 32. *Tr. e. A. e. a. p. V. c.* In Augusti honorem Venerem laudari uult, quia ab Juli descendit origine. Ordo est: Nos apprecati deos canemus duces functos uirtute more patrum remixto carmine tibiis Lydis et Troiam.

PORPHYRION.

Phoebus u. p. m. l. Quidam separant hanc oden a superiore, sed potest illi iungi, quoniam et hic laudes dicuntur Augusti.

1. *Phoeb. u. p. m. l. u. e. u. i. l.* Non lyra increpuit, sed uolentem me proelia lyra loqui.

ne p. tyrr. p. ae. u. d. Allegoricos significatur: ne magnam materiam humili generi carminis committerem.

3) nationibus A. 5) flumine R2. Gothi om. 21G,rmvca. 6) Per cr. en. se*ue*rum de pa. persuaser*at* 2. persuaserat 1. rell. persuaser*ant*. Q per*cus*serant. quoniam crassum *simulata* pace *necauerunt* γC (necauer*ant*). 14) uenera*mur* A. uenera*ntur* R21,rmv. uenera*bimur* acfhQ. 16) can*e*bantur AR2,r. rell. can*ta*bantur. — Lyd*ii*s A Hor. lidiis A in lemm. et in sch. 17) *Ion*ium et fryg. A. 18) lid*i*orum *quia* A, om. dictum. lid*i*orum dictum *qua* R. *frigiorum* dict*us* quia 2. l*ydi*orum di. *quia* r. lydiorum di. quod mv. ly*do*rum di. *quod* cafhQ. 20) Aug. hon. AR2. rell. hon. Aug. 21) iuli*ae* A. iuli 21R(Q). rell. iul*ii*. Ordo — Troiam om. A1G,r.

Expositionū Horatii liber IIII. explič. incipit liber V. A (cod. Horatii: Q. Horat*i* Flacci Carminū Lib. IIII. explič. incipit epodon feliciter.). Acronis Grammatici Commentarius in Q. Oratii libros carminum finit. eiusdem in epodon incipit (R).

PORPH. Ode CIII. R. 26) Foebus M bis. ωδην M. 27) et om. rvafh.

et s. n. r. I. Signa dicit, quae adempta Romanis interfecto cum exercitu a Parthis Crasso duce Augustus recuperauit.

9. *Ianum Q. cl.* Id est, pacem ubique fecit; tunc enim claudebatur, belli uero tempore patebat; nam et *Verg.* uolens ostendere perpetuam pacem futuram, sic ait: *Claudentur belli portae.*

et ord. r. e. f. l. i. Ordo est: iniecit frena licentiae ordinem rectum euaganti.

18. *non furor c. c. a. u. exiget o. Exiget* nunc *excludet* significat, quasi ἔξω aget, ut *Ter.* (Andr. prol. 27 Fl.): *spectandae an exigendae [sint uobis]*.

19. *non i. q. procudit enses.* Producit h. e. fabricat.

20. *e. m. inimicat u. Inimicat* fictum uerbum est [i. e.], inimicas facit.

24. *n. Tanain p. fl. o.* Scythas significat.

30. *lydis remisto c. t.* Aiunt tres modos tibiarum esse: Jonicum, Lydium, Barbarum.

31. 32. *et almae p. V. c.* Id est, gentem Juliam, quae ab Julo nepote Veneris oriunda existimatur.

1) cum exerc. MR. exerc. om. 2. 9) ero R. *ex eo* r. *extra* afh. — *ait* MR agit 2G,r. rell. *aget.* 11) producit M, ut Acr. rell. procudit. producit bis G. 12) hoc est om. MR. 14) *Lydiis* MR. — conf. Epod. IX, 6. 16) iu*lo* M2. rell. iulio.

PORPHIRION GRAMMATICVS IN LIBROS CARMINVM FINIT. (R).
(in *epodon* incipit).

†) M transit ad *Artem poeticam* cum hac inscriptione:
INCIPIT EIVSDEM CARMEN DE ARTE POETICA.

CARMEN SAECVLARE.

ACRON.

Phoebe s. p. D. Saecularis carminis duplex deuotio esse consueuerat, aut enim pro sedanda et uertenda pestilentia, aut pro certo et constituto annorum numero; centesimo enim decimo anno in Capitolio a pueris et puellis impuberibus cantabatur. Ideo autem tempora numeraturus ab Apolline et Diana principium sumpsit, quia ipsi in honore solis habebantur et lunae, unde Vergilius dicturus Georgicon carmen sub aliorum uocabulis numinum ipsos inuocauit [dicens] (I, 5): *Vos o clarissima mundi Lumina, labentem caelo quae ducitis annum, Liber et alma Ceres.*

2. *o col. s. e. c.* *Colendi* in futurum, *culti* in praeterito.

5. *quod.* Cum Roma pestilentia laboraret, ex libris Sibyllinis iussum est, ut Diti Patri ad Terentum stipes mitteretur. Hoc etiam idem libri iusserunt, ut nobilium liberi in Capitolio hoc carmen cantarent.

ACRON. Epodon explicit incipit carmen saeculare A Acr. Q. Horatii Fl. expl. incip. carm. saec. quod patrimi et matrimae cantarunt in choro puellarum et puerorum ad apollinem et dianam proseutice tetracolos γ. Epodon explicit. Incip. carmen sclare q. p. et m. canta*u*erunt *ad chorum* p. et p. *in* ap. et d. pr. tetr. b. Q. horatii flacci epodon expl. || feliciter. quod patrimi et matrimae cantauerunt ad chorum puerorum puellarumque K. Vet. Ambr. O: Q. hor. fl. epodon expl. Incipit carmen seculare *lege* feliciter. Carmen seculare quod p. et m. cantauerunt ad ch. p. puellarumque ad apollinem et dianam proseutice tetracolos. R inscr. caret. Notandum autem hic breuius est, in libris scholiorum non inueniri memorabilem illam diorthosin, quae *inter lib. Epodon et Carm. saec.* legitur in septem (non quinque, ut in libro de cod. Barcell. p. 6 dixi) Horatii codicibus, Parr. E et R (8216) Regin. Bruxell. Taurin. Leidensi et Gothano, quorum princeps pleniorem eam sic, cum compendiis quidem, exhibet: Q. horatii flacci epodon explicit. uettius agorius basilius muortius (al. m*a*uortius. om. Taurin.) uir clarissimus et inlustris excomes domesticus ex consulum ordine leg[i] et ut potui emendaui conferente mihi magistro felice oratore urbis romae. Incipit saeculare carmen quod patri*n*e cantauerunt ad chorum puerorum puellarumque. In Cod. γ *argumento Porphyrionis* praemittuntur haec: Carmen ideo dicitur seculare quod per centum et decem annos ludi celebrabantur tribus diebus et tribus noctibus. Metrum tres sa*ph*ici. quartus di*pp*odia. Dixerunt autem hoc carmen secularibus ludis quos celebrabat augustus in capitolio post centum et decem annos uirgines et pueri pretextati.

2) sedanda *et* A. rell. sedanda *aut. vertenda* ADXN12. *a*uertenda R. vulg. *ui*ta*n*da. aut uit. om. r. 3) et dec. 12. 5) qu*ia* libri. qu*i* tacite inc. Q. 6) unde ARND2,r. rell. *ut.* dict. Ge. carm. dicturus. Georgic*on* AN,r. Georgic*orum* 2. Georgic*um* cfh. 9) sch. om. 1G. praeterit*um* libri. praetori*to* C (Q tacite). 10) *quod* uet. Ambros. (cum glossa: tempus), ut Bern. KA. γ in Hor. quo//// (rasura) cum glossa: s. tempus est, in lemmate: *quod sib.* s. tempus. sch. ex γ. conf. C. γ. rell. om. conf. Val. Max. II, 4, 5 et Fest. s. u. Terentum. *quos* id est *romanos* AR. quo*s* (etiam in Bφ atque in uet. Harl. 2. saec. IX) ortum ex lect. vulg. qu*o* *S*ibyllini. *Quod* neque ad *tempore sacro* pertinere potest neque ad *carmen* ('date quae precamur *carmine*, quod Sibyllini monuere uersus uirgines –– — dis dicere' apud Orell. contorta constructio est), sed dictum uidetur hoc sensu: *eo quod* virgines puerique casti diis carmen dicunt ex Sibyllae consilio.

7. *dis. q. s. pl. c.* Romam significat in septem collibus, ut *Verg.* (G. II, 534): *Scilicet est rerum facta et pulcherrima Roma Septemque una sibi muro circum dedit arces.*

9. *alme Sol.* E contrario perpetuum Solis numen ostendit dando ei et praeteritum et futurum tempus, dum in diem alius renascitur. Sicut enim ortu suo diem, ita discessu noctem facit.

11. *poss. n. n. R. u. m.* Magnitudinem suam precatur urbi Romae seruari.

13. [*aperire.* Aedificare.]

lenis Ilithyia. [Lenis i. e.] propitia; ipsam enim Lucinam, Lunam et Dianam [ostendit], quae mystico nomine [sicut] in sacris dicebatur, *Ilithyiam* nominauit, sicut eam et Homerus uocauit; ipsa enim partubus mulierum fauere putabatur.

16. *seu genitalis.* Genitalem uocauit Dianam, quam et Lunam intellegi uoluit, quia ut Solis calore animantur semina, ita Lunae humore nutriuntur; penes ipsam enim et omnium corporum ratio esse dicitur et potestas.

17. 18. *patrumq. p. d.* Nuptialibus, inquit, legibus faueas.

19. *feraci l.* Fecunda, quae procreandorum liberorum causa promulgata est, quae lex Julia dicitur.

21. *certus u. d. p. a.* Decies undenos annos centum dixit per orbem circuli annalis peractos, pro quibus et carmen saeculare dicebatur; ludi enim saeculares ternis diebus et noctibus agebantur pro cultu Solis die ac nocte Lunae.

25. *uosq. u. c. p.* Quae uera mortalibus praedicant futura; et uos ait prosperate carmen, quod pro perpetuitate imperii Romani et Sibyllae libris in celebritate ludorum constitutum est, unde et (A. I, 278) [est: ***His ego nec metas rerum nec tempora pono;***] ***Imperium sine fine dedi.***

26. *stabilis.* Perpetuus et inmutabilis.

27. *bona i. p.* Perfectis rebus uberiora fata iungite, quae nihil habeant aduersitatis.

1) coll. positam 2. ut Septemque, om. Verg. — Roma, A. 4) solis *nu*men A1. numen solis 2,r. nomen solis R. rell. *lu*men. 9) ap. aedif. om. Aγ2N. *e*dificar*i* r. 10) Lenis i. e. om. A. 11) qu*ae* my. no., om. *sicut*, 2. rell. qu*am*. 12) elithiam A (ylethy*a* in Hor., ilith*iia* in schol.). *Lenis ylythy*] facilis et propitia a nobis genitalis dea a grecis ilythyia. inuocat dianam quae et ily*thia* uocatur a silua γ. hilitiam 2. ${}_{\mathrm{i}}^{\mathrm{y}}lit{}_{\mathrm{i}}^{\mathrm{y}}$a P. ilethia K. ilethia Bern. A. etc. sic*ut* A12,rmv. rell. *sic. ostendit* omn. libri. conf. Porph. 13) fau. put. AR2. fau. putab*i*tur r. rell. put. fau. 15) solis cal. AR2,r. rell. cal. solis. semina om. 2. 19) quae AR2G,rmva. fecunde procr. fh. 21) decem om. afh. 24) ac AR2. rell. et. et lunae A. 25) praedic*abant* R2,r. 26) pro om. R1,rv. *et* sib. AR1,rv. et om. 2. rell. *ex*. 27) in cel. lud. om. 2. et A2,r. rell. om. est — pono om. A2,r. 28) imper*ii* 12. 29) inmut. A. 30) Id est perf. 2 et Par. 7986.

29. 30. *fertilis f. p. t. sp. d. C. c.* Laudat Italiam et optat frugum ubertatem et prosperam pecorum foeturam. Unde et coronas offerri Cereri pro messium fertilitate promittit.

31. *et aquae salubres.* Dulces, serenae, ut (G. III, 335): *Tum tenues dare rursus aquas et pascere rursus.*

32. *et Iouis aurae.* Serenus aer, ut (G. III, 336): *Salis ad occasum cum frigidus aera uesper Temperat.*

33. *condito m. pl. t.* Mitem et placidum optat Apollinem, qui est sagittis armatus. Sic enim iratus ponitur, ut (A. VIII, 704): *Actius haec cernens arcum intendebat Apollo.*

35. *siderum reg.* Ita pro puellis Lunam, ut Apollinem pro pueris, precatur.

37. 38. *Roma siu. opus Iliaeque l. E. t. turmae.* Si Romam (Romae?), inquit, numina coli iussistis (a?) turmis Iliacis, statutis uestris fauete, ut semper felix sit, ut apud *Verg.* (A. X, 33): *sin tot responsa secuti quae superi manesque dabant;* siue propter Iliam sacerdotem Romuli matrem [dictam].

38. *litus Etruscum.* Propter Euandrum, qui illic prior regnauit.

39. *iussa.* Deorum responsa, ut (A. III, 5): *Auguriis agimur diuûm,* et alibi (A. III, 161): *Mutandae seges* [et (A. IV, 346): *Italiam Lyciae iussere capessere sortes*].

40. *sospite c.* Propter nauigationem, [ut (A. I, 263): *Bellum ingens geret Italia populosque feroces Contundet moresque uiris et moenia ponet*].

41. *Cui Romae. per ard. sine fraude Tro.* Aut ut Troia non proditione uideretur euersa sed fato, aut *sine fraude:* sine laesione, ut (C. II, 19, 20): *Bistonidum sine fraude crines.*

2) offerri A. *afferri* Par. 7986. *aferri* R. offerre fhQ. cesari A. *caesari* R Par. 7986. rell. cereri. coronas pro fertil., om. *off. Cer.* et *messium*, 2. 4) et aquae — Temperat om. A2,r. 5) cursus aqu*is* R. 8) plac. *dicit* RN1,rvac. rell. pl. *optat.* qu*ia* fhQ. rell. qu*i* qui *et* sag. arm. est r. 9) Sic — Apollo om· r. Sic — ponitur om. 2. ut AR. rell. om. iratus Actius, om. ponitur, rmvac. haec Apollo om. v. Accius N. armatus. Sic enim *a poetis* iratus *inducitur*, ut uirgilius in III aen. Accius R. 10) tendebat R ut Py ap. Ribb. 11) *Ita* omn. libri. *Sic* inc. Q. Lunam *ut audiantur* ut Apoll. A, fh. p̄cabatur r. 13) Rom*am* omn. libri. Scribendum est Rom*ae*, ut sit genitiuus. Q: 'fort. lacunosum hoc schol. expectes sic fere: si Romam, inquit, *condidistis* et *Latium* coli iuss. t. i. Sed uideant alii unde salus petenda.' Idem Q inculc. turmis *italicis* pro turm. *Iliacis*, quod omn. libri tuentur. Scribe *a* turmis Iliacis. γ: Si propter uos facta est roma, quia oraculo apollinis troiani sicut uirgl. ad italiam peruenerunt. ideo ait *ilie turme*. nam aeneas auctor est romani generis. cf. C: Id est, *siquidem per* uos facta Roma est etc. 14) statu*is* fh. 15) si*n* tot AR,v. Ribbeck. *sint o* resp. 1,m. s*u*nt o N. *si* tot afhQ. sin tot om. 2. Par. 7986, r. 17) dict*am* fh. dict*um* Q. rell. om. 18) schol. uncis incl. Q. prior illic 2. lit. etc.] tiberinum litus qui (l. quia) ab etruscis oritur γ. 19) et — sortes om. A2. Par. 7986. 21) capes*s*ere R. 22) loc. Verg. om. A2 Par. 7986,r. 23) *nomina* ponet N. 24) Romae AR Par. 7987,r rell. om. ut non uid. prod., om. troia, 2. 25) γ: *sine fraude*] Non *sine fraude ardentem* sed *sine fraude iter muniuit eneas.* conf. C et Porph. — *ait* ut R.

42. *castus Ae.* Pro religioso siue [pro] pio posuit, ut (A. II, 409): *Hac casti maneant in religione nepotes,*siue pro: animo incorrupto.

43. *lib. m. i.* Ut (A. II, 632): *flammam inter et hostes Expedior dant tela locum flammaeque recedunt.*

44. *daturus pl. r.* [Posteris maiora daturus.] *Da* — syllaba breuis semper est praeter in imperatiuo modo, ut (A. VIII, 150): *Accipe daque fidem.*

47. *remq. pr. e. d. o.* Imperium, decorem[que] optat et populum, ut populo imperium et populus imperio Romano praestetur.

49. *quaeq. u. bubus u. a.* Ut G. II, 146): *Hinc albi, Clitumne, greges et maxima taurus Victima.* Per quam [rem] deuotionem Romam uult intellegi religiosam.

50. *clarus Anch. Ven. sung.* Per Aeneam Romani accipiendi.

51. 52. *bellante prior, iacentem lenis in hostem.* Siue Augustum dicit *priorem* ad arma, aduersum rebelles, et sabiectis mitem, ut (A. VI, 853): *Parcere subiectis et debellare superbos,* siue quia Romanis mos erat, ut iustis causis bella susciperent et nisi per Fetiales edicta belli causa minime pugnarent.

54. *Alb. t. secures.* Romanos magistratus, ab Albanis descendentes, ut (A. I, 7): *Albanique patres atque altae moenia Romae.*

55. *responsa petunt. r. p.* Id est, praecepta, quae obseruare auctor

1) Castum eneam pro relig. A. *pro pio* AN2 Par. 7986. proprio R. propitio edd. omnes Ne scribas: *siue pio posuit ut* etc. sed cum ARN2 Par. 7986,r: pro relig. siue *pro* p. posuit *et incorrupto amino*, ut: *hac — nepotes.* sine pro incorr. animo (fhQ) om. mvca. 2) *sub* relig. A. 3) flammam — Fxpedior om. A2 Par. 7986. flammas R. 5) Po. mai. daturus om. AR2. in imp. modo AN Par. 7986,ɪ. modo om. R,mvacfh. praeter imperatiua G. praeter impertiuum Q. semp. br. est *nisi da* ut 2. praeterquam R. semp. breu. Par. 7986. 4) decorem A,r. rell. decorem*que.* Optat ut populo 2, om. lemma et uerba *Imp. dec. et populum.* pop. *id est* ut Q. 10) Hic fh. Loc. Verg. supra ad VI, 2, 53. 11) rem. om. ARN2,r. *romam* AN2,r. recte rell. roma*nam.* 12) Cum u. *religiosam* Comm. Acronis exeunt in 2. Lenis] Mitis, ut: *Parcere subiectis* [et deb. superbos RN,r] RN et edd. fere omnes. ex Porph. atque ex schol. ad u. 51. 52. γ: *inpeteret*] s. in bellantem. fortis *in bello lenis*] *in pace*, Virgilius Parcere s. et deb. superbos. conf. C: *iacentem lenis in ho.* Deuictum, ut: Parc. — superbos. 13) sch. om. RN,rmv. γ: hoc ad cesarem iulium pertinet quod iulia gens ab iulio ac per hoc uenere et anchisa orta existimatur ideoque ueneri genitrici templum constitutum est. conf. C. 14) sch. om. RN,rmv. dicit priorem A. rell. pr. dicit. 17) Fetiales A. *foec.* afh. edicta A,ca. recte. legem, diem edicere ap. Cic. et Liuium. *Indicta causa* i. sine defensione Cic. Phil. II, 23. ad Diu. V, 2. Liu. III, 56. rell. *in*dicta. 19) rom. magistratus — patres γ. conf. C, qui addit: de Alba ciuitate traditus est *hic mos*, ut primo rei virgis caederentur, deinde securi ferirentur. A: *medus asb.*] a medis hostibus timentur secures romane. ideo autem albanns dixit quia roma ab albanis quos continet dictaē. ut alb. — romae. legas dicta *est.* fh: rom. magistr. Albanas, quia ab Albanis *quos continet* dict*ae.* ca: Rom. mag. Albanas dixit, ut: Alb. patres. N1,mv: Rom. mag. albanis *degentes* (gentes mv.) 21) qui *deos obseruare* auctor. iub. A. uulg. lectio: quae eos auctor (aQ, autor cfh) *seruare* iuberet. *ob*seruare A. recte. u. Caes. B. G. V, 35, ut imperium Sal. Jug. 80.

(Aug.?) iuberet, ut B. I, 44): *Hic mihi responsum primus dedit ille petenti*; et hoc in laudem Augusti [dicit].

56. [*superbi n. e. I.* Ut (G. II, 172): *Imbelle auertis Romanis arcibus Indum.*]

57. *iam fides e. p. e. h. p.* Armis pacem et honorem pudoremque Romanos dicit quaesiuisse et reparata uirtute [superiori tempore neglecta] rediise fortunam; ipsa enim est, quae copiam beato (*beatam pleno*?) i. e. diuite cornu diffundit. Singula autem singulis applicanda sunt: fides militibus, pax ciuitati, honor senatui. (*Neglecta.* Superiori scil. tempore?)

59. *r. u. audet.* Properat, nil iam dubitat, ut *Verg.* (B. IV, 5): *Magnus ab integro saeclorum nascitur ordo.*

61. *augur e. f. d. a. Ph.* [Propter augurium et sagittarum usum atque musicam.] *Verg.* (A. XII, 393): *Ipse suas artes, sua munera, laetus Apollo Augurium citharamque dedit celerisque sagittas.*

62. *acceptusq. n. c.* [Dilectus, quia sibi consecratae sunt Musae.] Gratus, amabilis.

63. *qui salutari.* [Ipse enim est deus medicinae.]
leuat arte. [Medicinali peritia.] περιφραστιχῶς.

leges Cic. Of. II, 11. Seruare legem Cic. ad Diu. II, 17, ut iura, ordinem, amicitiam, consuetudinem, iusiur. et fidem iurisiurandi cum hoste Cic. Off. III, 29. Pro *auctor* leg. puto *Aug.* i. Augustus; namque *auctor* legis Cic. Acad. IV, 5, non *lator* legis est, conf. Cic. Leg. III, 16: neque lator legis nec auctor. Lin. II, 56.

1) iuberet et hoc in laud. aug. ut hic — dedit *ille petenti* A. rell. om. ille petenti. *dicit* inculc. Q. γ habet: *responsa.* praecepta romani quasi a melioribus aut a diis aut sitiā (sic) scithae legatos ad nos mittunt et petunt responsa quasi de roganda pace. aliter C. quia sub lege nostra sunt i. e. (sunt legis praec. r.) praecepta romanorum expectant N1G,rmv. 3) Schol. om. Aγ. Loc. Verg. supra ad C. I, 12, 53. 5) Totum sch. om. CR1G,rmv, qui habent: quae antiquis fuerat romanis. et *negl. red. uirtus.* superiori (— re G1) scilicet tempore. Audet. G addit: integra scelerum. γ et vet. Ambr.: *Audet.* Temporibus augusti. conf. et Porph. C. 6) *acquisiuisse* C. 8) diuit*i* A. 9) *beata pl. Copia cornu.* abundantia omnium rerum N (hab.) R1G, mv. roll. om. conf. Porph. 10) Sch. om. AγR. iam om. c. *cop. cornu.* quasi *corporalem deam* hic accipe copiam *et* per eam utique rerum omnium habundantiam γ. Porph. glossa γC: plena fecunditas. *beata* diues C. 11) *secul.* fh. secl. ca. rell. saecl. saec. nasc. ordo om. m. 12) Totum schol. om. γNR1G,rvC. Propter musicam om. A, qui habet: Ad laudes apollinis redit cui datur augurium. sagittarum//// (usus?) et musica unde inter nouem musas. cum cithara ponitur canere. ut uergil. ipse sp/////tes sua munera letus apollo aug. cith. dedit celer*is*que sagittas. *dabat* Seru. G. II, 486. Ribbeck. libri Acr. *dedit.* celer*is*que A. *fulg. dec. artu* (sic). id est si respicit res romanas apollo felicissima tempora conseqūtur γ. 15) Sch. om. Aγ. gratus amabilis gl. vet. Ambr. γC, qui addit *propter musicam* Virg. Augurium — celeresque sagittas. 17) Sch. om. AγC. Idem enim et medicinae putatur inuentor ut (A. VII, 760): Poeon*is reuocatum herbis et amore dianae.* Lachm. Lucr. 280. conf. XII, 401: Paeo*num* in morem. γC habent: *Salutari arte* i. medicina cuius (ipse C) apollo inuentor est. inducitur enim apud Ouidium (M. I, 521) loquens *inuentum medicina meum est.* conf. C: ita loquens *de se ipso* apud Ouidium. 18) περιφρ. γC. rell. om.

65. *si Pal. uidet aequus arces.* Propitius[, ut (A. IV, 372): *Nec Saturnius haec oculis pater adspicit aequis*].

67. *alti l.* [Ut sequentem annum semper meliorem exhibeat]. Pro tempore.

proroget. Dilatet, differat, [et est tempus (lustrum?) pro tempore] hoc est, prorogabit.

69. *quaeq. Flu.* Sensus est: Et [si] Dianae, quae Auentinum tenet et Algidum, (si?) quindecim uirorum preces curat et uotis puerorum aures applicat, in alterum lustrum aeuum proroget.

Algidumque. [Locus est uel] mons appellatus ab assiduo frigore.

70. *quindecim D. pr. u.* [In templo enim Dianae deputati erant quindecim uiri tam ad responsa captanda quam ad sacrificia offerenda.] Quindecim enim sacerdotes Dianae de patriciis creabantur.

71. *amicas.* Propitias.

72. *Adplicat auris.* Ad audiendum inclinat.

73. *haec I. s. d. c.* Finis sacri carminis hoc habeat[, ut in haec uerba

1) *arces* A in Hor. (ut K Fran. aliique uett.) *aras* in lemmat. scholii. *arces uel* siue *al. aras* uet. Ambr. Parr. EBφDQ Bern. C. *aspicit* ut fh. ex Verg. loco. ut aequis om. A, qui habet: Ante paladium enim templum est apollini constitutum uelut numini salutari. γ (conf. C et Porph.): Apparet iam eo tempore ab augusto dedicatum fuisse in palatio apollinis templum ut maro (A. VIII, 720) etiam testatur: *Ipse sedens niueo candentis limine phebi. Aequus* propitius A. C addit. placidus. ut: nec — aequis. γ: *Aequus*, fel¡x propitius, ut poeta (A. I, 330): *Sis felix nostrumque leues quemcumque laborem.* cfC, qui habet: *felix.* secundus. ut Poeta — *quaecumque* laborem. quemcumque Seru. B. V, 65. 3) Sch. om. Aγ,C. pro tempore γ. conf. C. rell. om. A: *meliusque sump. pror. au.* meliora romae tempora daturum propitium promittit apollinem. 5) sch. om. A. et est temp. pro temp. om. h. l. γC *hoc* est R. rell. *et* est i. e. Q. *lustrum* tempus gl. Bφ. prorogabit om. C. prorogab*is* N,r. Ad u. 65—68 habent γC scholion Porph. uide infra. 7) Sch. om. AγC. 8) prae*ceps* cur*r*at r. A,mv: in auentino enim et in algido templa diane famosa cultu et mag//// (rasura mv: magna) sunt condita. 10) Sch. om. A. Locus est uel om. γC. Algidus mons ab ass. mo. appellatus [est C]. non longe ab urbe etiam romani in hoc dianae sacra celebrabant γC (ab urbe *Roma, in quo monte Romani etiam* Dianae sa. celebr.). γ pergit: Sensus autem huiusmodi est. Et diana quae a*du*entinum (sic) tenet et algidum. si quindecim uirorum preces curat. et uotis puerorum aures applicat. in alterum lustrum euum proroget. Ergo hic ex superiore sensu. per zeuma. si particula accer censenda ta ē (sic pro: accersenda est). conf. Porph. 11) Sch. om. A,mv qui habent: quindecim enim sacerdotes dianae de patriciis creabantur (creabatur v). Cum u. *offerenda* exeunt Comm. Acr. ad Carm. saec. in NR,r (*eff.*). 14) gl. om. γC. γ habet: amicas adplic*at* (1m. uel *cet*) si in sacris faciendis uota et preces curat. uel quindecim uirorum uel puellarum in euum felix prorogabuntur romana tempora. 15) sch. ex A,m,v. rell. om. Vet. Ambr. habet: *applicat* aur*is*. s. proro*get* aeuum in alterum l. (lustrum). aur*is* KA in Hor. au*res* in lemmate. 16) Scholion uitiatum sic legitur in A,mv. afh habent: Finis — *quando* dicerent — *spe se* certa —. Verba *ut in haec uerba deuotio solueretur* eicienda uidentur, quippe serius inmissa; post *deos cunctos* ponendum est lemma: *deosque cunctos*, et post u. *peruenisse* hoc: u. 74: *spem bonam cert. domum reporto*] *id est*, auditos se s. c. d. reuerti. C: Ordo est: ego chorus, nos pueri puellaeque, domum spem bonam certamque, Jouem et deos cunctos haec scire haec uelle, haec sentire. Haec enim erat finis sacri carminis, *et* in haec uerba deuotio soluebatur, *quando* dice*ret* chorus omnium praesentium nomine, Jouem

deuotio solueretur], quo dicerent, sentire Jouem uota et deos cunctos || ad omnia etiam numina precationem peruenisse || auditos se spe certa donum reuerti.

75. *Doctus et Phoebi chorus et D. d. l.* Hac ipsa se inbutos carminis uaticinatione dicebant, non falli in bonae spei promissione.

EXPLICIT CARM̄. SECVLARE (A).

PORPHYRION.

Ph. s. p. D. Hoc carmen saeculare inscribitur. Cum enim saeculares ludos Augustus celebraret, secundum ritum priscae religionis a uirginibus puerisque praetextatis in Capitolio cantatum est.

2. *lucidum c. d.* Hoc ad ambos refertur, ad Phoebum, quia idem sol est, et Dianam, quia eadem luna est.

3. *date q. p. temp. sacro.* Non *tempore prisco* dicendum fuit, sed tempore, quo prisca (sacra?) imitantur.

7. *dis. q. s. p. c.* Id est: quibus Roma placuit, quae in septem collibus constituta est.

10. *al, e. i. n.* Κακόζηλον; nam quomodo potest quis et idem esse et alius? Videtur ad illud rettulisse, quod idem quidem sol semper sit, sed renouans diem alius esse uideatur.

11. *possis n. u. R. u. m.* Et hic ex superiore subaudiendum *precamur.*

13. *rite m. a. p. l. Lenis aperire partus* pro: facilis ac propitia aperiundis partubus. Ostendit autem, eandem Lucinam et genitalem deam appellari.

preces et uota exaudiuisse et ceteros deos, *seque* spe certa domum euerti. Hinc Q: *Finis sacri carminis haec habebat et* in haec uerba — reuerti. Bφ: *phoebi chorus*] Ordo est ego chorus doctus dicere laudes phoebi et dianae reporto *ad* domum spem bonam et certam. sentire uidelicet iouem et cunctos deos haec i. exauditos nos esse. Vet. Ambr. et γ: *haec*] qaec precatus sum.

4) Schol. ex M,mv. rell. om. imb. m.

PORPH. Pomponi (Pompon*ii* Halm.) porfyrionis commentum (commen*tarius* Halm.) in horatium de arte poetica explicit. Incipit carmen saeculare feliciter. M. conf. Q p. XXX. Incipit carmen saeculare R. Porphyrionis (Porph*ir*. r) Explanatio in Seculari Carmine incipit r (expl. in sec. ca. v) v.

12) praetex*ta*tis MA2γvaC. prae*testatis* R,r. praetex*tis* fh. 13) qu*ando* rvafh. rell. quia. 15) *est* rvafh. 16) imi*ta*tur MR2G,r. rell. imit*an*tur. prisca sacra? secundum ritum priscae religionis. γ: *temp. sacro*] trinoctio quia tres dies et noctes celebrabantur isti ludi. aut *tempus sacrum* dixit quo ludi celebrantur. i. hoc tempus ut per censum et decem annos ludi isti celebrarentur. glossa: ludis secularibus. Bφ: *sacro*: sacrificii. Ostendit quia augustus ad sacrificandum apollini et dianae ascenderat. 19) κακοζιλον r. 22) Et hic *ex* MR,rvafh. Et hic *et in* 2GQ. *sub*aud. M2, rell. audiendum.

17—20. *d. p. subolem p. p. d. s. i. f. p. n. f. l. m.* Implicata phrasis, quae sic ordinanda est: Diua, producas subolem prolis nouae patrumque decreta prosperes super iugandis feminis maritaque lege feraci. *Maritam* autem *legem* pro maritali *Plautina* uidetur auctoritate dixisse; similiter enim et ille locutus est, ubi ait senex (Epid. II, 1, 15): *Pulchra edepol dos pepunia est,* et alter respondet: *quae quidem non marita est,* pro eo quod est: quae non maritalis est.

21. *certus u. decies p. a. o. ut c. r. l.* Orbem nunc circulum temporum in se scilicet redeuntium accipe, *certum* autem pro pleno atque perfecto. Sensus enim hic est: ut perfectus orbis annorum centum et decem cantus et ludos referat. *Ludos* pro eo quod est: homines certi temporis orbe perfecto referant ludos.

25. *uosq. u. c. p. q. semel dictum est stab. r. t. seruet.* Syllepsis est; ex uerbo enim singularis numeri *seruet* pluralis nascitur *seruent. Quod semel dictum stabilisq. rerum*[. Rerum] autem epitheton est termini.

27. *bona i. p. i. fata.* Peractis i. e. praeteritis fatis bona iungite futura, ac per hoc contextum ordinem facite bonorum futurorum.

31. *nutriant f. e. a. s. e. I. a.* Foetus omnium rerum accipe et inanimalium, quae ad utilitatem nostram pertinent.

33. *condito m. p. t. s. a. p. A.* Hic sensus secundum Eorum opinionem conceptus est, qui Apollinem pestilentem deum putant esse. Porro autem quidam dei ideo placantur, ut prosint, quidam, ne obsint, secundum quod de Apolline nunc dicitur: *condito mitis pl. t. suppl. a. p. Apollo,* ne noceat scilicet. Videtur autem et Homerus sic de illo sensisse, cum ait (Il. I, 43): [τοῦ δ'ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων, βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο —,] uersus quibus significat] pestem Graecis ab eo inmitti. Etiam *Plautus* in Mercatore

1) subolem MA. edd. sob. frasis M2. 2) patrum*que* MA2G,r. (Hor.). rell. patrum. 3) iun*gen*dis A et M apud Q (*iuga*ndis Halm.) 4) plaut*i*ana R. 5) et om. 2. pulchrae depoldos M. pulchre depollodos R. pulchrę edepot r. aedepol G. 6) et om. edd. respond*it* edd. 7) quae om. 2. 9) in om. h. 10) hic om. R. 11) *Ludos* MR2G iterant, rell. om. 12) temp. *cantus* ref. ludos afh. temp. *orbe* (*orbem R*) *perf.* ref. lud. MR2G. temp. *orbe ut perfectus* orbis amorum centum et decem cantus et perfecto referent ludos rv. 13) sylempsis M. silensis R. rell. syllepsis. in lemmate *est stabilisque.* conf. G. 15) dictum est. *ha*bilis rerum autem M. Quod semel dictum *est* stabilisque fh. om. 2. Quod dictum est semel a. Alterum *Rerum* inculc. Q. autem om. afh. 16) factis RM (facta in lemm.) iung. *fata* afh. (Hor.). 17) con*text*um MAR2G,r. con*cest*um v. conce*ss*um afh. 18) Fetus MA2. *et inan.* MR2G,r (ex inan.). *et* om. v. *et* anim. a. accipe anim. fh. 19) scholio add. γR2,rvafh. haec: Salabres autem non tantum aquae, uerum etiam aurae intellegen*dum* (uerum *et* aurae intellegen*de sunt* γ). C: — quandoquidem salubres *satis plantisque* non tantum aquae *sed et* aurae intell*igendae sunt.* Hanc partem om. MGQ. 23) nunc MA2GQ. rell. om. 24) sic et de illo sensisse Homerus, cum fh. Hom. sic et de illo sens. rva. 25) u. graeca om. M2G. R lacun. iis rell. τοῦ Οὐλ. rvfh. Οὐλ. χαρήνων a. *uersus quibus* sign. rv. om. MR2G. *per quod* sign. afh. ab eo pest. rvafh. pestem Gr. ab eo MR2. pest. ab ea. Gr. (G?)Q. 26) *ium.* M. *Et* Plaut. RG,rv. *imm. et planctus.* Plautus afh. etiam M2Q.

fabula idem sentit, cum inducit matrem familias precari Apollinem, nato suo ut parcat.

35. *sid reg. bicornis.* Poeticum est, lunam *siderum reginam* dicere, quod clarior inter astra uideatur.

37. *R. s. u. o. Iliaeque.* Quare Romam opus Dianae et Apollinis dicat, nondum uideo, nisi forte ex lectione Vergiliana hoc concepit, ubi frequenter dicitur, Apollinis oraculis instructum Aeneam Italiam petisse; ad quem intellectum et ipse nos adduxit poeta inferendo: *iussa pars mutare Lares et urbem.* Sine dubio enim oraculo iussa intellegimus. *Pars iussa* autem ad illud refertur, quod non omnes Ilienses cum Aenea fuerint, sed pars eorum alibi.

41. *cui p. a. s. fr. T.* Cum utique fraude Gaecorum incensa Troia sit, sed sine fraude *casti Aeneae patriae superstite,* quod ideo uidetur dictum, quia Quorundam opinione infamatus Aeneas est crimine proditionis.

44. *dat. pl. r.* Suis scilicet Troianis, quos secum in Italiam adduxit, daturus plura quam quae in patria amissa reliquerant. *Relictis* ergo a nominatiuo plurali uenit generis neutri, quod est *relicta.*

50. *quaeq. u. bubus u. a. clarus A. V. s.* Hoc ad Caesarem Augustum pertinet, quia Julia gens ab Julo ac per hoc a Venere et Anchise esse existimatur.

52. *b. p. i. lenis in h.* Sic et *Verg.* (A. VI, 853): *Parcere subi. et deb. superbos.*

53. *iam m. t. m. potentis.* Subaudiendum utique est: Romanorum.

55. *iam Sc. r. p.* Id est: expectant, praecepta Romanorum, per quod subiectos [eos esse] imperio Romanorum intellegi uult.

59. *et negl. red. u. audet.* *Neglecta* superiore tempore *redire audet* nunc i. e. temporibus Augusti.

3) reg. dicere MR2GQ. dicere lu. sid. reg. rvafh. 5) Apoll. et Di. rvafh. 6) *con*cepit MAR2G,r (9cepit). ocepit v. cepit a. *a*ccepit fh. *ubi* omn. libri. uti tacite inculc. Q. dicitur freq. afh. 8) *iussa — urbem* tamquam lemma ind. fh. 9) intellegi*mus* M. intell*i*gimus R. intelligi*tur* 2GQ. intelli*gi* rvafh. 10) ae*na* M. 12) troia incensa 2. 13) sine fraude aenas (uide supra ad u. 37) M. sine fr. aeneas pa. superstes R2. sine fraude Castus Aeneas pa. superstes rv. sine *sua* fraude. Castus Aen. pa. sup. afh. Castus om. G. sine fr. Aeneae Q. Lemma eieci duo scholia coniungens, ipso poeta duce. Conf. Acr. qui accipit *sine fraude:* sine laesione. Vet. Ambr. sine nox*ia* (l. noxa) sine periculo. γ: sine fraude] Non *sine fraude ardentem* sed *sine fraude iter muniuit eneas.* Quidam putant propterea *enean patriae superstitem* fuisse. quod iuxta quorundam opinionem crimine proditionis sit dampnatus. conf. C. prodi*c*tionis R. 15) scil. suis rvafh. suis scil. MR2. 16) qnae om. vafh. patri*am* missa M. patria in ipa relin*q*. R. relin*que*runt M (Halm.). 17) *et* generis 2C. 19) *et* pdr afh. v om. et rell. *ac.* ab iul*io* *caesare* R. ab Jul*io* fh. pertinet iulia gens ac per hoc Venere et anchi*sae* exist. r. descendisse om. 2,r. uener*ae* et anchise M. 22) utique *est* A2,rva. *uti* est fh. est utiqne R. est om. M(G?)Q. 24) eos add. Q. per quo*s* subiect. r. esse omn. libri. romanorum *significat* 2. 25) *Redire audet* A. redire aude*at* M. rediret audet R. rell. om. sup. temp. 2, om. redire — Augusti. *Audet*] temp. augusti γ. tem*pore* augusti. vet. Aubr.

60. ***app. b. pl. copia c.*** Quasi corporalem deam hic accipe Copiam, [ac per eam] utique rerum omnium abundantiam.

65. ***si Pal. u. ae. arces.*** Apparet iam [eo tempore] ab Augusto dedicatum fuisse in Palatio Apollini templum, cuius et *Verg.* sic meminit (A. VIII, 720): ***Ipse sedens niueo candentis limine Phoebi Dona recognoscit populorum.***

67. ***alt. i. l. m. s. proroget aeuum.*** Sensus est: si acceptas aras habet Apollo, quae in Palatio dedicatae sunt, [hoc est,] si Romanos propitius adspicit melius saeculum in futurum tribuat.

69. ***quaeq. A. t. A. q. D. p. u. curat et u. p. a. applicat aures.*** Hic quoque ex superiore sensu per zeugma [*si*] particula arcessenda est, ut sit: *Si* quindecim uirorum preces Diana curat et si amicas aures applicat puerorum uotis; et aeque ex superiore ad Dianam pertinebit: ***Alterum in lustrum meliusue semper proroget aeuum.***

73—75. ***Haec Jouem — dicere laudes.*** Phoebi laudes et Dianae.

EXPLICIT LIBER CARMINIS SECVLARIS INCIPIT EPODON (M).

2) *et* per eam 2γ. *ac* per eam GQ. om. M. cop. *undi*que rerum om*nem* abund. R. hec accipere Copiam u. r. o. *ha*bund. M (Halm.). 3) equus *arces* M. *aras* Q (uide p. XXXI: 'arces pro aras'). conf. Verg. G. II, 535. — eo temp. om. MRG (in marg.). 4) pala*tio* MR2γG,rva. Pala*tino* fh. Pala*tium* Liv. I, 5. Varr. L. L. IV, 8. VIII, 9. apollin*i* MR2G,CQ. γ et edd. apollin*is*. 5) ut *maro etiam testatur* γC (om. etiam). *nu*mine R. *f*ebi donare cog. M. 7) proroge*t* MγR2. 8) hoc est 2G. rell. om. (siue?). prop. Rom. rvafh. propitio*s* MR. 9) *in* fut. tr. MR. mel. sec. tribuat *in* fut. γ. rell. om. *in*. mel. saec. tribuat (sic) rv. mel. sec. tr. fut. afh. 11) sensu om. M (Halm.). si om. MR. zeuma Rγ. 12) amic*a* *laudes* (sic) M. amic*a* aures R. et si uot. pu. amicas aures applicat γ. 13) et aeque MGQ. et *aequae ad* superior*em* ad 2. et *quae* rvafh. sup. *et* ad dian. MR. pertine*bat* 2. 14) *il*lustrum R. 15) Hoc schol. om. fh et Q, qui adnotauit: 'Post *aeuum* in cod. Med. Pat. sequitur postrema carminis stropha addito: Phoebi et Dianae. Fortasse *lacuna signata* haec recipere debui.' *Haec — dicere* phoebi laudes et dianae M. *Haec — dicere laudes.* phoebi et dianae. 2,rva. Totum schol. om. fh. R om. Phoebi et Dianae. Posui: phoebi *laudes* et Dianae; Porph. enim uult intellegi *laudes* Ph. et Dianae, non *chorus* Ph. et Dianae. Quod cum liquido pateat, et hic lacuna absit.

Porphirion in artem poeticam incipit (R).

COMMENTARII
IN EPODON LIBRVM.

EPODOS I.

ACRON.

1. *Ibis Liburnis.* Maecenatem prosequitur euntem ad bellum nauale cum Augusto aduersum Antonium et Cleopatram. [Ad Actiacum enim bellum iturus Caesar Augustus Liburnis praeposuit Maecenatem. Hac igitur illum poeta oratione solatur.] [*Liburnae* nauiculae sunt textae uiminibus.]

2. *amice pr.* Ut in muro ita et in nauibus fiunt propugnacula, post quae dimicantes armati consistunt.

4. *tuo.* Subaudi *periculo.*

5. *quid nos.* Eclipsis, deest enim *faciemus.*

superstite. Superstitem pro praesenti posuit, ut *Plautus* (in Artemone ap. Fest. p. 305 ed. Müller.): *nemo hic adest superstes.*

EXPOSITIONV̄ HORATII. LIBER IIII. EXPLIC̄. INCIPIT LIBER V. iambicus dicolos A (Acr.). Q HORATI FLACCI CARMINV̄ LIB̄. IIII. EXPLIC̄. INCIPID EPODON FELICITER AD MECENATEM A (Hor.). Incipit liber quintus. ad maecenatem K. Acronis Grammatici Commentarius in Q. Orrtii libros carminum finit. eiusdem in epodon incipit R. Explanatio Acronis in Epo*d*o Oratii r. Acronis commentaria in quinti (sic) Horatii Flacci Epodon librum v.

ACRON. Ad Mecenatem AγP vet. Ambr. Longiorem notitiam de metro, quam afh principio scholiorum praebent cuiusque prior pars (Metrum — Archilochus) non solum in vett. edd. rmv sed etiam in codicibus nostris, maxime tamen uariata, occurrit, in Parergis codicum Horatii inuenies, ubi de metris eius sermo est. Quae γ habet, ea plane differunt ab introductione Comm. Cruquiani. In b ad epodos paucae tantum glossulae leguntur hinc inde disseminatae.

2) aduers*us* 2. Ad — solatur om. AR12G,r. γ: Mecenatem *deducit* ad bellum euntem (om. nauale) cum augusto *contra* antonium. Ad actiacum iturus cesar augustus liburnis prepo*suisset* mecenatem. hac ig. il. po. *noster* oratione solatur. 4) Lib. — uiminibus om. AR2,r. sunt om. 1,va. 6) naua*li*bus R2. propugn. om. A. consist*a*nt A. Alia scho*lia* in γBφ: ostendit [naumachia i. Bφ] naualia proelio tunc temporis interesse mecenatem. cui ipse praeerat dicens illum ire cum *liburnis* i. nauiculis libicis. quibus utuntur negotiatores libiae. Et hi etiam qui prelium nauale ordinant. cum his nauiculis discurrunt inter maiores naue*s* ordinantes milites per singulas naues quod mecenas tunc egit sicut quilibet dux in equestri certamine. γ: *propugn.*] propugnacula dant loca in *nauibus*, in quibus milites stantes pugnant. *c*onf. C. 8) gl. periculo ex ARγ (s. tuo periculo), 2,r. rell. om. conf. Porph. 9) ecl. d. fac. om. A2,r. ecl. d. *enim* faciemus R,v. enim om. afhQ. 11) hic adest A2,r. rell. adest hic.

7. *utrumne i.* A Maecenate aut a Caesare; ipso enim agente Horatius ab Augusto meruerat militiae uacationem, quod iniucundum sibi sine ipso confirmat.

9. *an huc.* Supple: tecum suscipiemus laborem, quem molles ferre non possunt?

12. *inhosp.* Aut propter nimia frigora, aut *inhospitalem* inhabitabilem propter montis ipsius asperitatem, ut (A. VI, 41): *inhospita Syrtis.*

14. *Forti seq. pectore.* Forti animo [μετωνυμικῶς]; inbecillum enim se corpore in sequenti dicturus erat.

15. *Roges Interroges. quid iuuem m.* Humanae mentis ratio est, ut per diuersas suspiciones dilectis plus timeatur absentibus. Dicit ergo, non quod comitatu suo inbecillis fortissimum uirum posset iuuare, sed aut praesens cum eo tutior esset, aut salutis eius minorem praesens sollicitudinem sustineret. *Lucanus*, ut timorem sollicitae mentis ostenderet [canit] (V, 779): *euentus belli sciet ultima coniunx.*

17. *comes.* Si comes sum.

19. *ut ads. inpl. p. a.* Apta inertium curae auium comparatio; illae enim nidos non relinquant cura pietatis, dum uindicare non possint.

19—21. *auis serp. adlaps. timet magis relictis. Magis timet*, aut ipsa incursus serpentum timet, aut magis *pullis relictis* timet.

23. *libenter h. e. o. m. b.* Noue et eloquenter dixit: *militabitur bellum* ut: pugnam pugno, seruitutem seruio.

24. *in tuae sp. gr.* Non pro spe praedae sed gratiae Maecenatem se dicit nolle deserere.

[25. *illigata.* Implicata, illaqueata.]

27. *ante s. f.* Ante caniculares dies.

Lucana m. pascua. Id est: non ut saltus Lucaniae aestiuos accipiam, ad quos greges uitantes aestus Calabriae transferantur.

1) *Aut* a mec. R. ab aug. om. 2. 2) uocationem A. — *inuoca*ndum R. in *io*cund. r. rell. *iniuc.* 4) An hunc lab.] id est hunc laborem tecum suscipi*a*mus quem A. s. laborem tecum suscipi*a*mus quem r. scilicet tecum R2,r. laborem om. AR2,r. 6) nim. *alpium* frig. A. inhosp. AR,r. rell. om. ips. mont. 1. 7) s*i*rtis A. 8) Forti an. AR2,r. rell. om. forti. μετ. om. A2. i*n*becill*u*m A. conf. Hor. S. II, 2, 86. Cic. Sen. 11 etc. i*n*beccillem 2. *imbell*em fh. rell. imbecillem. 10) Roges. int. ex A,r. rell. om. est ut per d. s. dilectis A (dilec*ti*) R2,r. est ut dilectis pl. tim. abs. *per* diu. suspiciones vca (suspi*t. ca.*) est ut per diu. suspic. dilec*tu* pl. tim. abs. fh. est ut dilectis pl. tim. abs. *propter* diu. suspi*t.* G,Q et 1,m (*per* diu. suspic.). 11) quod non 1. fort. uir. imb. 2. 12) esse — sustiner*e* fh. soll. sustineret AR2. rell. sust. soll. 14) ostender*e*nt A. canit om. A,rva. ait R. sci*et* AR2,rvm. rell. sci*at.* 16) Schol. om. 12G,mva. om. *sum* R. s. comes sum r. Si co. sum A,fh. 17) ads. A. 18) possint AR. rell. poss*u*nt. vide indicem s. u. *dum.* 19) *ad*laps. A in lemm. *all.* in Hor., *al*apsus γ. ad laps. r. Schol. ex A,r. rell. habent: *ut* ipsa serpentium incursus timet magis pullis relictis. tim*e*nt fh. serpent*um* vca. 23) pro AR2,r, rell. om. 25) gl. habent fh. rell. om. 27) aest. Luc. 2. 28) transfer*eb*antur r.

29. *superni.* Alti, [i. e.] in superiori (loco?) positi. *candens.* [Aut pro altitudine niuosa, aut] marmoribus compta.

30. *Circ. t. m.* Telegonus enim, Circes filius, Tusculum condidit. Aut *Circaea moenia,* Campaniae; i. e. nolo continuare agros Tusculanos usque ad Circaeum.

31. *benignitas.* Liberalitas.

32. *parauero.* Adquisiuero, et est pronuntiatiuum futuri temporis, ut docuero, orauero. *Verg.* (Aen. II, 718): *donec me flumine uiuo Abluero.*

33. *ut Chremes.* Nomen in Terentio diuitis et tenacis.

34. *discinctus.* Dissolutus [et liberius agens], ut (S. I, 2, 25): *Malchinus tunicis demissis ambulat.*

nepos. Luxuriosus, neglegens.

PORPHYRION.

Ibis L. i. a. n. a. p. Liber hic EPODON inscribitur, scilicet quod ita uersus in eo ordinati sunt, ut singulis quibusque clausulae suae recinant. *Clausulas* autem lyrici appellant quasi praecisos uersus integris subiectos, qualis est secundus: *amice propugnacula* et deinceps alterni, quibus tertia pars deest, quo minus sint praecedentibus similes i. e. ipsi senarii, quos merito *bessales clausulas* appellant [et] a *bes;* bessi enim tertia pars opus est, ut integer fiat.

2. *Ibis l. i. a. n. p.* Non uidetur uerecundiae Horatii conuenire, ut amicum se Maecenatis dicat, cum clientem debeat dicere. Numquid ergo sic ordinanda phrasis est, ut *amice Caesaris* intellegamus, et ideo bis *Cae-*

1) id est om. AR12,r. superiori AR,r. sup. *loco* po. R. Aut — aut om. 2 (*id est* ma. co.). comperta 1. ornata vet. Ambr. et C. 3) enim AR2,r. circe A. rell. circ*es. ulixis et* circes R(γC.). 4) campani*a* AR. om. r. Circ. moe. Camp. om. 2. Est autem sensus. neque si in tusculano possidens uillarum mearum aedificia usque ad ipsam porrigam *romam* γ (Porph.) *v*olo r. 5) circ*e*um A,r. circ*ei*um 2. 7) Adquisi*ero* A. rell. acquisi*uero*. pronunti*ati*vum AG,r. Diomed. p. 338, 25 Keil. pronuntiat*uum* fh. rell. pronuntia*tum*. orauero AR12,r. rell. om. 9) *chremes* in Hor. *cremens* in schol. A. 10) et lib. agens om. AR1,r. disc.] et tunicis d*i*miss*us* 2. mal*ti*nus A,rv. d*i*miss. A,r. *discinctis* R. 12) neglegens A. om. 2.

PORPH. EXPLICIT LIBER CARMINIS SECVLARIS. INCIPIT EPODON M. Porphirion Grammaticus in libros carminum finit. in epodo incipit R. Explanatio Porphirionis in Epodo Oratii rv. AD MECENATEM R.

15) Liber hic MR. rell. Hic liber. epod*us* r. Epod*os* vafh. 16) *se*cinant MG. legendum *re*cinant cum Bφ et Comm. Cruquii. i. e. respondeant. conf. C. I, 12, 3: *Cuius recinet iocosa nomen imago.* ret*ine*ant γ: *se cont*ineant 2. *serui*ant R. *sententia* r. succin*antur* vafh. succin*ant* Q. conf. E. I, 17, 48. Calpurn. IV, 79. 19) similes i. e. ipsi *senarii* MR2G. similes ipsi *sequentes* rvafh. 20) be*su*les MRG. *brisu*les A2. *bellin*es r. *h*ellines v. *H*ellines afh. posuimus *bess*ales. ut nos Q. conf. Petron. 58. Martial. VIII, 70, 7. *et albes* M2G. et albo*s* R. αλλιωσις rv. ἀλλιώσεις afh. ἀλλοιώσεις Braunh. scripsi: a *bes. est* a bes Q. conf. Plin. XVIII, 11: pondo bessem. Cic. Att. IV, 15. 8 unciae assis = ⅔. — *b*asi uulg. lectio. ut nos Q. terti*ae* fh. opus est omn. libri. de*est* tacite inculc. Q. 22) aut fh. 23) debeb*at* fh. 24) frasis M.

saris accipiendum erit, ut sit tale: Amice Caesaris, Maecenas, ibis Liburnis paratus [omne] periculum Caesaris tuo periculo subire?

5. *quid n. q. t. u. si sup. iucunda s. c. grauis.* Bis posuit particulam *si*, sed semel abundat; melius enim sic loqueretur: 'quibus te superstite uita iocunda est, si contra sit, grauis est.' Ergo [uerbum] extrinsecus bis accipiendum ex eo (uerbum?) *sit*, ut plena fiat elocutio.

6. *si contra ge.* Contra i. e. superstiti contraria.

7. *utrumne iussi p. o.* Iussi a te; aut numquid a Caesare? Dicitur enim Caesar Augustus dedisse Horatio militiae uacationem, cum aliis negasset.

9. *an h. l. m. l. d. q. f. n. molles u. feremus.* Sensus autem est hic: aut numquid animo laboraturi per absentiam tuam suscipimus et corporis laborem tecum eundo? Corporis enim laborem uult esse, non mollium uirorum.

17. *comes m. s. f. i. m. q. m. absentes h.* Sensus est: si comes sim, minorem metum patiar, qui semper absentibus maior est, et adtende, a singulari numero ad pluralem transitum fecisse [nunc].

19. *ut adsidens inplum. p. a. Serp. adlapsus timet.* Adtende elocutionem *illis timet* per datiuum casum, non *pro illis timet.* Sic et *Ter.* (Heaut. III, 2, 20): *Syre, tibi metui male.*

21. *non ut adsit auxili l. p. p.* *Sit* uerbum hic deest et *si* particula, quia ordo et sensus hic est: Non ut plus auxilii praesentibus *sit* latura, *si* adsit.

27. *pecusue c. a. s. f. luc. m. pascua.* Ambigua quidem elocutio est: sed cum *ante sidus feruidum* dicat et Calabriam manifestissimum sit caloratam esse, apparet, eum hoc dicere, non ut pecus ante feruentissimum aestatis tempus ex Calabria in Lucaniam transeat.

2) omne afh. 3) iuc. M, afh. rell. ioc. γ. *iuc.* in Hor., ioc. in scholio. uett. codd. inconst. bis om. rv. *periculum*, si semel afh. 5) sit om. rvafh. bis om. rvafh. 6) *ex eo* sit omn. libri. id est, '*sit*' Q. Bφ: te uita si superst. (in φ u. *si* crasum): uacat istud si. uita superst. vet. Ambr. *iucunda*] *Si* particula semel sufficit ut sit talis elocutio. quibus te superstite uita iocunda *est.* si contra grauis *est.* ergo *quod est* uerbum bis extrinsecus audiendum || *uel* accipiendum *et ex eo trahendum* est *sit* ut plena fiat elocutio γ. elo*quu*tio M. 9) militi*a* h. Oratio M,r (om. militiae — negasset). 10) moll*i*s M. 11) aut om. fh. ait va. *autem* r. est. Hic *autem* R. nunquid R,rvafh. 12) labore*s* 2(G?)Q. lab*or* rvafh. esse om. vafh. 15) maior est MG,a. est om. R. *min*or est: 2. absentibus est, om. maior, rv (ess). absentibus *esse solet.* Attende fh. et att. MRG,rv. et om. afh. 16) nunc rvafh. 17) *ads.* M, ut Bφ. *ass.* K et Bern. AB,γbR. i*m*pl. MKb Fran. i*n*pl. vet. Ambr. BφγDP. Bern. AB. *al*laps. M, ut Bern. KAC Fran. adl. BφDIb vet Ambr. G 18) per datiuum *dictum* casum R. per dat. ca. M,rvafh. om. 2GQ. *pro illis* MRrvafh. *de* illis γ. *illos* 2GQ. *et* γ,vafh. 20) Non — adsit om. M (Halm.). 23) pascu*is* M, ut Fran. AE Bern. AC. Vet. Ambr. et Par. C a m. 1: pascu*a* al. pascuis. *c*a*l*oratam M2G. verbi obsoleti particip. rarius. conf. Apul. Met. VI, p. 182. coloratam RA. 25) feru*idiss.* rvafh. 26) Calabri*s* rvfh. calabri*a* codd. et aQ. tran*sferat* 1 (Porph.).

30. *Circ. t. m.* Tusculum intellegendum, quia Telegonus, Circes et Ulixis filius, hoc oppidum condidit. Sensus est autem: ut neque in Tusculano possideam uillarumque ibi aedificia usque ad ipsam urbem extendam.

31. *satis s. m. b. t. d.* Donatum sibi in Sabinis fundum a Maecenate Horatius saepe testatus est.

33. *quod aut a. u. Ch. t. p.* Quoniam Chremes nomen senis est in comoediis; ibi enim fere senes auari finguntur. Unde uidetur non immerito Chremen auarum dixisse. Sensus autem: non studebo nummos adquirere, quos thesauris conditos terra subfodiam. Per quod ait, se nolle nummos habere plures, quam opus sint, ac per quos sollicitam habeat uitam.

34. *disc. aut p. ut nepos. Discinctos* pro *neglegentibus* solemus et nos dicere. *Nepotem* autem Veteres prodigum ac luxuriosum dicebant, quia reuera solutiores delicatiorisque uitae soleant esse, qui sub auo nutriantur.

EPODOS II.

ACRON.

Beatus ille q. p. n. Laus uitae rusticae, ut *Verg.* (G. II, 458): *O fortunatos nimium sua se bona norint Agricolas.*

negotiis. Litibus, siue difficultatibus urbanis.

2. *ut pr. g. m.* Antiquitatem significat, cuius aurea saecula credita sunt, quod praeter ciuitatum munitiones omnes in agris uiuebant.

3. *exercet.* Colit[, ut (G. I, 99): *Exercetque frequens tellurem atque imperat aruis*].

1) Ulysis afh. ul*yx*. rv. uli*x*. codd. 2) ut neque MR2G. *at* neque rvafh. neque ut Q. 3) poss. u*illam* quae ibi aedif. habeat usque ad ips. urbem, om. extendam rvafh. conf. γ ad Acr. 5) sepe testat*us* A,rva. testa*tus est* γ,C. rell. testa*tur*. 7) comed. M. — senes om. fh. senes fere rva. 8) *senes* autem M. senex autem R,r. — adq. M. 9) su*f*fod. MR2,a. rell. *sub*fod. — se om. edd. nolle se 2. rell. se nolle. — quam *sibi* opus *sint* R. quam *si* op. sint M. quam opus sint GQ. rell. quam opus *sit*. ac per qu*od* R. 12) negl. *solent* dicere afh. *solens* v. sole*mus* r. sole*mus* et A2. om. *et nos*. 13) ueteres *et* prod. *ac* R. *ac* omn. libri. *et* tacite inc. Q. 14) solutiore*s* del. afh. rectius, nam homines hic soluti (E. I, 5, 20) dicuntur, non mores dissoluti. solutior*es*que M,rv. — uitae MR1GQ. rell. *uictus*. nutriuntur vafh. esse sub auo nutr*iente* r, om. qui.

ACRON. Vitam agricolarum summa tranquillitate rerum exornatam prosequitur A (Hor.), ut K, laudatio uitae rusticae (Acr.), ut bEBφ Fran. Bern. BC etc. Laudatio uitae rusticae exornatae summa tranquillitate rerum vet. Ambr. et γH. Ode CV. R. Nannii sententiam de Acronis Comment. in h. epod. uide in Misc. III, 18. Grut. Lamp. I, p. 1269. Scriptus codex eius nihil fere cum impressis habet commune. idem ualet de cod. γ.

19) Haec inscriptio argumenti loco posita est. — ut AR12,vr. rell. om. ut. uirg. om. 2,r. 20) no*ssent* A,r. norunt γ1. agricolae AR,r. 21) urb. diff. 2. 25) ut aruis om. A2,r. armis vm.

4. *sol. o. f.* Liber a debitis et a foenore.

5. *classico m. t.* Terribili tuba, ut (G. III, 530): *nec somnos abrumpit cura salubres.*

6. *horret.* Timet.

7. *forumq. u.* Ut (G. II, 502): *Insanum forum* [*aut populi tabularia uidit*].

7. 8. *et sup. c. p. l.* [Vitans] salutationes potentiorum, ut (G. II, 461): [*Si non ingentem foribus domus alta superbis*] *Mane salutantum totis uomat aedibus undam.*

9. *adulta uitium prop.* Pro *adultarum,* quae iam duci et propagari possint.

10. *altas maritat pop.* Coniungit; sic enim *maritat* hic dixit, ut supra (IV, 5, 30): *uiduas arbores* uitibus carentes.

11—16. *in reducta u.* Depressa, siue secreta, aut certe flexuosa, dum sequitur montes.

12. *errantes.* Libere pascentes, ut (B. I, 9): *Ille meas errare boues.*

13. *inut. f. r. a.* Putatorem significat arborum.

14. *fel. ins.* Fertiles, ut (G. II, 81): *Exiït ad caelum ramis felicibus arbos.*

15. *aut p. p. m. condit amph.* Hoc est: fauos premit, ut ceram separet et mel sincerum reponat.

16. *aut tondet infirmas oues.* Aut quae aestu (onustae?) uelleribus premantur, aut delicatas taedio.

17. *Autumn. agris extulit.* Veluti de aestuum nimietate..

1) a foenore rmvacfh. mv. om et. a. om. R(G?)Q. 2) abrumpet R,r. 5) aut — uidit om. A. ut ins. — uidit R12,rva. 8) uitans om. A. i. e. uitans salut. po. R2. uitans sal. po. r. rell. sal. po. uitans. Si — superbis om. A2,r. uom*it* R,r. 11) poss*i*nt AR2,rvca. rell. poss*u*nt. 12) marit*as* A1. 15) mont*is* A. errant*is* (bis) A ut EBφK. 22) reponat 2. rell. re*paret*. ut *a cera* separet mel syncerum, om. reparet c. *separata* est cera vet. Ambr. 23) tond*it* vet. Ambr. inf. ou*is* Bφ cum scholio: epi*te*ton quia semper infirmae. ad marg: HOC IN AESTATE. Inde ortum uidetur *aestu* mvac pro *onustae*, quod iam obtulit C: *aut tondet inf. o.*] nam oueis *aestate* lanitondium patiuntur. *infirmas*. proprium epithethon ouium, quae neque sui curam gerere, neque saluti suae prouidere sciunt: praecipue cum *onustae* sunt uelleribus suis et grauatae: nisi maluerimus naturaliter dicere *infirmas*, id est, *delicatas*, quia natura oues sunt infirmae, et *morbis obnoxiae*. similiter γ et vet. Ambr.: *onustas* uelleribus quia tunc grauatae infirmae fiunt. γ addit: aut quia infirmiores dicuntur oues fieri cum *at*onsae (l. *ad*tonsae. conf. Plaut. Bacch. V, 2, 7) fuerint aut naturaliter *delicatas, quod est melius*. 24) aut *delitias* taedio A. *dilec*tas 1,r. *derelictas* R. de*uic*tas 2. mvac om. aut del. taedio. re*lic*tas fh et Q, qui ne unum quidem uerbum de h. sch. adtulit. Taedio = morbo, phthisi. conf. Plin. XXVI, 13. Plin. E. II, 11 oues uocat *delicatissimas*. Dillenburger. Qu. Horatt. p. 105 schol. neque emend. neque explicuit. 25) *autumn. agr. extulit* lemma in A. autumn. *grauis* ext. R. autumn. *aruis* r. *aruis uel agris* γ. *agris* al. *aruis* Ambr. rell. *mitibus*] ut fhQ, aut *mitibus po.*] ut vca. aestivum R.

19. *insit d. pira.* Proprii laboris fructum, ut (B. IX, 50): ***Insere Daphni piros.***

20. *cert. e. u. p.* Ut (G. II, 95): ***Purpurae preciaeque.***

21. *qua mun. te, Priape.* Dignis donis deorum.

22. *Silu. t. f.* Custos agri siue fructuum.

23. *Libet iacere.* [Introducit quendam feneratorem loquentem et laudantem uitam quietam nec tamen suum propositum deserentem.] ***Antiqua ilice.*** [*Antiqua*] Magna, ut (B. VII, 1): ***Forte sub arguta consederat ilice Daphnis***, hoc est, refugio apta pastorum.

24. *modo tenaci gr.* Quod terram radicibus stringat et cespite.

25. *interim.* Pro *interea.*

27. *fontesq. l. o. m.* Strepitu suo somnos suadent, ut (B. I, 55): ***Saepe leui somnum suadebit inire susurro.***

28. *quod.* Quae res, ut *Ter.* (Eun. III, 1, 9): ***qui habet salem Quod in te est*** [i. e. quae res].

29. *annus hib. Iouis.* Pro: hiberna pars anni, ut (G. I, 418): ***Juppiter uuidus austris.***

30. *comparat.* Colligit.

31. *trudit.* Excludit, expellit, ut (G. III, 378): ***frustra oppositum trudentes pectore montem.*** — ***multa cane.*** Feminino genere *canem* dixit, ut (A. VI, 257): ***uisaeque canes ululare*** [***per umbram***].

1) fructum om. 1,vmca. 2) damni pir. A. conf.ad u. 23. insere ***nunc M. pir.*** (sic) r. ins. Daph. pyros vmcafh. 1,vca addunt: ***carpent tua poma nepotes.*** pira in Hor. uett. codd. Acr. non laud. a Ribbeck. 3) p̄tiaeque A. conf. Plin. XIV, 2. Probus 47. 22 K. 4) Qua*mu*neretur A in Hor., quā = qua*m* ***ue***neretur in Acr. — dign*as* AR1,m. dign*us* vca. dignis om. r. i. e. dign*a* ***ipsa mea*** donis deorum 2. 6) In nonnullis codd. ut uet. Ambr. Pariss. AHN Bern. C etc. noua oda hic significata est et maiore litt. init. et notitia metri METRVM QVOD SVPRA, addito illo argumento ***Introd. — deserentem.*** In ipsis Acronis codd. et edd. uett. rvmca argumentum desideratur. Legitur tantum in fhQ. L*u*bet v. — foen. vet. Ambr. 7) quietem ***et non*** tamen A uet. Ambr. ***rusticam*** uitam ***et non*** tamen N. In Bern. C inscriptio est breuior: Quendam fen. int. loq. nec propositum deserentem, om. ***et laud. u. q. nec ta. suum.*** 8) Antiqua ult. om. A1,r. i. e. magna 2,r. — Forte sub arg. om. A2. sub ***antiqua*** C. rell. arguta. ***conde***rat A2. 9) damnis A, ut supra ad u. 19. hoc — pastorum AR2 et omn. editiones. Q uncos posuit dicens: „inclusa uerba aut eicienda aut certe corrupta sunt. fortasse in *apta* latet *aperta* s. *aprica* et scr. ***ad ap.***" At uero simplex loci Verg. explicatio est: ilex apta refugio pastorum. ***Refugio scilicet non uerbum sed datiuum nominis*** esse facile intellegitur, atque insuper apertum est, pastores non ad aprica sed ad ilices magnas, argutas i. e. umbrosiores ventoque agitatas refugere. 10) et cesp. omn.fere libri. *tenaci*] quod terram string*it* spissa herba γ. quod haerendo stringat C. Int. p. int. AR2,rvafh. om. 1,m. pro interea dum iacet ***rusticus*** C. dum *illi* iacen*t* Bφ. [interea] Q. 12) ***Atque*** leui AR2,r (somn. ***suadet***, om. inire su.). 13) suade***bat*** 12. adire 2. conf. Ribb. 14) sch. om. A,r. quaeres γ. i. e. quae res C. 15) i. e. ***quaeres*** superfl. 16) Pro AR1,r. rell. id est. 17) ***hum***idus 1G,mvca. rell. ***uu***idus. (*In*uidus R. ***uid***uus r). ***hibernus***] hiimps γ. hiemps vet. Ambr. 19) *im*pellit 2. impellit uel includit Bφ. ut — montem om. 1. montem ***adeunt*** R2,r. oppos. om, A,m. 20) Fem. generi*s* 1,rm. *ut* codd., mvca. om. fh. 21) per umbram om. AR2,r. apr*is* 2, om. fug.

32. *obst. pl.* Fugae aprorum oppositas plagas h. e. retia, ut (A. IV, 131): *Retia rara plagae lato uenabula ferro.*

33. *amite.* Pertica, qua rete tenditur; *leui.* Limpido, gracili.

34. *Turdis e. d.* Epitheta singulis dedit *turdos edaces* dicendo et *pauidos lepores.*

35. *aduenam gr.* Quia transmarinae sunt, ut (G. I, 120): *Strymoniaeque grues.*

37. *quis n. m. q. a. c. h.* Amor i. e. auaritia habens malas curas cupiditatis.

39. *pudica.* Casta, ut (A. VIII, 412): *castum ut seruare cubile Coniugis et possit paruos educere natos.*

41. *Sabina q.* Exempla pudicitiae a mulieribus rusticis sumpta.

42, *pernicis.* Celeris, uelocis, inpigri, [ut (A. IV, 180): *Progenuit pedibus celerem pernicibus alis*].

43. *sacrum u. e. l. focum.* Diis enim Penatibus sacer [focus] est.

extruat l. f. Ut post laborem diligentia et studio reficiatur uxoris. *Vetustis.* Siccis.

45. 46. *claudensq. text. cr.* *Crates* a pastoribus texi consueuerunt ad mutandas pecudibus mansiones, ut adpositae greges muniant ab incursione ferarum, ut (A. IX, 60): *Cum fremit ad caulas.*

laetum pecus. Aut fecundum, aut pingue.

46. *distenta sicc. ubera.* Plena, ut *Lucan.* (IV, 314): *Distentas siccant pecudes.* [*Siccet.* Mulgeat, exprimat].

47. *horna.* Nouella. — *dulci dolio.* Hypallage pro: dulcia uina.

48. *dapes inempt.* Suo labore praeparatas, [i. e.] gratuitas, ut (G. IV, 133): *dapibus mensas onerabat inemptis* [Uxor].

3) sch. om. A2,r. qua rete tend. om. R1G. *rh*etia r. — 2 addit: et dicitur haec ami*tis.* et est fustis aut furca. γ: *amite. Amites* dicuntur conti, in quibus ligantur retia quibus aues maxime capiuntur. ideo *leui* quia asperitas lignorum tollitur quando ad usum uocantur. et a genitiuo incipit hoc nomen declinari quemadmodum *pecudis.* glossae: *amite.* conto. *leui.* raso, leuigato. Bφ et C: *Ames* proprie est furcula qua (*ex* qua C) rete suspenditur in aucupio uel uenatione (ad cap. aues C). conf. Porph. 4) *red*dit A. 6) *tris*moniaeque A. rell. strim. et strym. graues m. *edacibus*] edacibus cibum. aut quos edimus. aut qui*a* fructum oliuae (cf. C) edendo consumunt. Ut in sermonibus (II, 4, 43): Venea sum*m*itt*at* c. n. s. edu*ll*is (sic) γ. 8) i. e. om. R2,r. curas cupiditat*es* v. curas *id est* cupiditat*es* afhQ. eu. cupiditat*is* AR,r. 10) castum ut om. AR. *ut* om. 1,r. R addit: *in partem inuet.* subaudi *ar*boris. r: in p. iuu*at.* sub *la*boris. vet. Ambr. et γ: s. laboris. rell. om. 12) rusticis om. R12G,r. 13) ut — alis om. A2,r. 15) Lemma *sacr. uet.* amplificaui. focus om. AR1,rvmac. sa. *focus* est fhQ. sa. *est ignis* 2. Scil. ut R. 17) Vet. *Siccis* A,r. *Vet. repositis,* siccis vet. Ambr. γ. rell. om. 18) *textis.* cr. caulis septis. gl. in vet. Ambr. γ. conf. C. 21) l*a*tum peccus (in Hor. l*ae*tum) pecus A. pigne A. 23) *Siccet* mu. exp. om. AR12,rmvac. mulg*at* exp. fh. mulgeat expr. CQ. mulserit exprimet γ. 25) sch. om. RA,rmvca. 26) id est fhQ. om. AR1,rmvca. inept. (bis) rv. *inempt.* non emptas. uiles. vet. Amb. γ (uile) conf. C. 27) Uxor fh ex vca, qui carent seq. glossa, unde *Uxor.*

apparet. Scilicet uxor.

49. *Lucrina.* De Lucrino Baiarum lacu. — *iuuerint.* Delectauerint, ut (A. III, 282): *iuuat euasisse tot urbes Argolicas.*

50. *magisue rhombus aut scari.* Rhombus et scarus pisces sunt pretiosi et sapore et raritate.

51. *eois.* Orientalibus.

52. *hiemps.* Tempestas, ut (A. IV, 52): *Dum pelago desaeuit hiemps.*

53. *non Afra auis.* Struthio.

54. *non attagen Ionicus.* *Attagenae* enim in Ionia abundare dicuntur; et *attagen* masculino genere declinauit.

55. 57. *quam l. d. p. o. r. a.* Nullas dicit delitias bonis agri fructibus conferendas.

57. *aut h. lapathi.* Ostendere uult, agrum praeter utilitatem fructuum etiam herbas salutares adferre.

59. *uel agna f. c. Term.* Ad excludenda enim iurgia Terminali[or]um dies fueras constitutus, qui per epularum festiuitatem casis (agris?) seruari fines faceret constitutos; siue in honorem mortuorum ipse colebatur dies et (festus?) post Parentalia, eo quod iam sacris terminus poneretur.

60. *uel h. e. l.* Factus gratior ex perdito.

62. *properantes.* Festinantes ad stabula, ut (B. IV, 21): *Ipsae lacte domum referent distenta capellae Ubera.*

1) id est uxor A. s. ux. R. apparet. uxor 1. gl. om. G,r etc. 2) *hoc est* delect. R. 4) magis*que* A. magis *nec* rumbus. nec sc*au*ri R. in Hor. r*h*ombus in Hor., *r*ombus in Acr. AR. rombus in lemm. r*h*omb. in sch. γ. rombus rm. r*u*mbus in lem̃. et sch. v. sc*a*ri A in Hor., ut vet. Ambr. Bern. A (K non hab. h. epod.), scari in lem̃., sc*au*ri in scholio. sc*au*ri b Parr. CDIR. Bernn. BC. *u* lit. erasa in EH. staurus r. — sunt. om. A. sunt *optimi* 2. et r*atione* R. rell. et r*aritate.* 6) *eois.* Orient. om. 1G,vmca. 7) hiemps 2bBφC Bern. A. hiemps r. hie*ms* vet. Ambr. γ in Hor. hiem*ps* in sch. ut — hiemps om. 2. 8) *Africa* auis in lemm., *afra* in Hor. A. affra Parr. CR. strucio A. 9) attagen*e* RA1. attagen*ae* rvm. rell. attagen*es*. Attagen*a* usitatior forma. conf. Porph. et Martial. II, 37, 3. XIII, 61, 2. attagen (ἀτταγὴν) Plin. X, 49. quia in ionica regione habundant attagen*es* γ. C: Attagen*a* autem f*a*mella [l. femella, ut ed. 1579] est, inter nobilissimas habita. adi Porph. enim AR,r. autem 1,vmca. om. fhQ. 10) masculin*i* gener*is* 12G,rmvca. rell. masculino gener*e*. 11) bon*is* A2. rell. bon*i*. bonis agr*is* fr. A. *diui*tias boni R, rmvca. rell. *deli*cias. (deli*t*ias Q). C: non tantum *delectant* quae magno emuntur, quantum quae in agris nascuntur. 15) Terminal*iorum* omn. libri. Ad excl. *eorum* iurgia dies, om. Term., 2. c*a*sis seruari fines *faceret statutos* A. c*a*sis seruari fines *fecerat statutos* 2. cesis seru. fin. faceret *consti*tutos rmvafhQ. *caesis agnis* ex Hor. et Ouid. F. II, 3, 247 et Cassiod. V, 14. *Terminalibus*] Terminalia dicuntur dies festi qui celebrantur *pro finibus agrorum*. γ. conf. C. 17) *celebr*atur R. celebratus 2. rell. *colebat*ur. — *dies et* uulg. lectio. dies *festus*, aut: celebratus dies *est?* parentalia *est* 2,fh. eo om. 2. eo quod *iam* termin*us* po., om. sacris A. in sacris termin*us* po. R. in sacr. termin*is* 2,vm. in sacr. Termin*i* acfh et Q, qui confitetur: "Ceterum non reticebo alteram interpretationis partem mihi non liquere." 19) *receptus* ex perd. 2. *hoc est receptus* fa. gr. ex perd. R. factus gr. receptus ex perd. r. Quia cariora (gratiora) sunt *quae ex periculo liberantur* C. conf. γ. ad. Porph. 21) refer*u*nt A2. conf. sch. seq., Acr. ad Epod. XVI, 50 et sch. Lucani IV, 314. Seru. G. I, 127.

63. 64. *Vid. fe. u. inu. bo. Collo tr. languide.* Languidos labore, ut (B. II, 66): *Adspice aratra iugo referunt suspensa iuuenci.* [*Languido.* Labore fesso.]

65. *Pos. uernas dit. examen dom.* Pueri domi nati *uernae* dicuntur, ut (*Juv.* XIV, 168): *Unus uernula tres domini. Examen* uero ad infantium multitudinem rettulit.

66. *renidentes.* [Scilicet] splendentes aut uultu aut garrulitate.

Lares. Focos, metonymicos.

67. *Haec u. f. Alfius.* Feneratorem quendam inducit Alfium, qui laudans uitam rusticam commoda tamen fenoris non omittit.

69. *omnem redegit Idibus.* Tamquam eum pro fenoris lucro iam receptae pecuniae paeniteret, ita recollectam Idibus Kalendis properat commodare.

70. *ponere.* Deponere.

PORPHYRION.

Beatus ille q. p. n. Haec ode laudes rusticae uitae continet. *Negotia* autem hic molestias urbanae uitae uult intellegi.

5. *neque exc. cl. m. t. reliqua.* Eleganter ostendit incommoda uitae, quibus rustici carent.

7. 8. *et sub c. p. l.* Salutationem officia dicit.

10. *alt. maritat p.* Proprie maritari arbores dicuntur, cum uites eis adiunguntur; sed speciem pro specie posuit; non enim populi maritari sed ulmi solent. Hinc autem iam commoda rusticae uitae enumerare ac describere incipit.

17. *uel cum d. m. p. a. auct. a. est.* Poetica phantasia finxit autumnum quasi corporalem deum pomis coronatum.

1) Collo lang. i. languid*os* ips*os* labore r. *fessos uom.*] ut — iuuenci A. *collo la.* labore ipso fesso. A. *fessos.* ipso labore fess*os.* ut — iuuenci. R. ipso lab. fes*so.* ut — iuu.? 2) *Lang.* lab. fesso fh. om. R1G,rmvac. *languido.* lasso. vet. Ambr. γC. 4) *unde* 1,r. rell. ut. 5) uernacula AR1,r. — infan*tum* A. *simili*tudinem 1,mvca. rell. *multitu*dinem. *tend*it r. re*tt*ulit A. 7) Scil. om. AR2,rmvca. *res*plend. 2. *gratui*tate (sic) 2. 8) Meton. *faces* R. meton. om. A2, ut γBφ. γ: s. iuuat uidere flamma|re lucentes. Bφ: odorem culinae referentes. 9) Alfius AγG et plurimi uett. codd. Hor. alfeus 2. alpheus Parr. CD. omn. fere edd. *Alphius.* r in lemm. alphius, in schol. alfium. — alf. inducit 2. ind*i*cit R. 10) omitt*at.* A. omi*sit* 2. rell. omit*tit.* 11) enim eum R2. 12) peni*tet* 2. ita collec*tae* 2. -- *mutuare* a 1 m. corr. ex commodare. 13) gl. om. R1G. 2 addit: *relegit.* collegit iterum: in medio mense. sed nihil ualuit quod iterum quaerit iterum ponere illam ad usuram. vet. Ambr.: *redegit* exegit. quasi comparaturus praedia. conf. Porph.

PORPH. Nullae inscriptiones. 16) Haec AR (Hec) et omn. edd. H*a*c o. *laus* r. u. contine*tur* 2γ (laudatio) GQ. Ode om. R,r. *per* negotia fh. 18) uitae MγR,rvafh. om. 2GQ. 22) *speciem* pro specie fh. MγR2 (Q)),ra. *speciem pro*posuit v. *genus* pro specie fh. 23) hic 2. 25) fantasia MγR2,rv. rell. *ph*ant. *au*tumn. MγR, ut plurimi uett. codd. Hor. — Scholio addit γ: *decorum.* ornatum pomis quia sic depingitur autumnus.

19. *insit d. pira.* Merito *insitiua*; nam pirorum arbores, quae sponte natae sunt, necesse est dura atque aspera poma dent.

21. *q. muneretur t. Pr.* Et *munero* et *muneror* in actiua significatione recte dicitur.

26. *queruntur in siluis a.* *Queruntur*, inquit, quoniam ueteres omnium animalium uoces praeterquam hominum querelas dicebant. Denique et *Verg.* (G. III, 328): *Et cantu querulae rumpunt arbusta cicadae*, inquit; et de ranis (G. I, 378): *Et ueterem in limo ranae cecinere querelam*, et de bubus (A. VIII, 215): *atque omne querelis impleri nemus.*

27. *f. o. m. s. q. i. leues.* Suauis elocutio: *fontes obstrepunt*, quod somnos inuitet.

29. *aut c. t. a. h. I.* *Annus hibernus* pro *hibernum tempus anni.* Nota autem, synecdochen esse annum pro parte anni dicere. Sic et *Verg.* (B. III, 57): *Nunc frondent siluae, nunc formosissimus annus.*

33. *aut a. l. r. t. r.* *Amites* hodieque appellantur forculae, quibus retia in uenatione uel aucupio suspenduntur, et est figura ἐπεξήγησις, quia retia doli sunt.

39. *quod si pudica mulier in p. i.* (Id est?): quod si et pudica uxor rustico contingat [qualis Sabina]. Neque enim existimat difficile [esse], rusticam uxorem pudicam esse, cum omnes pudicas esse intellegi uelit; sed hoc ait: quod si et uxorem habeat, quae alioquin pudica est. Potest autem utique accidere [idioma], et est consuetudo rustica, ut uxor[ei] non sit, vel quia nondum ducta est, quod aliquo casu adempta sit.

1) pyra afh. 2) est *ut* du. fh. dent poma fh. 3) et *nu*mero et *im*munero (Halm.) M *et* prius om. γC. muneror (*utrumque* C) recte di. in act. sig. γC. 6) homin*is* rafh. homines v. quere*ll*as MA, quer*e*las 2G,ra. qu*ae*relas (qu*ae*runtur vfh). Denique MR2G. om. fh. Virg. denique om. et rva. cicadae. Inquit et R. cicadae. inquit et M. 8) quere*ll*am — quere*ll*is M. 9) bubus M2G. edd. bobus. 12) hyb. fh. 13) Not*am* 2G (notā). — parte *tempore* amni R. *et* om. h. 14) form*o*siss. M. aliis locis, ut IV, 13, 3 et 13, Epod. XIV, 5, S. I, 3, 125 form*on*sus, form*on*sa (in positiuo tantum?). *et* om. h. 15) hodie *quoque* R. — furculae afh. AMES proprie est furcula qua rete suspenditur in aucupio uel uenatione Bφ. conf. C. (furcula). rell. forculae. re*t*ia et recia M. *rh*etia r. *rha*etia v. 18) Difficilius scholion. *Nota id* quod (perperam apud Q. p. XXXI) MR,r. rell. *non ait*, ortum ex: *sed hoc ait*, uerbis, quae respondent praecedentibus *Neque enim. Nota* u. ex margine, ubi frequentius posita est, transgressa uidetur. Vide infra. cod. γ. Sensus ergo exponitur, cui contraria sunt verba: *Non ait.* Non *agit* γ. om. C. — quodsi *et* pud. MR et edd. omnes. om. 2G (Q). quod si (bis) MR. rustic*a* r. rustic*us* v. rustic*is* afh. rell. rustico. contigat R. 19) qu. Sabina (rvafh) om. MR2Gγ. ex. u. 41. Ne*que* enim γ. rell. *nec* enim. *es*timat γ. 20) esse om. afh. omn*is* pudi*citas* R. — esse om. 2. *uult* M (Halm.). rell. uelit. 21) quae om. γ. qui R. alioqu*in* MR,rvafh. alioqu*i* γG. pudica *sit* γ. 22) *idioma* MAR. cf. infra ad u. 47. *idonea* rv. rell. om. *et* est cons. rust. MR,r. *ut* est cons. rustica: va. ut est consuetudo, rustica fh. idioma ut est cons. rustica om. Q. ei om. MR,r. *ea* (mulier)? sit *uel quia* nondum *ducta est* MR,rvafh. quam nondum duxer*it* γ2. ut uxor ei non sit quam nondum duxer*at* G(Q). *Mulier* est *uxor*. conf. γ. Quod si et hoc consecutus fuerit agricola *ut in partem laboret*

43. *sacrum u. e. l. f.* Proprie (Proprium?) hoc rusticae uitae est, focum amare; *sacrum* autem dixit, quia ara deorum Penatum est focus.

47. *et horna dulci uina p. dolio.* *Horna uina* dicuntur huius anni; non ergo *dulci dolio*, ut dictum est, sed, translato epitheto, *dulcia uina* intellegamus; hoc [quoque] autem ad idioma rusticae simplicitatis pertinet, hornum uinum bibere.

48. *dapes i. apparet.* Vergilianum est; [sic] et ille, cum de uita rustica loqueretur, sic ait (G. IV, 133): *inemptis.*

52. *Non me Lucr. iuu. c. magisue rhombus aut scari s. q. Eois intonata fl. h. ad h. u. m.* Intellegi uult, *scaros* pisces in orientali mari esse et difficile fieri, ut circa Italiam capiantur, nisi quos inde uiolentia tempestatis adduxerit.

53. *non Afra auis.* *Afram* auem gallinam Numidicam dicit.

54. *non att. i.* Cum attagen*as* feminino genere uulgo dicant, adnotandum, quod masculino genere hic dixerit. *Attagen* autem auis est Asiatica inter nobilissimas habita. *Jonicus* uero ab Jonia dictus [est], quae est regio Asiae, in qua est urbs Ephesus.

59. *uel a. f. c. t. u. haedus e. l.* Jucunde expressit rusticorum frugalitatem.

63. *uidere fessos u. i. b. c. t. l.* Hoc *Vergilianum* illud est: *Adspice aratra iugo referunt suspensa iuuenci. Languido* autem *collo*, lasso. Et utique uoluptas domino hinc est cogitanti, quantum utilitatis exaratione agro contulerint.

uxor. Bγ: "Omnibus bonis rustici praefert *uxorem bonam* quae ita studet laborare una in parte sicut uir in altera" etc. Argutior utique Porph. in hac sententia est.

1) Hoc enim uitae ru. *et laboriosae* propri*um* est . . C. Propri*um* est rusticorum amare focum etc etc. Bφ. — uitae rust. rvafh. 2) Penat*um* M,rvafh. penat*i*um γR2(G?)Q. *focum.* sacrum deo (dō). quod ara deorum penat*i*um focus sit. *sacrum focum* quia iuxta focum di penates sunt positi. Ut lares inscripti. γ. cf. C (*laresque* inscripti). 3) *H*orna in lemm., *o*rna in schol. MR. horna et ornum r. 4) est *quia* transl. 2. *dolio.* non *dulci dolio* set uina dulcia. qnod autem *horna* dixit hoc ad idioma — bibere γ. — transl*atio* MRG. epithe*ton* rv(G2m.). *epitheto* uoci spat. uac. rel. in R. 5) quoque omn. fere libri. hoc ($^{o}_{q3}$=quoque) R,r=hoc *quod.* idoneam r. 7) rustic*ana* 2, ut γ ad u. 38: *Haec inter.* inter opera rustic*ana* positus. 8) *sic* ait M,r (bis ergo). *ho*nerabat γ. 9) Magis*ue rh*omb. aut sc*a*ri M,fh. *ro.* aut sc*au*ri R2,r. *ro.* aut sc*a*ri va. 10) sc*au*ros R2G,r. sacros fh. 11) *circa* itali*am* MRA2G. edd. *etiam* in Italia. — quo*d* R. 13) Aphra 2,rv. aut*em* M. *Non afra*] gallina numidica gl. γBφ. Strucio. alii dicunt gallinam numidicam (Strutio aut gallina numidica vet. Ambr.) quam quidam gara mantinam (garamantinam vet. Ambr. quam *et* Garamantiam uocant *et Africanam* C) uocant *s*iue pelix (*perdix* vet. Ambr.) γ. conf. C: *attagen Ionicus.* hanc autem uocant *perdicem Asiaticam* etc. 14) attageno*s* r. — *adnotan*dum MG. *an*not. R2. edd. *attenden*dum. 15) quod hic 2. mascu*lo* R. — est om. rvafh. 16) dictus quae omn. libri. Q. inculc. *est.* 17) urbs. om. 2GQ. *ef*fesus M. 18) hedus M. — *apertissime* rust. frug. expressit. Nam hic suadet luxuriam agricolae si quando edum occiderit ita debet habere quasi lupo eum abstulerit γ. 20) Vergilianum est hoc 2. 21) iugo om. M. aratra *domum* R. — lasso *dixit* 2. 22) *hoc*, om. est, cog. afh. h*ic* cog. rv. hinc est cog. MAR2G. — ex ratione MR

65. ***Pos. uernas ditis examen dom.*** Hoc est, qui uernae *diuitem* dominum faciunt; hic autem *ditem* frequentem ac famulosam accipe, nec ultra hoc *ditem domum* nunc intellegas, cum de rustico patre familias loquitur.

67. ***haec u. locutus fen. Alf. i. i. f. r. et reliqua.*** Urbanissime postremo finxit, haec non de sua persona dicta esse, sed [de cuiusdam] feneratoris. Per quod uult intellegi, neminem nescire, quid iucunditatis habeat uita rustica, nec tamen quemquam ab ea, in qua consueuerit, posse discedere.

69. ***Omn. redegit i. p. q. Kal. pon.*** Exigit, inquit, a debitoribus pecuniam comparaturus praedia, cogitans scilicet iucunditatem uitae illius, quam in rusticis laudat; sed rursus stimulatus cupiditate usurarum quaerit eam fenori dare.

(rōe) rv (ex*tra* rat.) rell. ex aratione. Equidem puto legendum esse ***exa**ratione*. agro*rum* afh. ager 2GQ. rell. ag*ro*. recte. nam de fessis uomerem ***in iugo positum recedentibus bobus*** (γ uet. Ambr.) sermo est. Ex eadem ratione scribendum est contule*rint* pro vulg. lect. contule*rit*. γ: lasso et hinc utique do. uol. est cog. etc.

1) ***ditis***. magnae γ. ***examen***. incrementum vet. Ambr. γ. multitudo ***familiosae*** domus Bꝙ. 2) ***ditem*** libri. dom*in*um MG. rell. do***mum***. hic ***autem*** R,r. rell. hic ***ditem***. utrumque posui. — ***frequentem*** absol. ut ***theatrum freq***. Cic. Diu. I, 28. fam*ili*osam omn. libri. famili*osam* M (Halm. famili*osa* Q p. XXXI). Non latinum hoc uocabulum est, quantum scimus. ***Omnem suam familiam*** coegit Caes. B. G. I, 4. huius ***familiae familiares*** Plaut. Amph. I, 1, 203. posui famu*losam*, uocem paulo certiorem. Cato ap. Gell. IX, 12. γ: ***ditis. ditis domus*** ipsis uirtus (l. uirtutibus) non auro uel argento. ***ditis*** hic ***familiosae*** uel frequentis quia de rustico patre familias loquitur. Aliud schol. in C (totaque familia). *et* famil. 2. — ***nec*** ultra *hoc* MR2G. ***nec*** ultra, om. hoc, r. ***ne*** ultra, om. hoc, vafh (perperam ref. Q). domum ***nunc*** intell. M (Halm.) R2,rvafh. nunc om. 2 G. nunc i. e. hoc loco. 5) postrem*o* MR,rvafh. in postrema ode 2 Q. in postrem*o* odae G. in postremo γ, om. ode. *ex* sua γ 2. rell. *de* sua. 6) ***set de*** fen. γ. sed de ***cuiusdam*** foen. afh. sed cuiusdam *faen*. v. sed fen. M. sed foen. R. sed *fae*neratorii r. sed *ex* cuiusdam f. 2 Q. 7) neminem scire MR2G,rvfh. neminem ***ne***scire a et Q. scire ***omnes*** γC. 8) ***quis***quam — po***test*** disc. rva. *cui* ***as***sueuerit C. 9) re*d*egit MR2,rv, ut AγDBꝙE (cum rasura) vet. Ambr. b etc. re*l*egit afh, ut Fran. CHP Bern. ABC (K non habet h. u.) etc. Ex*ii*t M. (Halm.). ex*i*git R(G?),rvafhQ. ex*e*git 2 vet. Ambr. γC. γ: ***omnem redegit idibus***. idibus pec. exegit in*quid* a deb. pec. comp. pre*d*. cog. sc. *ioc*. — ***set*** — querit — fenori dare. conf. C. co*n*p. M (Q p. XXXI. com*p*. Halm.). 10) scil. MR2GQ. om. rvafh. *ioc*. M (ap. Q p. XXXI. *iuc*. Halm.) γ,rv. 11) rurs*us* MRγ2(G?)Q. edd. rurs*um*. ***fa***mulat***us*** R. — cupidita*tis* MR. usurārum MγAR2G, rQ. Iam defendi in Beitr. zu Persius p. 407. pecuniarum vafh. stim. usur*ae* cupiditate C.

EPODOS III.

ACRON.

Parentis o. s. q. i. m. *Parentis,* patris, ut (A. VI, 609): *Pulsatusue parens.* Si qui ergo, inquit, parricidium fecerit, commedat allium pro paena, quia est ueneno nocentius.

2. *senile g.* Ad augmentum sceleris dixit *senile,* quia, etiam si occisus non esset, mori tamen potuerit, ut *Lucan.* II, 105): *Iam senis extremum piguit uergentibus annis praecipitasse diem.*

3. *edit.* Pro *edat;* sic enim ueteres declinabant ‖, ut (A. XII, 801): *Nec te tantus edit tacitam dolor.*

4. *o dura m. ilia.* Fortia, ut (G. IV, 512): *durus arator* [*Obseruans*].

6. *num uiperimus.* Viperinum sanguinem uenenum dicit.

7. *incoctus.* Permixtus.

8. *Canidia tr. dapes.* *Canidiam* pro Gratidia posuit; non enim proprium nomen notari decebat in carmine, ut: *nulli grauis est percussus Achilles?* Fuit autem Gratidia unguentaria Neapolitana, quasi malefica.

10—12. *mirata est ducem — Iasonem.* Adamauit, quem super omnes

ACRON. Ad mecenatem A (Acr.). Execratur quod apud mecenatem alium (al*l*ium E) ederat (*com*ederat ED) et estu torquebatur A (Hor.) E, qui addit inscriptionem in γbBφ Fran. obuiam: ad mecenatem ternarius iambicus binarius iambicus epodicos (=b. epodic*us* γBφ). Ex*s*ecratur al*l*ium q. a. m. comed. et e. torq. D. Execr. q. ap. mec. a*l*ium ederat et aestu*abat*. Ad G. Mecenatem iambic. epodico*s* vet. Ambr. Ad *augustinum* maecenatem tern. iamb. bin. iamb. epodicos H. R inscr. caret.

5) Parentis patr. — *parens* om. 1G,mvca. patris — *parens* om. r. *Parentis* i. e. patris. Si quis R2. — pulsatus*que* A. 6) γ: i. si quis parricidium f. c. allium sicut virgil. (E. II, 10): *Testilis et rapido* fessis messoribus estu. al*l*ia serpil*l*iumque h. c. o. (sic). conf. C et Ribbeck. Porph. ad u. 4. — all. comed. 2. ALIVM Bφ ad marg., principio scholii primi: Hac ode execratur ALIVM *sine allium* significans etc. cf. Porph. 8) aug*um*. 2. — qui etiam si AR,rv. qu*i et* si 2. rell. qu*ia* etiam si. 9) tamen om. A. — Non (n̄) A2,r. saeuum 2. rell. sen*is*. 11) ed*it* A (in Hor. et in lemm.) γ,cvm. rell. ed*a*t. pro A vet. Ambr. γ,fhQ. om. R12, rmv. comedat (G?) fhQ. om. 12, rmv. edat Aγ,r. *edat.* ode*t* R. *edit cicutis.* pro ed*at*. futurum tempus optatiui: sic dicebant (loquebantur C) antiqui: utinam ed*im*. edis. edit. edimus. editis. ed*u*nt (edint C) γ. conf. C, Porph. et Nann. Misc. III, 19. Grut. Lamp. I, 1269. *pro edat* vet. Ambr. gl. 12) Nec te AR2,r. rell. *te nec. ni* te Ribbeck. conf. Diomed. 358. — ede*t* ARG,rvacfh (perperam Q: ed*at* Edd.). ed*at* 2. tacit*a* A. tacit*am* R2,rvca (dol. tac.) Verg. tacit*u*m fh. 13) For*ti* Q (ablatiu.?). — Obs. om. AR12,rvca. durus *amor* mvca. rell. du. *arator*. Nonius 360, 8. 15) permi*stu*s R. *in*permixtus 2. *id est,* i*m*mistus C. 16) *C*ratidia R. *Ca*tidi*am* 2. 17) notare 2. 18) achil*lis* A. — *male*fica omn. libri. conf. Porph. *ut ueneficam. Maleficus malefica* et *maleficia (malefica arte* et *omnes maleficiorum herbas* in scholiis seqq.) pro *ueneficus, uenefica* et *ueneficia* (Cic. Cat. II, 4. Ouid. H. VI, 19. 150. cic. Brut. 60. ueneficae artes obpositae *non magicis* Plin. XXX, 2) dicebatur. Conf. in scriptionem Cod. Justin. IX, 18. Q: *quasi malefica* aut eiciendum aut certe scrib. *uenefica.* 19) Adamau. *Iasonem,* om. quem — perunctum, 2. Amplificaui lemma: *mirata est.* r: *Medea mirata est ducem. Mirata est* adamauit.

maleficiorum herbas allio peruncturn tauros ignem spirantes naribus iunxisse significat.

13. *hoc. del. u. pellicem.* Glaucen dixit Creontis regis filiam, quam, dum reuersus a Colchis Jason uoluisset accipere uxorem, propter amorem Jasonis, Medea repudiata [uicta] dolore (dolosa?) oblatione coronae malefica arte compositae, incendit et occisis filiis Medo et Mermero dolorem suum ulta pinnatis draconibus uecta fugit et Medeam constituit ciuitatem.

15. *nec tantus umq. sid. insedit uap.* Non tanto ardore (calore?) solis siccari Apuliam dicit, quanto ardore allii comedentum uiscera peruruntur.

17. *nec m. hum eff. H.* Nessus centaurus uulneratus ab Hercule, eo quod Deianiram uxorem eius rapere uoluisset, dum eam susceptam ab Hercule Euenum fluuium traiceret, ut se de eo ulcisceretur, lanam tinctam sanguine suo Deianirae dedit, dicens eam satis ab Hercule amandam, si ex accepta lana confectum uestimentum Herculi dedisset. Hoc illa muliebri facilitate seruauit. Quando autem [amore Joles] minus se amari cognouit ab Hercule, pallium factum ei, ut indueretur, dedit. Quo tacto Hercules tanto ardore correptus est, ut se ipse laniaret nec ardorem uin-

1) *Tauris.* tauros — significat 2. naribus om. A. *u*nxisse R. 3) glaucen A 21, in quo 2 m. corr. *Creusam.* de his nomm. vide Palmer. Exercitt. p. 370. rell. glauc*em* (cē γ,rv). — dicit R. regis om. mvca. *ch*reontis γ. 4) reuer*surus* fh. re*f*ectus r. *ch*olchis A,mv. ias. a colch. 2. *n*oluisset r. — propt. am. Jas. om. 2. 5) uicta om. AR12G,rv. dolor*em dissimulans eam* co*rona* mal. ar. composi*ta* r. dolore *oblinione* 1. dolore obliuio*nem* mv. rell. dolore *oblatione.* pro *dolore*, quod ex infra po. altero *dolorem* ortum puto, scribe *dolosa.* 6) incedit R,v. — medo et mer*ineo* R. med. et me*nerio* r. med. et mer*inerio* 2. med. et mer*inero* mvcafh. mermero A. Medeae filii nominantur Mermeros et *Pheres* a Pausan. II, 3. Apollod. I, 9, 28. Merm. et *Pheretos* a Schol. Eur. Med. 117. Hygin. 25—27. *Thessalos*, *Alcimenes* et *Tisandros* a Diod. IV, 45. 54. *Medos*, teste Pausania, a Cynaethone Lacone. 7) pinn. A. rell. penn. penn. drac. fug. uecta mvac. penn. drac. ue. fugit AR2. penn. uecta dr. fugit fhQ. 8) non tm̄ calor̄ (tan*tum* calore) solis sicc*antis* app. r. *vapor* i. calor Bφ. *u*alor est γ. aestus Ambr. a*pp*uliam rvca. di. sicc. apul. 2: 9) quant*um* r. Alterum *ardore* in omn. libris. alii AG. allii R12,r. a*l*ium vmQ. allium cafh. comedent*um* A2G,v. rell. comedent*i*um. — peru*runtur* AR12G,rmv. rell. peru*rit.* 11) stuprare 2. 12) flumen R. tra*iecerat* r. 13) satis ab herc. A2,r. rell. ab Herc. satis. 14) haec 2. 15) autem om. A12G. amore *ilae* (sic) A. lege: autem (aūt) *ore Jolae* i. e. per ipsam Jolam cognouit. amore Joles om. R12G,rvcafh. amari se minus 2,r. se am. min. R,vcafhQ. minus se am. A. 16) pa*nn*um 2. quam *tunicam* induit ei deianira uxor sua Bφ. conf. γ. (cum max. parte varr. lectt. ex C): Nessus c. u. ab herc. in raptu deianirae et auidus ulciscendi se (sui) tinctam *(int.)* lanam sanguine suo qua se cruentum tersit (terserat) dedit deianirae docens eam (se) ab hercule nimium (uehementer) posse diligi si ex ea confecta *tunica* (confectam tunic*am*) herculi daret induere (induendam). Quae (credula) cum precepta nessi seruasset (seruaret) herculi. confectam optulit tunicam. qui (Hic) mox ut eam indutus est tanto ardore correptus est (corripitur) ut ipse sibi suos artus dilaniaret et ad postremum (extremum) dolore victus pyra constructa in oeta monte sese (in ignem coniiceret) igni dedit. quo purgatus corpore dicitur in numero (numer*um*) deorum receptus. b: *munus* i. *tunicam.* quam pelex eius eum induit nesso nupta. Porph. hoc *uestimentum* s. *pallium* Acronis appellat *uestem.* 17) dolore 1. — se ipse lania*ret* AR2,rQ. rell. ipse laniare*tur.*

ceret, nisi [quod] pyram sibi in Oeta monte Thessaliae fecisset, cui se iniciens purgatus corpore inter deos adfirmatur receptus. Deianiram autem Hercules acceperat uicto Acheloo, Aetoliae fluuio. Quae Deianira fuit Oenei filia, soror Tydei. Hanc autem fabulam ideo commemorauit, ut ardorem Herculis incendio allii compararet.

19. *tale.* Id est, [aliquid simile ut] allium.

20. *iocose.* Laete, iucunde.

21. *manum p. sauio o. t.* Id est: refutet puella sauium tuum pro allii foetore, et in sponda lecti fugiat olentem uirum. Quidam uolunt, Terentiam concubinam Maecenatis eum significare uoluisse.

PORPHYRION.

Par. o. s. i. m. s. guttur fry. edit. Exsecratur allium significans, se eo grauiter uexari. *Edit* autem dicendum potius quam *edat*, quia sic declinatur: *edo, is, edit,* deinde modo optatiuo tempore futuro: *utinam edim, edis, edit,* pluraliter: *utinam edimus, editis, edint.* Et all*i*um dicendum, ut *solium, dolium,* non, ut uulgo, aleum.

3. [*Edit*] *cicutis.* Cicuta herba est uenenatissima.

4. *o. d. m. i.* Qui ferum allium prandent, de quibus et *Verg.* in Bu-

1) nisi *quod* RG,rmvca. nisi *quidem* 1. nisi *cum* inculc. Q. nisi, om. *quod* A2,fh. piram AR. in *titaa* (sic) monte thess. A. in *eta* mo. thess. 2. in *Oeta* mo. Thess. fh. Oeta om. rmvca. — thesaliae v. Thessaliae tacite om. Q. *faceret* 2. fec*it* R1,rmvca. feci*sset* A,fh. cui om. ca. affir*matur* R1,rmvca. affir*mabatur* A2,fh. 3) acheloo c*e*tholie fl. (sic) q. A. ach. *calido*niae fluuio q. R. ach. fl. calid. G. ach. fl. *ch*alidonie 1. ach. fl. cal*y*doniae mvac. ach. *ohecie* fl. cal*i*doniae r. Acheloo Aetoliae fl. 2fhQ. — quae, om. Deian., fuit *Tinei* filia. Hanc 2. tinei fil. soror tidei A. soror tydei R. 5) compar*et* I,rmvac. rell. compar*aret.* — a*l*ii vfh. 6) i. alium A, om. aliq. si. ut. i. a*ll*ium Ambr. *aliud* simile, om. ut allium R1,r. *id est* aliud simile, om. ut all. mv. rell. id est *aliquid* simile ut allium. ut om. 2. gl. om. γC. *sa*uio plurimi uett. codd. Horatii, nonnullis ut D et Bern. B lit. u a 2 m. Glossae: osculo labris Ambr. osculo D. ori tuo Bφ. 7) γ (conl. C): *iocose.* bene iocosum mecenatem appellat ut futuri (futur*as* C) sui ioci lacerationes uitet. uel cui (*ut illi* C) iocos suos commendare desiderat (*commendet* C). 8) pro a*l*ii foet. A,v (fet.). p. allii fet. r. p. allii foet. cafh. *propter* allii *fetorem* 2. pro allii *furore* R1. *sa.* in lemm. *sua*uium in schol. r. rell. libri suauio et sua*u*ium. s. et *sa*uium G. 9) terenti*an*am conc. 21 (om. conc.). Terencianam conc. r. Ad u. 21 *opponat.* i. non te permittat osculari ne odore putescat Ambr. γ.

PORPH. 13) Lemmati, ut par erat, addidi *Edit.* gustur M (Halm.) conf. g*u*tur Bern. A. a*l*ium M. libri sibi inconst. conf. praeter locos Plinii, Plauti et Verg. Persii V, 188, ubi O. Iahn. scripturam neglexit. plurimi vett. codd. a*ll*ii habent, pauci *alii.* Ribbeck. ad Verg. E. II, 11. Charis. 54 (70 K.). Beda 2327. Prob. I, 17, 3. — se *et* grau. MG. Scribendum est *eo* grauiter. Ed*it* MAR2G(Q), ut. ap. Nann. Misc. III, 19. Gr. Lamp. I, 1269. Error communis in rvafh: Ed*a*t autem — ed*it.* 14) qu*ia* MR1(G?Q). qu*oniam* rvafh. 15) edo edes ed*est* rvafh. — ed*a*m · ed*a*s ed*a*t rvafh. 16) ed*a*mus ed*a*tis ed*a*nt rvafh. a*l*ium MAR,G(Q)rv. rell. a*ll*ium. 17) non *aleum* ut uulgo 2. 18) Ed*at* cicutis rva. ed*it* cic. M,Q. uerbum recte iam abiec. fh, qui hic conloc. schol. quod cum subseq. sedem mut. in MR2G,rva.

colicis: (II, 10): *Testylis et rapido fessis messoribus aestu Allia serpillumque herbas contundit olentis.*

8. *an malas Can. tr. d.* Sub hoc Canidiae nomine Gratidiam Neapolitanam unguentariam intellegi uult, quam ut ueneficam Horatius semper insectatur. Sed quia non licet probrosum carmen in quemquam scribere, idcirco fere poetae similia [nomina] adfingunt. Sic et *Vergilius* in Bucolicis X (2. 22) pro *Cytheride Lycoridem appellat.*

10. *candidum M. m. e. d.* Jasonem significat. Candoris autem nomine et *Vergilius* in significatione pulchritudinis semper utitur, ut (B. V, 56): *Candidus insuetum miratur limen Olympi*, et (A. V, 571): *candida Dido*, et (A. VIII, 138): *candida Maia.* Notam autem historiam hic in iocum conuertit, quasi Medea allio perunxerit Jasonem, ut eum muniret aduersus uim taurorum flammas spirantium, qui iussu regis subiciendi erant, si uellet pellem auream accipere.

14. *hoc del. u. d. pellicem s. f. a.* Ut cum ait: *ruens uolens aderat.*

17. *nec munus umeris eff. H.* De ueste illa loquitur sanguine Nessi delibuta, quam a Deianira coniuge oblatam Hercules cum [se] induisset, incendio eius absumptus est. *Efficacis* autem perpetuum epitheton uult esse Herculis.

20. *at si quid umq. A. c. iocose M. pr.* Opportune *iocosum* appellat, cui uelit iocos suos commendatos esse.

1) thesthil*ic*is M. *testi*lis Rγ. *te*stylis r. *te*sthylis v. — *alia* MR2(G?),rv. serp*i*ll. MRγ,vafh. G corr. ex serp*u*ll. (Ribb. Q). serp*il*umque A. serpell. 2. ἕρπυλλον. serp*y*ll. Colum. XI, 3. Plin. XX, 22. serp*u*ll. Varr. R. R. I, 35. Cato R. R. 73. serp*i*ll. Probus 65, 11. K. Serp*u*ll. ut *ali*um uetust. scriptt. 2) olen*tes* libri. 4) ut om. rvafh. 5) inse*qui*tur γ. idc. po. simi. *sepe con*fingunt *sicut maro* in buc. γ. 6) *ad*figunt M. *af*figunt R. affingun*tur* r. *nomina* inculc. Q. *ad*fingunt (Cic. Phil. I, 3: fit enim plerumque, ut ii qui boni quid volunt adferre, adfingant aliquid, quo faciant id laetius) vera lectio esse uidetur: non *ef*fingunt. Plin. E. IV, 28: similitudinem ex vero, aut imitando, ut Cic. Or. II, 22. Quintil. X, 1. VI, 1, 28. I, 1, 4. 7) Cyth. om. R. C*i*th. omn. fere libri. 9) semper om. 2. 11) *hic* in *l*oc. MR,rv. rell. *hunc* in *lo*cum. Scribendum omnino est: hic in *io*cum conuertit. i et l in quibusdam codd. saepius confunduntur. 12) a*l*io MR2,rvaQ. 15) ait *mi*lens (sic) aderat. M. ait *no*lens uolens aderat R. ruens om. 2 rell. ait: Ruens uolens aderat. 17) *haec culescum* (sic) ind. r. haercu*le secum* v. inde ortum: Hercules, cum *se* ind. afh. rell. om. *se.* 18) *as*sumpt. R,rv. 21) *cum* uelit R. cum uel*ut* r.

EPODOS IV.

ACRON.

Lupis et ag. Hic quem adloquitur, libertus fuit Gn. Pompei Magni. Postea, mortuo Pompeio, Sexto Pompeio filio eius exercente piraticam, ad Augustum relicto Sexto confugit. Iterum ad Sextum reuersus est, rursus, illo relicto, ad Augustum rediit et ab eo tribunus militum factus est.

1. *quanta sortito.* Inimicitiae aut naturales sunt, aut uoluntariae. Sibi ergo cum isto naturales inimicitias esse dicit, sicut agnis et lupis. *Sortito* [autem] aduerbium est qualitatis, hoc est: [quod] ex sorte, id est, naturaliter euenit.

3. *Hibericis p. f.* Id est: cruciatibus afflicte et uinculis Hispanorum, qui sunt districti ad resecanda delicta. *Peruste latus* absolute locutus est[, ut (A. I, 228): *lacrimis oculos suffusa nitentes*].

4. *dura comp.* Fortia, aut ferrea, aut cruda.

5. *lic. s.* Id est, libertum te esse, diuitiae (quibus abundas) excusare non possunt.

7. *Videsne Sacram met. te Viam.* [Cum] indignatione ait: *Videsne* eum togatum incedere i. e. promoueri [per forum]? *Metientem* dixit ambulantem, ut (*Lucan.* V, 556): *[In] stabili gressu metitur litora cornix.*

8. *cum bis ter. u. t.* Sex enim ulnis habebat diffusam togam.

ACRON. A (Acr.): ternarius iambicus. ad marg., metrum quod supēr. A (Hor.): Ad sextum menam (hoc nomen om. Vanderb.) libertinum uedium rufum ex seruitute miratur usurpasse equestrem dignitatem usque ad tribunatum mil̄., ut DP (hic cum apertis uitiis) et K (mili*tum*). Vet. Ambr. H: Ad — tribunatum mil. (mil. om. H). in sextum pompeium. sex. lib. menam iambice. I: In *menam* sex*ti* pompe*ii* libertum (perperam Vanderb.) ut Pith. ad ed. 1474 addens: *al. Cn.* pro Sexti. γBφb Bern. B: In sextum pompeium libertum. Ode CVII. R.

5) adloq. A. — *gnei* A. Gn. Pompei G. *G.* Pompeij R. *Ch.* Pomp*ei* r. Cn. Pompe*ii* vfh. 6) Sext. Pomp. om. R2,rmvac. 7) Sestum R. 9) Scil. inim. 2. Inim. autem R. 10) i*sto* AR12,rmvca. i*llo* fhQ. 11) autem om. A2. qual. est 2. Sor*tio* A. inde sor*titio* in nonnul. codd. Ad marg. SORTITO B. SORTITON φ. — qual. *hoc* est sorte *et* nat. R. qual. *hoc* est ex *sortibus* nat. eu. 2. *hoc* est quod ex so. *id* est A. sorte *et* nat. 2. quod om. R1,rmvcaf. hoc est ex so. *id est* r. *id est* ex so. i. nat. vca. γ: *sortito*. per sortem. per naturam. adu. est qual. hoc est ex sorte. C: *sorte naturae*, seu instinctu. adu. est qual. non etiam euentus; pro fortuito, ut legerunt aliqui. — γ insuper habet: *discordia*. quasi naturaliter sorte permissa. *Hib.* omn. codd. et r, *Hib.* mv, *Ib.* cafh. quoniam in hibęria i. hispania plurimum sparti nascitur unde funes fiunt γ (spart*a*) C. conf. Porph. Apud hiberos repertum fuit hoc gems uerberationis 2. 14) destricti R. — locutus est AR2,r. rell. dixit. ut — nitentes om. A2. 16) *fortia aut* ferr. aut cr. AR,r. rell. om. fortia. *aut* ferr. AR2G,rQ. rell. om. aut. 17) q. d. liber*tum* (sic) 2. rell. i. liber*um*. — diuitiae *quibus* (sic) 1. di. *quibus habundas* exc. R. 19) Cum om. A2. — uid*es* r. uid*entes* A. rell. uid*ens*. posui *uidesne* (Hor.). i. *pro*moueri R. incedere *per*moueri A. i. *per*moueri r. *ait per*moueri cum uideret eum tog. 2. rell. om. 20) per forum om. AR2. 21) In (G?)Q. rell. om. stab*u*li *in*gressu r. — litora A.

10. *liberr. i.* Justissima et libera.

11. *sectus fl.* Tamquam qui ad maius dedecus uitae a publico sit iudice uerberatus; nam ut tribunis plebem ita triumuiris ius erat alienos seruos caedendi; *sectus* ergo caesus, ut *Juu.* (X, 316): *secat ille flagellis.*

13. *arat Fal. m. f. iug.* [Falernum] regio est Campaniae uini boni fertilis.

15. *sedilibusq. m. i. p. e. Oth. cont. sedet.* Hoc est: [in ordine equitum Othone contempto] inter primos sedet, quia L. Roscius Otho legem theatralem tulerat ut in XIV ordinibus sederent equites, de quibus in duobus sederent tribuni, non tamen serui. *Magnus.* Quia Menas tribunus factus fuerat ab Augusto. Ut *Juu.* (III, 159): *Sic libitum uano qui nos distinxit Othoni.*

17. *quid attinet.* Hoc est: quid prodest superatos piratas, si is, qui piraticam exercuit, inter Sexti Pompei seruos tribunus factus est militum?

PORPHYRION.

Lupis e. a. q. sortito obtigit t. m. d. e. Hanc eclogam in Pompeium Menam scribit, libertum Pompei Magni, qui praefectus classi fuit, Sexto Pompeio bellum aduersum Augustum Caesarem gerente. Hic cum classe

1) et libera AR2,rmvca. iustissima siue apertissima vet. Ambr. γ. conf. C. Liberrima indignatio est et tacens (libera est, aut tacita C). liberrima est aperta. tacens ut de grisogono (chrysogono C) seruo sillae quem potentissimum fecerat indignabantur homines *set* non audebant loqui γ. conf. C. rell. om. 2) uitae ded. 1,rfh. 3) ple*bi* A. *ait* tribun*us* pleb*is* 2. rell. ple*bem.* — iu*s*serat A2,r. om. R. 4) cedendi A,mv. *cedi* R12,r. *sectus flagellis.* quasi hec populi indignantis uerba sint (haec q. ind. po. u. *sunt in Menam* C) γC. *ad fast.* ad uoluntatem. ad satietatem γ. satietatem C. *triumuiralib.* Triumuiri capitales erant qui et (et om. C) uerberabant et necabant a consulibus dampnatos. *Triumuiralibus* autem pro (quibus uis iudicibus C) quorum libet militum quia et omnibus potestatibus licet seruos cedere (nam omnibus potestatibus seruos caedendi ius erat C) γ. conf. C. 5) Falernum om. A2,r. — optimi 2. 7) in — contempto om. A,12. *Othone cont. sedet* add. lemmati cum r. *eques.* o*to*ne cont. sedet hoc est inter *patres* sedet R. 8) Luscius 1. lucius o*chus* roschius R,ru. lucius roscius otho theatralem om. 2. tribunus fuit o*tto*. vet. Ambr. 9) equites — sederent om. A,r. Tribuni militum utique iam equestri ordini tunc adscripti erant. Suet. Oth. 10. Error scribae ortus ex iterato *sederent.* 10) men*as* A,Ccafh. maecenas G,r. mecoenas mv. mecenas R1. mena 2,Q. Scripsi *Menas*, gr. Μῆνας. Plutarch. Ant. 32. Dio 48. conf. Plin. XXXV, 18, non *Mena* s. *Maena* a pisce minoris pretii Pers. III, 46. Cic. F. II, 28. deglupta maena Plaut. Poen. V, 5, 33. — Interposui lemma. *fu*erat AR12,r. rell. erat. 11) Ut Iuu. om. A2. Iuu. om. r. *Unde* iuu. R. — *Sat* libitum A1. *magnus inprimis.* hoc est in sedibus primus equitum sedet contempto othone que lege sua iussit ex infimo genere hominum equitem fieri non licere. Nam Otho tr. pl. iussit exercitis (l. ex certis C.) ordinibus homines uenire ad summos gradus equitum. || (honorum C). || iste cum esset libertinus (liber*tus* C) data maxima pecunia peruenit ad primum gradum honoris γ. conf. C.

PORPH. 17) *eg*log. R *aeg*log. rv. — Pompeium MR2(G?),r. rell. om. *Menam* R,vafhQ („*Menam* pro *Magnum* corr. et p. XXXII: Magnum ut correxeram“ —?—). rell. Magnum. scri*psit* edd. omnes. scri*bit* codd. 18) clas*si* MAR. rell. class*is.* 19) aduers*us* 2. ces. aug. 2.

ad Caesarem transierat, deinde ad Sextum rediit et rursus refugit ad Caesarem.

2. *tecum m. d. e.* Accersendum huc extrinsecus *tanta*; sic enim consequens erit elocutio: Quanta sortito obtigit discordia lupis et agnis, tanta mihi tecum est.

3. *Hibericis p. f. l.* Restibus caesum saepe ac per hoc malum seruum fuisse uult intellegi. *Hibericos* autem funes ideo dicit, quia in Hiberia i. e. [in] Hispania plurimum spartum nascitur.

7. *uidesne s. m. t. u. c. bis ter u. t. u. o. uertat huc eunt. lib. ind.* [Id est: Videsne, ut euntes ora huc et illuc uertant?] Ordo est: Videsne, ut liberrima indignatio uertat huc et huc ora euntium te metiente Sacram Viam cum toga bis ter ulnarum? *Liberrima indignatio* significat autem, populum ex indignatione, quod ille oblitus condicionis tam magnificus incedat, detorquere ab illo adspectum; et bene *liberrimam indignationem* dixit, quod libere et palam hunc uidentes in seruitutem inueherentur.

8. *Cum bis ter u. t.* Hoc est, cum sex ulnarum toga; hanc autem iustam togae mensuram [esse] intellegendum est.

11. *sectus fl. h. Tr.* || *Triumuiralibus* autem quod dixerit, specialis elocutionis genere usum esse pro generali puto; neque enim triumuiris tantum sed etiam aliis potestatibus ius est alienos seruos flagellare.

12. *praeconis ad fastid.* Aspere; donec, aliud agentibus triumuiris, praeco, cum uellet, desinere iuberet.

14. *et Appiam mannis t.* Eleganter *mannis*, quia nimiarum delitiarum adfluentia est equos burichos habere. *Mannos* autem equos uulgo burichos

1) se*st*um R. 3) *access*endum M (Halm.). *arcess.* R. accers. 2(G?)Q. intelligendum rvafh. 4) erit om. R. sorti*tio* M Halm. om. Q p. XXXII. conf. Acr. et K. — *obt.* MR2,afh. *att*igit rv. *opt.* Q, ut vet. Ambr. Par. AγE. Bern. B (obtegit K). 6) ces*us* R. 7) dixit 2. 8) in om. vafh. id est om. r. alt. *in* ex *i* = id est ortum. — *par*tum M (Halm.). spart*i* C. conf. γ ad Acr. 9) *ad*uertat rv. *Videsne* — *indignatio.* Ordo est. || metiente sacram uiam cum bis ter ulnarum toga || *utor.* (l. ut ora) || id est ut eun*tium* ora huc et illuc uertat liberrima indignatio. MR,r (uer*tit*). Id est — uertant? va(G?)Q.fh: Ordo est: Videsne ut liberrima indignatio huc et *illuc* (l. huc) euntium uertat ora, te metiente Sacram uiam, cum bis ter ulnarum toga? Et sic scribendum est, adsumpta varietate lect. in MR,r et 2: Videsne ut lib. ind. uertat huc et huc (illuc 2) ora euntium, te met. sa. ui, cum toga bis ter ulnarum? 12) sig*nat* R2,rafh. *Sit.* v. 15) inuehuntur rvafh. 16) iust*ae* rvafh. iust*am* MRG2 (mens. tog.). 17) esse (RG) om. M2,rvafh. 18) autem MR2G,va. aut r. || Hic conloc. uidetur schol. illud *Triumuiri* — *dampnatos* ex γC. conf. Acr. — special*i* elocuti*one* afh. 22) γ: qui frequenter apud triumuiros cesus est usque *ad fastidium preconis.* Interdum enim aliqui id est agente iudice precones cedunt eum qui iussus est uapulare quantum ipsi uolunt. aut *preconis ad fastidium* hoc est in tantum caesus ut fastidium pateretur preco inclamando ut plagae fortius. inprimantur. sectus ergo grauiter. 24) buri*ch*os M (bis), ut ad III, 27, 7, G corr. ex buricos. burichos γ2. bur*r*ichos R,rvafh. γ: *appiam mannis.* quia promiserat agrum falernum ideo subiunxit appiam. quoniam per hanc ad eum itur id est per appiam uiam itur ad falernum agrum. uel certe appiam pro qualibet uia posuit et nimiarum delitiarum uult esse *buri*chos habere i.

appellant. *Appiam* autem pro qualibet uia posuit. *Arat* (*Appiam mannis terit?*). Proprie, quia Falerni agri meminerat, quo scilicet Appia uia necesse est ire.

15. *sedilibusq. m. i. p. e. O. c. s.* Et *magnus eques* et *sedilibus in primis* cum uehementi indignatione dicitur. Ex quattuordecim autem ordinibus, quos lege Roscia Otho tribunus plebis in theatro equestri ordini dedit, duo primi ordines tribuniciis uacabant.

17. *quid att. t. o. n. g. r. d. p. c. l. a. s. m.* Sensus est: quid prodest, classem rostratis nauibus ducere aduersum latrones ac fugitiuos, quos Sextus Pompeius armauit, cum hunc patimur tribunicium equitem Romanum esse?

EPODOS V.

ACRON.

At o deorum. In Canidiam ueneficam scribit, inducta persona pueri, qui ad inmolationem raptus uociferans rogat, ne mulierum consciarum turba pereat inclusus. *At o deorum. At* [uacat], ut (A. II, 535): *At tibi pro scelere, exclamat, pro talibus ausis.* Necromantiam factam detestatur a Canidia maga, quae infosso puero regio animam extorquere non ambigit.

3. *aut quid o.* Quasi etiam uultus crudelitate turbentur.

5. *per lib. t.* Vult intellegi, aut non peperisse Canidiam, aut de adulterio subolem suscepisse.

burdones (conf. Orig. XII, 1. Ulp. in Pand. XXXII, 49). Inde C: Manni autem equi sunt, quos vulgo *Burdones* uel *Burichos* nominamus. Bφ: *Manni* equi quos rustici uocant *buricos* et *burdones*, posuit. *Annum* quid. Proprie M. posuit. *An nunquid.* Propr. R. posuit *mannis quidem* proprie r. rell. posuit. *Arat.* proprie. Ex lemmâte *Arat* — *Appiam mannis terit* illae lect. ortae uidentur.

2) memineri*t* M (Halm.) 2. rell. meminer*at*. — qu*as* scilicet M2. 5) dicitur MR2G,r. profertur vafh. qua*t*uor MR2,rv (quatt.) afh. G (ad marg. add. *decim. Oth. co. sedet.* tribunus plebis quattuor decim gradus in theatro senatui separarat ex quibus duo primi ordines tribunitiis uacabant γ. conf. C. qui etiam *quattuordecim gradus* habet. *quattuordecim* iam. Ritter. uoluit. 6) Rosc*ia* MR. rell. Roscius. 7) primi *uersus* rvafh (inde Ritterus fecit *uiris*). primi ordin*is* MAR. ordin*es* 2G. 10) tribu*num* Asc. et fh. equit*um* fh. Bφ: Ostendit tunc temporis ex seruili conditione latrones consociatos nauali discursione uastasse italiam. contra quos nauali praelio duces romani dimicauerunt. Quid inquid prodest quod dimicamus contra latrones et seruorum multitudinem cum pompeium conditione seruili habemus tribunum.

ACRON. In canidiam *mutato* nomine A (Acr.). In *canidiam* (*gratidiam* Bφ,r) *conuerso* nomine (Bern. B) ternarius iambicus binarius iambicus epodicus b, ut BφED. puerum praetextatum defossum inducit a canidia quo negato alfio (alphio K) uaro daret potionem delin*i*mentorum A (Hor.), ut EK. (delir*a*mentorum γP. delim̄torum D). Ode CVIII. R.

16) immolatione*m* AR12(G?Q),r. rell. immolatione*s*. 17) At uacat ut om. A,r. At uacat om. 2. uacat om. R. (exclamat?) ab exclamatione incepit et postea narrat γ. *at* interiectio expauescentis 2. — Ac tibi r. aus*us* 1. *arunx* R. Conf. Barth. Adu. XXXVIII, 15. Don. ad Ter. A. IV, 1, 43. Macrob. S. IV, 2, 2 ap. Ribb. 18) nicrom. A. 20) turb*a*tur R2. turb*a*ntur r. rell. turb*e*ntur. 22) *sororem* 2. *so*b. edd.

7. *per hoc i. p. d. p.* Velut praetextatus puer inane apud eas purpurae decus [inane] dixit, quia non proderat perituro.

8. *per inprobaturum.* Id est, uindicaturum. Humanae enim uictimae Ioui acceptae esse non poterant, quia a iuuamine hominum *Iouis* dictus est.

12. 13. *insignibus r. p.* Exspoliatus praetexta puerili.

inpube c. Aut delicatum [corpus] aut pulchrum corpus, quod et crudelitatem flectere potuisset barbarorum.

14. *breuibus inligata u.* Tamquam ipsa uenefica furiali habitu crines haberet uiperis inplicatos.

17. *Iubet s. c. e.* Ligna etiam infelicia et sterilia e sepulcris conlecta praeparata significat tamquam sacris inferis profutura.

18. *cupressos funebres.* Ut (A. VI, 216): *ferales ante cupressos* [*constituunt.*]

19. *et uncta t. o. r.* Non *oua ranae* sed *uncta ranae sanguine oua. Rana* enim infernum et uenenosum animal est, ut *Juu.* (II, 150): *et Stygio ranas in gurgite nigras.*

Turpis grandis, ut (G. III, 52): *cui turpe caput;* tales enim ranae uulgo *rubetae* dicuntur et magis uenenosae sunt, de quibus ait *Juu.* (III, 44): *ranarum uiscera numquam inspexi*; et Idem alibi (*Juu.* I, 70): *miscet sitiente rubetam.*

[20. *noct. strigis.* Ut *Lucan.* (VI, 689): *Quod trepidus bubo quod strix nocturna queruntur.*]

21. *herbasq. q. Iolcos aut Hiberia.* [*Iolcos*] ciuitas Ponti est herbis uene-

1) *inane* ap. eas pu. dec. AR12,r. inane om. v. praet. pu. ap. — *inane* dixit afhQ. ina*ni* *animi* eas R. *in*prob. Bφ. 4) quia iuu. A (qui a?), r. rell. quia a. — *iouis* A12G, rmva. *Juppiter* fhQ. qui scrib. uoluit: *nomen Iouis dictum est.* Nihil mutandum. *Iouis* est nominatiuus ille notus ex Varr. L. L. VII, 38. Petron. 47. 58. Apul. M. IV p. 157. Acc. op. Prisc. 6. *iouem.* qui uindex est malorum C. utrumque om. γ, qui habet: *improbaturum.* dampnaturum, *iu*dicaturum. C: damnaturum, puniturum, *uindi*caturum. 6) Ex pol. AR2,r. rell. Spoliatus. — pueruli A. puerili om. r. *in*pu. ABφ (IMP. ad marg.). aut del. aut pu. corp. AR2. aut del. corpus aut pu. fhQ. corpus om. vmac. aut — corpus om. r. 8) pot. fl. barb. AR, rvmcafh. fl. pot. barb. Q. 9) *inplicata* A (Acr.) Bφ2. *im*pl. γbP Fran., rfh. *in*plicita R. Lectio *inplicata* ex scholio transgressa uidetur. *illigata* A (Hor.) 2G,vmcaQ, ut KE Ambr. conf. Porph. — ʿ*am*bitu Ar. rell. *ha*bitu. 10) inpl. A. γ: *breuibus.* quia nulla de serpentibus breuior est que (qua C) non sit et peior. aut *breuibus* quia non multum uipere crescunt. quasi ex (ex om. C) hoc exigeret ars maleficiorum (maleficorum C) ut implicaret (implicar*ent* C) suos serpentibus crines (cr. serp. C). uel etiam *breuibus* que uit*ae* breue*s* sunt. conf. C. 12) praep. om. 2. — infer*n*is R2,r. 13) cupress*os* γDh ut Bern. KAC Ambr. — feral*is* ante cupress*us* A. feral*is* Ribb. cupress*us* G. rell. feral*es* ante cupress*os*. const. om. AR2,r. conf. Acr. ad C. II, 14, 23. schol. Lucani III, 442. 15) oua ranae AR2,r. rell. ra. oua. — *oua* om. omn. edd. 16) stygi*a* fh. stigio A. 19) ait om. 12. 20) idem om. 2,r. 21) rube*ta* A1. 22) schol. (A inferius conloc. ut R,r) om. 12G,rvca. 24) *hiol*cos A (Hor.) γ, ut K Ambr. colchos A in lemm. Acr. ut EBφDHIRb aliique. *aut Hib.* A (Hor., *atque* Hib. in Acr.) ut K Ambr. et E, qui in

ficis abundans, ut (B. VIII, 95): *Has herbas atque haec Ponto mihi lecta uenena*[. *Ipse dedit Moeris, nascuntur plurima Ponto*]. Nam et hic *Quidam* uolunt *Hiberiam* non Hispaniam dictam sed Ponto ciuitatem uicinam, unde (A. IX, 582): *et ferrugine clarus Hibera.*

23. *et ossa o. r. i. c.* Ut *Lucan.* (VI, 552): *morsusque luporum Expectat siccis raptura e faucibus artus.*

24. *flammis a. Colch.* Quales Medea tractauit apud Colchos de lignis infecundis.

25. *expedita.* Succincta.

Sagana. Nomen ueneficae alterius. Haec senatoris cuiusdam uxor fuit.

25—28. *spargens Auern. aq.* Ut (A. IV, 512): *Sparserat et latices simulatos fontis Auerni.*

asperis. Erectis ipso sacrorum furore, ut *Lucan.* (V, 171): *Erectis discussa comis.*

currens. Furens, ut (A. X, 710): *infremuitque furens et inhorruit armos.*

29. *abacta n. V. c.* Veiam etiam nomine aliam ueneficam sacrificio ipsi ait interfuisse, quam in nullo scelere non misceri commemorat [uel, quod melius est, consortem omnium scelerum eorundem esse].

31. *lig. d.* Ut infoderetur puer.

Exhauriebat. Aperiebat, ut (A. X, 314): *latus haurit apertum.*

ingemens lab. Animositate operis laborantem designat.

32. *quo p. inf. p.* Ut extante capite infossi, dum diuersos cibos porrigunt, diu animam reseruarent.

rasura a 2 m. habet *atque*, quae uulg. lectio est. Iolcos, gr. Ἰωλκός, teste Porph. urbs Thessaliae est, ut ex locis Strabonis, Apollodori, Melae, Liuii patet, Acron autem cum *Thessalis uenenis* (C. I, 27, 21) hic *Colchica* (Epod. XVII, 35. Plin. XXVIII, 9) siue *Colcha uenena* (C. II, 13, 8. Ouid. M. VII, 394) confudisse uidetur. Quocirca displicet lacuna post *Iolcos* quam Q statuit sic explendam: *urbs Thessaliae*, *Hiberia.* γ habet praeter schol. Porph. glossam: *hiolcos. regio* est thessaliae. Scholion: hiolc*hos* urbs est thessaliae. Thessalia autem — quae seq. uide infra. Si emendatione opus esset, ponerem *Hiberia* pro *Iolcos*, ita ut haec altera urbs tantum diceretur, id quod factum est in Bφ, qui habent: *hiberia.* hiberiam dicit. quae in ponto habetur habundantem ueneficiis de qua uirgil. *Nascuntur plurima ponto.* conf. Porph. Loc. Verg. iam supra ad C. I, 27, 21.

2) Ipse -- Ponto om. A2,r. — Ñam *et hiberiam hic q. u. non hisp.* A. *et* om. 2,r. hib. *et* non 2. 4) *H*ibera A2,rvm (hyb.). rell. Ibera. A1,rmv addunt: et illic pro pontica. 2: pro pontica. rell. om. 5) mors*u*que 1,r. *et* spectat A2. *capturus* 2. rapt. fauc. art. om. 1,m. 9) subc. 2. 13) ut om. R2. 14) discussa A2, ut libri Lucani. discisa v. rell. dis*cissa*. 17) Ve. etiam no. al. uen. sacr. A. Ve. etiam al*i*o nomine uen. R2, qui pergit: *scribit* sacrif. — Ve. etiam al. uen. no. sacr. 1. ueiam *et* aliam, om. nomine, r. ue. etiam al. no. uen. mvca. Veiam no. uen. etiam al. sacr. fhQ. 18) interf. ait R2,r. *non nullo* sc. misc. R1,mvca. quam *nullo* sc. *im*misc. r. — uel — esse fh. rell. om. — 2 addit: id est non semota (*r*emota Porph.) ab ulla conscientia. 20) schol. om. A2. 21) haurit R1(G?),rQ. hau*s*it mvcafh. 22) animosit*atem* laboran*tis* sign. 2 *designat* A,r. rell. significat. 23) info*sso* A2. porrig*u*nt A. rell. porrig*a*nt. porrig*erent* Q. 24) reseruar*ent* AR2,r. rell. reseruar*et*.

37. *exsecta u. m.* Ut de uisceribus eius amatorium poculum facerent uel ex medulla.

39. *interminato.* Interdicto iam cibo moreretur.

40. *intabuissent.* Defecissent; ut (A. I, 173): *Et sale tabentes artus in litore ponunt.*

41. *nec def. m. l. a. f.* Magam aliam significat Ariminensem, Foliam nomine, uirorum libidine calentem.

43. *et otiosa c. N.* Aliena ab his curis et otio uacans, ut [illud *Virg.*] (G. IV, 563): *Illo Vergilium me tempore dulcis alebat Parthenope studiis florentem ignobilis oti.*

45. *Quae.* Subaudi *folia. Thessala.* Magica, quod huiusmodi ars maxime Thessalorum est, ut et lunam cantibus deponant et astra commoueant.

47. *Hic.* Tunc, ut (A. I, 728): *Hic regina grauem gemmis auroque poposcit Inpleuitque mero pateram.*

48. *Canidia r. poll.* Habitum et motum Canidiae expressit furentis. *Petronius* (fragm. III) ut monstraret furentem *Pollice,* ait, *usque ad periculum roso.*

49. *o rebus m.* Nunc uerba sunt inductae Canidiae.

50. *arbitrae.* Consciae et testes. [*Sall.* (Cat. 20, 1): *atque ibi procul amotis omnibus arbitris*].

51. 52. *Diana.* Pro Luna posuit.

1) ex*secta* A in lemmate, γ cum glossa: *pro sublata* (sublata uet. Ambr.) bG,rCQ, uulg. lectio plurimorum uett. codd. Horatii, ut EBφCDMNOP Fran. *execta* mvacfh (in Hor. ex*serta*), ut A (in Hor.) RK *(exectati).* In nonnullis codd. ut Bern. A et vet. Ambr. man. 1 exe*c*ta mut. in *ex*secta. Cod. Par. 7977 (I = 9) habet ex*uta*, ut Bersm. unus, non ex*sucta*, ut Vanderb., neque ex*succa* ut Valart. et Pottier. rettulerunt. *Exsucta* extat in H (= 8.). Neque ex*succa*, neque ex*usta*, ex*austa*, *exesa* aut ex*esta* in codd. offendi. Bφ: *Exsecta.* Nunc uidetur reddere causam tanti facinoris (conf. C et Porph.) quare mento tenus suffoderit scilicet ut nimio cruciatu afflictum ex medulla et iecore illius potionem amoris praepararet uaro. Et minata ipsi puero ex pupula illius semel confixa a cultello cum iam putrefierent cibum ex eis uaro praeparare. — facere*t* 2. 2) uel ex med. om. r. 3) moreretur AR2,mvcafh. om. 1G. schol. om. r. lacunam statuit Q. 4) schol. om. A. Loc. Verg. om. 2. fatiscerent R1,r rell. de*f*ecissent. om. a. *Foliam.* nomen maleficae (mal. sociae Ambr.) canidiae. fuit autem *hermafrodita* vet. Ambr. et γ. conf. C. Arimenensem K et Ambr. 8) ab iis curae 2. otio*so* uacans A. — illud Virg. fh. Ut Virg. c et a, qui habet: Illo me temp. du., om. *Vergilium* et rell. 10) ot*ii* A. o*ci* rcfh. alebat — otiom. va. 11) subaudi folia AR,r. Folia *scilicet* γ. Folia Ambr. rell. om. 14) schol. om. A2,r. Hi*nc* cafh. h*ic* R1G,vm, ut uett. codd. Horatii. *tunc* gl. etiam in Ambr. et γ. *inresectum.* i. e. non separatum ab aliis membris 2. rell. om. — γBφ: *inresectum.* non *re*sectum (sectum bφ). sed adherentem corpori. uel etiam *sepius sectum* dente. conf. Porph. et C. 16) mot*um* A2,r. mo$^{t}_{d}$um, d expu. suprascr. s,R. mo*dum* 1,mvca. mot*us* fhQ(G?). 19) sunt om. A. induct*ae* R21, vmca. 20) *et* consciae 2,r. *et* conscientiae R. *et* testes AR2,r. consciae *aut praesentes.* sicut Salust. arbitris procul amotis. rell. Consciae, testes. Loc. Sall. om. A2,r. *procul* et *omnibus* om. R. 22) *Dianam* pro 2.

arcana c. f. s. Id est, dum secreta et nocturna sacra celebrantur.

53. *in host. d.* Vari cuiusdam, aduersum quem amore eius inflammata sacrificabat.

55. *formidolosae d. l. s. f.* Ut nocte uexaretur, quae etiam feris quieti est, ut (A. IV, 525—28): *Cum tacet omnis ager, pecudes pictaeque uolucres, Quaeque lacus late liquidos quaeque aspera dumis Rura tenent, somno positae sub nocte silenti.*

57. *senem q. o.* Usque in senectam amet et risui sit.

58. *latrent s. c.* Ut per amoris inpatientiam nocte ambulans a canibus suburbanis latretur.

59. *nardo — manus.* Ut placendi studio nardo uteretur, quale nec ipsa habere poterat, quae unguentaria erat. [*quale.* Antiptosis pro *quali.*]

61. *quid acc.* Miratur, cur in capiendo Varo preces suae tardius audiantur, et aut se Medeam ponit pro perfectione artis, aut Medeam ideo nominat, quia quasi inuenerit et docuerit sacrum.

63. *superba.* Potens[, ut (A. I, 21): *Hinc populum late regem belloque superbum*].

ulta. Dolorem morte Glauces.

65. *cum palla t.* Alii uestimentum, alii coronam oblatam a Medea uolunt infectam uenenis, qua sumpta [accipiens] periret incendio. ["Jason filius Aesonis profectus Colchos cum quibusdum Graecorum fortissimis ad rapiendum uellus aureum, quod Phrixus Marti sacrauerat, a Medea magicae artis peritissima amatus est. Cuius auxilio Jason, promissa amoris sui perpetuitate, Draconem, qui iussu Martis seruando uelleri aureo custos fuerat affixus, occidit: et proscisso agro, duobus ignem efflantibus tauris indomitis, et seminatis inibi dentibus Draconis, nati sunt Gigantes, qui primum impetum fecerunt in Jasonem, sed tandem se mutuis uulneribus occiderunt, postea autem uellere accepto, et spreta laboris sui adiutrice, Glaucen Creontis filiam sibi duxit uxorem. Unde Medea dolore contacta geminos sui amatoris filios, quos ex Glauce genuerat, occidit, et in Phasin fluuium mortuos mersit, prius ueneno necata pellice; nam ueste ueneno delibuta Glaucen ipsum fecerat indui, cuius incendio turpiter periit"].

4) Ut *uel* nocte uexetur Q. — quie*ta* R2. Cum — liquidos om. A2. 6) *Silua tenet* A2,r. rell. Rura tenent (Verg.). somno — silenti om. vmca. 9) am*at*oris 1. — nocte om. R. 11) ut — uteretur om. 2. — *id est* quale 2. 12) pote*r*it 2. — quale — quali om. A2. antiptosis om. r. 14) art. perf. 2. 16) nomin*at* AR2,r. rell. nomin*auit.* — *tamquam quae* A,fh (tanquam). rell. *quia quasi.* 17) Loc. Verg. om. A2. 21) uolunt a med. inf. A2,r. *con*fectam r. — accipiens fh. qu*ae* sumpta perire*nt* inc. C. Verba *Iason* — *periit* om. AR12G,rmvca, neque in Bφγ,C leguntur. Fabricius ea intulit.

67. *atqui n. h.* Dicit, se, dum nihil praetermiserit de iis, quae a Medea facta sunt, cur ipsa nihil obtineat, admirari.

69. *indormit u. o. c. obl. pelicum.* Ita nihil ualere actionem suam dicit, ut Varus, aduersum quem omnia fecerit, inmemor sui ŏdoratis pelicum cubilibus teneatur quietus.

71. *A. A. solut. amb.* Actionem suam credit inuenta doctiore uenefica spretam.

73. *non us. Vare pot.* Ab amoris sui uinculis Varum dicit nouis et magnis potionibus absolutum.

74. *o multa fleturum — Maius parabo.* Tamquam aduersum, quem aggredi uehementior disponat, ita ut alienatus mente uoluntati eius uelut nescius rapiatur [et obediat].

76. *uocibus.* Incantationibus.

78. *fast p.* Ut etiam uis poculi carminibus adderetur.

79—83. *priuisq. c. s. i. m.* Ante, inquit, ipsis elementis rerum natura mutabitur, quam non ita Varus amore meo ardeat, ut igni bitumen adpositum.

83. *iam non u. a.* Ut cui adderet desperatio libertatem.

mollibus Blandis, [ut (A. IX, 340): *manditque trahitque Molle pecus*].

1) iis 2. hiis r. rell. his. 2) timeat R. rell. *optinet*, ut A, aut *obtinet*. obtin*eat* Q. conf. C. 3) nil A. act. su. dicit A2,r. rell. dic. act. suam. 4) pe*l*icum ut uett. codd. rell. pel*l*icum. cubi*libus* A,r. recte. rell. cubic*ulis*. Cubiculum non est lectus. conf. Cic. Verr. III, 23: in cubiculum introductus. *Cubile* uox Horatii sollemnis. Vet. Ambr. et γ: *pelicum*. in *cubilibus* pelicum mearum sopore tenetur quae *cubilia* uncta sunt obliuione hoc est ut me obliuiscatur. 6) A. A. solutus A, ut M (Porph.). In vet. Ambr. glossatoris manus h adposuit: A^h A^h, in Bern. KA (et r) omissa est interiectio a scriba, qui iterationem lit. a non intellexerit. *ah* (semel) γ,v. *aha* D. uulgo *ah ah*, ut E (rubr. ad marg.) BφHIP, rarius *ha*, ut R et Bern. C (semel), frequentius *ha ha*, ut b et recentiores. conf. C. I, 27, 18 et quae supra dixi ad C. II, 17, 5. 7) *spretam* R2, rmvca. spuerata (sic) A. sumptum 1. *incassum esse* fh et (G?)Q, qui tacite Fabricii lectionem recepit. uenefica om. 2. 8) nou. et mag*nis* AR2,rmv. nouis magnis C (inferius: *nouis et insolitis* maleficiis) et magicis cafhQ(G?). *et* saltem absonum est. γ: *non usitatis*. i. nouis ad me potionibus uare uenies. 10) Scholion male scriptum. *Adu*ersum i. e. alienum. — *e*gredi uehementi*or* disp. r. uehementi*or a*gredi disp. 2. rell. aggr. uehementi*ora* disp. 11) alie*nus* AR (alieni*s*) 12,rmv. conf. IV, 13, 20. *alienus mente* non dicebatur. aliena*tus* cafhQ(G?). uoluntati A (uoluntat*is* R) 2,rmvca. uolu*p*tati 1,fhQ(G?). 12) *in*scius 2. rell. nescius. *rapiatur* om. ca, qui habent: alienatus mente uoluntati eius uelut nescius *obediat. et obediat* fhQ. rell. om. *uoluntati rapiatur* conf. Ouid. H. XV, 206. Lemma amplificaui. 13) 2 addit glossae haec: i. e. maleficae marsae non superabunt me. γ: precan*tionibus* (sic. conf. *cantiones* Cic. Br. 60. Cato R. R. 160) marsorum quia soliti sunt marsi morsus curare serpentium. Ordo est: nec marsis uocibus redibit. hoc est defixus a me numquam mentem recipies. conf. C. *nec uocata mens*. *in*uocata siue reuocata γ. reuocata C. *mens tua*. *Et* est sensus. Mens tua magicis meis uocibus semel *e*uocata numquam redibit ad *morem meum* (sanitatem Porph.). etiam si marsis uocibus reuocetur. Marsi autem *persae* (periti? Porph.) incantatores sunt. de quibus uirgil. (A. VII, 754): spargere quis o nos (l. qui somnos) c. m. solebat Bφ. 14) 2 addit: id est negligenti me et poculum meum. 15) elem. *ipsa* nat. 2. 19) Loc. Verg. om. A2,r.

86. *misit Thyesteas pr.* Diras. Et tales infossus puer, ait, preces coepit effundere, quales in tragoediis inducitur Thyestes cognitis filii membris in Atreum locutus.

87. *Venena magnum f. n. n. u. c. h. u.* Lex enim humana habet malis paenam, bonis praemia pollicenda, et ideo furens puer dicit, haec eas carminibus mutare non posse.

89. *diris a. u.* Promittit, se in eas post mortem sacuiturum, ut (A. IV, 386): *Omnibus umbra locis adero*; *dabis, inprobe, paenas.*

94. *quae u. d. e. m.* Ut insomnes faciant uel malis gaudeant.

97. *Vos turba uicatim.* Missurum se pupulo promittit furorem, ut ex omnibus uicis turba concurrens eas saxis obruat pro factorum crimine.

99. *post. insep. memb. different.* Ut iam, quia eum ipsae paene sepelierant, illae grauius aliquid paterentur expositae feris et auibus insepultae.

100. *et Esquilinae alites.* Romanae; *alites* i. e. uultures.

101. *neque h. p.* Paenas earum etiam a parentibus suis ait uidendas, quod eum dolere promittit, qui se uiuere magis uoluerit quam uindicari.

PORPHYRION.

At o d. quidquid in caelo regit Terras. Verba sunt praetextati uociferantis in domo Canidiae. Quem significat ab ea furtim raptum, ut necromantiam ex eo faceret. Et bene abrupta exclamatio *in caelo*; hoc enim perineptum est (esset?): *quidquid in caelo est regens terras.*

2. *Quid i. f. tumultus?* Quid sibi uult hic tumultus? Tumultum autem dicit rapinae ipsius, quam passus est.

1) *et* tales AG,rmvca. Tales *ait* R. *Pro claras id est* tales 2. — *ait* A2,r. rell. om. 3) in Atreum loc. om. 12,r. thi*estis* cognitis *ex* fil. membris A. 5) *haec* 2,r. rell. *hoc.* 6) *immutare* r. rell. mutare. haec i. uenena. Q tacite inculcauit: *his* eas carm. mutari non posse. 8) improb*a* 12. dabis inp. paen. om. fh. 9) *uel* AR2. rell. *et.* 12) *dif*ferent A in Hor., *de*ferent in lemmate. *cum* 2,r. — ipse R1. rell. ips*a*. sepelie*b*ant 1,mca. sepe*ll*iebant R,v. *sepeliebatur* 2. sepelieb*antur* r. rell. sepelierant. Q edidit: "Ut iam quia eum *ipsa poena* (?) sepelierant". Pro uulg. lectione *paena*, pena s. poena posui *paene* aduerbium (conf. u. 29—40) et ex ips*e* feci ips*ae*. γ: . . . quapropter canidia eiusque sociae non poterunt liberari a poena. et: i. pro meritis uestris multitudo ciuium uos lapidibus obruet deserens insepultas. 14) *Ae*squilinae AB (in schol. esq.) ERb (rasura) Bern. KC. *es*quil. Ambr. γ. (esq. in lemm. *ae*sq. in sch.) Bern. A,vfh. *Ex*quil. alii et *r* c a. uide scripturam singularem codicis M ad Porph. 15) *dan*das 2. recte, si scriptum esset: Paenas etiam parentibus s. a. dandas. 16) prom. *eam quam* qui A2. — uindicar*i* A,fh. rell. uindicar*e*. conf. Plin. X, 43. Ouid. F. VI, 468.

PORPH. 19) qu*i*squi*s* i. c. reg*is* rv. rell. qu*id*qu*id* i. c. reg*it.* sunt MγR2G(Q),r. rell. om. praete*st*. R,r. 20) signat R,r. — furtim ab ea rapt. γ. 21) et bene *et mire* γ. in caelo om. γ. in cael*um* af(oe)h. 22) per*em*ptum R,rv (perempetum) afh. rell. per*inep*tum. At o deorum] abrupta exclamatio praetextati Bφ. qu*id* in caelo M (Halm.) qu*i* in r. quicquid va. — regens *in* terr*as* fh. 23) Quid sibi uult hic tumultus. M (om. Q p. XXXII.) RG. rell. om. *autem* MR2G,rva. uim fh. rapin*am huius* 2. rapin*am* ipsius G. rell. rapin*ae* ipsius. *Quid iste f. t. et q.*

3. *aut q. o. u. i. u. m. tr.* Eas dicit, quae cum Canidia consciae (sociae?) et ministrae sceleris huius fuerant.

7. *per hoc inane p. d. p.* Quo magis oneret atrocitatem sceleris huius, praetextatum ac per hoc honestum ac delicatum facit hunc puerum esse. *Inane* ergo *decus purpurae* apud eam *inane* intellege, quae scilicet sine respectu equitatus eius in eum saeuiat.

12. 13. *Insignibus raptis puer. inpube corp.* *Insignia* pueri intellege (togam) praetextam ac bullam, et est σχῆμα ἐπεξήγησις: *puer inpube corpus,* hoc est: [cuius] inpube corpus erat.

14. *quale posset inp. m. Thracum pect.* Etiam Thracum. Sic dicitur illud apud *Verg.* (A. II, 6): *Quis talia fando Myrmidonum Dolopumue aut duri miles Ulixi* pro: etiam Myrmidonum Dolopumue.

16. *Canid. breuibus inligata uip. crines et incompt. cap.* Furiali habitu

omnium. ministrarum scilicet. *tumultum* autem dicit rapinas quas passus est i. *raptum suum* γ. *fert.* hoc est vult. C. *fert.* vult. Ambr.

1) *consciae* libri. *sociae* legendum uidetur. conf. Cic. Cat. I, 4: socios sceleris. et ARG,r (et monstrae scelere huius). rell. om. 3) magis MγR,Crvafh. om. 2G(Q). *exaggeret* atr. C. *conetur* atrocitate r. onerum *troc.* v. 5) inanem MR (*eum*) G (rectius dicit Q p. XXXII.) rell. inane. 6) aequitatis MR (eq.) 2G,rva. Legendum est equitatus i. e. nobilitatis, nam de *decore purpurae*, non de aetate hic (u. 13. inpube corpus) agitur. Hinc nihili est lectio *respectu aetatis*, quam Fabricius (fh) induxit et Q tacite recepit. *Equitatus* autem est ordo siue dignitas equestris, ut. Cic. Att. II, 1. Plin. XXXIII, 2. conf. Cic. Planc. 35. Nep. Att. 1. Tac. A. VI, 18. XI, 4. *purp. decus.* id est, per praetextam, quae indicium est meae nobilitatis C. *respectu eius* (om. *aeq.* s. *aetatis*) non moneatur ut tamquam in quem libet saeuiat γ. *Decus* ergo *purpurae* apud illam inane fuit, quia nihil proficeret ad misericordiam. *cuius adspectu* nihil commota, in illum, tamquam in quemlibet saeuiret C. inane i. per praetextam qua inductus (l. indutus) sum, quae inanis est apud te Bφ. 7) *im*pube M in lem., in schol. bis *im*bube (Halm.) Q p. XXXII: *in*bube sic in lem. et deinceps bis. — *togam* M (negl. a Q p. XXXII) R2,r (to*t*am v). recte. *raptam* (Hor.), uulg. lectio in scholio perinepta, cum praetexta quidem, non uero *rapta praetexta* insigne sit nobilitatis. Poterat *togam* u. etiam omitti. C: insignia pueri uocat illius ornamenta *bullam et praetextam.* γ: *insignibus.* praetexta *puerili* et quibus pueri nobiles utebantur. Bφ: *insignibus* i. pretexta et bulla quae erat *instar bullarum quae fiunt in stillidio.* et sunt ornamenta puerorum. Conf. Plin. XXXIII, 1 et Macrob. I, 6, qui utrumque habet: *togam praetextam* et lorum in collo pro bullae decore gestarent — et: *praetexta et bulla.* — praete*s*tam R. 8) εφεξιγησισ M. εξιγησις v. 9) *cuius* fh. rell. om. puer — est om. R,r. 10) *tr*acum M bis, qui tamen sibi inconst. est C. I, 27, 2. *Tr*ax habent plurimi uett. codd. C. I, 24, 13 et S. II, 6, 44. *Id est* etiam fh. 11) illud *apud* Vergili*um* M (negl. Q p. XXXII) R (uirg.), rvafh. illud uergil*i* GQ. — mirmidonum — mirmedonum M (Halm.. Q: mi*rri*donum — mir*menum*). mirmid. R. rell. Myrmid. — do*lu*p. M (negl. Q p. XXXII) bis, ut G. 13) breu. *implicata* M (Halm., Q not. XXXII: inplacita corr. inpli*ca*ta) R2, rvafh. implicita G. Ut ex Acronis scholio lectionem *implicata* originem traxisse, supra diximus, sic Porphyrionis scholion contra librorum auctoritatem pro lectione *inligata* pugnare apparet, quam alii glossam putarunt. Atqui nunc non quaeritur, quae magis nobis placeat lectio, siue quae magis poetica uideatur conferentibus e. g. Verg. A. IV, 188: *fronde premit crinem fingens atque inplicat auro,* sed potius, quae Porphyrionis fuerit. Rarum utique uerbum *inligare* et apud Maronem est, qui semel tantum eo usus est: A. X, 794, ut Horatius, praeter nostrum locum Epod. I, 25: *iuuencis inligata pluribus aratra.*

eam describit. Et *breues uiperae* perpetuo epitheto dicuntur, sic enim sunt. Nota autem figura est elocutionis *inligata crines* et *inligata caput.*

17. *Iubet sepulcr. caprif. erut.* Non unde lubet, sed ex sepulcris potissimum erutas accipe, quoniam inferna ac uenefica esse haec sacrificia intellegi uult. Alia denique sunt et quae subiciuntur: *iubet cupressus funebres* et caetera.

20. *plum. noct. strigis.* Sic dicuntur, non, ut uulgo, *strigae,* quia uenit a nominatiuo *strix,* non *striga*; haec autem auis est nocturna mali ominis.

21. *herbasq. q. Iolcos atque Hib. m. u. f.* Iolcos urbs est Thessaliae. Thessalia autem uenenorum ferax est. Hiberia autem nunc, quae in Ponto est, intellegenda. *Ponto* autem, ut et *Verg.* (B. VIII, 95) ait: *nascuntur plurima Ponto.*

24. *flammisa duri Colchicis.* Per ueneficia accensis [accendisse uult]; sed hoc propter Medeam dicitur, quae Colchis fuit.

25. *at exp. S. p. t. d.* *Saganam* hanc unam ex consciis (sociis?) ac ministris ueneficii illius accipe. *Expeditam* [autem] succinctam uidetur dicere.

29. *abacta n. V. c. Nulla conscientia* ablatiui casus est; est enim sensus: Veia, quae nulla mala conscientia remota est.

33. *longo d. b. terque m. d. inemori sp.* Ut magis famis incitaretur, puero ait illi anteponi epulas et saepe mutari.

1) epith*eto et non* M (Halm., Q p XXXII: επιθ *et non.* επιθετο epitheto (sic) rv (επιθετο ἐπιθέτῳ afh. dic*i*tur rvafh. codd. dic*u*ntur. — *nam* sunt tales afh. *enim* sunt, om. tales, v. *sic enim* sunt MR2G(Q),r. 2) est fig. vafh. est om. 2,r. *inligata* (bis) MG. rell. *il*ligata. inlig. crines et om. r. et *ligata* cap. R. 3) Non *u*nde MγRG(Q). rell. Non *i*nde. *i*ubet RM (Halm., Q p) XXXII: *l*ubet. Literae i et l confundi uidimus supra Epod. III, 10: *i*ocum — *l*ocum —) rvafh. libet γG(Q). ex om. M. de γ. sepulcris M in lem., sepul*ch*ris in scholio. — notissim*um* MRG. rell. notissim*is*. Scribe *p*otissimum. γ: *sepulchris.* non *u*nde *l*ibet *set* de sepul*c*ris quia infer*na* sunt sacrificia. 4) inferna*lia* 2Bφ(G?)Q. rell. infer*na*. — uenefic*ia* rv. 5) *Ta*lia afh. rell. *Al*ia — subic*iu*ntur s. sub*ii*c. omn. libri. subic*ia*ntur incule. Q. cupress*us* G. *caprificos. quae* in sepul*ch*ris nascuntur γ Ambr. (qu*i* in sepu*lcr.* na.) *funebres.* quoniam fer*nis* (l. inf.) consecrantur γ. infer*is* consecratas et funeri aptas etc. C. 7) Hoc scholion in libris post seq. positum est Sic dicuntur vulgo strigiae afh. *ut* vulgo str*e*giae rv. *strages* R rell. *strigae.* — uenit om. rvafh. 8) autem *n*auis M (Halm. qui ad marg. posuit: *auis?*). *nocturnae.* quae per noctem sonat γ e. Ambr. 9) *cholchos* M bis (Halm. Q p. XXX,II: cholchos — *cholos alios*), ut r. *colchos* R2,va. *Jol*cos fh. *hiol*cos K Ambr. Par. A. conf. Acr. — *atque* hib. M. *aut* hib. K Ambr. et A (lit. u. erasa) et E. in quo 2m. in rasura po. *atque*). — thesal. M bis, r. *est* om. 2. 10) *Ponto* scribendum est pro uulg. lectione *porro.* po. autem *et* uirg. 2Q. po. autem *ut* rva. po. autem *ut et* uerg. MG. intelligenda, *ut* Virg. γ,fh. 13) *ch*olchicis Mb. *ch*olc*i*cis Par. A. rell. colch — uult om. MR2. recte. legendum est aut *accendi* (per maleficia accendi etc. Bφ) aut *accensis* pro uulg. lectione *accendisse.* γC: *Colchicis.* hoc est, *magico ritu praeparatis* incendiis uel (*et* C) per ueneficia *accensis.* 14) quae *colchica fuisse narratur* γ. conf. C. 15) unam 2G(Q). rell. om. — *consciis* libri. conf. u. 3. *s*ociis? 16) autem fh. di*xisse* 2. 18) est enim sensus M (Halm. Q p. XXXII: Sensus: Veia) R,r. *et enim* sensus *est* 2G(Q). casus est *enim sensus* v. *et est* sensus afh. 20) ter*que* M, ut omnes fere libri Hor. et Porph. ter*ue* G(Q). — incitar*et* M (Halm.). fam*es* 2. rell.

37. *exsecta u. m. e. a. i.* Nunc uidetur reddere causam tanti facinoris. || Significat autem, Canidiam amoris potionem Varo praeparare || infert enim || : non usitatis, Vare, potionibus.

39. *interm. c. s. f. c. intab. pupulae.* Non semel fixae, sed cum semel intabuissent, fixae cibo. *Interminato:* Infinito, interdicto, non permisso uti, quo eum minis arcerent.

41. *non def. m. l. a. f.* Dicit, etiam Foliam nomine ueneficam huic sceleri interfuisse. Quod ait autem *masculae libidinis*, ad id pertinet, quod dicantur quaedam mulieres habere naturam monstrosae libidinis coeundi cum feminis. Quo crimine etiam Sappho male audit.

43. *e. ot. c. N.* Videtur significare, scelus hoc Neapoli factum, nam, ut supra diximus, Gratidia haec Neapolitana fuit. Neapolim autem *otiosam* pro *quietam* dixit, simul quia otiosis i. e. uitae quietiori aptissimus ille secessus sit.

47. *hic inresectum s. d. l. Ca. rodens pollicem.* Pro rei atrocitate mira

famis. om. rvafh. hinc Fabricius uoluit: Ut magis incitaretur *puer*, ait etc. Bφ: ut magis fame incitaretur *puer* dicit ei anteponi epulas ac sepe mutari. 21) *a*pponi fh.

1) exsecta MR2,rv. *execta* afh. conf. ad Acr. *Exsecta.* extracta Bφ. — uid. caus. ta. fac. *exponere* fh. reddere om. rva. — Inter u. *facinoris* et *Significat* in MRG posita sunt haecce: Epithe*sis* dolo malo con*s*itura rva: epi*t*hetis. dolo (epithetis dolo a) malo con*sit*ura (con*s*citura va. rectius. conciscere facinus Liu. XXVIII, 26). Fabricius (fh.) haec uerba difficilia abiecit, Q autem more suo lacunam posuit, ut infra u. 47, ubi uox epithe*sia* (ἐπιθεσία = ἐπίθεσις) adfertur. Sic autem ordinanda et scribenda mihi uidentur: Nunc — *facinoris.* Epithesis; infert enim, dolo malo con*s*citura (sc. facinus): non usitatis, Vare, potionibus. Significat — praeparare. Bφ: Nunc — facinoris. quare mento tenus suffoderit scilicet ut nimio cruciatu afflictum ex medulla et iecore illius potionem amoris praepararet uaro. Et minata ipsi puero ex popula illius semel confixa a cultello cum iam putrefierent *cibum ex eis uaro praeparare.* 3) usita*tis*, Vare, potion*ibus* rell. Varo. Ascensius addit scholio u. *interminato* (potionibus intermin.), rv totum lemma scholii sub seq. *interm. — pupulae*, om. uerbis: Non semel — arcerent. Aeque manci h. l. sunt MR: *Interminato cum semel fixae cibo intabuissent* (intabuisse M) *populae* (MR) *fixae cibo. non def. masc. lib. arimin. foliam.* Dicit. 5) sch. ex γ2G(Q). γ: Non semel — cibo γ. inter*minato.* infinito. *sine termino cibo apposito et non tacto.* glossa: non permisso uti γ. *cum semel:* a quo eum minus arcerent. γ. 8) ait autem MR. Quod *ait ut* rv. quod *ait*, om. ut, afh. autem ait 2G. 9) dic*a*ntur MR,rvafh. rell. dic*u*ntur. — monstra*ss*ae v. 10) concubitum MR,r. seminis R,r. *coeundi cum* fem. γ2G(Q). coeundi f., om. cum, v (foem.) afh. — aud*it* Mγ2G(Q). rell. audiit. γ(C) addunt: huius modi autem feminae hermafroditae dicuntur (herma*ph*roditae *nominantur* C). Bφ: *non defuisse.* dicit etiam *quandam* ueneficam nomine foliam huic *ueneficio* interfuisse que in tantum erat magica arte imbuta ut etiam sidera et lunam posset hominibus simulare sed e taelo extrahere sicut multi magorum prestigiis suis oculos hominum deludunt. Ambr. et γ: *foliam.* nomen maleficae sociae (sociae om. γ) canidiae. fuit autem hermafrodita. 12) *et supra* M. rell. *ut* su. otiosius rv. ocios*us* 2,fh. ocios*is* R,a. otiosis MG(Q). 13) quietio*ris* MR2G, rva. quieti*ori* fhQ. — *sit* MG (corr.) rell. est. γ: apud neapolim factum scelus uult intellegi. quia et gratidia neapolitana [i]est. *Otiosa* autem est. Quietam ait et quod aptissim*um* *esset* successus in ea. Insuper habet: *otiosa*, minus curiosa. quieta (ut Ambr.). ut uirg. (G. IV, 564): *studiis florentem ignobilis oti.* Ambr. γ: *uicinum oppidum.* i. puteolana ciuitas. 15) *hic in*res. MG, ut KbAγ (cum glossa Acronis *tunc*, ut Ambr. et Bern. C) Bφ et E, qui a 2m. habet hi[n]c. hic *inter*fectum R. hic in refectum Bern. A. *hinc in re*sectum rv. *hic* irres. Fran. R2,afh. Verba *Pro*

haec, item positâ epithesi, asperantur: *inresectum pollicem:* et *saeua dente liuido.* Sed illud adtende, ut duabus propositionibus exaggerata sit facinoris atrocitas; *inresectum* pro *ualde et saepius sectum.*

49. *quid d. a. q. tacuit?* Sensus est: quae scelera non dixit, aut quae silentio praeterire potuit?

o reb. m. n. i. a. Hinc iam Canidiae uerba sunt.

53. *nunc in h. d. i. atq. n. a.* Varo haec inprecatur, a quo fastidiebatur.

60. *quale n. p. m. laborarint m.* Hinc scias, illam, ut diximus, unguentariam fuisse. Adtende autem locutionem in soloecismo constitutam: *quale* non perfectius, cum sit dicendum: *quo* non perfectius.

61. *Quid accidit? cur d. b. m. u. m. u.* Indignatur, uenena sua non ita, ut uellet, efficacia esse, quae uenena Medeae essent, quibus illa usa sit, cum se de paelice sua Glauce ulta est.

65. *cum p. t. m. inbutum. Palla manus* figura est, ἐπεξήγησις dicitur; *tabo* autem nunc *ueneno.* Aliter *Verg.* (A. III, 28): *huic atro linquuntur sanguine guttae Et terram tabo maculant.*

69. *ind. u. o. c. obl. paelicum — ueneficae scientioris carmine.* Obscura elocutio, quae sic ordinanda est: Indormit cubilibus unctis obliuione omnium paelicum. Et est sensus: Nescio quae scientior uenefica cubile eius ungit [qua sunt praesentiora ueneficia (Medeae), quae cubile (Jasonis)

— *asperantur* in M2G leguntur, vitiata quidem. *idem* posit*ura* epithe*sia* sperantur G. epithe*sia* speran*tem* 2. epith*esi* *as*perantur M (negl. Q p. XXXII): Ad *item* conf. u. 37, ubi alia est epithesis. Codd. illi addunt Horatii uerba: *inresectum Pollicem et saeua.*

2) *pro*positionibus M (Halm. recte. negl. Q. l. l.). (*et* dente G. *e* dente M sec. Q. l. l.) *dente liuido* (libido M m. s.). γBφ: *inresectum.* non resectum (i. non sectum Bφ) sed adherentem corpori. uel etiam sepius sectum dente. C: valde sectum. 6) hi*nc* MG. *hic* R (nunc Acr.). edd. *haec.* Bφ: uerba canidiae inuocantis noctem et dianam i. lunam ut suis maleficiis adessent. 7) *in*pr. Mγ. hoc γ. fasti*di*tur. hic enim erat maritus eius γ. 9) ut diximus h. l. libri. Q: fuisse ut diximus. 10) elocucionem *in soloecismo* constitutam MR et uet. lib. H. Stephani (in Porph. Emendd. p. 156). *loc.* in soloecismo *in* constitu*t*am G. edd. om. in soloecismo. *e*loc. constitu*tam* rva. eloc. constitut*iuam* fh. *lo*cutionem Q cum G. 11) Qual*em* M. 12) rvafh: Indignatur uenena Medeae esse, quibus — pellice sua ulta est. In H. Stephani (l. l. p. 156): uet. libro defectus ita suppletur: Ind. uen. sua — esse *quemadmodum* u. Med. *sunt*, quibus — sua *Glauce* ulta est. H. Steph. ipse uoluit: *quum* Medeae uenena *sint.* 13) *quae — essent* MRA2G(Q). 14) Glauce RG. *c*lauce M (teste Q. Halm. lacunam reliquit). rell. om. *Glauce.* Bφ: Tacite ostendit canidiam uaro dedisse ueneficia sed non ita prouenisse ut uoluerat. Quapropter indignatur uenena sua non ita ut uellet efficacia *fuisse* quae uenena medeae *dicuntur fuisse* hoc est quibus illa usa *est.* cum se de pelice sua *glauce filia creontis* ulta est. 15) inbutum *et* M (Q, imbutum Halm.). *in*butum BφG. *imbutum* plurimi uett. codd. ut Fran. γ cum glossa *infectum. infectum.* al. imbutum 1 m Ambr. *infectum* pure K Par. A, rvafh. — ἐφεξιγγησις rv. lacuna relicta in RG. 16) linquntur r. conf. Ribbeck. (linguntur). 17) macu*lat* MR. macu*let* r. pelic. M ter (Halm. pa*e*l. Q). 20) quae — ungit γ. rell. om. — Nescio *qua* MR. *quare* rvafh. *cur* 2G(Q). uen. quae cubile, om. Medea, un*gunt*, om. Jasonis, M (Halm. un*xit* Q) R,rvafh. 21) Medeae — Jasonis un*xit* 2G.

ungunt] medicaminibus, per quae medicamina obliuio ei datur omnium pelicum. *Pelices* autem Canidia pro se sola dixit.

71. *A. A. solutus a. u. sc. carm.* Hoc est, [quod] ingemit, quod alia scientior uenefica inuenta sit, quam ipsa sit.

75. 76. *ad me recurres n. u. m. t. Marsis r. u.* *Voces* suas *Marsas* dicit, quasi magicas, ut sit sensus: Mens tua magicis meis uocibus semel euocata numquam redibit ad sanitatem. Aut numquid hoc dicit: Mens tua a me incantata numquam redibit, etiam si Marsis uocibus reuocetur? Marsi autem periti incantationum sunt. Huic etiam rei *Vergilius* testis est, qui (de sacerdote Marsorum?) sic ait (A. VII, 754): *Spargere qui somnos cantuque manuque solebat.*

78. *fastidienti p.* Fastidienti me scilicet.

86. *misit Th. pr.* Id est: diras exsecrationes, qualibus in tragoediis Thyestes Atreum exsecratur.

87. *uen. magnum fas nefasque.* Magnum fas uenena sunt, si hostibus dentur, magnum nefas, si amicis.

non ualent conu. hum. uicem. [Sic] sensus est: Quamuis uenena multum possint, non tamen ualent merita in contrarium uertere, ut liberentur paena, aut male mereantur. *Vices* autem appellantur paenae, quae in scelerosis admissis regerentur.

89. *diris a. u.* *Dirae,* ut dixi, exsecrationes dicuntur, ac *detestationes* saeua maledicta; *agam* autem nunc *persequar* significat.

1) medicamina MRγ,rvafh. om. 2G. 2) uulg. lectio dixit. dicit γ, qui addit: Ostendit ergo quod per alia carmina uarus eius inmemor fiat. 3) quid ing. M. rell. *quod* ingemit R. rell. ingemuit. γ: *solutus.* securus. liber et in uiolabilis uenenis meis. hoc est. altera inuenta est malefica quae me uincit. 5) recurrens M. 7) *in* sanitatem 2. rell. *ad* san. 9) *etiam* MRγ,rva. om. fh. enim 2. expectamus: *huius autem.* 10) qui *edocet marsorum* sic ait MR,r. rell. qui sic ait. Scribendum est *de sacerdote* Marsorum. u. 750: Quin et *Marruuia* uenit *de gente sacerdos*, et u. 757: *cantus somniferi et Marsis quaesitae montibus herbae.* 11) cantuque MRBφ, rvafh et Verg. libri. cantu 2 et (G?)Q. 12) *contempnenti* me scilicet γ. *aspernanti* me C. 13) exsecr. Mγ. *execr.* edd. 15) phas. neph. rv. Lemma, non schol. in M (Halm.). 17) Sic rvafh. — multa possint Asc. multum po. MABφ2G. *malus* po. R. uenena possunt, om. multum, rvfh. 19) *in* scelerosis adm. MRAG(Q). in sceleratis amissis rv. in sceleros (sic) adm. 2. in sceleratos *pro* adm. a. in sceleratos, om. pro adm., fh. 20) regerentur M,rv. reguntur afhQ(G?). *rem* geruntur R2. conf. *crimen* regerere Seneca Hippol. 720. Scelerosa autem *admissa* (Tac. A. XI, 4. Liu. XXV, 23) sunt scelerosa facta. Lucr. I, 84. γ: *uicem.* vicem hic pro poena posuit. Et est sensus. quamuis uenena possint multum non — — poenae quae *sceleratis reguntur* et eorum merita uertere non ualent ut dictum est: qui alios innocentes damnant licet ipsi uenefici sint. Quapropter canidia eiusque *sociae* non poterunt liberari a poena. 21) ac detestationis maledicto agam *aut* nunc persequar *signat* fh. ac detestationes *saeua* maledicta. *Agam* autem nunc *persequar* significat MA2G(Q). ac det. *siue* maledicta. Agam autem nunc *pro* (a om. *pro*) persequar signat R,a. ac det. saeuae maledicta rv. agam nunc *persequar* signat r. agam *aut* n. p. *sit* v. *detestatio.* execratio γ. *diris agam.* furiis. *exsecrationibus prosequar* γ Ambr. (om. furiis). *dira detestatio.* execrabile factum.

97. *uos t. u. h. e. h. s. p. c. obscenas a.* Eleganter; qui insanos solent fustibus et lapidibus insectari, ut eos a domibus suis fugent.

100. *et Esquil. alites.* Et alibi saepe ostendi[t], in regione aggeris, quae est extra portas Esquilinas, solita fuisse pauperum corpora uel conburi uel proici.

101. *nec h. p. h. m. s. effugerit spectaculum.* Subaudiendum hic extrinsecus *uos*, et est ordo et sensus talis: Neque hoc spectaculum effugerit uos, o parentes mihi superstites. Et bene ἐμπαθῶς [*heu* ait], id est, dolenter, iuxta parentum commemorationem gemitus, insertum est *heu* [quia et ipse superstes esse uellet].

EPODOS VI.

ACRON.

Quid inmerentis. Cassium maledicum poetam in se inritat minaturque, si solita rabie fuerit elatus, (se in eum mordacia dicta retorturum).

1—5. *inmerentes.* Nihil mali meritos.

hospites. Peregrinos.

uexas. Fatigas[, ut (B. VI, 76): *Dulichias uexasse rates*].

canis. Bene maledicum (hominem) canem uocauit, uelut qui et ipse morderet.

2. *ignauus aduersum lupos.* *Lupis* homines fortes comparauit. Vitas ergo, inquit, qui se ulcisci possunt, et miseros laceras. Et quia carminibus

1) eleganter dictum Bφ. insanos solent *sani* fust. Bφ. insa*no* *so*lent M (Halm. corr.). 2) *domi*bus codd., *omni*bus rvafh. repellant Bφ. rell. fugent. 3) *ha*lites rv. et es*cylenea* M (Halm.). 4) port*as* es*t*yly*nas* M (Halm., port*as* escyly*nam* Q. l. l.). port*as* *exq*uilin*as* rva. conf. Epod. XVII, 58. por*tam* *exq*. R. — *con*buri M. 5) effuge*rit* omn. libri. lectio Porphyrionis. Notandum autem, uetustissimos codd. Horatii, ut Bern. KA Ambr. Parr. AE pure, H. 1m. corr. et I in rasura, habere effuge*rint*. 8) ἐμπαθῶς H. Stephani uet. lib. p. 163. enπαθως M. εὐπαθῶς A. in R et G lacunae uocabulo graeco relictae sunt. *patetice* idolenter Bφ. *heu mihi id est* 2. rell. *heu ait* id est. 9) gemitus *certus* r. gem. ser*tum* A. inser*tum* M (negl. Q. l. l.). recte. *gemitus* enim non *insertus est* (uulg. lect.), sed *heu insertum* est iuxta *commemorationem gemitus parentum*, quos filius sibi superstites dicit. *spectaculum.* hoc est. parentes mei spectabunt lacerationem cadauerum vestrorum Ambr. γ. rell. in*se*rtus. quia — uellet rvafh.

ACRON. Dicolos in cassium seuerum idem metrum A Acr. Maledicum poetam in se irritat minaturque (miraturque ER[a]) si solita rabie fuerit elatus A Ambr. R[a]D (cum rasuris). *Elatus* in cassium seuerum. ternarius. iambicus. binarius. iambicus. epodicus E et (sine u. *elatus*) γbφBDP Ambr. Fran. Ode CVIIII R.

15) *in*merenti*s* b. *in*merente*s* γ P Bern. AC,G. i*m*merenti*s* A in Hor. (immerente*s* in Acr.) Ambr. Schol. om. 2. conf. inscriptiones odae. 16) *sed*atus r. se — retorturum R. rell. om. 17) γ: *inmer.* innocentes, aut minus fortes aut miseros. conf. C. 19) Loc. Verg. om. A2. 20) mal. *hominem* can. R. conf. C: apposita metaphora *hominis* maledici etc. 22) aduer*sum* AγR1, rv. aduer*sus* afh, ut multi iique uett. codd. Hor. ut bBφDHIP. aduer*sos* K. 2 om. *ignau. aduers.* 23) *et* AR12G,rmvfh. *at* caQ.

aliquos notabat, prouocat, ut in se audeat dicere, qui eum uelut lupus remordeat.

6. *amica.* Amicos canes pastoribus dixit, ut *Verg.* (G. III, 405—8): *Veloces Spartae catulos acremque Molossum Pasce sero pingui, numquam custodibus illis Nocturnum stabulis furem incursusque luporum [Aut inpacatos a tergo horrebis Hiberos.]*

uis. Sagaces canes dixit, ut (A. IV, 132): *et odora canum uis.*

7. *agam p. a. a. s. n.* Seruat metaphoram et dicit, se *agere* h. e. persequi || — Aure [ad latratus posita in feras] — || Et ostendit, se persecuturum uerba maledici.

9—12. *tu c. t. u.* Demonstrat, eum pecuniam quaerere maledictis, qua accepta ita desinere, ut canis desinit insequi, reperto cibo, quem insectabatur.

11. *caue, caue.* Non se aut munere placandum aut precibus dixit, si maledictis eius coeperit respondere.

12. *parata t. c.* Ut (B. IX, 25): *cornu ferit ille, caueto.*

13. *qualis Lycambae s. i. g.* Datiuo casu *Lycambae* posuit, cuius haec fabula est: Lycambes habuit filiam [nomine] Neobulen; hanc cum Archilochus in matrimonium postulasset, promissa nec data est a patre. Hinc iratus Archilochus in eum maledicum carmen scripsit, quo Lycambes tanto est dolore compulsus, ut cum filia uitam laqueo finiret.

14. *aut acer h. Bupalo.* Hipponactem significat, qui Bupali filiam

1) aliquos AR12G,rvca. alios fhQ. qui — remordeat om. A. qui *eum uelut* lu. remord. R12G,rmQ. qui *cum uelit* ut lu. remord. fh. laceras [et v] quia carminibus aliquos mordeat vca, om. notabat — lupus. 4) Veloces — pingui om. rfh. 5) Aut — Hiberos om. A2,r. hyb. v. rell. *iberos.* 8) Vulg. lectio (— persequi *aure sublata*, id est, *alacritate* feras, siue *alacrius posita ui* feras, et ostendit etc. aut, nouo lemmate posito: persequi feras. *Aure subl* laetus, omni conatu. Et ostendit — maledici. γ: *agam.* hoc est. eum persequar qui prius lesit. *aure subl.* i. alacer. letus omni conatu. omnibus uiribus. Eructa sursum eleuata quod specialiter. canum est *dum seuiunt.* alioquin timentium (*aures demissae sunt* C) *se remisse de se.* at horatius dicit non defuturam sibi linguae amaritudinem si prouocetur. (ab aliquo Bφ). conf. C: — alacer, laetus, omni quidem conatu et omnibus uiribus aure erecta sursum — timentium. *Ponere uim,* ut Cic. Mur. 22: totum animum atque omnem curam. 9) po*suit* 2. inferas et *in feras* libri. 10) male*fici* 2. ita d*efiniret* R. 12) *quod* A2. recepto 2. ut can*is* rep. cibo *quem* insect*abatur* r. *quod* insect*abatur* reperto cibo A. ut canis *desinit insequi* reperto cibo quem insect*abatur* R. insectabatur 12. ut canis qui reperto cibo insectari desinit mvcafh. ut can*em* Q. 14) dicit 2. rell. di*x*it. 17) Datiuo ca. Lyc. AR2,r. rell. Lyc. (Lycambe ra) datiuo casu. cuius — habuit om. A. 18) neobolen R12,mvac. — Archiloc*us* Aγ bis, ut plurimi uett. codd. Horatii S. II, 3, 12. Art. Po. 79 Archilo*cum* atque etiam adiectiuum Archilo*cium* in Par. A de metro ad C. I, 4. — nomine G(Q). rell. om. 19) nec data est a pa. A. rell. nec a pa. da. est. — h*u*ic cafh. rell. h*inc.* est libri. *esset* Liebel. ad Archil. p. 15. 20) maledic*t*um A1. — quo tanto, om. Lyc., A2 et R, qui *Lycambes* posuit post *compulsus.* 21) dolore est *perculsus* r. rell. est do. comp. (conp. R.) — uide Script. rer. myth. latt. G. H. Bode. I, 148 n. 220. II, 108. 22) *bupa*lo AG,h, ut KBφP. *buba*lo b2,rvca, ut E. *pabulo* γ. in lemm., *bubalo* in scholio. yppon. et ippon. A. hipon. Bφ. ypon. 1. hypp. r.

nuptum petiit et pro deformitate contemptus est. Illud tamen uerius uolunt, Bubalum fuisse pictorem apud Clazomenas ciuitatem Asiae. Hic Hipponactem quendam poetam deformem pro risu pinxit; quo ille furore commotus tali eum carmine perculit, ut se laqueo suspenderet. Unde nunc similis carminis uim maledico minatur Horatius.

15. *atro d.* Maledico aut obtrectatorio sermone.

PORPHYRION.

Quid inmerentes h. u. c. In hac ecloga allegoricos uidetur loqui ad eum, qui, cum dicacitatis amaritudine sectaretur quietos alioquin homines, in eo sibi gloriam adsignarit, quod illi cedentes ei uiderentur non sufficere respondendo (responsis?).

6. *amica uis p. Amica* nunc pro *utili* dicitur.

7. *agam p. a. a. s. n. q. pr. f.* De se hoc poeta dicit, significans non defuturam sibi linguae amaritudinem, si prouocetur alicuius inprobitate.

13. *qualis A. s. i. gener.* Lycambae datiuus casus est: Archilochum autem significat, qui Lycamben probrosis uersibus usque eo insectatus est, ut ille mortem sibi conscisceret. Hoc autem eo fecit, quod ille filiam suam in matrimonium promissam mox denegasset.

14. *aut a. h. Bupalo.* Aeque datiui casus est, ut *huic Bupalo.* Hipponacta significat, qui aeque iambicis uersibus Bupalum persecutus est.

16. *inultus ut fl. p.* Flebo inultus, ut puer.

1) nupt*u* 2. nupt*um* R,rmvca. rell. nup*tam*. nupt*um* petere, ut nuptum ire, dare, locare, conlocare. 2) fuisse bup*ali* pict. fui///e apud A. fuisse bubalum pict. 21 et R (b*i*bul*am*). bub. pict. fu. rell. bub. fu pict. — *laudio*menas AR21,rmv. rell. *clazo*menas. conf. S. I, 7, 5. Plin. V, 29, Mela I, 17. Pictorem fuisse Bubalum negat Welcker. fr. Hipp. p. 12. sculptorem eum fuisse constat e Suida II, 147 et Eudoc. p. 248. Conf. Aristoph. Lys. 336. Plin. XXXVI, 5. Welcker l. l. p. 82. 3) pro risu (rixu 1) libri. per risum Bode l. l. p. 149. πρὸς ὕβριν Suid. et Eud. γ habet: *lycambe*. Licambes filiam suam promisit archiloco daturum uxorem. et postea denegauit. Qua de causa iratus archilocus carmina scripsit in licamben ut eius filias. ita ut ex dolore carminum eius filiae laqueo uitam finirent. *acer hostis*. yponax scilicet qui poeta erat eloquentissimus feda et uitiosa fatie. Hunc bubalus pictor (*in scena* C) *in bana theba* (sic) eis pictum proposuit. ut risum moueret populo. Ille iratus iambis eum ita fatigauit. ut uitam suspendio finiret. etiam iste socerum suum postquam se fraudauit armis petit. 6) *de*trectatorio 2. rell. obtr. ob*st*rectatorio (to a 1 m. expu.) A.

PORPH. 9) *i*mm. M. egloga MR *ae*gl. rv. sectaretur MR2,rvfh. insect. G,aQ. 11) assignauerit M (Halm.), vafh. rell. assig*narit*. — non uid. suff. 2. 12) respon*dere* MR2G,a. respon*de* v. *osten*dere r. respon*dendo* fhQ. Scriberem sufficien*ter* respondere, si istud uerbum locis Plinii E. X, 29, et Pallad. I, 35 tutum esset; respon*dendo* enim displicet. 13) γ: efexegesis. pro utilis. 14) significat 2. 15) sibi om. 2. 16) lycam*be* M bis (Halm.), f. — archiloc*hum* M. archiloc*um* R,v. archil. — insect. est om. r. 17) lycamb*en* M. al. lycam*bem* afh. al. lycam*bam* vQ. — uersibus MRG(Q). uerbis 2. carminibus vafh. 18) fecit eo 2. 19) denega*uit* 2. 20) *bu*balo — *pu*palum — M. bupalum AR2. bubalo — bubalum rv. 22) Flebo inult. MAR2, va. In ultus ut flebo puer r. Ordo, inultus flebo ut puer fh.

EPODOS VII.

ACRON.

Quo quo scel. r. Illud bellum cum exclamatione significat, quod ab Augusto gestum est contra Cassium et Brutum interfectores Caesaris.

2. *ensis conditi.* Vaginis clausi.

4—10. *parumne c. a. N. s. f. e. L. s.* Ciuilis belli tempore.

7. *intactus.* Ante inuictus. *ut descenderet.* Ut uictus pro triumpho duceretur.

9. *secund. u. P. s.* Qui occiso Crasso metuebant Romanos, nisi bellum ciuile emersisset.

10. *sua urbs h. p. d.* Ut *Lucan.* (I, 23): *In te uerte manus nondum tibi defuit hostis.*

11. 12. *neq. hic lupis mos.* Ut se ipsi persequerentur. *in dispar feris.* Hoc est, in diuersam naturam.

13. 14. *uis acrior.* Fatalis quaedam necessitas. *an culpa.* Velut interroget causas furoris.

15. *et albus pallor i.* Velut qui conscientiam peccati monstraret, ut (A. IV, 499): *pallor simul occupat ora. Albus* [autem] palloris epitheton.

16. *stupent.* [Scilicet] sollicitudine.

17. *acerba fata Rom. ag.* Hoc est, tamquam illis tacentibus ipse intellexerit belli ciuilis originem, inde in nepotes tractam (discordiam), quia occiso fratre Romulus parricidium penetrauit, unde [est] (*Lucan.* I, 95): *Fraterno primi maduerunt sanguine muri.*

20. *sacer.* [*Execrabilis*] pro *exsecrandus.*

ACRON. Ad rempubiicam dícolos A (Acr.). Primo ciuili bello finito ut ab alio abstineant deprecatur A (Hor.). abstine*atur* γ. abstine*at* (*as*tineat Bern. C) Ambr. Fran. KEDH. Pro *deprecatur* habent *a*monet E. *am*monet D. monet Bern. C. In populum romanum. ternarius. iambicus. binarius. iambicus. epodicos. b et H: In pop. rom. ternarius iambicus. primo fin. bello ut ab alio abstineat *precatur.* Hanc metri notitiam addunt Eγ. Bφ habent omisso argumento. Ode CX. R.

6) Cass. et Brut. AR2,r. rell. Br. et Cassium. Caes. interf. 2. 7) clausi A. rell. *inclusi.* γ: iam in uagina *constituti.* Bφ: qui *reconditi* erant iam. 8) Ciu. be. temp, prius moriebantur quam pro triumpho ducerentur 2, om. intactus ante inuictus. 9) uictus om. 1. 18) interrog*at* R. 20) autem om. AR2,r. 21) scil. om. AR,r. schol. om. 1,mvca. 22) intellex*it* 2. 23) tractam *discordiam* R1,rmvca, qui parenth. posuit: Hoc est (tamquam il. ta. i. int. b. ciu. originem) inde etc. 24) est. om. A2,r. 26) *pro* execrandus A2,r. *sacer.* execrabilis 1G,mvca. execrabilis, execrandus fh.

PORPHYRION.

Quo q. sc. r. Eleganter ut in tumultu ab exclamatione incipit. Ad eos autem dicit, qui furiosa mente instaurare bellum ciuile conabantur.

2. *aut cur d. aptantur enses conditi.* [Enses] qui iam conditi erant, cur dexteris [enses] accomodantur, ut si diceret: cur stringitis gladios in uagina iam conditos?

11. 12. *nec h. l. n. f. l. numq. n. i. d. p.* Sensus est: Ferae non faciunt, quod uos, o Romani, sanguinem in uicem petentes; nam ferae eiusdem [quae sunt] generis inter se pacem habent, dispares se insectantur. *in dispar feris. Dispar* aduerbium est nunc, ut si diceret: dispariter feris.

13. 14. *furorne caecos a. rapit u. a.* Quae est acrior uis quam furor? aut numquid deorum ira?

15. *tacent et albus ora pallor inf.* Elegans otiositas, quasi his uerbis conuicti steterint, deinde conscientia sceleris palluerint.

17. *sic est.* Eleganter, quasi tandem inuenerit furoris huius causam, intulit. Sic enim est sensus: Sine dubio, hoc est, fato agimur ad hoc bellum supplicium pendentes ob caedem Romuli in fratrem admissam.

20. *sacer nep. cr. Sacer* utique *uenerabilis* nunc intellegendum, nisi forte epitheton, ut solet, ad ipsum facinus reuocamus, ut *sacer cruor* pro sacra i. e. exsecrabili caede effusus dictum sit. *Sacrum* autem et pro exsecrabili ueteres dixisse notum est; etiam apud *Verg.* (A. III, 56): *quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames.*

PORPH. 3) ut MAR2G(Q)v. *et* r. rell. om. Eleganter in tu. ab ex. *coepit* Ambr. 5) Enses om. M,a. 6) enses fh. rell. om. 9) sang. *nostrum* 2. 10) quae sunt rfh. quae eiusdem sunt generis a. — *sibi* insect. 2. 11) *ac* si rvafh. codd. *ut* si. 13) acrior om. M. *es*quam r. 15) schol. om. 2. Eleganter *et iocose* uet. lib. H. Stephani p. 164. rell. Elegans otiositas. γ: *pallor.* quia pallore sedamur quando non habemus promtae quod respondeamus. sic cicero: *cum tacent clamant.* 16) coni*uncti* fh. uerbis coniunc*tis* γrv. steter*unt.* deinde *de* sc. co. pallu*erunt* γ. 17) inue*nit* MR,rv. huius fu. 2. 18) intulit. Sic enim est sensus MR,rv. intulit. Sic est. sensus enim sine dubio *hic* est. fato a. intulit: sic est. Est enim sensus: Sine dubio G(Q). fh: intulit: Sensus enim est: Sic est, hoc est, sine dubio fato. Schol. om. γ. Bφ habent: *sic* ut dico. quia his *examini* (sic). C: *ut dico,* inquit, fato et culpa, agimur — *a Romulo* in fr. admissam. 20) *pro uenerabili* afh. sacro post Asc. fh. rell. sacr*a. sacer.* uenerabilis uel execrabilis Bφ. 22) effuso M (Q p. XXXIII. om. Halm. id est execrabili ueteres etc), rvafh. a: pro sacro i. execrabili, caede effuso etc. 23) *et* va. *ut* fh. om. R,r. *etiam* MG(Q).

EPODOS VIII.

ACRON.

Rogare longo. Inuehitur in eam, a qua dicebatur lentus in Venerem; et foetoris ipsius uel aetatis esse adfirmat, quod eam magis fastidiat, quam quod ipse nihil possit.

[3. *dens ater.* Propter aetatem.]

3. 4. *et rugis u. fr. s. e.* [*Exaret* i. e. contrahat.] Senecta enim nonnumquam ex rugis apparet, ut (A. VII, 417): *Et frontem obscenam rugis arat.*

6. *podex.* Pudenda pars corporis, ut *Juu.* (II, 15): *et podice leui.*

7. *sed incitat m. pectus.* Ut reuera incitat.

8. *quales ub.* Pro *qualia ubera.*

9. *uenterq. mollis.* Luridus et rugosus.

9. 10. *femur t. ex s.* Aetate iam sine musculis et suris indiscrete sociatum.

11. *beata.* Beatam eam pro diuite dixit[, ut Idem supra (C. II, 4, 13): *Nescias an te generum beati Phyllidis flauae decorent parentes*].

12. *ducant.* Tamquam nobilium funus imagines te praecedant maiorum.

13. [*nec sit m.* Matrimonio coniuncta.]

quae rotund. o. b. a. Hoc est: nulla marita [cura] sit comptior gemmis. *Bacas* [autem] gemmas dixit, ut (A. I. 654): *colloque monile Bacatum.*

ACRON. Ad anum deformem uel in gratidiam A (Acr.). Prostitutam putidam anum sectatur uitia corporis eius proscribens A (Hor.), ut KEDP del. proscribens). *des*cribens Bern. C. Prostitutām — *eius in gratidiam* γH Ambr. In anum libidinosam. prostitutam. putidam gratidiam quam aspernatur. cuius uitia corporis detestatur b Fran. Ode CXI. R.

6) *adf.* A. *quod* eam magis fasti*diit* A. *quod* e. m. fasti*dit* 2. *at* magis quod *ipse* eam fasti*dit* r. [*magis* v] quod eam *magis* fasti*dit* mva. magis quod eam fasti*diat* fhQ. 7) quam *quod* nihil ipse possit. *rogare se oportet* R. quam *quod* ipse nihil po. r. rell. quam ipse nihil possit, om. *quod.* quam nihil ipse po. 2. — notanda sunt uerba in AR2: *uires* caput est uersus sequentis. 8) schol. post u. 6 positum a fh. rell. om. 9) Exaret i. contr. om. AR21G,rvmca. 10) ex rugis (om. apparet — *rugis*) arat A. 12) ut om. 2. 13) post *leui* habet 2: *crudae* non obesae. rell. om. 13) *pectus.* Ironia quasi perdit me pectus tuum. 2. 14) *quales ubera.* qua*lis* ut qualia, om. ubera A. *ait* rell. inc. R. et M,fhQ(G?). rell. om. 16) *dis*soc. 1,rvma. 18) Beatam — *eam* pro diu. dixit M. Beatam *iam* p. d. dixit. rell. Beata i. diues ut idem supra R et rell. qui om. id est. fh. om. *idem.* — loc. Hor. om. A2, qui habet: beata i. diues. 20) *id est* tamq. no. fu. im. te maiorum praecedant A. 21) schol. om. AR21G,rmvca. Cum fh. rec. Q. 22) mari*ti* A2,va. cura sit comptior A. *tunc* sit comptior r. rell. sit cura comptior. Q inculc. marita sit *ornatior* gemmis, om. *cura*, referens: 'sit cura o. Fabr. cura sit o. codd. Med.' At et Fabr. (fh) et Med. habent *comptior*, non *ornatior*. ornatior pet. ex C: maritata nulla sit coniux quae te sit gemmis *ornatior.* 23) autem om. R21 et edd. praeter fh. bacis, baccas et baccatum A in schol., bac*is* in Hor. ut omnes uett. codices.

15. *Quid? quod lib. Stoici i. s.* Siue quia amicos haberet Stoicos, ut eos amoris et coitus (cupidos?) notaret, siue quia libros ipsos legere consueuerat, ut docta uideretur. Quod ad ostentationem in *Sericis puluillis* (plumariis?) reponebat.

17. *inlitterati n. m. n. r.* Hoc est, ita scholasticorum coitus elegis, tamquam minus in libidinem possint literas ignorantes?

18. *minusue l. f.* Virilem penem *fascinum* dixit propter obscenam figuram, quam adiecerat in sequenti; lingua enim detersa fronte mulieres amputare se infantibus fascinum putant.

19. *superbo.* Fastidienti.

20. *ore adlabor. e. t.* Aut lingua, aut magis blandimentis, ut *Juu.* (VI, 197): *uox blanda et nequam digitos habet.*

PORPHYRION.

Rogare l. p. t. saec. In anum libidinosam scribit, quam aspernatur. Est autem sensus: Cum sis longae aetatis iam et ob id deformis ac putida, mirum est, te desiderare complexus meos, praesertim cum etiam sine iniuria uirium mearum hoc tibi prouenire non possit.

3. 4. *et r. u. f. s. e.* *Vergilianum* est (A. VII, 417): *Et frontem obscenam rugis arat.*

6. *uelut crudae b.* *Crudam* pro dura aut indomita uidetur dixisse.

9. *uenterq. m.* Mollem uentrem necesse est esse cute iam rugosa et dissoluta.

1) qui*a* am. R2. A (qui am.). rell. quod. 2) libros om. 21. 3) plumaciis (plumatiis r. omn. libri praeter 2 qui habet: *puluinaribus ostentabat.* puluillis (Hor.) rec. Q dicens: poteram etiam *puluinariis.* Mihi uera lectio esse uidetur plumariis Varr. ap. Non. 2. Vitruv. VI, 7; scribit enim *puluillis* uox ex Hor. orta erat, et merito miramur, cur omnes fere *plumaciis* habeant. Bφ nil adferunt. γ: *puluillos.* puluin*um* diminutiuum puluillos facit. C: ceruicalia, quae ceruicibus supponuntur. deminutiuum est a pului*nus:* hic autem puluilli sunt lecti. 5) hoc est AR2. rell. om. 6) libidin*e* 2. 7) Viri*le* pen*um* A1,vm. Viri*le* pen*em* r. fascinum uirile *membrum* dixit 2. *fascinum.* uirile membrum quod fascia solet tegi γC et Bφ qui addunt: quae et campestria uocatur. 8) adiec. in sequenti AR. in seq. om. 2. rell. in seq. adi. *o*biecerat r. — *di*tersa A. detorsa r. 9) fasc. putant AR2. rell. put. fasc. Q: 'lingua e. q. s. non adsecutus sum.' Sermo autem est de fascinationibus, quibus corium frontis lingua detersum resistere putabant, ut his fere uerbis dictum est Plin. XXVIII, 8. *Ampulare fascinum* intellegendum est *repercutere fascinationem* siue *occurrere*, *resistere fascinationibus*, ut idem Plin. l. l. cap. 2 et 4 se exprimit. 11) *adl*ab. A, ut plurimi uet. codd. blandi*tiis* R1. blandi*endo* 2. Aut blandimentis tibi adlaborandum aut nefariis oculis (osculis C) obscenam rem dixit. Tamen *alii* ita exponunt carminibus me ad amorem tui posteris incitare γ. conf. C. *ore*, carmine Bφ. ad u. 17: *rigent.* i. frigido sunt ac per hoc lenti et marcentes minusque arrigentes. *neruos* autem posuit pro uirili membro Bφ.

PORPH. 16) sensus longae aet. *eum* et def. 2. iam et *ubi* def. MR,r. rell. om. *ubi.* aetatis et *ob id* deformis ac *cupida* γ. *ob id* iterum ad u. 15. 22) esse *quae* iam M,afh. esse *te* iam AR2G,rvQ. scribendum est *cute* cum γC: mo. ue. ne. est esse *cute* iam rugosa uel maxime in aniculis. dissoluta *sit* afh. rugos*am* et dissolu*tam* 2G. est om. afh.

9\. 10. *et femur t. ex. suris add.* Ingeniosa descriptio. Nihil enim tam deforme est quam crassiores pedes [esse] infra genua quam supra. Sed et illud signate, quod *additum* dixerit, quia non conuenienter in hac diuersitate tumoris et exilitatis additum; *addita* ergo, quasi applicita ibi haec aut apposita uideantur.

12\. *esto beata f. a. i. d. t. t.* Placeas tibi licet generositate ac diuitiis, inquit, dummodo deformitatem hanc effugere non possis. In funere autem nobilissimi cuiusque solebant praeferri imagines maiorum eius, quod adhuc obseruari uidimus in funeribus principum.

15\. *quid q. l. st. i. s. i. puluillos a.* Significat, illam uindicare sibi studium philosophiae et ob id cum libro frequenter esse ad tegendam scilicet libidinis uilitatem.

17\. *inlit. num. m. n. r.* Quid prodest, inquit, ostentare te literatam esse, cum nihil te hoc adiuuare possit ad erigendum mihi penem, qui literas nescit nec earum studium habet? *Neruos* pro uirili membro dixit, et est ordo: num minus rigent nerui? Et *rigent* pro *frigidi sunt* accipe, ac per hoc lenti et marcentes.

17\. *minusue l. f.* Aeque pro uirili parte posuit, quoniam praefascinandis rebus haec membri deformitas adponi solet.

EPODOS IX.

ACRON.

Quando repost. c. a. f. d. *Repostum* i. e. seruatum. *Ad fest. dap.* Hoc

2) esse om. 2. 3) qu*ia* MRG,r. rell. qu*asi*. — *non* conuenien*ter* MG. *in*conuenien*ter* R. *non* conuenien*tem* 2. inconuenien*s* a. rell. *in*conuenientem. 4) ergo om. R. 5) a*d*po. M. *ante*po. R. oppo. 1. rell. appo. 8) nob. *cuiusque* MRA2G,rva. nob. *qui*que fh. nobilissim*is* *quibus*que H. Steph. p. 152 et Suringar. p. 16. praeferr*e* rvafh. codd. praeferr*i*. adhuc om. vafh. — maiorum *eis* 2. rell. mai. *eius*. 10) pului*nos* MG, ut Bern. B. pulu*il*os v. rell. pului*ll*os. — uend. rvafh. 12) *ui*litatem R2,fhQ. rell. utilitatem. 13) *illi*terati MR2 et edd. (non: illi*tt*erati ut Q. ref.). *in*li*t*erati plurimi vett. codd. Horatii. *in*li*tt*erati Parr. AD et G. — osten*dere* te 2. osten*tare te* MR(G? Q),rv. om. *te* afh. 14) nihil te hoc MG(Q). nihil hoc te R2,rva. nihil *ad* te hoc fh. posse*t* M. 16) *non* min. MR2G,rvafh. *Num* (Hor.). 17) *et* marc. omn. libri. Q. tacite inculc. *ac* marc. 19) *dif*form. rvafh. codd. *de*formitas.

ACRON. Ad mecenatem post actiacum bellum A (Acr.) R (et: Ode CXII.). Epodon bello aduersus antonium et cleopatram designat uotis uictoriam caesaris A (Hor.) ED, qui addunt: *e*podicos ad Mecenatem ternarius iambicus binarius iambicus. Bello — iambicus Ambr. γ: Ad C. Mecenatem tern. iamb. bin. iambicus. Bodicos (sic) bell*a* contra cleopatr*a* et antonium. AφP. Ad Mecenatem. tern. ia. bi. ia. epodicus (podicos P). Ad Mecenatem Bern. C. Ad Antonium Bern. B. Ad Mec. post actiacum, om. bellum, 2. In omn. fere libris argumentum primo scholio postpositum est. γ: In hac ode canit uictor*iam* augusti. unam imperatam *otioso* sexto pompeio filio gñ. pompei. qui niuali pugna uictus est, alteram de cleopatr*am* et antonio. Bφ: Hac ode inuitat mecenatem ad conuiuium laetus de uictoria agusti (B 2 m. corr. *aug*.). quam de antonio et cleopatra adeptus est.

23) repo*s*itum AγRb,r. (bis), ut Bern. KAB Ambr. Fran. *nepo*tum 2. — Nou. lemm. et

est, festis conuiuiis inpendendum. || Scribit autem de bello Actiaco, quod cum Antonio et Cleopatra a Caesare Augusto gestum est. ||

Caecubum. Campanum.

3. *tecum s. a.* In Maecenatis scilicet domo.

5. 6. *mixtum t. c.* Quod est artificis, miscere lyrae tibiarum sonum.

6. *hac Dorium i. q.* Tibiis barbarum, [i. e.] Phrygium, lyra Dorium.

7. *ut nuper, act. cum fr. Nept.* Hac deuotione, inquit, uicto Antonio, tecum bibam, qua nuper, superato Sexto Pompeio, qui seruorum manu sibi in Sicilia comparata fretus, nauale proelium perdidit et insula pulsus est. Unde et *Neptunium ducem* uocauit eligentem maritimum conflictum.

9. *minatus Urbi uincla q. d.* Id est, minatus est urbi uincula, quae detraxerat seruis fractis ergastulis.

11. *Romanus eheu p. n. e. f.* Ad Antonium redit, quem dicit pro mancipio Cleopatrae datum nec posteris pro infamia credendum, ut (A. VIII, 688): *sequiturque, nefas! Aegyptia coniunx.*

13. *fert n. e. a. m. et spadonibus s. r. p.* Quasi praeceptis Cleopatrae Romani milites seruientes et arbitrio eunuchorum, quorum illa obsequiis utebatur.

14. *Rugosis. rugosi* [autem eunuchi] enim aetate fiunt.

16. *sol asp. conopium.* Κώνωπες graece culices dicuntur, et, quia in

hoc est R. γ: *repositum.* seruatum. ad hoc repositum (reseruatum Bφ) ut non nisi ad festas epulas proferatur. conf. C: *repostum.* repositum, ad hoc *re*seruatum, ut — proferatur. Repositum omnino nihil est nisi uetus glossa in ipsum Hor. transgressa.

3) gl. in AR2 (optimum uinum camp.) rell. om. 4) *simul* domo r. 5) son*um* A2. rell. sonitus. *hac* s. lyra. *Dorium* i. e. graecum. *illis. s. ty*biis barbarum i. e. romanum 2. Tibi*arum* barbarum. (om. i. e.) frigium lire dorium A. tibiis. *barbarum* i. e. frigium lyra dorium R,r. (phryg. lyr.) v (tyb. — fryg. — lyr.) mcafh. conf. IV, 15, 30. 8) qu*ia* R2,c. rell. qua. *nunc* sup. AR2,rmv. *nuper* post Curionem fhQ. 9) seru. *sibi* man*um* in sic. congreg*ata* A. man*u sibi* in s. cor. *sibi* man*u* in sic. *comparata* 2. *Sibi* man*um* in sic. *comparatam* R. rell. seru. man*um* in Sic. congreg*atam*, om. sibi. — naua*li* prael*io* in freto A,rmvcafh. nau. fre*tus* pr. R. *in freto freto.* Siciliae γC. rell. om. — *nuper* ante *perdidit* tacite inculc. Q. 10) *neptunius*, qui sese dicebat filium esse neptuni. ut liuius dicit (conf. C). aut neptunius ideo quoniam multa prospera egisset in mari. aut quia in habitu neptuni pugnabat. Sextus pompeius filius Gn. pompei qui *pu*raticam (*pi*raticam exerc. Iustin. VIII, 3) exercuit in siculo mari uictus atque fugatus est. *Neptunium* autem non ita debemus accipere quod in mari dux fuerit. set quod eo fuerit elatus in asia. ut neptuni se esse filium iactaret. uel quod ea ueste uteretur qua neptunus usus fuit. Mφ: Neptunium ducem antonium uocat quem dicit fugisse *cum freto* hoc est sicut aqua celerrime defluit quasi fugiens. ita et ipse pariter cum aqua per nilum (*nim* φ) fugerit in creticum mare. 11) Id est AR. rell. om. uinc. q. detr. om. R. urbi A. rell. om. 13) *eheu* omn. fere uett. codd. Horatii, et Ambr. Graeu. (Harl. 2725) Fran. EγBφDHP Bern. KABC. heheu A (1m· expu. h). pure Rb. *heu* heu mvcafhQ. heu r. — *redit* A2,rfh. rell. re*tuiit.* re*tt*ulit G(Q)m. 14) *per* infamiam 2. 19) ut*eretur* R. rugosi *enim* aetate fiunt A (*e*tate) mvca. nou. lem. *Rugosis* ca. recte. rell. om. et *enim* autem eunuchi fhQ. om. AR2G,rmvca. *su*nt 2. 20) conop*i*um A (Acr. et Hor.) et uet. Ambr. (1m. mut. *i* in *e*) cum scholio: "*tentorii* genus quo pelluntur culices." Tentorium s. *tabernaculum* est Varr. II, 10, 8. Prop. III, 9, 45. Iuu. VI, 80. c*a*nopeum R,r (ut Bern. B

Aegypto multi sunt, [ea] habitacula, quae sibi Aegyptii faciunt ad arcendam culicum molestiam, κωνωπεῖα appellantur. *Quidam* reticulum dicunt Aegyptiorum reginae, quod supra lectum tenderetur aduersum culices, inter uexilla portatum.

17. *ad hunc.* Id est: contra hunc, contra Antonium, quia ad Caesarem confugerunt et equos aduersum Antonium [cum sistro] conuerterunt.

18. *canentes.* Laudantes, ut (A. VII, 698): *regemque canebant.*

20. *puppes sinistrorsum ci.* Veloces ad fugiendum, ut (A. V, 66): *Prima citae Teucris ponam certamina classis.*

22. *intactas boues.* Paratas ad sacrificium pro triumpho. *Intactas* autem integras, [et] sinceras, ut (G. IV, 551): *et intacta totidem ceruice iuuencas.*

23. *nec Jugurthino parem.* Non tanto ait gloria triumphauit Marius de Jugurtha.

25. *super.* Contra. Deuicta enim Carthagine uirtute Scipionis Africani cum Afri aduersum Romanos rebellarent, consulto oraculo responsum est, ut sepulcrum Scipioni fieret, quod Carthaginem respiceret; tunc leuati cineres eius sunt de pyramide in Vaticano constituta et humati in sepulcro eius in portu Carthaginem respiciente.

27. *uictus hostis.* Antonius.

cum gl. *cortina*). rell. conopeum. K duodecim priores tantum uersus h. o. habet. Bφ: CONOPEVM cleopatrae quod ferebant milites romani. Est autem genus *retis* (conf. C) ad culices prohibendos. (*reti*cula plena rosarum Cic. Verr. V, 11. Ouid. A. III, 361. aromata in reticulum iunceum aut lineum adiecta Colum. XII, 51).

1) *ea* om. AR1,r. *et* mvca. habitacula om. 21. C: *conopeum* genus est retis *ad muscas* et et culices abigendos, quo Alexandrini potissimum utuntur propter culicum illic abundantiam. Hic autem accipitur *pro omnibus deliciis et mundo* Cleopatrae. Κώνωπες autem culices dicuntur. hinc Κωνώπεια *uela* ad arcendos culices. γ: *conopeum. tentorii* genus et *conopeum* ad prohibendos culices, set hoc maxime alexandrini utuntur qui habundant culicibus. 2) qu*od* ret. 2. 4) por*tabant* 2. 5) *Ad hunc* Aγ (al. ad *huc*) bR,rmvcafh, ut plurimi uett. codd. Horatii. Ambr. a 1 m. *ad hunc*, in rasura corr. *at hoc.* E *ad huc.* 2. m. corr. cum gl. i. *ad cesarem* Bφ: *ad hunc.* ad caesarem. *at huc* ut HQ. (*at t*unc?) *contra hunc* omn. 21G,rmvca. scil. contraant. 2. 6) ad*uersus* 1. — *cum sistro* om. AR21G,r. 7) laudantes om. A. can. laudantes γ. 8) Id est, ad fug. citae aut ueloces 2. 9) certamine om. fh. *sinistrorsum* i. e. malo augurio 2. ad fugam paratae Ambr. 10) Lemmati ad *boues.* sacrifi*cand*um mvcafh. sacrifi*cium* r ut codd. — *intactas* aut integras. 2. 11) et om. A2. — et om. A. *ex* int. r. 12) *Ait* non tanta glo. 2. 15) affri A. aduer*sus* R2. 17) scipio*nis* 2. 18) huma*ta* 1Grmv. Tangit illam historiam qua responsum est (in qua scriptum est, ex oraculo C) ad compescendos afros debere sepulchrum scipioni africano ita consitui ut africam intueretur. hoc autem monitu (deorum C) positum est *inter hostia et Portum* γC. *sepulch. cond.*] Nam ad gloriam sepulturae illius non potest referri quia dum deuicta cartagine reuersus esset odio cum habuerunt romani. quapropter cum exilio damnarunt ubi et mortuus est unde ipsa super sepulchrum suum hoc scribi iussit. Ingrata patria nec cineres seruat meos. Bφ. *Neque africano* (φ man. 2: uel africa*num*): Scil. reportasti parem scipioni Bφ. 20) Notandum, in A (Hor.) ante u. 27. nouam lit. init. mai. conspici, qua noua

Punico. Purpureo [sago], aut patrio.

29. *ille.* Metellus siue Antonius; unde et Metellus Creticus dictus est. *centum n. Cretam urb.* Ut (A. III, 106): *Centum urbes habitant magnas uberrima regna.*

30. *uentis iturus non suis.* Non prosperis, non optatis.

31. *exercitatas a. p. Syries n.* Non *noto petit,* sed *noto exercitatas* h. e. uento tempestuosas et naufragosas.

32. *aut fertur i. m.* Pro *ipse incertus* [et iturus], quo casus adtulerit, [ut (A. VI, 268): *ibant obscuri sola sub nocte per umbram*].

33. *capaciores a. h. p. scyph.* Pro laetitia maiores.

34. *Chia u. aut Lesb.* insulae uini boni fertiles.

35. *fluentem.* Inminentem, aut (pro:) potu nimio profluentem.

36—38. *metire nauseam coherceat.* Inple bonum uinum, quod aduersum nauseam prosit.

37. *curam.* Id est, sollicitudinem et metum de absentia Caesaris uenientem sopire iuuat.

38. *dulci Ly. solu.* Pellere, ut (C. I, 7, 31): *nunc uino pellite curas.*

oda significari solet. Nulla inscriptio ibi neque metri notitia est. In A Acr. h. l. extat in scriptio: *Ad caesarem deuictus antonius.* — Id est ant. ABφ.

1) *punico.* s. sago Bφ. sago om. γR1G,rmv. patrio omn. libri. recte. Q tacite inc. *pario* ex C, qui habet: id est, deposito puniceo, hoc est, hyacinthino, aut *Pario,* coccineoue sago; lugubre, id est luridum et nigrum, luctuque et fuga dignum sumpsit. *Romani enim milites in bellum euntes coccineis sagis utebantur*, ut ne quis uulneratus, cruoreque suo respersus terrorem incuteret sociis, nam coccineus color cruori similis est. Itaque dum Antonius fugeret, ne agnosceretur, deposuit coccineam, et nigram chlamydem indutus est. γ: *mutauit.* deposita ueste candidiore indutus est ut meruit ueste seruili. *sago*] antea enim sago rubro utebantur imperatores non purpureo. Sensus hic est. deposita punico sago luridum sumpsit γ. 2) *aut* ant. γ. 3) urbes habi*tat* A. 4) ub. regna om. 2, fh. 5) Non prosp. non optatis R21,rmvca. rell. Non opt. n. prosperis. non *suis.* non prosperis γ. 7) naufra*gosas* AR21,r. rell. naufra*gas,* sepe agitatas Ambr. et γ qui addit: concitatas. C: tempestate commotas. 8) *au*fertur fh. inc. et *luridus* A,mv. inc. quo R21,r. inc. *et iturus* cafhQ. || *inc. mari.* pro ipse incertus Bφ. || 9) Loc. Verg. om. A2. nocte per *urbem.* quale per incertam *lunam* et cet. R. conf. ad C. I, 28, 14. *incerto.* ypallage non *incerto mari* sed ipse incertus, *huc puer.* anafora ad ipsum refert qui incertus erat concilii. *incerto.* aut quia non est certus ille qui nauigat aut quia mutabile est elementum γ. 10) *sy*phos A Acr., *sci*phos Hor. 11) *chia uina.* aut lesbi*ae* insule u. b. ferti*lis* A. rell. om. *inm.* A. 12) *pro* potu nimio flu. R1,rmv. *prae* p. n. *flen*tem ca. potu nim. *proflu.* A,fhQ. *nauseam* i. flegmā Bφ. fluens phlegma etc. C. *fluentem.* quia ex nausea fluit multus humor. *fluentem nauseam* fastidium intelligamus. *fluentem* autem dixit quoniam qui patitur multum spuit ita ut fluere uideatur. 13) nau*s*iam A bis ut E (2 m. corr. *c*). co*h*erceat AERb Bern. ABC. Ambr. Fran. et (S. I, 3, 134) K. *metire.* profer ut *quod dicunt plebei* mensura γ. misce, profer, hauri ex cratere, et *quod vulgo dicitur,* mensura C. *iuuat.* Iuuat inquit sollicitudinem uno (l. uino) relaxare quam de rebus caesaris gerebamus γ. conf. C (— uino optimo —). *metire.* mensura gl. Bφ et scholion: Ciato auriebatur uinum ex cratere ac per hoc dicit *metire.* — *infunde* 2. rell. imple. — bonum uinum A, r. rell. uin. bo. 15) *curam.* quae (duo γ) ante euentum pugnae sustinui γC. — deom. 2. 16) sopi*ri* A1,r. *soluere et* sopi*ri* 2. ebr. sopo*ri* R. 17) Pellere ut nunc om. A: *et* u. p. *curam.* pellere om. 2.

PORPHYRION.

Quando repostum c. a. f. d. Ad hoc repositum, ut non nisi ad festas epulas proferretur.

2. *uictore l. C.* Ut ex inferioribus apparebit, eam uictoriam Caesaris Augusti significat, quam de Antonio et Cleopatra quaesiuerat.

3. *tecum s. a. sic I. gr. d. b. M. b.* Ut nos ob uictoriam Caesaris laeti epulemur, quippe cum ipse auctor sit eius uictoriae.

5. 6. *sonante mixtum t. c. l. hac d. i. b.* Nimirum tibiis barbarum. Diximus autem et supra (IV, 15, 30), tres esse species apud Graecos omnium carminum: Ionicum, Lydium, Barbarum.

7. *ut nuper a. c. fr. Neptunius d. f. u. n.* *Ut nuper, bibimus* subaudiendum, cum Sextus Pompeius freto Siciliensi uictus fugatusque est. *Neptunium* autem ducem Sextum Pompeium noli simpliciter dictum accipere, quasi quod in mari dux fuisset, sed quod ad eam stultitiam processisset inflammatus [pro] marinarum rerum felicitate, ut Neptuni filium se diceret et cyanea ueste obduceretur.

9. *minatus u. u. q. d. s. a. p.* Et supra diximus, Sextum Pompeium etiam fugitiuis in Sicilia sollicitatis classem armasse.

11. *Romanus eheu p. n. e. f.* Qui non intellegunt, putant inportunum transitum repente a Sexto Pompeio ad Antonium factum, nescientes poetam redire ad initium eclogae, ubi ait: *uictore laetus Caesare*, ubi de Antonio et Cleopatra uictorem uult accipi. Dein comparatione laetitiae praesentis, mentione facta Sexti Pompei et fugae eius, referens id, quod coeperat, exsequitur, turpitudinem, quae Antonii partiumque eius fuit.

Eheu p. negabitis. Non credent, inquit, posteri, Romanos milites uelut dotales Cleopatrae datos. Tam foeda haec sunt, ut non uideantur ab ullo Romano admitti potuisse. Ordo est autem: Romanus miles et spadonibus seruire rugosis potest? Adiuuandum hoc pronuntiatione, ut et rei indignitas et indignatio dicentis exprimatur.

PORPH. 3) repostum M in lemm. repositum in scholio. 6) *signat* R et edd. quaes*ierat* 2. 8) au. ipse sit A2. 10) tr*is* rvafh. tr*es* codd. 12) Ut nuper *urbibus* MR2Grv (urbibus u. 29). *bi*bimus afhQ. bi*bi* C. 14) *freto Sicil.* omn. libi. om. Q. 15) ad eam stultitiam MRG(Q)ra. ad eam *insaniam* 2. ad eum stultici*a* v. quod *eo* stultiti*ae* fh. 16) *pro* RG,Q. *in* mar. rv. om. M2,afh. 22) redire poet. MR,rvafh. po. red. 2(G?)Q. *principium* ecl. 2. 23) Dein MR,r. rell. dein*de*. — comparation*em* 2G. *ad* comparationem 2C. praes. laet. 2C. 24) eius fu*gam* refer*at* id 2. fugae eius refer*at* ad id R. ref*ert se ad id* quod cep. γ. referens se, id fh. *sed* id M2G. rell. fugae eius referens id. 25) exseque*ns* γ. *redit* ad id quod coeperat, *pro*sequens turpitudinem Antonii et *suarum* partium C. *pulchri*tudinem R,r. turpitudinem*que* G. *quae* ant. 2. — eius *fuit* MR. 27) datos *ab antonio* Bφ. 28) posse γ2. 29) seru. spad. rug. 2. Bφ: — Romanus miles emancipatus quondam fert uallum et arma feminae et potest seruire spadonibus rugosis

16. *sol asp. conopeum.* [*Conopeum*] quasi retis genus ad culices prohibendos, quo maxime Alexandrini utuntur, quia ibi ex Nilo culices abundant.

17. *ad hunc f. u. b. m. e. Galli can. Caesarem.* (Laudem Gallis tribuit?) Significat autem, equitum Gallorum duo milia ab Antonii partibus ad Caesarem transfugisse. Quorum mentio ideo facta est, ut Romanos, qui sub praepositis spadonibus aequo animo militarent, magis oneraret per comparationem Gallorum, qui hoc dedignati ad Caesarem se contulerunt.

20. *hostiliumq. n. p. l. p. s. citae.* Ordo est: puppes hostilium nauium latent portu. Ad elocutionem adtende mirandam συνεκδοχὴν et περίφρασιν. *Sinistrorsum citae* [autem] quod dixerit, manifestum est, Alexandriam uersum esse; intellegendum autem e litore Epiri, ubi pugna naualis cum Antonio fuit. Si Italiam petas, in dextra eas necesse est esse, si Alexandriam, in sinistra.

21. *io triumphe, tu moraris aur. currus.* Quasi deum inuocat *Triumphum*; tu, inquit, (Triumphe?) *moraris currus*, qui iam parati sunt? (Tantum) ueni.

22. *et intactas b.* Id est, indomitas. Feminino autem genere boues non sic dixit, quasi feminis tantum triumphantes sacrificarent, sed quia nescio quid gratius feminino genere boues quam masculino dicuntur; denique et *Verg.* (B. I, 9): *Ille meas errrare boues ut cernis.*

per quod ostenditur cleopatram cum antonio in praelium isse frequenter cuius tentoria romani milites ferebant. Tam foeda etc. γ: Non cr. inq. po. rom. mil. fuisse feminae mancipatos. hoc est. tam foeda sunt ut a nullo romano uideantur *posse committi*. γ: *rugosis potest.* ita pronuntia ut indignitatem rei exprimat.

1) conopeum M. conop*i*um G. conf. Acr. *c*anopeum R2. conop*ae*um rv. alt. conopeum (*ca*nopeum 2) 2(G?)Q. 3) habund. Mγ. 4) Post lemma in MG,r: *Eadem gallis.* Sign. 2: *gallis* (om. *eadem*). Significat. Haec uerba sic corrigenda uidentur: *Laudem* Gallis tribuit. Significat *autem* etc. Non possunt sic intellegi: *dedignati Gallis = sunt*, quia inferius idem dictum est. conf. C: Gallos ideo commemorat, ut pudore pulset animos Romanorum. qui passi sunt seruitute se subiici spadonibus, *quod Galli sunt dedignati.* 5) Signif. *autem* MR2G. *aut*, om. sign., equitum r. Sign. autem gallorum militum 2. 6) ideo MAR2G. edd. iam. 7) *honer*aret MG. hon*o*rar*ent* R. rell. oneraret. 8) Gall. comp. 2. 9) host*ium* MR2G. omn. edd. host*ilium*. 10) συνεκδοχην et περ. M (Halm.) A2 vet. lib. H. Steph. p. 163 et G(Q). R. reliq. lacunam. rva. om. et συνεκδοχικὴν περ. fh. 11) autem om. 2. — uers*um* M (Halm.), rva. rell. uers*us*. 13) in dex*teras* R,r. in dex*t*era v. in dextra *eas* A. rell. om. *eas* (scil. puppes). *esse* 2G(Q). esse necesse est 2. rell. om. *esse*. *cedere* uoluit Ritter. conf. Bφ et C: — si Italiam petar (petis C) in dextram *incedas* necesse est, si Alexandriam, in sinistram. — si *in* alex. R. 15) moraris uictoriam C. parti r. — *tantum* ueni MAR2G. edd. om. *Tantum ueni* conf. cum Liu. XXXV, 18: *tantum non cunctandum*, et cum *tantum quod* ueneram Cic. ad Diu. VII, 23. Q uoluit: tan*dem* ueni. γ: quasi deum triumphum inuocat. tu inquit *triumphe* moraris currus *caesaris* qui iam parati sunt. *io triumphe.* αντι του hoc restat ut post uictoriam triumphes o cesar. Bφ: Quasi inquit moraris triumphe cu. *augusti* qui i. p. sunt. γBφC om. *tantum ueni*. 17) Fem. a. g. boues MAR2G(Q). om. edd. omnes. *boues.* iocundius autem feminino cum et tauri soleant immolari γ. 18) sacrifi*car*ent 2. rell. sacrific*ent.* 19) *nescio* MR2G(Q). *metro* rafh et v (mer*to*). quod M (Halm.) *et* MAR2G(Q). edd. *ut*. 20) ut cernis om. 2. cernis et ipsum G(Q).

23. *io tr. n. i. p. b. r. d.* Non tanta, inquit, gloria C. Marius de Jugurtha triumphauit.

27. *terra m u. h. p. l. m. s.* *Sagum*, hoc est, deposuit coccineam chlamydem Antonius, qua scilicet ut imperator utebatur, et accepit lugubrem i. e. nigram; et utrum ob luctum uictarum partium hoc facit, an ut in fuga lateat?

31. *exercitatas aut petit Sy. Noto.* Non *noto petit*, sed *exercitatas noto;* nam et alibi (C. IV, 14, 20. 21): *undas Exercet Auster.*

32. *aut fertur incerto mari.* Ἀναφορά ad ipsum i. e. ipse fertur incertus consilii.

35. *uel quod fl. n. coherceat metire no. Caecubum.* Quia austerrissimum est *Caecubum* uinum, merito nauseam cohercet; et *metire* inquit, quia cyatho hauriebatur ex cratere uinum.

EPODOS X.

ACRON.

1. *Mala s. n.* Solui dicitur nauis, quando de statione uel de portu dimittitur[, ut (A. IV, 574): *Soluite uela citi*].

1) tan*tam* inq. glori*am* caius M (Halm. Q p. XXXIII: inqui*d* glor*ia*) R. *Caesaris* marius de iurgu*ta* r. 3) *Sagum* iterant MR. — *ch*occineam clam*i*dem M. cocci*nam* RG,r. coccine*a* v. 4) ut MR2G(Q). edd. om. 7) noto] noto (pro *non*) petit. sed exerc*itas* noto. nam MR. noto petit, sed *non* exerc*itas* noto A. *non* not*h*o petit sed *et excitatas* not*h*o 2. *non* noto sed exercit*atas* noto G(Q). *pe. syr.*] petit sed exercitas noto r. *pe. syr.*] non noto. Nam etc. v. *pe. syr.*.] noto. Nam a. Totum lemma et priorem scholii partem *Non* — *dam* om. fh, qui post lemma scholii seq. habent: Nam et alibi ait: Undas *coe*rcet auster incerto mari ἀναφορα. Ut ipsum etc. Conf. Acr. 9) *au*fertur incerto mari M (Halm.) G. rell. *aut* fertur inc. mari. rv om. aut fertur. *Ut* ipsum fh. rell. *ad* ipsum. — ipse om. R2. 11) *coe*rceat — *coe*rcet M (Halm. co*h*erc. Q. l. l.) co*h*erceat in lem. et in scholio r. coherceat — coherce*t* v. rell. coerceat — coercet. 12) inqui*t* M (Halm. inqui*d* Q. l. l.). ciatho M. cyatho R. nau*sam* R. 13) hauriebat*ur* MRG(Q). *aur*ie*bant* excutere r. *et* ex cratere R. rell. hauri*ebat* ex.

ACRON. IN MARCIM (sic) MEVIVM A (Acr.). Inuisum sibi meuium deuouet ut horrendis (orendis E) prematur tempestatibus A (Hor.), ut K et Fran. Ambr. E, qui addunt: *in maeuium poetam* ternarius iambicus binarius iambicus epodicus (epodic*on* Fran. podicon Ambr.), inscriptionem obuiam in bBφHP et γ (in meuium poetam tern. iamb. podicus). Inuisum sibi meuium deu. ut hor. prematur *procellis* in meuium poetam ternariũ D. *Non* uisum sibi meu. deu. ut ho. pr. temp. Tern. ia. bi. epodicus R[a]. Fran. habet *peri*matur (perim*i*tur teste Broukh.) pro *prematur*. In meuium poetam Bern. BC. Ode CXIII. R. Uterque interpres caret argumento. Hoc ode execratur meuium poetam pessimum sicut uirg. qui de eo ait (B. III, 90): *qui bauium non odit amet tua carmina meui atque idem iungat uulpes et mulgeat hyrcos.* qui dum ingressus nauem qua uirgil. athenas uectus est piis execrationibus prosecutus est ita meuium et nauem illius diris execrationibus prosequitur coniurans tempestates et uentos. ut ipsam nauem opprimant. conf. C, qui longius habet scholion, cuius prior pars facit cum γ: Profecturo male imprecatur maeuio eique augurium uult esse contrarium. ut mediis intercipiatur fluctibus. de quo et uirgilius. qui bauium non odit amet tua carmina meui. fuit enim obtrectator horatii. sectator uocum antiquarum. 18) quando om. 2. uel *cum de* portu 2. uel *de* portu AR. rell. om. *de*. ut — citi om. A2.

1. *alite.* *Hic* et *haec ales.* Et hic pro *auspicio* posuit *alite.*

2. *olentem.* Putentem, ut (B. II, 11): *Alia serpillumque herbas contundit olentes.*

Maeuium. De quo et *Verg.* B. III, 90): *Qui Bauium n. o. a. t. c. Maeui.*

4. *Auster m. fl.* Tempestatem inprecatur Maeuio nauiganti.

6. *remos differat.* Cessare faciat.

montibus altis. Qui maiori tempestati subiacent altitudine sui.

8. *trementes.* Commotas et ui uenti inclinatas.

9. *nec sidus atra nocte.* Nigra, sine amico nauigantibus lunae lumine, hoc est, prospero, ut (A. VII, 8): *nec candida cursum Luna negat.*

10. *Qua tristis Orion.* Tempestuosus; in occasu enim signi ipsius maxime tempestates emergunt, unde et (A. I, 535): *nimbosus Orion.*

cadit. Occidit, ut (A. II, 9): *suadentque cadentia sidera somnos.*

11. *quietiore n. f. aequore.* Pro minus concitato.

12. *quam Graia u. m.* Talem illi nauigationis optat errorem (laborem?) qualem post Troiae excidium Graeci uictores pertulerunt, aut naufragium [quale reuertentes] in monte Caphareo [fecerunt].

13. *cum Pallas u. u. i. a. l.* Minerua enim sacerdote sua ab Aiace uitiata iam uerterat a Troianis ad Graecos, ut (A. I, 39—41): *Pallasne exurere classem Argiuum atque ipsos potuit submergere ponto Unius ob noxam et furias Aiacis Oilei.*

17. *et illa non uir. heiulatio.* Planctus rationis expers et magis feminis conueniens, ut (A. XI, 878): *femineum clamorem ad sidera tollunt,* et *Juu.* XIII, 11): *flagrantior aequo Non debet dolor esse uiri.*

1) *alis* A. posuit ali*tem* AR. *alite*, augurio 2. hic — alite om. 2. A2 habent lemma: *ol. maeuium.* 2) *pro* put. 2. Alia serpillumque om. fh. al*l*ia R1,mrvca. γ: *olentem* putidum. turpem. *meuium.* cuius carmina puteant aut quia caro eius ex pinguetudine putida erat. 6) nau. maeuio 1. 8) mont. *altis.* sic omn. libri Acr. transpo. ut vet. Bern. K. Scribendum est: *altis montibus*] *altis*, qui etc. 9) *uiu*enti h. 10) *imprecatur* atram noctem sine lumine lunae amico nauig. hoc est 2. *utra nocte.* nigr*am* noct*em* sine am. A. *atra nocte.* nigra nocte hoc est sine am. R. 11) currum 2. rell. cur*sum.* neg*et* AR. 12) *nam cum occidit* temp. 2. rell. in occasu — maxime. tempestuosus. *cadit.* occidit. In occa*sum* AR (occas*u*). 13) unde *et* A. unde R2. rell. ut. 15) Pro *non* minus fh. *id est* minus 2. 16) illi om. R21,rvca. 17) excid. *laborem* gr. R21,rvca. rell. om. excid. pertul. gr. uict. aut nrufr. A. 18) quale om. AG,ca. *quale reuert.* om. R21,rv. — capereo A. caphare*o* rvca. caphar*aeo* mfh. conf. C. *gr. uict. man.*] Venerunt ad cas*t*reum montem et ibi praecipitati sunt tempestate γ. — *fecerunt* fhQ. rell. om. Cum sch. longiore in C conf. Bφ: Tempore quo greci contra troiam dimicauerunt ulixes et aiax furati sunt de troia palladium i. statuam mineruae. ob quam indignata minerua quae antea infesta erat troianis reuertentibus grecis a deuicta troia iram suam deuertit in grecos et praecipue in aiacem cuius nauem obruit inmittens eis tempestates in tantum ut pene omnes duces grecorum obrueret. 20) pallasne — noxam om. 2. *euertere* cl. A. 22) libri oil*ei* (oi*b* A) non Oi*li*. conf. supra C. II, 4, 5. 23) *h*eiulatio Aγ (in schol. sibi inconst.) BφR, ut Harl. Ambr. Bern. AC. etc. edd. ei*u*latio.

18. *auersum.* Non audientem et iratum, ut (A. II, 170): *auersa deae mens.*

19. *Ionius.* Hadriaticus.

20. *carinam r.* Nauem soluerit tempestate. A parte totum; *carina* enim totius nauis compago est.

21. *opima.* Praecipua, aut pinguis.

22. *porr. m. i.* Hoc est: si cadauer Maeui in litore eiectum marinis auibus iacuerit cibus. *Porrecta.* Extenta, ut (G. III, 351): *Quaque iacet medium Rhodope porrecta sub axem.*

23. *libid. inm. caper.* Similitudini inpudici et petulantis poetae animal conparat inmolandum, si mortis eius uoti compos extiterit.

PORPHYRION.

1. 2. *Mala s. n. e. a. f. o. Maeuium.* Hic est Maeuius inportunissimus poeta, quem et Vergilius consimili contumelia (notat?) nominat (B. III. 90): *Qui Bauium non odit amet tua carmina, Maeui. Olentem* autem pro *putido* dictum accipe; est enim σχῆμα λιτότης. *Mala alite,* hoc est, malo auspicio. Et adtende, *alitem* eum hic feminino genere dixisse, alibi masculino (C. IV, 4, 1): *Qualem ministrum fulminis alitem.*

4. *ut horr. u. u. l. a. m. fl.* Jucunde quasi uento praesenti praecipiat, et *utrumque latus* nauis utique intellegendum est.

5. *niger rudentis Eurus inuerso mari.* Quid est? *euerso mari,* an contrariis fluctibus?

1) *auersum.* duplex lectio. si *ad*uersum contrarium et infensum (inf. *et iratum* C) si *auer*sum iratum (non audiendem uota tua C). ut (Verg. l. l.) *auersa deae mens* γ. conf. C. *Ad*uersum R. — *ad*uersa R. 3) Ionic*us* edd. et (G?) Q. Ion*ius* A (bis), ut omn. fere uett. codd. Horatii. Aliter se habet res cum Achaic*us*, Olympicus, Troicus. uide lib. de Cod. Barc. p. 13. Adriaticus A2,r. codd. sibi non const. 4) id est nauem 2. — totum. *In* car. A. 6) op*tima* A bis. in Ambr. t erasa *praeda.* pignus (l. pinguis). Non ideo (*hinc initio* dixit putidum C) et putidum dixit quia superflua caro solet incalescens grauem genera (generare C) putorem γ. Ad u. 24: tem*pestatibus.* Maro (A. V, 772): *et tempestatibus agnam Caedere deinde iubet* γ. conf. C, qui habet: Agna tempestitabus immolari est solita, sed non caper, ut *Et temp.* etc. 7) *pro*iectum 2. 8) exten*sa* A a 1 m. corr. ex*ta.* ut — axem om. A 2. 10) *In* similitudi*nem* fh. — pudi*ti* A. i*n*pudic*us* 2. rell. i*m*pudici.

PORPH. 14) Haec oda caret argumento. Quod unde petendum sit, quaeritur. conf. Acr. — i*n*po. G. rell. i*m*po. 15) cum simi*lia* M. *cum* simili rv. rell. *con*simili. — no*tauit* 2. rell. nominat. *nominat* add. a m. recentiss. in M teste Q p. XXXIII. *u*auium M more suo. 17) μιοτης M (Halm.). λιτότης A (G?)Q. in R lacuna. λητοτις 2. λυπτοτης rv. λεπτότης afh. 22) i*n*uerso MG (corr.) rv in lem., *euerso in scholio.* *e*uerso bis R. i*n*uerso bis 2,afh, ut omn. fere codd. Horatii. rude*ntis* M, ut K Par. A. In E Bern. C et Ambr. 1 m. *i* mut. in *e.* Post *quid est* interrogationis signum posui, quo clara omnia facta uidentur. Verbo sollemni *euertere* (aequor Verg. A. I, 43. aquas Ouid. H. VII, 42 Porph.) usus est pro uiuidiori poetae dictione: *inuerso mari* (*terram in*uertere aratro. conf. Verg. G. I, 65. vomere terras G. III, 626). γ: *inuerso.* commutato, commoto, turbato. conf. C: perturbato et commoto commutatoque. Bφ: contrariis fluctibus.

10. *qua tr. Orion cadit.* *Qua,* nocte scilicet.

13. *cum Pallas usto u. i. a. l. in inpiam A. r.* Hoc ex Vergilii lectione satis notum est.

17. *et illa non uirilis heiulatio.* ***Heiulatio*** id dicitur, quod est quasi gemitus flentis, τρόπος ὀνοματοποιία.

19. 20. *Ionius udo cum remug. sinus Noto c. r.* *Udo* [autem] ***Noto,*** hoc est, aquoso ac pluuioso.

21. *op. q. s. p. c. litore.* *Opimam praedam* corpus ipsius melius intellegamus, ex quo apparet, et pinguem eum fuisse.

EPODOS XI.

ACRON.

[*Pecti.* Metrum primo uersu ternarium iambicum, secundus ex pen-

1) *qua* nocte Bφ. *qua.* pro cum uel quando. uel qua nocte γ. *qua tristis.* ex ea parte celi qua orion oritur nulla commoda navigantibus stella nascitur γ. *Orion.* Orion in ortu suo tempestates excitat in mari. Unde inprecatur horatius ut *ea nocte qua* ipse occidit et mare tempestuosum reddit nulla prosperitas *n*euio (sic) arrideat γ. *appareat.* hoc est siue oriente orione. siue occidente. aliud sidus non subueniat *maenio.* γ. scil nocte fh. 2) Virgili*ana* R,fh. rell. uergilii M, Virgilii 2, rv, uirgi. a. 4) *ei*ulatio M bis etc. conf Acr. — qui M. *quod est* om. r. *ad* id qu*i* R. γ: *heiulatio.* glossa: genitiuus (l. gemitus) uirilis est. scholion: non genitus (l. gemitus) qui uirilis est sed *eiulatio* quae feminea est. *h*eiulatio autem est mulierum siue infantum *clamor uirorum* (sic). similiter C: *non uirilis eiulatio,* sed femina. nam eiulatio est feminarum, *vagitus* infantum, clamor et gemitus uirorum. 5) flens R. τοπος fh. ονοματοποια rv. ονοματοπνοιεια M. 6) Ion*ius* M etc. conf. Acr. Not*h*o b Bern. AB, ut RBφDP. no*tus* Parr. A. γ: al. no*to* cum glossa: *udo noto* tempestatem mouenti. Ambr.: no*tus* al. no*to* 1 m. not*hus* E 2 m. in rasura *othus* cum contradic. glossa (= Bφ): uen*to* qui est pluuiosus. rell. no*to.* — *autem* om. R. Q lacunam ante *Udo* statuendam suspicatur. γ: udo sinu uelorum scilicet. sin*us* uel sin*u.* sin*u.* Bern. C. Par. A. pure, E cum rasura. Ambr. sin*u* al. sin*us* 1 m. *udo.* pluui*ali,* aquoso C. aquoso Bφ. 8) mel*ius* intell. R2crv et M (Q l. l. om. Halm.). rell. *Maeuii.* intellegam M (Halm.). 9) *ut* M (Halm.) *et* AR2G(Q). Bφ: Promittit se tempestatibus immolaturum caprum libidinosum et agnam si opimam praedam i ipsum meuium mergis dederint. *Opimam* autem *praedam* dicit corpus meuii. significat eum pinguem esse. Per *caprum* etiam ipsum meuium fuisse libidinosum et per *agnam* timidum.

ACRON. Ad Pe*t*ium primus uersus ternarius iambicus secundus A (Acr.) Ad marg. idem habet: primus uersus iamb. tern. secundus elego iambicus. scanditur ita: scribere. uersicolos. amo. re per. cussum graui (= Ambr.). Initio scholiorum: Eque iambicus constat ex pentememere et iambico. alii dicunt eum in̄narium iambicum quadratum a dactilo et iambico. A (Hor.): *Petitio* (sic) amico suo inuisam sibi poetice*n* ut K Fran. (poetice*m* Ambr. cē E) esse in conbubitus suos (om. H) irrumpentem. K: Pec*t*io — *in*rumpentem. Pettio (1 m.) E, qui adiungit uoci *ir*rumpentem: ad pe*tt*ium de inachi*am* (inach*ia* Ambr. Harl. Fran. γBφDHPR[a]) quam diligit ternarius iambicus quadratus *con*positus a dactilo in iambum (iamb*icum* Ambr. Fran. bH etc.) compositus (Hγ Harl.) om. Harl. Fran. γBφR[a]. Pe*ti*tio H. Pe*tio,* in contextu pecti, Fran. — Alteram inscr. habent codd. dicti ad u. inachiam. b: AD PPETIV̄ (sic) DE INACHIA QVĀ DILIGIT. tern. iamb. quadr. comp. a dactilo in iambicum. Ad pe*tt*ium de inachia quam diligit. (pectium DP. Bern. C petium Bern. B.). Pettium Harl. γBφH. Ode CXIIII. Ad Pe*c*tium R.

14) Pec*ti* — iambico (iamb*o* r) rmvcafh.

themimeri dactylica et iambica. Alii dicunt esse ternarium iambicum quadratum a dactylo et iambico.]

Petti, nihil m. s. a. i. sc. u. Dicit se amore detentum ad faciendum uersus, nec delectationem habere nec animum.

3. *expetit.* Adpetit, persequitur.

4. *urere.* inflammari.

6. *Inachia furere, siluis hom. d.* *Inachiam* nomine mulierem, dicit. Hiemem per casum foliorum significat, ut (G. II, 404): *siluis Aquilo decussit honorem.*

7. *nam pudet t. m.* Non conuiuiorum paenitet (pudet!), sed quod fabula fuerit.

8. *conuiuiorum.* Quod, ut finem amoris [eius] ostenderet, sub paenitudine recordatus.

9. *in quis.* In (i.?) quibus.

languor. Stupor, siue animi torpor et cruciatus, qui solet amatoribus euenire.

10. *arguit.* [Probat, ut (A. IV, 13): *Degeneres animos timor arguit.*]

et latere p. i. sp. Quia et suspiriis aliquotiens amor proditur, ut (A. I, 371): *ille Suspirans imoque trahens a pectore uocem.*

11. *Contrane lucrum.* Contra meretriciam cupiditatem, quae lucrum captans riualem praeferebat, Horatio queritur, *ingenium* poetae optimi *nihil ualere.*

3) Pe*tti* AγG, ut EBφDH Harl. Bern. AC et M Porph. pe*cti* R2 et edd., ut K Ambr. Fran. R2 et edd., ut K Ambr. Fran. et recc. plurimi. Nonnulli codd. sibi inconst. 5) adp. A. *expetit.* prosequitur R, qui pergit: *urere.* inflamare. (infla*mmare* A2,r. rell. om.) conf. C. I, 6, 19: *urimur.* posuimus *inflammari Inachia.* in (i?) illa muliere. (mulier est?) inachiā. illā mulierē r. adpetit om. R1G. exequitur 1, Ca. app. *pro*sequitur 2. app. ex*quiritur* r. *Inachia* mulier erat quam amauerat horatius 2. Inachiam no. mu. dicit A. Mu. no. Inach. dicit fh. om. 1G(Q), mvca. 8) Hiem. per ca*sum* foliorum sign. A. hi. per ca*sum florum* sig. 2. per ca*sus* fol. hi. sig. ut *frondibus et* silu. R. *Frigidus et* Verg. hy. sign. per ca*sus* fol. mvcafh Q (hiem.) *cum* sylu. mvcafh. *honorem.* folia secundum maronem γ. 12) eius om. AR21,r. *conuiu. et pen.* poenitet ad factum, pudeat ad uerecundiam γ. conf. C, qui notitiam de scorti imagine (in *speculato cubiculo* Vita I et Lessing.) adiungit, quae res recurrit in Acr. ad E. I, 19, 1. penitudine AR. poenitudine edd. conf. Sidon. Ep. VI, 9. Hieron. Ep. 84. Auson. in Sap. de Thal. 22. 13) recorda*tur* libri. 14) in quibus (AR2,rafh) om. 1G,mv. pro *quibus* s. conuiuiis γ. in quibus conu. Bφ. — *siue* cruc. R1,rmvca. siue *excr.* 2. *languor.* tristitia. stupor γ. conf. longius sch. in C. lan*gor* v. conf. C. II, 2, 16. 17) Schol. om. A2. *arguit.* pti = *praeteriti* temporis est. C: appro*bauit.* est praet. temp. Bφ: manifest*auit.* R: probat, *ostendit* ut. 18) scil. quia suspir. 2,r. 19) tra*hit de* pect. 1. *latere* i. corde 2. γ: *latere* ideo. non *pectore* posuit quoniam constat in suspiriis magis latera laborare. (glossa: latere *in ore* petitus spiritus). conf. Porph. et C: latere, inquit, quia in suspiriis latera *uehementer* laborare etc. uoce*s* R,mvca. 20) cap*tat* 2. 21) Hor. praef. 2. *ora*tio A,r. praefer*at omnino* R. ing. *pectii* opt. 1. ing. *pectii*, om. opt., R. *nil* AR,rvca (Hor.) rell. *nihil.* Bφ: *simul.* mox ut. Cum essem inquit ebrius ac mero feruidus querebar is*ta* apud te.

13. 14. *simul.* Postquam, ut (Sat. I, 1, 36): *Quae inversum simul contristat Aquarius annum.*

calentis. Amantis. — *inu. deus.* Dionysus.

14. *feruidiore m.* Hoc est, uino accendebatur in amorem.

arc. promorat. Pro promouerat.

15. *quod s. m. inaestuet pr.* Ut iracundia commotus amatam, a qua spernebatur, et ipse contempneret.

16. *ingrata.* Sine effectu insita, ut (G. III, 98): *frustraque laborem ingratum trahit*; et ibi enim de equi coitu loquebatur.

17. *fomenta u. nil m. l.* Querelae enim solatia doloris sunt, non desiderio adferunt fructum.

18. *summotus pudor.* Hoc est, non amantem.

20. *iussus.* A te, Petti [scilicet]. *Ferebar incerto pede.* ebrius, ut *Ter.* (Eun. IV, 5, 3): *neque pes neque mens [satis suum officium facit]*.

22. *dura.* Inplacabilia. *infregi latus.* Quia exclusus limine [est], dum amaret [ideo], ait: *infregi latus.*

24. *Lycisci.* Delicati pueri, cuius amor superbiam meretricis me facit contempnere, quam amabam.

25. *unde exp. n. a. q. l. c.* Nullis, ait, consiliis a pueri eius amore, nisi forsan alio amore reuocabor.

candidae. Pulchrae, ut (A. V. 571): *Candida Dido.*

27. *teretis.* Gracilis.

1) ut — annum om. 2. 3) cal. amantis om. 21G,mvca. — dionisus A. dionys*ius* vmcafh. dyoni*sius* r. 4) amore 2. 5) ubi seueritas ebrietate fuerit expulsa querebar tibi de amoribus (meis C) γC. *loco* i. de loco. de pectore meo γ. a secreto cordis C. a secreto *mei* cordis Bφ. 6) in aestu et A (Acr.) inestua*et* A (Hor.) inestu*at* fh. *in aestuet* estuauerit. creuerit γ. *inaestuet.* crueerit Ambr. incandescat, commota fuerit C. — ama*ntem* a qua sper*nebar* ipse contempn*erem* 2. 7) contempner*e* A. *bilis.* indignatio 2. obiurgatio. iracundia. glossa γ. conf. C: *iracundia*, nam irati liberius loquuntur etc. *libera. bilis. bilem* hic feminino genere pro *iracundia* posuit cum *bile hoc* est sed neutri generis sit unde procedit omnis ira. *libera* autem *bilis* dicit hoc est libere seuiens. Bφ. γ scholion: hoc est querebar tibi dicens quod *si* commota fuerit libera bilis i. iracundia autem inachiam statim eam desino amare non congruentem mihi. *Libera* autem *bilis* ideo dixit quia in iracundia libertas exprimitur cum homines de his quae sentiunt nihil celant siquidem per iracundiam liberius loquimur. conf. C. 8) *a*ffectu R1,mv. effectu *et* ins. A. 9) et — loquebatur om. 2. 10) quere*lle* A. q̄rellae v. dolori s̄ = sunt A. dolor*is sunt* R21,rm. rell. om. *sunt.* qu. *in* solatio ca. n̄ (non) de*serio* a*df.* A. rell. *nec* desid. aff. 13) a te pe*ti* A, om. sc. a te pe*cti* 2,r. *scilicet* addunt γ, fh. *iussus* a te Bφ. schol. om. R1,mvca. Schol. h. e. non amantem ex A2,r. rell, om. — *h*ebrius A. satis s. o. facit om. A2G,r (neque *manus*) mva. satis s. off. facit 2. satis off. su. facit R. su. sa. off. facit fha (om. suum). γ: *ferebar.* hoc uerbo demonstratur et obiurgantis affectus et incertus animus amatoris. conf. C. 15) I*n* pl. A. qu*ia* libri. qu*i* tacite inc. Q. om. 2. Lemma interposui. est om. A. lim*en* est r. amar*e* A2. am*ore* r. ideo om. A2G,rvmca. ait om. r. 17) i. e. del. pueri, om. cuius — amabam 2. *Licisci* (bis) del. pu. lici*ss*um *quid* amor me mer. sup. fecit c. q. a. A. mer. sup. me. r. rell. sup. mer. 19) ab eius pueri amore R. null*us* a. co. *ab* r. amore *illius* pu. reuocari posse nisi alio amore 2. 21) i. e pul. R. ut *et* A. *candide* pulchre v. locum Verg. om. 2.

nigris dign. barris. Elephantis a barritu dictis; *nigris* autem certe Indis siue Mauris, qui nigri sunt (et peniti).

2. *munera quid m. quidue t.* Quid mihi, inquit, munera aut codicillos amatorios dirigis, dum libidini tuae nec sicut iuueuis sufficiam, nec foetoris tui nescius sim?

5. *polypus a gr.* Dicit, se nec putorem narium nec hircum ferre, quo illa laborabat. Ab hircorum enim foetore dicti sunt et olentes titilli.

6. *quam c. a. u. l. s.* Sagacitatem suam in inueniendo muliebrium membrorum putore cani comparauit feras quaerenti.

7. *uietis.* Marcidis, ut *Ter.* (Eun. IV, 4, 21): *uietus uetus ueternosus senex* siue [uietis] rugosis et uetustate confectis.

8. *pene sol.* Penem (pro inguine?) tam mulieris quam uiri posuit.

soluto. Id est, coitu finito.

10. 11. *humida.* Humefacta sudore.

11. *sterc. fuc. crocodili.* Hoc enim ad conseruandam cutem uel candorem faciendum mulieres uti dicebantur.

11. *iamq. subando.* Metaphora a sue, quae *subare* dicitur. Dum ergo cales, tu tanta libidine, ait, rumpis stratum, et in coitum properas.

nondum sanum esse puto. Inpotens *amoris* (Tac. H. IV, 44) alio sensu, dicebatur, *inpotens in* amorem alicuius, quantum scio, non dicebatur neque *inpatiens in amorem*, ut *frigidus in amorem* Verg. G. III, 9, 7. Inpotentem in amore magis posset defendi loco Catulli: potens in amore. Equidem scripserim: inpuden*ter euntem* in amorem suum. Itur in amorem, in rixam, in scelus. conf. *ruere* in amplexus Tac. H. I, 4. Mulier ista *inpatienter* atque inpudenter ibat in Horatii amorem (n. 9: *indomitam properae rabiem sedare*).

1) 2: *barri* proprie dicuntur elephan*tes* qui sunt in coitu fortissimi. et ista fortis in coitu erat. barr*h*itu cafh. rell. barritu. dictis *aut certe* indis A2,r. dictis *aut certe* indis A2,r. dictis aut certe *nigris.* ind. mvcafh. Q: dictis. *nigris*, Indis. R: nigris aut*em* certe indis. recte. *et peniti* A. rell. om. 3) *curue* A Acr. *quid*ue A Hor. ut u. 5 polipus *aut* in lem. pol. ant in Hor. 4) libellos 2. rell. codicillos. *mittis et* dirigis 2. dirigitis 1. 5) nescius sim R1. nesc. *sum* 2. rell. nesc. sim. 6) polip*us* r, ut bED. alii ut Bφ po*l*ypus in contextu, ad marg. POLIPVS. — hirc*o*rum AR21,rmvca. hirc*um* fhQ. glossa γ: *hircus.* veluti hircorum. 7) hirc. *falli* quo A2, rell. hirc. *ferre* qua. ab hirc. — ti·illi om. 2. tit*u*li G. ti*t*ili r. rell. titi*lli.* Aut *titilli* partes sunt *titillatae uoluptatis* (Auson. Epigr. 108) i. e. muliebria, loci muliebris siue cunnus Varr. L. L. IV, 3, ant ipsae *axillae* (Cic. or. 45) siue *alae* (Hor.) intellegendae sunt, conf. C. 2: *odoror* i. e. odoratu sentio. *polipus an grau.* i. grauis fetor. *hircus* i. hircinus fetor sit in *m*axillis (l. axillis). Bφ: *yrcus* (in lem., *hyr*c. in Hor., *i*rcum A. P. 220). libidinosus. *in alis.* pro ascellis ubi maxime sudor et fetor libidinosorum comprehenditur. *hyrcus.* hyrcus apud poetas pro libidinoso ponitur eo quod sit petulcum animal. 8) *in* inu. AR,r(G?)Q. rell. om. *in.* 9) putore*m* A2,rvca. rell. putore. 10) Vetus ui*e*tus A, fh. Vetus om. R1G,ca et v (vieti*s* ueternosus siue rug.) Vetus uictus 2,r. uietus uetus Q. 11) senex om. 1G,v. seu fh. rell. siue. *uietis* fh. rell. om. rugos*us* r.—confect*us* 2,r. 13) *Soluto* om. R,vca. Id est om. R2,rvca. 14) Vmefacta A. rell. *hu.* 15) crocodi*ll*i A Acr. Bφ, Harl. Bern. AC crocod*ili* A Hor. Ambr. etc. croco*d*rilli b, ut KE. crocodr*ili* r. u. lib. meum de cod. Barc. p. 27. — conseruand*um* A2. 17) Metaf. A. ergo R2. *t*ales r. cale*t* ergo A. 18) *ait* tenta A (ex Hor.) quo seductus ne legas: *tenta* libidine a. r. *et* stratum. *t*anta et *t*enta saepe confunduntur. uide infra XVI, 50 ubera *tenta*, ubi uet. Ambr.

13. *saeuis ag. f. u.* Tamquam eum non satisfacientem furori suo uerbis increpet.

14. *Inachia lang. min.* Verba Canidiae inducit [loquentem contra se].

15. *Inachiam t. n. p.* Aliam puellam nominat, de qua illam fatigare consueuerat.

mollis. Debilis.

opus. [Pro coitu] Coitum posuit [periphrastice, ut *Verg.*, cum de coitu boum loqueretur (G. III, 135): *Hoc faciunt, nimio ne luxu obtusior usus Sit genitali aruo*].

16. 17. *pereat male q. t. L.* Mala (isti?) Lesbiae inprecatur, quae [sibi] eum ostendit, dum illa ualidiorem quaereret taurum, hoc est, iuuenem satisfacientem.

18. *cum. m. Cous.* Nomen pueri de Coo ciuitate, cuius inguinis nimietatem arbori comparauit.

21. *muricibus Tyriis.* Afrae purpurae h. e. pretiosae, quod secundo fucabantur, ut (A. IV, 262): *Tyrioque ardebat murice laena.*

22. *cui properabantur.* Interrogatiue pronuntiandum [est].

23. *magis. q. d. m. s.* Tamquam quem propterea uestibus pretiosis ornaret, ut etiam ab alienis mulieribus amaretur.

PORPHYRION.

Quid t. u. m. n. d. barris. In mulierem foedam atque anum haec scribit. *Barri* autem elephanti dicuntur, unde et uox eorum *barritus* appel-

pure tanta et Bern. A cum corr. habet. Ex tanta ortum est *ut.* Tu *ait* tanta R. libid. *ait* 2. rell. om. ait. *et* AR,2. coit*us* 2. proper*as* A2. rell. *ut* (ut *tu* in r) in coit*um* proper*es*.

1) uerbis om. R. 3) loq. contra se fh. rell. om. A in lem. habet inachiā (= am) languescit, in Hor. inachiā langues. γ: uerba mulieris quae dicit. languidior apud me es quam apud inachiam. 4) ill*um* A,r. rell. illam. om. c. scholio addit 2: i. e. fortior est in illa quam in me. Totum schol. tacite om. Q. 6) *mollis. otii mollis* et debilis γ. es debilis, lassus C. *Mollis.* deb. om. G. coit*um* posuit A2,r. rell. pro *coitu.* periphr. — aruo om. A2. ob*tus.* libri. *auro* 1,v. *aluo* r. 10) Maulistriae lesb. (sic) A. Mala *ipsi* lesb. R. rell. Mala lesb. 11) sibi om. A2. quaer*it* 1. *hoc* A2 rell. id. 12) coitu potentem 2. rell. satisfacientem. 13) cous — coo A. uulgo *chous* — *choo.* 14) compar*auit* AR2,r. rell. compar*at.* 15) *Afrae* A,r. rell. Africae. conf. Plin. VII, 35: conchylia et purpuras. C. II, 16, 35: *bis Afro murice tinctae uestiunt lanae. Purpurae* non genitiu. sed nomin. pluralis est more interpretum positus. Non *murex purpurae* dicebatur. Plin. IX, 36 et XXI, 8 — purpur*as* Tyrias. conf. Porph. — *quod* ARr. rell. qu*ae.* 16) fuca*batur* A,r. fu*s*cabantur 1. rell. fuc*abant*ur. quo fucabantur *uestes* secundo ut 2. — lana R. 17) propera*bunt* r. properabuntur 2, ut Ambr. *prae*parabuntur E. — est om. A. est pron. R2,r. rell. pron. est. 18) qu*em* AR2. rell. quae. *prae*terea 1. *pre*terea r. 19) orna*ret.* A 21,r (qu*ae* — ornaret). rell. orna*retur.* a mul. al. 2,r. Extremo scholio in 2 addita sunt haecce (u. 22): *tibi nempe.* scil. properabant. *quam te ego.* scil. diligerem. et quia multa bona contuli tibi et tu de me non curas. ergo possum dicere. dicere ego sum infelix quam tu fugis.

PORPH. 22) bar*r*is et barri MR2,rv. bar*rh*is et bar*rhi* afh. — *atque* omn. libri. *et* anum inculc. Q. 23) elef. M.

latur. Porro autem elephanti dicuntur auersi coire; ex quo uidetur poeta dicere, cum eis eam concumbere debere, quia illam non uideant propter deformitatem ipsius. [*Nigris.* Deformibus].

3. *nec firmo iu.* Hoc est, nec ualido qui sufficere libidini tuae possit. *neque naris ob.* Hoc est, neque occlusae naris, ut possim putorem corporis tui ferre.

5. *polypus a gr. hirsutis c. h. i. a.* Polypus non in alis sed in naribus intellegendus.

7. *qui sudor u. et q. m. u. m. cr. odor.* Ordo est: Qui sudor crescit uietis membris? *Vieta* autem *membra* dicuntur ex necessitate contorta, ut *Terentius* (Eun. IV, 4, 21) ostendit: *uietus uetus ueternosus senex* [i. e. necessitate contortus.]

Malus undique membris. Hoc iam pronuntiandum uel efferendum cum admiratione.

8. *cum pene s. ind. r. p. s.* Aspere, cum ex fastidio tui penis languet, tu tamen cupiens libidini tuae satisfacere, dum moueris, sudas delauasque cretam et stercus crocodili, quibus faciem fucare consuesti.

11. *iamq. subando t. e. t. r.* *Subare* proprie sues dicuntur, cum libidinantur; inde iam translatio est facta in caetera animalia. *Tenta* autem *cubilia* lectum dicit restibus siue fasciolis subtentum.

1) po. uid. 2(G?)Q. 2) cum his, om. eam, conc*u*bere debere R. conf. conc*u*bentis infra in Bφ ad u. 10 et conc*u*bam in M ad u. 18. qu*ia* MA,rv. rell. qu*i*. 3) *Nig.* deform. fh. rell. om. Fabricius utrum petiit ex codice? Vetus est glossa in γ et C obuia. 4) *nec* MR2G(Q). *non*. 5) nares (bis) M2,r. — ut poss*it*. corp. tui MRG(Q). rell. tui corp. 7) rell. *h*alis (bis) rv, ut supra C. I, 37, 16 A in loco Verg. 8) intelligend*um* rvafh. 9) *Qui* sudor M,2,rvafh, ut Ambr. cum glossa i. quatenus. Bern. KAC Par. Aγ (cum glossa: quam teter). R aliique uett. et recc. *quis sudor*. Bφ cum glossa *qualis*. Qui sudor crescit om. M. R: odor. Ordo — membris om. rvafh. 10) autem om. fh. membra om. rvafh. ut — contortus om. M Halm. (uic*tos* — uetus om., teste Q p. XXXIII et: i. e. om. — necessitate contorta). 11) i. e. neces. cont. om. 2G. uietus (om. uetus) ueternosus senex necess. contortus rva. id est R, fh. 15) tuo 2. langu*it* RG(Q). 16) *cum* tamen 2. tu *tamen* MARG(Q), rell. tu *tantum*. — delauasque. MR2G(Q). delaua*t*que v. *dilui*sque. afh. 17) *ceram* fh. rell. *cretam ceram* rell. *cretam*. crucodil*ui* M Halm. (Q?). ster*core fucatus* croco*dilli* R. cocodrilli G. rell. croco*dili*. — consue*ui*sti R1,rvfafh. consue*sti* MG(Q). sudas. *Iam manet humida creta*] *stercore phu*catus crocodilli. quibus *phu*care faciem consue*ui*sti r. phr*i*care v. *Iam manet*. Solent mulieres *mere*trices ex creta i. cerussa (i. cerussa om. γ. conf. C. Ouid. med. 73. Plaut. Most. I, 3, 101. Plin. XXXIV, 18) et stercore croco*dilli* faciem linire ad pulchritudinem augmentandam (*augen*dam pu. γ). Dicit ergo tantae libidinis esse illam meretricem ut dum uellet exaciare (*cum* u. ex*sa*tiare γ) ardorem libidinis suae (libidinem suam γ) in (om. γ) tanto gestu agitaret se ipsam ut prae sudore caderet creta et omnis compositio facie (fati*ei* γ) soluto (soluti*o* γ) pene i. languescente iam in igne (inguine γ) concubentis (concu*m*b. γ). Est autem penis nomen tertiae declinationis. cuius ablatiuus est *pene*. *Inguen* hominis positum hic pro uirili membro. (me*n*b. γ). Sic Bφ et γ. Illi addunt: a quo uidetur d*i*riuari pedum quod signif. genitalia. γ habet: *falsus appositus*. quia stercus cocodrilli candori miscetur. 18) *quando* γ. rell. cum. 19) *U*nde fh. rell. *i*nde. *iam* et *est* om. rvafh. 20) fasc*iolis* MRA2,a. conf. C et Pulm. fasceolis G. fas*cino*lis r. fa*s*iolis v. fasc*ios* fh. subt*e*ctum G. subt*en*ctum R. sub*tenta*tum 2. rell. subt*en*tum. In γ glossa: *subando*. supra uirum sese eiciendo. scholion: *subare* proprie dicuntur sues *quando* libidinantur. hic autem *subando* supra uirum sese agitando. tamen a suibus ad omnia animalia tractum, conf. C, *cubilia*. lo*e*ctum (lectum C) dicit

12. 13. *tectaque rumpit. Vel, mea cum saeuis ag. fastidia uerbis,* Vel illud (distrahit?) quale est, cum me quasi per blanditias corripit, quod fastidio cum ea concumbam inputans, quod excitatiorem Venerem cum Inachia amica quam cum ipsa agam.

16. 17. *pereat male quae te Lesb. quaerenti taurum monstr. inert.* Quae te inertem monstrauit *mihi quaerenti taurum. Taurum* autem pro ualido ac forti concubitu dixit.

18. *cum mihi Cous adesset Amyntas.* Hoc est: Cum non deesset mihi sagacissimi (lasciuissimi? ualidissimi?) adulescentis occasio.

21. *Muric. Tyr. it. uell. la.* Purpuram Tyriam significat, quae iterum i. e. bis tingi conchylio dicitur; unde hodieque *dibapha* appellatur.

23. *ne f. aequalis i. c. m. q. d. m. s. q. t.* Blanditur dicens (magno opere festinantius?) illi pretiosis purpuris uestem conficere, ut ex hoc inter contubernales eius probaret, quam ualde illum diligeret.

in*ten*tis finibus uel fasci*olis* (lectum, om. dicit, in*tor*tis funibus, uel fasciolis *tentum* C). Iuenalis *cadurcum* appellat siue (et C) *institam. tecta* stragulis cooperta γ. conf. C. *tectaque.* coopertoria lectuli i. stragula. conf. C. *subando.* i. libidinando. tractum a suibus qui proprie subare dicuntur cum libidinantur Bφ.

1) Vel illud *eius* quale MRG. Vel illud *eras* rv. uel illud *ait* afhQ, qui addit: 'sed nondum haec sana sunt'. Pro *eius* — *erat* — *ait* legendum puto *distrahit*, ut hic sit sensus: Vel illud scil. *tentum cubile tectumque*, quale est, *rumpit* i. distrahit, excidit cum etc. 2) quasi om. M Halm. *Per blanditias* libri. recte. Suet. Ner. 34. exprobratione ista blandiebatur i. adlectabat. Eiusmodi crimina sunt *inlecebrae uoluptatis.* Cic. Sen. 12. Leg. I, 12. ad Diu. XV, 16. conf. Plin. XIV, 4: *desideria* etiam *in exprobratione* erant. 3) conc*u*bam M (Halm.), rv. rell. concumbam. — imput*at* 2G. exe*r*citatiorem 2vafh. *excit*atiorem MRG,r. 5) Quae te inertem monstrauit RM. Halm. (Q?). rell. om. Quae — autem om. r, qui habet: *inertem. et* pro etc. 7) concubit*o* M (Q p. XXXIII) G. 8) amintas γb, ut E Fran. Bern. A etc. 9) s*aga*cissimi M2G,vafh. sagacissi*ma* R,r. γ: *amintas.* cum mihi, om. *adesset, ga*cissimi (sic) ad*h*olescentis occasio, quod uocab. ex *sa*gacissimi, non ex *lasciu*issimi deprauatum iudicabis. Mirus utique est librorum consensus; uix tamen *sagacissimum* tuearis Amyntam uel sagacitate *canis* (Cic. N. D. I, 31. Ouid. Hal. 76. Plaut. Curc. I, 2, 17), ut sit qui mulieres libidinosas *sagaciter odoratur*, Colum. VII, 12, escam. Rectius Bφ: *amyntas.* quidam iuuenis *fortissimus et praepotens ad hoc opus*, et C: iuuenis *robustus et potentia ualidus.* Quae cum ita sint, ad sensum scribas potius *fortiss.* siue *ualidissimi* (*taurus* Ouid. M. VII, 538), quam ut confugias cum Rittero (Q) ad editionis Med. lectionem *Salacissimi*, quae omnino quidem satis bona est, — mares enim, inprimis gallinacei, Colum. VIII, 2, 9, et ipse Juppiter a Lactantio I, 16 uocantur *sagacissimi*, sed hoc loco praeter tantam librorum auctoritatem respecienda etiam est Acronis explicatio u. 6: '*Sagacitatem suam in inueniendo muliebrium membrorum putore cani comparauit feras quaerenti.*' 10) significat MR2G(Q) om. rvafh. tingi conch. *dicitur* MR2G(Q). tingi*t* conch. rv. tingu*itur* conch. a. tin*gitur* conch. fh. 11) conchil. M,fh. — hodieque M2G(Q). hodie *quoque* R. hodie rvafh. *dia*fus M (Halm.) diba*f*us R. *dipaph*us 2. διβαφας r. διφατας v. διβαφας a. diba*phas* fh. dibaphus G(Q). Scripsi diba*pha*, quod ad purpur*am*, non ad *muricem* pertinet, ut *dibapha Tyria* Plin. IX, 39 et purpura*s* Tyrias *dibaphasque* Plin. XXI, 8. Vestis ipsa bis tincta Romanis masculini generis erat, ut dibap*hum* Cic. ad Diu. II, 16 et sacerdotii dibap*ho* Cic. Att. II, 9. Conf. Porph. ad C. II, 16, 35, ubi uett. codd. secutus δίβαφον recepi. Ex eadem ratione et propter *hodieque* h. l. latinam formam *dibapha* posui. *Magnopere* festin*ans* libri. 13) contuberna*lem* M Halm. probare*t* MAR2G(Q),r. probare*tur* vafh. 14) ualde MA2G(Q). rell. om.

EPODOS XIII.

ACRON.

Horrida temp. Hortatur amicos suos, ut pluuio aere, quo aliud facere nil possunt, laetitiae et poculis indulgeant.

1. *caelum.* Pro nubibus, ut (A. I, 133): *Iam caelum terramque meo sine numine uenti Miscere.*

et imbres. Ut (A. V, 693): *effusis imbribus atra Tempestas sine more furit.*

4. *dumq. uirent. g.* Pro hoc quod iuuentus uiret; et senectus arida ponitur, ut [de sene] (A. V, 432): *Genua labant* (*uastos quatit aeger anhelitus artus*], [et] de iuuene (A. V, 430): *Ille pedum melior motu* [*fretusque iuuenta*].

5. *obducta soluatur fronte senectus.* Laetitia [ex]tendatur frons obducta maerore.

ACRON. AD AMICOS iambicos dicolos. A Acr. Amicos hortatur ut uim (uiciũ E) tempestatis de die discumbendo uitent et dum non sit impedimento senectus uoluptatibus uacent A Hor., ut K atque ER[a] qui manci sunt: uitent || om. et dum — uoluptatibus || uoluptatibus uacẽ (sic: uacem, om. R[a]) — et addunt: ad amicos *comicos* senarius epicus quadratus a (om. E) iambo in dacti*lon*. γ: Ad amicos sen. ep. quadr. *comico*[s] a iambo in dacti*lum*. Harl. Bφb: Ad amicos *comicos* sen. ep. qu. a (*ab* Harl. Bφ) iambo in d*actilum* b (dactilon Harl. Bφ) Harl. Bφ et P, qui addit: scda eleg̃. Ad amicos sen. ep. qu. comicos ab iambo in dac*tylon*. Amicos hort. ut uim temp. de die dis*cit* bend? (1 m. expu.) uitent — uacent. Ambr. Amicos hortatur — uacent. Senarius ep. qu. comicos a iambo in dacti*lum*. Fran. Ad amicos *comicos* Bern. C etc. Ode CXV. R.

6) *nil* A. conf. γ. rell. *non*. possunt omn. libri, ut saepius. Hoc uoluit ergo: quo homines nihil agunt, nihil facere possunt. Conf. Porph., qui habet: agi pos*sit*. saepius. possint Q. γ: In hac ode hortatur sodales (ut? aliter C: Hortatur *lepidos suos* sodales ad conuiuium, nacta ex hoc occasione, *quod* pluuio caelo tempestuosus sit aer, *quo nihil aliud* agi possit) in pluuio celo ad conuiuium se cedant qui ad (l. secedant qu*ia*) aliud *nihil* agi possit. Bφ: Hac ode hortatur contubernales suos, quoniam caelum pluuiosum *erat* nec po*terant aliud* (a aliud φ) *operis* agere. ut in conuiuium se*cederent*. *Caelum* autem pro nubibus accipe Bφ. *licen*tiae m. 7) schol. om. A. in R2 sequenti postpo. est. 8) numine uenti Miscere 2G(Q)vma. numine uenti R. numine, om. uenti Misc. rfh. conf. Donat. ad Ter. Ad. V, 3, 4., cui locum nostrum Acronis adde ap. Ribbeck. 9) atr*is* R21G,mvca. atr*a* A,rfh, ut libri Verg. Post hoc schol. habet 2: *contraxit*. densauit (Bφ: in unum coegit ac per hoc densum fecit). *iouem*. aerem (Bφ: i. aerem). *occasionem*. i. e. aliquam partem de isto die i. e. *aliquam spem bonam*. γ: opportunitatem partem aliquam de die sumamus ad epulas et conuiuia. 11) *Pro hoc quod* A2R (om. pro), r. hoc est *quod* mv. rell. hoc est *quando*. 12) ponitur A2. *d*eponitur R,rvfh. depon*a*tur ca. *opp*onitur (G ?) inculc. Q dicens: *deponitur* libri. de sene om. AR21 (*ut de sene* om.), rmvca. γ: *genua*. i. dum *adholes*centes sumus. (conf. C.) *et decet*. quia decet. lasciua ad*ho*lescentia (sic) decent epule. Bφ: *uirent*. per uirtutem. *genua*. nostra. uastos — artus om. A2,r. 13) *et* tacite inculc. Q. om. omn. libri. — fretusque iuuenta om. A2,r. 15) tendatur AR21,rmvca. *ex*tendatur fhQ. Si sententia illa per indicatiuum modum enuntiata est ab interprete, proposuerim: laetitiâ te*nu*atur frons obducta maerore. Seneca N. Q. V, 3: sol matutinum *aera spissum* ortu

6. *tu uina Torquato.* Eo consule uina reposita proferri iubet, quo ipse natus est, Manlio Torquato.

7. *deus haec f. b. r. i. s. u.* Si qua minus laeta sunt, aut quae sollicitudinem moueant, de deo speranda dicit, ut in melius mutentur, dummodo laetitiae non praetermittatur occasio.

8. *Achaemenio.* Persico.

9. *et fide Cyllenea.* Lyra [aut chorda], quam traditur Mercurius inuenisse, qua accepta ab eo, Amphion cantu dicitur muros fecisse Thebanos.

11. *Nobilis ut grandi cecinit Centaur. alu.* *Nobilem* [autem] Chironem dicit, cuius umbram (uerba?) ponit Achilli praedicentem (praedicentia?) fata sua, ut *Juu.* (VII, 210): *iam grandis Achillis Cantabat patriis in montibus.*

13. 14. *Assaraci tellus.* Assaracus, auus Anchisae, a quo et Troiani. *Tellus* enim, in qua sepeliendus erat (, Troia?).

suo *tenuat.* Juu. XIII, 215: *densissima ruga* cogitur in frontem. Cod. 2 scholio addit: i. e. reuocatur omnis dolor. R: *scilicet* letitia tend, fr. obd. merore (merore A). γ: *Obducta.* seuera. tristis. quasi clausa. unde et clausas cicatrices *obductas* dicimus. sicut *uirgil.* (A. X, 64): *et obductum uerbis uulgare dolorem.* Al. (sic). Seuera fronte ac per hoc in rugas contracta (sic et C) ut rusticitas senectutis absceda (sic). *senectus.* tristitia quae rugat frontem. conf. C (*con*rugat). Bφ: *obducta* i. rugata ac perseuera et tristi.

1) *Eo* AR1G,rmv. om. cafhQ. *Eo consule* om. 2. *com*posita 2. mal*l*io torq. A,fh. *consule* manlio 21. rell. manlio torquato. 2 ad u. 7: *caetera*: i. de tempestate. rell. om. Bφ: *caetera.* ad conuiuium non pertinentia. C: *cet. mitte loqui.* de aliis rebus ad conuiuia nihil pertinentibus ne sis sollicitus. γ: *cetera mitte.* de ceteris nil cures i. de aliis rebus. 3) i. si. A,r. si qu*a* AR21(G?), rmvQ. si qu*ae* cafh. — *aut* quae AR21,r. rell. *ut* quae. 5) *praeter*mittatur AR21(G?),rmvcaQ. *prae*mittatur fh. Q: praemitt. libri. i. "nos lenissima coniectura correximus codicis scripturam" conf. Porph. ad argum. huius epodi. Sic ergo referendum, sic emendandum est, sic lenissime corrigitur. 6) De nardo conf. C. II, 11, 16. Ach*amen*io, persico. nam primum persae inuenerunt usum nardi. γ. 7) ci*l*l. A in lemm., cellenia, al. ci*l*lenia 1 m. A. Hor. cillen///a cum rasura (i mut. in e) E Ambr. b. Cyllenea fh ut K. al. ut Harl. Bφ cyll*ena* (in B corr.) etc. Cylleni*a* rmvca. c*o*rda AR,r. lira *a* corda A (non ā) R. lyra chorda 1,mvca. lyr*ae* corda r. lyra *aut* chorda fhQ. *lyra quam* 2. *lira quam* mercurius inuenit. *fidis* enim lira est aperte (a parte) totum γ. Sic scribe: *fide.* chorda s. lyra, quam etc. Bφ: CYLLENA FIDE. *mercuriali* corda id est lira quam mercurius *ad*inuenit. C: lyra Mercuriali, quam Mercurius inuenit. *fide.* chorda, a parte totum. 8) cantu di. mur. fec. AR1,rmvcafh. tacite mut. Q. cantu mu. fe. dicitur (G?). 9) cecinit grandi K Ambr. M Porph. cod. Sctae Genou. Paris. Y, 2. saec. XIV et duo. Harll. 3754 uterque ad saec. XV pertin. rell. grandi cecinit. autem (fhQ) om. AR21,rmvca. Hic alteram partem: .*Nobilem* — *sua* ante locum Juuenalis posuit. 10) cuius *mem*bra po. ach. praedicen*tia* 2. cuius ūba p. a. praedicent*ia* A. *cum* umbram R. rell. *cuius* umbram. Quid *umbra* sibi uelit Chironis h. l. non uideo: *uerba* eius ponenda sunt. Vestigiis codicum insistens scribe: cuius *uerba* ponit Achilli praedicen*tia* fata sua. γ: in*uicte.* uerba chironis apud achillem discipulum. *nate* puer *thetide.* Verba sunt centauri quia achillem et esculapium nutriuit. Bφ: uerba centauri ad achi*lem.* *Centaurus.* chironem centaurum significat nutritorem achillis cui ipse praedixit a troia non reuersurum, ac per hoc uino cantuque ipsum achillem in troia resoluere. conf. Pind. P. VI, 19. Pausan. III, 18, 7. Boettiger. Vasengem. III, 144—147. Gerhard. Vasengem. III, 188. 227. 11) achill*es* R2,rmvcafh. 13) auus *priami* (om. assaracus) A,r. (assarici in lemm.). ut γ. 2: Assaracus fuit *priami* auus. Achilles in *aqua* sepel. erat. *Assaraci tellus.* *Assaracus* auus Priami fh. *assaraci* auus *anchisae*

Findunt Sc. fl. *Scamander* fluuius Europam ab Asia diuidere dicitur, ideo posuit *findunt.*

lubricus et Sim. Fluuius *lubricus* sanguine Troianorum, ut (A. I, 100): *ubi tot Simois correpta sub undis Scuta uirum [galeas et fortia corpora uoluit].* siue pro natura aquae lubricus.

15. *certo subte(g)mine Parcae.* Ut (*Lucan.* III, 19): ***rumpunt** stamina Parcae.*

16. *caerula.* Nomen a colore maris i. e. marina, ut (*Ouid.* Her. IX, 14): *Caeruleus Nereus.*

18. *aegrimoniae.* Aegritudinis (s. tristitiae?) animi.

PORPHYRION.

Horr. t. cael. c. e. i. Hortatur contubernales, ut, quoniam caelum pluuium, nec (aliud?) quicquam agi possit, in conuiuium secedant. *Caelum*

R. rell. *assaraci. assaracus* auus *anchisae.* Adi Apollod. III, 12, 2. Hom. Il. XX, 284. Verg. A. IX, 643. Ouid. F. 34 et 943. Bφ: Assaracus pater fuit *capis.* capis anchisae. anchises aeneae. per nobilem ergo familiam patriam significat. conf. C: *Assar. tellus.* i. e. Troia. Assaracus fuit pater *Capydis*, Capys autem Anchisae, per n. e. f. *intelligit* patriam. Bφ glossa: *assar. tell.* Troia. — Tellus *enim* in qua A,r. rell. om. *enim.*

1) Scam. fluu. Eur. ab. As. diu. dicitur A1,rmvca, Scam. fluu. *troianorum* eur. — dicitur R. Scam. fluu. *prope ilium qui* Asiam ab europa diu. dicitur 2. Scam. fl. *est, qui cum* Eu. ab As. diu. dicatur fh. Scam. fl. *cum* — dicatur Q. γ glossa: *Scamandri.* fluuius est. C. *Scamander* aliter dictus Xanthus, et *Simois*, fluuii Troiani ex Ida monte defluentes. 3) Fluu. troi. ut —uoluit 1G,mvca. ut — uoluit R. *Lubr. et Simois*] *Vel sanguine* Troianorum, ut — uoluit fh. *Vel* ortum ex l. = lubricus. *Simois* fluuius. *lubricus.* discurrens 2. 5) siue — lubricus om. 1. lubricus *ait* R. 6) subte///mine A (rasura). sub *tegmine* R2,rfh, ut M Porph. DI. Bern. A. *subteg*mine ca, ut Cod. Thevenot. ap. Suringar. p. 173, et P (G?) H (g a m. 2). sub*temine* omn. fere uett. codd. Horatii, ut Ouid. M. VI, 55. Catull. 64 ter. Nemesian. Cyn. 311. Tyrio subtemine Stat. Th. VII, 656 et Tib. IV, 1, 12. Plin. XI, 24: tereti filo deducit stamina — circinato orbe sub*teg*mina adnectens. Sic Verg. A. III, 483 Seruius et cod. M ap. Ribb. habent: fert picturatas auri *subtegmine* uestes. conf. Val. Fl. VI, 227: croceo subtemine uestes, et Tib. illo loco: Tyrio sub*tem*ine uestem. *certo stamine*, om. *sub*, mv (ex loco Lucani deprau.). R om. loc. Lucani. rum*punt* omn. libri Acr. nullus *rumpentes.* γ: '*subtemine parcae.* quia certa sunt stamina fatorum. *Virgilius* (A. X, 814): extremaque lauso (om. *Parcae*) fila legunt. *omnino tale est!* conf. supra ad C. II, 3, 16. C: *subtemine. filo, quod stamini intexitur*, quia certa sunt fatorum stamina, ut Virg. *ext. Lauso Fila legunt Parcae* (*Parcae fila legunt.* ap. Verg.). 8) nomen om. 2. 10) *aegrim.* Aγb,cafh, ut omn. fere uett. codd. Horatii. *egrim.* mv, ut pauci codd. Hor. e. c. Bern. C. *Acr*imoniae r. — animi om. 12, qui habet: aegritudinis *et moestitiae.* vulg. lectio: *animi uel* aegritudinis rmv (egr.) ca. aegritudinis animi fh. *aegrimoniae.* tristitiae. *aegrimonia* est *animi tristitia. acri*monia uigor est animi. C. conf. Cic. Verr. Act. I, 17: patris *uim et acrimoniam. aegri*monia infra Epod. XVII, 73. Cic. Att. XII, 38. A*egrotatio* animi (Tusc. IV, 37) et mentis (ibid. III, 4) dicebatur, non, quantum scimus, ae*gritudo animi.* Hinc leg. puto: aegritudinis *s. tristiae* animi. γ: *deformis.* quia tristitia deformis facit.

PORPH. 14) con*uiuas* R. rell. contub. — Vide ad Acr. lectiones. Bφ: nec *poterant aliud operis agere*, et γC: *aliud nihil* (nihil aliud) *agi possit.* nec quicquam R2 et Q qui h. l. ridicule gloriatur: 'Nos lenissima coniectura correximus codicis script.' *ne*quicquam MG. nequi*t*quam rv. quoniam ip*so* co*elo* plu*uio nequeant aliud agere* afh. rell. quoniam cael*um* (M,rv. *celum* R2)

autem pro nubibus accipe, et *contraxit:* in unum coegit, ac per hoc densas (tempestates?) fecit intellegendum.

1. 2. *et imbr. niuesque dedu. Iou.* Suauiter, quasi cum imbribus ad terras Iuppiter descendat.

3. 4. *rapiamus amici occasionem de die.* Utrum *occasionem*, quae de die pluuio incidit, an ut conuiuia de die duc[eb]antur a primo mane coepta?

5. *obd. s. f. s.* Obducta i. e. in rugas contracta, ac per hoc seuera et tristis. Sic ergo [et] *senectutem* pro grauitate ac seueritate accipe.

6. *tu uina T. m. c. p. m.* Praecipit, uina proferri Manlio Torquato consule defusa, quo anno ipse natus sit, quod et alibi amphoram adloquens ostendit dicens (C. III, 21, 1): *O nata mecum Consule Manlio.* Ad hoc ergo pertinet, quod dicit: *Torquato meo.*

7. *deus haec f. b. r. i. s. u.* Sensus est: Haec [quoque], de quibus sollicitus es, fortasse benignus restituet tibi deus, qui uices rebus humanis constituit.

9. *et fide Cyllenea.* Id est, chorda, quam Mercurius inuenit, ac per hoc lyra.

11. *nobilis ut cecinit grandi Cent. alumno.* Chiro scilicet centaurus. *alumno* i. e. Achilli.

15. *unde tibi r. c. s. t. p.* Tale est et illud (A. X, 814): *extremaque Lauso Parcae fila legunt.*

pluu*ium*. Scribendum puto: *nec aliud quidquam* agi possit. Notum autem est, nomina *nequidquam* et *nec quidquam* s. *quicquam* atque aduerbia *nequicquam* et *nequiquam* saepius confundi in codicibus, ut supra diximus. conf. Wagner. p. 459.

1) den*sa* MR2G,rv. den*sas* afhQ. γ: *Caelum* hic pro nubibus accipiendum. *contraxit* in unum coegit. ac per hoc *densas tempestates effecit* (= C), ut (Verg. A. V, 20): *atque in nubibus* (nubi*s*? nub*em* Verg.) *cogitur ager* (aer). nube*s* Isidor. de N. R. 22. Pro *densa fecit* scribe *densauit.* Lucan. IV, 76: nubes. Quintil. V, 9. tenebrae Verg. G. I, 248. 3) Hoc sch. Q adsign. Acroni. 6) *a*ccidit 2. Acr. *du*cebantur 2G(Q). d*i*cebantur M (Halm.) R,rvafh. — Scribendum est duc*a*ntur. *occasionem.* s. conuiuii quia pluu*ius* est. *de die.* isto Bφ. 8) *saeuera* M. *ac* tristis vafh. rell. *et.* rv: contracta ac torquato moue consule per hoc Seneca (sic) tristis s. *ego* senectutem (*Seuera ac* tristis. Sic ergo et sen. v). *ac* tristis vafh. 9) *et* om. R,r. 10) pre*c*ipit r. pr*ae*cipit vafh. rell. praec*e*pit. proferre rvafh. rell. proferri. Ma*ll*io ter M,fh. Ma*ll*io et bis manlio R. manlio et bis ma*ll*io r. manlio ter 2,va (G?Q). 11) *defusa* codd. *dif*fusa edd. — am*fo. et* loq. M (Halm. am*ph.* adl. Q p. XXXIII). alloq. amph. 2G (adl. Q). rell. amph. alloq. 14) quoque afh. rell. om. M duobus sequentibus Scholiis postposuit. 15) *uices* om. R,r. *c*orda M. m. s. ut uett. codd. Horatii fere omnes. 18) lyr*a* M2G(Q),r. lyr*am* R,va. lyr*am signat* fh. 19) *cecinit grandi* M,rva. conf. Acr. vulgo: *grandi cecinit* (Q?). γ: *alumno.* chiron achilli. Bφ, C: achilli *quem nutriebat.* va: id est achilli, rell. om. id est. totam. gl. om. r. Plenius M (Halm., negl. Q. l. l.): *Chiro scilicet Centaurus. alumno id est* achilli. Iam Ascensius (a) habet scholion: Chir*on* — Achilli, et Fabricius (fh) sic: Ce*ntaurus.* Chiron scilicet. *Alumno.* Achilli tacite om. Q. 22) lau*s* parc*e* fil*i*a legunt M (Halm.) laus o parcae f. l. R. rv: extrem*a et aliis o* parce fila legunt. ex*traque lauro* 2. conf. Acr.

16. *nec mater d. caerula te reuehet.* Per matrem Thetidem || atque ex hoc metonymicos || mare intellegamus.

EPODOS XIV.

ACRON.

Mollis inertia cur. Dicit ita se inertia et obliuione oppressum, tamquam Lethaeum sumpserit poculum.

3—5. *pocula Lethaeos ut si ducentia somnos ar. f. tr. Lethaeos,* [obliuiosos,] ut (A. VI, 714): *Lethaei ad fluminis undam Securos latices et longa obliuia potant.*

fauce tr. Biberim.

5. *candide.* Pure, simplex, ut (*Verg.* E. V, 56): *Candidus insuetum miratur limen Olympi.*

6. *Deus.* Amor.

1) Per matrem thetidem libri omnes. recte; locutio enim est sermoni Porphyrionis consentanea. Q uncis incl. per atque ex ingenio proposuit: *pro matre* Thetide ac per *hanc* etc. atque *ex hoc* MR,rva. atque ex hac fh. *ac per* hoc 2G(Q). γ: matrem thetidem *dicit* quidem sed peream (l. per eam) metonimicos mare. vult intellegi quasi a nimpha q̄m (quoniam) nauigauit ad troiam sed inde renauigare non meruit. conf. C: *Thetide.* nympha et dea maris. *mater caerula.* Thetis mater marina, *per quam* uult intellegi metonymicos ipsum mare. Equidem arbitror uerba *atque ex hòc metonymicos* non per parenthesin interponenda, sed extremo scholio conlocanda esse. nam *metonymicos* subinde dicitur absolute. u. 17. *illic.* in troia Ambr. γBφ: u. 17. *dulcibus alloq.* familiarum sermonibus id est sermonibus amicorum debes soluere quicquid tibi imminet tristitiae. conf. C: familiarium sermonibus et amicorum communicationibus debes *dis*soluere quicquid etc.

ACRON. Ad mecenatem dicolos A Acr. Mecenati excusat desidiam suam et obiurgat (obiur*gasse* K. obiurgantem se E) se quod non consummauit (consummau*ere* E) iambica opera amoribus auocatus. (auoca*tis* K. u*acari causatur* E) A Hor. KE, qui adiungit haecce: AD MECENATEM. senarius epicus binarius iambicus epodicos, ut Harl. γ (iambic*os* ep.) b. Bφ: senarius — epodicos *ad mecenatem.* Bern. C: Ad mecenatem. excusat desideria sua. Ode CXVII. R.

7) Acro caret argumento. Cuius loco aut inscriptio codicis A ponenda est, aut ex γ qui et Porphyrionis argumentum habet, prius: Increpat horatium mecenas frequenter quod tarde finiebat librum epodon. Plane aliter C. Dicit *ita* se A. rell. om. ita. — obpr. A. 8) Letheum A,rmv. laetheos BφP. loetheos b. letheos b. letheos AH Fran. Bern. C. rell. lethaeos. *ueluti* RHI. *uti* b Harl. Fran. BφDQ. Bern. AC (M Porph. caret scholio). *uti si* (si a 2 m.) P. *ut si* AγR2, rmvcafh, ut KE Ambr. etc. ducen*tia* omn. libri, non ducen*ta*, ut olim Sam. Gotth. *Lange* pastor Laublinginsis (conf. *Lessing.* Opp. 1841 Vol. III p. 104 ep. 24) legit uertens: Als hätte ich mit dürrem Schlund *zweihundertmal* des ew'gen Schlafes Becher durstig getrunken, et nuper *Walkenaer* (Vie d'Horace Voll. 2 Paris. 1842), cuius rei nuntium *Alex. Humboldt,* Vir Summus, pro humanitate sua mihi transmisit una cum ephemeridibus publicis (Journal des debats 7 juin 1842) precans: 'schicken Sie mir solche -- nicht zurück.' *ducentia.* adducentia. adferentia. γ. 9) Leth. obliuiosos (fhQ) om. AR21G,mvca. *ut* leth. obl. om. r. Glossam *obliuiosos* habent Bφ. aliique codd. Horatii. 13) scholio addunt R1 ut: Candidus insuetum miratur limen olimpi (mir*a*ntur — lumen R). rell. om. conf. Epod. III, 10. Seru. E. II, 46. VII, 5. *Candide.* bene (bone C). pure γ. 15) Deus. Amor AR21γ.r. rell. om. *Deus* i. apollo autor carminis Bφ. scholion in Bφ: Reddit

8. *ad umb. add.* Ad perfectionem, ad finem.

9. *arsisse.* Amasse, ut (B. II, 1): *Formosum pastor Corydon ardebat Alexim.*

Bathyllo. Bathyllus Pantomimus fuit, de quo *Juu.* (VI, 63): *molli saltante Bathyllo.*

10. *Anacreonta Teium.* Poetam a Teia (oriundum?).

11.. *qui persaepe caua testud. fleu. amorem non el. ad ped.* Qui praeter metrum amorem suum flebiliter cantauerit.

13. *ureris i. m.* Aut *ualde* dixit, aut *misere,* consolandi causa, tamquam qui frui amata non posset. Quod de Terentia, quae eius erat, significari non potuit, et de patrono incongrue dicebatur (diceretur?).

quod si non pulchrior. [Id est,] non melior quam (quam quae?) te, ait, urit, Maecenas. Quod gratificans dicit Terentiae, quam amauit Maecenas.

horatius causam quare a carminibus cesset dicens se *ab apolline prohibitum.* ni illa usque *ad umbilicum pro*duceret i. usque ad finem. Dicit enim naturaliter *umbilicum* ponens pro fine quia umbilicus in medio corpore existens et superioris et inferioris partis corporis et hinc inde finis est (!). Multo rectius C in longiore scholio et γ Ambr.: *ad umbilicum.* ad perfectionem. ad finem libri (ubi *cornua* sunt? conf. Tib. III, 1, 13. Ouid. T. I, 1, 8. Martial. XI, 108, 1), *quibus* ex osse solet umbilicus affigi. conf. Porph. *umbilicus* pro fine et consummatione Bφ. In rmvca glossa *arsisse amasse* posita est. 4) *Bathyllo* scripsi cum KE aliisque et cum r quae om. bathyllo in lemm. atque in scholio bat*hy*llus et bathillo habet. Nomen hoc graecum nouimus ex Max. Tyr. 24. p. 481 (R.), ubi Anacreon amasse et laudasse traditur praeter ᾄσματα Σμέρδιος Κόμης καὶ τῶν Κλεοβούλου ὀφθαλμῶν καὶ τῆς Βαθύλλου ὥρας Parthen. 7. Statua eius descripta est ab Apuleio Flor. II, 45 p. 54. Oudend. atque imago eius in vase Anacreontis esse dicitur a. S. Birch. in Archaeol. Brit. T. XXXI p. 257, ut conspiciebatur in tumulo Anacreontis. adi Antip. Sid. Anth. Pal. I p. 315. conf. Orell. ad h. l. In libris scribitur et ba*th*illo A Barc. Ambr. Bern. A. ba*ty*llo γ Fran. B, ca. et ba*ti*llo Harl. φD,mv (non Ba*thy*llo, ut ref. Q. habet in lemmate: 'a. b.' et in scholio ba*ti*llus et ba*ti*llo) fhQ. Hic in Acr. recepit Ba*ti*llo, in Porph. Ba*thy*llo. bac*hy*llo. G. conf M (Porph.) qui, Halmio teste, in lemmate *achyl*lo in scholio ba*chy*llo habet. *batyllo.* Nomen pueri. notandum arisisse ba*ti*llo. non ba*tillum* γ. conf. longius schol. ap. C: Nomen est pueri adamati abAnacr. etc. In loco Verg. omn. libri Acr. habent for*mos*um, non for*mons*.

6) poetam *de* teia A. anacr. *th*eium. a the*gio* poetam r. rell. edd. a teia (siue Teia) poetam. R: a teia poetam. teia pro teg. a. γ: *teium.* a ciuitate ut alibi (C I, 17, 18): *et fide teia.* C: a loco et ciuitate, unde fuit oriundus, ut etc. Bφ: a loco ubi natus est anacreon. 2: *Anacreonta* qui teius. quod oppidum est phrygiae. 7) *propter* metrum R1. *per* met. cafhQ(G?). *praeter* metrum. A2,rv (negl. Q) recte, ut *praeter consuetudinem, naturam* Cic. Diu. II, 28. praeter modum Cic. Tusc. V, 36. praeter morem Ter. Andr. V, 3, 8. Et enim uerbis *praeter metrum* explicatur uersus 12: *non elaboratum ad pedem.* Hinc amplificaui lemma. Sensus plane exponitur in γ: dicitur amore batilli anacreon sepe carmina *sine pedum lege* fecisse. uel quia anacreon amorem suum scripsit *non perfecto pede sed modulatione.* C: *elaboratum.* perfectum, perductum. γ: *elab.* perductum. *pedem* finem 2φC. 9) Mise*re* posui cum A21,rmv (ut antecedentem lectionem *praeter*, sic hanc negl. Q) pro *miser* (Hor.), quod post Curionem et Ascensium Fabricius (fh) introduxit, quem Q secutus est, cui 'altera pars *quod* — *dicebatur* non liquet et fort. ex Porph. scholio male conflata' uidetur. Quod iterum dolemus; clara enim omnia sunt, atque Acron alia aliisque plane uerbis profert. 10) quod *aut lae*terentia (sic) A. tamquam frui, om. qui r. posset quae, om. *quod de Terentia*, R21,rmvca. quod de Terentia fhQ(G?). 11) di*cebantur* 1,rmv. rell. dicebatur. *non* congrue 1, non om. 2. *ipse miser hic misere* aut ualde R. 12) Id

14. *obsessam Ilion.* Ad Helenam refert.

15. 16. *me lib. n. u. c. Ph. m.* Libertinam se amare Phrynen adfirmat, quae, licet uiro non sit uno contenta, turpitudinem tamen eius se fatetur ferre pro amore.

PORPHYRION.

Mollis inertia c. t. diff. i. o. s. Ad Maecenatem loquitur. Significat, illum frequenter de se quaerere, cur neglegat carmina scribere. Deinde quasi interrogationes eius uolens effugere amorem causatur.

7. 8. *inceptos olim pron. carmen iambos ad umbilicum adducere.* Σχῆμα ἐπεξήγησις. *Iambos*, carmen. Utrum *olim promissum*, an *olim inceptos*, ambiguum est. *Ad umbilicum adducere* pro *finire et consummare* posuit, quia in fine libri umbilici ex ligno aut osse solent poni.

6. 10. *non aliter Samio d. arsisse Bathyllo Ancr. Teium.* Adtende, per

st om. AR2,r. quam te *ait* urit AR2. quam te *an* urit rv. quam te *aut* urit r. *quod s. n. puch. ignis.*] *Urit* obsessam Ilion. non melior quam te *ait* urit R. quam te *iam* urit cafhQ(G?). Bφ: i. si non fuerit helena quae fuit causa incendii et obsessionis troiae speciosior quam terentia. satis potes uti illa per sortem tibi adeptam. γ: *ureris.* a terentia (in? conf. Ouid. M. VII, 22) quam uris. *ilion.* i. si non fuit pulchrior helena hac, quam tu diligis. gloriare. terentiam enim amauit mecenas. Aut scribe: quam *quae* te, ait, urit, Maecenas (conf. C. I, 19, 5: *Urit me Glycerae nitor.* Virg. E. VIII, 83: *Daphnis me malus urit*), aut, quod simplicius est quam *ait* uerbum interpositum: quam *quae* te a. (= *accendit*) i. e. urit, Macaenas. conf. C: *pulch. ignis accendit.* id est, si Helena quae fuit *caussa incendii et subuersionis Troiae,* non fuit speciosior quam Terentia, quam deperis, illâ utere, et gaude fato tuo, quo nactus es puellam tam pulchram. Mire autem dicit *ureris*, deinde *ignis*: alterum propter amorem qui exurit, amanteis; alterum propter incendium Troiae.

1) op̄ssam E. opp̄sam A in lemmate, *obsessam*] opsessam A in Hor. obsess*um* fh. rell. ob*sessam*, ut omnes fere codd. Horatii. 2) phyrne — phyrnem rva. *fr*ine 2. rell. *phr*yne.

PORPH. Signific*ans* vafh. *sensiens* (*sic*) r. rell. signific*at*. 8) quer*i* G(Q). quaerere (querere rv) uulg. lectio. recte. Namque et *de homine quaerere* sollemnis elocutio est i. e. sollicite, quasi per tormenta, quaerere. Cic. Deiot. 1. Mil. 22. Ouid. P. IV, 3, 18. *occidis saepe rogando.* crucias me BφC. *rogando.* interrogando me obtundis C. interroganda *dicit* Ambr. et γ qui addit: ut terentius (And. I, 1, 97): *quae sit rogo.* Bφ: interrogando. 11) σχημα εφεξησις M Halm. (σ. εφεξηγησις Q). His gr. uerbis lacuna relicta est in 2G et R, qui habet: *Inceptos — iambos*] Ad umbil. adducere pro finire . . . . iambos. utrum etc. Hanc lacunam uoce ἐφεξηγησις expleuit Q p. XXXIII dicens: 'ergo ex parte recte suspicatus sum in adnot. critica,' in qua adtulit haec: a. u. add. in lem. om. Fabr. sed post *ambiguum est* eadem pro nouo lemmate addit. quam ante *iambos* signaui lacunam et cod. habet; fortasse scriptum fuit sic: 'Επεξήγησις *iambos carmen*; utrum etc. an: 'Επεξ. *nam iambi sunt carmen.*' Desideramus autem notitiam lectionum in vf. Σχ. ἐπεξ. om. rvafh. *iambos* carmen om. va et fh, qui habent: Incoeptos, ol. pr. carmen. Iambos] *Ad iam — Iambos utrum carmen* olim etc. *Ad* ex u. 8, quem inferius bis, i. e. in lemmate et in scholio, Fabricius (fh) posuit. 11) olim *a*cceptos R. in ceptos 2. 12) *ac* consummare 2. poni solent R. 14) al*io* Samio M. rell. ali*ter* Sam. ba*thy*llo A,rQ. *ach*yllo et ba*ch*yllo M Halm. conf. Q p. XXXIV. ba*chy*llo G. ba*thy*llo v. ba*ty*llo a. batillo R2,fh. conf. Acr.

ablatiuum dictum *arsisse Bathyllo*, cum [et] hoc saepe (semel?) *Vergilius* per accusatiuum dixerit: *Formonsum pastor Corydon ardebat Alexin.*

12. *non elab. ad pedem.* Hoc ideo, quia, ut supra ostendimus, lyrici poetae, prout libet, cuiusque uersus sibi fingunt (pedem?).

13. *ureris ipse miser.* Maecenati hoc dicit, quia et ipse Terentiam dilexit, cuius et supra sic meminit (Epod. III, 21): *Manum puella sauio opponat tuo Extrema et in sponda cubet.*

11—15. *amorem — Quod si non pulch. ignis Accendit obsessam Ilion Gaude sorte tua.* In honorem Maecenatis gratificatur laudem Terentiae, Helenae eam comparans. Hoc autem ait: Si non fuit Helena speciosior, iucunda haec miseria est. Et — *accendit Ilion.* Ad (At?) *amorem* magis pertinet ad ignem, quod Troia cremata est, nec inmerito dicitur, quia ipse amor *ignis* solet dici.

1) et *his* MR. et *hiis* r, qui post prius *bathyllo* om. Adtende — bathyllo. rell. et *hoc.* omiserim *et*, particulam a nostro loco alienam. *Ardere* cum accusatiuo *semel* tantum, quantum scio, a Vergilio dicitur. Hinc notabilis est lectio in r: per αχουσιαν, quae uox ne soni suauitatem significare possit uereor. per *hanc causam* R. rell. per *accusatiuum.* γBφC nihil ad em. locum contribuunt. 2) form*ons*um M, ut in loco Lucilii *a*d schol. S. I, 3, 125; for*monsus*; cf. IV, 13. 3: for*monsa.* et Epod. II, 29: for*mosissimus.* rell. for*mos*um. — alex*in* MR2 ut Prisciani exempl. edd. (in a: f. p. c. a. a.) et uett. libri Verg. alexi*m*. conf. IV, 9, 13 et Ribbeck. ad locum. 4) *cuius*que MRG (in margine: *quoscum*que), rv. *quoscum*que 2. cu*i*que afh. 6) puell*as* *a*nio *o*bponat M. 8) Quod si n. pulch. ig. *as*cendit *obsessam* d. g. s. tua M (Halm.). — In *ono*rem M. gratific*atur* MRG,afh. gratific*ans* rv. laudem MRG,rv. om. afh. comparans. Hoc M. e*a*m om. 2. 10) spa*ti*osior M (Halm.). — ioc. rv. 11) afh lemma non distinxerunt, cui praeposui *amorem.* Ad amorem magis pertinet *ad ignem quod* MR. ad am. ma. *pertinet quo*, om. ad ignem rfhQ(G?). 12) *Et* particulam ac lemma ab ipso scholio seiunxi. Pro *Ad* scribe *At*, quae uoces, ut *ad*que et *at*que, non raro in codd. occurrunt, una pro altera scripta. *Amorem* est Horatii uerbum u. 11 praecedens. *Amor* autem non ipse amor tantum nunc est, sed *magis pertinet ad ignem* i. e. incendium — cur? ideo *quod* Troia cremata est. Hic simplex scholii sensus est. Aliter Q p. XXXIV: ad amorem magis pertinet *quam* ad ignem *quo* etc. Sed duplex *ignis* u. acceptio praesto utique est. Namque *amor* est ignis, atque *ignis* et incendium et amor (p*ulchrior ignis.* puella helena Bφ) nostro loco accipiatur necesse est. conf. quae ad Acr. adtuli. — in merito G et, teste Q l. l., M (inm.). *dicitur* MR. dic*it* r. rell. om.

EPODOS XV.

ACRON.

Nox erat. Neaeram amicam suam adloquitur. Periuriisque eius se deceptum indicat, quod amorem suum in alium transtulisset, quem negat perpetuum futurum.

3. *in uerba i. m.* Sicut ego ostendebam tibi iurare, ita iurabas, et secundum uerba, quae proponebam tibi, iurabas, artius te mihi coniunctam fore quam ilici hederam.

5. *artius.* Diligentius.

6. *lentis.* [Flexibilibus] mollibus.

11. *o dol. m. n. u. N.* Quia, si iratus fuero, contempnam te, et incipies dolere.

12. ***Nam si quid in Fl. uiri est.*** Id est: si quid in se habet uirile Horatius.

ACRON. †) In A ad hunc epodum Acronis scholia desunt, manus autem secunda aliqua, quae nusquam alibi in hoc codice conspicitur, *scholia Porphyrionis* integra in h. o. exarauit.

Aut inscriptiones ex argumento aut argumentum ex inscriptionibus peti, exemplum testatur. K non tantum ea praebet, quae Orellius parum accurate exscripsit: Ne*a*eram amicam alloquitur (sic potius: Ne*a*ram am. *suam* all.), sed etiam quae in aliis uett. codd. Horatii adiuncta leguntur: Neaeram (Ambr. Ne*e*ram AEP Fran.) amicam suam *all*oquitur periuriisque eius (A Ambr. Fran. ei E. ei⁹ P,ЭK) se deceptum (decept*am* K) indicat (KAEP. significat Ambr. Fran.). quod suum amorem (Ambr. Fran. *serio* amor*e* K. *serio* amor*em* A) in alium (ali*a*m Ambr.) transtulisset quem negat perpetuum futurum. KAE Ambr. Fran. et P qui om. quod — futurum. Huic inscriptioni E adnectit hanc alteram: in ne*a*eram amicam suam. senarius epicus binarius iambicus epodic*os.* Fran. hancce: sen. ep. bin. iamb. epodic*us.* A Acr. habet: Ad neeram *de periurio* ternarius dicolos. metrum idem. γbφH: In neeram amicam sen. ep. (*se* p. b) bin. iamb. epod*i*cos (epodicus b). bH insuper habent: querela de neer*a* (*N*era b). Harl. 2: In neeram amicam s. n̄. R̄ (tern.) ep. bin. iambicus *al.* querela de neera. Bern. C: In ne*e*ram (Ne*ae*ram Or.) amicam. R: Ode CXVIII. ad neeram. *) In edd. mv praemittuntur commento Acronis in h. o. quinque priora scholia *Porphyrionis.*

5) ***In*** neeram (in *ee*ram v) rmv. ***in*** om. cafhQ. Neaeream a. — periur*ii*s tacite inculc. Q. omnes libri periuriis*que.* 6) significat rvmcafhQ. alū r. *ailu*m v. ***in*** om. a. in alium om. R. 9) *pro*ponebam R. Ambr. rell. pr*aep.* — ar*t*ius G(Q). mv (perperam rett. Q). rell. arctius ***in scholio.*** prop. tibi R. rell. om. tibi. 10) ilici heder*e* R. il. heder*a* r. il. h*ae*dera mv (*ill*ici). rell. il. heder*am.* 11) ar*t*ius omn. fere uett. codd. Horatii. ar*c*ius b. recc. arc*t*ius. haec gl. legitur etiam in γ Ambr. C etc. γ: *edera*] ar*t*ius te mihi coniunct*um* fore. quam ilex heder*a ads*tringitur. conf. C: ***strictius*** i. e. iurabas te arc*t*ius mihi coniunct*a*m fore q. i. *edera as*tringitur. 12) glossam hanc om. γR1G,rmvca. Fabricius (fh) eam. introd. et Q recepit. † Codicis 2. scriba scholia in hunc epodum omisit, initio eius tantum literis rubris adscripto: *Nox erat* etc. pergit cum u. 34 XVI epodi. — γ: *lent. adh. brachiis.* i. tūms (tum scil.?) cum iurares i. adherens mihi eras cum iurares amplexu brachiorum (conf. Porph.). *lentis* autem. *mollibus.* aut ad hederam referendum est. ut (G. II, 12): *lenteque genistae.* conf. Ribbeck. C: *mollibus*, tardis, diutius in amplexu haerentibus. aliquando significat *flexile*, ut *lentaeque genistae* 15) Si quid habet horatius in se uirile R. si quid hab. in se Oratius, om. uirile r.

13. [*non feret.* Non sustinebit nec patietur.]
adsiduas. Frequentes.
potiori. Meliori riuali.

15. *nec semel off. cedet const. formae.* Tunc constantia amatoris cedit formae mulieris, quando laesus non audet abscedere. Hoc est, quod dixit: Si offensus fuero, non cedam formae tuae i. e. non tibi seruiam, non perseuerabo iniuriam passus.

20. *tibiq. Pactolus fl. Pactolus* fluuius aureas trahens harenas. Sensus est: Quamquam habeas tantas diuitias, ut tibi uideatur Pactolus fluere.

21. *nec te P. f. a. r.* Id est: quamuis sis philosophus. Pythagoras enim dicebat, animas post mortem redire in aliena corpora.

23. *maerebis.* dolebis.

PORPHYRION.

Nox erat e. c. f. l. s. i. m. s. Queritur de Neaera, quod non seruet fidem iurisiurandi, quo se obstrinxerat semper cum Horatio uicturam; deinde horrendum ipsum iusiurandum uult facere: Noctis silentium erat, inquit, serenum caelum, luna lucebat.

3. *cum tu m. numen laesura deorum.* Ad euentum refert *numen laesura deorum.* quasi cum iuraret, iam perfidiam fallendi in animo haberet.

in u. i. m. Hoc est, mea per uerba concepta iurisiurandi.

6. *lentis adh. brachiis.* Mihi adhaerens amplexu brachiorum, cum haec iurares.

1) Non — patietur (fhQ) om. R1G,rmvca. 2) adsid. A. 4) tum 1. om. γ. 5) abscendere R. ab scelere l. *obstendere* r. — quod om. γ. 8) pactulus A in lemm. (2 m.), in ipso schol. pactolus. pactulus bis G. conf. Isidor. Orig. XIII, 21, 21. γ: *fluat.* Scilicet aurum i. et habeas tantas diuitias ut tibi uideatur pactolus fluere. Pactulus autem fluuius est lidiae qui harenas aureas trahit ut *hermus.* ut illud (Ouid. M. XI, 142): *pactolus qua culta secat non uilior hermo.* conf. C. de Pactolo Verg. X, 140. Juu. XIV, 299. Plin. V, 29. de Hermo Verg. G. II, 137. A. VII, 721. Mela I. 17. Bφ: pactolus. fluuius. 10) γ: i. quamuis phil. sis. fuit enim altae difficilisque doctrinae. *Renati* autem i. denuo nati. qua (quia) dicitur anima pitagorae primum euforbi troia tu (l. troiani) fuisses (fuisse) post emeri (l. Homeri) et post ad ipsum pitagoram transisse deinde ad pauonem. conf. C. 12) Glossam *maer.* dolebis tacite om. Q. *id est* dol. ca. meraeberis r. merebis bBφE Fran. Bern. C.

PORPH. 15) *In hac ode* queritur γ. 16) iurisiurandi M Par. A Bern. 'A'RγG,rvaQ. iusiurandi fh. *esse* uicturam γ. uicturam M Par. A (cum oratione uict.) R(G?),rva. uicturam. Q referens: 'uicturam Pat. Med. rell. uictura.' oratio M. 18) serenum *ac* luna, om. caelum, afh. serenum *aut* luna v. serenum *autem* luna r. serenum coelum luna M. serenum caelum luna Par. ARG(Q) ser. celum luna 2. inquit celum serenum *cum astris* luna lucebat γ. 19) lesura M bis. *numen laes. deorum* om. rvafh. *quia* cum R. quasi *tum* rv. per *cum* uerba M Par. AR. per eum uerba r. rell. mea per uerba. 21) concepta M Par. ARG,rv. conceptum af. contemptū h. iusiurandi M Par. ARG(Q),rv. iusiurandum afh. 22) Conf. ad Acr. adher. R. Mihi adhaerens om. rvafh. bracch. G bis. bracchiorum M, teste Q p. XXXIV. brachiorum Halm.). Omnes fere codd. Ho-

7. *dum p. l. e. n. i. O.* Huic simile est: (A, I, 607): *In freta dum fluuii current, dum montibus umbrae Lustrabunt, conuexa polus dum sidera pascet.*

12. *nam siquid i. Fl. u. e.* Id est: si quid uirile Flaccus in se habet.

13. *non f. ads. p. t. d. n.* *Potiori* non ex sua persona Flaccus dixit; neque enim riualem sibi suum praefert, sed qui apud te potior est.

15. *nec semel off. cedet const. formae.* Qua semel offensa est; id est: nec uincetur constantia mea a tua forma, quo minus illam contempnat ac relinquat: [si] indignationem certam (certa mente?) concepero.

17. *et tu q. e. f.* Ad riualem hoc dicit.

18. *a. m. n. superbus i. m.* Id est, tibi placens ac gloriosus.

19. *sis p. e. m. d. t. l.* Etiam diuitiis felix sis praeter amorem Neaerae.

20. *tibiq. Pactolus fl.* Id est: abundes auro, quia Pactolus fluuius aurum ferre dicitur.

21. *nec te Pythagorae fall. arcana renati.* Id est: licet doctissimus sit. Quare autem *renatus Pythagoras* dicatur, notum est, et supra (C. I, 28, 10) diximus.

ratii habent C. I. 8, 11. (ex K non notaui bracchia, neque Or., bracchia Ritter. *baccha* Müller.) 13, 3. II, 4, 21. 12, 18. III, 5, 22. 9, 2. S. I, 2, 92 bra*c*hia et nostro loco bra*chiis*, ut C. III, 4, 50. Semel tantum ex Par. D. ad III, 9, 2 notaui bracchia geminata c, quam in Vergilio Mediceus ubique fere tuetur exceptis locis A. IX, 623 et G. I, 202, ubi (non ap. Ribbeck.) altera c puncto notatur. conf. Wagner. p. 419.

2) lustrabunt etc. 2. — similiter Acr. 3) si quid M bis Par. AR2,rvfh. si*qu*id a bis. Q in lemm. *siqu*id, in schol. *si* quid. 4) *ad*sid. M. conf. Acr. 5) suum sibi 2. 6) *Qua* M (Halm. adscripsit *quae*. qua*e* par. A) Bern. ,A'R2G. qu*oniam* vr (qm̄) fh. qu*ando* a. qu*ia* Q. recte *qua*. conf. Cic. ad Diu. I, 9. Hor. E. I, 8, 9. *a* qua γ *q*ui habet: *cedet*. Constantia amatoris cedi*t* formae mulieris quando lesus non audet abscedere: hoc est *dicit* (*quod* dixit Acr.). si — passus (Acr.). *Cedet*. quod solet cadere in amantes. nam post litem et iracundiam solent amatos denuo *suplic*are. Est autem sensus, non cedet constantia formae *a qua* semel offensa est. hoc est non uincetur constantia mea tua forma quo minus *eam* conte*mpn*at *certa mente* (cert. animus Cic. Quint. 24) concepero. conf. C qui habet *a qua* semel *est offensa*. Idem habet scholion quod exscribo ex γ adposita lectionis uarietate in C. *Semel offensae*. (forma offensa C) pro ea *quae* (qua C) dictum passiuum. (voce quidem passiuum est, offensa, sed significatione actiuum C) intellectu actiuum est i. offensus fuero non cedam tuae formae i. non tibi seruiam. Bφ: *nec semel off.* i. *cum* semel *pro certo iratus fuero* offensae. formae tuae non iterum frangar. neque cedet tibi amplius constantia mea ut te amem. si tantum una uice me offendas. *cedet*. recedet fortitudo mea. 7) *non* uinceretur fh. *nec* uinceretur 2. *non* uince*tu*r a. rell. *nec* uincetur. — mea a tua forma om. Par. A. — contempnat Mγ. conte*mn*at Par. A etc. *ac* M Par. A(G?Q). rell. *et*. 8) si afhC. M Par. AR,r. *uim* v. *cum* G(Q). *indignationem* certam om. γ. indign. *contra te* conc. C. 11) diu*tius* M (Halm. non Q. l. l.) R. rell. di*uitiis*. — am*ore* M Par. A. rell. amor*em*. 13) pact*u*lus M et G bis. par. A in lemm. et pact*i*lus in scholio. rell. pact*o*lus. 15) Bφ: *nec te pithag*. i. lic. doct. *sis* ut pithagoras qui dicitur fuisse renatus eo quod se dixisset animam habere panthois troiani et licet pulchrior sis nereo deo maris. tamen merebis i. flebis amores neaere translatos ad alios. 16) *dicatur* om. Par. A. *ut* rvafh. rell. *et*. Ad *supra* Q posuit hanc adnotationem: '*supra* ubi sit nescio; uidetur hic locus interiisse nisi fort. respicitur ad schol. Epist. II, 1, 52.' (sic. locus ille ergo non interiit. adi indices).

22. *formaque uincas Nirea.* Hunc quoque supra (C. III, 20, 15) rettulimus formosissimum ab Homero praedicari hoc uersu (Il. II, 673): Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπ' Ἴλιον ἦλθεν.

23. *heu heu! transl. al. maerebis am.* Ingemiscit iam uicem illius, qui relinqui meruit.

24. *ast e. u. risero.* *Risero* modo coniunctiuo dicitur tempore futuro, ut est illud *Terentianum* (Phorm. IV, 3, 76): *uxore tibi opus est, dixero.*

EPODOS XVI.

ACRON.

Altera i. t. b. c. a. *Altera,* quando Antonius dimicauit contra Augustum.

2. *uiribus ruit.* Magnitudine sua laborat.

3. *Marsi.* Qui primi mouere bella ciuilia.

5. *aemula.* Inuida.

6. *nouisq. r.* Magnis, ut (B. III, 86): *Pollio et ipse facit noua carmina.*

7. *Nec fe. caerulea dom. Germ. pu.* *Caerulea* ad oculos rettulit, quos stigmatos habent, aut, ut in gente Caesia, oculorum colore i. e. caesio. (catino?).

1) nerea M Par. A,rv (nerca), ut omn. fere uett. et recc. Hor. codices (Bern. C cum glossa: nimpha), praeter Ambr. Nírea afhQ. — quoque M Par. A. Bern. 'A'R2G(Q). *nunc est.* (e) rv (non *h*unc est, ut Q refert). 2) resulimus b. l. MR2,rafh. re*t*tulimus Par. A. retu*lli*mus v. — *hoc uersu* om. fh. 3) Νηρευς M. (Halm. NHPE*I*S Q l. l.) Νηρευσος Par. A. In 2G spat. uac. relictum est. R,fh om. uersum. rva (Νηρεὺς a capite trium uersuum) et duos praecedentes et subsequentem addunt. Cum unus tantum uersus sit dictus, quem iam ex sch. ad I, 28, 10 cognouimus, hos tres cum uitiis suis exscribere facile supersedemus. Perperam autem Q nomen Nirei exscripsit ex ed. Veneta ('Pat.'), quae primo uersu habet νιρυες, secundo νιρευς ac tertio νιευρς (sic, non, Νιρευς primo et tertio). 4) *heu* MG(Q),mv. *eheu* φH,afh. *heu heu* γRDI, ut Ambr. Fran. Harl. Bern. AC. in E prior *u* erasa. *eheu. eheu* (bis ergo) K. *eheu heu* Par. A. *he heu* b (m. s.) BP etc. Q: '*eheu* Fabr. *heu* rell.' Ign*os*cit R. 6) alterum *Risero* om. rvafh. 7) *tibi* M Par. ARG(Q). ubi 2. rell. om. — d*u*xero 2,rvafh. d*i*xero M Par. AR et G, qui corr. d*u*xero ex d*i*xero. opus *est* libri, non *esse.*

ACRON. *) Par A ad hunc ep. scholia Acronis non habet. Ad pplm. alterna uice haeroo alterno iambico scrip*ta* ē. verū oratius rei. p. deflet fortunam Ambr. *Ad populum* alt. u. he*roico* alt. iamb. scr. (est om.) uerum hor. RP. defl. fortunam γ. *Ad populum* om. AEK, qui habent: Alt. u. eroo (ero*a* K) alt. ia. scr. est. uerum horatius rei p. (sic AK. Horacius rei publi*ce* E) defl. fortunam. Fran: Ad porilum. (sic) alt. uice. heroo alterna iambico, omissis rell. Commiseratio reipublicae (Bφ. rei publice bRP Harl.) de bellis ciuilibus b Harl. Bφ et H, qui adiungit: Metrum primo uersu heroicum. secundo iambicum. Bern. C: deflet fortunam reipublicae. Recc. habent inter alias inscr. hanc: Ad Romanos. Acerrima *inuectiua* (Ammian. XI, 10).

12) Argumentum ex inscriptione petendum. 15) inuidi*a* err. in r Bas. 45 fh. 17) stigmato*s* R,r. stigmat*us* 1. stigma*ticos* vmca. στιγματικοὺς fh. participium praef. nomini adi. quippe uoci incertae (Cic. O. II, 7). conf. Veget. de R. M. I, 8. II, 5. Altera scholii pars difficillima est. Non latina, prorsus deprauata atque absurda est vulg. lectio: *aut gutta caesia* oculorum colore i. e. *catino.* Et hoc loco, ut in difficiliore quoque, Q inpotentiam suam sim-

8. *abominatus.* Exsecrationibus habitus.

9. *deuoti sang.* Id est, exsecrabilis et detestandi.

10. *rursus.* Sicut antea.

11. *uictor.* Compos uoti, ut (G. III, 17): *Illi uictor ego et Tyrio conspectus in ostro.*

13. *et solibus.* Antique dixit.

ossa Quirini. Et illa, quae sepulta sunt, dissipabit ossa, quia semper est clausum templum Quirini. Non enim licet patefieri templum eius.

25. *iuremus in haec.* Per haec uerba.

imis. Deest *ab*, ut (A. III, 3): *Ilium et omnis humo fumat Neptu nia Troia.*

renarint. Supra mare natauerint, uel sursum emerserint.

29. *procurrerit.* Occiderit, processerit, quod fieri non potest.

30. *noua libidine.* Nouo desiderio.

31. *subsidere.* Subcumbere, i. e. quando tigres conuenient cum ceruis in amore, qui sibi discordant per naturam.

33. *credula.* Ut credant se leonibus.

34. *leuis hircus.* *Leuis* hircus contra naturam, dum hispidus sit.

37. *mollis et exspes.* Id est, quietior et qui amore soli genitalis nolit sectari meliora, resideat in Penatibus propriis.

pliciter confitetur dicens: 'altera pars *aut* — *catino* corrupta est: *ut emendarem non contigit.*' Sic autem hic locus emendandus est. Primum pro *aut*, separatis literis. scribe ā (= aut) *ut*, deinde pro *gutta* uoce, quae h. l. sensu sano caret, scribe *gente* s. *in gente*, ita ut sit: aut, ut in *gente Caesia*, quae ab oculis glaucis (equorum Plin. VIII, 21. XI, 37) uocata est, quorum color leoni Catull. XXXXV, 7, Mineruae Cic. N. D. I, 30 et quibusdam uirginibus Ter. Heaut. V, 5, 18 uel uiris Ter. Hec. III, 4, 26 adsignabatur, ad quem locum lege Donatum. Hinc perbene (nam de caeli marisque colore non cogitandum est) additur: *i. e. caesio.* Sed quid offerunt libri? aut *agentia* cesia R. aut *gentia* caesia 1. rell. aut *gutta caesia* (cesia v.). γ: *caerulea.* ad oculos retulit quos stig*mato* (sic) habent aut cerulea *magno ingenti* (sic). *magno* (magna?) *ingenti* fort. pertinet ad schol. praecedens u. 4. *manus.* Pro (:) tarquin⁹ (= nus). Virgil. (A. VIII, 646): por*senna* (dupl. *n* in omn. fere codd. Hor. conf. C. I, 20, 5) iubebat Accipere *ingentique* urbem *obsidione* premebat. conf. Augustin. de C. D. V, 12. Bφ: *caerulea.* Ad calorem (φ. in B 2 m. corr. ;) oculorum retulit. habent enim germani oculos ceruleos. C: Retulit autem hoc ad colorem oculorum: habent enim Germani, alii *caeruleos*, alii *caesios* siue *glaucos* oculos, quorum hi sunt aliis atrociores. 18) ca*nno* R. *cantio* r. γ glossa: *caerulea.* a cesio colore oculorum i. *cattino* (a *catta*? Martial. XIII, 1, siue a *catto* Pallad. Mart. IX, 4, ut Plin. XI, 37: *felium* in tenebris *fulgent* radiantque *oculi*). rell. ca*tino* (a cato s. ca*tto*?). Quae uox cum non latina sit, in *caesio* adquiescendum puto. Braunhardus ad h. l. temptauit: i. e. *marino*, addens: in *ms.* (?) ca*tino*. Sed conf. XIII, 16.

1) *abom.* omn. fere libri, ut uetustiss. codd. KAE Ambr. Harl. Fran. ab*h*om. R, ut DHP St. Genou. G. ab'om. Bern. C. schol. om. r. 4) Compos uoti R1G,rmvcaQ. om. fh. 6) antique dixit om. Fabricius (fh) secutus et hic Ascensium, qui, ut fh, post *ostro* pergit: Non enim licet etc. 7) est semper R. 8) enim non r. 9) uerba. *hunc i.* ab R. 12) nat*a*rint R. 15) subcumb. 1,rv. — conueniunt R,r. 18) Inde a u. 34 cod. 2 post lacunam pergit. *cum* r. rell. dum. 19) ex*pers* RbG,v ut KBφP Harl. cum glossa: s. uirtutis. ex*s*pes r. ut Ambr. E Fran. Bern. A. *expes* D,ca. quietiore*s* 21. — more solis 2. *quae* am. R. noluit 2. noli R.

39. 40. *uos quibus est uirtus.* In animo, supple: *discedite.*

mul. t. l. Ut (A. VI, 37): *Non hoc ista sibi tempus spectacula poscit,* et (A. XII, 156): *Non lacrimis hoc tempus.*

40. *Etrusca p. e. u. l.* Nauigate Tyrrhenum mare.

41. *nos manet Oceanus.* In quo sunt *Insulae fortunatae,* ad quas Sal. (histt. fragm. I, 61. Kritz.) in historia dicit *uictum uoluisse ire Sertorium.*

42. *diuites.* Fecundas, ut *Verg.* (G. II, 468): *Diues opum uariarum.*

43. *reddit u. c. t. inarata.* Ut (G. I, 128): *ipsaque tellus Omnia liberius nullo poscente ferebat.*

45. *et numquam fallentis.* Id est, fructibus abundantis.

termes oliuae. Termes dicitur extremus oliuae ramus, sicut uitium *palmes.*

46. *pulla.* Nigra; ad colorem pomi rettulit.

49. *Illic iniussae ueniunt ad mulctra capellae.* Sic *Verg.* (B. IV, 21): *Ipsae lacte domum referent distenta capellae Ubera.*

50. *tenta.* Distenta, plena.

51. *nec uesp. circum gem. ursus ouile.* Ut (B. IV, 22): *nec magnos metuent armenta leones.*

52. *nec intum. alta uiperis humus.* Ut (G. II, 153): *Nec rapit inmensos orbes per humum neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis.*

58. *Colchis.* Medea.

59. *non huc Sidonii.* Cadmi socios significat [,ut (G. II, 140): *Haec loca non tauri spirantes naribus ignem Inuertere satis inmanis* dentibus hydri.].

cornua. Capita uelorum *cornua* dicuntur, ut (A. III, 549): *Cornua uelatarum obuertimus antennarum.*

60. *laboriosa n. coh. Ulixei.* Ut supra (C. I, 6, 7): *Nec cursus duplices per mare Ulixei.*

61. *nulla n. p. c.* Ut (B. I, 50): *Nec mala uicini pecoris contagia laedent.*

1) *Vos quibus est virtus*] Quibus uirtus est in animo discedite R. Quibus uirtus est in animo 2. — *descendite* 2. descedite 1. 2) *ista* R1G(Q),r. *ipsa* mvcafh. 6) di*x*it 2. rell. dicit. 8) redit 2. 9) liber*t*ius fh. 10) schol. om. R. fruc*tis* 2. 11) oli*u*e ramus R2. rell. ram. ol. 12) schol. om. R. 13) schol. om r. mu*l*tra pauciores uett. codd. ut BφD. 14) refer*u*nt cafh. rell. referent(Ribb. Lactant. inst. VII, 24). 15) t*a*nta Ambr. cum glossa: distenta. 16) circum gemit separ. nonnulli uett. codd. ut Fran. Bern. A. ouil*e* omn. fere uett. codd. Hor. praeter φB (rasura) qui hab. oui*li*, et γ: *oliuae* (2 m. suprapo. *al. ouile*) P2 (oliue) ex praeced. u. 45: *termes oliuae.* 18) *im*mens. libri Acr. *in*m. Medic. (corr.) aliique codd. Verg. et ad S. I, 1, 41 uet. codd. Horatii Ambr. γBφD etc. schol. om. 2. 1. 19) post *anguis* add. R: uelut seua *dra*conum semina (cf. G. II, 151 *leo*num *semina*). qui lemma iterat: *nec* (ut Ambr. Harl. Barc. Bern. AC. — K non habet h. uers.) intu. a. v. hu. ut nec *sua dra*conum semina. non *hunc* (u. 5 pro *huc*) a. c. *haec loca* etc. 20) *Cholcos* medea r, rell. colchis. 22) ign*es* R. *Inuert. — hydri* om. R,r. *in*man. uett. codd. Hor. sibi inconst. I, 27, 6. III, 4, 43, 11, 15. S. II, 4, 76. — ut — hydri om. R21G, rmvca Q. 24) ante*mn.* 2,v. *ad*uert. *i*ntennarum r. rell. *obu.* ante*mn.* 25) uli*xei* omn. uett. codd. Hor. ulyxei G. ulyssei f, hanc uo. om. cah. v habet *nec* c. v. totum schol. om. r. 26) uli*xei* R1. ulys*s*ei vcafh. uide l. l.

PORPHYRION.

Alt. i. t. b. c. a. Queritur *in hac ecloga,* quod bellis ciuilibus nullus finis inponatur. *Altera aetas* i. e. alterum saeculum.

2. *suis i. e. R. u. r.* Hoc est, quod *Titus Liuius* ait (Praefat.): *Ut magnitudine laboret sua.*

4. *minac. aut Etr. Porsennae manus.* Porsenna rex Etruscorum.

5. *aemula nec uirt. Capuae.* *Aemula,* inquit, quia imperium ereptum iri (eripere) Romanis sperauit.

6. *nouisq. r. i. A.* Hoc ad tempus illud refertur, quo Catilinae factio coniurauit et paene legati Allobrogum illis consenserant.

7. *nec fera caerulea dom. Germ. pube.* *Caeruleos Germanos* ad colorem oculorum referens dixit.

9. *inpia p. d s. a.* Hic clauditur περίοδος inde coepta: *quam neque finitimi ualuerunt perdere Marsi.* Et *deuoti sanguinis* pro *abominati* atque *exsecrati* dictum est.

10. *ferisque r. o.* s. Ingemiscit, tam desertum futurum solum urbis Romae, quam fuerit, antequam ipsa Roma conderetur.

11. *Barbarus heu! cineres insist. uictor et Urbem.* Non bella barbarica

PORPH. 4) Alt. aetas *ergo* id alt. M. (Halm., i. e. Q). 5) li*b*ius M. 7) Porse*nae* et Porse*na* 2 M Halm. (om. Q p. XXXIV). personae — perso*nam* R. porse*nae* rv in lemm.; schol. om. rva. lemm. et sch. om. fh. porse*nn*ae uett. Hor. codices. conf. Acr. 8) ereptum ire rom. M imp. eri*pere* rom. R. ereptum *iri* Rom. fh. a ergo om. MR,fh. rell. ereptum *iri a* rom. γC: quia capua sperauit *se posse di*ripere (*eri*pere C) imperium romanis. affectauit enim imperium (regnum C) italiae. 11) allobr*u*gum M, teste Q p. XXXIV. allogrobum R. ill*is* MR2G(Q),rv. ill*i* afh. consenser*at* M. 14) *in*pia et *im*pia uett. codd. Horatii sibi inconst. K constanter scribit *im*p. Quod de M dicit Q p. XXXIV: '*im*pia sic ubique in hac uoce non inp.' non omnino uerum est, nam M habet *in*pios in lemm. III, 4, 42. et rasurae occurrunt, ut in Bern. C. III, 1, 17: in///pia. *clud*itur (non *clu*ditur. M Halm. cluditur G(Q). 'cluditur R. *conclu*ditur rvafh. clauditur 2 et C, qui sic habet: 'hic clauditur *periodus*. id est. clausula superius coepta. nos, inquit, perdemus Romam, quam supra dictae gentes et hostes acerrimi perdere non ualuerunt.' Voci *periodus* spat. uac. reliquerunt R2G. Quam lacunam, post C, explere *graeca* uoce περίοδος contigit ingenio Editoris Pragensis, qui p. XXXIV ex M eruit περίοδος, dicens: quod *e coniectura* addideram.' Pro uoce περίοδος, etiam obuia*in uet Bern. 'A', extat *sententia* in afh. utrumque om. rv. Ascensius ergo coniecturam fecit *suam*, quam Fabricius amplexus est, Q autem ex latina uoce *periodus*, quam aut ignorabat aut certe in C esse non dixit, ingeniose atque admirabili acumine fecit περίοδος. Bφ: *impia*. hoc clauditur *periodos*. i. clausula superius coepta. Romam inquit quam supra dictae gentes perdere nequiuerunt nos qui sumus *impia aetas* perdemus. 15) *deuoti*. ad necem execrandi. scelesti γ. *rei* et execrandi C. Ad u. 8 habet γ: parentib. abomi*natus Hannibal*. malis hominibus natus. dicitur autem cum matre concubui*s*se et patrem uerberasse. glossae: *parentibusque*. maioribus nostris. *abominatus*. execrationi habitus. 4) cepta R. caeptam r. caepta v. 17) Hoc schol. cum lemm. suo libri inferius post u. 20 conlocant, ubi similis sententia enuntiatur. ingem*e*scit. M. 18) fueri*t* M2. rell. fuer*at*. *antequam* libri, non *ante quam*.

exsecrabatur sed ciuilia. Quomodo ergo dicit, ni[si] forte ait futurum, ut reliquias adtritas bellis ciuilibus urbis Romae barbari inuadant?

13. *quae. c. u. e. s. ossa Quirini.* Hoc sic dicitur, quasi Romulus sepultus sit, non ad caelum raptus aut descriptus, nam *Varro* (?) post Rostra fuisse sepultum Romulum dicit.

15. 16. *forte quid. exp. Commun. aut melior pars malis car. quaer. lab.* Subdistinguendum; haec enim interrogatiua figura dicitur. Ait autem: fortasse aut omnes *communiter*, aut certe *melior pars quaeritis carere malis laboribus? Melior* ergo pro eo, quod est *maior*, dictum est; sicut apud *Verg.* (A. IX. 154): *Nunc adeo melior quoniam pars acta diei est.*

17. *Nulla sit hac potior sent. Phocaeorum.* Elocutionis sensus sic est ordinandus: Si quaeritis, quid uobis agendum sit, accipite consilium, ut nulla sit potior uobis sententia quam [ut]: eatis quocumque pedes uos ferent. uelut Phocaeorum ciuitas profugit exsecrata agros atque Lares patrios, fanaque reliquit habitanda apris et rapacibus lupis. Phocaei autem,

1) execr*aba*tur MR2,rv (execrebatur). rell. execr*a*tur. 'A': Non barb. execr*a*tur bella sed ciuilia. Asc. om. *bella:* non barbarica execratur: sed ciuilia. fh addunt *bella.* Bφ: 'reliquias inquit nostrae urbis barbari occupabunt. Et melius dicendum *insisto* illam *rem* quam illi rei, *teste Seruio.*' ni M (Halm., om. Q l. l.). rell. *nisi.* 2) *att*r. libri, non adtr. re*ll*iquias attriti*s* 2. 3) Hoc *si* M rell. *sic.* 4) disc*erptus* MR2,rvafh. disc*ertus* G, ut Fran. ad C. II, 13, 23, inde Q disc*retus* fecit et recepit. Nota est uulg. lectio *Sedes*que *discretas piorum* illo loco. Plebs a Plinio, equae a Varrone, ordines a Liuio dicuntur discerni, sed alio plane sensu; neque etiam locus Lactantii VII, 12, 4: *cum uis aliqua utrumque discreuerit, quae discretio mors uocatur,* tuetur *Romulum ad caelum raptum aut discretum.* Neque *discerptus* defendi potest locis Suet. Dom. 15 et Cic. N. D. I, 11: non uidit distractione humanorum *discerpi et lacerari* deum. Verg. A. IX, 313: *Omnia discerpunt* (aurae) *et nubibus inrita donant.* Bφ: *ossa quirini.* Ostendit romulum esse sepultum *non ad caelum raptum,* sicut uulgo dicebatur. γ: '*ossa quirini.* quia semper clausum est templum eius. non enim licet patefieri templum quirini. Quae ossa cum sint sepulta nefas est palam fieri uel uideri. hoc sic dixit, quasi romulus sepultus sit et non sublatus ad celum aut *non descriptus* (non disc*erptus* C). nam et uarro *pro rostris* (= C) fuisse sepul*chrum* rom*uli* (= C) dicit.' Conf. C et quae dicta sunt supra ad II, 13, 23. 5) sepul*tum* Romu*lum* MAR2(Q). sepul*ch*rum rom*uli* γ,Crvafh. 7) interrogati*ua* MR2(G?),vafh. *Sed* distinguendum haec enim interrogati*ue* figura r. interrogati*onis* tacite inculc. Q. — ait *autem* MR2G(Q). edd. ait *enim.* 9) sicut MRG,rvafh. sic 2,Q. 11) *ac* potior Par. I Bern. A. ^{h}ac pocior Ambr. hac *potior* a. hac *melior* in lemmate, *potior* in scholio rv. haec *melior* G in lemmate. hac *melior* M in lemm. *atque in scholio.* inrepsit *melior* ex u. 15 et ex praeced. loco Vergilii. Quod Q non uidit, qui *melior* in lemmá recepit. Atqui *potior* non est glossa sed uera lectio omnium fere codicum. *foceo*rum M. *phoce*orum γ,rv. phoc*ae*orum a. R,fh om. h. u. in lemmate, in schol. phoc*ae*orum habent. γ: *Melior* pro *maior.* Ut ille. Nunc adeo *quoniam melior* p. a. d. est. Sensus est autem. forte aut omnes aut melior pars hominum consilium a me requirentes. quemadmodum his malis positis carere quod nobis agendum sit accipite consilium. *cum potior scientia* nobis *nulla sit* quam *ut* eatis quocumque *uos pedes* ferent. uelut phoceorum ciu. p. execrata (sic) ag. atq. La. pa. fa*na* reliq. ha. ap. et ra. lupis. *hoc est enim* rell. pa. so. in Ga. uen. mass. urbem *ut lectum est* condiderunt. 13) quam eatis MRγ2G(Q),rva. quam *ut* eatis fh. &atis M, teste Q: 'pro *ut eatis*' (? quam eatis Halm.). — uos pedes γ,afh. *exs*ecr. M inconst. et G rell. execr. 15) fana*que* reliqui*d* habitanda M. fana*que* reliquit *in*hab. 2. patr.

PORPHYRION.

Alt. i. t. b. c. a. Queritur *in hac ecloga,* quod bellis ciuilibus nullus finis inponatur. *Altera aetas* i. e. alterum saeculum.

2. *suis i. e. R. u. r.* Hoc est, quod *Titus Liuius* ait (Praefat.): *Ut magnitudine laboret sua.*

4. *minac. aut Etr. Porsennae manus.* Porsenna rex Etruscorum.

5. *aemula nec uirt. Capuae.* *Aemula,* inquit, quia imperium ereptum iri (eripere) Romanis sperauit.

6. *nouisq. r. i. A.* Hoc ad tempus illud refertur, quo Catilinae factio coniurauit et paene legati Allobrogum illis consenserant.

7. *nec fera caerulea dom. Germ. pube.* *Caeruleos Germanos* ad colorem oculorum referens dixit.

9. *inpia p. d s. a.* Hic clauditur περίοδος inde coepta: *quam neque finitimi ualuerunt perdere Marsi.* Et *deuoti sanguinis* pro *abominati* atque *exsecrati* dictum est.

10. *ferisque r. o.* s. Ingemiscit, tam desertum futurum solum urbis Romae, quam fuerit, antequam ipsa Roma conderetur.

11. *Barbarus heu! cineres insist. uictor et Urbem.* Non bella barbarica

PORPH. 4) Alt. aetas *ergo* id alt. M. (Halm., i. e. Q). 5) li*b*ius M. 7) Porse*n*ae et Porsena 2 M Halm. (om. Q p. XXXIV). personae — person*am* R. pors*e*nae rv in lemm.; schol. om. rva. lemm. et sch. om. fh. porse*nn*ae uett. Hor. codices. conf. Acr. 8) ereptum ire rom. M imp. eri*pere* rom. R. ereptum *iri* Rom. fh. a ergo om. MR,fh. rell. ereptum *iri a* rom. γC: quia capua sperauit *se posse di*ripere (*eri*pere C) imperium romanis. affectauit enim imperium (regnum C) italiae. 11) allobr*u*gum M, teste Q p. XXXIV. allogrobum R. ill*is* MR2G(Q),rv. il*li* afh. consenser*at* M. 14) *in*pia et *im*pia uett. codd. Horatii sibi inconst. K constanter scribit *im*p. Quod de M dicit Q p. XXXIV: '*im*pia sic ubique in hac uoce non inp.' non omnino uerum est, nam M habet *in*pios in lemm. III, 4, 42. et rasurae occurrunt, ut in Bern. C. III, 1, 17: in///pia. *elud*itur (non *clu*ditur. M Halm. cluditur G(Q). 'cluditur R. *conclu*ditur rvafh. clauditur 2 et C, qui sic habet: 'hic clauditur *periodus.* id est. clausula superius coepta. nos, inquit, perdemus Romam, quam supra dictae gentes et hostes acerrimi perdere non ualuerunt.' Voci *periodus* spat. uac. reliquerunt R2G. Quam lacunam, post C, explere *graeca* uoce περίοδος contigit ingenio Editoris Pragensis, qui p. XXXIV ex M eruit περίοδος, dicens: quod *e coniectura* addideram.' Pro uoce περίοδος, etiam obuia*in uet Bern. 'A', extat *sententia* in afh. utrumque om. rv. Ascensius ergo coniecturam fecit *suam,* quam Fabricius amplexus est, Q autem ex latina uoce *periodus,* quam aut ignorabat aut certe in C esse non dixit, ingeniose atque admirabili acumine fecit περίοδος. Bφ: *impia.* hoc clauditur *periodos.* i. clausula superius coepta. Romam inquit quam supra dictae gentes perdere nequiuerunt nos qui sumus *impia aetas* perdemus. 15) *deuoti.* ad necem execrandi. scelesti γ. *rei* et execrandi C. Ad u. 8 habet γ: parentib. abomi*natus Hannibal.* malis hominibus natus. dicitur autem cum matre concubuisse et patrem uerberasse. glossae: *parentibusque.* maioribus nostris. *abominatus.* execrationi habitus. 4) cepta R. caeptam r. caepta v. 17) Hoc schol. cum lemm. suo libri inferius post u. 20 conlocant, ubi similis sententia enuntiatur. inge*me*scit. M. 18) fuer*it* M2. rell. fuer*at. antequam* libri, non *ante quam.*

exsecrabatur sed ciuilia. Quomodo ergo dicit, ni[si] forte ait futurum, ut reliquias adtritas bellis ciuilibus urbis Romae barbari inuadant?

13. *quae. c. u. e. s. ossa Quirini.* Hoc sic dicitur, quasi Romulus sepultus sit, non ad caelum raptus aut descriptus, nam *Varro* (?) post Rostra fuisse sepultum Romulum dicit.

15. 16. *forte quid. exp. Commun. aut melior pars malis car. quaer. lab.* Subdistinguendum; haec enim interrogatiua figura dicitur. Ait autem: fortasse aut omnes *communiter*, aut certe *melior pars quaeritis carere malis laboribus? Melior* ergo pro eo, quod est *maior*, dictum est; sicut apud *Verg.* (A. IX. 154): *Nunc adeo melior quoniam pars acta diei est.*

17. *Nulla sit hac potior sent. Phocaeorum.* Elocutionis sensus sic est ordinandus: Si quaeritis, quid uobis agendum sit, accipite consilium, ut nulla sit potior uobis sententia quam [ut]: eatis quocumque pedes uos ferent. uelut Phocaeorum ciuitas profugit exsecrata agros atque Lares patrios, fanaque reliquit habitanda apris et rapacibus lupis. Phocaei autem,

1) execrabatur MR2,rv (execrebatur). rell. execratur. 'A': Non barb. execratur bella sed ciuilia. Asc. om. *bella:* non barbarica execratur: sed ciuilia. fh addunt *bella*. Bφ: 'reliquias inquit nostrae urbis barbari occupabunt. Et melius dicendum *insisto* illam *rem* quam illi rei, *teste Seruio*.' ni M (Halm., om. Q l. l.). rell. *nisi*. 2) *attr.* libri, non adtr. relliquias attritis 2. 3) Hoc *si* M rell. *sic*. 4) discerptus MR2,rvafh. discertus G, ut Fran. ad C. II, 13, 23, inde Q discretus fecit et recepit. Nota est uulg. lectio *Sedesque discretas piorum* illo loco. Plebs a Plinio, equae a Varrone, ordines a Liulo dicuntur discerni, sed alio plane sensu; neque etiam locus Lactantii VII, 12, 4: *cum uis aliqua utrumque discreuerit, quae discretio mors uocatur,* tuetur *Romulum ad caelum raptum aut discretum*. Neque *discerptus* defendi potest locis Suet. Dom. 15 et Cic. N. D. I, 11: non uidit distractione humanorum *discerpi et lacerari* deum. Verg. A. IX, 313: *Omnia discerpunt* (aurae) *et nubibus inrita donant*. Bφ: *ossa quirini*. Ostendit romulum esse sepultum *non ad caelum raptum*, sicut uulgo dicebatur. γ: '*ossa quirini*. quia semper clausum est templum eius. non enim licet patefieri templum quirini. Quae ossa cum sint sepulta nefas est palam fieri uel uideri. hoc sic dixit, quasi romulus sepultus sit et non sublatus ad celum aut *non descriptus* (non discerptus C). nam et uarro *pro rostris* (= C) fuisse sepulchrum romuli (= C) dicit.' Conf. C et quae dicta sunt supra ad II, 13, 23. 5) sepultum Romulum MAR2(Q). sepulchrum romuli γ,Crvafh. 7) interrogatiua MR2(G?),vafh. *Sed* distinguendum haec enim interrogatiue figura r. interrogationis tacite incule. Q. — ait *autem* MR2G(Q). edd. ait *enim*. 9) sicut MRG,rvafh. sic 2,Q. 11) *ac* potior Par. I Bern. A. hac pocior Ambr. hac *potior* a. hac *melior* in lemmate, *potior* in scholio rv. haec *melior* G in lemmate. hac *melior* M in lemm. *atque in scholio*. inrepsit *melior* ex u. 15 et ex praeced. loco Vergilii. Quod Q non uidit, qui *melior* in lemmá recepit. Atqui *potior* non est glossa sed uera lectio omnium fere codicum. *foceorum* M. *phoceorum* γ,rv. phocaeorum a. R,fh om. h. u. in lemmate, in schol. phocaeorum habent. γ: *Melior* pro *maior*. Ut ille. Nunc adeo *quoniam melior* p. a. d. est. Sensus est autem. forte aut omnes aut melior pars hominum consilium a me requirentes. quemadmodum his malis positis carere quod nobis agendum sit accipite consilium. *cum potior scientia nobis nulla sit* quam *ut* eatis quocumque *uos pedes* ferent. uelut phoceorum ciu. p. execrata (sic) ag. atq. La. pa. *fana* reliq. ha. ap. et ra. lupis. *hoc est enim* rell. pa. so. in Ga. uen. mass. urbem *ut lectum est* condiderunt. 13) quam eatis MRγ2G(Q),rva. quam *ut* eatis fh. &atis M, teste Q: 'pro *ut eatis*' (? quam eatis Halm.). — uos pedes γ,afh. *exsecr.* M inconst. et G rell. execr. 15) *fanaque* reliquid habitanda M. fanaque reliquit inhab. 2. patr.

PORPHYRION.

Alt. i. t. b. c. a. Queritur *in hac ecloga,* quod bellis ciuilibus nullus finis inponatur. *Altera aetas* i. e. alterum saeculum.

2. *suis i. e. R. u. r.* Hoc est, quod *Titus Liuius* ait (Praefat.): *Ut magnitudine laboret sua.*

4. *minac. aut Etr. Porsennae manus.* Porsenna rex Etruscorum.

5. *aemula nec uirt. Capuae.* *Aemula,* inquit, quia imperium ereptum iri (eripere) Romanis speraueit.

6. *nouisq. r. i. A.* Hoc ad tempus illud refertur, quo Catilinae factio coniurauit et paene legati Allobrogum illis consenserant.

7. *nec fera caerulea dom. Germ. pube.* *Caeruleos Germanos* ad colorem oculorum referens dixit.

9. *inpia p. d s. a.* Hic clauditur περίοδος inde coepta: *quam neque finitimi ualuerunt perdere Marsi.* Et *deuoti sanguinis* pro *abominati* atque *exsecrati* dictum est.

10. *ferisque r. o.* s. Ingemiscit, tam desertum futurum solum urbis Romae, quam fuerit, antequam ipsa Roma conderetur.

11. *Barbarus heu! cineres insist. uictor et Urbem.* Non bella barbarica

PORPH. 4) Alt. aetas *ergo* id alt. M. (Halm., i. e. Q). 5) li*b*ius M. 7) Porse*nae* et Porse*na* 2 M Halm. (om. Q p. XXXIV). personae — person*am* R. porse*nae* rv in lemm.; schol. om. rva. lemm. et sch. om. fh. porse*nn*ae uett. Hor. codices. conf. Acr. 8) ereptum ire rom. M imp. eri*pere* rom. R. ereptum *iri* Rom. fh. a ergo om. MR,fh. rell. ereptum *iri a* rom. γC: quia capua sperauit *se posse di*ripere (*eri*pere C) imperium romanis. affectauit enim imperium (regnum C) italiae. 11) allobr*u*gum M, teste Q p. XXXIV. allogrobum R. ill*is* MR2G(Q),rv. il*li* afh. consenser*at* M. 14) *in*pia et *im*pia uett. codd. Horatii sibi inconst. K constanter scribit *im*p. Quod de M dicit Q p. XXXIV: '*im*pia sic ubique in hac uoce non inp.' non omnino uerum est, nam M habet *in*pios in lemm. III, 4, 42. et rasurae occurrunt, ut in Bern. C. III, 1, 17: in///pia. *clu*ditur (non *clu*ditur. M Halm. cluditur G(Q). 'cluditur R. *conclu*ditur rvafh. cl*a*uditur 2 et C, qui sic habet: 'hic clauditur *periodus*. id est. clausula superius coepta. nos, inquit, perdemus Romam, quam supra dictae gentes et hostes acerrimi perdere non ualuerunt.' Voci *periodus* spat. uac. reliquerunt R2G. Quam lacunam, post C, explere *graeca* uoce περίοδος contigit ingenio Editoris Pragensis, qui p. XXXIV ex M eruit περίοδος, dicens: quod *e coniectura* addideram.' Pro uoce περίοδος, etiam obuia in uet Bern. 'A', extat *sententia* in afh. utrumque om. rv. Ascensius ergo coniecturam fecit *suam*, quam Fabricius amplexus est, Q autem ex latina uoce *periodus*, quam aut ignorabat aut certe in C esse non dixit, ingeniose atque admirabili acumine fecit περίοδος. Bφ: *impia.* hoc clauditur *periodos*. i. clausula superius coepta. Romam inquit quam supra dictae gentes perdere nequiuerunt nos qui sumus *impia aetas* perdemus. 15) *deuoti.* ad necem execrandi. scelesti γ. *rei* et execrandi C. Ad u. 8 habet γ: parentib. abomi*natus* *Hannibal.* malis hominibus natus. dicitur autem cum matre concubuisse et patrem uerberasse. glossae: *parentibusque.* maioribus nostris. *abominatus.* execrationi habitus. 4) cepta R. caeptam r. caepta v. 17) Hoc schol. cum lemm. suo libri inferius post u. 20 conlocant, ubi similis sententia enuntiatur. ingemescit. M. 18) fuer*it* M2. rell. fuer*at.* *antequam* libri, non *ante quam.*

exsecrabatur sed ciuilia. Quomodo ergo dicit, ni[si] forte ait futurum, ut reliquias adtritas bellis ciuilibus urbis Romae barbari inuadant?

13. *quae. c. u. e. s. ossa Quirini.* Hoc sic dicitur, quasi Romulus sepultus sit, non ad caelum raptus aut descriptus, nam *Varro* (?) post Rostra fuisse sepultum Romulum dicit.

15. 16. *forte quid. exp. Commun. aut melior pars malis car. quaer. lab.* Subdistinguendum; haec enim interrogatiua figura dicitur. Ait autem: fortasse aut omnes *communiter*, aut certe *melior pars quaeritis carere malis laboribus? Melior* ergo pro eo, quod est *maior*, dictum est; sicut apud *Verg.* (A. IX. 154): *Nunc adeo melior quoniam pars acta diei est.*

17. *Nulla sit hac potior sent. Phocaeorum.* Elocutionis sensus sic est ordinandus: Si quaeritis, quid uobis agendum sit, accipite consilium, ut nulla sit potior uobis sententia quam [ut]: eatis quocumque pedes uos ferent. uelut Phocaeorum ciuitas profugit exsecrata agros atque Lares patrios, fanaque reliquit habitanda apris et rapacibus lupis. Phocaei autem,

1) execr*abatur* MR2,rv (execrebatur). rell. execr*atur*. 'A': Non barb. exec*ratur* bella sed ciuilia. Asc. om. *bella:* non barbarica execratur: sed ciuilia. fh addunt *bella*. Bφ: 'reliquias inquit nostrae urbis barbari occupabunt. Et melius dicendum *insisto* illam *rem* quam illi rei, *teste Seruio*.' ni M (Halm., om. Q l. l.). rell. *nisi*. 2) *attr*. libri, non *adtr*. rel*l*iquias attriti*s* 2. 3) Hoc *si* M rell. *sic*. 4) dis*cerptus* MR2,rvafh. dis*certus* G, ut Fran. ad C. II, 13, 23, inde Q dis*cretus* fecit et recepit. Nota est uulg. lectio *Sedesque discretas piorum* illo loco. Plebs a Plinio, equae a Varrone, ordines a Liuio dicuntur discerni, sed alio plane sensu; neque etiam locus Lactantii VII, 12, 4: *cum uis aliqua utrumque discreuerit, quae discretio mors uocatur*, tuetur *Romulum ad caelum raptum aut discretum*. Neque *discerptus* defendi potest locis Suet. Dom. 15 et Cic. N. D. I, 11: non uidit distractione humanorum *discerpi et lacerari* deum. Verg. A. IX, 313: *Omnia discerpunt* (aurae) *et nubibus inrita donant*. Bφ: *ossa quirini*. Ostendit romulum esse sepultum *non ad caelum raptum*, sicut uulgo dicebatur. γ: '*ossa quirini*. quia semper clausum est templum eius. non enim licet patefieri templum quirini. Quae ossa cum sint sepulta nefas est palam fieri uel uideri. hoc sic dixit, quasi romulus sepultus sit et non sublatus ad celum aut *non descriptus* (non dis*cerptus* C). nam et uarro *pro rostris* (= C) fuisse sepul*chrum* rom*uli* (= C) dicit.' Conf. C et quae dicta sunt supra ad II, 13, 23. 5) sepul*tum* Romu*lum* MAR2(Q). sepul*chrum* rom*uli* γ,Crvafh. 7) interrogati*ua* MR2(G?),vafh. *Sed* distinguendum haec enim interrogati*ue* figura r. interrogati*onis* tacite inculc. Q. — ait *autem* MR2G(Q). edd. ait *enim*. 9) sicut MRG,rvafh. sic 2,Q. 11) *ac* potior Par. I Bern. A. ^h^ac pocior Ambr. hac *potior* a. hac *melior* in lemmate, *potior* in scholio rv. haec *melior* G in lemmate. hac *melior* M in lemm. *atque in scholio*. inrepsit *melior* ex u. 15 et ex praeced. loco Vergilii. Quod Q non uidit, qui *melior* in lemmá recepit. Atqui *potior* non est glossa sed uera lectio omnium fere codicum. *foceorum* M. *phoceorum* γ,rv. phoc*aeorum* a. R,fh om. h. u. in lemmate, in schol. phoc*aeorum* habent. γ: *Melior* pro *maior*. Ut ille. Nunc adeo *quoniam melior* p. a. d. est. Sensus est autem. forte aut omnes aut melior pars hominum consilium a me requirentes. quemadmodum his malis positis carere quod nobis agendum sit accipite consilium. *cum potior scientia nobis nulla sit* quam *ut* eatis quocumque *uos pedes* ferent. uelut phoceorum ciu. p. execrata (sic) ag. atq. La. pa. *fana* reliq. ha. ap. et ra. lupis. *hoc est enim* rell. pa. so. in Ga. uen. mass. urbem *ut lectum est* condiderunt. 13) quam eatis MRγ2G(Q),rva. quam *ut* eatis fh. &atis M, teste Q: 'pro *ut eatis*' (? quam eatis Halm.). — uos pedes γ,afh. ex*s*ecr. M inconst. et G rell. execr. 15) fan*aque* reliquid habitanda M. fan*aque* reliquit *in*hab. 2. patr.

PORPHYRION.

Alt. i. t. b. c. a. Queritur *in hac ecloga,* quod bellis ciuilibus nullus finis inponatur. *Altera aetas* i. e. alterum saeculum.

2. *suis i. e. R. u. r.* Hoc est, quod *Titus Liuius* ait (Praefat.): *Ut magnitudine laboret sua.*

4. *minac. aut Etr. Porsennae manus.* Porsenna rex Etruscorum.

5. *aemula nec uirt. Capuae.* *Aemula,* inquit, quia imperium ereptum iri (eripere) Romanis sperauit.

6. *nouisq. r. i. A.* Hoc ad tempus illud refertur, quo Catilinae factio coniurauit et paene legati Allobrogum illis consenserant.

7. *nec fera caerulea dom. Germ. pube.* *Caeruleos Germanos* ad colorem oculorum referens dixit.

9. *inpia p. d s. a.* Hic clauditur περίοδος inde coepta: *quam neque finitimi ualuerunt perdere Marsi.* Et *deuoti sanguinis* pro *abominati* atque *exsecrati* dictum est.

10. *ferisque r. o.* s. Ingemiscit, tam desertum futurum solum urbis Romae, quam fuerit, antequam ipsa Roma conderetur.

11. *Barbarus heu! cineres insist. uictor et Urbem.* Non bella barbarica

PORPH. 4) Alt. aetas *ergo* id alt. M. (Halm., i. e. Q). 5) li*b*ius M. 7) Porse*nae* et Porse*na* 2 M Halm. (om. Q p. XXXIV). personae — perso*nam* R. porse*nae* rv in lemm.; schol. om. rva. lemm. et sch. om. fh. porse*nn*ae uett. Hor. codices. conf. Acr. 8) ereptum ire rom. M imp. eri*pere* rom. R. ereptum *iri* Rom. fh. a ergo om. MR,fh. rell. ereptum *iri a* rom. γC: quia capua sperauit *se posse di*ripere (*eri*pere C) imperium romanis. affectauit enim imperium (regnum C) italiae. 11) allobr*u*gum M, teste Q p. XXXIV. allogrobum R. ill*is* MR2G(Q),rv. il*li* afh. consenser*at* M. 14) *in*pia et *im*pia uett. codd. Horatii sibi inconst. K constanter scribit *im*p. Quod de M dicit Q p. XXXIV: '*im*pia sic ubique in hac uoce non inp.' non omnino uerum est, nam M habet *in*pios in lemm. III, 4, 42. et rasurae occurrunt, ut in Bern. C. III, 1, 17: in///pia. *elu*ditur (non *clu*ditur. M Halm. cluditur G(Q). 'cluditur R. *conclu*ditur rvafh. cl*a*uditur 2 et C, qui sic habet: 'hic clauditur *periodus.* id est. clausula superius coepta. nos, inquit, perdemus Romam, quam supra dictae gentes et hostes acerrimi perdere non ualuerunt.' Voci *periodus* spat. uac. reliquerunt R2G. Quam lacunam, post C, explere *graeca* uoce περίοδος contigit ingenio Editoris Pragensis, qui p. XXXIV ex M eruit περίοδος, dicens: quod *e coniectura* addideram.' Pro uoce περίοδος, etiam obuia* in uet Bern. 'A', extat *sententia* in afh. utrumque om. rv. Ascensius ergo coniecturam fecit *suam*, quam Fabricius amplexus est, Q autem ex latina uoce *periodus*, quam aut ignorabat aut certe in C esse non dixit, ingeniose atque admirabili acumine fecit περίοδος. Bφ: *impia.* hoc clauditur *periodos.* i. clausula superius coepta. Romam inquit quam supra dictae gentes perdere nequiuerunt nos qui sumus *impia aetas* perdemus. 15) *deuoti.* ad necem execrandi. scelesti γ. *rei* et execrandi C. Ad u. 8 habet γ: parentib. abomi*natus Hannibal.* malis hominibus natus. dicitur autem cum matre concubui*s*se et patrem uerberasse. glossae: *parentibusque.* maioribus nostris. *abominatus.* execrationi habitus. 4) cepta R. caeptam r. caepta v. 17) Hoc schol. cum lemm. suo libri inferius post u. 20 conlocant, ubi similis sententia enuntiatur. ingeme*s*cit. M. 18) fuer*it* M2. rell. fuer*at.* *antequam* libri, non *ante quam.*

exsecrabatur sed ciuilia. Quomodo ergo dicit, ni[si] forte ait futurum, ut reliquias adtritas bellis ciuilibus urbis Romae barbari inuadant?

13. *quae. c. u. e. s. ossa Quirini.* Hoc sic dicitur, quasi Romulus sepultus sit, non ad caelum raptus aut descriptus, nam *Varro* (?) post Rostra fuisse sepultum Romulum dicit.

15. 16. *forte quid. exp. Commun. aut melior pars malis car. quaer. lab.* Subdistinguendum; haec enim interrogatiua figura dicitur. Ait autem: fortasse aut omnes *communiter*, aut certe *melior pars quaeritis carere malis laboribus? Melior* ergo pro eo, quod est *maior*, dictum est; sicut apud *Verg.* (A. IX. 154): *Nunc adeo melior quoniam pars acta diei est.*

17. *Nulla sit hac potior sent. Phocaeorum.* Elocutionis sensus sic est ordinandus: Si quaeritis, quid uobis agendum sit, accipite consilium, ut nulla sit potior uobis sententia quam [ut]: eatis quocumque pedes uos ferent. uelut Phocaeorum ciuitas profugit exsecrata agros atque Lares patrios, fanaque reliquit habitanda apris et rapacibus lupis. Phocaei autem,

1) execr*abat*ur MR2,rv (execrebatur). rell. exec*ra*tur. 'A': Non barb. exec*ra*tur bella sed ciuilia. Asc. om. *bella:* non barbarica execratur: sed ciuilia. fh addunt *bella*. Bφ: 'reliquias inquit nostrae urbis barbari occupabunt. Et melius dicendum *insisto* illam *rem* quam illi rei, *teste Seruio*.' ni M (Halm., om. Q l. l.). rell. *nisi*. 2) *attr.* libri, non adtr. rel*l*iquias attriti*s* 2. 3) Hoc *si* M rell. *sic*. 4) dis*cerptus* MR2,rvafh. dis*certus* G, ut Fran. ad C. II, 13, 23, inde Q dis*cretus* fecit et recepit. Nota est uulg. lectio *Sedes*que *discretas piorum* illo loco. Plebs a Plinio, equae a Varrone, ordines a Liuio dicuntur discerni, sed alio plane sensu; neque etiam locus Lactantii VII, 12, 4: *cum uis aliqua utrumque discreuerit, quae discretio mors uocatur*, tuetur *Romulum ad caelum raptum aut discretum*. Neque *discerptus* defendi potest locis Suet. Dom. 15 et Cic. N. D. I, 11: non uidit distractione humanorum *discerpi et lacerari* deum. Verg. A. IX, 313: *Omnia discerpunt* (aurae) *et nubibus inrita donant*. Bφ: *ossa quirini*. Ostendit romulum esse sepultum *non ad caelum raptum*, sicut uulgo dicebatur. γ: '*ossa quirini*. quia semper clausum est templum eius. non enim licet patefieri templum quirini. Quae ossa cum sint sepulta nefas est palam fieri uel uideri. hoc sic dixit, quasi romulus sepultus sit et non sublatus ad celum aut *non descriptus* (non dis*cerptus* C). nam et uarro *pro rostris* (= C) fuisse sepul*chrum* romu*li* (= C) dicit.' Conf. C et quae dicta sunt supra ad II, 13, 23. 5) sepul*tum* Romu*lum* MAR2(Q). sepul*chr*um romu*li* γ,Crvafh. 7) interrogati*ua* MR2(G?),vafh. *Sed* distinguendum haec enim interrogati*ue* figura r. interrogati*onis* tacite inculc. Q. — ait *autem* MR2G(Q). edd. ait *enim*. 9) sicut MRG,rvafh. sic 2,Q. 11) *ac* potior Par. I Bern. A. ^{h}ac pocior Ambr. hac *potior* a. hac *melior* in lemmate, *potior* in scholio rv. haec *melior* G in lemmate. hac *melior* M in lemm. *atque in scholio*. inrepsit *melior* ex u. 15 et ex praeced. loco Vergilii. Quod Q non uidit, qui *melior* in lemmā recepit. Atqui *potior* non est glossa sed uera lectio omnium fere codicum. *foceorum* M. *phoceorum* γ,rv. phoc*ae*orum a. R,fh om. h. u. in lemmate, in schol. phoc*ae*orum habent. γ: *Melior* pro *maior*. Ut ille. Nunc adeo *quoniam melior* p. a. d. est. Sensus est autem. forte aut omnes aut melior pars hominum consilium a me requirentes. quemadmodum his malis positis carere quod nobis agendum sit accipite consilium. *cum potior scientia* nobis *nulla sit* quam *ut* eatis quocumque *uos pedes* ferent. uelut phoceorum ciu. p. execrata (sic) ag. atq. La. pa. *fana* reliq. ha. ap. et ra. lupis. *hoc est enim* rell. pa. so. in Ga. uen. mass. urbem *ut lectum est* condiderunt. 13) quam eatis MRγ2G(Q),rva. quam *ut* eatis fh. &atis M, teste Q: 'pro *ut eatis*' (? quam eatis Halm.). — uos pedes γ,afh. *exs*ecr. M inconst. et G rell. execr. 15) fana*que* reliquid habitanda M. fana*que* reliquit *in*hab. 2. patr.

PORPHYRION.

Alt. i. t. b. c. a. Queritur *in hac ecloga,* quod bellis ciuilibus nullus finis inponatur. *Altera aetas* i. e. alterum saeculum.

2. *suis i. e. R. u. r.* Hoc est, quod *Titus Liuius* ait (Praefat.): *Ut magnitudine laboret sua.*

4. *minac. aut Etr. Porsennae manus.* Porsenna rex Etruscorum.

5. *aemula nec uirt. Capuae.* *Aemula,* inquit, quia imperium ereptum iri (eripere) Romanis sperauit.

6. *nouisq. r. i. A.* Hoc ad tempus illud refertur, quo Catilinae factio coniurauit et paene legati Allobrogum illis consenserant.

7. *nec fera caerulea dom. Germ. pube.* *Caeruleos Germanos* ad colorem oculorum referens dixit.

9. *inpia p. d s. a.* Hic clauditur περίοδος inde coepta: *quam neque finitimi ualuerunt perdere Marsi.* Et *deuoti sanguinis* pro *abominati* atque *exsecrati* dictum est.

10. *ferisque r. o.* s. Ingemiscit, tam desertum futurum solum urbis Romae, quam fuerit, antequam ipsa Roma conderetur.

11. *Barbarus heu! cineres insist. uictor et Urbem.* Non bella barbarica

PORPH. 4) Alt. aetas *ergo* id alt. M. (Halm., i. e. Q). 5) li*b*ius M. 7) Porse*n*ae et Porsena 2 M Halm. (om. Q p. XXXIV). personae — perso*nam* R. porse*na*e rv in lemm.; schol. om. rva. lemm. et sch. om. fh. porse*nn*ae uett. Hor. codices. conf. Acr. 8) ereptum ire rom. M imp. eri*pere* rom. R. ereptum *iri* Rom. fh. a ergo om. MR,fh. rell. ereptum *iri a* rom. γC: quia capua sperauit *se posse di*ripere (*eri*pere C) imperium romanis. affectauit enim imperium (regnum C) italiae. 11) allobr*u*gum M, teste Q p. XXXIV. allogrobum R. ill*is* MR2G(Q),rv. il*li* afh. consenser*at* M. 14) *in*pia et *im*pia uett. codd. Horatii sibi inconst. K constanter scribit *imp*. Quod de M dicit Q p. XXXIV: '*im*pia sic ubique in hac uoce non inp.' non omnino uerum est, nam M habet *in*pios in lemm. III, 4, 42. et rasurae occurrunt, ut in Bern. C. III, 1, 17: in///pia. *elud*itur (non *clu*ditur. M Halm. cluditur G(Q). 'cluditur R. *concluditur* rvafh. cl*a*uditur 2 et C, qui sic habet: 'hic clauditur *periodus*. id est. clausula superius coepta. nos, inquit, perdemus Romam, quam supra dictae gentes et hostes acerrimi perdere non ualuerunt.' Voci *periodus* spat. uac. reliquerunt R2G. Quam lacunam, post C, explere *graeca* uoce περίοδος contigit ingenio Editoris Pragensis, qui p. XXXIV ex M eruit περίοδος, dicens: quod *e coniectura* addideram.' Pro uoce περίοδος, etiam obuia*in uet Bern. 'A', extat *sententia* in afh. utrumque om. rv. Ascensius ergo coniecturam fecit *suam*, quam Fabricius amplexus est, Q autem ex latina uoce *periodus*, quam aut ignorabat aut certe in C esse non dixit, ingeniose atque admirabili acumine fecit περίοδος. Bφ: *impia*. hoc clauditur *periodos*. i. clausula superius coepta. Romam inquit quam supra dictae gentes perdere nequiuerunt nos qui sumus *impia aetas* perdemus. 15) *deuoti*. ad necem execrandi. scelesti γ. *rei* et execrandi C. Ad u. 8 habet γ: parentib. abomi*natus Hannibal*. malis hominibus natus. dicitur autem cum matre concubuisse et patrem uerberasse. glossae: *parentibusque*. maioribus nostris. *abominatus*. execrationi habitus. 4) cepta R. caeptam r. caepta v. 17) Hoc schol. cum lemm. suo libri inferius post u. 20 conlocant, ubi similis sententia enuntiatur. ingem*e*scit. M. 18) fueri*t* M2. rell. fuer*at*. *antequam* libri, non *ante quam*.

exsecrabatur sed ciuilia. Quomodo ergo dicit, ni[si] forte ait futurum, ut reliquias adtritas bellis ciuilibus urbis Romae barbari inuadant?

13. *quae. c. u. e. s. ossa Quirini.* Hoc sic dicitur, quasi Romulus sepultus sit, non ad caelum raptus aut descriptus, nam *Varro* (?) post Rostra fuisse sepultum Romulum dicit.

15. 16. *forte quid. exp. Commun. aut melior pars malis car. quaer. lab.* Subdistinguendum; haec enim interrogatiua figura dicitur. Ait autem: fortasse aut omnes *communiter*, aut certe *melior pars quaeritis carere malis laboribus? Melior* ergo pro eo, quod est *maior*, dictum est; sicut apud *Verg.* (A. IX. 154): *Nunc adeo melior quoniam pars acta diei est.*

17. *Nulla sit hac potior sent. Phocaeorum.* Elocutionis sensus sic est ordinandus: Si quaeritis, quid uobis agendum sit, accipite consilium, ut nulla sit potior uobis sententia quam [ut]: eatis quocumque pedes uos ferent. uelut Phocaeorum ciuitas profugit exsecrata agros atque Lares patrios, fanaque reliquit habitanda apris et rapacibus lupis. Phocaei autem,

1) execr*abat*ur MR2,rv (execrebatur). rell. exec*ra*tur. 'A': Non barb. exec*ra*tur bella sed ciuilia. Asc. om. *bella:* non barbarica execratur: sed ciuilia. fh addunt *bella.* Bφ: 'reliquias inquit nostrae urbis barbari occupabunt. Et melius dicendum *insisto* illam *rem* quam illi rei, *teste Seruio.*' ni M (Halm., om. Q l. l.). rell. *nisi.* 2) *attr.* libri, non *adtr.* re*ll*iquias attriti*s* 2. 3) Hoc *si* M rell. *sic.* 4) dis*cerptus* MR2,rvafh. dis*certus* G, ut Fran. ad C. II, 13, 23, inde Q dis*cretus* fecit et recepit. Nota est uulg. lectio *Sedes*que *discretas piorum* illo loco. Plebs a Plinio, equae a Varrone, ordines a Liuio dicuntur discerni, sed alio plane sensu; neque etiam locus Lactantii VII, 12, 4: *cum uis aliqua utrumque discreuerit, quae discretio mors uocatur,* tuetur *Romulum ad caelum raptum aut discretum.* Neque *discerptus* defendi potest locis Suet. Dom. 15 et Cic. N. D. I, 11: non uidit distractione humanorum *discerpi et lacerari* deum. Verg. A. IX, 313: *Omnia discerpunt* (aurae) *et nubibus inrita donant.* Bφ: *ossa quirini.* Ostendit romulum esse sepultum *non ad caelum raptum,* sicut uulgo dicebatur. γ: '*ossa quirini.* quia semper clausum est templum eius. non enim licet patefieri templum quirini. Quae ossa cum sint sepulta nefas est palam fieri uel uideri. hoc sic dixit, quasi romulus sepultus sit et non sublatus ad celum aut *non descriptus* (non dis*cerptus* C). nam et uarro *pro rostris* (= C) fuisse sepul*chrum* rom*uli* (= C) dicit.' Conf. C et quae dicta sunt supra ad II, 13, 23. 5) sepul*tum* Romu*lum* MAR2(Q). sepul*ch*rum rom*uli* γ,Crvafh. 7) interrogati*ua* MR2(G?),vafh. *Sed* distinguendum haec enim interrogati*ue* figura r. interrogati*onis* tacite inculc. Q. — ait *autem* MR2G(Q). edd. ait *enim.* 9) sicut MRG,rvafh. sic 2,Q. 11) *ac* potior Par. I Bern. A. ^{h}ac pocior Ambr. hac *potior* a. hac *melior* in lemmate, *potior* in scholio rv. haec *melior* G in lemmate. hac *melior* M in lemm. *atque in scholio.* inrepsit *melior* ex u. 15 et ex praeced. loco Vergilii. Quod Q non uidit, qui *melior* in lemmā recepit. Atqui *potior* non est glossa sed uera lectio omnium fere codicum. *foceorum* M. *phoceorum* γ,rv. phoc*ae*orum a. R,fh om. h. u. in lemmate, in schol. phoc*ae*orum habent. γ: *Melior* pro *maior.* Ut ille. Nunc adeo *quoniam melior* p. a. d. est. Sensus est autem. forte aut omnes aut melior pars hominum consilium a me requirentes. quemadmodum his malis positis carere quod nobis agendum sit accipite consilium. *cum potior scientia* nobis *nulla sit* quam *ut* eatis quocumque *uos pedes* ferent. uelut phoceorum ciu. p. execrata (sic) ag. atq. La. pa. *fana* reliq. ha. ap. et ra. lupis. *hoc est enim* rell. pa. so. in Ga. uen. mass. urbem *ut lectum est* condiderunt. 13) quam eatis MRγ2G(Q),rva. quam *ut* eatis fh. &atis M, teste Q: 'pro *ut eatis*' (? quam eatis Halm.). — uos pedes γ,afh. *exs*ecr. M inconst. et G rell. execr. 15) fana*que* reliqui*d* habitanda M. fana*que* reliquit *in*hab. 2. patr.

relicto patrio solo, in Galliam uenerunt *Massiliam*que urbem condiderunt.

21. *ire p. quocumq. ferunt.* Hoc superioribus iungendum est: *nulla sit hac potior sententia*, quam [ut]: eatis quocumque uos pedes ferunt.

23. *sic placet? an melius quis h. s. s.* *Sic placet* interrogatiue pronuntiandum est. Sensus: hoc nempe placet? [an] numquis uestrum habet melius, quod suadeat? Et adtende figuram elocutionis: *an melius quis habet suadere? Suadere* enim uerbum loco nominis positum est pro *suadela*, quia sic accipiendum: an quis habet meliorem suadelam?

24. *Secunda Ratem occup. quid mor. alite?* Hoc iam hortatiue dicitur, quasi non proferendo meliorem suadelam confessi sint, optimum consilium esse proficiscendi. *Secunda* autem *alite* [pro] prospero *auspicio* dicitur, ut supra (X, 1).

25. *sed iur. i. h. s. i. s. r. u. l. n. r. s. n.* Per hoc reuertendum non esse dicit; nec enim saxa umquam renabunt.

27. 28. *Neu conu. domum pig. dare lintea Padus Matina lau. cac.* Ne radices quidem *Matini* montis contingere *Padus* potest nedum cacumina, quippe cum *Padus* Galliae [fluuius] sit, *Matinus* [mons] Calabriae. Per αὔξησιν ergo uidetur reditum exsecrari.

habitan*daque fana* apris reliq. et rap. R,rvafh. *focaei* MG. *foce*orum et *phoce*orum habent Bφ in longiore scholio. phoc*ei* 2. phoc*aei* a. phoceni rv. Phoc*aeni* R,fhQ. Asc. recte, nam Phoc*aei* et Phocae*enses* dicti sunt: Mela I, 19. II, 5, et Plin. III, 4. Liu. XXXVII, 32. Justin. XXXXIII, 3, non Phoca*eni*.

3) qu*i*cunque ferent f. quocunque fer*ent* rvh. quocunque, om. ferent, a. saper*ius* 2. 4) ut fh. rell. om. ut supra. ferent R2,rvafh. rel[1]. fer*unt* 5) *Si* placet Ambr. non male, ut francogallice: sis vou plait? γ: *Sic placet*? interrogatiue. aut melius hortatiue. C: per interrogationem. 6) *an aliquis* a. nunquis rv. num qu*i* M. num qu*i* uestrum hab*ent suadere*, om. melius — habet *suadere* R. 7) sua*det* M. *ad*tende M. — melius qu*i* 2. melius *quisque* M (Halm.). *an* delendum est, cum haec non sint Horatii uerba, quorum sensus tantum exponitur. Asc. aliam uiam iniit. Inferius posuit: *an quis*. Erunt qui defendant Num *qui*. Cic. Rosc. Am. 34: *qui* primus Ameriam nuntiat? Plaut. Amph. I, 1, 1: *qui* me est prudentior? 10) ortatiue M,r. 11) meliorem om. 2. *con*fessi MR. rell. *pro*fessi. 12) *pro* inculc. Q. rell. om. aut saepe. *dicitur* om. 2. 13) *alite* secundo auspitio. bono omine γC. al*l*ite v. 15) *esse non* fh. rell. *non esse*. *Nec* enim saxa u*n*quam MRG (u*m*q. Q). rell. Haec enim saxa *nun*quam. *Sed iuremus*. Iuremus inquit in haec uerba quae ego dicturus sum prospero. ut non antea reuertamur ad domus nostras quo usque ista omnia eueniant. Postquam uero euenerint non sit nefas redire quod nullo modo euenire poterit ut saxa leuata a profundo maris natent super fluctus. Neque padus qui radicem matini montis tangere non potest cacumina illius superriget Bφ. 16) *Nec* conuersa MG(Q),rva. Lemma in fh: *Padus Matina lauerit cacumina*. Porphyrionem legisse *nec*, non ex eo sequitur, quod libri sic habent. *Nec* lectio non ita mala, neglecta ab editoribus, orta mihi uidetur ex negatione et praecedente: *ne redire sit nefas* et subsequente *Ne* radices *quidem*, ubi R2 habent *nec rad. quidem*. *Neu* uulg. lectio est auctoritate omnium codd. Horatii satis tuta atque a me in lemma ideo etiam recepta, quod ipsum scholion istam particulam ignorat. 18) fluuius et *mons* om. MR. *galliae flumius* 2. Padus flu. (rv. fluuius afh) Galliae sit. Matinus mons Calabriae rvafh. (padus. gall. rv.) Matinus *mons* iam dictus erat, padus autem notissimus fluuius. 19) αὔξησιν rv (utraque absque acc.) afh. auxe*sin* M (Q negl.) auxe*sim* RG. ex*s*ecrari M. rell. execrari.

29. *in m. s. c. procurrerit Apenninus.* *Apenninus* mons per mediam Italiam porrigitur longe a mari, sed eleganter dixit: *in mare procurrerit* i. e. promuntorium fiet.

31. *Mirus amor*; *iuu. ut tigr. subsid. ceruis.* Ipse ex subiectis ostendit, quam mirus.

32. *ad e. c. miluo.* Jucunde *adulteretur*, quia dicitur columba nulli alii succumbere, quam cui se semel iunxit; nisi forte ad id rettulit, quod diuersum animal sit *miluus* ac *columba*.

1) procurrerit MR2,rvfh. in a compendia: c. p. a. procurrit G. Procurrerit uulg. lectio omnium fere codicum, Bern. KAC Ambr. Fran. Harl. M (Porph.) Barc. et Pariss. AγE etc. praeter R qui habet procurreret et φ, qui in rasura a 1 m habet procurre^{rit}. Bφ cum scholiis: *procurrerit.* Ad hoc ut promunctorium (conf. supra C. I, 15, 7. 34, 10. III, 4, 28) faciat. s. quod non potest fieri. *procurr.* Ostendit modo quid sit promunctorium. scilicet extensio montis inminens spatium aliquod in mari. appenninus autem mons per mediam italiam *porrigitur* longe amari (a mari). γ: *procurrerit.* processerit. ceciderit. scholion: *appenninus.* ab alpibus enim oritur *apenninus* et usque ad fretum siculum peruenit. et quasi dorso quodam mediam italiam scindit inferumque a supero mari diuidit. *siue* inquit *apenninus promunctorium* maries (maris? *procurrerit* eo, *ut* promont. *eius fiat* C) *fiet* cum longe amari (a mari) sit. conf. C. Altera lectio est proruperit, quam in Obseru. ad Virg. p. 162 atque in ed. sua Horatii Fea, senex Romae commoranti mihi ualde carus, tueri uoluit uno codice Chis. atque uno Vat., de quibus suo loco disseram, adsumpto Hafniensi (Tork. Baden. Hafniae 1793) atque calidius elegantiam et uim eius monstrare conatus est tribus Aeneidos locis, qui nihil probant. Namque in primo A. I, 246 dicitur: it *mare proruptum*, ubi Seruius proruptum melius dicit quam praeruptum. conf. schol. Lucani V, 438 et Henry 12 years. 83—95 Ribb.); in secundo VII, 32 est *fluuius*: *Tiberinus amoena Verticibus rapidis et multa flauos harena In mare prorumpit.* Tertius denique XII, 687 nihil ponderis adfert: *fertur in abruptum mons* inprobus actu. conf. Seru. A. VI, 360. *Appenninus* script. recentior est inde a saec. XI frequentior. Apeninnus M bis Halm. appenninus (= rfh.) notauit Q p. XXXVI. Apoeninus a. — per med. Ital. MR2G(Q),a. per It. med. fh. italiae per med. r. italiam per med. v. *procurrerit* M2. procurrit R. rell. procurret, natum ex seq. u. *fiet.* 3) promontor. M Halm. promuntur. MG teste Q. l. l. 4) schol. *Ipse — mirus* om. M. (Halm. Q tacet). *quod* mirum r. *quam* mirum vafh. mirus AR2(G?Q). sc. amor. 6) miluio post Asc. fh. rell. miluo, et C. inde a saec. XI in nonnullis codd. ut I i post u interpo. Jucunde MR2,afh. *ion*cunde (sic) rv. ioc. (G?)Q. 7) occumbere M Halm. Q: '*con*cumbere, ut correxeram' RG,r. *suc*cumbere vafh. hoc uerbum sollemne est de *auium* amore. Martial. XIII, 64: gallina marito succumbit. et de puellis dicebatur Ouid. F. II, 810. *Oc*cumbere intellegitur cum dat. et acc. succumbere morti i. mori. concumbere post Nannium (2) temptauit Q. Sed, quamuis diceretur *alicui concumbere*, ut Ouid. M. X, 338 pro *concubare cum* uxore Cic. Fat. 13, tamen de auibus, quantum scio, non dicebatur. *se* om. fh. — iunxit, non iuncx. ut u. 3 uett. codd., ut Harl. Ambr. Ne amplectaris coniunxit, cum *iungere* uerbum sollemne sit de societate naturali, conf. Liu. V, 4, ac de matrimonio. — *qu*ui se semel M, teste Q (*cui* s. s. Halm.). cui semel, om. se, fh. 8) *diuersum* MAR,a. recte quidem i. e. generis, animi, morum, quorum dissimilis atque diuersa inter se ratio, sed non recte dicitur (particip. siue adiectiuum. Aduerb. *diuerse a tua sententia* Gell. VII, 17.) *diuersum* animal *a columba. Differens* i. dissimilis, a columba s. columbae melius esset, uox illi similior. Tunc orta est lectio *ad*uersum A2(G?Q),rvfh, in quinque s. sex prioribus *a columba* in his duobus cum datiuo colum*bae*. Illa constructio ferri nequit eo quod non latina est, haec nihil est nisi Fabricii coniectura. Quocirca confugio ad cod. M, qui habet *ac* columba, scribens, licet pluralis tibi magis probaretur: quod *diuersum animal* sit miluus *ac* (i. e, *quam* siue *aliud atque*) *columba.* Plin. XXIII, 4: e diuerso *quam* in cibos eligitur. conf. XIX, 8. Quintil.

33. *credula nec flauos tim. arm. leones.* Non quae *semper credula* sunt, in hoc credula facta, ut se leonibus committant.

34. *ametque sa. leuis hirc. aequora.* Duplex diuersitas, ut [et] *amet aequora hircus*, id est, ut in mari moretur, et quod *leuis* fiat, cum alioquin setosus sit.

35. 36. *Haec, et quae pot. reditus abscind. dulces, Eamus omnis exsecrata ciuitas.* Ordo: *Haec exsecrata*; propter hanc exsecrationem, id est, iureiurando interposito. Et est figurata elocutio: *Eamus ciuitas*, ut (A. I, 212): *pars in frusta secant. Dulces* autem *reditus* non de his dicit, quippe cum abhorreant eos, sed qui *alioquin dulces* solent esse.

37. *aut pars indoc. melior grege mollis et exspes inom. perprimat cubilia.* Aut *omnis ciuitas eamus*, inquit, ut pars maior remaneat, quae *mollis* animi ac *sine spe* est *expers*que uirtutis. Fere autem inperitorum ac deteriorum maior modus est, hoc est, in melioribus, ut ait Ille (*Hom.* Il. I, 576): ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.

I. 4, diuersa in hac *ac* supra dicta Plin. X, 12. — miluius in scholio M (Halm.), rv. rell. *miluus.* colomba v. rell. columb. γ: *miluo. Ouidius* (M. II, 716) *rapidissima miluus.* exitu melius tamen genere feminino dicemus. C: *adulteretur.* coeat, seu patiatur columbi subiici miluo. γ: i. ut patiatur columbam subicere se miluo.

1) *flauos* M et omn. fere Porph. libri. Asc. habet compend. f. Fabricius (fh) autem *flauos* in contextu atque in lemmate nonnisi *Credula.* Omnes fere Hor. codd. tuentur *flauos,* G praebet *fuluos* (Lambin. ex Ouid.), *saeuos* perpauci, ut E: *seuos uel flauos* a m 1. glossatrice, D: *flauos* uel *seuos* 1m., pure *seuos* St. Genou. et *saeuos,* teste *Babingtone,* cuius liberalitatem ubique semperque laudare meum est, in cod. Oxon. Cod. Colleg. Magdal. 15 saec. XIV et Harl. 2734 saec. XV, ac denique *rauos*, lectio in uet. B obuia, quam Cruq. in quattuor mss. Blandin. uidit, accepta Bentleio atque ab Orellio seruata. — γ: *credula.* non semper credula sed in hoc credula ut leonibus se committant. C: *credula* in hoc scil. ut non timeant leones sed se illis committant. 3) et R2G(Q),r. om. M,vafh. 4) *et quod* M,a. et *quo* RG,rv. et ut fhQ. — alioquin omn. libri. alioqui (G?)Q. γ: *leuis aequora.* sine pilis (gl. in Ambr.). non hirsutus. dupl. diuers. ut leuis fiat qui *setosus* est et in mari hircus moretur. C: *leuis hircus.* sine *setis,* non hirsutus, non setosus. 6) *ascindere* R. 7) *propter* execratione. (Q bis notauit exsecr., Halm. ter *execr.*). *propter* haec *execrationes* i. iur. R. *propter haec execrata* 2. Haec execrata. i. execratione i. iur. rvafh. 'haec execrata; *praeterea haec execrata*: execratione i. e. iure iurando interposito' Q, adnotans: 'propter haec execr. cod. Om. rell. et habent i. e.' Equidem scripsi: *propter hanc exsecrationem* γ: *reditus dulces.* haec *pro hac execratione* i. iureiurando *in*posito. et est figura (conf. C: *eamus omnis.* syllepsis in numero et epexegis uide Bφ) *per numeros* ciuitas eamus. *dulces* autem qui aliis dulces solent esse. non nobis qui non sumus regressuri. glossa γ: *dulces.* aliis dulces. non nobis. Bφ: *ciuitas.* efexegesis et sylemsis (sil. φ) ut (Verg.) *pars in frusta* (frustra φ) *secant.* 10) abhorrent MR. — alioquin et h. l. M etc. Bφ: *eamus.* i. aut omnes eamus generaliter aut etiam pars nostrum melior uulgari populo qui si uult remanere remaneat. Ambr.: *melior grege.* maior populo esse. 11) *expers* MG,rv. sing. litt. in lemmate a. Aut — grege fh. conf. Acr. *expers* ex ipso scholio Porph. ortum. — per premat M teste Q (perprimat Halm.) perpremat K (Müller.) St. Genou. O. perprimat *cunabula* uel cubilia b. calcet gl. Ambr. 12) *aut* afh. 13) *ac* sine MR(G?Q). edd. *et* sine. 15) επ (sic) χεριονα νικα etc. M Halm. (Q om. επ, quod simillimum est syllabae *cit*, ut Q eruit ex G: *cit* χερίονα νικᾶ. χερίονα νικᾶ 2. χερείονα νικᾶ A. spat. uac. in R. χερωνα νικα

38. *inom. perpremat cub.* ***Inominata*** numquid sic dictum est, ut *abominata* dici solet, an quasi *nullo* (malo?) *omine* ac nulla religione condita et ideo infelicia?

41. *nos man. Oceanus circum uag. arua beata.* Ordo est: *Oceanus circum arua beatus uagus.* *Fortunatas* autem *Insulas* significat, et bonum ἐπίθετον *Oceanus uagus.*

44. *et inputata f. usque u.* Bene *usque*, quasi semper, aut numquid pro *ualde* positum, quasi ualde frondet, ac per hoc fertilis est?

45. *germinat e. n. f. termes o.* *Termes* appellatur proprie caulis olearum arborum; *numquam fallentis* autem non est perpetuum epitheton oleae, sed: *ibi numquam fallentis.*

46. *suamq. p. f. o. a.* Eleganter: *et suam ornat; suam* enim ad illud pertinet, ut non insitas arbores fici sed sponte natas intellegamus; sic enim

rv. κειροΝοΝ Nika ed. Med. teste Q. χειρόνων νίκη a (χειρώνιον fh) fh. H. Stephan. p. 162: 'Lectio χειρόνων νίκη ferri non potest sed substituendam quae in illo uetusto exemplari inuenitur χερείονα νικᾷ. quae uerba Homerica esse constat isto ex hemistichio sumpta ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ. ac malim certe et illic articulo praefixo scribere: τὰ χερείονα· νικᾷ.'

1) *perpre*mat M. h. l. Halm. (Q?). 2) *n*omine R M in lemm. I*nn*omina, in scholio *in*ominata habet teste Halmio (Q?), contra r *in*om. in lemm. atque *inn*om. in scholio in////ominata E cum rasura. Bφ: *Inominata.* uel sine bono *ho*mine (in eodem cod. III, 14, 11 pro *om*inatis extat: *nominatis* suprascr. *uel. ho.*) uel polluta ac per hoc abominanda a nobis. γ: *inominata.* mali ominis. conf. C. Quaeritur utrum *malo* omine pro *nullo* omine scribendum sit. null*a* om. 2. 4) Pro uerbo Horatiano circ*um* contra morem uett. interpretum Q tacite inculc. circ*a* corr. p. XXXIV. post *insulas* interpo. fh: per arua beata. rell. om. — *Beata arua* dicit insulas fortunatas et mire arua repetiuit elegans repetitio C ut maro (A. I, 553): *si datur italiam*, et iterum (u. 554) *ut italiam leti latiumque petamus* cf. C. 5) fortun. *etiam* 2. 6) epitheton M2,afh. in RG spat. uac., in hoc man. rec. ἐπίθετον scripsit. επιτετον rv. 7) *in*pu. Ambr. γEBφbG. *im*pu. M etc. γC: et inpu. (*im*p. C) non purgata non praecisa. glossa in Bφ: non *in*cisa. *usque.* aut semper aut ualde γ. i. semper Bφ. 8) *fron*det MR. rell. *floret. frondere* non solum poetis usitatum sed etiam Colum. III, 1: *uitis multa materia frondens.* 9) terme*s* in lemm. termi*s* in scholio Mγ,rv. termi*s* G bis. term*ae* in lemm. termi*s* in schol., terme*s* bis in Acr. fh. t. (compend.) in lemm. terme*s* in scholio a. terme*s* omn. fere codd. Horatii. Bφ bis oliu*ae* arbori*s* 2. 10) non est autem 2. sed *ibi* 2. et sic legendum est. rell. *sibi.* γ: *termes.* caulis oliuae termi*s* dicitur. glossa: *termes* stipes oliuae. — *fallentis* semper feracis (= C). Bφ: *termes oliuae.* Cauli uel tyrsi olearum et facit terme*s* termitis. conf. C. 12) Eleg. *et* suam ornat MR,rva. inde fh: Eleg. et *suam et ornat.* recte quidem ad sensum et ad ipsum scholion. conf. infra u. 43. Eleg. suam ornat 2G(Q). *et suam* accipio pro *suamque* Bφ: *suamque.* i. naturalem. non insertam. γ: Mire ait *suam* ut quod apud nos magno labore insertio facit. ibi ipsa natura. suggerat. Ut uirg. cum de *insitis* (= C) loqueretur ait (G. II, 82): *Miraturque nouas frondes et non sua poma.* et quoniam fici durae et fatuae sunt et cito decidunt quae sponte et sine cultura proueniunt. *ibi* (= C) inquit tales nascuntur ut *ornent* arborem licet *pullae* sint hoc est nigrae. ut *tullius*: cum tunica pulla sedere solebat et pallio. conf. C. 13) Non haesitaui ponere *insitas* (conf. γC), auctore Colum. de arb. XX, 2: *arbor insita* fructuosior quam *non insita.* Fructus, ut *poma* Epod. II, 19, *insitiui* uocantur Plin. XV, 15, non surculi uel arbores, quae aut *satiuae* appellantur, ut *morus* Plin. XXIII, 13, aut *insitae*, ut *pirus* Varr. R. R. I, 40, 3. 4 etc., rarius *insertae*, ut Colum. de arb. VIII, 3. XXVI, 1. *Insitiuis* M (teste Q p. XXXIV) R, quod Ritter. temptauit, alienum atque, ut *sitiuis* 2G (Q: 'fort. *sitiuis* scr. potui'), non latinum est. *Insertas arbores* uulg. lectio librorum. *satiuis* M (Halm.) ravfh.

e contrario *Vergilius*, cum de satiuis arboribus loqueretur, ait (G. II, 82): *Mirata estque nouas frondes et non sua poma.* Deinde, quoniam alibi fici, quae sponte nascuntur, durae atque inelegantes solent esse, hic ait: *ficus ornat arborem* [suam], ut pulcram et gratam nasci ostenderet. *Pulla* autem nigra[m] significat, sicut *Verg.* ait (G. III, 389): *ne maculis infuscet uellera pullis nascentum.* Unde et *pullam uestem* appellamus.

48. *leuis crep. lympha desitis pede.* Poetica elegantia dictum et *leuis lympha* et *crepante pede desilit.* Simul et sonus uersus imitatur uelocitatem et strepitum aquae currentis.

50. *refertque tenta grex amicus ubera.* Bene *amicus* qui *(ubera?) refert.* Praedixerat (u. 49: *iniussae ueniunt*), ut (eum?) sponte ueniret (uenire) ad mulctram, [id] intellegamus.

53. *pluraque f. m:* *Plura* quam supra dixi. Deinde refert, quae sint haec *plura.*

56. *utrumque rege temperante Caelitum.* Ut nec nimia pluuia humum radat, nec rursum siccitas urat.

58. *non huc Argoo cont. rem. pinus, Neque inpudica Colchis.* Medeam significat, quae Jasonem [per]secuta cum Argonautis nauigauit; per quod significat, ueneficia ibi [ab eis] ignota esse.

satiuis arboribus *siluestres* opponuntur, non *insitiuae.* conf. Plin. XVIII, 12: — — Quae sunt *siluestria*, eadem in *satiuis* sicciora intelleguntur.

1) ait om. 2. mira*tas*que MG, ut Medic. Verg. 1m, ubi tamen rubro col. VR supra AS (MIRAT$\overset{VR}{A}$SQ.) quod mira*tast*que fuisse uidetur. item mira*tas*que bc schol. Hor. manuscr., Seruii Guelf. Leid. Voss. Burm. mira*ta est*que γ, 'et sane mira*ta est*que legendum est, ut stet uersus' Seru. (Ribb. et Wagn.) Conf. G. I, 103. mira*tur* v. mira*turque* R2,rafh. miratastque Q. 3) nascantur M (Halm. Q?), rvafh. rell. nasc*un*tur. arb. *suam* afh (ex Hor.) h. l. recte om. MR2G,rvQ. pul*cram* M. rell. pul*chr.* 4) pull*am* MR2G,r. pull*a* vafhQ. Cum *pulla* sit u. Hor., ea seruanda ac scr. nigr*a*. nigr*am* libri. 5) Sic*ut* M (Halm. Q?) R,rvafh. sic *et* 2. *sic* tacite inculc. Q (G?M?). 6) *Nascentum* om. afh. dictum *est* et R. et leuis *et* lympha fh. rell. om. et. 8) *simul et* om. vafh. errorum suum crepi*t*ante Q corr. p. XXXIV. sic hab. v *crepante.* Fran. habet glossas: *limpha.* respexit ad pedem nimph*ae.* (nimph*arum* γBφ). *crepante.* sonante propter nymphas. γ: *crepante. crepante* i. sonante meatu. ad puellam retulit. *crepante.* Eleganter ipso *uersus usurarum* (uersu susurrum C) aquae facientis imitatus est. *limpha* sine impetu fluens et limpida. conf. C. 9) strepit*us* M (Halm. Q?). rell. crepit*um.* 10) *amicus.* commodus suis Ambr. γ. — amicus *qui* refert. Praedixerat (Pred. M) *ut* spo. uenire ad mulct*ram* MR2G(Q) ueni*ret. Id* intellegamus. (MG. intellig. R2). r: bene amic*t*us qui refert praed. spo. ueni*ret* ad mulc*tra hoc* intelligamus. vafh: be. am. refert, om. qui, *ut* praed. spo. ueni*ret* (v. uenire afh) ad mulctra (v. mulct*ram* afh) *huc* intelligamus. *Qui* l. l. displicet. expectamus uerbum aliquod poetae, e. c. *ubera.* Sic seruauerim u. Hor. *mulctra*, formam poetarum pro mulc*tram*, quo Columella utitur. 11) Scholion non sanum uidetur. Ne temptes: *Iam* uel *ante* dixerat. conf. Plin. ep. X, 15: ut *ante prae*dixi; pro *ut sp. ueniret* proposuerim: *cum* sp. uenire. 12) *id* M2(G?Q). om. R. *hoc* rvafh. *id* codd. *hoc* edd. 13) d*e*inde codd. et rv. *inde* afh. — s*i*nt M2G. rell. sunt. 15) *hu*mum om. Q. *umum* M (Halm. usum Q l. l.), quae script. in codd. Hor. rarissima est. notaui (ad Epod. XII, 10 ex A: *humida*] *u*mefacta. in Hor. *u*mida, ut in Ambr. Neque *umus* neque *umor* neque *umare* offendi, neque etiam in uet. libris Vergilii (Ribb.). 17) *in*pudica γbBφ Fran. G. *im*pu. M ut K

59. *non huc Sidonii tors. eornua nautae. Lab. nec cohors Ulixei.* Subaudiendum: si enim huc uenissent, nollent redire. Per *Sidonios* autem Cadmum Thebarum conditorem uult intellegi. *Ulixei.* Metri causa separatio i. e. diaeresis facta est, ut *materiai* et *pictai* solet dici, nisi forte ita declinauit, ut *diei*, nam utrumque nomen uidemus producta syllaba terminari; ita et paulo post *Achillei* dixit.

63. *Jupp. illa piae secr. litora genti.* Hoc est: ad hoc secreuit, ut [a] pia gente habitarentur.

65. 66. *quorum piis sec. uate me datur fuga. Quorum saeculorum*, scilicet aerei ac ferrei, fuga uobis piis datur a *me uate* i. e. datur uobis consilio meo, ut effugiatis pessima saecula.

EPODOS XVII.

ACRON.

Iam iam eff. d. m. sc. Iterum in Canidiam magam dicit, quod efficaces eius artes probauerit. [Fingit autem se Canidiae uenificiis superatum et allegoricos deprecatur, ut sibi parcat].

aliique. 18) *prosecuta* 2. rell. *persec.* posuerim *secuta* cum Bφ (C) et γ: *argo* (ut G aegaeo rv. argoum P. *egeo* St. Genou.) per *argo* ostendit ibi nullas posse fieri insidias quae factae sunt ab iasone propter uellus eripiendum quod in ponto erat. *inpudica cholchis.* quia amauit iasonem. Medeam sign. qua iasonem *secuta* c. u. n. *ac per hoc dicit ibi uenena non esse.* conf. C: — aliquam maleficam, qualis fuit Medea, quae Jasonem *secuta* e Colcho cum Argonautis nauigauit. *Argo* autem uocata nauis est Jasonis. — *Colchis* Medeam significat, *quo uult illic nullam esse ueneficam.* 3) ueneficii MRG,r. *maleficii* 2: ueneficia vafhQ. ab ignota MR, uterque om. *eis.* ab *eis* ignotam 2G. ab eis ignota rvafh. *fuisse* rvafhQ. *esse* MR2G. conf. γC. Sensus clarus est: describit illa *beata arua* siue *litora*, dicens *ibi nullam esse ueneficam.* hinc scribe *ibi* pro — cii *ab*, seruans *esse*; nam *fuisse* absonum esse ex eo patet, quod de fort. insulis, non de Argonautis dicitur. *benef.* pro *uenef.* ut saepius in M.

1) *cohors ulixei* MR2,rv (in scholio. *ulysei* in lemm.). U*lyssei* afh. ulyxei G. ulixei omn. fere uet. codd. Horatii. *choors* EBφD, ut A ad E. I, 3, 6. *enim* om. 2 (G?Q corr. p. XXXIV. 3) causa M. 7) litora M, ut K Ambr. et plu. codd. Hor., littora EP Bern. A etc. 8) *a* pia fh. 11) pessuma secula M (Halm., Q?). *fuga.* declinatio (ut Ambr.). Ut ad ea loca ueniatis quae sint uobis digna i. me suadente uobis piis fuga prestatur γ. *me uate.* me poeta persuadente γ. — *e* consilio M. rell. om. e.

ACRON. Notandum, in K u. 1—52 in posteriore parte codicis esse positos, uersus autem 53—58 in priore, ita ut uersum 52 in parte posteriore excipiat *Ars poetica.* Duas autem hic uetus liber habet inscriptiones, alteram quae ad u. 53 pertinet: *Negat canidiam sibi reconciliari ideo quoniam uenefica eius uulgauerit.* Altera haec est: Fingit se *ex* (*ex* om. Or.) canidie ueneficiis superatum. Bernn. AC. Parr. EγHP Ambr. Fran. etc. candem habent cum additamento: Fingit se canidiae (canidi*as* E) ueneficiis superatum (uenefitiis suppratum. Toll. et Broukh.) allegoricos (co E) deprecatur ut sibi parcat. (minus accurate apud Or.) conf. argumentum. b: In canidiam trimeter iambicus. Harl. Bφ: In canidiam. D addit: fingit se ueneficiis canidie uictum. R: Ode CXX. ad Canidiam. †) Hic epodos in A non legitur.

16) magnam h. 17) Fingit -- pa cat om. R2G,rmvca. Fabricius ergo haec uerba ex inscr. intulit, seqq. hQ.

5. *refixa cael. d. s.* Ut (A. IV, 489): *Sistere aquam fluuiis et uertere sidera retro.*

8. *mouit nepotem Telephus Nereium.* Telephus rex Mysorum, quibus (huic) Graeci ad Troiam euntes, putantes eum Troianis adesse, bellum intulerunt. Telephus restitit et singulari certamine cum Achille conflixit, a quo et uulneratus est. Hic, cum postea, errore cognito, in amicitiam rediisset, ab Achille herbis curatus est, quarum scientiam habebat Chirone docente. Quod exemplum ideo ponit Horatius, ut, sicut Achilles Telepho, ita ei Canidia ignoscat.

12. *homicidam Hectorem.* Pro uiro forti posuit.

13. *p. r. m. rex procidit.* Etiam Priamo, inquit, roganti pro Hectore Achilles uictor ignouit.

19. *dedi satis sup. paen. tibi.* Ut (A. VI, 853): *Parcere subiectis et debellare superbos.*

22. *lurida.* Tabida, nigra.

24. *nullum a. l. m. r. o.* Nullum tempus sibi praestari carmine eius ad requiem ostendit.

28. *increpare.* Dirumpere, siue incitare.

29. *caputq. Marsa dissil. nenia.* Ut tamquam [in] mortuum canat.

1) *De*fixa cafh, ut bR Harl. Fran. Bern. A. Parr. EBφDI. rell. *re*fixa, ut γ Ambr. K aliique. Nannius: antiqui *refixa.* Schol. om. 2,r. γ: *refixa.* euulsa (= Ambr.) ut (A. V, 860): *danais de poste refixum.* conf. C qui praemittit scholio *detracta.* 3) γ ad u. 9: *solue turbinem. turbinem* autem (carmen Rhythmicum C) rithmon (ῥυθμόν). *Turbo* species est maleficii (= Ambr.) cuius uertigine quadam arte (per artem magicam C) homines ad amorem coguntur. quem greci dicunt rhobum (l. ῥόμβον i. e. rhombi rotam). quod grece iunx (ἴυγξ) dicitur. — *Th*eleph. rv. mi*si*orum R,r. rell. mysorum. utrumque dicebatur. 4) *his* Graeci ca. *quibus* gr. 2. rell. huic Gr. 5) resi*s*tit R. rell. res*ti*tit. 6) *Sed* cum cafh. rell. *Hic cum.* 7) rediis*sent* vca. re*sidet* r. rell. rediis*set.* — scienti*a* R. 8) *Oratius* r. *sicut* om. R2. 9) *sibi* cafh. rell. *ei.* 10) Hect. om. cafh. 11) pro hercule 2. 13) R,r: parc. subi. *et debellare superbos* rell. om. et. deb. sup. conf. Carm. saec. 52. Nonius 370, 17. — ad u. 15 Bφ: Saetosa (ut Ambr. E Bern. C) — ex*s*uere Ambr. — *ulixei*] Legentibus uirgilium notum habetur quae ulixes cum sociis remeans in patriam cum nauigare iuxta montem ubi sedebat circ*ae* (l. circe) filia solis quae homines suis incantationibus in feras mutabat. socios ulixis in feras mutauit. iterumque misericordia mota ad pristinam formam eos reuocauit. Ulixem uero commutare non potuit. Ad u. 17 γ: *notus* in voltus (ut Harl. Bφ h. l. et in Carmm. supra atque in S. et Epistt. infra): pristina forma i. humana. = C. *relapsus.* (relatus C) reuersus γ Ambr. C. Ad u. 20 γ: *ar*mata. man. 2: *al. amata.* Ex nimia canidiae libidine uilem significat meretricem siquidem dicit eam in amore fuisse *naturarum.* conf. C, qui posteriorem, partem sic habet: siquidem adamatam a uilissimis et cuiuscumque sortis hominibus. γ: *institoribus.* duo sunt genera negotiatorum. *institores* et exercitores mercatoribus. Proprie enim *institores* sunt qui exercent ipsam mercaturam. — meretricem autem significat fuisse. *amata* uocatiuum casum quidam uolunt et cum tam uiles amatores eius dicat uidetur eam laudare si pulchra sit ut tot habuerit amatores. 15) tab. *pallida.* nigra R. γC: *lurida.* nigra (subnigra C). pallida. 17) ostendit ad requiem R2,r. 18) *dis*rumpere R. 19) *et* tanquam 2. — *in* mort. fh. rell. om. *in.* cana*t* R2. rell. cana*m.* γ: *nenia.* carmina mortuorum *nenia* pro maligno carmine posuit, *Marsa.* magicam quae

30. *o mare, o terra!* Sub indignatione exclamat, ut *Ter.* (Adelph. V, 3, 4. conf. Plaut. Trinum. IV, 3, 63): *O mare, o caelum, o terra, o maria Neptuni!*

30. 31. *ardeo, Quantum neque atro delib. Herc.* etc. Dicit, se non uoluntate amare, sed ui magici carminis.

33. *Virens in Aetna.* Mons est Siciliae semper ignitus.

36. *quod me. man. stip.* Certis enim stipendiis milites otium merebantur.

39. *siue mend. lyra.* Tamquam quae de ea falsa caneret per timorem.

habundat apud marsos. marsis. a persis enim trahunt originem. uide supra. *caputque marsa. marsa* marsica (= C) hi enim et herbis et carminibus medicari solent aduersum uenena serpentium. u. 28. *sabella. sabella* sabeorum. a persis enim trahunt originem. Bφ: *sabella* i. magica quia sabini magicae student arti. u. 30. γC: *Quid amplius uis?* quam ut confitear quod amo, ut (Verg. A. IV, 100): *habes totum quod mente petisti.* Verg. libri: habes, *tota* quod.

3) o mare, o celum, o terra R2,r. *Plaut.* Trin. l. l. habet: *Mare, terra, caelum.* o caelum mare o terra o maria neptuni mv. O terra, o maria Neptuni fh. O caelum o mare o terra o maria Neptuni. ca. γ: Ter. o celum. o terra. o maria neptuni. C: *exclamatio sic* Terentius: O caelum, o terra, o maria Neptuni! 4) Lemma *ardeo* amplificaui. Bφ: *ardeo.* s. tantum incantationibus tuis. 5) carminis magici 2 rell. mag. carm. 6) *Virens* K (*i* sub *u* more Saxonico) Bern. C. Ambr. Harl. γB. in φD i lit. erasa. Vrens b. Urens Bern. A aliique. *Ignitus* u. procreasse uidetur glossam *ae*stuans Ambr. D (*e*stuans). *pro e*stuans γ. Amplificaui lemma cum 2,r, qui habent *urens in aetna.* rell. non nisi *Aetna* u. posuerunt. Seruaui *Virens*, a ui ac uigore flammae siue ignium (Plin. II, 103. Liu. XXVI, 29 et Lucr. II, 5, 93: *ferit ignibus impetus Aetnae*) *in* Aetna *feruida* dictum, non a fulgore; flamma enim sua fulget natura, *in Aetna* autem conspici nequit, atque Horatius de suo *ardore* loquitur (Ambr. et γ: *uirens in aethna* i. nec sic ardet *e*thna ut ego) cumque comparat cum *Aetna feruida* (γ: estuante. feruente), quem i. cuius flammam non uult describere, oculis *ut* adspisi possit. Quamobrem et Hofm. Peerlcampi expositionem reicio, qui uel *oculos uirentes* ex Plaut. Men. V, 2, 76 adfert pro *fulgore flammae*, et Orellii 'interpretationem *de flammae sulphureae* qualem exhalat Aetna *colore* inter giluum uiridem et caeruleum medio.' *Virere* enim *metalla* dicuntur Martial. VI, 42, 11, *flamma* non dicitur, neque color ex ratione, quam modo dixi, ad rem facit. Legenda potius bella Aetnae montis descriptio Verg. A. III, 571—577: — ,sed horrificis iuxta *tonat Aetna* ruinis Interdumque atram *prorumpit* ad aethera nubem Turbine fumantem piceo et *candente fauilla Adtollitque* globos *flammarum* et sidera lambit, Interdum scopulos auulsaque uiscera montis *Erigit eructans* liquefataque saxa sub auras. Cum gemitu glomerat fundoque *exaestuat* imo.' Haec uis et *furor* prouocauerunt lectionem *furens*, quam in paucis tantum iisque recc. codd. Horatii (Par. I habet: Furen*tis et* ethna) offendi, quae tamen *etiam librorum Acronis auctoritate omnino caret* nec non Porphyrionis, qui hunc locum non exposuit. Quae cum facilior sit quam *uirens* ac per sensus simplicitatem magnopere se commendet, a multis editoribus accepta ac defensa est. *A*ethna in Hor. atque in lem., *e*thna in scholio. Script. *aetna* K (inconst. *eth*nen III, 4, 76) Harl. rmvcafhQ, et *et*na Ambr. et r rarior quam *aeth*na E Bern. AC etc. uel *eth*na, cum h, ut in bRBφIP Genou. aliisque. 7) *dis*pendiis 2. — ocium R2. om. hanc uocem r. γ: *stipendium.* pro poena uite posuit. aut obsequium et ministerium. uel *stipendium* dixit pro tributo quod annuum prestatur. *Stipendium* enim proprie dicitur quod militi datur. conf. C. 8) quae. R2G,v. rell. om. caneret falsa 2. γ: *mendaci lira.* plena mendacii. mendatium enim uidetur si te laudauerim tua enim uita non admittit laudes. uel mendaci *lyra* falsa et adulanti. licet non ueras tamen dicam tibi laudes. cf. C.

42. *infamis Helenae Castor offensus uice — lumina.* Stesichorus poeta (Graecus?) [Siculus] dum uituperationem Helenae dixisset, indignatione Castoris et Pollucis oculos amisit, sed placati postea lumina ei reddiderunt.

49. *Tibi hospitale pectus et purae manus.* Ironicos autem laudat omnia: *hospitale pectus, puras manus* et *puerperium*, cum pollutam eam humanis sacrificiis superius rettulisset.

50. *tuusq. uenter Pactumeius. Pactumeium* dicit filium Canidiae, quem habere se fecunditatis gratia laetabatur.

1) stesichorus γ,cafh. stesi*corus* 2. stersicorus mv. tersicorus R,r (*lu*cem Ters.) .2) siculus om. 2,rv. 3) placati postea lumina redd. R(G?). placati postea lumina *ei* redd. 2,rmvca. si opus esset ac per codd. uett. liceret, ponerem *dei* uel *uati*. placati *ei* postea *dii* lumina redd. fh. γ: *castor off*. Ordo est. Castor sidus aureum infamus helenae uice i. iniuria offensus frater. quae (fr. quae) magn. c. i. (sic) pollux adempta *uati* lumina reddiderunt. *Stesichorus* et enim poeta *grecus* (= C) uituperationem helenae scripsit et amisit oculos. postea laudem dixit et lumen inuenit. *Sidus aureum*. aut hic est distinctio. aut perambulabis astra. ut sit efexegesis. castoris sidus aureum. aliter C. Bφ: *helenae castor*. Profert exemplum de castore et palluce (sic uterque) qui cum stesicorum *poetam* lumine oculorum priuassent eo quod infamiae carmina in helenam sororem suam fecisset illeque admonitus oraculo apollinis palinodiam in laudem helenae composuisset castor et pollux mesericordia moti pristinum lumen reddiderunt. γ: *offensus uice*. υπεραλγησας. 4) Ironicos *autem* hosp. 2,mvca. Hyronicas r. Iron. laudat omnia *ante* hosp. R. *autem* om. fhQ. 5) *purpuream* 2. nullus liber hab. *puerperam*. 6) *superius* fh. rell. om. rettulisset 2. rell. retul. Cum hoc scholio exit Acron ad hunc epod., in cod. 2 ultimo loco po. est non solum h. odae sed totius libri epodon. Tria folia secuntur, in quibus nil scriptum est praeter inscriptionem "Epod." In quarto et quinto scholia in Carmen seculare conlocata sunt.

Scholia ad u. 48. *Nouendiales dissipare pulueres. dissipare* et eruere carmine que nescias sepulchra pauperum et post nouem dies quibus sunt sepulta. excitare corpora mortuorum. nam humilium a magis umbrae suscitantur. apud antiquos mos hic fuerat ut triduo corpus defuncti iaceret domi. Unde in poeta (A. VI, 152): *sedibus (hunc) referente suis*. postriduum in rogum ponebatur. Unde Idem (A. XI, 210): *Tertia lux* (adde: *gelidam*) *celo demouerat umbram*. Idem. postriduum cinis in urnam mittebatur et tumulo mandabatur. Ideo ait *nouendiales* dissipare cineres. et notandum *pulueres* numero plurali sicut sepius multa *usurpatiue* posuit. *Nouendiales* ante diem mortuorum. *nouendiale* dicitur sacrificium quod non (nono) die mortuo celebratur. aut quibus non hodie (nono die) post mortem parentatur. *nouendiales cineres* recentes manes. Glossae: post nouem dies *dato* sepulturae. *dissipare*. uexare (= Ambr.) uocando manes. Bφ: *O nec paternis. Urbanissime* modo denegat horatius quae olim in uituperationem dixerat de illa. et est ordo. o non obseleta paternis sordibus neque prudens anus *dissipare nouendiales pulueres* in sepulchris pauperum. et est sensus. O canidia quae non es sordidi generis nec ossa humana ad maleficia colligis. *Nonendiales pulueres* uocat cineres combustionis qui non odie (nono die) sepeliebantur. Nam antiquitus mortui per VII dies in domo propria seruabantur. VIII^{no} comburebantur. VIIII^{no} sepeliebantur. In marg. habent: NOVENDIALES PVLVERES. N̄ PL̃. (= num. plural.).

1) *Pactumeius* est lectio omnium uett. codd. Hor., scripta aut *pactum eius* K (∋ = eius) γ (suprascr. r) BφHI etc., aut *pactū* eius Ambr. Harl. etc., aut *pactu meius* Bern. AC etc., aut *pactumeius* ED etc. Ex glossis *partus uentris tui* (Bφ) *partum mingens*, tuus *partus*. filius aliisque orta est lectio *partum eius* siue *part*umeius, ualde rara in codicibus — *p*ᵃ*t*umeius P (1m. suprapo. r, non *patu*meius ut ref. Vanderb.) —, frequentior post Aldum in edd. Hor. (conf. Fea) et Acr. ut ca. pa*tt*umeius pa*r*tum *enim* dicit R. pattum*e*ius rv in Porph. pac. Tumeium dixit r (sic). pac*t*umeium mv. pa*tu*meius fh. in Acr. et Porph. In Porph. MR *pactumeius* bis. Cruquius uoluit p. 297: *Pateomenus* i. e. conculcatus aut contaminatus ex partu filii tui, πατεόμενος. Scribit

51. *et tuo Cruore rubros obst. pann. lauit Utc. fo. exsilis pu.* Κακό-φατον.

enim Suidas πατούμενοι. ὑβριζόμενοι i. e. contaminati seu iniuria affecti.' Minime. *Pactumeius* nomen Romanum esse probant Inscriptt. ap. Gruter. 816, 8. Furnalett. Iscr. d'Este p. 16 et Fast. Cons. Baiter. a. 832. 935. conf. Fea. Orell. et Corp. Insc. Latt. ed. Mommsen 1863. Vol. I. 567. 574. Bφ: *tuusque uenter*] Ecce uno uerbo laudat eam. alio uituperat. nam quod dicit. est *tibi hospitale pectus* quod multos amatores sustinet in complexu. ostendit illam meretricem esse. Dum uero addit. sunt tibi *purae manus* a ueneficiis laudat illam. Iterumque cum subdit *tuusque uenter* est *factum eius* i. partus uentris tui. ecce uituperat illam. *Pactumeius* autem proprium nomen est pueri admodum rustici qui filius canidiae erat. sed aestimabatur ab aliis et dicebatur ab illa non proprius fuisse sed subpositus. Per ironiam autem dicit illum filium eius esse. γ: *tuusque uenter.* i. filius uentris tui. pa*c*tum eius. subpositi*tius* filius. adoptiuus filius. b: p*a*///umeius (*at* in rasura): *Pactumeius* componitur ex *pacto* et *megeo.* i. uent̄q sem̄ (uenterque semen) susceptum minime moratur. *uel* qui pacto i. iure parturit *quod melius* (1 m. ergo *partum* eius). *Pactumeius* uent̄. merens (l. meiens) partum. *uel* proprio nomine accipitur i. pac*tumeus* (sic) est tuus uenter i. filius.' — dixit 2,r. rell. dic*it. quae* habere R,mv. rell. *quem.*

1) *ex*ilis pro ex*s*ilis (conf. S. II, 6, 98: leuis *ex*ilit. *exu*ltim. *ex*ilium. *exu*l. *ex*ecare etc.) codd. Horatii et Porphyrionis, qui *exilis* u. nomen intellegens exponit: *deformis per exilitatem corporis ac maciem naturalem.* Quae Acronis explicatio fuerit, ex scholiis quae sub nomine eius feruntur, non apparet. Vetustam autem acceptionem istam testantur haec scholia: *exilis.* quantumuis *exilis* tamen fortis es. ostendit illam non peperisse sed *suppo*suisse filium γ, dissentiente h. l. C: *utcunque.* quotiescunque *exilis, id est, exultas* fortis puerpera. quo dicto *ostendit illam non peperisse, sed* sibi *filium* alienum *supposuisse* nomine Pactumeium. Bφ: '*exilis pu.* Quod dicit fortis laudat illam non tot partus habere quod infamabatur. sed subiungens *exilis* uituperat ueneno delectari.' At uero uerbum in uersu necessarium est, neque uel additamentum *es*, ut sit: illam *quasi exhaustam* multis partubus et semper *Ut cumque fortis, exilis puerpera es,* probandum, et propter languidiorem huius uersus et partis conclusionem et propter alienam sententiae acceptionem. Cacephaton RG,vcafh. χακέμφατον Q. schol. om rm et 2. posui Κακόφατον.

†) CANIDIAE RESPONSIO.

Haec inscriptio alterius partis epodi cum uersu 53 incipientis posita a nonnullis recc. Horatii editoribus in uett. libris non inuenitur. Plurimi uett. codices neque inscriptionem ostendunt, neque uel maiori lit. initiali discrimen significarunt. Neque in ed. Romana hoc factum est. Ed. Veneta iterauit inscriptionem prioris epodi partis: *Ad Canidiam.* Cum hac fecit *Fabricius.* Ex ed. Med. Zarothi, quam unus ex fratribus meis aliquande Parisiis morans diligenter contulit, nihil notatum cognoui. *Ascensius* (a): Ode. XVIII. Qualis superior. De Canidiae responso. *Cario* (c): IN ODAM XVIII. *Hoenigerus* (h): IN CANIDIAM, VEL CANIDIA RESPONDENS INDVCITVR. Hoc Hoenigeri argumentum ex eo factum est, quod Acronis libri offerunt. Est autem hoc:

53. *Quid obseratis auribus.* ‖ Ut (A. IV, 428): *Cur mea dicta negat duras dimittere in aures.* ‖ *Inducit Canidiam* precibus suis inplacabiliter *respondentem* et *negantem sibi posse reconciliari, quia uulgauerit eius ueneficia.*

[56. *Cotytia.* Infernalia. — — — 66. *dapis.* Huius dapis]. Sic exeunt Edd. *Acronis* ad hunc epodum. Posterior huius argumenti pars ex uett. mss. Horatii petita est, ubi ita se habet, et quidem, omisso libro uet. Bernensi K (uide supra), ex EγH Ambr. Bernn. AC: *Negat canidiam sibi reconciliari ideo quoniam ueneficia eius uulgauerit et ipsam canidiam introducit loquentem.*

Huic argumento adpono, quae in R adscripta leguntur: *'deficit expositio huius odes.'* Quae cum ita sint, non dubito quin expediat ex penu meo depromere *omnia scholia, quae in perbono cod.* γ *leguntur,* infra adsumptis iis ex Bφ, quae non ubique interioris notae, tamen uero non contempnenda sunt, et ex C, qui supra u. COMMENTATOR (ergo non commentatoris sed suam) posuit huius partis inscriptionem: *Negat Canidia sibi reconciliari posse Horatium.* (In ed. 1579 haec sunt Commentatoris).

53. *Quid obseratis.* Verba Canidiae respondentis et ueniam denegantis.

16) R habet post *negat* d . . . . spat. uacuum quod Graecis uerbis relinquere solet, exiens cum uoce *respondentem* ut G. Huic uoci adiunctis uerbis: *Inultus* (u. 56) *nunquid patiar* r transit ad Porphyrionem. post u. *aures* interposuerunt vafh (lemma u. 54): *Non saxa nudis surdiora nauitis* (nautis v). va habent post *nauitis*: Inducit — respondentem, om. *et neg.* — *ueneficia Cotytia*] *Infernalia*, quippe quae uerba Fabricius intulit atque Hoenigerus propagauit. 16) implacab*ilis* fh. implacabi*liter* RG,rva. 17) notaui errorem scribae reconci*uari* ex Ambr. — *ideo quoniam* (qm̄) ueneficia A Ambr. H et γ, qui habet *benef.* pro *ueneficia. de eo* qm̄ benef. E Bern. C (notaui *quem*, perperam ut uereor). *ideo uenefitia* Bern. A. *male fitia* Bern. C. 31) Hucusque uerba horatii. hinc sequitur responsio canidiae dicentis se obseratas aures habere ac surdiorem esse saxis significans se preces eius nolle audire. *obseratis.* clausis C.

54. *surdiora nautis* (nau*ti*s Hor.). Ac si diceret: quam [quam] aures meae ad preces tuas.

55. *Neptunus*. s. cum. pro mari posuit. *tundit*. illa (saxa).

56. glossae: *cotycia*. s. sacrificia. *riseris*. deriseris. Scholion: *cotycia*. || *carmina infernalia* i. ut sine ulla uindicta magicam artem et patefacta a me *inferorum secreta* deriseris. || *Co*t*icia* dixit ut honesto uocabulo turpitudinem suam celaret. Sic *iuuenalis* (II, 92): *Cecropiam soliti bapte lassare* cocy*ten*. Datur intellegi canidiam horatio commisisse *secreta sacrificiorum* que ille *in*ridens vulgauerit. || (Aliud scholion:) Que coti*cya* (sic) *cupidinis sacrum* est et *non* || datur intellegi canidiam horatio commisisse *secreta sacrificiorum quae* ille uulgauerit irridens. (Bis ergo haec po. sunt) Co*ticia* autem *sacra cupidinis* esse dicit quia haec maleficia || quae per inferos fiunt || ad amorem uult pertinere. *liberum*autem ait *cupidinem* quia obnoxius nulli sit. set oms ipse deludat. Unde *maro* (A. I, 665): *Nate patris summi qui tela tiphoea temnis.*

1) quamquam γ. *quam* aur. meae *sunt* ad pr. t. C. *nautis*. s. uocibus Bφ. *nudis nautis*. e naufragio ereptis C. 3) *Non saxa* na. *surdiora* nau. Nept. *alto hib*. s. quam ego tibi ero: i. profundi mari Bφ. *In ultus*. s. numquid patiar ego Bφ. conf. supra ed. Rom. quae om. *ego*. 8) Vulg. lectio *cocytia*, quam non solum uett. edd. *Acronis* γva tuentur sed etiam plurimi Hor. codices, ut Harl. Regin. Bernn. KAC Parr. EBφII (I habet co*t*icia, non cocy*t*ia, ut Vanderb. refert; leuius Pottier: co*t*icia 7 = γ. cocytia al. omnes. habent autem alii ut R cocycia, alii, ut D, cocithia, alii, inter quos etiam cod. Pithoei ad Med. 1474, coc*h*itya, al. *colch*icia, *corsi*tya etc.) — sine dubio *ex Porphyrionis scholio nata* atque in tot tamque bonos libros transgressa est. Recte omnino scribitur *cotyttia* (fh), quod pauciores uett. codd. ut Ambr. aliique recc. tuentur. Haec *sacra* (quae uox u. 57 pro *sacrum* in haud paucos codices — Valart. 22 Parr. — ut BφDPR Genou. Bern. A. Regin. Magdal. etc. transiit) ex classico loco Strab. X, 731 B (Κοτυττὼ — Κοτύττια) nota sunt. Ut Juuenalis, quem Politianus Misc. I, 10 Eupolis comoediam respexisse opinatus est, in II, 91 seqq. '*Talia* secreta coluerunt *Orgia* taeda Cecropiam soliti Baptae lassare *Cotytto*', sic Horatius *talia* dicit orgia, non solemnia illa ex Thracia (*Cotys* rex Thraciae Caes. B. C. III, 4. Tac. A. II, 64. Nep. Iphicr. 3. Ouid. P. II, 9, 2) Athenas translata et Corinthum, ut patet ex Suida, a quo Κοτὺς uocatur ἔφορος τῶν αἰσχρῶν, unde Lessing. Collectt. I, 11: Κοτὺς = Κοτυττώ. 11—15) uide infra Porphyrionis scholion, in quo recte *secreta sacrificiorum* dicuntur, quae tibi γ prius scholion (*carmina deriseris*) sic in libris Porph. quos tenemus posterius (*Cocytia inferorum*) suppositiitum quippe a grammatico remotioris saeculi adsutum iudicanti omnia sana uidebuntur. C: *Inultus ut tu riseris Cotytia sacrum liberi Cupidinis*. per epexegesin est haec data descriptio Cotytiorum: vult autem Canidia significare aliquando se commisisse Horatio quaedam *secreta sacrificiorum* ad amorem concitandum, quae ipse irridendo vulgauerat: ea *autem* Cotytia *nominauit*, ut ho. uo. turp. su. cel. sic *Juu*. Cecr. fo. Baptae la. Cotyto. *Liberi Cupidinis*. liberum *autem* Cupidinem ait, quia nu. sit obn. sed omnes *ipse deludat*. unde Maro — *Typhoëa temnis*. Bφ: *riseris*. hic etiam exponit canidia causas irarum suarum. Videtur autem Horatio commisisse *secreta ueneficiorum* suorum *inferna*lium quae ille deridens vulgauerit. *Cocitia* autem *sacra* cupidi*ni* esse dixit quia *maleficia* haec quae per *infernalia sacra* fiunt ad amorem pertinere vult intellegi. Et *liberum cupidinem* dicit, quod quasi nulli sit obnoxius et omnes *amores ludat*. glossa: *cocytia. i. sacra infernalia*. conf. fh, qui in Acr. habent *Cotytia* (non Cocytia) cum contradic. gl. *infernalibus*, in Porph. Co*tytt*ia. --- *impune ut urbem* (u. 59). i. *sine ulla uindicta* magicam autem et patefacta *tibi* a me secreta *tu ne* deriseris et me urbis fabulam feceris Bφ.

57. *Vulgata.* Tibi a me uel a te.

58. *esquilini.* Mons est ubi erant sepulchra mortuorum quo pergebant qui uolebant uenefitio animas excitare.

Pontifex. *Pontificem* aut quasi censorem quia pontifices de sacris iudicabant *aes*quilini autem ideo quia extra esquilinam portam erant monumenta in aggere. in qua canidia magicam exercere noctibus consueuerat. aut *pontifex* i. conscius riseris.

uenefici. pro uenefitii.

59. *Inpune ut urb. nomine inpleris.* i. ut me sine uindicta urbis fabulam feceris.

60. *Quid proderit ditasse Pelignas anus Velociusue misc. toxicum, Si tard. fa. te uo. manent? anus.* Sine causa inquit. magistras meas anus merce ditaui. ut carmina discerem ad nouos labores ferendos. *pelignas.* Sabinas a peligno monte uel ab oppido i. magicas. — Quid prodest o tibi Horati adhibuisse pelignas anus magis (magnis) mercedibus quae te carminibus suis a meis maleficiis liberarent. uel quid profuit tibi miscuisse uenenum ut moriaris? *Proderit.* profuit. *ditasse,* s. te. *uitae* soluant (sic). *Pelignas.* a loco. mons est. ut magicam discerent aut tute soluaris.

61. *uelociusue.* pro uelocissimum. *toxicum?* (sic) Ut moriaris. *Toxicum* est uenenum efficax eo quod sagittae inde tinguantur.

62. *Set tardiora.* Ad hoc reseruaris ut maiora luas supplicia.

1) *uulgata.* a te Bφ. *liberi.* quia nulli est obnoxius Bφ. 2) C: *Esquilini. Esquilinus* mons *fuit,* ubi sepeliebantur cadauera mortuorum quo p. q. u. a. excitare. etc. 4) *pontifex.* Ostendit a se pontificem constitutum esse horatium *sacrorum infernalium* quae ante portas *aes*quilinas fiebant ubi aggeres sepulchrorum erant. Bφ. 8) *uenefici.* pro ueneficii Bφ et C qui addit: per ἀποκοπήν. u. 59. *nomine.* pro infamia Bφ. 9) C: *Impune ut urbem* i. sine *ulla* vindicta *magicam artem et patefacta tibi a me secreta tu ne deriseris, et* me urbis fabulam feceris? *Proderat* K Bern. non C ut Or. ref.). E non pure habet proder*at*, ut Vanderb. et Pottier. rettulerunt, sed *proderat* (1 m. mut. a in i). Magdal. (v Or.) proderat, a secunda manu, teste etiam Babingtone. Bφ: *Quid proderit.* Quid inquit proderit tibi horati habuisse magnis mercedibus anus ueneficas de peligno oppido conductas quae ueneficiis suis te liberarent a meis incantationibus quae maiora adhuc facere possum. *Velociusue.* Ostendit horatium toxicum miscuisse suis potionibus per quod uelociorem mortem sibi arcesseret. *Votis* tuis. C: *Quid proderit.* id est, quid prodesse poterit si adhibeas tibi magno pretio *Pelignas magicas,* ut tu solutus a dementia, uelocius moriaris, si fata non permittant? 11) *miscuisse.* ut moriaris C. Si tard. Vetusta lectio *Si* pro *Sed* siue *Set* (s;) et ex similitudine scripturae (K habet f) et ex Porphyrionis explicatione prodiit, ut in uett. eius libris legitur, non in afh, ubi mutila est, quippe omissa particula *Si* propter lemma, quod post Ascensium, qui *Sed* habet in contextu atque in lemma introduxit, Fabricius mutauit, relicto tamen siue retento *Si* in ipso Horatii uersu. Ex codd. Parr· unus uetustiorum φ, qui a Pottiero *Sed* tueri traditur, *set* ostendit, H autem qui om. utramque particulam, fert glossam: *si subaudi.* Ambr. habet a m. 1: *Sed* tardiora. *al. Si.* Pure *Sed* b Bernn. KC (s;) Regin. 2 m. Harll. reec. 2724 (saec. XIII) et 3510. 3754 (2 m.). Bφ: *Si tardiora* cum Porph. scholio: *Si tardiora.* Si tardius moreris (morieris) quam optasti. 13) C: *Pelignas* Sabinas a Peligno monte. 21) Vide quae modo adtuli. C: *si tardiora. si dii nolint, sed te reseruent,* ut maiora sua supplicia.

63. *Ingrata.* plena te diis (l. taediis uel taedii) et laboris. *in hoc.* propter hoc. ob hoc inquit solus uicturus es, ut ad maiora supplicia reserueris et diu poenas ludas (luas).

64. *usque.* semper. diu. *suppetas doloribus.* ut suppediteris nouis suppliciis. *suppetas* i. caelas (cadas) ut sufficias ad nouos dolores ferendos.

65. *Optat* s. quietem *infidi pater.* quia mirtilum praecipitauit in mare per quem uicit.

66. *benigne.* large. opulente. aut quae se semper ostendat (paratam).

67. *aliti.* uulturio. si alit*e.* uulture.

68. *sysiphus. sisi*phus ad hanc causam punitur quoniam socerum suum in scrobem igneum occultum praecipitauit quod multum ab eo poscebat.

69. *Iouis.* Plutonis (= C).

70. *Voles.* Optabis (= C). *desilire* praecipitare te in fluctus. (= C).

71. *Norico.* forti (= Ambr.)· *ense.* pro qualicumque gladio. est autem species pro genere (posita C). ut mos est poetarum uel maxime liricorum.

72. *Frustraque uinc. gutturi nectes tuo.* Sine causa uelis ligare uinculo tuum guttur quia non morieris.

73. *Fastidiosa tristis aegrimonia.* ΤΙϹΑΡΕΕΤVΜΕΝΕ (lege ΔΥϹΑΡΕϹΚΟΜΕΝΗ), in qua nihil placet. angor. tristitia. quae uitam fastidiat tot suppliciis deditam.

74. *Vectabor humeris.* (non *u*meris). Quid est *uectabor h*umeris. Nisi

1) *ingrata.* plena *taedii* et laboris C. *misero.* tibi BφC. *in hoc.* propter hoc C. *in hoc.* s. est tibi uita ducenda Bφ. 4) *usque.* semper, diu C. semper Bφ. *suppetas.* sufficias ad nouos *dolores, et labores per*ferendos, *et poenas* C. *suppetas.* subministreris Bφ. *doloribus* lectio frequentior in uett. codd. ut Ambr. Harl. Bern. A (perperam Or.) Barc. Parr. γB (man. 1: *uel laboribus*) φHD etc. quam *laboribus.* Bernn. KC Magdal. paucisque aliis. Nonnulli, ut Harl. et B: *doloribus.* cruciatibus. 6) Bφ: *Optat.* s. quietem. C: suppl. quietem. Notae sunt fabulae horum. et dicit quia sicut illi licet optent quie*te* non possunt habere. ita horatius carere non poterit *doloribus* quamdiu canidia ei fuerit offensa. *infidi.* lectio plurimorum eorumque optimorum uett. codd. ut Ambr. Harl. bE BφγHIPR et Bern. A, non simul KC, ut Or. rettulit. K habet in*u*idi, teste etiam Muellero, in C autem fol^i^um auulsum et h. u. sustulit. C: *infidi.* quia M*y*rtilum — uicit. Bφ: *infidi pater.* quia furuit. 8) C: *benignae.* larg*ae*, opulen*tae*, aut *potius* quae semper se osten*dit paratam.* 9) *alite* Harl. BφDIOQ (in BD 1 m. corr. aliti). ali*ti* Ambr. EγP Bern. A. alit*is* K. C: *aliti.* uulturio. Bφ: *prometh.* qui furatus est ignem. 10) *sisiphus.* qui proserpinam uoluit rapere. Bφ. *collocare* (conloc. Ambr. γ). in uno loco statuere Bφ. 13) Desil*e*re K. desil*ie*re I. de*ss*ilire R. Bφ: *Voles.* i. ue||le *modo.* habes. *turribus.* s. ut cito moriaris. *Voles modo.* Tu quidem mori optabis (obt. φ). sed non sinent mea ueneficia. 14) C: *Norico.* forti. pro qualicunque gladio; est enim species pro genere posita, ut mos est Poetarum uel maxime lyricorum. Bφ: *norico.* spec. pro gen. 16) C: *frustraque* sine caussa *voles colligare* uinculo guttur tuum, q. n. m. Bφ: *recludere.* aperire. gu*t*uri Harl. R. — *in*nectes Kb Ambr. EDHIR. al. guttur*in*ectes. 18) *fastidiosa aegrimonia. septimus casus,* aegrimonia, angor, tristitia: quae uitam fasti*dit* tot suppliciis *addic*tam C. *aegrim.* tristia (tristitia) et est septimus casus Bφ. 21) *Vectabor.* Tunc cum ego de te uindicata fuero incedam gloriosa equitans super inimicos meos et omnis terra subicietur meae potestati Bφ. conf. C: *uectabor humeris.* i. cum ego —

forte subaudiamus extrinsecus iactantibus aut quid tale. sic enim iactare *hu*meros solent qui gloriantes incedunt. Quod si ita est. inimicis eques iungendum est. ut si diceret equitans super inimicos meos. aut num quid *hu*meris inimic*i* *uectabor* intellegemus. quod super inimicorum meorum *humeris* ero ac *si* (sic) *uectabor* atque equitabo. Glossa: *uectabor.* insultabo. ***Inimicus eques.*** cum superauero superbiam inimicorum meorum tunc uect*abo* et equitabo. (Porph.).

75. ***Meaeque terra cedet.*** terra in hac uindicta non capiet meum gladium (gaudium). *insolentiae.* quasi nouae potentiae. efficatiae in antiquis insolentiae intellego. positum et (est) *insolentiae.* quasi nouae potentiae intellegendum.

76. *mouere.* Summa (sic) sensus. an quae difficilia facere possim ut cereas imagines. euocare. lunam. deuocare umbras. elicere. et per hec potione amoris mentes incendere nihil (man. 1 h. l. suprapo. ***al. choro,*** de qua uar. lect. ad *polo* pertin. conf. infra lemma in cod. Porph. M) in te potero et artis meae circa te inpotentiam uelut miseranda flebo. (Porph.)

77. *curiosus.* deest quasi.

77. *polo.* stellarum choro.

78. *uocibus possim meis.* Que tantum possis carminibus ut lunam celo diripiam inferos moueam. amores initiam. aduersum te nihil me posse potero deplorare.

80. *temperare poculum.* amorem. amoris uenena miscere.

81. *plorem.* implorem. *artis.* magicae scilicet.

Q. HORATII FLACCI EPODON EXPLICIT.
INCIPIT CARMEN SECVLARE (γ).

conf. p. 433.

equitans *super humeros tuos mihi inimicos. seu uictrix insultabo in te mihi inimicum.* Bφ: *uectabor.* Portabor. Bφ: *humeris.* i. subicientur mihi tunc omnes inimici mei. *An quae.* Sensus est. quae difficiliora facere possum i. cereas imagines animare. et lunam caelo euocare et umbras mortuorum ab inferis educere. mentes quoque hominum amore incendere. num quid circa te artis meae impotentiam flebo? C: sensus est, an quae tantum carminibus possim, ut difficiliora faciam, scilicet ut cereas imagines moueam, Lunam caelo deuocem umbras sepulchris eliciam et per haec, potione quadam amoris, menteis incendam nihil *unquam* in te potero — flebo.

8) terra — *gaudium* C. *insolentiae.* efficaciae, quasi nouae potentiae C. *terra.* s. omnis. *cedet.* locum dabit. *mouere.* s. possum. uiuere uel ambulare facere. *imagines.* i. de cera factas. u. 77. Bφ: *ut ipse.* tu horati. *curiosus.* meorum secretorum. *polo.* s. a. u. 88. *diripere.* detrahere. *possim.* pro poss*um*. s. et u. 79. *excitare.* uiuificare. u. 80. *poculum.* potionem amoris. C: *temperare poculum.* philtrum, amoris uenena miscere. 22) Bφ: *plorem.* s. numquid. *artis.* meae. *exitum* i. finem. s. non. C: *plorem.* deplorare debebo. *artis.* magicae.

Q. HORATII F. EPODON EXP̄. INCIPIT CARMEN SAECVLARE. IN APOLLINEM ET DIANAM. PROSEVTICE. TETRACOLOS (Bφ).

PORPHYRION.

Iam iam efficaci do. man. scientiae. In hac ecloga figurate cum Canidia agit; nam, quasi satisfaciat, lacerat eam eleganti urbanitate.

Scientiae. [Scientia] ueneficiorum scilicet intellegendum.

2. *supplex et oro regna per Proserp.* Eleganter quasi per deas ipsius eam orat, quia ueneficae Hecaten colunt.

3. *per et D. n. m. n.* Hoc est, non lacessenda, ut moueantur i. e. irascantur.

4. *per atque libros carm. ual.* Ordo: atque per libros carminum; ipsius autem Canidiae dicit.

6 *parce uocibus tand. sacris. Vocibus*, uerbis. (Duobus uersibus dial.?) Dialogus nunc dicitur. *Sacris*, quia *sacrum* et religiosum et execrabile significat.

PORPH. 3) *efficaci.* strenuae Bφ. *do.* trado Bφ. — Pro uocabulo non latino figur*atim*, quod R2,rvafh tuentur, recte figurat*e* (Ascon. in Cic. Verr. Act. I, 6) MA (G?Q). conf. Bφ: quia superius probrosis uerbis execratus fuerat canidiam. quapropter animus eius amentia fuerat exagitatus. Hac ode vult ea*m* (ei) quasi satis facere et lacerat eam *figurate* eleganti urbanitate ita ut in una clausula eam laudet et in aliam (alia) vituperet. Conf. C: Quoniam superius ipsius Canidiae famae derogauerit Horat. et multis probris ei turpissime detraxerat, fingit hic se illius magicâ amentem iam factum ob illius amorem, seque *palinodiam* canere velle, quasi doleat talia se scripsisse: interea eleganti urbanitate illam *in una eademque clausula* simul et laudat et uituperat. γ: παλινῳδίαν facit et laudat eam quam lacerauit. *nam quasi* MAR2G(Q). nam*que ut* rvafh. 5) *Scientia* G in lem., hinc Q *scientiae*. Scientia. male. scienti*a a* uenef. M (Halm.). — *b*enef. R ut vett. libri pro *u*enef. 6) Lemma in fh*:* Regna per Proserpinam. plenum est in a: Supplex et oro regna per Proserp. — rv om. et: Supplex oro regna proserpinae. 7) eam orat M2(G?Q) rell. orat eam. — *ecaten* MG. heccatem r. rell. hecatem. hecatē *in* colunt R. ecate*n in*colunt M (Halm. negl. Q p. XXXXIIII). rell. colunt. γ: *non mouenda* (man. recentior pallidiori atram. suprapo. eff = ephexegesis). Non uiolanda. non offendenda. non metienda. non execranda. Significat autem aetatem *uel*: *non mouenda*, quae non mouentur. per haec autem numina adiurando ueneficam ostendit. Bφ: non prouocanda ad iracundiam. 12) Mirus omnino consensus est uett. librorum MR2G,rv, qui habent *duobus* uerbis, in qua lectione nihil quaerendum est nisi incuria scribarum atque operarum. Asc. primus posuit iteratam lemmatis uocem *uocibus*, et fhQ eum secuti sunt. recte: *uocibus.* uerbis. Namque, ut M habet: duobus *uersibus* dialogus nunc dicitur (Halm., Q?) non saniorem praebent sensum quam duobus *uer*bis d. n. dicitur, nec quisquam ibi palinodiae uel dialogi definitionem quaeret. Quem tamen dialogum inter Hor. et Canidiam incipere uersibus duobus 5 et 7: *Canidia, parce — turbinem*, si Porphyrion dicere uoluisse putandus sit, non est, quod contradicam. Dialog*us* (dialog*os* af) nunc *de* sacris rafh. nunc *dicitur* MRA2G(Q),v. *uocibus* meis Bφ. 13) *sacris.* nefariis. execrandis γ. i. amentiam qua obligasti mentem meam Bφ. *uocibus tandem sacris.* carminibus detestabilibus, nefariis, execrabilibus C. — *et* relig. MR2(G?Q). et om. rvafh. id est quod *urebius* resolue dicimus M (Halm., neglexit Q p. XXVIIII) R. Atqui magnifestum ēst, scribendum esse *crebrius* pro *urebius.* Absurda autem est lectio rell. librorum: Retro solue, *id quod dubium est, resolue* dicimus, aliquanto deterior haec ex G: *id est* quod dub. e. r. dicimus. Et mirum et dolendum est, eius modiineptias in ueteres Porphyrionis libros a monacho quopiam intromissas ac deinceps in edd. temere intrusas tenaciter retineri potuisse uel ab iis, qui critici munere fungentes iudiciis magis quam

7. *citumq. retro so. solue turbinem.* *Retro solue* id est, quod crebrius [quod dubium est] *resolue* dicimus. Et *citum* i. e. cito *solue.* [*solue*] *turbinem* autem dicit, quasi obligauerit mentem eius.

8. *Mouit nep.* T*elephus Nereium.* Exempla (?) adfert, quibus ostendat, etiam inimicos precibus eorum, quibus irati erant, ad miserationem adductos. Notum autem [historiâ] est, Telephum ab Achille uulneratum esse fragmentoque hastae, qua uulneratus erat, ab eodem Achille curatum.

12. *Unxere matres Iliae — homicidam Hectorem.* Aliter *homicidam*

iudicio sano abundant atque in legendis diiudicandisque uett. codicibus parum uersati optimis libris eorumque auctoritate aut male utuntur aut per leuitatem innatam peruerse abutuntur. Quod et *in Acrone* factum esse grauiter conquestum nuper cognouimus *O. Kellerum* ex Mus. Rhen. 1863. XIX, 1 p. 154—160, magnoque opere gauisus sum aequum certe obuium habuisse testem, qui in locis ibi tractatis recte me rettulisse ac iudicauisse professus est.

2) *et* dicimus. citum id est cito solue. turb. MR2G. *Et* ante *citum* om. rvafh. Plane nulla distinctio h. l. est in r, et ex edd. sola Veneta habet punctum post *dicimus.* Q edidit: cito. *Solue turbinem.* At non *soluendo turbinem* sed turbine solo Horatius dixit quod quasi etc. Neque repetendum ideo uerbum *solue* puto. 3) di*x*it 2. rell. dicit. 4) Hic locus *Exempla adfert* ideo non integer censendus est, quod codices MR2G miro consensu exhibent: D*um* (exempla *a*dfert M siue *a*ffert), quod in hac simplice periodo sensu carens editores principes inmerito eiecerunt, scilicet re non satis indagata atque acriori quo par est iudicio perpensa, id quod et ipsi Pragensi Editori et hic accidit et alias, e. g. in cod. M ad C. I, 20. 3, ubi compendium p̄t̄ supra uerba *conditum elegi*, quod neque legere neque comprehendere poterat, (uide supra p 81 et 83), incuriose omisit. Idem facinus nostro loco post rv Asc. et Fab. (afh) perpetrarunt. At uero in omissa particula *dum* emendatio latet. Scribendum enim sine ulla dubitatione est: *Duo exempla adfert,* quippe Telephum et Hectorem (*maestissimum* Verg. A. II, 270. conf. u. 540—544) uel Priamum. Itaque hic locus ueterum codicum ope integer factus est atque constitutus tibi uidebitur. γBφC: *mouit.* (i. e. γ) flexit ad misericordiam. u. 9: *In quem.* contra achillem. u. 11: *addictum. Nota habetur historia.* quomodo achilles interfecto hectore circa murum ter eum trahi fecerit quod cernens priamus uenit. sub silentio ad pipilionem achilles eiusque pedibus prouolatus non solum corpus filii impetrauit sed etiam ab eodem in colomis (*incol.*) est in troiam remissns. Cuius corpus mulieres troianae condientes sepulturae mandauerunt. Quod solent agere *pollinctores* i. pollutorum cadauerum unctores. De *pollinctoribus* (ἐνταφιαστής) adi Plaut. Poen. Prol. 63. conl. Plaut. Stich. V, 4, 6. Martial. X, 97, 3. et Kirchmann. de Fun. Rom. I, 9 p. 48. γ: *addictum.* Sensus est. hectorem iam addictum feris reddidit achilles suis sepeliendum *postquam a priamo rogatus est.* et tu mi*tt*iga (mi*t*iga C) ergo me iracundiam tuam. γC: *addictum feris.* traditum (et C) destinatum, quasi deditum et ante damnatum. Sensus est: et Hectorem iam etc. — osten*dit* R. ostend*ebat* G. rell. osten*dat.* 6) No*tum* M, rvafh. Seruaui hanc difficiliorem lectionem, accipiens septimo casu *historiâ,* qua u. tamen sane carere hic possumus. *nota* R2G(Q). 7) esse om. 2. — fragmen*tum*que hastae *a quae* R. — curatum *fuisse* 2. 8) Aliter homicidam hectorem esse di*x*it MR2G (Q: dicit), r (homicid*um*). v: homici*diam* hectorem aliter esse *di*cit. a: homicidam h aliter esse *di*cit. fh: *Homicidam*] Aliter dicit. γ: *unxere.* sepeliere. *non luxere* (sic 1 m.). Recte. nam de sepultura Hectoris, de matrum Iliarum *munere pollinctorio* (Varr. ap. Non. 2. Ulpian. in Pand. XIV, 3, 5. Apul. Flor. IV p. 362 E: miseri i. mortui membra omnia aromatis perspersa, iam os ipsius odore delibutum, iam cum *pollinctum* etc.), non de earum *luctu* uel *planctu* (ed. Leid. *planxere* cod. *lunxere*) agitur. Homerum (Il. XXIV, 777) non unctum tradere Hectorem, minus ad rem facit quam quod *Idem* (XVIII, 350) de Patroclo mortuo dicit: — λοῦσαν — ἤλειψαν ἐλαίῳ. Lectio *luxere,* quam Bentl. acrius defendit, contradicente Fea ('Euidens est enim Poetae sensus, ut uerbo *unxere* indicet, *ad preces Priami* restitutum fuisse *cadauer*

Hectorem esse dixit, quam uulgo dicitur; nunc enim pro *uiro forti* dictum, qui multos in bello occiderit.

14. *heu! peruicacis ad ped. Achillei.* De hac diuisione in superiore ecloga (XVI, 62) locutus sum circa nomen Ulixis. *Peruicaces* autem dicuntur, qui in contentione usque ad peruincendum (uincendum) perseuerant.

20. *amata n. m. e. i.* *Amata* uocatiui casus est: o amata. Sed et hoc urbanissima contumelia dicitur, quasi sub illa laude, quod adeo pulchra sit, ut a multis ametur.

21. *fugit iuuentas et uerecundus color.* Sibi dicit Horatius haec fugisse per cruciatum, quem de carminibus illius patiatur. *Verecundum* autem colorem eleganter pro rubore dixit, ex quo significat, se pallere.

Hectoris dampnatum ut uoraretur a feris alitibus aliisque bestiis'), nititur quidem auctoritate uett. et recc. codd. ut Bernn. KC Barc. (*lux*ere al. *unc.* man. 1. sic suprapo. ergo unc*x*ere s. *uncsere* uide libr. meum de hoc cod. p. 22) Par. I Q Harll. 2734. 3510. inter Oxonn. Regin. pure et fragm. Hor. exhibe. Reg. 7. F. VII. saec. XIV, Magd. in rasura; et uet. Par E habet scr. ab eadem manu: *luxere uel un*xere, sed refutanda et reicienda est. Plerumque enim uar. lectio a 1 m. notata uetustior putanda est, deinde *mouit* u. 8 h. e. misericordia perspicue et uehementer repugnat, ac denique sepulturae mentio est contraria. Propter ueterum morem multo melius quam *luxere* esset *ussere* pro sollemni ped. or. uerbo *combussere Cic.* Diu. IV, 12 Att. XIV, 10. Adpono locum ex Kirchmanno l. l. p. 48: *Pollinctores* mortuos unguebant, unde patet Sidonium improprie *pollinctorem* dixisse *pro Ustore* lib. III, ep. 13: 'Enim uero illa sordidior est, atque deformior, cadauere rogali quod facibus admotis *semicombustum*, moxque sidente strue torrium (sic) deuolutum reddere pyrae iam fastidiosus *pollinctor* exhorret.' — *Un*xere habent Ambr. Harl. Fran. Bern. A et Parr. γBφDH aliique. Hunc locum latius et uberius quam huius editionis angustiae sinunt, hic tractare ipsis scholiis delatus, ne dicam, coactus sum, non uerens ne uiri docti querantur, ut *Herm. Vsenerus* Bernensis, qui nuper *De scholiis Horatianis commentationem* emisit, orbem eruditum pluribus me uoluminibus de Horatio conscriptis *minatum* fuisse liberius iocosiusque dixit. Certe ea quae coaceruaui, congessi et non sine aliquo iudicio digesta uera a falsis diiudicaui, perlustrare aliquando hunc argutum ac petulantem hominem non paenitebit.

1) *obiicitur* R. rell. *dic*itur. γ: h*omicidam.* uirum fortem pro eo quod hominum atque hostium occisor fuit. imitari uoluit Homerum (Il. I, 242). *homicidam* pro *uiro forti. Graece enim* uoluit dicere quasi *uirorum occisor.* || *Graece enim* dicitur *androforos* (sic pro ἀνδροφόνος (c). uoluit ne ἀνδροφθόρος, quod est λαοφθόρος siue λαοφόνος Theocr. XVII, 53?). Licuit inquit et hectorem *sepelire.* postquam achi*les* priamo supplice declinatus est. Scriptura Achi*les* non solum in uett. codd. Hor. ut Parr. AγBφ occurrit sed etiam in picturis graecorum uasorum, ut in parte interiore cel. illius a Sosia confecti cum inscriptione Αχιλευς, cuius explicationem publicaui in *Faust* Zeitschr. f. Kunst, Wissensch. u. gesell. Leben. Lips. 1860. N. 6—14. p. 93—222. 5) contentio*nem* R. *peruicacis.* perseuerantis. insolentis. Scholion: *Peruicace*, dicuntur qui in aliquo certamine usque ad *uincendum* perseuerant ut *pernix* a *pernitendo* γC. u. 18. *relapsus.* reuersus Ambr. γ. *relatus.* reuersus C. Lectiones uett. codd. uariant, ita ut maior earum pars aut *relapsus* habeat, ut Ambr. Barc. Parr. BφγO (non I ut Pottier. ref.) etc., aut *rela*tus, ut Bernn. KA Parr. EHIQR. In D man. 1 mut. *psus* in *tus*, ut in Bern. C 2 m. mut. *tus* in *psus*. Harl. habet *Aelatus* (ad sensum haud ita male) ut Par. P, quod Pottier. legit *de*latus, pro *e*latus, ut *ae*ditus, *ae*lapsa aliaque id genus. Unus (x Reg. ille iam dictus ad u. 11) habet rela*xus.* uli*xis* MR2 (G?Q),rv. Ulys*s*is afh. — uincendum γ. rell. *per*uinc. 6) Sed *et* MR. rell. om. *et.* 7) *quasi* MR(G?Q). qu*am* 2. quia rva. om. fh. 8) ut MR(G?Q),rvafh. quod 2. *a*deo omn. libri. *i*deo (G?) tacite incule. Q. — — *quasi tam* pulchra sit, ut — C. 9) hoc 2,vfh. *haec.* MRG(Q),ra.

23. *tuis capillus albus est odoribus.* Nunc ostendit, quare supra dixerit *fugit iuuentas.*

24. *Nullum a labore me reclinat otium. Laborem animi* uult intellegi, quasi quibusdam tormentis animi per ueneficia illius crucietur.

25. 26. *neque est leuare tenta spir. praec.* Figurata elocutio pro *neque contingit, ut leuentur.*

28. *Sabella p. i. c.* Ipsis, inquit, malis adductus sum, ut credam, Sabellis carminibus defigi mentes humanas. *Sabella* autem carmina pro *Marsis* posuit et *neniam* pro incantatione. Alioquin *nenia* proprie carmen est, quod mortuis cantatur.

35. *cales u. off. Colch.* Ipsam mulierem officinam uenenorum diserte dixit. *Colchicis* autem manifestum est propter Medeam dici.

35. *quae f. a. q. m. m. st.* Quasi tributum uult intellegi, quod apparet ex eo, quod statim infert: *iussas cum fide paena luam.*

42. *Infam. Helenae Castor offensus uice et caetera.* Stesichorum aiunt excaecatum esse, quod infamia carmina in Helenam fecisset, deinde oraculo admonitum palinodiam fecisse i. e. contrario carmine eam laudasse et lumina recepisse.

fuisse h. — *inu. et uerec. color.* flos iuuentutis. *uerecundus.* Nitidus. rubicundus. rubeus (rubens C. male, nam color ipse non rubet. Colum. VI, 1. Varr. R. R. II, 5) pudibundus. aut (*ut* C. — C. I, 27, 3): *uerecundumque* Bacchum *Fugit iuu. et uer. color.* sibi dicit haec accidisse propter pulchritudinem eius. *sed* obliqui (sic) carminibus id uolt factum. *uerecundum* au.em colorem ruborem ait. ac per hoc pallere se dicit. conf. C. *uerecund.* i. rubeus quia uerecundantes rubent. — iuuen*ta* 2. —

1) di*xit* R,rvafh. rell. dix*erit.* γ: *albus.* canus (= C). Sensus hic est: Ego discrutior meroribus et tu uacas deli*t*iis (= C). Canus est inquit non per aetatem *sed* odoribus et deli*t*iis. Aiunt enim un*g*entis maturius canos fieri capillos. conf. C. 3) *a* labore MR2,rvafh, ut Ambr. Bernn. K (ā) AC Barc. Parr. EHIR Genou. etc. *ab* Harl. Parr. BφγDI aliique. *reclinat.* adimit liberat Ambr. γC. *labore.* coeundi γ. — Bφ: *otium.* Singulis horis tuis ueneficiis torqueor et persequor die ac nocte. 4) crucie*n*tur 2. 6) ut leuentur MAR2G(Q),r.om. vafh. 7) Ipsis inquit (inqu*id* M) malis adductus MR2G(Q),r. *contingit* adductus va, om. ut leu. lemma et Ipsis inq. malis. fh: *contingit. Negatum uincor ut credam*] *Id est.* Adductus et q. seq. — γ: Urget (urguet Ambr. Barc. Bern. C) *d. n. et dies noctem.* id est per noctem opto diem aduenire (aduentare, C) et per diem cupis noctem (adesse C) quia *in*patiens sum omni tempore (omnium temporum C). conf. C. *praecordia.* i. neque contingit neque conceditur ut leuentur aliqua ratione suspiria. uult autem intellegi quasi quibusdam tormentis ueneni animum suum cruciari γC. *leuare.* Figurata *lo*cutio. pro eo quod est *dicere* (sic). neque est possibile ut releuem praecordia nimio anhelitu grauata Bφ. — Bφ: *miser.* Ad hoc inquit adductus sum ut credam sab. carminibus mentes *hominum* posse permutare quod antea denegabam. γ: *ergo.* Cogor inquit credere quod antea non credebam carmina plurimum posse (quod ante negabam C). conf. C. 8) sabella autem carm. om. R. 9) naen. 2,afh. — alioq*ui* vQ. *proprie* om. (G?)Q. proprie naen. 2. 12) dic*it* R. 13) Quasi trib. MRA2 (tributui) G(Q). *quod* trib. rv. stip. *quod uult,* om. trib., afh. 15) Stersicorum R *et stepsi*cherum r. *Stesic*orum v. rell. *Stesich*orum. 16) *ferunt* afh. Stes. esse quod inf., om. aiunt exc., v. Steps. *execr*atum esse quod inf. r. *aiunt. caecum factum* afh. excecatum MR. exc*ae*catum A2G(Q). 17) ammon. 2.

45. *solue me dementia.* Ordo est: solue me dementia, nam et tu potes.

46. *O nec paternis obsol. sordibus.* Urbanissime || (et?) obscure dicitur. || ironia. In contrarium namque accipienda haec. Quis enim sic laudat, qui simpliciter agit: O quae non es sordidi generis, nec ossa humana ad maleficia colligis et reliqua?

48. *nouendialis dissipare pulueres.* Cineres reliquiarum uult intellegi; nam *nouendiale* dicitur sacrificium, quod mortuis fit nona die, qua sepulti sunt. Nec illud sine amaritudine est in superiore uersu, quod anum illam appellet, quae adhuc amari uelit. Et adnotandum, eum pluraliter dixisse *pulueres.*

50. *tuusq. uenter Pactumeius.* Cum per ironiam et haec dicantur, uult intellegi, illam Pactumeium, qui filius eius existimabatur, supposuisse sibi, non peperisse.

51. 52. *et tuo cr. r. o. p. lauit [utcumq. fortis exsilis pu.].* Secundum ueterem declinationem praesenti tempore dicitur [*lauit*]. *Utcumque* autem *quotienscumque* significat. Et est sensus: Quotienscumque paris, puerperio sanguinatos pannos obstetrix lauat. Sed illud argute dictum: *exsilis fortis puerpera,* quia fortem uult intellegi, eo scilicet quod non peperit. [*Exilem*

2) Urbanissime obscure dicitur ironia. MR2G,rv (obscure dicitur. Ironia). Urb. obscura afhQ. Haec Ascensii correctio et Porph. sermoni et codicum auctoritati repugnat. Cum scribere haesitemus: 'Urbanissime (*dictum*). Obscure *dicitur* ironia, duae uiae possunt aperiri, scribendo aut: *Urbanissime et* obscure *dicitur ironia,* aut, quod audacius est, intermissa priore illius scholii parte, quod ex Bφ adscribimus: *O ac paternis.* || *Urbanissime* modò denegat horatius quae olim in uituperationem dixerat de illa. || Alteram part$_e$m uide ad Acronem γ: *obsoleta sordibus.* non nata de adulterio *set* nobili genere. negat enim quod erat. errans (narrans?) quod non erat. *satis urbane* hoc agit. || *obsol. sord.* i. non *infirmo* (infimo C) nata genere. *obsoleti sordibus* dicuntur qui de adulterio nascuntur: Sententia huius alterius scholii ex codice γ similiter enuntiatur a C qui adiungit haecce: '*amarulenta irrisio* haec est in Canidiam.' 3) haec *sunt* 2. 5) et cet. 2. 6) Nouemdiales in lemm., neuemdia*lis* in schol. M (Halm., Q: nouendialis ut G). Nouendiales uulg. lectio omnium fere uett. codd. praeter K qui habet nouem dia*lis* (non nouendia*lis* ut ap. Orell.). Ciner. M Halm. cine Q p. XXXIIII. — rel*l*iq. 2. 7) nouendia*lis* MR2. Q ad lemma tantum refert: 'nouendialis G. nouendiales edd.' Habent autem nouendia*les* in lem. nouēdia*lis* in schol. rv. nouēdia*les* in lem. nouēdia*le* a (conf. γ infra) et nouendia*le* bis fh. γ: *nouendiales.* ante nouem dies mortuorum. *Nouendiale* dicitur sacrificium quod non (nono) die mortuo celebratur. aut quibus non hodie (nono die) post mortem parentatur. Vide rell. ad Acronem. — *qua* MRG,rvafh. qu*am* 2. Pro perbona uulg. lect. *qua* Q inculc. *postquam,* quod ideo ineptum est, quod sacrificium illud *ante* sepulturam non fiebat. 9) annot. 2. 11) *pactumeius* MR. pactum eius 'A'2. pa*ttu*meius rv. pa*tu*meius afh. conf. Acr. *Cum* per iron. *et* h dicantur MAG(Q). *Cum* p. ir. *et* h. dic*un*tur 2. Per ir. *et* h. dicuntur R. Per Ironiam haec dicuntur rvafh. 12) ill*um,* falsa lectio, R2,rvafh. ill*am* MG(Q). qu*em* fili*um* fh. — *sub*po. M. 15) *lauit* (conf. III, 12, 3 et IV, 6, 26) om. MG. γ: *lauit.* pro lau*at* antique. *obstetrix.* quae *obstat* dolori parturientis. 18) *eo* scil. *quod* MAR. rell. *eam* scil. *quam.* — Postrema uerba huius scholii omn. libri tuentur praeter fh. Quae supposititia esse mihi persuasum est. Nam non ipse Porphyrion sed monachus quispiam, ut supra saepius factum cognouimus, locum perperam intellegens *fortis* nomini aliud oppositae acceptionis et sic prauam interpretationem intulit,

autem sub ea specie, quasi puerperio facta sit *deformis per exilitatem corporis ac maciem* naturalem, dicit].

VERBA CANIDIAE RESPONDENTIS ET VENIAM DENEGANTIS.

PORPHYRION.

53. *Quid obseratis aur. fund. preces?* Facit Canidiam respondentem. *Obseratis auribus* suis dicit Canidia significans, se preces eius nolle audire.

57. *Inultus ut tu riseris Cotyttia Vulgata, sacrum liberi Cupidinis.* Videtur Canidia commisisse Horatio secreta sacrificiorum suorum, quae ille ridens diuulgauerit. *Cotyttia* autem sacrum Cupidinis esse dicit, quia maleficia haec [quae per inferna sacra fiunt] ad Amorem pertinere uult intellegi. Et *liberum Cupidinem* dixit, quod quasi nulli sit obnoxius et omnes amores ludat. Sic denique et apud *Vergilium* dicitur (A. I, 665): *Nate patris summi qui tela Typhoëa temnis.* [*Cocytia* sacra dicuntur, quae infernis Diis a ueneficis fiunt, inde fortasse, quod *Cocytus* fluuius sit inferorum].

quam ideo inprimis falsam esse iudicamus, quod Canidia *non peperit.* γ: *Utcumque* quotiescumque *Utcumque fortis.* Quandocumque dicendo *fortis puerpera* ostendit eam *non peperisse.* NONNVLLI *exilis puerpera* intellegunt ut maciem eius notet. *Exilis.* Quantumuis *exilis* tamen *fortis* es. ostendit illam *non peperisse sed supposuisse filium.* Ad lectionem *exilis* eiusque explicationem conferendus est Porph. ad u. 57, ubi additamento scholii aeque spurio in similem errorem inductus Editor Pragensis, et in ipso lemmate, non abstinuit quin lectionem *Cocyt*ia plane ineptam retineret.

1) eadem specie 2. rell. ea.

PORPH. 7) Hoc argum. ex γ. 13) cocyt[illegible] M in lem., coᵗitia in scholio (Halm., Q: *cotytia*). In lem. cocytia r. *Quocytia* v. Cocytea a. *Cotytt*ia R2,fh. in scholio *cocyt*ia sacra R2,rva. *Cotytt*ia sacra fh, contradicente deriuatione a *Cocyto* fluuio. 14) Videtur autem Horatio γ. uide ad Acr. 14) Horatio sacrifici*a sua* afh. *Oratio sacri*ficiorum suorum v. *Oratio secreta sacri*ficiorum suorum r. *H*oratio *secr. sacr. suorum* MR2G(Q). secr. *uene*ficiorum γ. 15) *de*uulg. r. uulgauerit γ. — Cocitia autem sacra Bφ. — dicit M (Halm.) γ,vafh. di*x*it R2G(Q),r. cupidin*i* RM teste Q p. XXXIIII et Bφ. *quae per inferna sacra fiunt* tuentur omn. libri (sacra om. afh), sed delenda sunt, quippe huc inlata ex spuria scholii parte extrema. 16) Posui *A*morem pro *amorem.* γ: quia haec maleficia quae per inferos fiunt ad amorem uult pertinere. Liberum *autem* ait cupidinem. qui*a obnoxius nulli sit set* omnes *ipse delu*dat. *Unde maro* — *ti*phea temnis. 17) nu. sit obnox. MR2(G?Q)Bφ. nu. obnox. sit rvafh. et om. r. 18) l*a*udat R2,rvafh. *lu*dat MG (Q)Bφ. — dicitur omn. libri. tacite om. Q. *Patris qui*, om. – Nate summi, M. 19) *ti*phoea Mγ. rell. Typhoea ut uett. lib. Verg. et Priscian. conf. Ribb. (schol. Lucani IV, 595. XI, 92). tennis v. te*mnis.* sec. man. t*endis* G. 20) infer*is* rv. (in feris) afh. infer*nis* MAR2G(Q). d*is* G(Q). rell. d*iis.* Cocytia — inferorum omn. libri (Coc*i*tia M. *sacra* om. R). om. γ.

58. *et Esquilini p. u.* Pontificem nunc quasi censorem ac iudicem dicit, quia pontifices de sacris iudicant. *Esquilini* autem merito (ideo? γ) quia[, ut saepe ostendit,] extra portas Esquilinas h. e. ibi in aggeribus religiones et sepulcra erant, inter quae noctibus illa malefica sacra conficiebat.

60. *quid proderit d. p. a.* Fallit sensus hic, quasi Canidia dicat se pelignas anus donis ditasse, ut ueneficiorum artes se docerent; sed subiecta repugnant huic intellectui. Ergo sic potius intellegendus: Quid tibi prodest, Horati, adhibuisse tibi magnis mercedibus pelignas anus, quae ueneficiis meis te per carmina liberarent?

61. *uelociusue misc. toxicum?* Per quod tibi, Horati, mortem accerseris, ut tormenta uitae carminibus meis inrogata effugeres.

62. *Sed tardiora fata te uotis manent.* Si tardius morieris, quam optasti.

1) *Ex*quilini M bis Halm. (Q?) R2 et ter rva. *Es*quil. ter fhQ. *aes*quil. G. conf. ad Acr. Vett. codd. Horatii inconst. *es*q. et *ex*q. conf. Epod. V, 100. S. I, 8, 14. II, 6, 33. — Pont. *aut* (autem?) γ. ac iud. dicit om. γ. 2) iudic*abant* γ. 3) osten*dit* saepe rva. saepe osten*dit* 2G (corr. ex *offendunt*). osten*di* saepe fh. saepe ostendi Q. Verba *ut* (alibi?) *saepe ostendit* petita uidentur ev scholio ad Epod. V, 100. ibidem por*tas* Esquilin*as*, ut h. l. MR (*ex*quil.). rell. por*tam* Esquilin*am* fh (G?)Q. *ex*q. 2,rva. — hoc est *ubi* in MR,r. hoc est *ibi* in 2,va. hoc *est in* fhQ(G?). *ag*eribus 2,rv. rell. *agg*eribus. 4) sepul*cra* M,ra(G?)Q. rell. sepul*chra*. Notum est, ut simul*acrum* et lacrima, seruasse *Ciceronem* (Orat. 48) script. sepul*crum* confirm. etiam marmoribus atque inscriptionibus ap. Orell. 4848. Grut. p. 76. Meyer. Anth. 1276 etc., *Vergilium* autem, test. Seruio et cod. Medic. paucis locis exceptis, recepta adspiratione simula*chrum*. Vett. codd. Horatii omnes fere inconst., ita tamen ut adspiratio praeualeat. Cod. Mon. Epod. V, 17 habet sepul*cris* in lemm., in scholio sepul*chris*. Nostro loco habet sepulc'ris cum spir. asp. siue illo adspirationis signo. 5) conficie*bat* omn. libri praeter Fabricium (*illa malefica sacra* conficie*bantur* fh), qui *malefica* nominatiuum pro accusatiuo malefica. i. maleficia accepit, in quo errauit, cum *sacra* nequeant dici *malefica*, *maleficia* autem (Porph. ad u. 6) *sacra*. Enimuero hoc compertum habemus, non illa ipsa sacra inpudica sed similia tantum orgia Romae uel prope Romam celebrata fuisse. Neque in Italia neque in Graecia sacra ipsius Erotis siue Amoris facinoribus inpudicitiae profanata aut uiolata traditum est. Conf. Pausan. I, 30 et 43. IX, 27. Heyne Opusc. acad. II, 308. Manso de Amore in Myth. Versuch. p. 311—370. Erasm. in adagio ἁρπαγὴ ἐν Κωτύττιοις. 7) *ut* A. rell. *et*. dic*t*asse et *ben*ef. R. — doce*rent* AR et M, teste Q p. XXXV. recte. rell. doce*re*. 9) Orati M,rv. 11) rvafh. habent lemma *Velocius* (Veloci*bus* v), sed MR2 adiunxerunt: *miscuisse toxicum*. recte. nam *per quod*, lectio omnium librorum, pertinet ad *toxicum*, et temere Q inculcauit: *Pro: quod* tibi, Horati accerseris, ut — effugeres. — orati rv. M. h. l. Horati ut rell. *mortem* A et M pure teste Halm., Q p. XXXV: me'tem. rell. om. *accers*eris MR2(G?Q) *acces*seris rvafh. conf. Bφ ad Acronem: Ostendit horatium toxicum miscuisse suis potionibus per quod ueliociorem *mortem sibi arcesseret*. 12) *in*rogata MG(Q). rell. irrog. 13) *Sed* tard. et h. l. posui, cum appareat *Si* tardiora ex scholii uerbis *Si* tardius ortum atque in Horatium esse transgressum. Contrarii quidem sunt uetustiores Porph. libri, qui *Si tardiora* ad unum omnes exhibent, — nam tres recentiores tantum afh posuerunt *Sed tard.* fata] Tardius morieris, quam optasti, om. ergo Si —, sed Porphyrionem *Si* legisse ex sola ueterum librorum auctoritate minime sequitur, praesertim cum ratio ex ipso scholio deduci nequeat. Namque ideo quod uerba *tardiora fata uotis* explicantur *Si tardius morieris quam optasti*, nullus sui potens lectionem Porphyrionis *Si tardiora* et q. seq. fuisse rationem argumentumue concludet. — mo*r*eris M, teste Q p. XXXV, mor*i*eris Halm.

64. *nouis ut usque suppetas laboribus.* Hoc est, ut suppediteris et quasi ministreris cruciatibus.

73. *fastidiosa tristis aegrimonia.* Vitae fastidiosae scilicet, et sunt ablatiui casus *fastidiosa aegrimonia.*

74. *Vectabor umeris tunc ego inimicis eques.* Quid est *umeris uectabor,* nisi forte subaudiendum extrinsecus *iactantibus* aut quid tale? Sic enim iactare umeros solent, qui gloriantes incedunt. Quod si ita est, *inimicis eques* iungendum erit, ut si diceret: equitans super inimicos meos. Aut numquid *umeris inimici* [Quod si ita est, *inimicis*] *uectabor* intellegamus, quasi super inimicorum meorum umeros ero, ac sic uectabor atque equitabo?

75. *cedet insolentiae.* Nunc quasi nouae potentiae intellegendum.

77. *curiosus et polo deripere lunam.* Choro stellarum scilicet.

1) suppediteris MAR. suppedi*tes* 2,rva(G?)Q. sup*petes* fh. Posui *suppediteris* eo sensu quo Insciptiones ap. Reinesium uar. lect. III, 10 *mortem omnia calcare et suppeditare* i. e. conculcare tradunt. Vulg. lectionem minis*ter eris cruciatibus* mutauit Ascensius in minis*ter sis cruciatibus*, et fhQ secuti sunt. At uero dicitur quidem *minister sum* cupiditatum, scelerum, seditionum, imperii, regis, libidinis, non item *minister* aut *quasi minister sum* cruciatibus. Scribendum est minis*treris cruciatibus* (ablatiu.) atque adtendendum, *quasi ministreris*; conf. Cic. Verr. III, 44: *ministretur poculis maximis*, et Verg. A. VI, 302. X, 217: Aeneas (neque enim membris dat cura quietem) Ipse sedens clavumque regit uelisque ministrat, ubi alia est significatio et constructio. 3) fastidiose M teste Q l. l. fastidio*sae* omnes libri praeter Q qui induxit Vi*tae* fastidiosa, propter *scilicet*, ut opinor; *fastidiosa aegrimonia* nullo modo est aegrimonia *fastidiosa uitae* sed id quod Plin. E. VI, 7 dicit *res difficilis, ardua, fastidiosa*, ut labores Tantali, Promethei et Sisyphi. In antec. uersibus 62 et 65 *tardiora fata uotis* et *nouos usque* labores Canidia minata nunc ipsam uitam uocat fastidiosam, id est, aegrimoniam 'δυσαρεσχομένην, ut γ ad Acr. ait, 'quae *uitam* fastidiat *tot suppliciis deditam*,' hoc est, quae *fastu quodam* talem spernit uitam. Differunt autem *fastidium* ac *satietas et taedium* (Quintil. IX, 4), et Gellius VII, 18, non *fastidium* sed *taedium uitae* dixit. 4) *acri*monia 2. rell. *aegri*monia. Mirum, in omn. libris hoc schol. postpo. esse sequenti. 5) M in lemm. *h*umeris, in schol. Qui est *u*meris — iactare *h*umeros — numquid *h*umeris — super inimicos meos *u*meros. recc. libri constanter *humeris* et *h*umeros. 7) inimic*us* M (Halm.). 8) equi*s* MR,r. *est* Rγ. rell. *erit*. — equi*tabo* afh. equi*tans* MR2(G?Q),rv (equi*tas*). — Delenda sunt uerba inclusa Quod — *inimicis*, ex superioribus iterata. conf. γ, qui habet: numquid humeris inimic*i* uectabor intellegemus *quod* super etc. Inde petiui inimic*i* ideo quod explicationis uerbum sit, non Horatii (uulg. lectio libr. Porph. inimic*is*). Qu*id* si ita est rvafh. 9) uectabor; uec*temus* intellegamus M. uectabor *uectemus* intelli*ga*mus r. uectabor. Vec*tamus* intel*ligi*mus R. rell. om. *uectemus*. intelli*gemus* 2. intelle*ge*mus (G?)Q. intelli*ga*mus vafh. Futurum ex iteratione uerborum *Quod si ita est* atque ex praeced. *erit* ortum est. 10) *ac* eq. R2. inimic*os* meo*s* M, testibus Halm. et Q; adtendendum autem, in hoc libro Saxonico saepius literas r et s confundi, ut iam monui in descriptione p. 15 ed. Lips. — glossa in γ: *Vectabor. insultabo*. conf. C: — — seu *uictrix insultabo* in te mihi inimicum. Bφ: *Vectabor*. portabor. Alterum schol. in γ: *inimic. eques*. Cum superauero superbiam inimicorum meorum tunc uect*abo et* equitabo. Non recepi uec*tamus* siue: *tunc uectemus equos*. 13) *de*ripere omn. libri Porph., ut K Harl. Barc. aliique. *di*ripere pure Ambr. Bern. A Parr. γBφIII Lond. fragm. x. Harl. 2724 (saec. XIII) teste *Babingtone*. in Parr. ED *di*ripere man. *sec*. i mut. in *e*. Bφ habent gl. *de*trahere. M in lemmate pro uulg. lectione omnium librorum *et polo* habet nusquam alibi obuiam *et coro*, ex glossa *choro st. sc.* petitam (Q negl. p. XXXV). Vide supra ad Acr. lect. uar. *al. choro*. stellarum choro γ. scilicet om. γR.

80. ***Desideriiq. temperare pocula.*** Id est: amoris potionem conficere.

81. ***plorem artis in te nil agentis exitum?*** Sensus hic est: An quae difficiliora facere possim, i. e. cereas imagines animare et lunam caelo euocare et umbras mortuorum ab inferis elicere ac per hanc potione mentem amore incendere: nihil in te potero artisque meae circa te inpotentiam flebo?

1) Desider*ii*que omn. Porph. libri, ut Ambr. Barc. Fran. Bern. A. Parr. BφD. rell. Desiderique. pocu*lum* M et rell. Porph. libri. Quod cum ex singulari glossae profectum sit, posui pocu*la* cum K Parr. I Regin. Magd. (Or. KV) aliisque qui pure exhibent. Vet. Par. E a 1 m. pocu*la*, 2 m. suprapo. *uel* pocul*um*, quod Vanderb. neglexit. Ex 21 Harleianis ne unus quidem *pocula* habet neque ulla ed. saec. XV. — amore*m* potionis R amore (amor̄ r) potionem rv. rell. amori*s* potion*em*. conf. γ ad Acronem: — *potione amoris mentes incendere.* 2) Lemma in M: *plorem artis* in te *nihil agentis* M. nihil a (sic) exitum G(Q). in uett. breuius: *Plorem* (Plore*t* r). Vett. codd. Horatii uariant, ut notum est. in te *nil agentis* Harl. Bern. C. *nihil* in te *agentis* BφH. nic*h*il (non ni*h*il ut Vanderb. ref.) in te ag. P. in te nic*h*il ag. Bern. A. in te ni*h*il ag. Fran. in te nihil *habentis* Ambr. (conf. γ. i. magicae gl.). in te *nil habentis* γ. in te nil *a*rentis *al. agentis* uel. habentis 1 m. suprapo. Barc. Pith. ad ed. Med. 1474 adscripsit: ed. *habentis* 'al. *ualentis* ut in meo manuscripto. et recte quidem.' — exi*tum* MR(Q). om. rell. Porph. libri *exitus* Bernn. KAC Ambr. Par. γ. exi*tu* sine compend. P, ut alios hic mittam. Conf. schol. γ, ubi Ordo exi*tum* habet, expositio exi*tus*. 3) pos*sim* M2G(Q). pos*sum* Rγ et Asc. pos*sumus* rvfh. pos*sim* ex Hor. — imag. euocare. lunam *de*uocare umbr. elicere *et* per γ. 4) *mortuorum* om. γ. *ab inferis* om. Mγ. *ab* om. R (infer*is* 1 m. corr.). *hoc* MR2G,rva. *ac per hoc* recte, ex more interpretis. per hec γ. ac per *hanc* potion*em* fhQ. potion*e* MγR2G,rva. rectissime. Si cui duplex ablatiuus obstet, is cum γ ponat: potione amor*is*. men*tis* γ. rell. mente*m*. 5) incedere R (bis). *et* artis 2. inpot. M (teste Q) R2. inpotentiam *uelut miseranda* flebo γC (imp. velut miseranda, flebo). Plebo R.

HORATI FLACCI CARMINVM*) LIBER . V. EXPLICIT : INCIPIT SERMONVM LIB̄. I. (M).

*) CARMINVM u. negl. Q. p. XXXV, et Halm. totam inscriptionem omisit.

FORMIS EDUARDI HÆNELII
BEROLINI.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Sumptibus *Iulii Springeri,* honesti bibliopolae Berolinensis, hoc volumen in lucem prodiit, cuius initium usque ad C. I, 2 argumentum Acronis tendens, una cum *Elencho subsidiorum* meorum, Lipsia ab Hermanno Aemilio Schradero emittebatur, qui exigua pecunia sed magna industria animum agitans, maiore mole uarias res sumptuosiores simul paraturus, in mediis conatibus succidit atque fortunis prouolutus patriam, quantum scio, reliquit.

Sic mea cum Horatii tum ueterum eius interpretum editio, una cum praemissa critica textus q. u. poetae historia, quam haud exiguo sumptu atque adsiduo studio paraui, rebus in maiori discrimine uersis, temporum iniquitate iterum laborauit atque haesitauit.

Taedio quodam et rei captum et odio peruersitatis hominum qui incuriosa atque inopportuna industria nefariam, ut cum Cicerone loquar, in me measque res diu praeparatas diligenterque promotas inmisit iniuriam, tandem me incepto operi reddidit GVSTAVVS WOLFFIVS, uir ut pauci et eruditione et humanitate insignis, iacentem amici animum excitans ac suam faciens rem meam, quam tanto tamque integro amore et studio amplexus et prosecutus est, ut nuper etiam eo interueniente mihi contingeret consuetudinem iungere cum GVILELMO HIRSCHFELDERO, uiro docto ac diligenti Scholiastarum Horatianorum perscrutatore, cui *Quaestionum Horatianorum* specimen (Berol. 1862) debemus, in quo de Cruquii fide eiusque Vetere Commentatore accurate et subtiliter disputauit, quippe maiorem diligentiam et cautionem in adhibendo Cruquii apparatu suadens, pluresque Horatii locos tractauit, inter quos C. I, 32, 15: *o laborum Dulce lenimen,* **mihi cumque** *salue Rite uocanti,* ubi emendationem proposuit: *mihi ubique* salue. Officio huius uiri, cuius benignitas non minor est quam facultas, ita etiam uti licuit, ut tam molestum quam graue negotium susciperet inde a pag. 449—528 folia perlegendi, atque

grato animo profiteor, hunc laborem, quem oculorum dolore occupationumque pondere interruptum uehementer doleo, magno et leuamini in re tam ardua atque operosa mihi et usui fuisse.

ADDENDA sunt hic pauca uerba de nonnullis praestantioribus in uolumine commemoratis *Horatii codicibus*, quorum plenior descriptio ac diiudicatio alio loco dabitur.

1. *Harl.* siue '*Harl.* 2.' est codex *Angliae antiquissimus*, qui in Museo Britannico adseruatur sub num. 2688, saec. IX exaratus. Mutilus est. *absunt* enim *Carmina* usque ad Epod. VIII, 12, cum quo uersu incipit, *Epistt.* I, 1, 103 usque ad I, 18, 47 et *Sermm.* I, 2, 66 seqq. usque ad finem. Habet ergo Epodon VIII, 12 – Epod. XVII, *Carmen saeculare*, *Epistt.* Lib. I ab initio usque ad I, 1, 102 (uersus 103 a 1 m. in margine positus est. pergit cum I, 18, 47. Epistulae exeunt cum II, 2, 124), ac denique *Sermones* a I, 1, 19–II, 2, 65. Post hanc Sermonum partem pergitur cum Epistt. II, 2, 125, ita ut usque ad finem libri II Epistulae tendant. Iam altera sequitur pars Sermonum a I, 1, 1 usque ad u. 18 eiusdem satirae. Legenda autem tibi sunt folia codicis hoc ordine: 1—19. 23. 24. 20. 21. 22.

Hic codex non confundendus est cum eo, quem '*Harl.* 1' siue *Graeu.* signaui, n. 2725 ad saec. X pertinens. Est autem ille *Graeuianus*, id quod patet ex collatione Broukhusii ad ed. Ascensianam a. 1529 facta, quae Oxoniae in Bibliotheca Bodleiana adseruatur. Item mutilus est. absunt *Epistt.* I, 8, 8 usque ad II, 2, 19 et *Sermm.* I, 2, 114 usque ad finem libri II.

2. *Ambr.* siue '*uet. Ambr.*' omnium quos *in Italia* uidi atque adhibui codicum mss. Horatii *antiquissimus*, Mediolani in Bibliotheca Ambrosiana latens, signum ferens 'O. 136. sup.' atque spectans ad finem saeculi IX uel ad initium saec. X. Folia 16 priora sunt rescripta. Horatio obrutus iacet scriptor Christianus saeculi VII literis uncialibus exaratus et permultis locis ad legendum facilis, ut: PETRVS ENIM PETROS EST ET PAVLOS PAVLVS aliaque id genus — POLCHRITVDO — QVOM — etc. Ang. *Mai*, quem olim huius bibliothecae conseruatorem fuisse constat, hunc uenerabilem librum in manibus habuisse cognoui. conspiciuntur enim in his foliis uestigia notae illius physicorum rationis, qua literae codicis sublatentis clariores factae sunt. Horatius integer inest cum uetustis glossis, argumentis et scholiis, quorum haud paruum numerum ad Epodos extractum repperies. Hunc librum perbonum suspicor mox ab uno alteroue multorum Horatii amatorum post me adhibitum iri, sicuti, literis datis, ab Orellio factum est cum codicibus Bernensibus et nuper ab Editore scholiorum Pragensi cum uetusto Porphyrionis codice Monacensi, atque, emisso libello

meo de *codice Hispaniae antiquissimo Horatii* (*et Acronis*) Barcellonensi, cum Rittero. Sed non possum abstinere, quin hic dicam, in ipsa *Germania* intactos Horatii latere codices eiusdem fere aetatis et pretii, quos patriae uiri docti in conclauibus suis ignorant ac neglegunt. Quorum tamen locos lectionesque in hac Acronis et Porphyrionis editione, in qua primum magis necessariis subsidiis Augiae stabulum mihi breuiore tempore purgandum erat, ad singula carmina et scholia iam nunc adferre et inopportunum et inutile duxi.

3. *Suecouaticanus,* quem aliquoties adtuli, est *Romanorum codicum,* quorum octoginta duos magis minusue examinaui, *antiquissimus*, n. 1703 ex saec. X, Carmina, Art. poeticam Epodos, Carmen saeculare, Epistulas et Sermones (hoc ordine) continens, Romam aliquando delatus ex monasterio *Wisenburg.* Inter Codices Suecouatt. uetustiores nominandi etiam sunt eiusdem saeculi n. 1666, item integer sed poetae opera offerens hoc ordine: Carmina, Epodi, Carm. saeculare, Ars poetica, Sermones, Epistulae, et n. 1675, in quo Horatii poemata eodem ordine se excipiunt, quem ex cod. 1703 notauimus. Cum hoc temporis momento, quo has notulas celerius coarctatas scribere officium quoddam impellit, recordari et reminisci nequeam aliorum a me in hoc volumine dictorum codicum uetustiorum, qui Romae et prope Romam inueniuntur, adponere placet eos, qui ad saec. XI pertinent: a) *Vat.* 3257, mutilus ab initio (incipit cum C. I, 17, 18) atque ad finem, exiens cum Epistt. II, 2, 106. b) Vat. 1587. ordo est idem atque in praecedente: Carmm. Epodd. Carm. saec. Ars. po. Sermm. Epistt. c) Vat. 1657: Ars po. Epodd. Carm. saec. Epistt. Sermm. d) *Ottobon.* 1660 (in bibl. Reg. 1670. — cod. Nic. Heinsii —): Carmm. Epodd. Carm. saec. Ars po. Epistt. Sermm. d) *Chisianus* H. V. 165: Carmm. Ars po. Epodd. Carm. saec. Sermm. Epistt., ut de fragmento *Vallicellano* eiusdem aetatis (B. 58. n. 14) hic taceam. Quibus codicibus et quomodo *Fea* iis usus fuerit in editione sua Horatii eiusque *uitarum,* alio loco dicendum mihi est.

4. *Florentini* codices Horatii, quos passim commemorasse memini, sunt duo illi *Laurentianorum antiquissimi* ex saeculo XI: a) Laur. 1. Plut. XXXIV, catenatus. Praeter uitas I et III integrum Horatium cum scholiis continet hoc ordine: Carmm. Ars po. Epodd. Carmm. saec. Epistt. Sermones. In folio praemisso rubra extat notitia: 'Contuli mense Februario MDCCXXI Ant. *Cocchius.*' b) Laur. 4. Plut. XXXVIII. n. 27, inter Terentium et Persium integra Horatii opera praebens, quae sic se excipiunt: Carmm. Ars. po. Epodd. Carmm. saec. Epistt. Sermones. Adseruantur autem codices Horatiani in Bibl. Laurentiana 31, in Riccardiana 19, ut de Marucell. et Magliabechiana hic taceam.

5. ***Neapolitanus***, IV, F. 26, ex duodecim codicibus Horatianis Musei Borbonici *antiquissimus*, ad exitum saeculi XI spectans, non ad saec. XIII–XIV. conf. Catalogum Cataldi Jannellii (1827) p. 193, complectens 56 foliis oblongis Carmina, Epodos, Carmen saeculare, Artem poeticam atque Epistulas.

6. ***Taurinensis*** Horatii codex I. VI. 2 (nou. sign.) K. I. 7 (antiq. sign.) saec. XII. atque, a fol. 69–78, saec. XI a duabus manibus conscriptus, liber minoris pretii atque auctoritatis, cum glossis nullius momenti, sine diligentia exaratus. Multa aut erasa sunt aut extra ordinem posita. In fine mutilus est, exit enim cum Epistt. II, 2, 210. Exhibet autem Carmina, Epodos (‚incipit epo*doon* — —

Incipit sc*l*are carm̄ qđ patri ne cantauer̄
ad chorum puerorum puellarumq; horat̄. f.
epo*don* explicit. uettius.
agorius. vc̄ &. INL. ex cō dom̄ exc̄s.
ordō. legi. et ut potui em̄daui
conferente magistro felice oratoratore (sic) urbe romę.),

Carm. saeculare, Sermm. Ars po. (cum hac inscriptione: Q. HORATII. F. CARMIN̄. LIB̄. IIII. expLICIT. INCIPIT eIVSDEM. De arTe poeTICA. LIB̄. V.) atque Epistulas.

Diorthosin illam, cuius momentum non satis certo iudicio adhuc ponderatum mihi uidetur, in septem codicibus obuiam, (ut equidem rettuli in hoc uol. p. 433) offert etiam

7. ***Bruxellensis***, *Belgicorum codd. Horatii antiquissimus*, in Bibliotheca ciu. Bruxell. qui adseruatur sub n. 322, foliis 132 constans, ad saec. XI pertinens. Liber quidem integer est, sed singula quaedam eius folia (f. 78 et 79 inde ab Epist. I, 9, 6–12, 25, fol. 82–89 inde a I, 15, 46–II, 1, 128, et folia tria extrema, quae patent a S. II, 7, 45 usque ad finem) a manu rec. saeculi XIV restituta uel suppleta sunt. Continet *Carmina*, quorum liber primus caret inscriptione. Lib. III fert hanc: ***Hor***acii f. carm̄. lib II. explicit. Incipit tertius. Sequitur Ars poetica: Incipit liber *Or*acii de poetica arte — Epodon — Carmen saeculare — Epistt. et Sermones. Notanda est inscriptiō Epistularum: 'Horatii flacci sermonum lib. II. explic̄. incipit ep̄larum lib. I', utpote quae ordini poematum in hoc codice contradicit atque transpositionis suspicionem admittit. Ultimam enim sedem occupant Sermones: 'Incipit liber primus Sermonum. in calce: explicit liber Sermonum *Or*acii Flacci.' Singulae autem satirae uocantur *eglogae* et numerantur: Incipit egloga secunda — incipit egloga undecima. Inscriptio rubra inter Epodon librum et Carmen saeculare cum illa diorthosi sic se habet:

Vettius. agorius. basilius. mauortius V. C.
Et inl. excoM. Q. Hor. f. (sic) dom̄. exc̄s. orđ. legi
& ut potui em̄daui.
Confert (sic) epodon (sic) ex
pliciunt †) A te magis
tro felice urƀ romę
oratore. Incip̄ carm̄
Seculare.

Phebe etc.

8. Bruxellis Bernam regrediens *Argentorati* codices Oberlini per aliquot dies inspexi, quorum 1. antiquissimus (D apud Oberl.) C. VII. 7. ad saec. XI pertinens in 69 foliis quadratis habet *Artem poeticam*, *Epistulas* atque *Sermones integros*, ad quorum calcem manus aliqua saec. XIII exeuntis posuit: *'Finis sermonum Hor.'* Caret omnino inscriptionibus primae manus, abundat autem scholiis, quae non sunt antiquae originis. 2. (C apud Oberl.). n. 31, ex bibliotheca seminarii episcopalis, ad saeculi XI exitum spectans. Constat 60 foliis oblongis, media autem eius pars a secunda manu saeculi XII exarata est. Insunt a. *Ars poetica* inscriptione carens, ornata glossis paucioribus. Diligenter scriptus est liber compendiis non ita abundans. b) Horacii Flacci sermonum liber primus. Secundo siue alteri libro Sermonum inscriptio non data est. c) *Epistulae*: Horatii Flacci *sermonum liber* explicit. Epistolarum Horatii Flaci (sic) liber I⁹ incipit horatius mecenati. 3 Cod. (B) C. VI. 19 (conf. Barth. Aduers. XXXVI, 74), 65 folia minora quadrata complectens, *non ad saec. decimum sed ad decimi secundi initium* pertinens, cum glossis, quae eiusdem aetatis esse uidentur. Continet a) *Carmina*, quae ab initio epigraphe carent atque inde a I, 25, 29 usque ad II, 13, 19 *mutila* sunt. Lib. III ita inscribitur: Q. HOR̄. FLACCI CARMINV̄ LIB̄. III. Explicit. INCIPIT LIBER IIII. b) Q. H. F. DE ARTE POETICA EXPLIC̄IT. EPODON. At uero notandum, artem poeticam codice non contineri. Et *Epodi* sunt *mutili* post X, 8. Pergitur cum Epod. XIV, 12. c) *Carmen saeculare:* H. FLACCI epodon explic̄. incip̄ carm̄ sc̄lare. In calce haec leguntur: 'Q. H. carminum liber IIII. explicit', quippe quae transpositionem testantur. De reliquis duobus Horatii codicibus, qui ad saec. XV et XVI spectant, hic disserendi non est locus. Omnino non magni sunt habenda pretii a subsidia Oberlini, qui, neglecta varietate lectionis a prima manu positae, locos uexatos tantum inspexit, id quod etiam ex eo patet, quod variae eius lectiones ad librum primum Sermonum ne unum quidem folium complent.

†) Diorthosi a scriba ignaro intermixtam esse patet inscriptionem: Q. Hor. f. epodon explicit, quam extremam uocem manus multo serior atramento ita correxit (expliciu̅t), ut esset expliciunt. Conf. p. 433.

Quibus cunctantius addo notitiam huc pertinentem, adnotationes ex vetusto MS. aliquo ad PORPHYRIONIS scholia editioni Basil. 1555 bibliothecae universitatis s. seminarii Argentinensis a docta manu adscriptas latere. Quae lectiones atque emendationes ueteribus libris nostris cum ubique fere confirmentur, sicuti illae et Oxonienses a Petro Pithoeo scriptae et Bernenses sub lit. 'A' a me adlatae, nunc non operae pretium sentio eas, quippe dubiae originis atque auctoritatis, tamquam nouum detectum thesaurum in lucem protrahere. Pauca tamen, occasione data, ex iis prius hic depromere placet, quam Quidam, piratarum more qui insulas ab aliis detectas atque obsessas iuuenili ardore, incuria ac non sine quadam adrogantia occupare consuerunt, ut Walth. Scott de Danis dixit, 'took what spoit they could find', magno clamore ac nimia et gloriolae et lucri cupiditate hanc lectionis uarietatem in publicum mittentes inopportunum opus festinauerint.

In titulo autem editionis illius inter quartam lineam (uersum) HELENII ACRONIS, ET PORPHIRIONIS hoc repperitur additamentum:

^'Pomponi Porphyrionis. sic in *uetustiss.* (erasa uidentur haec uel similia: [illegible] iulian ca ner[illegible]) *Fului Vrsini.*'

Primum ea promo, quae adscripta sunt loco S. I, 9, 76: *licet antestari* —, quae uerba Porphyrionem scimus inlustrasse fragmento illo legis XII tabularum, quo de eundem Ursinum disputasse constat*). Sunt autem addita uerbis Fabricii: *Si* **uis** *uocationi testamini, igitur en capito antestari.* ***Est ergo antestari, scilicet, antequam manum inijciat'*** haecce: 'fugit Lucius Tuscus scilicet', atque pro *Si uis* posita emendatiora: ***in ius.*** Utrumque praebet, ut de aliis libris hic taceam, uet. cod. Monacensis M.

Post indicem praemissum conlocata est *Vita* illa, quam *quartam* uocaui (u. Fea — Bothe p. XLII): ***Q. Horatius Flaccus, poeta lyricus, libertino patre natus — felix futurū posteris omen.*** Inscribitur haec uita in illo ignoto codice:

'Vita Horatii per Pomponium Porphyrionem.' Inscriptionem ita conceptam in multis meis codicibus, in quibus uitarum Horatii peculiarem habui rationem, nullam offendi. In M extat: *Vita* **Oratii,** adiuncto lemmate illo (uidesis ed. meam Lips. p. 14):

POMPONI PORI(F)URIONIS COMMENTVM IN *HO*RATIVM FLACCVM etc.

Parr. B (7971) et B[b] (7987) seruant nominis scriptionem sine litera h,

*) Dissertatio critica: 'Ad LEGIS XII TABVLARVM fragmentum primum *De in ius uocatione* secundum uerba tradita a PORPHYRIONE, uetere Horatii commentatore', quam ante aliquot annos conscripseram, mox, spero, in manibus tuis erit. Ad 13 codices, quorum ne unus quidem usquedum adhibitus erat, fragmentum illud emendare conatus sum. Adi Vol. II. s. 1.

qua haud pauci carent: 'Vita *Ora*tii (*Ora*cii B[b]) per Porphyrionem, Italici autem codices, ut Laur. 28, Riccard. 654 et Chisianus ille Feae (H. VII, 229) aliique cum lit. h: VITA *HO*RATII, nomine Porphyrionis non iterato. Plena huius uitae in Chisiano haec est inscriptio: VITA HORATII. FLACCI. POETE. LYRICI. LEGE.

Hanc uitam in codice ignoto nostro excipit illa pars in pluribus uett. codd. obuia, quae inscripta est: '*De satura. eiusdem.*' Incipit: 'Satura dicitur carmen apud Romanos, nunc quidem maledictum etc. et sic exit: Alii autem putant dictam a *lege* Satura, quae uno rogatu multa simul comprobat, quod scilicet et in eiusmodi carmina multa simul poemata comprehendantur.'

Dicendum autem est, has notas, quas nusquam alibi commemoratas uidi, ab una manu docti alicuius uiri ex saeculo XVI exaratas esse, quae Porphyrionem inde a prima oda usque ad epistularum finem *ex codice uetusto* emendauit, ut p. 457 lin. (u.) 18 pro *Turrius* (Fabr.) posuit *Curius*, p. 459 lin. 4 *populo* pro popul*us* (Fabr.), lin. 15 *totus* pro *ton*sus (Fabr.), linea extrema lacunam a Fabricio relictam: Vnde illud Graecum . . . . . . expleuit per ἀμαθία θράσος, et denique p. 160 lin. 4 pueri*li* autem pro Pueri*s* autem, et u. 7. gra*u*ior pro gra*t*ior. Uti hae lectiones omnes codicibus meis confirmantur, sic plenus est consensus earum, quae a carminibus ordientibus nobis sese offerunt, ut C. I, 1 in argumento *quae* appetantur — pro *qui* app.; Mecaenatem *ait* atauis — pro Maec. atau.; quod *a nobilibus* — pro quod *natalibus*. u. 12. fuit, *cuius* haereditate — pro fuit haereditate; si reg*ias* opes pro si reg*is* opes. u. 22. sacrae aquae *ait* — pro sacrae aquae. u. 31. fere *enim* lyrici carmin*is;* fontibus *est et* — pro fontibus *et*. Tria denique scholia ad u. 33. 34 et 35, quae ab Ascensio et Fabricio (afh) omissa sunt, tuetur ille ignotus codex cum codicibus meis et cum edd. Romana et Veneta. conf. Vol. I, p. 7 huius editionis.

Quodsi pretium atque auctoritas uetusti illius libri, unde lectiones illae petitae sunt, satis superque tibi probantur, item liquido patet, labore itineris supersedere posse uiros doctos, qui eiusmodi libros uenantur, ut equidem ipse, optimis subsidiis munitus, merito supersedi, nomina modo testium incertae fidei augere apparatumque sic plus nimio inaniter exaggerare. Si ita agere uoluissem, — licebat utique per supellectilis ubertatem —, Editori Pragensi potuissem permulta cedere, quibus simul duas ueterum scholiorum recensiones parare atque exornare potuisset, ut idem reuera duas editiones, alteram scilicet omnibus prioris erroribus et uitiis, peccatis, 'lenibus coniecturis, correctionibus atque emendationibus', apertis lacunis tacitisque inculcationibus refertam, emisit atque in luce conlocauit.

9. Sed transeundum est ad *codices Bernenses*, quos quia primus ego contuli atque accuratius descripsi*), literis numerisque meis signare perrexi. Atque etiam mutatio signorum, ut per omnes constat, subinde errorum mater est.

Ex Bernensibus Horatii codicibus maxime notabilis pro vetustate sua est ille K (B apud Orell.), *omnium quos adhuc cognouimus antiquissimus.***) Equidem eum saeculo VIII adsignaui, Orellius, ut videtur ipse, saeculo VIII exeunti uel IX ineunti exaratum eum esse dixit.

*) In Seebodii 'Neues Archiv für Philologie u. Paedagogik' 1829. N. 56 p. 221 seqq. descripsi 1) Cod. A. n. 21 (b. Orell.) saec. X. 2) Cod. B. n. 508. saec. X—XI (b Baiterus in praef. editionis tertiae p. XIII saeculi XII ineuntis esse dixit). Vix hic liber sub numero 308 (Catalog. Sinneri et Mitscherlichii ed. Carminum) per aliquot annos repperiri poterat; sedulo quaerenti casu tandem mihi se obtulit. Hinc serius in edd. Orell. adhibitus est. 3) Cod C. n. 542 (c apud Orell.). attingens saec. X olim a me dictus est, sed ad XI saeculi exitum pertinere mihi uidetur. 4) Cod. D. n. 619 ex saec. XI. 5) Cod. E. n. 398 spectans ad saec. XI. 6) Cod. F. n. 327 pertinens ad saec. XII. 7) Cod. G. n. 487 saeculo XII literis Gothicis diligentissime summaque cum elegantia exaratus. Folia hoc ordine legere uelis: 8. 1—6. 19. 7. 13. 9—12. 15—18. 14. 20. Epistularum fragmentum tendens a I, 1, 65 usque ad I, 10, 41 (Seruiet aeternum *qui* recte nesciet uti) continet. Praeter alios Horatianos codices, inter quos scholiorum libri sunt: a) 1. n. 223 *Acronem* ad Carmm. Epodd. et Carmen saeculare exhibens. descr. in ed. mea Lips. p. 7. b) 2. n. 516, complectens *Porphyrionem* ad Carmm. Epodd. Carm. saec. Sermm. et Epistt. atque *Acronem* ad Carmina. descr. ibid. p. 12. 16 et 22. 23, in bibliotheca ciuium Bernensium *tria* etiam *fragmenta uetustiora* adseruantur, quae Idibus Ianuariis a. 1830 coniuncta opera mea atque bibliothecarii secundi *Wurstemberg*, qui res diplomaticas me duce tractabat, sub tecto bibliothecae inueni inter folia 709 membranacea, quorum ope (uide Beitr. zur Gesch. der Satt. des Persius Tom. I. p. 478) bonus etiam codex Ciceronis completus est. Sunt autem haec: a) fragm. I uno folio spisso in Folio q. u. constans, ineunti saec. X adsignandum, continens Carm. I, 15, 27 usque ad I, 17, 21. a manu Longobardica exaratum, quae in margine meliores glossas etiam posuit. b) fragm. II quattuor constans membranis quaternis (in IV *to*, ut nunc dicunt), quorum primum et ultimum aliquantum laesa sunt. Primum in altera parte nihil, in altera duodeuiginti ethicos uersus habet ex Horatii epistulis petitos. Reliqua folia Horatium inde ab initio Carminum I, 1—6, 5 praebet et Lib. II, 1—12, 13 odas 8 et 9 coniunctim scriptas. Hoc fragmentum ab una manu exaratum et inscriptionibus et ornamentis cuiusque modi carens olim penes Petr. Danielem erat, cuius nota manus ad initium libri I posuit: '*Horatius*'. Pertinet autem ad saec. XI. c) fragm. III duobus foliis oblongis constans, in prima pagina, quam P. Daniel 'Atticus' inscripsit, Ciceroniana exhibens, quae Horatii Ars poetica sequitur tendens usque ad u. 276 (*poemata tespis*). Spectant haec folia ad saec. XII. d) fragm. IV, unum folium ex saec. XII, scholia quaedam offerens de singulorum Horatii carminum compositione atque initium glossarum in Artem poeticam, quae inscribuntur '*glose poetriae.*'

**) *Codex Augustodunensis*, quem *Haenel*. in Catalogo sub uoce Autun '*peruetustum et intactum saeculi VI*' dicit, non amplius extat, neque saeculo sexto a bibliothecario adsignandus erat sed ad saec. VIII—IX pertinebat, ut ex literis (Auxerre 26 juin 1830) Viri Ven. *Chapet* „de l'Oratoire," (non *Chau*pet, ut operae in Iahnii Iahrbb. V, 12 p. 453 perperam posuerunt), ad quem Parisiis scriperam, cognoui. Cum quorundam pauciorum Horatii amatorum aliquantum interesse putem, adponere hic placet, quae senex ille de hoc codice rettulit, ne tantillo quidem mutato.

Auxerre, 26 juin 1830. Faubourg du petit Saint — martin.

— — — J'y reponds sur le champ, avec le double regret des hazards qui vous ont fait attendre, et du peu de satisfaction que vous recevez de moi dans vos utiles recherches en faveur de la bonne et belle litterature.

Res non tanti est momenti, dicendum autem est, saluo Orellii in rebus diplomaticis iudicio, non solum characterum Saxonicorum rationem, literarum uncialium abundantiam ac membranorum et naturam et formam quaternam aliaque illius aetatis propria apparere, sed etiam plura parerga inesse, quae ad illud ipsum tempus pertinere videntur, ut *Bedae* († 735) atque *Alcuini* sive Albini († 804). Scripta*) horum virorum, qui in monasteriis

Le precieux manuscrit sur l'existence du quel vous me consultez, n'a jamais été en ma possession; mais bien a ma pleine disposition pendant plusieurs jours. Et cela, il y a au moins quarante ans.

J'en sentois le prix dans le même sens que vous. Je me proposois d'y faire un travail suivi, methodique, et bien à fond. Recherches archeologiques sur l'age, au moins presumé par l'ecriture et les autres charactéristiques; description entière et minutieuse du matérial; copie figurée d'une page pleine et entière, au moyen d'un exemplaire imprimé que je devois choisir en papier fort à grande marge, et que j'avois sacrifié pour y transmettre scrupuleusement les variantes de toutes sortes, en traitant de lui comme on traite d'une première *epreuve* fournie par un Imprimeur.

J'étois seul, et complettement eloigné de toute espèce de secours analogue à mes vues et n'ayant pas même a ma disposition un lecteur qui put m'aider convenablement et sûrement à la comparaison des tentes, et me devant jour et nuit à d'autres occupations très impérieuses pour le moment, et aboutissant toutes aux interêts d'autrui d'une manière très grave.

Je me preparois doucement et de loin, parceque je sentois vivement l'importance du travail projetté, parceque j'aimois mieux y marcher bien que d'y marcher vite, parce qu'enfin j'avois tout lieu de me croire largement maître du temps et de la chose.

Mais voila qu'une mauvaise circonstance, que rien ne pouvoit me faire craindre, m'enléve brusquement le manuscrit, sans me laisser le loisir d'en prendre la moindre note soit descriptiue soit foncière, et sans que j'aye eu, depuis, les moyens un peu sûrs d'y suppléer de memoire. Et il y a quarante ans de tout cela!

L'ignorance avec ses longues oreilles a porté ce manuscrit à Paris, et l'a vendu à je ne sais qui et je ne sais comment!

Voila, Monsieur, tout ce qu'il m'est possible de vous en dire. Je crois pourtant pouvoir vous ajouter qu'autant que je puis me le rappeller, l'ecriture, très nette et très lisible partout, etoit la Carlovingienne *du* 8ᵉ *ou* 9ᵉ *siècle*, avec une onciale en tête de chaque vers, d'une autre encre, et tenue à une distance regulière de la suite du vers.

Mes regrets sur ces malencontres ont été très vifs dans le temps. Aujourd'hui ils se renouvellent avec plus de force et plus d'étendue que jamais. Le travail dont je me faisois fête etoit précisément et de tout point celui que vous reclamez. Et j'aurais le plus grand plaisir du monde à vous en faire le complet hommage. Pour ma consolation, permettez moi de crier douloureusement au vendeur, quelque part où il se trouve: habeat Deos semper iratos.

Au surplus, *il y manquoit depuis très long temps un cahier tout entier au* 2ᵈ *Livre des Satyres.*' — —

*) 1. 'Incip̄ lib (liber) historiae gentis aediti (editi) a *beda* p̄sbytō. Nūō. V. libri. INCIP. prologus. Gloriosissimo regi *ceoliulfo* beda famulus XP̄I (Christi) et p̄sbyt̄. historiam gentis anglorum ecclesiasticam quam nuper *ed*ideram libentissime desideranti tibi rex et prius ad legendum ac probandum transmisi satisque studium tue sinceritatis amplector.'

2. '*Alcuinus* de rhethorica (sic) *cas*iodori

C̄. CONSVLIS CHIRII FORTunatiaNI. IN̄C. ARS RHETHORICA PER PERSIN. & APOKRISIN. Id̄ (id est) per interrogationem et responsionem more augustini & donati gram̄atici ut per .VII. CIRCV̄NSTantias (sic) ARTIS rhetoricae artem Rhetoricam Rhetores. continua locutione per singulas regulas Noscant.'

et collegiis Angliae atque, quod de Alcuino verum est, post annum 782, quo Caroli Magni invitationem sequebatur, Franciae tantam habuerunt vim atque auctoritatem, dum inter uiuos erant, frequentius transscribebantur itaque et honoris et utilitatis causa multiplicabantur. Et, quod rarum est, ipsorum codicis scribarum nomina conspiciuntur in marginibus folii XI notata: 'probatio penne *Godescalc'**) et: 'Ego sum mater litis nil sū nisi peritis. *Volcbreht* me scripsit.' Hi igitur monachi totum uolumen conscripserunt, quod 196 folia complectitur, quorum 20 (165—185) bipartitis diuisionibus aut tripartitis Horatiana exhibent. Priora 141 folia offerunt Sergium (sic pro Ser*ui*um) in Bucoll. Georgg. et Aeneidos libros priores integros atque in septimi initium INCIPIT EXPOSTIO SERGII GRAMATICI IN BUCOLICON & IN LIBROS GeORGICON ATque. aeNe-*adum* Bocolica ut fertur inde dicta sunt a custodia boum id est απο. τωΝ. ΒοΓολωΝ (sic) et q. seq.

Vetustus hic Seruii codex fol. 141ᵃ ex industria mutilus est relictus, quippe nullis foliis absumptis. In margine folii 32ᵇ, quod Commenti Seruiani in lib. V Aeneidos initium praebet, haec uocabula Anglo — Saxonicae originis scripta leguntur:

brigit dx̄ isel friart (fridart Or.) tailciud.
frigar*gg*. caīth. (*cai*th Or.) a uuair. chachoin.
dodgēna ramlid bid reid riam iach.
namreid. Conferas Orellii praef. p. V.

Exit autem Seruius in Aen. ita: 'Percurrens tel. ā manu percurrens aut qui apud maiores stantes texabant ut hodie linteones uidemus. est autem homeri qui ait. ICTOHN. ΠΥΧΟΜΕΝΗ. gemitae iraeque ENΔYAΔYN. (sic) gemitus irascentum leonum sera sub nocte, quasi ea. Lemma extat: FINIT bocolicoN.

Alia quae hoc libro uenerabili continentur, ut EPITAFIŪ ꝑNtii, Epitā uirgilii (sic), uaria ex *Dioscoride*, ex *Ouidii* Metamm. lib. I ab initio (haec pars uno tantum folio et dimidio constat) hic omittens, non possum quin duas res significem, quae ad aetatem codicis certius constituendam aliquid contribuere possunt: 1. In folii praemissi illius pagina 2. quae in quatripartitis diuisionibus indicis uetusti partem ad librum physicum (Dioscoridis?) spectantem praebet, *de uino bono*, cuius 28 species adferun-

*) Hic Gode*scalc* dubito an idem sit atque Gode*scalchus* ille, qui 'uerborum Graecorum flagitauit rationem' ab *Lupo Ferrariensi*, *Herici* siue *Heirici* aliorumque doctorum monachorum saeculi IX magistro antiquitatis doctrina clarissimo. Lege epistulam XXX Lupi ad Godescal*chum* datam fol. 40. ed. Papirii Masson. Paris. 1588. 8. Conf. O. Iahn. Prolegg. in Persium p. CXXIX.

tur, *de lotura plumbi. de molibdena. de calcanto, de sulfure, de pumice.* de *sales* (sale) etc., haec in fine *a prima manu* posita reperiuntur:

CLXXXIII. fin≶

Lib quinti de≶

Quae uerba folii labe imperfecta utrum annum 783 significare possint, tu tecum reputa. 2. Deinde quaeritur, sintne alicuius momenti in hac re uersus aliquot, quos ex eorum numero eligere lubet, qui in folii penultimi pagina 2 traditi sunt:

a) *hlotharii* uersus:

Rex putate uigil nostros miserate labores
Permotus elegis quaestibus affer opem
In te mater enim penes iclinata recumbit
Et pia distribuit iura *Sophia* tibi. —
— — Regia nunc nouitas extulit aucta caput
In dia quos tremuit seruiuit et ultima *thyle*
Nos s̄ras equidem religione pia
Perfida colla tibi flectentur iure superbi.
Mens humilis subdet perfida colla tibi etc.

b) uersus ex parte quae inscribitur '*praefatio*' et reditum pastoris (episcopi?) canit, cuius nomen *Tado* fuisse uidetur.

Desere corda dolor cum sint en gaudia nobis
Noster adest gemor. desere corda dolor.
Gloria nostra redit dementia lu≶serena
Cuncti laetemur gloria nostra redit.
Cedite uos tenebrae tenebrarum cedite nubes.
Dum iubar est praesens. cedite uos. tenebrae.
Pastor amoenus adest. pastores ducite dona.
Pastores ueniant. pastor amoenus adest.
Orbis ab urbe uenis patriae (sic) euge reuersus
Tado decus*) ////orbis ab urbe uenis.
Sunt tua rura tibi salue sol sole salutis
Urbs est metropolis. sunt tua rura tibi.
Te uocat *ambrosius* dm̄ (domini) domus ae////ua sedes.**)
Ccs†) tad≶tuus te uocat ambrosius etc.

c) In pagina extrema leguntur uiginti duo uersus inscripti '*De leodfrido.*'

Culmen honoris aue magno de semine magnum.***)

*) 1 m. posuit uar. lect. uel s̄r no. in rasura.
**) 1 m. posuit uar. lect. uel *ac.*
†) Celsus?
***) man. 1 adposuit uar. lect. *uel celsum.*

Carpe uias uitae culmen honoris aue.
Te decet omne decus bonitas bonitate tonantis
Dux leodfride potens te decet omne decus
Pax tibi sitque salus redi per marmora salsa
Per mare tutus eas. pax tibi sitque salus.

u. 11: Pollet ubi populus caelesti lumine†) gaudens
Sis caeli ciuis. pollet ubi populus.

u. 17: Sanctus et ambrosius te ducat etc.

u. 21 et 22. Optime ductor aue dicat polus undaque tellus
Cuncta elementa sonent. optime ductor aue.

Iam aliquoties equidem uberius de hoc codice disserui: 1. In 'Neue Iahrbücher für Philol. u. Paedag. VIII. vol. XXII, 3 (1838) p. 338—349, ubi quosdam errores Orellii in descriptione atque in lectionis uarietate correxi et ipse primam *collationem eorum quae ex Arte poetica atque ex Sermonibus insunt,* publici iuris feci. 2. In libello meo de Codice Heiniano siue Barcellonensi p. 16—19, de ueteribus accusatiuis in *is* et de aliis huius libri scripturis dixi.

De indole et uirtute codicis plenius in historia textus q. u. critica Horatii dictum est.*)

10. Supersunt *codices Parisienses,* quorum maior pars, quantum equidem scio, adhuc ignota latuit. Quos quia in locis difficilioribus, ubi lectio Acronis uel Porphyrionis constituenda erat, non raro, ut par fuit, in partem, uocaui, etiam de his breuiter disserere mei officii duco.

Vetustiores codices, ut constat, *Ch. Vanderbourg* maximam partem circumspectius quidem, inpari tamen diligentia et cura ad Carmina examinauit atque anno 1812 una cum translatione Gallica emisit. Quam ad Sermones atque Epistulas una cum Arte po. congessit breuiorem uarietatis lectionem locis uexatioribus ex codicibus suis enotatam in bibliotheca Domus tum dictae *Chambre des Députés* repperi. Adhibuit autem codices

†) man. 1. supra scripsit uar. lect. *uel munere.*

*) Ad consolandos placandosque uiros doctos eos qui me minari nouem uoluminibus Horatianis orbem eruditum publice ludere gestiunt, cachinnos quos ipsi sustulerunt et aliis commoturi, iterum dico atque declaro, Horatiana mea, diis bene iuuantibus, ex otio literarum iam demum liberiori deinceps euulgatum iri: 1) Duo uolumina compl. *Commentarios Acronis et Porphyrionis;* alterum iam sub prelo est. 2) Duo uolumina compl. *Horatium ipsum recens. ad codices a me adhibitos.* 3) Unum uolumen contin. *historiam q. u. criticam Horatii,* in quo et codices et edd. saec. XV describuntur et diiudicantur. 4) duo uolumina compl. *indices* a) rerum et uerborum b) nominum propriorum et scriptorum, *in quibus omnia fere uocabula et nomina ex ipsis codicibus inlustrantur.* Denique 5) duo uolumina offerens *praestantiora scholia ex codicibus a me transscripta.* — Sani uiri non ridebunt, eos autem, qui studium detrahere et rem meam, quam *Alex. Humboldt,* Vir summus, in literis ad me datis magnam et pulchram uocare dignatus est, sic temere adiuuare pergent, 'tamquam inperitos uel pusillanimes' (Sidon. E. VII, 17) spernere licet atque aspernari.

octodecim, quorum ultimus tamen 'V.' n. 3260, liber perbonus, Romam reductus et Bibliothecae Vaticanae redditus est. Sub hoc numero codicem saepius poscenti inspicere ibi non mihi contigit. Ang. Mai codices 3257. (saec. XI). 3258. 3259. et 3261 lubenter adtulit, — tres etiam uetustissimos, Suecouatt. saeculi X, in ultimis hebdomadibus —, hunc reducem ignorabat.

Iam dicendum est, me literas, quibus Vanderbourg codices signauit, ubique seruasse, hinc inde tantum, ubi opus esse uideretur, addens numeros quoque F. G. *Pottieri* (Paris 1823), qui multo leuius rem suam egit atque *totum apparatum Parisiensem* modo prorsus falsum modo parum accurate enotatum atque adeo incertae saepius fidei, ut ex multis exemplis in hoc uolumine a me magna officii conscientia adlatis patet, *in septem folia coegit.* Addidit autem hic uir doctus, aucturus, ut opinor, saeculorum seriorum testimonia, *quinque codices*, qui Artem po. Epistulas et Sermones exhibent atque (8218) ad saec. XIII, ad saec. XIV (7980. 7981 et 7982) uel etiam ad saec. XV (7984) pertinent.

Quid de *Jos. Valarto* hic dicam, qui '*ad fidem LXXVI codicum*' editionem suam Horatii (Paris. 1770) parasse in titulo adfirmat, duos tantum adferens, unum n. 7977 (I = 9) p. 311, alterum n. 9219 p. 317. 318, quem nusquam inuenisse doleo propter locum illum Serm. I, 6, 126: — *campum lusumque trigonem?*

In *Bibliotheca Imperatoria**) uiginti tres codices nondum sunt adhibiti, quos hic enumerare neque iuuat neque lubet. Insuper codices quattuor, qui *scholia* in Horatium praebent, hic sunt nominandi: 1. R = 7988, *Por–*

*) Ex *Imperatoriae Bibliothecae* pretiosis septem uetustioribus Horatii codicibus (A=1, B=2, C=5, D=4, E=3, φ=6 et γ=7), quorum inuerso Vanderbourgii ordine nescio utrum Pottierus aetatis uarietatem indicare uoluerit, *Gallicorum antiquissimus* est n. 7972, uet. num. 5547, 'ex Mss. bibliothecae Io. Iacobi *Mentels*', supra dictus E=3. conf. Vanderb. p. 39. Pertinet enim ad exitum saeculi IX, exaratus, ut uerisimile est, si non sumptibus, tamen tempore Ludouici Secundi, cuius epitaphium († 875) ex octodecim uersibus heroicis constans inter Carmen Saeculare et Epistulas, in folio 86, *a prima manu* positum legitur. Praemissa sunt quattuordecim elegiaci uersus, quorum sex priores *Lanfranci* sacerdotis cuiusdam epitaphium exhibent, posteriores *Arnaldi* presbyteri, ut opinor, eiusdem aetatis. Lanfrancum sacerdotem caue ne confundas cum clariore illo scholastico, qui archiepiscopi Canterbur. munere fungens anno 1089 mortuus est, hunc uero *Arnaldum* noli eundem putare atque eximium illum, de cuius morte († 1155) ego tragoediam historicam scripsi 'Arnold von Brescia' inscriptam atque meis sumptibus a sociis Giesecke et Devrient impressam. Vide tu, certine aliquid ex initio horum epitaphiorum quae sine inscriptione uel interuallo se excipiunt, deduci possit atque enucleari. Ecce initium:

a (u. 1. 2): Non ullis meritis sed *sola uoce sacerdos*
Hic mea *lanfrancus sordida* mesbra tego etc.
b (u. 7. 8): *Hungrorum cecidi crudeli uulnere fossus*
Presbyter *arnaldus* uirgo maria tuus etc.

Caeterum tamen dicendum est, perbonos codices A et B proxime accedere ad eandem aetatem, qua de re copiosiorem habebis expositionem in historia textus q. u. critica, ubi codices, quos inspexi atque adhibui, accuratius descripti et diiudicati sunt.

phyrion integer et *Acron* in Carmina. 2. D^r = 7986. *Acron* in Carmm. Epodd. et Carm. saeculare. 3. B^b = 7989, *Porphyrion* in Carmm. Art. po. Carm. saeculare. Epodd. et Sermones. 4. 7985, chartaceus, *Acronem* in Carmm. Epodos, Carm. saeculare, Art. po. atque in Sermones a lib. I, 1—II, 7 exhibens.

Porro tres sunt in Bibliotheca Armamentarii (*Bibl. de l'arsenal*), *unus Sorbonnensis* 1579. (R = Recidu 562) ex saec. XI, liber integer Sermm. Epistt. Carmm. Art. po. Epodos et Carm. saeculare complectens, *unus St. Victor* ad saec. XII spectans et Epistulas, Sermones usque ad II, 2, 29 atque iterum Sermones integros continens. Hic *Codex Victorinus* non potest idem esse, quem Valart laudat p. 305 ad C. III, 21, 12; odae enim in hoc uolumine non continentur; ex bibl. eccles. Par. *unus, Fonds de notre Dame* M. 9; in fol. I notatum est: à l'egl. de Paris 9.' pertin. ad saec. XII. integer Carmm. Epodd. Carmm. saec. Art. po. Epistt. et Sermones continens. In codice scriptum est: 'ex dono Dni Gagne de Perigny, Canonici Parisiensis 1734 (D. 184); *unus codex S. Germani a Pratis* n. 1167. 3 (uet. num. 15) saec. XII exaratus et Carmm. Epodd. Carmen saec. Art. po. Sermm. et Epistulas usque ad I, 7 continens, ac denique *unus in Bibl. Stae Genouefae (St. Geneviève)* γ. 2. saec. XIV exaratus, codex integer, complectens omnia Hor. opera hoc ordine: Carmina, Epodos, Carm. saeculare, Artem po., Sermones et Epistulas, olim 'ex libris du moulin Henriet 1682.' In eadem bibliotheca adseruantur etiam sub 8. γ, 1: '*Nic. Nancelii* Trachyeni Nouidunensis Commentarii in Q. Horatii Flacci lib. *de arte poetica*, ab eo editi dum Regis Hispaniae stipendia mereretur et deinceps aucti.' Constat hic liber erudite scriptus foliis 529 quaternis. Priuilegium inest datum '*Lutetiae* 1579 *postridie Non. Septb. — Nancelio ordinario Illustriss. Heroidis Eleonorae Amitae regiae Medico.*'

11. Addendus est *Batauorum* Horatii codicum, nisi magnopere fallor, *antiquissimus Franekeranus* siue *Franequeranus*, de quo alibi copiosius dictum iterumque dicendum est. Duae huius perboni libri *collationes* adseruantur in *Bibliotheca Bodleiana Oxoniae*, altera accurate facta a Iano *Broukhousio* atque adscripta marginibus editionis Lugd. apud Ioann. Tornaesium 1561, 4 (Lambini), altera auctiore et correctiore post illam facta a *Tollio* atque in ed. Antverp. ex officina Plantiniana apud Joann. Moretum 1608, 4 (Torrentii) deposita. Broukhusius ante Lib. I notauit haec: 'Contuli cum Codice Ms. *satis antiquo* qui Codex est Bibliothecae Franekeranae A. CIƆIƆCCV (1705) mense Octobri. Ianus Broukhusius.' Tollius eodem loco eadem uerba praeter nomen illius V. D., in ed. illa posuit: 'Contuli — Octobri', ita ut omnia tibi descripta ex libro Broukhusiano uideri pos-

sint, praesertim cum uterque V. D. eosdem locos et uerba praebeat eademque notauerit scholia uetusta. Quod tamen non factum apparet et ex inscriptionibus, quarum nonnullas omisit Broukhusius, ut primam primo Carminum libro datam: QVINTI FLACCI HORATII CARMINVM LIBER. I., et ex ipsa lectionum uarietate, ut C. II, 3, 26; 16, 25; IV, 4, 65 etc. Hoc utique certum est, Tollium ante oculos habuisse ipsam Broukhusii collationem, quam supplere, corrigere atque augere sumpsisse sibi uidetur. Est autem hic uetustus liber eiusdem fontis et familiae putandus cum codicibus Pariss. Bφ atque Blandinianis, quantum hos cognoscere licuit.

CORRIGENDA in hoc uolumine haud pauca esse uehementissime doleo, atque indulgentiam iudicum aequorum enixe petere meum est. Quorum tamen nullus negabit uerum esse, in eiusmodi scriptis tanti utique laboris tamque spinosae curae, in qua religiosi, ut ita dicam, oculi pertinaci inflammatione identidem laborant, ideo quod ab operis Latini sermonis plane ignaris neque, sententiis et testimoniis terque quaterque correctis, uel post aliquot menses paululum exercitatioribus in ponendis et literis et numeris adsiduitate maxime operosa perficiuntur, errores atque errata magis minusue grauia plane ineuitabilia esse mala. Sed cum quisque mecum sentiat, quanto correctiorem tanto meliorem atque utiliorem esse eius modi librum, plurima, quae inueni, adscribam errata, in quibus colligendis usque ad pag. 85 *Hirschfelderus*, supra dictus uir doctus, pro humanitate sua benignum mihi tulit auxilium.

pag. 5. **uers.** 2 emendatio mea operae incuria facta est obscura. Lege: quia illi (filis?) debemus substantiam (substamina?), unde sumimus (suimus?).

pag. 108. **u.** 5 et 28. Hunc difficiliorem locum (C. I, 27, 19) in notis uberius tractare non licuit. In constituenda uera eius lectione haud parui momenti Porphyrionis est auctoritas. Codices Porph. MR et rva habent quanta labor*as* Charybdi, omisso inter *laboras* et *Charybdi* uocabulo aliquo, quod uersus requirit. Praepositionem aliquam uiri docti desiderarunt, alii, ut *Aldus*, *Pithoeus*, *Bentleius*, *Pottierus*, *in*, alii, ut nuper in amico conloquio *Gustauus Wolffius ab*, quod defensurus etiam erat loco illo Hor. S. I, 4, 26: 'Aut *ab auritia* aut misera ambitione laborat', ubi aequalitas uerborum iuncturae recentiorem lectionem *ab auaritia* pro *ob auaritiam*, quod optima auctoritate omnium fere uett. codd. munitum est, inducere quosdam iussit. Atque etiam dicendum est, poetas Latinos in usu uerbi *laborare*

praepositiones omnino euitare. Horatius hoc uerbum saepius, et quidem uel absolute uel cum ablatiuo atque etiam cum infinitiuo adhibuit et semel (C. I, 17, 19) simili intellectu dixit: *laborantes in uno.* Vergilius contra uerbum *laborare* haud dubie respuit, etenim ter tantum in operibus suis eo usus est et alia omnino acceptione: G. III, 193: Sitque '*laboranti* similis', atque bis particip. pass. *laboratae* adhibuit: A. I, 639 et VIII, 181. Caeteros aurei aeui poetas iam non curo, quamuis in ne uno quidem uel *laborare ex* inuenerim, quod pedestri oratione plerumque aut certe frequentius communi intellectu dicebatur. Locus autem noster iam antiquitus esse deprauatus mihi uidetur. Maior enim pars ueterum codd. tuetur imperfectum *laborabas,* quod cura potissima *Orellius* amplexus est, coniecturam labora*bis* acrius reiciens crimine: 'labora*bis Paldamus*, imperfectum haud intelligens.' At uero mihi persuasum est, Horatium hoc loco sententiam non per imperfectum enuntiasse. Et antiqui codices, ut Par. A, infra ḅạ, aut, ut Bern. A, sub ạḅ ostendunt, id quod indicare nobis uidetur et suspicionem mouere, scribas in codicibus, quo uterentur, ante oculos habuisse *laboras.* Praesens *laboras* quidem in paucioribus tantum libris, quorum magna pars serioris aetatis est, pure scriptum offenditur, ut MRV (Vanderb.), quibus Pottier unum ex saec. XV (23=7984) adiunxit. Uterque inter alios neglexit cod. I (=9), qui habet l a b o r a s, suprapositis tamen a 1 manu literis *ba.* Valart p. 301 in 13 codicibus *laboras* uidisse fatetur, summatim scilicet more suo numerum, non libros ipsos singulos dicens. Inter Pariss. recentiores codd. *laboras* etiam notaui ex bono illo Genou., porro ex quinque Oxoniensibus, inter quos, teste etiam Babingtone, Reginensis et Magdal. (saec. XIV), et ex 9 Harleianis, quorum β (3534. caec. XII) et ξ (2642. saec XV) etiam rasura deletas literas *ba* ostendunt. Haec lectio in edd. saeculi XV *) inde a principe usque ad Locherianam ita praeualuit, ut in tres tantum *laborabas* receptum sit, in Neap. 1474, Lav. (Lauagna 1476) et Con. (Conda Petr. 1479).

Utut haec testimonia accepta tibi sint, maior iis accedit auctoritas ex Porphyrione.**) Minoris tamen momenti mihi ipsa est eius explicatio: 'significans, illam, *quae ametur*, procacissimam scelestissimam-

*) In ed. Mediolanensi (Zaroth.) a. 1474 Pithoeus inter *laboras* et *Charybdi* posuit praepositionem *in.*

**) *Acron* nihil ad rem protulit. Ex codicibus adpono lemma, quod breuius est, et totum scholion: '*Miser, quanta.* Ostendit, illum quasi in aurem sibi esse confessum, *quam amaret*, et cum exsecratione miratur, quod sic in procacem et rapacem uel sceleratam mulierem amor eius inciderit.'

que esse,' quam ratio, qua *in scholio atque in lemmate* adlata sunt Horatii uerba: *a, miser, quanta laboras Charybdi.*

Nunc quaeritur, quid causae sit, quare Porphyrion uerba Horatii sic scripserit. Hanc causam simulque cum ea ueram lectionem et medelam huius uersus inuenisse arbitror. Quid enim? Porphyrion non opus duxit *interiectionem a*, quae sic se habet principio sententiae in K Fran. Parr. Aγ et E (in hoc 2 m. suprapo. lit. h), modo scriptam iterum ponere. Quae simplex ratio si uera est, lectio Porphyrionis fuisse debet haec:

— — A! miser,
Quanta *laboras a!* Charybdi, —
Digne puer meliore flamma! —

Sic clara mihi uidetur sententia simulque omnis difficultas et in Porphyrionis et in Horatii libris sublata. Horatium interiectiones duplices et coniunctim positas et separatim iteratas amasse dubitari nequit. Coniunctim positam A, a! cognouimus Epod. V, 71. Bernn. KC h. l. interiectionem plane omiserunt, Bern. A autem et Par. γ semel tantum habent, ita adeo, ut non solum interpretes sed etiam scribae repetitam interiectionem interdum supprimere et omittere solerent. Atque eadem ratio est interiectionis *heu*, qua saepius utitur Horatius aut coniunctim posita aut separatim repetita, ut: IV, 6, 17:

Sed palam captis grauis, *heu*! nefas! *heu*!
Nescios fari pueros Achiuis
Ureret flammis etc.

et XI, 21: Ad non amicos, *heu!* mihi postes, et *heu!*
Limina dura etc.

Nomini autem grauiori, ut nostro loco factum uidemus, et haec interiectio a poeta nonnumquam anteponitur, ut XVI, 11: *heu! cineres* insistet uictor etc. XVII, 14: *Heu! peruicacis* ad pedes *Achillei.* conf. III, 2, 9; 11, 42 et III, 11, 18, ubi proposui: *heu* (siue *hei*) *et usque Spiritus teter, saniesque manet Ore trilingui.* —

p. 124. 21 et **p.** 125. 14. C. I, 32, 15: O decus Phoebi, et dapibus supremi
Grata testudo Iouis, o laborum
Dulce lenimen, mihi *cumque* salue
Rite uocanti!

De hoc quoque loco difficiliore et uexatiore supra cum per finium angustias neque possem neque uellem latius uberiusque disputare, iam, cum

*) Ex hoc Porphyrionis scholio deriuatam, hoc est, extractam esse apparet Acronis glossam dubiae fidei et auctoritatis: '*cumque.* Quandocumque.'

liceat et opportunus dicendi sit locus, paulo copiosius loqui, *propter Porphyrionis auctoritatem* meum est. Hanc auctoritatem, in priore loco quam deducere indagando et conparando ipsa re incerta inpellebamur, nunc simili discrimine rerum aut defendere et fortiter tueri coacti sumus, aut, ubi necessarium putabimus, si non subuertere, certe tamquam minoris pretii reicere et ad certum quoddam iudicium reuocare.

Scholion Porph. in uetustioribus libris ita se habet: *mihi cumque s. r. u.***) *Cumque* pro *quandocumque* positum est, ut sit: O dulce lenimen mihi quandocumque te rite inuocanti (recc. codd. et edd. *uocanti*, uocem Horatii, habent).

Notandum est, in scholio *salue* verbum ab omnibus libris omitti, ita ut datiuus *mihi* non ad *salue* sed ad *dulce lenimen* pertinere putandus sit; potest autem error esse a principe codice in seriores libros propagatus.

Grauissimam autem huius loci uocem, quae tantopere tot uiros doctos uexauit, omnes merito putant *cumque*, cuius in aeuo aureo usus ideo magna quaestio est, quod ad unum omnes et Horatii et Porphyrionis codices, qui hanc Carminum partem continent, raro consensu eam tuentur. Quaeritur ergo, num *cumque* particula absolute adhibita, ita ut neque tmesis adesset neque uerbum sequeretur, Horatii aetate pro *quandoque* siue *quandocumque* in usu fuerit. Quod alii (conf. Hand. Tursell. II, 174) negarunt, alii et Porphyrionis et Horatii auctoritatem seruare conati sunt maiore studio et pertinacia ducti quam testimoniis muniti et rectis nixi rationibus. Inter hos praecipue nominandus est *Gasp. Orellius* illum usum quinque locis Lucretii II, 21. 143. V, 343. 567 et VI, 85 conprobare laborans, qui haud magis veritatis aut similitudinis speciem gerere videntur atque locus ex Cod. Theodos. XII, 6, 32 a Cuningham. in Animaduerss. p. 420 adlatus: *Aurum siue argentum cumque a possessore confertur* etc., quo *Hugo* Iur. Anteiur. II, 884 ex Cod. Justinian. omni iure ueram lectionem *quodcumque* reduxit. Illi ne hac fallaci probabilitate fallerentur, lubricam coniecturarum viam ingressi sunt. Unus eorum *Goettlingius* proposuit: *Quale* lenimen mihi *cumque*, tmesi creata usum loquendi seruaturus; plures in particula *cumque* uitium latere opinantes uaria temptauerunt. Equidem aliquando Berolini morans excogitaueram hanc medelam:

o laborum
Dulce lenimen *melicumque* salue
Rite uocanti,

quo *laboribus* adiungeretur uel opponeretur gratius testudinis officium

**) Exigua res neque tamen in loco uexato contempnenda est lemma ex M a Halmio ita exscriptum: *mihi rite salue cumque uocanti.* Q p. XV de hoc tacet.

melicis modis (Lucret. V, 335: melicus sonus. Tib. IV, 4, 69: *sonora* cithara. Hor. C. I, 12, 11: *canoris* fidibus etc.). Datiuum *melicoque* i. e. *lyrico poetae* Diis Olympicis respondentem serius praeferebam, putans Porphyrionem participium *uocanti* explicasse per *quandocumque inuocauerim*, parum tamen mihi satisfaciens. Dicendi autem hic locus est, *Carolum Lachmannum* Codices meos Horatianos apud me inspicientem temptamen meum, qualecumque est, incitasse ad procreandam insignem omnino multisque VV. DD. acceptam coniecturam: *medicumque salue*, quae tamen id non exprimere mihi uidetur, quod aut senserit poeta, aut quod scholiastae eum exprimere uoluisse tradiderunt. Namque eo intellectu, quo Sil. III, 30 adiectiuo *medicus* usus est, hoc loco, quem agimus, idem accipi auctor emendationis non voluit. Deinde postea cur Porph. u. *medicum* non exposuit? Ex eadem ratione *Hamacheri nitidumque* mihi displicet, ac genitiuus substantiui quidam multo magis quam tale adiectiuum qualitatis sensum nostrum oblectaret. Rectam emendandi uiam ingressum censeo *Hirschfelderum* (uide supra p. I.), qui *mihi ubique salue* obtulit eadem significatione dictum intellegens, qua Hor. S. II, 5, 23 ac tribus Vergilii locis, qui facile adaugeri possent. Bene sic seruatur datiuus, qui in totius sententiae iunctura necessarius est. Datiuum *mihi*, quem uiro docto usus Graecorum χαῖρέ μοι postulare uidetur, tueri etiam potest locus Verg. A. XI, 97:

— *salue* aeternum *mihi*, maxime Palla,
Aeternumque *uale*.

Nihilo minus tamen non possum, quin, motus et integrae causae consideratione et literarum similitudine, mea opinione rationem ueritatis et fidei a nullo abiudicans, in prima a me olim ad hunc locum facta coniectura, quam Hirschfeldero pro amica consuetudine per literas exposui, adquiescam, scribens ad sustentandam propemodum uacillantem et Porphyrionis auctoritatem, qui (ubi-) *cumque* pro *quandocumque* positum dixerit, et aeque libenter ipsius Horatii, quem *ubi*cumque pro *quando*cumque ut Ouid. Am. III, 10, 5 adhibuisse mihi ratum atque persuasum est: *mi͡ ubicumque salue Rite uocanti*, pro *mihi ubicumque* etc. Elisio rara. conf. *me*: III, 29, 5 et Epod. V, 9. *te:* C. II, 3, 6.

p. 479 **u.** 15. Epod. VII, 15 (Porph.). Pro lect. uulg. *Elegans otiositas*, quae nihili est (otiosi*tates* edere Sidon. E. II, 10) scribendum uidetur: Elegans *taciturnitas*, ut Cic. Quint. 5: taciturnitas *testium*, minime uero tu, ueterem H. Stephani librum sequens, tempta: Elegans *iocatio*, aut ele*ganter* et ioco*sius*; nam hic non est *iocandi genus elegans* (Cic. Off. I, 29).

p. 496. **u.** 12 ad Epod. XII, 8. *Penem* tam *mulieris* — —, quem et ueteres et nostrae aetatis medici, quorum plures hanc ob rem consului,

omnino ignorant, ad unum omnes libri tuentur, atque haec res singularis humanae curiositatis ne unum quidem editorem offendit neque etiam uirorum anatomiae peritorum uel adtentissimum eorum adtraxit animum, qui lexica et uocabularia maxima religione et diligentia conficiunt: omnes, exceptis iis scilicet, qui Porphyrionem omnino neglexerunt, aut librorum auctoritate capti aut pudore et horrore quodam a turpibus et foedis rebus uenereis, quibus hoc carmen abundat, deflexi et quasi deterriti fuisse uidentur. Emendatio mea: *Penem pro inguine tam mulieris quam uiri posuit* omnem difficultatem dirimere uidetur, et rei et loquendi usui satisfaciens. In adnotationibus tacere coactus eram, testimoniis cunctis consentientibus, correctionem tantum meam, ne quibusdam rem, ut ab aliis factum est, euitasse uel neglexisse uiderer, uncis includens.

p. 512 **u.** 18 et p. 518 u. 11 ad XVI, 36. 37. omissa sunt *scholia ex* γ: '*et expers uel exspes* (1 m.) i. aut omnes eamus aut pars quae est indocili grege melior i. prudentiores. *mollis* autem *pars* et *expers* rationis loco resistat. et *expers* dicitur sine parte. et *expes* sine spe et *exlex* sine lege. *Eamus omn.* hoc dicit autem (l. aut) omnis ciuitas proficiscamur. aut pars quae est melior uulgo. *Indocili.* indocilis enim erat pars illa et imperita quae hic remanebit. *execrata.* cum *exec*rati fuerimus hanc ciuitatem. *melior.* maior. *grege.* pro populo. *mollis et expers.* quo (qui uel quo*d*?) est iners et *sine spe* remaneat in ciuitate.' (ergo *expes uel exspes* uetustior est lectio).

pag.	1	**uers.**	10	*lege*	alii *pro* alli
-	4	-	4	-	Verg. (G *pro* Verg. (6
-	—	-	5	-	19 *pro* 29
-	—	-	12	-	oculos *pro* oculus
-	—	-	28	-	VI, 1222 *pro* IV, 1220
-	—	-	—	-	fida *pro* et fida
-	5	-	2	-	illi (filis?) *pro* illi filis
-	—	-	30	-	6 *pro* 5
-	—	-	38	-	Polymneïa cantat.
-	6	-	31	-	Porfurionis
-	—	-	37	-	29. *pro* 29
-	7	.	3	-	VII, 261 *pro* VII, 26r
-	—	-	39	-	24) *pro* 22)
-	8	-	8	-	III, 610 *pro* IV, 610
-	—	-	—	-	876 *pro* 276. conf. VIII, 701.
-	—	-	20	-	394—395) *pro* 294—295)
-	—	-	24	-	VIII *pro* VII
-	—	-	40	-	C. et Verg. *pro* C. II. et Verg.
-	9	-	3	-	G. I, 62 *pro* B. VI, 61
-	—	-	4	-	I, 84 *pro* I. 48
-	10	-	6	-	uxorius *pro* uxori
-	—	-	12	-	(Statius Theb. II, 244) pro locis Verg.
-	—	-	29	-	dicitur *pro* dictur. corrige numeros notarum.
-	11	-	31	-	om. 3)
-	—	-	32	-	5 *pro* 7.
-	12		2	-	I, 11 *pro* II, 11.
-	—	-	26	-	Ante notas pone: PORPH.
-	13	-	27	-	Vultus *pro* Vultum
-	—	-	41	-	bellic.) *pro* bellice,)
-	14	-	31	-	Ante notas pone: ACRON.
-	—	-	33	-	Sic te *pro* Sic se
-	15	-	5	-	Ouem *pro* Quem
-	—	-	22	-	19 *pro* 10
-	16	-	21	-	uiam *pro* uitam
-	16	-	30	-	10 *pro* 3
-	17	-	42	-	Ad insessas conf. Verg. A. II, 165: insedit.
-	18	-	5	-	ἐνείη *pro* ἐνίη
-	22	-	23	-	auram *pro* aura
-	—	-	25	-	849 *pro* 949
-	23	-	16	-	301 *pro* 310
-	24	-	18	-	Vario *pro* Varius
-	—	-	22	-	bono omine *pro* bono
-	25	-	16	-	grandia *pro* gradina
pag.	26	**uers.**	24	*lege*	scriberis *pro* seriberis
-	27	-	39	-	edd. praeter Q
-	30	-	8	-	tenent *pro* tenet
-	—	-	35	-	miscearis *pro* misecaris
-	34	-	12	-	Unam, quae *pro* Unamque
-	35	-	2	-	208—288 — Et duris *pro* Et auris
-	—	-	28	-	Quadrimum *pro* Quadrimam
-	36	-	26	-	utique *pro* utque
-	37	-	8	-	digito *pro* digita
-	—	-	23	-	uident *pro* uides
-	—	-	24	-	castaneae *pro* castanae
-	38	-	3	-	pendet *pro* pendit
-	—	-	18	-	iustas *pro* istas
-	—	-	25	-	I *pro* II
-	39	-	8	-	G. IV *pro* S. VI
-	—	-	27	-	iuuentae *pro* inuentae
-	40	-	1	-	A. IV, 242 *pro* VI, 292
-	—	-	2	-	evocat *pro* evorat
-	—	-	17	-	uoce *pro* uoci
-	42	-	2	-	heseces *pro* hefeces
-	—	-	28	-	utrum *pro* ut eum
-	45	-	3	-	erranti *pro* errandi
-	—	-	7	-	Verg. (G. *pro* Verg. (S.
-	—	-	9	-	V, 8, 25 *pro* V, 9, 95
-	—	-	16	-	et 18 *pro* G. — S.
-	—	-	23	-	Romulum post hos prius *pro* Catonis cet.
-	—	-	32	-	equis *pro* aquis
-	47	-	22	-	Gentis *pro* Sentis
-	—	-	27	-	Parthi *pro* Parthis
-	48	-	5	-	Domitos *pro* Domitis
-	—	-	24	-	mons est *pro* mons et
-	—	-	31	-	superiori
-	49	-	24	-	ergo *pro* erga
-	50	-	10	-	VI *pro* IV
-	—	-	14	-	uelis *pro* uelit
-	51	-	6	-	lacrimae, amoris nim. prod. Hirschfelder.
-	—	-	11	-	IV *pro* VI
-	52	-	27	-	4) glossa crudeliter BφCfh. *pro* 31) gl. cr. Bφφfh.
-	54	-	4	-	admin. *pro* ad min.
-	—	-	8	-	Andr. III, 1, 22
-	56	-	15	-	Manifeste allegoria
-	—	-	24	-	ἀλληγορικῶς
-	58	-	9	-	Troianam *pro* Troianum
-	59	-	1	-	rabiem *pro* rabtem

pag. 59 **uers.** 14 *lege* uirtuti *pro* uirtui —
- — - 22 - rabiem *pro* ratiem
- 60 - 6 - fluminea *pro* flaminea
- 61 - 4 - tollemus ad astra.]
- — - 12 - aestas *pro* oestas
- — - 16 - Cassandram *pro* Cassandrem
- 62 - 7 - tuae *pro* tua.
- — - 8 - ueteres *pro* uiteres
- — - 10 - [O matre pulchra — siue mari libet Hadriano] *pro* Hadriano.
- 64 - 6 - Verg. (G. I, 330) *pro* Verg. (I, 330). Per gentes — Pergentes
65 - 14 - Scholion longius est hoc: 'Epitheton est sicut in Arte po. de pede iambo (u. 252): Pes citus unde etiam trimetris accrescere iussit Nomen iambeis.'
- 69 **uers.** 5 - e leui *pro* eleui
- 74 - 10 - IV, 5, 6 *pro* IV, 5, 5
- — - 15 - Centauros *pro* Centauris
- 75 - 1 - Sithonio *pro* Sithoniis
- — - 8 - Inguinis *pro* Inquinis
- 77 - 38 - Libero *pro* Liberio
- 78 - 13 - niueamque Paron dixit Verg. (A. III, 126)
- — - 31 - ϑηβαιγ. *pro* ϑυβαιγ.
- 79 - 14 - IV, 3, 11 *pro* IV, 3, 6
- 81 - 2 - uilemque*pro* uilem que
— - 44 - orationi *pro* oratione
85 - 5 - uiuique *pro* uinique
- 86 - 17 - s lit. *pro* 5 lit.
- — - 36 - qua *pro* quae
87 - 44 - mua *pro* mva
- 89 - 25. 26. - pinetis *pro* pineti — et escule —
- 112 - 34 - XVI *pro* XKI.
- 116 - 38 - Est pr. dictum *pro* Et pr. dictum
- 120 - 12 - Liris *pro* Lyris
- 123 - 29 - AγbRIIP *pro* AγbRRIP
- 124 - 19 - est citharae cant. *pro* et cith. cant.

p. 124. **u.** 19. ad C. I, 32, 15. Operae culpa etiam hoc loco, ut supra p. 48, 24, positum est *leuamen et citharae* etc. pro *leuamen est citharae*, quod omnes libri tuentur. Locus tamen haud ita facilis nondum sanus est. Cum *et* ante *sibi* ponere per codices non liceat, totum scholion sic emendandum et scribendum uidetur: 'Malorum enim leuamen est (sc. testudo siue lyra); citharae can*tum* sibi etiam quandocumque profuturum exoptat.' Pluralem can*tus* ex Hor. C. III, 1, 20 (Non auium *citharaeque cantus* somnum reducent) inlatum esse patet, ubi tamen alia ratio est. De auium aut concentibus aut uariis singularum modis et Vergilius hoc numero usus est, ut A. VIII, 456: matutini uolucrum sub culmine *cantus*, et A. I, 398: (cycnos) — — dedere *cantus*, dum singularis (Hor. S. I, 1, 10: sub galli can*tum*), potissimum de auibus singulis, de singulis musicis instrumentis (Verg. A. IX, 618: biforem dat tibia *cantum*) aut generatim atque uniuerse adhibebatur. Alteroutro quidem numero poetae promiscue, pro sententiae natura et ratione, utuntur, ut Verg. VII, 641 et X, 163 de Musis: *cantusque mouete*. A. VII, 754: *cantu*que manuque spargere somnos. conf. Ouid. F. II, 767 etc., sed in pedestri oratione, paucis locis exceptis, ut Cic. N. D. II, 59: *quae ad neruos resonant in cantibus*, inprimis ubi, ut nostro loco,de *sono citharae* agitur, singularis numerus multo frequentior et sollemnis fere est. Adpono unum locum Plin. XXXIV, 8: *Scortum hoc lyrae cantu familiare Harmodio — consilia — non prodidit.*

pag. 124 **uers.** 21 *lege* (ubi-?) cumque *pro* cumque
- 125 - 14 - mihi *pro* nihi
- 126 - 27 - cellati (21) *pro* collati
- 126 - 39 - diffic. *pro* dific.
- 127 - 33 - ἐλεγεῖον *pro* ἐλεγειον
- — - 35 - in edd. litt. graecis *pro* in litt. gr.
- — - 36 - reddita *pro* redita
- 128 - 39 - philosophantem *pro* philosophuntem
- — - — - Parcus deorum cultor
- 128 - 40 - sed hac A *pro* seo hac A
- 131 - 23 - laconicae *pro* lacrontcae
- — - 27 - siue *pro* siae
- 132 - 28 - apud Antium *pro* apad Antiam

pag. 185 **uers.** 29 *lege* AR12,rmv *pro* AR22,rmv
- 141 - 3 - Threi. *pro* threi.
- 143 - 19 - latentis *pro* latentes
- — - 11 - per quas *pro* per quas
- 144 - 15 - Liburnorum]. *pro* Liburnorum.
- — - 27 - praemedita *pro* praemeditate
153 - 21 - ioci *pro* iobi
154 - 35 - deleantur *pro* doleantur
- 156 - 34 - Dauniae *pro* Daunia
— - 35 - Scholio *pro* Scholii
160 - 33 - ὀφθαλμῶ . . . ἀτενὲς *pro* ὀφδ . . . ἀ τενες
— - 39 - in fratres *pro* in fratus
162 - 22 - uirtus *pro* nirtus
- — - 23 - eadem *pro* eodem
- 163 - 43 - temporaneae *pro* temporaniae
- — - 44 - Et br. lectione omn. libr. *pro* Et br. omn. libr.
- 164 - 2 - laetitiae *pro* laetitia
- — - 35 - uerbis *pro* nerbis
- — - 38 - Q scribendum *pro* Q. scribendum
166 - 14 et 16 - lasciuus *pro* lascinus
— - 29 - bellissima *pro* bellissima
- — - 39 - si ea *pro* sica
- 169 - 11 - Phyllidis *pro* phyllidts
- 170 - 36 - et ex G *pro* et et G
- 171 - 36 - distinxi post inmaturae. tollerare fh ut K u. 4. et transl. *pro* distinxi post toll. etc.
- 171 **uers.** 43 *lege* om. schol. *pro* omn. schol.
- 174 - 11 - obscuro *pro* obs — curo
- — - 31 - hus, accuratius h[s]
- — - 42 - Hiber om. Ayb. hiber *pro* Hiber om. hiber
- 175 - 26 - Syrtis *pro* Sgrtis
- 176 - 27 - B. Cal. *pro* B Cal.
- 177 - 26 - Titinnius *pro* Titlnnius
- 179 - 29 - manes *pro* mones
- — - 35 - pretiosi *pro* pretiesci
- 182 - 29 - helare *pro* helarc
- — - 41 - γR,r *pro* γh,r

pag. 183 **uers.** 33 *lege* simplices Nymphae] *pro* simplices Nymphoe]
- 184 - 35 - a. fallacis *pro* a fallacis
- — - 39 - habet *pro* hacet
- — - 43 - ut Acr. *pro* ut Porph.
- 185 - 32 - MAR2C *pro* MAR2R
- 187 - 25 - semper *pro* sempes
- — - 43 - quaerelam *pro* quaereclam
- — - 44 - ypallage *pro* ypallege
- 188 - 11 - libuisset *pro* licuisset, quod Q tacens inculcauit contra omnium librorum auctoritatem. Tempore, quo oculorum inflammatione laborabam, *licuisset* etiam in meam ed. inrepsit culpa operarum, qui et Acronis uerba sic a me scripta: ubi [licuisset] libuisset neglexerunt, ut saepius factum doleo, et notam inter alias in margine positam: libuisset AR (ubi id libuisset) 12,rvcafh et C.
- 189 **uers.** 27 *lege* rell. *pro* roll.
- 190 - 22 - informis *pro* informes
- — - 26 - tamquam *pro* tamquum
- — - 31 - Schol. 14) temp. sapiens *pro* Schol. temp. supiene
- — - 45 - ass. *pro* ess.
- 191 - 29 - exemplo. qua *pro* exemplo qua
- — - 38 - admon. *pro* edmon.
- — - 41 - G a 1 m. *pro* Ga,m.
- 196 - 22 - Obbar. *pro* Obcar.
- — - 29 - uita *pro* aita
- — - 31 - canitiam *pro* caniliam
- 197 - 20 - nitidissima — nisid. *pro* habent — babent
- 203 - 26 - recepi *pro* rece i; *lege* est; 2 *pro* est: 2
- — - 25 - unde *pro* ande
- 209 - 39 - Oud. *pro* Ould.
- 211 - 2 - Tinguet *pro* Tingat et
- 212 - 27 - strueretur *pro* struretur
- 214 - 13 - pro declinatione solis i. e. pro euitatione solis, ut declinatio periculi Seneca N. Q. II, 39, declinatio laboris et periculi Cic. Cluent. 54. Falli se passus est Britannus quidam, qui Anglicam elocutionem *the decline of the sun* intellegens occasum cum euitatione solis confudit. Pro aurae excepti-

one, quod ortum uidetur ex Horatii uerbo 'excipiebat' proposui aurae receptione (non receptionem, ut u. 32 perperam inpr. est). Nomini exceptione, quod non potest defendi locis ut Cic. Verr. V, 45: spiritum ore excipere, uel 'captatione' praeferendum est. Haurire aerem liberum (Scheller.) non latinum est. namque aquam, lucem, spem Romani hauriebant, non item caelum, spiritum, auram aeris. conf. Verg. G. I, 376: captauit naribus auras.

pag. 215 **uers.** 2 *lege* pone uncos [denique *pro* uisentur] conf. Acron.

- 223 - 44 - capricorno *pro* capriciorno.
- — - 32 - odori *pro* odri
- 226 - 37 - ex *pro* ec
- 232 - 32 - cantando *pro* cantandu
- 236 - 18 - lemma *pro* emma *lege* in *pro* io
- 237 - 21 - ut *pro* ui
- 238 - 43 - cohibebor *pro* cog.
- 239 - 6 - non *pro* ron.
- — - 40 - Suringar *pro* Surr.
- 240 - 5 - Sacris non initiati, qui fanum intrare non poterant *pro* sacris non poterant
- 241 - 8 - quibus ad uitam *pro* quibus uitam
- — - 15 - tremefecit *pro* treme fecit
- 243 - 42 - AR. *pro* AR. AR.
- 245 - 27 - sollicitat *pro* sollibitat
- 246 - 24 - imperium. Et ad. Difficilior altera pars: et per hoc ostendit uulg. lectio afhQ. bis ergo per hoc in uno scholio atque iterum sequentis principio. et philosophos est etc.
- 246 **uers.** 31 *lege* gem. lit. m habet *pro* gem. habet.
- 247 - 36 - Videlicet *pro* Vindel.
- 248 - 22 - facilioremque *pro* facitioremque
- 249 - 30 - assiduitatem *pro* assidiuidatem
- 250 - 33 - usurpabatur
- 254 - 33 - undas *pro* nudas

pag. 254 **uers.** 41 - enisus *pro* euisus

- 255 - 2 - uirtutis *pro* uirtulis
- — - 23 - inter *pro* idter
- — - — - Herculem *pro* Herculum
- — - 29 - numini
- — - 33 - animi
- — - 34 - martis
- — - 36 - Q. pro *pro* Q pro
- — - 39 - lit. *pro* tit.
- — - 43 - caeterum
- 256 - 23 - fessis
- — - 29 - deletum
- — - 40 - 15) *pro* 16)
- 263 - 8 - discere *pro* dicere
- 265 - 26 - appellabatur *pro* apellabatur
- — - — - peruetusta *pro* per uetusta
- — - 42 - ADEP Fran. aliisque *pro* AFEP Fran. aliiq.
- — - 45 - ac uetustior *pro* at uetustior
- 266 - 13 - totidemque
- — - 22 - solebat, uel: quod *pro* solebat, quod
- — - 27 - qui propter remotiorem *pro* qui Porph. rem.
- — - 29 - habeat. conf. cod. 'A' ad Porph. p. 275.
- 267 - 24 - Φερέντη *pro* Φερέτη
- — - 37 - est Apollini *pro* est, Apollini
- 269 - 36 - omn. praeter *pro* om. praeter
- 271 - 29 - (conf. u. 73: Terra dolet suis)
- 272 - 20 - u a man. 2. *pro* ua man. 2.
- — - 26 - cap. *pro* eap.
- 277 - 8 - exstructos
- 279 - 24 - et γ *pro* dγ
- — - 40 - Vestae
- 280 - 35 - futurum γ,r *pro* futurum b
- 282 - 26 - omn. libri *pro* omo. libri
- 286 - 32 - differri autem *pro* differie
- 288 - 19 - omn. praeter *pro* om. praeter

pag. 289 **uers.** 29 *lege* mv: inter laxata. om. Aγb,r.
- — - 18 - Q ex Porph. *pro* ex Q Porph.
- 291 - 27 - a. Decium *pro* a Dec.
- 294 - 41 - pag. 295. 1) *pro* 19)
- 303 - 29 - Par. *pro* Per.
- 304 - 4 - reuertentis gratiae *pro* redeuntis gr..
- — - 9 - Qualis ut [ubi] *pro* Qualis [ubi]
- 306 - 26 - Sithiae b *pro* scithiae b
- 307 - 12 - uicissitudinem (uicem) *pro* uicem
- 311 - 15 - 50 *pro* 5
- — - 17 - scalpe *pro* scalpae
- — - 34 - tantum *pro* tactum
- 312 - 36 - Inane *pro* Juane
- — - 41 - ad om. *pro* adom.
- 313 - 22 - iucunditate *pro* iucundidate
- 314 - 42 - lit. 1, *pro* lit. l
- 315 - 13 - κάλαθος *pro* κάλαβος
- — - 19 - Verg. *pro* Vurg.
- — - 23 - dicebatur *pro* dicab.
- — - 25 - colligi potest *pro* colligit potost
- — - 25 - occurrat *pro* occupat
- — - 32 - μάχεσθαι *pro* μάχεσβαι
- 316 - 33 - transmittit
- 317 - 22 - petiisse *pro* petiise
- 319 - 27 - sacrificio *pro* sacripcio
- — - 41 - 17) *pro* 18)
- 320 - 15 - Lenit *pro* tenit
- — - 40 - aet. γR,C. Canis *pro* aet. vR,C. Danis
- 325 - 19 - Tacito usitatam. m. *pro* tacito usitatam m.
- — - 19 - cf. Grach. ap. Gell. XV *pro* Gr. ap. cf. M. XV.
- 326 - 42 - Quanto diu. etc. pertin. ad p. 327, 1. 2.
- — - — - contempto *pro* contemplo
- 328 - 32 Asiaticis *pro* Asiaaticis
- 331 - 23 - uocauerit *pro* uscauerit
- — - 24 - adludens *pro* ad ludens
- 331 - 38 - Ang.Mai. *pro* Aug.Mai
- 332 - 31 - Scaeu. *pro* Scaen.
- 333 - 1 - Tum *pro* Tam

pag. 334 **uers.** 8 *lege* in pratis *pro* in partis
- — - 21 - relic s — Macrob. III, 9 1 *pro* M. III, 9, r.
- 338 - 30 - Ribbeck: alta *pro* Ribbeck ialta
- — - 40 - 15) *pro* 12)
- 339 - 26 - 4) *pro* 10)
- — - 32 - relicta *pro* rell.
- 341 - 39 - acciderit *pro* accidesit
- — - 43 - offendi, nuper *pro* effendi nuper
- 343 - 31 - Schol. Acronis ad u. 8: 'Languidiora uina. uetustate leniora' errore operae notis ad Porph. III, 20 admixta atque adiuncta sunt, sed recte iterantur p. 344, 3 post promas
- 344 **uers.** 33 *lege* amoues al. *pro* amoues uol.
- 346 - 25 - inuocata *pro* inuocoto
- — - 38 - partubus *pro* partulus
- — - 39 - putabantur *pro* putabuntur
- 347 - 1 - dicitur edita *pro* dicit uredita
- — - 9 - oblicum *pro* obliquum
- 349 - 38 - ἀωρίστως *pro* auersos
- 350 - 32 - sumptuosum *pro* sumptaosum
- 352 - 40 - admitti b. *pro* admittib.
- — - 42 - aut ob *pro* autob.; aut om. *pro* autom
- 354 - 30 - explent *pro* explerit
- 356 - 31 - 13) *pro* 12)
- — - 37 - intellege
- 360 - 36 - adiectiuum b. *pro* adiect.
- 368 - 22 - trimorfa Keller. l. l. p. 156 propter trimorsa et trimosa seruare uoluit. non recte, nam nec tri*morfa nec* triform*a* latine dicebatur, Diua triformi*s* autem ab ipso Horatio C. III, 22, 4, conf. Ouid. M. VII, 94 et 177, ut Chimaera C. I, 27, 24.
- 389 **uers.** 39 *lege* ἐπιείκως *pro* ἐπιείκιως
- 401 - 13 - pleni *pro* pleno
- — - 25 - iuuenem *pro* inuenem
- — - 31 - Adnotandum *pro* Adnotantum
- 402 - 37 - secularibus decantanda *pro* secularibus decantanta
- 405. 407. 409. 413. IN CARM. IV, 6 *pro* VI, 1, 6 aut III, 6

pag. 411 **uers.** 18 *lege* signorum marmoreorum *pro* sinnorum marmoreum
- 412 **uers.** 4 *lege* natus *pro* natas
- 420 - 19 - dicebantur Sulpicii Galbae- Illic uinum condi consueuerat.
426 **uers.** 28 *lege* III, 3, 54 *pro* III, 54.
- 433 - 34 - praeterito *pro* praetorito
- 437 - 22 - Liu. *pro* Lin.
- 439 - 30 - quae *pro* qaec
- 440 - 37 - Salubres *pro* Salabres
- 441 - 43 - Ambr. *pro* Aubr.
- 460 - 38 - genus *pro* gems
- 470 - 19 - eq. *pro* cq.
- 472 - 30 - pupulae *pro* populae
- 475 - 29 - i. dolenter *pro* idolenter
- 480 - 40 - cod. *pro* codd.
- 481 - 5 - inliterati *pro* inlitterati
- — - 24 - (plumatiis r) *pro* (plumatiis r.
— - 26 - scripta *pro* scribit
— - 33 - non *pro* nou
— - 35 - amputare *pro* ampulare
- — - 39 - frigidi *pro* frigido
- 483 - 22 - Repositum *pro* Re-positum
- — - 37 - Bφ *pro* Mφ
- 484 - 25 - muscas et cul. *pro* muscas et et cul.
- — - 30 - adhuc *pro* ad huc
- — - — - ad cesarem. Bφ: *pro* ad cesarem Bφ:
- — - 32 - hunc om. *pro* hunc omn.
- — - 34 - certamina *pro* certamine
- — - 35 - add. boues *pro* ad boues
- — - 41 - eum *pro* cum
- 485 - 8 - incertus (fertur?)
- — - 45 - de om. *pro* deom.
- 486 - 25 - exsequitur turpitudinem *pro* exsequitur turp.
- 486 - 33 - libri *pro* libi

pag. 487 **uers.** 33 *lege* συνεχδ. *pro* συ — νεχδ.
- 488 - 36 - petas *pro* petar
- — - 7 - Noto *pro* noto
- — - 9 - 'Αναφορὰ *pro* 'Αναφορά
- — - 38 - Hac ode *pro* Hoc ode
- — - 41 - opprimant Bφ. *pro* opprimant.
- — - 39 - nauem pergeret ad transmarina loca sicut nauem qua etc.
- 489 **uers.** 4 *lege* (Verg. *pro* Verg.
- — - 16 - (laborem?), qualem *pro* (laborem?) qual
- 490 - 29 - crasa. praeda *pro* erasa praeda
- — - 32 - tempestatibus *pro* tempestitabus
- 491 - 23 - τόπος *pro* τοπος
- — - 45 - C. petium *pro* C petium
- 492 - 28 - ut K Ambr. Fran. et recc. plurimi.
- — - 37 - γ: arguit *pro* arguit
- 496 - 24 - (u. 9: in domitam properat
- 496 - 26 - dictis aut certe indis A2,r uerba bis posita sunt
- 499 - 20 - eras *pro* erat
- — - 21 - excidit, cum *pro* excidit cum
- — - 36 - salacissimi *pro* saga cissimi
- 502 - 42 - tristitiae *pro* tristristiae
- 504 - 38 - Laublingensis *pro* Laublinginsis
- 506 - 23 - Maecenas *pro* Macoenas
- — - 26 - exurit amanteis *pro* exurit, am.
- 507 - 26 - 11) *pro* 12)
- 512 - 21 - literis, scribe *pro* literis. scribe
- 516 - 26 - si vous plait
- 519 - 32 - Bφ bis. oliuae
- — - 38 - natura sugg.
- 523 - 28 - adspici
- 526 - 9 - aliquando *pro* aliquande

Non omnia errata a me esse notata bene noui. Operarum enim culpa uersuum numeri, qui ab iis mutari debebant, subinde perperam positi apparent. Frequens etiam offendit inconstantia in scriptione verborum,

ut *exs*ecrabilis et *ex*ecratio, *in*lustr. et *il*lustr., *li*terae et *lit*terae etc., falsa distributio literarum, praesertim in transitu ad nouos uersus, ut pug - nandi, mag - nas et alia id genus.

NB. 1. Ne plus citiusque aequo a ueteribus Horatii interpretibus *barbarus genetiui* **sui** *usus* pro *sua* abiudicetur, quippe ueteribus libris omnino tutus (uide *Acronem* ad I, 3, 20. 24. II, 15, 16. III, 2, 17. Epod. X, 6, et *Porphyrionem* ad C. II, 8, 1. III, 1, 28; 11, 21; 18, 1 etc.), bonas preces etiam atque etiam precor uiros doctos, quos consilium iudiciumque raptim praecipitare iuuat quorumque uituperationem, quae si grauius posita sit, seria est, si leuius, ridicula, facilius subire possum quam uitare, ut patientius a me ea exspectent, quae in *Prolegomenis* Volumini II adiunctis *de sermone Acronis et Porphyrionis* prolata et disputata sunt.

NB. 2. Ad pag. 511 u. 17. Epod. XVI, 7. Viri docti, qui philologi uocantur, anno 1863 Misniae congregati de *caerulea Germaniae pube* disputarunt cum totam *Acronis* expositionem tum *stigmatos oculos* neglegentes. Quid sint stigmati oculi, interpres non dicit. Videntur autem palpebrae intellegendae esse caeruleo colore pictae et notis etiam persignatae, quibus horridus pubis adspectus eo terribilior fieret. Ergo ut maiorem sui terrorem faceret, Germana pubes oculos, id est, palpebras et supercilia atque cutem uicinam, stigmauit, non uero, Acrone quidem teste, totam faciem uel totam cutem, ut *Linkerus* ibi pronuntiauit, conferens *uirides Britannos* Caes. B. G. V, 14. Videsis Nou. Ann. Chr. Iahnii 1864. XC, 2, p. 93.

NB. 3. Iam peracto opere *Hirschfelderus* meus per bonam gratiam adtulit nonnullorum quos laudaui locorum et constitutionem (p. 233 u. 6: Sallust. Cat. XIX, 2 et p. 327 u. 8: Lucan. Phars. V, 403: et quae piger Apulus arua Deseruit rastris) et correctionem (p. 87 u. 13: Aen. IV, 41 pro IV, 306. p. 89 u. 14: Verg. A. VII, 227 pro B. VII, 227 et p. 89 u. 16: B. VII, 60 pro B. VII, 70.)

Atque hoc loco meum etiam est, gratas gratias, quas memini, publice agere et repetere doctis probisque duumuiris *Carolo Hermanno* et *Henrico Bergmanno,* qui ante hos uiginti annos Berolini ut literis studium adsiduum sic mihi meaeque rei operam nauabant beneuolam, in quaerendis mecum permultis scriptorum ab Acrone et Porphyrione laudatorum locis numquam defatigati.

FORMIS EDUARDI HÆNELII
BEROLINI.

FORMIS EDUARDI HÆNELII
BEROLINII